GASP EDİLEN ORGAZM YA DA KAYIP HAZZIN PEŞİNDE

"ORGAZMIN GENETİK PROGRAMI (OGP)

VE

ORGAZMIN KRONİK COŞKUSAL EKSİKLİĞİ (OKCE)

ÜZERİNE BİR DENEME"

YA DA

BİR ÜSTYAPI ÇALIŞMASI

1.CİLT

HAZZIN O EN YOĞUN SÜRECİNE ADANMIŞTIR

İÇİNDEKİLER

BU KİTAP NİÇİN YAZILDI?
ÖNSÖZ
I. BÖLÜM: SÖZLÜK
II. BÖLÜM: ÖZDEYİŞLER; KISA NOTLAR
1.İNANCA DAİR
2.İNSAN İNSANA
3.PSİKANALİZ
4.BİLİNÇDIŞI
5.YAŞAM ÖLÜM
6.VAKUM
7.KORKU
8.BİZ-BEN
9.SEVGİ
10.TÜRÜ KORUMA EĞİLİMİ
11.İDEALİZASYON
12.KISKANÇLIK
13.ARZU
14.VAROLUŞ SORUMLULUĞU
15.VAROLUŞ YAŞANANLARDA DİLE GELİR
16.YAŞANMIŞLIĞIN GÜCÜ
17.YÜZLEŞME VE RUH SAĞLIĞI
18.VAROLUŞTA YANILMA
19.SUÇLULUK DUYGUSU
20.YAŞAMA SEVİNCİ
21.MİSTİK DUYARLILIK
22.MUCİZE HİSSİ
23.DİL ÖNCESİ - LİBİDİNAL FÜZYON
24.DİL ÖNCESİ-MÜZİK
25.DİL ÖNCESİ-ŞİİR
26.DİL ÖNCESİ-AŞK
27.DİL ÖNCESİ-SANAT
III. BÖLÜM: CİNSEL BASTIRMA VE OGP'DEKİ KETLENMELERİN ÇEŞİTLİ GÖRÜNÜMLERİ
1.NN ÇERÇEVEDE YETİŞKİN ORGAZMI İLE ÇOCUKSU ORGAZMLARIN KARŞILAŞTIRILMASI
2.ÖDİPAL DÖNEMİN ÇIĞRINDAN ÇIKARTILMASI
3.OGPDEKİ KAYIPLARIN İKAMELERİ
4.BAŞKA İKAMELER
5.PERSONA: Ömür boyu süren, enerji tüketici bir gerilim odağı olarak persona
6.İKİYE BÖLÜNEN KADIN DA OKCE'yi ONARAMIYOR
7.OGP'DEKİ KETLENME VE HASET
8.OGP'DEKİ KETLENME – İLİŞKİLERİN ÇÖKMESİ
9.PENETRASYONDA ORGAZM OLAMAMAK
10.OGP'DEKİ KETLENME – AŞIRI MASTURBASYON
11.OGP VE DİĞER ORGAZM TEKNİKLERİ
12.OGP'DEKİ KETLENME – BEKÂRET

13.OGP'DEKİ KETLENME – AZGIN TEKE
14.OGP'DEKİ KETLENME; TEŞHİRCİLİK – RÖNTGENCİLİK
15.OGP'DEKİ KETLENME VE ÖZERKLİK
a.ÖZERKLİK - YİNELEME ZORLANIMI
b.ÖZERKLİK – KARŞIT GÜÇLER
c.ÖZERKLİK-OTANTİKLİK
d.EBEVEYN POZİSYONU
16.OGP'DE UĞRANILAN KAYIPLAR VE BU KAYIPLARIN AŞILMASI

IV. BÖLÜM: OGP VE RUHSAL VAKUM

1.VAROLUŞUN ANLAMI
2.VAROLUŞUN ANLAMI – ENGELLER; KORKULAR
3.RUHSAL GERÇEKLİĞİMİZİN İSİMSİZ ALANI

V. BÖLÜM: EKSİK PENİS

VI. BÖLÜM: İNSAN VE YALAN

VII. BÖLÜM: TABU

VIII. BÖLÜM: PRİMAT PROJESİ

ÜÇLÜ

IX. BÖLÜM: EŞCİNSLEŞME

1.CİNSEL PROJENİN TAMAMLANMASI
2.CİNSEL PROJENİN ENGELLENİŞİ
3.EŞCİNSLEŞMEYE EK DÜŞÜNCELER

X. BÖLÜM: EŞCİNSELLİK

1.HOMOFOBİ
2.HOMOFOBİ KURTARMAZ
3.EŞCİNSEL DÜŞMANLIĞI
4.EŞCİNSEL SEKELİN YA DA ALGININ KÖKLER

XI. BÖLÜM: OGP – ÖZELLİĞİ

1.OGP – CİNSEL BAĞIMSIZLIK
2.OGP – EMOSYON ZENGİNLİĞİ
3.RUHSAL BÜTÜNLÜK
4.OGP – BİLİNÇDIŞI
5.OGP – AŞK VE FÜZYON
6.OGP – CİNSEL İLİŞKİ VAR
7.OGP – CİNSEL İLİŞKİ YOK
8.OGP – İNSAN SEVGİSİ

XII. BÖLÜM: ERGENLİK

1.ERGENLİK ÖNCESİ MUTLU ÇOCUKLUK
2.ERGENLİK KRİZİ – ÇEŞİTLİ GÖRÜNÜMLER
3.ERGENLİK – EGO ŞİŞKİNLİĞİ
4.ERGENLİK – SELFE YÖNELİK AGRESYON
5.ERGENLİK – UNUTKANLIK
6.OGP – KİŞİSEL TARİH
7.ERGEN FANTEZİLERİ

XIII. BÖLÜM: ARZUNUN KAYIP NESNESİ

1.ARZUNUN KAYIP NESNESİ – DİNAMİKLER
2.ARZUNUN KAYIP NESNESİ – ELE GEÇİRME
3.ARZUNUN KAYIP NESNESİ - MERAK
4.ARZUNUN KAYIP NESNESİ – ANNE FONKSİYONU

5.ARZUNUN KAYIP NESNESİ - ÇEŞİTLİ GÖRÜNÜMLER
6.OGP – KAYIP HAZ
7.OGP – SÜBLİMASYON

XIV. BÖLÜM: FANTEZİ

1.FANTEZİ – İPTALİ
2.FANTEZİ – PARTNER
3.FANTEZİLER -ARZUNUN KAYIP NESNESİ
4.OGP – SİMGESELLEŞTİRME

XV. BÖLÜM: KASTRASYON

1.KASTRASYONA GİRİŞ BÖLÜMÜNE EK NOTLAR
2.KASTRASYON ÇEŞİTLERİ
a) İkili ya da libidinal füzyondan kastre edilmek
b) Oral dönem kastrasyonu
c) Ana dilin kastre ediciliği
d) Anal dönem kastrasyonu
e) Dokunsallığın kastre edilişi
f) Ödipal dönem kastrasyonu
(ve Ödipal dönem orgazmlarının kastrasyonu)
g)Ergenlik dönemi kastrasyonu
(OGP'nin hiç başlamadan kökten kastrasyonu)
h)Öznenin kendi hayat amaçlarından kastrasyonu
3.ANTİKASTRASYON
4.KASTRASYON – PENİS EFSANESİNİN BEDELİ
VE EK DÜŞÜNCELER
5.KASTRASYON– TARİHSEL KÖKEN
6.KASTRASYON – GÖSTERGELER
7.KASTRASYON – KÜLTÜR
8.ENSEST KORKUSU
a.ENSEST KORKUSU – OGP
b.ENSEST KORKUSU - VİTAL KAYIP
c.OGP – ENSEST BATAĞINDAN ÇIKIŞ
d.ÖDİPAL SAPLANMA – DİĞER SONUÇLAR
e.OGP ve BENLİĞİN DAĞILMA KORKUSU
f.OGP'DEN DUYULAN KORKU – CİNSEL KURAM

XVI. BÖLÜM: AGRESYON

1.AGRESYON – TANIMI
2.AGRESYON, ÖFKE, ENGEL VE OGP BAĞLANTISI
3.AGRESYON –GÖSTERGELER
4.AGRESİF KÜLTÜRÜN ÜRETİMİ
5.ÖDİPAL'İN ÜRETİLİŞİ

XVII. BÖLÜM: PSİKOZ VE OGP BAĞLANTISI

XVIII. BÖLÜM: TERAPİ

XIX. BÖLÜM: AŞK

EK DÜŞÜNCELER

KAYNAKÇA

DİZİN

BU KİTAP NİÇİN YAZILDI?

Bu kitap, cinsel dürtülerini bastıran, cinsel hazlarından kastre edilen insanın uğradığı ruhsal kayıpların genel bir portresini sunmak amacıyla yazıldı. İnsanın eksiksiz cinsel hazlarından kastre edilişinin yarattığı ve kitabın ilerleyen sayfalarında detaylandıracağımız ruhsal problemleri bir kenara bıraksak bile, en azından kastre edilen cinsel hazlar, bastırılan cinsel dürtüler, öznenin orgazmında süreğen tatsızlık hissiyatına yol açar. Bu sonuç dahi tek başına ciddi bir derttir. Orgazmın tatsız yaşanmasının, sağlıksız insan ilişkileri anlamında geçmişte mâruz kalınmış kastrasyonların şaşmaz kanıtı olduğunu ve arka plandaki bu ciddi kastrasyon engellerinin insanın ruh dünyasını sürekli karartan gizli odaklar olduklarını belirterek devam edelim. Orgazmdaki tatsızlık hissi, insana, bir şeylerin yolunda gitmediğini sezdirir. Eğer insan, eksiksiz orgazm hazzında kayıplara uğruyorsa, bu sonucu elbette geçmişte mâruz kaldığı birtakım ruhsal rahatsızlıkların sonucu olarak yaşayacaktır. Kitabın ilerleyen sayfalarında insanın eksiksiz orgazm hazzında uğradığı kayıpların hem ruhsal sonuçları hem de hangi çatışmaların sonucu olarak ortaya çıktığı ayrıntıları ile açıklanacaktır.

Kitabımızda insanın ruhsal yönden güçlü ve güçsüz yanlarını ortaya koymaya çalıştık ve gördük ki eksiksiz orgazm hazzını ve cinsel emosyonlarını yaşayan, başka türlü söylersek oral dönemde yani libidinal füzyonda (bkz. sözlük) annenin aşk ve sevgi aktarımları ile yapılanmış ruhsal imkânları hayata aktaran insan, bu ruhsal imkânlarını bir güç kaynağına dönüştürebilirken, bunları inkâr ettiğinde, bu kaynaktan sağlayabileceği tüm güçlerini kaybediyor.

Cinsel güdülerimiz ruhsal dünyamızı zenginleştirerek bereketli kılarken aynı zamanda birey üstü üreme programına bağlı oluşları nedeniyle en karşı konulamaz güçlerimizdir. Bu gerçeği çok iyi kavramak gerekir. Çünkü insan, cinsel dürtülerini kendisi üretmez, bu dürtülere mâruz kalır. Cinsellik insanı yöneten bir üst iktidar olarak tüm erki elinde bulundurur. Bu nedenle eksiksiz, tam tatminli orgazm yaşantısı da cinsel dürtülerin bir türevi ve onların sağlıklı biçimde hayata doğduklarının nihai test aşaması olarak insanın mâruz kaldığı bir sonuçtur. Bu yüzden insanın orgazm üzerinde onu istediği gibi şekillendirecek bir iktidarı yoktur. Bu haz sürecinin açığa çıkışının nedenleri ve nasılları bugün bile sırlarını korumaktadır ve biz bu sırrın yasalarının egemenliği altında yaşamaktayız. Sonuçlarına mâruz kaldığı cinsellik karşısında insanın ona itaat etmekten başka çıkar yolu yoktur. Ya da kısmî bir çıkar yolu vardır: Cinsel güdülerinin buyruklarını dinlemeyebilir, yani inkar ederek bastırabilir, ama karşılığında ruh sağlığı üzerinden bedeller öder. İnsanın bastırdığı cinsel dürtüler üzerinden ödediği bedeller Freud'un tüm eserlerinde ayrıntıları ile açıklanmıştır.

Aslında insanı kendi cinsel güdülerine kafa tutan biricik varlık olarak da tanımlayabiliriz, bu tutumuyla ruhsal intiharının yollarını inşa eden biricik varlık.

Kitabımızda ana tema olarak insan ruhsallığının baskılanan cinsellik nedeniyle uğradığı kayıpları ve karşılığında ödenen bedelleri açıklamaya çalıştık. Her ne kadar orgazm hazzında mâruz kalınan kayıplar kitabın ana konusu gibi görünse de problem bu kadar basit değildir. Çünkü eksiksiz orgazm hazlarındaki kayıplar, kendisiyle bir biçimde bağlantılı diğer ruhsal odaklardaki kayıplarla da ilişkilidir (çift yönlü olarak) ve bu ruhsal odaklardaki kayıpları bir barometre hassaslığında yansıtır. Kitabımızda bu temel problemin çok yönlü yansımaları ilerleyen sayfalarda ayrıntıları ile işlenecektir.

İnsanın insanlaşma sürecinin, annenin sarıp sarmalayan sevgi kucağında başladığı görüşündeyim. Bu gerçek, insanın konuşan bir varlık oluşu gerçeğinden de önce gelir. Daha önceleri, tarihin kaybolan derinliklerinde neler oldu, insan nasıl oldu da konuşan bir varlığa, özneye dönüştü? Elbette bu soruların yanıtları gelecekte verilecektir. Ama ben bu kitapta, insanın insanlaşma sürecinin, doğumla birlikte anne kucağında başlayıp sürüp giden bölümü hakkında konuşabilirim.

Not: "Önsöz", "Sözlük" ve "Özdeyişler; Kısa Notlar" bölümlerinin, kitabı okumadan önce dikkatle gözden geçirilmesi yararlı olacaktır. Özellikle "Sözlük" bölümünün iyi kavranması gerekiyor, aksi takdirde ana metnin anlaşılması zorlaşacaktır.

ÖNSÖZ

Orgazm konusunda ciddi ve çok kapsamlı ilk bilimsel çalışma, W. Reich'ın Türkçeye "Bedensel Boşalmanın İşlevi" adı altında çevrilen eseridir. Reich bu eserde orgazm sürecini grafiklerle de açıklar. Okuyucunun adı geçen eserdeki grafikleri gözden geçirmesi aydınlatıcı olacaktır. Aşağıda, Reich'ın bu eserinden belli pasajlar aktarılacak ve bazılarının altında kısa yorumlarımız yer alacaktır. Reich'tan yapacağımız bu alıntılar, tezimizi ileri sürerken bizi oldukça destekleyecek. Okuyucunun zaman zaman önsözdeki bu alıntılara bir göz atmak için dönmesi yararlı olacaktır.

Reich, orgazmın evrelerini şu aşamalar halinde ifade eder:

"A. Zevk öncesi

B.Girme

C.Uyarılma artışının isteyerek denetlenebildiği evre; bu evrede istemli uzatmanın henüz hiç zararı yoktur.

D.İstem dışı kas gerilmeleriyle uyarılmanın kendiliğinden arttığı evre

E.Ansızın dik bir çıkışla tepe noktasına yükseliş

F.Orgazm

G.Uyarılmanın apansız düşüşü

H.Gevşeme, süre: beşle yirmi dakika arasında" (Reich 1978: 113)

Reich'ın buradaki tespitlerine, "orgazmın genetik programı" (bkz. sözlük: orgazmın genetik programı ya da OGP) bakımından itirazlarımız şöyle sıralanabilir: "Orgazmın genetik programı"nda orgazm hazzı, çok daha yüksekte seyreden emosyonel bir şok seviyesinden başlar ve bu yoğun haz, kendi seviyesini koruyarak tüm bedende, tüm havsala bölgesinde çok yoğun sarsıntılarla 60-120 saniye kadar devam eder ve yavaş bir inişle sönümlenir. Yani Reich'ın belirttiği gibi ani bir düşüşle sona ermez, çünkü orgazm hazzının bu ani düşüşü, bilinen 5-7 saniyelik ortalama orgazm için geçerlidir. Ama orgazmın bedensel gevşeme süresi, Reich'ın da "H" maddesinde belirttiği gibi "orgazmın genetik programı"nda da beşle yirmi dakika arasında seyreder. Ancak öznenin ruhsal dünyasındaki zenginleştirici kazanımları beşle yirmi dakika arasına sıkışmaz, eğer güncel ve büyük problemler söz konusu değilse, orgazmın genetik programının biraz ileride detaylandıracağımız ruhsal kazanımları, yani zindeleştirici ve ruhsal yapıyı yenileyici etkileri**,** uzun sürelidir ya da en azından ikinci bir cinsel ilişkiye kadar devam eder. Bu nedenle Reich'ın tanımladığı orgazm, bize göre bilinen ortalama orgazmın en iyi örneğidir. Gerçekte ise, Reich'ın tanımladığına oranla çok daha geniş arka planı olan büyük bir orgazm potansiyelinin bulunduğunu, ama bunun gasp edilmiş olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle Reich'ın tanımladığı orgazm, eninde sonunda kastre bir orgazmdır. Kitabımızda, tam tatminli orgazm alanında uğranılan büyük kayıpların nedenleri ve sonuçları üzerinde duracağız ve ortalama kastre orgazmın pek de öyle kurtarıcı bir işlevinin olmadığını belirteceğiz. Ama şimdilik özetleyerek şöyle de söyleyebiliriz: Bilincin, bilinçdışına oranla buzdağının görünen kısmına denk gelmesi gibi, NNO (bkz. sözlük: NNO; normal nevrotik orgazmı) da OGP'ye oranla aynı benzerliği yansıtır. NNO'nun altında OGP'nin uçsuz bucaksız, ama yüzeye çıkamamış zengin potansiyeli saklıdır.

Reich'tan alıntılara devam ediyoruz:

Sağaltımını yaptığı bir hasta hakkında şunları yazıyor: "Bir süre sonra, kandaşıyla cinsel ilişki kurma düşü belirdi ve hasta ömründe ilk kez sonunda doyuma ererek kendini okşadı. Ondan sonra, bütün hastalık belirtileri yok oldu. Bir hafta sonra, yavaş yavaş yeniden boy gösterdiler. Hasta ikinci kez (doyuma ererek) kendini okşayınca, belirtiler birkaç gün geçince boy göstermek üzere yine yok oldular. Bu iş birkaç hafta böylece sürüp gitti. Sonunda, kendi kendini doyurmaya ilişkin suçluluk duygularını çözümleyebildim… Hastanın durumunda gözle görülür bir iyileşme oldu, dokuz aylık bakımdan sonra, epeyce iyileşmiş ve çalışma yeteneğine kavuşmuş olarak bakımevinden çıkardım. Altı yıl benimle ilişkisini sürdürdü. Evlendi, müthiş sağlıklı bir insan oldu."(Reich 1978: 93)

Bu bölümde hastanın kazandığı orgazm yetisinin, haz seviyesi bakımından tanımlanması, ayrıntılı bir tasvirinin yapılması aydınlatıcı olurdu. Reich'ın bu paragrafta sözünü ettiği ensest içerikli

düşlerden ve bu düşlerle bağlantılı suçluluk duygularından ilerde biz de söz edeceğiz ama daha değişik bir bağlamda. O zaman daha net olarak, üretilmiş ensest suçluluğu ve korkuları ile üretilmiş kastrasyon dehşetlerinin eksiksiz orgazm hazzını baskılayan esas failler olduklarını göreceğiz.

Bir alıntı daha:

"Hastalarımın sevişme sırasındaki davranışlarıyla duyumlarını ayrıntılı olarak anlattırmaya başladıkça, ayrıksız herkesin cinsel yaşamında ciddi bir bozukluğun bulunduğu konusundaki hekimlik inancım pekişti. Bu dediğim özellikle cinsel başarılarını ve bir gecede bilmem kaç kez "yapabildiklerini" bağıra çağıra anlatıp övünen erkekler için geçerliydi. Kuşkuya yer yoktu: Cinsel organın sertleşmesi yönünden güçlüydüler ama boşalma ya pek az zevk veriyor ya hiç vermiyor ya da hatta tam tersine, son derece tatsız duygular ve tiksinti uyandırıyordu. Cinsel edime eşlik eden düşlerin doğru çözümlenmesi, erkeklerde bir takım eziyetçi ve övünmeci davranışların, kadınlardaysa yürek daralması, çekingenlik ya da erkeksilik görüldüğünü ortaya koydu." (Reich 1978: 109)

Bir başka alıntı:

"Bedensel boşalma (orgazm) kuramının ortaya çıktığı 1923 yılına dek, cinsel bilimle ruh çözümlemesi yalnız dikilme ve fışkırtma gücünü tanımıştır. Oysa işin ekonomik deneysel ve enerjisel yanlarını hesaba katmadınız mı cinsel güç kavramı hiçbir şey anlatmaz. Dikilme ve fışkırma güçleri, bedensel boşalma gücünün vazgeçilmez önkoşullarıdır. Bedensel boşalma gücü, kendini hiçbir ket vurma olmaksızın dirimsel enerjinin akışına bırakabilme yeteneğidir, vücutta birikmiş cinsel uyarılmayı, vücuda hoş gelen istem dışı kasılıp açılmalarla eksiksiz boşaltabilme yeteneğidir. Sinir hastalığına tutulmuş bireylerde bedensel boşalma gücü yoktur. Dolayısıyla, insanların çoğunda kişiliksel sinirce (nevroz) vardır." (Reich 1978: 110)

Bu pasajın özellikle son iki cümlesi çok önemli, çünkü bu son iki cümlede dile gelen gerçekler "Kol kırılır yen içinde kalır." misali, insanların kendinden hiç ses vermeyen derin acılarının bir anlatımı olarak da görülebilir.

Bir başka alıntı da şöyle:

"Bedensel boşalmaya benzeyen, bölümsel gerilim giderilmeleri vardır. Şimdiye dek, bunları cinsel gerilimin gerçek giderilmesi saymak alışkanlık haline getirilmişti." (Reich 1978: 117)

"Bölümsel gerilim giderilmeleri" ifadesi ile ne kastedildiği net olmasa da biz bu ifadeyi şu yorum çerçevesinde değerlendireceğiz: Aslında bedensel boşalmaya benzeyen bölümsel gerilim giderilmeleri, mekanik-uyarımsal seviyede ama haz üretmeyen ya da çok az üreten ejekülasyona denk gelir. Evet, bu durum bedensel gerilimi kısmen giderse de ruhsal gerilimi asla gideremez. Çünkü cinsel ve ruhsal gerilim, ancak bu gerilimin yoğunluğuna denk gelen eksiksiz orgazm hazzının hayata geçmesiyle giderilebilir. Pek çok cinsel ilişkinin bölük pörçük hazlarda çarçur olup gitmesinin sebebini, bu denksizlikte aramak gerekir. Bu nedenle denilebilir ki çok az sayıda kadın bir erkekle ve çok az sayıda erkek bir kadınla gerçek anlamda yatabilmiştir.

Bir alıntı daha yapalım:

"Bilinçdışı düşlerin de görülmediğini söylemek olanaksızdır. Elimizdeki kimi belirtiler bu olasılığı doğruluyor. Bilincine varamadığımız düşler cinsel yaşamımızı aksatamaz. Cinsel edime eşlik edecek hayal oyunları arasında o anki cinsel yaşantıyla uyum içersinde bulunanları, aykırı düşenlerden ayırmak gerekir. Karşımızdaki cinsel eş, hiç değilse sevişme süresince, bütün cinsel ilgileri kendi üstünde toplayabilirse, bilinçdışı düşsel etkinliğe gerek kalmaz; düşsel etkinlik, yapısı gereği, o anda yaşanana aykırıdır, çünkü insan gerçekte elde edebildiğini düşlemez. Cinsel eş genel çizgileriyle düşteki nesneye uyuyorsa, sevilen ilk nesne sahiden anlık eşle çakıştırılır." (Reich 1978: 118)

Orgazmın genetik programında (OGPde) güncel eşin, Reich'ın üst paragrafta belirttiği ilk aşk nesnesiyle, yani ağırlıklı olarak karşıt ebeveynle hatırlatıcı çok kısmî çizgiler bakımından bir ilgisi vardır, hatta çoğu kez böyle bir bağlantıdan bile söz edemeyiz, çünkü bu program (OGP), ilk aşk nesnesi ile (karşıt ebeveynle) bağları büyük ölçüde koparark özneyi ondan bağımsızlaştırır.

Reich'tan son ama çok önemli bir alıntı daha:

"Sinircenin (nevroz) enerji kaynağı, cinsel enerjinin birikimi ile boşaltımı arasındaki ayrımdadır. Sinir hastasının ruhsal aygıtı, sağlıklı insanınkinden hep boşaltılmamış bir cinsel enerjinin varlığıyla ayrılır. Bu dediğim… bütün ruh bozuklukları için geçerlidir… İyileşme yalnızca sinir hastalığını doğuran enerji kaynağı, yani cinsel durgunluk ortadan kaldırıldığı zaman görülür. Başka bir deyişle, içgüdüsel

gereksinimlerin bilincine varışın tam bir bedensel doyumla (orgazm) atbaşı gitmesi zorunludur." (Reich 1978: 121)

Bu paragrafta çok önemli psikanalitik bir görüş de dile gelmektedir: Reich açık biçimde "boşaltılamayan enerji" derken orgazmdaki tatminin eksik kalan kısmının bilinçte deneyimlenemediğini ve bilinçte deneyimlenmemiş bu hazzın, yani boşaldığı zaman haz üreten gerilimin, bilinçdışında birikerek hastalık ürettiğini söylüyor ki bu görüşe bütünüyle katılmaktayız. Böylece Reich, kitabımızın ana tezini özetlemiş oluyor. Reich'tan şu noktada ayrılıyoruz: Bilinçdışında biriken haz fazlası, onun tahmin ettiğinden çok fazla bir potansiyele denk gelir ve biriken bu haz fazlası, yine Reich'ın tanımladığı kastre orgazmla boşalacak gibi de değildir. Eğer Reich'ın tanımladığı kastre orgazmın, hazda eksiksiz bir orgazmı tanımladığına gerçekten emin olabilseydik bu kitap asla yazılmayacaktı. Kitap boyunca birçok çözümlememizde, bu iki orgazm arasındaki farkı netleştirmeye odaklanacağız. Bu ara nottan sonra devam edelim: Kitabın ilerleyen sayfalarında görülecektir ki özellikle analist J. D. Nasio, boşaltılamayan bu enerji fazlasına Freudyen ve Lacanyan çerçeveden yaklaşarak "tortul haz" ya da "haz fazlası" adını verir (ancak Reich'ın adını hiç anmaz). Ama bunun "tam boşalamayan orgazm gerilimi"yle ilgisini asla kurmaz, sanki bu gerçeği tamamen duymazdan gelir gibidir. Bugün bile psikanalizin ve ilgili bilim dallarının orgazm problemine yaklaşımları, aynı önemsemezlik içindedir çoğu kez. Hatta Lacancı çizgide olanlar "Orgazm yoktur." diyerek kestirip atabilmektedirler. Herhalde eksiksiz hazda tamamlanmış bir orgazmın olamayacağını kastediyorlar. Aslında onların bu ifadeleri psikanalizin ilk yıllarında olduğu gibi, orgazmı saf dışı bırakan bir tutumu hala sürdürdüklerinin kanıtıdır.

Kitabı kaleme alırken temel amaçlarımızdan biri de insanoğlunun fantezi sığınaklarını yıkarak, ayağımızı yaşadığımız gerçek dünya zeminine basmayı sağlamak olmuştur. Fantezilerin yanılsamalı, hastalıklı özlem duyguları ile yüklü dünyasından, ruhun aydınlığına çıkmanın aslında bizi mutluluğun gerçek iklimine taşıyacağına inanmaktayız. İnsanoğlunun ne kadar çok kastre edilmişse o kadar çok fantezilerin tesellisine sığındığını -şöyle de diyebiliriz: eksiksiz orgazm hazzı, yaşanamadığı miktara denk gelen fanteziler üretir- düşündüğümüz için, gerçeğin düzleminde, ruhsal olanaklarımızın tahrip edilmemiş olduğu boyutta var olmanın, fantezilerimizin hastalıklı özlemleri ile ilgisi olmayan gerçek bir mutluluğu nasıl mümkün kılacağını göstermeye çalışacağız.

Yaratıcı fantezi etkinliğini ya da geleceğe yönelik proje tasarımlarını değil elbette, ama nevrotik tatminsizliklerin ürettiği fantezileri neden aşmamız gerektiğini, Anthony Storr'un "Bir Başına" adlı eserinde Freud'dan naklettiği bir alıntıyı buraya alarak gösterelim:

"Mutlu bir insanın hiç hayal kurmadığını ya da sadece doyuma ulaşmamış bir düşlemi olduğunu söyleyebiliriz. Düşlemlerin güdü güçleri, doyurulmamış dileklerdir ve her bir düşlem ya da bir dileğin yerine getirilmesi, tatminkâr olmayan bir gerçekliğin düzeltilmesidir." (Storr 2011: 85)

Freud'un sözünü ettiği mutlu ve hayal kurmaya gerek duymayan insan, ancak OGP öznesidir. Ama bu durum, gene de kendine uygun bir eş bulamamış ya da yaşam projelerinde hayal kırıklıklarına uğramış OGP öznesinin büyük mutsuzluklar yaşamasını engellemeyecektir. Ama burada sorun içsel çatışmalarla ilgili değil, dış kaynaklıdır. Düşüncemizde ısrar ederek şu görüşümüzü bir kere daha ifade edelim: En temel hazzımızı tatmin imkânına kavuşturan OGP, bilinçdışındaki tatminsizliklerden üreyen nevrotik fantezileri iptal etmenin güvencesidir. Ama güncel yaşamda hedefine erişememiş reel projeler nedeniyle ister istemez açığa çıkacak olan fantezi etkinliklerinden OGP öznesi de muaf olamaz, ancak bu tür fantezi etkinliklerini elbette gerçekliğin hizmetinde yaratıcı fantezi etkinlikleri kapsamında ele alabiliriz.

İleri sürdüğümüz bu tezi Suut Kemal Yetkin'in Sabahattin Teoman'dan nakille anlattığı kısa bir öykü üzerinden netleştirmeye çalışalım. Sabahattin Teoman anlatıyor:

"Küçük bir çocuktum. Evimizin alt katında bir kiler vardı. İçi son derece karanlıktı. Bu nedenle girmeye korkardım. Fakat kilerin karanlık dibinde küçük bir ışık parıldardı. Bu parıltı, hayallerimi o kadar çok süslerdi ki hep düşlere dalardım. Bir gün cesaretimi topladım, kilerin dibine kadar yürüdüm ve o parıldayan nesneye elimi uzattım. Adi bir çikolata yaldızıydı. Büyük bir hayal kırıklığı yaşamıştım. Uzun süre ağladım." (Yetkin 1969: 29)

Ne kadar düşsel güzelliklerle yüklü olursa olsun, fantezilerin gerçeğin zemininden kopuk inşası, bizi bir gün muhakkak derin bir hayal kırıklığı yaşamaktan korumayacaktır. Fantezilerin, ister büyülü

güzelliklerle yüklü olsunlar ister kâbuslar şeklinde kendilerini bize dayatsınlar, kesinlikle gerçekliğin testinden geçmeleri, yanılsamalı yapılarının yıkılması gerekir. Önemli olan onların, insanı tutsak kılan büyüsünün bozulmasıdır. Özellikle kastrasyonların yapılandırdığı kara büyünün (kâbuslar, dehşetler) bozulması gerekir. Çünkü büyü bozulduğu zaman insanın ayağı yere, gerçeğin dünyasına basar. Şu düşünülebilir: Fantezilerimiz iptal edildiği zaman insana yaşanacak ne kalıyor? Diyoruz ki, o zaman insana, deneyimleyen ile deneyimlenenin gerçekliğin düzleminde sahih olarak yaşanan aynı andalık devingenliği, yani tam da yaşamın anlamlı reel güzellikleri ya da reel acıları kalıyor, bir başka deyişle varoluşumuzun tam da kendisi. Bunun en yalın örneğini, oynadığı oyunun büyüsel güzelliğine dalıp gitmiş çocukların durumunda görürüz. Hiçbir yetişkin, aynı andalık devingenliğinin bu büyülü güzelliğini yaratma gücüne sahip değildir, yitirmiştir bu yeteneğini. Çocuğun oynadığı top, yetişkinin oynadığı toptan daha canlıdır. Çocukluğun büyülü dünyasını anlatan bu tema, kitabımızın "Ergenlik Öncesi Mutlu Çocukluk" bölümünde irdelenecektir.

Kısa bir not olarak şu kaydı düşmemiz yararlı olacak: Çocuk Sabahattin Teoman'ın düşlerini besleyen "parıldayan çikolata yaldızı"nın ardında bile büyük ihtimalle, kastre edilmiş çocuksu cinsel hazların ikame fantezilerde kendilerine bir teselli aradığı gerçeğini görebiliriz. Yoksa acısı bu kadar derin olur muydu?

En başta Masters ve Johnson Raporu ile Kinsey Raporu olmak üzere (Orgazm çeşitleri, 1, 2), çeşitli kaynaklardan orgazm konusu ile ilgili önemli bulguları, aşağıda özet halinde kümelendirerek belirttik. Bu kaynaklarda araştırma konumuzla ilgili verilerde birbirleri ile uyuşmayan noktalar da dikkati çekiyor. Ancak eriştiğimiz bilgilerin bir kısmı ile kitabımızda tanımladığımız orgazmın nitelikleri (bizim ölçütlerimizle uyumlu olmaları nedeniyle kuşku duymadığımız nitelikler) arasında çok yakın benzerlikler görülüyor. Bu kaynaklarda, Reich'ın tanımladığı orgazma kıyasla farklı orgazmlardan da söz ediliyor. Öte yandan Uzakdoğu kültürlerinde (Orgazm çeşitleri, 2) orgazm üzerine yapılan farklı tanımlamaları ve orgazma farklı yaklaşımları da ek bir not olarak kaydedelim.

Bütün bu verilerden yola çıkınca -veriler biraz ileride detaylandırılacak- sınırlı sayıda insanlar için geçerli olsa da Reich'ın tanımladığı orgazm çerçevesinin ötelerine uzanıyoruz. O zaman şöyle bir soru ile karşılaşıyoruz: Acaba çok çeşitli orgazmlar mı var, yoksa hazda kısıtlanmışlıktan kısıtlanmamışlığa, eksiksiz orgazm hazzına doğru uzanan geniş yelpazede rastlayacağımız orgazm türleri mi var? Yani aslında insanların hepsi eksiksiz orgazm hazzını yaşama kapasitesine sahipken, orgazm hazzında çeşitli derecelerde kısıtlanmışlıkları yansıtan orgazm türleri ile mi karşı karşıyayız? Galiba öyle: Çünkü bazı kişilerin ifadeleri, geçen zamanla birlikte orgazm hazlarının giderek, eksiksiz orgazm hazzına doğru geliştiği ve sonunda 60-120 saniyelik bir süreye yayılan eksiksiz orgazm hazları yaşadıkları yönünde.

Elbette bu şanslı öznelerin orgazmlarının açılımının kendi içinde psikodinamikleri var. Kitabın ilerleyen sayfalarında bu nokta, özellikle kastrasyonlar konusu ele alınırken netlik kazanacak. Ya da kısaca belirterek şunu diyebiliriz: Sansür mekanizmasının gafil avlandığı çok özel ve sınırlı durumlarda, özne ya gün içinde ya da rüyasında, orgazmını ketleyen çok belirli bir çatışma odağının farkına vardığında -ki bunların çoğu ensest suçluluğu ve korkularını ima eder- baskı olabildiğince ortadan kalkar. Tabii burada, anında değil, uzun bir zamana yayılan bir açılım söz konusudur. Yine kitabın ilerleyen sayfalarında bu açılımın neden uzun bir zamana yayıldığı da netlik kazanacak. Ancak bu şanslı pozisyonda bulunmanın bir koşulu da şudur: Eğer özne Ödipal öncesi dönemleri oldukça başarılı aşabilmiş ve sadece Ödipal dönemde belirgin ve kolay tanımlanabilir tek ketleyici bir çatışma odağına takılıp kalmışsa, bu özel durum öznenin işini oldukça kolaylaştırır. Bilinçdışının sansürü atlattığı böyle çok nadir firar anlarında özne, nasıl olup bittiğinin tam farkına varmadan eksiksiz orgazm hazzını baskılayan bastırma odağının ötesine geçebilir. Öte yandan Freud da bastırmanın her zaman tam bir bastırma olmadığını dile getirmişti. Zaten hayatın bazen bir terapi süreci gibi işlediği, İrvin Yalom tarafından da belirtilmişti. Bu nedenle öznenin eriştiği bu üst orgazm pozisyonunu öznenin biyolojik bir gücü, zaferi anlamında yorumlamıyoruz, çünkü aşağı yukarı herkesin bu olanaklarla dünyaya geldiğine inanıyoruz. Yine bu insanların ortak paydalarından biri de kastrasyon kaygıları ve ensest suçluluğu konularında zamanla kendileri adına geliştirmiş oldukları son derece esnek tutum ve toleranstır. Yani bu suçluluk duygularını ve kaygılarını artık önemsemeyerek, bunların tuzağına bir daha düşmeme sağduyusuna sahiptirler.

Sözünü ettiğimiz kaynaklardan indirdiğimiz kısa alıntıları aşağıda kümelendirerek verdikten sonra, bunlarla ilgili yorumlarımızı, alıntıların bitimini takiben toplu halde belirteceğiz.

A.

"Kadınlarda görülen orgazm biçimleri:

Yüzeysel orgazmlar: Genellikle çok kısa sürerler, fazla tatmin edici değildirler; birkaç saniye süren hafif kasılmalarla gelişirler. Sanki hapşırık biçimindedirler. Bazı kadınlar bunu fark etmezler bile. Alınan haz bayağı düşüktür.

Normal orgazmlar: Yaklaşık 10-20 saniye sürer ve bazen bir tanesi bile yeterince doyurucudur. Eğitimle alınan haz arttırılabilir. Genellikle klitoral kaynaklıdır.

Statüs orgazmus: Bu genellikle 20 saniyeden başlayıp birkaç dakikaya kadar uzayabilen süreğen orgazm halidir. Bilinen orgazm fizyolojisine tam olarak uymamaktadır. Kadınlara büyük haz ve yorgunluk verebilir."

B.

"Zincirleme orgazm: Zincirleme orgazm bir hayli karmaşık bir konudur. Çünkü erkek ve kadın arasında ciddi fizyolojik farklılıklar bulunur. Erkek genelde çabuk uyarılmakta ve orgazm olduktan sonra en azından bir süre için cinsel ilgisini yitirmektedir. Oysa kadın, daha yavaş uyarılmasına ve orgazma daha uzun bir süreçten geçerek ulaşmasına karşın, birbiri ardına birkaç kez orgazm olabilme potansiyeline sahiptir.

… Kadınlarda zincirleme orgazm olgusu biyolojik bir gerçektir. Hatta kimi uzmanlar aslında kadınların zincirleme orgazm yeteneğine sahip olduğunu, fakat cinselliğe olumsuz bakan kültürümüzün verdiği tutuklukla çoğu kadının bu şansı hiç kullanmadığını iddia etmektedir. Bu iddianın geçerliliği tartışılabilir. Ama bazı kadınların masturbasyon veya cinsel ilişki sırasında tekrar tekrar doruğa ulaşabildiği artık kesinleşmiştir.

Seks araştırma laboratuarlarında sürdürülen deneyler genellikle en uzun zincirleme orgazmların masturbasyon sırasında gerçekleştiğini ortaya koyuyor. Hatta vibratörle masturbasyon yapan kimi kadınlar, kısa süre içinde 10-15 kez doruğa ulaşabilmektedir. Genelde bu orgazmlar bir iki dakikalık aralarla gerçekleşir. Fakat az sayıda kadın, bir orgazmdan diğerine hemen hiç ara vermeksizin geçebilmektedir. Çok küçük bir azınlıkta ise, zincirleme orgazm hiç kesintisiz orgazm dalgaları halinde yükselip ancak kadının bitkin düşmesiyle sona ermektedir.

Doğu teknikleri:

Aslında zincirleme orgazm yalnızca kadınlara mahsus bir şey değildir. Erkekler de üst üste orgazma erişebilir. Erkeğin boşalmasıyla orgazmın aynı şey olmadığı çok eskiden beri bilinen bir şeydir. Nitekim genç erkeklerde boşalmadan doruğa ulaşma yöntemlerini anlatan eski Tantra metinleri bile vardır. Bu yöntemlerle erkeğin bir gün içinde birkaç kez, hem de isterse üst üste orgazma ulaşması ve hiç boşalmaması ya da boşalmayı en son birleşmeye kadar geciktirmesi mümkündür. Fakat böyle bir disiplinle yetiştirilmeyen ve "kuru orgazm"ın varlığından bile bihaber olan Batılı erkekler için bu tür tecrübeler pek söz konusu olamaz."

C.

"Erkekler de farklı orgazmlar yaşayabilirler. Bazı orgazm türleri ancak "nöbete kapılma" olarak tasvir edilir. Ama orgazmın, haz duyumuna verilen yoğun tepki olduğu düşünülürse, bunda yadırganacak bir yan olmadığı hemen ortaya çıkar. Dr. Kinsey'e göre erkeklerin %20'sinin ılımlı bir orgazmı olmaktadır; penisteki nabız atışı anormal güçlü değildir ve fışkırma yerine damlama söz konusudur. Erkeklerin %45'i orgazmda kaskatı kesilir, bir ya da iki ayağında birden, ağzında, kollarında veya vücudunun başka noktalarında seğirme görülür.

Erkeklerin %17 kadarının bacak kasları düğümlenir, ani seğirmeler, göz dalmaları ve penisin şiddetle sıçraması gözlemlenir. Yüzde %5 kadarı adeta "çılgınlaşır", konuşmak ve gülmek de dâhil olmak üzere değişik tepkiler verir, geri kalan yüzde ise "aşırı titreme, çökme, beniz atması ve bazen bayılma" gibi tepkiler gösterirler. Bazıları boşalmadan sonra harekete devam edecek olursa müthiş acı çeker ve bağırabilirler.

Masters ve Johnson'un kadınlarda birkaç farklı orgazm kalıbı bulunduğu, buna karşılık erkeklerde yalnızca tek tip orgazm görüldüğü yolundaki tezi genellikle kabul görmüştür. Ancak bugün, bunun geçerli olmadığı yolunda görüşler vardır. Bazen boşalmadan önceki coşkulanma o kadar yoğun olabilir

ki, adeta uzunca bir orgazm gibidir; bu durumda bizzat boşalma, sürece herhangi bir şey eklemediği gibi artık doruğu değil, doruktan inişi oluşturur.

Bundan başka erkeklerde de kadınlarda olduğu gibi çoklu orgazma rastlandığı iddia edilmektedir. Erkek, arka arkaya ılımlı orgazmları andıran doruk noktaları yaşamakta ve ancak bunların sonucunda boşalmaktadır. Erkekler için geçerli olduğu öne sürülen bir başka orgazm kalıbı da, boşalımın bitmesinden sonra bile kesilmeyen sürekli havsala kasılmalarıdır. Bu kasılmalarla birlikte duyulan yoğun haz, bazen boşalma sırasında duyulan hazza eşit kıvamda olabilmektedir.

… Erkeğin boşaldığı, yani meni fışkırttığı, ama duygu düzeyinde pek bir hareket olmadığı durumlara daha çok rastlanmaktadır."

Yukarıdaki alıntıların içinden şu ifadeler bir araya getirildiklerinde, kitabımızda tanımladığımız orgazm portresiyle benzerlikler göstermektedir:

1.Statüs orgazmus: … birkaç dakikaya kadar uzayabilen süreğen orgazm halidir.

2.Bazı orgazm türleri ancak "nöbete kapılma" olarak tasvir edilir.

3.Göz dalmaları ve penisin şiddetle sıçraması gözlemlenir. Yüzde %5 kadarı gülmek de dâhil olmak üzere değişik tepkiler verir. Burada şu notu ekleyelim: Gülme refleksi, tanımladığımız orgazmın genetik programının sönümleniş evresine denk gelir.

4.Erkekler için geçerli olduğu öne sürülen bir başka orgazm kalıbı da, boşalımın bitmesinden sonra bile kesilmeyen sürekli havsala kasılmalarıdır. Bu kasılmalarla birlikte duyulan yoğun haz, bazen boşalma sırasında duyulan hazza eşit kıvamda olabilmektedir. Yine şöyle bir not ekleyelim: Özellikle bu nitelik, orgazmın genetik programının en önemli özelliğidir ama bazen değil, her zaman deneyimlenen bir süreç olarak mevcuttur.

Sözünü ettiğimiz kaynaklardan alarak özetlediğimiz yukarıdaki dört maddede belirtilen nitelikler, tanımını yaptığımız hazda eksiksiz orgazmın (OGP'nin) da temel özellikleridir. Ancak dördüncü maddenin ikinci cümlesinde belirtilen tespit, hazda eksiksiz orgazm için geçerli değildir, yani hazda eksiksiz orgazmda, 60-120 saniye devam eden sürecin bütünü haz yoğunluğu bakımından kesintisiz devam eder ve her zaman, yani bazen değil, boşalma anındaki hazzın en yüksek seviyesini sürecin bitimine kadar korur. Ayrıca hazda eksiksiz orgazm süreci, başlangıç itibariyle de ortalama orgazmın çok yükseklerinde bir seviyeden başlar ve bunu sürecin bitimine kadar muhafaza eder. %5 için geçerli olduğu söylenen gülme tepkisi, eksiksiz orgazm sürecinin sonunda onun ayrılmaz bir parçası olarak deneyimlenir.

Yaptığımız alıntılarda katılmadığımız bazı ifadelere ilişkin yorumlarımızı bu alıntıların her birinin hemen altında belirteceğiz:

"Bazen boşalmadan önceki coşkulanma o kadar yoğun olabilir ki, adeta uzunca bir orgazm gibidir; bu durumda bizzat boşalma, sürece herhangi bir şey eklemediği gibi artık doruğu değil, doruktan inişi oluşturur."

Hazda eksiksiz orgazm söz konusu olduğunda boşalma, asla doruktan inişi değil, doruğun henüz yeni başlamakta olduğunu belirtir. Boşalmadan önceki yoğun haz deneyimi elbette eksiksiz orgazm hazzının bir boyutudur ama bu çerçeve ile sınırlı değildir, kendi haz boşalması olan sürenin (60sn-120 sn) sonuna kadar devam eder.

"Bitkin düşmesiyle sona ermektedir."

Hazda eksiksiz orgazmdan sonrası bitkin düşmekle değil, libidinal füzyondan (bkz. sözlük: libidinal füzyon) alınan enerji ile emosyonel zindeleşme sonucunu yaratır.

"Erkek, arka arkaya ılımlı orgazmları andıran doruk noktaları yaşamakta ve ancak bunların sonucunda boşalmaktadır."

Bu tarz, yani ark arkaya ılımlı orgazmları andıran haller, Uzakdoğu uygulamalarına çok benziyor ve sonuçta yaşanan orgazm, aslında ortalama orgazmdan başka bir şey de değildir.

Bu kaynaklarda verilen bilgilerden ortak payda olarak şu sonuca vardık: Normal ortalama orgazmdan farklı olan orgazm türlerinin, aslında ender rastlanan durumlar olduğu. Bizce önemli olan şudur: Neler olup bitmektedir ki bazı insanlar bu üst orgazm pozisyonuna erişebilmiştir? Bu durum sadece onların olağanüstü biyolojik donanımlarının sonucu mudur yoksa bu kişiler, bir biçimde kastrasyon baskılarına fazla mâruz kalmamış olmalarının sonucu olarak, insanoğluna özgü doğal orgazm potansiyeline erişmiş şanslı kişiler midir? Eğer böyleyse ki böyle olduğunu düşünmekteyiz, o

zaman insanoğlunun cinsellikteki kısıtlanmışlığında makûs talihini yenebileceği bir şans elimizin altında demektir. Böyle bir olanak söz konusuysa bunun çok iyi değerlendirilmesi gerekir.

Şu noktayı da ifade etmeden geçmeyelim: Reich'ın tanımladığı ortalama orgazmların ya da sahihliğine inandırmayan abartılmış orgazm gösterilerinin hem sinema hem porno örneklerinde nasıl yaygın olduklarını tespit etmek hiç zor değildir. Özellikle porno filmlerindeki abartılmış ama sahihliğine inandırmayan orgazmlarda, ruh sağlığımız açısından model teşkil edebilecek örneklere hiç rastlanılmaz. Çoğunda inanılmaz bir agresyon ön plandadır ya da kişiler gerçekten bir orgazm yaşamışlar mıdır hiç belli olmaz. Eksiksiz orgazm hazzının şiirsel boyutunu hatırlatan örneklere, bir ikisinin dışında sanat filmleri alanında da rastlanılmaz. Aslında insanın aklına daha kötü bir ihtimal geliyor: Bu filmleri kurgulayanlar ve bunları hiçbir kuşku duymadan izleyenler orgazm adına gerçekte neyi tanıyorlar?

Sinema alanından, "A Home At The End Of The World" adlı filmden, tanımladığımız orgazmı çağrıştıran bir sahneyi örnek verebiliriz. Başrol oyuncusu Colin Farrel'in, kadın sevgilisi ile cinsel ilişkisinde yaşadığı orgazmı izleyenler, ne demek istediğimizi yaklaşık olarak anlayacaklardır.

Freud'dan beri cinselliğin, haz tatmininde çok kısıtlı yaşandığı gerçeği açıklık kazanmıştır. Ama bu durum aslında herkesin bilip de birbirinden sakladığı temel bir gerçektir de. Hatta Freud'un kendisi şu sözü de sarf etmiştir: "Eğer çocuk yapmanın daha zahmetsiz bir yolu olsaydı herhalde onu tercih ederdik." Bu ifade cinselliğin orgazm tatmini anlamında uğradığı kayıpları çok özet biçimde açıklıyor. Yani haz o kadar kötü yaşanıyor ki cinsel ilişkinin zahmetine değmiyor. Ayrıca W. Reich "Bedensel Boşalmanın İşlevi"nde orgazm hazzında tatminsizliğin, yaygın bir rahatsızlık olduğunu belirtiyordu. O zaman şu soruyu sormamız gerekiyor: Özne nasıl oluyor da yaşadığı orgazmın haz yönünden tatminsiz düzeyde kaldığını hissedebiliyor? Ya da öznenin ruhsal varlığının derinliklerinde nasıl bir kayıt var ki ona, yaşadığı orgazmın, haz düzeyinde son derece tatminsiz olduğunu hissettiriyor? Ya da bazı kişiler, şanslı tesadüfler sonucunda orgazm hazları açıldıkça, hazzın açılan bu yeni boyutunun tam da kendi hazlarına denk geldiği hissine nasıl sahip olabiliyorlar? Öyleyse insan ruhsallığının derinliklerinde, hazda eksiksiz orgazmın hangi yoğunluk ve derinlikte yaşanacağını belirten bir kayıt odağı olmalı diyoruz. Ve tanımlamalarımızı kolaylaştırmak, anlatımımızı netleştirmek bakımından bu kayıtların genetik programımızda mevcut olduğu düşüncesini ileri sürerek eksiksiz orgazm hazzına, "orgazmın genetik programı" ya da bu tanımlamanın ilk harflerini alarak kısaca "OGP" adını veriyoruz.

Kitabımızda OGP kısaltması, (1) eksiksiz orgazm hazzını, (2) bu eksiksiz hazzın ima ettiği potansiyeli tanımlamak için ve ayrıca (3) bu programı hayatına taşıyabilmiş öznenin sıfatı, (4) programın kendi genel adı olarak kullanıldı. Okuyucu kısaltmanın hangi bağlamda kullanıldığını cümlenin gelişinden rahatça anlayacaktır.

Sözünü ettiğimiz kaynaklarda çok çeşitli orgazm türlerinden söz edildiğini bulguladık ve orgazmla ilgili olarak verdikleri ölçümlenebilir değerleri aktardık. Buna rağmen asıl önemli konu, orgazmların metrik verilerle ele alınmasından ziyade yaşantısal (emosyonel) derinliklerinin insanın ruh sağlığı üzerindeki reddedilemez etkileridir. Orgazmın genetik programı, doğal varoluşunun sergilenişi bakımından 60-120 saniyelik kesintisiz orgazm sürecinden soyutlanamaz, ama burada yine önemli olan onun ruhsal kalite bakımından içeriğindeki derinliktir. Bu nedenle bütün kitap boyunca OGP'nin ruhsal analizine ve onun ruhsal bileşenlerini açığa çıkarmaya odaklandık.

Psikiyatri bilimi insanları ruh sağlıkları bakımından üç öbeğe ayırır: 1. Normal nevrotikler, 2. Nevrotikler, 3. Psikotikler

"Normal nevrotik", toplumun ortalama öznesini anlatır. Yani ruhsal rahatsızlıkları kabul edilebilir sınırların içinde olanlar veya mutsuzlukları ortalama düzeyde olanlar. "Nevrotikler"le sinir hastaları, "psikotiklerle" de akıl hastaları kastedilir. Psikiyatrinin "normal nevrotik" tanımlaması, kitabımız boyunca başvuracağımız bir ölçüt olduğu için bu açıklayıcı kısa ara notu düştük.

Biraz evvel yukarıda Freud'dan ve Reich'tan yaptığımız alıntılarda, orgazm hazlarında kısıtlılığın toplumsal düzlemde çok yaygın olduğu belirtiliyordu. Bu tespitlerden hareketle, toplumun ortalama öznesinin hazda kısıtlı orgazmına, eğer orgazmları kısıtlı bir düzeyde yaşanıyorsa, bir tanım kolaylığı olarak "normal nevrotik orgazmı", kısaca NNO adını verdik. NNO, bir tanımlama olarak yalnızca orgazm hazzının eksik yaşandığı hissinin ruhsal sahneye sürekli egemen olması durumunda geçerlidir.

Kitabımızın sözlük bölümünde hem OGP'nin hem NNO'nun tanımları ayrıca verilmiştir.

OGP'nin hayata geçip geçmediğinin kanıtı olarak, öznenin kendi iç tanıklığından öte hiçbir dayanak noktamız yoktur. Eğer özne, yaşadığı hazzı artmaz eksilmez bir haz süreci olarak deneyimlemişse, OGP o zaman onun ruhsal dünyasında hayata geçmiştir. Ancak özne, yaşadığı hazda eksiksiz orgazmı artmaz eksilmez bir haz süreci olarak tanımlasa da aşağıdaki şu niteliklerin bir ya da bir kaçının, çeşitli zamanlarda birbirleriyle yer değiştirerek öznenin orgazm anına eşlik etmesi gerekir:

A.Libidinal füzyonun (bkz. sözlük: "libidinal füzyon") orgazm anında aktifleşmesi.

Libidinal füzyon sürecinin orgazm anında hayata geçmiş olmasının, yani aktifleşmesinin kriterleri ise şunlardır:

1.Orgazm anında benlik sınırlarının genişlemesi.

2.Orgazm anına zaman dışılık, zaman ve ölüm ötesilik hissiyatının damgasını vurması.

3.Okyanus duyguları, kozmik âlemle bütünleşmişlik hissiyatının deneyimlenmesi.

4.Orgazm anında süblimasyon hissiyatının deneyimlenmesi.

5.Orgazm anında, libidinal füzyonun zorunlu aktifleşmesine rağmen, partnerin Ödipal ilk aşk nesnesinden olabildiğince bağımsız olması, böylece bilinçdışı ensest zinadan bağımsızlaşılması.

B.Orgazm sonrasında, çok uzun süreli -zorlayıcı güncel problemler söz konusu değilse, günlerce süren bir kazanım olarak- zindelik ve yenilenmişlik, yeni doğmuşluk hissiyatının ruhsal yapıya damgasını vurması.

C.Sevgi ve şefkat, orgazm anında ve devamında, temel bir hissiyat ekseni olarak açığa çıkarken bu hislerin, libidinal füzyondan aldıkları enerji ile yani emosyon transferleri ile öznenin kendisi dâhil, dünya-varlık boyutunu kucaklayarak ruhsal sahnede belirmesi.

D.Agresyonun kendiliğinden dışta kalması.

E.Hem ruhsal hem bedensel bir algı olarak, tam bir erime hissiyatının orgazm anında deneyimlenmesi.

F.OGP'nin, ilk planda sözel dışı ve ötesi bir alan olarak deneyimlenmesi, sözcüklerle tanımlanmasının olanaksızlığı. Ancak dikkatli bir gözlem, OGP'nin psişik bileşenlerini açığa çıkararak sözel düzlemde de ifadesini mümkün kılabilir. Oysa NNO, kendisine bulaşmış birçok çatışma ve karmaşa ile yaşandığı için – bu çatışmalar bilinçdışı oldukları için, öznenin onları netleştirmesi olanaksızdır - öznenin iç dünyasında, emosyonel bileşenlerinin farkındalığı düzleminde net tanımlanamaz. Daha ilerideki sayfalarda S.M. Tura'nın NNO'nun nevrotik bileşenlerini ve nevrotik bulaşıklıklarını, onun verili özelliğiymiş gibi anlatan tanımlamalarını ayrıştırıp netleştireceğiz.

G. Öznenin algı düzleminde partnerin, sevgi nesnesi olarak yabancılık hissiyatından uzak deneyimlenmesi ve sevilen varlık beklentisine denk gelmesi.

H.Öznenin orgazm anına kendini tam anlamıyla teslim edebilme kapasitesi.

I.Öznenin eksiksiz orgazm anının tüm emosyonel şokunu, kaygılardan, korkulardan uzak deneyimleme kapasitesi.

J.OGP'nin açığa çıkmasının zorunlu psişik alt zeminleri:

1.Sağlıklı yaşanmış libidinal füzyon dönemi.

2.Libidinal füzyondan sonraki kastrasyon süreçlerinde mâruz kalınmış tahribatın onarılması ve böylece yitirilmiş psişik olanakların geri alınarak, geçmiş ruhsal gelişim aşamalarındaki saplantıların tasfiyesi: oral, anal, dokunsal kastrasyonlar vb. ile ilgili olarak.

3.Ödipal dönem ensest suçluluğu dehşetinin ve beraberinde kastrasyon dehşetinin aşılmış olması.

4.Cinsellik üzerinde toplumsal önyargıların yarattığı diğer baskıların aşılması gerekir. Bunları kısaca şöyle sıralayabiliriz: Utanç, suçluluk duyguları ve bunlara bağlı olarak öznenin kapıldığı öz değerlilik algısının erozyona uğramış olması: homofobi, yani eksiksiz orgazmı baskılayan sinsi bir düşman olarak homofobi.

5.Eğer öznede mevcutsa, heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutunun aşılması. Bu nokta üzerinde ileride detaylı olarak durulacaktır.

6.Eşcinsel özne söz konusu olduğunda heterofobinin aşılması.

7.Röntgencilik, teşhircilik, fetişizm vb. diğer türev cinsel yönelimleri vazgeçilmez kılan bilinçdışı korku ve kaygıların aşılması.

"Klitoris'in Sırrı" (Chalker 2004) adlı kitaptan ya da diğer kaynaklardan (Orgazm çeşitleri 1, 2) yapılan alıntılarda, uzun süreli orgazmlardan söz ediliyor. Ancak bu orgazmlar OGP midir bilinemez.

Eğer orgazm anına, libidinal füzyon ekseninin yukarıda tanımlanan ruhsal içerikleri eşlik etmiyorsa elbette OGP'den söz edilemez. Bu nedenle libidinal füzyon akımlarının eşlik etmediği bir orgazm, uzun süreli bile olsa, döllenmemiş bir yumurta gibidir, hiçbir ruhsal derinliğin hayata aktarılmasına gebe değildir. Gerek "Klitorisin Sırrı" adlı kitapta gerekse sözünü ettiğimiz diğer kaynaklarda, orgazm anının ruhsal bileşenlerine dair bir analiz söz konusu değildir. OGP'nin kendini libidinal füzyon bileşeninde belli eden niteliği, bunu deneyimleyen kişinin farkındalık alanına gelmemiş olamaz. Böyle bir farkındalığa erişen kişiler, elbette orgazm anında deneyimledikleri derinlik yaşantılarını dile getireceklerdir. Ancak ne var ki böyle bir izlenimden belirttiğimiz kaynakların hiçbirinde söz edilmiyor. Bu durumda, mekanik-uyarımsal seviyede sürüp giden uzun süreli orgazmlarla karşı karşıya olduğumuz ihtimali oldukça yüksek görünüyor.

Kitabımızda yeni bir tezin (OGP ile ilgili tez) ileri sürülmesi nedeniyle, görüşlerimizi daha net açıklayabilmek için yeni kavramlar gerekiyordu. Bunlar yeni bir düşünceyi açıklamak anlamında, ihtiyaç duyulan zorunlu araç ve gereçlerdi. Bu nedenle kitabın sözlük bölümünde yer alan kavramlardan, psikoloji ve psikanaliz literatüründen alınanların kaynakları, altlarında belirtilmiştir. Kaynağı belirtilmeyen kavramlar, tezimizin daha net anlaşılabilmesi için tarafımızdan önerilmiş olanlardır.

Bu kitapta, ana konumuz çerçevesinde kalarak, araştırma merakımızın bizi götürdüğü pek çok alana erişmeye çalıştık. Bulgularımızı not ettik sadece. Vardığımız sonuçlar, başka bakış açılarına sahip olanların görüşleri ile elbette çelişecektir. Ama hangi görüşlere katılmıyorsak bulgularımız çerçevesinde nedenlerini belirttik sadece.

Bu kitapta psikanalizin insan ilişkileri, yani nesne ilişkileri ve insan cinselliği konularında işaret ettiği diğer problemleri de ele aldık. Bu problemlere kendi bakış açımızdan yaklaşmayı denedik. Ayrıca psikoloji ve psikanalize vakıf bazı okuyucuların son derece önemsiz bulabilecekleri, ama psikanaliz alanı dışında kalan başka insanların önemsedikleri kaygı ve kuşkulara da, yaklaşımımız çerçevesinde yanıt getirmeye çalıştık. Çünkü insanların bir kısmı için bu kaygı ve kuşkular önem taşıyabiliyor ve dert konusu olabiliyor. İnsanlar bin bir kaygı ve çekincelerin eşliğinde böyle sorular soruyorlar, en azından onların tedirginliklerini gidermek için bu temaların işlenmesi gerekiyordu.

Psikanalizin ve terapi yaklaşımlarının tarihsel akışında insan ilişkileri ya da nesne ilişkileri, insan cinselliği, çeşitli ekollerin bakış açılarından ele alınmıştır. Psikanalizi ya da terapi yaklaşımlarını kendi bakış açılarından ele alan bu ekoller arasında birbiriyle çelişen pek çok görüş vardır. Bu kitap da kendi çerçevesinde farklı bir görüşü dile getiriyor. Okuyucu çözümlemelerimize katılmayabilir, değerlendirmelerimizi kendi perspektifinden çok uzakta bulabilir. Ancak şu noktada ısrarlıyız: Orgazmın genetik programı (OGP), tanımladığımız tüm özellikleri, ruhsal derinlikleri ve insanın duygu dünyasına kattığı zenginlikler bakımından yadsınamaz bir gerçektir.

Kitapta ele alınan konulardan bir bölümü okuyucuların bazılarını rahatsız edebilecektir, her ne kadar böyle bir amaç güdülmemiş olsa da. Kitapta gerçekleri dile getirmek asli amaçtır. Belki okuyucuların bazıları, tam kapasite orgazmın süresi ile ilgili olarak verilen sayısal bilgiden de (60sn-120sn) rahatsız olacaktır. Çünkü kitabın yazım aşamasında, müsveddeleri okuyanların bir kısmı duydukları rahatsızlığı bir biçimde ima ettiler. Gerçi bu bilgi (60sn – 120sn) verilmeyebilirdi, ama o zaman tanımladığımız orgazmın temel bir ekseni karanlıkta kalırdı. Ayrıca tam kapasite orgazmın sadece bazı insanların imtiyazında olmadığı, ensest suçluluğu saçmalıklarını ve üretilmiş kastrasyon kaygılarını aşmak koşuluyla bu olanağın her insana açık olduğu, kitap boyunca defalarca tekrarlanmıştır. Daha sağlıklı ruhsal imkânların dünyasında daha mutlu yaşamayı her insan hak ediyor. Bu kitap da mutlu olmayı kendi hakları olarak görenler için yazılmış olsun.

Kitap, tahmin edilenin ötesinde geniş bir hacme erişti. Günümüzün insanı, bu kadar geniş hacimli bir kitaba zaman ayırmada belki zorlanacaktır. Bu durumda okuyucu, "Önsöz"ü çok dikkatli, ama "Sözlük" bölümünü bir etüt ciddiyeti ile inceledikten sonra, kitabın bölümlerinden beğendiği herhangi birini okumakla da yetinebilir.

I. BÖLÜM: SÖZLÜK

agresyon:

Agresyon, yaşamda kalabilmek ve dürtünün nesneyi ele geçirebilmesi için zorunlu, ama aynı zamanda öznenin biyolojik donanımı ve biyolojik gereksinimleri ile uyumlu tüm girişimlerin toplamıdır. Erotizmde ise ketlenmemiş haz kapasitesinin ruhsallıkta kendini açığa vurması, bu olanağı etkin biçimde yaşama yetisidir (kadın için de erkek için de).

Dürtü, hedef nesnesine yönelirken bir dirençle karşılaştığında agresyon bir tepki olarak açığa çıkar. Arzunun engellenmesi olasılığına karşı agresyon, amaca erişimi sağlayacak bir potansiyel olarak her zaman el altında bulunur. Ama bu veriden yola çıkarak agresyonun bu türünün patolojik bir süreç olduğu sonucuna varmak yanlıştır. Aslında OGP'nin ketlenmesinden, arızalı nesne ilişkilerinin (insan ilişkilerinin) yarattığı tahribattan kendisine karışan etkilerle şiddetlenen agresyon, bu bulaşık etkilerin fazlalığı nispetinde patolojiktir. Agresyonun patolojik türü, öznenin ruhsal yaşamını sağlıklı sürdürebilme amacının dışına düşer. Bu nedenle dünyamızda bir hastalık halinde yaygın olarak yaşanıyor olsa da, patolojik agresyonu, insanın asli özelliğiymiş gibi düşünmek doğru bir tespit değildir. En azından insanın libidinal füzyon realitesine terstir (bkz. sözlük: libidinal füzyon). Dürtü ve onun hedefe yönelme anındaki görünümü olan arzu, daimi bir engelle ama özellikle bilinçdışı engellerle karşılaştığında, agresyon, patolojik bir güç olarak birikmeye başlar ki ancak bu noktadan itibaren onun tehlikesinden söz edebiliriz. Yoksa ağır kastrasyonlara mâruz kalmamış ya da bunları aşmış öznelerde, dürtü ve arzunun makul hadlerde ertelenişi, bekleme-erteleme kapasitesini zorlamaz.

Patolojik agresyonun neden olduğu bir başka probleme de değinmemiz gerekiyor: Duyguların çift kutupluluğu… İnsanda duyguların çift kutupluluğunu vurgulayan tezler, azdırılmış ve akabinde de tehditlerle bastırılmış agresyonun sergilediği patolojik belirtileri esas almaktadır. Bu yüzden duyguların çift kutupluluğu, baskıcı kültürlerin nevrotik hale getirdiği öznenin bir özelliğidir. Öldürme eğilimi, nefret, kin, haset ve açgözlülük, hiçbir zaman kendi zıtları olan sevgi, şefkat, paylaşım, iç barış gibi sağlıklı duyguların kaçınılmaz zıt alternatifleri ve doğal zıt bileşenleri değildir. Ama yaşamın hizmetine sunulması gereken sağlıklı eğilimlerimiz, soluk alamaz biçimde bastırıldıklarında, bu sefer kendi zıtları olan duygu ve eğilimler bir tepki olarak açığa çıkar ve sağlıklı eğilimlerimizin zıt kutbunda yer alan bileşenler haline gelirler. İşte bu yüzdendir ki OGP öznesi bu deli dünyanın içinde yer almaz.

a**norgazmik ya da anhedonik iş makinası:**

NN düzlemin işkolik öznesi… Bastırılan cinsellik, libidonun, emosyonel akışkanlığa (bkz; sözlük: emosyonel akışkanlık) aksamadan dönüşümünü engellediği için, ruhsal yapıda daima rahatsız edici bir boşluk hissi yaratır. Kastrasyonlar nedeniyle bastırılan cinsellikten dolayı NN seviyedeki fiili cinsel eylemler de öznenin beklediği doyumu veremez ve süreğen boşluk hissini ortadan kaldıramaz. Çünkü libidonun duygu akışlarına dönüşüm kapasitesi kendi asli odağında tahrip edildiği için özne, boşluk hislerine mâruz kalır. Ama bu boşluk hissi ile de yaşanamaz, ne olursa olsun boşluk hissinin ikamelerle doldurulması, özne tarafından hissedilmez hale getirilmesi gerekir. Burada, özneyi uyuşturucu çözümlerden biri işkolikliktir. Tabii uyuşturucu çözüm alternatifleri, öznede yapılanmış nevrozların türüne bağlı olarak değişir. Özne işe yoğunlaşarak, tatminsizliğin ürettiği boşluk hissini kapamaya çalışır, hatta öyle ki işten başını biraz kaldırsa, engellenemez bir itilim onu yeniden işe yönlendirir. Adeta Sisyphous söylencesinin modern bir versiyonu ile karşı karşıyayızdır. Modern çalışma düzeni, bu tatminsiz özneden mükemmel bir işkolik makine üretmiş olur. Tatminsiz özne, yaptığı işle kendisini tanımlama olanağına da sahip değildir. İki nedenden dolayı: İlk olarak gasp edilen libidosundan dolayı, yani gasp edilen libido, üretime coşkusal bir yatırımı engellediği için ve ikinci olarak Reich'ın da belirttiği gibi gasp edilen emeğinden dolayı. Öte yandan orgazm hazzında tamamlandıkça, libidonun duygulara dönüşüm kapasitesi ve ruhsal yatırım yetenekleri onarıldıkça, öznenin iş veriminin artacağı kimsenin aklına gelmez.

Anhedonik iş makinası kavramını şu tespitle noktalayalım: Yaşamayı yalnızca belli bir meslek alanında uzmanlaşma olarak görenler, gerçekten yaşamaları gereken alanlarda boşunalığı yaşarlar.

arketip:

Sonraki bütün benzerlerinin esas aldığı ilk özgün model… Jung kuramında, soydan alınan, bireyin bilinçdışında bulunan, dünyayı algılama yollarını denetleyen, ırkın deneyimlerinden türemiş fikir veya düşünce şekilleri… Bu alanın içerdiği materyal bireyin yaşam deneyimlerinden değil, bütün atalarının ve dolayısı ile bütün ırkın deneyimlerinden türemiştir… Jung, rüyaların birçok düzeyde anlamlar taşıdığını görmüştür. Hastanın günlük yaşamına ilişkin anlamdan sonra çağrışımların öteye iletilmesi ile eninde sonunda toplumsal bilinçdışı anlama erişilir. Böylece, örneğin babaya ilişkin rüya eninde sonunda bütün babalığa, ilk şekillendirilmiş baba tipine erişir… İlk şekillendirilmiş tipler, bütün mitolojide, rüyalarda, dinsel geleneklerde, peri masallarında, sırlarda tekrar tekrar görülür… İlk biçimlendirilmiş tiplerin toplamı böylece, Jung için, insan ruhunun bütün gizli potansiyellerinin toplamını Tanrı, insan ve kâinat arasındaki en derin ilişkileri ilgilendiren eski bilginin tükenmez bir deposudur. (Arkonaç 1999)

nesnesini bekleyen arketip:

İnsanın ruhsal gelişim aşamalarında karşılanması, tatmin edilmesi gereken çok temel ihtiyaçları vardır. Örneğin iyi bakım veren, güven duygusu yaratan, yatıştıran bir anneye, kendisinden beklenen işlevleri yerine getiren bir babaya vb. duyulan ihtiyaçlar, arketipsel kayıtlardır. Bebek ya da küçük çocuk bu kayıtların zorlayıcı itilimi ile ihtiyaçlarının karşılanması için çevresini manipüle eder. Özne, eğer bebeklik ve ilk çocukluk dönemindeki ihtiyaçları karşılanmamışsa, bütün hayatı boyunca bebeklik ve ilk çocukluk ihtiyaçlarının karşılanmasında ısrar edecektir. İşte öznenin tüm yaşamı boyunca tatmin edilmeyi bekleyen bu arketipsel odaklara "nesnesini bekleyen arketip" diyebiliriz. Burada "nesne", öznenin, ihtiyaçlarına yanıt vermesini beklediği "öteki özne"yi anlatır.

Nesnesini bekleyen arketip odakları, bilinçdışı zorlayıcı bir itilim halinde, her zaman özneyi iyileştirmek için ya da öznenin kendisinin iyileşme talebi kılığına girerek, nesnesini hep arayacaktır. Önemli olan, nesnesini bekleyen arketipin beklentilerine yanıt verilmesidir. Eğer güncel hedef nesne, beklentisine yanıt verebilirse, öznenin ideal nesnesi olur. Fakat güncel hedef nesne, yasakla ya da engellerle damgalanmış asli nesnenin ikamesi olduğu için özne, güncel hedef nesneyi, kendi geçmişindeki hangi asli ihtiyacından dolayı seçmiş olduğunu bir türlü netleştiremez. Asli nesne ya ensest yasak engeli ile damgalanmıştır ya da küçük çocuk için gerekli temel görevlerini yerine getirememiştir. Bu engel aşılabilirse, geçmişte özneyi tatminsiz bırakmış örseleyici ilk nesnelerin önemi kalmaz. Ama ne yazık ki ikame nesnelerin bu engeli aşması, öznenin arzusu ile denklik sağlaması pek o kadar mümkün değildir**.** Ancak burada kısa bir not olarak şunu hatırlatalım: Çok iyi yürütülen bir terapinin veya sağlıklı bir aşk ilişkisinin ya da sağlıklı dostluk ilişkilerinin umut verici imkânlarından söz edebiliriz. Anne, baba, sevgili, öznenin geçmiş yaşamında ne kadar işlevsiz olmuş iseler, anne, baba, sevgili arketipleri, nesnesini bekleyen arketipler olarak, geçmişin örseleyici nesnelerinin onarılması taleplerini o oranda sürdürürler. Nesnesini bekleyen arketip, her zaman kendi ideal nesnesini yaratma özleminde ve beklentisindedir. Yine de bu özlem ve beklentinin gerçekleşmesi olasılığının pek mümkün olmadığını belirtmek istiyoruz. Bu yüzden sevgili ilişkilerinde her iki taraf da birbirlerinden umduklarını çoğu kez bulamaz; ancak bu özlem ve beklentiyi öznenin iyileşme talebi adına bir umut olarak da kaydediyoruz.

Nesnesini bekleyen arketipi, Jung'un arketip kavramını genişlettiği anlamlara yaymayı düşünmüyoruz. Kastrasyonlar nedeniyle, tatminde eksik kalmış, gelişimlerini tamamlayamamış ve sıkıntılı yaşanmış tüm ruhsal alanlarla ilgili beklentiler, yeniden açığa çıkarak bütün bu alanların, onarım ve iyileştirilme taleplerini özneye dayatacaktır. İşte öznede onarım bekleyen bu örselenmiş ruhsal alanların, bilinçdışının simgesel dili üzerinden, sembolik kılıklara bürünerek nesnesini bekleyen arketiplere dönüştüğünü düşünüyoruz. Örneğin her bebek, anneyi, ideal anneye dönüştürmek için içgüdüsel olarak manipüle eder. Daha sonra baba böyle bir manipülasyona mâruz kalır. Eğer anne ya da baba bu talepleri yanıtsız bırakmışsa, öznenin ideal anne ya da baba arayışı, kendisi bunun farkında olsun olmasın ömür boyu sürecektir. Kısacası fonksiyonu eksik kalmış gerçek anne ya da babaların yol açtığı doyumsuzluklar, bu eksiklikleri dış nesnelerde tamamlama talebini dayatacaktır ki bu talebi yaratan odak, nesnesini bekleyen arketipin ta kendisidir. Ya da özne çoğu kez bastırılmış OGP'nin ikamesi olarak, bir başka ifadeyle ideal haz yaşama beklentisine yanıt bulamadığı zaman, ona

böyle hazların sunulacağını varsaydığı fantastik, düşsel mekânları tasarımlayacaktır vb. Böylece fantezilerimizin de "nesnesini bekleyen arketip"lerin düşsel dünyamızda dile gelen ifadeleri, yansımaları olduğunu söyleyebiliriz.

Bebekler, her türlü ihtiyaçlarının karşılanması ya da engellenmesine bağlı olarak, bakım veren anneye ya da onun ikamesine karşı şükran ya da agresyon ve haset duyguları geliştirme kapasitesine verili bir program olarak sahiptir. Bebek, bakım veren annenin sahip olduklarını, kendisinin hayatta kalabilmesini garantilemek için yine anneden gasp etme anlamında mantık dışı bir güdü olarak haset duygusuna kapılır. Ama bakım veren tarafından sevilme ve buna bağlı olarak gittikçe gelişen sevme kapasitesi, bebekte şükran duygularının temellerini atarken, aynı zamanda bakım vereni bir teslimiyet ve aşk duygusu eşliğinde de idealize etme kapasite ve yetisini yapılandırır. Şükran duygusunun açığa çıkma nedenine kısa bir yanıt verelim: Çünkü hayatta kalma programı güvenceye alındığı için bebeğin bilinçdışı bir refleksle ortaya koyduğu tepki olarak şükran duygusu açığa çıkar. Bebekte sevme yetisinin açığa çıkmasına gelince: Tabii burada anneden alınmış aşk ve sevginin, tekrar anneye bir yansıması söz konusudur. Bebeğin bakım vereni idealize etme yetisi ise, bebekte işlenmesi gereken ve ancak işlendiğinde psişik sahnede belirebilecek olan verili bir programdır. İdealizasyon ihtiyacı bakımından gerekli doyuma erişilmemişse, nesneyi (ötekini) idealize etme ihtiyacı, her zaman nesnesini bekleyen bir arketip olarak aktif olacaktır. Çünkü bebekliğinde, ilk çocukluk yıllarında karşılanmamış idealizasyon ihtiyaçlarını gidermek üzere yeterli düzeyde idealize edilecek figürleri bulamayanların, ergenlik ya da yetişkinlik dönemlerinde, siren çağrısı (bkz; sözlük: siren çağrısı) gücündeki bir davetin baskısı altında, idealize edebilecekleri nesneleri aramaları, nesnesini bekleyen arketipin asli gayesinden, yani uygun bir idealizasyon nesnesi bulma ve onun üzerinden yeterli bir doyum sağlama anlamındaki asli gayesinden asla vazgeçmediğini gösterir. Bir idealizasyon nesnesi yaratma talebi, bir yandan ebeveynin varlığını değerli kılma ve bunun sonucu olarak da kendini değerli hissetme ihtiyacına da bağlıdır. Öte yandan da kendisi için bir rol model arama anlamındaki çok güçlü bir gereksinime bağlıdır. Çünkü çocuk hayatını tanzim edip rotasını belirlemek için ya da varoluşunun anlamına bir yanıt vermek için bir idealizasyon nesnesi arar, çünkü henüz kendinde bulunmayanı dışarıdan almak zorundadır. Tabii böyle bir transferi de ancak idealize ettiği bir varlıktan yapacaktır. Gerçek bir idealizasyon nesnesinin varlığında, insan yavrusu, kendi ruh sağlığı açısından, sevilme, sevme ve şükran duygularının güvencesi altına alınacaktır. Bunun olmayışı durumunda haset duygusunun kronikleşmesi kaçınılmazdır. Ama bililim ki hasedi yaşayan kişi de iyileşmek istemektedir. Özetle, tatmin hangi alanda eksik yaşanmışsa, nesnesini bekleyen arketip, o alandaki asli amacından asla vazgeçmez. Bu, öznenin iyileşme talebinin bir ömür boyu süreceğini gösterir ki tespitimizi, iyileşme adına bir umut olarak kaydedelim.

arzunun kayıp nesnesi:

Doyumda kendini tamamlayamamış, olgunlaşıp geride bırakılması gerekirken engellenmiş temel arzu ve gereksinimler, özneye hep bu tatminsizlikleri hissettirerek doyumlarının sağlanması yönünde baskı yapacaktır. Ama temel arzu ve gereksinimler, tabii öncelikli olarak bastırılmış cinsellik, toplumsal tabu alanına girdikleri, mutlak doyumları özneye yasaklandığı ya da çok erken çocukluk dönemlerine ait olmaları nedeniyle hatırlanmadıkları ama unutulmadıkları için, bastırıldıkları bilinçdışından doyuma erme taleplerini sürdürecektir. Ancak artık hiçbirinin, gerçek anlamda, kendi gereksinim nesneleri ile doyumları mümkün olmadığı için, doyumu ikame nesnelerde arayacaklardır. Böylece kendisini gizleyen asli arzunun, bilinçdışına bastırılarak yasakla damgalanmış özgün nesnesine ya da hedefine arzunun kayıp nesnesi denir. Arzunun kayıp nesnesi, "kastrasyon" maddesinde belirttiğimiz ruhsal gelişim aşamalarının erken kastrasyonlarına bağlı olarak ortaya çıkar. Ama Freud ve izleyicileri için asıl sebep, bebeğin anne ile ikili birliğinden, anne memesinden kastre edilişidir. Bu nedenle Freudyen ekole göre arzunun kayıp nesnesi esas olarak, yitirilmiş anne memesidir.

Şunu söyleyebiliriz: Hayata geçen OGP, arzunun kayıp nesnesinin bu sancılı aranışını büyük ölçüde sona erdirecektir; çünkü aslında, hem bebeklikte kastre edilen libidinal füzyon odağı ile bağlantısı bakımından hem de ergenlikte kastre edilen eksiksiz orgazm hazzı olarak öznenin hayatından gasp edilen oydu . Açığa çıkan OGP, kendinde bileşen olarak, kastre edilmiş bütün ruhsal alanların olabildiğince geri kazanımını içerdiği için, bu acılı arayışı büyük ölçüde sonlandıracaktır. Ne var ki yine

de geçmiş ruhsal haritasında kayıtlı nevrotik süreçler, hayalet organ belirtilerinin benzerleri halinde geri dönecek, özneye uzun zamana yayılan ciddi ama geçici sıkıntılar yaşatacaktır.

aseksüel eylemci:
Cinsel ilişkisi hiçbir derin haz üretmemek üzere, sadece fiziksel ve mekanik-uyarımsal düzeyde olan kişi.

bebeğin piyasa değeri:
Aile bireylerinin, bebeği değerlendirişlerinin ve bunu ona hissettirişlerinin, ayrıca aile bireylerinin toplumsal konumlanışlarında kendilerini nasıl değerlendirdiklerinin, kendileriyle ilgili değerlilik algılarının bebekte bıraktığı toplam tortul izlenim… Bebek kendisini bu algılar üzerinden dünyaya yerleştirecektir. Mâruz bırakıldığı kastrasyonlar, özdeğerlilik algısı üzerindeki kastrasyonlar, bebeği örselemiş midir? Ne ölçüde? Çünkü bütün bunların hepsi, bebeğin genetik yapısında taşıdığı yetilerin (insan toplumu içinde yetişme koşuluyla aktifleşecek yetilerin) ya yeşerip gelişmesi sonucunu getirecektir ya da solup gitmesi sonucunu…

benimsenmiş tehdidin "mış gibilik" rolü:
Kastrasyon tehditleri üzerinden zorlanılan rolleri, bilinçdışı olarak üstlenmek ya da bu rolleri oynamaya boyun eğmek… Bunlar, sağlıklı ilişki koşullarında seçmeyi asla düşünmeyeceğimiz roller oldukları için "mış gibi"dir. İnsan doğasında, gelişimin normal bir sonucu olarak kendiliğinden açığa çıkan seçim ve yönelimler değildirler. Gelişimini sağlıklı tamamlamış bir özne kastre edilemez ve dikte edilen rolleri bilinçdışı düzlemde üstlenmez. Kastrasyon tehditlerinin en çaresiz avları küçük çocuklardır ve onlara benimsetilmek istenen roller, kastrasyon tehditleri aracılığıyla kolayca kabul ettirilir. O zaman küçük çocuk, nevrotik bir defans mekanizması olan bastırma mekanizması aracılığıyla kendi asli arzu, niyet ve özlemlerini bastırarak, hatta unutarak kendisinden istenen rolü oynar, yani hayati öneme sahip sağlıklı eğilimlerini bastırır. Bastırma mekanizması devreye girdiğinde özne, artık nevrotik çizgide süren bir rolü üstlenir, kendiliğinin serbest gelişim olanaklarını yitirir.
Öznenin, yukarıda söz konusu ettiğimiz hayati öneme sahip sağlıklı eğilimleri ve serbest gelişim olanakları ile, libidinal füzyon realitesini, onun zengin vital kaynaklarını, çoklu emosyonel dirimselliğini kastettiğimizi bir kere daha belirtelim.

benimsenmiş ensest suçluluk:
Küçük çocuklara ensest yasağına ilişkin suçlayıcı imalar, yetişkinlerin bakışlarında ya da sözlerinde o kadar dehşetle ifade edilir ki kendisini felce uğramış hisseden küçük çocuk, yine bastırma mekanizmasının çok hızlı işleyişi üzerinden, mâruz kaldığı suçluluk pozisyonunu, farkına varmadan kabullendiği bir günah olarak üstlenir. Aslında bu tehditlerin sürekli olması da gerekmez, bir kerelik yeterli doz, kastrasyonu mümkün kılabilir. Yani bundan sonrasında kişi kendisini hep şöyle algılayacaktır: "Dünyaya suçlu gelmiş özne". Bazı dinlerde insan, dünyaya suçlu gelmiş olarak kabul edilmez mi? Özetle ensest suçluluk, üretilmiş ve benimsetilmiş olur. Oysa burada bir suçlu değil, bir kurban söz konusudur. Böyle bir kastrasyonun devamı olarak küçük çocuk, karşı cinsin öteki üyelerini de, bilinçdışında kayda alınan ensest suçluluğu hissi üzerinden yasaklı nesneler olarak damgalar. Bilinçdışı, yasaklanmış karşı cins figürü, yasaklanmış cinsel nesne olarak okumakla kalmaz, onun hemcinsi olan diğerlerine aynı yasağı kopyalar ve onların hepsini yasaklı cinsel figürler olarak okur. Özne, karşı cins ilişkilerinde, istediği kadar problemsiz görünsün, bilinçdışında kandaşını kapsamına alan yasaklanmışlık yazılımı, bir biçimde aktifleşerek güncel cinsel yakınlaşmalarında tıkanmalara yol açacaktır. Bu tıkanmışlık durumu, ergen ya da yetişkin öznenin cinsel ilişkisinde, hatta masturbasyonunda, orgazm tatmininin tatsız yaşanışı ile kolayca test edilir. Yani bir başka ifade ile orgazm tatminini eksik ya da tatsız yaşayan herkes, farkında olmadığı ensest suçluluğunun ve kastrasyon korkularının süreğen baskısı altında demektir. Burada amaç, elbette kimseye ensest ilişkileri önermek değildir, ayrıca bu bir çözüm yolu da değildir, ama üretilmiş ezici ensest suçluluğu duygusunun cinsel hayatı gasp etmesine izin verilmemesidir. Amaç ya da izlenecek yol şudur: Özne,

elinde olmayan nedenlerle herhangi bir ensest fantezi baskınına uğradığında, kendine karşı tolerans geliştirmeli, suçluluk krizlerine girmemelidir.

Öznenin, ergenlik ya da yetişkinlik yıllarında karşı cinsle bir ilişkisi söz konusu olduğunda, kendisini felce uğramış -utanç ya da suçluluk hisleri ile kendini belli eden felç hali- hissetmesi, elbette bu ilk ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşetinden kalan mirastır. Bu yüzden, Ödipal dönemde üretilmiş ensest suçluluktan dolayı ensest zinaya bilinçdışında ömür boyu tutsak ve bağımlı hale gelen NN özne -ensest suçluluk hissi, ensest odağa bağımlı kalmanın nedenidir- ergenlik döneminde, ensest arzu nesnesinden kurtulup bir dış nesne seçmeyi de bu yüzden kolay kolay beceremez. Görünüşte bir dış nesne seçse bile kompleksel düzeyde ilk nesneye, bilinçdışı yapışkan bağımlılıktan kurtulamamıştır. Oysa küçük çocukların öncelikli gereksinimleri sevgi ve şefkattir. Ama bu temel talepleri göz ardı edilerek, onlara adeta cinsel bir tacizci oldukları hissi yaşatılmıştır. Kısacası terör kültürlerinde ensest konusu, hoş görülü makul bir çerçevenin dışına taşırılarak küçük çocuğun altından kalkamayacağı bir yüke dönüştürülür.

Beşeri mistisizm: İnsanın insan olmaklığına, onun orijininde varlık (bkz. sözlük: orijininde varlık) olanaklarına derin bir sevgi ve aşkla bağlanıp inanma… Tâşinan bu inanç gereği, insanın orijininde varlık olanaklarını koruyup kollama iradesine spontan olarak sahip olma… Türdeşlerine yönelik insan kardeşliği empatisine kendiliğinden sahip olma… Gerçek suç ve günahın, orijininde varlık realitesine ters bir tutum izlemek olduğunu kabul eden anlayış… İnsani suçluluk ve insani günah duyguları beşeri mistisizmin kurucu unsurlarıdır.

Bilinçdışı özne: Kavram, psikanaliz literatüründen derlemedir. Ancak bu kavram, kitabın "Ek Düşünceler" bölümünde kişisel yaklaşımımız çerçevesinde ele alınmıştır.

cinsel bağımsızlık:
En üst noktasında, OGP'nin hiçbir içsel engelle karşılaşmadan, eksiksiz orgazm hazzında hayata geçebilme kapasitesi.

dayatılan arzu rolü:
Toplumsal söylemin yasakları ve yaptırımcı tabuları üzerinden inşa edilmiş ve toplumsal düzlemde dolaşıma sokulmuş tüm yaygın arzular, arzu söylemleri; revaçtaki bu arzuların özneye oynayacağı roller üzerinden benimsetilmesi. Tüm reklam ve moda sektörü, bu mekanizmayı çok iyi kullanır.

defans (savunma) mekanizmaları:
Kişiyi kaygıdan, suçluluk duygularından, bilinçsiz iç ruhsal çatışmalardan, bastırılan ve kabul edilemez bilinçdışı dürtülerden ve egonun karşı karşıya gelebileceği diğer iç tehditlerden koruyan ve genellikle bilinçsiz olan otomatik savunma tepkileri. Savunma davranışı sorunlarla başa çıkmada kullanılan yaygın, normal bir tepkidir ve bilinçli olabilir. Ancak bilinçli savunma stratejileri genellikle bu kategoride değerlendirilmez. İlk kez Freud tarafından ortaya konan, ancak küçük kızı Anna Freud tarafından incelenen savunma mekanizmaları, kişi açısından sağlıklı bir uyum sağlama tepkisi olabileceği gibi, aşırıya vardırılması halinde patolojik de olabilir. Daha ayrıntılı bilgi ve birkaç örnek için: dönüşüm, inkâr, yer değiştirme, özdeşim, içe yansıtma, yansıtma, ussallaştırma, tepki oluşumu, gerileme, yüceltme, olmamış kılma, vs. örnek verilebilir. (Budak 2000)

dil öncesi:
İnsan yavrusunun konuşmaya başlamadan önceki dönemi. Bu dönem, dolayımsız algı ve emosyonların vital seviye yüksekliği ve doluluğu ile karakterizedir. Küçük çocuğun, anadilini çat-pat konuşmaya başladığı, hatta şöyle böyle anlamlı cümleler kurduğu dönemleri de bu kapsamda düşünebiliriz. Çünkü küçük çocuk, bu dönemlerde emosyonel canlılığını hala çok yoğun bir biçimde yaşayabilmektedir. Dil öncesi dönemin eksiksiz emosyonel gücü ve zenginliği, hatta belli oranlarda dolayımsız algı kapasitesi, dilin öğrenildiği dönemlerden başlayarak, ama dozu giderek azalmak üzere, ergenliğe kadar olan dönem içinde epeyce korunacaktır. Dil öncesi dönemin eksiksiz emosyonel gücü

ve zenginliğinin, dolayımsız algı kapasitesinin, anadilin kastre edici rolü ve sonraki kastrasyonların etkisi ile giderek nasıl güdükleştiği, ilerideki sayfalarda incelenecektir.

Not: Yorumlarımız hariç olmak üzere kavram, psikanaliz literatüründen derlenmiştir.

dil öncesi emosyonellik; ilksel emosyonel canlılık:

Dil öncesi bebeği ya da anadile yeni katılan insan yavrusu, sözcüklere bulaşmamış, sözcükler tarafından netlikleri bulandırılmamış duygulanımlarını, sözcüklerin aracılığına gerek kalmadan birebir yaşar. Burada her duygu kendisidir, anadilin sembolizasyonlarının çarpıtıcı etkilerine mâruz kalmamıştır. Bunlar son derece yoğun ve tok duygulanımlardır; her zaman kendi dolulukları ve parıltılı canlılıkları ile yaşanır. Yetişkin bir insanın, eğer mümkün olabilse bu duygulanımların aynısını yaşaması, çıplak elle elektrik teli tutulmuş gibi bir etki yaratır. Dil öncesi insan yavrusunun bu emosyonel dünyası, dil öncesi emosyonelliktir. Bu emosyonel dünyanın parıltılı canlılığı ve hayatiyet yüksekliği ise emosyonel canlılıktır.

Dil öncesi insan yavrusu hangi duyguyu yaşarsa yaşasın, sevinç, haz, öfke, kıskançlık, haset, mutluluk ve benzerlerini, daima dolayımsız algı düzleminde yaşayacaktır.

"Yeni Başlayanlar İçin Lacan" adlı kitabın "Jouissance'ı Düzenlemek" başlıklı bölümünde şu ifadelere yer veriliyor:

Ancak konuya girmeden önce şu kısa notu düşmek yararlı olacak: Jouissance, Lacan terminolojisinde haz ve keyfin ya da uyarılmanın aşırı bir boyutunu temsil eder ki ortalama insanın algı ve yaşantılaştırma kapasitesinin tamamen ötesindedir. Bu nedenle sözel ifadesi mümkün değildir. Ancak jouissance, kapasite üstü bir imkânı değil, üstü kapatılmış bir imkânı ima eder. Ne var ki jouissance aslında ihmal edilmiştir ve sağaltıcı bir imkân olmasına rağmen dil öncesinin unutulmuş dünyasında bastırılmıştır.

"İnsan yaşamı artık kesin bir amaca sahip olmaya başlar: Jouissance'ı düzenlemek. Bedenimizde jouissance ile birlikte doğarız; bu, organizmanın kendisini kurtarması gereken aşırı bir tahrik ya da uyarı bombardımanıdır. Büyüdükçe, bedenimizden akıp gider: Sütten kesilme, eğitim, toplumsal dünyanın kuralları ve düzenlemeleri ile…

Öteki (kültürün düzeni), bedenimi belirli bir sistem (kültürün düzeni) içine yerleştirmem gerektiği konusunda ayak direr; bu sistem bana ne olduğumu ve belirli şeyleri ne zaman yapacağımı söyleyecektir." (Leader, D. 1997: 146)

Biz, jouissance'tan dil öncesi emosyonel canlılığı, zengin emosyonel uyarımları anlıyoruz. Ne var ki jouissance Lacan'ın dediği gibi akıp gitmez, anadil tarafından tutsak edilir, anadilin anestezik hükümranlığı altına girer. Bu yüzden ilksel emosyonel uyarım akımlarının şiddetinden korunmak için özne, anestezik bir etki yaratan nevrotik iç konuşma metninin sürekli üretimine sığınmak zorundadır. Bu durumun en uç örneklerini takıntılı hastaların, birtakım sözcükleri sürekli tekrarladıkları ızdırap verici iç konuşma metinlerinde izleyebiliriz**.** Ama bu nevrotik iç konuşma metni, bir özne olma pozisyonunu değil, bir sözde özne olma konumunu belirler. Ya da özne ilksel emosyonel uyaranlardan kendini korumak için, onları bloke edip dondurmak, yani aşırı biçimde bastırmak zorundadır. Burada Reich'ın sözünü ettiği "duygusal zırhlanma"nın ilk modelini görmüş oluruz.

Yine aynı kitaptan şu satırlarla devam edelim:

"Küçük bir çocuktaki uyarılma, yetişkin bir insanda ender olarak görülür." (Leader, D. 1997: 147)

Bu cümlede Lacan, aslında jouissance'ın bedenden akıp gitmediğini, pusuda beklediğini bir şekilde ifşa ediyor. Çünkü, jouissance yetişkin bir insanda ender olarak görülüyorsa, bastırıldığı yerden bir biçimde firar ediyor demektir. Ama eğer yetişkinlerin çoğunda hiç görülmüyorsa, bedenden akıp gittiği sonucuna değil, iyice bastırıldığı sonucuna varırız. Mistik yaşantı çalkantılarında, patlamalarında jouissance, geri gelecektir. Şöyle devam edelim: Onun geri dönüşünü engellemek için, bastırma ve sansür mekanizmalarına başvuran özne, ilave olarak metafordan metafora dolaşarak da, jouissance'ın tehditkâr uyanışına karşı, kendisini güvence altına almaya çalışacaktır. Metafor metafor dolaşmayı açımlarsak: Öznenin düşüncelerinde, çağrışımlardan çağrışımlara koşuşturduğu kesintisiz bir iç konuşma metni üreterek jouissance'ı maskelemeye çalışması da diyebiliriz buna. Yani özne, iç konuşma metninin, milim aralık bırakmayarak jouissance'ı mütemadiyen baskılayışı üzerinden kendini

güvenceye alacaktır. İç konuşma metninin ya da sansürün aşırı baskısının nispeten askıya alındığı rüyalarda insan –bilinçdışının öznesi- gündelik hayatındakine oranla kendini emosyonel yönden daha canlı, daha hayat dolu hissediyorsa, bunun nedeni ilksel emosyonel canlılığımızdan bir şeylerin kısmen de olsa rüyalarda aktifleşmesi ile ilgilidir.

Bir ara not olarak şunu ekleyelim: Lacan'ın "Küçük bir çocuktaki uyarılma, yetişkin bir insanda ender olarak görülür." ifadesinde, sözü edilen uyarılma, mistiklerin ruhsal genişleme dönemlerine denk gelen yaşantısal süreçlerdir. Bu nedenle klasik psikanalizin, mistik ekollere ve özellikle Tasavvuf ya da Doğu mistisizmine kendini sıkı sıkıya kapaması kendi araştırma alanlarını daraltmaktadır.

Alıntılara devam edelim: Bir önceki cümle kastedilerek şöyle devam ediliyor: "Bu, jouissance'ın bedenden sistemli bir biçimde boşaltıldığını kanıtlar. Ama gene de bir miktar kalır; ayrıcalıklı tahrik alanları olan bedenin uçlarında ya da kösnül (cinsel, şehevi) bölgelerde tutunur." (Leader, D. 1997: 147)

Şunu söyleyebiliriz: Cinsel bölgelerde (genital alanda) kalan, tutunan kastre jouissance miktarı, NNO'da açığa çıkan kısıtlı, kastre orgazm hazzına denk gelir ancak. OGP açığa çıktığı zaman, o bölgede tutunan jouissance'ın, aslında iddia edildiği gibi sınırlı bir miktar olmadığını, bedenden akıp gitmediğini, sadece, bastırıldığı için böyle bir yanılsamaya yol açtığını, ama aslında orada hep var olduğunu anlarız. Ne talihsizliktir ki, o bölgede kilit altında tutulan ve hayata geçemeyen bu yoğun, eksiksiz orgazm hazzı ya da bu yoğun hazda kendini ifade eden jouissance, yine o bölgede nevrotik belirtilerin kaynağı olarak mevzilenmiştir.

düğüm fantezi:

1.İçerdikleri çatışmaların ve gizil, sembolik anlamların çözümlenebilmeleri durumunda, öznenin en temel çatışmalarını sonlandıracak ve onu bağımsızlaştıracak olan fanteziler ya da düşler… Bunlar birer düğüm fantezidir, tıpkı karabasanlar gibi neredeyse hakikatlerine çok yaklaşılmış, ama yarattıkları dehşet nedeniyle, özne tarafından kaçınma refleksiyle kendilerine tepki verilen fantezilerdir. Bu nedenle içeriklerindeki çatışmaların çözümlenip, özne nezdinde netleşmesi bir türlü mümkün olmaz. Özne bu fantezileri, daha ileriye götürülmeye direnmeleri nedeniyle fark edebilir. Düğüm fantezi, öznenin, sansürü en çok aştığı, yasak arzuya ya da çatışma odaklarına en çok yaklaştığı noktayı temsil eder. Ancak alttaki yasak arzunun açığa çıkması, yine harekete geçen sansür mekanizması tarafından anında bastırılır ve bütün bunların olup bittiği o kısa an içinde özne, özellikle kâbuslarda dehşet yaşar.

Kâbus ve karabasanları da birer düğüm fantezi kabul ederek düşüncelerimizi geliştirmeyi sürdürelim. Kâbuslardaki ya da karabasanlardaki bu dehşet, bilinçdışındaki dehşetengiz kastrasyon korkusunun duygusal bir şok halindeki görünür şiddetidir. Karabasanlarda yaşanan felç hali, gerçek durumlarda yaşanan aşırı korkulardaki felç hali ile aynıdır. Bu durumu insanlar ölüm tehlikesiyle gerçek anlamda yüz yüze geldiklerinde deneyimlerler. Karabasanların çoğunun arkasında kastrasyon korkularının olduğunu biliyoruz. Buna göre, kastrasyon korkularının, özellikle kâbus ve karabasanlarda insana yaşattığı dehşetin ve felç halinin, öldürülmekte olmak ya da ölmekte olmak anının dehşetine denk geldiğini söyleyebiliriz. Örneğin panik ataklarda yaşanan "ölmekte olmak" dehşetini hatırlayalım. Bu nedenle, kastrasyonun sinsi işleyen yıkıcı etkisini ve şiddetli emosyon yükünü, böyle ender kâbus anlarında yakalamak çok şaşırtıcıdır, oysa onun şiddetli yıkıcı etkisi aslında her öznenin bilinçdışı süreçlerinde her saniye aktiftir. Sınırlı zamanlarda görünür hale gelmesine bakarak, bizi sadece bu anlarda dehşete sürüklediğini, diğer anlarda ruhumuzda yani bilinçdışında her şeyin güllük gülistanlık olduğunu sanmak çok büyük bir yanılgı olur.

2.Kâbus, karabasan veya düğüm fantezi, eşiğine kadar geldiğimiz özgürlük olanağı karşısında bir ricattır. Ama öbür rüyalarımız da aynı özgürlük imkânlarının kıyılarında gezinmez mi? Çünkü o rüyalar da, kastrasyonlarla iptal edilmiş ruhsal hayatımızın dilidir. Ne yazık ki bu hayat, gündüzlerden gecelere sürgün edildi, hem de tarafımızdan anlaşılmaz bir dile tutsak edilerek.

Rüyaların anlaşılmaz sembolik dilinin, kültürlerin inanç sistemleri üzerindeki yanılsamalı etkilerinden biri olarak şu önemli notu da kaydedelim: Rüyaların sembolik dili, anlaşılmaz ve gizemli olanın boyutundan bize seslenir gibidir. Yarattığı bu etki ya da gizemlilik yanılsaması nedeniyle rüyaların anlaşılamaz sembolik dili, gaibe inancın temellerinden biridir. Ama gaibin, formu

değiştirilerek özneye yabancı ve tanınmaz kılınmış "orijininde varlık" (bkz. sözlük: orijininde varlık) olduğunu, gaibin kılık değiştirmiş mesajlarının buradan yayınlandığını söyleyebiliriz.

3.Şunu belirtmekte yarar var: Rüyanın öznesi, bilinçli özneden daha zengin vital bir boyutta belirir. Özellikle dil öncesi taş devri bebeğinin, erozyona uğramamış vital seviyesine yakın bir duruştur söz konusu olan. Bu nedenle rüyalarımızdaki vital zenginlik boyutunda "orijininde varlık"a oldukça yaklaşırız.

Yukarıda "2" no'lu bölümde şöyle bir görüş dile getirilmişti: "Kâbus, eşiğine kadar geldiğimiz özgürlük olanağı karşısında bir ricattır." Bu görüşümüzü desteklemek üzere Cengiz Güleç'in "Protezli Tanrı" adlı kitabından bir pasajı aşağıya alıyorum:

"Toplumsal törelerin içimizdeki temsilcisi olan süperego, her türlü yasaklamaya karşın yeteri kadar örtülüp gizlenmeden kendine bir ifade yolu bulursa, genellikle ego'da bir anksiyete durumu ortaya çıkar. Rüyadaki sembolik dilin gizleyiciliği ortadan kalkıp, yasak arzuların apaçık hale gelmesi durumunda kâbusla uyanma gerçekleşir… Örneğin, bilinçdışı enseste ilişkin arzular bir rüyada açık bir biçimde ifade bulursa, kişi büyük bir korku ve suçlulukla uyanır. Uyanıklık halinde hissedildiğinde ancak hafif bir huzursuzluk verebilecek bazı duygular, rüyalarda çok daha keskin bir biçimde ifadesini bulabilir. Çünkü rüyalarda bilinçdışının yönetiminde olan ifadeler günlük hayattakine oranla kökten ve ilkel bir simge diliyle bilince çıkabilirler." (Güleç 2011: 295)

Önce şu soruyu bir kere daha sorup yanıtlayalım: Yasak duygular veya yasak arzular, uyanıklık halinde neden hafif bir huzursuzluk yaratır da rüyalarda çok daha keskin bir anksiyete biçiminde deneyimlenir? Çünkü uyanıklık halinde iken bütün gücü ile çalışan süperego sansürü, söz konusu yasak duygu ve arzuların tüm şiddeti ile açığa çıkmasını anında engeller; ancak kısmî olarak hissedilmesine izin verir. O zaman ego'da bu algı, hafif bir huzursuzluk olarak deneyimlenir. Ama rüyalarda zayıflayan süperego sansürünü fırsat bilen yasak arzu ve duygular, açığa çıkmak için bütün güçleri ile yüklenirler ve o zaman sonuç, kâbustur. Özne uykusundan kâbusun dehşeti ile uyanır. İster uyanık pozisyonda olsun ister düşte olsun, yasak duygu ve arzular, zaten açık olarak, öznenin farkına varacağı bir netlikte kendilerini belli etmezler; daha bu aşamaya gelmeden, uyanık ego ya da düşteki ego, tehlike sinyallerine mâruz kaldıkları için sadece anksiyete yaşarlar. Yani özne, uyanıkken dozu düşük, rüyada iken şiddetli bir anksiyeteye mâruz kalır. Ama panik atak tablosunda uyanık olduğu halde öznenin kaçacak yeri kalmamıştır, anksiyeteyi en yoğun şiddeti ile yaşar. Hatta travma sonrası yaşanan kâbuslar (post travmatik sendrom) bile kastrasyon kaygıları ve ensest suçluluğu duyguları ile gizil biçimde bağlantılı olabilir. Sanki travmanın dehşeti, kendisine eşit dozdaki kastrasyon kaygılarını ve ensest suçluluğu korkularını harekete geçirerek, travmanın dehşetini yoğunlaştırmış gibidir.

Kâbuslardaki anksiyetenin neden çok daha yoğun yaşandığına ilişkin kendi görüşlerimizi biraz daha geliştirelim: Rüyalarımızda, zayıflayan sansür ve azalan baskı nedeniyle id alanı veya libidinal emosyonel yoğunluk, kendisini özneye daha dolu hissettirme olanağına erişir. Bu durumda id (rüyaların düzlemindeki id), OGP'yi hayata geçirecek libidinal yük ve yoğunlukla doludur. Bu tespit bize ayrıca düşteki öznenin, uyanık özneden niçin çok daha yoğun vital yüklülükle dolu olduğunu da açıklar. Çünkü düşteki özne, orijininde varlık olanaklarına yakın bir noktada durmaktadır. Rüyalarda, id'in OGP potansiyeline, yani libidinal yoğunluğa çok yakın duruşu, bilinçli özneyi OGP olanaklarından yoksun bırakan kastrasyon dehşetlerini ayaklandıracağı için, uykudaki öznenin mâruz kalacağı sonuç kâbusun dehşetidir. Günlük hayatta, bastırılmış OGP nedeniyle, emosyonel dirimsellik o kadar yoğun değildir, bu nedenle gündüz sansürlerinin engelleyici gücünden ötürü bilinçdışından bilinç alanına firar edemeyecek olan emosyonel dirimsellik (libidinal yoğunluk), yoğun bir huzursuzluğa, bastırılmış kastrasyon dehşetleri ile yüz yüze gelmek gibi bir sonuca pek o kadar yol açmaz. İşte orijininde varlığın bu vital olanaklarının yeniden kaybı ile sonuçlandığı içindir ki kâbuslar veya düğüm fanteziler, eşiğine kadar gelinmiş, ama elden kaçırılmış özgürlük fırsatlarına işaret eder.

4.Emosyonların tok ve ham potansiyelleri üzerinde kastrasyonların yol açtığı kayıpları, hiç değilse eril özne cephesinden şöyle bir çerçeve içine yerleştirebiliriz: Eril özne, bastırılan libidosundan dolayı emosyonel dirimselliğini, emosyonlarının yabanıl canlılığını, bunların şiire gebe dinamizmini, yani şiir yoğunluğunda ama şiire dönüşmemiş tok emosyonlarını yitirirken, kendisine kala kala nevrozundan üreyen nevrotik agresyonu kalır. Eril özne, ne talihsizliktir ki baskıcı ataerkil eril söylemde bu nevrotik

agresyon üzerinden tanımlanır artık. Acımasızlık, vurdulu kırdılı kavgalar, ataerkil baskı kültüründe eril öznenin üstün nitelikleri olarak göklere çıkarılır, ama bu agresif tutumların, öznedeki emosyonel potansiyelin kayıplarından doğan hıncın yansımaları olduğu fark edilmez. Oysa düğüm fantezilerinde ya da kâbuslarında, vital olanaklarına ne kadar çok yaklaşmıştı, adeta bir eşik atlama mesafesi kadar. Devamında eril öznenin nevrotik agresyonu, kamusal alanın çeşitli yarışma kulvarlarına aktarılır: Acımasız mevki yarışları, rakibini ezme tutumları vb. vb. Bastırılan cinsellik nedeniyle tükenen içsel emosyonel dirimsellik ve berraklığın sonucu olan iç huzursuzluk, kamusal alanda sürüp giden bu acımasız oyunlar üzerinden üretilmiş işkolikliğin besleyici kaynağı olarak, tüketim ekonomisinin insan tüketiminde kullanılır: Bütün bunlarda tüketim ekonomisinin ezen ve ezilen insanı, insani özleri bakımından birlikte tükenirler. Özgürlük karşısında toptan ricatın gerçekleştiği noktadayız artık.

dürtülerin ya da emosyonların körlüğü:

Dürtülerin ve özellikle cinsel ve saldırgan dürtülerin, tatmini mümkün kılmak için, ilgili ilk nesneden başka nesnelere doğru kendilerindeki mantık yoksunluğu nedeniyle hedef değiştirmesi. İlk nesne ile tatminin sağlanması, korku, bastırma, yasaklar ya da başka nedenlerle mümkün değilse, dürtünün, asli nesneye yönelik hedefinden koparak yön değiştirmesiyle bu ruhsal süreç ortaya çıkar.

Ne var ki cinsellik söz konusu olduğunda dürtü, bağlandığı asli nesnesine erişemeyerek ikame nesneye doğru hedef değiştirdiğinde ise, amaçladığı eksiksiz tatmine asla ulaşamayacaktır. Çünkü cinsel dürtünün eksiksiz tatmini üstündeki yasak ve baskı, dürtü ikame nesneye yöneldiğinde de devam etmektedir. Yasak, sanki asli nesneye değil de dürtünün eksiksiz tatmininin üzerine konmuş gibidir. Özne, dürtünün eksiksiz tatmininde aşırı biçimde tedirgin edilmiş, bütün çıkış yolları kapatılmıştır. Dürtünün nesne değiştirmesi, onun eksiksiz tatmini üzerindeki baskı ve yasağı kaldırmaz, bu yüzden dürtünün ikame nesne üzerinden tatmini de kısmî bir tatmindir. Çünkü ikamenin, ilk nesnenin yerini tutamaması, dürtünün ikame nesneye bütünüyle aktarılamaması nedeniyle tatmin olunamadığı için değil, ilk nesnedeki yasak, ikameler üzerinde de devam ettiği için arzunun tatmini hep eksik kalır. Ama bu ilk yasak kaldırıldığında, yani dürtü ilk nesneden bağımsızlaştığında, arzu edilen her nesne artık kendi varoluşu üzerinden özgün nesne konumuna yükselir. Çünkü artık arzunun yeni nesnesi, ilk yasak nesnenin kılığına bürünmenin ötesine geçebildiği ve sadece kendisi olarak belirdiği için bu sonuç ortaya çıkar. Özetle arzu tatmininin ilk nesne üzerinden kalkan yasağı, ikame nesneler üzerinden de kalkar. Bu nedenle OGP düzleminde, hayatımızın ilk önemli nesnelerine bağlılık değil, ama bağımlılık ve tutsaklık geride bırakılır. OGP, cinsel dürtünün eksiksiz tatmini üzerindeki basıncı, baskıyı ve yasağı çoğu kez bütünüyle kaldırdığı içindir ki, özgün ilk nesneyi, özne nezdinde acil gereksinim nesnesi olmaktan çıkarır. Bundan dolayı OGP, arzunun kayıp nesnesinin sancılı aranışını da büyük oranda sona erdirir.

OGP, cinsel dürtünün eksiksiz tatminine imkân tanır. Bu nedenle arzunun kayıp nesnesinin sürdürdüğü saklambaç oyunu büyük oranlarda sona erer, ancak bütünüyle sona ermez. Çünkü arzunun kayıp nesnesi köken itibariyle, ketum hafızanın derinliklerinde saklı olduğu için, bütünüyle ele geçirilmesi mümkün olmaz. Nihai sonuç analizde –psikanaliz- elde edilir.

ego:

1. En genel anlamıyla "ben" derken kastettiğimiz, her türlü ruhsal- bedensel olayın merkezi olarak düşündüğümüz bilinçli varlığımız. Teorik açıdan nötr olan ve gündelik dilde de bu haliyle kullanılan bu ego tanımı, çeşitli kişilik teorilerinde rastladığımız ego tanımıdır. 2. Klasik psikanalizde, ruhsal aygıtın üç ana parçasından biri. İd'den türetilir ve enerjisini oradan alır. Kişiliğin, ilkel içgüdüsel dürtülerle (id, haz ilkesi), içselleştirilmiş ebeveyn ve toplum yasakları (süperego) ve dış gerçekliğin gerekleri (gerçeklik ilkesi) arasında aracılık eden bilinçli, ussal yanı. (Budak 2000)

eksik penis:

NNO düzleminde, orgazm hazzının aşırı eksikliği nedeniyle, özne için yeterli haz duyumunu üretemediği algısını özneye hissettiren penis.

Not: Kitabın ilerleyen sayfalarında bu başlık altında bağımsız bir bölüm bulunmaktadır.

emosyon yoksunluğu:
Ruhsal vakum pozisyonunda tüm emosyonların (değişen derecelerdeki şiddetleri bakımından duygulanımların), aşırı tahribe uğrayarak psişik sahneden çekilmesi, öznenin adeta ruhsal bir kurumaya mâruz kalması.

ensest:
Yakın akrabalar arasında yasayla veya gelenekle yasaklanan cinsel ilişki. Ensest yasağına tabi akrabalık derecesi toplumdan topluma değişse de hemen bütün kültürlerde bulunmaktadır. Ensestin kapsamı yasayla belirlenir, ancak kardeş- kardeş, baba-kız ve anne-oğul ilişkisi hemen tüm kültürlerde yasak kabul edilir. En sık görülen türü baba- kız ilişkisidir ve istatistiklerle bilinenden çok daha yaygın olduğu tahmin edilmektedir. (Budak 2000)

ensest yasağı (tabusu):
Ensest ilişkiye getirilmiş olan yasak. (Budak 2000)

eril füzyon:
Primat projesi (bkz. sözlük: primat projesi) ve eşcinsleşme süreçlerinin (bkz. sözlük: eşcinsleşme süreci), özneyi eksiksiz orgazm hazzında tamamlamasıyla, eril özneler arasında hayata geçecek olan eril özdeşleşmelerin yaşantısal derinliklerdeki ortak paydaları… Ama her şeye rağmen anaç füzyon (libidinal füzyon), sözü edilen bu sürecin olmazsa olmaz başlangıcı ve önkoşuludur. Çünkü öznenin insan olarak hayata doğmasının zemini hem orasıdır hem de libidinal füzyon, OGP'nin hayata doğmasını sağlayan iki ana eksenden biri ve birincisi olduğu için kaçınılmaz olarak böyledir. Eril füzyonu şu şekilde de tanımlayabiliriz: Eril OGP öznesi olmanın ortak paydasında yaşanan ruhsal içerikler… Eril OGP öznelerinin birbirinin derinliklerini anlamaları ve kavramaları ile hayata geçen paylaşımlar…

eşcinsleşme süreci:
Primat projesi (bkz. sözlük: primat projesi), öznenin, kendisinde eksik yapılandığını algıladığı orgazmik haz boyutunu tamamlamak için, öteki hemcinsinin hazzını keşfetmeye ve hemcins ötekinden böyle bir olanak ve potansiyeli kendisine aktarmaya adanmış ve çoğu kez acı verici bir merak duygusu ile ömür boyu sürüp giden girişimlerinin toplam ifadesidir. Çünkü sadece bu konuda değil, insan olmanın bütün unsurları hep ötekinden ya da ötekilerden alınır. Bu kural, OGP'nin hayata geçişinde de geçerlidir. İnsan, aynı kurala bağlanarak kendisini OGP'ye taşıyacak cinselliği öğrenmek, daha doğrusu aktif kılmak istiyor. Kısacası "primat projesi", insanın OGP düzlemine yerleşebilmek için, bütün hayatı boyunca kendisine acı çektiren bitmez tükenmez bilinçdışı ısrarlı talebini anlatır. Yine öznenin üstü örtük biçimde, kendisine bu kayıp hazzı iade edebileceğine dair sanal hemcins ötekinden beklentisi ve hemcins öteki öznede bulunduğunu varsaydığı eksiksiz orgazm ile özdeşleşme girişimleri, toplam olarak "eşcinsleşme" programı ve sürecini ifade eder. Çünkü içeride yitirilen ya da bastırılan dışarıda aranır. Aslında primat projesi bir programdır ve onun modellemeler üzerinden hayata geçişinin (eğer geçebilirse) süreç olarak adı "eşcinsleşme" sürecidir. Ya da bir başka deyişle eşcinsleşme süreci, aslında, eksiksiz orgazm hazzının, hemcins ötekinden öznenin kendisine transferini sağlayacak tanıklık talebidir, yani hemcins ebeveynin ve bunun genişletilmiş bir formatı olarak hemcins ötekinin orgazm hazzına, böyle bir transferi ve özdeşleşmeyi gerçekleştirmek amacıyla tanık olma talebi… Bütün bunların, verili bir program olarak bilinçdışı süreçler ve beklentilerin basıncıyla öznenin gündemine oturduğunu belirtelim.

Kısacası, eşcinsleşme sürecini harekete geçiren, kendisinin orgazmik hazdaki eksikliği nedeniyle, öznenin, ötekinde muhakkak bulunduğunu varsaydığı büyük orgazmla özdeşleşme isteğidir ve bu, primat projesinin hayata geçmek isteyen talebidir. Eşcinsleşme süreci, erkek ya da dişi öznenin kendi biyolojik (bedensel zemin) erkekliğini ve dişiliğini, OGP'de tamamlama hedefine yöneliktir. Tabii bu proje ve sürecin hayata geçmesinin olanaksıza yakın olduğunu belirtmeye gerek yok, nedenleri kitabın ilerleyen sayfalarında netleşecektir.

Kısa bir not ekleyerek şunu söyleyebiliriz: Büyük ihtimalle primat projesinin eşcinsleşme süreci, grup seks olaylarının da gizli motivasyonlarından biri gibi görünüyor. Ancak grup seks etkinlikleri yoluyla bilinçdışı bir umut olarak öznenin eksiksiz orgazm hazzını hayata geçirme beklentisi gerçekleşmeyecektir.

Ek olarak şu görüşlerle devam edelim: Eşcinsleşme sürecini, öznenin hemcins ebeveyn üzerinden bilinçdışı özdeşleşmelerle OGP'yi kendine aktarma süreci olarak tanımladık. Burada işin gizemli görünen yanı, NN düzlemde öznenin hemcins ebeveyn ile, orgazm kapasitesi olarak bilinçdışı süreçler üzerinden nasıl olup da aşağı yukarı eşit derecelerde özdeşleşebildiğidir. Orgazmlarındaki bu düşük kapasite, verili bir durumun kanıtı değildir. Sadece toplumdaki yaygın bir arızanın kanıtıdır. NN öznelerin birbirleriyle orgazmda özdeşleşme süreçlerinin, sanki bilinçdışı transferler üzerinden işlediği kesin gibi görünüyor. Çünkü hemen hemen hiç kimse, hemcins ebeveyninin orgazmına tanık olmasa da orgazmlarının hemcins ebeveynlerininkine eninde sonunda benzediği gerçeği ile karşı karşıyayız. Toplum genelinde çok yaygın olarak pek çok kişinin orgazm tatminlerinde yaşadığı tatsızlık, orgazmlarının genel olarak 5-7 saniye gibi bir süre ile sınırlı oluşu ve işin garibi, önceki neslin de orgazmlarını hem haz kısıtlılığı, hem süre olarak bu çerçevede yaşadığı gerçeği, bize öznenin bilinçdışı transferlerle kendi hemcins ebeveynlerinin durumunu tekrarladıklarını düşündürüyor. Ya da büyük ihtimalle geleneksel olarak tekrarlanan kastrasyon kültürü, bu benzer sonuçları yaratıyor olsa gerek.

NNO'nun kastrasyonların sonucu olduğu, bir kader olmadığı çok kesindir. Eğer böyle olmasaydı, hayatlarının çok mutlu tesadüfleri sonucu kastrasyon bariyerlerini ortadan kaldırma şansını yakalamış az sayıdaki kişilerde, OGP potansiyeli açığa çıkamazdı. Öyle ki bu insanlarda OGP potansiyeli, bariyer kalkınca kendiliğinden açığa çıkıyor ama uzun bir zamana yayılarak.

Bu bulgulardan sonra şu görüşlerle devam edebiliriz: OGP'nin hayata geçeceği toplumsal düzlemde, eğer böyle bir durum gerçekleşebilmiş olsaydı, küçük çocuklar, yine bilinçdışı özdeşleşme transferleri ile ve işletilen sağlıklı kastrasyonların sonucu olarak, OGP'yi ergenlikte yakalama şansını elde edebileceklerdi. Bu sonuca erişmek için, ille de hemcins ötekinin fiili orgazmına tanık olma şeklindeki primat projesine gerek olmayabilir de. Ya da böyle bir toplum düzeninde, ötekinin hazzını anlamaya yönelik sorudaki merak, NN düzlemdeki öznenin yakıcı merakları düzeyinde olmayacaktı.

evindelik duygusu:

Gündelik hayatın normal akışı ve düzeni içinde, yabancılık duygusu aşılmış olarak, ruh içi varoluş pozisyonlarının ve her dış mekânın özne tarafından kendi eviymiş gibi ruhsal bir rahatlık hali içinde deneyimlenmesi.

Evindelik duygusunun temeli: Anne-bebek aşkı sonuçta, küçük çocuk açısından, kendi ruh içi dünyasını ve çevresini kuşatan varlık dünyasını, içine güvenle yerleşeceği ve onu sarıp sarmalayan bir yuvaya, sıcak bir ana kucağına dönüştürür. Bu aşkın yapılandırıcı gücü sayesindedir ki çocuk, hem kendi ruh içi dünyasını hem de tüm dünyayı kendi evi gibi benimsemenin rahatlığına erişir.

Libido, dünya-varlık ile nesne ilişkilerine ve "ben"e aynı anda yatırılır. O zaman "ben" (benlik algısı) ve nesne dünyası bir âşinalık ve evindelik duygusu içinden deneyimlenir. Nesne dünyasından (dış dünyadan) gelen tehditler (ki tehdit genelde hep dışarıdan gelir, hatta içselleştirilmiş olanların bile ilk kaynakları çoğunlukla dışsal kökenlidir) terör niteliği kazandığında, libidinal yatırımlar, nesne ilişkilerini ve dünya varlık'ı tanımlayan dış dünyadan geri alınırken, "ben"den de geri alınır. O zaman da benlik algısı, kimlik hissi ve nesne dünyası, algı-bilinçte yoğun bir yabancılık ve tekinsizlik hisleri ile deneyimlenir.

Libidinal füzyondan beslenmiş sağlıklı bir özne de, dış dünyadan gelen tehditler bir terör niteliği kazandığında, bunların sonuçlarından muaf olamaz. Ama en azından geçmişindeki sağlıklı ruhsal yaşamının rezervlerini güncel terörün yıkıcı etkilerini dengeleyecek bir işlevsellikte kullanabilir. Çünkü Kore'deki savaşlarda esir düşen Türk askerleri, köy anıları ile ruhsal yıkımlardan kendilerini korumuşlardı. Tam bu noktada, eğer OGP potansiyeline sahipse, özneye çok güçlü bir destek de OGP rezervlerinden gelir. Çünkü OGP, "ben" ve nesne dünyasına tam bir dirimsel yatırımın güvencesi olarak yani libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesini ve esnekliğini yapılandırması nedeniyle, özneyi koruma altına alan en güçlü potansiyeldir.

İlave olarak şu tespitlerimizi de ifade etmekte yarar var: Annenin sunduğu sağlıklı sevgi ile hayata tutunuruz. Çünkü bebek, annenin sunduğu sevgiyi emer, içselleştirir, önce kendine öz değerlilik algısı olarak ve sonra dışarıya, anneye, ötekilere, nesnelere, dünya-varlık'a yansıtır.

Bebeğin ruhsal dünyası, anneden gelen sevgiyle yüklenip dolduğunda, bu sevgi bebekten anneye yoğun bir sevgi, aşk, idealizasyon ve süblimasyon aktarımları olarak yansır. İnsanları sevme kapasitesi ve sevilen dünyanın öznedeki merkezi ruhsallığı bu süreçte inşa edilir. Bu nedenle insan ilişkilerinde ve dünya-varlıkla ilişkilerde sevgi bağlarını geliştirmek, aynı program çerçevesinde, yani anne-bebek arası sevgi yapılanması çerçevesinde hayatta kalmanın (dış dünyaya bağlanarak hayata tutunma programının) güvencesidir. Öte yandan içinde yer aldığımız dünyada hayatımızı sürdürmek, dünya ile yabancılığı aşmak için o dünyayı tanımak zorundayız. Bebeklerin her nesneye el uzatmaları, bu verili itilim nedeniyledir. Bebek el attığı her nesne ile kurduğu ilişkide, bir yandan da nesnelerin kullanılış değerlerini öğrenme yoluyla dünyayı tanıma ve kendisine âşina kılma eğilimi olarak**,** nesneler dünyasını kendisi için âşina olduğu bir mekâna dönüştürürken, bu dünyaya, anneden aktarılmış sevgi ile libidinal bir yatırım yapar.

Sağlıklı öznenin, evindelik duygusu sayesinde eriştiği dinginlik hali, agresyon ve haset duyguları ile paranoid (kuşkucu) ve şizoid (korkulan, çekinilen dünyadan kendini geri çekme hali) tepkilerin ruhsal sahneyi ele geçirmesi üzerine bozulur. Sağlıklı özne, dış dünya koşullarının dikte ettiği bu savunmacı tepkilerle, evindelik duygusu arasında salınan ruhsal bir pozisyonda var olur. Ancak evindelik duygusunu bozan durumlar, ne zaman normal sınırlardadır ne zaman patolojik tepkiler olarak değerlendirilmelidir? Sorumuzu şu çerçevede basitçe yanıtlayabiliriz: Dış engellerin yarattığı haset geçici, bilinçdışı engellerin yarattığı haset kalıcıdır. Dış tehditlerden kaynaklanan ve onlara bir tepki olan paranoid ve şizoid konum geçicidir, ama kastrasyonun aşırı tehditleri ile yapılanan paranoid ve şizoid konum, psikoz üretecek kadar da tehlikeli olabilir. Güncel bir dış tehdit, zemindeki örtük kastrasyon karmaşasını güçlendirebilir ya da zemindeki örtük kastrasyon karmaşası, güncel tehditlere abartılı tepkiler verilmesine neden olabilir.

Paranoid-şizoid konum ya da yanıtlar, öznenin hayatını güvence altına almak için doğuştan verili tepkilerdir. Güvenli olmayan bir dünyada, öznenin mutlak bir güven duygusuyla hareket etmesi, yani paranoid tepkilerin mutlak yokluğu, hayati tehlikelere bir davettir. Özne dikkatli davranarak, tehlikelere karşı kuşkucu ya da onları etkisiz kılacak (gerekirse kendisinden yalıtacak, kendisinden uzakta tutacak) önlemler almak zorundadır. Hayatın av-avcı ilişkisi içinde sürüp gittiği bir dünyada, paranoid-şizoid sayılabilecek tepkiler, bu nedenle, öznenin hayatını güvence altına alan zorunlu tutumlardır. Av konumundaki tüm hayvanlarda da paranoid (kuşkucu) refleks, hayati tehlikelere karşı koruyucu bir tepkidir. İnsanların dünyasında makul sınırlarda, bu tepkilerin ruhsal bir patoloji ile ilgileri yoktur. Özetle paranoid tepkilerden bağımsız olamayız. Ancak sevdiğimiz varlıklara yönelik kaçınılmaz kuşkularımızın yanlışlığını gördüğümüzde, doğal olarak pişmanlık ve suçluluk duygularına da kapılırız (depresif pozisyon). Tehlikeli addedilen insanlardan kaçınma davranışı şizoid reflekse bir örnektir. Bütün bu tepkiler normal sınırlar içinde kaldığı sürece ruhsal bir patolojiden söz edemeyiz. Ancak tepkilerimiz, dış dünyanın arz ettiği tehlikelerle orantısız olarak arttığında, ruhsal patolojiden söz edebiliriz. O zaman da tehlikeli addedilen insanlardan kendimizi geri çekerek ya da onların üstümüzdeki negatif etkilerini sanrısal biçimde yok sayarak veya ileri patolojik tepki durumlarında kendimizi toplumsal düzenin dışında konumlandırarak, şizofrenik yalnızlıkta toplumsal gerçekliği yok ederiz. Özetle insan ruhsallığındaki verili paranoid ve şizoid tepkileri azgınlaştıran, güçlendiren ve böylece evindelik duygusunu iptal eden en temel etkenler ise (Ödipal öncesini şimdilik konu dışı bırakıyoruz), ensest suçluluğunun ve Ödipal kastrasyonların aşırı tehditkâr deneyimler olarak bilinçdışı kayıtlardaki görünmez varlıklarıdır.

fantezi:

En genel anlamıyla, gerçekte var olmayan ya da o an için var olmayan şeylerin hayali; bu şekilde hayal edilen şey. Normal koşullarda oldukça yaratıcı olan ve yaratıcı yeteneği kamçılayan fantezi, bilinçsiz çatışmaların dışavurumu, bilinçsiz arzuların doyurulması, gelecekte beklenen olaylara hazırlık, vb. gibi işlevlere sahiptir ve ruhsal dengenin, ruh sağlığının bir göstergesidir. Ancak özellikle

gerçeklik yetisi zayıflamış olanlarda, yaşamı ağırlıklı olarak sadece belli kısır fantezilerin çevresinde dönenlerde, fanteziyi kuruntu düzeyine çıkaranlarda, vb. patolojik kabul edilir. (Budak 2000)

füzyon; ilk füzyon:

Margaret S. Mahler, insan yavrusunun özerkliğe açılan gelişim aşamalarını, bebeğin ilk 36 aylık dönemine yerleştirir. İlk altı aylık dönem Mahler'e göre "normal otistik" ve "normal ortak yaşamsal" dönemlerdir. Bundan sonra dört alt döneme ayrılan "ayrılma-bireyleşme" dönemi başlar. Bunların ilki olan altı ve onuncu aylar "farklılaşma" dönemidir. İkinci aşama olarak on ve on yedinci aylar arasındaki döneme "alıştırma" dönemi adı verilir. Geri kalan son iki dönemi konumuzun dışında bırakıyoruz. Özellikle bu ilk üç aşama (toplamda ilk on yedi-on sekiz ay) bize göre ergenlikte açığa çıkacak olan OGP'nin zorunlu ruhsal zemini olmak bakımından önemlidir. Margaret S. Mahler'in "İnsan Yavrusunun Psikolojik Doğumu" adlı kitabının, Yavuz Erten tarafından hazırlanmış "Sunuş" bölümünden konuyu netleştirmek için bazı pasajlar aşağıya alınmıştır:

"Mahler'in gelişim kuramı, yaşamın ilk otuz altı ayı ile ilgili dönemsel belirlemelerde bulunur.

Bu sürece genel olarak "ayrılma-bireyleşme" adı verilir. Yaşamın başlangıcındaki ilk altı ay sırasıyla, "normal otistik" ve "normal ortak yaşamsal" dönemlerden oluşur.

Normal otizm evresinde bebek, varsanısal arzu doyumunda kendine yeterlidir. Somatopsişik düzeneklerle homeostatisi sağlar. Bebeğin gelişiminde, gereksinim nesnesi, içsel varsanısal nesneden derece derece dışarıdaki kaynağına (anne) dönmeye başlar. Gereksinimle bağlantılı dışarıdaki nesne, biraz olsun fark edilince, "normal ortak yaşamsal dönem" başlar.

Bebek ortak yaşamsal dönemde, bulanık da olsa dışarıda var olan bir ötekinin (anne) gereksinim nesnesi oluşundan hareketle, ona yatırım yapmaya başlar. (1)

Altıncı aydan itibaren "ayrılma-bireyleşme" dönemi başlar. Bu dönem dört alt dönemden oluşur. Altı ve onuncu aylar arasında ilk safha "farklılaşma" dönemidir… On ve on yedinci aylar arasında, Mahler'in "alıştırma" adını verdiği ikinci alt dönem kendini gösterir.

Bu alt dönemde çocuk Greenacre'ın (1957) deyişiyle, "dünya ile aşk ilişkisi" içindedir." (Mahler 2003: 8, 9, 10)

Yukarıda yazarın (1) numara ile belirttiğimiz görüşünü şu yorumla netleştirmemiz gerekiyor: Aslında bebek, ruhsal yatırımlarını mümkün kılacak arketipsel odaklara sahip olsa da anneye yatırım yapmaz, bunlar annenin bebeğe yaptığı ruhsal yatırımlarla aktifleşir ve bebek, ancak bu şekilde anneye sağlıklı biçimde bağlanır. Özetle annenin bebeğe yaptığı tüm ruhsal yatırımların bebekten anneye bir geri dönüşüdür söz konusu olan. Eğer annenin bebeğe yönelik sevgi ve aşk yatırımı yoksa, kendisine ruhsal yatırım yapılmadığı için bu alanda yoksunluk, kapasitesizlik yaşayan bebek, elbette anneye ruhsal bir yatırım yapamaz. Böyle bir süreçte bebek zehirli füzyonu (bkz. sözlük: zehirli füzyon) deneyimler.

Şimdi konumuz çerçevesinde ele aldığımız bu iki kavramı yani "füzyon" ve "ilk füzyon" kavramlarını açıklayabiliriz:

İlk altı aylık dönemi kitabımızda "tekli birlik", "ilk füzyon" adları altında ifade ettik. Çünkü bu dönemde bebek salt kendini kapsayan bir tekillik algısı içinde düşünülür.

"Farklılaşma" ve onu izleyen "alıştırma" dönemlerini "ikili birlik", "ikili aşk", ya da "füzyon" adları altında belirttik. Bu dönemde bebek giderek annenin varlığının farkındadır ve ilişki artık ikili bir zeminde yapılanmaktadır.

Ancak şunun unutulmaması gerekir: Annenin, bebeğe yönelik aşk ve sevgisinin sarıp sarmalayan kuşatıcılığı olmadan, bebek kendi tekil varlığına bile libidinal yatırım yapamaz ve kendisini libidinal dolulukla yüklü tekil bir varoluş algısı içinde hissedemez. İlk altı aylık dönemde bebeğin tekli birliği anneden gelen bu libidinal akışla yüklenirse o, tekli aşkını ya da başka bir ifadeyle ilk füzyon süreçlerini yaşar. Anne aşkı ve sevgisi olmadan bu süreç hayata geçemez. O zaman bebek "zehirli füzyon"da var olur.

"Farklılaşma" ve "alıştırma" dönemleri de annenin bebeğe yönelik aşk ve sevgisinin sarıp sarmalayan kuşatıcılığı ile yapılanır. Artık bu dönemde bebek "ikili aşk", "ikili füzyon", "ikili birlik" süreçlerini yaşar. Anneden aktarılan sevgi ile varlık dünyasına yansıtılan aşk ve sevgi, ilk olarak bu dönemde sağlamca inşa edilir. Tabii ilk dönemler sağlıklı yaşanıp geride artıksız bir biçimde

bırakılmışsa… Anne aşkı ve sevgisi yoksa bu süreç de hayata geçemez. O zaman bebek bu süreci de "zehirli füzyon" olarak deneyimler.

Bebeğin yaklaşık ilk on sekiz aylık dönemi, annenin bebeğe yönelik libidinal (sevgi, aşk) yatırımları ile zenginleşmişse, buna "libidinal füzyon" adını verdik. Eğer bu dönem, anneden gelecek libidinal yatırımlar bakımından yoksunsa ona da "zehirli füzyon" adını verdik. Kitapta da sadece bu iki kavram kullanım bakımında öne çıkmıştır.

Libidinal füzyon, OGP'yi oluşturan iki ana eksenden biri ve ilki olması bakımından ve OGP düzlemindeki her orgazm anında, öznenin bu ilk kökle bağını ve yine öznenin emosyonel tarihi ile aidiyetini yeniden kurup, onu ilk emosyonel köklerine bağladığı ve zindeleştirici bir enerji ile canlandırdığı için temel bir öneme sahiptir.

gizli eşcinsellik: latent homosexuality

Açıkça dile getirilmeyen ve çoğunlukla kişinin bilinçsiz bir bastırmaya tabi tuttuğu, dolayısıyla bilinç düzeyinde algılamadığı eşcinsellik eğilimleri. Freud'un çocukların çok yönlü cinsel sapma eğilimleri sergilediği ve daha sonra bunları bastırdığı savıyla birlikte ele alındığında gizli eşcinselliğin, normal (karşı cinsel) insanların hepsinde bulunduğu sonucuna varmak mümkündür. (Budak 2000)

hatırlanmayan ama asla unutulmayan:

Bilinçte hatırlanmayan ama bilinçdışının asla unutmadığı tüm ruhsal malzeme (psikanaliz literatüründen derleme)

HEPS: (Hazda Eksik Penis Sendromu)

Penisin organ olarak, tensel temas hazlarına yeterli duyarlılıkta olmayışı ve orgazm aşamasının da OKCE seviyesinde yaşanması

HEVS: (Hazda Eksik Vajina Sendromu)

HEPS için geçerli tanımın kadın cephesindeki ifadesi

İd: Freud'un üç yapılı ruhsal yapı modelinde, herkeste ortak olan temel biyolojik içgüdüleri, arzuları ve dürtüleri içeren bilinçsiz ruhsal enerji (libido) kaynağı. Toplum kurallarını, başkalarının haklarını veya duygularını ya da o anda koşulların doyuma elverişli olup olmadığını dikkate almaksızın ilkel dürtülere anında doyum arayan id, haz ilkesine göre çalışır ve acıdan kaçınmayı, doyumu maksimum düzeye çıkarmayı hedefler. İd, doyumu erteleme diye bir şey tanımaz ve o anda doyum mümkün değilse, itkinin hedefi olan eylemin veya nesnenin zihinsel bir imajını (fantezi) veya bir halisünasyon yaratarak gerilimi azaltma yoluna gider. Bu, Freud'un arzu giderme dediği şeye bir örnektir. İd'in kontrol edilmesi, enerjisini yine id'den alan gerçeklik algısına göre hareket eden egonun temel işlevlerinden birisidir. (Budak 2000)

ikame:

Asıl olanın yerini vekâleten tutan varlık ya da fantezi (psikanaliz literatüründen derleme).

karşı cinsiyetten kastre edilmek:

Özne biyolojik bir cinsiyetin içinde var olmakla, yani yalnızca dişi ya da yalnızca eril genitaline sahip olmakla insan oluşun bütünlüğünden, biyolojik ve ruhsal bir gerçeklik olarak kastre edilmiştir. Bu nedenle karşı cinsin bir siren çağrısı gücünde özneyi bedensel ve psişik bütünleşmede kendisine çeken reddedilemez vaat edici gücü**,** biyolojik kastrasyonu yani karşı cins genitalinden kastre edilmişliği ve psişik ayrılığı**,** iki cinsin birleşmesinde alt etme misyonunu yerine getirir. Burada sözü edildiği şekliyle cinsel yakınlaşma sürecinin sağlıklı işlemesi için, öznenin verili eksiksiz cinsel haz potansiyelini (OGP) hayata geçirebilmesi gerekir.

Karşı cinsin bir siren çağrısı gücünde özneyi bedensel ve psişik bütünleşmede kendisine çeken reddedilemez vaat edici gücünden, cinsel bağımsızlığın yaşanmakta oluşu durumunda açığa çıkan

reddedilemez vaat ediciliği anlıyoruz. Karşı cinsten ayrılığı ise karşı cinsin ruhsallığından kastre edilmişlik olarak yorumlayabiliriz.

kastrasyon:

Kelime anlamıyla erkek testislerinin ya da bazen kadın yumurtalıklarının kesilip atılması anlamına gelir. Ama klasik psikanalizde erkek cinsel organının, yani penisin sembolik olarak kesilmesi anlamında kullanılır. (Budak 2000)

Şu yorumu biz ekleyelim: Sembolik kastrasyon, özneye ruhsal yapısında bir şeylerin hep eksik, hep yarım kaldığı, bir bütünde tamamlanma olanağının elinden alınmış olduğu hissiyatı ile kendisini duyurur ve süreğen bir hissiyattır. Her zaman, öznenin kültür tarafından eksiksiz cinsel haz potansiyeli bakımından gasp edilişi nedeniyle bir nevroz olarak yapılanır.

kastrasyona önerdiğimiz anlam:

Öznede bir olanak ve potansiyel olarak mevcut hayatiyet alanlarının, değişen derecelerde ve geri dönüşsüz bir şekilde özneden gasp edilmesi.

kastrasyon çeşitleri:

Kastrasyon çeşitleri, kitabın "Kastrasyon" başlıklı bölümünde açıklanacaktır. Burada hepsi hakkında özet açıklamalar yapmakta yarar var.

1.Oral kastrasyon: Oral dönemin, yani meme döneminin bebek için şu ya da bu gerekçelerle erken ve tatminsiz kapanarak, öznede ömür boyu doldurulması zor ruhsal boşluk alanları ve nedeni belirsiz, dindirilemez özlem duyguları şeklinde arızalar bırakması. Özellikle annenin bebeğe sunduğu kucaklayıcı libidinal füzyon yetersiz kalmıştır.

2.Anal kastrasyon: Tuvalet eğitimi sırasında yetişkinlerin zorlayıcı iktidarı, bebeğin özerkleşme programını bozarak, zemininde agresyon olan ve bu agresyonun açık bir biçimde ya da boyun eğicilik şeklinde tezahür ettiği bir ruhsal örgütlenmeye yol açar. Küçük çocuğun, ruhsal özerkleşme programının bozulmasına yol açacak şekilde verilen katı anal eğitim, anal kastrasyondur.

3.Ödipal kastrasyon: Küçük çocuğa Ödipal dönemde (fallik dönem), üretilmiş ensest suçluluğu ve üretilmiş iğdiş edilme dehşeti, abartılmış bir biçimde bütün ağılığı ile hissettirilerek, genital hazza açılacak potansiyellerin işin en başında büyük oranlarda budanması süreci, Ödipal kastrasyondur ve bunun asıl yıkıcı etkileri ergenlik döneminde açığa çıkacaktır. Ödipal kastrasyon, hem erkek hem de kız çocuklar için geçerlidir. Yani sanıldığı gibi zaten bir penisten kastre edilmiş olduğu düşünüldüğü için, kız çocuğunun bundan muaf olması gibi bir durum söz konusu değildir. Çünkü erkek çocuk için penis üzerinde, kız çocuk için klitoris üzerinde, eksiksiz orgazm hazzını iptal yönünde bir baskı ve bastırma söz konusudur. Ödipal dönemde mâruz kalınan ruhsal kayıp ya da diğer adıyla kastrasyon, küçük çocuğun bedensel ve ruhsal kapasite olarak yaşı ile uyumlu orgazm yetisinin bozulmasıdır. Bu ilk bozgun ki latent dönemi başlatan öncü girişimdir, öznenin ergenlik döneminde OGP düzlemine intikalini zaten olanaksız hale getirecektir.

4.Genital kastrasyon: Ergenlikte hayata geçmeye başlayacak olan OGP'nin, hayata geçemeden ta Ödipal dönemde toptan iptali. Özne her zaman, kendi genital alanında orgazmının asla kendisine tam bir haz tatmini sağlamadığını hissederek, bu sürecin negatif geçerliliğini test edecektir. Genital kastrasyon, çoğu kez, ergen ve yetişkin öznenin yaşadığı nedeni belirsiz içsel boşluk ve hastalıklı özlem duygularının kökenidir. Bu süreç 'Kastrasyon' bölümünde sözü edilecek olan "ergenlik dönemi kastrasyonu" ile iç içe bir süreçtir.

5.Heteroseksüel kastrasyon: Öznenin, karşı cinsle ilişkisinde, ona yoğun genital hazlar yaşatacak olan OGP'nin iptalinin diğer adı.

6.Eşcinsleşme kastrasyonu: Hayata geçmesi mümkün olmayan ve olamayan primat projesi ve özneyi OGP'ye taşıyacak olan bir hemcins özdeşim nesnesinin de zaten ortada var olamayışı nedeniyle, OGP'nin hayata geçemeyişi… Eşcinsleşme kastrasyonu, Ödipal dönem kastrasyonlarının iç sürecidir.

7.Anadilin kastre ediciliği: Dil öncesi bebeğinin emosyonel dirimselliğinin, anadilin giderek öznede egemen hale gelişi ve buna bağlı olarak iç konuşma metninin otomasyona bağlanışı ile birlikte uğradığı vital seviye kaybı. Yetişkinliğe doğru ilerledikçe, iç konuşma metnine hâkim olan sözcüklerin,

anadilin öğrenilmeye başlandığı ilk yıllarda bağlandıkları emosyonlarla irtibatları kopar, özne hiçbir vital yoğunluk taşımayan sözcüklerin, cümlelerin otomatik akışlarına (çağrışımlarına) mâruz kalır. Bundan böyle ruh içi dünyada, duyguların sahih yaşanışı ve onların sahih ifadeleri değil, öznelerin her birine özgü nevrotik bir iç konuşma metni hâkim duruma geçer. Ancak böyle bir sahihliği hayata geçirme olanağı, geçici dönemler halinde, sanatçılar –şair, kompozitör, ressam vb.- için mümkündür. Öznenin mâruz kaldığı kastrasyonlar ne kadar ağır yaşanmışsa, bunların nevrotik ağırlığıyla yüklenen ve bir deli gömleğine dönüşen iç konuşma metni nedeniyle anadilin emosyonel zenginlikleri kastre edişi, o kadar tahripkâr olur.

8.Dokunsallığın kastre edilişi ('Kastrasyon' bölümünde açıklanacak)

kastrasyona rıza:

Öznenin Ödipal dönem kastrasyonunu biraz da kendi kabullenişi yönündeki eğilimi. Belki de bunu daha önceki kastrasyonlar kolaylaştırmaktadır. Ama daha ziyade kendileri de kastre edilmiş ebeveynlerin bu durumlarını sezgisel olarak algılayan küçük çocuğun, ebeveynlerinden psikolojik olarak tevarüs ettiği psişik yatkınlık, yani ebeveynlerinin bu durumunu empati yolu ile sezmenin getirdiği kabulleniş, kastrasyona rıza sonucunu yaratmaktadır.

Kastrasyona rıza konusunda şu görüşleri de ilave etmek yararlı olacaktır:

İnsan yavrusu, toplumsal-ilişkisel bir varlık olarak dünyaya gelir. Bu nedenle, toplumun kültürel yapısını öğrenme ve ona uyum gösterme kapasitesine verili bir program olarak sahiptir. Onun, kültürün öznesine dönüşmesi için bu verili program sürekli aktif haldedir. Küçük çocuğun toplumsal sisteme öğrenme temelli katılım süreci aynı zamanda bir kastrasyon sürecidir. Bu yüzden, insan yavrusunun sosyalleşme güdüsü ile dünyaya gelmiş olması, kastrasyona rızanın verili zemini gibi görünüyor. Yine sosyalleşme güdüsü nedeniyle insan yavrusu, içine doğduğu toplumsal sistemi yargılamaz, olduğu gibi kabul eder. Burada Truman Show filminden bir repliği hatırlayalım: "İnsan içine doğduğu toplumsal sistemi yargılamaz." Problem, insan yavrusunun, öğrenme eksenli kastrasyon süreçlerine sokulurken, verili biyolojik ve psişik olanaklarının hayata geçebilmesi bakımından ne kadar zora koşulduğuyla bağlantılıdır.

Ödipal dönemde ise şu problem bütün ağırlığı ile küçük erkek çocuğu kıskacına alacaktır (aslında kız çocuk da bu problemi yaşamaktan muaf değildir): Ketlenen cinsel tatminin, kendisini engelleyen güçleri yok etme ya da kastre etme yönünde agresyona neden olduğunu biliyoruz. Bu nedenle küçük oğlan da engel güçlere karşı agresyon geliştirir. Ama aynı zamanda ötekinden, tatmini engelleyecek olan "babadan-kültür"den gelecek misillemeden de korkar. Çünkü küçük çocuk verili bir program olan ilkel, çocuksu "kısasa kısas" mantığının tuzağına düşer. Kastre edici aynı agresyonun ötekinde de bulunduğunu varsayar. Güçsüzlüğü nedeniyle korkuya kapılarak, ötekinden gelen kastrasyon tehdidine boyun eğer ve agresyonunu bastırır. Ama boyun eğmesi, zemindeki bastırılmış agresyonu iptal etmez. Daha sonra küçük erkek çocuk, bastırılmış agresyonunu ister aktif biçimde, ister pasif biçimde yansıtan bir kimlik örüntüsü sergilesin, agresyon ruhsal yapıya (bilinçdışı zemine) sürekli olarak yerleşir. Aynı zamanda onun eşlikçisi olan kastrasyon korkusu da kalıcı hale gelir. Aynı dehşetengiz korku, agresif eril öznede de kalıcı hale gelir, her ne kadar aksi yönde bir sanı mevcut olsa da.

Aslında küçük oğlanın bastırılmış kastrasyon korkusu, öbür uçtaki bastırılmış agresyonuna da eşittir, yani ne kadar bastırılmışsa o kadar agresiftir. Ancak, gerek kastrasyon korkusu ve gerekse onun arkasındaki agresyon, bir bariyer oluşturarak ve libidinal füzyon akımlarının yolunu keserek, OGP'nin ergenlikte hayata doğmasını kesinlikle engelleyecektir. Bir kere daha tekrarlarsak, "kısasa kısas" mantığı, bir misillemeye uğrama kaygısı yarattığı için, kastrasyon tehditlerine boyun eğmeyi kolaylaştıran bir sonuç yaratır. Bu yüzden, eril ergen ya da eril yetişkin öznenin, Ödipal dönemden psişik miras olarak devraldığı ilkel, çocuksu "kısasa kısas" mantığını aşması daha doğrusu bunun yıkıcı sonuçlarını aşması kesin olarak zorunludur. Çünkü "kısasa kısas" mantığını üreten psişik yatkınlık, sinsi biçimde işleyen bilinçdışı bir süreç olarak, yetişkin eril öznenin güncel cinsel hayatını sürekli sabote eden gizli bir fail gibi görünüyor. Küçük erkek çocuk, çatışmalı hale getirilmiş ruhsal yapısı nedeniyle, kastrasyon oldubittisinin kıskacına böyle yakalanır. Daha kötüsü, kastrasyon dehşeti, yetişkinlikte de hemen ilk fırsatta, tetikleyici uygun koşullarda aktifleşerek eril özneyi cinsel deneyimlerinde

çıkmazlara sokacaktır. Burada ta işin en başında, çocuksu psişik yapının özneye kurduğu bir tuzak söz konusudur.

Toplumsal normlara uyumun düzenleyici etkinliği olarak suçluluk duygusu, bebeklikten itibaren insan yavrusuna neleri yapıp neleri yapamayacağının sınırları çizilirken önemli rol oynayan verili bir programdır ve kınanma, azarlanma durumlarında harekete geçer. Çünkü insan yavrusu her yöne sapabilir, suçlayarak ya da uyararak getirilen sınırlar bu keyfiliği engeller. İfademizi biraz daha genişletirsek, suçlanmaya karşı suçluluk hissini, ayıplanmaya karşı utanç hissini yaşamasının, insan yavrusunun toplumsal özneye dönüşebilmesini mümkün kılan verili bir program olduğunu söyleyebiliriz. İnsan yavrusunu, toplumsal özne olmanın sınırları içinde tutan bu duyguların derinlerdeki anlamı, eğer oyunu kuralına göre oynamazsa insan türünden ya da toplumsal sistemden dışlanma tehdidini ima etmesidir. Bilinçdışı alanda, suçlanma ve dışlanma tehditleri, özellikle ensest suçluluğu ile ilgili olanlar merkezi olmak üzere, böyle bir dehşete tercüme edilir. Ortaçağ'da uygulanan aforoz cezaları, kitlenin bilinçdışındaki bu korku yüklü beklentinin –toplum dışına sürülme beklentisinin- toplumsal düzlemdeki görünür ifadesidir. Sağlıklı bir insan yavrusu, toplumsal normların dışına çıkma eğilimleri sergilediğinde, yetişkinlerden aldığı uyarılar üzerine, bu tutumunu suçluluk duyguları eşliğinde bilinçdışına (süperego alanına) kodlar ve topluma uyumu sağlayan yasaklayıcı kodlar haritası, onun bilinçdışına (süperego kayıt alanına) böylece kaydedilmiş olur. Bu nedenle tehditkâr bir kültürün felç edici suçlamaları, insan yavrusunun bu zaafı yüzünden, "baskın basanındır" misali, küçük çocuğu daima şaşkınlık içinde gafil avlayarak tuzağa düşürür. Küçük çocuk, önceden de yapılanmış suçluluk duyguları ile birlikte, Ödipal dönem kastrasyonlarına rızaya artık zaten hazır bir haldedir. Ödipal dönemde ise cinsel hazların gelecekte de engellenmesi anlamında öyle bir bariyer oluşur ki, ergenliğin yükselen libidinal basıncı bile bu bariyerleri yıkamaz ve o zaman ergenliğin yükselen libidinal basıncı, çeşitli kanalları kullanarak nevrotik belirtiler üzerinden kendini ifade yollarına sapar. Ergenliğin büyük ruhsal fırtınalarının, çatışmalarının sorumlu kökenini burada aramak zorundayız.

Küçük çocuğun anne-babayla güçlü biçimde özdeşleşmeye yönelik verili programı nedeniyle kastrasyona rıza, son derece zararlı sonuçlar üretir. Küçük çocuk, bu özdeşleşme sürecinde kaçınılmaz olarak anne-babanın kastre ruhsal içerikleri ile de özdeşleşir. Anne-babanın sözel bir kastrasyon uyarısında bulunmasına bile gerek olmadan, onların genel hal, duruş ve davranış tarzları, bakışlarında kastre edilmişliklerinin dile gelen tüm ifadeleri, çocuk üzerinde kastre edici etkilerini zaten icra eder.

Burada çok temel bir yanılsamayı da düzeltme gereği vardır. Örneğin eril öznede dıştan görünüş olarak agresif cinsel girişimcilik ya da cinsel girişim rahatlığı veya dişil öznede cinsel ilişki rahatlığı, onların kastrasyondan muaf olduklarının asla kanıtı değildir. Çünkü kastrasyondan gerçek anlamda muaf olmak, OGP'nin ruhsal yapıda yerleşip yerleşmemiş olması ile test edilir. Bu nedenle, cinsel girişimciliklerinde görünüşte rahat oldukları izlenimlerini veren, ama OGP'yi hayatlarına geçirememiş özneler söz konusu olduğunda, her zaman, alt zeminde işleyen ama ne oldukları öznenin bilinç alanında farkındalıkla netleşmemiş kastrasyon süreçlerini düşünmek zorundayız.

Küçük çocuk cephesinde kastrasyon tuzağına düşmeyi kolaylaştıran temel mekanizma nedir? Şu kısa açıklamayla bu sorunun yanıtını herhalde verebiliriz: Tehdit karşısında (özellikle küçük çocuklarda) yasak ya da yasak olduğu söylenen arzunun, bilinçdışının ani bir manevrasıyla bastırılması, insan ruhsallığında otomatik işleyen verili bir eğilimdir. Çocukluk yıllarında kastrasyonların tuzaklarına, metin boyunca dökümünü verdiğimiz bu verili toplam zaaflar yüzünden düşülür.

kastre benlik:

Her ne yaşarsa yaşasın, yaşanan süreci, daima eksik yaşanmışlık hissi ile algılayan özne; normal nevrotik düzlemin ortalama öznesi… Duygulanımların, hazların, acıların vb. eksiksiz yaşanması, öznenin kendi iç gerçeğinde, onun eksiksiz iktidarıdır. Varlık, öznenin kastre edilmemiş ruhsal güçleri ve potansiyeli olarak varlık, yine varlığın (orijininde varlığın; bkz. sözlük: orijininde varlık) kendisini emosyonel akışlara ve emosyonel dönüşümlere açabilme yetisiyle ele geçirilir. Kastre benlik böyle bir iktidara, emosyonel akış ve emosyonel dönüşüm kapasitesine sahip değildir.

Kastre benlik bu iktidar boşluğunu, bilinçdışı seçimler üzerinden, kendince en ham anlayış çerçevesinde bir iktidar pozisyonunu simgeleyen çeşitli rollerle doldurup kapatmaya çalışacaktır.

kayıp haz:
OGP'nin hayata geçemeyen, bilinçdışında bastırılmış biçimde saklı tutulan kısmı ve ayrıca bu nedenle öznede hayata geçemeyen tüm emosyon ve hazlar toplamı. Bir diğer ifadeyle, libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesinin, yani dünya-varlıkla, insanlarla ve öznenin bizzat kendisiyle ilişkilerinde, varoluşunun özneye ilişkin anlamını yapılandıracak olan süreç olarak, çeşitli derecelerde tahribata uğraması sonucunda öznenin ruhsal sahnede mâruz kaldığı tüm kayıplar…

kısmî dürtüler ya da tümleyen içgüdüler:
Psikanalizde, cinselliği öğelerine ayırma konusunda, belirlenen en temel öğeleri tanımlamak için kullanılan bir terim. Bu öğelerden her birisinin bir kaynağı (örneğin oral içgüdü, anal içgüdü) ve bir amacı (örneğin röntgencilik –bakma içgüdüsü, egemen olma içgüdüsü) vardır. Burada "kısmî ya da tümleyen" ifadesi, bu içgüdülerin cinsel içgüdüler içinde bağımsız birer bütünlüğü olduğu anlamında değil, gelişimsel ve yapısal anlamda anlaşılmalıdır. Bileşen (kısmî) içgüdüler başlangıçta bağımsız olarak işlerken, zamanla çeşitli libidinal örgütlenmeler içinde kaynaşma eğilimi gösterir. Bu bileşen içgüdülerin kaynaşma düzeyleri cinsel örgütlenmenin hangi evrede olduğunu gösterir. (Budak 2000)

kısmî fanteziler:
Kısmî dürtüler üzerinden kurulan, konusu kısmî dürtüler olan fanteziler.

kısmî hazlar:
Genital orgazm hazzına, gerçekte ise OGP'ye erişene kadar olması gerekirken bu sonuca erişemeyen, NN seviyede kalan orgazm hazzına erişene kadar, hazırlayıcı nitelikteki öpüşme, okşama vb. destekleyici hazlar.

libidinal füzyon:
1.Sağlıklı bir "id"in, ya da daha geniş anlamıyla cinsel enerjinin ve özneyi dünyaya, hayatın akışına bağlayan bütün ruhsal yatırımların, hem deposu hem de bu yatırımları mümkün kılma kapasitesi anlamındaki "id"in önkoşulu olarak, sağlıklı bir annenin füzyonel kucağında yaşanan oral dönem… Libidinal füzyon, sağlıklı bir ruhsal akışkanlık (bkz. sözlük: ruhsal akışkanlık veya emosyonel akışkanlık) için de geçerli ve vazgeçilemez bir önkoşuldur. Libidinal füzyon, bir dönem olarak her ne kadar ilk on sekiz ayda yapılansa da inşanın bütünüyle tamamlanması otuz altıncı aylara kadar sarkar.

Anne kucağında yaşanan libidinal füzyonun, öznenin bedenine ve ruh dünyasına hazzın ve dirimselliğin zemini olarak yerleşmesi, ruh sağlığımızın vazgeçilmez ilk koşuludur. Ancak ne var ki sonraki kastrasyon süreçlerinin ve Ödipal dönemin arızaları, bu ilk odağın üzerine gölgelerini düşürecektir. Özellikle ergenlik ve sonrasında çok daha ağır tahribat yaratmak üzere… Ama böyle de olsa, Ödipal dönem kastrasyonlarının ve önceki diğer kastrasyonların aşılıp askıya alınabildiği geçici güncel süreçlerde, libidinal füzyonun diriltici gücü, bir yaşanabilirlik imkânı halinde açığa çıkarak, öznenin insanla, doğayla, kozmik âlem ile ruhsal ilişkilerinin yazıldığı emosyonel hafıza kayıtlarına, bir yaşam türküsü olarak kaydedilir. İç dünyamızda bu negatif ya da pozitif ruhsal süreçlerin, irademizin dışında sürüp giden akışkanlığının çoğu kez izleyicisi konumunda buluruz kendimizi. Bu negatif ya da pozitif ruhsal salınımlar nasıl olup da bir uçtan bir uca gidip gelmektedir? Özne burada ruhsal baharını yaşarken, biraz sonra nasıl olup da ruhsal bir cendereye girmektedir? Nasıl olup da can sıkıntılarının batağına saplanmaktadır? Belki de bu ruhsal vakuma, geçmiş kastrasyonlarla bağlantılı çağrışımsal gizil güncel tetiklenmeler ya da öznenin o anki ruh içi pozisyonu yol açmaktadır. Özetle ruhumuz bu duygu salınımlarının rüzgârlarında bir uçtan bir uca savrulur durur. Ama ne olursa olsun, ne kadar karanlık günler yaşarsak yaşayalım, libidinal füzyon yine de yaşam türkümüzün yapılandığı, mayalandığı esas zemindir. Ruhun bahar rüzgârlarının esiş yönü, libidinal füzyondan aktüel zaman boyutumuza doğrudur, geçici süreçler halinde olsalar da.

2.OGP'nin füzyonel ekseni, yani annenin bebeği sarıp sarmalayan libidinal füzyon kucağında bebeğin benlik sınırlarını aşarak anneyle bir bütün oluşturduğu bu ilk kaynaşma, OGP'nin her yaşanışında benlik dışına taşma, en geniş bütünlük hissini hayata geçirme deneyimini yeniden canlandırır. Kişisel duygulanım tarihimizin başlangıçları ile bizi bütünleştirir ve varoluşumuzu, hem aktüel an hem ruhsal hayatımızın başlangıcıyla sentezleyerek, kimlik algımızın bütünlüğü hissini teyit eder. OGP'nin, bu yoğun hazzın yaşanışını takip eden zamanlarda da, özneyi hem bir bütünlük hissi hem bu bütünlüğün teyidi olan canlılık ve zindelik hissi ile yüklemesi onun ayırt edici özelliğidir. Çünkü dil öncesi emosyonel dirimsellik, çoğu kez de OGP'nin deneyimlenmesi ile harekete geçer.

3.Bebeğin, başlangıçta bütün olanakları ile açılmış bir özü yoktur. Annenin libidinal kucağı, bebeğin özünü bütün olanakları ile hayata açılmak üzere manipüle eder, böyle bir yapılanma sürecini başlatır. Bu yapılanma süreci, daha sonra kastrasyonların yol açacağı tahribata rağmen, bebekteki potansiyel yetileri açığa çıkarır, ya çok az ya yeterli ya da tüm boyutları ile açığa çıkarır.

Anneden bebeğe aktarılan aşk, sevgi ve idealizasyon, aynen bir karşılık olarak bebekten anneye ve tüm varlık dünyasına yansıdığında, bebeği ilişkiler dünyasına taşıyacak olan öz yapılanır. Bu süreç aynı zamanda bebekte verili olan gizil potansiyelleri açığa çıkaracaktır, eğer yapılanmakta olan öz daha sonraki kastrasyonlara kurban edilmezse.

4.Bebek büyüdükçe, annenin ona yönelik yoğun duygu aktarımları yavaş yavaş durulur; bu süreç, bebekte de aynen kopyalanır. Anne ile bebek arasındaki ilk yoğun aşk duygulanımları (libidinal füzyon) giderek unutulan, ama sağlam bir katman olarak bebeğin ruhsal zemininde tortulaşır. Sonradan öznenin tanrıya ya da sevgililerine duyacağı aşk, enerjisini bu tortulaşmış ruhsal katmandan alır. Özne-tanrı ilişkisinin sevgi, aşk boyutu bu nedenle, kökensel olarak anaç odağa bağlıdır. Tanrının korkutucu, cezalandırıcı nitelikleri, kökensel bakımdan, baskıcı kültürlerin dehşetengiz kastrasyon tehditlerinden kaynaklanır. Bu nedenle kastrasyonlar aşılıp OGP hayata geçmedikçe ya da libidinal füzyon bir biçimde tetiklenip hayata doğmadıkça tanrı, özne tarafından varlığı spontan bir biçimde rahim ve rahman olarak algılanan tanrı anlamında, salt sevginin tanrısı olamaz.

Sahih anlamda rahman ve rahim tanrı inancı, her zaman ruhun şifa güvencesidir. Öznenin ruh sağlığının daima, annenin libidinal füzyon şemsiyesi altında güvenceye alındığını gösterir. Anne kucağı (libidinal füzyon) tevhidin mekânıdır ve hümaniter bakışın doğduğu kaynaktır. Bu nedenle libidinal füzyon odağı tetiklenip hayata doğmadıkça, özne kozmik bütünlük hissiyatını ve yaşantılarını deneyimleyemez. Kutsalın alanına bu kapıdan geçilir. Hatta dergahlarda mürşidin sahih anaç sevgisinin, mürid üzerinde böyle bir fonksiyon icra ettiğini, ancak bundan sonra müridin içsel hakikat yolculuğuna çıkabildiğini düşünebiliriz. Belki de Şems'in Mevlana üzerindeki diriltici ve onu içsel hakikate uyandırıcı etkisini böyle bir fonksiyona bağlayabiliriz. Devam ederek şunları da belirtelim: Sanki şu hadis ileri sürdüğümüz bu anlam çerçevesinde bir kere daha doğrulanır gibidir: "Cennet, annelerin ayağının altındadır." Burada yine Hz. Muhammed'e (S.A.V) ait olduğu sanılan şu hadisi de hatırlatmakta yarar var: "Anne ile bebeği arasındaki ilişki, Allah'tan başka herkese bir sırdır."

OGP anının insanda hayata geçirdiği bütünlük ve birlik hissi, libidinal füzyon eksenine bağlanması nedeniyledir. Uzakdoğu felsefelerinde cinselliğin kutsanmışlığı, bir yanıyla bu köklerin ima ettiği ruhsal gerçekliğe dayanır.

Anadolumuz'dan adını tespit edemediğimiz bir halk ozanımız şunu söylüyor: "Beşikten ötesi gurbettir." Bu söz, Hak âşıklarının ruhsal daralma anlarındaki dünya-gurbet algısını, yani dünyayı, Tanrı'dan uzakta bir sürgün diyarı olarak algılayıp deneyimleme hissini ne kadar güzel anlatıyor. Burada Freud'un söylediği şu söz bir kere daha doğrulanıyor: "İnsanın ruhsal derinliklerinde nereyi ziyaret ettiysem, bir şairin benden daha önce oradan geçmiş olduğunu gördüm."

5.Bir üst bölümdeki düşüncelerimizin kaçınılmaz sonucu olarak şu formülasyonu ileri sürebiliriz: NN seviyede ima edilen anlamıyla tinsellik (kutsalı ima eden anlamı bakımından), kayıp hazzın kılık değiştirtilerek kutsal olduğu varsayılana yansıtılan bir ikamesidir ve libidinal füzyon süblimasyonundan kısmî olarak alabildiğini kullanır. Tinselliğin süblime akış süreçlerinin bu

boyutunun üzerine, çoğu zaman kastre öznenin nevrozlarının karanlık gölgeleri düşecektir ki, bu çatışmalar mistik edebiyat tarihinde inançlı kişilerin şeytanla mücadele öykülerinde dile gelecektir.

Mistik öznenin aşması gereken engel, nevrotik öznenin egosudur. Mistisizmin uzun tarihi boyunca mücadele edilen düşman odur. Mistik öznenin temel zemini olan orijininde varlığın sağlıklı işlevsel ruhsallığı ile nevrotik ruhsallığı bu yüzden birbirine karıştırmamak gerekir.

6.Anneyi, bebeğin bakımına zorlayan aşkı ve idealizasyonu, yansıma bir karşılık olarak bebekte öz sevgisi ve öz idealizasyonunu inşa eder. Annenin yapılandırdığı bu öz sevgisi ve öz idealizasyonudur ki, bebeği taş devri bebeğinin vital seviyesinde canlandırır. Bu canlılık, bilinçdışının zaman dışılık boyutunda yaşayan bebeğin ruhsal varlığının sağlam zeminini de yapılandırır. Bu ruhsal zemin, NN düzlemde geçici süreçler halinde hayata tâşinacak olsa bile, yetişkin öznenin ruhsal dünyasında ona biraz soluk aldıracak mistik yaşantıların, yaratıcı ya da yaratıcı-izleyici olarak, peşine düşeceği sanatsal etkinliklerin, estetik duyarlılığın ve dünya-varlık'a duyulacak aşkın bereketli toprağı olacaktır.

Eğer yetişkin özne OGP'yi hayata geçirebilirse, OGP'nin ayrılmaz iki ana ekseninden biri olarak libidinal füzyon, taş devri bebeğinin vital zenginliği seviyesinde yeniden canlanırken, güncel hayatın getirdiği çeşitli stresleri siler süpürür. Bu sonuç, libidinal füzyonun OGP öznesinin hayatına taşıdığı kazanımlardan biridir.

Libidinal füzyon, hem NN öznede hem OGP öznesinde şu ortak sonuçlara yol açar: Öznenin aşk nesnesi seçiminde rol oynayan başlıca itici güçlerden biri, ona libidinal füzyonun vital zenginliğini yeniden yaşatacağını zannettiği nesneye yönelik bilinçdışı sezgisi, sanısı ya da beklentisidir. Yani hayatımızın başlangıcındaki vital zenginliği yeniden yapılandırmamızı, bir yandan öz sevgimizi ve öz idealizasyonumuzu da yapılandırmamızı mümkün kılacağını sezgisel ya da sanısal olarak hissettiğimiz, böyle bir vaadi gerçekleştirebileceğine inandığımız nesneyi, bilinçdışı bir yönelimle aşk nesnemiz olarak seçeriz. O zaman o nesneyi, annemizin bizde yapılandırdığı öz sevgisi ve öz idealizasyon düzeyinde, ama bunları o aşk nesnesine yansıtarak, onda var olan nitelikler sanarak ve ona giydirerek severiz.

Annenin seven bir öteki olarak bebekte yapılandırdığı öz sevgisi, öz idealizasyonu ve ayrıca vital seviye yüksekliği, bir ötekinin, yani annenin varlığı üzerinden hayata geçebildiği içindir ki, aşkta da özne, salt öz severlik ile kendisine yetemez. Bu nedenle aşk ilişkileri hazzın, tatminin doyumlu yaşanması bakımından ötekinin (aşktaki partnerin) varlığını zorunlu kılar. Vaktiyle özneyi sevmiş ve onu canlandırmış bir anneden dolayı, ötekinin (aşktaki partnerin) özneye yönelik arzusuna duyulan ihtiyaç, öznenin ötekiyle ilişki kurma zorunluluğunu yine özneye dayatır. Bu yüzden sahih aşk, salt narsistik –yani tek başına- olamaz, ilişkisel olmak zorundadır.

Psikanalizde yaygın söylemlerden biri şudur: "Arzulanmayı arzularız." Doğrudur, arzumuz ötekinin bizi arzulamasıdır. İyi de neden? Neden arzulanmayı arzularız? Çünkü annemizin bizi her anlamda var etme hedefine yönelik arzusu üzerinden bir benlik haline geliriz. Annemizin bize yönelik arzusu, onaylanmış bir benlik olma güvencesini verebildiği içindir ki, bu sefer başlangıçtaki anne-bebek iletişimini vital zenginlikle yeniden canlandırarak bizi dışarıya, hayata davet edecek olan öteki tarafından arzulanmayı arzularız. O zaman ruhsal vakumda var olmak yerine, varoluşta (libidinal füzyonda) var oluruz. Libido, varoluşunun onayını, ötekinin arzusu üzerinden hayata geçirir. Bu yüzden sahih aşk, ilişkisel olmak zorundadır.

7.Bebekten anneye aktarılan aşk ve idealizasyon ise sonradan, hayranlığın ve idealizasyonun kozmik âleme yansıtılışı olarak, yetişkinin hayatında doğayı bir mucizevîlik, olağanüstülük hissiyatı içinde algılamanın, yüceltmenin kaynağıdır.

Bu nedenle anne sevgisi, tabii çift yönlü olarak, ama önce annenin bebekte yapılandırdığı, ona sunduğu sevgi ve sonra da öznenin dünya-varlık'a sunduğu sevgi anlamında, hayata, aşka, dış dünyaya tutunmanın itici vital gücüdür.

Ancak işletilen kastrasyon süreçleri, öznenin yetkinleşme olanaklarını baltaladıkça ve Ödipal dönem kastrasyonu OGP'yi, yani ilerde, ergenlikte açığa çıkacak olan OGP'yi erozyona uğrattıkça, anne-bebek ilişkisinin bebekte yapılandırdığı bu sağlıklı öz, büyük ölçüde işlev dışı bırakılarak üstü örtülür. Bu demektir ki ilk odağın (libidinal füzyonun) kısmî olarak değil de olabildiğince bütünsel

olarak hayata aktarılması, ancak OGP'nin hayata geçmesi ile gerçekleşir. Bu durumda bile özne, geçmişine ait nevrotik ruhsal harita üzerinden gelen geçici ketlenmelerin ve saldırıların tehdidi altındadır. Bu geçici engellere rağmen OGP, öznenin ruhsal bütünlük algısının vazgeçilmez koşuludur.

Metnin anlam bağlamı içinde uygun olmasa da şu notu düşmek yabana atılamayacak gibi görünüyor: Libidinal füzyon, aynı zamanda huşu duyguları eşliğinde seyreden katışıksız bilimsel merakın da kaynaklarından biridir.

l**ibidinal hafıza:**
Sahih yaşanmış duygulanım süreçlerini depoladığını varsaydığımız emosyonel hafıza.

libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesi:
Libidinal enerjinin engellere, ketlenmelere mâruz kalmadan, haz, mutluluk, sevinç, öfke, acı ya da zevk vb. emosyonel dönüşümlere tam da kendisi ve sahih olarak uyum sağlama kapasitesi ya da esnekliği… Yani duygulanımsal süreçlerin, yalana tutsak olmama, kılık değiştirmeme, kendi gerçekliğini yaşama kapasitesi…

Bilinçdışı, kendisindeki hastalıklı kayıtları donmuş biçimde sürekli saklayan bir depo değildir, onun hastalık hali devingendir. Hastalıklı bilinçdışı, id'in haz, heyecan arayan gürbüz dirimsel taleplerini, öznenin algı-bilinç sistemine parazitler üreterek yayınlayan devingen bir radyo istasyonu gibidir. İd, dirimselliği sürekli olarak engellendiği için, psişede her saniye parazitli bir yayını sürdürüp durmaktadır. OGP düzlemine geçiş, büyük oranda, bu paraziti üreten temel bariyeri yıkarak psişeyi olabildiğince genel bir kurtuluşa eriştirir.

İd'in dışa taşmak isteyen gürbüz emosyonlarının önüne konulan bu bariyerler nedeniyle, libidonun emosyonlara serbestçe dönüşme kapasitesi bloke olur. Artık ne içilen bir bardak su, bir bardak sudur; ne cinsel hazlar cinsel hazlardır; dirimselliği iptal edilen hazlar, heyecanlar nedeniyle varoluş, bir otomatın anlamsızlık boyutuna indirgenir. Diyebiliriz ki öznenin varoluş anlamının başlangıç zeminini, libidonun emosyonlara engellenmeden dönüşebilme kapasitesinde aramalıyız.

mekanik orgazm:
Genital alan mekanik uyarılmalarla da orgazma erişir, ama her halükarda ruhsal bileşenlerinden soyutlanmış ve gereken eksiksiz tatmini vermemek üzere. Bu seviyede kurulan cinsel ilişki, aslında cinsel ilişki de değildir, sadece bir avuntudur. Libidinal füzyon bileşeninin önemi, daha doğrusu eksikliğinin yol açtığı tahribat, işte bu içeriksiz cinsel ilişkilerde ortaya çıkar. Onun olmadığı cinsel ilişki, nevrotik düzeyde kalmış çocuksu bir genital bütünleşmenin ya da örgütlenmenin (çocuksu haz düzeyi) işaretidir, ki pek çok yetişkinin cinselliği konusunda bize genel bir bilgi sunar; kastre yetişkinlerin cinsel ilişkilerinin neden hep eksiksiz tatminden yoksun olduğunu açıklar. O zaman OGP'nin, mekanik-uyarımsal seviyedeki orgazmdan kıyas kabul etmez biçimde üstün olmasının sebebini anlamaya başlarız. Libidinal füzyon, orgazmı, mekanik bir süreçten ruhsal bir sürece yükseltir. Çünkü mekanik orgazmda partner, öznenin ruhsal sahnesinde ruhsal bir varlık olarak yoktur. Burası tam da ikilinin birbirlerini aldattıkları yerdir. Ek bir bilgi olarak şunları da kaydedelim: Öznenin OGP başarısı, hem libidinal füzyona teslim olma kapasitesi ve yeteneği ile hem oral dönem süresince (eğer varsa) yapılanmış psikotik ve nevrotik odakların aşılmış olması ile mümkündür.

negatif Ödip kompleksi:
Ödip kompleksinin ters yönde gelişmesi. Erkek çocuğun babayı arzulayıp anneyi rakip görmesi ya da kız çocuğun anneye bağlanıp babayı rakip görmesi. Bu komplekse Ödipal'in negatif yamacı da denir. (Budak 2000)

nevrotik arzu:
Nevrotik özne, kendine yabancılaşmış öznedir. Kendine yabancılaştığı için asli arzularına da yabancıdır, tanımaz onları. Nevrozunun ürettiği arzuları, kendi asli arzuları sanır. Ama bunlar hep asli arzularının ikameleridir ve ikameler asli arzuya ait hiçbir şey söylemez. Nevrotik arzu şöyle tanımlanabilir: Nevrotik öznenin, emosyonların körlüğü nedeniyle, ikame arzu seraplarının peşinden

koşma tutkusu. Ancak arzu serapları, gerçek bir arzu tatmini ile sonuçlanmadıkları ve öznenin susuzluklarını dindiremedikleri için, sonsuzca üretilerek, özneyi sonu gelmeyen arayışlara, kendisine sunulan her şeyi kaparcasına ele geçirme gayretlerine yönlendirir. Bu nedenle OGP düzlemi, arzu seraplarının iflas edeceği bir alana işaret eder, hem de arzu seraplarından vazgeçmek için öznenin, kendisini, zorlayıcı eğitim süreçlerine sokmasına gerek kalmadan.

nevrotik bütünlük:
Nevrozlunun kurduğu nevrotik denge. Yani nevrotik savunma mekanizmaları ile kurulmuş sallantılı denge. Öznenin kendi ruhsal olanaklarının hayata geçişinin bir ifadesi olmadığı için, gerçekte sahih bir bütünlüğü ve sahih bir dengeyi ima etmez.

nevrotik çaba:
Mantıksal düzlemden bakıldığında hiçbir sonuç vermeyeceği özne tarafından bilindiği halde, kendi iradesine hâkim olamayarak öznenin giriştiği tüm eylemler.

nevrotik enerji:
OGP-NNO makas açıklığı nedeniyle yapılanan ve nevrotik iç ben ile dışa sunulan ben ayrımında, nevrotik iç beni her an gizlemeye, toplumsala sunulan dış beni, "mış gibilik" formatında sürekli ayakta tutmaya tahsis edilen enerji. Tahsis edilen bu enerji, ayrıca, sahih yaşama kipinin, id'in gürbüz hayatiyetinin hayata geçmesini engelleyip, onu çoraklaşmaya mahkûm eden bir bastırma stratejisini de yapılandırır. Elbette öznenin sahih anlamda varoluşunu tüketen yıpratıcı bir süreçtir bu. Hayatın anlamını tüketen her eylem için tahsis edilen enerjiye de bu yüzden nevrotik enerji diyebiliriz.
Nevrotik enerji insanı tüketip yorarken, libidinal füzyondan beslenen emosyonel canlılık, kendi enerjisinin vital seviyesini korur, kendi kendinden beslenirken enerji kaybına uğramaz.

nevrotik entelektüel:
Nevrozunun baskı ve sıkıntılarını entelektüel uğraşlar içinde dağıtıp gidermeye çalışan özne. Ama bu çabalarına rağmen kendi varlık hakikatinin derinliğini ele geçiremeyen, varoluşunun spontanlığından uzak düşen, libidinal füzyon realitesini hayatına taşıyamayan özne. Nevrotik entelektüel, gelişme yolundaki uğraşlarında veya aslında gelişme yolundaymış gibi görünen uğraşlarında kendi hakikatinin derinliklerine erişemez. Onda, yüzeysel, kendilik köklerine bağlı duyarlılıklardan yoksun, kupkuru bir entelektüel söylemin insanlar arası ilişkilerin sahnesine egemen olduğunu görürüz.
Bunun dışında, nevrotik entelektüelin asli amacı, sosyal ortamda bir yıldız olarak parlamaktır. Edindiği tüm bilgi birikimi, tevazu içinde bir araştırmacılık tutumu olarak belirmez, kendisinin önemine vurgu amacıyla kullanılır.
Düşüncelerimizi daha netleştirmek için şöyle bir örnek verebiliriz: Bakar bir köre, pencereden görünen manzarayı bütün detaylarını anlatarak ezberletebilirim. Sonra şöyle bir durum gerçekleşir: Bakar kör, yanına gelen birine karşıdaki manzarayı öyle detaylı anlatır ki, yanına gelen kişi, körün yaptığı manzara tasvirine hayran kalır. Oysa bakar körümüz, hiçbir zaman gerçekten görmesinin mümkün olamayacağı bir şeyi anlatmaktadır. Ziyaretçimiz, manzaraya ait küçük bir detay sorduğunda, bakar körümüzün vereceği bir yanıt yoktur. Tıpkı bunun gibi, nevrotik entelektüel, varoluşunun, ruhunun kıvrımlarına ait ve bilincine varılmış hiçbir derinlikli kavrayışı anlatmaz bize. Okuyup ezberlediklerinin geçit törenini sunar sadece.

nevrotik günah, nevrotik suçluluk:
Ödipal dönem suçluluğu üzerinden küçük çocukta yapılandırılan günah ve suçluluk duyguları. Bu duygular, nevrotik arazların üretici kaynağı olarak, geleceğin yetişkin öznesinin patolojik ruhsallığının şimdiden temellerini atar. Bunların, beşeri mistisizmin (bkz. sözlük: beşeri mistisizm) kaynağı olan insani suçluluk ve insani günah duyguları ile ilgileri yoktur.

nevrotik ihtiyaç ilişkisi:

Sevgilinin ya da ötekinin, nevrotik ihtiyaçların giderilmesi için düşünülmesi, ilişkinin özne tarafından bu ihtiyaçlara göre yapılandırılmaya çalışılması.

nevrotik ihtiyaç nesnesi:
Nevrotik ihtiyaç ilişkisine mâruz kalan, özne tarafından bu ihtiyaçları karşılayacağı var sayılan nesne.

nevrotik inat:
Ruh sağlığı yönündeki değişime direnç… İyileşmenin bilinmez bir süreç olarak algılanması nedeniyle öznenin kapıldığı korkunun, iyileşmeye karşı yarattığı direnç. Bu, görünürdeki dirençtir. Asıl direnç ensest suçluluğuna bağlı kaygı ve korkular ile kastrasyona bağlı dehşetle yüz yüze gelmekten kaynaklanan bilinçdışı korkulardır. Ya da nevrotik savunma mekanizmalarının çökerek, geçmişte yaşadığı travmaları yeniden yaşayacağı önsezisinden dolayı, nevrozu üreten çatışmalarla bir daha karşılaşmamak üzere öznenin geliştirdiği direnç.

nevrotik kahraman:
Yenilmezliği, yaralanmazlığı, özel biçimde korunmakta olduğu inancıyla en mantıksız ve akıl almaz, en ürkütücü girişimlerde gözünü budaktan sakınmayan kişi. Kahramanlığını, insani amaçlar doğrultusunda ve korkularının farkında olarak eyleme koyan gerçek kahramanla ilgisi yoktur bu öznenin. Nevrotik kahramanın bu tutumu kastrasyon gerçeğini, onun dehşetini görmezden gelmeye, o korkuyu bastırmaya, onunla yüzleşmemeye hizmet eder. Oysa gerçek kahraman, üstlendiği insani sorumluluk bilinci ve inancıyla korkularını yenen kişidir. Yani önce kendi içinde, uğrunda savaşılacak bir değerin mücadelesini vermiştir.

nevrotik korkak:
Her insanın belli bir cesaret gerektiren eylemleri gerçekleştirebildiği ve gerçekçi bir cesaretin eşlik etmesi gereken girişimlerde ketlenen kişi.

nevrotik korunma ya da tutuculuk:
Nevrozu sürdürmek, nevrozun çatışmalı içerikleri ile karşılaşmanın kaotik çalkantısını yaşamamak için analistin yorumuna karşı geliştirilen direnç. Nevrotik inadın bir başka belirtisi.

nevrotik kötülük iradesi:
Öznenin kendi nevrozundan doğan kötülüklerini, inatçı bir irade ile değiştirmeme kararlılığı… Aslında özne nevrozunu yaratan asli çatışmalardan kaçma stratejisine sığınmaktadır. Suçlu olduklarına, kendisine kötülük yapmış olduklarına bilinçdışı olarak inandığı ötekilerden hınç almak üzere, daimi agresyonunun eşliğinde, nevrotik öznenin sürdürdüğü kararlılık hali. Özne hiçbir uyarıyı ciddiye almadan kötülükteki inadını kararlılıkla sürdürür.

Ama yeri gelmişken şu notu ilave edelim: İnsan iyi ile kötünün bir bütünüdür denir. Denir ama burada iyi de kötü de kastre öznenin nevrozunun yansımasıdır. Orijininde varlığın (bkz. sözlük: orijininde varlık) iyi'liği ile kötü'lüğünün ne olduğu sorusu yanıtlanmamışken, nevrotik öznenin iyi ve kötü nitelikleri, iyi ve kötü kavramlarını netliğe kavuşturmak bakımından doğru bir tanımlama olabilir mi? Çünkü bu iki özellik de (iyi ve kötü) nevrotik özne söz konusu olduğunda, sahih bir zeminden yoksundur. Çünkü nevrotik öznenin iyiliği de kötülüğü de onun nevrozundan beslenir. Nevrotik özne ya sopa zoruyla (kültürün baskısı ile) iyi bir insan olur ya da kötü biri. Bunların hiçbirinde onu özgür seçim mevkiinde göremeyiz.

Egosintonik (benlik tarafından benimsenmiş) eğilimin hedefe erişmesini sağlamak üzere öznenin azmine "irade" diyebiliriz. İrade hem nevrotik kötülük iradesi olarak hem hayata hizmet hedefine yönelik irade olarak tecelli edebilir. Ancak OGP'nin giderek psişik yapıya yerleşmesiyle paralel olarak orijininde varlık aracılığıyla açığa çıkacak olan irade de billurlaşır ve zorlanmasız ve ek bir eğitim baskısına gerek olmadan yaşamın hizmetine tahsis edilir. O zaman irade, öznenin varlığından spontan olarak yükselen sevgi ve şefkatin denetimine girer. Yani nevrotik kötülük iradesini dışta bırakmak

koşuluyla, varlık, yani orijininde varlık'ın yaşamın hizmetine programlanmış ve sunulmuş tüm imkânları, tüm baskılardan arındığında, onun insanda hayata geçerek kendini mümkün kılan gücü, en geniş anlamında iradenin tanımıdır.

Fruedyen anlayış, insanda verili olduğu kabul edilen "kötü niyet" üzerine inşa edilmiştir. Bunca kastrasyonlardan dolayı insanların kötü niyetin tutsağı olmaları, elbette kaçınılmazdır ve ancak bu çerçevede Frued doğruları dile getirmiştir. Çünkü her türlü açlık, kötü niyetin kaynağıdır. Bu nedenle, kastrasyonların makul hadlere çekilmesi gerektiği tezinde ısrar ediyoruz.

nevrotik mahremiyet:

Nevrotik samimiyetsizlik (bkz. sözlük: nevrotik samimiyetsizlik) üzerinden inşa edilen ve öznenin başkalarından sır olarak sakladığı nevrotik dünyasının gizliliği. Ancak nevrotik samimiyetsizlik gibi nevrotik mahremiyet de, bir kültürün kendi nevrozunun yansıması olduğu için, bütün öznelerin nevrotik iç dünyaları, patolojileri bakımından eninde sonunda birbirine benzer. Bu nedenle nevrotik mahremiyet, özgün, ayrıcalıklı, kendiliğin sahih olanakları ile yapılanmış bir mahremiyeti ima etmez. Herkesin ortaklaşa paylaştığı ve muzdarip olduğu, herkes için genel, ama özne tarafından salt kendisine özgü sanılan bir mahremiyettir bu. Yoksa ruh sağlığı bilimi, bunca insanı ortak patoloji teşhislerinde kümelendirebilir miydi?

Özerk bir öznenin, kendi yaratıcı sezgisi ile yapılanmış, sahih yaşanmış bir hayatın içinden gelerek, onun salt kendine özgülüğü ile inşa edilmiş mahrem dünyasını, nevrotik öznelerin, içerikleri aşağı yukarı birbirinin benzeri olan nevrotik mahremiyeti ile karıştırmamak gerekir.

nevrotik öznellik:

Mâruz kaldıkları kastrasyonların sonucunda her insan, kendi yaşam öyküsüne bağlı olarak, farklı farklı nevrotik semptomlar geliştirir. Bu durumda her özne, sanki birbirinden çok farklı, eşsiz bir öznellik sergilermiş gibi görünebilir. Aslında patolojik çeşitlilik olan bir durum söz konusudur. İşte bu tablo, nevrotik öznelliktir, insanın bozulmamış ya da olabildiğince bozulmamış özgün doğasının o özneye has öznelliği değil.

nevrotik samimiyetsizlik:

Normal nevrotik özne, uygulanan bastırmalar sonucunda, eksiltilmiş ve sakatlanmış olan cinsel ve psişik potansiyeli nedeniyle, mümkün olduğunca ruhsal hastalıklara mâruz kalmamak için, kişiliğini bilinçdışı defans mekanizmaları üzerinden kurar. Ama kendisini kendisi karşısında yabancılaştıran defans mekanizmaları yüzünden, ruhsal bütünlüğü de yarılmaya uğrar. Onun insan ilişkilerine sunduğu psişik organizasyonu, defans mekanizmalarının yalanları üzerinden yapılanır. Bundan dolayı, kendisinin asla farkına varamadığı ve varamayacağı bir yalanla yaşamaya tutsak olur. Cinsel ve ruhsal potansiyelinin bastırılmış, kendisinden kastre edilmiş bölümünü, büyük olasılıkla ömür boyu tanımayacaktır. İşte bu nedenle özne kendi içinde ikiye bölünür.

Özne, kamusal alana nevrotik mahrem dünyasını yansıtamaz, onu kendine saklamak zorundadır. Çünkü kamusal alanın tabuları, düzenlemeleri, bunların uluorta sergilenmesine izin vermez. Yani özne, kamusal alanın zorunlu kıldığı toplumsal rolü oynamaya mecburdur. Bu durumda, öznenin kendine sakladığı nevrotik mahrem dünyası ile kamusal alana sunduğu görünür tutumu arasında bir yarılma gerçekleşir. İşte tam bu konumda özne, toplumsal ilişkilerinde içsel bir engelin onu sürekli olarak sahih bir samimiyetten yoksun kıldığını deneyimler. Sahih bir ilişkiye erişiminin daima kendi içinden engellendiği hissini yaşar. En yakınlarına, özellikle yakınlarına, çocuklarına, ebeveynlerine, kardeşlerine erişemezliği, acı çekerek hisseder. Hatta öyle ki birileriyle samimi, sahih bir ilişki kurma kararı verse bile eyleme geçme, nevrotik acılarını paylaşma kararlılığını kendi içinde iptal eden bir felç halini yaşayacaktır. Burada özneyi acı verici bir tutukluluğa, bir felç haline tutsak eden etmenin, bilinçdışındaki yapılandırılmış kastrasyon dehşeti, suçluluk duyguları ve ensest suçluluğu korkuları ile olan bağı kitabın ilerleyen sayfalarında açıklanacaktır. Yani özne acı verici bir sürgüne tutsak olmuştur. Bu, insanın uğrayabileceği büyük bir lanettir.

Özet olarak öznenin kamusal alana sunduğu görüntüsel tutumu ile kendisine sakladığı nevrotik varoluşu arasındaki yarılma ve örtüşmezlik, nevrotik samimiyetsizliktir. Fakat daha acı olanı, asla

erişemeyecek olduğu kendindeki eksiltilmiş hakikati ile, açıkçası cinsel ve ruhsal potansiyelinin ve orijininde varlık'ının tüm varlık imkânları ile, bir hastalık olarak üretilmiş nevrotik varlığı arasındaki temel yabancılık ya da temel samimiyetsizliktir Ama yapılanmasından öznenin bilinçli olarak asla haberinin ve bir suçunun olmadığı zorunlu yabancılık…

nevrotik seçim:

Nevrozların bir sonucu olarak yapılanan, ama özerk bir duruşla ilgisi olmayan seçimler. Normal nevrotik öznelerin, kendi asli psişik zeminleri ile temaslarının kopuk olması nedeniyle, seçimlerindeki çoğu kararsızlıklar ve kafa karışıklıkları, nevrotik seçimin görünür özellikleridir.

nevrotik süblimasyon:

Kastrasyonların sonucu olarak öznede yapılanan süblimasyon. NN öznenin süblimasyonu (bkz. sözlük: süblimasyon). Nevrotik süblimasyon, kastrasyonların libidinal füzyon üzerindeki engelleyici gücü nedeniyle, bu odaktan (libidinal füzyondan) ancak kısmî olarak çekip alabildiği enerjiyi kullanır ve tüm gürlüğü ile psişik sahnede görünemez. OGP kısıtlılığını yaratan kastrasyonlar, aynı zamanda libidinal füzyonu da gölgeler, tüm netliği ile açığa çıkmasını engeller. Bu nedenle kastrasyonların aktifleştiği dönemlerde (ki çoğu kez aktiftir), libidinal füzyon gölgelendiği için, nevrotik süblimasyon, dalgalı seyreden, yani nöbetleşe açılıp kapanan, ama daha çok kapanan bir süreçtir. Daima nevrotik çatışmaların gölgeleri ile karartılmıştır.

Libidinal füzyonun nevrotik öznede tam açılımı hemen hemen mümkün değildir, ama bir aldanış olarak nevrotik özne, fantezilerin aldatıcı tuzağında onu eksiksiz olarak hayata geçirdiğini kurgulayabilir.

Nevrotik süblimasyon belki bir eseri yaratacak motivasyonu sanatçıya verebilir, ama sanatçıyı kalıcı bir ruhsal şifaya eriştiremez.

nevrotik tembellik:

Gerçek kapasitesini değerlendirme eksikliği nedeniyle, öznenin alt düzey bir performansa tutsak olması… Temelde işe yaramazlık hissi, kendini değerli hissetmemek, büyük ötekine boyun eğmek, yani onun kastratörlüğüne boyun eğmek şeklinde sürüp giden algı ve tutumlar dikkati çeker… Bilinçdışı bir güdülenme üzerinden öznenin babayla ya da anneyle yarışmakta olduğunu düşünüp kendi hayat projelerinden geri çekilmesi ana etkenlerdir.

nevrotik ve psikotik akıl:

Aklın, öznede yapılanmış nevroz ya da psikozun ruhsal verileri üzerinden işlevsellik göstermesi.

NNO: (Normal nevrotik orgazmı)

Normal nevrotik kesimde eril özne için çeşitli kaynaklarda çoğunlukla 5-10 ya da 5-7 sn. sürdüğü belirtilen orgazm. Bu süre kadınlar için ama orgazm olabilen kadınlar için ortalama 15-20 sn olarak belirtilmiştir. Ancak öyle anlaşılıyor ki eril özneler için 10 sn. ve kadınlar için 20 sn. bu alanda ender rastlanan örnekler gibi duruyor. Şuna dikkat etmemiz gerekiyor: NNO'yu asıl tanımlayacak olan temel özellik, bu orgazmın süresinden ziyade, özneye yeterli tatmin hissini veremeyişidir ki özne hazda tatminsizlik hissini zaten kendisi deneyimlemektedir.

normal nevrotik:

Psikanaliz normal nevrotik özneyi şöyle tanımlamaktadır: Kişilik örgütlenmesi, savunma mekanizmalarından bir kaçının çeşitli oranlarda sentezi üzerinden yapılanmış olan özne. Toplumun ortalama öznesi.

Kitap boyunca "nevrotik özne" ya da "nevrotik" sözcükleri, orijininde varlık ve libidinal füzyon olanakları ile teması büyük ölçüde kesilmiş, bu nedenle sahih emosyonlarından uzağa düşmüş ve kendine yabancılaşmış öznenin tanımı olarak kullanılmıştır.

OGP: (Orgazmın Genetik Programı)

60-120 sn arasında, çok şiddetli beden, kas hareketleri ve ruhsallıkta derinleşme, yoğunlaşma, libidinal füzyon ile bağlar kurma ve zaman dışılığı deneyimleme süreçleri ile seyreden, öznede hissiyat olarak tam bir doluluk ve tatmin duygusu ile belirgin orgazm. Özne bu orgazmı, artmaz eksilmez haz hissiyatı ile onun varlığından emin olarak algılar. Bu algı kesinliği ve ardından, ikinci orgazma kadar geçen sürenin uzunluğu pek o kadar da önemli olmamak üzere, ruhsal yapıda kendini hissettiren iyilik ve zindelik hali, bu orgazm için temel bir kanıttır.

Aşkta bağlanmanın, yani sonraki aşk ve erotik nesnelerimize bağlanmanın vazgeçilmez ilk kökeni, anne-bebek ilişkisinde yaşanan libidinal füzyon dönemidir. Bu köken, OGP'nin de füzyonel ekseni, onun hayata aktarılmasının olmazsa olmaz şartıdır. Bu nedenle OGP'nin, duygulanımsal boyutunun sahnede belirebilmesi için, libidinal füzyonun tüm derinliğinin, tarafımızdan her cinsel ilişkide tam kapasite yaşanması gerekir.

OGP'nin libidinal füzyon ekseni, uçurtmanın göklerde serbestçe uçmasını sağlayan ama bir ucu yere bağlı olan ip gibidir. Burada, uçurtma örneği, özgürlüğün bir aidiyete bağlanmakla mümkün olabileceğini savunan Kant tarafından verilmişti. Bu örnekten hareketle devam edelim: Eğer ip koparsa uçurtma yere düşer. Bu nedenle OGP, onun geçmişteki ruhsal aidiyet kökü olan libidinal füzyon ekseni olmadan düşünülemez.

OKCE: (Orgazmın Kronik Coşkusal Eksikliği)

Yaşadığı orgazmın eksiksiz bir coşkusallıkla yaşandığı hissinin öznede hiç oluşmaması ya da çok eksik oluşması… Örneğin eril özne ejekülasyon (sperm boşalımı) yaşamıştır, ama orgazmını ikna edici tatmin hissi içinde yaşamamıştır, daha doğrusu bu alandaki hissiyatı bir boşluk duygusudur. Süreç paralel bir seyir halinde kadın cephesinde de geçerlidir.

Freud, eril öznenin sevdiği, âşık olduğu bir kadınla cinsel ilişkisinde ereksiyon sağlayamaması ama bir hayat kadını ile ereksiyon problemi yaşamaması durumuna eşiyle ilişkisi bakımından, ruhsal iktidarsızlık adını vermiştir. Bu kitapta ruhsal iktidarsızlığın anlamı, orgazmın kronik coşkusal eksikliği alanına doğru genişletilmiştir. Yani özne, bir ereksiyon problemi yaşamasa da haz üretmeyen bir orgazma tutsaksa, ruhsal iktidarsızlıktan muzdarip demektir. Ayrıca kitabımızın önsözünde W. Reich'tan yaptığımız alıntılara bakılabilir. Freud'un verdiği örnek üzerinde ilerde durulacaktır.

orijininde bütünlük:

Orijininde varlığın kastrasyon dışı, öncesi ve ötesi ideal varoluş bütünlüğü, ama varsayımsal değil.

orijininde süblimasyon:

Orijininde varlığıyla temas kurabilmiş öznenin, kendi varlık köklerindeki öz-idealizasyonunu, nesne idealizasyonunu, öz-sevgisini ve dünya-varlık'a sevgisini, hayatına anlam katmak üzere aktif kılarak açığa çıkarttığı ruhsal süreçler bütünü. Orijininde süblimasyon, orijininde varlığın varoluşunu bir ego şişkinliğine kapılmadan onun nezdinde değerli ve anlamlı kılar; pek kolay kolay da cephe kaybetmez.

orijininde varlık:

1.Kastre edilmiş bütün ruhsal alanların toplam vital erkini kendinde temsil eden tasarımsal bütünsellik. Ancak hayata geçemediği için, ruhsallıktan gerçek bir kayba denk gelmesi nedeniyle patojen etkiye sahip olan ve bu nedenle de tasarımsal ya da varsayımsal olmayan. Orijininde varlık, kastrasyonlarla gasp edilen, eksiltilen her türlü vital erki ve olanağı kendinde toplayan sembol olduğu için (sembol olmaya sürgün edildiği için), özne, bütün vital alanlarındaki geri dönüşsüz kayıplarından dolayı, daima her arzusunun bir türlü tatmin edilemezliği gerçeğiyle yüz yüze gelir.

Orijininde varlık yaklaşımı, ister istemez insanda bir özü ön görüyor demektir. Bu özün de annenin sevgi ve şefkatle yüklü –eğer yüklüyse- libidinal füzyon kucağında yapılandığını, insan yavrusunu böylece şempanze bir çocuktan farklı kıldığını özellikle belirtelim. Öznenin inşasını, bir inşayı mümkün kılmak için sürdürülen ceht anlamında salt performatif bir süreç olarak kültürün etkisine bağlayan özcü karşıtı görüş, orijininde varlık tezini elbette reddedecektir. Kültürün, özneyi inşa eden etkisi elbette reddedilemez, ama özne salt kültürün inşa ettiği bir varlık olsaydı, yani özne hangi kültür

olursa olsun plastik bir madde gibi onun kalıplarına girme kabiliyetinde olsaydı, kültürün kaldırılamayacak kadar ağır kastrasyonları nedeniyle hastalanmaması gerekirdi. Eğer nevrozlara duçar olmamış tek insana rastlayamıyorsak, bunun nedeni orijininde varlık gerçeğinin, kültürlerin donmuş, kalıplaşmış yapısı tarafından görmezden gelinmesidir. Yoksa ne diye insanlar nevrozlardan psikozlara kadar uzanan geniş bir yelpazede patlak veren ruhsal rahatsızlıklardan muzdarip olsunlar ki?

Orijininde varlıktan esasi kayıplar şu tezahürlerde kendini belli eder:

"Hayatın, varoluşun anlamı nedir?" sorusu, öznenin orijininde varlıktan esasi kayıplarının baskısı altında ve sonucu olarak sorduğu bir sorudur ve kaybedilmiş olana yönelik sonu gelmez bir arayışın ifadesidir. Oysa annenin libidinal füzyon kucağında iken, hayatın anlamı sorgulanmaz, çünkü bu pozisyon zaten varoluşsal anlamın ta kendisidir. Devam edersek: Burada özne varoluşun anlamı nedir diye sorarken aslında farkında olmadan "Kaybettiklerim nelerdir?" diye de sormaktadır. Özne bu sorgulama sürecini çoğu kez adını bir türlü koyamadığı bir iç sıkıntısı eşliğinde deneyimler. Çünkü bir iç sıkıntısı varsa, hayata aktarılmadan yitirilmiş bir potansiyel ve onun karşılanmamış ruhsal ihtiyaçları söz konusudur. Ama ruhsal imkânları olarak yitirdiklerinin neler olduğu ise, özne için asla açık değildir. Özne, yitirdiklerinin neler olduğunu asla bilemez, ama eninde sonunda içsel boşluğuna bir yanıt vermek üzere, varlığını bir anlam düzlemine yerleştirmek de ister. Çünkü mâruz kaldığı ruhsal vakumu onarmak için, şöyle ya da böyle, varoluşuna bir anlam vermek zorundadır. Yorumlanmamış, tanımlanabilir ve bildik kılınmamış bir varoluş, kaos üretir; bundan dolayı yalanların zemininden de ürese, yalan üzerine de yapılansa, özne varoluşunun zorunlu kıldığı şu soruya, yani "Varoluşun anlamı nedir?" sorusuna zahiri de olsa yanıt vermek zorundadır. Böylece vereceği bu zahiri yanıtla özne, varoluş kaosunun üstünden atlamış ama temel problemini de çözememiş olur. Özne, orijininde varlığından kayıplara uğradıkça, geride kalan kısıtlı varlığının anlamına ilişkin sorgulamasını, daha doğrusu kendi nevrotik varlığının anlamı sorgulamasını, bu sefer bağımsız insani varoluşuna dair kaçınılmaz bir anlam araştırması sanma yanılsamasına düşer (birçok filozofun yaptığı gibi). Çıktığı bu yolu, orijininde varlık hedefine varmayı mümkün kılacak özgürleşme yolu sanmaktadır, ama gerçekte nevrozlarının kısır döngüsüne tutsak olduğu çıkışsız bir yoldadır. Aslında mahkûm edildiği bir tutsaklıktan kurtulmanın çaresiz aranışları içinde olduğunu göremez. Çünkü nevrozların içinden sorulan sorulara nevrozların içinden verilen yanıtlarla, orijininde varlığın ve onun anlamının yeniden inşasının imkânsızlığını göremez.

2.Özne adına yüz güldürecek şu olanağı da kaydetmemiz gerekiyor: Orijininde varlıktan her ne kastre edilmişse, bunlar bilinçdışında birikerek, sonradan, derinlik ve yoğunluklarıyla zaman zaman ve kısmî biçimde, öznenin ruhsal varlığını besleyecek rezervler olarak kümelenirler. Bu durum insanoğlu adına bir tarafa kaydetmemiz gereken ümit veren bir olanaktır. Ancak bu rezervler gündelik her insanda değil, çok sınırlı sayıdaki insanda, çok kısmî ve geçici süreçler halinde de olsa hayata doğabilmektedir. Peki, bu olanaklar neden bütünüyle değil de çok kısmî olarak hayata doğabilmektedir? Veya biraz olumlu düşünürsek, bazı insanlar neden şanslıdır? Sorumuza yanıt olarak Freud'un şu sözünü açıklayıcı bir sebep olarak kaydetmek zorundayız: "Bastırma her zaman tam bir bastırma değildir." Bastırmaların aralık kalan kapısından, bastırılan ruhsal içeriklerin bir kısmı, öznenin algı-bilinç sistemine firar edebilmektedir. Eğer bir kerelik de olsa, özne bu nadir firar anlarında kendi içsel derinlikleri ile temaslar kurabilmişse, özellikle bu aşamadan sonra, orijininde varlığın mekânı (hayata doğması engellenmek üzere, orijininde varlığın tutuklu bulunduğu ruhsal derinlik), öznenin sılası, ateşli özlemlerinin anayurdudur. Heiddegger'in, sezgisel olarak yaklaştığı, ama kökenini ve nasıllığını netleştiremediği alan burasıdır. İlave olarak buranın, Dasein'in mekânı olduğunu belirtelim.

Bu bağlamda aşk da orijininde varlıktan eksiltilmiş olanı, geçici ve yeniden kaybetmeye yazgılı olarak bir kere daha ele geçirme çabasıdır. Aşkın, öznede tamlık hissi yaratmasının sebebi, orijininde varlığın kadir-i mutlak bütünlüğüyle kurulan bu geçici ilişkidir.

Kadir-i mutlak bütünlükten, orijininde varlığın kendinde bütünlüğünü anlıyoruz: Yoksa elbette dış dünyada her şeyi gücünün denetiminde tuttuğunu sanma şeklindeki bir ruhsal patolojiyi kastetmiyoruz.

3.Orijininde varlık, kastrasyonlar nedeniyle ne kadar engellenmiş olursa olsun, varoluşunun sahnesine çıkacak, orada hayat bulacak potansiyeli bakımından aslında iptal edilemez. Hiç değilse, bilinçdışı özneyi vital zenginliklerle donatarak, kısmî bir biçimde rüyaların sahnesinde geri döner. Her fırsatta varlığını, kendisinin bir kalıntısı olan nevrotik özneye hissettirmeye, kendisine nevrotik öznenin kısıtlı varoluş alanında bir yer açmaya çalışır. Örneğin rüyaların, sanatsal yaratımların, aşkın veya dil öncesi ya da onu takip eden dönemlerin çeşitli duygulanımları aracılığıyla orijininde varlık, kendisini normal nevrotik öznenin algı-bilinç sisteminde ifşa etmeye çalışır, ama bu gayretlerinin hepsi geçicidir ve açılan ufuk yeniden kapanmaya yazgılıdır. Çünkü, varoluşta kısıtlı özne her seferinde yeniden kastrasyonların engelleyici gücüyle karşılaşır. Orijininde varlığın kalıcı olarak hayata doğmak isteyen ama doğamayan tüm olanakları, kaçınılmaz olarak ruhsal vakuma dönüştüğü zaman, normal nevrotik özne bu sonucu derin bir can sıkıntısı (havf) olarak deneyimler. Can sıkıntısının insanların yaşamında bu kadar hâkim olmasının sebebi budur. Bu nedenle çok iyi tercüme edildiğinde derin can sıkıntısının (havf'ın), varoluşumuzun anlamına ilişkin ruhsal işleyişin sırrına ait bir işaret olduğunu söyleyebiliriz.

4.Orijininde varlığın engellenen yaşam talebinin bedeli, engellenişinin derecesine göre ya nevrozlarla ya da ağır tablolarda psikozla ödenecektir. Bedelin psikozla ödenmesinin nedeni, kastrasyon tehditlerinin yol açtığı kaygının şiddetine bağlıdır. Görüşümüzü şu basit kıyaslama ile netleştirebiliriz: Açık bir tehlike ya da tehdit karşısındaki makul panik ve anksiyete reaksiyonu, kastrasyonlar söz konusu olduğunda bilinçdışı süreğen bir niteliğe ve aynı zamanda, şiddetinin oranına göre psişik yapıyı parçalayıcı bir etkiye sahiptir.

5.Yaşanmamışlıkların ani farkındalığı, ölümün kesinliği karşısında ürpertici bir titreyişe dönüşür. Bu titreyiş, aslında ölümün dehşetinden dolayı değildir, sahih kaynakları ihmal edilmiş bir varoluş karşısındaki sorumluluk ve suçluluk nedeniyle yaşanan bir irkilmedir, özne irkilmesinin nedenlerinin açıkça farkında olmasa da. Kastre özne, bu dehşetle iliklerine kadar irkildiğinde, hiç değilse varlığının köklerine ilişkin –yanıtı asla bulamayacak olsa da- bir sorgulama yoluna çıkabilir.

Libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesi, cinsel baskılar ve iptal edilen OGP nedeniyle işlevlerinden kayıplara uğradığında insan, mâruz kaldığı bu sonucu, ruhsallığının sahnesinde ölüm kaygıları olarak algılar. Çünkü yaşanmamışlıklar, özneye kendisini ölüm kaygılarında hissettirir. Ölüm kaygıları, bu kaygılardan insanları kurtaracak dengeleyici ve defansif düşünce sistemlerinin inşasını (nevrotik defansif inşaları) zorunlu kılar. Ama ne yazık ki hiç kimse, böyle defansif düşünce sistemlerinin yatıştırıcı mesajları ile de gerçekte sükûnete eremez. Çünkü insanın binlerce yıldan beri bozulan asli ruhsal dengesi bu kaygıları üretmektedir, ölüm gerçeğinin kendisi değil. İnsanlığın ruhsal tarihi, bu nedenle orijininde varlığın ruhsal tarihi değil, orijinine yabancılaşmış varlığın tarihidir. Ayrıca böyle varlıklar yaşadı mı yaşamadı mı bunu da bilmiyoruz.

Kastrasyonlar nedeniyle ruhsallığında eksiltilmiş varlığını ölüm kaygılarına dönüşmüş olarak yaşayan insan, ölüm anksiyetesini aşmak için, ölümün felsefesini yapan, ölüm üzerine bir kültürel bakış geliştiren biricik varlıktır.

6.Özgürlük, orijininde varlığın (varoluşun) olanaklarının hayata doğması olarak tanımlandığında, insanda gizil olan (aktifleşmesi engellenmiş) bu potansiyelin hayata doğması, aktifleşmesi hangi psişik alt zeminleri zorunlu kılar? Şu basit değerlendirmeler işimizi epeyce kolaylaştırır. Aşağıda tespit ettiğimiz maddelerin bir kısmı, orijininde varlığın olanaklarının hayata doğmakta oluşunun da kanıtıdır:

1.Anne-bebek ilişkisinde anneden alınmış sevgiyle yüklü olmak,

2.Sömürmemek (türdeşi koruma programına ters olduğu için) ve sömürülmemek (hınç ve öfke biriktirerek iç barışı tehlikeye sokar ve ayrıca kendindeki insanı korumama nedeniyle, türdeşini koruma programının dışına düşmek anlamına gelir),

3.OGP'nin hayata doğmuş olması,

4.Libidinal füzyon yaşantılarının, doruk deneyim yaşantılarının hayata doğmuş olması,

5.Anda var olma kapasitesi,

6.Geçmişe hayıflanmamak,
7.Kastrasyonları aşmış olmak,
8.Sanatçı ise eserini, değilse kendi hayatını bir eser olarak ortaya koymak,
9.Sahih zamansallık ve sahih hafıza boyutlarında var olmak,
10. Mümkün olduğunca çelişkisizlik.

7.Şu iki notu da görüşlerimize ilave edebiliriz:

a.Orijininde varlık, anne kucağında yapılandırılmış libidinal füzyon gerçeğine ait potansiyellerin deposu olmanın yanında, algıda ve duyarlılıkta ketlenmemiş bir açıklığı ve berraklığı da ima eder. Bu açıklık ve berraklığı, doğrudan algı, dolayımsız algı kipi olarak tanımlayabiliriz. Tabii bu berraklık, varoluş süreçlerine sahih katılımın da güvencesidir.

b.Orijininde varlığın sesi ("varlığı dinlemek" şeklinde tanımlayabileceğimiz bu ruhsal süreç), en ham en tok haliyle libidinal füzyonun ve zehirli füzyonun emosyonlarından yayınlanır. Sonraki tüm ruhsal gelişim aşamalarının renklerini de yüklenerek, algı-bilinçte dilsel ifadelerini, düşünceler, şiir, müzik, resim vb. şeklindeki yaratıcı etkinliklerde ortaya koyar. Yine bu süreçlerin eninde sonunda hep kapanmaya yazgılı olduklarını bir kere daha belirtelim.

8.Bebek, orijininde varlığın libidinal füzyonda yapılanan çoklu psişik olanakları ile hayata başlar. Libidinal füzyonun ve kısmî olarak zehirli füzyonun, hatırlanmayan ama bilinçdışının asla unutamadığı varlığının, güncel öznede yol açtığı ve gizemli bir kaynaktan türediği sanılan emosyonel akımları için düşünülen içsel psişik mekân, felsefe tarihinde yanlış adlandırmalarla tanımlanmıştır. Oysa orijininde varlığın, kökü libidinal füzyona bağlı çoklu psişik olanaklarının hayata doğduğu kaynaktır söz konusu olan. Kısacası ortada gizem diye bir şey yoktur.

orijininde varlık ve tapılacak fetiş nesneleri:

İnsan, varlıkta-olmak bütünlüğünü kastrasyonlarla yitirdiği zaman, kaybını, nedenlerini bilemediği temel bir eksiklik hissi olarak deneyimler. Bu durumda onarılması gereken bir boşlukla, bir dehşet hali ile yüz yüze gelir. Söz konusu olan çoğu kez bilinçdışı bir süreçtir; bazen de bilinçte yarı buçuk sezinlenen bir durumdur. O zaman insan, orijininde varlıktan eksiltilmiş olan bütünlük gücünü, kendi dışında yarattığı bir üst güç simgesine yansıtacak ve eksiltilmiş ruhsallığının dengesini bu inançla bütünleşerek korumaya çalışacaktır. Bu nedenle orijininde varlık nerede kastre edilmişse, orada bir üst güç simgesi olarak totemler ya da fetiş nesneleri boy gösterecektir. Ya da orijininde varlık bu simgelerin kılığında geri dönecektir. Şu eski mitsel Yunan inancı, insanları güçlü oldukları için ikiye bölen tanrı Zeus ile ilgili inanç, sanki bize bu tezin doğruluğu konusunda çok şeyler söylüyor gibi.

Bu mite göre insanlar, vaktiyle dört kollu, dört bacaklı ve ortak bir boyna bağlı, ama birbirlerine göre ters yönlere bakan iki yüze sahip yaratıklarmış. Bunların bir kısmı sadece erkek bir kısmı sadece kadın ve bir kısmı da hem erkek hem kadınmış. Ama önce ara bir not olarak şu yorumu iletelim: Hem erkek hem kadın birleşik yapının, hermafrodit bir yapı olarak heteroseksüel inşanın kurucu unsurlarından olan psişik biseksüelliğe bir göndermeyi de içerdiğini kaydedelim; mitteki bu göndermede modern psikolojinin ve psikanalizin yüz yıl önce yeni keşfettiği bir gerçeğin dile geldiğini görmekteyiz.. Ara notumuzdan sonra devam edelim: Bu halleri ile kendilerine öylesine yeterli ve öylesine güçlü imişler ki sonunda tanrılara kafa tutmaya bile başlamışlar. Öykünün gerisini Platon'un Şölen adlı kitabından Aristophanes'in ağzından iletelim:

"Bunun üzerine Zeus ve öbür tanrılar görüşmüş, konuşmuşlar, ne yapacaklarını pek bilememişler. Bir yandan insanları yok etmek, Devler gibi soylarını yıldırımla yakıp kül etmek istemiyorlarmış, çünkü o zaman insanların kendilerine sundukları kurbanlar var, öbür yandan da küstahlığın bu derecesine göz yumamazlardı. Zeus uzun uzun düşündükten sonra, 'Galiba bir çare buldum, insanlar hem kalsın hem de kuvvetten düşüp hadlerini bilsinler. İkiye böleceğim onları, böylece hem zayıf düşecekler hem de sayıları artıp bizim için daha faydalı olacaklar. Üstelik iki bacak üstüne doğru dürüst yürüyecekler. Yine de hadlerini bilmez, uslu durmazlarsa yeniden ikiye bölerim, bu sefer tek bacak üzerinde atlaya atlaya giderler.' ….

İnsanın yapısı böylece ikileşince her yarı öbür yarısını özleyip üstüne atlıyor, kollarını birbirine sarıp yeniden bir bütün haline gelmek arzusu ile kucaklaşıyor, birbirinden ayrı hiçbir şey yapmak istemeyerek, açlıktan ve işsizlikten ölüp gidiyorlarmış. Yarılardan biri ölünce, sağ kalan bir başkasını arıyor, ona sarılıyormuş." (Eflatun 1961: 43, 44)

Şölen'den alıntı ile sunduğumuz bu kısa öykü, orijininde varlığın kendine yeterli ruhsal bütünlüğü ve gücü hakkında, mitoloji üzerinden belli bir yanıt getiriyor. Bu mitolojik öykü, aynı zamanda orijininde varlığın kastrasyonuna dair de bir şeyler söylüyor. Sanki bu öykü kastrasyonun hem ilk uygulanışı hem de prototipi gibi görünüyor.

Eksiltilmiş orijininde varlık, yani mevcut hali ile ortalama nevrotik insan, bu eksikliğin ruhsal vakumunu kapamak için yollar arayacaktır: Eğer tanrı inancı ile barışık değilse, bunun yerine başka ikameler (arzunun kayıp nesnesinin yerine konulacak her şeyi) koyar, bunlar da olmazsa nevrozlarını, bunlar da olmazsa psikozunu koyar. Ancak ne yaparsa yapsın, orijininde varlıkta oluşan çatlak, bu operasyonların hiçbiri ile kapatılamayacak, yama, boşluğu tam örtemeyecektir. Örtülemeyen bu boşluk, nevrotik öznenin sürekli kanayan yarasıdır. Ancak bu boşluk, nevrotik öznenin zihninde sürekli üretilen metafor akışları ile üstleri örtülerek kamufle edilecektir. Ama metafor sanal bir yamadır, bu yüzden sonsuzca üretilmek zorundadır.

Arzunun kayıp nesnesinin ikameleri, aynı zamanda orijininde varlığın yitiklerinin de yetersiz ikameleridir ve orijininde varlığın elden çıkarılmış tüm güçlerinin yansımalarıyla sanal biçimde donatılır. Bu nedenle üst iktidarı temsil eden totemler ya da fetiş nesneleri, orijininde varlığın yitirdiği tüm güçlerin ikame nesneleridir. Aynı zamanda totemler ya da fetiş nesneleri, kendilerine yansıtılan bu güçle, eksiltilmiş orijininde varlığın (ortalama normal nevrotik özne) varoluşsal vakum karşısında kapıldığı korku ve kaygıları yatıştıran ve dengeleyen bir işleve de sahip olurlar. Ama daha sonrasında toplumsal söylemin yaptırım gücüne dönüşürler, mutlak bir iktidar olarak. Kastrasyonların ürünü olan bu tasarımlar, kastrasyonları sürdüren düzenin bizzat dikte gücü haline gelir.

İnsan varoluşunun anlam zeminini sorgulayan varlık problemini netleştirmek bakımından şu küçük notu kaydedelim: Orijininde varlığın yitirdiği güçleri ve bütünlüğü telafiye yönelik tüm ikame girişimler, insanın kendi varoluşunun kendisi için taşıdığı anlamı araştıran varlık probleminin de temelidir. Bu nedenle orijininde varlıktan kayıplar, karşımıza varlığın (insani varoluşun) metafizik problemleri olarak çıkar.

Orijininde varlık kendi dışında kendisini tamamlayacak bir şey aramaz. Elbette o da ölümlü varlığının biyolojik ve ruhsal gereksinimleri için yaşayacaktır, ama zihni asla esasi kayıp duyguları ve kaygıları ile meşgul ve malûl değildir.

Ödipal dönem ve Ödipal kompleks:

Psikanalitik teoride, karşı cinsten ebeveyne sahiplenmesi ve kendi cinsinden ebeveyni saf dışı etmesi konusunda çocuğun beslediği duygu, düşünce, dürtü ve fantezilerin toplamı. 3 ila 5 yaşları arasını kapsayan fallik evrede karşı cinsten ebeveynine sahiplenmeyi arzulayan çocuk, rakip olarak gördüğü kendi cinsinden ebeveyninden nefret eder. Genelde erkek çocuklar için kullanılsa da bu terim bazen kız çocuklarda Elektra kompleksi için de kullanılır. Freud, kız ve erkek çocukların Ödip kompleksine farklı yollardan geçerek girdiklerini savunmuştur. Ona göre erkek çocuğun Ödip kompleksine girmesi, dolaysız bir süreçtir: Fallik dürtülerin baskısıyla annesini arzular, onunla evlenmek ister. Ama kız çocuklarda durum daha dolambaçlıdır; komplekse yol açan şey iğdiş kaygısıdır; yani bir penisi olmadığını gören, iğdiş edildiğine inanan kız çocuğu bu nedenle annesinden nefret eder. Ve ona bir penis (çocuk) vermesi için babasına yönelir. Aynı şekilde Ödip kompleksinin çözülmesi de farklıdır. Erkek çocuk, cezalandırılma (iğdiş) korkusuyla annesinden vazgeçmek zorunda kalır; bu vazgeçiş sırasında cinsel dürtülerini yoğun bir şekilde bastırarak gizlilik evresine girer. Kız çocuğu ise babasına sahiplenmek için bir kadın olmaya, annesi gibi davranmaya çalışır; annesiyle özdeşleşir, yani bir anlamda bu kompleksten hiç kurtulmaz. Bu komplekse pozitif Ödipal kompleks denildiği gibi Ödipal'in pozitif yamacı da denir. (Budak 2000)

Yukarıdaki açıklamalara şu yorumu eklemek zorundayız: Okuyucu özellikle "Erkek çocuk… bu vazgeçiş sırasında cinsel dürtülerini yoğun bir şekilde bastırarak gizlilik evresine girer." ifadesine

dikkat etmeli. Çünkü bu yoğun bastırma, ergenlikte açığa çıkması gereken eksiksiz orgazm hazzının (OGP) iptalini, işin en başında, yani Ödipal dönemde gerçekleştirecektir.

Ödipal üçgen:
Ödipal dönemde anne-baba-çocuk üçlüsünün oluşturduğu ilişki üçgeni (psikanaliz literatüründen derlenmiştir).

önceden kastre ergenlik:
Ergenlikte açığa çıkacak OGP potansiyeli, daha Ödipal dönemde iptal edilmişti. OGP'nin güvencesinde ergenlikle birlikte açığa çıkacak olan psişik boyutun ve olanakların, çok önceden ta Ödipal dönemde kastre edilişi "önceden kastre ergenlik"tir.

özerklik; özerklik programı:
Her öznenin, bir sonraki nesli üretmek ve yetiştirmek, ama bir önceki nesilden de bağımsızlaşmak üzere verili kapasitesi (özerklik). Bu kapasitenin işlevsellik durumu ise özerklik programıdır. Bu kapasite eğer tahrip edilmezse, işleyen bir program olarak özneyi özerk bir varoluşa taşıyacaktır.

özne:
1.Bir kültüre ve onun anadiline aidiyeti içinde var olan insan… Bir kültürün öznesi olarak insan, onun değerlerini özümseyerek deneyimlemeye tutsak olduğu için, daha doğrusu bu özümseme süreçlerinde kaçınılmaz kastrasyonlara mâruz kalacağı için, özellikle kastratör kültürlerde, orijininde varlığına ve onun varoluş imkânlarına yabancılaşır. Özne, kültürünün kodlamalarına tutsak olması nedeniyle, orijininde varlığının olanaklarını sahih anlamda ancak çok kısıtlı bir ölçek içinde tanıyabilir. Bu nedenle bir kültürün öznesi olmak, orijininde varlıktan temel kayıplar karşılığında gerçekleşir. İlk esasi kayıp, kaçınılmaz olarak anadilin kastre ediciliğine mâruz kalmak suretiyle gerçekleşir ve Ödipal öncesi, Ödipal dönem ve ergenlik dönemi kastrasyonlarının yol açtığı kayıplar ile tamamlanır. Ancak ne var ki insan, bir kültürün aidiyetine yerleşmeden de konuşan insan öznesine dönüşemez. Nasıl ki bir bilgisayar, kendisine bir program yüklenmedikçe çalışamazsa, insan da kendisine bir kültürün kodları kaydedilmedikçe bildiğimiz anlamda insana dönüşemez. Bu nedenle insanın önce bir kültürün öznesi olması gerekir. Orijininde varlıktan bir şeyleri geri alabilmesi, ancak sonradan çok zorlu ruhsal kazı çalışmaları sayesinde mümkün olabilecektir.
Şu notu da düşelim: İnsan bir kültürün öznesi olduğunda, bir başka kültürün içinde özümseyeceği kodların, o kültürü içten deneyimleme olanaklarının dışında kalır.
2.Öznenin, orijininde varlıktan bir şeyleri, cüzi ve geçici süreçler halinde olsa da geri alabilmesi, bir yanıyla sanatsal yaratıcılığın (yaratıcı sanatçı ve yaratıcı izleyici olarak) sınırlı olanakları ile mümkündür. Orijininde varlığın sanatsal yaratıcılıkla bu şekilde ele geçirilişi, bir şeylerin ondan geri alınıp hayat sahnesine taşınması, öylesine kısmî olarak gerçekleşir ki, bugüne kadar hiçbir sanatçı, yapıtının, kendisinin varlık kökleri bakımından tam bir eksiksizliği dile getirdiğini söyleyememiştir. Sanatçılar, yaratılarında kendilerini tam olarak ifade etme anlamında her zaman bir şeylerin hep eksik kaldığını belirtmişlerdir. Hele şairler! İlk kastrasyonun kastratör aleti olan anadil aracılığıyla orijininde varlıktan bir şeyleri geri almaya çalışırlarken ne kadar da paradoks içindedirler. Ama şairdir bu, ne yapar eder, alacağının hiç değilse bir kısmını alır. Bu nedenle yaratıcılık Ödipal hırsızlıktır (kastrasyonlardan bir şeyleri geri alma anlamında).
Anadilin kastratörlüğü şudur: Anadil, bir yandan emosyonel dirimselliğin vital seviyesini, sözcüklerin mekanik cansızlığı üzerinden iptal eder, diğer yandan ruhsallıkta, özellikle libidinal füzyondan gelecek emosyonlara yer bırakmamak üzere zihni aşırı biçimde istila eder. Öte yandan, özellikle Ödipal kastrasyonların yine anadile kaydedilmiş söylemleri üzerinden her an kastre edilen özne, "varlıkta-bütün olmak" olanaklarına, bu olanakları inşa edecek olan emosyonlarına yabancılaşır.

persona:
Jung'un terminolojisinde, dış dünyaya uyum sağlamak için taktığımız, toplumsal açıdan kabul edilebilir benlik "maskesi"; toplumun beklentilerine uygun olarak oynadığımız rol. Egonun (benliğin)

persona ile özdeşleşmesi, kendini başkalarının gözüyle tanımlayan, kendini öyle hisseden kronik bir uyumcu kişilik yaratır. (Budak 2000)

primat projesi:

Yavru primatlar, yetişkin primatların ortamından izole edilip onların cinsel ilişkilerine tanık olmaları engellenirse, ilerde cinsel hayatları olamıyor. (Kernberg 2000: 17, 18, 19) İnsanlar da bir primat türü olarak, aslında böyle bir programa bağlıymışlar gibi görünüyor. Bu tespitten hareketle adım adım kuramsal bir çerçeve geliştirmeye çalışacağız. Oluşturacağımız bu kuramsal çerçeve, bize yorum kolaylıkları sağlayacaktır: İnsan yavrusu, özellikle Ödipal döneme girişle birlikte, yetişkinlerin cinsel yaşamına tanık olma (öğrenme) arzusunu verili bir program olarak sanki talep ediyor. Çünkü küçük çocuk, bilinçdışı bir beklenti olarak kendi cinsel projesini hayata geçirmek için bu talebinin peşindedir. Bu talebin, ensest arzudan çok daha güçlü olduğunu, hatta öyle ki sadece çocuktaki bu ilgi ve merakın, çoğu kez ensest arzu sanıldığını düşünebiliriz. Ama toplumsal ahlak anlayışımız asla böyle bir tanıklığa izin vermez. Öte yandan bu insani özlem ve talepten de asla vazgeçilmez. Çünkü hayata geçmesi gereken OGP-primat projesi sentezi bir program olarak durdurulmuştur. Zaten gençlerin ve yetişkinlerin, hazda eksiksiz cinsel tatmini (OGP), içten deneyimlenmiş süreçler olarak yaşamadıkları için, pusulalarını şaşırmış gibi mâruz kaldıkları sıkıntılar, kaygılar, primat projesinin hayata geçemeyişinden kaynaklanır gibi görünüyor. Hatta öyle ki özne her türlü kuramsal ve akademik bilgiye sahip olsa da cinsellik konularında tam da her şeyi, yani cinsel deneyimin asli gerçeğini bildiğine ikna edilemez. Özetle bu bilgiler öznenin asli susuzluğunu gideremez. Çünkü asli haz sürecini tüm derinliği ile deneyimlememiştir. Kendi başına onun eksikliğinden doğan boşluğu aşamaz. Öznenin asıl eksikliği kuramsal bilgiler değil, tüm duygusal derinliği ile eksiksiz orgazm hazzında tamamlanması gereken cinsel deneyimlerdir(cinsel proje). Öznenin, kendi asli haz kayıplarının neler olduğunu bilinçdışı bir itilimle öğrenmek ve böylece eksiğini gidermek amacıyla, başkalarının cinselliğine (cinsel hazlarına) yönelik sönümlenemeyen merakı ve özellikle hemcinslerininkine yönelik merakı, primat projesinin hayata geçmek isteyen baskısını kanıtlıyor. Bu nedenle primat projesi, OGP'nin hayata geçmek isteyen talebine bağlı zorlayıcı bir program olarak görünüyor. Aslında insanın röntgencilik eğilimi de başkalarının cinsel yaşamlarını öğrenmeye yönelik dedikoducu merakı da, genital hazda tamamlanmamış cinselliğini, birilerinin, özellikle hemcinslerinin cinselliğine tanık olma yoluyla tamamlama şeklindeki bilinçdışı "primat projesi" talebiyle bağlantılıdır. Primat projesi, öznenin, eksiksiz orgazm hazlarına sahip olduğunu varsaydığı ötekiler aracılığıyla, bir öğrenme süreci üzerinden OGP'yi kendisine transfer etme şeklindeki asli talebinin ifşasıdır. Porno sanayii de bilinçdışındaki bu örtük talepten beslenmiyor mu?

Primat projesi, özellikle Ödipal dönem çocuğunu ergenliğe hazırlayacak gereksinim olarak düşünülmelidir. Çünkü Freud'un hastaları, çocukluklarında, anne-babalarının sanki tanık olmuşlar gibi, ama gerçekte ise tanık olmadıkları cinsel ilişkilerinden dolayı travmalara mâruz kaldıklarından söz ederken, aslında cinselliğin özünü öğrenmeye yönelik bilinçdışı meraklarının baskısı altındaydılar. Bu hastaların, ürettikleri fanteziler ile yani tanık olmak istedikleri sahneyi, sanki tanık olmuşlar gibi fantezide üreterek Freud'u uzun yıllar yanıltmış olmaları, aslında primat projesini hayata geçirmek isteyen örtük taleplerinin sonucudur. Daha sonraları Freud, bu hastaların, anne-babalarının cinsel ilişkilerine tanık olmuşlar gibi ürettikleri fantezilerine "ilk sahne" adını verecektir. Bu nedenle "ilk sahne" fantezisini, öznenin kendi primat projesinin hayata geçmek isteyen talebi ve ürünü olarak düşünebiliriz.

röntgencilik:

Başkalarını soyunurken, sevişirken vb. gizlice seyretmenin, tercih edilen veya tek cinsel heyecan duyma yolu olduğu bir tür cinsel sapma. Burada kritik nokta heyecan duymak için çıplaklıkları, cinsel etkinlikleri gözlenen insanların, bundan habersiz olmalarının gerekmesidir. (Budak 2000)

Şu notu düşmek zorundayız: Yukarıdaki açıklamada son cümleden anlaşılabileceği kadarıyla burada, belli ki eksiksiz orgazm hazzını üretmede sonuç vermeyecek olan Ödipal hırsızlık söz konusudur**.**

ruhsal akışkanlık veya emosyonel akışkanlık:

1.Dil öncesi çocuğunun ruhsal dünyası, sabit, devinimsiz bir yapı değildir. Bebekte emosyonlar sürekli akış, toplanma, dağılma, yayılma halinde seyreder. Bu emosyonel akışları belirleyen ruhsal yasa nedir? Büyük ihtimalle, yaşanan anlar içinde bebeğin gereksinimleri ile anne-bebek ikilisinin ilişkileri ve bunların anılaşmış emosyonel dizileri, yani sevgi, aşk, idealizasyon aktarımları, kıvanç, haz, acı, hüsran, öfke, haset, şükran vb. gibi, bebeğin emosyonel hafızasında kayıtlara alınır. Şu noktaya dikkat edelim: Emosyonel hafızanın genellikle irade dışı işlediğini hep hatırda tutmamız gerekir; yetişkin bir özne bile onun dışa vurumlarını, hep mâruz kalınan bir durum olarak deneyimler. Bu emosyonlar, ya bebeğin ihtiyaçlarına bağlı olarak ya da hafıza kayıtları üzerinden hatırlanarak, yani mâruz kalınan bir durum olarak ruhsal yapıda dolaşıma girer. Bu sürekli ruhsal (emosyonel) akış haline, ruhsal akışkanlık ya da emosyonel akışkanlık diyebiliriz. Tıpkı bir senfoninin melodik akışkanlığı gibi.

Ruhsal akışkanlık veya emosyonel akışkanlığın, tüm zenginliğini libidinal füzyonun ruhsal akışkanlık kökeninden alan, rutinin rijid yapısını aşan, bir kere yaşanmış olanı bir daha tekrarlamayan üst bir yaşantı ya da doruk deneyim örneğini ise Mevlana'nın şu ölümsüz dizelerinde izleyelim:

"Yeniliğe Doğru
Her gün bir yerden göçmek ne iyi.
Her gün bir yere konmak ne güzel.
Bulanmadan, donmadan akmak ne hoş.
Dünle beraber gitti cancağzım,
Düne dair söylenmiş ne varsa.
Şimdi yeni şeyler söylemek lazım. (Kadir 1993: 134)

2.Emosyonel akışkanlık ve dünya-varlık ve tabii dünya-varlık'a yapılan tüm ruhsal yatırımlar, anadilden önce gelir. "Kalem"in adının kalem olduğunu, "bardak"ın adının bardak olduğunu bilirim. Yaşadığım duygu özlemse adının "özlem" olduğunu bilirim. Her gördüğümde "kalem" adının aklıma gelmesi, her yaşadığımda "özlem" duygusunun adının aklıma gelmesi gerekmez. Ama zorunlu bir durumda ya da dıştan gelen bir talebe yanıt verilmesi gerektiğinde, "dil"i o zaman kullanırım. Dil, bu kullanımın aracıdır ama ne emosyonel akışkanlıktan ne de dünya-varlıktan önce gelir. Çünkü emosyonel akışkanlık ve dünya-varlık, dil öncesinin zeminidir ve konuşulan dil, bunların sağlam zeminleri üzerine, gerektiğinde onları ifade etmek amacıyla yapılanmıştır (yapılanması gerekirdi). Tam böyle olması durumunda, hem emosyonel akışkanlığıma hem dünya-varlık'a yönelik libidinal yatırımım dopdolu bir yatırımdır ve bunlarla aramdaki yabancılaşma bütünüyle aşılmıştır. O zaman emosyonel akışkanlığım ve dünya-varlık'la ilişkim, dilin anestezik etkisinin dışında, yoğunluğundan kayıpsız bir canlılıkla hayata geçer. Özne-nesne ayrımı, böyle bir deneyimde aşılır. Emosyonel akışkanlık ve dünya-varlık, bu koşullarda gerçek olarak canlanır; isimlendirilmemiş nesnelerin eksik libidinal yatırımlardan dolayı açığa çıkan tekinsizliği, işte tam bu noktada, libidonun nesnelere capcanlı yatırımında aşılır, tabii anadili kullanma, anadile tutunma gereği olmadan...

Zihni geveze bir dile tutsak eden kastrasyonlar, OGP'nin garantörlüğünde aşıldığı zaman özne, uzun bir süreyi gerektirse de sonunda sakin bir limana demir atar, demir atar ama bu pasif bir duruş değildir, sahih ve etkin bir varoluşun gerçekleştiği bir duruştur. Çünkü varlık, emosyonel akışkanlık ve dünya-varlık'a yapılan canlı libidinal yatırımlar anlamında, yani yaşantısal süreçler olarak, bu duruşun içinde ele geçirilir. Burası tam da dil öncesi libidinal füzyonun tüm zenginliği ile hayata geri döndüğü yerdir.

Gündelik nevrotik dil, hem onu konuşanların sözel hitaplarına muhatap olduğumuzda hem de geçmişimizdeki nevrotik dilin kayıtlarını aktifleştirdiğinde, zihni, psişik boyut anlamında çöplüğe çevirir. O zaman özne kendisini (psişik boyutunda), tam bir anlamsızlığın sürüp gittiği "it dalaşı"nın içinde bulur. Sıradanlık burada hükümranlığını kurar.

Özne en ideal, yani orijininde varlık pozisyonundayken (böyle bir konumlanışı var sayarsak) emosyonel akışkanlık, sözel çağrışımları düzenler, ancak buna rağmen nevrozların hüküm sürdüğü dış dünyadan gelen sözel uyaranlar (hitaplar, çağrılar anlamında), orijininde varlıkta emosyonel

akışkanlığın yönünü değiştirir, çarpıtır ve orijininde varlığın gündelik sıradanlığa düşüşü bu süreçte gerçekleşir. Orijininde varlığın geride bırakılmış nevrotik yazılımları böyle tetiklenir. NN düzlemde ise nevrozlara bulaşmış ve zaten başından beri çarpıtılmış emosyonel akışkanlık, nevrotik düşünce çağrışımlarının esas failidir. Buradan şu sonuca varırız: Kastrasyonlarla çarpıtılarak nevrotikleştirilmiş emosyonel akışkanlık, nevrotik zihinsel yapının temelidir. Bir başka deyişle ya da bu çıkarımın sonucu olarak, yabancılaşmış hafıza (bkz. sözlük: yabancılaşmış hafıza)**,** nevrotik emosyonel akışkanlığın sonucu olan nevrotik dile tutsaklığın tuzağında yapılanır.

Psikanaliz, kastrasyonların düşünce akışlarını (düşünme eylemini) başlattığını söyler. Ama hangi düşünce akışlarını? Gerçekte düşünce akışları kastrasyonlarla başlamaz, düşünce akışlarının patolojik yoğunlaşması kastrasyonlarla başlar. Kastrasyonları kaldırın, nevrotik zihnin sonu gelmez sembolizasyonları azalır, çoğu kez de geçersiz olur. Çünkü kastrasyonlar ve cinsel tatminsizlikler, nevrotik iç konuşma metninin itici gücüdür. Bu nedenle orijininde varlığın, kendi varlık derinlikleri ile bağlar kuran dili, kastrasyonlardan ivmesini almaz. Ya da en azından kastre özne bile, orijininde varlık kökleri ile temasa geçebildiği çok nadir anlarda bu dil, artık şiire ya da şiir benzeri bir derinliğe gebedir. Orijininde varlığın kökleri, sahih hafızanın kayıt alanı olarak şiirde dile gelen hayatı açığa çıkarır. Bu nedenle doyumlu bir libidinal füzyondan gelen nevrotik -kastre özne, kastrasyonların yatıştığı nadir firar anlarında libidinal füzyonun sürekli senfonisine, oldukça yakın bir noktadadır.

Orijininde varlığın her an hayata doğan özgür, esnek ruhsal akışkanlığı, kastre özne söz konusu olduğunda nevrotik tıkanıklıklarda tükenir gider.

ruhsal vakum:

Libidonun, vital doluluk anlamında duygulanımlara, ruhsal akışlara dönüşümünün çeşitli derecelerde engellenmesinin öznede yarattığı içsel boşluk. Bu hal özneye, yaşamamakta olduğu, ruhunun bir tahta duyarsızlığı şeklinde bir boşluk tarafından doldurulduğu algısını yaşatır.

Not: Bu bölüm, ilerleyen sayfalarda bağımsız bir bölüm olarak işlenmiştir.

siren çağrısı:

"Siren'ler: Bu habis ruhlar, gemiciler için büyük tehlikeydiler. Mezar taşlarında, vazolarda kuş vücutlu kızlar şeklinde resimleri görülür. Odysseus, Sirenlerle bir serüven geçirmişti: Sirenler bir adada oturuyorlar, söyledikleri tatlı şarkılarla büyüleyip gemilerini parçalamak için gemicileri yanlarına çağırıyorlarmış; şarkılara kapılmamak çok zormuş. Odysseus, arkadaşlarının kulaklarını balmumu ile tıkamış, kendisini de gemi direğine sımsıkı bağlatmış. Sirenlerin felaket getirici çağrılarına kapılmak tehlikesini böylece önledikten sonra, şarkılarını dinlemiş." (Necatigil 1957)

Bu nedenle, davetkâr bir odağın özne üzerinde yarattığı reddedilemez çağrı gücü, bu kitapta "siren çağrısı" ifadesiyle belirtilmiştir.

İki tür siren çağrısını tanımlamamız gerekiyor:

a) OGP'nin libidinal füzyon boyutunu ve eksiksiz orgazm hazzını kendisine yaşatacağını var saydığı partner nedeniyle, öznenin, cinsel ilişki süresince partnerine ve cinsel ilişkinin kendisine yönelik olmak üzere kapıldığı reddedilemez çekim. Yaşandığı her seferinde, böyle bir cinsel ilişkinin, özne nezdinde reddedilemez çekim gücü. Özne olabildiğince özerkse, bu cinsel ilişki süreçlerini, kaynaşma-ayrışma deneyimleri olarak son derece verimli yaşayacaktır. Bu süreç, partner, ruhsal yatırım yapılmış bir kişi, yani bir başka deyişle demlenmiş ilişkiler üzerinden ortak duygusal tarihin öteki kişisi olduğu için, kesinlikle sevgi üzerinden yapılanır.

b) Eksik yaşanmış, tamamlanmamış libidinal füzyon (anne-bebek ilişkisi) nedeniyle, öznenin tüm hayatı boyunca, sevgi sunduğunu, sunacağını sandığı ve ihtiyaç nesnesi haline getirdiği insanlarla simbiyotik bir ilişki kurma talebi… Karşısındaki nesnenin, bu anlamda özneyi kendisine çeken, yapıştıran çekim gücü… Böyle bir tablo, özne simbiyoza tutsaksa ortaya çıkar. Bu insanların aşk ilişkileri, bağımlılık ve saplantılı tutkular üzerinden yapılanır. Bu tür ilişkilerin çöküşe yazgılı olduklarını söylemeye bile gerek yok.

süblimasyon veya yüceltme:

Psikanalizde, kişi veya toplum için tehdit oluşturabilen ve bu nedenle kabul edilemez olarak değerlendirilen cinsellik ve saldırganlık dürtülerinin, toplumca kabul edilebilir, hatta arzu edilir olan kanallara yönlendirilerek yeniden şekillendirilmesi ve içgüdüsel olmayan, öğrenilmiş dışavurumlar biçimine dönüştürülmesi. Örneğin suçluluk yüklü cinsel arzular, romantik, şiirsel veya sanatsal yaratıcılığa, röntgencilik itkileri bilimsel araştırmalara, tehlikeli saldırganlık itkileri boks, futbol gibi spor alanlarındaki rekabete yönlendirilebilir. Bu tür yönlendirmeler hem kaygıya karşı etkili bir savunma oluşturur hem de kişiye yeni doyum alanları yaratır. (Budak 2000)

Yüceltmeye ek yorumumuz: Yüceltmenin yukarıdaki tanımında dış müdahale ile yürürlüğe konulduğu çok açık biçimde ifade edilmiş. "Suçluluk yüklü cinsel arzular" ifadesine bakarak şunu da sormalıyız: Cinsel arzuların suçluluk duyguları ile yüklü oluşu doğuştan mıdır, ataerkil kültürün kastratör baskılarının sonucu mudur? Elbette burada terör kültürünün yarattığı bir sonuçla karşı karşıyayız.

Ataerkil kastratör kültür, insanlarda kronik cinsel açlık yarattığı için, doğal agresyonu patalojik agresyona dönüştürür. Bu yüzden saldırganlık itkileri (agresyon) tehlikeli bir eğilime dönüşür. Bu nedenle insandaki kabul edilemez saldırganlık, baskı kültürünün yarattığı bir sonuçtur ve insanın doğal ve yaşamın hizmetindeki agresyonuna ait hiçbir şey söylemez. Okuyucunun, sözlüğümüzdeki "agresyon" maddesine tekrar bakması yararlı olacaktır.

Süblimasyon ya da yüceltmeyi "nevrotik süblimasyon" adı altında kullanmayı öneriyoruz. Çünkü yukarıda sözü edilen yüceltme, nevrotik ruhsal bir örgütlenmenin telafi edici süreçleri olarak her zaman cephe kaybeder ve geçmiş kastrasyonların bilinçdışından müdahaleleri sonucunda çökme tehditleri altındadır. Doğal olarak, kurtarıcı işlevleri, özne için sürekli ve kalıcı değildir ve her zaman yaratıcı başka başka eylemlerle sürekli yenilenmeleri, güçlendirilmeleri gerekir. Bu nedenle sanatçılar ürettikleri hiçbir yapıtla ruhsal gerçekliklerine son noktayı koymuş, kendilerine ait her şeyi söylemiş olamazlar. Çünkü nevrozlarının nüfuz edilemez sert çekirdeği, sanatçının ebedi huzura erişmesine direnir. Bu yüzden nevrotik süblimasyon, kökendeki nevrozu ortadan kaldıramaz.

temel agresyon ya da temel anksiyete:

Hayata geçemeyen OGP'nin, kastre edilmiş miktarıyla orantılı olarak biriken agresyon ve onun yanı başında, OGP boşalımının sağlanamamasının yol açtığı sıkıntı, anksiyete… Aslında bu durum bütün kastrasyonların toplam sonucu olarak ortaya çıkar… En sağlıklı NN özne bile bundan muaf değildir. İsterseniz bu temel agresyona ölüm dürtüsü de diyebilirsiniz. Çünkü katlanılabilir bir sınırı aştığında, hazda bu kısıtlanmışlığın dışa dönük yüzü sadizm, içe, öznenin kendisine dönük yüzü mazoşizmdir.

teşhircilik:

1) Sürekli ilginin odağı olmaya, dikkatleri kendi üzerine çekmeye yönelik genel bir eğilim. 2) Cinsel organlarını uygunsuz yerlerde çoğunlukla gönülsüz izleyicilere göstererek cinsel haz almayla tanımlanan bir rahtsızlık. Her iki tanımda da karşı konulmaz bir zorlanımlılık hissedilir. (Budak 2000)

türev:

Bütünden ayrışarak bağımsız bir yapı kazanmış olan ya da bütünün içinden, değişimlere uğrayarak kopup ayrışmış ama asli olarak kaynağı o bütüne bağlı olan. Bu nedenle asli kaynakta sağaltım, ona bağlı patolojik türevleri de iptal eder.

verili röntgencilik:

Primat projesi, insan yavrusunun, tıpkı primatlarda olduğu gibi, fiili eylemlerini izleyerek cinselliği yetişkinlerden öğrenme zorunluluğunu dayatıyor. Bu nedenle primat projesi, verili röntgenciliğin itici gücüdür. Ancak geleneksel kültürün ahlaki değerleri, primat projesini hayata geçirmeye elbette izin veremez. Bu nedenle primat projesini hayata geçiremeyen küçük çocuk, geleceğin ortalama bir röntgencisine dönüşecektir. Yoksa hayvanların cinsel ilişkileri, türdeşlerinin ilgisini çekmezken, insanların kalabalık gruplar halinde bu hayvanları izlemeleri, onların başında toplanmaları başka hangi güdü ile açıklanabilir ki!

verili teşhircilik:

Çıplak bir hayvan olarak dünyaya gelen insan yavrusu, en geniş anlamında hem bedeninin hem ruhunun çıplaklığını yaşamayı seviyor. Özellikle ruhsal dünyasını doğrudan sergilemeyi, kendisini ifade etmeyi seviyor, en doğal hali olarak. Bunların üzerinde sansür uygulanmasından hoşlanmıyor. O zaman sansür otoritesi ile çatışmaya giriyor. Küçük çocuk, kendini sergileme arzusunda aşırı baskı altına alınırsa, teşhircilik, hem bedensel hem ruhsal anlamda, çeşitli ama bu sefer patolojik kılıklara bürünmüş olarak geri gelecektir.

Vital - emosyonel kayıp:

Duygu dünyasının, dirimsel gücünü, canlılığını çeşitli derecelerde kaybetmesi hali…

yabancılaşmış ya da nevrotik hafıza:

Öznenin, kendisine ait olmayan, orijininde varlık köklerinden kopartılarak yaşamaya zorlandığı nevrotik hayatını hatırlamaya tahsis edilmiş olan hafızası.

Hafıza, irademizin dışında işleyen bir yetidir. NN düzlemde insanın, sahih olmayan ilişkiler üzerinden yapılanan hafızası, onun köklerine yabancı ruhsal süreçleri kaydeden bir hafızadır. Bu hafıza kayıtlarının, sahih bir hayat yaşamış olduğuna dair hiçbir his uyandırmaması, hafızasını, ruhsal içerikleri bakımından insana yabancılaştırır. Sahih hafızayı sahih varoluşun kayıtlarında aramak gerekir. Sahih hafızanın kayıtları, her hatırlama anında özneyi yeniden yaşatma gücüne sahiptir.

Şizofrenlerde dış dünyaya yönelik sevgi bağlarının, duygu yatırımlarının yıkımına bağlı olarak, öte yandan normal insanlarda uykuya dalarken ya da zihnin yorgun veya karışık anlarında dış dünyaya, dünya-varlık'a yapılan tüm ruhsal yatırımlar askıya alınır. Dünya-varlık ile insanı ilişkiye geçiren, onunla bağlar kuran sözcükler, geri çekilen bu ruhsal yatırımlar nedeniyle emosyonel bileşenlerinden ayrıştıklarında, ruhsal akışkanlığın ahenginden kopuk, yüzergezer, dağınık, ruhsal köklerine (emosyonel köklerine) ve öznenin sahih anılarına bağlanamayan ve özneye yabancı nesnelere dönüşürler. O zaman, öznenin ruhsal dünyasının unsurlarını birleştiren çimento, yani nevrotik öznedeki kısmî libidinal yatırım çözülür, hafıza, dağınık ve bağlantısız sözcük akışları içinde dağılır. Öznenin nevrotik kültürüyle eğreti olarak bütünleşmiş ruhsal yapısı, bu nevrotik kültürel aidiyet köklerinden kopup ayrışır. O zaman, nevrotik kültürün söylemleri ya da öznenin geçmişinin sözel kayıtları, kılık değiştirerek, bu yapay bütünlükten kopmuş, bağlarını koparmış yüzergezer çağrışımlar veya sanrılar olarak geri gelir. Yani nevrotik kültür diyor ki: "Ölümlerden ölüm beğen! Ya ben ya psikoz!" Bu süreçler yabancılaşmış hafızanın uç örnekleridir. O zaman, özne nereye gitmiştir, nerede saklanır, sürekliliği nasıl garanti altına alınır?

İnsan, toplumsal verileri pasif biçimde kaydeden hafızası üzerinden, o topluma aidiyetini sürekli kılar. Toplumsal aidiyeti mümkün kılan bu pasif süreç (birçok olumsuzluklardan etkilenmemizin sebebi de hafızanın bu pasif niteliği değil midir?) insanı, insansızlaşma tehlikesine karşı koruyucu olarak, elbette önemli ve vazgeçilemezdir. Ama insan, bunun karşılığı olarak, nevrotik bir kültürün aidiyetine yamandığında, gündelik hayatın uğultusunda kendini kaybeder. Kısacası yabancılaşmış hafıza, insana enikonu ruhsal çöpçülük yaptırır ya da ruhunun evini çöp evlere çevirir. Özetle denebilir ki, yabancılaşmış hafızanın kayıtları (aslında kastrasyonların yarattığı bir sonuç olarak), orijininde varlığın bütün vital olanaklarının üstünü örterek, insanı kendi asli köklerine yabancılaştırır.

Yabancılaşmış hafıza konusunu biraz daha genişletirsek, şu düşünceleri ilave edebiliriz: Nevrotik öznenin hafızası, onun mâruz kaldığı pasif bir süreçtir. Bu pasif süreçte özne, kayda aldığı toplumsal kodlar üzerinden, kültürel yapıyla pasif biçimde bütünleşir ve toplumsal özne olarak belirir. Ancak bu bütünleşme pek çok kültürde, öznenin biyolojik ve psişik realitesi ile çelişecek şekilde gerçekleşir ve derin uyumsuzluklar yaratır. Uyumsuzluk, tâşinamayacak kadar aşırı boyutlara vardığında, öznenin kültürel formatlarla bağı gevşer ve kültürel kodlar sisteminden kopmaya, toplumsal-kültürel özne anlamında insansızlaşmaya başlar. Çünkü kültürel kodların, biyolojik ve psişik realitesini zorlaması nedeniyle özne, bu kültürel kodlara ve yapılara tam anlamında libidinal bir yatırım yapamamıştı. Bu durum şimdi, öznenin toplumsal-kültürel formatlarla bağının kopmasını kolaylaştırmaktadır. O zaman, pasif bir süreç olan hafızada kayda alınmış tüm kültürel kodlar ve bunlarla bağlantılı çatışmalar, daha önceki zahiri bütünsel yapısından çözülür ve öznenin bilinçli algı sisteminden silinir.

Bu sefer, öznenin dıştan mâruz kalıyormuş gibi göründüğü kılık değiştirmiş sanrı ve hezeyanlar olarak geri döner. Bu yüzdendir ki psikotiğin gündüz yaşamı, rüyaların fantastik dünyasına, ama çoğu kez kâbus ve karabasanlarla yüklü olarak teslim olmuştur. Öznenin, nevrotik kültürün formatlarından, tehlikeli, ama aslında bağımsızlaşması için zorunlu olan bu kopuştan selametle çıkması için tek yol, kendi yaratıcı kaynaklarından hareketle, özgün bir kimlik yapısı inşa etmesidir. Ama bu inşa ne kadar zordur!

Hafızanın, yabancılaşmış hafıza, sahih hafıza olarak yukarıda tanımladığımız şekilde kategorize edilmesi, konuya sadece netlik getirme amacını taşımaktadır. Elbette hafızayı bu şekilde bölümlere ayıramayız. Zaten ayıramadığımız, iyi ve kötü tüm anılar aynı hafızada depolandıkları için, nevrotik ruhsal geçmişimizden bir türlü kurtulamıyoruz.

yabancılaşmış zaman(**sallık**):

Öznenin kendi sahih varoluşunun zaman boyutunu değil, kendi içinde yarılarak kendisine yabancılaştığı varoluşunun zamansallığını yaşaması.

Zaman dışı olarak ya da sabit şimdide var olan bilinçdışının tüm ruhsal içerikleri, algı-bilinç alanına yükselip, ruhsal akışkanlık halinde harekete geçerek, zamansal boyutta görünür hale gelir, özetle özne tarafından algı-bilinç alanında yaşanır hale gelir. Ancak NN öznede vital köklerinden kopmuş olarak, ama tam selamete ermiş OGP öznesinde ise, libidinal füzyonun vital – emosyonel yüklülüğü olarak hayata doğar. Şimdi temel soru şudur: Bilinçdışı alan ya da id'in gürbüz duyguları (ya da libidinal füzyonun emosyonel dirimselliği), kendi sahih varlığını, algı-bilinç alanında ne kadar kendisi olarak görünür hale getirip, öznenin sahih zamansal varoluşunu ifade etmektedir. Oysa geçmişinde bir yığın kastrasyonlara mâruz kalmış olan özne, sahih varoluş hakikatinden uzak düştüğü için, kendi yabancılaşmış zamansallığına tutsaktır. İd alanını, çarpıtmalara mâruz bırakmadan bilinç alanına aktarabilen OGP, bu makûs talihi büyük ölçüde yener. Çünkü bu koşullarda, libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesi hayata doğmuştur. Bunun dışında NN özne, libidinal füzyondan bir şeyleri bilinç alanında yaşanabilir kıldığı geçici süreçlerde, yani bilinçdışı ve bilinç arasındaki engellerin az buçuk geçirgenleştiği ender durumlarda, sahih bir varoluşu ya da zamansallığı mümkün kılabilir. Sahih zamansallık, libidinal füzyondan çekilen sevgi, şefkat, emosyonel dirimsellik, idealizasyon ve süblimasyon akımları ile beslenir. O zaman sahih zamansallık, öznenin yaşamında gerçekten yaşanmış zamanları inşa eder.

Öznenin sınırlı da olsa sahih zamanı yaşayabilmesine, A. H. Tanpınar'ın şiirlerinden örnekler verebiliriz:

"Ne İçindeyim Zamanın" adlı şiirden bir alıntı,

"Ne içindeyim zamanın
Ne de büsbütün dışında
Yekpare geniş bir anın
Parçalanmaz akışında" (Tanpınar 1961: 7)

Ya da "Karışan Saatler İçinde" adlı şiirden bir alıntı,

"Karışan, saatler içinde hatırana
Bazı sabahlarla ikindiler yan yana,
Değişik gülleri sanki tek bir baharın;" (Tanpınar 1961: 54)

Ya da "Ayna" adlı şiirden bir alıntı,

"Hep burada, ömrün her merhalesinde,
Hapsolmuş bir şafak gibi derinde
Zamana gülecek hüznün ve neşen" (Tanpınar 1961: 50)

NN düzlemde öznenin, tok duygulanımlarının akışını, ruhsallığının sahih varoluşunu değil, daha ziyade hayata geçemeyen emosyonlarının fantezilere yansıyan sembolik ikamelerini yaşadığını, hem bu sözlüğün önceki maddelerinde yeri geldikçe belirttik, hem de kitabımızın ilerleyen sayfalarında yeri geldikçe belirteceğiz. Aslında sanat aracılığı ile hayata geçirilen bu sembolik ikame yaşantıların (tok ve dolu emosyonların, öznenin ruhsallığında, hem yüksek gerilim seviyesinde yaşanmasının hem de kalıcı bir yaşantı kazanımı olarak güvenceye alınmasının olanaksızlığını belirterek konuşursak), ruhsal vakuma karşı, sanatın sihri ile çok kısa süreli bir defans bariyeri kurduğunu söyleyebiliriz. Bu görüşümüze bir kanıt olarak yine Tanpınar'ın "Başka Bir Yıldızda" adlı şiirinden şu dörtlükle yetinelim:

"Kim bilir hangi yıldızın
Kısır çöllerinde şimdi,
Beyhude hatırlıyoruz
Bu hiç olmamış şeyleri…" (Tanpınar 1961: 23)

"Bu hiç olmamış şeyler" elbette, yaşanmadan, sadece fantezilerde kurgulanmış düşsel bir hayatı bize anlatıyor. Öte yandan "kısır çöller" ifadesinde, alttan alta bir zemberek gibi işleyen ruhsal vakumun soğuk nefesini duyar gibi oluyoruz.

"Orijininde varlık"tan bir şeyler, sanatın yaratıcı süreçlerinde hayata doğacaktır. Tanpınar'ın da peşinde olduğu saf şiirin kaynağı, orijininde varlığın vital - emosyonel kökleridir. Sahih zamansallık, ancak "orijininde varlık"tan bir şeylerin hayata aktarılabildiği bu süreçlerde deneyimlenir.

yalnızlık:

Özgün bir varoluşun zorunlu koşulu olan yalnızlık, öznenin ruhsal bir bütünlük hali içinde, kendi ruhsal kaynakları ile kendisine yeterli olması halidir. "Yalnızlık" bu anlamı bakımından, çaresizlik içinde birilerine yapışma ihtiyacı ile beliren "kimsesizlik" halinden farklıdır. Ancak "yalnızlık", sahih dostluk ilişkilerini dışlamaz ve onlara öncelik tanır.

Başkaları karşısındaki benzersizliğimiz, yalnızlığımıza sahip çıkmamızı zorunlu kılar. Kastrasyonları oldukça aşabilmiş özne, yalnızlığına sahip çıkmak için kendini zorlamaz, süreç kendiliğinden işler.

yanlış ihbar:

Özne, çok çeşitli kodlar üzerinden tutsak edilebilir. Toplumun ve ailenin değer yargıları, yıllar boyunca özneye aşılanır. Özne, bir dünya görüşü olarak aldığı bu bilgilere göre hayatının yönünü, yaşam tarzını belirler. Ancak bu kodların pek çoğu bilimsel olarak doğru değildir. İşte bilimsel yönden yanlış oldukları halde, özneye doğru diye benimsetilmiş tüm kodlamalar birer yanlış ihbardır. Bilinçdışı, çok kolay bir şekilde yanlış ihbarların tuzaklarında kandırılarak, özneyi bunların dikteleri doğrultusunda yönlendirir. Yoksa abartılmış korkularla üretilmiş olan Ödipal dönem kompleksleri, ensest ve kastrasyon dehşetleri özneye nasıl benimsetilebilirdi, nasıl değişmez hakikatler olarak kabul ettirilebilirdi ki? Bu tür yanlış ihbarlar yanlış ihbarlardır, ama duygusal olarak dehşet bileşenleriyle hafıza kayıtlarına alındıkları için, öznenin bunlardan arınması da son derece zordur.

yineleme zorlanımı:

Bu semptomlar (yineleme zorlanımı olarak ortaya çıkan tüm belirtiler) ya "bastırılanın geri dönüşünün (Freud)" dışavurumudur, yani kişinin kendi imajına uymadığını düşünerek reddettiği, bastırdığı düşünce ve duygulara karşılık gelir ya da bu tür yasak düşünceleri bilinçdışında tutmanın bir yoludur. Kişi zorlanımının tam anlamıyla bilincinde olmasa da altta yatan neden her zaman bilinçsizdir ve zorlanılan davranış veya davranışlar gerçekleşmediği veya iradi olarak engellendiği zaman, akut kaygı ortaya çıkar. (Budak 2000)

zehirli füzyon:

Annenin, kendi ruhsal rahatsızlıkları ve sevgi vermedeki eksikliği nedeniyle, bebeğinin varoluşsal algısını yapılandırabilmesindeki, ruhsal bütünleşmesini, yani libidinal füzyonu hayata geçirmedeki

yetersizliği. Böyle bir süreçten bebek, tamamlanmış bir bütünsellik algısı ile çıkamaz. Sonraki yılların nevroza, ağır vakalarda psikoza aday öznesi bu zehirli füzyonun da etkisi altındadır.

Toplumun çok büyük bir çoğunluğunda, libidinal füzyonun sağlıklı inşası hayata geçebildiği içindir ki her insan, ruhsallığının başlangıç zemini olarak tam bir ruhsal bütünlüğü deneyimlemiş ve bu deneyimi ketum hafızanın dip katmanlarında kayda almıştır. Öznenin başına ne bela geliyorsa ya bu dönemde ya da sonrasındaki toplam kastrasyonların bir sonucu olarak gelir.

Koşulları itibariyle cehenneme dönüşmüş bir dış dünya da, uzun bir zaman sonra özne üzerinde zehirli füzyon etkisi yaratır.

II. BÖLÜM: ÖZDEYİŞLER; KISA NOTLAR

Şairlerin, yazarların, düşünürlerin insana dair söyledikleri her sözün, muhakkak kendi ruhsal zemininde bir karşılığı vardır. İnsan, insana dair ne söylerse söylesin, kendi ruhsal zemininde karşılığı olan bir alandan yola çıkmış demektir.

Müzisyenlerin, ressamların durumları daha mı farklıdır? Elbette hayır! Onlar, kendi ruhsal zeminlerinde belki de daha tok, daha yoğun duygu akışlarını, müziğin ya da resmin dilinde anlatırlar. Ne gariptir, dünyada konuşulan hiçbir dil ile konuşmasalar da anlarız onları ve çoğu kez daha iyi anlarız.

Bazı romanlar, roman kahramanlarının bir tesadüf sonucu bulunmuş güncesinden hareketle kurgulanır. Diyelim ki biz de böyle birinin kendisiyle, hayatla hesaplaşmalarını içeren güncesini bulduk, içinden birçok sözleri seçerek, konularına göre düzenlenmiş bir metin oluşturduk ve bu metne de "Özdeyişler; Kısa Notlar" adını verdik.

"Özdeyişler; Kısa notlar" başlıklı metnin içindeki birçok düşünce, kitabın ilerleyen sayfalarındaki çözümlemelerde netlik kazanacaktır. O zaman, aslında insanın rastgele konuşmadığını, kendi ruhsal zemininin tercümanlığını yaptığını göreceğiz. Bu yüzden "Özdeyişler; Kısa Notlar" bölümü kitabın ana metninden önceye alındı.

Örneğin, "Bütün duygusal yaşamımız, duygusal boşluk (ruhsal vakum) tehlikesine karşı sürdürülen bir savaştır." sözü, kitabımızın "Ruhsal Vakum" bölümünde kendi karşılığını buldu.

Okuyucunun, üretilen düşüncelerle bunların denk geldikleri ruhsal zemin bağlantılarını daha iyi kavramak için, "Özdeyişler; Kısa Notlar" bölümünü okuması son derece yararlı olacaktır.

1. İNANCA DAİR

1.Bir insanla paylaşmadıkça tanrı bile yeterince büyük değildir.

2. Sevgi iki insan arasında güçlenirken, tanrıyı da güçlendirir.

3. Tanrı, kendisine asla ihanet edemeyeceğimiz en sevgili dostumuzdur. Onun aynaya yansımasında kendimizi görürüz.

4. İnsanın insanla ilişkisi geçici olabiliyor, ama tanrıyla ilişkimiz kesintisiz sürüyor.

5. İnsanlar, hayatın örseleyici, hayal kırıklığı yaratan ilişkilerinde sevgilerine karşılık bulamadıkları zaman, libidinal füzyonun sevgi yatırımlarını, insan ilişkileri alanından geri çekerler. O zaman birbirlerine ifade edemedikleri sevgilerini tanrı kavramına yüklerler. Gönüllerinin taşan sevgisi, gündelik ilişkilerinde reel karşılık bulamadığı zaman, tanrı'nın ebedi ülkesinin huzur ve sükûnunda karşılığını bulur. Eğer bu sevgi tanrıdan geri alınıp tekrar insanlara yöneltilirse, o zaman beşeri mistisizm hayata doğar.

6. Tanrı ile ilgili olarak sorulan sorular, aklı tatmin etmeye yöneliktir, bu nedenle sonu gelmez. Gönlün akıldan tatmin (tatmin edici bir yanıt) beklemesi, onu bulandırır. Akıl, gönlün hapishanesidir

7. Cinselliğimizin eksiksiz haz tatminleri, tanrıya (mistik yaşantılara) açılan kapının bir başka anahtarıdır. Daha doğrusu bu kapıyı uzun süre açık tutmanın garantili anahtarıdır.

8.NN düzlemde şeytan da tanrı da insanda çarpıtılmış olan doğalın ürünüdürler. Tanrı, bu çarpıtılmış doğayı baskı altında tutan eğilimi - dinsel ahlakı – simgelerken, şeytan, çarpıtılmış doğanın, yani ikincil güdülerin, türev güdülerin serbest bırakılmasını temsil eder.

9. Ortalama insanın dünyasında tanrısal olanın yolu, nevrotik türev dürtü hazlarının iptalinden, şeytansı olanın yolu ise hazzın dejenerasyonunu eyleme koymaktan geçer. Gerçekte ise Tanrı, öte taraftadır (rahmetin kaynağı olan libidinal füzyon köklerinde).

10.NN düzlemde şeytan, insandaki sağlıklı, doğal eğilimlerin, bastırılarak çarpıtılmış sonuçlarını; kin, nefret, haset, hınç, kibir, gurur, açgözlülük ve benzeri sonuçlarını temsil eder. Bu nedenle şeytanı doyurmak, onu üreten odak onarılmadıkça ondan bağımsızlaşma sonucunu getirmez. Çözüm, doğal halleri ile eğilimlerimizi, her türlü baskıcı ahlaki kaygılardan kurtulmuş olarak tanıma gözü pekliği ile mümkündür.

11. Anaç kökenden alınmış olan rezervdeki sevgi, aktarımlar yoluyla Tanrı ve onunla birlikte birçok varlık ve kavramın içini doldurarak, yaşama bağlılığı, dünya-varlık'a ruhsal yatırım süreçlerini yapılandırır: Özne annenin kucağında hayata doğar.
12. Tanrıyı bulmak için aramaya gerek yok.
13. Tanrı var mı yok mu bilmiyoruz. Bu konuyu akıl düzleminde tartışmanın sonu gelmez. Ayrıca bu o kadar da önemli değil. Ama asırlardan beri tanrı adına varlığına işaret edilen imkânlar ve nitelikler, varlığının boyutları ile sınırlı olarak insanda gerçekten mevcut.
14. Hırsız, ahlaksız bir adam vardı. Bir gün ona tanrıdan vahiy geldi. O zaman herkes şaşırdı. "Nasıl olur bu?" diye akılları almadı. Ama adam şöyle yanıtladı:"Tanrının vahyi, zaaflarımızın kapısından gelmez ki!"
15. İbadet etmek tanrıyı dinlemektir (varlığı dinlemek; varlığımızın derin köklerini dinlemek…).
16. İnsan, baskıcı dış gerçeklik (baskıcı nevrotik bir kültür) tarafından kuşatılıp tutsak edildikçe, orijininde varlık güçleri, kendisinden ve yatırım yaptığı sevilen varlıklardan geri alınarak zaafa uğratılır ve zaafa uğratılmış bu haliyle, nevrotik bir kültürün yapısına göre şekillenmiş bir tanrı imagosuna ya da politik bir yetkeye (otorite figürlerine) yatırılır.
17. Nevroz, sevgi dolu bir tanrı inancını sabote eder**.**

2.İNSAN İNSANA

1. Şimdiye kadar hiç kimse kendisini bir diğerine anlatabilmiş değildir.
2. Kime ne anlatılabilir? Çoğu kez bunun farkında bile değiliz.
3. Libidinal füzyon bereketinden beslenen bir ruh, artık yalnızlığın (kimsesizlik anlamındaki yalnızlığın) ötesindedir. Ve libidinal füzyon bereketi, eşsiz ve besleyen bir yalnızlığı, bilinen çorak yalnızlıkların ötesinde inşa eder.
4. İnsan ya birey olur ya da hiçbir şey.
5. Her duygumuzun gerisinde, onu yaratan bir insanın (öncelikli olarak önemli ötekiler) etkisi söz konusudur.
6. İnsan etkilenen ve etkileyen bir varlıktır. Her etkilenme durumu, önemine göre kişide kalıcı ve onu yönlendirici bir iz bırakır ve bir birikim yaratır. Kişi, etkilenmeye bir tepki olarak ötekine yanıt verir. O zaman kişi etkileme fonksiyonunu yerine getirir. Etkilenme ve etkileme, bireyler arasında aynı anda yaşanır.
7. Birey, özgürlüğünü her gün yeniden elde etmek zorundadır. Bu gerçeğin bir başka anlamı da her gün, baskılayıcı bir toplumun içinde yaşamak demektir. Böyle bir mücadele, bireyin gelişim özgürlüğünün sürekli tehdit edilip kısıtlandığı bir toplumun köleleşmek istemeyen insanları için geçerlidir. Birey, kastre edici nevrotik bir kültürün kuşatıcı anestezik rasyonalitesine karşı, gelişme özgürlüğünün önünü açmak için, sürekli ceht halinde olmak zorundadır.
8. Bireyde özgürlüğün kısıtlanmasını, son çözümlemede, ondaki sevgi gücünün kısıtlanması olarak da görebiliriz**.**
9. Yalnızlık anksiyetesi, bir yanıyla, mesafeli bir anneden bizde kalanların da (psişik yatırımlar ve kayıtlar, özellikle kısıtlı sevgi yatırımları bakımından bile olsa bizde kalanların) yitirilmesi anlamına gelebilecek bilinçdışı tedirginliğin dışavurumudur.

3. PSİKANALİZ

1) Oluşun yönü geleceğe değil, geçmişe, geçmişin kökensel kaynaklarına doğrudur. O köklerin bereketinden, geleceğin zengin dünyasını inşa ederiz.
2) Zihnimiz, gölge oyununda perdeye yansıyan görüntülerle oyalanan illüzyondaki bir seyirci gibidir. Psikanaliz, perdenin arkasındaki ışık kaynağına, ya da güneşin aydınlığına çıkmaktır.
3) Fruedyen psikanaliz ve psikiyatrinin sonuçta yaptığı ne? Kişiyi yeniden Ödipal yapının tutsağı kılmak. Özellikle Fruedyen psikanaliz, tam tatminli bir cinselliği hedef almadığı için, bu sonuç kaçınılmazdır.
4) Frued'un OGP'ye açılma girişiminde bulunduğunu düşünelim. Acaba süreçte nasıl krizler yaşardı? Bastırdıkları karşısında tutumu ne olurdu? Geçmişte ne yaptıysa belki yine aynısını yapardı. Yine bastırırdı.

5) OGP ve OKCE arasındaki boşluk, psikanaliz ve psikiyatriyi bir uygulama olarak zorunlu kılar. Bu boşluk alanında onların doğuşuna tanık oluruz.

4. BİLİNÇDIŞI

1. Anda yaşamak, ana odaklanmak, bilinçdışı zamanla örtüşür (eğitimle ulaşılamaz).
2. Yasak ve bastırmanın olduğu her yerde, nevrotik bilinçdışı kendiliğinden oluşur.
3. Bilinçdışının gürbüz güdülerinin, kendilerini ifade etmelerine izin verilirse, zemindeki libidinal füzyondan, zindeleştirici enerji transferleri, her an mümkün olduğu için, ruhsal yapı sürekli genç kalır. Ruhun yaşlılığı, etkinlikten kopuşu, dinamizmini yitirişi, bilinç alanı için geçerlidir; sağlıklı köklerine yabancılaştırılmış, hasta kılınmış bir bilinçdışının yansıdığı, orda etkinleştiği bir bilinç için geçerlidir.
4. Çatışmalarından boşaltılmış bir bilinçdışından, artık tehlikeli şeyler üremez.
5. Kültürün söylemi üzerinden bilinçdışı da kandırılabilir. Çünkü o, kültürün söyleminin kendisine aktardıklarını bilir ve tanır. Söylemi olduğu gibi, yanlışı ile doğrusu ile kabul eder; bir sorgulama yapmaz, yapamaz. Doğru-yanlış bu kodlanma üzerinden kişiyi yönlendirir.
6. Yanlış ihbar, bilinci kandırdığı gibi, bilinçdışını da kandırır. Bilinçdışını aldatacak olan yalan, algı-bilinç sisteminin kapısından girer.
7. Bilinçdışı ile temas anlarında ölümsüzlük algısı yaşanır (eksiksiz hazda tatmin anlamındaki cinsellik anında ve sanat etkinlikleri sırasında).
8. Pandora kutusu, normal nevrotiklerin bilinçdışıdır.
9.NN seviyede, kimse kendisinin sağlıklı bilinçdışına sahip değildir. Çünkü NN seviyede insanların bilinçdışı hasta kılınmıştır. Bu nedenle hasta bir bilinçdışından gelecek sinyaller, tehlike ve panik hisleri yaşatır. Nevrotik kişilik yapılanmasına ait bu özellik, asla evrensel bir doğruyu ima etmez.
10. Yapılandırılmış nevrotik bilinçdışı nedeniyle, evrensel veya temel anksiyete her insanda vardır. O, bir bilince çıktı mı bir hesaplaştın mı onunla özgürsün artık.
11. Talepleri yeterli düzeyde hayata geçebilmiş bir öznenin id'inde ilkellikten söz edilemez. Bu koşulları gerçekleştirememiş bir öznenin id'i, biriken agresyon nedeniyle hastalıklı, tehlikeli ve agresif dürtülerle yüklüdür. Ancak bu koşullarda, bir öznenin id'indeki ilkellikten söz edilebilir. Bu id alanı, Frued'un tanımındaki id alanı ve bilinçdışıdır. Bu nedenle Frued'un tanımındaki tehlikeli id ve bilinçdışı, onu bir çöp tenekesine çevirmiş olan baskıcı bir kültürün sonucudur.
12. Hayvanların "id" talepleri ile eyleme geçtiklerini biliyoruz. Hepsi de id alanlarından gelen dürtülere uyarak, sadece yaşamlarını sürdürecek eylemlere yöneliyorlar. Ama hastalıklı bir tepkide bulunmuyorlar. Sadece türlerini ve kendilerini korumak için gerekli eylemlere yöneliyorlar. Onların davranışlarında ancak kendini koruma, beslenme ve üreme çerçevesiyle sınırlı bir agresyona tanık oluyoruz. Kısacası hayvanın "id"inden sağlıksız bir tepki doğmuyor. O zaman insanın "id" odağı karşısında duyulan bu anlaşılmaz korku niye? Bırakın her insan sonuna kadar kendini anlatsın, yani bastırdığı sağlıklı taleplerini hayata geçirsin. Onu sadece dinleyin, engellemeyin, hiçbir engel koymayın, o zaman insanın içindeki şifa odağı kendiliğinden iyileşmeyi sağlayacaktır. İnsan hasta kılındığı için, id alanı da hastalıklı hale gelmiştir. Kendi id alanındaki hastalık yüklü kayıtlardan korkanlar, kaçınılmaz olarak her insandaki id alanının özünde tehlikeli olduğu inancını geliştirirler.
13. Psişik hastalık, bilinçdışı kayıtlara yazılmadıkça kişi hastalanmaz, istediği kadar regresyona girsin çıksın.
14. Belki de bilinçdışı zekâmızın yanında bilinçli olarak sahip olduğumuz, testlerle ölçülebilen kendi kişisel zekâmız çok küçük kalıyor. Belki de o alandan, bilinç alanımıza yansıyan çok küçük bir yetiyi kullanıyoruz. Yaratıcı zekâ, ilham, buluş, sezgisel yaklaşım, ola ki kaynağını bu bilinçdışı zeka alanından alıyordur, o da yine çok küçük bir parça olarak belki.
15. Bilinçdışı zekâ, bilinç alanına aktarılabilir mi? (ruhsal malzeme orada mayalanırsa, sezgisel bir keşfe dönüşür)
16. Bilinçdışı aldatılabilir, çünkü kendisindeki kayıtların dışındakileri bilmez. Oto telkinden ziyade dış telkine açıktır (zaten dış telkin de bir süre sonra oto telkin süreci olarak işlemeye başlar). Çocukluktaki ilk emosyonel yazılımlara ve bunların sözel tercümelerine sadıktır.

Ancak bilinçdışı, kendindeki kayıtların sınırları içinde kalmak koşuluyla ve bu çerçeve içinde, bizim bilinçli aklımızı aşan olağanüstü bir akla sahiptir ve tüm defans sistemlerimizi bu sınırlar içinde yapılandırır.

Bilinçdışı, deneyimlenenleri tanıyarak, onların kod yazılımları üzerinden işlevsellik gösterir. Bilinçdışı zekâ, bireysel zekâyı kat kat aşsa da eninde sonunda kendisindeki ilksel kayıtları hayata ve eyleme geçirme yönünde işlev gösterir. Bilinçdışı, bu çerçeve içinde olağanüstü bir zekâ cambazıdır. Ama yeni yazılımlara açılmada dirençlidir ve yapılandırıldığı kültürün içinde kalmaya eğilimli olması nedeniyle muhafazakârdır.

17. Her etki, bilinçten geçerek bilinçdışına kaydedilir. Öyleyse trafiği tersten işlettiğimizde, ruhsal yönden iyileşmenin olanakları elimizin altındadır.

18. Bir kültürün dünyasında kayıtlı her temel paradigma, kendi psişik sürecini başlatır. Bu yüzden ataerkil ya da anaerkil aile yapılanmaları, kendi temel paradigmalarının neden olduğu psişik süreçlere ilişkin kayıtları, davranış modellerini –bunlar sağlıklı, sağlıksız kayıtlar olabilir- kişilerin bilinçdışına işler.

19. Bilinçdışı, bir yanıyla yasakların, tehditlerin ve bunların travma dizilerinin sonucu olarak yapılanır. Dizinin her noktası, bilinçdışından bilince yükselmek üzere kendi sembolik dilini yaratır. Semptomlar, dizideki travmatik düğüm noktalarının tercümeleridir. Bireyi kendisine yabancılaştıran ya da iyileşmesini zorlaştıran da bu travmatik düğümlerin, uzun bir yaşam öyküsü nedeniyle, işin içinden çıkılmaz biçimde uzayıp giden bir zincir halinde dizilişidir.

20. Bilinçdışı, yaşanmışlıkları kayda alan ekseninde, yani derin hafıza kayıtları olarak zamansaldır, id ise zaman dışıdır. Hafıza kayıtları, yaşanmış süreçler anlamında bilinçdışını yapılandırırken, hafıza dışılık (eğer mümkün olsaydı) id'i aktif kılar.

Şu kısa notu düşelim: Zamansallık ve tarihsellik anlamında kayda alınmış yaşanmış süreçler bakımından bilinçdışı… Ya da bilincin zamansal ekseninde yaşanmış olanları kayda alan bilinçdışı… Ama buna rağmen bu bilinçdışı kayıtlarla doğrudan temas, zaman dışılık deneyimi olarak yaşanır.

5. YAŞAM-ÖLÜM

1. Hayatın çağrısını duyan ölümün ürpertisini duymayacaktır.

2.Tam ve dopdolu bir yaşamdan sonra gelecek olan ölüm, artık ürkütücü bir ölüm değildir.

3. Ölümden sonra da bir başka yaşamı düşlemek biraz açgözlülük olmuyor mu? Ama bir koşulla: Orijininde varlık layıkıyla kendini mümkün kılabilmişse…

4. Ne kadar yoğun yaşarsan o kadar kolay ölebilirsin. En yoğun yaşamın sonunda ölüm, korkunç çehresini yitirir; doğallıkla kabul edilen bir sonuç olur.

5. Günlerimizi öyle yaşamalıyız ki, her biri ölümün elinden söke söke kurtarılmış günler olsun (orijininde varlıktan gasp edilmiş olandan; ya da unutulmuşluğun elinden söke söke kurtarılmış).

6."Ölümün elinden söke söke kurtarılması gereken ne varsa söke söke alacağım." diyebiliriz. Ama bu sözü şöyle değiştirebiliriz: "Unutulmuşluğun elinden (orijininde varlığın unutulmuş köklerinden), kurtarılması gereken ne varsa söke söke alacağım ya da aldım."

7. Fanilik duygusunun içinden hayata bak; o zaman dünya-varlıktan işaretler veren en küçük sesin bile (duruma göre fiziki anlamdaki sesler) derin bir anlam taşıdığını göreceksin. Var olmanın bir kanıtıdır o en önemsiz sesler bile.

8. Zihnin, yarının ya da gündelik işlerin kaygısı ile karmaşa içinde olması durumunda, arkada gizliden gizliye ölüm korkusu, bir zemberek gibi çalışıyor demektir.

9. Ölümsüzlük, ölümlü yaşamımızın sınırları içinde yaşanır. Ölümsüzlüğü, zamansızlığı veya zamanın sonsuzluğunu (ebedilik) algılamak ütopik bir amaç değil, somut olarak yaşanan bir olgudur. Galiba ölümlü yaşamımızın en üst düzeyi, bu yaşantı içinde taçlanıyor, bir bakıma ölüme karşı, ölümün bizden alacaklarına karşı bir dengeleme.

10. Milyarlarca yıldan beri ilk kez gördüğümüz ve belki de bundan trilyonlarca yıl sonrasızlığına dek bir daha görüşüp buluşmamıza olanak bulunmayan insanlarla ilk karşılaşmamızda, çoğu kez beklenenin tersine, derin bir aldırmazlıkla karşımızdakileri yok sayıyoruz. Oysa ilk karşılaşmanın en derin ve anlamlı tepkisi çılgıncasına bir sevinç çığlığı olabilirdi. Sezgileri, ölümün yakın gerçekliğine kapalı insan, yaşamında da dar boyutların insanı olacaktır.

6. RUHSAL VAKUM

1. Bütün duygusal yaşamımız, duygusal boşluk (ruhsal vakum) tehlikesine karşı sürdürülen bir savaştır.
2. Bizler, ruhlarında boşluğa pencere açılmış ve o boşluktan mutluluğu üretmiş olanlarız.
3. İnsanlar hiçliği yaşamaktan korkuyorlar. Oysa en derin mutlulukla en yoğun acının varıp varacağı yerdir o. Bir aştın mı hiçliği, bir yendin mi onu, acının da mutluluğun da üstüne çıktın demektir.
4. Tanrı bile hiçliğe karşı savunmak zorunda kendini; insansa, orijininde varlığı mümkün kılacak eylemleriyle var etmek zorunda kendini.
5. Can sıkıntısı, orijininde varlığın kaynaklarını yaşantılaştırma anlamında, duyarlılık planında mutlaka bir eksikliğin ifadesidir. Daha ilerisinde hiçliğin kapısı çalınır.

7. KORKU

1. İnsan saldırgan değil, yaralı bir hayvandır.
2. Korkutulduğumuz için korkarız. Kültürlerin söylemleri ne kadar üretkendir bu konuda!
3. İnsan insanın mağdurudur.
4. Yaşam güvenliği için birileri ile uzlaşma, birilerine boyun eğme (toplumsal boyuta, otorite figürlerine)… Psikolojik yapımızın temellerinden biri bu olmalı. Emin bir güvenlik noktası bulunca, bu uzlaşmalardan vazgeçebiliyoruz. Ama güvenliği dış bir güçten alarak değil, iç kaynaklarımızdan sağladığımızda, sanırım gerçekten bağımsız ve özgür bir alana geçebiliriz.
5. Yaratılan her korku, sınırlayıcı etkileri ile birlikte kalıcı kılınarak, ruhsal yapı üzerinde dikte edici bir güce dönüşür, yaşanabilirlik adına ne varsa, hepsini birden yok ederek. Hele Ödipal korkular ve kastrasyon korkuları söz konusu olduğunda!
6. Korkularımızın bedeli özgürlüklerimizle ödenir.
7. Korku, dehayı iptal eder.
8. Kişiye yönelik aşağılama, kişinin bunu kabul ediş derecesine bağlı olarak ve eğer kendisi de bu aşağılanmayı haklı gösterecek bir kusuru ya da bir boşluğu olduğuna inanıyorsa ya da inandırılmışsa, ondaki tüm girişimcilik ve haz alma kapasitesini engeller. Bu sonuç hayatın bütününde, yani insan ilişkileri, estetik, cinsellik vs. hepsinde geçerlidir.
9. Kendi varlığını tanıma ve bunun gereklerini yapma korkusu, ruhun sıkışıp çökmesi sonucunu getirir.
10. Takıntının oluştuğu an ve nokta, o alanda ruhsal gelişmenin de durduğu an ve noktadır.
11. Şoka ve korkuya bağlı kendini sakınma odaklı yanlış öğrenme süreci, yani üst otoritenin diktelerini, kendi özgürlüğüne ihanet ederek benimseme… Kaç insan bu tuzakların içinde kaybolup gitmiştir.

8. BİZ-BEN

1. Ötekinin yokluğunda insan boştur. Öteki bize daima bir şeyler yazar (benlik kayıtları).
2. Aynada kendine bakar gibi başkalarına da bakabilirsen, sen-ben ayrımı ortadan kalkar. Karşındakinin sen olduğun gerçeğine varırsın.
3. Ey insanoğlu! Ben senin, derinliklerine dalarak kendini dinlediğin zamanki kişiyim.
4.Karşımdaki insan, insan oluşumun kanıtıdır benim için. Var olursak karşımızdaki insanla birlikte var olabiliriz ancak.
5.
Anılarla derinleşen rüzgar,
Kendi içimde çoğaltır beni
Egemen kılar "biz"i
Varlığımda "ben" yerine
6. En yalnız başıma olduğum anlarda, sanki hiç yalnız değilmişim de milyonlarca insanla birlikte ve onlarla içten içe bir iletişim halinde yaşıyormuşçasına yoğun bir insan kalabalığı duygusu, varlığımın en derin köklerinden bilincime yükseliyor. Milyonlarca insanla bu birliktelik duygusu, varlığımın köklerinden doğarak tüm insanlıkla bağlar kuruyor.
7. Her insanla, her etkiyle başka bir insan oluyorum. Varlığımda ben yerine biz var.

8. İçimizdeki binlerce insanın varlığı duygusu, dış dünyadaki binlerce insanın varlığımızda sürüp giden yankılarıdır. Biz bu yankıları, sanki kendi varlığımızdan kopup geliyormuşçasına "bana, bize aitlik, bizdenlik" duygusu içinde algılarız.
9. Biri ölür ben ölürüm
Biri doğar ben doğarım
Bir yanım ölümlerde
Bir yanım dirimlerde

9. SEVGİ

1. Ancak sevgi bağları içinde, karşımızdaki insanların varlığı bizim için kesin bir gerçeklik kazanır.
2. Her şey gelip geçer, bir sevgi kalır geride.
3. Sevdiklerimizi yitirdiğimiz için sevgimizi, dünya-varlıktan geri çekmemeliyiz. Tam aksine, onların anısına, o sevgiyi yeniden dünya-varlık'a yönlendirmeliyiz.
4. İnsanlara sevgiyle yaklaşmak (eğer olabiliyorsa) unutulmuş kökene (libidinal füzyon) bir ithaf, ona bir geri dönüştür.
5. Sevdiklerimizin ardından yas gereğinden fazla uzadığında, onlar da ölür. Normal bir sürede hayata geri dönebilirsek, kaybettiğimiz insanlara vermiş olduğumuz sevgiyi ve onlarla sevgi ilişkilerimizde yapılanmış yaşam enerjimizi hayata aktarırsak, o zaman sevdiklerimiz yeniden hayata geri dönerler. Gereğinden fazla uzamış yas, öleni bir kere daha öldürür.
6. Ruhsallık sevgiyle ya da onun yokluğuyla başlar.
7. Sevgi, utancı iptal eder (yani başlangıçta utanç yoktu).
8. Olması gerekenin gerisinde kaldığı, kişiye bir biçimde hissettirilirse, kişinin bu duruma tepkisi "utanç" duygusudur. Ama be var ki ancak kastrasyonlarla orijininde varlığına yabancılaştırılmış ve onun gerisinde kalmış özne, utandırılmaya açık haldedir. Tevrat şöyle yazar: "Ve Âdemle Havva çıplaklıklarından utandılar."
9. Oral hazzımız, karşımızdakinin dudaklarından bize yankılanır. Oradan bize onun dudaklarını öpme arzusu olarak yansır.
10. Arzuyla yüklüyseniz arzu edilirsiniz.
11. Sevgilimiz, zıt cinsiyetimizin ideal egosudur ya da kendi cinsiyetimizin.
12. Sevgi üretenler! Ancak onlardır ki ürettikleri sevginin kendilerine yansıdığını göreceklerdir.
13. Yeni doğanı hayatta tutmak için, bakım verenin tüm ihtimamını yöneten itilim: Sevgi… Bu yüzden sevgi, koruyucu ve kollayıcıdır, yine bu nedenle türü koruma programımızın türevidir.
14. Dünya bize, annemizin ya da ikamelerinin sunduğu sevgiyle karşılık vermeyecektir. Ama biz, dünyaya bu sevgiyi sunabiliriz, onun kabul edebileceği miktar kadarıyla.
15. İnsanları severken, çocukken aldığımız sevgi üzerinden yine kendimizi severiz, ama sevildiğimiz tarzda severiz. Bu yüzden birini sevebilmek, kendimizi sevebilmektir ve yine bu yüzden insanlığı korumak, kendimizdeki insanlığı korumaktır. Evet, sevdiklerimizde yine kendimizi severiz, yansıtma yaptığımız kişilerde kendimizi severiz. Çocukken bize verilmiş sevginin aynısıyla severiz. Bu nedenle birini severken ortaya koyduğumuz sevgimizin tarzı, sevgimizin sağlıklı ya da hastalıklı oluşuna dair bir ipucu verir.
16. Beni seversen yaptıklarımı da seversin (çocuğun aynalanma gereksinmesindeki beklentisi).
17. Sevgi, misyonu; sevgisizlik ise hırsı, rekabeti yapılandırır. Beslendiği sevginin gücü, misyona inançta direncin itici gücüdür.

10. TÜRÜ KORUMA EĞİLİMİ

1. Suçluluk duygusunun, türü koruma itilimiyle bir bağı var mı? Yani türü koruma programını bozacak bir şey yapmamızı engellemek için, programın içinde kendiliğinden mevcut mu?
2. Türümüzü koruma kaygısı, insani var oluşumuzun en temel odağıdır. Bir çiçek gibi açıldığında, artık bilgeliğimizin merkezî noktasıdır.
3. Sevgi, türü koruma eğilimimizin sonucunda ortaya çıkar ve türü (sevilenleri) korumayı güvence altına alan yüceltme eğilimimizin de doğduğu kaynaktır. Öte yandan cinsel bastırmaların yol açtığı

yüceltme (nevrotik süblimasyon) ne kadar sağlıklıdır diye de bir soru sorulabilir; çünkü nevrotik süblimasyon bütün insanlığı kucaklayacak sevgi gücünden yoksundur.
4. Babalık duygusunun kökü, çocuklukta anneden alınmış ve onun vasıtasıyla öğrenilmiş sevginin erkek cinsiyetine tercümesidir. Babalık duygusu, türü koruma kaygısının anaç bir aktarım üzerinden erkekte varlık kazanmasıdır.

11. İDEALİZASYON

1. Mutluluğun koşullarından biri de önemli ötekilere (anne-baba ve diğerleri) yeterli idealizasyonlar geliştirebilmiş olmaktır.
2. Sevgi, aşk ve bunların türevi olan idealizasyonlar üzerinden, idealizasyon nesnesine ve onun dünyasına (onun değerlerine, vizyonuna, süperegosuna… vb.) güçlü özdeşleşme yatırımları yaparız. Böylece idealizasyon nesnesi, tüm boyutları ile ruhsal dünya kayıtlarımıza yazılır.
3. İnsanları, kendi değerimize layık kılmak ve kendimizi buna inandırmak (kandırmak) için de onlara idealizasyon aktarımları yapabiliyoruz. Ya da eski aziz varlıklarımıza duyduğumuz sevgiyi canlı tutabilmek için de başka ve belki de alâkasız insanlara sevgi aktarımları yapabiliyoruz (patoloji dışı aktarımlar).
4. Huşu duygusunun kökü, bir yanıyla geçmişte karşılarında mutlak anlamda güçsüz kaldığımız ve bağımlı olduğumuz ebeveynlerimiz nedeniyle yaşadığımız çaresizlik pozisyonudur. Mutlak muhtaç olma konumumuzun, ebeveynlerimizi yukarılara taşıdığı aşırı idealizasyon ve yüceltme aktarımı… Hayatımızı koruyup sürdürebilmek için tutsak olunan sakıncalı bağımlılık ve muhtaçlık pozisyonunun ürünü olan bu eğilim, bilinen şu ifadede netlik kazanır: "O, beni yaşatacaksa, bu onun elindeyse, o yüce biri olmalı." Burada, huşu duygusunun asli kaynağı olan libidinal füzyon zeminini kapsam dışı bırakarak konuşuyoruz.
5. Çocuklukta, ebeveynlere ifade edilememiş idealizasyon aktarımları (patolojik olmayan), yaşamın sonraki süreçlerinde, cinsiyet farkı pek o kadar da dikkate alınmadan, bilinçdışı seçim süreçlerine bağlı olarak, uygun bulunan öznelere aktarılır ve onlar idealizasyon aktarımları içersinde yüceltilirler.
6. Omnipotans saplantısı bir yanılsamadır ama aynı zamanda, bir eksikliğin ve yetersizliğin kapatılması talebini dile getirir.

12. KISKANÇLIK

1.Ebeveynden gelen sevgi, hayatta kalmanın güvencesi olduğu için, üçüncü bir kişi ile paylaşımı reddeder. Hayatta kalabilme kaygımız, kıskançlık ve üçüncüyü yok edici agresyon olarak tezahür eder.
2.Kıskançlık, ikili füzyonda, üçüncüye duyulan tahammülsüzlüktür. İkili füzyonda paylaşılamayan anne, yetişkinin aşk ilişkilerinde kıskançlık duygusunun gizli figürü olarak varlığını sürdürecektir.

13. ARZU

1."Bir insana kırk gün deli derseniz deli olur." diye bir söz vardır. Yani bir süre sonra dış telkin, oto telkine dönüşür. Kişi dış telkinin söylemi üzerinden kendisini tanımlamaya ve buna inanmaya başlar. Burada kişi sanki şöyle der gibidir: "Ben, sizin arzunuzun, benim üzerimden istediği şey ne ise oyum." Burada "kastrasyona rıza"nın bir başka yönünü görürüz.

14. VAROLUŞ SORUMLULUĞU

1. Kitlenin vurdumduymazlığına, direnmesine karşın, kendindeki insani özü yaşatmak zorundasın, tek başına da kalsan zorunlusun buna, bu umut tek insanda da olsa yaşamak zorundadır.
2. İnsanın özgür yanı yalana karşıdır. İçinde yaşadığı kültürün, insanı ne kadar ikiyüzlü ve kendi kendisi olmaktan uzaklaştırdığına bağlı olarak insan, özgür yanını yitirir. Çünkü özgür yanın yaşaması, yalanla bağdaşmaz; yalan daima ondan bir şeyleri alıp götürür, onun yaşama olanaklarını giderek daraltır. Bu durum etik anlamdaki insanı sonunda ortadan kaldırır. Kendi içindeki ve dışındaki gerçeklere gözünü açan ve onları gören, bu alanda iki yüzlülük etmeyen insan, kendisindeki özgür yanı korumuş olur. Çünkü yalan, insanın kendisiyle (özgür varoluş kipiyle) uyumunu bozar. Bu durumda insanın en derin kaybı ise mutluluk alanında, derin ve yoğun yaşama alanında olur.

3. Bütünleşmiş insana ulaşabilmek için, tüm insan durumlarını bir gözlemci titizliğiyle, ama öte yandan ön yargılardan uzak bir katılımla kendimizde var etmek, denemek ve yaşamak zorundayız. Eğer bu yol bizim yolumuz olmazsa, bir yanımız eksik kalır ya da insan belki de yaşayamadıkları ile eksilir. Bu geniş yaşama alanı içinde kişi, Siddarthalık konumunu korumakla yükümlüdür.
4.Dünya (çevre) bize direndikçe, bizde yaşayanların ne güçte olduklarının bilincine varabiliriz. Sürdürürsek savaşı, bu, bizde yaşayanların gücünü gösterir.
5. İnsanoğlu! Eylemlerin, düşüncelerin kusurlu ve yanılgılarla dolu olabilir. Dünyanın en saçma, en budalaca düşüncelerini üretmiş olabilirsin. Buna rağmen bir tek şey bağışlatabilir seni: Varlığında taşıdığını sandığım yaşama, var olma sevinci. Bunsuz zaten bir şeye benzemezdi o budalalıklarla dolu yaşamın.
6. Dünyamızdaki binlerce mutsuz ve umutsuz insana karşın sen, kendi varlığında umut ve mutluluğu sürdürmekle yükümlüsün.
7. "Ebedi Dönüş"ten ne anlamalıyız? (Nietzsche): İnsanın insanca yaşamasına kültür kurumları ile karşı olan bir dünyada, insan gibi yaşamak zorundayız. Bu savaştan yaşamımızın her dakikasında alnımızın akıyla çıkmak zorundayız. İnsanın iç özgürlüğü böylesine zorlu bir uğraşla, her an yeniden kazanılmak zorundadır. Varlığımıza yansımış ve insana karşıt olan tüm olumsuzlukları aralayarak, iç aydınlığımızı -ki ona özgürlüğümüz de diyebiliriz- canlı tutmakla yükümlüyüz. Her an bozulan dengemiz pahasına zorunluyuz buna. Ebedi dönüşü, özgürlüğümüzün imkânlarına bu sürekli geri dönüş anlamında kabul ediyoruz.
8. İnsanın orijininde varlığının, o insana sunabileceği ne kadar yaşanabilirlik imkânı varsa, bir tekini bile yaşamadan bu dünyadan çekip gitmek istemiyorum.
9. İnsan, "Başka insanlarla paylaşıp yaşayamadıktan sonra varoluşun derinliklerini yaşamanın ne değeri var ki!" diyerek, nasıl kendi zenginliklerini yaşamaktan vazgeçer, onları gözden çıkarabilir? Bir tek kişinin varlığında bile olsa bunlar yaşanmak zorundadır. Belki bu bir kişinin yalnızlık içindeki insanca yaşamı, insanca yaşamları yok olmaktan kurtaracaktır. Bir kişinin varlığında da olsa yaşanmaları, onların yaşanabileceği umudunu güçlendirir.
10. Yaşamı (orijininde varlığın sahnelenme alanı olarak yaşamı, bizde sahnelenen yaşamı), o bizim varlığımızda tecelli ettiği için korumak ve sürdürmekle yükümlüyüz.
11. Özgür insan, sıradan insan değerlerini aşan, bu görevi yaşamın temel ereği, yani özgürleşme ereği doğrultusunda yerine getiren insandır.
12. Kaçınmamız gereken en önemli duygu, alışkanlıklarımızın yarattığı aleladelik duygusudur.
13. Bir acı, bir ilham getiriyorsa kabul ederim onu, yoksa taşımam yükünü.
14. Nihilizmin en zor yanı, belki de başlangıçta hiçbir şeye inanmamak değil, ama eninde sonunda kişiyi yeniden yapılanmanın, kendi kendisini yeni baştan var edip kurmanın o zorlu uğraşının içine atmış olmasındadır. Çünkü varoluşunu anlamlandırma baskısı, insanı, şöyle veya böyle bir cevap vermeye zorlar.
15. Yaşamak, çıkılan belli bir yaşam yolunda arınmak demektir (o yaşam tutumunun varlık sahnesine çıkmasını engelleyen yüklerden).
16. Hiç kimse koklamasa da, sen gülünün açmasından sorumlusun.
17. Donarak ölmektense (içten kuruyarak) yanarak ölmeyi (coşku ateşinde) tercih ederim.
18. Dürüstlüğü bir erdem olduğu için değil, insana kendi kendine yabancılaşmadan yaşama imkânı sunduğu için seviyorum.
19. Biz yaşadıklarımızın tanıklarıyız ve yaşadıklarımızı çarpıtma hakkına sahip değiliz (oysa kültürün yaygın söylemleri ne tuzaklar kurar insana).
20. Var ettiği dünyayı paylaşamamanın acısını duymak, insani bir zaafın yaşanması demektir. Bu zaafın üstüne çıkmak ne kadar da zordur!
21. Bir şey (tasarlanmış bir proje) olmaya çalışma, oluşun yolunu açık tut sadece.
22. Bir insanı kendisiyle ilişkisinde değerli kılan nedir? Kendi varlığının içine tam olarak yerleşebilmesi.
23. İnsanların benden bağımsız ve ayrı var olduklarını gördüğümde (kendi bağımsız varoluşlarını mümkün kılabilenleri), onların varlıklarına tanık olmanın kıvancını yaşıyorum. Demek ki kendimizin ve ötekinin özerkliği asli arzumuzdur. İşin acı yanı, büyük bir çoğunluğun, insanların özgün ve özerk varoluşuna tanık olmanın kıvancını yaşantılaştıramamasıdır.

24. Başkalarının senin yaşamın adına konuşmasına izin vermek bir günahtır.
25. Suçlanmayı ciddiye almak, suçlayan odağın duygu, düşünce, değer ve eylemlerini kendi tutumlarımızda sürdürmeye bizi mahkûm ederek (baskıcı, kısıtlayıcı her çeşit iktidar anlamında) ruhsal gelişmemizin yolunu tıkar. Çözüm: Başkaldırı...
26. Günah, suçluluk ve kınanmışlık duygusu, ruhun üzerine gölgesini düşürdü mü artık ruhun özgürlüğü bitmiş demektir.
27. Şu dört duygu: Suçluluk, özgüven eksikliği (yetersizlik-çaresizlik), utanç ve korkular (hayali) mutlaka halletmemiz, aşmamız gereken (bastırmamız değil), çocuksu odağımıza bağlı ve gelişip yetkinleşmemizi engelleyen, ruhumuzu çocuksu korku odaklarında kilitleyen bariyerlerdir.
28. İçimde doğan her yeni insanı yetiştirmekle yükümlü saydım kendimi. Yoksa parçalanabilirdim. Sen benim ölümlü varlığım, kaç değişime tanık oldun!
29. Başkalarının varlığı sorununu hallettiğin zaman (başkalarına iktidar yetkisi tanımaktan vazgeçtiğin zaman)... Gerçek özgürlük ancak o zaman sende yaşamaya başlayacak.
30.Başkalarının olumsuzluklara evet demelerini kendin için sorun haline getiriyorsun. Onların sorunu olan şeyi, kendi sorunun gibi yaşıyorsun. Onların olumsuzluklarla sarmaş dolaş yaşamları senin iç dengeni bozuyor, iç özgürlüğünü kısıtlıyor. Onlara rağmen iç özgürlüğünü sürdürebilmelisin.
31. Kitlenin genel budalalığı karşısında bireyin kendi düşündüklerine güvenebilmesi, kitleye rağmen özgüvenini geliştirebilmesi, bireyselleşme çabasında belki de en önemli aşamadır. Bu aşamaya gelene kadar ne acılar yaşanır! Çünkü kitlenin gücü ve baskısı azımsanamaz bir etkendir.
32. Toplumun insana kazandırdığı "toplumsal kişilik" (kod yazılımları) sadece bir kuruntudur, değişebilir. Değişmeyeni bulmaktadır sorun. İşte bu noktada orijininde varlığın köklerine inmek gerekiyor
33. Şimdiye kadar bir şey söylediysek eğer, bunu, yaşama gücü olanlar, birey olma gücü taşıyanlar için söyledik.
34.Seni tutsak eden bağları bir kere kopardın mı sürekli gelişmek zorundasın. Bu durumda, gelişmek senin alın yazın olup çıkar.
35. İnsan yalana dolana başvurmadan, kendindeki insanı tanımak için kendini bir araç olarak kullanmayı bilmelidir.
36. İnsanoğlu! Kendi içsel yaşamında bir duyusal konumun durağanlığına sığınıp, onu değiştirmek istemiyorsun. Oysa yaşamak veya değişmek eş anlamlıdır. Değişmek veya yaşamak ürkütüyor seni. Akıllı olmanın, sözüm ona bilinçli olmanın, denetimli olmanın bedelini ağır ödüyorsun.
37. Eğer çiçek, kendini beğenmeyi sürdürseydi meyveye dönüşemezdi.
38. Benmerkezciliğin sergilendiği her durum, kişide insanlaşma sürecini kesintiye uğratır.

15. VAROLUŞ, YAŞANANLARDA DİLE GELİR

1. Bir hırsızın bile eyleminde onun hayata katılışını yaşadım. Ey insanoğlu! En derin susuzluğum benim.
2. Beni artık, insanların yaşadıklarına katılışlarındaki içtenlik derecesi ilgilendiriyor. Önem veriyorsam insana, ruhundaki bu alevden dolayıdır.
3. İnsanda eğilimleri, eğilimleri ile onda beliren insanı seviyoruz. Ola ki bir gül için çarpıyordur yüreğin. Bir güldür o zaman sana anlam veren. Yaşadıklarıyla vardır insan. Yaşamadıkları üzerinden ulaşılmaz insana.
4. Yaşadıklarını ve yaşayacaklarını yalnız başına yaşamaya mahkûm edildin insanoğlu! Senin o acıklı durumun da o soylu yüceliğin de kaynağını o derin yalnızlığından alır.
5. Kin, düşmanlık, ihtiras, mutsuzluk, huzursuzluk ve can sıkıntısı, gerçekleşmesi zor veya gerçekleşememiş isteklerin hala bizim varlığımızda sürüp gitmekte olduğunun bir kanıtıdır. Ne zaman yukarıdaki ruhsal haller insanda yaşamaya başlarsa, gerçekleşmesi olanaksız istekler, o an kişide uyanmış demektir (kişi bunun bilincinde olsun veya olmasın). Bütün bu olumsuz duygular, varlığımızın özündeki o iç parıltıya, yani özgür olma durumuna; ya da orijininde varlık imkânlarına ulaşmamıza bir engeldir.
6. Sevdiğimiz veya sevmediğimiz, yürekten bağlandığımız veya kendilerinden korktuğumuz, dost olduğumuz ya da düşman olduğumuz, kısacası karşıtları ile birlikte yaşadığımız duyguların konusu ve

nedeni olan insanların her biri için, varlığımızın geri planında, bilinçli olarak fark ettiğimiz veya fark edemediğimiz bir başka (önemli) insan bulunmaktadır. Her duygumuzun gerisinde onu şöyle veya böyle yaratan bir başka insanı aramalıyız.
7. Özlemlerimizin pek çoğu, kendi kendimiz olarak yaşayamamaktan kaynaklanır.
8. İnsanın, kendi iç varlığında olup bitenlere belki de tanıklık etmekten başka bir rolü yok.
9. İnsanın trajik yanı, kendisine bir soru sorulmuş ve o soruya bir cevap bulmak zorunda bırakılmış olmasındadır. Soruya cevap aramayanlar ya da duymayanlar o soruyu, trajik olanın boyutlarını da yaşayamıyorlar.
10. İnsan o kadar yalnızlık çekti ki, sonunda kendi kendisiyle dolmak zorunda kaldı.
11. Ben insanoğlu! Her duygumun ebedi olacağını sandım. Her duygumu öylesine derin bir ebedilik vehmi içinde yaşadım ki, sonunda her şey değişip yerini bambaşka bir içsel olgunlaşmaya bıraktığında sadece hayret ettim.
12. İzlediğim yol beni tek başıma kalmaya zorunlu kılıyor. Ve bu tek başınalık tanrım, ebediliğin, sevginin, şefkatin, derinliğin, barışın ruhta bir senfoni gibi çağladığı, ölüme karşı kazanılmış bir köşe...
13. Yaşamda izlediğimiz yolun doğruluğu, ancak onun bizde dönüştüğü yaşantılarla kanıtlanabilir. Bir tutumun değeri, onun bizde oluşturduğu yaşantılarla ölçülebilir. Bu yaşantılar, dolulukları ile, bizde insana yaraşır bir doyum duygusu yaratıyor, insanca bir duygunun yaşandığına ilişkin gönlümüzde içten gelen bir inançla onaylanıyorsa, izlediğimiz yolda kendi kendimiz olarak yaşıyoruz demektir (bu onay libidinal füzyon kayıtlarından gelir).
14. Hayatın hiçbir anı, o ana yürekten katılmadıkça, yaşanılamaz.
15. Yüreği ile yaşayan insanın yüreği, aynı zamanda o insanın gören gözü oluyor.
16. Yaşanmış her şey, insanda dile gelmek ister.
17. Hiçbir insan, yaşayıp da dile getiremediklerinin o ağır yalnızlığını ve yükünü taşıyabilecek güçte değildir.
18. Bağımsızlık, yaşamın anlamını ortaya koyan tek tavırdır.
19. Çünkü o, günah işlemek ve işlediği günah onda ölmek zorundaydı.
20. İnsan her türlü pisliği düşünebilir. Ama önemli olan, onun sonuçta hangi eylemi gerçekleştirdiğidir… Biz, eğilimlerimizin, arzularımızın içtenliğini dile getiren eylemlerimizle varlığımızın ağırlıklı yanını ortaya koymuş oluruz.
21. Yaşamın hangi boyutuna katılırsanız, o boyutla birlikte varlık hakkı kazanırsınız.
22. Günahından kurtulmak isteyen, şeytanını doyursun. Aç kalan şeytan, bir ömür boyu hiç susmaz; onu doyurmakla, onun gücünü elinden almış, irademize katmış oluruz. "Onu maddi zenginlikler hiç ilgilendirmiyordu. Çünkü onlara doymuştu."
23. Libidonun bedene ve ruha tam olarak yerleşmesi, yaşamın bizatihi anlamıdır.
24. Düşmanımız, içimizdeki kötülüğü yansıttığımız aynamızdır bir yanıyla.
25. Ruhumuzu hasta eden insanların kendilerinin hasta olduklarını anlayamadığımız için hastalanıyoruz.
26. Hayatı anlamlı kılmak için, ille de çok büyük işler başarmak gerekmiyor. Çünkü libidinal yüklülük, , varoluşta anlamı üreten odak olarak bizatihi yaşamın anlamıdır. O zaman, içilen bir bardak su bile, dinginliğin bahçesinde açan bir çiçek gibi yaşantılanır. İşte başarılması en zor olan da budur. Bireysel tarihin akışını sadeleşme yönünde değiştirmek…
27. Hayvanlar mâruz kaldıklarını yaşarlar; insanlar mâruz kaldıklarının üzerinde düşünürler (insan varoluşun akışından böyle kopar).
28. Cinsel hazların hayata geçemeyen kısmının yol açtığı ruhsal sıkıntı ve mutsuzluk, hiçbir felsefi yaklaşımla sağaltılamaz.
29. Hayatiyetini yitiren libido (ya kalıcı ya da tetiklenmiş kastrasyonlar nedeniyle), kaygının kökenidir. Özetlersek kastrasyonların dehşetleri, kaygının kökenidir. Günlük yaşamda geçici kaygılı süreçler ve bunların belirtileri, libidonun günlük, gelip geçici seviye kayıpları ile de ilintilidir. Çünkü arkalarında, örtük kastrasyonların dalgalı süreçleri vardır.
30. Hüzün duygusu ile birlikte seyreden üşüme duygusu, terk edilmişlik hissinin ya da sanısının psişik yapıdaki dışa vurumlarıdır. Peki, terk eden kim? Ödipal ya da Ödipal öncesi odağın en önemli kişisi ya da onun ikameleri.

31. Cinsel yönelimi ve seçimi, cinsel nesnenin vazgeçilemezliği belirler.
32. Eşya alanında insan her şeyi tüketebilir, tükenmeyen şey yürekte, insanda yaşayan şeydir. Libidinal füzyon rezervlerinin tüketilemezliği de diyebiliriz buna.
33. İnsanda iç barış, kendi içinde ve dışında yaşadığı dünyanın korkulacak bir dünya olmadığının, her iki dünyanın da iyi veya kötü, bizim insan dünyamız olduğunun bilincine varmakla mümkündür. Böyle bir teminat ancak libidinal füzyondan alınabilir.
34. Tutkuyla savunduğumuz her şeyde benlik de (nefs) yaşar içimizde.
35. Ne ki insanda bir kere yaşamıştır, o yaşayan şey insanın kişilik örgüsüne bir imkân olarak katılmış demektir.
36. Sezgilerimizle üretilmiş hiçbir düşünce, onları yaratan duygusal boyut kavranıp yaşanmadıkça başkaları tarafından anlaşılamaz.
37. Ey ele avuca sığmaz ruhum! Hangi kalıp içinde şekillendireyim seni? Ben bir biçim arayıp durmaktan, sen biçimini, kabuklarını değiştirmekten bıkmadık.

Sürekli değişmenin ve belirli biçimlere girer gibi olmanın acısını yaşadık birlikte. Ama ne tat bulduysak sürekli değişimin o sonsuz özgürlüğünde bulduk.

Sürekli değişim! Sürekli acı ve sürekli özgürlük.

38. Gerçekten yaşayan insan, sürekli değişim içinde başlangıçtaki hareket noktası ile bağlarını kaybedebilir de.
39. İnsanın ruhsal alanında, bir boyutta kavranabilen şeyler, bir başka boyutta artık kavranılabilir şeyler değildir.
40. Kurduğumuz hayallerin temelinde, mutlaka, geçmişimizdeki olayların ya da duyguların izleri vardır. Geçmişimizden izler taşıyan bu hayalleri, gerçekten yaşanmış bir olayın anıları gibi algılarız. Bu yüzden hayal kurmanın temelinde, her zaman bir tür hatıra duygusu da bulunur.
41. Eylemin niteliği ya da ne olduğu değil, eyleme katılma içtenliğimizdir önemli olan. Yaşama sevincimiz, hayat türkümüz, balın ağızda sürekli bir tat bırakışı gibi en önemsiz eylemlerimizde bile, bizde içten bir zenginleşme, o eylemi anlamlı kılan bir katılım, bir bütünleşme duygusu yaratabilmelidir. O zaman en önemsiz eylemimiz bile, birinci derecede değeri olan bir eylem zenginliği kazanır. Yoksa kişinin varlığının derinlikleriyle katılmadığı bir eylem, en azından yaşanmamış bir eylem olarak kalır, görünüşte gerçekleştirilmiş olsa bile.
42. Var oluş kıvancının yaşandığı anlarda libido, doluluğunun üst seviyesine erişir. Burada libidinal füzyonun en üst vital seviyesi yaşanır.
43. Gerçekten yaşayan insan, yaşlandıkça gençleşir. Çünkü emosyonların, geçen zamanla birlikte birikerek artan yoğunluğu ve dinamizmi buna sebep olur.

16. YAŞANMIŞLIĞIN GÜCÜ

1. Gerçekten yaşanmış bir an parçasının anısı bile, gelecekte de aynı yaşatma gücüne sahiptir.
2. Varlıkta-bütün olma hakkı kazanan insan, acısından mutluluğunu üreten insandır ve bu mutluluk, bireysel değil, derinliğinde insanlığı kucaklayan bir mutluluktur.
3. Geçmişte yaşanmış mutluluklar, gelecekte yaşanabilecek acılarımızı dindirecek güçlü bir destektir.
4. Eğer acı yaşayabiliyorsanız, mutluluğu da yaşayabilirsiniz. Çünkü acılar sizi mutluluğun da yaşanabileceği derinliklere taşır (çünkü en yoğun halleri, ilk kez anne ile birlikteki varoluşun derinliklerinde yaşanmıştı).
5. Bir insanın yüreği acılara kapalı ise, o insanın yüreği yaşayabileceği mutluluklara da kapalıdır.
6. Yaşanmış bir güzellik, gelecekte de yaşanabilecek güzelliklerin tohumlarını içinde taşır.

17. YÜZLEŞME VE RUH SAĞLIĞI

1. Yaşadıklarını ve yaşayacaklarını, bilinç alanında yüzleşerek yaşamaktan kaçan bir kimse, ruh hastalığına adaydır.
2. En korkunç deliliğin bile temelinde, bilincine varılması mümkün bir sorun bulunmaktadır (psikoz, organik bir nedene bağlı değilse). Bu nedenle psikoz, metafizik bir olay değildir (insanlar binlerce yıldır psikozu metafizik bir lanet sanarak nasıl da korkmuşlardı!).

3. Yasak, günah ve suç kapsamındaki eğilim ve düşüncelerin bastırılarak aşılması olanaksızdır(kandaşı kapsamak üzere üretilmiş ensest dehşeti ve yine kandaşa yönelik agresyon da dâhil). Bu tür eğilim ve düşüncelerin bizdeki olası yansımalarını, tolere ederek kabullendikten ve bu yüzden kıyametin kopmayacağını gördükten sonra, tabunun baskılarının ve yarattığı dehşetengiz çağrışımlarının da zihin alanımızdan temizlendiğini görürüz. Yasak düşünceler, zihnin at sineğidir.

18. VAROLUŞTA YANILMA

1. Kendisinden kaynaklanmayan yönelimlere özenmek, o yönelimlerin gereğini yerine getirebileceğini sanmak... İşte kendi kendisine yabancılaşan insanın acıklı durumu… Toplumsal nevrozun yarılmaya uğrattığı insanın kaderi…
2. Toplumdan bazı doğruları değil, doğruluğu test edilmemiş bir takım ortak bilinç durumlarını yaşantılaştırmayı öğreniyoruz. Yanlışın tuzağına düşülen yer burasıdır.

19. SUÇLULUK DUYGUSU

1. İnsan ya suçluluk duygusunun ya değersiz kılınmışlık algısı ve inancının sonucunda ya da kendi kimliğine ilişkin birbiriyle çelişen, çatışan tanımlamaların yarattığı belirsizlik karşısında mâruz kaldığı baskıyı, depersonalizasyon olarak yaşantılaştırabilir.
2. Hadım edilme tehdidi ve devamındaki suçluluk duygusu ne kadar yoğun yaşanmış ve algılanmışsa, üstben de (özneye işkence eden üstben olarak) o oranda katı yapılanır.
3. Süperego, ürettiği aşırı suçluluk duyguları ile özgürleşmenin temel engelini oluşturur. Aynı zamanda libidinal füzyonun senfonik emosyonel akışkanlığı üzerinde bir engel oluşturur.
4. Utanç, kastrasyonun ta kendisidir (sonuçlarından biri olarak). Açık olanından ziyade üstü örtük olanı en tehlikelisi ve ketleyici olanıdır.

20. YAŞAMA SEVİNCİ

1.Dünyaya şimdi geldim... Yepyeni olanaklarıyla ilginç bir gezegen… (Bu sözü her sabah söyle)
2- Mutluluk, balın peteğinden sızması gibi tüm varlıktan sızıyor.
3. Ruhum bir senfoni gibi, bir şiir oldu yaşamak.
4. Ey sevinç! Köklerin hangi bereketli topraklardan güç alıyor? Karşılamam gerek seni...
5. Sevgimizin varlık dünyasını kucaklayan sahih gücü, dünya gurbetinde, annemizin dil öncesinden yanımıza verdiği bir azıktır.

21. MİSTİK DUYARLILIK

1. Renkler tanrının en büyük mucizesidir. Ola ki tanrı, renkleri, insanlar mutlu olsunlar diye yarattı.
2. Mistik, yaşantı anlarının kendisine getirdiği zenginlik ve değişiklikle, başka insanların yaşamlarına da zenginlik aktarabilen, bunları onlarda yaşar hale getirebilen kişidir. Mistik özneden akan etkiler, kişilerde ne kadar kalıcıdır? Bu ayrı bir konudur.
3. Yaşanan en seçkin yaşantılar bile kişiye, insanlarla insanca bağlar kurmaktan kaçınma hakkını vermez, onu ayrıcalıklı kılmaz.
4. Kişi, cinselliğini eylem düzleminde yaşarken de mistik duyarlılığa açık olmalıdır. Çünkü bu takdirde mistik potansiyel, bir diğer adıyla libidinal füzyon odağı, kastrasyonların tehdidine mâruz kalmadan hayata doğabiliyor demektir. Yoksa cinsel duyguları, perhiz ve baskı yoluyla mistik bir yaşantı ve potansiyele dönüştürmeye çalışmak aldatmaca olur. Çünkü kastrasyonlar, bu potansiyeli her zaman sabote edecek, onu nevrotik bulaşıklıkları ile kirletecektir. Yani Freudyen yüceltme kuramı her zaman iflas edecektir.
5. Her gün bir diğerinden farklı bir gündür (libidinal füzyon bereketi).
6. Ancak evrensel bütünlük içinde kendimi sağlıklı hissediyorum.
7. Şiir bir dua gibi sağaltıcıdır (olmalıdır).
8. Bir bebek, bir köpek, bir kedi gibi sevecenliğin, sevginin kıvancıyla var olabilmeyi öğrenmeli ya da onu yeniden ele geçirebilmeliyiz.

22. MUCİZE HİSSİ

1. İnsanda ve evrende hiçbir süreç olağan değildir. Her şeyin bir mucize olduğunu kavramak çok kısa bir an meselesi.
2. Pislik ve çöp bile evrendeki güzelliği bozmuyor. O güzelliğe bütünlük kazandırıyor.
3. Doğada her şey yepyenidir. Her nesne ve varlık, sürekli bir yenilik içindedir. Her şeyin yeni ve olağan dışı olduğu bir dünyada, her an çevreme, yaşantılarıma sürekli şaşkınlık duyarak bakıyorum. Sürekli yeniliğin sürekli şaşkınlığını yaşıyorum.

23. DİL ÖNCESİ - LİBİDİNAL FÜZYON

1. Gerçek duygu, insanı ya susturur ya coşturur. Konuşma, duygu planından akıl planına geçiştir. Emosyonel insan, bu süreçte iptal edilir.
2. Derinlik yaşantısı insanı ya coşturur ya susturur.
3. İsimlendirebildiğim duygularım, isim koyamadıklarımın yanında öylesine küçük kalıyor ki!
4. Kelimesiz bölgede, hiçbir şeyin sözcüklere dönüştürülmeden, doğrudan algı, doğrudan duygu olarak yaşanması... Salt algı ve duygu olarak yaşananın o doyumsuz gerilimi, zenginliği...
5.Geçmişin (bebeklik ve erken çocukluk) yaşanmış ruhsal içerikleri ve bunların hedef nesneleri, yetişkinin gizemli arzu nesneleri ve hedefleri haline gelir (tabii bu süreçte hem emosyonlara hem nesnelerine yasaklar getirilmişse). Hatırlanmayan ama unutulmayan bu reel geçmiş, bu sefer geleceğin vaatlerine dönüşür.
6. Gerçek insan! Sözcüklerden ve düşüncelerden soyutlanmış, salt iç parıltısından oluşan varlık... Bu boyutta ne kadar yaşayabilir kişi? Temel sorun da bu zaten.
7. Sözcüklerin değil, duyguların çağrışımıdır insanı yaşatan; duygudan duyguya kurulan çağrışım, sonunda bir senfoniye dönüşür insanın varlığında. Ruhsal akışkanlık ya da emosyonel akışkanlık bundan başka ne olabilir ki.
8. Şiir, şiirsel yaşantının anadile tercüme edilebilen kısmıdır ancak.
9. İnsan, dil dışı ve dil ötesi bir varoluştur.
10.İnsan dilden daha fazla olan bir varoluştur. Bu kapıdan geçilince, iç sonsuzluğa (libidinal füzyon) açılırız.
11.Varlığı dinlemek, algı-bilinç sistemine erişememiş özümüzün imkânlarının (orijininde varlığın imkânlarının), algı-bilinç sisteminde kendini açığa vurmasıdır.
12.Hiçbir soru sormadan sessizliği dinle. Varlık veya gerçek (seninki) kendisini açımlayacaktır sana.
13.Varlığın amacını sorma, hem hiç sorma! O zaman varlık, sana amacını açımlar. Ne de olsa ağaç, sessizlik içinde ürününü verir.
14. Yaratmanın ilhamı, vahyi (sanatsal ya da dinsel) göklerden gelmiyor; varlığımızın köklerinden doğuyor.
15.Dilden arınmalı. Çünkü varlığın özünün soluk almasının en büyük engeli o.
16.Gündelik dil, insanı nesnelerin, doğanın çıplak (doğrudan, dolayımsız) algılanışından, daha kötüsü insanın kendi iç boyutlarının yalın ve çıplak algılanışından koparır, algı zenginliğinin yerini sözcükler alır.
17.İnsan dile mahkûmdur.
18.Bir haz yumağından başka nedir ki bir bebek.
19.Dil, dil öncesine dar gelir. Dil öncesi, dile sığmayıp taşarsa ne olur? Dil öncesi, özgürlüğünün dil ile kısıtlanıp ortadan kaldırılması sonucunda bu yarılmayı, bu bölünmeyi ve yıkımı nasıl aşar? Ya dil öncesini artistik ifadelere dökerek taşkınlığını sönümlendirir ya da dilde kendisini dile getirecek yeni ifade yolları üreterek. Ama yine de yetmez hiçbiri…
20.Dinde huşu ve kutsallığın, bebeksi narsistik omnipotansımıza ve yüceltilmiş anne-baba figürlerine ve ailenin yüceltilmiş biricikliğine dayanan kökleri var. Bunlar OGP ve dil öncesine dayanan ve onlardan ödünç alınmış kısmî ve geçici süblimasyon ve idealizasyon yaşantılarıdır.
21.Konuşan canlı, ruhsal bütünlük bakımından yarılmaya uğrar.
22.Mümkün olduğunca az konuş, artan zaman sana kalsın ki varlığı (kendi libidinal füzyon derinliklerini) dinlemen mümkün olsun.

23.Konuşmayı bilmediği için sadece arzusunu, onun derinliğini ve yoğunluğunu, duyumlarının dirimselliğini tanıyordu. Arzusu, sözün ve düşüncenin çarpıtıcı, saptırıcı etkilerine mâruz kalmıyordu: Bebekler.
24.Dil öncesi dirimsellik, duygulanımların canlılığı ve mistisizm ilişkisi… İnsanın ruhsal köklerinin sağlam dayanakları…
25.Mistik bir yaşantı anlamında temaşayı sürdürebilmek için dünya işlerinden el etek çekmek zorunda (mı)yız(?)
26.Dilden kaydığımızda, libidinal füzyonun özgürlük alanına açılırız.
27. Zazen, dil öncesi ve dil dışı ruhsal deneyimlerin üzerindeki korku engelini zaman içinde kaldırması nedeniyle, insanı bu alanlarda daha özgürce var olma yönünde yüreklendirerek, ona kendiliğin özgürlüğünü yaşama fırsatını sunabilmektedir.
28.İmgesel, nesnelerle dolayımsız ve dirimsel bir temas iken, simgeselin ağlarında (anadilin, zihni tutsak eden ağlarında) varlık âlemi ile dirimsel ve duygulanımsal temas, bir süreç içinde yavaş yavaş iptal edilir, dilin, tok ve dolu emosyonlar bakımından ölgün dünyası özneyi tutsak eder. Dünyayı dil ile tanımlarız, ama bu dil yüzünden de canlı ruhsal varoluş, yani emosyonel dirimsellik ve emosyonel akışkanlık imkânlarını yitiririz. Susmayı da bilmek lazımdır.
29.Temaşa yaşantıları, dil öncesi dönem üzerinden (libidinal füzyon) yapılanır ve onun içinden dünyaya doğar.
30.Ruh içi dünyamızda, adı konulamadan akan duygular, dil öncesinin dilidir. Varlığı dinlemek de budur, yani orijininde varlık'ın derinliklerini dinlemek ya da onunla temas kurmak… Bu nedenle varlık ya da insanın varlıkta olmaklığı, anaç kökene dayanır. Anaç kökene duyulan sevgiye veya orada yaşanmış aşka ve sevgiye bir ithaftır varlığı dinlemek.
31.Kendini varlığa ve onun sesine bırakmak, kısacası ona teslim olma kapasitesi ve yürekliliği refleks olarak kazanıldığında, başlayan sürecin adı özgürlüktür.

24. DİL ÖNCESİ-MÜZİK

1.Senfonik müziğin insana yaşattığı duygular; haz, hüzün, acı, özlem, sevinç, coşku ve benzerlerinin dil dışı yaşantılanışları, insan yavrusunun dil öncesi ya da dile yeni girdiği dönemlerdeki ruhsal yaşantıları bakımından birbiriyle örtüşür (emosyonel akışkanlığın yaşantısal içerikleri bakımından). Dil öncesini hatırlayabilen her insan, bu örtüşmeyi tespit edebilir. Öyleyse müziğin emosyonel içerikleri, insan yavrusunun dil öncesi ya da dile yeni girdiği dönemlerinden köken alıyor demektir. Peki, bu dil öncesi yaşantılar neden sesle, sözel dışı seslerle, yani melodilerle dile getiriliyor? Çünkü bütün dil öncesi insan yavruları, ruh içi yaşantılarını sözcüklere dönüşmemiş seslerle (melodik seslerle) dile getirirler de ondan. Müziğin doğduğu ham ve ilk kaynak burasıdır.
2. Müzik, insanı anne kucağında uyutur (dinlendirir).
3. İnsan varlığının dile gelemeyen, dile sığmayıp taşan kısımları, sözel dışı sanat eserlerinde ifadesini bulur. Şairler eğer aynı zamanda besteci de olabilselerdi böyle yaparlardı.
4. Dil varlığın evidir (Heidegger) ama müzik varlığın anavatanıdır… Dil, özgürlüğün sınırıdır ama müzik bu sınırı iptal eder. Dil öncesi alanın müzikte dile gelen kısmı, müzik aracılığı ile müziğin dilinde kayıt altına alınarak, unutulmuşluğun elinden kurtarılır.
5. Anne- bebek ilişkimiz arızalı yaşanmış olsa bile, müzik dinlerken, onu besteleyenin erken çocukluk dönemlerinden gelen ilhamlarla üretilmiş yapıtı, empati yoluyla bizim üzerimizde, etkisinin uzunluğu çok garanti edilemese de yine şifa verici bir sonuç yaratır. Müzik ruhsal yaralarımızı, ruhsallığımızdaki eksikliği belli bir oranda onarır. Müziğin şifa verici etkisini burada aramak gerekir. Artık bu durumda besteci, ruhsal onarımı sağlayan bir anneye dönüşür, onun ikamesi olur. Şifa veren bir anne olur. Yani sanatçının annesi bizi iyileştirir bir bakıma ya da sanatçının kendi kökeninde müracaat ettiği anne arketipi ya da kendi kendisinin annesi olabilme kapasitesi bu sonucu yaratır.
6.Anne, varlığın anlamının veya varlığın derinliklerinde bu anlama içten içe katılan müziğin doğurgan kaynağıdır.

25. DİL ÖNCESİ-ŞİİR

1. Söz duyguyu bozar; o söz bir şiir bile olsa.

2. Dil öncesi dönem bastırılmaz, dilin eklemlenişi ile üzeri örtülür. Yoksa meditasyonun sözel dışı süreçlerinde açığa çıkan ruhsal-duygusal, dil dışı süreçleri nasıl açıklayabilirdik? Şairlerin dil üzerinden hareketle, bu örtük alanı açığa çıkararak dile yeni bir söyleyiş getirmelerini nasıl açıklardık. Özellikle şairler, öznenin, anadilin anestezik etkilerine tam da tutsak olmadığını, anadili yeni bir biçimde kurduğunu kanıtlamıyor mu?

26. DİL ÖNCESİ-AŞK

1. Bebekteki yaşantılanışı bakımından anne-bebek aşkı, mistiklerdeki belirgin bir nesneye bağlanmayan aşkın, ama bir akış halinde salt içte yaşanan aşkın ve yaşam pınarının kökenidir.
2. Dil öncesi alandan da çok şey katıldığı için, aşk sürecinde pek çok yaşantı ve duygu, bu nedenle dile getirilemez.
3. İç sessizlik anlarımız (dil dışı alan) aşka benzer bir süreç yaratabilir, çünkü bu içe dalış, zaten aşkın doğduğu odağa yönelik bir yolculuktur, bu nedenle aşkın doğduğu odağı tetikleyebilir.

27. DİL ÖNCESİ-SANAT

1. Dil, emosyonel boyut üzerinde anestezik bir etki yaratır. Çünkü bir kelimenin arka boyutlarında, onlarca emosyon sıkıştırılmıştır. Bu emosyonlar, onları anestezik etki altına almış olan tek sözcüğün baskısıyla bile, bilinç düzleminde net olarak algılanma olanaklarını yitirir. Özne, çağrışım sisteminde, emosyonel bir değer taşımadan akıp giden bu kelimelerin, bu cümle akışlarının pasif bir izleyicisidir sadece. Kastrasyonların basıncına mâruz kalmalarından dolayı kelime çağrışımlarının hızı artar. Böylece kelimelere eklemlenmeleri kastrasyonlar tarafından engellenen emosyonlar, ruhsallıkta serbest dolaşıma giremez. Sonuç olarak, düşünce çağrışımları, emosyonel yüklerinden boşalırlar. Ama bu emosyonel kayıplar pek o kadar da geri dönüşsüz değildir. Yoksa nasıl olurdu da bu alandan haber veren şiirler yazılabilir, besteler yapılabilirdi.

Kelime nesnenin, imgenin ya da duygunun bir hatırlatıcısıdır sadece, asla onun eşdeğeri değildir. Bu yüzden kelimeler, zamanla, varoluş tezahürlerinin -nesne, imge ya da duygular anlamındaki tezahürlerin- yerini alarak, onların psişik yapımızda denk geldikleri emosyonel karşılıkları ve değerleri de iptal ederler. Böylece otomasyona bağlanan konuşma ve düşünme eylemi, artık, öznenin emosyonel zemini ile bağlarını koparır.

2. Anadil kastre edicidir. Özgün, otantik duygulanım dünyamız, onun tarafından kastrasyona uğratılır. Bu nedenle sadece Ödipal dönemde uğranılan seksüel kastrasyon söz konusu değildir.

Düşüncelerin hızı, duyguların akış hızlarından daha fazladır, çünkü kastrasyonların görünmez dehşetlerinden kaçıldığı ve onların basınçlarına mâruz kalındığı için, düşüncelerin akış hızı, kastrasyon kaygılarının üzerinde anestezik bir bariyer yaratmak üzere artar ve bu nedenle düşünmeden de tek saniye geçirmeyiz. Çünkü duygularımızın dirimselliği, anadile giriş ve sonrasındaki kastrasyonlar nedeniyle (özellikle ergenlikten itibaren) hayatiyetini kaybeder. Aynı zamanda, duygularımızın dirimselliği, kastrasyonların nevrotik düşünce üretimini yoğunlaştırması nedeniyle, çağrışımsal ivmesi aşırı artmış düşünce akışları tarafından geride bırakılarak iptal edilir, açıkçası kastrasyona uğrar. Bu çıkmazdan bizi bir ölçüde şiirin dili, ama ağırlıklı olarak müziğin dili kurtarır ve kaybedilmiş olanı – duyguların dirimselliği, bakirliği anlamında- yeniden hayata iade eder. Bu nedenle kendi iç varlığını yaşamak isteyen insan, konuşmayı öğrendiği kadar susmayı da öğrenebilmelidir, eğer orijininde varlıkla temasa geçip varlığın(ın) şaşırtıcılığını yaşamak istiyorsa. Burada Eckkehart'ın şu sözünün anlamı sanki anlaşılır hale gelip gizeminden sıyrılıyor: "Sus ki sende Tanrı konuşsun!"

3. Yaratma, unutulmuş olandan bir şeyleri hayata kazandırmaktır.
4. Özellikle senfonik müzik, anne kucağının (dil öncesi) güvenli dünyasına bir geri dönüş, orada dinlenme ya da o kökten kaynağını alan bir yaratıcılık değil midir? Burada yaratıcılığı önce sanatçı için yaratıcılık, izleyici için ise kendi örtük alanlarını keşfetme yaratıcılığı olarak anlıyoruz.
5. Erkeğin özleminde olan, kadının doğasında vardır. Kadının ruhsal derinlikte sahip olduklarına, erkek erişme özlemi içindedir. Ama bir koşulla: Bu kadının sağlıklı gelişmiş olduğunu var sayıyoruz... Sanat, şiir, müzik, erkeğin kadından, ilkin anneden, sonra da eğer derinleşen bir ilişkileri söz konusuysa sevgilisinden alıp hayatına aktararak kendisini dişi boyutta tamamlama sürecidir. Bu süreçte geçilen farkındalık aşamaları, erkeği yaratıcılığa ve bilgeliğe taşırken, kadın, bunların ham yaşantı, doğrudan

yaşantı hallerine zaten sahip olduğu için suskunluk içindedir. Eksikliğinden uzak olduğu için bunları dile dökmesine gerek yoktur. Oysa erkek, böyle bir süreçte erkek olurken aynı zamanda insan da olur, insanlaşır. Sanatçılar neden genelde erkek olur sorusuna sanki buradan bir yanıt gelmektedir. Kadın, bu ruhsal içerikleri kendi sütü gibi, erkeğe emzirmek üzere sunar. Oral dönemin (libidinal füzyon) katılımıyla yapılanan OGP süreci ile birlikte erkek, kadın karşısında olmakta-eksik, yarım varlık pozisyonundan kurtulur.

6. Sanatın, mistisizmin kökü (yaşantısal üretici odağı) dişidir.

7. Olabildiğince sağlıklı dil öncesi köklerden de bir bilgelik, bir mutluluk kökü, doruk deneyimler olanağı yakalanabilir mi? Orgazm hazlarındaki eksikliğin yarattığı anhedoni krizlerinin ara tatilleri olarak normal nevrotik düzlemde olup bitenler zaten budur.

8.Anadile tutsak insan, varlığın anavatanından (libidinal füzyon), onun dil dışı söyleminden, yoğun, tok ve dolu duygu akışlarından, sanatı üreten ilk ham duygulanımlarından sürgün edilmiştir. Kaderin yüzümüze güldüğü nadir anlarda, dilin askıya alınır gibi olduğu aralıklarda, şiirin ve müziğin gizemli yıldırım çarpmaları, anadilin ölüler diyarını kısa bir an için aydınlatır. Burada herkes, varlığının derin dilini yalnızca kendi adına anlar, hiçbir kanıta gerek duymadan. Varlığın bu boyutu, kendiliğinden kendisinin kanıtıdır, ötekinin onayına gerek kalmadan.

9. "Tarifsiz duygular içindeyim, anlatılamaz duygular bunlar!" diyerek çalkantılı duygusal deneyimlerimizi dile getirdiğimizde, aslında şöyle demek isteriz: "Yaşanmış ama kökenlerini, ilk yaşantı anlarını unuttuğum için, bunların kendi aralarındaki irtibatlarını kuramamam nedeniyle bana, dilde ifadeleri imkânsız görünüyor. Bu yüzden şu an, tarafımdan gizemli olarak algılanıyor."

Her nedense bu duygular şaşırtıcı biçimde bize o kadar da yabancı gelmez, daha ziyade âşina gelir. Çünkü bu duygusal süreçler kökenleri bakımından ya dil öncesidir ya da kısmî olarak dil sonrasıdır, ama bilinç düzleminde net hatırlanmaları çok zor olsa da, bilinçdışı kayıtlar üzerinden, onlara âşina olduğumuz sezgisi bize iletilir.

10. Sanat eserleri ölümün elinden bir şeyleri kurtarmaz, unutuluşun elinden bir şeyleri kurtarır. Unutulmuşu yeni bir formda (plastik sanatlar formunda diyelim) üretir. Onu unutulmuşun unutulmuş dilinde başarılı bir ifadeyle dile getirdiğinde, bizi, derin köklerimize kadar etkileyen bir yapı ortaya çıkmış olur. Yoksa hiçbir sözcük ile ifade edilmeyen, salt sesten oluşan senfonik müzik, ulus ve dil farklarını aşarak bizi nasıl etkileyebilirdi? Bu bakımdan kimin söylediğini bilmediğim şu söz, önemli bir kanıt değil mi? "Müzik insanda hiç yaşanmamış bir mazi duygusu uyandırır." Ama bence o mazi yaşandı, çünkü müziğin -o eseri ilk kez dinliyor olsak bile- bize çok âşina gelmesinin başka bir açıklaması olabilir mi? Bu nedenle müziğin dünyasında, kendi geçmiş bütünlüğümüzün (özellikle libidnal füzyon bütünlüğünün) kısa bir dinlencesini yaşamış, o köklerden hareketle yenilenmiş, zindeleşmiş oluruz. Parçalanmış özne, uzak geçmişindeki bu ruhsal bütünlük odaklarından dönem dönem kısmî transferler aracılığıyla, güncel zamanda ruhsal bütünleşme fırsatlarını yakalamış olur. Yoksa tüm ömür boyu böyle bir sürgüne nasıl katlanılabilirdi ki?

11. Kastrasyonların ağır baskısı, ruhu emosyonel bir vakumda derin can sıkıntısının (havf'ın) kıskacına aldığında, libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesi ve senfonik ruhsal akışkanlık zaafa uğrar. Böyle bir ruhsal tutsaklıkta dans, geçici bir iç özgürlük sağlar. Çünkü dans, psişik alanda kaotik olandan kozmik olanın uyumuna geçiştir (libidinal füzyonun senfonik ruhsal akışkanlığına bir geçiştir).

III. BÖLÜM: CİNSEL BASTIRMA VE OGP'DEKİ KETLENMELERİN ÇEŞİTLİ GÖRÜNÜMLERİ

1.NN ÇERÇEVEDE YETİŞKİN ORGAZMI İLE ÇOCUKSU ORGAZMLARIN KARŞILAŞTIRILMASI

Kitabın önsözünde, normal nevrotik yetişkinlerin (toplumun ortalama bireyi) orgazmından söz edilmişti. Şimdi bu orgazmı, Ödipal dönemdeki bir çocuğunki (3-6 yaş arası) ile coşkusal yaşantı bakımından karşılaştıralım: Ödipal üçgenden geçmiş olan kastre yetişkin özne, orgazm hazlarını eksiksiz yaşama şansını genelde kaybeder. O zaman yetişkin öznenin, coşkusal yoğunluk bakımından orgazmı hangi düzeydedir? Olsa olsa, fallik (Ödipal) dönemde erotik hazları bakımından engellenmemiş ve ürkütülmemiş bir çocuk, orgazmını ne yoğunlukta yaşayabilecek idiyse, yetişkin özne de orgazmını o yoğunlukta yaşayabilir. Ödipal dönem çocuğu ideal sağlıklı koşullarda (cinsel hazları bastırmaya mâruz kalmamışsa) ortalama 4-5 sn süren ve ruhsal, bedensel donanımı ile uyumlu bir orgazm yaşayabilir. Ama bu orgazm, elbette ergenlikte başlaması gereken OGP değildir. Yetişkin kastre öznenin orgazmının coşkusal boyutu, en iyi durumda, Ödipal dönem çocuğununki kadardır, ama pek çok örnekte bu düzeyin de altında kalır. Çünkü Ödipal dönemde ve daha öncesinde mâruz kalınmış çeşitli kastrasyonlar, ergenlikte daha da şiddetlenmiş olarak açığa çıktığında, küçük çocuk için tanımladığımız orgazmın haz potansiyeli bile, erozyona uğrar. Yani bir başka deyişle NN ergen ya da yetişkin özne için şunu söyleyebiliriz: Hormonal düzeyde bir yetişkinin bedenine sahiptir ama orgazmın coşkusu bakımından çocuksu masturbasyonun orgazm seviyesinde kalmış hatta onun da altında seyreden bir hazda tutsaktır kastre yetişkin özne… Bu büyük kayıp, ruhsal bütünleşmenin kastrasyonlar nedeniyle tamamlanmamasının sonucu olduğu gibi bir yandan da bu ruhsal bütünleşmenin temel engelidir.

Freud şunu söylüyordu: "Eğer çocuk yapmanın daha zahmetsiz bir yolu olsaydı, galiba hepimiz bu yolu tercih ederdik." Mutluluğunun temel üretken odağı olabilecek cinselliğinin, mutsuzlukların ürediği bir kaynağa dönüşmesi nedeniyle özne ağır bir bedel ödemektedir. Bu sonucu baskıcı kültürlerin bir başarısızlığı olarak kaydedelim.

Normal nevrotik yetişkin (toplumun ortalama bireyi) orgazmı ile küçük çocuk orgazmını karşılaştırırken görüşümü desteklemek için "Dünyanın Kökeni: Vajina adlı kitaptan bir alıntı sunuyorum:

" Masturbasyon yaparken bacakların sıkıştırılması oldukça yaygındır. Çok sayıda anne ve baba, kızına bunu herkesin yanında yapmamasını tembih etmek zorunda kalmıştır. Genç bir kız, oyun parkında düzenli olarak bedenini kıpırdatarak oturduğunu hatırlıyor ve sonuçta ulaştığı orgazmın yetişkinlikte yaşadıklarından pek farklı olmadığını söylüyordu. Annesi ona, yaptığı şeyin yanlış olmadığını ama başkaları onu izlerken bunu yapmamasını usulca söylemişti. Bunu uygulamak zor olmamıştı. Anaokulundayken bir başka kız bunu açıkça yapıyordu ama anlaşılan ondan başka kimse onun ne yaptığını bilmiyordu. Küçük kız buna çok şaşırmıştı. Bu ne pis kız böyle diye düşünmüştü, bu gibi şeyleri odanda yalnızken yapmak gerektiğini bile bilmiyor."(Drenth 2007: 59)

Alıntıda da görüldüğü gibi en şanslı durumda yetişkin orgazmı, çocukluktaki haz düzeyini koruyabiliyor. Yukarıda sözü edilen genç hanım oldukça şanslı görünüyor. Bir de onun, kompleks yaratmayacak bir anneye sahip olduğunu düşünürsek. Ama burada bir soru sormamız gerekiyor: Ne oldu da bu genç hanım, orgazmının haz seviyesi bakımından çocukluğundaki seviyeyi aşamamıştır? Gelmesi gereken yetişkin orgazm seviyesini neden yakalayamamıştır. Çünkü OGP, ergenlikte açığa çıkacak olan bir haz potansiyeli olarak çocuksu orgazm hazzının çok ötesindedir ve bu hanımın yetişkinler için geçerli eksiksiz orgazm hazzını yaşayabilir bir seviyeye gelmesi gerekirdi. Bu tökezlemenin sebebi nedir? Çeşitli kastrasyon müdahalelerinin, yetişme yıllarının seyri içinde bu genç hanımın üzerinde -Ödipal dönem ya da ergenlik dönemi kastrasyonları- etkili olduğu ihtimalini düşünmek zorundayız. Ya da en geniş kastratör alan olarak toplum, bu işi kolayca halleder.

2.ÖDİPAL DÖNEMİN ÇIĞRINDAN ÇIKARTILMASI

OGP'nin bunca kayıplara uğratılarak, adeta geri döndürülemez bir felaket haline gelmesinin temelleri, Ödipal dönem öncesinden başlayarak ve özellikle Ödipal dönemde atılmaktadır. Ödipal dönemde genital cinselliğinin ayırdına varan küçük çocuk, bütün dikkat ve faaliyetlerini cinsel organlarına yöneltir. Felaket işte burada başlar. İnsan yavrusunun cinsel gelişiminin, eksiksiz orgazm hazzını yaşama kapasitesi olarak verili genetik programı, bu dönemde, geleceğe doğru gelişip serpilebilecekken, kültürün temsilcileri olan ebeveynin tehditleri ile büyük bir darbe yer. Özellikle ebeveynin bakışlarında dile gelen dehşet ve ayıplamalar, küçük çocuğu daha o anda kastrasyona uğratır. Ebeveyn, kastrasyona ve ensest yakınlaşma olasılıklarına ilişkin kendi dehşet hislerini, başarılı bir biçimde çocuklarına aşılamış olur. Ebeveynin bakışlarında dile gelen dehşetin bu kadar etkili olması, bir kültürün binlerce yıllık ölümcül yasağının baskısı nedeniyledir. Burada çocuğa bütün ağırlığı ile yüklenen, aslında anne baba değil, bütün bir yasakçı kültürün, ebeveynin bakışlarında kendini ifşa eden binlerce yıllık dehşetinin ağırlığıdır. Ebeveynin bakışı, bu nedenle, kişisel bir tutumun çok ötesinde, bir kültürün tüm ölümcül yaptırım gücünün ifadesidir. Hele erkek çocuksa söz konusu olan, "pipi"sinin kesileceği tehditlerinin ardı arkası kesilmez. Gerçekte küçük oğlanın "pipi"si kesilmez, ama Ödipal sürecini, kendi yaşı, bedeni ve ruhsallığı ile uyumlu bir biçimde orgazmik hazda tamamlayıp aşmasına fırsat tanınmadan, ergenlikte açığa çıkacak olan eksiksiz orgazm hazzı önceden kastre edilmiş olur. Peki, bu çocuk hiç olmazsa Ödipal döneminin orgazm hazlarını yaşayabilmiş midir? Genellikle yaşayamamıştır. Çünkü daha ergenlikteki OGP'ye gelmeden önce, küçük çocuğun Ödipal döneme özgü çocuksu orgazmları ve bunların hazları kastre edilmiştir. Bu dönemde yapılandırılan kastrasyon dehşeti, bilinçdışına çökerek öznenin orgazm hazlarını ömür boyu kastre eden bir bekçi rolünü üstlenmiştir. Yetişkinin orgazmının, kendi çocuksu orgazmının bile gerisinde kalışının sebebi budur.

Ödipal dönem aslında, çocuğun, cinselliği anne – baba ilişkileri ve onların rol modelleri üzerinden sağlıklı biçimde öğrenme süreci olmalıyken, bastırmalar ve kastrasyon tehditleri nedeniyle çeşitli cinsel korku ve sıkıntıların kaynağı olmaktadır. Oysa anne-baba arasında, elbette kabul edilebilir sınırlarda kalmak üzere, onların birbirlerine yönelik sevgi gösterileri ve bu sevgi gösterilerinin yine kabul edilebilir düzeyde erotik bir ima içermeleri, küçük çocuklar üzerinde yıkıcı değil, yapıcı bir etki yaratır. Onların birbirlerine bu türden yaklaşımları, küçük çocukların üzerinden kastrasyonun ağır yükünü kaldırır. Küçük çocuk, anne-baba arasında sevgi ve erotik tezahürün belli düzeyde örneklerini gördüğünde, sevgi ve erotizmi bütünleştirmeyi ve bu bütünlüğün kutsanmış anlamını kendi hayatına, ruhsallığına taşımayı öğrenecektir. Ama tabii ki cezalandırılan bir cinsellikten, cinselliğin iğrenç bir şey hatta bir suç olduğunu öğrenecektir. Aile içinde, anne-babaların en büyük korkuları ve ne yazık ki çocuklarına, onlarda dehşet uyandıracak şekilde yansıttıklar korkuları, çocuklarının kendilerine yönelik ensest talepleri ihtimalidir. Böyle bir olasılık var mı? Elbette var. Ama küçük çocuktan gelebilecek bu taleplerin yönü, ustalıklı bir biçimde, bazen mizahın gücünden de yararlanılarak dış figürlere kaydırılabilir. Kısacası akla gelebilecek pek çok ustalıklı çözümlerle küçük çocuk dehşete mâruz bırakılmadan sorun halledilebilir. Çocuğun karşı cins ebeveyne yönelen böyle bir erotik yatırımı (çocuksu düzeydeki yatırımı), rol modellerine bağlı öğrenme sürecinin bir parçası olarak ustalıkla yönetilip değerlendirilebilseydi, Ödipal süreçler felaketlerle sonuçlanmazdı.

Psikanaliz literatüründe küçük çocuğun ebeveynlerine (zıt ebeveyne) yönelik erotik-libidinal yatırımları, öylesine yüklü yatırımlar olarak dile getirilir ki, sanki küçük bir çocukla değil de adeta eksiksiz orgazm hazzında tamamlanmış yetişkin bir OGP öznesi ile karşı karşıya gelmişiz gibidir. Oysa OGP penceresinden bakıldığında, küçük çocuk eksiksiz orgazm hazzını hayata geçirmede son derece yetersizdir. O zaman bu tezleri ileri sürenler, kendi kayıp hazlarının yarattığı agresif ve nevrotik cinsel eğilimlerini, küçük çocuğa yansıtıp, onun varlığında yeniden inşa ederek konuşuyorlar ve küçük çocuğu tehlikeli bir cinsel ajan gibi algılıyorlar demektir.

Küçük çocuk için en büyük tehlike, dışa açık doğal eğilimlerinin, önüne set çekilerek aile içi dar çerçeveye tutsak edilmesidir. Sağlıklı küçük çocukların ilgileri, gerçekte dış dünyaya yöneliktir; bu nedenle karşıt ebeveyne aşırı bir erotik yatırım yapmak öncelikli tercihleri değildir.

3.OGP'DEKİ KAYIPLARIN İKAMELERİ

1.Doğal olanın varlığı, yokluğunun yarattığı hastalıklarla kanıtlanır. OGP, cinsel sahnede belirmediği zaman, ruhsal alanda bu boşluk hangi nevrotik rahatsızlıklarla doldurulur? Aşağıda belirteceğim tutum arızaları ya da nevrotik rahatsızlıklar, büyük olasılıkla ruhsal yapıya, bastırılan cinselliğin bir ifadesi olarak yansıyacaktır. Cinsel haz alanı kısıtlı her insan, bu arızaların bir ya da bir kaçını sergileyecektir. Çünkü hiç kimse, bu büyük haz potansiyelinde uğradığı kaybı gönül rızası ve hoşnutluğu ile kabul etmeyecektir. Bu kayba muhakkak bilinçdışı düzlemden bir tepki verecektir. Tamlığından eksiltilmiş olan özne, bu oldubittiyi ya aşırı bir nevrotik pasiflik ve gizil nevrotik bir agresyonla üstlenecektir ya da aşırı bir bencillikle ve açık agresyonla yani nevrozların, agresyon eşliğinde dışa vuran türleri ile bu oldubittiye yanıt verecektir. Burada bencillik ya da haset tanımlaması ile şu ruhsal mekanizmayı anlamamız gerekiyor: Özne, kendinden gasp edilmiş olanın başkalarından gasp edeceği ikamelerle onarılması mümkünmüş gibi, bilinçdışı bir yanılsama üzerinden, kaybettiklerini geri alma beklentisiyle kapıldığı bir yanılsama içindedir; çünkü içeride yitirilen –bastırılan- dışarıda aranır.

Böyle bir kayba her özne bilinçdışı düzlemden, kendi yaşam öyküsüne ve ruhsal gelişiminin çeşitli noktalarında uğradığı saplanmalara bağlı olarak ve ancak, kişiden kişiye değişen takılma noktaları ile açıklanabilecek tepkiler verecektir. Demek ki kişiden kişiye değişen nevroz çeşitleriyle karşı karşıyayız. Burada daha ziyade çift yönlü bir trafikten söz edebiliriz. Öznenin gelişim aşamalarında uğradığı ruhsal kayıplar ya da takılmalar, cinsel enerjinin bastırılarak patoloji üretmesine yol açarken, açığa çıkan patolojiler de bastırılan cinselliği kronik hale getirecektir. Yani cinsel bastırmalar nevrozları üretirken, yapılanmış nevrozlar da cinsel bastırmaları kronik hale getirir. Veya geçmişin hastalıklı nesne ilişkileri (insan ilişkileri), nevrotik patolojiler üreterek cinselliği bastırırken, bastırılan cinsellik de nevrozları kronik hale getirir. Diyebiliriz ki çift yönlü işleyen bir trafik devreye girecektir. Özetle, bu arızalardan (nevrozlardan) biri ya da bir kaçı öznenin yaşam öyküsüne bağlı olarak onun ruhsal sahnesine egemen olacaktır. Nevrozların bir bölümü ise, nevrotik kötülük iradesinin egemenliği altında tezahür eder (en azından sadist insanların varlığını hatırlayalım). Nevrozların bu türü için şu formülasyonu ileri sürebiliriz: "Bastırılmış cinsellik, kötü niyeti üreten odaktır." ya da "Nevrotik libido, insanların birbirlerine her anlamda kumpas kurmalarının itici gücüdür." tezlerini dikkate alarak, kötülüğün tezahürleri olan bu tür nevrotik arızaları, aşağıda ana başlıklar arasında sıraladık. Ancak aşağıda sunacağımız nevrotik arızalardan önemli bir kısmının, bir kötülük tezahürü olmadığını, ama özneye çok zarar verdiğini belirtelim; aslında kötülük öznenin kendisine dönmüştür:

1. Kıskançlık, haset, açgözlülük: Özne, orgazm alanındaki haz kayıplarının, kendisi dışında herkeste eksiksiz bir biçimde yaşanmakta olduğu yanılsaması üzerinden, bilinçdışı bir tutum olarak, ötekilerin eksiksiz orgazm hazzını kendine aktarma şeklinde bir gasp talebi ile yüklüdür. Tabii ki neyi gasp edeceğini net bir biçimde bilemez, ama bir şeyleri gasp etmesi gerektiğini bilir. Bilinçdışı olan bu talep, ötekinin sahip olduğu her şeyi gasp etme şeklinde kopyalanarak alanını genişletir. Bundan sonra artık özne, sonu gelmez tamahkârlığın tutsağıdır. Birinin elinden görünürdeki bir şeyi kapmaya çalışırken, aslında gasp etmek istediği bir başka şeydir.

2. Poz kesme ve tüm abartılı davranışlar: Sahih olmayan bir varoluşu telafi girişimi olarak… Çünkü özne sahih bir varoluşu yaşayamadığını, kendisi ile ilişkisinde samimiyetten yoksun olduğunu, çoğu kez açık bir farkındalık düzeyinde olmasa da derinden derine duymaktadır. Yani o, örtük bir önsezi ile varoluşundaki sahteliğin farkındadır. Burada poz kesme ya da abartılı davranışlar, özneye, olmadığı kişiyi oynama olanağı sağlayan bir soytarılık olarak sahnede belirir.

3. Aşağılık duygusu: Sahih olmayan varoluşun bir başka sonucu olarak… Özne kendi varoluş potansiyeline erişemediği, kendisinin gerisinde kaldığı zaman, bu hissiyatı bilinçdışı üzerinden aşağılık duygularına, yetersizlik duygularına tercüme ederek deneyimleyecektir.

4. Dedikoduculuk: Özne eksiksiz hazdaki kaybı nedeniyle, ötekilerin eksiksiz olduğunu varsaydığı hazlarını merak etme yönünde bilinçdışı bir ilgi geliştirir. Ötekinin sahip olduğu her şeyi, onun muhteşem hazzının ikameleri olarak görür, bu nedenle ötekinin sahip olduğu her şeyi, dedikoducu bir merakla sürekli mercek altına alır. Asli merakı, ötekinin her şeyini hasetle izleme şeklinde alanını genişleterek, sonu gelmez dedikoduculuğu tetikler.

5. Özyıkıcılık: Eksiksiz orgazm hazzında kaybın yarattığı agresyonun, bilinçdışı bir eğilim olarak öznenin kendisine yönelmesi. Hazzını eksiksiz yaşayan bir öznede, böyle bir yıkıcılığın tüm zemini ortadan kalkar.

6. Uyduculuk: Eksiksiz hazda kayıplar, kastratör iktidar odaklarının baskıları karşısında boyun eğme sonucunda gerçekleşir. Ama bu sınırda kalınmaz, özne kastratör odaklar karşısında boyun eğici tutumunun alanını genişleterek, insanlar arası ilişkilerinde, bilinçdışı bir eğilimle boyun eğici bir tutum geliştirebilir.

7. Yalancılık: Eksiksiz hazzı yaşama yetersizliğinin sonucu, öznenin sahih varoluş eksenine yerleşememesidir. O zaman bir tutum olarak, öznenin, sahih olmayan varoluşunu personalar üzerinden maskeleme çabası anlamındaki yaygın yalancılık (bilinçli yalancılıkla karıştırılmamalıdır) stratejisine tanık oluruz… Özne çoğu kez, bu tür bir yalancılığa yaptığı yatırımın farkında değildir. Ya da farkında olduğu nevrozunu dışa yansıtmamak için, olmadığını olmak rolünü üstlendiği bir yalancılığı sürdürebilir.

8. Aşırı tüketim (nesneler, yani alış-veriş, aşırı yeme ve haz üretmeyen cinsel etkinlikler olarak): Özne, hazda esasi kaybın ruhsal vakumunu, bu tür eyleme vurmalarla kapamaya çalışmaktadır.

9. Fobiler, cesaretsizlik: Eksiksiz hazda kayıplar, her zaman dış tehditlerle (Ödipal dönemde uygulanmış ve hep sürüp gitmiş iktidarın tehditleri ile) yapılandığı için, fobiler ve cesaretsizlik de bu tehditlerin bilinçdışındaki sürekli varlığının bir tercümesi olarak ruhsal sahnede belirir.

10. Özgüven eksikliği: Sahih olmayan varoluşun bir başka ifadesi olarak… Özne sahih varoluşunun içine yerleşemediği için, özgüven duygusunu yapılandıramamaktadır. Bu konularda paket eğitim programlarına katılsa da özgüven duygusuna, ancak performatif bir rol olarak ve görünüşte erişebilir.

11. Utanç, suçluluk ve günah duyguları: Eksiksiz hazda kayıplar, utanç, suçluluk ve günah duyguları özneye dikte edilerek yapılandırıldığı için, bu duygular, bastırılmış cinselliğin kurucu unsurları ve ayrıca eylemsel cinsellikte açığa çıkan çatışmalar olarak, her zaman kendilerini belli ederler. Özellikle cinsel ilişkilerin tadını kaçırmak üzere yeniden ruhsal sahnede boy gösterirler. Ama iş burada bitmez, nevrotik utanç, nevrotik suçluluk ve nevrotik günah duyguları, öznenin diğer ruhsal süreçlerine de kopyalanarak alanını genişletir.

12. Durumla orantısız öfke ya da agresif tutum: Eksiksiz hazda kaybın yarattığı bilinçdışı agresyon, öznede kendisinin de nedenlerini tam kavrayamadığı öfke patlamalarına yol açacaktır.

13. Negatif savunma mekanizmaları: Özne, kastrasyonlar nedeniyle cinsel güdülerini ve eksiksiz orgazm hazzını bastırırken, bu bastırmayı sürekli aktif halde tutabilmeyi, kendisinin kişisel gelişim öyküsüne bağlı olarak yapılanmış çeşitli savunma mekanizmaları ile mümkün kılmaktadır. Konuya ilgi duyanlar, Anna Freud'un "Ego ve Savunma Mekanizmaları" adlı kitabına bakabilirler (Freud, Anna 1989).

14. İnsanlarda açık arama: Kendisindeki varoluş eksikliğinin, başka insanlara bir yansıması olarak… Çünkü özne, eksiksiz hazlarındaki kayıplarını, bir varoluş eksikliği olarak deneyimlediği için, kendisinde kabullenemediği bu eksiklik hissini, başkalarında bulup ortaya çıkaracağı eksiklikler üzerinden telafi etmeye çalışır.

15. Samimiyetsizlik: Sahih olmayan bir varoluşun yarattığı bir başka sonuç olarak… Özne hem kendisiyle hem ötekilerle ilişkisinde kendisini eksik, eksiltilmiş hisseder ve çoğu kez bu rahatsızlık hissini, olmadığını olmak rolüyle gidermeye çalışır. Özne kendisini tanımadığı için, hem kendisiyle hem ötekilerle kurduğu ilişki, elinde olmadan sahih yani samimi değildir.

Ruhsal gelişim aşamaları, kastrasyonlarla engellendiğinde, nesnesini bekleyen arketiplerin baskın gücü nedeniyle insan, bilinçdışı bir yönelimle kendisindeki gelişim eksikliklerini kapatacak, onaracak dış nesneler ya da çözümler arama ihtiyacı duyacaktır. Bu ihtiyacın kendisini zorladığı aktarımlar üzerinden, bilinçdışı bir sezgi ve umutla onarıcı olacağını düşündüğü insan ilişkilerine yönelecektir. Bu nedenle tamlığından eksiltilmiş özne, aslında sahih ilişki kuracağı ötekini aramamaktadır. Ötekinden, kendisindeki eksiklikleri onarmasını beklemektedir. Ötekine yansıttığı aktarımlar üzerinden, aslında kendi aktarımları ile ilişki kurar, ötekini, kendi aktarımları ile donattığı yansıma bir kişiliğe dönüştürür. Bu nedenle kastre öznenin öteki ile kurduğu ilişki, asla sahih bir ilişki değildir (mecburi bir samimiyetsizliktir) ve ötekini gerçekten tanıyabilme olanağını işin en başında iptal eder. Kastre özne, zaten kastre edilmişliği nedeniyle kendisini tanıyamadığı ve kendisiyle ilişkisi de samimi olmadığı için,

aslında ötekini de tanıyamaz. Öznenin üstü örtük yalnızlığı budur; özne hem kendisinden hem de ötekilerden yalnız kılınmıştır, tabii öteki de elbette daha farklı bir durumda değildir.

16. Aşırı kontrolcü tutumlar: OGP, varoluşta sahihliğin nihai test noktasıdır. Bu nedenle özne, bütünselliğinin veya sahih varoluşunun yıkımını engellemek için ya da bu yıkıma defansif bir tepki olarak, bilinçdışı bir tutumla şu yolu izleyebilir: Gerek kendisini gerekse ötekileri kontrol altında tutmakla, varoluştaki eksikliğini bir bütünlükte tamamlayarak denetleyebileceği yanılsaması içindedir. Patolojik ego şişkinliği üzerinden üst iktidar pozisyonuna geçtiği, bunun kendisine bütünleşmişlik hissi verdiği yanılsamasına kapılmaktadır. Kendinde bütünlüğü olan özne, bu yol ve yöntemlere gerek duymaz.

17. Homofobi: Özellikle heteroseksüel ilişkilerde hazda eksiksiz orgazmın başında ciddi belalardan biri homofobidir. Özne, cinsel güdüleri ve eksiksiz orgazm hazzı, özellikle Ödipal dönemin kastrasyon tehditleri ile bastırılırken Ödipal'in hem pozitif hem negatif yamacına tutsak kılınır. Ödipal'in pozitif yamacının faturası bile negatif yamaç üzerinden ödenir (bu cümledeki bilgi sıkışıklığı daha sonraki sayfalarda netleşecektir). Özne OGP düzlemine geçemiyorsa, başka diğer sebeplerin yanında, bilinçdışı bir tuzak olarak, bu iki yamacın (odağın) da baskısı altında olabilir. Bu nedenle Ödipal'in negatif veya pozitif yamaçlarının baskısı altında olanlar, kapıldıkları bilinçdışı panik nedeniyle eşcinselliğe kaymamak için, sürekli ceht halinde olacaklardır ve bu durum, kapıldıkları gizil stres nedeniyle eksiksiz orgazm hazlarını engelleyecektir. Ödipal dönemdeki kastrasyona ödenen bir bedel olarak Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçları, o zaman normal nevrotik özneyi raydan çıkarmak için sürekli bir tehdit oluştururken, örtük ya da yarı örtük eşcinsel eğilimlerin de müsebbibidir. İçteki bu tehdit odağı, normal nevrotik öznenin huzurunu sürekli kaçırmak için aktif bir haldedir. Bu tehdit, özne tarafından ya yarı bilinçli hissedilir veya bilinçdışından etki yapar. Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçları üzerinden de bastırıldığı için OGP'nin açığa çıkabilmesi, iki yamacın da öznenin farkındalık düzeyine gelmesini gerektirir. Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçları, başka türlü aşılıp geride bırakılamazlar. İşte bu yüzleşme ihtimalidir ki öznede tehdit altında olduğu hissini uyandırır. Ödipal'in her iki yamacı nedeniyle yaşadığı kaygılar, öznenin orgazmını eksiksiz hazda tamamlamasını, bilinçdışından sürekli engellemektedir. Bu nedenle homofobinin görüldüğü her yerde, öznenin dehşet duygularını, çaresizliklerini gözlemleyeceğiz.

18. Coşku eksikliği: Sahih olmayan bir varoluşun kaçınılmaz sonucu olarak sahnede belirir. Varoluşunun kökleri ve ruhsal potansiyelleri ile bağları kopan özne, eksiksiz hazda bir kayıp olarak uğradığı bu oldubittiyi, aslında esasi bir kayıp hissiyatının eşliğinde mutsuzluk olarak deneyimleyecektir. Performatif coşku halleri, örneğin eğlence mekânlarının yapay neşe üreten performansları ya da kimyasal ajanlar, coşkuda sahihliğin asla teminatı değildir.

Tanımladığımız bütün bu ruhsal sıkıntıların bilinçdışı süreçlerin sonucu olduğunu bir kere daha belirtelim.

Yukarıda saydığımız ve sayılabilecek pek çok ruhsal arızalar, Ödipal ve Ödipal öncesi dönemlerdeki takılma noktaları ile bağlantılı olarak, öznenin kişisel yaşam öyküsü çerçevesinde açıklanabilmek üzere OKCE'ye yansıyan dışavurumlardır. Bu arızalar, kişisel tarihin gelişim aşamalarına (insan ilişkileri, ebeveyn ilişkileri) ilişkin takılmaları ifşa ederken, aynı zamanda OKCE'yi de inşa eder. OKCE, ruhsal dünyamızda, yukarıda tümü değilse de ana çizgileri belirtilen arızalar yapılanmadan ortaya çıkmaz. Kısacası ruhsal yapıdaki arızalar, kayıplar ister istemez orgazmik hazda da derecesine göre kayıplarla sonuçlanacaktır ve elbette eksiksiz hazdaki kayıplar aynı zamanda bağlantılı oldukları ruhsal arızaları giderek daha da kemikleştirecektir. Bu nedenle OKCE bir neden değil elbette ki bir sonuçtur.

Orgazmının sahihliği ile insanın ruhsal varoluşunun sahihliği arasında elbette doğrudan bir bağlantı vardır. Vardır, çünkü eksiksiz orgazm hazzındaki kayıplar, ruhsal yapıda bir kaybın kanıtıdır… Burada, insan varoluşunun sahihliğinden söz edilirken, onun ruhsal varlığının spontanlık niteliği belirtilmek isteniyor. Yani ruhsal varoluş anlamında, bir yalanın rolünü üstlenmeden, insanın kendi kendisiyle çarpıtıcı bir iç tercümeye başvurmadan, kendisiyle kurduğu doğrudan ilişki kastediliyor. Öte yandan insanın, orgazmın eksiksiz yaşanması nedeniyle agresyondan ve onun çeşitli kılıklardaki ifadelerinden uzak ve barıştan yana doğası kastediliyor.

2. Gasp edilen orgazm, insanlığın başına gelen büyük belalardan kısmî olarak sorumludur. İnsanlığın başına gelen felaketlerin, insanların birbirlerine yönelik zulümlerinin altında ekonomik nedenleri elbette ihmal edemeyiz. Ama işin bu yönü kitabımızın ana tezinin dışında kalmaktadır ve bu ayrı bir konudur.

Binlerce yıldan beri devam eden savaşları, kıyımları ve insanın, insan onuru ve saygınlığı ile bağdaşmayan her türlü muameleye mâruz kalmasını nasıl açıklayacağız? Ekonomik çıkar savaşları, tek başına bu kıyım ve yıkımı açıklamaya yetmiyor. Ne oldu da akıl ve mantığı, sağduyuyu iptal eden, bütün insanları körleştiren nasıl bir çılgınlık, insanın hayata ve türdeşine saygı temelinde oluşturabileceği bir dünya düzenini çıkmaz yollara sürükledi? Bu trajik tablodan, ekonomik nedenleri hariç tutarsak, insan cinselliğine ve insanın mutlu olmak için gereksinim duyduğu cinsel haz arayışlarının üzerine konulan ipotek de sorumludur. Çünkü baskılanmış cinselliğin yol açtığı gizil agresyon, gizil olması pek de gerekmiyor, kitleleri savaşa ve yıkıma çok kolay yönlendirebilecek eşsiz bir fırsattır. Ayrıca cinsel baskı, bir toplumu belli bir hiyerarşik yapılanma içinde, ama görünmez biçimde köleleştirmenin vazgeçilmez koşuludur. Bu köleleşme sürecinde cinsel baskı, hemen hemen hiç fark edilmez, ama alttan alta sinsi bir süreç halinde işler. O zaman, köleleşmiş kitlelerin gizil agresyonunu savaşlara kanalize etmek artık o kadar zor değildir. Öte yandan ataerkil düzenin cinsel baskılar üzerinden yarattığı ve insanları sindirmeye yönelik dehşet programı, toplumun otorite figürlerine üstün despotik bir güç sağlar. Yani insanlar, otoriter güçler karşısında boyun eğmeye, içselleştirilmiş cinsel suçluluk duyguları kullanılarak tutsak edilirler. Böylece iktidarların eline, kitleleri savaşlara kolayca yönlendirecek bir imkân geçmiş olur. Kitlelerin boyun eğişi, aynı zamanda ekonomik güçleri ellerinde tutanlara, iktidarlarını sürdürmede büyük kolaylıklar da sağlar. W. Reich'in eserlerini okuyanlar, ileri sürdüğümüz görüşleri ve bunlara ilişkin çok sayıdaki daha detaylı örnekleri göreceklerdir. "İnsan insanın kurdudur." sözü, yerleşik hiyerarşik cinsel baskıcı ataerkil düzene geçişle beraber, insanların birbirlerine yönelik acımasızlıklarının ifşasıdır.

Öte yandan bastırılan eksiksiz orgazmın, bastırılan cinselliğin uygarlığı ürettiği söylense de –ki Freud'un en temel tezlerinden biridir bu- aslında bastırılan cinsellik üzerinden üretilen uygarlık, agresif bir uygarlıktır. Ayrıca insanın uygarlığı yaratmasının arkasındaki motivasyon, temelde asla bastırılan cinsellik değildir. İnsanın eksik biyolojik bir donanımla doğada, çıplak (her anlamda) yaşayamaması, onu, aklının yaratıcı gücünü geliştirerek üretime, bir uygarlık yaratmaya (teknolojiyi geliştirmeye) zorlamıştır. İnsan, eksik biyolojik donanımıyla hayatta kalamayacağı için, biyolojik doğasındaki eksikliği, aklının yaratıcı gücüyle kapatarak hayatta kalabilmektedir. İnsan, cinselliğini bastırmamış olsa da olmasa da uygarlığı ve özellikle kendisine gereken teknolojiyi yaratır, daha doğrusu yaratmak zorundadır, hayatını sürdürebilmek için buna mecburdur. Uygarlığın varoluş nedenini, bastırılmış cinselliğe bağlamak, bu nedenle hiç inandırıcı değildir. Elbette karşı tez olarak, insanın bastırılan cinselliğinin, yüceltme süreçlerinden geçerek sanat yapıtlarında dile gelişi ve bu alandaki sayısız ürün kanıt gösterilebilir. Ancak bastırılan insan cinselliğinin, süblimasyon yoluyla sanatta yaratıcılığı teşvik ettiği söylenirken, bastırılan cinsellikten üretilen süblimasyonun (yüceltmenin), nevrotik süblimasyon olduğu ama orijininde süblimasyon olmadığı unutulur. Yani nevrotik süblimasyonun, en başta sanatçının kendisini kalıcı ruhsal bir kurtuluşa ve şifaya eriştiremediği, onu geçici olarak kazanılmış ruhsal cephelerde oyaladığı dikkate alınmaz. Yoksa intihar eden, umutsuz ruhsal rahatsızlıklara yakalanan pek çok sanatçının mevcudiyetini nasıl açıklayabilirdik?. Bu nedenle, nevrotik süblimasyonlar üzerinden sanat yapıtları üretilecek, uygarlık sözüm ona ilerleme sağlayacak diye insan topluluklarının ruh sağlığı ve mutlulukları üzerinden böyle bir bedel ödemeye değer mi? Bu bir… Öte yandan bu ilerlemelerin kalitesi ve içeriklerinin insan mutluluğuna gerçekten hizmet edip edemedikleri ayrı bir tartışma konusudur. Ayrıca çok övünülen sanat eserleri, insanlığı gerçekten yüceltmekte midir? İleri ülkelerde bile, sanat eserlerine ciddi ilgi gösteren insanların yüzdelerinin tespiti, hayal kırıklığı yaratmak için yeterlidir. İkincisi, bastırılmamış cinselliği yaşayan bir toplum nasıl bir uygarlık yaratacaktı? Bu sorunun yanıtı biliniyor mu? Bu da iki... Oysa OGP aracılığıyla açığa çıkan orijininde süblimasyon, uygarlığın ve ürünlerinin korunmasının güvencesidir. Ama OGP öznesi, NN düzlemin, nevrotik süreçlerden doğmuş ürünlerinden elbette bir iç sıkıntısı duyacaktır, ruhsal yapısı nevrozu dışladığı için.

Bir ara not olarak şunları da ilave edebiliriz: Cinsel hazları kastre edilmiş insanların çoğundan, eğer dengeleyici bir etik tutum geliştirememişlerse, sevgili, dost, arkadaş, yoldaş, sırdaş, meslektaş vb. olmaz. Çünkü bu insanlar, spontan bir samimiyetten, mâruz kaldıkları kastrasyonların onları ruhsal yarılmaya uğratmasından dolayı yoksundur. Bu görüşü kanıtlamak için dünya edebiyatı örneklerini rastgele karıştırmak bile, dostluğun, güvenin dünyamızda ne kadar az bulunur olduğunu göstermeye yeter. Özetle, kastre insanların yarattığı bir uygarlığın bireyleri olarak hastayız, akıl ve sağduyudan yoksunuz. Baskıcı kültürlerin eksiksiz, tam tatminli orgazm hazlarından kısıtlı insanlarının varoluş anları, tıpkı orgazmları gibi, derinlikten yoksundur ve bütünlüğünden eksiltilmiştir. Umutsuzluk içeren bu yargı herkesi kapsamına alabilir mi? Ama yine de yüksek bir oran söz konusu gibi görünüyor. Çünkü cinsel baskı kültürleri, eninde sonunda, öznelerde nevrotik mahremiyeti ve nevrotik samimiyetsizliği yapılandıracaktır.

Öznelerin dışa, kamusal alana sundukları cinsel düşünceleri ve tutumları ile fantezi dünyasında dile gelen cinsel talepleri ve düşünceleri arasındaki örtüşmezlik, insanın olduğu gibi olabilmesinin engelidir. Yoksa "Ya olduğun gibi görün ya da göründüğün gibi ol!" sözü, Mevlana tarafından söylenmedi de uyduruldu mu? İnsanların, ekonomik çıkarlarını koruma ve diğer kişisel hırslarıyla ilgili tutum kaypaklıklarını hariç tutsak da cinsel haz odağında yaşanılan içsel yarılma, yine de insan ilişkilerindeki spontanlık eksikliğinde etkin bir rol oynuyor.

Neler olup bitmektedir ki insanın ruhsal dünyasında yarılmalar, çatlaklar, karmaşalar ortaya çıkmaktadır? İnsanı, varlığının merkezinde böylesine tutarlılıktan yoksun bırakan etkenler nelerdir? Bu çatışmalar nasıl bir odaktan üremektedir? Şimdilik bu sorulara kısa bir yanıt verilebilir, ama kitabın ilerleyen sayfalarında yanıtlar daha netleşecek.

Mademki insan bir çatışmanın ortasında yer alıyor, o zaman bu çatışmaları görelim: İnsan, arzusu ile arzusu üzerine konulan yasak arasındaki gerilim nedeniyle çatışma yaşar. Bir yandan arzu duyarken bir yandan toplumsal ahlak değerleri nedeniyle, arzularını kendisine yasaklar. Yani istediğini aynı zamanda istemez ya da istemediğini aynı zamanda ister. İki zıt kuvvetin arasında ciddi bir gerilime mâruz kalır. Daha kötüsü, arzunun yok edilemezliği nedeniyle bu çatışmalara ömür boyu tutsak oluşu ve bu nedenle, dünyada yaşarken bir cehennem inşa etmek zorunda kalışıdır. Bu düşüncelerin işaret ettiği gerçekleri hepimiz biliyoruz. Freud'un bütün eseri bize insanın tutsak olduğu bu mutsuzlukları anlatır.

Burada bir başka soru açabiliriz: Özne aslında ne ister? O, temelde OGP'yi ister, kendinden çalınmış olan kayıp hazzını geri ister, ölümlü yaşamında insana nasip kılınmış, ama kendisinden kastre edilmiş en büyük hazzını geri ister. Ancak kendisine yasaklanmış olan hazzı elde etmekten aynı zamanda korkar, çünkü bu yolun üzerinde, kastrasyonların dehşet yüklü korkuları dikilmektedir. OGP'ye erişme sürecinin, üretilmiş bilinçdışı korkulardan dolayı psikoz riski taşıdığı ve örtük bir önsezi ile böyle sanılması, özneyi yıldırır (OGP-psikoz korkusu arasındaki bağlantı ilerleyen sayfalarda netleşecektir). Risk OGP'nin kendisinde midir? Hayır, çünkü OGP, gerçekte psikotik odağı tuz buz eder. Sorun, ağır kastrasyon korkularının ruhsal yapıyı dağıtıp, psikotik bir süreci başlatacağını sanan öznenin ürküntülü bilinçdışı algısındadır. Çünkü gasp edilmiş OGP'yi ele geçirme girişimi, kastrasyonlara kafa tutmak, dolayısıyla örtük kastrasyon dehşetini ayaklandırmak demektir. Bu dehşet özne tarafından psikotik bir korku olarak algılanır.

OGP deneyimi, psikotiğin ruhsal alanında yaşanamaz. Çünkü hem toplumdan hem kendinden, yani libidinal füzyonun sahih olanaklarından izole bir varlık olan psikotik, ötekiyle (partneriyle) ya da en azından kendi içinde kendisiyle tam bir bütünleşme deneyimini zorunlu kılan OGP'yi (gerçekte ya da fantezide, masturbasyonda açığa çıkan OGP'yi) hayata aktaramaz. Normal nevrotik özne ise, OGP'den ancak, nevrozuyla uyumlu biçimde nasibine düşebilen miktarı (hazda eksik orgazmı) deneyimleyebilir. Bu nedenle normal nevrotik özne, psikoz tehlikesine mâruz kalmadan durumu idare eder.

Ödipal kastrasyondan, görünüşte başarıyla geçmiş, onun tehditlerinin kaygılarıyla yüzleşmiş ve onu kabullenmiş, onun dikteleri ile görünüşte başarılı bir uyum sağlamış, kastrasyon tehditlerinin yapılandırdığı toplumsal normlara görünüşte uyum sağlamış en sağlıklı normal nevrotik özne bile, aslında kastrasyon korkusu ile bütünüyle yüzleşmemiştir. Normal nevrotik öznenin, kastrasyon korkusu ile ancak kısmî bir yüzleşmesi söz konusudur. Kastrasyon korkusunun çok büyük bir kısmı ise bir kapsül içinde korunarak, özneye OGP'ye giden yolda, psikotik tehlikeyi ima ederek adeta aba

altından sopa gösterir. Çünkü normal nevrotik özne, OGP'ye doğru açılımında, kapsül içinde korunan bu yoğun kastrasyon korkusunun sanal dehşeti ile yüzleşecektir. Bu nedenle özne, temel arzusundan kaçar. Arzuda bölünmenin nedeni budur. Bu bölünme, bundan sonra öznenin her arzu nesnesine yönelik talebine kopyalanacak ve özne, arzu nesnelerinin hiçbirisiyle eksiksiz doyuma erişemeyecektir. Bu sonuç, özneyi "bir türlü tatmin olamayan özlem yüklü acı çeken bir varlık"a (Freud) dönüştürecektir. Ancak Freud'un bu ifadesi insanın acı çekmeye yazgılı oluşunu, meme hazlarından kopmaya bağlarken, bizim Freudyen tezden farklı bir eksende yer aldığımızı belirtmemiz gerekiyor.

W. Reich, insanların orgazma erişme korkularından söz ediyordu. Ama o, tanımlamış olduğu ortalama bir orgazma erişme korkusundan söz etse bile, onun hastalarının orgazma erişme korkuları, aslında normal nevrotik çerçevede erişilecek bir orgazmdan duyulacak sıradan korkular değildi. Çünkü onun hastaları - normal nevrotik kesimin insanları gibi, belki onların en sağlıklı olanlarının biraz daha alt seviyesinde olmak üzere- orgazmın bu çerçevedeki türünü ya da en azından haz üretmeyen ejekülasyonlar düzeyinde olanını, bir biçimde zaten yaşıyorlardı. Reich'ın hastalarının aslında korktukları, bilinçdışı bir sezgi ile algıladıkları ve yaşamakta oldukları çok sınırlı orgazmlarının derin katmanlarında saklı olan, ama kendisini asla ifşa etmeyen, ancak sahip olduğu yüksek potansiyelin ima ettiği tehdidi üstü örtük biçimde hissettiren OGP ve onun depremiydi. Bu nedenle Reich'ın tanımladığı orgazm, normal nevrotik popülasyonun belki en sağlıklı olanlarının yaşadıkları ya da yaşayabilecekleri orgazmdı ve onun hastaları, orgazmın bu düzeyinde olanını bile yaşama kapasitelerini yitirmişlerdi. Anlaşıldığı kadarıyla Reich'ın tanımladığı orgazm, kesinlikle OGP değildi. Bu tespitimde haklı olduğumu düşünüyorum. Çünkü Reich'ın en son ve onun tarafından sağaltılmış psikiyatrist öğrencisinin orgazm konusunda yaptığı tanım, benim tespitimde hiç kuşkuya yer bırakmıyor.

Reich'ın son öğrencisi olan Morton Herskowitz, "Duygusal Zırhlanma" adlı eserinde orgazmı şöyle tanımlıyor: "Bu kısa, çırpınmalı spazm, geniş bilgiye açılan kapının anahtarıdır." (Herskowitz 2009: 119) Bu tanımlama OGP'yi açıklamıyor. Süre kısalığı OGP'de söz konusu bile değildir. Çünkü 60-120 sn. arasında seyreden çırpınmalı spazmları ile OGP, Morton Herskowitz'in tanımlamalarının çok ötelerine geçer. Aslında Morton Herskowitz'in yaptığı orgazm tasvirinin altında, OGP'nin hazda ve ruhsallıkta en geniş alanı uzanmaktadır. Yani başka bir deyişle NNO, OGP'yi maskeleyen bir süreç olarak ön plandadır. İşte öznenin asıl korkusu, NNO maskesinin düşerek OGP'nin irkiltici potansiyeli ile yüz yüze gelmektir (bu tespitimize uygun bir örnek ileride verilecektir). Ama "geniş bilgiye açılan kapı" ifadesi, OGP'nin de temel bir niteliğini dile getirmektedir. Elbette sağlıklı yaşanabildiği ölçüde orgazm, ruhsallığın geniş bilgisine açılan kapının anahtarıdır, ama sağlıklı ve hazda ketlenmemiş olma anlamında yaşanabildiği oran ve yoğunlukla bağlantılı olarak. Ruhsallığın OGP ile erişilen alanında ise özne, içsel gerçeğini, sözcüklerin refakatine gerek duymadan tanır ve deneyimler.

OGP'nin iptal edilişinin ve akabinde insanın mâruz kaldığı çatışmaların nedenleri aşağı yukarı şöyle sıralanabilir:

1.Yasak oranı yüksek olan kod yazılımları, tabular… Bunların çiğnenme olasılığı ya da çiğnenmeleri veya bu yasak alanlara girmeye yönelik örtük talepler, fanteziler ve anında da beliren ve özneyi eksiksiz hazda ketleyici korkular. Özne, yasak oranı yüksek olan bu kod yazılımları ile zorlanmasız biçimde barışık olmayı ve kendisine hoşgörü geliştirmeyi, bunlara ilişkin suçluluk duygularını geride bırakmayı başaramadıkça, OGP alanından içeriye adım atamaz, ruhsallığının gerçeğine nüfuz edemez.

Bu tabuları tekrar özetleyelim: Cinsellik üzerine konulmuş olan süperego kayıtları, geleneksel yasaklar, toplumsal ve ailesel değerler vb.

2.Ödipal üçgenin abartılı biçimde kışkırtılmış çatışmaları… Bu alanın üretilmiş, kışkırtılmış çatışmaları nedeniyle karşıt ebeveyne saplanıp kalmış ve bu nedenle ömür boyu tatmin edilmeyi bekleyen, ama tatmin hedefine erişemeyen takıntılı, inatçı arzular… Ama bir yandan da bu yasak arzuların, bilinçdışında özne tarafından şiddetle reddedilişlerinin yarattığı yüksek gerilim. Bu yüksek gerilim, bilinçdışında sürekli olarak var olduğu için, öznenin OGP'yi hayata geçirmesi, cinsel deneyimlerinin her seferinde başarısızlıkla sonuçlanacaktır.

3.Oral dönem ile, anal döneme ilişkin takıntılı ve inatçı arzular. Burada "oral dönem" ile libidinal füzyonun, doğal seyrini tamamlayıp OGP'yi besleyecek iki ana eksenden biri olarak yapılanamaması

kastediliyor. "Anal dönem" ifadesiyle de zorlayıcı tuvalet eğitiminin küçük çocukta otoriteye karşı inatçılık tutumlarını geliştirmesi ve anal kasların sürekli gerginliğinin, genital alandaki eksiksiz orgazm hazzının açığa çıkmasını engelleyen etkisi ve tabii anal bölgeye ilişkin oluşturulmuş kaygıların genital alanı baskı altına alması kastediliyor. Bunların, inatçı tatmin beklentileri ve öznenin bu bilinçdışı beklentileri anlamada, yorumlamada çaresiz kalıp başka tercümelere, yani nevrotik belirtilere saplanması. Sonuçta bu beklentiler, kendi arzu nesnelerinden koparak temel hedeflerinden sapar ve doğal olarak OGP'nin de hedefinden sapması ve hayata geçmesinin engellenmesi sonucunu getirir.

4.İfade edilmeden içte birikmiş ve insanın emosyonlarını (duygulanımlar: yoğun, tok, dolu, yüklü duygulanımlarını) içten kurutan agresyon ve agresyonun ifadelerinin, bilinçdışı olarak süperego yazılımları üzerinden şiddetle engellenmesi. İçten kuruyan emosyonel alan, eksiksiz emosyonel bir dışa vurum olan OGP'yi ve onun açığa çıkaracağı ruhsal akışkanlığı iptal eder.

5.Homofobi de bu etkenlerin arasında yer alır ama daha önce bu konuya ilişkin görüşlerimizi belirtmiş olduğumuz için tekrarlamaya gerek yok.

3.OGP hayata geçmemişse, utanç, suçluluk duyguları, mahrem dünya izolasyonuna bağlı rahatsızlıklar, fantezi dünyasında bir kaza olarak ensest olasılığı korkuları ve daha önce belirtilen birçok problem, gizil bir biçimde devam ediyor demektir. Özne istediği kadar dış görünüşte ikna edici psişik bir rahatlık izlenimi versin, öznenin OKCE'ye tutsaklığı bu problemlerin varlığının tartışılmaz kanıtıdır.

OGP hayata aktarılamadığında asıl büyük problem, bilinçdışı ensestüel zinanın, ürettiği tüm sıkıntılarla birlikte devam emekte oluşudur. Oysa Freud, Ödipal dönemde küçük çocuğun karşıt ebeveyne yönelik erotik tutkudan vazgeçip hemcins ebeveynle özdeşleşerek, Ödipal kompleksi çözümleyebildiğini yazmıştı. Ama bu çözüm asla hedefine erişememiştir. Çünkü Freud'un tanımladığı gibi Ödipal süreci başarı ile aştıkları var sayılan bu insanların hemen hemen hiçbirinin hayatlarında, eksiksiz orgazm hazzını üretemedikleri de ayrı bir gerçektir. Şunu biliyoruz: Psikanalizin ana tezi, öznenin bir türlü hayata geçiremediği kayıp haz üzerine yapılanmıştır. Daha doğrusu psikanaliz, öznenin, arzusunu hazda tam tatmine eriştirmesi bakımından hep hedefinin gerisinde kaldığını itiraf etmektedir. Kaldı ki öznenin, arzuda tam tatmin hedefinin hep gerisinde kaldığı, OGP'nin hayata geçemeyişi ile de kesin olarak test edilir. Kısacası insanların cinsel hazlarını çok kısmî tatminler düzeyinde ve çoğu kez tatsız yaşadıkları psikanalizin itirafıdır. Psikanaliz tam bu noktada suçüstü yakalanır. Çünkü eksiksiz tam tatminli cinselliğin, psikanaliz sağaltımında asla hedef alınmadığı bizzat Freud'un itirafıdır. Bazı kaynaklar Ödipal problemlerin, kastrasyonlara bağlı hazda ketlenmelerin, yetişkin popülâsyonun %80'inde bilinçdışı üzerinden işleyerek, ömür boyu süren cinsel ketlenmeler ve sıkıntıları aktif biçimde ürettiğini belirtmektedir (Daco 1989: 179). Umalım ki felaket %80'lerle atlatılmış olsun. Eğer gerçekten özne, Freud'un dediği gibi Ödipal kompleksi çözebilmiş olsaydı, cinselliğini bu kadar tatsız ve bütünsel tatmin hazzından yoksun yaşamazdı. Ortada bir çelişki var: Ödipal kompleks çözülüp aşıldı mı yoksa sadece bastırıldı, ama sinsi varlığı devam mı ediyor? Elbette ikinci şık doğru görünüyor. Çünkü açığa çıkmamış olan şey yok edilmiş olan şey değildir ve varlığı sinsi bir biçimde ve kaçınılmaz olarak ruhsal tahribat yaratmak üzere devam ediyor demektir. Kaldı ki hayata geçemeyen OGP, Ödipal kompleksin aşırı bir biçimde kışkırtılmış olmasının kaçınılmaz bir sonucu olarak, bilinçdışında karşıt ebeveyne yapışıp kalmanın, dolayısıyla ömür boyu sürecek ruhsal bir tutsaklığın da kanıtıdır. Çünkü özne, gerekeni almadan, yani kışkırtılmış Ödipallik üzerinden yapışıp kaldığı karşıt ebeveynden, haz adına boşuna umduğunu almadan, arzusunun bu ilk nesnesinden vazgeçmeyecektir, bilinç düzeyinde vazgeçmiş görünse bile. Çünkü bilinçdışı kanıtlar, öznenin, tatminsiz kalan arzusundan ve bu arzunun kışkırtılmış Ödipallik nedeniyle yapışıp kaldığı ilk nesnesinden asla vazgeçmediğini göstermektedir.

Sureta bir başarı olarak NN özne, id ve ego arasındaki çatışmaları başarılı biçimde uzlaştırmış, bir ego zaferi kazanmış gibi görünebilir. Aksamadan işlermiş gibi görünen savunma mekanizmaları ile ego, id üzerinde egemen sanılabilir. Ama bu durum, NN öznenin sahih ruhsal başarısı değildir, sadece çok uzun yıllara mal olmuş zorlu uğraşlar ve yorucu denetleme çabalarının sonucunda kazanılmış pek de güvenilir olmayan bir dış görünüştür. NN öznenin ruhsal savunma sistemlerine, mahrem dünyasına ve onun üstü örtük boşluklarına, kendisinden de gizlenmiş ruhsal, dürtüsel alanlarına girildikçe, ki

özne buna asla izin vermeyecektir, bu denge bozulacaktır. Oysa OGP öznesi böyle bir travma yaşamayacaktır. Çünkü o, bozuk, yapay bir dengenin yıkımından sonra yeniden inşa edilmiş bir iç düzende yaşayacaktır. NN öznenin özellikle kaçtığı önemli çatışma alanlarının, yani bastırılan cinselliğinin, belirti vermezmiş ve bu nedenle sağlammış gibi görünen toprağının altındaki magma alanı, sürekli yer değiştirme ve fokurdama halindedir.

Freud, cinsel ilişkide tatminsizliğin güncel nevrozu ürettiğini belirtiyordu. Onun bu ifadesinden elbette eksiksiz orgazm hazzındaki kısıtlanmışlığı anlamak zorundayız; kendisi bunu belirten net bir ifade kullanmasa da. Bu konuyla ilgili olarak Freud'dan bir alıntıyı daha önce yazmıştım: "Çocuk yapmanın daha kolay bir yolu olsaydı." Kısacası NNO'nun tatminsiz düzeyde yaşandığı, bizzat Freud tarafından ama adı da bir türlü net konulmayarak belirtilmişti. Ayrıca psikanaliz, eksiksiz hazda tatminin, daima öznenin umduğunun çok gerilerinde kalarak gerçekleştiğini hep itiraf etmiştir. Sonuç olarak, NNO kendi sınırlarının en üst düzeyinde de yaşansa, daima ardında kaldığı OGP ile arasındaki makas açıklığı nedeniyle, güncel nevrozu değil, ömür boyu sürecek olan daimi nevrozu üretecektir.

Cinsel tatminsizliklerinin bilinçdışı baskısı özneyi, hazda mâruz kaldığı eksikliği kapamaya, her ne olursa olsun kayıp hazzını geri almaya zorlayacaktır. Ama öte yandan problemini çözecek yol ve yordamı da, kendisini böyle bir kaybı yaşamaya hangi çatışmaların tutsak kıldığını da açık bir farkındalık düzeyinde bilememektedir. Bunun için cinsel haz tatminini, bilincinde olmadığı iç çatışmalarından türeyen türev cinsel ifadelerle, açıkçası türev cinselliğin ya eylemsel ya da fantezi düzeyindeki çeşitli dışavurumları ile, yani hazda eksik orgazma erişmeye yardımcı ikame tatminlerle, ama asli haz hedefine ulaşamamaya yazgılı olarak gidermeye çalışacaktır.

OKCE'nin tahribatına, bir yandan NN düzlemin, cinsel yönelimi ne olursa olsun en üst düzeydeki cinsel örgütlenmesine ulaşmış ve hedef nesnesinin yetişkin insan olması koşuluyla, -eğer umduğu eksiksiz orgazm hazzını elde edemiyorsa- herkes mâruz kalmaktadır. Öte yandan cinsel yöneliminin hedef nesnesini, yetişkin insanlar içinden seçmeyenler de cinsel türevlere tutsak olmakla aynı tatsızlığı, tatminde eksikliği belki daha yoğun yaşamaktadırlar. Çünkü NN düzlem için geçerli olan yetişkin cinselliği seviyesine gelemedikleri, takıntıları daha güçlü olduğu için, cinsel etkinlikleri de çok düşük haz seviyelerinde seyreder.

Burada bir noktanın önemle belirtilmesi gerekir: Bir yanlış anlama ve yorum olarak, cinselliğin uçuk kaçık, abartılmış ve özgün haz ve tatminleri ile bağlarını kopartmış sergilenişlerinin (her türlü abartılmış cinsel fantezinin eyleme aktarılışının) cinsel özgürlüğün bir ifadesi olduğu düşünülebilir. Renkli basının dedikodu haberlerini şöyle üstünkörü izlemek, bu yanılgının ne kadar yaygın olduğunu gösterir. Tabii bu cinsel eylemlerde sevgi ve şefkat boyutunun eksik olduğunu belirtmeye gerek yok. Ama önemle üzerinde durulması gereken nokta şudur: Uçuk kaçık cinsel fantezilerin eyleme konulması (türev cinsellikler; abartılmış her türlü cinsel fantezinin eyleme konuluşu), orgazm hazzını tam doluluğu ile verebilmekte midir? Asla! Çünkü abartılmış uçuk kaçık cinsellik, bastırılmış OGP nedeniyle öznenin, haz tatminindeki bu sıkışmışlığa çaresizce ikameler aramakta olmasının bir sonucudur.

Sonuç olarak OKCE'nin nihaî cinsel formülasyonunu şöyle ifade edebiliriz: Tahrik olunuyor ama tatmin olunamıyor, yani eksiksiz orgazm hazzının yaşanması anlamında tatmin olunamıyor.

4.İptal edilen OGP'nin yerini cinsel türevler (ikincil cinsel haz odakları) umutsuzca doldurmaya çalışır. Ama bu türev cinsellikler de toplumsal ahlak tarafından bastırılır. Oysa cinsel türevler, iptal edilmiş OGP'yi çok kısmî olarak telafi etmeye yönelik ve özneye çok cüzi cinsel serbesti tanıyan girişimlerdir, öznenin şöyle böyle soluk alabileceği bir alan olarak. Toplumsal ahlak, cinsel türevleri de eyleme koyma hakkını insanın elinden almaya ve onu ruhsal yönden büsbütün kurutmaya çalışırken, asıl amaç insanları aseksüel kılmak mıdır diye sorabiliriz. Hem abartılmış ahlaki baskıların cendereye soktuğu cinsellik, hem de bu anlaşılmaz ahlaki baskı ve korkuların bir ürünü olan cinsel türevlerin ve eyleme koymaların bastırılması için uygulanan iktidar, özne üzerinde ikili bir travmaya yol açmış olur. Özetle baskı kültürü, üremesinden kendisinin sorumlu olduğu türev cinsellikleri sanık sandalyesine oturtmaktadır.

Oysa ruhsal anlamda bütünüyle ölmemek, kurumamak için ikincil dürtüler ve cinsel türevler… Çünkü özne, en asli haz ve tatmin odağında kastre edilmiştir, bu nedenle ikincil dürtüler, cinsel türevler ve eyleme koymalar özne için son bir soluklanma alanı gibi durmaktadır.

Yukarıdaki iki paragrafta ileri sürülen görüşler daha önceki görüşlerimizle çelişmiyor. Çünkü cinsel türevlerin, yitirilmiş eksiksiz cinsel haz (OGP) için sadece kısmî olarak kurtarıcı olduğu, ama bir çözüm üretmediği söylenmiş oluyor. Kadın olsun, erkek olsun OGP alanı kısıtlıysa, ruhsal varlığın tamlığından, özgürlüğünden söz edilemez. Olsa olsa her biri eksiksiz orgazm hazzını üretmede başarısızlıkla sonuçlanmaya mahkûm olan ikincil cinsel dürtülerin, cinsel türevlerin hayata geçirilmesinden söz edilebilir. Ama bu durumda türev cinsel eğilimler cinsel ilişkiye hazırlık niteliğinde olmaktan çıkıp asıl amaç haline geldikleri için, OGP'nin hayata geçmesi mümkün olamaz. Çünkü hem OGP'nin yoğun, fırtınalı, çırpınmalı eksiksiz haz boyutu türev cinselliklerde açığa çıkamaz, hem de OGP'nin öbür ekseni olan ve ona duygu zenginliğini, renkliliğini ve derinliklerini ilave eden libidinal füzyon, türev cinsellikler kendi başlarına ön planda oldukları zaman cinsel akışa bileşen eksen olarak katılamaz. Mevcut hali bakımından, kastre NNO'nun kendisi de hazda tamlığından eksiltilmiş olarak açığa çıkması nedeniyle OGP'ye oranla türev cinselliktir.

Freud'un temel tezlerinden biri, "Küçük çocukların sapkın ve dağınık cinsel eğilimleri, ergenliğe geçişle birlikte kademe kademe cinsel organların örgütleyici merkeziyetinde toplanır ve böylece özne yetişkin cinselliğine adım atar" şeklindeydi. Freud, aynı zamanda bu sürecin cinsel yönelimler, tercihler bakımından çok dalgalı ve kaygan bir zeminde ilerlediğini belirtir. Ama der sonunda, "Özne geçmişinin çatışma odaklarına takılmazsa, cinsel örgütlenme cinsel organların merkeziyetinde gerçekleşir." Biz hemen ilave edelim: Cinsel baskıyı daimi olarak sürdüren ataerkil kastratör bir kültürde çatışma odaklarını gerçekten aşmak, bilinçdışındaki aktif varlıklarından dolayı mümkün olabilir mi? Asla! Hayata geçememiş OGP nedeniyle, insan cinselliğinin eksiksiz orgazm hazzı anlamında gerçekten genitalin merkeziyetinde tamamlanabileceğini söyleyebilir miyiz?

Eğer OGP açığa çıkmamışsa, cinsel gerilimin eksiksiz orgazm hazzı üzerinden her cinsel ilişkide bütünüyle tahliyesi gerçekleşmiş ve libido da (cinsel enerji) öyle iddia edildiği gibi genital alanda tam anlamıyla örgütlenmiş, kısmî dürtüler de bütünüyle genitalin emrine girmiş olamaz. Çünkü OGP'deki kısıtlanma, eksiksiz orgazm hazzının kısmî dürtülerle birlikte genitalde tam bir örgütlenmeyi başaramayışının kanıtıdır. Sean Homer'in Lacan'la ilgili olarak yazdığı "Bilinçdışı Bir Dil Gibi Yapılanmıştır" adlı yazısından bir alıntıyı buraya aktarıyorum:

"Freud'a karşı Lacan, öznedeki dürtülerin tek, birleşmiş, uyumlu bir çözümünün olmaması anlamında bütün dürtülerin kısmî olduğunu iddia eder. Ayrıca kısmî bir dürtü birleşik bir dürtünün parçasını da temsil etmemektedir." (Homer 2011: 8)

Alıntının en son cümlesi, kısmî dürtünün özerk, merkezi dinlemeyen ve başına buyruk bir yapılanma içinde olduğunu açıklıyor. O zaman NNO'daki kısmî dürtülerin akıbeti ne olmaktadır? Oysa bu kısmî haz adacıklarının OGP merkeziyetinde toplanmaları, her birinin matematiksel toplamından çok fazla bir haz yaşantısı sunabilirdi özneye. Hâlbuki kısmî dürtüler, sonuçta akıl almaz emosyonel bir savurganlıkla çarçur edilmektedir. Kısmî dürtülerin, hangi bilinçdışı takılma nedeniyle ön plana çıktıkları iyi anlaşılsa, OGP'ye elbette kapı açılır. Ara bir not olarak şu uyarıyı yapalım: Lacan, yukarıdaki ifadesinde, libidinal dağınıklığı adeta meşrulaştırmaya çalışırken, psikanalizin, eksiksiz orgazm hazlarını hayata geçiremeyişine makul bir gerekçe mi bulmaya çalışıyor?

Özne, OGP'ye geçemediği sürece, ruhsal yönden kurumamak için libidosunun geçmiş kısmî haz köklerinden yardımcı hazlar üretmeyi deneyecektir. Ya da popülâsyon ortalamasının çok altında sınırlı bir haz düzleminde kalacaktır, bu sefer de ruhsalsal yönden kuruyacaktır. Hangi yol tercih edilirse edilsin, bu tercihlerin hiçbiri ürettikleri haz bakımından OGP'nin yerini tutmayacaktır.

Freud'un yukarıda çocuk cinselliği ile ilgili olarak alıntıladığımız tezine küçük bir ekleme yapmak gerekir. Çocukların çok yönlü cinsel sapık olduğunu söyleyen Freudyen tez, kanıtlarını acaba hangi çocuk gruplarından derliyordu? Ataerkil düzenin, ta en başında doğal cinsel eğilim ve merakları baskılanan çocuklarının libidoları, ister istemez ikincil karakterdeki cinsel türevlere kayacaktır. Bu konu ile ilgilenecek okuyucular için Malinowski'nin "Vahşilerin Cinsel Yaşamı" adlı kitabı önerilebilir (Malinowski 1992). Bu kitapta yazar, Trobriand adası yerlilerinin, çocukları üzerinde hiçbir cinsel baskı uygulamadıklarından, dolayısıyla hiçbir çocuğun cinsel bir problemle karşılaşmadığından söz ediyor.

Bu nedenle ataerkil toplumların, çocuk cinselliğini tanımlamak için seçilecek sağlıklı bir alan olduğunu düşünmüyorum. Freud'un yanılgısı, kendi dönemindeki ataerkil toplumsal yapılanmayı bütün insanlık için genelleştirmesindedir.

Çocuk ve yetişkin cinselliği karşılaştırılırken şu noktalar üzerinde de durmak yararlı olacaktır: Çocuk cinselliği mekanik-uyarımsal bir seviyede iken, yetişkin cinselliği insan-ilişkisel bir seviyededir, daha doğrusu böyle olmalıdır. Mekanik-uyarımsal seviyedeki çocuk cinselliği, Freud'un iddia ettiği gibi polimorf (çok yönlü) bir karakter taşısa da insan-ilişkisel seviyede bir anlam taşımaz. Ancak mekanik-uyarımsal seviye, her halükarda insan-ilişkisel yetişkin cinselliğinin zorunlu alt zeminidir. İnsan-ilişkisel yetişkin cinselliğindeki sorunlar, çocukluk dönemindeki insan-ilişkisel süreçlerde mâruz kalınan tehdit ve engellenmelerden kaynaklanır; yani çocuksu insan-ilişkiselliğin yetişkin insan-ilişkisel süreçlere evrilememesinden kaynaklanır. Bunun sonucunda yetişkin cinselliği, çocuklukta olduğu gibi mekanik-uyarımsal bir seviyede seyreder pek çok örnekte. İşte bu tıkanma, OGP'nin hayata geçememesi ile sonuçlanır. Ama öte yandan özne, insan-ilişkisel seviye bakımından, sevgi bağları kuracak yeterli olgunluk seviyesine gelse bile, alt zemindeki (bilinçdışındaki) kastrasyon tehditleri yine kaçınılmaz olarak OGP'nin hayata geçememesi sonucunu yaratır.

5.Bir ek olarak, sadistik ve mazoşistik eğilimlerin altında da OGP'deki aksamaların etkisini ciddi olarak aramak gerekli. Bu eğilimleri, OGP'deki aksamaların kişinin ruhsal dünyasındaki agresif tercümeleri olarak düşünebiliriz. Çünkü sadistik ve mazoşistik uygulamalardaki acının şiddeti, sanki OGP'nin tersten tercümesi olarak OGP hazzını açığa çıkarabilirmiş gibi bilinçdışı umuda bir ima içermektedir. Özne, yitik hazzını bu uygulamalardan üretmek ister gibidir. Ama bu yolun, özneyi yitik hazza eriştirmesi, bilinçdışı çatışma odaklarının çözümlenmesi sonucunu yaratamayacağı için mümkün değildir. Sanki özne, acının şiddetine kendini mâruz bırakarak ya da partnerine şiddet uygulayarak, OGP'ye erişebileceği bir kapıyı çaresizlik içinde ama bir çözüme de varamamak üzere aralamak ister gibidir. Sanki bilinçdışı düzlemde, acının bu yoğun şiddeti, OGP'nin eksiksiz hazdaki sembolik bir ikamesi gibi algılanmaktadır. Ancak mazoşistik ve sadistik girişimlerle, bu bilinçdışı amaca erişmek mümkün değildir. Çünkü çözüm, problem odaklarının analizi ile mümkündür. Ayrıca sadomazoşistik özne, aslında açığa çıkacak olan OGP fırtınasından korkar. Bu nedenle giriştiği mazoşistik ya da sadistik uygulamalar, gerçekte sadomazoşistik özneyi yoğun orgazmik haz fırtınalarından korur. Çünkü sadomazoşistik eylemler, yoğun orgazm hazzını özneye kısmî biçimde hatırlatan ve bir yandan eksiksiz haz tatmininin kısmî ikame tatmini olarak işlev gören koruyucu bir örtü gibidir. Elbette, OGP'yi hatırlatan yanıyla özneyi biraz da tatmin eden… Öyleyse sadizm ve mazoşizmde açığa çıkan orgazm, hazda kısıtlı bir orgazmdır. Bu nokta sadomazoşistik eğilimlerin makûs talihidir. Freud'tan bir alıntıyı aşağıya alıyorum:

"Benzeri erotojenik bir etkinin (…) çok acı verici duygulara bile bağlanabildiğini varsayacak olursak, çok sayıda karmaşık yanı üzerinde sürekli daha çok iç gözlem sahibi olduğumuz mazoşistçe – sadistçe içgüdünün temel köklerinden birisini bulabiliriz." (Freud 2000: 118)

Burada bir noktayı aydınlatmak gerekir. Freud, erotojenik etkilerle, çok acı verici (fiziksel acılar) arasında bir bağ kurarken, aslında OGP hazzı ile yoğun acılar arasında kurduğumuz eşitlik denklemini üstü örtük biçimde dile getirmiş oluyor. Ayrıca Freud "mazoşistçe ve sadistçe içgüdü"den bahsederken sado-mazoşist eğilimlere bir içgüdü karakteri verme peşindedir, ama OGP'nin hayata aktarılamayışından üreyen agresyonun ifadeleri olan sado-mazoşistik eğilimleri elbette birer içgüdü olarak değerlendiremeyiz, çünkü asli değildirler ve varlıkları bir türev olarak sanaldır. Eğer özne hazda eksiksiz cinsel tatmine erişirse bu sanal yapı da dağılıp gider.

Kayıp hazzın kılık değiştirmiş ifadesi olan bu sado-mazoşist belirtiler, ancak hayata geçen eksiksiz orgazmik hazzın yoğun fırtınasında açığa çıkacak olan güçlü bir libido tarafından emilip yok edilebilir.

6.NNO çerçevesinde kalındığı sürece karşı cinsle yaşanacak eksiksiz orgazmik haz boyutu anlamında öznenin heteroseksüelliği, gasp tehdidi altındadır. Burada özne, eksiksiz hazzın gasp edilen kısmından arta kalanlarla yani OGP hazzından arta kalanlarla yetinmek zorundadır. .

Bu kayıplar, kısmî erotik dürtülerin, genitalin merkeziyetinde tam bir bütünleşmeye erişememesi ile sonuçlanır. Yani NN heteroseksüel kesim için aslında tam bir genital organizasyon söz konusu

değildir. Ve heteroseksüel genitallik, kısmî dürtüsel uyaranların destekleyici etkisine rağmen, tam kapasite hayata geçmek anlamında süreksizliğe, cephe kaybetmeye mahkûm olur. Burada kısmî dürtüsellikten, oral, anal ve dokunsal uyaranları anlıyoruz. Özellikle orgazm anında genital ve anal bölgelerdeki eşgüdümlü kas reflekslerinin kaybı gündeme gelir ki bu kayıp, hazzın genitalde bütünleşemeden yarılmaya uğradığının bir kanıtıdır. Özne eksiksiz orgazm hazzından koparak yarılmaya uğramış bu kısmî dürtülere geriler, bunlara asli haz üreticileriymiş gibi bir fonksiyonelliği yükler ve fantezisinde bunların tasarımları ile orgazmı mümkün kılmaya çalışır. Burada genital alan, doyumu kendi tam kapasitesi üzerinden bir OGP süreci olarak değil, kısmî dürtülerin gölgesinde gerçekleştirir. Orgazmı gerçekleştiren tahrik, bu kısmî dürtülerden güç ve destek alır, ama eksiksiz orgazm, kendi egemen haz boyutu ile bir türlü sahnede beliremez.

OGP'deki kayıplar, bir yanıyla ensest tabusunun ve kastrasyonun yarattığı dehşetin sonucu olarak, bir yanıyla Ödipal öncesi çatışma alanlarının, öznenin genital haz olgunluğuna erişmesini engellemesi nedeniyle ortaya çıkmaktadır. OGP'deki kısıtlılığı yapılandıran temel etkenlerden biri olarak ensest tabusu, özellikle eril öznede hemcins ebeveynin tehditkâr şahsında temsil edilmektedir. Bu nedenle hemcins ebeveyn, eril öznenin nezdinde, önünde boyun eğilen bir korku figürüdür ki Freud özellikle bu durumun eril öznede Ödipal'in negatif yamacını yapılandırdığını söylemişti. Hemcins ebeveynden duyulan korku, öznenin onunla denk olabileceği eşcinsleşme sürecini, orgazmın genital alanda tam haz kapasitesi ile yaşanma olanağının açığa çıkması anlamındaki özdeşleşme sürecini kesintilere uğratır ve hemcins ebeveyni, gerisinde kalınan egemen bir erotik figür konumunda tutar. Çünkü özne, bir yanılsamaya kapılarak öyle varsaymaktadır. Heteroseksüel eril öznelerde zaman zaman açığa çıkan eşcinsel fantezi ve arzuların ve bağlı olarak yaşanan paniklerin kaynağı, tamamlanamamış eşcinsleşme sürecinden dolayı, her öznede belli bir oranda yapılanmış Ödipal'in negatif yamacı nedeniyledir ve bu negatif yamaç, özneyi OGP'nin eksiksiz yaşanışından yoksun bırakır. Ödipal'in negatif yamacı ya da heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutu, ki Freud herkese bundan belli bir pay düştüğünün altını zaten çizmişti. Öte yandan ataerkil düzende küçük çocuğun, kendisi ile özdeşleşme kuracağı OGP sahibi hemcins ebeveyn ya yoktur ya da çok tesadüfî bir oranda mevcuttur. Bu durum cinsel baskıcı ve yasakçı kültürlerde, orgazm hazzının OGP'de bütünleşmesi anlamında, öznenin cinsel özgürlüğe ulaşmasını engeller.

OGP'deki kısıtlılık, hazzın kısmî dürtülerde dağılıp gitmesinin ve tam kapasite genital orgazmın örgütlenememesinin bir sonucudur. OGP'deki kısıtlılık nedeniyle, orgazma erişmek için, daima kısmî dürtülerden herhangi birinden ya da bunların nöbetleşe varlığından tahrik desteğine ihtiyaç duyulacaktır. Yine aynı sonuçla karşılaşıyoruz: Tahrik olunuyor ama tatmin olunamıyor, yani eksiksiz orgazm hazzının yaşanması anlamında tatmin olunamıyor.

4.BAŞKA İKAMELER

OGP hayata geçemediğinde, özne bu kaybı başka hangi ikamelerle doldurur? Yitirilenin yerine neler konulabilir? OGP hazzını üretemese de o hazzı anımsatacak hangi yollara başvurulur? Öncelikle orgazmda heyecan seviyesinin yükseldiğini biliyoruz. Öyleyse özne, heyecan seviyesini yükselten etkinliklere yönelecektir. Bu nedenle heyecan seviyesini yükselten her etkinlik, kayıp, eksiksiz orgazm hazzının bilinçdışı bir aranışı olarak OGP'nin kısmî ikameleri gibi görünüyor.

Bir stadyum dolusu insanın maç anı ile sınırlı coşkusunu düşünelim. Müthiş bir coşku ve heyecan dalgalanması… Hele gol atıldığında on binlerin ağzından aynı anda yükselen "Gooool!" bağırışları. Burada on binlerin ortak heyecanı bireysel varoluşu, kitlesel bir varoluş, eril bir füzyon içinde eritir (eşcinsleşme sürecinin kısmî bir iması). On binlerin yükselen coşku seviyesi, kitleyi adeta orgazm benzeri bir havaya sokmuştur. Haldun Taner boşuna mı "Gol, maçın orgazmıdır." demişti. Pek çok örneği verilebilecek benzeri bireysel ya da kitlesel heyecan yükselişleri, sanki hep temel odakta yitirilmiş o yeri doldurulamaz kayıp hazzın ikameleri gibidir.

Aslında gol yiyen takım taraftarının acısı, engellenmiş eksiksiz orgazmın acısıdır (onu hatırlatır). Bu durum gol yiyen taraftarı öylesine bir tatminsizlik acısının agresyonuyla yükler ki, stadyumlarda, taraftarların taşlı sopalı kavgalarının sanki başka bir açıklaması yok gibidir. Özellikle yenilen tarafın agresyonu, bu üstü örtük adrese bir gönderme olarak alınabilir. Öte taraftan gol atan takım

taraftarlarının yüksek düzeydeki heyecanları, sanki kayıp OGP'nin simgesel bir tatmini olarak görülebilir. Ama öyle ki gol anının heyecanı, kendisi simgesel bir tatmin olmasına rağmen nevrotik öznenin yataktaki gerçek (?) orgazmının çok üstünde bir tatmin sağlamaktadır. Bu nedenle pek çok erkeğin, maç heyecanını yatak heyecanına tercih etmesi üzerinde, kayıp OGP hazzı bakımından bir kere daha düşünmek gerekiyor. Çünkü atılan golün heyecanı, nevrotik düzlemdeki orgazma kıyasla OGP'ye daha yakındır, her ne kadar onun çok gerilerinde kalsa da…

Gol, taraftarın nezdinde kayıp orgazm hazzının ikamesidir denildi. Ama öyle bir ikame ki normal nevrotik öznenin çok kısıtlı orgazmının ilerisinde ama OGP'nin çok gerisinde… İşte bu nedenle NN özne, OGP'yi tanımadığı için bir maçın coşkusunu yaşamayı, sevgili ile yaşanacak bir penetrasyon ilişkisine tercih edebilir, önceliği ona verebilir.

Görüşlerimizi Melanie Klein'den yapacağımız kısa bir alıntı ile de destekleyebiliriz. Bu alıntıda, bazı cümlelerin hemen yanına, parantez içinde kısa yorumlarımızı ekledik. Melanie Klein, Felix adını verdiği bir çocuğun analizi ile ilgili olarak şunları yazar:

"On üç yaşındaki Felix, analizde şu düşlemi üretti: Çok güzel çıplak kızlarla oynuyor, onların göğüslerini okşuyordu. Vücutlarının alt kısmını görmüyordu (düşlemin bu bölümünü bastırmanın doğrudan etkisine bağlayabiliriz.). Birbirleriyle futbol oynuyorlardı. Felix'in bu cinsel düşlemi masturbasyon yerine geçiyordu ve analiz boyunca bu düşlemi, bazısı gündüz düşleri biçiminde olan, diğerleri de geceleri zihninde canlanan ve masturbasyon yerini tutan, hepsi oyunla ilişkili başka birçok düşlem izledi. Bu düşlemler, onun bazı saplanmalarının nasıl oyuna yönelik ilgiye dönüştüğünü gösterdi. Bir kırıntıdan ibaret olan ilk cinsel düşlemde, cinsel birleşmeyle futbol yer değiştirmiştir (biz kayıp eksiksiz orgazmın da gol atma heyecanı ile yer değiştirdiğini yazarın bu görüşüne ilave ediyoruz.). Bu oyun, öbürleriyle birlikte ilgisinin ve hevesinin tamamını emmişti, zira bu yüceltme (futbolun bu yüceltilişi) benlikle daha az uyumlu olan diğer bastırılmış ve ketlenmiş ilgilere karşı (patolojik sayılabilecek cinsel ilgilere karşı) koruma amacıyla (yani patolojik sayılabilecek bu diğer ilgilere ayrıca yatırım yapmamak amacıyla) tepkisel olarak pekişmişti.

Futbolun ve aslında topla oynanan bütün oyunların bu anlamının (top oyunlarının cinsel birleşmenin yerine geçmesi kastediliyor) tipik olduğunu hem erkeklerin hem kızların analizinde keşfettim." (Klein 2003: 73)

Ancak ne var ki Melaine Klein, genital cinsellik alanındaki ketlenmelerde kaybedilen haz potansiyellerinin, bu tür oyunlara aktarılarak yüceltildiğini ve zaten uygarlığın da bu yüceltmelerle ilerlediği tezini savunur. Oysa bizim görüşümüz, tam kapasite orgazmdan hiçbir haz kaybına uğramadan da, hem bu sportif etkinliklerin hem kültürel etkinliklerin hem de sanatsal yaratıcılıkların, daha sağlıklı olarak ve insanların nevroz batağına da düşmelerine gerek kalmadan hayata aktarılacağı yönündedir.

Sözü yine Melanie Klein'a bırakalım, bakalım Leonardo da Vinci hakkında neler düşünüyor :

"… Dolayısıyla, Leonardo'nun, fiili dürtüsel doyum söz konusu olduğunda çok küçük bir rol oynayan bu genital etkinliği, yüceltmeleri ile tamamen kaynaşmıştır." (Klein 2003: 71)

Melaine Klein, Leonardo da Vinci'nin fiili dürtüsel doyumunu, küçük bir rol oynayan genital etkinlik olarak tanımlamaktadır. Bize göre Leonardo da Vinci'nin bu tanımlama ile orgazm tatminini çok düşük düzeylerde yaşadığı belirtilmiş oluyor. Ama bu kayıp haz, yüceltmelerle tamamen kaynaşmış. Ancak burada sözü edilen yüceltme sonucunda üretilen eser, ne kadar üst seviyede bir dehaya işaret etse de, eksiksiz cinsel hazda bu bastırmanın bedeli, bizzat dâhinin ruhsal dünyasında kendini ifşa eden acılarla ödenecektir. Belki de onun nevrozundan doğan bu yoğun acıları, insanlığın derin acıları olarak da yorumlanacaktır, ama kendimizi kandırmayalım. Bunlar yoğun kastrasyonların acılarıdır, belki bu yanıyla kastre insanlığın derin acıları olarak yorumlanabilir, hiçbir insanın hak etmediği gereksiz acılar olarak. Özetle bunlar bireysel nevrozlardan doğan acılardır, insanlığın acıları değildir; ama nevrotik türdeşlerimiz bize çok ciddi ve derin insani acılar yaşatacaktır, bu yüzden umudumuzu kesmeyelim!

Melanie Klein'dan sonra devam edersek: Yarış motosikletinin ya da arabasının gürültülü motorunun eşliğinde egzoz patlatarak son sürat giden sürücü, sanki yatakta patlatamadığı bir haz coşkusunun ikamesinde avuntu arar gibidir, hem de bir yanıyla hayata geçiremediği hazzının agresyonunu dışarıya yansıtarak**.** Çünkü yatakta patlayamayan egzozdan patlar. Ya da hazzın kayıp erkini (muhteşem fallusunu), yarış arabası veya yarış motorunun yüksek gürültüsünün temsil ettiği

sembolik ikamelerde arayacaktır. Böylece bu yüksek sesler, yetersiz ikameler olarak kayıp fallusun (hazzın muhteşem fallusunun) yerine geçer. Bu nedenle, eğlence mekânlarının yüksek volyumda çalan müziklerini, bir de böyle bir tercüme üzerinden okumamız, yorumlamamız yabana atılamazmış gibi görünüyor.

Patolojik kumar tutkusu (bu tutkunun yüksek heyecanı) da kayıp hazzın ikamelerinden biri olarak değerlendirilebilir. Özellikle bu tutku, neyin ikamesi olarak ruhsal sahnede belirmektedir? Büyük olasılıkla kayıp hazzın, kumarda kazanma coşkusu ile dengelenmeye çalışıldığını düşünebiliriz. Ama ne var ki bu yol, ruhsal dinginliğe erişme anlamında patolojik kumarbazı kurtaramayacaktır. Patolojik kumarbazın bu kumar tutkusundan dolayı yaşadığı suçluluk duygularının**,** onun cinsel etkinliklerinde de azap verici biçimde tekrarlandığını varsayabiliriz. Çünkü kumar tutkusundaki yüksek heyecanın, cinsellikle ilgili suçluluk duygularının sonucu olarak temel hazzın kaybına bağlı olduğunu ileri sürebiliriz. Daha doğrusu çift yönlü işleyen bir trafik içinden bakarak, onun cinsel etkinliklerde yaşadığı suçluluk duygularının, patolojik kumar tutkusunda tekrarlandığını da düşünebiliriz.

Öznenin yaşamında hayatta kalma savaşı ile ilgili olarak taşıdığı hayati önem hariç tutulmak üzere, kazanma veya kaybetmenin takıntı, vazgeçilemez tutku haline geldiği durumlarda daima, psişik yapıların asli olanaklarında mâruz kalınmış büyük kayıplar akla gelmelidir. Takıntılı kazanma hırsı daima, söz konusu bu kayıpları dengelemek için bilinçdışı bir motivasyon olarak açığa çıkar.

5.PERSONA: Ömür boyu süren, enerji tüketici bir gerilim odağı olarak persona

Cinsel bastırmalar, özneyi hem kendisine hem ilişki kurduğu insanlara yabancı kılarken bir izolasyon zırhı da oluşturur ve onu bu izolasyon zırhına mahkûm eder. Gerek cinsel bastırmalar gerekse duygusal dünyanın başka odakları üzerine uygulanan diğer bastırmalar, sahih varoluş boyutunu iptal ettiği için özne, kendisiyle ve dünyayla her anlamda spontan iletişim olanaklarını yitirir. Sonuçta kendisinden de gizlemek üzere, ruhsal dünyasının sahih özünü bir kılıf gibi saran izolasyon kabuğu (persona)**,** öznenin geçmiş yaşamındaki patolojik süreçlerin toplamını da dış dünya karşısında maskeleyip örter. İzolasyon kabuğuna hapsedilmiş ve ifşa edilmeyen, edilemeyen iç dünya, kendi acılarının sessiz çığlığı içinde kendi içine kapanırken, adına "mahrem alan", nevrotik mahremiyet denilen bir yapıyı inşa eder. Ancak bir kültürün ortak hastalıkları sonucu oluşan nevrotik mahrem yapının öznelere yaşattığı acılar ve ortaya çıkışlarının kökensel nedenleri, aşağı yukarı herkeste aynıdır. Herhangi bir öznenin iç konuşma metninde, kişi ve yer adları "x, y, z" sembolleri ile gösterilse, hemen hemen herkes bu metni kendi iç konuşma metni gibi okur. Ama kimse kendini bir diğerine açmadığı ve açamadığı için, herkes, kendi nevrotik iç dünyasının biricikliği yanılsamasını ve nevrozlarının acılarını sürdürür. Bu tekil izolasyona yalnızca kendisinin tutsak olduğunu sanır. Yani, içeriklerinde herkesin aynı çatışmaları paylaştığı genel bir nevrotik mahremiyet, herkesin hikâyesinin birbirinin aynı olduğu ve özgünlükte eksik bir izolasyon… Oysa bir ruhsal alanın mahrem olabilmesi için, öznedeki sahih yaratıcılığın ve onun inşa ettiği benzersiz yaşam öyküsünün, kendi biricikliğini kanıtlaması gerekir. Bu nedenle mahrem dünya diye sözü edilen, titizlikle korunan alan, sadece herkesinkinin birbirine benzediği izole ve nevrotik bir alandır. Herhangi bir organik hastalığın semptomları, nasıl bütün insanlarda aşağı yukarı aynı ise, bir kültürün de insanlara yansıyan ruhsal hastalıkları aşağı yukarı bütün insanlarda aynıdır. Başka türlü, ruhsal hastalıklar nasıl sınıflandırılabilirdi ki! Bu sınıflandırmalar insanların hastalıklarının değil, hasta kültürlerin hastalıklarının sınıflandırılmasıdır.

Bastırmaların, yasakların yol açtığı patolojilerimizle yapılandırılmış ve bir sır gibi sakladığımız mahrem dünyamız, ne kadar kilit altında ise bu durum, başkaları ile ilişkilerimizde personayı ve kendimizle ilişkilerimizde öz kaynaklarımıza yabancılaşmayı güçlendirir. Bu nedenle nevrotik mahremiyet, içimizde kendimize karşı da bir bariyerdir. Kendisinden sır vermeyen, açık (görünürdeki nevrotik belirtiler) ve arka plan (bilinçdışı dinamikle**r**) oluşum süreçlerini özneye ifşa etmeyen nevrotik mahrem alan, bizzat öznenin kendisi için de içine girilmesi olanaksız bir alandır. Oysa mahrem alanı, öznenin kendi iradesiyle oluşturduğu özgün bir alan olmalıyken, şimdi özne onun karşısında yabancıdır. Öznenin iç dünyasında kendisinin bile içine giremediği, bu nedenle karşısında

geri çekildiği nice suskun alanın varlığı, mahrem dünyasının özneye rağmen inşa edildiğinin açık bir kanıtıdır. Sanki personası, öznenin iradesi dışında yapılanmıştır.

Daha önce belirttiğimiz gibi OGP ile NNO arasındaki makas açıklığı, cinsel bastırmaların sonucunda yapılandığı için bu ara boşluk, çeşitli cinsel sorunların ortaya çıkmasından sorumludur. Yani kayıp hazzın yetersiz bir ikamesi olarak hem bu ara boşluğu doldurmak üzere görevli hem de bu ara boşluk tarafından, öznenin geçmiş yaşam öyküsüne ve takılma noktalarına bağlı olarak üretilen fanteziler ve kısmî hazlar, ruhsal sahneyi doldurur. Bu tablo, öznenin asıl rahatsızlığı değil, görünürdeki rahatsızlığıdır. Asıl rahatsızlık, elbette üretilememekte olan eksiksiz orgazm hazzıdır. Meselenin asıl üzücü ve özne için en talihsiz yanı ise şudur: Cinsel bastırmaların sonucunda ortaya çıkan rahatsızlıklara mâruz kalan kişiler, cinsel problemlerini ister fantezi düzeyinde isterse eylemsel olarak yaşasınlar, suçun kendilerinde olduğu yanılsamasına kapılıp bir kültürün ürettiği hastalıkları tek başına üstlenerek sonuçta içe kapanırlar. Geneldeki arızayı kendi kişisel rahatsızlıkları gibi görerek özelleştirirler. İçte, acısını yaşadıkları ruhsal bir boyut, dışta "değilmiş gibi" sürdürülen roller. Böylece öznelerin içteki benleri ile dışa sundukları "ben"leri farklılaşır. Bunların içinde yürekli olanlar, fantezilerini açıkça yaşama cesareti de gösterebilirler ama bütün bunlar, sıkıntıları (semptomları) iptal edemez. Bir başka deyişle, eyleme koyma özneyi rahatlatmamış, sorunlarını çözmemiştir. Çünkü eyleme koyma, sadece eksiksiz orgazm hazzının üzerine uygulanan bastırmaların ürettiği patolojik basıncı geçici olarak düşürmüş, ama ana odaktaki problemi çözmemiştir. Bu kısır döngü ne yazık ki öznenin hayatında defalarca defalarca tekrarlanacaktır. Mâruz kalınan görünürdeki sıkıntıların ötekilerle içtenlikle paylaşılması da onları iptal etmez. Anlatmak, paylaşmak, kökendeki problemin farkındalığına ermek sonucunu ne yazık ki getirmez. Çünkü görünürdeki problem asıl problem değildir, özneden kendisini gizleyen asıl problemin kılık değiştirmiş bir ifadesidir. Yani özne, nevrozunun belirtilerini konuşmuştur ama probleminin kökenine dair bir farkındalığa erişememiştir. Bu nedenle özne, görünürdeki dertlerini ne kadar anlatsa gerçeği anlatmış olmayacaktır ve o sıkıntılar, olduğu yerde duran inadıyla varlığını sürdürecektir. Ama OGP'ye erişmek, bütün sorun alanlarının taranıp geride bırakılmasıyla mümkün olacağı için, sonuçta ödenecek bir bedel de kalmaz ortada.

İnsanların personalarını başarı ile sürdürmeleri, buna harcayacak enerjiyi (nevrotik enerji; bkz. sözlük) bulabilmeleri –ki hayranlıkla karşılanması gereken ama ne yazık ki boşa akan bir enerji- onların güçlü olduklarını kanıtlamaz. Yani ne amaçla kullanıldığı önemli olmamak üzere, nevrotik enerjiye sahip olmaları bir gücün kanıtı değildir… Öznenin sahip olduğu bu nevrotik enerji, ne yazık ki onun ruhsal bütünlüğünün inşasında değil, bu yapının iç ve dış yapılar olarak ikiye bölünmesinin ve ayrışmasının hizmetinde kullanılır. Öznenin iç dünyasında, kendisini bir türlü kendi evine yerleşememiş gibi hissetmesi ve hayvansı kendilik bütünlüğü ve rahatlığına sahip olmayı beceremmesi bu bölünme yüzündendir.

6.İKİYE BÖLÜNEN KADIN DA OKCE'yi ONARAMIYOR

NN düzlemde eril öznenin karşı cinsle ilişkilerinin hep anne aktarımları üzerinden eyleme konduğu bilinen bir gerçektir. Bilinenleri tekrarlamak niyetinde değilim, dikkatten kaçtığını sandığım farklı bir noktayı belirtmek istiyorum: Eril özne, anneyle bağlantılı kökenlerini anlamasa da anneye yönelik sevgi ve sevecenlik duygularını, sevdiği kadına aktarır: Kural şu: Anneye duyulan sevgi, sevgiliye de aktarılır. Ama bilinçdışı ensest korkuları nedeniyle erotik talepleri ise, hiçbir biçimde annesini çağrıştırmayacak bir başka kadına yönelir, yani genelde annesinin ikamesi olan kendi eşine değil. Çünkü evdeki eş anneyi çağrıştırmaktadır. Bu nedenle anne aktarımı üzerinden, erkek, kadını ikiye böler: Yatılacak kadın, tapılacak kadın. Birinci grup hayat kadınları, ikinci grup ise eşlerdir. Buraya kadar yaptığımız açıklamalar zaten Freud'un yazılarında dile getirilmiştir. Dikkat çekmek istediğim farklı nokta şu: Erkeğin yatılacak kadınla da orgazm tatmini eksiktir. Orası da arızalıdır. Yani, yatılacak kadınla yaşanan cinsel eylem, tatmin boyutunda erkeğe hiçbir şey vermemiştir. Elbette veremeyecektir, çünkü orgazm hazzında eksiksiz tatmin, yatılacak kadınla tapılacak kadını bütünleştirmeyi, aslında öznenin en başta kendisini bütünleştirmesini zorunlu kılmaktadır da ondan. Bu yüzden tatminin eksikliği ve tatsızlığı nedeniyle susuzluk dinmemiştir. OGP, cinsel bastırmaların

aşılması ile hayata geçtiği, sevgi, sevecenlik ve erotizm boyutlarını kendi haz alanında bütünleştirdiği için, ikiye bölünen kadını bütünleştirmenin güvencesidir ve Ödipal çatışmaların tehdidi altında değildir.

7.OGP'DEKİ KETLENME VE HASET

1.Ruhsal bütünlüğü bozarak kişiden gasp edilmiş her olanak ve potansiyel, haset nedenidir. Bu nedenle ruhsal bütünlüğünün tahrip olma oranına bağlı olarak özne, ruhsal bütünlüğü nispeten tamamlanmış insanlara, kaçınılmaz bir biçimde haset geliştirir. Ruhsallığından eksiltilmiş özne, tamamlanmış ruhsallığın tasarımına kendi içsel kayıtlarında sahip olduğu için, ruhsal bütünlüğün ne anlama geleceği sezgisine vakıftır. Sezgisel olarak böyle bir bilgiye sahip olması nedeniyle, bir yandan da o insanları veya onlara ait temsilleri tahrip etmek için, elinden gelen tüm gayretleri, açık veya sinsi bir biçimde sergileyecektir. Haset, öznenin ruhsal varlığında, dışa ya da kendisine yönelik etkin bir hınç odağı şeklinde işlev gösterecektir. Ama öznenin hasedini, kökeni bilinçdışı da olsa en azından varlığındaki bir eksikliğin kendisi tarafından bilinçdışı üzerinden algılanması olarak düşündüğümüzde, özne açısından şifa umudu var demektir. Çünkü özne, onu haset duymaya mâruz bırakan eksikliğinden dolayı acı çekmektedir. Bu görüşümüzü ara bir not olarak kaydetmiş olalım.

Hasedinin hıncını almak üzere kalkıştığı tüm girişimlerinin, özneyi dinginliğe eriştirmesi elbette mümkün değildir. Çünkü bu girişimlerin tümü, hasedi yapılandıran asli bir eksikliğin var ettiği bir hınç odağından üremektedir ve alınan tüm hınçlar, doyumsuzluğun ikame tercümeleri olmaları nedeniyle şifa üretecek bir sonuç yaratamazlar. Yani kötülük yapmak kötülüğü tüketmez (ortadan kaldırmaz).

Hasedin en temel nedeninin cinsel haz ve tatminlerin eksikliğinden, yani OGP'nin öznenin bedensel ve ruhsal varlığına asla yerleşememesinden kaynaklandığını düşünebiliriz.

Temel haset: Tam tatminli orgazmdaki ketlenme, bireyin ruhunda temel bir eksiklik olarak yaşantılanır. Bu eksiklik, öznede, özellikle hemcins ötekinin cinselliğinin genel portresine yönelik çok güçlü bir merak yaratır. "Öteki, cinselliğini, hazlarını, tatminlerini nasıl yaşıyor, benden farklı olarak nasıl yaşıyor?" şeklinde dindirilmez bir merak. Kısmen bilinçli, ama çok yüksek oranda bilinçdışı bir merak olarak… İnsan genellikle hemcins ötekinde, kendinde olmayanı merak eder, hasedi körükleyen bu güçlü motivasyon nedeniyle, ötekinin her alanda kendisinden daha mükemmel olduğu yanılsamasına kapılır. Çünkü bilinçdışı bir sezgi ile kendisinde hissettiği eksiklik, kendisi dışında, haz ve tatmini daha mükemmel yaşayan insanların bulunduğu varsayımını yaratmıştır. Sanki kendisi hariç, herkes haz ve tatmini eksiksiz yaşamaktadır. Burada kişi, kendisindeki eksikliğin adını koyamaz, bu eksikliğin kökensel nedenlerinin bilincinde değildir, ama yine de kendisinde bir arızayı, eksiklik şeklinde yoğun bir tatsızlığı hisseder. Çünkü orgazmik hazzın tatsızlığı bizzat onun tarafından yaşantılanmaktadır. Bu nedenle derin hazları, kendisinin eksik ama başkalarınınsa tam ve dolu yaşadığını varsayma yanılsamasının beslediği bir hasede kapılır. Ve haset giderek gündelik yaşamının diğer alanlarına doğru genişler. Yaşadığı eksiklik hissi öznede, yaşamdan gereken hazzı alamadığına dair genel bir mutsuzluk da yaratır. Önümüzdeki tabloya bakarak, bu haset nedeniyle insanlar arası ilişkilerde kötü niyetin kaynağını saptamak artık zor olmasa gerek. Çünkü OKCE'nin, öznenin ruhundaki ifşası olan hırs, haset ve doyumsuzluklar, sonuçta kötü niyetin temelidir.

Doğamızda taşıdığımız kıskançlık eğilimlerimiz, kabul edilebilir sınırlarda kaldığı müddetçe, daha iyi bir yaşama erişmemiz yönünde sağlıklı bir motivasyondur. Ama yanına hasedi de alarak aşırı güçlenmeleri, OGP'deki büyük engellenmelerin dışa vurumu olarak tercüme edilebilir. Özne, başkalarının kendisinden daha iyi şeylere sahip olduğunu sandığı zaman, OGP kısıtlılığınınhasedi tetikleyici etkisi, karşı tarafta sahip olunan her güzel şeyi tahrip etme tutumu şeklinde alanını genişletir. Artık ötekinin sahip olduğu her iyi şey, özne nezdinde ötekinin tam olarak sahip olduğu eksiksiz cinsel haz ve tatminlerin sembolik kanıtlarıdır ve haset nedenidir.

Elbette oral, anal ve Ödipal dönemlerin örseleyici ve erken kastrasyonlarının yarattığı tatminsizliklerin haset kaynağı olduğunu reddedemeyiz. Ama oral, anal ve Ödipal dönemlerde mâruz kalınan kastrasyonların toplam bileşkesi, zaten OGP eksikliğinde ifadesini bulur. Bu nedenle, OGP'deki onarımın, geçmişin arızalarını tasfiye olanağını sağlayacağı tezini ileri sürebiliriz.

Temel haset konusundaki yaklaşımımızı temellendirmek için, Melaine Klein'dan bir alıntı yapmakta yarar var. Gerçi Melaine Klein ileri sürdüğümüz tezi ima eden hiçbir şey söylemiyor, ama verdiği örnekler kendiliğinden tezimizin gösterdiği adrese de gidiyor. Melaine Klein, haset duygusunu sönümlendiren temel etken olarak şu tespitlerde bulunuyor:

"… Çünkü yıkıcı itkileri, hasedi ve açgözlülüğü hafifleten etken, haz ve yol açtığı şükrandır." (Klein 1998: 30)

Oral dönemdeki bir bebekte haset duygusu, eğer onarılmamışsa, tetikleyici güncel koşullarda aktifleşerek yetişkin öznenin hayatını zehir edecektir. Çünkü haset duygusu, ne yazık ki özneye rağmen otomatik olarak harekete geçer. Fakat biz burada şu önemli tespitimizi ilave etmek zorundayız: Öznenin oral dönemden, onarılmış haset duygusu ve kazanılmış şükran duygusu yetileri ile çıkmış olması da, onu kurtarmayacaktır. Çünkü Ödipal dönem kastrasyonları yüzünden OGP olanakları kastre edilmiş özne, yine de haset duygusunun yıkıcı etkilerinden arınamayacaktır. Çünkü Melaine Klein, çok açık biçimde haz ve yol açtığı şükran duygusunu, yıkıcı etkileri, hasedi ve açgözlülüğü hafifleten temel neden olarak belirtmektedir. Bu yüzden, eksiksiz orgazm hazlarını yaşama kapasitesi Ödipal dönemde kastre edilmiş olan özne, yitirdiği bu haz nedeniyle kaçınılmaz olarak haset duygularına kapılacaktır.

Melaine Klein, daha sonra şu satırlarla devam eder:

"Sevgi yetisinin çok önemli bir türevi de şükran duygusudur. Bu duygu, iyi nesneyle ilişkinin gelişmesinde vazgeçilmez bir etkendir ve aynı zamanda kişinin hem başkalarındaki hem de kendisindeki iyiliği görmesini sağlar." (Klein 1998: 31)

Melaine Klein, bu alıntıda şükran duygusunun iyi ilişkiler kurma kapasitesinin gelişmesinde vazgeçilmez bir etken olduğunu söylese de (elbette doğru bir tespittir), ancak süreç, aslında tersten işlemektedir. Şöyle ki: İyi nesneyle (anne ve meme) gelişen doyumlu ilişkiler, sevilme garantisi almış bebekte ruhsal potansiyellerin zenginleşmesinin ve sonuçta da sevgi ve şükran duygularının yapılanmasının, açığa çıkmasının nedenidir. Yani bebeğin sevgisi, anneyle iyi ilişkileri yapılandırmaz, annenin sevgisi bebekte sevme yetisini açığa çıkardıkça bebek, anneyle iyi nesne ilişkileri kurmaya başlar. Aynı şekilde orijininde babanın iyi penisi ile özdeşleşmiş ve eksiksiz haz yaşama kapasitesi kazanmış olmanın, eril öznede şükran duygusunun nihai aşaması olduğunu söyleyebiliriz. Bu olgunlaşmış şükran duygusunun nihai yapılanması için, ergenlik döneminde eksiksiz hazzın kalıcı olarak yapılanmasına kadar beklemek gerekecektir.

2.Çoğu kez insanın kendi iç dünyasında ya da insanlar arası ilişkilerde kendince yarattığı mükemmelliğin, yine bizzat kendisi tarafından tahrip edildiğine tanık olabiliriz. Niçin? Kastrasyonların sonucunda OKCE'ye mâruz kalan insan, en başta kendisine ait en mükemmeli yitirmiştir. Yani OGP'deki kısıtlılık nedeniyle en temel haz kaybına mâruz kalmıştır, hem de ömür boyu sürekli bir öfkeye tutsak olmuştur. Ancak özne, öfkesinin derin nedenlerini asla bilinçli olarak anlamayacaktır. Sadece, bu öfkenin, adını koyamadığı belirtilerine mâruz kalacaktır. Öfkesi, aynı zamanda öznenin kendisine de yönelecektir, o bunun bilinçli olarak farkında olmasa da. Temel hazzının yitimi, onun bilinçdışına şöyle kodlanır: "Sen mükemmele layık değilsin, öyleyse sahip olduğun diğer mükemmelliklerin ne değeri var ki!" Bu kod, öfkenin kendimize dönmesi sonucunda, kendimizdeki mükemmeli bir süre sonra tahribe yönelmemizin nedeni gibi görünüyor. Aynı zamanda bu kod ile insan kendisine, değersizliğine ilişkin bir mesaj yollamış ve kendisinden bunun hıncını almış oluyor.

OGP'deki kısıtlılık, yalnızca hazda eksiklik olarak algılanmaz, kişilikte genel bir yetersizlik hissi ya da açıkçası aşağılık duyguları olarak selfin bütününe yayılır, adeta kopyalanır ve bu durumun ruhsallığın bütününü hedef alan yıkıcı etkileri vardır. Özne bu hisleri örtük, yarı örtük ya da açık olarak algılayabilir. Özellikle eksiklik algısı örtük olduğu zaman özne, nedenini açıklayamadığı bir anhedoniden şikâyetçi görünür.

8.OGP'DEKİ KETLENME – İLİŞKİLERİN ÇÖKMESİ

1.Genç âşıkların yatakları kan ağlıyor. Çünkü her insan, bilinçdışı kayıtlar üzerinden gerçekte yaşaması gereken eksiksiz orgazmı, böyle bir olanağın var olduğunu sezgisel olarak bilmektedir. Gerçek hayatında yaşamasa da, kendi fantezilerinde varlığını hissettiren coşkusunu sezinlemektedir.

Fantezilerinin resmindeki bu orgazm onun samimi dileğidir. Zaten bu fanteziler, aynı zamanda yitik haz bakımından özneyi uyarmakta, ona orgazmik hazzın doğru adresini ifşa etmektedir. Ancak geçmişte mâruz kalınmış kastrasyonlar nedeniyle özne, eksiksiz orgazm potansiyelini hayatına aktaramayacaktır. Bu nedenle çiftler yatağa girdiklerinde, fantezilerinin bir köşesinde bilinçdışı bir kayıt olarak bulunan umdukları orgazm tatmini ile, gerçekte yaşadıkları orgazm tatmini elbette örtüşmeyecektir. Sonuçta her iki özne de beklediği eksiksiz orgazmı, bilinçdışı bir yanılsamaya kapılarak, ötekinin kendisine vermediğini düşündüğü için, ötekine yine bilinçdışı bir öfke duyacaktır. OGP kısıtlılığına bağlı temel tatminsizliğin yol açtığı bu hınç, öfke ve diğer olumsuz duygular, öznelerin geçmiş olumsuz insan ilişkilerini ve öfkelerini tetikleyip aktifleştirerek güncelleştirir. Bunlar, güncel aşk ilişkilerinin içine sızarak ötekini muhatap aldığında, ötekine yansıdığında, aşk ilişkilerinin zamanla çökmesi sonucunu getirir. Özetle aşk ilişkileri, temelde umulan tatmin ile yaşanan kısıtlı tatmin arasındaki farkın büyüklüğü nedeniyle çökmektedir.

Çiftlerin insani ilişkilerinde OGP'deki kısıtlılığın arızalarını bir kenara bırakırsak, sevgi, aşk bağlantısı, insani değerler ortaklığı, aralarında elbette güçlü bağlar yaratacaktır. Ama cinsel tatminlerinde bir tıkanıklık varsa, ki hemen hemen hep vardır, ilişkileri ne yazık ki arızalıdır. Bu arızalar, birinin, ötekini bilinçdışı bir itilimle cinsel tatminin eksikliğinden sorumlu tuttuğu üstü örtük imalarla ya da hedefi saptırılmış suçlamalarla kendini belli edecektir. Öznelerden hiçbiri öbürüne "suçlu sensin!" demez, çünkü böyle bir itham aslında bilinçdışında mevcuttur. Ama ana problem olan orgazm tatminindeki kısıtlılık nedeniyle, yani her iki özne de asli problemi bilinçli olarak bilmemeleri nedeniyle, birbirlerini suçlayıcı yan ifadeler, imalar, çiftlerin ilişkilerini çökertmek üzere gündeme gelecektir. Bu nedenle çiftin her biri için OGP hayata aktarılmamışsa, aşk ilişkisi yetkin ilişki değildir. Her zaman çökme tehdidi altındadır. 100 çiftten kaçının tatminli bir ilişki yaşadığının samimi bir dökümü, gerçekten çok aydınlatıcı olabilirdi. Öte yandan çiftler, ilişkilerini sürdürmek için uzlaşma yolları üretmiş olabilirler ve bu anlaşılır bir durumdur, ama bu uzlaşma da hazların çok eksik yaşanmakta oluşu anlamında, tablodaki arızayı ortadan kaldırmaz.

2.Cinsel motivasyon ve arzu yoğunluğumuz, partnerimizin bize gösterdiği sevgi ve kendimizi bize değerli hissettirme başarısı ile doğru orantılıdır. Eğer biz, ilişkinin başlatıcı odağı isek, bu durum, her zaman arka planda, bize gösterdiği sevgi bakımından ve cinsel özne olarak onaylanmışlık duygularımızı yapılandıran ebeveyn ve özellikle karşıt ebeveyn figürleri ile bağlantılıdır. Kısacası çiftlerin yatakta yaşadıkları sorunlar, hele genç iseler, organik kökenli cinsel yetersizliklerle ilgili değildir. Kastrasyonların etkileri bir kenara konulmak koşuluyla, cinsel bir özne olarak sevilmeye ve değerli bulunmaya layık görülmemiş, bu anlamda değersizlik ve suçluluk duygularıyla yüklenmiş olmakla da ilgilidir. Cinsel soğukluk, donukluk ve yetersizlik hisleri, arka plandaki bu arızalı süreçlerle de bağlantılıdır. Cinsel varlığı ebeveynlerince bir biçimde değersizlik ve suçluluk duygularıyla yüklenmiş insanlar, kendilerini cinsel bir ilişkiye tam anlamıyla teslim etme kapasitesine sahip değildirler. Olsa olsa böyle bir ilişkiyi ancak mekanik-uyarımsal bir düzeyde gerçekleştirebilirler. Öte yandan böyle arızalı bir partner, olabildiğince sağlıklı partnerin ruhsal dünyasında da çöküntü yaratabilir. Öyle ki zaman içinde, sağlıklı partner için, kastre edici ebeveyn rolünü icra etmeye başlar. Yani çiftlerden sağlıksız olanı, öbürüne kendi ruhsal kanserini ihraç etmeye başlamış demektir. Ömrümüz o kadar kısa ki gerçekten sağlıksız bir ilişkide oyalanmanın hiçbir anlamı yok.

3.Eşler arasındaki sevgi ve sevecenlik yakınlaşması, emek harcamayı ve bir demlenme sürecini gerektirir. Libidinal füzyondan beslenen sevgi ve sevecenlik akımları, aynı zamanda eşler arasındaki cinsel yakınlaşmanın öbür temel ekseni olmalıdır. Erotik çekim ve eksiksiz orgazmla birlikte, libidinal füzyondan beslenen sevgi, şefkat ve idealizasyon yaşantıları, aşk ilişkisinin temelleridir. Çünkü ruhsal yakınlaşma, yani libidinal füzyonun ilişkiye çağrılması**,** emek ve zaman harcamayı, özetle bir demlenme sürecini zorunlu kılar, bu nedenle zahmete katlanmayı gerektirir. Daha önemlisi ruhsal yakınlaşma, ele geçirilmesi çok zor olan libidinal füzyonun el altında bulunmasını ve aşkın hizmetine sunulabilmesini şart koşar. Ama çoğu kez ruhsal yakınlaşmadan daha kolay görülerek, mekanik-uyarımsal bir cinsellik üzerine de ilişkiler inşa edilebiliyor hem de çok büyük oranlarda. Tabii sonuçta, mekanik-uyarımsal seviyede kurulan bir cinsel ilişkiden, ruhsal zenginlik açığa çıkmayacaktır. İnsani

sevgi potansiyeli ve becerisi olmadan, bir cinsel yakınlaşmadan söz edilemeyeceğini söylemeye elbette gerek yok. Bu nedenle çiftler arasında erotik çekim, haz yaşama, sevgi, sevecenlik kapasiteleri bakımından ruhsal denklik problemi gündeme gelmektedir.

Örneğin OGP öznesi olan bir partner, bu potansiyeli içselleştiremeyeceği ve emosyonel içeriğini deneyimleyip kavrayamayacağı için, OGP öznesi olmayan partner nezdinde tercih edilmenin güvencesine sahip değildir. İnsan içeriğini kavrayamadığı ve bu yüzden öneminin farkına varamadığı bir ruhsal boyuttan niçin vazgeçmesin ki! Elbette vazgeçer. Zaten NN özne ikili ilişkide ötekinin bu boyutuna, onu içselleştirip yaşayarak müdâhil olmamıştı ki! Çünkü NN özne, çarpıtılmış ve şiddet yoğunluğunu kaybetmiş orgazmından dolayı, OGP'nin sahih anlamda içsel gözlemcisi olamaz. Ya da OGP öznesi, bütün derinlikli hazlarının karşı tarafın nezdinde değerlerini nasıl yitirdiğini görüp, ilişkiyi kendisi sonlandıracaktır. Ayrıca OGP, partnerin özneye göstereceği kabul yüzü ile hayata geçebildiği ve böylece öznenin onurunu onaylamayı zorunlu kıldığı içindir ki özne, kendisine beklediği düzeyde kabul yanıtı vermeyen bir partnerle ilişkisinden geri çekilecektir. Bu temel gerçek bize, OGP öznesinin niçin tecavüzkâr olamayacağını gayet net kanıtlar.

Libidinal füzyonu arızalı yaşamış özne, OGP öznesinin eksiksiz orgazmik haz boyutu ve libidinal füzyon derinliği karşısında, ruhsallığının istila edileceği ve benliğinin dağılabileceği hissine kapılarak, bu boyuttaki ilişkinin yoğunluğundan ve bunu sunan partnerinden kendisini geri çekebilir. Çünkü kendisinin arızalı ve tamamlanmamış libidinal füzyon odağı, hastalıklı kayıtlarla yüklü olduğu için, yani kısmî olarak zehirli füzyona dönüşmüş olduğu için, partnerinin coşkusal fırtınasının, kendisini kendi hastalıklı ruhsal kayıtlarına geriletip, benliğinin dağılması tehlikesine mâruz bırakacağından bilinçdışı bir ürküntü ile çekinmektedir. Zaten orgazmını OGP seviyesinde yaşayamamasının sebebi, bu hazzın, kendisini oral dönemindeki (libidinal füzyon dönemindeki) hastalıklı kayıtlara kadar gerileteceğinden duyduğu bilinçdışı korkudur. Mevcut nevrotik ruhsal dengesinin dağılıp gideceğini sanmaktadır. Bu nedenle OGP'nin hayata geçebilme olasılığı, Ödipal dönem kastrasyon ve ensest suçluluğu dehşetlerini bir kenara koymamız koşuluyla, oral dönem hazlarının doyumlu bir biçimde yaşanıp geride bırakılabilmiş olmasının oranı ile de bağlantılıdır.

4.Kadın-erkek ilişkilerinde, erkeğin anlamakta çaresiz kaldığı şu problemi de ele alabiliriz: Erkeklerin, derin nedenlerini anlayamadıkları yaygın bir kadın davranış modeli vardır. Çoğu kez kadının, erkeği kendi dışına koyması, kadın-erkek ilişkilerinde çok gizli işleyen bir süreç olarak erkeğin kafasını karıştırabilir. Erkek anlayamadığı bir şekilde kendisini ilişkiden ötelenmiş ya da dışa atılmış bulduğunda kafası iyice karışır. Bu durumu anlamak için, kadın erkeği nereye yerleştirir sorusunu yanıtlamak gerekir. Gerçekten kadın erkeği nereye yerleştirir?

NN düzlemde, kadın ya da erkek olmamız fark etmemek üzere, hiç kimse bize arzumuzun kayıp nesnesini sunamaz. Bu gerçeği bir kenara koyarak şunu söyleyebiliriz: En yoğun, en içten sevgiler de sunulsa, her türlü olanak ayaklarının altına serilse, bir kadının tatmininde, ama sadece cinsel tatmin anlamında değil, kadının en derin özlemleri anlamında susuzlukla beklediği tatminlerinde, yine de erkek tarafından doldurulması olanaksız bir boşluk kalır. Bu tablo bir yanıyla, OGP'nin gerilerinde kalma oranıyla ilgili olabilir. Acaba OGP'ye erişmek, kadını bu eksiklik hissinden kurtarır mı? Onu erkeğin nezdinde gizemli bir varlık olmaktan çıkarır mı? Bu sonuç, kadının kendi cinselliği ile barışmasını gündeme getireceği için, soruya büyük ölçüde olumlu ama kuşku içeren bir yanıt verilebilir. En azından eril öznede eksiksiz orgazmın hayata aktarılması çok olumlu bir sonuç yaratabildiği için, aynı sonuç kadın cephesinde de umulabilir. Ama bu açıklamalarımız sanki bütünüyle sorunun net yanıtı gibi görünmüyor.

Öbür yandan erkek egemen bir toplumda kadın, eril üstünlük karşısında elbette narsistik örselenmelere mâruz kalır. Kadın olmaktan önce insan olarak incinir. Bu nedenle reddedilen dişil boyutunun hıncını almaya adanmış bu intikamcı arzu alanında kadının, arzusunun boş levhasına neleri, hangi başka gizil arzuları yazacağını bir erkek asla bilemez. Burası, erkeğin kadın karşısında tükendiği, çaresiz kaldığı alandır. Sınırlarını ve gücünü bilen bir erkek, kendisine meçhul bu gizil alana geldiğinde iyi düşünmeli. Çünkü kazanma şansı sıfırdır. Öyleyse erkek, kadına karşı zaferi, savaş meydanından kaçarak kazanır.

Bir de şu yorumları gündeme getirebiliriz: Kadınlar aynı erkek için birbirlerini öldürebilirler, aynı erkek için birlikte ölebilirler ve aynı erkeği birlikte öldürebilirler. Hiçbir erkek bu sırrı çözemeyecektir.

Ve tabii şunlar da var:

Erkek kadının ne düşündüğünü bilmez, ama kadın, kendisinin ne düşündüğünü bilir.

Erkek kendisinin ne düşündüğünü bilmez, ama kadın onun ne düşündüğünü bilir.

Kadın bütün bunları kendi gizil alanının içinden bilir, çünkü bu alandan, bilinçdışına giden en kısa yol, kendisine tahsis edilmiş özel bir koridor olarak yararlanır. Hem erkeğin bilinçdışını okumak üzere de…

Peki, kadın erkeği nereye koyar?

Şöyle bir denklem kurabiliriz: Eğer erkek bir birim alınırsa, kadın, bir birim artı gizil alan olarak yazılabilir. Erkek=1; kadın=1+ ? (gizil alan)

Bu denkleme göre kadın erkeği nereye yerleştirir? Önceliği nedir? Neden OGP'nin erkekteki varlığı, onun öncelikli tercihi değildir? Erkek bir kadın tarafından gerçekten sevilme teminatını nasıl elde edebilecektir? Aslında kadın sanki şunu demektedir bir bakıma: "Çocuğum olmayı vaat eden erkeği ya da hoyrat, asi çocuğum olduğu için, onu yeniden elde etmem gereken çocuğum olmayı vaat eden ya da bebeğim için tahsis edilmiş yere bir biçimde yerleşmiş olan erkeği sevgilim olarak seçerim." Yani ender bir durum olarak…

Oysa erkek kadınla ilişkisinde anneyle yaşanmış libidinal füzyonu yeniden ele geçirmişse ve elbette sevgilisiyle cinsel yakınlaşmasında eksiksiz orgazmik hazzı mümkün kılabilmişse, kadında aradığını tam bulmuş olur. Ama kadın, libidinal füzyonu erkekle yaşasa bile, bu alanını öncelikle bebekleri için tahsis etmiştir. Öyleyse iyimser bir tahminle erkek, bebekler doğana kadar orada kiracıdır. Bu nedenle Juliette'in parentez alanında Romeo bile yoktur. Orgazm füzyonu, kadında da aynı yoğunlukta yaşanabilir. Ama parantezin içi her zaman daha öncelikli tercihlere ayrılmıştır. Kadının, çocukları olsa da olmasa da bu alan, her zaman muhtemel bebekler için saklı tutulur. Ama yine de libidinal füzyondan beslenen erkek, libidinal füzyonu asli psişik zemini olarak yaşayan bir kadın için, her şeye rağmen, aşkta daha kabul edilebilir bir muhataptır, her ne kadar kadın bu alanı bebekleri için tahsis etmiş olsa da (libidinal füzyonundan sağlıklı beslenen bir kadını varsayarak konuşuyoruz).

Şu ek yorumla bu bölümü kapatalım: Dil öncesi bebeğin, sözele dönüştürülmemiş haldeki sevgi, hüzün, sevinç, haset, hınç, öfke, kıskançlık vb.dolayımsız, doğrudan algı olarak yaşanan tok, dolu duygulanımlarını, anadilin kastre ediciliğine tutsak yetişkin özne (özellikle eril özne) aynı seviyede yaşayamaz. Ama kadın yine de bu alana kendindeki özel bir koridor aracılığıyla erişim şansına sahiptir ve bu yüzden kadın, yukarıda saydığımız duyguları her zaman yoğun yaşar. Oysa yetişkin eril özne, tam dolulukları ile yaşayamadığı için, bu duygulanımlarının yarattığı basıncı, hem kendi psişesinden tahliye edemez (algı-bilinç sisteminde yaşanabilir kılma anlamında), hem bu yüzden duygulanımlarının, varlığının dip katmanlarındaki niteliklerini netleştiremez. Kendindeki bu duygulanımların dibini göremediği için, kadının emosyonel gizemi karşısında algıları kapalıdır. Tabii bu engeli aşabilmek için erkeğin, libidinal füzyondan beslenen OGP'yi hayatına katması gerekir, yine de tam bir garanti söz konusu değildir. Oysa bir bebeği yetiştirecek olan anne, o bebekle dil öncesi bir iletişimi gerçekleştireceği için, bebeğinin yaşayacağı tüm tok duygulanımlara emosyonel rezervlerinde sahiptir. Bu yüzden erkek, kadındaki emosyonel sıçrayışlara (bir emosyondan öbürüne, bir kutuptan diğerine ani geçişlere) akıl erdiremez. Erkeklerin toplumsal cinsel kimlik üzerinden performatif olarak inşa edilmiş psişik alanından ve ataerkil kültürün kodlarından bağımsız bu alanında kadın, kendine ait özel bir varoluş içindedir. İşte erkek, kadının bu özel konumlanışına yabancıdır. Ancak şu hususları da ilave etmekte yarar var: OGP öznesi olabilen kadın, kendi emosyonel sıçrayışlarında, patolojik tezahürlere mâruz kalmaz; zehirli füzyonu deneyimlemiş olma oranına bağlı olarak kadının psişik kayıtlarındaki patolojileri yansıtan emosyonel yazılımları, onun emosyonel sıçrayışlarına da yansıyacaktır ki, erkek bu noktada kadın karşısında tam bir afallamaya mahkûmdur.

5.Dil öncesi bir bebekle, anne olarak iletişim kuracağı için, bilinçdışına ait bir alan olarak erkeğe göre gizemli parantez alanı, kadının elinin altındadır. Bütün duygu, heyecan ve dürtülerini bastırmadan yaşayan bebek, dil öncesi alanını kendinde muhafaza edebilmiş bir annenin varlığında gerçek muhatabını bulur. Annenin bebeği ile ilişkisi, kendisinin bebekliği ile kökensel bir temas olduğu

için, kadının parantez alanı bebeklerine ayrılmıştır. Çünkü kadın, kendisindeki dil öncesi alan üzerinden –kendisinde sağlıklı olarak ne kadar mevcutsa, ne kadarını muhafaza edebilmişse- hayatındaki erkekle değil, bebeği ile ilişki kuracaktır. Oysa erkek farkında olmadan böyle bir iletişimi beklemektedir kadından ve erkeğe sunulacak bu olanak, aslında erkeği daha da insan yapabilecekken. Bu nedenle bu özel alan erkeğe tahsis edilmez. Kadınların erkeklerle ilişkilerinde geliştirdikleri ve erkek tarafından anlaşılmaz tüm stratejiler, erkeklerin anlamadığı ama kadının kendisine meçhul olmayan bu alan etrafında yapılanır. Bu alan, kadının bütün umut, gizil beklenti ve amaçlarının, erkeğe kapalı alanıdır.

Kadın, kendi libidinal füzyonundan sağlıklı çıkmış ama kaçınılmaz bir zorunluluk olarak sadece öbür kastrasyonlarda –Ödipal vb.- tutsak kılınmış olsa bile**,** erkekle ilişkisinde orgazm anına kendi libidinal füzyon odağını katabilir, katmayabilir ya da katamayabilir, ama o odak, yine de bebeklerine tahsis edilmiştir. Kadın tüm kastrasyon süreçlerinden bütünüyle sağlıklı çıkmış olsaydı bile bu sonuç değişmeyecekti.

9.PENETRASYONDA ORGAZM OLAMAMAK

1.Penetrasyonda orgazmın gerçekleşmeyişi (NN düzlemde), çok erken ya da çok geç oluşması, şu nedenlere bağlanabilir: Karşı cins partner, yetersiz bir ikame nesne olarak algılandığı için, arzu nesnesi düzeyinde benimsenememiştir. Çelişkili gibi görünse de, partner, ilk nesneden, yani ensest suçluluğu duyguları ve kastrasyon korkularını yoğun şekilde hatırlatan karşıt ebeveyn figüründen bağımsız, özgün nesne konumuna getirilememiştir. Özgün nesne konumuna gelebilmiş nesneyle, karşıt ebeveyn figürüne ait hatırlatıcı ensest kaygılardan bağımsızlaşmış güncel aşk nesnesini kastediyoruz. Partner, özneye ensest suçluluğunu ima eden yetersiz ikame nesne konumunda kaldıkça, ensest iması ve dehşeti, ikili ilişkiye ketleyici suçluluk hislerini yansıtır. Sonuçta, ilişkinin tam tatminli orgazmik haz boyutu iptal edilmiş olur. Artık özne, yaşamakta olduğu bilinçdışı ensest suçluluk duyguları ve kastrasyon korkuları nedeniyle, ilişkiye (penetrasyona) serbest arzu yüküyle kendini teslim edemez. Oysa OGP düzlemi, ilk nesnenin, kısmî hatırlatıcı çizgiler hariç tutulmak koşuluyla, aşılıp geride bırakılması anlamına gelir. Bu nedenle OGP öznesi için, penetrasyonda orgazm olamamak gibi bir problem söz konusu değildir. İlk nesneye ait kısmî hatırlatıcı çizgiler, yani aile içi ilişkilerden miras alınmış bu ruhsal malzeme, nesne ilişkilerini ima etme anlamında özellikle sevgi, şefkat duyguları olmak üzere aile üçgeninde yapılanır.

Üst paragraftaki bazı tanımlamaları netleştirelim:

Yetersiz ikame nesne ile şu kastediliyor: Partner, ilk nesneyi, bütün kastrasyon dehşetleri, ensest suçluluğu ve ensestin utanç duyguları ile özneye bilinçdışı olarak hatırlattıkça, güncel nesne, özne için yetersiz ikame nesnedir. Burada asıl sorun, öznenin devam etmekte olan kendi bilinçdışı ensest suçluluğu duygularıdır. Yani bilinçdışı ensest zina, tüm kaygılarıyla birlikte öznede hala aktiftir. Yeterli ikame nesneler ise, öznenin bilinçdışında ensest suçluluğu yükünden arınmış ilk nesneler nedeniyle, artık ensest suçluluğunu, kastrasyon dehşetini ima etmeyen güncel aşk nesneleridir. Güncel aşk nesnesini yeterli ikame nesne konumuna getirebilmek için, öznenin kendi ensest suçluluğu duyguları ve kastrasyon korkularını aşıp geride bırakması, ensest zinanın ötesine geçmesi gerekir.

Ayrıca anlamayı kolaylaştırıcı basit bir örnek verelim: Masturbasyon sırasında yakalanma korkusuyla bir türlü haz alamadıkları, bütün ergenlerin bildiği bir gerçektir. Burada baskı unsuru açık ve nettir. Bir de baskının görünmez biçimde bilinçdışına engelleyici ensest suçluluğu şeklinde işlediğini düşünelim. O zaman yasaklara bağlı bilinçdışı işleyişlerin, nasıl başa çıkılmaz tuzaklarla dolu olduğunu anlarız. Çünkü bu durumda, dışsal korku içselleştirilmiştir.

2. NN orgazmı ile OGP arasındaki makas açıklığı, fantezi düzleminde de olsa bireye özgü seksüel mahrem bir alan üretir. Yani bu makas açıklığını dolduran ve özne tarafından gönül rızasıyla benimsenmeyen ve patolojik olduğu varsayılan ruhsal malzemelerden inşa edilen mahrem alan… Bu fantezi alanı genelde ötekine (partnere) kapalıdır, onu dışta bırakır. Aslında iki özneyi görünür ilişkilerinin gerisinde yabancılaştırır. Artık öznenin iç derinliklerinde, öteki pek yoktur. Burası öznelerin bir türlü ötesine geçemedikleri nevrotik mahremiyet alanlarıdır. Yani yatakta buluşan eşler, aslında

kastrasyonlarının üretmiş olduğu mahrem fantezi alanlarının ya da takıntılarının, ötekini dışlaması nedeniyle birbirleri karşısındaki temel yabancılıklarını aşamamışlardır. NN'ler, eğer samimi duygularla bir partner seçimi yapmamışlarsa, orgazma ermek için fantezi düzeyinde de olsa işte bu mahrem seksüel fantezi alanından destek alarak ve tahrik üreterek orgazma erebilmektedirler; partnerini oldukça samimi duygularla seçmiş olanlara nazaran daha da fazla destek alarak. Ya da fantezi desteği, eylemsel olarak da sağlanabilmektedir. Bu konuda "Erotik Shop"ların malzeme satış listeleri oldukça aydınlatıcı bir fikir verebilir. Ancak öznenin bu tür desteklerle yaşadığı orgazm, bir ilişkinin sahihliğinden üremediği, zorlanmayla elde edildiği için aslında penetrasyonda orgazm olamamaya denk gelir.

Elbette penetrasyonda orgazmı sağlama anlamında fantezi desteklerinin aranması, belli oranlarda anlaşılır bir durumdur. Ancak eksiksiz orgazmik hazzın özneden gasp edilişinin ve eşin, öznenin en iç dünyasında bir yabancı olarak algılanışının artan miktarına bağlı olarak, orgazmın gerçekleşmesi için aranan destek fantezi oranı da artacaktır. OGP, öznenin ruhsallığına sağlamca yerleşme oranına bağlı olarak, cinsel ilişkide ve orgazma erişebilme konusunda, destekleyici seksüel fantezilerdeki aşırılığı iptal eder ve yabancılaşmışlık hissi uyandıran cinsel yakınlaşmaları dışta bırakır.

3.Penetrasyonda orgazm olamamak, bir başka açıdan şöyle de açıklanabilir: Kadın ve erkek birbirlerinin genital alanlarına yönelik ve derinlere kök salmış ret ve korku duyguları ile yüklü olabilir. Ya da ensest figürle ilgili bir düşmanlık ve korku, partnere yansıtılarak penetrasyonda orgazm ketlenebilir. Çünkü özne için partneri, bu durumda sevilmeyen ya da korkulan zıt ebeveyn olarak algılanır ve özne ilişkide kendisini partnerine sevgiyle veremez. O zaman kendisini, ilişkinin heyecansal akışına teslim edemez. Oysa cinsel ilişki, füzyonel bir bağdır ve partner sevilmeden füzyonel boyut yaşanamaz, ilişkide hayata geçirilemez. Önemli olan, öznenin sevme yetisinin aktif olabilmesidir. Sevme yetisi ile ilgili bu arıza da penetrasyonda orgazma erişememenin nedenlerinden biridir.

Penetrasyonda orgazm yaşayamamanın ya da masturbasyonda tatmin hazzını düşük hadlerde yaşamanın bir başka nedeni olarak, şu görüşler ileri sürülebilir: Geçmişte sevilmemiş veya yeterince sevilmemiş olduğunu düşünen özne, kendisiyle ilgili olarak değersizlik duygularıyla yüklüdür. Değersizlik duygularını ya partnerine aktarıp onu da değersiz kıldığı veya kendisini böyle bir ilişkinin değersiz bir partneri olarak gördüğü için, penetrasyonda orgazm olamayacaktır.

Masturbasyonda orgazma erişip penetrasyonda erişememenin sebebini belki şu açıklamada bulabiliriz: Masturbasyon tek başına yaşanır, penetrasyon ise ikinci bir kişinin varlığının kabulünü gerektirir. Öyleyse özne, kendi özgüveni bakımından, ikinci kişiyle denklik içinde yaşanması gereken yetişkin cinselliğine yükselecek kadar olgunlaşmamıştır.

Penetrasyonda eksiksiz orgazmın koşulu olan iki ana eksenden biri, aktifleşen libidinal füzyon odağıdır (sevgi). O zaman özne, kendisini ilişki anında libidinal füzyon yaşantılarına teslim edebilir. Ama özne, geçmişte kendisinin yeterli düzeyde sevilmiş olduğu hissi ile bilinçdışı bir kayıt olarak yüklü değilse elbette penetrasyonlarında orgazma erişme zorlukları yaşayacaktır. O zaman şu sonuca varabiliriz: Libidinal füzyon yaşantılarına güvenle teslim olabilmiş bebek, ilerde orgazmına teslim olabilme kapasitesini bir olanak olarak taşıyor demektir.

Libidinal füzyona kendini teslim etme kapasitesi yetersiz olunca, özne, partnerini sevgiyle kucaklayamaz, değil OGP düzeyinde yaşaması (ki bu zaten yaygın bir durum olarak mümkün değildir) NNO'nun ortalama düzeyinde bile penetrasyonda orgazmını yaşayamaz. Kendini orgazm anında libidinal füzyon odağına kaygısızca teslim edebilmeyle bağlantılı kapasite eksikliği, bir yanıyla eksiksiz orgazmı yaşama korkusu –bir tür psikotik ürküntü- olarak da tanımlanabilir veya eksiksiz orgazmı yaşama korkusunun nedenidir. OGP'yi açığa çıkaran süreçte orgazmın coşkulu ve giderek eksiksiz haz yolunda ve nihayet tam orgazm kapasitesinde yaşanması, öznenin önce kendisini ve bunun bir göstergesi olarak hak edilmesi koşuluyla insanları ve eğitim yoluyla zorla öğrenilmemiş bir tutum olarak varlık dünyasını sevmesi ile paralel seyreder (yani bu sevgileri açığa çıkarır ya da yapılandırır). NN düzlemde ise, öznenin sevme kapasitesindeki kayıplar, derecesine göre NN orgazm hazlarının bile hayata aktarılışlarında aynı oranda sorunlar yaratacaktır. NN öznenin eksiksiz orgazma açılamamasındaki temel etkenlere, sevme kapasitesindeki kayıpları da katabiliriz. Özet olarak, sevme

kapasitesindeki yetersizlikleri nedeniyle kimseye hayrı dokunmayan öznenin, cinsel hazlarında ve tatminlerinde de kendisine hayrı dokunmaz.

4. Bir başka neden olarak, penetrasyon orgazmına giden yolda kadının bilinçdışı, şu türden duygularla yüklü olabilir: Penis, bilinçdışında delici, yaralayıcı bir tehdit olarak algılanıyordur. Erkek için vajina yutucu bir kara delik ya da içinde sakladığı bir makas veya keskin dişleriyle penisi kastre edecek tehlikeli bir bölge olarak algılanmaktadır.

5. Kadında orgazm problemleri (penetrasyonda ya da masturbasyonda orgazmını hiç yaşayamaması ya da çok tatsız yaşaması) klitorisini, penisten aşağı görmesine ilişkin bir kompleksin de sonucu olabilir. "Bu işe yaramaz organla ne yapacağım ki!'" gibi eril egemenliğin kodladığı bir mantık. Aynı kaygı, bazı durumlarda erkek cephesi için de geçerlidir. Yani kadında ve erkekte cinsel ilişkinin ve cinsel ilişkide orgazmın gerçekleşemeyişinin nedeni, öznenin kendi genital organını ötekinin genital organına göre daha değersiz bulmasına bağlı olabilir.

6. Yetişkin özne, her ne kadar, geçmişteki Ödipal kastrasyonlar ve ensest suçluluğu duyguları nedeniyle, sağlıklı yaşanmış libidinal füzyon eksenini eksiksiz orgazm hazzına taşıyamıyor olsa da, OGP'nin bu saklı olanağına sahiptir. Ancak buna rağmen böyle bir NN özne, partnerine ya da dünya-varlık'a yönelik sevgisinin enerjisini yine de libidinal füzyon rezervlerinden çekip kullanacaktır. Bu tespit, Ödipal örgütlenme seviyesinde bir genital yapılanması olan özne için, eğer tahripkâr kastrasyon dehşetleri aşılabilirse, libidinal füzyonu orgazm anında yaşayabilme anlamında bir umut kapısının açık olduğunu gösterir.

Şu açıklamayı yapmamız gerekiyor:

Bilinçdışı kastrasyon dehşeti ve ensest suçluluğu duyguları, eksiksiz orgazmın haz ve coşku boyutunu engeller; eksik yaşanmış libidinal füzyon nedeniyle de orgazmın sevgi, şefkat, derinlik, süblimasyon ve idealizasyon aktarımları yeterince aktifleşemez. Libidinal füzyon, bebeklikte tam kapasite yaşanmış olsa dahi, kastrasyon dehşeti ve ensest suçluluğu duyguları, orgazmın yoğun haz boyutunu iptal edecekleri için, doğal bir sonuç olarak sağlıklı yaşanmış libidinal füzyon boyutunun orgazm anında deneyimlenmesini de kesinlikle kastre edecektir

10.OGP'DEKİ KETLENME – AŞIRI MASTURBASYON

OGP, haz düzeyi bakımından, ortalamanın çok üstünde yaşanılan ruhsal bir süreç olması nedeniyle, ona âşina olmayanlar tarafından ütopik bir tasarım olarak düşünülebilir. Onun ütopik bir tasarım olmadığı, eksikliğinin toplumsal düzlemde yaygın olarak yarattığı rahatsızlıklarla kolayca kanıtlanabilir. Bu rahatsızlıklara bakarak, onun bilinçdışında sürekli bir talep halindeki varlığını, "olmayana ergi" yoluyla kanıtlayabiliriz: Mademki bir şeyin varlığı onun yokluğundaki rahatsızlıklarla kanıtlanabiliyor…

Eksiksiz orgazm tatminindeki tıkanıklık, öznenin biyolojik ve psişik gereksinimleriyle orantısız aşırı cinsel eylem ya da masturbasyon tekrarını üretir. Çünkü özne, masturbasyonunu haz bakımından verimsiz ve tatsız yaşamıştır, bundan dolayı arzusunu dindirecek tatmini elde edememiştir. Cinsel uyarılma ile tetiklenmiş ama yatışmamıştır. Eksiksiz orgazm hazzının tatminindeki bu tıkanıklık, özneyi, tekrarlayan masturbasyonlara zorlayacaktır. Bu nedenle özne, cinsel eylemde ya da masturbasyonda, bilinçdışı bir dürtüyle kendisinin haz tatminindeki açığını kapamak için engellenemeyen bir kısır döngüye girer ve her seferinde aynı tatsız ve yatıştırmayan hazda düşük tatminleri tekrarlar. Oysa tam tatminli bir orgazm, aşırı masturbasyon taleplerini iptal eder ve özne ancak doğal biyolojik ve ruhsal ritmiyle uyumlu sayıda masturbasyonları yeterli bulur.

Şu görüşü de ekleyebiliriz: Orgazmın tam kapasite yaşanmasındaki tıkanma, cinsellik dışı başka alanlardaki arzu ve taleplerde, gerçek gereksinimlerle orantısız bir dizi sonu gelmez tekrarlar üretir. Ergen ya da yetişkinlerin, gerçek gereksinimleriyle orantısız diğer -yani cinsellik dışı olduğu sanılan, ama bu alandaki tatminsizliklerin yansıması olan- tüm arzu ve talepleri, ister aşırı tüketim alanında ister başka alanlarda olsun, bir yanıyla bu kayıp haz alanını, sembolik anlamda ama sonuçsuz kalmaya mahkûm onarma girişimleri olarak ele alınabilir.

Anna Freud, ergenin aşırı masturbasyonunu, ergenlik öncesi ensest fantezilerini ya da isteklerini geçiştirme talebine bağlıyor. Anna Freud'un ifadesinden, bu fantezilerin asli amacının öznenin farkındalık alanı içinde olup olmadığı anlaşılmıyor, ama biz bunların bilinçdışı işleyen süreçler olduklarını düşünelim ve hemen şunu ilave edelim: Ergenlik öncesi ensest fantezi veya isteklerin kim bilinçli olarak farkındadır ki bu istekleri yatıştırmak için, yine bilinçli olarak masturbasyon eylemine başvurulsun. Örnek paragrafı aşağıya alıyorum:

"… Gerçi burada da çıkış noktası dürtüsel yaşamın yasaklanmış odaklarıdır, ergenlik öncesinin ensest fantezilerini ya da bu tür istekleri geçiştirmek amacıyla artan somut masturbasyon eğilimi gibi…" (Freud 1989: 148)

Ancak ergenlerin ve yetişkinlerin geri bildirimleri, üretilemeyen ve tatsız yaşanan orgazm hazzını gerçekten doyumlu yaşayabilmek için, masturbasyonda umutsuzca aşırılığa kaçtıkları yönündedir. Ergen, Anna Freud'un iddia ettiği gibi ergenlik öncesi ensest fantezilerini geçiştirme peşinde olduğu için değil, hazzı üretememe çaresizliği nedeniyle masturbasyonda aşırılığa kaçmaktadır. Yani bir ihtimal, bu masturbasyonlarından birinde "o şahane orgazm hazzı"nı yaşamak mümkün olabilsin. İşte ergen bu umut peşindedir. Ya da ergen, Anna Freud'un dediği gibi, ergenlik öncesi ensest fantezi ya da isteklerini geçiştirme amacıyla masturbasyon yapıyor diyelim, ama her ne olursa olsun zorlayıcı cinsel boşalma baskısını, yalnızca fizyolojik düzlemde ama bir haz üretememek üzere geçiştirmeye çalışmaktadır. Yani ergenlik öncesi ensest fantezilerini geçiştirmek için de olsa, umulan eksiksiz orgazm hazzının üretilemediği tartışılmaz bir durumdur. Zaten ensest fantezi ve isteklerin, yani bilinçdışı ensest zinanın bilinçdışı tazyiki, eksiksiz orgazm hazlarının üzerinde büyük tahribat yaratan en büyük etkendir ki, sonuçta ancak tezimiz için bir başka kanıttır. Yoksa masturbasyonda tam haz tatmini elde edildikten sonra aşırı tekrara ne gerek var ki?

11.OGP VE DİĞER ORGAZM TEKNİKLERİ

Artık iki tür orgazmdan söz edebiliriz: a)Normal nevrotik çerçevede, NNO; b) OGP alanında yaşanan ketlenmemiş orgazm, OGP.

Yoğun bir haz fırtınası olan ve 60-120 sn. süren OGP, öznenin bedensel ve ruhsal zeminiyle bağlantılı bir olanaktır ve sözü edilen bu zeminlerde sahih bir karşılığı vardır. Yani bu olanak göklerden gelecek bir lütufla özneye bağışlanacak değildir, eğer kastrasyonlarla heba edilmeseydi zaten onu doğal bir hak olarak yaşayacaktı. İnsanların ruhsal ve bedensel zemini, hazzın bu sarsıcı fırtınasını taşıyacak güçtedir. Aynı zamanda OGP bir orgazm tekniği de değildir. Orgazm teknikleri adı altında reklamı yapılan uygulamalar ise "uzatılmış orgazm vs." – ki bunların çoğu konuyla ilgili kitaplarda bulunabilir - aslında tam tatmin vermeyen orgazmlardır. Bunların hepsi cinsel hazzı, orgazm hazzını arttıracağı sanılan bir yığın formül ya da cinsel ilişki pozisyonlarını, tekniklerini tanımlamaktadır. Ancak hepsi de, yitik hazzı (eksiksiz orgazm hazzını) ele geçirmek için umutsuzluk ve çaresizlik nedeniyle başvurulan çözümsüz yollardır. Bu yoların hiçbirinden vaat edilen sonucun elde edilmesi mümkün değildir. Çünkü teknik, kayıp hazzı üretemez, onu geri kazandıramaz; geri kazandıramaz, çünkü hazzın kaybına yol açan bilinçdışı çatışmalar bu tekniklerle çözümlenemez. Ayrıca cinsel tekniklerin karşılıklı sevgiden yalıtılmış uygulamaları (mekanik uyarımsal seviye) nasıl olur da bir haz başarısı vaat edebilir ki?

Buna rağmen insanlar umutsuzca, aklın yaratıcı kurnazlığını, çeşitli cinsel teknikleri üretmede kullanarak, seksüel hazlarını arttırmanın peşine düşerler. Örneğin hayvanlarla cinsel ilişki, çeşitli tahrik şekilleri, çeşitli cinsel ilişki pozisyonları vs. ve akla gelebilecek her türden uygulamalar... Aklın yaratıcı kurnazlığının, çeşitli teknik yöntemler adı altında seksüel alana aktarılmasından elbette OKCE sorumludur. Çünkü insanlar orgazm hazzını tam doyumlu yaşasalardı, hazda bir eksiklik hissetmezlerdi ve bu yollara elbette başvurmazlardı. Ama hangi çeşitlendirilmiş tekniklere başvururlarsa vursunlar, hiçbirinden gerçek bir doyumu elde edemezler. Çünkü bu olanak işin en başında, ensest suçluluğunun ve kastrasyon dehşetinin baskılayıcı gücüyle ellerinden alınmıştır.

Eksiksiz orgazm konusundaki görüşlerimizi netleştirmesi bakımından şu iki alan üzerinde durmak aydınlatıcı olacaktır. Bunlardan biri Taocu seks (veya Uzakdoğu seks anlayışı), diğeri ise W. Rech'ın cinselliğe yaklaşım tarzıdır.

Taocu sekste tekniklerle uzatılan orgazm öncesi süreç, yani geciktirilmiş orgazm, bir başarı olarak yorumlanıyor. Bu konuda yazılmış tüm kitaplarda bu konu ortak payda olarak ele alınır. Tabii bu anlayışta orgazm öncesi süreci uzatma tekniği (geciktirilmiş orgazm), uzun süren bir orgazmı tanımlamaz. Orgazm öncesi süre, orgazma her yaklaşma durumunda, orgazm engellenerek uzatılır. Orgazma yaklaşma durumlarında peniste oluşan kısmî haz yoğunlaşmaları ve penisin küçük çaplı impulsları, ayrıca bir tür orgazm gibi yorumlanarak bir başka avuntu üretilir. Özetle burada teknik uygulamalarla geciktirilmiş bir orgazm söz konusudur. Ama sonuçta bu teknik ile yaşanan orgazm, bilinen orgazmdır. Hazda eksiksiz orgazm değildir. Aslında Taocu seks, orgazmı pek önermemekte ve önemsememektedir. Neden acaba? Hayata aktaramadıkları için olmasın! Mümkünse orgazmın çok az yaşanmasını, buna karşılık uzatılmış sevişmeleri önermektedir. Çünkü onlar da Freud gibi orgazmın (ya da sperm boşalmasının) eril öznede, her anlamda güç kaybına yol açtığını düşünürler. Böyle düşünmekte şu açıdan haklıdırlar: Yaşadıkları tatsız orgazm o kadar derin ruhsal yorgunluk yaratır ki, yorgunluklarının sebebini güdük orgazmlarına bağlamayı akıl edemeyip, ejekülasyonun güç kaybına yol açtığı şeklinde safsatayla yüklü bir önyargı geliştirirler. Çünkü kastrasyon tehditleri ve ensest suçluluğunun baskıları altında stresli yaşanan yorucu bir orgazm söz konusudur. Öte yandan Frued'un kendisine vazektomi –sperm kanallarının iptali- uygulattığını hatırlayalım. Eksiksiz orgazmı tanımayan öznenin, kendi güdük orgazmından kaynaklanan önyargısını, sağlıklı orgazm adına genelleştirmesi beklenecek bir sonuçtur. Özetle Taocu seks anlayışı, orgazmı askıya alarak arttırılan erotik gerilimi canlı tutma peşindedir. Sonrasında yorgunluk yaratan tatsız bir orgazmı yaşamaktansa, hiç yaşamamak, canlı tutulan ruhsal gerilimle yetinmek, bu durumda elbette ehven-i şerdir.

ReichIn tanımladığı orgazm ise, ejekülasyonun bitişiyle birlikte ani bir düşüşle sona eriyor ve takiben, bedensel ve ruhsal (?!) rahatlama süreci geliyor. Bu süreç de Reich'ın tespitlerine göre beş ya da yirmi dakikalık bir gevşeme dönemidir. Yalnız Reich, "Bedensel Boşalmanın İşlevi" adlı kitabında (Reich 1978), orgazmın kendisinin kaç saniye sürdüğünü belirtmiyor. Ama sözünü ettiğimiz kitabındaki grafikler, bir tahminde bulunmamıza imkân tanıyor. Ayrıca o söylememiş olsa da Reich'ın son öğrencisi olan Morton Herskowitz'in daha önce belirtmiş olduğum ve orgazmı tanımlayan "Bu kısa, çırpınmalı spazm" ifadesi üzerinden, Reich'ın tanımladığı orgazmın alt ve üst sınırlarda, yani en iyi durumda 5 -10 sn. civarında sürdüğünü düşünebiliriz.

Reich'ın tanımladığı orgazm tabii ki OGP değildi. Bu görüşümüze başka bir kanıt daha gösterilebilir. Çünkü Reich, Freud'un başlangıçta cinselliğe açık olduğunu, ama sonradan kapandığını çeşitli vesilelerle belirtir. Öte yandan Rollo May ise Ernest Jones'tan nakille şunları kaydeder: "Cinsel dışavurumu geç, otuz yaşı civarında başladı ve erken, kırk yaş civarında duruldu." (May 2008 :57) Serol Teber ise "Bilimsel Bir Peri Masalı" adlı eserinin çeşitli bölümlerinde, özet olarak toparlayacak olursak şunları yazıyordu: "Freud'un otuz yâşina kadar cinsel yaşamı olmadı ve kırk yaşından sonra da bu cinsellik sona erdi… Cinselliğin bu büyük kuramcısı, cinsel yetersizlikten muzdaripti." (Teber 2003) Oysa açılan OGP alanı bir daha kapanmaz. Bu nedenle Reich'ın tanımladığı orgazm, hazda eksiksiz orgazm değildi, çünkü Reich, Freud'u örnek gösterirken bu hazzın (Freud'un cinselliğinin) kapanabileceğinden söz ediyor. Oysa eksiksiz orgazm hazzı, onun tam kapasite yaşanmasını engelleyecek Ödipal baskılardan ve onların saldırı tehditlerinden uzaktır. Çünkü özne, bu Ödipal çatışma alanlarını ve kastrasyon dehşetlerini farkındalıkla geride bırakmıştır. Tekrarlarsak, Reich'in tanımladığı orgazm kapanabilir mi? Evet! Çünkü bu orgazm her zaman Ödipal kastrasyonların geri dönecek olan bilinçdışı saldırılarına açıktır.

12.OGP'DEKİ KETLENME – BEKÂRET

OGP hayata geçmemişse, ruhsallık bakımından kadın bakire, erkek ise bakirdir. Fiili cinsel ilişkide bulunmaları, onların bu durumunu değiştirmez. Çünkü onların ruhsallıklarının derin boyutlarına ulaşmalarını ve ruhsal rezervleri ile uyumlu bir bilgeliğe erişmelerini engelleyen zar yırtılmamıştır.

13.OGP'DEKİ KETLENME – AZGIN TEKE

Azgın teke sendromu: Yaygın bir durum olarak Ödipal kökenli kompleksler ve bilinçdışı kastrasyon tehditleri, bir müddet sonra cinsel hayatı öylesine tatsızlaştırıp tekdüze hale getirebilir ki sonuçta insanların bir bölümü, aseksüelliği çözüm yolu olarak da görebilirler. Birçok evlilikte, birkaç seneden sonra cinsel ilişkilerin tavsadığı çok bilinen bir durumdur. Bu emrivaki gibi görünen sonucun, artık ya biyolojik bir gerçek olduğu ya da partner değiştirmenin soruna çözüm getirebileceği sanılmaktadır. Cinselliğin giderek tatsızlaşmasını, adeta doğalmış gibi kabul eden ve zihinleri böyle koşullanan insanlar, genç sevgilileri ile ilişki kuran ileri yaşlardaki erkeklerin biyoloji üstü varlıklar olduklarını düşünüp, onların durumlarını azgın teke sendromu olarak değerlendirmektedirler. Şunu sormalıyız: Bu durum, azgın teke sendromu mu yoksa cinsel kayıp sürecine girmiş erkekte, bu kaybı telafi için umutsuz son bir girişim, bir defans mı? İşin defans yanı birçok örnekte kendini hissettirir gibi. Oysa OGP'nin azgın teke sendromu ile ilgisi yoktur. Çünkü hayata geçmiş OGP, ileri yaşlarda da bir haz kaybına uğramaz, giderek derinleşen, yoğunlaşan haz zenginlikleri onun karakteristiğidir, defansif tutumlarla bir ilgisi yoktur.

14.OGP'DEKİ KETLENME; TEŞHİRCİLİK – RÖNTGENCİLİK

OGP, teşhircilik ve röntgenciliği iptal eder ya da en azından bu eğilimlerde kastrasyonların yol açtığı şişkinliği ortadan kaldırır. Burada teşhirciliği, kendimizdeki bir eksikliği en azından kendi gözümüzde örtbas etmek ve böylece çevremize kendimizi bir üst pozisyonda abartılı sunumlarla sergileme anlamında kullanıyorum, bir ego şişkinliğinin sahnede boy göstermesi olarak. Teşhircilik eğilimlerimiz, bir yanıyla geçmişimizde anne-babamızla ve yakın çevremizle ilişkilerimizde mâruz kaldığımız yetersiz onaylanmışlığın telafisi amacı ile de bağlantılıdır. Ya da kendimizle ilgili başka türden eksiklik algılarının telafisi ile ilgilidir. Bu durumda özne, sergilediği teşhirci tutumlarıyla çevresinden bir onay, bir onarım beklemektedir. Ama teşhirci tutumlarımız bir yanıyla OGP'nin hayatımıza yerleşememesinin, yani buna neden olan kastrasyonların yarattığı boşluk, eksiklik ve kendilikte tamamlanmamışlık hislerinin telafisi ile de ilgilidir. Veya şöyle söylenebilir: OGP'deki kayıplar, arızalı ruhsal bir geçmişin toplam bileşke sonucu olarak belirir. Rahatsız edici bu eksiklik hissi elbette özneyi ötekiler tarafından onaylanma isteği yönünde güdüleyecektir. Oysa OGP öznesi, ötekinin kendisini onaylaması gereksinimini hissetmez ya da bu gereksinim düşük düzeylere iner. OGP düzleminde teşhirciliğin frenlenişi, öğrenme egzersizleri ile kazanılmış bir tutum da değildir. Bu nedenle OGP'deki ketlenme, ruhsallıkta tamamlanmamışlık hissiyatının kaynağı olarak, onarım beklentisi amaçlı teşhirciliğin ana eksenlerinden biridir.

İnsan toplumsal yaşama, o yaşamı öğrenerek katılır. İnsan yavrusuna her şey öğretilir ama ayıp kategorisinde sayıldığı için cinsellik hiç öğretilmez. Doğadaki birçok memeli hayvan yavrusu, özellikle primatlar, cinselliği, yetişkinlerin cinsel ilişkilerini açıkça izleyerek öğrenir. Hatta yetişkinlerin yanından alınıp ayrı yetiştirilen primat yavrularının, sonradan cinsel yaşamları olmuyor. İnsan da bir primat türü olarak bu genel yasanın dışında değildir. Ama bizim ahlaki değerlerimiz böyle bir uygulamaya izin vermez. Fakat bu ahlaki değerlere rağmen insanın, bir primat türü olarak, cinselliği ancak yetişkinlerin cinselliğine bakarak öğrenme güdüsü ortadan kalkmaz. Cinselliğimizi yetişkinlerin cinsel ilişkilerini izleyerek öğrenme gereksinmemizi ve talebimizi, bu derin eğilimimizi "primat projesi" olarak adlandırabiliriz (bu konu ilerde özel bir başlık altında incelenecek). Hatta Freud'u uzun yıllar meşgul etmiş olan "ilk sahne" fantezisini, küçük çocukta primat projesinin hayata geçmek isteyen talebi olarak değerlendirebiliriz. Bu hastalar, çocukken anne-babalarının cinsel ilişkilerine tanık oldukları için örselendiklerini söyleyerek, Freud'u epeyce yanıltmışlardı. Hastalarının çoğunun dile getirdiği anılarının, uyduruk fanteziler olduğunu uzun yıllar sonra anlayan Freud, epey hayal kırıklığı yaşamıştı. Freud, hastalarının anlattıkları ve aslında "primat projesi"ne ilişkin bir talebi ima eden fantezilerine "ilk sahne" adını vermişti.

Çocuğun zihnine takılan ilk sahne, aslında şu soruyu onun açısından gündeme getirir: "Annemle babam yatak odasında ne yapıyorlar?" Ama soruda örtük biçimde şu sorulmaktadır: "Annemle babam

bu işi nasıl yapıyorlar, nasıl bir zevk alıyorlar?" Burada özellikle "zevk" sözcüğü sorunun belkemiği olarak çok önemli, çünkü OGP çerçevesinde asıl öğrenilmek istenen odur. Bu üstü örtük temel soru, daha sonra alanını genişletecek ve öznenin tüm yaşamında, ona acı vererek "Ötekiler hazlarını nasıl yaşıyorlar?" tarzında dönüşüme uğrayacaktır. Bu merak, öznenin sorduğu örtük sorunun ardındaki itici güçtür. Ya da bu soruyu sorduran ruhsal basınç, primat projesi ya da eşcinsleşme sürecinin hayata geçmek isteyen talebinin ve küçük çocuktaki dinmek bilmez cinsel merakların kökenidir. Şunları da yazalım: Aslında primat projesi hemcins ebeveynden eksiksiz orgazm hazzının kendisine transferini sağlayacak tanıklık talebi veya daha genelleştirirsek hemcins ötekinin orgazm hazzına, böyle bir transferi gerçekleştirmek amacıyla tanık olma talebidir; hayata geçmesi olanaksız bu talebin bir süreç olarak artık röntgencilikte noktalanacağı kuşku götürmez.

Çocuğun ruhsal ve cinsel gelişim süreçleri, bağlı olunan kültür içinde şekillenir. Ataerkil bir kültür söz konusu olduğunda, çocuğa özellikle cinsellik konularında bilgi verilmez. İşte bu durumda çocuk, kendi cinselliğini öğrenmek ve deneyimlemek için, primat projesinin yarattığı ruhsal basıncın etkisiyle sonsuz bir merak içine düşer. Bu merak, küçük çocuğun toplumsalın içinde eksiksiz yer edinme, yani toplum normlarını tanıma, içselleştirme isteğine bağlı olarak mevcuttur. Aslında bu talep de, -yani primat projesi de- toplumsallaşmanın öznedeki verili programına bağlıdır. Çünkü küçük çocuk, aynı zamanda toplumsal bir varlık olarak, kültürünün cinsellik formatlarını öğrenme arzusundadır. Bütün bu zorlayıcı baskılar, küçük çocukta cinselliğin ayrıntılarını, içeriğini öğrenmeye yönelik merak duygusunu son derece acılı hale getirir, ama sorularına cevap verilmez. O zaman küçük çocuk, yanıtsız bırakılmış, hayata geçirilememiş primat projesi ve eşcinsleşme sürecinin yarattığı boşlukta inşa edilen cevapsız soruların peşine düşer. Bütün bu soruların yanıtlarını, insanların cinsel yaşamlarını, onların rızası olmadan gözetleyerek almaya çalışan küçük çocuk, artık NN düzlemin ortalama röntgenci öznesine dönüşecektir. Bu röntgenci eğilimleri ahlaki egzersizlerle engellemek, asli röntgencilik merakını iptal etmez. NN özne, hep böyle zorlu egzersizlerle ahlaklı olur.

Şimdi şöyle bir senaryo üretelim: Diyelim ki çocuğun ilk sahne talebi gerçekleşti ve anne-babanın cinsel ilişkilerine gerçekten tanık oldu. Bu durum da çocuk için kurtarıcı olmayacaktır. Çünkü eksiksiz hazzı kastre eden bir kültürde yetişmiş anne-babasının yaşayacakları haz boyutu, onun bilinçdışında kayıtlı OGP'ye ilişkin beklentinin yanıtı olmayacaktır. Eğer çocuk, anne babasının hazda eksiksiz orgazmla sonuçlanacak cinsel ilişkilerine tanık olabilseydi, kendi bilinçdışı kayıtlarındaki nesnesini bekleyen arketip gereğince bu örnek cinsel hazzı, hafızasında kayda alarak, ergenlikte hayata geçirmek üzere depolayacaktı. Çünkü küçük çocuğun, sağlıklı örneğine tanık olsa da o yaşta OGP'yi hayata geçirebilmesi, biyolojik donanımının yetersizliği nedeniyle mümkün değildir. Oysa aynı küçük çocuk NN yetişkin bir öznenin orgazm potansiyeline zaten sahiptir, çünkü yetişkin NN özne, pekçok örnekte çocuksu orgazm seviyesinin üstüne çıkamamıştır. Ama bu olanağı sağlamak, model almak üzere hazda eksiksiz orgazmlar yaşayan böyle bir anne-baba, belirttiğimiz nedenlerden dolayı ortada yok. Ama biraz aşağıda küçük çocuğun böyle bir tanıklığa pek de gerek olmadan OGP'yi hayatına taşıyabilmesinin asgari koşullarını tartışacağız… Aslında küçük çocuk, anne-babasının hiçbir doyumlu haz üretmeyen cinsel yakınlaşmalarına tanık olmasa daha hayırlı olur. Sonuçta küçük çocuğun, cevapsız bir sorunun içinde sıkışıp kalması kaçınılmazdır. Bu konuya biraz daha açıklık getirmek üzere, yine "Duygusal Zırhlanma" adlı kitaptan şu alıntıyı aktarıyorum:

"Çocuklarını kendi cinsel ilişkilerine tanık eden ebeveynler doğallıklarını yitirmişlerdir… Bu ilişkileri bir gösteri ya da eğitim adı altında göstererek, sevgi dolu cinsel ilişkinin değerini düşürmektedirler. İlksel sahneye tanıklığın çocuğun ruhunda büyük bir travma oluşturduğu safsatası ile yaşadık. Samoalıların ebeveynleri ve ablalarının aşk ilişkilerine tanık oldukları tek odalı evlerde büyümeleri ama yine de yetişkinliğe duygusal olarak bizden sağlıklı girmeleri, gizli ilksel sahneler travmasını yalanlar. Travma yaratan şey ilksel sahneye tanıklık değil, sahnenin yüklü olduğu suçluluk ve cinsel hastalıktır. Şimdi ise tam aksi bir safsata dönemine giriyoruz: İlksel sahnenin eğitim laboratuarı olması." (Herskowitz 2009: 195)

Aslında çocuğa, mahremiyetini koruması koşuluyla cinsel serbestlik olanağı sağlansa, mahremiyet kurallarına uyması koşuluyla masturbasyonlarından dolayı kınanmasa, tehdit edilmese, cinselliğe ilişkin başka tehditlere mâruz kalmasa, dehşetlere salınmasa, merakını tatmin edecek sorularına yaşıyla uyumlu ama doğru yanıtlar verilse, birçok problem kendiliğinden çözülür, hatta ortaya çıkmaz

diye düşünebiliriz. Yani primat projesinin "ötekinin cinselliğine tanık olma talebi" bile, realize edilmesine gerek kalmadan oldukça arızasız karşılanmış olur ya da tanık olma talebi düşük hadlere inerdi.

Primat projesi, öznenin, haz tatmininde eksik yapılandığını acı biçimde algıladığı cinselliğinin orgazmik haz boyutunu tamamlamak için, ömür boyu süren ve acı verici merak duygusu ile sürüp giden girişimlerinin toplam ifadesidir. Bu konuya aydınlık getireceğini düşündüğüm için Freud'dan şu alıntıyı aktarıyorum:

"Küçük çocuklar temelde utanma nedir bilmezler ve ilk yıllarda kendi bedenlerini, özellikle de cinsel organlarını göstermekten şaşmaz bir doyum alırlar. Sapkınca olduğu söylenen bu eğilimin karşılığı olarak, başkalarının cinsel organlarına bakma merakı, belki de çocukluğun daha sonraki dönemlerine, utanma duygusunun yarattığı engel belli bir noktaya ulaşıncaya kadar kendini göstermez. Baştan çıkartmanın etkisiyle çocuğun cinsel yaşamında, röntgencilik içgüdüsü büyük bir önem kazanabilir. Ama nevrotik hastaların olduğu kadar, normal insanların çocukluk yılları üzerindeki araştırmalarım, beni, röntgenciliğin çocuklarda kendiliğinden bir dışavurum olarak ortaya çıkabileceği sonucuna varmaya zorlamaktadır. Dikkatleri – kural olarak masturbasyonla – bir kez kendi cinsel organlarına çekilen küçük çocuklar, genellikle dışarıdan yardım olmaksızın bir adım daha ileri giderek oyun arkadaşlarının cinsel organlarına karşı canlı bir ilgi geliştirir… Bu tür çocuklar işeme ve kaka yapma edimlerinin hevesli birer seyircisine dönüşürler. Bu eğilimler bastırıldıktan sonra kendi cinslerinden veya karşı cinsten insanların cinsel organlarını görme arzusu acı verici bir zorlanım olarak varlığını korur ve bazı nevroz olaylarında semptomların oluşumundaki en güçlü güdüyü sağlar." (Freud 2000: 105)

Yukarıdaki alıntıda Freud, bazı noktaları netleştirmemiş. Örneğin sözünü etiği utanç, kendiliğinden mi oluşuyor yoksa tehditlerle aşırı biçimde mi yapılandırılıyor diye biz soralım. Öte yandan Freud "Baştan çıkartmanın etkisiyle çocuğun cinsel yaşamında, röntgencilik içgüdüsü büyük bir önem kazanabilir "diye ekliyor. Ama şu yorumu eklememiz gerekiyor: Bu merak, baştan çıkartılmayla değil, bastırılan cinselliğin kayıplarının, ötekilerin ikame varlıklarında aranılması nedeniyledir.

Bu kısa ara nottan sonra devam edelim. Normal çerçevedeki röntgencilik eğilimimiz, hayata geçememiş primat projesinin bir parçası olarak mevcuttur. Bunda sakat bir yan görülemez. OGP hayata geçtiğinde ise, röntgencilik eğilimleri büyük oranda sönümlenir. Çünkü röntgenciliği tetikleyen basınç, yani kayıp hazzın, başkalarının hazzını öğrenmeye yönelik olarak yol açtığı basınç ortadan kalkmıştır. Bu eğilimin geride kalan küçük bir kısmı, olsa olsa OGP öznesinin cinsel tahrik yaşamasının hizmetinde kullanılır. Eğer bir biçimde OGP düzlemine yerleşebilirse, NN öznenin geçmişten getirdiği bu güçlü röntgencilik talebi, sağlıklı bilgilendirme ve eğitimle desteklenerek pekâlâ giderilebilir ve giderilmelidir de. Bunu da eski ruhsal haritanın kalıntılarını onarmak için yapmalıyız. Kısacası, güçlü cinsel meraklarımız, primat projesinin hayata geçmek isteyen talebi nedeniyle ruhsal sahnemizde belirir. Primat projesinin başarısızlığından dolayı, insanların açığa çıkan dizginlenemez cinsel meraklarından, yani röntgencilik eğilimlerinden yararlananların yarattığı porno sektörü ve bu sektörün milyarlarca müşterisinin varlığı, ileri sürdüğümüz tezi doğrulayan oldukça inandırıcı bir kanıttır

Yukarıdaki alıntısında Freud'un, teşhircilik eğilimleri utanç duyguları ile (aslında utandırılarak) engellenen küçük çocukların, daha sonra birer röntgenciye dönüştüğünü belirtmesi, patolojik kabul edilen başka eğilimlerin de, her halükarda bastırmaların sonucu olduğunun bir başka kanıtıdır.

Röntgencilik eğiliminin arkasında, öznenin bütünsel haz tatminindeki eksikliğini, bir başkasının cinsel haz boyutuna tanıklık üzerinden tamamlama umudu bulunmaktadır. Özne, bilinçdışı bir baskının zorlayıcı gücüyle, kendisi hariç herkesin, eksiksiz cinsel hazlar ve orgazmlar yaşadıklarını varsayar. Röntgencilik, eksiksiz orgazm hazzının ötekilerden kendisine aktarım yapabileceği bir model aranışı anlamında, öznenin kendisindeki eksikliği kapama umuduyla insanların hayatına egemendir. Ama röntgencilik üzerinden, cinsel hazlarındaki tıkanıklığı başarılı bir şekilde aşarak, kendini eksiksiz orgazm hazzında tamamlayan tek kişiye de rastlanmamıştır.

OGP bir alan olarak ele geçirildiğinde, teşhircilik ve röntgencilik eğilimlerimiz kendiliğinden en alt limitlere geriler. O zaman özerkliğimizin bir kalesi daha tarafımızdan ele geçirilmiş olur.

15.OGP'DEKİ KETLENME VE ÖZERKLİK

1.İnsan, libidinal füzyon (bkz.sözlük) sürecinin başarılı bir şekilde tamamlanabilmesi şartına bağlı olarak aktifleşebilen bir özerkleşme programı ile dünyaya gelir. Libidinal füzyon, aynı zamanda, güncel insan cinselliğinin sağlıklı bir ruhsal zeminde yaşanabilmesinin de vazgeçilemez koşuludur. Biyolojik bir hayvan olan insan yavrusunu, insanlaştıran veya insanlaşmasının başlangıcı olan libidinal füzyon sürecinin başarı ile gerçekleşme şartına bağlı üreme programı gereğince, insanın bir sonraki nesli yetiştirmek üzere bir önceki nesilden kopması, onun vesayetinden çıkması gerekir. Ama ne yazık ki ataerkil kültür, özneyi her zaman vesayet altına alır. Yeni neslin vesayetten bağımsızlaşmasına izin vermez. Fakat üreme programının belirttiğimiz koşullara bağlı verili bir yazılımı olan özerkleşme talepleri de, insanda varlığını açık veya örtük biçimde sürdürür. Yeni neslin bir önceki nesille çatışmalarının altında, daima yeni neslin bir türlü hayata geçemeyen özerkleşme talepleri bulunur. Genç insanların ruhsal rahatsızlıklarının altında, karşılanmayan özerkleşme taleplerinin yarattığı çatışmaları da görmek gerekir. Belirttiğimiz koşulara bağlı olmak şartıyla verili bir program olarak açığa çıkan özerkleşme talebi, insanın en küçük yaşlarından itibaren aktiftir. Bundan sonrasında küçük insan yavrusu, olabildiğince en erken zamanda özerkleşebilmek için anneden kopma girişimleri sergiler. Bu onun en içten talebidir. Yoksa kültür, onu anneden kastre ettiği, zorla koparıp ayırdığı için anneden kopmaz. Kültüre, topluma katılma talebi, gelişmenin libidinal füzyon tarafından harekete geçirilmiş genetik programı gereği, kendi zamansal açılımı içinde, insan yavrusunun kendisi tarafından talep edilir… Yeter ki bu özerkleşme talebini, anne-baba ya da baskıcı kültürün kendisi kastre etmesin. Asıl facia, sevinçle, kıvançla dünyaya açılmak isteyen insan yavrusunun özerkleşme talebinin kastre edilişindedir. Bu nedenle özerklik programının iptali, başlı başına bir kastrasyondur. O zaman özne, kendisinin kim olduğu sorusunun yanıtını veremez. Sorusunun yanıtsız kalmasının yarattığı yıkımın ağırlığı, aynı oranda ergenliğin ruhsal fırtınalarını da ağırlaştıracaktır, hayata geçemeyen OGP'nin uğradığı tahribat oranına da bağlı olarak.

Şu noktayı unutmayalım: Hangi kültür tipi olursa olsun, ruhsal yönden sağlıklı bir anne, en yoğun sevgisi ile bebeğini kucağına aldığında, bu küçük canlı, biyolojik bir hayvandan insan yavrusuna, kısacası insanlaşma yoluna evrilmiş olur. Yani anne, sevgisiyle bebeğini bir hayvan yavrusu olmaktan kurtarır. Ve yukarıda sözünü ettiğimiz gelişme süreçleri, sanki genetik bir program harekete geçirilmiş gibi devreye girer. Ya da böyle bir genetik programın ilk imkânları anne sevgisi veya ikamelerininki ile harekete geçer. Asıl trajedi, kültürün uyguladığı ağır kastrasyonların, bu dönemi takiben devreye girmesiyle başlar ve harekete geçmiş sağlıklı gelişme süreçlerini kastre etmesiyle sonuçlanır. Bundan sonrası, öznenin hasta kılınmış ruhsallığının tarihidir ve özne uyandırılmış potansiyellerinin tahrip edildiği bu süreçte, harekete geçirilmiş özüne böyle yabancılaştırılır. Kısacası, insanda öz olarak sözünü edebileceğimiz tüm imkânlar, annenin bebeğini sevgiyle kucağına aldığı ilk anda bir program olarak işlemeye başlar.

Ödipal öncesi ve Ödipal dönemde, baskıcı kültürün kendi geleneksel değerlerini küçük çocuğa aktarma amaçlı kastre edici uygulamaları ve Ödipal döneme gelindiğinde cinsel alanda uygulanan tüm kastrasyonlar, bastırma mekanizmaları aracılığıyla çocuğun ruhsal varlığında, giderek kemikleşen ve kuşatıcı bir yapı inşa eder. Bu nedenle sağlıklı bir özerkleşme programını engelleme anlamında bastırma, annenin sevgi kucağında harekete geçmiş genetik kayıtlardaki özerkleşme programımıza terstir ve onu her anlamda sürekli baltalar. Baskıcı kültürün kendi normlarını dayatması sonucunda çocuk, kültürün öznesine (nasıl bir özneyse) dönüşür, ama aslında kültür tarafından, hem gelişime açık tüm kendilik olanakları iptal edilir, hem kendi kendisine yabancı kılınır. Yani libidinal füzyonda aktif kılınmış tüm gelişme imkânlarına yabancı kılınır. Tabii uygulanan ağır kastrasyonlar sonucunda özne, ağır bedeller ödeyecektir. Kastrasyonlar, özellikle cinsel alanda uygulandığı için, bedel, bu alanın haz boyutları ve eksiksiz orgazm tatmini üzerinden ödenecektir. Daha kötüsü cinselliğin haz boyutları üzerinden ödenen bedel, eksiksiz hazzın kastrasyonuyla (OGP alanının tahribi ve hatta NNO alanının en alt seviyelerine gerileme şeklindeki kayıplar olarak) sınırlı kalmaz, ruhsallığın hayatiyet kaynaklarının tahrip edilmesi üzerinden de bedeller ödenir.

Ruhsal özerkleşmenin başarısı, OGP'de erişilen seviye üzerinden test edilir. Bu nedenle OGP, özerklik programımızı giderek yapılandıran temel eksendir. Çünkü OGP, belli bir süre sonra,

özerkliğimize engel olan güçlere karşı kendimizi savunma reflekslerimizi yapılandırmaya başlar. Yapılandırmaya başlar, çünkü eski ruhsal haritada kayıtlı tüm arızaların özne tarafından anında hissedilip fark edilmesini sağlayan bir refleks kazandırırken, ruhsal tutsaklıktan çıkışın yolunu kısaltır. Bu nedenle özne "Kendimi nasıl savunsam?" şeklinde sonu gelmez sorulara, olabildiğince ve koşullarla uyumlu kendi yanıtlarını getirmeye başlar. Ancak bu süreç, özne için akşamdan sabaha başarı ile sonuçlanmaz. Epey uzunca bir zamanı gerektirir. Ama şu var ki, OGP düzlemine geçmekle, kültürün kod yazılımlarına, kastrasyonlarına ömür boyu tutsak öznesinin kaderi artık değişecektir.

Yavru hayvanlar (memeli hayvanları örnek alalım), anaç ve yavru hayvan ilişkilerinde, bozulmamış doğal içgüdülerinin eşliğinde, gelişme programlarını tamamlayıp yetişkinliğe eriştikleri için hayatlarını özerk olarak sürdürürler. Hayvan bir önceki nesilden tam anlamıyla koparak, yeni bir nesli üretmek üzere donanımlı hale gelir. Bu program insanda bozulmuştur ve bizzat insanın yapılandırdığı uygarlık tarafından bozulmuştur. İnsan yavrusunun gereksiz erken ve ağır kastrasyonlarla baltalanan ruhsal gelişim aşamaları, bizi özellikle OGP'yi inşa edecek libidinal füzyon ekseni bakımından çok ilgilendirmektedir. Çünkü insan yavrusunun oral dönemi bu bakımdan çok önemlidir. İnsan yavrusunun füzyon gereksinmesi, yani anne kucağında, anne memesinde tam doyumlu yaşanıp temel güvenlik duygusunun yapılanmasından sonra, sağlıklı bir biçimde öbür gelişim aşamalarına geçmeyi mümkün kılacak füzyon talebi, çeşitli biçimlerde engellenir ve tamamlanamaz. Bu durumda tamamlanıp geride bırakılamayan libidinal füzyon, OGP'nin yapılandırıcı ekseni olamaz. Oysa libidinal füzyon, OGP'nin her deneyimlenişinde yapılandırıcı bir eksen olması sıfatıyla, orgazmik hazzın temel bileşenlerinden biri olarak sahnede belirir, bu onun OGP bakımından varlık sebebidir. Bundan dolayı, tamamlanmamış libidinal füzyon, OGP'nin hayata doğmasının engelidir. O zaman, cinsel hazzın eksiksiz orgazmik doruk deneyimini tamamlayabileceği sanılan sembolik ikamelerinin aranışı anlamında değil sadece, cinsellik dışı gündelik ilişkilerde, anne kucağının eksik kalmış libidinal füzyon boyutunu tamamlayabileceği şeklindeki yanılsamalı bir vaadi hatırlatan ve özneyi kendine çeken tüm davetler (özne-dünya ilişkisinde özneyi kendisine tutsak kılan tüm ilişki kipleri), öznenin yaşamında bir siren çağrısı gücünde etkin olur. Arızalı ve çok eksik yaşanmış libidinal füzyonun güncel ilişkilere yansıyan siren çağrısı etkisi, libidinal füzyon sürecinin yaşanışındaki eksiklik derecesiyle orantılıdır. Özne, libidinal füzyonu ne miktarda eksik yaşamışsa, insan-nesne ve dünya-varlık ilişkilerini ya aşırı bağımlı ya da bağımlı değilmiş gibi göründüğü kutupsallıklarda yaşayacaktır.

Bu odak (tamamlanmamış libidinal füzyon odağı) aynı zamanda aşk ilişkilerinde, arzu nesnesi gibi görünen varlığa yapışıp kalmanın, aşkta özgür bir ilişkiyi hayata aktaramamanın, bağımlı ilişkilerin de sorumlu odağıdır. Oysa OGP'nin orgazm anında deneyimlenen libidinal füzyon boyutu, en yoğun haliyle yaşandığı için, ötekine yönelik yapışma tutkusunu sona erdirerek bağımsız aşk ilişkilerini yapılandırır.

Orijininde varlık, ötekilerin üzerinde bir siren çağrısı, bir "Parfüm" etkisi gücüne sahip karşı konulamaz davetkâr bir özlem nesnesidir, eğer böyle bir özne var olabilseydi… Tam yeri gelmişken genel hatları ile "Parfüm" adlı romanı hatırlayalım (Süskind 2005)… İnsan, ötekini, arzusunun kayıp nesnesi mertebesine yükseltirken, onu hep böyle bir eksiksizlikle donatır ve yarattığı yanılsamanın peşinden kendisini tüketerek koşup durur. Ama ötekinin de eksikliklerden muzdarip olduğunu, onun da eksiklikleri tamamlanmamış bir başkasını, arzusunun kayıp nesnesi sanarak onun peşinden koştuğunu fark etmez. En sonunda yorgunluk ağır basar, aranandan vazgeçilir, bazen de özne başka ikameler üretir ve özlemini çeşitli ideallere bağlanarak, üstün olduğunu varsaydığı figürlere biat ederek dindirmeye çalışır ve böylece bir yanılsamaya kapılarak, aradığını sanki kendi içine taşımış olur. Ama aranan aslında bulunmamıştır, sadece bir tesellinin kucağında artık dinlenme zamanı gelmiştir.

2.İçimizde suçluluk duygularını üreten odak aktif olmadıkça, birilerinin bizi suçlamasından etkilenmeyiz. Birçok insan garip bir biçimde, kendisini, içindeki suçlayıcı gizli bir odağın etkisi altında hisseder. Sanki daha önceden bir suç işlemişler de şimdi hesap soruluyor gibidir. Bu tablonun sebebi, gelişme aşamalarımızda erken kastrasyonların, aynı zamanda suçlayıcı bir söylemle ruhsal yapımıza kodlanmasıdır. İnsan o zaman kendisini öyle hisseder ki sanki dünyaya bir suçlu olarak gelmiştir. Çünkü kastrasyon dönemlerinde mâruz kaldığı suçlamaları unutmuştur, ama suçlamaların tortul

ürünü olan suçluluk duygusu, ruhsal yapısında yönlendirici, bunaltıcı bir güç olarak kalmıştır, asıl suçun hayatiyet kaynaklarımıza indirilen darbelere boyun eğerek kendimize karşı bir varoluş suçu işlemiş olduğumuzu unutma pahasına… Suçlayıcı odakların toplam ifadesine ve gücüne ister süperego ister vicdan diyelim, bu alanların, varoluşumuzun anlamına olumlu yönde ne kadar hizmet edebildiğini ya da onu ne kadar tahrip ettiğini sorgulamalıyız. Bu konu için sözlükteki "nevrotik günah, nevrotik suçluluk" maddelerine bakılabilir.

Özne, suçlayıcı odakların baskısı altında eli kolu bağlı kaldığı sürece, düşürüldüğü tuzaktan kurtulamadıkça, varoluşunun verili programındaki özerkleşme yazılımını yeniden canlandırıp – o olanak her an mevcuttur, yoksa ruhsal sağaltım ne anlama gelirdi ki- kendi hayatına elbette aktaramayacaktır.

3.Her karabasan, özgürlük fırsatının elden kaçırılışıdır. Eşiğine kadar geldiğimiz ve ne yazık ki ters yüz geri döndüğümüz eşsiz bir fırsat. Eğer karabasanı yaşamamıza neden olan gizil arzu boyutumuz sansüre uğramamış olsaydı, sürekli kaçtığımız ruhsal bir gerçeğimizle karşılaşacaktık, elbette bunun şokunu da yaşayacaktık, ama sonuçta özerkleşme fırsatını yakalayacaktık. Karabasanın yaşattığı dehşetin emosyonel yoğunluğu ve şoku, kaçtığımız yüzleşmenin, korku biçiminde kendisini dile getiren toplam ifadesidir.

OGP, Ödipal kökenli suçluluk duygularını, kastrasyon dehşetlerini ve onlara bağlı karabasanları iptal eder. Daha doğrusu kastrasyonların iptali ile yapılanmıştır da ondan dolayı bu sonuç elde edilir. Bu nedenle OGP öznesi karabasan dehşetinden muaftır.

4."Ki" enerjisi, "orgon" enerjisi ya da "bioenerji" gibi enerji türleri ve bunlarla ilgili uygulamalar, özerkleşmemiş insanı avutmak için reklamları yapılan ayrı bir kategoridir. Kaynaklarına ilişkin açıklamaların bilimsel bir temelden yoksun olduğu bu enerji türlerinin asıl kaynağı nedir? Enerji kisvesi altında yarattıkları varsayılan etkilerin kaynağı nedir? Yani böyle iyileştirici etkileri söz konusu ise… Bu enerji türlerine ilişkin uygulamalarda, herhalde Ödipal ya da dil öncesi çocuğun dirimselliğinden güncel yaşama tâşinan kısmî bir aktarım söz konusu olsa gerek. "Ki" ya da diğerleri, aslında bir enerji türü de değildir. Üzerlerinde uygulama yapılan kişilerin kendilerini geçici bir süre iyi hissetmelerini sağlayan plasebo etkisidir. Ya da geçici "iyi anne" etkisidir. Bu uygulamaların bazılarında, uygulayıcının, hastaya el ile teması, erken anne-bebek ilişkilerinin dirimsel rezervlerini geçici bir süre harekete geçirmektedir. Bu konuda daha aydınlatıcı bir fikir edinmek isteyen okuyucu, Margret Mahler'in "İnsan Yavrusunun Psikolojik Doğumu" adlı eserinden **(**Mahler 2003), küçük çocukların anne ile temas ilişkilerinin "psikolojik yakıt" olarak nasıl canlandırıcı ve güven verici işlev gördüğünü öğrenebilir. Bu tür iyileştirici enerjilere inancın arkasında, özerkleşmemiş öznenin, sürecini tamamlamamış ilk dokunsal odaklara ya da libidinal füzyon aşamasına gerileme ve oradan, bu ruhsal köklerin canlandırıcı ya da tazeleyici etkilerini güncel boyuta davet etme anlamında enerji tazeleme talebi durmaktadır. Sözü edilen sağaltım tekniklerinin deseksüalize edilmiş dokunsal uygulamaları da, herhangi bir seksüel tedirginlik yaratmadan, katılımcıların üstü örtük taleplerine meşruiyet kazandırmaktadır. Konuya ilişkin itirazlarımızı dile getirirken, insanlar arası dostça ya da erotik anlamda temasın sağlıklı boyutlarına ihtiyacımız olduğu gerçeğini elbette göz ardı etmiyoruz. Zaten bu tür içtenlikli temaslar çok daha sağaltıcı etkiler yaratır.

Ne orgon enerjisi (W. Reich) ne diğer varsayımsal enerji ("biyoenerji", "ki" enerjisi vb.) çeşitlerinden şifa verici kalıcı bir etki beklenebilir. Aslında olan biten, annenin libidinal füzyon kucağında, vaktiyle yaşanmış vital seviye yüksekliğinin özneyi güncel hayatta yeniden beslemesidir. Sağlıklı ruhsal hayat, kastrasyonlarla yolu kesilmemek koşuluyla, annenin libidinal füzyon kucağından beslenir. Bu odak, OGP'nin hayata geçtiği her seferinde, zindeleştirici etkisiyle öznenin güncel hayatına katılır. Bu nedenle OGP zindeleştirici libidinal füzyon odağına erişimin en kestirme yoludur ama OGP'ye erişmek de en uzun yolu yürümeyi gerektirir.

a.ÖZERKLİK - YİNELEME ZORLANIMI

1.Yineleme zorlanımlarını (bkz.sözlük) kısaca şöyle özetleyebiliriz: Nevrotik hastalıkların, takıntıların, saplantıların, korkuların, paniklerin vb. tekrarlı biçimde azap vererek sürekli geri gelişi…

Öznenin, seçtiği erotik nesneyle cinsel ilişkisinde libido, doğal eğilimi olarak yasak ve engel tanımaz. Eksiksiz orgazmla sonuçlanana kadar ara haz basamakları da dâhil tam kapasite hazza açıktır. Bu onun en doğal halidir. Ama kültürün, ağırlıklı olarak cinsel alan üzerinden nevrotik günah ve nevrotik suçluluk duyguları yaratarak ürettiği süperego, orgazm hazzının üzerine onun tam kapasite yaşanmasına yasak koyar. Sonuçta orgazm hazzının çok önemli bir kısmı bastırılır ve özne tatminsiz kalır. İd'den dışarıya, algı-bilinç alanına erişemeyen eksiksiz haz, kayıp haz alanı olarak id'de birikir. Kayıp hazzın biriktiği bu id alanı, NNO'nun bir kerelik tatminiyle de sayısız tatminiyle de boşalamaz. Ayrıca, daima eksik tatminle sonuçlandığı için NNO, kayıp hazzı psişeden hiçbir zaman tahliye edemez ve öznenin mutlak dinginliğe ermesine asla izin vermez. Çünkü haz tatmininin bastırmalar nedeniyle düşük düzeyde yaşanması, tam bir boşalmayı mümkün kılamaz. Bu nedenle, yetişkin bedeninde hormonlar aracılığı ile durmadan üretilen cinsel arzular, cinsel çatışmaları yatıştırılmış dingin bir bilinçdışının eşliğinde, sürekli tatmin edilmeli ve eksiksiz orgazm hazzının boşaltım kanalları, ruhsal özgürlüğün hayata doğması, saplantı ve takıntıların oluşmaması için daima açık olmalıdır. Çünkü psişenin sahih olarak, hiçbir takıntıda tökezlemeden, tam bir berraklıkla algı-bilinç alanında kendini dile getirmesi buna bağlıdır. Yani psişenin, kayba uğramadan bütüncül olarak kendini sağlıklı bir biçimde dile getirmesi, eksiksiz orgazm tatminini sağlayan kanalların açıklığına bağlıdır. Eğer böyle olmazsa, hazda tıkanıklığı yaratan saplantı ve takıntılar, cinsel talebin açıkça hissedilen ya da örtük her uyanışında, zorlayıcı yinelemelerle nevrotik arazlar biçiminde geri gelecektir. Çünkü cinsel uyarılma, kendisini bastıran temel korku ve kaygıların yol açtığı tüm nevrotik takıntılarıyla birlikte tetiklenecektir. Yani bastırılmış cinsellik, her seferinde onu bastırmış olan eşlikçi kaygıların yol açtığı nevrotik belirtilerle yeniden sahnede görünecektir. Bu nedenle yineleme zorlanımlarının her uyanışının altında, daima genelde sessiz cinsel kımıldanışları görmemiz gerekir. Özetle özne, her cinsel uyanışını, kaygılar eşliğinde açığa çıkan yineleme zorlanımları şeklindeki nevrotik tepkilerle dile getirecektir. Bundan dolayı özne, her zaman uygun bir partnerle tatmin olanağı bulamasa da, hazda eksiksiz tatmin kanalının (OGP) engelsiz açıklığı, yineleme zorlanımlarının tuzağına düşmemenin vazgeçilemez koşuludur.

2.OGP'nin ele geçirilmesi, özneye, gerçeklik ilkesine uygun olarak, gerektiğinde hazzı erteleme yetisini kazandırır. Çünkü OGP düzleminde olmak, hazzın acil tatminini zorunluluk olmaktan çıkarır ve tatminin ertelenmesi, yineleyici nevrotik arazların, daha doğrusu yinelenme zorlanımının belirmesi gibi bir durumla da sonuçlanmaz.

Unutmayalım ki erteleme ile bastırma aynı şeyler değildir. Şundan dolayı: Cinsel içgüdüler ya da açlık içgüdüleri engellendiğinde hayvanlar elbette gerilim yaşarlar. Normalinde insanlar da öyle. Ama hayvan bastırmaya mâruz kalmadığı için, içgüdülerinin tatminine kadar olan sürede gerilim yaşar. İnsan ise cinsel içgüdüleri söz konusu olduğu zaman, bastırma mekanizmasını kullandığı için, ondaki gerilim sürekli olarak nevroz üreten bir kaynak olarak yapılanır. Öyleyse şu çok önemli tespiti yapalım: "Erteleme, gerilim yaratır, ama bastırma nevroz üretir." Oysa OGP, cinsel bastırma bariyerleri yıkılarak yapılandığı için, cinsel tatmini erteleme kapasitesini sağlıklı biçimde hayata aktarırken, nevrozun iptalinin ve yineleme zorlanımları şeklindeki patolojilerden arınmanın da teminatıdır. Ama OGP öznesi, tatmini ertelerken belli bir düzeyde gerilim yaşayacaktır.

Tekrarlayalım, problem şu: Libido karşı cinsten herkese ayrımsız yönelebilir, elde olmayan bazı anlarda kandaşlar dâhil olmak üzere. Libidonun kandaşa yönelebilecek arzu ve haz arayışlarının üzerine konan dehşetengiz yasak, öznenin kandaş dışı arzu nesneleriyle yaşayacağı tam kapasite hazzı, inanılmayacak boyutlarda kastre eder. Çünkü kandaş dışı arzu nesneleriyle yaşanacak hazlar, ister istemez kandaşa da yönelik kışkırtılmış arzuları bilince çıkarma tehlikesini içerebilmektedir ya da özne, bilinçdışı bir korkuyla böyle bir yanılsama içindedir. Bu tehlikeye mâruz kalmaktan bilinçdışı olarak kaçınma telaşı, öznenin güncel erotik yaşamının tadını kaçırır. Güncel erotik ilişki, NN özne bakımından, kandaşa yönelik bilinçdışı kışkırtılmış arzuyu her an ima eder ve her an onu ayaklandırma

riski taşır. Öte yandan bilinçdışı, karşı cins kandaşa yönelik ensest yasağını, öteki karşı cins figürlere de kopyalar; sanki onlar da kandaşmış gibi yanlış bir okumayla, öznenin öteki cinsel partnerlerle cinsel yakınlaşmasının tadını kaçırarak OGP'yi gündemden düşürür. Özne bilinçdışı olarak içine düştüğü bu tuzakta, sanki kandaşı ile cinsel ilişkiye giriyormuş gibi algıladığı bu yanılsamalı talebi bastırmak için, her an inanılmaz derecede enerji yatırımı yapmak zorundadır. Tabii bütün bunlar farkında olmadan bilinçdışı süreçler olarak gerçekleşir. Karşılığında ödenen bedel, erotik boyutun çeşitli derecelerde iptalidir. Ama bu tıkanmışlık noktasında kalınamaz. İçte tıkanmış ve kastre edilmiş haz, kendisine başka tatmin yolları (türev cinsellikler anlamında tatminler, ki bunlar da eninde sonunda birer yineleme zorlanımıdır) bulmaya çalışır veya fantezi alanı üzerinden, görünüşte masumane ama görünmez içeriğinde kayıp hazza tercüme edilebilecek çıkış yolları arar. Örneğin cinsellikle ilgisizmiş gibi, diyelim ki mutlu bir bahar günü fantezisi kurar; oysa böyle bir yaşantı OGP sonrasının ayırt edici bir deneyimidir. Bu çıkış yolları, çoğu kez mutlu bahar günü fantezileri de değildir, yani iş bu kadar basit ve ucuz atlatılacak gibi değildir. Çünkü mâruz kaldığı sonuçlar, özneyi çok zorlayan nevrotik rahatsızlıklar şeklinde yineleme zorlanımları olarak sahnede belirirler. Ama nevrotik rahatsızlıklar şeklindeki bu ikame firar yolları, hazzın bütünüyle bastırılmasına göre daha az tehlikelidir; yani yinelenme zorlanımları, hazzın bütünüyle bastırılmasının yaratacağı toplam çöküşe oranla ehven-i şerdir. Burada Freud'un, "Bilinçdışı, nevrotik arazları bir tür haz tatmini olarak tercüme eder." şeklindeki uyarısını önemle kaydedelim.

Bedenin erojen bölgeleri, mekanik-uyarımsal tetiklenme bakımından kandaş temasından etkilenmeye de açıktır. Ensest yasağında, işi abartıp bilinçdışı bir felakete dönüştürmek yerine bu basit kural dikkate alınmalıdır. Yani küçük çocuk-ebeveyn arasında, özellikle tuvalet eğitimi ya da sevgi gösterileri sırasında, trafik kazası türündeki engellenemez erojen bölge temaslarından mümkün olduğunca kaçınmak ve işi dehşetengiz anlamlara kaydırmamak yeterlidir. Eğer trafik kazası türünden bir temas olmuşsa da çocuğun farkına varamayacağı şekilde önemsememek yeterlidir, sadece bu kadar… Uyarıcı bu ara notu burada keselim.

Aslında kastrasyon, genitalin organik boyutuna değil, onun haz boyutuna yönelik olarak gerçekleşmiştir. Biyolojik organ yerindedir ve kastre edilmemiştir, ama onun aracılığı ile yaşanabilecek haz boyutu gerçekten kastre edilmiştir ve bu bir şaka değildir, çünkü gerçekleşmiştir. Bundan sonrasında özne, psişik öyküsünde, bu kaybının tercümeleri olan ve ruhsal gelişiminin takılma noktalarını aralıksız tekrarlayıp duran yinelenme zorlanımlarını, özerkliğini ele geçirememeye yazgılı olarak hep sahneleyecektir.

Biraz önce sözünü ettiğimiz "mutlu bahar havası" örneğine netlik getirmede yarar var, çünkü çok tepeden inme gibi bir etki yaratabilir: Tüm dünyanın tozpembe bir mutluluk diyarına dönüştüğü fantezilerimiz ya da gerçekten böyle yaşadığımız süreçler, annenin libidinal füzyon kucağında sunulmuş sevginin tüm dünyayı aşkın renklerine boyaması nedeniyledir. Bu olanağı özne iki yoldan hayata geçirebilir: Birinci olarak, libidinal kayıplara çok fazla mâruz kalınmamış ve ruhsal bütünlüğün olabildiğince korunduğu mutlu çocukluk yıllarında (ergenlik öncesi) ya da ikinci olarak, OGP'ye erişmiş öznede, zorlayıcı güncel problemler ve sorumlulukların askıya alınması koşuluyla, gündelik hayatın akışında ya da eksiksiz orgazm hazzını takip eden uzun süreçlerde… OGP öznesi, sürecini sahih bir pozisyonda yaşarken NN yetişkin özne, kaynağını OGP'nin bilinçdışı kayıtlarından alan fantezileri yaşar. NN düzlemdeki öznenin, bu bahar havası fantezilerini, alt zeminde sürüp giden boşluk duyguları eşliğinde nasıl yaşadığını, yine A. H. Tanpınar'ın "Güler ve Kadehler" şiirinin ikinci bölümünden izleyelim:

İsterse bir bahar olsun günlerin;
Bir esneyişinde yorulmuş tenin,
Silinir aynadan her nazlı hayal,
Arzuların sana ördüğü masal.
Bağrında bir bıçak yarası boşluk, (Tanpınar 1961: 48)

Aslında öznenin, sözü edilen kayıp hazzın ikameleri olarak sonu gelmez arayışları, bastırılanın nevrotik belirtiler halinde geri dönüşü anlamında birer yineleme zorlanımıdır. Örnek verirsek: Mesela bir türlü, hayatının partnerini bulamadığına ilişkin tatminsizlikleri, asla hiçbir biçimde mutlu

olamayacağına dair umutsuzlukları ve ele geçirilemeyecek bir mutluluğu boşuna arama çabaları, elindekilerle mutlu olamayarak daha çoğunu gasp etme çabaları ve kitabımızın başlarında OKCE'ye bağlı olarak ortaya çıktığı belirtilen ve hep tekrarlayan ruhsal arızalar… Bu arayışlar ve açığa çıkmış ruhsal arızalar, kayıp hazzın ele geçirilişini mümkün kılmak için ya da onun bir sonucu olarak, amacına erişememeye mahkûm girişimler ve sonuçlardır. Yani insanın ruhsallığı, sonuçta bir kısır döngüye sıkışmıştır: Bastırılarak açık gündemden düşürülen eksiksiz orgazm hazzı, dolaylı yollardan ikame tatminlerle kendini ifade edebilsin diye, bundan böyle bilinçdışının, id'in (bkz.sözlük) sürekli gizli gündemidir. Yani bilinçdışı, id, eksiksiz orgazm hazzına erme amacından asla vazgeçmeyecek ama eksiksiz haz, bilinç alanına çıkmak için kalkıştığı her girişimde, sansür mekanizması tarafından bastırılarak, sözünü ettiğimiz tekrarlayıcı ruhsal sıkıntılara yol açacaktır. Kısacası bastırılmış eksiksiz haz, nevrotik belirtiler şeklinde kılık değiştirerek defalarca defalarca geri gelecek, defalarca yinelenecektir. Yineleme zorlanımlarını özne, örneğin sebebi kendisine meçhul korku, kaygı, takıntılar, kontrolsüz öfkeler vb. şeklinde deneyimleyecektir. Bundan dolayı, tatmini mümkün kılınamamış eksiksiz orgazm hazzı, yineleme zorlanımlarının -nevrotik hastalıkların tekrarlı biçimde sürekli geri gelişinin- kaynağıdır. Kayıp haz, hayatımız boyunca ona olan borcumuzu ödetmek, yani OGP'yi hayata şu ya da bu yolla aktarmamız için, bize sonsuz acılar yaşatma pahasına hep kılık değiştirerek geri gelecek, nevrotik belirtilerde hep tekrarlanacak, gündelik hayatımızın akışı içinde tadını çıkarabileceğimiz her şeyi, ürettiği nevrotik belirtilerle bize zehir edecektir.

OGP, libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesini (ruhsal akışkanlık) harekete geçirebildiği içindir ki, bir tür yineleme zorlanımları diyebileceğimiz obsesyonları (takıntılı düşünceleri) iptal eder. Çünkü bunlar, zaten eksiksiz hazzı kastre eden nevrotik çatışmaların, o kişiye göre yapılanmış sonuçlarıdır. Ya da başka bir ifadeyle, obsesyonlar, ruhsal akışkanlığı bloke ederken libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesini ipotek altına alır. Trafik çift yönlü işler. Bu nedenle obsesyonlara tutsak olmuş özne, ruhsallığın geniş, kucaklayıcı, dingin dünyasında kolay kolay var olamaz. Özne burada da yine varoluş anlarını kendisine zehir eden ve obsesyon kılığına girmiş yineleme zorlanımlarının tuzağına düşmüştür.

Baskıcı ahlak anlayışlarına boyun eğerek, bu iktidarı değişmez gerçeklik ilkesi diye kabul ederek cinsel hazlardan niye vazgeçelim ki! Kaldı ki OGP, hayatiyet seviyemizi yüksek tuttuğuna, bir çalışma enerjisini (işkoliklik anlamında ve nevrotik bir kaçışa hizmet eden ve dinlenme nedir bilmeyen hastalıklı bir çalışma temposu anlamında değil) mümkün kılarak, hayatın gerçekliği içinde daha sağlıklı bir pozisyon alabilmemizi sağladığına, ruhsal gerçekliğimizi daha derinden kavrama ve hayata aktarma olanaklarını bize sunduğuna göre, bu hazdan niye vazgeçelim ki! Öte yandan kayıp haz, psişik yapıda sonu gelmez doyumsuzlukların, arayışların ve yinelenen arızaların oluşmasına neden olduğu için, eksiksiz orgazm hazzından niye vazgeçelim ki! Nevrozla ilgili şu temel tezi bir kere daha gündeme getirelim: 'Nevrozun anestezik etkisiyle, asli hazzın kaybının reel acısı daha az hissedilir.' Ama böyle oluyor diye, nevrotik pozisyonda kalmaya neden rıza gösterilsin ki! Ayrıca acının daha az hissedilmesi, aslında, öznenin hayatiyet kaynaklarının içten içe kuruması demektir

3.Tekrarlayan nevrotik belirtiler, eylemsel yineleme zorlanımları (bir eylemi defalarca tekrarlama takıntısı), eksiksiz hazda tam tatmine erişmek isteyen erotik arzunun ya da yasak cinsel arzuların her uyanışını bastıran kastrasyon kaygılarının müdahalesi sonucunda ortaya çıkan ikame belirtilerdir. Yani eksiksiz hazzın yerini bunlar alır. Bunlar çocukluktan itibaren uygulanan kastrasyonların ve buna bağlı olarak özerklik programının iptal edilmesinin sonucunda ortaya çıkan arızaların bir kısmıdır. Çocuğun, eğer özerklik kapasitesine sahip kastre edilmemiş bir ebeveyn bulabilseydi, onlarla özdeşleşerek ve doğal gelişimi içinde kıvanç duyarak talep edeceği bir üst eylem ve yaşantı modeli anlamında özerklik programı, yani ruhsal bütünlüğü her bakımdan kapsama anlamındaki özerklik programı, OGP düzlemine doğru psişik bir yapılanma olacakken, kastrasyonlarla bir patoloji kaynağına, yineleme zorlanımı üreten bir odağa dönüşür. Bu tespitin tersten ifadesi şudur: Mademki OGP'nin iptali, sonuçta özerklik programını bozuyor, öznenin gelişim aşamalarındaki, aslında gelişememe aşamalarındaki takıntılarıyla açıklanabilen yineleme zorlanımları üretiyor, öyleyse yineleme zorlanımlarının, OGP'ye dair bir şeyler söylemesi gerekir: Yineleme zorlanımları, aslında örtük bir biçimde ama ne yazık ki sonuçsuz kalmaya mahkûm girişimler olarak OGP kapısını zorlama, onu

hayata uyandırma amaçlı bilinçdışı süreçlerdir.Çünkü OGP kapısı açıldığında, yineleme zorlanımları o kapıdan çıkıp gitmektedir.

Belki de, yineleme zorlanımının tipine, içeriğine, görünür kılıktaki tekrarlayan nevrotik ana temalarına bakarak, bireyin geçmişinde hangi takıntıların söz konusu olduğu, hangi kastrasyon odağının hatalı işlediği, hataların yineleme zorlanımlarında değişmeyen tematik tekrarlar olarak nasıl ortaya çıktığı da tespit edilebilir.

Yineleme zorlanımları, ruhsal gelişimi, gelişerek değişimi ve ruhsal yapının sürekli akışkanlığını bozduğu, engellediği için ve tabii aslında ruhsal gelişimin bozulmasının bir sonucu olduğu için, örtük ve imalı bir biçimde geçmişin problemli odaklarına geri dönüyoruz, bir biçimde o tutsaklıktan kurtulmak için. Yani yineleme zorlanımları, yolunu yordamını bilmesek de onları aşabilmemiz için, hatanın ne olduğunu göstererek değil, ama bir şeyin hatalı işlediğini bize göstermek için tekrarlanıp duruyor. Tutsaklığın şifresi bize meçhul kaldığı için de sorunu çözmeyi başaramıyoruz. Yineleme zorlanımı, geçmişin çatışma odaklarını çözüme ulaştırmak amacıyla kalkışılan, ama sonuçsuz kalmaya mahkûm bir girişimdir ve travmatik odağı onarma çabasının, yolunu yordamını bilmeden, körlemesine çabasının çaresiz bir ifadesidir. Bir sonuca ulaşamasa da emosyonel dünyamızın, kendi özerklik programını hayata geçirmek isteyişinin bir ifadesidir. Ruh bu yükten kurtulmak istediğini sanki ima eder gibidir, ama bunu başarmada çaresiz kalır, tıpkı düştükleri tuzaktan körlemesine kurtulmaya çalışan hayvanların çaresizliğinde olduğu gibi… Bu nedenle yineleme zorlanımı, ruhsal şifa için insanın bilinçsizce beklediği bir yardım talebi olarak yorumlanmalıdır. Öyleyse onun belirtilerini dikkatle gözlemleyip, bizi şifaya götürecek tercümelerini iyi yapmamız gerekmektedir.

4.Güncel ya da yakın veya uzak tarihli bir travmanın, örneğin mâruz kalınmış ciddi kazaların, büyük afetlerin, terör olaylarının vb. yineleme zorlanımı (öznenin zihninde sürekli ve uzun müddet tekrarlanmaları) neye hizmet edebilir? Birinci neden olarak şunu söyleyebiliriz: Bunların yaşanmış şiddetleri, dehşetleri, OGP'nin haz şiddeti ve fırtınasını ima eden içerikleri ile onu bir ucundan kımıldatma riski taşır. O zaman yineleme zorlanımı, OGP'yi hem hatırlatıcı, yani özneye, OGP'ye ait bir şeyleri sembolik olarak ucundan tattırarak biraz da tatmin eden, hem de sansürleyici özelliği ile sahnede belirir. Sansürleyici özelliğiyle öznenin dehşet duyarak kaçtığı OGP'nin açığa çıkmasını engelleyen bir rol üstlenir ve aynı zamanda özneye aldatıcı, ikame bir tatmin olanağı sunar. İkinci bir neden olarak şunu söyleyebiliriz: Belki de yineleme zorlanımları, ağır kastrasyon tehditleri ve abartılmış kastrasyon korkularına bağlı olarak reddedilmiş çocuksu ensestüel taleplerin neden olduğu ilk travmaların ve onların çeşitli ruhsal arızalarının, bizi ilk seferki gibi rahatsız ederek açığa çıkmasını engellemektedir. Şöyle ki: Bu tür güncel ya da geçmiş travmalar, yaşanmış şiddetleri bakımından, kendilerine komşu ilk travmaları tetikleme ve hatırlatma riski taşırlar, dikkati kendi üzerlerine çekerek ilk travmaların tetiklenmesini engellerler. Daha doğrusu ilk travmalar, yineleme zorlanımlarını piyasaya sürerek, onları kendi kamuflaj örtüsü olarak kullanır. Yineleme zorlanımı, sanki hem OGP'nin hem de ilk travmaların üstünü örterken ilk ensestüel talep, yineleme zorlanımları ile bir kere daha bir kere daha bastırılmaktadır. Çünkü şiddetli travmaların OGP'yi bir ucundan kımıldatma riski var.. Geçirdikleri şiddetli bir travmadan sonra Pavlov'un köpeklerinde deneysel olarak oluşturulmuş şartlı refleksler sona ermişti. Tıpkı bunun gibi, şiddetli travmalar da OGP'yi engellemek üzere yapılanmış bilinçdışı şartlı refleksleri bozarak, deneyimsiz özneyi ürkütecek olan OGP'yi açığa çıkarabilir. Bu yüzden İrvin Yalom'un da belirttiği gibi, hayatın büyük acıları, öznenin nevrozundan vazgeçmesi sonucunu yaratabilmekte, yani bilinçdışında yapılanmış ve nevroz üreten şartlı refleksleri kırabilmektedir. Ama bu sonucun da OGP'nin açığa çıkması anlamına gelmediğini belirtelim. Özetlersek, yineleme zorlanımları, asli travmaları, yani ensest talep ve suçluluk duyguları ile kastrasyon dehşetleri nedeniyle yaşanmış asli travmaları bastırarak, dikkati kendi üstüne çeken bir örtü olarak işlev görmektedir.

Her büyük güncel travma, erken travmaları ve onların zeminindeki gizli talepleri açığa çıkarabilecektir, yani böyle bir olanak mevcuttur. Bu yüzden mâruz kalınan güncel büyük travmalar, ilk travmayı, emosyonel yüklülük denkliği bakımından hatırlatıcı özellikleri ile onları açığa çıkararak özneyi bağımsızlaştırabilecekken, böyle olmaz ve yineleme zorlanımı kılığına girerek, OGP'yi ve ilk travmaları yeniden bastırmaya hizmet eder. Yineleme zorlanımları, bir yandan OGP'yi kımıldatma

girişimi iken, sansürün bastıran gücü nedeniyle OGP açığa çıkamadığı için, bu gerilimli dengede sürekli tekrarlanırlar.

Büyük travmaların şiddet yoğunluğunun düşlerde ya da anılarda tekrarlanması, OGP'nin hazdaki şiddet yoğunluğunu, onun hazda patlayan bombasını örtük biçimde ima ederek OGP'yi hayata geçmeye zorlar. Çünkü bu tür travmaların özneyi zorlayan gücü, şiddeti ve ani şok etkisi, OGP'yi anıştırdığı için, onu tetikleme olasılığı bir ima olarak vardır ve özne OGP'nin bu haz bombardımanından korkup kaçmaktadır. Yani özne aslında travmanın tetikleyici etkisiyle OGP'nin açığa çıkmasından ve onun alt zemininde kayıtlı Ödipal yüzleşmelerden ve kastrasyonun bir kapsül içinde gizlenmiş ve dile gelemeyen dehşetinden kaçıp, yineleme zorlanımlarına sığınmaktadır. Travma anlarının tekrarlanışı, sanki bilinçdışının OGP'yi hayata davet girişimidir. Bu nedenle mâruz kalınmış büyük travmaların yineleme zorlanımı, bir yandan bastırılmış eksiksiz haz potansiyelini hayata davet ederken, beri yandan sansür mekanizmaları, hem OGP'nin hem de travmatik kastrasyon dehşetlerinin açığa çıkmasını engeller. Konuya açıklık getirmesi bakımından Freud'dan şu bölümleri aktarıyorum:

"Burada henüz anlaşılmayan bir olguya, korkuyla mekanik tahrikin birleşiminin, ağır, histeri biçimli travmatik nevroz yarattığına değinmemiz gerekir. En azından, hafif oldukları zaman, cinsel heyecan kaynağına dönüşen bu etkilerin, aşırı bir yoğunlukta olmaları halinde, cinsel mekanizmada veya kimyada derin bir rahatsızlığa yol açtıkları varsayılabilir … Kendi içinde hoş olmayan tedirginlik, korku, ürküntü gibi birçok duygunun, cinsel açıdan tahrik edici bir etki yaratması, çok sayıda insanda yaşam boyunca devam eder." (Freud 2000: 116, 118)

Yukarıdaki paragrafta, öncelikle travmalarla cinsel hazlar arasında kurulan denklik ilişkisine dikkat edelim. Freud bizim söylediğimiz netlikte dile getirmemiş olsa da dehşet duyguları ile cinsel tahrik arasındaki bağlantıya dikkatimizi çekiyor.

Şiddetli, dayanılmaz acıları, ağır hastalıkların katlanılmaz acılarını, bir trafik kazasında yaşanan acıyı, eğer haz olarak algılamamız mümkün olabilseydi, OGP'nin kendini genital alanda ifade eden haz şiddetini de tasarlamamız mümkün olabilirdi. Bu nedenle birçok insan, şiddetli acı ile OGP hazzının şiddeti arasında bilinçdışı bir güdülenmeyle ters yönlü bir bağlantı kurarak, OGP hazzının tersten tercümesi olan şiddetli acıları üretme yoluyla, bilinçdışı bir beklenti olarak umulan sonucu vermeyecek olsa da OGP'yi harekete geçirme girişimlerinde bulunabilecektir. Bu girişimlerin bilinçdışı süreçler olduğunu belirtelim ve ayrıca sadomazoşistik eylemlerin nedenlerinin bu bakış açısıyla netleşebileceğini ifade edelim. Tabii ki kafa göz yararak OGP hazzını üretmenin bir olanağı yoktur. Çünkü kayıp hazzın ele geçirilişi, bir analiz işidir. Ama özne, en azından bilinçdışı bir sezgiyle, "id" alanının, OGP'nin hala el altında olan rezervi olduğunu bilmektedir. İşte bu sezgidir ki özneyi, OGP'yi açığa çıkartmak için, bilinçdışının baskın güdülemesi ile ama yine bir sonuç üretmemek üzere en akıl almaz girişimlere sürükleyebilmektedir.

Freud, üst paragrafta korkunun cinsel açıdan tahrik edici bir etki yarattığını, ama bunun henüz nedenleri anlaşılmayan bir olgu olduğunu belirtiyor. Korku, cinsel dürtüleri nasıl olur da tetikleyebilir? Eğer herhangi bir korkunun, ensest ya da kastrasyon korkuları ile bağlantısını kurabilirsek, ikna edici bir sonuca varabiliriz. Çünkü korkular, kastrasyon korkularını ayaklandırarak kastrasyon korkularının örttüğü ensest içerikli erotizmi, yani asli kökü gizlenen cinsel bir uyarılmayı tetikleyebilir. Bu görüşümüzü kanıtlamak üzere "Crash" "Çarpışma" adlı romanı ele alacağız (Türkçe'ye "Çarpışma" adı altında çevrildi). Bu romanın kahramanları, orgazmlarını, kasıtlı olarak gerçekleştirdikleri araba kazası anlarına denk getiriyorlardı ve böylece orgazmlarının şiddetini, yoğunluğunu arttırmaya çalışıyorlardı. Ama eksiksiz orgazm hazzını üretmek için çaresizce başvurdukları bu yollarla, OGP'yi hayata geçirmeleri elbette mümkün olmuyordu. Romanın bütününde bu beklentilerinin gerçekleştiğini gösteren tek örnek yok. "Çarpışma"nın giriş bölümünden bir alıntı:

" "Çarpışma",elbette, hayal ürünü bir felaketle değil, salgın bir hastalık gibi her yıl yüzlerce, binlerce kişiyi öldüren, milyonlarcasını sakat bırakan bir afetle ilgilidir. Araba kazalarında, seksle teknoloji arasındaki o korkunç birlikteliğin gizli belirtilerini görebiliyor muyuz? Modern teknoloji bize kendi psikopatolojilerimizden yararlanmak için şimdiye dek hiç akla gelmemiş araçlar sağlayacak mı? Doğamızda var olan sapkınlığımızı kullanmamızın bizim için akla uygun bir yararı var mı? Aklın sağladığından daha güçlü sapkın bir mantık mı var? " (Ballard 2004: 9)

Yukarıdaki alıntıyı yorumlarsak şunları söyleyebiliriz: İnsanın kendi psikopatolojisinden yararlanmak için modern teknolojiye acaba o kadar da ihtiyacı var mı? Sadece Marki de Sade'ı okumak bile, bize, teknoloji öncesi çağda, patolojik öznenin aklının ne kadar yaratıcı olabileceğini gösterir. Ayrıca sapkın mantık, aklın ürünü değildir, akıl psikopatolojinin emrine girdiğinde onun hizmetinde çalışır sadece (sözlükteki "nevrotik ve psikotik akıl" maddesine bakılabilir). Aklın yasaları, sadece psişik yapının verileri üzerinden sonuçlar üretir. Bu yüzden özne eğer ruh hastası ise akıl ve mantığını patolojik yaratıcılığın emrinde kullanacaktır.

Roman kahramanının ağzından başka itiraflarla devam edelim: "Havaalanından kalkan dev uçaklar bile bedenimi yaralayacak heyecan ve erotizm, ceza ve arzu araçlarıydı."

"Film yıldızının arabanın amblemindeki o gösterişli çıkıntının parçaladığı rahmi, Vaughan'ın kendisinin motorun son ısısını ve yakıt düzeyini sonsuza dek gösterecek olan ışıklı göstergeye boşalan menisi." (Ballard 2004: 11)

Roman kahramanlarından Vaughan, bu kazada ölürken aynı zamanda orgazm da olmuştur. Ama hangi orgazm? Hazda sınırlı NNO. Ancak kaza anının heyecanı, NN orgazm anının heyecanına eklendiğinde, bu orgazmın kendi başına yaşanacak düşük seviyedeki heyecanı, sanki artmış gibi görünebilir. Ama burada bir aldanış söz konusudur. Kısıtlı orgazmın yapay biçimde kaza anının şiddetli şoku ile artmış heyecanı, elbette OGP'nin kendi özgün heyecanı değildir. Çiğnenen yasakların, başka heyecansal durumların, kısıtlı orgazm anına eklemlenmelerinin yarattığı yapay ama asli tatminden uzak heyecan yükselişlerinin analizine, ilerleyen sayfalarda yer verilecektir.

"… dev uçaklar…..ceza ve arzu araçlarıydı." ifadesine gelince: Cinsel arzu ve hazlarından dolayı cezalandırılan küçük çocuk, bundan böyle her ceza ihtimalini, erotik bir tetiklenme ve seksüel arzu yanılsaması olarak yaşayacaktır. Vaughan büyük olasılıkla çocukluğuna ilişkin böyle bir emosyonel tutsaklığı tekrarlıyor olsa gerek.

Romandan başka alıntılar:

"Film yıldızı yirmi metre ötede, hala dönmekte olan ışıkların altında, şoförünün koluna yapışıp kalmıştı. Vaughan, hep bu kadın doyuma ulaştığı anda ölmeyi hayal etmişti." (Ballard 2004: 12)

"Araba kazalarının, boyunda meydana gelen ani darbelerin, yuvarlanmaların anlamını, tepetaklak eden çarpışmalardaki coşkuyu hep Vaughan sayesinde anladım." (Ballard 2004: 13)

"Petrokimya fabrikalarına çıkan yollarda, birbirlerini tanımadıkları halde, şans eseri çarpışmalarda karşılaşan kız ve erkek kardeşlerin, parçalanan arabalar, alüminyumla kaplanmış tazyik bölmeleri ve reaksiyon kanalları arasında, kanlar beyin dokularından çiçek açar gibi akarken, bilinçaltındaki ensest düşüncelerinin ortaya çıktığını düşlüyordu." (Ballard 2004: 16)

Özellikle bu son pasajda Vaughan, sanki ensest ve kastrasyon dehşetinin, OGP üzerindeki baskılayıcı gücünü sezmiş de bu tuzaktan umutsuzca bir çıkış yolu arar gibidir, ama bu sezgisi elbette ki bir keşif düzeyinde değil. Eğer gerçek bir keşif mümkün olsaydı, Vaughan, tutsak olduğu bu tuzağın oyununu elbette bozardı.

"Tek yönlü sokaklarda çamaşır kamyonları ile burun buruna çarpışan heyecanlı şizofrenleri, otobana giriş yollarında gereksiz yere U dönüşü yaparken kaza geçiren manik depresifleri…" (Ballard 2004: 17)

Şizofrenikler ve maniklerle ilgili olarak birkaç noktaya ilerde biz de değineceğiz.

Romandan son bir alıntı:

"Catherine'le Lincoln'ün arka koltuğuna oturup bir tören havasında sevişmeye başladık, kısa süreli bir sarsıntı sonunda vajinasına bir parça meni boşaldı." (Ballard 2004: 200)

Kısa süreli bir orgazm, zaten eksiksiz orgazm hazzının üretilememiş olduğunun ya da aslında çok tatsız bir orgazmın üretilmiş olduğunun kesin kanıtıdır. Bu romanda kahramanların aslında neyin eksikliğinin sıkıntısını (elbette tam kapasite orgazm hazzının eksikliğinin) yaşamakta olduklarını belirtmek için verdiğimiz örnekler herhalde yeterlidir.

Bir de bu romandan bağımsız olarak İnternet'ten bir gazete haberini buraya almak gerekiyor. O zaman konu daha netleşecektir. İnternet'teki haber şöyle:

"İngiliz devlet televizyonu BBC'de emlak yatırım programları sunan 32 yaşındaki ünlü spiker Kristian Digby, evinde ölü bulundu. Digby'nin masturbasyon sırasında 'erotik asfiksasyon' denilen ve

vücuttaki oksijeni azaltarak, hissedilen cinsel zevki arttırmanın hedeflendiği yöntemi denerken öldüğü belirlendi."

İnternet'e "Kristian Digby Öldü" başlığı ile girilirse pek çok haber sitesine erişilebilir.

Her şeyden önce, sözü edilen kişi, bir biçimde, yaşamakta olduğu orgazm hazlarının aslında her zaman çok yetersiz kaldığı hissine sahip. Başka türlü neden orgazm hazzını arttırma girişiminde bulunsun ki! Önemli olan nokta şu: Bu kişi nasıl oluyor da başka türlü bir orgazm hazzı (eksiksiz orgazm hazzı) yaşamamışken, yaşanması gereken tam kapasite bir orgazmın olması gerektiğini düşünüyor? Bu sezgisel bilgi ona nereden geliyor. Elbette bilinçdışındaki OGP kayıtlarından (id'deki kayıtlardan).

İnİnternet'ten alınan habere kaldığı yerden devam edelim: "Elbise dolabında bulunan gay spiker Digby'nin, bu cinsel oyun denemesi sırasında hesapladığından fazla havasız kaldığı ve bu nedenle kendinden geçip boynundan asılı kalarak, yanlışlıkla boğulup öldüğü ifade edildi. ABD'li ünlü aktör David Carradine de geçtiğimiz yıl Tayland'daki otel odasında aynı şekilde can vermişti."

Bir başka örnek "Beynine Bir Kez Hava Değmeye Görsün" adlı kitaptan:

AİDS teşhisinin henüz konulamadığı yıllarda, bu hastalığı tanımlamada kararsız kalan doktorlar, kliniğe gelen böyle bir hasta üzerine aralarında tartışmaktadırlar. Diyalogları aşağıya alıyorum:

"Kahramanca ortaya saçtığım hastanın beyin ve omurilik sıvısını hatırlayarak, korkuyla 'Bulaşıcı mı?' diye sordum.

Uzman hanım 'Hayır' diye cevap verdi. 'Aslında bulaşıcı olmadığını sanıyoruz. Yalnız eşcinsel erkeklerde görüldüğüne göre, onların kültürüne ait bazı tipik özellikler tarafından veya çevresel faktörlerden kaynaklanan bir yolla bulaştığı kanısındayız. Bir kurama göre, eşcinsel erkeklerin orgazmı arttırmak için aldığı 'amil nitrat' maddesinin aşırı kullanımından kaynaklanıyor. Başka bir varsayım, hastalığın Hepatit B'nin şiddetli bir türü olduğu yolunda, ama bu bana pek olası gelmiyor. Çünkü Hepatit B, uzun süredir bilinen bir hastalık olmasına rağmen bu türüne şimdiye kadar hiç rastlanmadı. Bazılarına göre coğrafi bölgelerin etkisi var, zira hastalığın yaygınlığı batı sahili, Florida ve Karayiplerle –özellikle Haiti- sınırlı görünüyor." (Vertosick 2008: 83, 84)

Bu diyaloglarda bizi konumuz bakımından özellikle şu ifadeler ilgilendiriyor: "Eşcinsel erkeklerin orgazmı arttırmak için aldığı 'amil nitrat' maddesi"… Yine aynı problemle karşı karşıyayız: Eksik yaşandığı hissedilen orgazmın haz seviyesinin, kimyasal ajanlar tarafından arttırılması girişimi… Ara bir not olarak cinsel yönelimi ne olursa olsun, orgazm hazzında kısıtlılığa hemen hemen herkesin tutsak olduğuna ilişkin tespitimizi hatırlatalım. Hangi insan, karnı doyduktan sonra iştahını daha da arttırmak için kimyasal ajanlara başvuruyor ki. İnsanın karnı doymuşsa doymuştur. Hiç kimse bundan sonra ek bir önlem alarak iştahını arttırmayı denemez, eğer yemek yeme eylemi bir başka psişik boşluğun ikamesi olarak ruhsal sahnede belirmiyorsa… Çünkü doyum tam olarak gerçekleşmiştir. Kişi tam olarak doyduğunu bilir. Ama orgazm söz konusu olduğunda iş bu kadar basit değildir. Orgazma rağmen, insan tam bir doyum yaşamamış olduğunu hisseder. Ayrıca orgazmın sayısal olarak arttırılması da bir doyum hissi ile sonuçlanmaz. Aşırı masturbasyonlara rağmen umduğu doyumu yaşamamış olduğunu deneyimleyen herkes bu basit gerçeği bilir.

Hiç yeri değilse de şu ara notu ilave etmeden geçmeyelim: Yemekte lezzet algısı kastrasyona uğramaz. Cinsel hazlarından kastre özneye de kala kala bu hazlar kalır. Bu yüzden yemek lezzetleri, kastre cinsel hazların yerini doldurmaya en güçlü adaydır. Bu yolun obezite ile sonuçlanacağı çok açıktır ama burada obezitenin nedenlerinden sadece birini ifade ettiğimizi belirtelim.

Evet, orgazmlar yaşanıyor ama hep hangi orgazmlar diye sormamız gerekiyor. Çok yüksek oranda mekanik-uyarımsal seviyede orgazmlar yaşanıyor; tatsız tuzsuz… Yani duygusal yoğunluk içermeyen orgazmlar… Belki de bundan dolayı tatsız tuzsuz bir dünyada yaşıyoruz. Sonuç vermeyecek olsa da insanların orgazm hazlarını arttırmak için izledikleri tüm yollar, bize şu asli talebin hep bilinçdışının yönlendirici bir motivasyonu olduğunu gösteriyor: İnsanlar duygusal yoğunluğu olan orgazmlar yaşamak, yani bir ekseninde libidinal füzyonun yer aldığı orgazmlar yaşamak istiyorlar. Bu orgazmın OGP olduğunu söylemeye gerek yok herhalde.

Orgazm hazzındaki eksiklik hissinin nedenleri, kitabımızda kastrasyonlarla bağlantıları içinde sürekli dile getirildiği için, burada bir kere daha açıklamayacağız. Ancak yanlış bir anlamaya yol açmamak için şu noktaları belirtmeden geçmeyelim. Uzman hanımın klinik bir bulgu olarak dile getirdiği

ifadesinden, eşcinsel ilişkilerde orgazm hazzının aslında yetersiz düzeyde yaşanması nedeniyle, kimyasal ajanlar kullanıldığını anlıyoruz. Yalnız bu tespitten hareketle, heteroseksüel dünyada her şeyin güllük gülistanlık olduğu sonucuna varamayız. Çünkü heteroseksüel dünyada da, orgazm hazlarının son derece kısıtlı ve tatsız yaşanması ayrı bir konudur. Kısacası orgazm hazlarının eksik ve tatsız yaşanmasının, cinsel tercihleri ne olursa olsun, insanların ortak dertleri olduğu gerçeği ile karşı karşıyayız.

Orgazm hazlarını arttırmak için yukarıda örnekler halinde dökümleri verilen bütün bu girişimler, aslında OGP'yi elde etmek amacıyla başvurulan ve yine sonuçsuz kalmaya mahkûm yol ve yöntemlerdir. Sadece neyin yitirilmiş olduğunun, hangi kayıp haz boyutunun umarsızca aranışının bilinçdışı itiraflarıdır. "Çarpışma" adlı romanı, bütün halinde okumak, bize, hazda tıkanmış orgazmın insan hayatının psişik boyutunu boydan boya kat ederek, nasıl tahribata yol açtığının sayısız örnekleri ile dolu. Bu kitabın okunmasında sayısız yararlar var, hatırlatmakla yetinelim.

Fiziksel şiddetin sonucu olan travmaların ruhsal sahnede yineleme zorlanımı şeklinde boy göstermesi, ketlenmiş OGP'nin travmatik bir olaya aktarılmış ve tersten bir tercüme yoluyla kendi bağımsızlığını arayışının, kendisini bu travmatik anı tekrarlarında dile getirmeye çalışan ama bir türlü ifşa edemeyen ifadesidir.

OGP'deki kısıtlılık, bizi kendisine borçlu kılar. Bu borç ödenmedikçe, yani OGP'ye erişilmedikçe yineleme zorlanımı (her öznenin hayatında sürekli tekrarlanan, onun ruhsal akışkanlığını bloke ederek tıkayan arızalar, belirtiler olarak) bir insan kaderi olur. Bu nedenle psişeyi özgürce oluşturup yapılandırmak için, OGP'deki kısıtlılık, bize çeşitli semptomlarla –eksiklik belirtileriyle- kendisini onarmamız için davetiye çıkarmaktadır. Psişe, tamamlanmamış OGP'ye borcunu –OGP'yi tamamlayarak kendisini bir bütün, psişik bir bütün kılarak- ödemek zorundadır.

b.ÖZERKLİK – KARŞIT GÜÇLER

1.Cinsel arzuların bastırılması, egonun değil, bilinçdışının işlevidir. Çünkü cinsel dürtüler ya da "id" üzerinde egonun bu kadar güçlü bir denetimi olamaz. Bu denetim yine bilinçdışının tehlikelerden kaçınma refleksinin, özneyi koruma amaçlı girişiminin bir sonucudur. Bilinçdışı, özneyi burada, toplumsal tabuyu çiğnemenin cezalarından korumaktadır. Tabuyu çiğnemenin cezası ölümdür ve bu kod yazılımı insanlığın bilinçdışında hala aktiftir. Bu korku nedeniyle bilinçdışı, kendi üzerine dönerek id'in yasak ensest cinsel arzularının ifşasını, yine bilinçdışı bir güç olan süperego aracılığıyla engeller. Böylece bilinçdışı, id'deki yasak cinsel arzuların, özellikle ensest içerikli arzuların ifşasını yasaklayan kod yazılımları üzerinden özneyi, toplumdan, otorite figürlerinden gelebilecek tehlikelere karşı koruma altına almış olur.

Bir tehlike karşısında kaçma ya da saldırma tepkilerinin kökleri bilinçdışıdır. Bu iki tutumdan birine yönelme kararını, bilinçdışı, egonun dış dünyayı tehlikenin boyutlarını değerlendirmesi üzerinden verir. Ego, dış dünyayı büyük tehlikelerle dolu olarak algılıyorsa, bilinçdışı, kaçma tepkilerini bu tehlikelerin boyutlarına göre yapılandırır. Tehdit eden bir odak karşısında kendimizi kesinlikle çaresiz hissediyorsak, aynı çaresizlik hissi bilinçdışımızı da etkiler. Etkilenen bilinçdışımızın bilincimize uyguladığı baskı ile, tehdit eden odağın taleplerini benimseriz ve tehdit mercii ile uyumlu bir pozisyon alarak onu hoşnut kılacak tarzda bir davranış, düşünüş ve duyuş süreci başlatırız. En kötüsü, bilinçdışımız da -elbette bizi korumak amacıyla- bu doğrultuda işleyerek, kendi ürettiği ve tehdit merciinin talepleri ile uyumlu sonuçları, davranış, düşünüş ve duyuş biçimi altında bize dikte eder. Saldırganla özdeşleşmek, ona âşık olmak, onu idealizasyonun tapılacak varlığı seviyesine yükseltmek başka türlü nasıl mümkün olabilirdi ki! Yani bilinçdışı kandırılabilir. Daha vahimi, güçlerinin denksizliği düşünüldüğünde küçük çocukların, yetişkinlerin iktidarı karşısında en temel özgürlüklerini yitirme pahasına içine düştükleri dehşet verici durumdur. Toplumsal söylemin iktidarı karşısında öznenin boyun eğmesi, koruması gereken bağımsızlığını elden çıkarması, bu dehşet sürecinin bir başarısıdır. Boyun eğmeye çocukluktan itibaren alıştırılırız, çünkü çaresiz konumda bulunan bütün küçük çocuklar bu tuzağa düşerler. Onların defans mekanizmaları, çaresizlikleri nedeniyle, bilinçdışının saldırgana boyun eğişi üzerinden yapılanır. Eğer çocuk, baskılara çaresizce boyun eğmek zorunda bırakılmasaydı,

elbette onu hasta kılacak defans mekanizmalarının tuzağına düşmeyecekti ya da bu nevrotik savunma mekanizmaları, yapılanma imkânı bulamayacaktı.

Sadece bilinçli varlığımızı değil, bilinçdışımızı da tutsak eden tehdidin söylemi nedeniyle bilinçdışımız, tehdit merciinin söylemlerini ya da söylem olarak bizim onun adına kurguladığımızı, bize dikte etmeye başlar, tehdit merciinin söylemini, bizim uymak zorunda kaldığımız bir görev olarak üstlenir. Burada bilinçdışının gizli görevi öznenin hayatını korumaktır.

Gerçi ötekinden, yani özellikle toplumdan, kendisine uyulması yönünde gelen tehdit ya da davete boyun eğilmesi, toplumsallaşma sürecinin itici gücüdür. Öznede daima bu tehdit ya da davete boyun eğmeye hazır bir eğilim vardır. Bu eğilimdir ki özneyi toplumsal bir varlık olarak inşa edecektir, ama bireyin öznelliğini yitirmeye başladığı tuzak tam da bu eğilim üzerinden inşa edilir. Zorbanın kendini kabul ettiren gücü, tehdit ya da davete boyun eğmeye hazır bu insani zaafa dayanır. Kısacası toplumsallaşma programının kaçınılmaz sonucu olan boyun eğme eğilimi (sürü içgüdüsü)**,** pekâlâ zorba bir toplumsal yapılanmanın inşasına varır. Şu koşulla ki böyle zorba bir toplumsal örgütlenme (kastratör kültür) için, öznenin eksiksiz cinsel hazları ve tatminleri bakımından kesinlikle kastre edilmesi gerekir. Cinsel baskı, hiyerarşik bir zinciri yapılandırdığı için, böyle bir toplumsal yapılanmanın vazgeçilmez koşuludur. Ancak OGP'dir ki bu oyunu bozar ve uzunca bir zamana yayılsa da özneyi içten içe olabildiğince özgürleştiren bir sürece aktarır. OGP öznesi bundan sonra, yaşamın anlamına ve olumlanmasına hizmet edecek davetlere icabet eder.

2.NN düzlemde, davranış ve düşünüş kalıplarımızla ilgili bilinçdışı kodlar, Ödipal'in bitimine kadar olan dönemde büyük ölçüde yasaklar, suçluluk duyguları, örselenmeler ve korkular üzerinden yapılanır. Bilinçdışındaki bu yazılımları açığa çıkararak etkisizleştirme girişimleri karşısında, yukarıda belirtilen duygular (suçluluk duyguları, korkular vb.) yeniden ayaklanarak, özerkleşme çabalarını bastıran engeller olarak devreye girerler. O zaman insanın özgün ve dingin varlığının, kendini kendinde ifade etme olanağı bütüne yakın oranda iptal edilir. Bundan dolayı Ödipal üçgenden bağımsızlaşma çabaları, bir suçluluk duygusu yaratacağı, daha doğrusu Ödipal üçgeni yapılandıran suçluluk duyguları, örselenmeler ve hayal kırıklıkları ile yüzleşmeyi zorunlu kılacağı içindir ki kişi, ruhsal bağımsızlığını zor elde eder. Bu durumun uzantısında üstlere kafa tutmak, anne baba imagosuna kafa tutmak anlamına gelir ve insanda Ödipal suçluluk duygularını tetikler, bu nedenle otoriteler karşısında boyun eğici tutum bir türlü aşılamaz.

OGP'nin ele geçirilişi, Ödipal alanın geniş çaplı bir deşifrasyonunu ve alt üst edilişini gerektirdiği için, özneyi kan revan içinde bırakacaktır, ama elde edilecek ruhsal bağımsızlık uğruna göze alınması gereken bir boğazlaşmadır bu. İnsan bu boğazlaşmayı göze almak zorundadır, çünkü gelişme aşamalarının gerektiği şekilde ve kendi doğal seyrinde tamamlanamayışı, o gelişme odaklarına, yani geçmişe takıntıların ve hastalıklı özlem duygularının nedenidir.

3.NN düzlemde, insanın anne memesinin tamamlanıp geride bırakılamamış hazlarına yönelik özlemleri ömür boyu sürer. Psikanalitik görüş açısından bu dinmeyen özlem, anne memesini arzunun ömür boyu aranan kayıp nesnesi mevkiine yükseltir. O zaman şu yalın gerçekle karşılaşırız: En azından oral dönem, özne açısından başarısız bir biçimde ve tamamlanmadan kapanmış, özne bu odaktan bağımsızlaşamamıştır. İşte bu yüzden özgürleşmemize engel oldukları için geçmişin arızalarını onarmak zorundayız.

Oral dönemin erken kastrasyonu ile ilgili bir itirafı Freud'dan alalım: Bizzat Freud'un kendisi, çağının modern dünyasında bebeklerin 3-6 ay emzirildiğini, oysa ilkellerde bu sürenin 2-3 yıl sürdüğünü söylerken, aslında oral dönemin, modern dünyada başarısız bir biçimde kapandığını üstü örtük biçimde belirtmiş oluyor.

Ancak Freud, oral dönem (meme dönemi) tatminli yaşansa da öznenin meme hazlarından vazgeçmeyeceğini, memenin, arzunun kayıp nesnesinin asli odağı olarak kalacağını belirtir. Onun bu tespitinde itiraz edilecek bir husus yok. Ancak şu koşulla: OGP öznesi, tam kapasite orgazmın yaşandığı her seferinde, oral dönemin ana ekseni olan libidinal füzyonla en tatminkâr bağlantıları kurar ve bu nedenle arzunun kayıp nesnesinin en önemli eksenini ele geçirmiş, NN öznenin hayat boyu peşinde sürüklendiği özlemleri büyük oranda aşmış olur. Freud'un tespiti, OGP öznesi için bir

doğruyu ifade etmez, sadece, libidinal füzyonu, orgazm anında deneyimleyemeyen özneler için geçerlidir.

4.Eğer oral dönemde anne ile yaşanmış sağlıksız, bağımlı, yapışık bir ilişki söz konusuysa, bu sürecin yarattığı arızalar, insanın ötekini algılayışına elbette yansıyacaktır. Eğer dışımızdaki insanlar, arzularımızın uzantıları ve gerçekleştirici nesneleri olarak algılanıyor, bizden farklılıkları dikkat alanımıza girmiyorsa, anne ile füzyonel bağlar gerektiğince doyumlu biçimde yaşanıp geride bırakılamamış demektir. Burada özne, kimsenin, kendisi için bir cennet inşa edemeyeceği gerçeğini henüz kavrayamamıştır.

c.ÖZERKLİK-OTANTİKLİK

İnsanda özgürlüğün son aşaması otantikliğin hayata geçmesidir. Öznenin ruh içi dünyasında yaşadıklarıyla dışa sundukları arasında bir yarılmanın söz konusu olmadığı, ne kendisi ile ilişkisinde ne de insan ilişkileri alanında yabancılaşmanın yaşandığı bir süreç olarak otantikliğin hayata geçmesi. "Gönül kılavuz istemez." sözünün işaret ettiği gerçek tam da bu noktada doğrulanır. Yani öznenin kendi iç derinliğini yaşam anına aktarması, yaşam anının kendisini doğrulaması nedeniyle, doğrunun ne olduğu sorusunun yanıtının bir üst merciden talep edilmemesi anlamında… Gönlün kendisinin, Heidegger'in deyişiyle, öznede varlığın evi haline gelmesi… Özne bu iç barışı, bu iç uyumu nasıl elde edecektir? Göklerden bir ihsan olarak mı yoksa yanıt onun varlığının köklerinden mi gelecektir? Metafiziğe yaslanmak gibi bir kolaycılığa kaçmayacaksak, böyle bir yardım arama talebinin sonuç üretmeyeceğinin iyice bilincindeysek, yanıtın elbette köklerimizde aranması gerektiğinin farkında olacağız.

Kültürel bir varlık olan insan, topluma uyum süreci ile eşzamanlı olarak, özellikle cinsel ve ruhsal potansiyelini yitirdikçe, sezgisel bir biçimde kendisinde bir şeylerin eksiltilmiş olduğu hissini yaşar. Çünkü kayıp haz, özneyi yarılmaya uğratır ve özne uğradığı yarılmanın ruhsal arızalarına elbette mâruz kalır. Tekrar Yunan mitolojisinden örnek alarak devam edersek: Yunan mitolojisinde ilk yaratılan insanların sahip oldukları bütünsel güç nedeniyle, tanrılar tarafından ikiye bölünerek güçsüzleştirilmelerinde bile sanki hazda bir kayba uğratılmaya ve böylece bütünsel güçlerini yitirmelerine bir gönderme var. Çünkü bu yarım insanlar hazda bütünleşmeyi sağlamak için kaybettikleri öteki yarımlarını çılgıncasına arayıp duruyorlardı… Kendisinden eksiltilen, öznenin ruhsal varlığına, bir türlü dolmayan boş bir alan olarak kaydedilir. Adeta, içine ne tıkarsak tıkalım hepsini yutan ve hep boş kalan bir alan… Bir anafor gibi öznenin tüm ruhsal dirimselliğini yutan, dolgu yapmak amacıyla sıvamaya, deliğini kapamaya çalıştığımız bu boşluk, insanın ruhunda bir varoluş eksikliği olarak yaşantılanır. Psikozda bu boşluğu hezeyanlar, diğer psikotik belirtiler, nevrozlarda ise nevrotik belirtiler doldurur. Tabii özne bu boşluğa katlanamaz, daha doğrusu boşluğu yaratan kayıplara katlanamaz, bu nedenle iç boşluğunu daha katlanılabilir kılmak için kendisine bir yalan uydurmak zorundadır ve bu boşluğun sanal da olsa kendisini aldatma pahasına da olsa sureta doldurulması gerekir. Psikotik ve nevrotik belirtiler böyle yapılanır.

Peki, özne ne yapabilir? Bu boşluğu nasıl doldurabilir? Özne asli eksikliğinin baskısı ile bu boşluğu kapamaya, bütünlüğünü kurmaya ve ruhsal özgürlüğünü elde etmeye çalışacaktır. Ama bu amaca giden yolda, bilinçdışı savunma ve inşa sistemlerine göre (nevrotik defanslara göre) bir yol izlemeye başlar. Yani bilinçdışının yapılandırdığı defans mekanizmalarının tuzağına düşerek, zaten farkında olmadığı asli amacından sapar. Kısacası ruhsal savunma sistemlerinin, öznenin temel kayıplarını örtüp gizlemeye hizmet ettiğini, onu sürekli olarak yanılttığını söylemiş oluyoruz. Bu nedenle, öznenin temel iç çatışmalarını örtüp gizlemeye hizmet eden ruhsal savunma sistemleri, onun kendi iç hakikatine erişmesini engeller. Hâlbuki özne tam tersine, ruhsal savunma sistemlerinin inşa ettiği nevrotik yapıları, yani kendi özüne yabancılaşmış ruhsal yapıları, nevrotik defanslara bağlı düşünce ve saplantıları, kendisinin iç hakikati sanmakta, sahte ve aldatıcı bir farkındalığın tuzağına düşmekte ya da inşa ettiği nevrotik yapıların tuzağındaki aldanışını, kendi hakikatine ait sahih bir farkındalık sanmaktadır. Aslında mâruz kaldığı şey, nevrozlarının yarattığı sıkıntılardır, ama bunları varoluşunun kaçınılmaz hakikatleri sanır. Bunları insan olmanın ezeli ve kaçınılmaz hakikatleri olarak yorumlar;

örneğin varoluşunun anlamsızlığını ya da iç boşluğunu kendisinin kaçınılmaz insani hakikati sanır, ama bu belirtileri nevrozlarına bağlamayı akıl edemez; nihilist felsefeler hep bu akılsızlıktan kaynaklanır. Öte yandan nevrotik sıkıntılarından dolayı da rahatsızdır, ama ne talihsizliktir ki bu sıkıntıları varoluşunun kaçınılmaz anlamsızlık problemleri olarak yorumlar, ama yine de bunları aşmak, geride bırakmak ister ve bu çabalarını sürdürürken bile, nevrozlarından üreyen arızaların kendi hakikatine yabancılığını fark edemez, daha doğrusu nevrozunun, kendi sahih varoluşuna yabancılığını fark etmez. Yabancılığını (nevrozunu) aşmak için, anlam sorgulaması yoluna çıktığını sanır ve bu talebinin nevrozunu aşma arzusu ile doğrudan bağını da kuramaz. Bu andan itibaren özne için, özgürlüğünün ele geçirilmesi, kendi içinde kapanmaz bir boşluk olarak yaşantıladığı eksikliğinin onarılması yönünde, adı net konulmamış bitmez tükenmez arayış süreci, yani felsefi zeminde, varoluşun anlamının sorgulanması süreci başlar. Çünkü bütün bu ikame tuzaklar –nevrozuyla oyalanması- aslında öznenin, varoluşunun anlamını ele geçirme hedefine yönelik susuzluğunu dindirememiştir. Siyasi, felsefi sistemlere yönelmesi, metafizik arayışların peşine düşmesi ya da varlığın neliği'nin bütünsel bir açıklamada ele geçirilmesine yönelik umutsuz ve tabii ki arananı (genellikle de iç barışı) özneye sunamayan bütün çabaları, ruhunun bu kara deliğini, ruhsal vakumu kapatma girişimleridir. Özne, bütün bu girişimlerle –siyasi, felsefi sistemlere yönelmelerle, metafizik arayışlarla- adını net koyamadığı asli nevrozunu onarabileceğini sanmaktadır. Çünkü bu boşluk kapanmazsa ya da kısmen bile olsa kapanmazsa, özne ruhsal vakumun ürkütücü veçhesi ile yüz yüze gelir. Ama yitirilen, en başta, bir daha ele geçirilemez biçimde yitirildiği için, aslında bir sanıdan ibaret olan özgürlük yolundaki yanılsamalarla dolu yürüyüşün sonu gelmeyecektir. Çünkü özne, duygu dünyasının uğradığı yıkımı, mâruz kaldığı ruhsal boşluğu, ancak, yitirdiği emosyon kapasitesini geri kazanarak onarabilecektir. Bunun dışındaki hiçbir yolla, yani siyasi, felsefi, metafizik arayışların yoluna çıkarak kayıplarını telafi etmesi mümkün değildir. Bu yolların hiçbiri, içteki vakumu onararak yitirilmiş emosyon kapasitesini yeniden inşa edemez.

Bazen özne kendi iç hakikatine eriştiği yanılsamasına kapılır. Diyelim ki yaratıcılık anlarında ortaya koyduğu ürünleri ya da yaşamakta olduğu aşk süreçlerini, kendi iç hakikatinin nihai ifadesi, yolculuğunun bitim noktası olarak görür. Ama bunlar, iç hakikatin keşfedilişi anlamında kısmî başarılardır ve özneyi, aradığını bulduğu konusunda sürekli ikna etmeleri mümkün değildir. Çünkü özne, bir süre sonra eriştiği bu noktadan tekrar kaydığında, ki yeniden aktifleşen kastrasyon kaygılarının görünmez, gasp edici varlığı nedeniyle, bu noktadan tekrar kayacaktır, hayal kırıklığı kaçınılmazdır. Çünkü varılan bu nokta, öznenin belli bir insan hakikatine eriştiğini sandığı, ama aslında nevrozunun başka bir tercümesine eriştiği yanılsama noktasıdır. Özne, nevrozunda eriştiği yeni aşamayı kendi hakikati, kendi orijininde varlığının hakikati sanmaktadır. Kısacası, ruhun kara deliğini kapatabilirmiş gibi görünen kısmî başarılara rağmen, kaçınılmaz olarak açığa çıkan ruhsal vakumu onarmak için yeniden başlayan bitmez tükenmez arayış süreçleri, özgürleşme yollarında elde edilecek kazanımların sonsuzca olduğu ve özgürlüğün yaşantısal hacim olarak bir sonsuzluğu içerdiği yanılsamasını yaratır. Bu son cümleyi açımlarsak: Yani sonu gelmez yaratıcılık, sayısız yapıtlar, sürekli yeni aşklar, yeni işler, yeni hedefler şeklindeki sonsuz kazanımlar yanılsaması ve bu zincirin sonsuza uzandığı aldanışı… Bu kısmî başarılar, yolun bitmesi anlamına gelmez ve özne, çarpıtılmış bir sezgisellikle, özgürlük yolunda daha sonsuzca yürünecek bir yolun olduğu yanılsamasını yaşar. Çünkü yanlış adres sonsuza gider, sonsuzca boşuna arayışların nedenidir. İşin başında bu yol, zaten kendi hakikatine erişmesi anlamında, özneyi ilk adımdan itibaren yanlış bir adrese götürmekteydi. Oysa insanda özgürlüğün varıp varacağı en son nokta otantikliktir. Burada, erişilmiş otantikliğin daha ötesini istemek gibi bir talep ortadan kalkar. Çünkü aranan bulunmuştur. Otantikliğin gerçekleşmesi durumunda, ruhsal özgürlüğün aranışı sona erer. Ölümlü varlığımızın, alçak gönüllülükle kendi sınırları içinde kabullenilişi, sonsuz ve sınırsız bir gücü temsil etmediğimizin kabulü, ama zorlanmadan ve kendiliğinden kabulü anlamında otantiklik, varlığımızın merkezine yerleşir. Yani ortada bir mucize yok, ama boşuna acı çektiren yanılsamalar da yok.

Kendini iç varlığa, onun sesine bırakmak, iç varlığın (orijininde varlık olanaklarının) ve onun yansıdığı kozmik varlığın dinleyicisi olmak için, otantikliğin spontan akışlarını engelleyen bilinçdışı baskıların sıfırlanmış olması gerekir. O zaman süreç, kendiliğinden doğal bir akış halinde yaşanır. Ve ancak o zaman başlayan sürecin adı özgürlüktür.

Sonuçta toparlamak üzere şunu söyleyebiliriz: Otantikliğin hayata aktarılmasında ana etken, özneyi kan revan içinde bırakan bütün yüzleşmelerden sonra, ele geçirilen OGP'dir. Çünkü OGP, otantikliği sağlayan ruhsal akışkanlığın nihai test noktasıdır. Emosyonel dışa vurumun test edildiği en yüksek zirve olması ve diğer emosyonların kapılarını açması nedeniyle bu böyledir. Ama iş burada bitmez, çünkü eski ruhsal haritanın gizli saklı köşelerinden, yeni yapıyı yıkmak için artçı sarsıntılar gelecektir. Umut besleyebilmek için kaderin yönünün değiştiğini bilmek yeterlidir. Çünkü OGP, bir biçimde açığa çıktığında, geçmişin arızalı ruhsal odaklarını uzun bir zaman içinde tasfiye eder. Ancak özne, eski ruhsal kayıtların günceli etkileyen bu geri dönüşleri nedeniyle, tamamlanması çok uzun zamana mal olacak bir değişim ve dönüşüm sürecine hazırlıklı olmalıdır. Mucize akşamdan sabaha gerçekleşmeyecektir.

d.EBEVEYN POZİSYONU

Yeni doğanın hayatta kalabilmek, hem bedensel hem ruhsal anlamda var olabilmek için mutlak bir bakıma, yani mükemmel bir anne ya da anne ikamesine gereksinmesi vardır. Bu gereksinme, onun ruhsal varlığında verili bir talep olarak kayıtlıdır (nesnesini bekleyen arketip olarak). Yeni doğan, gönderdiği gereksinim sinyalleri ile anneyi ya da anne ikamesini, kendi talepleri doğrultusunda mükemmel anne olmaya doğru yapılandırmak üzere elinden gelen her girişimi dener. Yeni doğanın psişesinde mükemmel anneyi yapılandırmaya ilişkin bu verili kayıt, anne arketipidir. Doğduğumuz zaman bulduğumuz anne, isterse bu arketip modelinden uzak olsun, anne arketipi bir kayıt olarak yeni doğanın ruhsallığında sürekli mevcuttur. Anne figürü, arketipteki niteliklerle ne kadar uyumlu bir rol oynarsa, yeni doğanın da zaman içinde giderek özerkleşmesi o kadar kolay olacaktır. Tersi bir durumda, kişi, bu arketipsel boşluğu doldurmak üzere, bir ömür boyu anne ya da onun ikamelerini çaresizce arayıp duracaktır. Bu arketipsel boşluk, karşı cinste ya da hemcinste de aranabilecektir. Özne bu bilinçdışı amaçla hemcinsine yöneldiğinde eşcinsel bir tercih yapmakta olduğu yanılsamasına da kapılabilir. Fakat anne arketipinin varlığı, iyi bir annenin aranışı, ruhsal şifa için büyük bir umuttur. Çünkü aslında özne iyileşebilmek için bütün yolları denemekte olduğunun sinyallerini vermektedir.

Sadece bu kadar da değil, insan iyi bir baba da iyi kardeşler de arar. Çünkü insan aslında sevgiyi arar. Bu yüzden sevginin yokluğunda ruhsal sahneyi istila eden agresyonu, insanlığın asli eğilimi olarak görmemek gerekir, her ne kadar dünyamızda insanların ruhsal sahnesine o egemen olsa da. Çünkü agresyonumuzdan dolayı mutlu değiliz, bu anlamda ortada bir rahatsızlık var. Rahatsızlığı hissediyorsak ve henüz şifanın adresini bilmiyor olsak da, bu durum, aslında iyi insanlar olarak yaşamak istediğimizi kanıtlar.

Kime sorarsak soralım, herkes iyi bir insan olmak, ruhsal ve bedensel yönden iyi ve sağlıklı olmak ister. Bu talep bizim dünyaya gelişimizle birlikte işleyen gelişim programımızın gereğidir. Çünkü hayatta kalmamız için bakım veren annemizin engellenmemiş bakım ve sevgisi, ki anneliğin doğasında verili bir programdır, bizi, hayata tutunan canlı bir insan varlığına dönüştürecektir. Ruhsal ve bedensel yönden iyi ve sağlıklı bir insan olmak için, annemizin bakım ve sevgi veren programının sağlıklı inşa edilmiş olmasına gereksinimimiz vardır. Ancak bu şekilde bir sonraki nesli yetiştirmek üzere özerk varlıklar olabiliriz. O halde, annemizin ya da ikamelerinin bakım ve sevgisi olmadan özerk ve iyi insanlar olamayız. Ruh sağlığımızı mümkün kıldığı için iyilik, varlığımızın asli talebidir. Kötülükler, annenin (ya da ikamelerinin ve dünyanın) bakım veren programının işleyişindeki arıza ve engellerin sonucunda bir tepki olarak ortaya çıkar. İyi insan olma talebimiz, ruhumuzu canlandıran anne sevgisini, annemizin ruhumuzun derinliklerindeki varlığını yaşatmaya ve sürekli kılmaya yöneliktir, bundan dolayı aslidir. Çünkü annemizden aldığımız sevginin ruhumuza şifa veren sürekliliği, bu sevgi üzerinden bize bağışlanmış ruh sağlığının devamlılığı, ancak iyi bir insan olmayı sürdürmemizle mümkündür. Ruh sağlımız bu sevginin içinde çiçek açmıştır.

Bebek, ancak annenin bakım veren sevgisi ile yaşayabildiği içindir ki, sevginin bakım veren, yaşatan, kollayan bu niteliklerini anneden devraldığında, kendisi de sevdiklerine ve tabii kendisine aynı özenle davranacaktır. Sevginin, anneden alınarak sevilen varlığı yaşatmaya, geliştirmeye, kollamaya yönelik bu nitelikleri, elbette sahih sevgili ilişkilerinde de açığa çıkacaktır ya da böyle olması beklenir. Ne yazık ki OGP'nin kastre edilmiş olmasının yarattığı ergenlik krizlerinin yıkıcı etkisi,

aynen, öznenin sevgi kapasitesi üzerinde de gerçekleşir. Çoğu insanın, sevgiyi, geçmiş çocukluğunun hüzünlü bir anısı olarak özlemle hatırlamasının, sevginin o cennet bahçesinden dışlanmış olduğunu hissetmesinin sebebi budur. Varılan bu olumsuz sonuç, büyümenin normal seyri değildir ve olgunlaşıp yetkinleşmekle hiçbir ilgisi yoktur. "Büyümek, acı çekmektir." tezi, yani nevrozları,"insani acılar" adı altında yutturmaya çalışan safsata yüklü tez, bir yanılsamadır, sadece ergenliğe geçişle birlikte nevrozların tuzağına yakalanmış olduğumuzun ifşasıdır. Burdan şu sonuca varırız: Nevrotik özne, asla büyüyüp olgunlaşmaz .

Sevmenin gereği olan vermeyi bilmeden, verileni, sevilmenin gereği olan sevgi ve şükranla almayı bilmeden elbette iyileşemeyiz. "Agresyonumdan hoşnut değilim ve sevmeyi, sevilmeyi istiyorum." der özne. Bu talep, insanlık için umuttur.

16.OGP'DE UĞRANILAN KAYIPLAR VE BU KAYIPLARIN AŞILMASI

1.Ona alışmamış ve onu yaşamamış özne açısından OGP'nin katlanılmaz haz yükü ve fırtınası, abartılmış bir önyargı olarak ürkütücü sanılabilir. Ayrıca OGP'yi baskılayan kastrasyonun sanal dehşeti de, OGP'nin ele geçirilişindeki zorluğun bilinçdışı sebebidir. Yani OGP'nin açığa çıkmasını engelleyen baskı tek yönlü değil, iki yönde ve iki eksende işler. Çünkü OGP'yi ele geçirme girişimi, bu iki dehşet odağını ayaklandırır: a:OGP'nin katlanılmaz haz yükünü ve b: OGP'yi engelleyen kastrasyon dehşetini…

OGP'nin açığa çıkması, kendisini erotik hazlarına tam anlamıyla teslim edebilmesi için, kişinin kendisiyle barışık ve ruhsal derinlikleri ile yüzleşme korkularından sıyrılmış, korkularını tanımış, onlarla barışmış olması gerekir.

OGP'yi engelleyen etkenler:

1.Ensest korkusu ya da fantezide ensest içerikli hayal veya ensest algı kazası ihtimali... Özne özellikle fantezilerinde, bu tehlikelere mâruz kalmamak için bastırma mekanizmalarına aşırı yüklenir ve büyük enerji harcar. Daha kötüsü ensest tabusunu partnerine yansıtarak, onu yasaklı Ödipal nesneye dönüştürür. Bu korkuları nedeniyle güncel partnerle cinsel ilişkisi, eksiksiz orgazm hazzını yaşaması anlamında engellenir.

2.Homofobi ve homopanik (örtük ya da açık)… Burada özne, kültürel kodların ağır baskısıyla, aslında aşırı abartılmış öyle korkular ve panikler geliştirmiştir ki ruhsal sahnesinin fantezi alanında en ufak bir eşcinsel algı ya da fantezi tasarımlarının irade dışı belirme ihtimali nedeniyle, yine bastırma mekanizmasına aşırı yüklenir, OGP'ye aktaracağı tüm yoğunlaşma, bu tür kaygılar nedeniyle dağılıp gider. Aynı kaygılar, OGP'yi mümkün kılacak mutlak ruhsal dinginliği iptal eder. Elbette bu süreçler bilinçdışında görünmez bir biçimde işler.

3.OGP'nin haz fırtınasını öldürücü, korkutucu, bilinmez ve tahmin edilemez bir darbe olarak algılama önyargısı… Bu algılar öznenin bilinçdışında kayıtlıdır. Bunlar, OGP'nin açığa çıkmasındaki en büyük karşıt güçtür. Özne, OGP'yi bilinçli olarak yaşamadığı ve bilmediği halde, bu kaygı ve önyargıları taşımaktadır. Çünkü OGP, bilinçdışının, id'in bildiği, orada arketipsel olarak kayıtlı bir olanak olmasına rağmen, bilincin ve akıl alanının tanımadığı, bu nedenle akıl alanı için örtük olarak dehşetli biçimde dengeyi yitirme korkularını ima eden gizil bir potansiyeldir. Şaşırtıcı olan, insanın kendisindeki bu potansiyele inanılmaz derecede yabancı kılınmasıdır. Burada, kendimize yabancılaşmanın, kendi içimizde yarılmanın kökenini de görmemiz gerekir.

4.Kendi değerliliğine ilişkin eksiklik hissi… Bu algı, OGP'yi hayata taşımada özneyi motivasyon bakımından güçsüz kılar. Ayrıca, hayata geçemeyen OGP, derinden derine öznede kendi değerliliğine ilişkin bu eksiklik hissini de güçlendirir, özne bunun farkında olmasa da.

5.Kişinin kendisiyle barışmasını, geçmiş yaşam öyküsüyle bağlantılı olarak engelleyen diğer tüm iç dirençler…

6.Utanç ve suçluluk duyguları (cinsellik alanı ile ilgili olarak)…

7. a)Tamamlanmamış eşcinsleşme… Bunun nedeni, OGP'nin, kendisinden transfer edileceği özdeşleşme nesnesinin yokluğudur… Çünkü kültürlerin ketlenmemiş hazzı baskılayıcı etkisi zaten bir önceki nesli ve onlardan öncekileri, hazlarını eksiksiz yaşama anlamında kastre etmiştir. Bu yüzden sözünü ettiğimiz anlamda eşcinsleşme nesneleri ortada yoktur.

b)Heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutunun, heteroseksüelliğin hizmetine sokulamaması… Yani karşı cinsin arzusunu ve ruhsal içeriğini tam algılama ve buna uygun erotik tetiklenme ile yanıt verecek ruhsal donanımda olma yeteneği bakımından, heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutunun, heteroseksüelliğin hizmetine sokulamaması…

c)Heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutunun aşılıp geride bırakılamaması ve bunun bloke ettiği libidinal enerjinin, eksiksiz orgazm anına akamaması… Öte yandan heteroseksüel libidonun, bu baskılardan dolayı homoerotik libidoya doğru kısmî firarları nedeniyle, öznenin kapıldığı panik;

d)Eşcinsel kesim için heterofobi ve eşcinsel öznenin yaşam öyküsü ile ilişkilendirilebilecek diğer çatışma noktaları…

8.Ödipal öncesi gelişim dönemlerinin, akla gelebilecek diğer takıntılardan, aksamalardan arındırılamamış olması…

Yukarıda, 7. maddenin "b" şıkkında belirtilen "heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu" görüşü ile dile getirdiğimiz tezi açıklamak üzere, öznenin karşı cinsin arzu boyutunu algılayabilmesinin dinamikleri hakkında şunları ilave edebiliriz: İnsan sadece hemcins ebeveynin arzu boyutu ile özdeşleşmez, karşı cinsin arzu boyutunu tanımak ve karşı cinsin erotik arzusunu algılayabilmek, böylece karşı cinsle erotik bir ilişkiye girebilmek için karşıt ebeveynin erotik arzu boyutu ile de özdeşleşir.Bu süreç işlemeden karşı cinsle erotik arzu zemininde bir ilişki kurulamaz. Bu perspektif, özneye kendi içsel algı zemininde karşı cins tarafından arzulanmakta olduğu sinyalini vererek erotik ilişkiyi mümkün kılar. Öznenin karşıt ebeveynin erotik arzu boyutu ile özdeşleşmesi, bu perspektif içinden aktifleşen algıları, gerçi eşcinsel bir bakışın içine yerleşmektir ama eşcinsel bir yapılanma değildir. Çünkü cinsel yönelimi, arzu nesnesinin vazgeçilemezliği belirler. Böylece her iki ebeveynin erotik arzu boyutu ile özdeşleşmesi, öznenin psişik biseksüelliğini ve eylemsel heteroseksüelliğini yapılandıran eksenlerden biridir. Bu eksen, özellikle genital hazlarda yoğun heteroseksüelliği inşa eder. Ya da ayna nöronlarının, karşı cinsin arzusunu, öznenin kendisinde yapılandırmasını mümkün kılan etkisi, böyle bir sonuca hizmet eder. Böyle de olsa bu süreç, heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu olarak işler.

Heteroseksüel özne, heteroseksüelliğin normal eşcinsel ekseni anlamındaki bu sürecin işleyişinden kesinlikle muaf değildir. Eşcinsel özne ise karşıt cinsin kendisine yönelik erotik arzusunu, karşı cinsin kendi ruhsallığındaki kayıtlı erotik arzu boyutu üzerinden algılasa da, bu algıyı kendisindeki karşı cinse yönelik arzuyu tetikleyip tutuşturmada kullanamaz. Çünkü eşcinsel öznede, erotik arzu sürecinin bu aşaması, heteroseksüel özneye oranla çeşitli derecelerde bastırmalara daha fazla mâruz kalmıştır. Erotik akışların, bastırmaların şiddetine göre yapılanan bu gelgitli kaygan zemini, heteroseksüel veya eşcinsel kesimde öznelerin çoğu için her zaman sabit bir erotik arzu formatını mümkün kılmaz. Derecesine göre her iki kesim için de dalgalı, birbirlerinin arzu alanlarına kayan, bu yüzden gelgitli seyreden erotik bir arzu süreci söz konusudur.

2.İnsanda erotik anlamda nesne seçimi, ruhsal zemindeki üreme programının zorunlu bir sonucudur. Bu nedenle asıl anlamında cinsel yakınlaşmalar, üreme yetisi kazanmış bireyler arasında gerçekleşir.

Bizi aslında cinsel nesne olarak seçmemiş, sevecenlikle yakınlaşan ebeveynimize (eğer ruhsal sağlıkları yerinde ise sürecin böyle işlemesi gerekir), yalnızca sevgi ve sevecenlik bağları ile bağlıyızdır. Çünkü onların bize sevgi ile yönelen tutumları, yanıt olarak bizde de aynı duyguları yapılandırır. İnsan yavrusu, duyguları hangi model üzerinden yapılandırılmışsa o model üzerinden yanıt verir. Bu nedenle, onlara erotik bir seçimle yönelmeyiz. Şu uyarıyı yapalım: Elbette idealizasyon ve aşk bağları, anne-babamızla ilişkimizde destek olarak devrede olacaktır, ama normal koşullarda zaten ebeveyne yönelik idealizasyon ve aşk aktarımları, abartıldığı anlamda erotik boyutlara sahip değildir. Ayrıca küçük çocukta karşıt ebeveyne yönelik erotik yatırımın dozunun aşırıya kaçması durumunda, sağduyulu anne-babalar, çocuğu paniğe sokmadan da problemi halledebilirler. Belki de küçük çocuk ile karşıt ebeveyn arasında tesadüfî olarak yaşanmış erotik temas kazaları olmuştur. Bunlar bile çocuğa panik ve dehşet yaşatılmadan ustalıkla halledilebilir.

Ebeveynin kurucu sevgisi, sağlıklı koşullarda ensest ihtimalinin en doğal engelidir. Bu nedenle, ergenlik ve sonrasında, aile dışından cinsel nesne seçeriz. Buraya kadar ataerkil zihniyetin ensest

korkularından muaf sağlıklı bir Ödipal üçgen anlatıldı. OGP açılımında ise amaç, zaten ebeveyn ile yaşanmış kaçınılmaz erotik trafik kazalarının (erotik algı dalgalanmaları ya da tesadüfî erotik temas kazaları vb.) özne üzerindeki dehşetengiz hale getirilmiş yükünü kaldırmak, özneyi korkularıyla barıştırmak ve böylece Ödipal'in bilinen tahripkâr sonuçlarını iptal etmektir. Oysa ataerkil kültürün abartarak ürettiği ensest dehşeti, çocuk ve ergen özne için yükü tâşinamayacak kadar ağır bir tabu haline getirilmiştir. Memeli hayvanlar (örneğin bonobo maymunları) doğal koşullarda nasıl ensest yönelimli nesne seçimleri yapmıyorlarsa (üreme programlarının, sürü yaşamlarındaki örgütlenmelerinin gereği olarak böyle yaparlar, elbette ki etik bir kaygıyla değil), bu durum insan için de böyledir, sağlıklı işlediği var sayılan bir gelişim sürecinden söz edersek.

Karşıt ebeveyn, unutulmuş eski bir sevgiliye dönüşmedikçe, ona yönelik üretilmiş erotik talep, farkındalık içinde geride bırakılmadıkça bağımsızlaşamayız ve OGP'ye erişemeyiz. Ebeveynin, unutulmuş eski bir sevgiliye dönüşmesi, OGP öznesinde gerçekleşmiştir; karşıt ebeveyn sadece NN öznede unutulmuş eski bir sevgiliye dönüşmemiştir. Küçük çocuk, özellikle idealizasyon aktarımları bakımından karşıt ebeveyne elbette aşkla bağlanacaktır, ama bu, onun gelecekteki aşk deneyimleri ve bu deneyimlerin füzyonel boyutları için bir ön hazırlıktır. Ama süreç böyle işlemez, karşıt ebeveyne yönelik sağlıklı aşkı, küçük çocuğun üzerine inanılmaz bir ensest suçluluk olarak yıkılır. Karşıt ebeveyne yönelik erotik talep (artık özne onu ne boyutlarda sanıyorsa), farkına varılmadan bilinçdışında tutulursa, her zaman karşıt ebeveyne yönelik kalır. Tabii ki böyle bir erotik talebin abartılmış korkularla akla sokularak yapılandırılmış olduğunu unutmuyoruz. Aksi gibi de sırf bu yüzden küçük çocuk, ensest olasılıkları konusunda ne kadar tehdit edilmişse, bu korkularını bilinçdışına bastırmak için bastırma mekanizmalarına o kadar aşırı yüklenir ve o oranda da ömür boyu sürecek olan bilinçdışı ensest zina tuzağında kıstırılmış olur.

Çocuğun karşıt ebeveyne yönelik ve ömür boyu süren bağımlılığının temelinde, bilinçdışındaki bu süreğen ve zorla üretilmiş bilinçdışı zinanın rolü temeldir. Aileye yapışkanlık düzeyinde bağımlılık (bağlılık değil), aslında bir hastalık belirtisidir. Özneyi bağımsızlaşmaktan alıkoyan aile bağımlılığının temelinde, biraz önce sözünü ettiğimiz bilinçdışı ensest zina tuzağını görmemiz gerekir. Şaşırtıcı olan da şudur: Aileye hastalıklı derecede bağımlılık, güçlü ve sağlam bir aile yapılanması ve ailenin kurucu unsuru sanılır. Tuzaklara düşmemek için, öznenin karşıt ya da hemcins ebeveyne bağımlılığını, bilinçdışı süreğen zinayla bağlantıları bakımından değerlendirmeliyiz.

Eğer anne-bebek ilişkisindeki hastalıklı füzyon odağına, bebeğine yapışan bir anne nedeniyle ömür boyu tutsak isek, çünkü bağımsız bir anne, böyle yapış yapış zehirli füzyona bebeğini tutsak etmez , bir sonraki nesli yetiştirmek için sevgi veren, sağlıklı, yeterli ölçüde güven veren ama boğmayan, özerkleşmeyi engellemeyen ve libidinal füzyon bağını yaratan ebeveyn konumuna nasıl yükselebiliriz?

3.Cinsellikle ilgili olarak konulan her yasak, bu yasak ile korkutulmuş olmanın oranına bağlı olarak öznede, o alana ait seksüel bir uyarılma sanısı, beklentisi, merakı ve bu merakın bir biçimde tetiklediği bir talep yaratır (mor tilki hikâyesi). Çünkü her kod yazılımı, kendi yasağı ve bu yasağın çağrıştırdığı ve yasakladığı duygusal yaşantılar ile birlikte bilinçdışına kaydedildiği için, kodların kırılması, yani duygu ve düşünce bileşenlerine ayrıştırılarak yıkılmaları, özellikle duygusal bileşenlerin kayıtlardan silinmeleri çok zordur. Kodu, ona yapışık olarak kodlanmış duygu yükünden ve yoğunluğundan ayrıştırmak inanılmaz derecede zordur. Başka bir deyişle bu yazılımlar, duygusal olarak da kayıtlara geçtiği için kırılmaları, yanlış bilgilerin, yani kodun sadece düşünce düzeyindeki ifadesinin düzeltilmesiyle de üstesinden gelinecek kolaylıkta değildir. Düşünceler olarak yazılımları değiştirilse de kodların duygusal bileşeni, örneğin korku, örneğin türev cinsel eğilimlerin duygu yükleri, değişmeden kalır. Çünkü bunlar, yaşanmış emosyonlar olarak emosyonel hafızaya ister istemez kaydedilmiş olur. Bu nedenle kırılacak her kod için, onun yanı başında ve o kodu koruyucu yasak kod, kendi emosyonel yükü ile hemen defansa geçer.

Bilinçdışı dürtü ve isteklerimiz, suçluluk duygularının ve kastrasyon korkularının dehşet yaratan düzeydeki etkisi sonucu bastırılıp ömür boyu bilinçdışında tutsak kılındıkları için, gelişme, olgunlaşma, çocuksuluklarını aşma olanağına bir türlü kavuşamazlar. Mesele bilinçdışı içeriklerin bastırılması değil, açımlanarak olgunlaşmalarını, gelişmelerini ve çocuksu, ürkek örüntülerinden kurtulmalarını

sağlamaktır. Amaç, yetişkin bir bireyde çocuksu düzeyde kalmış bilinçdışı içeriklerin olgunlaştırılarak, işlenerek ruhsal çelişkileri ortadan kaldırmaktır.

4.Bastırmanın en iyi yolu hiç bastırmamaktır. Daha doğrusu, bastırılan içerikleri, gerçek anlamda iptal ederek etkisizleştirmenin en iyi yolu hiç bastırmamaktır… Yani bir tehlikeyi bertaraf etmek için uygulanacak yöntemin ondan kaçmak değil, onu cesaretle karşılamak olması anlamında bastırmanın değil, yüzleşmenin sağlıklı bir yol olduğu söylenebilir. Çünkü kaçtığımız, lanetli varsaydığımız ve imalar üzerinden yapılandırılmış ensest içerikli cinsel arzularımızı, ancak bastırma yoluyla ortadan kaldırabileceğimizi, böylece bu çıkmazdan kurtulacağımızı sanıyoruz. Paradoksal durum şu: Durduk yerde üretilmiş olanı bastırmaya çalışıyoruz. Oysa bastırma, çatışmalı ruhsal içerik ve odağı ömür boyu- bilinçdışında- diri tutar. Sanıldığı gibi onu ortadan kaldırmaz. Çünkü adı üstünde, bastırılıyor yani halının altına süpürülüyor. Ataerkil kültürlerin uyguladığı bu cinsel politika, başını kuma sokan devekuşu hikâyesidir. Hâlbuki bastırmama, yüzleşmeyi göze alma durumunda, çatışma odakları boşalarak arınma sağlanır; çatışmanın ötesine geçilir. Bastırma yoluyla yalnızca görünmez kılınmış, ama asla ortadan kaldırılamamış olan çatışmalar, yüzleşmeler sayesinde yüksek oranda ortadan kaldırılmış olur. Korkulan tehlikeyle de büyük ihtimalle karşılaşmayız.

Biz, cinsel dürtülerimizi yaratmayız, onlara mâruz kalırız. Onların karşısında bastırma ya da yadsıma tutumları, sonuçsuz kalmaya mahkûm stratejilerdir. Sözünü ettiğimiz bu iki strateji, yalanın bir savunma silahı olarak kullanılmasıdır. Öte yandan cinsel güdü ve hazları bastırmanın nasıl felaketlere yol açtığı bilinen bir gerçektir. Çünkü cinsellik ve ona ait bütün dürtü ve eğilimler, üreme programının bir dayatması olarak özneye bireyüstü bir güç alanından dikte edildiği için, onlara direnmenin aşırıya kaçması halinde özne, bunun bedelini ruh sağlığı ile ödeyecektir. Bu nedenle kime bir erotik yönelim duyarsak, bunun korkusuzca ve bilinç farkındalığı ile bastırma telaşlarına kapılmadan ruhsal alanda yaşanması gerekir. Burada birilerini eyleme zorlama, ötekinin sınırlarını onun arzusu hilafına aşma girişimleri kastedilmiyor da önerilmiyor da, sadece içgörü anlamında bir farkındalık kastediliyor. Çünkü farkındalık alanından kovularak bastırılan ya da yadsınan ruhsal malzemenin geri dönüşü, nevrotik belirtilere, ağır tablolarda psikoza yol açacaktır. Bedel böyle ödenir. Bastırmama ve yadsımama durumunda, iç dürüstlüğümüzü koruma altına almış oluruz. Tabii ki bastırma ve yadsıma yoluna, kasıtlı bir niyetle sapmayız; çünkü bunlar bilinçdışı korkular üzerinden işleyen süreçlerdir. Ama böyle de olsa bilinçdışı çatışmalarımız ve ruhsal gerçeklerimizi inkâr eden yalanlarımız yüzünden yapılanan nevrozlarımız, kaçtığımız yüzleşmelere ve korkulara ödediğimiz bedellerdir. Ayrıca arzu ve talebe bir yasak konuluyorsa, ister aşırı isterse kışkırtmalarla aşırılaştırılmış olsun, ruhsal varlığımızda bir eğilim olarak belli bir oranda karşılığı vardır. Olmayan bir eğilimin üzerine neden bir yasak konulsun ki! Bu, Freud'un saptadığı bir gerçekti. O halde önemli olan, kendimizle ilişkimizde her ne olursa olsun yalana dolana sapmadan, eğilimlerimizin dozunu ve eğilimlerimizde dile geldiği kadarıyla kendimizi tanımaktır.

5.Nevroz, ketlenmiş bir arzunun, bir haz talebinin kısmî ve sembolik doyumuna, ama ağırlıklı olarak arzudaki takıntıyı, engellenmeyi aşmaya ilişkin bitmez tükenmez bir onarım talebini dile getirir. Nevroz, yasak arzuya yönelik taleple, yasağa uyma zorunluluğunun ürettiği bilinçdışı kısır döngüde, yalana dolana bulaşmışlığın bir ifadesi olarak belirir. Zaten nevrotik takıntı, bu çelişkinin bir türevidir. Biraz yukarıda nevrozun özneye ancak kısmî bir doyum sağladığını belirttik. Eğer nevroz, gerçek bir arzu tatmini yaratsaydı, kendisini ortadan kaldırması gerekirdi. Hiçbir patolojinin, eyleme vurmalara rağmen neden şifaya erişemediği, bu temel gerçeğe bakarak anlaşılabilir. Belirttiğimiz gibi nevroz çok kısmî bir doyum sağlar ve nevrozlunun kendisini, nevroz alevlendiği zamanlarda, sembolik boşalımları ile kısmî olarak yatıştırabilir. Ama nevrotik odağı kurutamaz ve nevroz sonra yeniden alevlenir. Takıntılı hastanın, takıntı ritüellerinden sonra yeniden takıntı ritüellerinin tuzağına düşmesinde bunun net bir örneğini görürüz. Nevrotik kısır döngü, bu dinamiğin içinden ürer. Başka türlü, nevroz kısır döngüsünü nasıl açıklayabiliriz? Açıklamalarımızı netleştirmek için özetleyici bir soru sormamız gerekiyor: Nevroz, ketlenen hangi arzu ve tatminin, kısmî doyumlar sağlayan ama yatıştırmayan ikameleri olarak belirir? Hiç kuşku yok ki OGP'nin hayata doğmasını engelleyen çatışmalar, nevrozun ürediği ruhsal zemindir.

Libidoyu ketleyen korku ve baskı ortadan kalkıp OGP hayata geçtiğinde, libido da bilinçdışının özneyi kandırma, oyalama pahasına yöneldiği ikame nesnelerinden, yani ürettiği yalanlardan, sahte arzu nesneleri ve ilgilerinden çözülerek kendi özgün nesnelerine bağlanır. Ama bu yeni süreç, bir yanıyla hayatımızı, özgürlüğümüzü ilk kez örgütleme, öğrenme ve yaşama sürecidir de.

6.Ödipal kompleks yok mu oluyor yoksa bastırılıyor mu? Freud bir yerde yok olduğunu bir yerde de bastırıldığını söylüyor. Eğer bu kompleks yok oluyorsa, OGP neden hayata geçemiyor? Bunun tek yanıtı, kompleksin bastırılması ama yok edilememiş olmasıdır. Ödipal kompleksin ve Ödipal arzuların, abartılmış korkularla bastırılması, ergenlikte açığa çıkacak olan cinsel hazların eksiksiz tatminlerinin şimdiden bastırılması ile birlikte gerçekleşir. Ne yazık ki aşılamamış acı geçmişe ait değildir. Kökü geçmişte de olsa günceldir.

7.Ödipal saplantılar nasıl aşılır: Çocuksu ensest duygular –ki çoğu da kültürün aşırı abartması sonucunda öznenin ruhsallığında felaket olarak algılanmaktadır- yeniden canlandırılıp, bunların bir yetişkine ait olamayacağı, ancak bir çocuk tarafından yaşanabileceği iyice ve defalarca fark edildikten sonra… O zaman hadım edilme kompleksinin, ensest dehşetinin ve bastırma sonucu ergen ve yetişkinin mâruz kaldığı OGP'deki ketlenmenin getirdiği tüm yan patolojiler sona erer. Elbette bu süreçler için özneye gerekli ve yeterli uzun bir zaman tanınması koşuluyla… Bu patolojileri şöyle sıralayabiliriz: En kötüsü zombilik yani ruhun yaşarken kuruması, suçluluk duyguları, psikolojik seksüel iktidarsızlık, OKCE, HEVS, HEPS vs…

Çocuklukta yaşanmış ilk kısmî cinsel hazlar, emosyonel hafıza kayıtları üzerinden, tekrarlanma eğilimi gösterir. Elbette ki NNO'nun kısıtlı haz boyutunda bunlar, öznenin haz üretiminde destek amaçlı kullanılacak köklerdir. Ancak OGP düzleminde açığa çıkan orgazmik haz, yoğunluğu nedeniyle bunlara duyulacak gereksinimin, yani bunların asli amaç olarak algılanmasının ötesine geçtiği içindir ki, türev, ikincil dürtüleri büyük ölçüde geride bırakarak gündemden düşürür. Özneyi onlara mutlak olarak tutsak olmaktan kurtarır. Özetle, ikincil dürtülerin yetişkin orgazm hazzına, yeterli bir ön hazırlık olarak genitalin emrinde örgütlenmesi, OGP düzleminde gerçekleşir. Yalnız şu var ki, OGP öznesinin geçmiş NN yaşamının eski psişik haritasındaki kayıtlar, yani ikincil dürtülere öncelik tanıyan geçmişteki eğilimleri, güncel hayatın akışında eskiyi çağrıştıran tetikleyici uyarılar (şu aşamada öznenin kendisi için hayalet yaşantı olmuş bu içerikler) nedeniyle, canlanabilecektir. Ama adı üzerinde, bu hayalet yaşantıların varlıkları, başka bir deyişle eski nevrotik tepkiler olarak türev dürtülere geçmişte atfedilmiş birinci derecedeki önemleri, sürgit kalıcı olabilecek bir güce sahip değildir ya da en azından eski şiddetleri çok azalmıştır.

Ancak şu unutulmamalıdır ki OGP hayata aktarıldıktan sonra da uzunca bir süre, ruhsal bağımsızlığa adım atmak, öznede derin kaygılar uyandıracaktır. Geçmişte bir süreç olarak yaşanmış nevrotik bağımlılıkların aldatıcı kısmî rahatlığından ve nevrotik çözümlerinden kopma kaygısı, öznenin, henüz yeterince tanımadığı ve yeni yapılanmakta olan kendi ruhsal geleceğine doğru ileri adımlar atmasını engelleyecektir. Tabii sırf bu nedenle ödenecek bir bedel olarak ruhsal gelişmesi, bu bağımsızlaşma sürecinde bile elbette aksayacaktır. Ama özne zaten yıllarca böyle bir yaşama alışmıştı, böyle yaşamak ona sıkıntı da verse, kaçtığı asli problemleriyle yüzleşmesini gündemden düşürdüğü için aslında işine geliyordu. Şimdi ise bilinmez bir ülkenin eşiğinde olmanın yıldırıcı korkuları ile karşı karşıyadır. Amerika'yı ilk keşfedenlerin ilkel korkularından farklı değildir bu korku. Bu yüzden, özgürleşme yolunda ilerlemenin bu aşamasında bile, özneyi nevrozlarından, yani eski nevrotik ruhsal yazılımlarından koparmak çok zordur.

OGP yolunda ilerlerken özneyi bir başka kriz daha beklemektedir, o da Ödipal'i geride bırakma krizi diyebileceğimiz bir kriz. Çünkü OGP, Ödipal odaklarla bağları koparırken, belirsiz bir geleceğe doğru yürümekte olduğu yanılsamasını yaşayan özne, bu nedenle bir yandan da Ödipal köklere yapışarak oradan kopmak istememekte, ama öte yandan da ister istemez Ödipal köklerden kopmaktadır. Ayrıca içten içe bağımsızlaşmayı arzuladığından, Ödipal odaklardan kopmak onun gizli gündemidir de. Bu çatışmalı süreçte, Ödipal'i bir yandan terk ederken bir yandan da oraya bağımlı olduğu için, Ödipal geçmişini terk etme talebini, Ödipal nesnelerin kendisini terk edeceğini sanma korkusu şeklinde yaşar ve bu korkuyu güncel partneri tarafından terk edilme kaygıları olarak deneyimler.

Ama her şeye rağmen bu sancılı sürecin sonu aydınlığa açılır, saçma sapan süperego kayıtları aşılır, sağlıklı ve gürbüz dürtülerin yaşam talepleri doğrultusunda sağlıklı ve doğal bir yaşam tutumu, öznenin hayatına huzur ve güvenin teminatı olarak yerleşir. İd ve süperego çatışması sona erer, egonun üzerine bindirilmiş gereksiz yükler ortadan kalkar.

Sonuç olarak: Üstben ve id arasındaki uyum, "ben"de uyum ve iç dinginlik olarak deneyimlenir. Bunun için de katı süperegonun yıkılması gerekiyordu. Aslında OGP'nin açığa çıkartacağı bağımsızlaştırıcı ruhsal süreçler, uzunca bir zamana yayılsa da zaten bu katı süperegoyu yıkacaktır.

IV. BÖLÜM: OGP VE RUHSAL VAKUM

1.VAROLUŞUN ANLAMI

1.Libidonun dinamizmindeki kayıplar, öznenin içinde yer aldığı varlık dünyasını, insan ilişkilerini, öznenin kendisiyle ilişkisini, özne için geçerli anlamlarından boşaltır. Bu nedenle libidodaki seviye düşüşü, değişen derecelerde ruhsal vakumdan, varoluştaki anlam boşluğundan sorumludur.

Ancak ne var ki ortalama NN özne, öyle dolu bir libido ile de yüklü değildir. Bu yüzden kültürün ortalama öznesi, libidosunda çok sık mâruz kalacağı seviye kayıpları nedeniyle, varoluşsal anlam boşluğuna çok sık düşecektir. Çünkü orijininde varlığın bakir libidinal vital olanakları, ortalama normal nevrotik öznede çok arızalı bir halde mevcuttur. Bu yüzden ruhsal vakum konusu irdelenirken, orijininde varlık, temel ölçü olarak alınacaktır.

Bedene ve ruhsal yapıya tam olarak yerleşmiş libidinal yüklülük, anlam inşasının ilk adımı olarak varoluşun bizatihi anlamıdır ve aynı zamanda libidinal yüklülük, ruhsal ölümün, depresyonun panzehiridir. Çünkü OGP'deki kayıpları yaratan çatışmalar gizil stresi yapılandırdığı için, bunun tersi olarak beklenen bir sonuçtur. Ayrıca libidinal yüklülük ile OGP arasında doğrudan bir bağlantı vardır. Bu nedenle OGP, öznenin kendine göre inşa edeceği varoluşsal anlamın ruhsal zeminidir. Eğer özne, OGP desteğinde genitalinin haz boyutuna yerleşemiyorsa, varoluşunun anlam doğrultusuna da yerleşemez. Sırf düşünsel düzlemde, felsefi soyutlamalar eşliğinde anlam inşa etmesi, onu emosyonel varoluş yoksulluğundan (boşluğundan) kurtaramaz. Özne, varoluşunun anlam inşasını, performatif olarak dışarıdan alacağı desteklerle gerçekleştiremez. Yani, istediği kadar felsefi metinler okusun, onları özümsediğini sansın, hiçbirini kalıcı bir kazanım olarak hayatına taşıyamayacaktır. Ne yazık ki özne, nevrozlarının bozucu etkenler olarak sürekli geri gelişleri nedeniyle, kurmaya çalıştığı anlam inşasında, sürekli cephe kaybedecektir, … Yineleme zorlanımlarını hatırlayalım.

Libidinal dolulukta bir azalma ya da libidoda dönemsel boş alanların söz konusu olduğu durumlarda, ki normal nevrotik öznenin aşağı yukarı genel durumu böyledir, insan, varlık dünyasını bir vakum, bir kara delik olarak algılar. Mâruz kalınan durum, kastrasyon korku ve dehşetlerinin bilinçdışında aktifleşerek libidinal seviyeyi düşürmesi ile ilgilidir. Bu boşluk duygusu içinden ve onu kapayıp yamama amacına hizmet etmek üzere, bir dolgu çalışması şeklinde "Varlığın anlamı nedir, var olmamız hangi anlam ve nihai sonuç içindir?" diye bir sorgulama süreci elbette başlayacaktır. Böyle bir nevrozun içinden üreyen felsefi bir sorgulama, korkulur ki peşinden koşulan anlam arayışına vital seviyede yanıt getiremeyecektir. Çünkü sorgulama, ruhsal yapıdaki emosyonel bir eksikliğin içinden başlamıştır ve bu tür felsefi sorgulamaların getireceği yanıt, bu vital eksikliği kapatamayacağı ve her zaman ikame bir yanıt olacağı için, öznenin beklediği anlam sürekliliğini garantileyemeyecektir.

Ara not olarak şunları yazalım: Burada varoluşun anlamından söz ederken, öznenin, can sıkıntılarını aşmış olarak (öznenin içinden baskınlar halinde gelen, süreklilik arz eden ve bir sağlık problemi ile de açıklanamayan can sıkıntısı baskınlarını aşmış olarak) kendini bir bütünlük hissi içinde deneyimleme şartları ve imkânları kast ediliyor. Yoksa herkes için geçerli ortak ve tek bir anlamın, dıştan bir dikte olarak inşasından söz edilmiyor. Sözü edilen bütünlük hissi deneyiminin yanıtı, tabii ki öznenin kendisinden gelecektir, kendi deneyiminin biricik tanığı olan kendisinden. Her özne bu soruya kendi olanakları ve deneyimleri içinden yanıt verecektir; yani yaşadığı bütünlük hissi deneyiminin özne nezdinde, hiçbir tanığa gerek kalmadan kendini doğrulayan sahihliği içinden. Bunu sadece ve sadece öznenin kendisi bilecektir. Ama sözünü ettiğimiz bu bütünlük hissi deneyimi, süreklilik arz etme anlamında, ancak OGP şartları hayata geçtiği zaman mümkün olacaktır. Anlamın sözele dönüşmüş ifadeleri ise, öznenin kişisel tarihiyle bağlantılı olarak, belki her öznede farklı inşa edilecektir, ama buna rağmen OGP'nin öznelerde hayata doğmuş olması şartı geçerliliğini koruyacaktır. Bu nedenle, OGP'nin öznelerin varlığında hayata geçmiş olması, vazgeçilemez bir ortak payda şartıdır. OGP zemini, öznenin öznel olarak inşa edeceği varoluş anlamının asgari ya da başlangıç şartıdır. Bu şart yerine gelmeden, özne açısından varoluşta sürekli bir anlam doluluğunun inşası; yani "varım" algısının inşası anlamında, ama şu ya da bu şekilde gündelik başarılara bağlı olmadan inşası, olası değildir. Görülüyor

ki, burada, psişik ve biyolojik bir realite, varoluşta anlam inşasının ilk zemini olarak kendini dayatmaktadır.

Dile getirdiğimiz görüşlerimize şu ek düşüncelerle devam edelim: Öznenin, kendi varoluş şiirini yazması, yani sahih varoluş pozisyonunu dile getirebilmesi, libidosunu emosyonlara dönüştürme kapasitesine bağlıdır. Özne, bu dönüşümün dilsel ifadelerini, başka bir deyişle varoluşunun özneye özgü anlamını, kendine özgü kişisel tarihi içinden hareketle yapılandıracaktır. Bir insanın oluşturduğu varoluş şiiri, ötekinde bir yanıt bulur mu? Ne kadar denk bir yanıt bulur? Herkesin farklı yaşam öyküsü, bu sorunun yanıtını karanlıkta bırakır. Ancak şunu söyleyebiliriz: Özne, çıktığı bu yolda sadece kendi adına başarıya ulaşır. Böyle bir başarıya ulaşmanın bir başka koşulu da özne, varoluşsal anlamı bulanıklaştıran yanlış ihbarları da bütünüyle aşmış olmalıdır. Bu sonuç, aynı zamanda OGP'nin hayata doğmuş olması şartıyla da doğrudan doğruya ilintilidir.

Varoluşun anlamını sormak, OGP'deki kısıtlanmaların sonucunda mâruz kalınan, aslında varoluş hissini ve doluluğunu üretemeyen ikincil ikame güdülerin, türev cinsel dürtülerin, öznenin ruhsal dünyasında onun yaşam anlarını tatsızlaştırarak boy göstermesinin yol açtığı bir durumun sonucudur. Aslında özne, bu sıkıntıları aşmak için, "Varoluşun anlamı nedir?" sorusunun peşine düşmektedir. İkincil dürtülerin (türev dürtüler) özneyi mâruz bıraktığı genel hoşnutsuzluk ve tatsızlığın yarattığı "bir şeylerin hep eksik kaldığı duygusu", aranan bütünlüğün ve hayatın anlamının nerde olabileceği sorgulamasını sürekli olarak gündemde tutar. İnsanlık binlerce yıldır hep bu sorunun yanıtını bulma peşindedir. Öte yandan aranan, yani libidinal vital doluluk, bu sorgulayıcı felsefi yolların hiçbiri ile de bulunamayacağı için, çözüm sürekli yanlış adreslerde aranacaktır ve yanlış adres her zaman sonsuza gider, yani bir sonuca varılamaz. Bu nedenle, hayatın anlamına dair hiçbir felsefi sistem bu sorunu halledemez. Çünkü arıza, öznenin düşünce sisteminde değil, o arızalı düşünce sistemini üretmiş olan arızalı ruhsal yapıdadır. Yani düşünceleri değiştirerek ruhsal yapıdaki arızayı gideremeyiz. Çünkü ruhsal yapıdaki bütün arızalar, başka türlü söylersek emosyonel sakatlanmalar, en kısa zamanda bir yinelenme zorlanımı olarak geri gelip, düşünce tarzlarının değiştirilmesi yoluyla sağaltıldığı sanılan o sanal dengeyi bozacaktır. Şunu iyi bilmek gerekiyor: Hayatın, varoluşun anlamı sorgulanıyorsa, felsefi sorgulamalarla buna yanıt aranıyorsa, o zaman psişenin odağında, libidonun duygulanımlara dönüşmesini mümkün kılan kapasitesinde temel bir ketlenme var demektir. Bundan dolayı OGP'nin hazda eksik kalan kısmının yol açtığı nevroz ve mutsuzluk, hiçbir felsefi yaklaşımla sağaltılamaz. Çünkü bu arızaların oluşumunun felsefi sistemlerle bir ilgisi yoktur, çözümlerinin de elbette yeni bir felsefi sistemi benimsemekle hiç ilgisi yoktur. Ama öznenin bu tür felsefi sorgulamaları şu açıdan iyi bir anlama yorulabilir: Aslında öznenin sorgulamaları, ruhsal alandaki temel eksik ve çatlağın, yani OGP'yi mümkün kılan libido yüklülüğündeki eksikliğin onarılma çabası anlamında, yanlış bir adres olarak düşünsel-felsefi bir alana yansımıştır. Böyle de olsa özne iyileşmek istiyor demektir. Bu bir umuttur.

OGP açığa çıkmamışsa, öznenin varlığındaki kayıp haz oranına bağlı olarak ruhsallıkta ölüm kaygıları belirecektir. Ölümü tanımayan ve libidonun üretken kaynağı olan id, egodaki engel ve arızalardan dolayı egodan desteğini çekmek zorunda kaldığı ve oraya net olarak yansıyamadığı zaman, ölüm kaygıları benliği (öznenin algı-bilinç sistemini) kaplar. Bu nedenle OGP, id'in sağlıklı talepleri ile ego arasındaki bağlantının en sağlam güvencedir. Emosyonel yaşamın temel devindirici, aktive edici odağı olarak OGP, yaşam anlarına, yaşanmışlık hissini verir. Onun yokluğunda sahnede beliren ruhsal süreç, yaşanmamışlık hissidir ki ruhsallık tarafından ölüm kaygılarına, yaşamadan ölme korkularına tercüme edilir. Oysa OGP, ölümü tanımayan "id" alanı ile doğrudan bağlantılı olduğu için öznede, ölüm dışılık hissinin doluluğunu yaşatır. Tıpkı hayvanlar gibi… "İd" alanları ile yaşayan bu canlılar, ölümün farkındalığında değildirler ama elbette reel tehlikelere tepki verirler.

OGP, ölüm dışılıkla zaman dışılığa ve varlığımızın derin kökleri ile temasın getirdiği yaşanmışlık hislerine kapı açtığı, bizi yeni bir zindelikle dirilttiği içindir ki, büyük ölçüde, varlığın anlamı nedir sorusunu gereksiz kılar.

2.Genelde yaygın bir arıza olarak, varoluş anlarına bütün ağırlığı ile damgasını vuran haz ve tatmin eksikliği algısının süreğenliği… Oysa varoluş kıvancı söz konusu olduğunda libido, dönüşümlerle kalıplarına, şekillerine girdiği psişik süreçlerde, mesela dinlediğimiz bir müziğin, bir şiirdeki duyguların derinliğini hissederken, izlenen bir doğa manzarası karşısında yaşanan coşkularda, bir dostumuza

duyduğumuz sevgi vb. örneklerde, bütün yoğunluğu ile hayata aktarılmış olur. Bu nedenle hayatı ya da varoluşumuzu anlamlı kılmak için ille de çok büyük işler başarmak gerekmiyor. Çünkü OGP'yi mümkün kılan libidinal yüklülük, ruhsal sahneye egemen olduğu zaman, içilen bir bardak su bile dinginliğin bahçesinde açan bir çiçek gibi yaşantılanır. İşte başarılması en zor olan da bu sadeliktir: Bireysel tarihin akışını kaotik olandan yalın olana doğru değiştirmek…

3.OGP, dünyanın uçsuz bucaksız ruhsal çölünü, onun çoraklığını pek o kadar hissetmeden yürürken en destekçi yoldaştır. Öznenin OGP'ye erişmesi onun dışındaki dünyayı düzeltmez, o dünyayı bir şenlik yerine çevirmez ama mümkün olduğunca, öznenin kendisini kurtarır. OGP'den önce yalnız ve mutsuz olan özne, OGP'ye ulaştıktan sonra yine yalnız ama artık mutludur ya da hasta bir toplumun içinde olunabilecek kadar mutludur. Sahih ilişkiler yaşayabileceği insanların yokluğu onun yüreğini dağlamaz mı? Dağlar elbet. Çünkü iş OGP'nin elde edilişi ile bitmiyor. Onun içimizde açtığı ruhsal özgürlük ve sevgi boyutu, dış dünyada, insanlar arası ilişkilerde de kendine bir yanıt bulabilmelidir. Ama her şeye rağmen bu umutsuz çölde o, özne için çok güçlü bir destektir.

Ara bir not olarak NN özne için şu noktayı akılda tutalım: İnsanlardan, sevgimizin ve onlara yansıttığımız idealizasyonlarımızın, ama çoğu kez de nevrotik kökenli sevgi ve idealizasyonlarımızın karşılığını alamayıp, derin hayal kırıklıkları yaşadığımızda, mâruz kaldığımız bu durumu bilinçdışımız şöyle okur: "Sen yoksun!" Gönül kırgınlıkları, hayal kırıklıkları yoğun bir şekilde yaşanarak çok sık tekrarlandığında artık depersonalizasyonun (kimlik kaybı hissinin) kapısı çalınabilir.

4.Annemizin bize yönelik sevgisi üzerinden önce annemizi, sonra da annemize duyduğumuz sevginin dışa yansıması olarak dünya-varlığı ve insanları sevdiğimiz için, onları da annemizin yerine koyarız. Ama insanlardan sevgisiz karşılıklar gördüğümüz zaman, annemizin sevgisinden reddedilmişiz gibi bir yanılsamaya kapılarak gönül kırgınlığı yaşarız. İnsanları dışta bırakarak salt doğa sevgisine – dünya-varlık sevgisine- yönelen insanların sırrı burada kendini ifşa eder: Çünkü tüm güzelliği ile doğa ya da libidinal yatırımlarımız nedeniyle bize güzel görünen dünya, ona sunduğumuz sevgiyi reddetmez, gönül kırgınlığı yaşamamıza neden olmaz... İnsanlarla sevgi bağları içinde süren ilişkilerimizde ise, bilinçdışının yanlış bir tercümesi üzerinden, onaylayan bir annenin destekleyici sevgisine muhatap olduğumuz sanısı ile kendimizi onarılmış hissederiz. Ama dünya annemiz değildir, onun, onaylasa da onaylamasa da bize yönelik tutumlarının yanılsamalarına kapılarak özgürlüğümüz üzerinden bedel ödememek ve bu tür tuzaklara düşmemek gerekir.

5.İster salt doğa sevgisine yönelelim, ister varoluşumuzu yeni anlam düzeylerinde inşa edelim, herhalde şu ruhsal mekanizmanın işleyişi bizi yönlendiriyor olsa gerek: Libidonun yeni yatırımlara yönelmedeki esnek kapasitesi, bir alanda tükenen varoluşsal anlamı, bir başka varlık alanına yatırım yaparak telafi edebilir. Bu durumda varlık dünyasının özne nezdinde o güne kadar dikkat çekmemiş bir alanı, diyelim ki doğa manzaraları, libidinal bir yatırıma (ruhsal yatırım ve ilgiye) mâruz kalırsa, yani arzunun kayıp nesnesinin yeni ikamesi konumuna geçebilirse, yepyeni bir anlam alanı olarak algılanır. O zaman, libidonun yeni yatırımlar yapabilme kapasitesi, bu yeni anlam alanını inşa eylemi için seferber edilir.

6.Gündelik koşuşturmaların dışına çıkabildiğimiz dinginlik anlarında, varlık dünyasında hissettiğimiz anlam ve güzellikler, mucizevîlik algıları, geçmişte yaşanmış bir aşkın ya da birilerinden alınmış sevginin güncel yaşamda kendisini hissettiren yansımalarıdır. Ama elbette anneden ya da onun ikamelerinden alınmıştır bu sevgi. Çünkü annenin aşkıyla libidosu yüklenen bebek, gelişim süreci içinde libido yüklülüğünü, varoluşunun bizatihi anlamı ve olanağı olarak ileriye taşır; eğer bu olanak, örnekleri her zaman görüldüğü gibi iptal edilmeden kalabilirse. Bu nedenle insanlara sevgiyle yaklaşmak, sevgi ve güzellik yaşantılarımız, unutulmuş kökene (libidinal füzyona diyelim) bir ithaf, ona bir geri dönüştür.

7.Libido, OGP'yi açığa çıkaracak şekilde psişeye yerleşememişse, kişi kendini ruhsal dünyasında ve bulunduğu dış mekânlarda evindeymiş gibi hissedemez. Kişinin kendisini evinde gibi hissettiği bu duygunun, bu rahatlık halinin adına "evindelik duygusu" diyelim.

Evindelik duygusunun temeli şudur: Anne-bebek aşkının sonucunda, küçük çocuk açısından çevresini kuşatan dünya, içine güvenle yerleşeceği ve onu sarıp sarmalayan bir yuvaya, sıcak bir ana kucağına dönüşür. Bu aşkın yapılandırıcı gücü sayesindedir ki çocuk, tüm dünyayı kendi evi gibi benimsemenin rahatlığına erişir, aynı zamanda bu ruhsal rahatlığı geleceğe taşıyabileceği bir olanak olarak da sahiplenerek. Evindelik duygusunun sayesindedir ki varlık, kozmik bir anlam bütünlüğü kazanır; onun yokluğunda varlığın anlamı kaosa döner.

İşte bundan dolayıdır ki libidonun, psişik yapıya işlevsel biçimde yerleşmesi, sağlıklı bir anne-bebek aşkının ruhu nizama sokan yapılandırıcı gücü ile mümkündür. Anne-bebek aşkının bu güven veren boyutu, sıcaklığı, libidinal füzyon gücü, sonradan OGP'nin içinde akacağı ana eksenlerden biri olacaktır, OGP anını, öznenin iç bütünlüğüne taşıyan bir eksen anlamında.

8.OGP'deki kayıplar, mâruz kalınma oranına bağlı olarak duygusal dünyayı kurutur ve bu kayıp, zorunlu bir sonuç olarak açığa çıkan türev dürtüler ve türev cinsellikler üzerinden yaşanan ikame tatminlerle de telafi edilemez. Bu tatmin biçimleri, OGP'deki kayıpları sembolik anlamda telafiye yönelik bilinçdışı girişimler oldukları halde, bilinçdışındaki arızayı onarmaz, ancak geçici ve kısmî bir tahliye sağlar. Diyelim ki özne seksüel haz eksikliğini uçuk kaçık fantezilerde ya da eylemlerde arama yoluna girmiş olsun. Bu yollar da OGP'deki kayıpları tamamlayıp, o kaybı telafi etmenin güvencesi değildir. Kişi, ne yazık ki umut beslediği bu yollarla da haz üretimini son derece tatsız yaşar. Çünkü başvurulan bu yollar, asli kayıp hazzın yeterli bir ikamesi değildir. Özne OGP'deki kaybı, nevrozunun ürettiği yanlış adreslerde sürekli arayacaktır, hep, kayıp hazda bir tamamlanma umuduyla çıkışsız bir yola girmiş olarak.

Bu nedenle OGP'deki kayıpların yol açtığı problemler, öznenin hiçbir biçimde sorumlu olmadığı en temel varoluş suçudur. Üstelik fatura kendisine çıkarılır. Öznenin aslında hep kendi kendisine saldırıları şeklinde gerçekleşen, kendini ruhsal yıkıma sürüklediği pek çok varoluş suçunun ürediği odak olarak da düşünülebilir bu eksiklik.

2.VAROLUŞUN ANLAMI – ENGELLER; KORKULAR

1.Ruhsal vakum, eninde sonunda orgazm hazzını üretmenin sıfıra yaklaştığı ruhsal iktidarsızlık noktasına denk gelir (ejekülasyona değil). Orgazm hazzını üretmenin bu kadar trajik olmadığı, tam dibe vurmadığı durumlarda ruhsal vakum, anhedoninin ifadesi düzeyinde belirir. Bu nedenle OGP'deki ağır tahribatın yol açtığı ruhsal vakum, bir bakıma anhedoniyi, yani yaşam süreçlerinde haz yoksunluğuna ve tatsızlığa sürekli tutsaklığı ve anhedoninin sonucu olan ve anhedoniyi yamama fonksiyonu üstlenen türev dürtüleri üreten odaktır. Türev dürtüleri bir kere daha yazarsak: Agresyon, hırs, haset, kin, kıskançlık, açgözlülük, çeşitli cinsel sıkıntılar, türev cinsellikler (cinsel takıntılar, cinsel saplantılar, ikincil cinsel dürtüler) vb.

Bilinçdışının zaman dışı alanı ile temas kurup, anda var olmayı gerçekleştirebilmek, yani anhedoninin ötesine geçebilmek için, bilinçdışının zaman dışılık alanı ile bağlantıyı engelleyen tüm çatışma ve bastırmaların tasfiyesi şarttır. Çünkü insanın ruhsallığı, çatışmalar ve bastırmalar nedeniyle arı duru ışıltısını yitirir. O zaman çatışma ve bastırmaların türevi olan agresyon, hırs, haset, kin, kıskançlık, açgözlülük, çeşitli cinsel sıkıntılar, türev cinsellikler vb. ruhsal sahneyi ele geçirir. Öznenin çatışma ve bastırmaları aşma başarısı, OGP için bir güvence olurken, OGP'nin kendisi de çatışma ve bastırmaları tasfiye etme (ama yeniden bastırma değil) sürecinin teminatıdır. OGP ruhsal sahneyi ele geçirdikçe yukarıda belirtilen türev dürtüler, türev cinsel itilimler giderek tasfiye edilir.

Yukarıdaki paragrafta"ışıltı" ifadesi ile bilinçdışının zaman dışılık ya da anda var olma özelliğinin ya da libidinal füzyonun içinden açığa çıkartılacak olan arı duru ışıltısını ve dirimsellik gücünü kastediyoruz.

2.İnsanda arı duru ruhsallığın inşası peşinde olan ve anda varoluşu mümkün kılmaya çalışan mistik ekoller, tezlerini hayata geçirmek amacıyla nefsi, ama özellikle cinsel bastırmaların yol açtığı agresif

ve tamahkâr nefsi tasfiye etmek üzere cinselliği bir kere daha bastırırken, aslında bu bastırmaların yol açtığı nevrozları, türev dürtüleri daha da güçlendirmektedir. Böyle bir uygulamayla onarılmak istenen ruhsallık, nevrozların, türev dürtülerin işgaline uğrayarak daha da bulandırılmaktadır. Tam da bu noktada şu hususu dikkate alalım: Mistik öykülerde şeytanın saldırıları ve aldatmalarına karşı verilen zorlu mücadeleleri hatırlayalım ve tam da böyle tasfiye süreçlerinde, şeytanın nerden çıkıp geldiğini soralım; ya da onu, nefsin, ama agresif ve tamahkâr nefsin tasfiyesine karşı direnen karşıt güçlerin –öznenin nevrozunun- ürettiği agresif bir türev olarak düşünelim.

Bu ekollerin uyguladıkları akıl almaz bastırmalar, aslında geleneksel ataerkil, muhafazakâr kültürlerin yarattığından daha fazla ruhsal tahribata yol açabilir. Bu tespitimize, işi aşırı boyutlara vardıran bazı Budist ekollerini, ortaçağ manastırlarından bazılarını örnek gösterebiliriz. Mistisizm tarihinde, nefsin –agresif nefsin- tasfiyesini gerçekleştiren ve süreci, kılık değiştirmiş, aseksüel kılınmış (deseksüalize edilmiş) mistik coşkulara dönüştürebilen insanların sayısı o kadar azdır ki, onların varlığı çok şaşırtıcı ve incelenmesi gereken sıra dışı örnekler olarak durmaktadır. Aslında bu insanların mistik coşkuları hayata geçirmek için kullandıkları enerji, büyük ölçüde libidinal füzyondan çekilir, ama aynı zamanda kısmî olarak da OGP'nin orgazmik kökeninden ödünç alınır. Çünkü bazı mistikler, coşkusal anlarındaki eşlikçi emosyonlar olarak, erotik hazlardan da söz ederler.

3.Eylem, seçim, duygu vb. varoluş süreçlerimize, libidinal füzyonun emosyonel akışlarının diriltici gücünü katabilirsek, yani engelleyici bastırma ve çatışmaları aşabilmişsek, kendimizle ve varlık dünyası ile ilişkilerimiz mutluluk olarak yaşantılanır. Ama ne yazık ki gerçekte ruhsal süreçler bu rahatlıkta işlemez, insanın yaşayacağı anlamlı varoluş anları adeta onun burnundan getirilir. Çünkü bu ruhsal süreçler, daha işin başında, yani tam da ruhsallıkta dolaşıma gireceği anda, bilinçdışından gelen müdahaleler üzerinden, Ödipal dönem ve öncesinin kastrasyonları aracılığıyla engellenir. Şöyle de yazabiliriz: Libidinal füzyonun emosyonel akışlarının hayata doğabilmesi, libidinal yatırım kapasitemize bağlı olduğu, ama öte yandan libidinal yatırım kapasitemizin üzerine kastrasyonların engelleyici güçlerinin gölgesi düştüğü için, libidinal füzyonun emosyonel akışkanlığı engellenir. Örneğin karşıt ebeveyne yönelik sevgimizin içinden, libidinal bileşenleri, yani aşk yüceltmeleri anlamındaki bileşen yanları soyutlar ve bastırırız. Böylece küçük çocuğun idealizasyon aktarımları içinden karşıt ebeveyne geliştirdiği aşk, sevgi duyguları, hayatının tüm ruhsal akışlarını yönlendirecek önemli itici bir güç olabilecekken, en erken bir dönemde, abartılmış kastrasyon korkularıyla sınırlandırılır, ensest imalar nedeniyle saflıkları bulandırılır. Karşıt ebeveyne yönelik idealize edilmiş sevgimiz bölünür, bir yanı kirlenir ve bu sevginin arı duru saflığı bulanır, sevgimizin tadı yarım kalır. Özne bu alanda mâruz kaldığı emosyonel sınırlandırılmayı, ruhsallığının diğer alanlarına da kopyalar, bu yüzden ruhsal dünyası genel bir tatsızlığa mahkûm olur. Böylece yitirilmiş bu algı ve duyarlılık zenginliği, bunları elden çıkarmış olduğumuz için, ileriki yıllarda nedenlerini bilinçli olarak fark edemediğimiz ve gündelik hayatımızın beklenmedik anlarında ortaya çıkabilen derin özlem duygularına dönüşür; çünkü geçmişte eksik yaşanmışlardır. Bundan böyle kendimizle, varlık dünyası ile ilişkilerimiz de bölünür ve yarım süreçler olarak yaşanır, tabii ki hiçbir ikame sevgi nesnesinde büyük olasılıkla kendini tamamlama, yeniden bütünleştirme olanağını elde edememek üzere. Ne yazık ki geçmişte bölünmüş olan, gelecekte pek öyle kolay kolay bütünleşemiyor.

4.OGP'nin yıkımının yan ürünleri olarak üreyen türev arzu ve hazlar, ruhsal vakumu kısmî olarak örter. Oysa OGP düzleminde arzu ve haz –türev olmayan, dolu ve tok olan arzu ve hazlar, duygulanımlar- ruhsal vakumu bütünüyle örter. Ama türev arzu ve hazların da yokluğunda, yıkımında ise ruhsal vakumun sırıtan ve dondurucu yüzüyle (Medusa yüzü) karşı karşıya geliriz. NN düzlemde, türev arzu ve hazzın kaybı, libidonun psişik sahneyi terk etmesinin bir sonucudur. Bu nedenle libidinal yükün aşırı miktarlarda kendini varlıktan geri çekmesi (özneden), bedensel ve psişik anlamda öznede, kendisinin dağılmakta olduğu kâbusunu yaratır. Öznenin, libidinal kaybın bir göstergesi olarak asla ele geçirememiş olduğu OGP hazzını bir kenara bırakalım, NNO hazzının bile aşırı kaybı, bir vakumda yutulma hissi ve korkusu yaratır. Çünkü libidinal yüklülüğün beden ve ruhsallıktan bu aşırı tasfiyesi, öznenin iç dünyasında böyle bir okumaya tercüme edilir. Çünkü hayatiyetini yitiren libido, bir vakumda yutulma hissi yaratması nedeniyle kaygının kökenidir. Günlük yaşamda geçici kaygılı

süreçler ve bunların belirtileri, libidonun günlük, gelip geçici seviye kayıpları ile ilintilidir. Çünkü NN popülasyon, kendi kişisel geçmişinde kapsül içine aldığı cezalandırıcı ensest yasağı ve kastrasyon dehşetinin, bazı tetikleyici nedenlere bağlı olarak, zaman zaman geri kalan libidoyu da iptal için gerçekleştirdiği saldırılar nedeniyle, libidinal seviye düşüşlerine mâruz kalır.

Libido psişeden geri çekilip, oradaki varlığı giderek azaldıkça, özneyi, varlığın içi boşalmış, uğursuz, tekinsiz algılanışı ile yüz yüze getirir. Psişik yapı, hep bu boşluktan kaçma üzerine yapılanır. Çünkü ruhsallık, bu boşluğu kaldıramaz ve bu boşlukta var olamaz. Bu nedenle günlük hayatın meşgaleleri, zihnin sonsuz çağrışımları, bitmeyen iç konuşmalar, anlamsız bir yığın uğraşlar, hep bu varoluş boşluğundan kaçışa hizmet eder. Boşlukta var olmaktansa, gündelik sıradanlığın içinde, bir başka varoluş anlamsızlığının avuntusu, ama ruhsal vakum dehşetinden insanı koruyan saçma ve alt düzey bir varoluş pozisyonu tercih edilir. Bazen bunlar da hiçbir işe yaramaz, özne o zaman kaçtığı boşluğun uğursuz veçhesi ile yüz yüze gelir. Aslında iyi tercüme edilebilirse, mâruz kalınan varoluşsal vakum, bu hiçlik, doğru adresi de dile getirebilir. "Dikkat!" diyor ruhsal vakum, "Ruhsallığının sağlıklı inşası için yanlış bir yoldasın." Yani doğruyu söylemese de yanlışı söylüyor. Bir şeylerin yanlış yolda gittiğini ima ediyor.

5.Yaşama hakkı tanınmamış arzular, talepler, öznenin kendisine karşı işlediği varoluş suçluluğunu, eksik yaşanmış hayatının korkularını içlerinde taşıyarak, eksik yaşanmışlığı ima edercesine, ürkütücü hayaletler kılığında, yaşam haklarını almak üzere defalarca defalarca geri geleceklerdir. Bunlar, öznenin orijininde varlık köklerinden, libidinal füzyon köklerinden doğan arzularının eksik yaşanmasından kaynaklanan, büyük oranda ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşetlerine bağlı korkularıdır.

Birçok kültürün söylemindeki şu inançlar, yani ölülerin dirilmesi, mezarlarından kalkan vampirler, zombiler, hayaletler ya da reankarnasyonla ilgili inançlar, yaşatılmadan kastre edilmiş ruhsal alanların, korkutucu varlıklar kılığında ölülere yansıtılmış ifadelerdir. Aslında bu ürkütücü varlıklar, yaşanması gereken ruhsal alanları bastıran korkularla eşleşmiş olarak geri gelirler. Geri dönen ölülerden duyulan korku, aslında, yaşayanların, kendi içlerinde ölmüş olan yaşamlarının kurutulmuş kökleri karşısında duydukları korkudur. Geri dönenlerin birer ölü olması, yaşayanların içlerindeki kurutulmuş köklerin ölü varlığına denk gelir. Duyulan korku geri dönen ölüden değil, yaşayanların kendi içlerindeki ölüden ya da bu sonucu yaratmış olan kastrasyon dehşetinden ya da ensest suçluluğundan duydukları korkudur. Bunlar aynı zamanda, öznede öldürülmüş, kastre edilmiş vital erkin, özne nezdindeki kaybına denk gelen ürkütücü anlamını da içerirler.

Hayaletler, hortlaklar vb. bir başka yönden de ensest yasağının cezalandırıcı ve yasak figürleridir. Kendilerine yaklaşılamazlığı ve bu arada hazda mâruz kalınmış kastrasyonu, haz üzerindeki kastratör tehdidi temsil ederler. Yani korkutucu ruhlar, hazzı yaşamayı engelleyen yasanın uygulayıcısı tehditkâr otorite figürlerinin, tanınmaz kılıklara girmiş sembolik ikameleridir de. Bunlardan duyulan korku, bir yandan da kültürün söylemindeki abartılmış ahlak dışılıktan öznenin duyduğu korkudur. Bu nedenle, halüsünasyonların, kâbusların ya da hayaletlerin kendileri değil, arkalarındaki saklı ima ürkütücüdür. Halüsünasyonların, kâbusların ya da hayaletlerin dehşetengiz nitelikleri ise, kastrasyonların bilinçdışı kayıtlardaki dehşetengiz algılanışları ile orantılıdır.

Hayaletler, kendilerine yaklaşılmaz olan ensest figürleri temsil ettikleri için, aynı zamanda insandaki ensest arzunun üstünü kapatan, alttaki ensest talebi maskeleyen bir örtü işlevi de görürler. Bu nedenle korku hikâyeleri, filmleri, izleyicilerini kastrasyonun dehşeti ile ürkütürken, hayalet figürler, maskeledikleri ve gizledikleri altta yatan arzu nesnelerini temsil etmeleri nedeniyle, okuyucu ya da izleyici için son derece ilgi çekici, derin bir merak konusudurlar. Büyük dehşetle de olsa izlenmelerindeki cazibenin kaynağı budur.

Yaşama potansiyeli eksiltilmiş ruh, arzuları kastre edilmiş ruh, bu hayalet kokulara mâruz kalacaktır. Özellikle reankarnasyon inancı, ruhun kademe kademe, dünyaya her yeni gelişinde kendisini tamamlayıp bütünleştirmesini tez olarak savunduğuna göre, ruhun sürekli olarak kendi bütünlüğünü koruma ve tamamlama peşinde oluşunun, ruh varlığımızın temel bir gerçeği olduğunu kanıtlıyor. Çünkü psişe, kendisinden kastre edilmiş olanın adını bilinçli olarak koyamasa da, bilinçdışı bir sezgi ile kendi bütünlüğünden bir şeylerin çalındığını ve bunu geri alması gerektiğini bilir. Eğer bu

amaca bu dünyada erişilemezse, bunu mümkün kılacak başka dünyalar veya paralel evrenler (!), başka çözüm yolları olmalıdır. Bu nedenle ruhsal bütünlüğü tamamlama, kayıpları geri alma amacı ertelenir, ama asla ondan vazgeçilmez. Bilinçdışı bir talepten nasıl vazgeçilir ki? O alanın talepleri her zaman ölümsüzdür. Onun susuzluğunu, ancak gerçek bir tatmin dindirir ve ancak bu tatmin, aranan iç barışı mümkün kılar. İnsandan çalınanın eksiksiz orgazmik hazzın, gasp edilmiş kayıp boyut olduğu bir gerçektir. Yani psişe, kastre edilmiş kayıp cinsel hazzı (eksiksiz orgazm tatminini) geri alma programını izlemektedir. Hayatına, ruhuna rengini veren kökü canlandırma peşindedir. Ama özne bu kaybı geri kazanma talebini, artık fantezilerin aldatıcı ve oyalayıcı düzleminde, ama asla gerçek bir tatmine erişemeyerek hayata geçirebilecektir. Çünkü fantezilerin daldan dala sıçrayarak sürekli akıp gitmeleri, hiçbirinde sahih bir tatmini asla mümkün kılamamaları nedeniyledir ve bu nedenle fantezi üretiminin sonu gelmez. Yaratıcılık gibi görünen bu tablo, aslında öznenin merkezi noktasındaki büyük kayıpların-elbette ki eksiksiz hazlardaki kayıpları düşünmek zorundayız-ifşası olarak da okunabilir. Psişenin merkezinde uğradığı bu büyük kayıp ve bu kaybı telafiye yönelik tüm girişimler, kitlenin inanç dünyasına reankarnasyon talebi veya benzeri başka talepler olarak da yansır.

6.Erkek çocuk, yaşadığı ağır kastrasyonlar sonucunda erotik algısı sıfıra indiği zaman, anne**,** OGP'yi yutan bir vakuma dönüşür. Çoğunlukla genel sonuç budur. Bir yandan da anne, ataerkil kültürlerde, kendisini bir arzu nesnesi olarak görmemektedir. Anne, hayatiyeti temsil rolünde başarısız olması anlamında arzunun ufkunda anlamını tüketerek ölürken, onunla birlikte temsilcisi olduğu hemcinsleri de ölür özne için. Böylece arzunun dirimsel güçleri ve karşı cinsin varlığının öznede dile gelen hayatiyeti, öznenin ufkundan silinir. Karşı cins, arzu nesnesi olarak varlığın tablosundan silindiğinde, özne bir varoluş boşluğuna düşer. Yutulma korkuları, boşlukta kaybolma korkuları, cadılar, vampirler (kadın), kastre edici kadın figürleri, hep annenin yuttuğu, üstü böylece örtülen OGP nedeniyledir. Geriye erkek için sadece tatsız bir ejekülasyon kalmıştır. Bütün bunlar eksiksiz orgazm hazlarını kastre eden kadının negatif başarısıdır.

Ya da erkek çocuk, kendisine yapışan anneye saplanmıştır, hem anne tarafından kuşatılmış hem ensest yasağının libido üzerindeki tahrip edici etkisi nedeniyle, tüm libidinal rezervleri tükenmiştir. Erkekteki kadın korkusunun temelini, kadının erkeğin erkekliğini yutacağı inancının temelini, bir yanıyla da yutucu anne etkisi nedeniyle libidinal rezervlerdeki bu tükenişte aramalıyız. Ama erkek çocuk, mâruz kaldığı durumun gerçek nedenlerini bilmez ve tükenmiş libidinal rezervlerinden dolayı, karşı cinsin diğer üyelerine ulaşamaz, Ödipal bataklıktan çıkamaz. Ödipal tutsaklığın tuzağında, sanki karşı cinsin hepsi kendisine yasak kılınmıştır. Karşı cinsin yüzüne her bakışında, kendisine ensest bir ima ile bakanları anında taşa çeviren Meduza'nın ya da Meduza'yı hatırlatan annesinin gözlerini görür gibidir. O zaman eril özne nezdinde karşı cins alanı, ürkütücü, içine girilemez yutucu bir vakumdur.

Anne, erkek çocuğun vizyonunda arzu boyutunu ve bu boyutun hayatiyetini temsil eden bir figür olmalıdır. Çocuk gerekli pusuladan yoksun bırakılmamalıdır. Tersi bir durum, erkek çocuğun erotik boyutunun canlanıp gelişmesini engeller ve sonuçta erkek çocuk, karşı cinsi, yabancı bir iklim, çekinilen yasak bir vakum bölgesi olarak algılar. Annenin sağlıklı varlığı, sağlıklı arzu boyutu, yani eşine ya da karşı cinse duyduğu arzu, erkek çocuk nezdinde, karşı cinsin ruhsal dünyasını âşina bir mekâna dönüştürür.

7.Kendi derinliklerini keşfetmemiş, bu derinlikleri hayatına aktaramamış özne, sahih olamayışının yansımalarını, varlığında ruhsal bir vakum olarak deneyimler. İçinde hapsedilmiş kendi derinliklerini, varlığının derinliklerindeki bir kâbus gibi yaşar. İş karşı cins ilişkilerine gelip dayandığında, karşı cins ilişkisi sahihliği zorunlu kılınca, özne için panik kaçınılmazdır. Öyleyse partnerimizin derinlikleri, kendini ilişki anına teslim etme kapasitesi bizi ürkütüyorsa, bunun sebebi, hayatımıza aktaramadığımız kendi derinliklerimizden ürkmemizdir. Bu durum, kendi derinliklerimizi bir vakum gibi, yutucu derin bir kuyu gibi algılamamızın sonucudur.

8.Nesne libidosu (sevgi) dış dünyada onu yankılayacak karşılığı bulamadığında, ruhsal yapı emosyonel bakımdan (duygu ve duyumların zenginliği anlamında) içten içe kurumaya, kendi içine çökmeye başlar. Özne, sevgisine karşılık bulamamanın sonucu olan agresyonunu, dış dünyanın

tehditkâr algılanışından ötürü ifade etme olanaklarını da yitirince, ruhsal çöküş bir kere daha gerçekleşmiş olur. Ama ne yazık ki dünya, bize annemizin sevgisi ile karşılık vermeyecektir. Modern dünyada insanın insana böyle yabancılaşması artık bir oldubittidir. İnsanlar arası ilişkiler tüm sahihliğini yitirince, "mış gibi" ilişkiler, yitirilen sahihliğin yerini elbette dolduramayacaktır. Bu durum bir tehlikeyi de beraberinde getirecektir: Ruhsal ve bedensel anlamda yeterli nesne ilişkilerinden yoksun olmak, ruhsal bir vakum tehdididir.

Anne aracılığıyla bebekte yapılandırılan sevme kapasitesi, öznenin yaşamında nesne sabitliğinin, yani fiziksel yokluklarında da varlıklarının özne için sahihliğinin, öznenin kendi dışında da bir gerçeklik olarak var oldukları hissiyatının, özne tarafından algılanışının güvencesidir. Ancak sevgi sayesindedir ki ilişkiler dünyamızı gerçek ve yaşanabilir bir varoluş sürecine taşıyabiliriz. Sevgisine yanıt vermeyen, sevginin gündemden düştüğü bir dünyada, öznenin işi gerçekten zordur ve bu durum, özneyi belli ölçülerde nihilist, belli ölçülerde ruhsal vakumun egemen olduğu psişik bir iç dünyaya tutsak kılarken, nesne sabitliğini de kuşkulu hale getirir.

Anne ortada görünmediği zaman bebek, onun var olmadığını, hiç var olmamış olduğunu düşünür (hiçlik); anne yanına gelip de bebeğin ufkunda görünür olduğunda bebek, onun hep var olduğunu düşünür (varlık). Gün gelir, bebekte nesne sürekliliği ve sabitliği algısı yerleşir. Artık anne ortada olmasa da bebeğin zihin kayıtlarında varlığı devam eder, yani görünmeyenin varlığına inanç olarak. Bebeklik çağında anneye duyulan sevgi, ondan alınıp tanrıya aktarıldığında, görünmeyen tanrıya sevgi ve inancın temeli atılmış olur. Nesne sürekliliği, yani ortada olmayan annenin varlığına duyulan inanç (nesne sürekliliği kayıtları), aynı zamanda bebeklik döneminin hiçlik algısının yerine varlık algısını ikame eder ki, bu sonuca bakarak, tanrı inancının da hiçlik algısının yerine ikame edildiğini anlarız. Nesne süreksizliğinin psişik mirası olarak bizde emosyonel izleri kalmış olan hiçlik algısı, aynı zamanda nihilist felsefelerin de itici gücüdür. Ancak şunu bilmemiz gerekir: Dünya-varlık'a yönelik libidinal yatırımlar şu veya bu biçimde geri alınmadıkça, bu türden nihilist felsefi sorgulamalar kolay kolay gündeme gelmez.

3.RUHSAL GERÇEKLİĞİMİZİN İSİMSİZ ALANI

Hayata geçemeyen ve bu nedenle öznenin ruhsallığında dile gelemeyen OGP'nin, bilinçdışından bilince tâşinarak anadil üzerinden ifadesi imkânsız olduğu için, simgeselleştirilmesi de mümkün olamaz. Yani onun, anadilde temsili, ifadesi mümkün değildir. Öte yandan, adı konulamayan (kökeni netleşemeyen) ruhsal hallerimizin bir kısmı, örneğin nedeni belirsiz iç sıkıntılar, kaynağı belirsiz kaygı halleri, açıklanamayan özlem ve hüzün duyguları, aniden bastıran öfke duyguları vb.de kökleri bakımından, hayata geçememiş OGP'yle bir şekilde bağlantılıdır, onun kaybının neden olduğu türevlerdir. Kökenleri netleşemediği için gerçek adları konulamayan ruhsal hallerimiz, bilinç sistemimizde, kendilerinin doğrudan, asli ve nevrotik dönüşüme uğramamış ifadeleri ile beliremezler. Asli hazdaki temel kaybın türevleri olarak dönüştükleri nevrotik belirtiler ve yaşantılar olarak deneyimlenirler. Yani diyelim ki "kaynağı belirsiz kaygı halleri"mizin kökendeki orijinal adı nedir, bunu bilemeyiz; bilinçdışı kökeni bize meçhul kaldığı için, bilinç alanımızda ona bir ad veririz, ama aslında adını yanlış koymuş oluruz. Belki de bu kaygı, asli kökeninde OGP öznesi için bir iç huzuru olarak deneyimlenip adı doğru biçimde "içsel bütünlük" olarak konulacaktı. Ama böyle olmaz, bunlar, yukarıda belirtilen ruhsal haller, OGP eşliğinde açığa çıkarak netleşmesi gereken isimsiz ruhsal süreçlerin ikame tercümeleri olarak, isimleri yanlış konulur, anadile yanlışsız tercümeleri imkânsızlaşır.

Eğer OGP hayata geçebilseydi, bağlantılı olarak ve peşi sıra açığa çıkacak olan tüm ruhsal akışlar, OGP'yle birlikte gasp edildikleri için ruhsal sahnede beliremezler. OGP'nin gasp edilmiş potansiyeli, ne yazık ki hep nevrotik belirtilere tercüme edilir ve ancak nevrotik belirtilerinin adları konulabilir. Burada öznede aktifleşen dil öncesi duygulanım akışlarının plastik sanatlara dönüştürülmeleri, yani bu şekilde adlarının konulmuş olma durumları, belli bir oranda hariç tutulmalıdır… Bu ara nottan sonra devam edelim: Bu ikame ve tercüme yaşantılar, OGP'nin emosyonel akışkanlığı özgürleştirmesi üzerinden yaşantılaştırılarak algı-bilinç alanına aktarılamazlar ve sadece yanlış isimlerle adlandırılmış patolojikleşmiş ruhsal kümelenmeler halinde deneyimlenirler. Ama gasp edilmiş hazzın patolojiye bu

tercümeleri, OGP'nin yine de bir imkân olarak bilinçdışındaki varlığını iptal etmez; çünkü OGP açığa çıktığında bu patolojiler, yanlış tercümeler sona erer.

Ayrıca OGP'nin kayıp haz miktarı, ruhsallık üzerinde, ürkütücü sonuçlar yaratacağı sanılan bir basınç gücüne sahiptir. Şöyle ki: OGP, kendi gizil ama gerçek alanında, bilinçli özne tarafından adı konulamamış asli potansiyelinin, ruhsallık için tehlikeli sanılan geri dönüşleri imasını da taşır. Yani adeta patlayacak bir bomba gibi olan potansiyelinin, algı-bilinç sistemine iletilip orada deneyimlenmesinin öznede yaratacağı şok olarak… OGP'nin, özne nezdinde bilinçdışı kaygılar üzerinden, psikotik korkularla ilişkilendirilerek kaçınılan bir odak olması bu nedene dayanmaktadır. OGP, bütün bu ruhsal süreçlerin, hem olumlu bir imkân, hem bir tehdit anlamında kaynağı olarak, normal nevrotiklerde, hayata aktarılamadıkları için dile getirilemeyen olanakların kökenidir; psişeyi istila eden nevrotik kümelenmelerin de ürediği kaynaktır.

Yukarıdaki ifadeleri biraz daha netleştirelim: OGP'nin adeta patlayacak bir bombaya benzeyen potansiyelinin, ruhsallık için tehlikeli sanılan geri dönüş olasılığı ve beraberinde açığa çıkacak olan tüm emosyonel akışkanlık, hayata geçemeyecek olsa da olumlu bir imkândır. Ama öte yandan bu potansiyel, yaşanabilirlik düzlemine aktarılma anında yaratacağı şokun ya da bastırılmış örtük patolojilerin, OGP ile birlikte canlanabilme ihtimali nedeniyle bir tehdit olarak algılanır.

Algı-bilinç sistemine aktarılmış nevrotik kümelenmeler, baskı altındaki kayıp hazzın yetersiz ikameleri olarak, eninde sonunda kayıp hazzı, dile gelemeyenin alanında tutsak kılar. Yaşantılaştırılamayan OGP'nin bilinçdışında tutulan, tutsak edilen kısmının ruhsallıktaki varlığının adı "boşluk"tur ve fantezilerin sürekli üretimi ile bu ürkütücü boşluğun üzeri sanal biçimde örtülür. Orada adı konulamaz olanın alanına gireriz; fantezilerin en alt zemininde bir şeylerin adının hep konulamadan kaldığı hissi bu nedene dayanır.

Adı konulamayan yaşantılarımızla ilgili olarak dil öncesi dönemlerimizden kalan, hatırlayamasak da unutamadığımız ruhsal malzememizi, ilerideki sayfalarda ele almak üzere şimdilik konu dışı bırakıyorum.

RUHSAL VAKUMA EK DÜŞÜNCELER

1.Orijininde varlığın kastrasyonlarla bastırılan ruhsal imkânlarının (emosyon, arzu vb.) psişede yarattığı boşluk (delik), sürekli olarak burayı kapamaya gelen ve bastırılanların ikame karşılığı olan çağrışımsal malzemelerle kapatılmaya çalışılır (bunların bilinçdışı üretimi üzerinden). Ama ikamelerin hiçbiri bastırılmış özgün emosyon, arzu, haz ve tatminlerin karşılığı olamayacağı için, bu çağrışımsal sürecin (iç konuşma metninin) sonu asla gelmez. Bu boşluk neden kapatılmalıdır? Çünkü psişe kendi yapısındaki boşluğu (yitirilmiş bütünselliği) asla kabullenemez ya da bir vakumda var olamaz. Çünkü bu boşluk, bilinçdışında yarattığı sürekli ve yoğun eksiklik hissi olarak ruhun hastalığıdır ve ondan kurtulmak gerekir. Bu durumda özne yitirilmiş bütünselliğini, ikamelerle sanal biçimde yamama yoluyla örterek, kendi ilksel bütünselliğinde mâruz kaldığı kaybı kapatmaya çalışacaktır. Ama elbette sanal olan özgün olanın yerini tutamayacağı için özne, bilinç sahnesinde beliren temsillerden temsillere doğru sürekli olarak akıp duracaktır.

Bir yaşantı, kendisiyle bir biçimde ilintili bir başka yaşantıyı (ya da emosyonu) tetikleyerek yerini ona bırakır. Algı-bilinç sistemi bu sürekli yer değiştirme ve akışkanlığın sahnesidir (mekânıdır). Bu sürekli akışkanlıkta öznenin yaşam öyküsünü izleriz.

Yaşantı: Öznenin algı-bilinç sahnesinde anlık olarak var olan emosyonlar, düşünceler ya da öznenin yaşam öyküsünden kesitlerdir.

2.Öznenin, her an sürüp giden iç konuşma metnine gerçekten ihtiyacı var mı? Eh, boşlukla, delikle yüz yüze gelmenin dehşeti, elbette bu gereksinimi insan dayatır.

3.Kastre edilen eksiksiz cinsel haz ve tatmin olanakları, kaybedilenin ruhsal sahnedeki ifadesi olarak ruhsal vakumu yapılandırır. Bu yapı derin kastrasyon kaygıları üzerinden kurulduğu için, ortaya çıkan ruhsal vakum, psişede bir kara delik meydana getirir. Bu nedenle ruhsal vakum, nevrotik karakterde olmak üzere, yani öznenin içsel hakikatine dair hiçbir şey söylemeyen düşünce akışları ve çağrışımlarla ya da yine nevrotik emosyonel akışlarla üzeri örtülür. Bu kara deliğin sürekli kapatılması için psişe sürekli bir dinamizm ile harekete geçerek bu deliği hep kapamaya çalışır. Bunu da kastre hazların ikamelerini, getirip getirip bu kara deliğe yamayan ve sonra bir başkasını onun yerine koyan

çağrışım ve düşünce akışları ya da kastre emosyonlar aracılığıyla yapar. Böylece nevrotik öznenin çağrışımlardan çağrışımlara sürekli akışkan nevrotik zihinsel yapısı inşa edilmiş olur. Ama bu akışkanlık, orijininde varlığın emosyonel akışkanlığı değildir. Psikanaliz seanslarında, öznenin derin sususları ve duran zihni, ruhsal vakumun şöyle uçtan bir görünüşüdür.

4.Toplam kastrasyonların sebep olduğu kayıplar, psişeye bir vakum olarak kaydedilir. Bu ruhsal vakum, bütün emosyonel, vital kayıplara, haz kayıplarına denk gelen ürkütücü bir kara deliktir. İşte kişinin bu kara delikle yüz yüze gelmemesi gerekir. Bundan sonrası psişenin bu kara deliği sürekli örtüp kapama girişimidir. Ancak psişe bu kara deliği ne ile kapatırsa kapatsın (çağrışımlar, düşünce akışları vb.), bu defansif ruhsal malzeme, orada sürekli kalamaz, oradan kayar ve yerini kendisiyle çağrışımsal benzerliği olan bir başka ruhsal malzemeye bırakır. Bu akış böylece sürüp giderken, öznenin zihninde sürekli bir iç konuşma metni, asli ve dolayımsız algı ve ketlenmemiş hazların eksiltilmiş ikameleri üzerinden yapılandırılmış olur. Bu ruhsal yapının, orijininde varlık realitesine göre özneye yabancı nevrotik bir yapı olduğunu unutmamak gerekir.

5.Ruhsal vakum, öznenin, geniş ruhsal olanaklarının büyük oranda tahribinin sonucu olarak yapılanır. Burada, anne kucağında başlayan bütün bir emosyonel serüven büyük oranlarda bilinç alanından silinir.

6.Ruhsal vakum, libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesinin sıfıra yaklaşacak şekilde tahrip olmasının sonucunda ortaya çıkan bir durumdur. Bu sonuç ise orgazm hazlarındaki kayıplarla paralel seyreder.

7.Akıp giden çağrışımlar düzeninde bir temsil, kendisi ile bir biçimde ilintili başka bir temsili tetikleyerek harekete geçirdiğinde, yerini ona bırakır. Burada bitmez tükenmez biçimde akıp giden temsiller, daima özneye ait bir şeyler söylerler. Peki ne söylerler? Bunların çoğunun açık anlam metni, özneden kendini gizler. Yani özne, kendi çağrışımsal alanında çoğu kez sürrealist bir kurgunun pasif izleyicisi konumundadır.

V. BÖLÜM: EKSİK PENİS

1.Yaşatacak olan odağın gasp yoluyla ele geçirilmesi… Onu bize sunanın elinden kapma şeklinde bile olsa… Bize bir şey sunan annemizin ya da ötekinin elinden, bize sunduğu şeyi, sanki o buna hep sahip olacakmış ve asla bize vermeyecekmiş gibi, o iktidarı kendi tekelimize geçirmek amacıyla kapmak: Kıskançlık, açgözlülük… Bu nedenle kıskançlık sahip oluşta bir eksikliğin dışa vurumudur.

Konumuzla doğrudan ilişkili olmasa da ara bir not olarak şunu ilave edelim: Ancak annenin ya da ötekinin vericiliği her seferinde test edildikçe ve bu konuda tam bir güven ve tatmin sağlandıkça, çocuk ya da yetişkin, ruhsal gelişimi içinde vericiliği, davranışlarında sergilemeye başlar. Daha doğrusu zaten verili olan böyle bir program işlemeye başlar. Çünkü çocuk, vermeyi de öğrenerek bir sonraki nesli yetiştirecektir.

Çocuksu, büyüsel mantık üzerinden özne, kendinde eksik olanı, bütüne sahip olandan alarak tamamlayabileceğini düşünür. Özellikle OGP'yi kendi ruhsallığına katarak yapılandırmak isteyen yetişkin öznenin bilinçdışı gündemindeki gizil ve temel talep budur. Çünkü özne bir yanılsamaya kapılarak ötekinin eksiksiz bütünlüğe sahip olduğunu var saymaktadır.

Ataerkil kültürün erkeği, (farz edilen) doğal ilksel erkek seviyesinde kendi penisinin haz boyutuna sahip değildir. Çünkü bu haz boyutu ondan kastre edilmiştir. Bir varsayım olarak ilksel erkeğin ya da orijininde varlığın erkeğinin, eksiksiz orgazm hazzını yaşama kapasitesi yüksek olan penisine "iyi penis" diyelim. "İyi penis", ona sahip olan eril öznenin ruhsal bütünlüğündeki dengeye bir göndermedir ve eril öznede, bu bütünlüğün ima ettiği sevme kapasitesini gösterir. Oysa eksiksiz orgazm hazzını üretmede yetersiz kalan eril öznenin, hazda kısıtlanmışlığının agresyonu (agresyonu ister onun cinsel ilişkilerinde, isterse gündelik hayatının çeşitli veçhelerinde kendini ifade etsin), eril iktidarın bir göstergesi sanılsa da, tam kapasite hazda eksikliğinin dışa vurumu olması nedeniyle, gerçekten bir gücün değil ciddi bir güç eksikliğinin göstergesidir.

İyi penis, OGP penisidir. Şöyle ki: Eksiksiz orgazm hazzını "iyi penis"i aracılığıyla yaşayan eril özne, cinselliği agresif bir etkinlik şeklinde değil, sevgi ve libidinal füzyon odaklarının ve orgazmik coşkunun bir sentezi olarak hayata geçirdiği için, Freud'un ünlü ilksel sahnesinin, küçük çocuğu fantezisinde hep ürküttüğü söylenen eziyetçi baba figürü değildir. Kaldı ki böyle bir ilk sahneye tanık olmamış kişilerin bile, anne-babalarının eziyet yüklü cinsel ilişkiler kurduklarına tanık oldukları yönünde dile getirdikleri çocukluk anıları –ilk sahne fantezileri- normal nevrotik düzlemde, öznelere kodlanan agresif cinselliğin onlara bıraktığı ruhsal bir mirastır. Bu nedenle "iyi penis", aslında her erkeğin örnek alarak özdeşleşmek istediği penistir (yani iyi baba). NN düzlemde eril özne, orgazmik hazzını doyumlu yaşayamadığı için, bir yanılsamaya kapılarak, kendisi hariç öbür eril öznelerin tümünün muhteşem orgazmlar yaşadıklarını sanmaktadır; kendisi hakkında en derin kuşkusu budur. Bu nedenle hazda eksikliğinin telafi edici arayışı olarak, ötekinin kesinlikle iyi olduğunu düşündüğü penisinden, kendine bu yetiyi transfer etme şeklinde gizli bir gündem geliştirmektedir. Bu görüşümüzü şöylece formülleştirebiliriz: İlkel çocuksu mantık gereğince eksiklik, eksiksiz olduğu düşünülenden transfer talebini eksikli özne için zorunlu kılar. Çünkü erkeğin bilinçdışında kayıtlı olan OGP'yi hayata geçirme projesi, primat projesinin zorunlu bir sonucu olarak, böyle bir örnekle özdeşleşme (eşcinsleşme süreci) üzerinden gerçekleşecektir. Yani aslında bir primat türü olan insan, hemcins ötekinde bulunduğunu varsaydığı OGP ile özdeşleşerek, onu kendinde hayata geçirmek istiyor. Tabii, böyle bir potansiyele sahip bir ötekini gerçekte bulabilirse… Çünkü ötekinin OGP alanı da kısıtlıdır. Olsa olsa ötekinin çok kısıtlı orgazmik potansiyeli ile özdeşleşilebilir; popülasyondaki ortalama durum da zaten budur. Özet olarak bu arayışın arkasındaki dürtü, erkeğin kendi cinsel programını, yani biyolojik erkeklik hazzının ve libidinal füzyon derinliğinin eksiksiz yaşanabilirliğini, orijininde varlığın bütünlüğünde tamamlama talebi ile ilgilidir. Porno filmlerini izlemenin ardında, öteki eril öznenin nasıl bir orgazm yaşadığına ilişkin merak da izleyici eril öznenin motivasyonları arasındadır.

Ötekinin nasıl bir dolulukla yaşadığı merak edilen orgazm hazzının, öznenin kendisindeki eksiklikle ilgili olduğunu belirttik. Eksiksiz orgazm hazzını bilinçdışı olarak ötekinden kendine transfer etme ya da eksikliğinin ne olduğunu anlama şeklindeki gizil talepten, özne asla vazgeçmeyecektir. Öznenin, hemcins ötekinin bu alanı ile ilgili olarak ürettiği tüm ön kabuller, hep bu arayış ve merakın ürünüdür.

Erkekte orgazm, OGP düzeyinde yaşanmıyorsa, bu boşluk, onun erişmeye çalıştığı ideal bir penis, yani tam ve dolu haz potansiyeline sahip olduğu varsayılan "iyi penis" imajinasyonuyla doldurulacaktır. Ama bu imajinasyon, eril özneye eksiksiz orgazm hazzını ele geçirme anlamında umduğunu vermez, sanal düzeyde kalır. Ya da erkek böyle bir imajinasyona ya da tasarıma bigâne kalamayacaktır. Yani büyük penis efsanesine –doğru tercüme edilirse en yoğun hazzı yaşama kapasitesine sahip penise- hiçbir eril özne bigâne kalmayacaktır. Erkek, hazzın bu muhteşem fallusunu, fantezisinin idol varlığı olarak taçlandıracaktır. Aslında aranan erkeğin kendisine ait olandır, yani kendisinin, tüm hazdaki eksikliklerinden arınmış, ama şimdilik bu boyutu yitik penisi.

OGP'deki kısıtlılık, orgazmik haz boşluğunu tamamlayacak sanal iyi bir penis imajinasyonunu ve onun gücünü kendi penisine katma gereksinmesini yaratacaktır. Sanki bu penis, öznenin penisini içten doldurarak, onun ihtiyaç duyduğu fallus iktidarını, tezimiz doğrultusunda düşünürsek, orgazm hazzında eksiksizliği kendisine aktaracaktır.

Kendisi, bu yorumlarımız çerçevesinde, yani OGP'yi tamamlama projesi anlamında bir imada bulunmasa da, verdiği örneklerin derinlemesine yorumu, bizim öne sürdüğümüz tezi destekleyecek mahiyette olduğu için, Melaine Klein'den şu alıntılarla devam ediyorum. Burada Melaine Klein bir erkek çocukla ilgili analitik yorumlarını iletmektedir:

"… Babanın penisini kendine mal etmesi, penisinin çok büyük olduğu ve hem kendisi hem babası için işediği duygusuyla gösterilmekteydi (babasının penisinin kendisininkinin içinde olduğu veya kendisininkine eklendiği fantezisi, analizinde çok şeyi ortaya çıkarmıştı)." (Klein 2008: 199)

Yukarıdaki alıntıda parantez içinde ifade edilen çocuksu fantezinin, tamamlanmamış primat projesini hayata geçirme anlamında eril öznelerde bazen açığa çıkabilen penis penise temas fantezilerinin örtük motivasyonu olabileceğini de belirtelim. Şöyle ki: Kendi penisindeki orgazmik haz algısı eksikliğini, hemcins ötekinin mükemmel olduğu farz edilen penisinden, kendine bir potansiyel transferi yapma şeklindeki örtük bilinçdışı beklentileri dile getiren ilkel çocuksu fantezi olarak. Ama bu projenin, kendileri de eksiksiz hazda kastre öbür eril öznelerden ya da hazda kastre babadan dolayı, asli hedefine erişemeyeceğini tekrar ifade edelim. Çünkü bu problem bir analiz konusudur. OGP'yi ele geçiremeyen eril özne, hep, eksiksiz hazda en mükemmele sahip olduklarını düşündüğü öteki hemcinslerinden, onların eksiksiz haz potansiyelini, kendisine bu sihirli fantezilerle transfer edeceğine ilişkin bilinçdışı beklentiler içinde kalacaktır ve alacağını tahsil etmeden, bu gizli fantezilerinden ömür boyu vazgeçmeyecektir. Örneğin, kahramanlarının büyüsel etkinliklerle olağanüstü güçler kazandığı masal kahramanlarını, ya da herkesin gizli fantezisi olarak Süpermen düşlerini hatırlayalım. Özetle, varoluşsal eksiklik, daha doğrusu varoluşta mâruz kalınmış kastrasyonlar, sanal bir tamamlayıcı etkinlik olarak fantezilerin ürediği kaynaktır.

Orgazm hazzında tamamlanma anlamındaki projeyi hayata geçirmek için, hazda eksik penis, kendi bütününü arar. Bunu seksüel fantezide yedek bir penis imajinasyonuyla da tedarik edebilir. Tıpkı dijital cihazların ekranlarında, şarjın azalışını haber veren batarya simgesi gibi, bilinçdışı da eksilen, aslında eksik bir şeyi özneye duyurur. Ama bu yedek imajinasyon da, onun eksik hazzını tamamlamaz, sadece eksikliği haber verir. Ödipal süreçten, kastrasyonlardan geçişin bedelidir bu. Bastırmanın bedelidir bu. Bilinçdışı, eksiği, yanlışı söyler, doğrunun nasıl elde edileceğini söylemese de. Ancak Ödipal çatışmalar ve kastrasyon korkuları yüzleşmelerle aşılıp geride bırakılırsa, bu boyut doğal genital program çerçevesinde işleyebilir.

Bazı ilkel kültürlerde, erkekler, nasıl güçlü sandıkları bir erkeğin yüreğini ya da başka bir organını yiyip onunla özdeşleşme yoluna gidiyor, böylece güç edindiği yanılsamasını yaşıyor idiyse (Freud 1971: 204… 207), OGP'de kısıtlılık yaşayan eril özne de, bu ilkel bir mantığın sonucu olarak, aktarım yaptığı bir başka erkeğin penisinden, bilinçdışı bir talep olarak güç transferi peşinde olacaktır. Mesela Melaine Klein'ın verdiği örnekte, küçük erkek çocuk babadan böyle bir transfer peşindeydi. Oysa öznemizin güçlü sandığı öteki erkeğin kendisi de bir başka ötekinin penisine imrenme, yani ötekinin penisini idolleştirme ya da onu içselleştirme yanılsaması yaşayacaktır. Çünkü öznenin fantezisinde kendisi hariç, herhalde öteki erkeklerin hepsi muhteşem orgazmlar yaşıyordur; yani eril özne bunun mutlaka böyle olduğunu sanmaktadır. Eril özne, adını koyamasa da OGP, öteki eril öznelerin hayatında yaşanan bir süreç olmalıdır. Bir formülasyon olarak şunu söyleyebiliriz: Hazda eksik cinsellik, başkasının cinsel hazlarına yönelik merakın temelidir. Daha önce Freud'dan aktarmış

olduğumuz şu alıntıyı hatırlayalım: "Bu eğilimler bastırıldıktan sonra, kendi cinslerinden veya karşı cinsten insanların cinsel organlarını görme arzusu, acı verici bir zorlanım olarak varlığını korur ve bazı nevroz olaylarında semptomların oluşumundaki en güçlü güdüyü sağlar." (Freud 2000: 105)

Orgazmın kronik coşkusal eksikliğinin veya hazda eksik penisin erkekte kendini dışa vurum bulgularından biri de küçük penis kompleksidir. Kendisinin küçük, tatsız orgazmının onun bilincindeki tercümesi, ister istemez küçük penis algısıdır. O bilmektedir ki tatsız yaşadığı bu orgazmın, bir biçimde tam haz yüklülüğü ile yaşanması mümkün olmalıdır (ama nerde ve kimde?). Ama bütün bu mantık yürütmeler bilinçli değildir, genel bir tatsızlık algısı şeklinde yaşanan eksikliğin bilinçdışı ifadeleridir. Eril özne ilk planda kusuru kendi penisinde arar ve toplumun büyük penisi yücelten söylemi üzerinden, penisinin küçük olduğu yanılsamasına kapılır. Ayrıca büyük penisi yücelten bu söylem bile, OKCE'nin toplumsal düzlemdeki yaygınlığının reddedilemez kanıtıdır. Bilinçdışı bir süreç içinden özne şöyle düşünmektedir: "Mademki orgazm hazzımı eksik yaşıyorum, öyleyse penisim çok küçük olmalı." Böyle bir inanç, sarsılmaz bir kompleks olarak eril öznenin zihnine kodlanır. Aradığı büyük orgazmın büyük penis ile mümkün olacağı fantezisini ve yanılsamasını geliştirir. Burası tam da"Büyük penis mi büyük orgazm mı?" sorusunun sorulacağı noktadır. Bütün bu mantık yürütmelerin bilinçdışı süreçler olduğunu belirtelim. Penis boyları aslında yeterli olduğu halde, kendi penisinin küçüklüğünü problem edinen erkeklerin hiçbiri, ikna edici telkinleri kabul etmezler, ama OGP'ye eriştiklerinde bu problem de ortadan kalkar. Bu erkeklere orgazmın bir haz yaşantısı olduğu asla kabul ettirilemez; kaldı ki hazda kastre edilmemiş çok sınırlı sayıdaki kadınlar, o küçücük klitorisleri üzerinden ne yoğun orgazmlar yaşarlar. Ayrıca erkek inanır ki, kendisinde eksik olarak yaşantılanan orgazm hazzı, kesinlikle öbür erkeklerde tam ve eksiksiz yaşanmaktadır. Öyleyse onların penisleri ideal ve muhteşem penisler olmalıdır. Bu yüzden erkek, bilinçdışı bir itilimle öteki erkeklerinkine yönelik olarak penise imrenme ya da haset yaşar. Daha kötüsü, erkek, ötekinin penisine imrenme ya da hasedi eşcinsellik sanısı olarak da yaşantılayabilir. Bunun krizini de yaşayabilir.

Erkek, hazda yitirilmiş penis gücünü (OGP) kendinden dışa yansıtıp, bu gücün öteki hemcinslerinde var olduğu yanılsamasına düştüğünde, dışlaştırdığı bu gücü, kendine ait kılmak için büyük olasılıkla fantezi düzeyinde, ötekinin penisinden kendi penisine güç aktarımı fantezisinin eşlik ettiği çeşitli arayışlara ya da fiili eylem ve çabalara girişecektir. Ödipal üçgenin pozitif ve negatif yamaçları ile kastrasyon dehşeti eril öznede OGP'yi iptal ettiği için, zaten her erkekte belli bir oranda bu yanılsama açığa çıkacaktır.

Her erkek Ödipal süreçten, kendisi de bütünsel hazda örselenmiş bir baba ya da baba ikameleri ile özdeşleşerek ve bu nedenle aslında bütünsel hazda tam bir özdeşleşme yapamamış olarak çıktığı için -OGP kısıtlılığı bu durumun açık bir kanıtıdır- yani bu merak, ötekinin merak edilen muhteşem fallusu, ataerkil yapılanmalar için evrensel bir karakterde ve pek çok erkek için geçerli olsa gerek diyoruz.

Özellikle ergenlik döneminde açığa çıkan ve ergeni telaşlandıran, onun tarafından eşcinsellikle ilişkilendirilerek yaşanan ciddi bunalımları, bir yanıyla OGP'yi tamamlama, bu programı genital haz boyutunda hayata geçirme isteğinin bir tercümesi olarak okuyabiliriz. Şöyle ki: Ergen ötekinin eksiksiz sahip olduğunu varsaydığı seksüel haz potansiyelinden kendisine ilkel, büyüsel bir mantığa bağlı bilinçdışı bir beklenti olarak, seksüel bir potansiyel transferi peşindedir. Çünkü ergen bedeni, ergen libidosuna dar gelmektedir ve bu nedenle ergen bir aciliyet içindedir, coşkun libidosu için eksiksiz haz tatmininde bir kanal açmayı istemektedir. Ödipal dönemlerdeki cinsel bastırmaların, ergenlikte daha da güçlenmiş aktif bir süreç olarak işlemesi nedeniyle hazda sınırlandırılmış ergen, bedeninin hazzı yaşama kapasitesini ileriye, yani OGP'ye taşımak istemektedir. Ergen, ötekinin (hemcinsinin) eksiksiz, muhteşem olduğu sanılan haz boyutu ile özdeşleşme yoluyla, kendi biyolojik erkek haz boyutunu tamamlama arzusundadır. Bu arzu, ergen özneyi bilinçdışı bir itilimle, görünüşte eşcinsellikle ilişkilendirilebilecek etkinliklere de yöneltebilir. Bir zaman sonra ergen, karşı cinsle ilişkilerinde bulabildiği kadarıyla yaşayabildiği hazlar sayesinde, bu etkinlikleri, yani hemcinsine ve onun penisine yönelik meraka bağlı etkinlikleri, görünüşte rafa kaldırır ya da sanki en asli arzusundan (OGP'yi hayata geçirme projesinden) vazgeçmiş görünür. Ama bilinçdışı düzlemde hedefinden, asli amacından asla vazgeçmez; ne olursa olsun OGP'yi hayata geçirme talebi ortadan kalkmaz. Daha önceki sayfalarda Freud'tan bir alıntı yapmıştım. Freud o alıntıda, yukarıda belirttiğim görüşleri de destekler yönde

düşünceler ileri sürüyordu. Daha doğrusu ileri sürdüğü görüşlerin bir kısmı, açık bir imada bulunmasa bile, burada belirtilen düşüncelere adres olarak bir yönelim halindeydi. Biraz yukarıda belirtmiştik, yine de tekrarlayalım. Freud o alıntıda şu noktalar üzerinde duruyordu:

"Dikkatleri -kural olarak masturbasyonla- bir kez kendi cinsel organlarına çekilen küçük çocuklar, genellikle dışarıdan yardım olmaksızın bir adım daha ileri giderek oyun arkadaşlarının cinsel organlarına karşı canlı bir ilgi geliştirir. Bu merakı giderme fırsatı genellikle işeme ve kaka yapma ihtiyaçlarının giderilmesi sırasında yakalandığı için, bu tür çocuklar birer röntgenciye, işeme ve kaka yapma edimlerinin hevesli birer seyircisine dönüşürler. Bu eğilimler bastırıldıktan sonra kendi cinslerinden veya karşı cinsten insanların cinsel organlarını görme arzusu acı verici bir zorlanım olarak varlığını korur ve bazı nevroz olaylarında semptomların oluşumundaki güçlü güdüyü sağlar."

Şu ifade, özellikle hemcins ötekinin genitali üzerinden, öznenin kendi haz boyutuna bir transfer yapma talebinin sanki örtük bir iması gibi: "Bu eğilimler bastırıldıktan sonra kendi cinslerinden insanların cinsel organlarını görme arzusu, acı verici bir zorlanım olarak varlığını korur." Aslında bu zorlanım, hemcins ötekinde bulunduğu bilinçdışı bir önkabul ile inanılmış OGP'nin haz potansiyelinin, büyüsel bir gerçekleştirme ile sanki öznenin kendisine transferi mümkün kılınabilirmiş gibi bir umudu gizliyor. Hemcins ötekinin merak edilen cinsel haz boyutu, özneden kastre edilmiş OGP boyutunun özneye uyguladığı basınç miktarı ile orantılıdır. Pornografi buradan da beslenecektir.

Ergenlik döneminde erkekler arasında yaşanan gelip geçici bütün cinsel yakınlaşmalar, büyük oranda primat projesinin, eşcinsleşme projesinin ve nihai bir amaç olarak OGP'yi elde etme talebinin, çaresizce ve çıkar yol sunamayacak şekilde hayata geçmek isteyen gizli bilinçdışı gündemi nedeniyledir.

OGP kısıtlanmamışsa, her cinsiyet kendinde eksiltilmiş olan karşıt genitali arar, onunla bütünleşmek ister (sahip olmadığı genitali ile bütünleşmek). Kendisiyle özdeşim kurulacak bir üst iktidarın temsilcisi olarak hazzın muhteşem fallusu, özne için artık aranacak bir özdeşim nesnesi değildir. OGP kısıtlanmasında ve bu kısıtlanmanın derecesine bağlı olarak, genital orgazm hazzını eksiksiz yaşadığı varsayılan hemcinsten genital haz desteği, öznenin kendisine aktarılmak üzere aranır. Bu transferlerin örneklerini ne tür eylemlerde ya da fantezilerde izleyebiliriz? Şöyle: Eylemsel özdeşleşme taleplerinde ya da fantastik büyüsel düşünce düzleminde dile gelmek üzere hemcins genital organları birbirine temas ettirme arzusunda… Verlaine'in tam da bu temayı işleyen şiiri –eril hemcinsler arasında genital organları birbirine temas ettirme arzusu- örnek alınabilirdi. İlkel bir mantık üzerinden de olsa özne, kendindeki haz eksikliğini, bilinçdışı işleyen bir sürecin sonucunda bu yollarla tamamlayabileceğini varsayar. Ergenlikte, OGP'nin bilinçdışı yollarla aranışına, elde edilme çabasına denk gelen bütün bu talepler (hedefine varamamış primat projesi ve eşcinsleşme süreci nedeniyle hedefine varamayan talep), NNO'nun hangi noktasına ve hangi seviyesine yerleştiğine bağlı olarak, belli miktarlarda, öznenin gündeminden düşer. Yani özne salınımlı bir dengeye erişir. Tabii sabit bir denge değil, çünkü özne bu asli kaybına bigâne kalamayacak ve eksen kaymaları yaşayacaktır. Bu salınımlı denge, özneyi artık OGP'ye geçemeyeceği, ona ulaşamayacağı bir sınırda tutar, ama kaçınılmaz bir sonuç olarak özneyi kendine özgü nevrozundan muaf tutamaz. Eşcinsellikte ise, telafisi daha zor kastrasyonlar nedeniyle, biraz önce sözü edilen süreçler çok daha sancılı yaşanıyor olmalı. Ama OGP hayata geçmişse, heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutunda ve heteroseksüelliği mümkün kılacak eşcinsleşme yönünde bu salınımlı denge süreci, mecburen kısmî olarak işler. Ancak OGP hayata geçmemişse, Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçlarının hala aktif olduklarını da ara bir not olarak ekleyelim ve şu uyarıyı yapalım: Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçları, ayrı bir eksen olarak, ruhsallığın dinamitle döşenmiş alt zeminidir, çünkü üst otoritelere boyun eğme üzerinden yapılanmışlardır ve öznenin ruhsal özgürlüğü üzerinden bedeli ödenir.

Yukarıdaki paragrafta sözü edilen iki kavramı biraz daha netleştirmemiz gerekiyor:

a) Heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu: Karşı cinsin arzu boyutunu, karşı cinsin arzusunu algılayıp eril arzuda tetiklenme
b) Eşcinsleşme süreci: Şu ya da bu biçimde eril öznelerin birbirleri için eksiksiz cinsel hazlarda özdeşim nesnesi olma kapasiteleri

2.Kadın ya da erkek, bir hırsa kapılmış olarak iktidar peşinde koşmak, herhalde bir yanıyla hazda eksik genital arızaya işaret etse gerek. OGP'ye erişildiğinde özne, OGP'nin garantörlüğünde ruhsal bütünlüğünü hayata geçirebildiği, güçlerinin sınırlarını kendi gerçek boyutları üzerinden değerlendirme yetisine erişebildiği için, "tüm güçlülük" (kadir -i mutlaklık) yanılsamasının talepleri gündemden düşer.

Gerek bu bölümde olsun gerek önceki bölümlerde ya da gelecek bölümlerde olsun, sözü edilen ya da edilecek problemler, elbette tümüyle her öznenin hayatında yer almayacaktır. Burada belirleyici olan, kişisel tarihimizin takılma, engellenme noktalarıdır ve mâruz kalacağımız problemler, bu takılma ve engellenme noktaları ile açıklanabilir, onlar tarafından yapılandırılır.

VI. BÖLÜM: İNSAN VE YALAN

1.YALAN, EN TEMEL VE EN YAYGIN İNSAN GERÇEĞİDİR. "Yalan", içsel bütünlüğün parçalanması pahasına hayata aktarılır. Oysa en genel anlamda dürüstlük, ruh sağlığının temelidir (ya da tersi). Yalanın asıl sorumlusu hangi odaktır? Şunu söyleyebiliriz: Ödipal kompleks ile onu üreten kastrasyon tehdidi ve dehşetinden korunmak üzere bilinçdışı bir refleks olarak devreye giren ego savunma mekanizmaları, her türlü ve en genel anlamdaki yalanın kökenidir, daha doğrusu bilinçdışında yapılanmış olan yalanın kökenidir. Çünkü bu savunma mekanizmaları nedeniyle, daha en başta öznenin algıları, yalanın hizmetine sunularak çarpıtılmıştır. Bundan dolayı ataerkil kültürün işleyen bir süreci olarak Ödipal bastırma ve kastrasyon korkusu, yalanı üreten, özneyi kendi iradesinin dışında bu yalana tutsak kılan ana eksendir. Öte yandan anadilin söylemi üzerinden öznenin ruhsal varlığının şekillendirilmesi, onun çoklu psişik olanaklarını kastre ederek de yalan bir başka eksende yapılandırılmış olur. Burada elbette kasıtlı yalanlar değil, öznenin kendi varlığına yabancılaşması sonucunu yaratan temel yanılsama süreçleri kastediliyor.

Cinsel bastırmaların kaçınılmaz sonucu olarak Ödipal çocuğun kendisinin sahih varlığı değil, bu varlığın ego savunma mekanizmalarının etkisiyle çarpıtılmış sahte varlığı ön plana çıkar. Böylece öznenin, ruhsal kaynaklarına, yani iç hakikatine, libidinal füzyon realitesine ve onun yapılandırdığı sahih varoluş olanaklarına yabancılaştırılarak yaratılan yalan, adına ego savunma mekanizmaları denilen ve yalanın hizmetindeki mekanizmalarla inşa edilir. Ego savunma mekanizmaları üzerinden hayatın gerçeğine dönüştürülen yalana, "ilk sakatlanma" diyebiliriz. İlk sakatlanmadan, defans mekanizmalarının çoğunun oluşumundan, korkularımız, inkârlarımız ve retlerimiz sorumludur. Çünkü insan, cezalandırılma korkuları üzerinden inşa edilen 'nevrotik süperego'nun saldırılarından korkar, korkaklığının ironik bir ödülü olarak… Korkunun olmadığı yerde yalana neden gerek olsun ki!

2.Ödipal komplekse, ensest suçluluğu korkularının ve kastrasyonların dehşetlerine ve bunların ürünü olan defans mekanizmalarına tutsaklık, daima, yanlış anlayan, yanlış yorumlayan, yanlış tanımlayan bir özne yaratır. Bu yanılgı, bizzat onun kendisiyle kurduğu ilişkiye de yöneliktir. Bu nedenle OGP hayata geçmeden duygularımızın hiçbirinden emin olamayız, NN düzlemin işleyen temel yalan süreçlerine tutsak kalırız.

3.Nevrotik mahremiyet (bkz: sözlük), defans mekanizmalarının yapılandırdığı bir yalandır. İnsanların titizlikle korudukları mahrem dünyaları, defanslara dayalı yalanlarla inşa edilmiş nevrotik samimiyetsizliklerini (bkz: sözlük) maskeledikleri bir yapıdır. Mahremiyet ihlallerinden duyulan korkunun kaynağı, samimiyetsizliğin açığa çıkmasından, zayıflıkların, fantezilerde gizlenen patolojilerin ifşasından, psişik varlıklarının, bütünüyle yalan üzerine kurulu olmasının ifşasından duyulan kaygılar nedeniyledir. Çünkü nevrotik yapı, defansların inşa ettiği yalanlar üzerine kurulmuştur ve bunların ifşasının defansları yıkarak nevrotik benliği çatırdatıp dağıtması tehlikesi söz konusudur (psikanalizde de olan budur). Onun için özne, Ödipal öncesi ve Ödipal dönemde yapılanmaya başlayan nevrotik mahrem dünyayı, yani nevrotik mahremiyeti ve nevrotik samimiyetsizliği, her ne pahasına olursa olsun korumak zorundadır. Dağılıp gidecek olan nevrotik egosunun patolojik bütünlüğünü gözden çıkaramaz. Bu nedenle insanlar, ilişkileri gerçek derinliğe hiçbir zaman erişemeden birbirlerinin nevrotik ego sınırlarının ötesinde iletişim kurarlar. Schopenhauer'ın deyişiyle, tıpkı kirpiler gibi ilişki kurarlar. Çünkü çok yaklaşırlarsa dikenleri birbirlerine batacaktır. Derinlik onları korkutur, nevrotik mahremiyetin yıkıldığı ilişkilerdeki çıplaklık onları korkutur. Aslında hiçbir zaman çıplak da değildirler, yataklarında birbirlerine çırılçıplak sarılıp yatarlarken bile; çünkü nevrotik samimiyetsizliklerinin örtülerine sarınmışlardır. Bunun bedelini öderler mi? Zaten ödüyorlar. Ruhlarının en merkezi odağında, yalnızlığın acı soluğunu duyarak, ama sadece birilerinden yalnızlaşarak değil kendilerinden de yalnızlaşarak…

4.NN'lerde, diyelim ki bastırılan ve inkâr edilen cinsel arzu ve talepler yani sürgündeki kayıp haz, cinsel türevler şeklinde belirmedi de (acaba mümkün mü?), başka nevrotik belirtiler, mesela

obsesyonlar, fobiler vb. şeklinde ortaya çıktı. Kaldı ki bunlar bile kayıp hazzın nedeni olan kastrasyon korkularının simgesel belirtileridir… Şimdi bastırılan cinsel arzunun içte uğradığı bu dönüşüm, bir başka deyişle bilinçdışında dönüştüğü türev cinsel eğilimler, bilinç alanında açık ve net olarak algılanmıyor da sadece kılık değiştirerek dönüştükleri obsesyonlar, fobiler vb. şeklindeki nevrotik belirtileri algılanıyor. Yani bastırılan cinsel haz potansiyelinin uğradığı büyük kayıplar nedeniyle yaşanan en derin acılar, üzerlerini örten nevrotik belirtiler (görünürdeki nevrotik belirtiler) nedeniyle fark edilemiyor. Ama bu dönüşüm, NN özneyi uğradığı nevrotik belirtilerin acılarından koruyor mu? Çünkü acı vermeyen nevrotik belirti olamaz; ya da kayıp haz nedeniyle yaşanan acılar ne kadar gizlense de nevrotik belirtilere eşlik eden acılarda geri döner. Özetle nevrotik öznenin hayatında her şey güllük gülistanlık hale geliyor mu? Nevrotik acı, asli acıdan hiç değilse biraz daha azdır diyerek bir avuntu ile kendini kandırmak bir çözüm olabilir mi?

NN'in ona acı çektiren ruhsal çatışmaları, bastırılan eksiksiz cinsel tatminin, bilinçdışında uğradığı sapma süreçlerinin bir sonucudur. Çünkü eksiksiz orgazm hazzında boşalma hedefine erişemeyen bu cinsel gerilim, bu sefer özneye acılar çektiren belirtiler şeklinde boşalacaktır, kısacası bu cinsel gerilim şöyle veya böyle boşalacaktır. Burada, boşalamayan cinsel tatmin geriliminin neden olduğu acılar ile tam boşalmanın yarattığı eksiksiz hazzın arasında bir eşitlik denklemi kurabiliriz. Ancak sorun burada bitmeyecektir. Özne, dıştan mâruz kaldığı başka acıları da, örneğin gündelik insan ilişkilerinde mâruz kalınan acıları da, bilinçdışında bastırılmış halde tutulan ve hazda tam tatmin hedefine varamayan bu şiddetlenmiş gerilime eklemleyerek artmış bir şekilde yaşayacaktır. Bu gündelik acıları, kısmen kendi doğrudan dile geliş halleri ile ama ağırlıklı olarak, asli acıya eklemlenen bir boşalma süreci şeklinde yaşayacaktır. Yani öznenin dıştan mâruz bırakıldığı başka acılar da bu nevrotik kanaldan, kökendeki nevrotik belirtileri de yüklenerek ve artmış olarak boşalacaktır. Burada tam da öfkesi burnunda tiplerle karşılaşırız.

Yasak alanların, yaşatılmamış ruhsal imkânların acıları, anlaşılıyor ki kendi gerçek içerikleri üzerinden değil, ya uğradıkları nevrotik dönüşümler üzerinden ya güncel problemlerin acılarının üzerlerine eklemlenip onların da şiddetlerini arttırarak algılanıyor. Özne, asli acısını bile sahih olarak algılama, en azından asli acılarına bile yabancılaşmama şansını elde edemiyor. Bu nedenle NN öznenin, farkında olmadığı bir maskeli baloda rol alması, onun yaşamına bir balo tadını ve renklerini aktarmıyor. Aslında maskeli balolar, bir şeylerin maskeli yaşandığının itirafı değil midir? Bütün bu olup bitenler, defansların yalanı üzerine kurulan hastalıklı ruhsal yapılar, kayıp hazzı her ne pahasına olursa olsun bilinçdışında tutma, hasta kılınmış ruhsallığı bu çıkmazda tutsak etme uğrunadır. Bir yalanı sürdürme uğruna ödenen çok ağır bedeller bunlar. Hâlbuki bilinçdışında OGP, her an şifaya erişmek, potansiyelini ifşa etmek üzere beklemektedir, ama bir koşulla: Bilinçdışındaki hastalıklı kayıtların iyileştirilmesinden sonra… Öyleyse bir umut olarak en azından bilinçdışının iyileştirilebileceğinden söz edebiliriz. İyileştirilemeyen bilinçdışı ise, ketlenmiş OGP'nin basıncı miktarında, gerçek insani acıların değil, bastırılmış libidonun nevrozlara tercüme edilerek algı-bilinç sistemine aktarılan acıların zeminidir.

5.Ödipal dönemde erotik hazların bastırılması, daha sonraları öznenin başka ruhsal gerçeklerini de yadsıyarak kendisine yabancılaşmasını bir süreç olarak başlatacaktır. Çünkü ataerkil kültürlerde Ödipal dönem, ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşetleri üzerinden yapılandığı için, temelinde korkuya dayalı boyun eğici bir tutum vardır. Örneğin özne, toplumun genel değer yargılarına karşı kendi gerçekliğini ve değerler tablosunu (aslında böyle bir şeye de sahip değildir) savunmakta ve buna göre yaşamakta yüreksiz davranacak, boyun eğmeyi bir tutum tarzı olarak geliştirebilecektir. Ruhsallığından, ruhunun derin köklerinden (libidinal füzyon realitesinden, orada yapılanmış onurdan) kendisine bir şey bırakılmamış, bu nedenle kendisini tanımayan, tanımadığı için bir dış gücün yaptığı tanımlamalar üzerinden kendisini tanımlayan öznenin elinden ne gelir ki!

6.Kültürün baskıları ve yasakları, biyolojik erkek ve biyolojik kadının orgazmik haz boyutunu, diğer dirimsel coşkularını kastre ederek, biyolojik insanı, kültürün insanına dönüştürürken, ruhsallığın olanakları çarpıtılır ve deforme edilir. Buradaki kaybı kültürün hanesine bir kazanç olarak yazamayız. Kültürün biyolojik insana yönelik bu hasmane tutumunun mantığı nedir ya da kökeninde hangi

korkular vardır? Yanıtı biliyoruz: Kültürün geleneksel devamlılığı, öznenin biyolojik kökenine, yani kastre edilmemiş haldeki dirimsel olanaklarına, libidinal füzyonda yapılandırılıp güçlendirilmiş vital imkânlarına dayalı ruhsallığının iptali üzerine kurulur.

Gerek kadınlarda olsun gerek erkeklerde olsun, libidonun, dayandığı biyolojik ve psişik zeminden kayıplara uğramayarak eksiksiz orgazm hazzında tamamlanabilme yetisinin, ruh sağlığının temeli olduğunu hep belirttik. Libidinal olanaklarının bu anlamda hayata aktarılmasını engellemek için, mevcut kültürlerin özneye sürekli tuzaklar kurduğunu hep dile getirdik. Sözünü ettiğimiz tuzakların nasıl kurulduğuna örnek olarak Cengiz Güleç'in "Protezli Tanrı" adlı kitabından bazı pasajları aşağıya alıyorum. Her pasajın altında, OGP çerçevesinde eleştirilerimi belirteceğim.

"Kısaca söylemek gerekirse, gizillik dönemini, çocuğun biyolojik kökenli dürtülerine gem vuran, onları unutturma (özgün deyimle "bastırma") yoluyla doyum koşullarını sınırlayan, kısıtlayan ve zorlaştıran (ya da en azından koşullandıran), toplumsal ilişkiler içinde var olmaya hazırlayan ve özellikle bu işlevi gören bir yaşam dönemi olarak görmek daha doğru olacaktır." (Güleç 2011: 133)

Yukarıdaki pasajda ileri sürülen ana tez şudur: Eğer küçük çocuk ve devamında yetişkin özne, ifade edildiği gibi biyolojik kökenli libidinal dürtülerine gem vurulmazsa, toplumsal ilişkiler içinde var olamazmış. Peki ama, biyolojik kökenli libidinal dürtüleri baskılanmamış birinin, nasıl bir varoluş konumuna yerleştiğinin canlı bir kanıtı üzerinden mi bu yargıya varılmaktadır? Bu nedenle ileri sürülen bu yargı tamamen varsayımsaldır, asılsızdır. Tam da aksine, biyolojik libidinal dürtüleri baskılanmamış bir özne, libidinal füzyonda annenin yapılandırdığı ruhsal olanaklar ile, orijininde varlık olanakları ile hayata doğar. Bu olanağın hayata doğmuş olması, hem öznenin ruh sağlığı açısından hem toplumun ruh sağlığı açısından bir teminattır. Hâlbuki kastre özneler ve dolayısı ile kastratör kültürler, kendilerinin bastırılmış cinselliklerinin ürettiği tehlikeli agresyonu, orijininde varlığa yansıtarak (küçük çocuğun gelişmeye açık ruhsallığına yansıtarak) onu kendi ruhsal bozuklukları ile tanımlamakta ve bu nedenle dizginlenmesi gerektiğini savunmaktadır. Kastre özne, tehlikeli olanın kendisi olduğunun farkına varamayarak, özgürlüğe açık varlığın tehlikeli olduğunu sanmaktadır. Talihsizlik şurada: Kastre özneler, gözleri ve sezgileri körleştiği için, kastre kültürlerinin önyargıları ile tehlikeli bir işbirliği halindedir. Ayrıca, biyolojik kökenli cinsel dürtülerinin kültür tarafından kastre edilmesi nedeniyle, öznenin ruh sağlığının ciddi biçimde bozulduğunu söyleyen psikanalizin kendisi değil miydi? Şimdi aynı psikanaliz, küçük çocuğun toplumsal düzlemde yer alması için, onun biyolojik cinsel dürtülerinin bastırılması gerektiğini söylüyor. Bu çelişkiye akıl erdirmek çok zor. Kitabın çeşitli yerlerinde, eğitim amaçlı kastrasyonların gerekliliği üzerinde durulduğu için, bu konudaki görüşlerimizi tekrarlamaya gerek yok. Biz sadece yukarıdaki alıntıda tanımlanan vahşi kastrasyonların hangi mantığa hizmet ettiğinin –psikanaliz açısından da- netleşmesi gerektiğini ileri sürüyoruz.

"Freud 'Totem ve Tabu' adlı eserini, ensest olgusunu temellendirmek amacıyla kaleme almıştır. Belirli bir topluluğun yeniden üretiminin sağlanması için, o topluluğun üyelerinden gerekli olan kesiminin heteroseksüel olmasını garanti altına alacak zorunlu yaptırımlara ihtiyaç vardır. Zira o garanti, yalnızca biyolojik düzeyde ve biyolojik yapımız uyarınca sağlanamaz." (Güleç 2011: 137)

Yukarıdaki pasajda şöyle bir yanılgı dikkatimizi çekiyor: Belirli bir topluluğun yeni nesilleri üretebilmesi için, o topluluğun önemli bir kesiminin heteroseksüel olmasının garanti altına alınması gerekiyormuş. Zira o garanti, yani üremek için heteroseksüelliği seçmek, yalnızca biyolojik düzeyde ve biyolojik yapımız uyarınca sağlanamazmış. Libidonun biyolojik zemini, heteroseksüelliğin hayata geçmesini mümkün kılamazmış. Denilmek isteniyor ki, üremek için gerekli kesim, adeta sopa zoruyla heteroseksüelliğe yöneltiliyormuş. Eğer zorunlu heteroseksüelliğe yönlendirilmezlerse, cinsel yönelimlerinin ne olacağı da belirtilmiyor. Ayrıca üremek için gerekli kesimden geri kalanlara ne olduğu, nasıl bir cinsel tercihe yönelecekleri de söylenmiyor. Bu durumda hangi seksüel yönelimlerin egemen duruma geçeceğine dair net bir ifade de ortada yok. İşte bu yüzden, biyolojik kökenli libidinal potansiyelin, kültürün normları üzerinden baskılanarak öznenin heteroseksüel olması sağlanmalıymış. Tabii biz 'biyolojik kökenli potansiyel'den eksiksiz orgazmın baskılanmadan yaşanma kapasitesini de anlıyoruz; ama Cengiz Güleç, herhalde, Freud'un küçük çocukta bulunduğunu söylediği çoklu erotik seçenekleri kastediyor olsa gerek. Yalnız ne var ki primat projesini ve eşcinsleşme süreçlerini tamamlamış bir çocuk için, belirtilen sakıncalar söz konusu değildir. Daha vahimi yukarıdaki teze göre insanlar, kültürün baskısı nedeniyle heteroseksüel oluyorlarmış, yani doğal biyolojik yapıları sanki

heteroseksüellik hariç, her türlü cinsel yönelime açıkmış. Peki, o zaman insanın doğasında bulunmadığı var sayılan heteroseksüellik, nasıl oldu da kültürün kurucu unsurlarından biri oldu? Ayrıca ilk insanlar, üreme ile heteroseksüel cinsellik arasındaki bağı bilmiyorlardı ve buna rağmen ağırlıklı olarak heteroseksüel yönelimli seçimler yapıyorlardı. Yani ilk insanlar bu seçimi topluluğun yeniden üretimini sağlamanın bilincinde olarak yapmıyorlardı. Ayrıca şu da var: Küçük erkek çocuk kastrasyonlarla, ensest suçluluğu ile tehdit edilmemişse, penis, asli adresin vajina olduğunu bilir. Aynı durum küçük kız çocuklar için de geçerlidir.

Şunu önemle belirtmemiz gerekiyor: Öznenin baskılanmamış biyolojik yapısından gelen eksiksiz orgazm kapasitesi (libidinal füzyonda, libidosu anne sevgisi üzerinden sağlıklı olarak yapılandırılmış öznede), tam da tersine, heteroseksüelliğin garantisidir. Çünkü biyolojik zemin, nesnesini bekleyen arketip gereğince, her zaman karşı cinse kodlanmıştır; hayvanların heteroseksüelliği başka türlü nasıl açıklanabilir?. Oysa ataerkil düzenin yapılandırdığı heteroseksüellik, eksiksiz orgazm hazzını yaşama anlamında henüz tamamlanmamış bir inşadır. Çünkü kastratör kültürlerin heteroseksüel oldukları varsayılan özneleri, eksiksiz orgazm hazzını yaşamada çok büyük sorunlarla karşı karşıyadırlar. Bu eksik inşanın boşlukları, elbette kaçınılmaz olarak öznelere acılar yaşatan cinsel sorunlara (ikincil cinsel yönelimlere) çok açıktır. Bu nedenle heteroseksüelliğin eksiksiz orgazm hazzında tamamlanması, asıl baskıcı kültürlerde tehdit altındadır.

Yukarıdaki düşüncelerimizi şu şekilde biraz daha genişletelim: Eksiksiz orgazm hazzının genital alanda kendini ifade etmesi anlamında heteroseksüellik, kastratör kültürlerde tamamlanmamış bir inşadır. Heteroseksüel özne, orgazm hazzını çok eksik yaşarken eksiksiz hazzı yaşama bakımından bulunması gereken noktanın çok gerilerinde kalır. İki konum arasında oluşan boşluk ne yazık ki salt boşluk olarak kalmaz. Psişe bu ruhsal vakumu taşıyamaz, o zaman öznenin güncel yaşamında eksiksiz orgazm hazzını engelleyen geçmişteki seksüel çatışma odakları, oluşan ruhsal vakumu dolduran arızalarıyla devreye girer. Aslında şöyle söylediğimizde daha net bir ifadeye erişmiş oluruz: Geçmişin seksüel çatışma odakları, heteroseksüelliğin eksiksiz orgazm hazzının hayata geçmesini sürekli olarak engelleyen güçler olarak devrededir. Bu nedenle sözü edilen ve eksiksiz orgazm hazzını engelleyen tüm seksüel çatışmalar, öznenin yaşamı boyunca onun heteroseksüel cinselliğinin eşlikçisi olarak, daha doğrusu sabote edici eşlikçiler olarak devrededir. Aynı çatışmalar, nevrotik öznenin orgazmını mümkün kılan türev cinsel fantezileri de üretir.

Şunu sormamız gerekiyor: İnsanı bu şekilde çatışmalı bir ruhsallığa mahkûm ettikten sonra, "İnsan çatışan ruhsal kutupların tutsağıdır." diye tanımlamanın ne anlamı var? Kültürün ve onun devamı olarak ailenin insanı hasta eden başarısızlıklarını, insanın doğal haliymiş gibi göstermek niye? İnsan çatışmalı bir yaratık mıdır yoksa çatışmalı bir hale getirilmiş midir? Bilinçdışını daha işin en başında şeytanın yuvası, bütün kötülüklerin ana kaynağı gibi gösterme kolaycılığına kaçmadan, bu soruların yanıtlarını ciddi olarak vermemiz gerekir. Çünkü Reich'ın da belirttiği gibi, hasta kılınmış insanın bilinçdışı ile sağlıklı insanın bilinçdışı özdeş kipler değildir.

VII. BÖLÜM: TABU

1.İnsanın tabularla dizginlenmesi gereken bir hayvan olduğu düşüncesi onaylanabilir mi? Bu tezi savunanlar elbette geleneksel ataerkil kültür değerleri ile yetişenlerdir. Peki, bu tezi neden savunmaktadırlar? Nasıl bir kaygıyla hareket etmektedirler? Onlar, insanı dizginlenmesi gereken bir hayvan olarak görürken, elbette ima ettikleri, insanın dizginlenemez olduğunu varsaydıkları cinsel arzu ve eğilimleridir. Öyleyse bu mantığa göre insanın cinsel güdülerini dizginlemek, zapturapt altına almak gerekir. Sanmaktadırlar ki insanın cinsel dürtüleri dizginlenmezse, o her türlü kötülüğü eyleme dökebilir. Oysa gerçek bunun tam tersidir. Cinsel arzu ve eğilimleri baskı altına alınmamış insandan kolay kolay bir kötülük gelmez. Eğer insandan kastre edilen kayıp haz, insana iade edilebilseydi, dünyadaki kötülükler önemli ölçüde azalırdı. Belki sıfırlanmazdı ama kesinlikle çok azalırdı. Ve şurası kesindir ki porno sanayii anında çökerdi. Sahih bir cinselliği yaşayan insan, onun sahte sunumlarına neden gereksinim duysun ki? Ama ne var ki cinselliğinin derin haz boyutlarını yitirmiş olan özne, porno gösterilerinde sunulan sahtekârlıkları fark etme, yalan olanla sahih olanı ayırt etme sağduyusunu da yitirmiştir.

Bastırılan cinsellik, yarattığı ruhsal rahatsızlıkların yanı sıra kötülükleri de üretmektedir. Agresyon, hırs, kin, haset, nefret, kıyıcılık vb. pek çok hastalıklı eğilimler, iptal edilmiş cinsel özgürlüğün, hazda eksiksiz tatmin hakkının, hınç almak üzere geri dönen hastalıklı türevlerdir. O zaman ataerkil kültürü, kendi ürettiği kötülüklerin tehdidinden korumak için, doğuştan kötü olduğu kabul edilen ama aslında kültürün kötü kıldığı insanı dizginlemek gerekir. Yani böyle bir mantık egemen. Daha kötüsü, bu kültürün binlerce yıldır sürüp gelen yapısı, insan doğasını öyle hasta kılmış, kötülüğü insanın öylesine doğuştan bir boyutu haline getirmiştir ki, bu genel yanılgı, insanın dünyaya kötü bir varlık olarak geldiği safsatasını genel geçer bir ön kabule dönüştürmüştür.

Kültür, hem açık sözel kodlamalar hem imalar içeren başka kodlamalar üzerinden iletilir ve özne bir kültüre bu kodlamalar yoluyla katılır. Kültürün yaptırımlarını sorgulamadan kabullenmek, toplumsal bir varlık olan insanın, verili, kaçınılmaz uyum programıdır. Kültürün kandırmalarının tuzağına düşülen yer tam da burasıdır. Özellikle insanın biyolojik cinsel dengesi, tabuların yaptırım gücü yüksek kodlamaları üzerinden yıkıma uğratılır. Bu nedenle üretilmiş Ödipal söylemin ya da üretilmiş kastrasyon söyleminin özneyi kıskıvrak yakalayan tuzakları, tüm kodlayıcı güçleri ile kaçınılmaz olarak değişen derecelerde nevrozlar üretecektir. Bu tuzağa düşmemek için, onun üretilmiş ve abartılmış ensest suçluluğu yalanlarına kanmamak gerekir. Ama özne burada zor bir görevle karşı karşıyadır: Çünkü bu yalanlara (üretilmiş ensest suçluluğun yanında, kültürün diğer kod yazılımları da işin içinde olmak üzere) kanmayanlar, kendi yalnızlıkları içinde kendi gerçekliklerini yaratmak zorundadırlar; yaratıcılıklarını kendi anlam dünyalarının inşasına aktararak… Sürünün içinde birey olma olanaklarını yitirerek tabuların tuzaklarına düşenlerse elbette bir bedel öderler: Çok küçük bir azınlık psikozla, geri kalanlar ise nevrozlarla.

Ağırlığı fazla olan ve bu nedenle özneyi tuzağında kıstıran her tabusal söylem, bireyin ufkunda bir suç olasılığı olarak yer alır. Böylece işlemeyi belki de hiç düşünmeyeceğimiz suçlar, aklımıza, söylemimize sokulmuş olur; kültürün söylemi, durduk yerde tedirgin insanı bir şekilde böyle üretmiş olur (mor tilki hikâyesinde olduğu gibi). Eğer insan, işin en başında sağlıklı bir aile ortamında, cinsel tabular üzerinden suçluluk duygularına ve kastrasyon dehşetlerine tutsak edilmeyerek, eksiksiz cinsel tatmin hazzını, varlığının bütünleyen programı olarak yaşayabilseydi, içine katılacağı toplumun tabusal söylemlerinden o kadar etkilenmezdi. Çünkü kastre edilmemiş özne, artık kastrasyonlara tutsak edilemez. Tabusal söylemlerden etkilenmesini mümkün kılacak gizil, hastalıklı ruhsal odakları olmayacaktı. Öznenin kendisini sakınması gerektiği söylenen yasaklanmış ensest eğilimler, zaten tabusal söylemlerin bilinçdışına aktarılmış baskılarından dolayı, özne tarafından düşlenir hale gelmiştir. Yani özne, kültürün sakınılması gerektiğini söylediği yasak arzuları, mâruz bırakıldığı kastrasyonların sonucu olan nevrotik takıntıları nedeniyle düşler hale sokulmuştur. Ama ataerkil kültür, insanı komplekslere ve asli olanı bastırılmış (kayıp haz), bir başka bölümü nevrotik belirtilere dönüştürülmüş arzulara tutsak edince, bu sefer öznenin hasta kılınmış eğilimleri, aksi gibi tabuyu çiğneme yönünde ayaklanır. Burada olan ne? Bastırılarak dönüşümlere ve patolojik kılıklara uğratılmış

ve eyleme geçmek isteyen deforme edilmiş arzu (nevrotik arzu, özneye yabacılaştırılmış arzu; öznenin nevrotik belirtileri kılığında ortaya çıkan arzu), bir de önüne konulan tatmin yasağıyla çatışınca, ruhsal arızalar için verimli bir zemin hazır demektir. Bu nedenle tabuyu çiğneme olasılığına ilişkin korku yüklü sanılarının ya da olabildiğince kışkırtılmış nevrotik arzusunun, özne tarafından şiddetli biçimde algılanması, aynı oranda nevrotik çatışma sebebidir. Sözü edilen tabu alanından şiddetli bir kaçınma arzusu ve tabuyu çiğnemeye yönelik kışkırtılmış şiddetli bir arzu arasında özne, bilinçdışı çatışmalar sürecine girecektir. Nevroz (ruhsal sıkıntılar, rahatsızlıklar) bu çatışma alanının içinden doğar.

Aslında ensest yasağının sonradan abartılarak devreye sokulduğuna dair bir örneği, Freud'un "Totem ve Tabu"da Frazer'den nakille verdiği şu örnekte görebiliriz:

"Kitabımızın ilk bölümü bu konu üzerine olduğu için burada sadece, egzogaminin ilkel insanların şiddetli haram çiftleşme (ensest ilişki) korkularından doğduğunu, zümre evlenmelerinin de buna karşı bir emniyet tedbiri olarak anlaşılabileceğini, öncelerde daha genç kuşağa karşı bu gibi eğilimlere karşı sakınmayı sağladığını, ancak daha sonraki gelişmelerde eski kuşağa karşı da bir engel olduğunu söylemek yeter." (Freud 1971: 153)

Önce şunu belirtmede yarar var: Egzogaminin (dış evlilik) ilkel insanların şiddetli haram çiftleşme (ensest ilişki) korkularından doğduğu tezi inandırıcı gözükmüyor. Bu korku olsa olsa, sonradan yapılanmış bir korkudur, ama asla ensest yasağının doğuş nedeni değildir. Çünkü egzogami, daha büyük, daha güçlü ve dış düşmanlara karşı daha güvenli büyük toplumsal örgütlenmelerin temelidir. Daha büyük toplumsal örgütlenmelere ancak egzogami yoluyla erişmek mümkündür. İç evlilikler (böyle evlilikler oldu mu?) yoluyla, ancak kendi içine kapalı ve dış güçlerce çok kolay yutulacak zayıf ve çok küçük toplumsal birimler yapılanabilir. Bu nedenle büyük ve güçlü bir toplumsal örgütlenme, hatta devletleşme yoluna girmek için, egzogami olmazsa olmaz bir ön koşuldur. Bu amaca erişmek için izlenecek biricik yol, elbette ensest yasağının konulmasıdır. Bu yasak olmadan, dışarıdan kız alıp verme geleneği toplumsal yapıya dâhil olamaz. Ensest yasağının makul nedeni budur, ama bu yasak öylesine dehşetengiz bir süreç içinden insanlara aktarılmıştır ki, kastrasyon dehşeti ve onun yol açtığı korkunç ruhsal arızalar da kültürün dokusuna adeta sinmiştir. Artık bu aşamadan sonra ensest ilişki ihtimali ya da ensestüel arzu kaymaları, yani sağlıklı bir insanın kendisinde tolere edebileceği ve felakete dönüştürmeden ve üstünde o kadar da durmadan geçip gideceği olası bir durum olarak ensestüel arzu kaymaları, insanlar için yıldırıcı bir dehşet algısına dönüşmüştür. Bütün bir insanlık, aslında binlerce yıldır bu yasağın abartılarak oluşturulmuş korkularının nevrotik semptomlarını yaşamaktadır. Tedbir, umulan yararından çok daha fazla tahrip edici etkiler yaratmıştır.

Freud'un ifadesinden ayrıca şunu da anlıyoruz: Ensest yasağı önceleri sadece karşı cins kardeşler arasına konulmuş (en makul olanı da budur, dış evlilikler ancak böyle sağlanabileceği için), öte yandan bir önceki kuşağa karşı bu yasağı koymak, böyle bir ensest ilişkinin olabileceğini herhalde düşünmedikleri için, akıllarına gelmemiş olsa gerek. Örneğin Trobriand adası yerlilerinin kültüründe, anne-oğul ensest ilişkisine rastlanılmamış (Malinowsky 1992: 398). Ayrıca bonobo maymunlarında erkek yavru, grupta kaldığı halde anneyle aralarında ensest bir ilişkiye rastlanmıyor(De Waal 2008:121, 122). Çünkü bu ilişki sağlıklı doğal bir ortamda, anne-erkek yavru bonobo arasında, anaç hayvandan yavruya yönelik koruyucu anaç duygularla yapılandığı için, bu modelleme üzerinden yavru erkek bonoboda, anneye karşı bir erotik talep açığa çıkmıyor. Kısacası anne-yavru ilişkisi ilkin, sevgi-şefkat modeli üzerinden yapılanıyor. Doğal ortamları bozulan memeli hayvanlarda olduğu gibi, yarattığı uygarlıkla doğallığı bozulan insan türünde de ensest olasılığı yükseliyor. Bu nedenle, ensest yasağına ilişkin üretilen bu abartılı korkular, ataerkil kültürün histeri krizidir.

Freud'un ifadesini bir kere daha tekrarlarsak, genç kuşak- eski kuşak ilişkilerini de kapsamına alan ensest yasağı, daha sonraları ortaya çıkmış. Yani önceleri akıllarına bu türden bir yasak koymak gelmemiş. Bu tespit de bize şu akıl yürütme hakkını verir: Kısacası insanlık, binlerce yıllık tarihi boyunca, gereğinden fazla ürkütücü kılınmış bu yasağın korkularını miras olarak devralmıştır. Modern insan artık bu korkuları ve bu problemi, daha fazla ruhsal bedeller ödememek için makul sınırlara çekerek çözümlemek zorundadır.

Ensest arzuya ilişkin olarak konulan bir yasak, kişinin zihinsel vizyonunda, o yasağı çiğnediğine ilişkin, yani tam da yasaklananı yaptığına dair (aslında arzuladığına da dair) bir sahne de yaratabilir, hatta canlı bir film gibi (yani mor tilki hikâyesi burada da geçerlidir). Ayrıca ima edilen yasak, tabii ki

kendi alanında ensest bir arzuyu veya sanısını üretecektir ya da böyle bir şeyin olabileceği imasını gündeme getirecektir. Öte yandan sözünü ettiğimiz bu yasak, çoğunlukla bilinçdışı sansürün sembolik ifadelere dönüştürdüğü kılıklarda ya da bazen çok net bir film olarak insanın fantezi dünyasını istila edecektir. Özetle, yasaklanmış olanın çiğnenmesine ilişkin bir fantezi durduk yerde böyle yaratılmış olur. İnsanın içinden çıkamayacağı bir kısır döngü, böylece üretilmiş ensest korkuların baskınlığında sürüp gider. Bu oyunun devamı olarak, ensest tabusuna bağlı hadım edilme tehdidi ve bu tehdit sonucu olan suçluluk duygusu, ne kadar yoğun yaşanmış (yaşatılmış) ve algılanmışsa (algılatılmışsa) üstben, yani vicdan diyelim, o oranda katı ve özneye dönük yüzünde tehditkâr bir yapılanma geliştirir. İnsani arzuları, ekseninden kaydırıp patolojik arzulara dönüştürdükten sonra bunların da üzerine konulan yasaklar, daha ahlaklı, daha sağlıklı insanlar mı yaratıyor? Hayır, sonuç her zaman kötü oluyor. Durduk yerde problem yaratmak diye buna denir. Peki, ensest yasağı bu kadar dehşetengiz olmasaydı, ensest tabusunun çiğnenmesi olasılığı hiç mi olmayacaktı? Böyle bir şey elbette söylenmiyor. Ama en azından, baskıcı kültürlerde bilinen ensest ilişkilerden ve çok daha fazlası gizli kalan ensest ilişkilerden çok daha az olacaktı. Burada üzerinde durulan husus, insanların ensest suçluluğu tehditleri ile mâruz bırakıldıkları ruhsal tahribatın genel yaygınlığı ve orantısızlığıdır.

Şiddetli cinsel tabular, OGP'yi ketlemişse ve kişinin kendi ruhsal gerçekliğini tanıması, kayıp hazzın serbest bırakılmasını zorunlu kılıyorsa, eksiksiz orgazm hazzında sıkışmışlığı yaşayan kültürlerin insanlarından kendilerini tanımalarını nasıl bekleyebiliriz? Böylece Eski Yunan'da ortaya çıkan şu düşüncenin aslında hangi sorun odağına dayandığı anlaşılmaz mı? "Kendini tanı!" Çünkü bastırma mekanizmaları ile işleyen NN ruhsal yapı (özellikle eksiksiz cinsel haz tatminlerini engelleyenler), kendi merkezinde yarılmaya uğradığında, öznenin algı-bilinç sisteminde yaşadıkları, artık onun kendi ruhsallığının gerçeği değil, bu ruhsallığın çarpıtılmış tercümeleridir. Bir görme engelli ayna karşısında kendini ne kadar tanıyabilirse, yarılmış özne de artık kendini o kadar tanıyabilir. Nevrotik körlüğünden dolayı öznenin kendini tanıma olanağı elinden alınmıştır.

Ataerkil kültürün binbir kaygı ile yapılandırdığı tabular, düşüncelerimizde değil, eylemlerimizde geçerli olmalıydı, eğer cidden bir ruh hastası olmak istemiyorsak. Burada şu saçma sapan öneriyi bir örnek olarak hatırlayalım: Hani derler ya, "Aklına bile getirme!" Hiç kimse bu buyruğu bugüne kadar yerine getirememiştir. Yani, akla getirmemek asla mümkün olmamıştır.

Çünkü ruhsallığın bütününe egemen olan tabular, bastırma mekanizmalarını devreye sokup özneyi kendine yabancı kıldığında, ruhsal anlamda sağlıklı olarak büyümeyi engelliyor. Ruhsal alan bütünüyle tabulara tutsak kılındığında, onun serpilip büyümesi anlamında kişisel gelişim, bunu mümkün kılacak olan yaratıcılık bloke oluyor; bu bariyerin arkasındaki ruhsal potansiyel ve malzemenin bilinç alanında kişiliğe mal edilişi engelleniyor. Ruhsal olanaklar, korkularla yüklü olarak çocuksu seviyede kalıyor, ama özgür çocuksuluğun ruhsal seviyesinde değil, hadım edilmiş nevrotik çocuğun ruhsal seviyesinde kalıyor. İnsanın biyolojik ve ruhsal varlığını alt üst etmemek koşuluyla, kurallarımız elbette olacak, ama insanın gelişmesine, onun hayatına hizmet amacına yönelik olmak üzere.

2.Yasağı çiğnemenin vereceği müthiş haz ve heyecanlar, hep ballandırıla ballandırıla anlatılmıştır. Ataerkil kültürün garip bir çelişkisidir bu. Yasak olana gizemli bir anlam yüklemek ve ona yönelik arzuyu kışkırtmak. Bu nedenle yasak olanın çiğnenmesi yönündeki eğilim, hep bu kışkırtmalarla azdırılmıştır. Burada şu soruyu sormamız gerekmektedir: Haz ve heyecan veren, üstüne yasak konulan eylemin kendisi midir? Yani bu eylem bu kadar haz ve heyecan yüklü müdür; bir yasakla damgalanmasaydı haz ve heyecan yüklü olur muydu? Yoksa yasağın kendisi mi bu haz ve heyecanı arttırmakta ya da böyle bir sanı üretmektedir? Gerçekte tabusal değerleri sıfırlanmış, önemini kaybetmiş, korkutucu niteliklerinden arınmış bir yasak, yani büyüsü bozulmuş yasak, kendisinden üremiş olduğu sanılan hazzı iptal eder. Çünkü o haz, yasaklanmış eylemin kendisinin ürettiği doğal bir haz ve heyecan değil, yasağı çiğneme geriliminin (şimdilik, bilinçdışı ensest eylemde suçüstü yakalanma korkusu diyelim) ürettiği heyecandı ve ne yazık ki, yasak eylemin kendi saf hazzı ve heyecanı sanılıyordu. Bu nedenle yasak olanı yapmanın heyecanı ve gerilimi (yani yakalanma korkusu ve heyecanı), aslında o nötr eylemin verdiği haz ve heyecan sanılır. Yani heyecanın kaynağı, yasaklanan eylem değil, yasağın kendisidir. Peki, nasıl oluyor da böyle bir sonuç ortaya çıkabiliyor? Özellikle cinsel tabu alanını örnek olarak ele alalım: Her cinsel yasak, bilinçdışı kodlarda Ödipal-ensest

anlamı ve onun arkasında da baskılanmış ensest ötesi ve dışı eksiksiz kayıp hazzı vaat ettiği, gizlediği, onu ima ettiği için, haz ve heyecan beklentisine gebedir. Baskılanmış, ensest ötesi ve dışı olan eksiksiz kayıp hazdan ne anlamamız gerekir? Ergenlikte açığa çıkması nedeniyle ensest ötesi olan, ama Ödipal dönemde ensest suçluluğa bulaşılmışlıktan dolayı, ergenlik döneminde de ensest suçluluğu ile yüklenmiş olan cinsel hazlar… Yeri gelmişken bir ara düşünce olarak şu notu ilave edip, alt paragrafta düşüncelerimizi geliştirmeye devam edelim: Ancak, yasak cinsel ilişkiler, yine de ensest ötesi kayıp hazzın, yani eksiksiz saf OGP hazzının açığa çıkmasıyla sonuçlanmayacaktır. Böyle bir örneğe rastlanmamıştır. Çünkü kastre özne, kastrasyonların kapattığı haz alanını, yasakları çiğneyerek hayata geçiremez.

Ödipal dönemde toplumca konulmuş cinsel yasağın baskısı, eksiksiz orgazm hazzının güncel cinsel ilişkilerdeki tatminini de, arzunun toplumca onaylanmış nesnesi ile yaşanacak kastre-kısıtlı cinsel tatminleri de engeller. Ama her şeyden önce sözü edilen bu yasak, başlangıç olarak, Ödipal yasak üçgeninde üretilmiş kısıtlı hazların tatminini, NNO hazlarının yaşanması anlamındaki hazların tatminini engeller. Ataerkil kültürlerin bir yandan kadın-erkek ilişkilerini onaylarken, bir yandan bu ilişkileri baskı altına alan yasaklarının yarattığı yıkıcı sonuçları hatırlamak yeterli bir fikir verecektir. Bunlar toplumca onaylanmış ilişkilerdir, ama hazların tatmininde sürekli engellerle karşılaşılır. Örneğin yasal evliliklerde çiftler arasında haz ve doyumda çok sık karşılaşılan ciddi tıkanıklıkları vb. hatırlayalım. Buna karşılık toplumca onaylanmamış arzu nesnesi ile yaşanacak ilişkide, bu nesnenin üzerine konulan yasağın yarattığı eklenti heyecan üzerinden tatmin sağlanır, daha fazlası değil. Şunu unutmayalım: Toplumsal düzenin illegal kabul ettiği cinsel ilişkilerde, yine de NNO tatmini seviyesinde bir haz tatmini sağlanır. Yasağın, arzu ve heyecan üretme sanısının nedeni, her zaman, hazzın kendi sınırlı tansiyonu üzerine bindirilen bu türden eklenti heyecanlardır. Ama bu eklenti heyecanlar, saf halinde erotik bir heyecan değil, bir hırsızlık heyecanıdır. Bir üst paragrafın sonuna doğru, yasağın heyecan üreten potansiyelinin arkasındaki Ödipal-ensest etken ve bu etkenin de arkasındaki örtük ensest ötesi eksiksiz kayıp haz etkeni, aslında öznenin peşinden koştuğu bir haz vaadi ve yanılsaması olarak açıklanmıştı. Ama bu örneklerin hepsinde üretilen haz, kastre bir hazdır, hiçbiri, kayıp hazzın açığa çıkması anlamında, kendi özgün bütünlüğüne erişemez. Sadece erotik hırsızlığın eklenti heyecanı, erotik haz sanılır, o kadar.

Var olduklarını hissetmek için, insanların tabuları çiğnemelerine aslında şaşmamak gerekir. Bu yollara başvurarak, yaşanmışlık adına bir şeyler üretmek istiyorlar. Oysa OGP düzlemine geçildiğinde, ruhsallığın tam merkezinde bulunan bu odak, varoluşun anlamını kendiliğinden ürettiği için, öznenin, özünde anlam üretmeyecek yollara yönelmesi de gereksiz hale gelir. Yani öyle bir şey olabilmeli ki, üzerindeki yasaklar kalktığında en yoğun haz ve heyecanları üretebilsin… İşte bu, OGP'dir. Öte yandan şu gerçeği iyice benimsemiş olmamız gerekir: Aslında tabuların, putların ürettiği korkular, dehşetler ve bunların basıncıyla yoğunlaşmış olduğu sanılan haz ve heyecanlar, hayalet yaşantılardır. O zaman bu korku ve dehşetlerin bir yanılsama olarak ürettikleri yasak haz, heyecan ve arzular da bu hayaletlerin hayaletleridir. Arkalarında kastrasyonların iptal ettiği kayıp haz saklı olduğu için, çekici görünürler. O zaman putları kırmamız gerekir, çünkü kırılan putun arka zemini, ima ettiği yanılsamalı arzular bakımından bomboştur. Bu gerçek görüldüğünde, anlamın aranacağı adres artık değişir.

Üst paragrafın devamı olarak şunları da söyleyebiliriz: Yanlış bilgiler üzerinden tutumlar ve tabular yapılanabilir mi? Evet! Çünkü hiçbir kültürün söylem ve değerlerinin fizik dünyada bir karşılığı yoktur ve kültürlerin söylemleri birbirleri ile çok yerde örtüşmez. Bu basit gerçek bile, tabusal söylemlerin dehşetinden kurtulmak, onların saçmalıklarını geride bırakmak için bir ilk adım olabilir.

3.Tabu, tabu nesnesini, arzu nesnesine dönüştürür. Çocuğun ilk çocuksu arzu (kışkırtılmış arzusunun) nesnesine, arzunun tatmini yasağı konulunca, tatmin edilemeyen bu arzu, talep hanesine yazılır. Ama özgün arzu nesnesine erişim yasaklandığı için bu talep, sürekli ikame arzu nesneleri üretir. İlk çocuksu arzu nesnesinin üzerine, tatminin yaşanması anlamında yasak konulduğu ve arzunun tatmini ilk nesnede yasaklandığı için, ikame nesnelerle de, eksiksiz tam kapasite tatminin hiçbir zaman gerçekleşemeyeceği ilişkiler yaşanacaktır. Daha vahimi, ilk arzu nesnesine konulan yasak ve engellenen ilk arzu tatmini, ergenlikteki en büyük arzu ve en büyük tatminin de (OGP) önceleyici ve gelecektekini geçmişte kastre eden failidir. Ne yazık ki OGP'nin ergenlikte açığa çıkacak olan

orgazmik haz boyutu, bilinçdışı ensest zinadan muaf cinsel ilişkiler kurabilmenin olanağı iken, cinsel bastırmalar, özneyi bilinçdışında yeniden Ödipal kökenli ensest figürlere, ensest zinaya bağlar.

Oysa OGP, özneyi, ilk arzu nesnesine bağımlı olmaktan kurtardığı için, sonraki arzu nesneleri artık ikame nesneler değil, sevgi ve emek üzerinden, demlenmiş ilişkiler içinden sahihlik değeri kazanmış özgün arzu nesneleridir.

VIII. BÖLÜM: PRİMAT PROJESİ

1.Daha önce "Yineleme Zorlanımı" adlı alt başlıkta, zorunluluk nedeniyle "primat projesi"ne değinmiştim. Burada primat projesine daha geniş bir çerçeveden yaklaşacağım: İnsan, içine doğduğu kültüre, öğrenme süreçleri üzerinden katılır. Kültürünün geleneklerini öğrenir, dilini öğrenir, böylece konuşan insana dönüşür, kültürün insanı olmak ancak böyle gerçekleşir. "Şempanze Çocuklar" hakkında kısa bir bilgi edinmek, bu gerçeği apaçık biçimde gösterir. İnternet'e bu başlık altında girilerek gerekli bilgiler edinilebilir.

Primat yavruları yetişkin primatlardan izole edilirlerse, üreme çağına geldiklerinde cinsel hayatları olmuyor. Cinselliği bir önceki nesilden görerek transfer etmek zorunda oldukları için, onlara cinselliği öğretecek canlı modelleri izleme fırsatını kaçırmış oluyorlar. Burada bir bakıma, zamanında aktifleşmesi gereken ayna nöronları etkisi gibi bir süreçten söz edebiliriz… İnsan kültüründe ise, elbette ahlaki kaygılar nedeniyle, cinselliğin bireysel alan olarak izole edilmesi, küçük çocukların canlı modeller üzerinden yetişkin insan cinselliğini öğrenmelerini imkânsız hale getiriyor. Bu yüzden "İnsan cinselliği gerçekten de nasıl bir şeydir?" sorusunu net olarak yanıtlayamıyoruz. İnsan cinselliği, kültürün ahlaki kaygılarına bağlı olarak kişisel mahremiyete terk edildiği için, herkesin sağlıklı bir cinsellik yaşayıp yaşayamadığı sorusu açıkça yanıtlanamıyor. Ancak cinsel bastırmalar ve bilinçdışı sansür nedeniyle, cinselliğin son derece problemli yaşandığını söyleyebiliriz. Özetle insan yavrusu, NN düzlemdeki cinselliğin bile en sağlıklı örneğini, doğru dürüst öğrenme şansına sahip değildir. Bu açıdan baktığımızda, OGP'yi bir önceki nesilden modellemeyle hayata aktarmak neredeyse bütünüyle imkânsızdır. Ayrıca hakiki bir OGP modeli bulunmaması ve cinselliğin bireysel mahremiyet alanına terk edilmesi nedeniyle de imkânsız... Çünkü insan yavrusunun, eksiksiz orgazm tatminine erişebilen cinselliğin örneklerini de bir önceki nesilden öğrenmesi gerekir. Bir önceki yetişkin neslin, elbette ataerkil kültürlerdeki eksiltilmiş bir cinselliği yaşadığını, bu nedenle küçük çocuğa aslında hiçbir şey öğretemeyeceğini, daha doğrusu kendisinin dertlerle yüklü cinselliğinden başka bir şey öğretemeyeceğini bir kenara bırakırsak, geriye şu gerçek kalır: İnsan yavrusu, dertlerle yüklü bir cinselliğe terk edilmiş olsa da bilinçdışı bir eğilimle, libidinal füzyondan miras yoluyla doğasının bir parçası haline gelen ve eksiksiz orgazm hazzında tamamlanması gereken cinsel programını, ısrarlı bir taleple hayata aktarmak ister. Çünkü bu programın bilinçdışından gelen basıncına mâruz kalmaktadır. Ama bu program kendiliğinden de hayata geçmez. Bunun sebebi insanda cinsel programların (OGP bile olsa) öğrenme süreçleri ile işlemeye başlamasıdır, tıpkı diğer primatlarda olduğu gibi… Tabii cinselliğin öğrenme süreçleri üzerinden hayata geçişi, çocuğu ilerde, yani ergenlik dönemi ve sonrasında OGP düzlemine taşıyabilecekse anlamlı olacaktır. Ancak OGP öznesi anne-babaların varlığı, yine de bilinçdışı transferlerle küçük çocuğun OGP düzlemine olabildiğince yerleşmesini kolaylaştıracaktır. Yani, küçük çocuğun fiili yetişkin cinsel ilişkilerini izlemesini pek de gerektirmeden… Kısacası insan, bilinçdışının gizli gündemi doğrultusunda, onu OGP'ye taşıyacak cinselliği öğrenmek istiyor. Susuzluğu ancak o zaman dinecektir. Bunca cinsel eğitim programlarının insanlara asıl istediklerini verememesi, bilinçdışındaki bir talebi, yani OGP'yi elde etmeyi mümkün kılamaması nedeniyledir. Kısacası "primat projesi", insanın OGP düzlemine yerleşebilmek için, bütün hayatı boyunca acı çekerek bilinçdışındaki bitmez tükenmez ısrarlı talebini anlatır. Yine öznenin üstü örtük biçimde, kendisine bu kayıp hazzı verebileceğine, daha doğrusu yapılandırmak üzere kendisine aktarabileceğine dair sanal bir hemcins ötekinden beklentisi ve hemcins ötekinde bulunduğunu varsaydığı eksiksiz orgazm ile özdeşleşme girişimleri de "eşcinsleşme" programı ve sürecidir. Aslında primat projesi bir programdır ve onun modellemeler üzerinden hayata geçişi, süreç olarak "eşcinsleşme" sürecidir. Burada, modellemeler ile bir bakıma Freud'un gaddar "ilkel baba" figürünün tam tersi olarak sağlıklı, kendinde olanı ötekinde de gönül hoşnutluğu ile onaylayan ve teşvik eden bir "ilksel baba"dan ve eşcinsleşme nesnelerinden söz ediyoruz. Belki de küçük çocuk, cinsel baskı ve tehditlere hiç mâruz kalmamış olsaydı, baskılarla üretilmiş gizil dönemde de yaşı ile uyumlu cinsel haz ve doyum yaşantıları engellenmeden devam etseydi, yani ergenliğe geçişe hazırlıksız yakalanmasaydı, ergenliğe eriştiğinde kendiliğinden OGP düzlemine yerleşebilirdi. Bu düşünceyi bir ihtimal olarak saklı tutmada yarar var. Çünkü Trobriand adalarının küçük çocukları aynen bu süreci yaşıyorlardı. Ancak bu

çocuklar da altı yaşından itibaren karşı cins kardeşler arasındaki ensest yasağı kastrasyonlarına mâruz kaldıkları için, orgazm tatminlerinin eksiksiz bir tatmin olup olmadığı konusunda Malinowsky bir bilgi vermiyor**.**

Freud'un hastaları ama genelde kadın hastaları, çocukluklarında, her nedense genel olarak da hep babaları veya yetişkin erkek akrabalarının cinsel tacizlerine uğramış olduklarını ya da anne babalarının tanık olunmuş cinsel ilişkilerinin kendilerini travmatize ettiğini söylüyorlardı. Sonradan Freud, hastalarının kendisine anlattıkları bu sahnelerin pek çoğunun yalan (fantezi) olduğunu öğrenince epey hayal kırıklığı yaşamıştı. Bizi burada başka bir şey ilgilendiriyor. Hastalar, birbirinden habersiz anlattıkları ama şaşılacak şekilde ortak paydada birleşen ve çoğu uydurma olan bu ilk sahne ile aslında hangi örtük talebi dile getiriyorlardı? Yanıtı şöyle verebiliriz sanıyorum: İnsan zihninin, sanki verili bir programa bağlı olarak işliyormuş gibi ilk sahne denilen fanteziye takılı kalması, onu sanki gerçekleşmiş gibi tasarımlamaları aslında primat projesinin hayata geçmek isteyen talebidir. Yani bu hastalar primat projesini yürürlüğe koymak istiyorlardı, onun bilinçdışı basıncı nedeniyle böyle yapıyorlardı.

Öteki hemcins öznede bulunduğu var sayılan büyük orgazmla özdeşleşme çabası, bu özdeşleşme peşinde olan erkeğin kendisi tarafından eşcinsellik eğilimi sanılarak (eşcinsellik kaygısı anlamında) gereksiz bir kaygı yaratabilir. Çünkü primat projesi ve özellikle eşcinsleşme süreci, homofobik bakış açısından belli oranda eşcinsel bir ima taşıdığı için, homofobik bir toplumda eril öznenin işi gerçekten çok zordur. Oysa eşcinsleşme eğilimi ve talebi, heteroseksüelliği daha güçlü kılma hedefine yöneliktir. Genetik programımızda bulunan primat projesinin hayata geçmek isteyen talebi olarak da özne bu asli hedefinden asla vazgeçmeyecektir. Çünkü kültürün uyguladığı mahremiyet izolasyonu, primat projesini gerçekte iptal edemez, daha tehlikeli olacak şekilde bilinçdışına bastırır. Öznenin hemcins ötekinin hazzını izleme yönündeki bilinçdışı talebinin üzerine konulan yasak anlamında bastırır, ama aynı yasak pornografide defalarca delinir… Bu proje hayata geçebilmek için, özneye bilinçdışından sürekli baskı uygular. Bu nedenle her erkeğin öbür erkeklerde, onların orgazmının nasıl olduğuna ilişkin tanık olma arzusu hep kalır. Grup seks eylemlerine biraz da bu açıdan bakmak gerekir. Bu talep aynı zamanda kadın cephesinde de kendi hemcinsleri ile ilgili olarak geçerlidir. Freud'un hastalarından "Dora"nın vaka öyküsü, ağırlıklı olarak bu temayı anlatır. Dora'nın ötekinin hazzına –Bayan K'nınkine- yönelik merak ya da bu hazla özdeşleşme talebi tezimiz açısından tipik bir örnektir. Oysa, cinsel tatmin hazlarını eksiksiz yaşayan özne, ötekinin cinsel hazlarını merak etmez.

Bunca pornografi filmlerine rağmen insanların cinsel yönden, sahih bir tatmin düzeyine erişememeleri, sunulan cinsel ilişki modellerinin, izleyenleri eksiksiz orgazm hazzına taşıma kapasitesinden yoksun sağlıksızlığının bir kanıtıdır. Öte yandan bu pornografi filmlerinde sahih, eksiksiz orgazm tatmini örnekleri sunulabilseydi, yetişkin izleyiciler için buradan verimli bir sonuç elde edilebilir miydi? Hayır! Öncelikle böyle bir haz transferini mümkün kılacak özdeşleşme süreci açığa çıkamazdı. Böyle bir transfer, ancak çocukluk döneminde, küçük çocuğun hemcins ebeveyne yönelik idealizasyon aktarımları içinden kopyalanabilirdi; bu nedenle yetişkin özne böyle bir şansa asla sahip değildir. Bilinçdışı çatışmalar, ataerkil kültürün özneyi cinsel yönden hasta ve tutsak kılmış kayıtları temizlenmeden, iyileşme yönünde nispi de olsa bir sonuç alınamaz. Eğer bu engeller, yani çatışmalı bilinçdışı kayıtlar aşılabilirse, yetişkin özne için küçük bir umut söz konusu olabilir, ama OGP'ye geçme anlamında değil. Kısacası şu ya da bu biçimde hemcins ötekinin orgazmına tanık olan erkek, mevcut örneklerin hazdaki kısıtlılıklarından dolayı aslında OGP'ye tanık olamayacaktır. Aslında yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı OGP'ye tanık olma durumu da onu kurtaramayacaktır. Bu nedenle, OGP'ye taşınma programı, hedefine ulaşamayacağı için, peşinde koştuğu primat projesi asla hayata geçemeyecektir. Ama eril özne bu talebinden asla caymayacaktır. O zaman, orgazmlarına tanık olmadığı diğer erkekleri merak alanı içine almaya devam edecektir, hani bunların birinden birinde belki aradığı sağlıklı örneği bulabilecektir. Bilinçdışı tuzakların sonucu olan bu sanal arayış ne zaman sona erer? Erkeğin kendisi OGP'ye eriştiğinde.

Erkek çocuğun babayla toplumsal cinsel kimlik özdeşleşmesi, babanın görünen erkek kimliği formatı ve ilettiği sözel mesajlar üzerindendir. Ama bu toplumsal cinsel kimlik özdeşleşmeleri asla babanın cinsel potansiyelini (o her ne ise, her ne kadarsa) erkek çocuğa iletemez. Çünkü babayla NN düzeyde eşit orgazm özdeşleşmeleri, toplumsal cinsel kimlik özdeşleşmeleri üzerinden değil, ancak

bilinçdışı transferlerle gerçekleşir. Ayrıca ahlak anlayışımız, röntgenci ve teşhirci görünen böyle bir tanık olma-izleme eylemine de izin vermez. Hoş izin verilseydi de çocuğun tanık olacağı ilk sahne, sağlıklı bir sahne mi olacaktı yoksa çok kötü bir örnek mi? Elbette kötü bir örnek olacaktı ve bu örnek, zaten primat projesine bağlı sağlıklı bir eşcinsleşme sürecini küçük çocuğa aktarıp onun varlığında yapılandıramayacaktı, çünkü hemcins ebeveyn, kendisinde olmayanı nasıl aktarabilirdi ki!

Eşcinsleşme sürecini harekete geçiren, öznenin hemcins ötekinde bulunduğunu varsaydığı büyük orgazmla özdeşleşme talebidir ve bu özdeşleşme, öznedeki OGP kaydını harekete geçirerek hayata aktarır, eğer tüm koşullar yerine getirilebilmiş olsaydı. Primat projesinin hayata geçmek isteyen talebi son derece güçlü bir taleptir. Erkek ya da dişi öznenin kendi biyolojik erkekliğini ve dişiliğini eksiksiz orgazm hazzında, OGP'de tamamlama hedefine yöneliktir.

2.Karşı cins ilişkide partnerin orgazm seviyesi, kapasite açılması anlamında, ötekinde bu seviye ile ilişkilendirilebilecek bir erotik tetiklenme yaratabilir. Öteki, arzuda tetiklenmiş olarak partnerin orgazm kapasitesini belli bir oranda –partnerde tanık olduğu ve kendisindeki bilinçdışı çatışmaları aşabilmiş olduğu miktara bağlı olarak- kendisinde kopyalayabilir. Ama eğer partner OGP öznesi ise, ondaki bu potansiyelin öteki tarafından bütünüyle kopyalanması güvencesini hiç vermez. Elde edilecek sonuç, OGP öznesi olmayanın, kendisi ile hesaplaşmışlığının, korku ve komplekslerini aşmışlığının derecesi ile ilgilidir, ama asla OGP'ye erişme anlamında bir sonuç değildir. Eğer içlerinden biri OGP öznesi olan iki özne arasında (karşı cins ilişkilerinde) aşk ilişkisi söz konusu ise ve aşk da bir özdeşleşme süreci başlatacağı için, primat projesinin başarı şansı bu örneklerde sınırlı bir ölçüde var demektir. Sınırlı oluşunun sebebi şudur: Primat projesi, hemcinsler arasında işler gibi görünüyor. Ancak bu tespitten yola çıkarak, eşcinsel ilişkilerin, primat projesini hayata geçirebileceğini, eksiksiz orgazmı serbest bırakacağını sanmak çok yanlıştır. Ayrıca böyle bir orgazmik özdeşleşme için çocukluğun kastre edilmemiş cinselliğinin, cinsel aktarımlarının açığa çıkması gerekir ki bu, tamamen bir analiz ustalığını zorunlu kılar. Öte yandan primat projesi, eril öznenin çocukluk dönemi ile ilgilidir ve ancak o dönemde ideal bir babanın varlığı üzerinden mümkündür, ki böyle bir ilişki kipinin güncel boyutta yapılandırılması imkânsız gibidir. İşte sınırlı ölçüde de olsa işleyen bu süreç, primat projesi hakkında kısmî bir örnektir.

3.Güncel karşıt ebeveyn ya da karşı cins kardeş ile ensest ilişki OGP açılımını sağlar mı? Hayır! Freud'un Ödipal kompleks gerçeğini bulgulamasından sonra bazı kafalarda, sorunu kolay çözüme eriştirme, Ödipal kompleksi aşma yönünde saçma bir akıl yürütmedir bu (gariptir ama böyle sorular sorulabiliyor). Böyle bir şey ne önerilir ne de kabul edilebilir. Ama böyle bir yolun sonuç vermeyeceğine, ahlaki kaygıların dışında gerekçeli bir açıklama getirilmelidir: Ödipal dönemde belli bir oranda karşıt ebeveyne yönelik erotik bağlanma diyebileceğimiz ilişki modeli, geçmişteki küçük çocuk ve geçmişteki karşıt ebeveyn ile ilgilidir. Bunun güncel özne ve güncel karşıt ebeveyn ile bir ilgisi yoktur. Ayrıca, karşıt ebeveynin çocuğuna karşı ilgisini sevgi ve şefkat duyguları yapılandırır; eğer karşıt ebeveynin kendisinin bir problemi yoksa bu böyledir. Öte yandan güncel öznenin güncel cinsel ilişkileri zaten kötü giderken, kendisi de cinsel tatminlerinde kısıtlı olan karşıt ebeveyn ile kurulacak bir cinsel ilişki, problemi neden ortadan kaldırsın ki! Sonra şu da var: Aslında öznenin karşıt ebeveyne yönelik erotik bağı, ensest dehşeti nedeniyle özne tarafından abartılı hissedilmektedir. Öznenin ensest dehşeti nedeniyle bastırılmış cinselliği, ensest ilişkide neden çözüme erişsin ki? Ayrıca böyle bir ilişki, öznenin bilinçdışı ensest trajedisini daha da ağırlaştırır. Beri yandan karşıt ebeveynden sevgi ve şefkat gören çocuğun, karşıt ebeveyne yönelik ana eksendeki duyguları da sevgi ve sevecenliktir. Bu iki duygudur ki özneden karşıt ebeveyne yönelebilecek ensest ilişki talebinin doğal bariyerleridir. Bu temel gerçekler nedeniyle böyle bir ensest ilişki neden gerekli olsun ki? Ayrıca karşıt ebeveynler de OGP kısıtlılığına mâruz kalmış oldukları için, onlarla kurulacak ensest ilişkide primat projesi, onların hâlihazırdaki eksik potansiyelinin kopyalanmasının ötesine geçemez. Öte yandan karşı cins ebeveynle cinsel bir ilişki, Ödipal problemi çözemez, çünkü böyle bir ilişki kurulsa bile öznedeki bilinçdışı ensest yasağı ve Ödipal çatışma odakları, hazdaki kısıtlayıcı varlığını bu ilişkide de sürdüreceği için, süreç Ödipal'in aşılıp OGP'nin açığa çıkması şeklinde işleyemez. Özetle böyle bir ilişki son derece mantıksız ve aptalca olur, sonuç vermez. Öznedeki OGP kısıtlılığı problemi, bir analiz konusudur ve çözümü de

pek o kadar kolay değildir. İzlenebilecek en akılcı yol, bundan böyle küçük çocukların üzerine ensest dehşetinin ağırlığını yüklememek, Ödipal dönemi bir işkence sürecine dönüştürmemektir. Bu, yetişkinlere düşen bir görevdir.

Özne kendisi OGP düzlemine geçtiğinde, çocukluğunda karşıt ebeveyne yönelik ensest eğiliminin, aslında yaşatılan ensest dehşeti nedeniyle kendisi tarafından nasıl abartıldığını fark edecek, OGP düzlemine geçinceye kadar o odağa nasıl bağımlı yaşadığını, gereksiz yere bir bardak suda nasıl fırtına kopartıldığını görecektir. Çünkü OGP düzlemine geçtiğinde, çocuksu örüntülerinden kurtarılmış yetişkin cinsel haz boyutunun kazandırdığı farkındalık içinden, çocuksu cinselliğin saçmalıklarını, yetişkinliğinde bile kendisini aktif olarak etkilemiş gereksiz korkularını görüp, bu dönemi geride bırakacaktır; elbette OGP düzlemine geçebilirse. Yoksa nevroz ömür boyu bakidir.

4.Primat projesi ve eşcinsleşme sürecine iyi bir örnek teşkil etmesi nedeniyle Dr. Cem Keçe'nin "Eşcinsellik Kader Değildir" adlı kitabından bir bölümü buraya alıyorum. Bu bölümde terapi gören Bülent (takma isim) isimli bir kişi, gördüğü eşcinsel içerikli bir düşü anlatıyor:

"Bülent: Benim boşalmama neden olan görüntü, kaslı bir erkek masturbasyon yapıyor ama onun masturbasyon yaparken hissettiği hisleri ben hissediyorum. Ben boşalıyorum ama rüyamda gördüğüm, masturbasyon yapan erkek boşalmıyor. Onun yerine ben boşalıyorum." (Keçe 2009: 402)

Bu düşte, eşcinsel arzu nesnesi olan erkeğin orgazmik haz kapasitesi ile onun kaslı beden yapısı arasında bir bağlantı kurulmuş. Sanki kaslı erkek bedeni, kaliteli bir orgazmın önkoşuluymuş gibi. Kendi eksik erkekliğinin, aslında kendisinin kayıp orgazm kapasitesinin tamamlayıcısı olarak kurguladığı bu kaslı erkek fantezisinde (rüyasında) Bülent şöyle bir ön yargı içindedir: "Arzu duyulan kaslı eşcinsel arzu nesnesi, herhalde aynı zamanda eksiksiz orgazmı yaşama bakımından güçlü olmalı." Yani kaslı erkek bedeni ile eksiksiz orgazm yetisi arasında, Bülent, kendi ön kabullerine bağlı mantık dışı bir ilinti kurmaktadır. Oysa kaslı olmakla eksiksiz orgazm hazzını yaşamak arasında en ufak bir bağlantı dahi yoktur. Bilinçdışı dinamikler açısından baktığımızda Bülent, gizliden gizliye işleyen primat projesi ve eşcinsleşme süreçlerinin talepleri doğrultusunda, erotik yönden güçlü olduğunu varsaydığı rüyasındaki eril öznenin, eksiksiz zannettiği orgazm hazzı ile özdeşleşmeyi istemektedir. Ama Bülent'in, rüyadaki boşalmasının hazzı, elbette, geçmişte mâruz kalmış olduğu ensest yasağı ve kastrasyon baskıları nedeniyle düşük düzeyde olacaktır kaçınılmaz olarak. Çünkü Bülent de kastre edilmiş bir özne olarak –rüyasının içeriği ne olursa olsun, ister heteroseksüel, isterse eşcinsel temada olsun- kültürün her ortalama öznesi gibi orgazm hazzındaki kısıtlılığı aşamaz. Ayrıca, rüyadaki kaslı erkeğin orgazmı da düşük seviyede olacaktı. Ama her şeye rağmen bu rüyada, "primat projesi"ni hayata geçirme ve hazda eşcinsleşme talebi çok açık biçimde görülüyor. Bu rüya, aslında kendi kayıp eril hazzını arayan bir öznenin eşcinsel formatlara dönüşmüş ve bu formatlar üzerinden, örtük ve asli talebini anlatıyor. Bülent'in kaslı eril öznede var saydığı muhteşem orgazm kapasitesi, kendi kayıp orgazm kapasitesine denk gelir.

ÜÇLÜ

Öznenin cinsiyetine bağlı olarak, iki erkek bir kadın ya da iki kadın bir erkek şeklinde düşlenen erotik fantezilerde özne, cinsel ilişkisine tanık olduğu, aslında röntgenlediği hemcinsinden erotik transfer yapma ve böylece bilinçdışı bir itilimle, cinselliğinin kayıp haz boyutunu ele geçirme peşindedir. Ödipal dönemin kastrasyonları sonucunda yitirdiği OGP olanağını ve gündeme gelememiş primat projesi ve eşcinsleşme sürecini, yine bilinçdışı bir itilimle onarma peşinde olan özne, bu fantezisiyle gizli gündemini hayata geçirmek ister. Ayrıca bu fantezi Freudyen kuramın geçerli olduğu NN düzlemdeki öznenin geride bırakılamamış bilinçdışı ensest arzu ve taleplerini, fantezinin kabul edilebilir zemininde örtük bir biçimde meşrulaştırarak, bir yandan bu arzuların tatminine, öte yandan ensest arzunun yarattığı suçluluk duygusunu geçici bir süre yatıştırmaya hizmet etmektedir.

Erkek, sevgilisiyle yattığı fantezide, ikinci bir erkeği sevgilisi ile ilişkiye girmiş görüyor ve bundan erotik haz alıyorsa, bunun kastre özne nezdindeki anlamı nedir? Yanıtı şöyle verebiliriz: Anneye yönelik ama bilincine varılamadığı için aşılarak geride bırakılamamış bilinçdışı ensestüel talep… Ödipal'in bilinçdışı ensest tuzağında kıstırılmış özne adeta şöyle düşünür: "Anne bana yasaksa, benim

vekil tayin ettiğim biri bunu, bir anne ikamesi olan sevgilimle benim adıma yapsın ve üstü kapalı bir biçimde ben de annemle birleşmenin yasak hazzını, annemle böyle bir ilişkiye girmemiş görünerek fantezimde yaşayayım." Bilinçdışında anne gibi yorumlanan, anneleştirilen partnere fantezide böyle bir rol verilir. Fantezideki ikinci erkek ise kendi ikamesi olarak öznenin asli talebini maskeler. Ya da eril özne, kendisi sevgilisi ile özdeşleşerek, öteki eril özne ile sembolik bir eşcinsel ilişki kurmuş olur.

Şu argo ifadeler anneye yönelik bilinçdışı ensestüel talebi doğrular gibi görünmektedir. Bu argo ifadelerde, anneye yönelik ensestüel talebin bilinç düzeyine çok yakın olduğunu da belirtelim:

"Yalan söylüyorsam anamı s..ks…nler." (vekil tayini)

"Yapmazsam anam avr…d…m olsun." (açık ensestüel talep ya da Ödipal kompleksin Türkçesi; Can Yücel'in ifadesi ile "anam avr…d…m olsun" kompleksi)

Üçlü fantezideki vekil erkek figür de seçilme itibariyle hangi güdülerle tercih edilmiştir? Öznenin eksikliklerden arınmış ideal ikizi midir? Baba ikamesi midir? Eşcinsel bir tercih objesi midir? Ya da primat projesinin, eşcinsleşme sürecinin hayata geçmek isteyen talebi midir? Belki de her öznenin kendi gizli gündemine bağlı olarak bunlardan biri ya da öteki.

IX. BÖLÜM: EŞCİNSLEŞME

Eşcinsleşme süreci hakkında bilgi almak isteyen okuyucu, "Sözlük" bölümündeki tanımlamaya bakabilir. Ama şu kısa notu ilave edelim: Kastrasyonların egemen olduğu kültürlerde, küçük çocuğun hemcins ebeveynle ruhsal içerikler ve toplumsal cinsel kimlik itibariyle aynılaşmasına, benzeşmesine bilinen anlamı ile "özdeşleşme" diyebiliriz. Bu özdeşleşmede, hemcins ebeveynin, haz yaşama kapasitesindeki her anlamda kısıtlı cinsel erki ile de özdeşleşilir. Oysa "eşcinsleşme", zorunlu olmayan kastrasyonların olabildiğince aşıldığı bir ilişki kipinde, küçük çocuğun, hemcins ebeveynin ketlenmemiş cinsel erki ile aynılaşma, benzeşme sürecidir. Bu iki kavramın işaret ettiği ruhsal içerikler bakımından, aralarında, eşcinsleşme süreci lehine çok ciddi kalite farkları vardır. Kastrasyonların ve ima edilmiş ensest suçluluğunun yol açtığı nevrozlardan muaf olma ve selfin kendi psişik olanaklarının hayata geçirilmesi bakımından çok ciddi farklar vardır…

1.CİNSEL PROJENİN TAMAMLANMASI

1.Varlık dünyası, libido yoluyla tanınır ya da başka bir ifadeyle, dünya-varlık, libidinal yatırımlar, duygu yatırımları yoluyla tanınır. Böyle bir yatırımı yapamadığı için, dış dünyayı tanıma ve insan ilişkilerini kavrama anlamında, ileri şizofrenin kafası bu nedenle karmakarışıktır. İster doğaya duyduğumuz ilgide ister insanlara duyduğumuz ilgide açığa çıksın, libidinal yatırımlar ya da emosyonel (duygusal) yatırımlar, tüm ilişki kiplerimizin merkezindedir. İlişki kuracağımız varlıklar olmadan libidinal yatırımlar hayata geçemez. Bu nedenle öznenin libidinal yatırımlarını hayata geçirilebilmesi için, dış dünyayla, onun sunduğu tüm varlıklarla ilişki kurması zorunludur. Kısacası emosyonel yatırım yapılacak nesneler olmadan libidinal yatırımlar hayata geçemez, bu yüzden dış dünyanın varlığı gereklidir. Böyle bir ilişki kurulamadığı zaman, aktarımları boşluğa yansıyan libido, mâruz kaldığı sonucu, özneye emosyonel boşluk algısı olarak iade eder. Katlanılamayacak kadar ağır bir yaşantı olan bu boşluk algısı, hele öznede güçlü bir ego yapılanması ve geçmişten devralınmış anlamlı nesne ilişkileri kayıtları yoksa**,** insanların neden sürekli libidinal yatırım yapabilecekleri "ötekiler"i aradığını açıklar. Bu psişik temel gerçek, bize, tecrit edilmenin insan için neden ağır bir ceza olduğunu da açıklar. Aynı yasa, bizim cinsel dünyamız ve yapacağımız erotik yatırımlar için de geçerlidir, hem de çok ağırlıklı olarak. İnsanın genital olgunlaşması, anlamlı cinsel yatırım süreçlerinden geçmesi, yine aynı yasanın denetimi altındadır.

İnsanın belirttiğimiz anlamda doyumlu nesne ilişkilerini ve cinsel olgunlaşma süreçlerini hayata geçirebilmesi şu iki eksende de ilerler:

a) Eşcinsleşme süreci: Başka bir ifadeyle hemcins ebeveyn ile cinselliğin ruhsal içeriklerinde aynılaşma… Onun cinsel hazzı eksiksiz yaşama kapasitesinin, ergenlikte hayata geçmek üzere küçük çocuğa transferi… Bu olanağın kastrasyon ağırlıklı kültürlerde hemcins ebeveyn için de küçük çocuk için de olanaksız olduğunu ayrıca belirtelim.

b) Zıtcinselleşme süreci: Yani karşıt ebeveynin cinsel arzu boyutunun –karşı cins ebeveynin arzu boyutunun kastrasyonlara kurban edilmemiş olması koşuluyla- heteroseksüelliği güçlendirici bir eksen olarak ruhsallığın içine alınması…

Bu iki süreç için şimdilik kısaca şunları belirtelim: a)Eşcinsleşme süreci yaşanıp tamamlanmadan, yani OGP, primat projesi eşliğinde olabildiğince hayata geçmeden, kendi cinsimizle özdeş ruhsal içeriklerin paylaşımı üzerinden insani ilişkiler; b)zıtcinsleşme veya karşı cinsin arzu boyutunun, heteroseksüelliğin hizmetinde kullanılmak üzere içselleştirilmesi süreci yaşanıp tamamlanmadan karşı cinsle tatminli heteroseksüel ilişki yaşanamaz. Bütün bu süreçlerin hayata geçebilmesinin, "ötekiler"e sürekli libidinal (ruhsal) yatırımlar yapabilme kapasitesi ile bağlantılı olduğunu tekrar belirtelim.

OGP'nin hayata geçmesi, özellikle eril öznede, psişik bütünleşmeyi sağlar ve hemcinsi ile rekabet gereksinmesini gündemden düşürür, hem de hemcinse yönelik örtük eşcinsel yatırımları (eğer varsa, heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutundan üreyenleri de) en alt seviyelere kadar indirip, sadece dostluk ilişkilerini mümkün kılacak olanını, yani heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutunu rezervlerinde tuttuğu için, daha deseksüalize edilmiş hemcins ilişkilerini gündeme getirir. Bu nedenle

şu tespiti yapabiliriz: 1) Bir yandan hemcinslerimizle, sağlıklı dostluk ilişkileri kurmamızı sağlayan özbeğeni kökenli seçimlerimiz ve aynı zamanda, bilinçdışı otoerotik eşcinsel beğeni ve seçimler vardır. Eğer açımlarsak: Özne, özbeğeni kökenli seçimlerinde, benlik ideali ve eril füzyon paylaşımları üzerinden dost seçimleri yapar. Ama bilinçdışı otoerotik eşcinsel beğeni üzerinden (öznenin kendisine yönelik erotik beğenisi üzerinden) seçim yaptığında, heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu üzerinden dış dünyada hemcins arkadaş seçimi yapıyor demektir. 2) Öte yandan nevrotik odaktan doğan eşcinsel seçim ve yönelimler vardır. Bu ifade ile Ödipal'in negatif ve pozitif yamaçlarına bağlı yönelimleri ve bu yamaçların bir maske gibi üzerini örttüğü, ama görünüşte aseksüel hemcins arkadaşlıkları kastediyoruz. Bunları birbirinden ayırmak gerekir. Birinci yönelim, eşcinsleşmenin ömür boyu sürecek bir yansıması ve sonucudur. Burada özne homofobiden uzaktadır. İkinci yönelimde ise homofobi, huzur kaçırmak için her an devrededir.

2.Eğer bir OGP öznesi olarak yetiştirilebilseydi, küçük erkek çocuğun narsisistik oto erotizmine (penisinden duyduğu kıvanç ve hoşnutluk) bağlı narsisistik self hoşnutluğu, yetişkin hayatında hemcinsleri ile ilişkilerine, kendini benzerlerinde sevme şeklinde yansırken, benzerleri ile self idealizasyonları üzerinden ilişkiler kurabilmesinin yolunu açacaktı. Ama mâruz kaldığı kastrasyonlar nedeniyle şimdi sadece, içeriği bomboş bir fallus iktidarı (kendinde kaybettiklerini temsil eden fallus iktidarı) yanılsamasının tuzağına düşmüştür. Bu yanılsamalı süreçte sadece hazzın muhteşem fallusuna sahipmiş gibi performatif ve teşhirci rollere soyunurken, başkalarını kandırsa bile kendini bir türlü rolünün aktörü olarak görememenin acısını derinden derine duyacaktır. Bu nedenle OGP hedefine varamayan eşcinsleşme süreçleri (aslında nevrotik özdeşleşme süreçleri), her zaman döllenmemiş bir yumurta gibidir; hazzın muhteşem fallusunu hayata davet edemez. Çünkü bir yandan nevrotik öznenin nevrotik çatışmalarla yüklü eşcinsleşme süreçleri; öte yandan Ödipal kastrasyonlar ve model olacak yetişkin bir OGP öznesinin yokluğu, ileri sürdüğümüz anlamdaki eşcinsleşme süreçlerini hayata taşıyamaz; sadece nevrotik çatışmalarla yüklü eşcinsleşme (nevrotik özdeşleşme) süreçlerini aktifleştirir.

3.Heteroseksüalitenin normal eşcinsel boyutu ne işe yarar? Daha önce bu konu ayrıntıları ile açıklanmıştı ama şimdi şu kısa notu düşelim: Heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu üzerinden hemcinslerimiz bizde erotik bir dalgalanma (ya da beğeni diyelim) yarattığında, karşı cinsten birinin bizi arzulayışındaki giz elimize geçmiş olur. O zaman nasıl arzulanmakta olduğumun hissini yaşayınca, karşı cinsin arzusunun derinliklerini algılamak (sezmek), karşı cinse duyacağım arzuyu tutuşturarak heteroseksüel ilişkiyi coşkulu bir biçimde başlatır.

Heteroseksüalitenin normal eşcinsel boyutunu biraz daha açalım: 1.Karşı cinsin arzu boyutunu içselleştirmenin ve 2.bundan ayrı bir eksen olarak, hemcins ebeveyn ile yaşanan eşcinsleşme süreçlerinin yol açtığı erotik dalgalanmalar (öğrenmeler) şeklinde süren iki eksenli cinsel özdeşleşme süreçleri karşımıza çıkar. Birincisi karşı cinsin arzu algısını içe taşırken, ikincisi erotik arzuda hemcins özdeşleşmelerin kapısını açar. Karşı cinsin arzu boyutu bu yolla içe taşınırken, hemcins beğeni nesnesine yapılan libidinal yatırım, aynı zamanda erotik arzu bakımından eşcinsleşme ekseninde ilerler. Hemcins ebeveyn ile yaşanan eşcinsleşme süreçleri, hemcins ebeveynin ya da hemcinsin karşı cinse yönelik arzusunu, ayna nöronları üzerinden sezmenin, bizde karşı cinse yönelik arzuyu tutuşturması nedeniyle açığa çıkar. Ama bu etkiler, öznede özdeşleşme süreci içinde işlemek üzere, özellikle idealizasyon aktarımları ana eksende olmak üzere (yukarıda 1. ve 2. no'lar) hemcinse, cinsel bir bağlanmayı ve ona yönelik bir kopyalamayı gündeme getirir. Hemcins beğeni nesnesine yapılan libidinal yatırım ise, aynı zamanda onun karşı cinse yönelik arzusunun, bizde karşı cinse yönelik arzuyu tutuşturucu modellik görevi ve bu özdeşleşmeye yapılan libidinal yatırımı mümkün kılması anlamındadır. İster içselleştirilmiş karşı cins arzu boyutumuz üzerinden olsun, ister hemcins cinselliğinin ortak paydalarını paylaşmanın sonucu olan erotik dalgalanmalar şeklinde olsun, kendi cinsimize duyacağımız bu çerçevedeki arzu, yani ilgi ve libidinal yatırım, ilgi nesnemiz olan hemcinsin karşı cinse duyduğu arzuyu içimizde yapılandırır, onun arzusu üzerinden, karşı cinsi arzulamayı öğreniriz. Özellikle bu kişi babamızsa ya da baba ikamesi ise… Bu ifadeyi açarsak şunu yazmamız gerekir: Eşcinsleşme nesnemizde olduğunu varsaydığımız, ama aslında kökü bizde var olan arzu,

ancak eşcinsleşme nesnemiz tarafından tetiklenerek psişik yapımızda dolaşıma girer… Devam ederek şunları da yazalım: OGP'yi ele geçirmek ve saklı eşcinsel boyutu geride bırakmak için, eşcinsleşme nesnesi aracılığı ile OGP üzerinden hayata aktarılan eşcinsleşme süreci, eksiksiz orgazm hazlarının yaşanacağı heteroseksüelliğe geçmenin zorunlu koşuludur. Böylece eşcinsleşme nesnesi, öznenin karşı cins dış nesnede kendi cinsel projesini tamamlamasının kapılarını açar.

4.Aşk, özdeşleşmenin mayasıdır, yani "onun gibi olma" yoluna çıkmaktır. Aşk, NN hemcins özdeşleşmelerinde ve OGP düzlemindeki eşcinsleşme süreçlerinde işleyen bir süreç olarak özdeşleşmelerin mayasıdır… Aşkın, özdeşleşmenin mayası olmasından şunu anlıyoruz: a)Karşı cins özdeşleşmelerinde idealizasyon eşliğindeki kısmî cinsel yatırımlar anlamında kısmî libidinal yatırımları ya da b)hemcins özdeşleşmelerinde, idealizasyon aktarımları ağırlıklı olmak üzere, kısmî erotik bağlanmalar anlamında libidinal yatırımları ve özdeşleşmeleri anlıyoruz…

Hemcins özdeşleşme ve eşcinsleşme süreçlerine, öteki ile bağ kurmayı, ona kenetlenmeyi sağlayacak belli bir erotik (libidinal) aktarım da katılır. OGP düzleminde seyreden eşcinsleştirici sürece yakından bakarsak: Eşcinsleşme nesnesinin arzusu ile özdeşleşmek üzere yapılandırıcı libidinal bir aktarım katılır. Katılır, çünkü OGP öznesi olan eşcinsleşme nesnesi, daima öznenin, cinsel potansiyelini canlandırıcı etkisiyle erotik aktarım ve uyarılmaların kaynağı ve hedefidir. Öznenin OGP düzlemine geçmesini sağlayacak libido patlaması, bu erotik aktarım ve uyarılmaların tetikleyici etkisi ile gerçekleşecektir. Eşcinsleşme nesnesi, bu yüzden uyarıcı ve canlandırıcı etkisiyle, öznenin ona libidinal yatırımlar yapması sonucunu getirir. Ama bu libidinal yatırımlar asli içyüzünde, karşı cinse yönelik uyarılmalarla ya da eşcinsel uyarılmalarla ilgisi olmayan ya da bu her iki eksenle çok kısmî bağlantıları olan eşcinsleştirici, özdeşletirici bir süreçtir. Bu ifadeleri biraz açarak şunları yazalım: Bu ilişki, hemcins ikili arasında mutlak bir karşı cins ilişkisi, yani onu taklit eden bir ilişki değildir ve mutlak eşcinsel bir ilişki de değildir. Ağırlıklı olarak öznenin karşı cinse yönelik arzu fırtınasını ayaklandıran bir süreçtir. Bu süreçte, öznenin bastırılmış çocuksu libidosu ile yetişkin libidosu, erotik bir potansiyel olarak güçlü bir patlamayla hayata doğar. Eşcinsleşme aktarımları, eşcinsleşme nesnesine yönelik olduğu içindir ki OGP, ancak bu özdeşleşmelerin içinden açığa çıkabilir.

Eşcinsleşme nesnesi, öznedeki eksiksiz haz yaşama anlamındaki cinsel potansiyeli ve eksiksiz orgazm kapasitesini, kastrasyonlara hiç mâruz kalmamış hali ile hayata davet eder. Böylece eşcinsleşme nesnesi, öznenin biyolojik cinsiyetinin karşı cinsteki hedef nesnesine ve psişesindeki karşı cins imago kayıtlarına uygun olan bir öteki'nde kendi cinsel projesini tamamlamasının kapılarını açar. Bir yandan da eşcinsleşme nesnesi, libidinal füzyonu hayata davet eden etkisiyle, yine libidinal füzyon üzerinde sağaltıcı ve onarıcı bir rol oynamıştır. Bu durumda, bastırılmış bütün vital kaynaklar, tüm canlılıkları ile yeniden hayata doğar. O zaman görürüz ki, insanın ruhsal yaşamı, kastrasyonların ketleyici etkisiyle libidinal füzyonun hayata doğmak isteyen talepleri arasında sürüp giden bir savaştır ya da ruhsal vakuma kaşı sürdürülen bir savaştır. Bu savaşın kastre özne bakımından kesin olarak kazanılması, öznenin, eşcinsleşme nesnesinin canlandırıcı etkilerine korkusuzca açık olma kapasitesi ile bağlantılıdır.

Eşcinsleşme süreci, kısmî eşcinsel erotik tetiklenmeler içerse de nihai olarak eşcinsel nesne seçimini gündeme getirmez, sonuç olarak heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu düzeyinde kalır. Bu süreç, kişinin kendi özgün cinsel olanaklarının içine yerleşmesinin ve mevcut heteroseksüel potansiyelinin güçlenmesinin, yani giderek bu hedefe daha çok yaklaşmasının, hemcins ilişkilerinin daha sağlıklı yapılanmasının, başka bir deyişle hemcinsi ile ortak ruhsal içerik paydalarında bütünleşmesinin ya da eril füzyonun yapılanmasının hizmetindedir.

5.OGP kısıtlılığını aşmış bir kişinin hemcinsinden, cinsel destek (erk transferi) ve aktarım olarak alacağı hiçbir şey yoktur. Çünkü cinsel projesi tamamlanmıştır. Aksine o bir şeyler verme konumundadır. Daha önce de çeşitli vesilelerle yazdıklarımızı, bir kere daha tekrarlarsak: Eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı her insan, bilinçdışı bir itilimle kendi OGP potansiyelini tamamlamak üzere öteki hemcinsinden bilinçdışı bir yanılsamayla bir şeyleri alıp kendi ruhsallığına katarak, açığını kapama peşindedir. Çünkü bir yanılsamaya kapılarak, bilinçdışında ötekinin OGP yönünden tam ve eksiksiz olduğunu düşünmektedir. Böylece kendisini eksiksiz orgazm hazlarında tamamlayacağını

sandığı cinsel transferleri sağlamak üzere, öteki ile cinsel özdeşleşmelerin, erotik tetiklenmelerin, hedefine varamayan eşcinsleşme süreçlerinin ardında sürüklenir durur. OGP'deki kısıtlılığın yarattığı bu yanılsama, pekçok heteroseksüel hemcinsler arasında sıkça rastlanan erotik uyarılmaların nedenlerindendir. Bu erotik uyarılmaların, zorunlu eşcinsel nesne seçimlerini gündeme getirmeyeceğini, ama daha çok geçici süreçler halinde eksen kaymalarına yol açacağını belirtelim. Ama ne yazık ki öteki de çoğu kez, OGP kısıtlılığından muzdariptir ve bu nedenle onun da erotik tamamlayıcı olarak verebileceği hiçbir şey yoktur. Paragrafın başında yazdığımızı tekrarlayarak şu kısa notu ilave edelim: OGP ele geçirildiğinde, öznenin, hemcinsinden alacağı bir şeyler kalmamış demektir. Yeter ki özne eski zihin haritası tuzaklarına yeniden düşmesin. Ama ne yazık ki bu tuzaklara yine de düşülür.

Şu önemli noktayı da ekleyelim: Dikkatli analiz edildiğinde, her eşcinsel fantezinin her zaman eşcinselliğe bir gönderme içermediğini, tam tersine eşcinsleşmeye bir gönderme olduğu görülür. Bu tespitimize uygun pek çok örneğe kitabımızda yer vermiş olduğumuz için, yeniden bir döküm yapmaya gerek yoktur.

6.Erkeğin arzusu, karşı cinsin kendisini arzulamasıdır. Erkek karşı cinsin kendine yönelik cinsel arzusunu, kendi içindeki karşı cins kayıtları üzerinden sezer. Eşcinsellerde tıkanan da işte tam bu süreçtir: Karşı cinsin kendisini arzulamasını arzulamak. Eşcinsel de karşı cinsin kendisini arzuladığını elbette sezer, ama bu sezgi onda karşı cinse duyulacak arzuyu devindiremez. Onlarda bu arzu, derecesine göre sanki iptal edilmiştir.

7.Ensestüel yasakla damgalanmış vajinanın (vajina, öznenin bilinçdışında böyle algılanıyorsa), penisten emip aldığı OGP yetisini, aynı vajinanın kendi içinde sakladığı varsayılan sanal penisten tekrar geri alma fantezisi… Bu konuda Melaine Klein'dan da ima edici örnek pasajlara daha önce yer verilmişti; ayrıca eril öznelerde bazen açığa çıkan penis penise temas fantezisinde böyle bir sürecin işlediğini de belirtmiştik… Bu fantezinin kısmen de olsa OGP'yi hatırlatan, ama NNO'nun biraz ilerisinde bir orgazmı sağlaması nasıl açıklanabilir? Herhalde burada, hazda eksik penisin, vajina içindeki büyük orgazm sahibi penisle özdeşleşip onunla bütünleşerek, kendini orgazm hazzında kısmî olarak tamamlama süreci söz konusudur. Burada ne olup bitmiştir? Vajina içindeki büyük orgazm sahibi olduğu varsayılan ama aslında öznenin kendisinin hazda yitik penisiyle ya da üst eril figüre ait olduğu düşlenen penisle sanki bir özdeşleşme gerçekleşmiştir.

Eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı eril öznelerin bazılarında rastlanılan erkekler arası penis penise temas fantezisi ya da eylemi, belki de ilk fantezilerden olan ama unutulan penisli anne fantezisine de bağlanabilir. Bu fantezi, penisli anneyi kalıcı kılarak, yani annenin aslında kastre edilmediğini, öyleyse kendisinin de kastre edilmeyeceğini garantiye bağlamaya çalışan avutucu bir fantezi olarak, kendi penisini kastre edilmekten koruyan bir maske fantezi de olabilir. Yani "Annenin penisi hala var, öyleyse benimki de yerinde kalacak ve kastre edilmeyecek." Bu fantezi ile bağlantılı olarak, eşcinsel ilişkilerde, partnerinin penisine değer atfeden erkek, aynı mekanizma içinden hareket ederek, sanki kendi penisinin kastrasyonunu engellemenin güvencesine kavuşur gibidir. Yani, eşcinsel ilişki, "penisli anne" fantezisini kalıcı kılarak, kastrasyon tehdidine karşı, özneyi koruyan bir bariyer olarak da işlev görebilir. Ya da bu fantezinin arkasında, bilinçdışı bir yönelim olarak ama umulan sonucu (bilinçdışında umulan) vermemek üzere, eşcinsleşme sürecini harekete geçirip OGP'yi elde etme talebi saklı olabilir.

O zaman şu sonuca varıyoruz: OGP kısıtlanmamışsa ya da bu kısıtlılık aşılmışsa, her cinsiyet kendinde eksiltilmiş olan genitali arar, onunla bütünleşmek ister (karşı cins genitali aramak anlamında). Peki, eski nevrotik zihin haritasının geçici tetiklenmeleri, kısmî olarak geriye dönüşlerle sonuçlanabilir mi? Pek muhtemel.

8. Daha örseleyici kastrasyonların sonucu olarak yapılanmış eşcinsellik, erkeksilikte eksik olanın hemcins partnerden transferi amaçlı, ama asla hedefine varamayacak bilinçdışı bir girişimdir. Erkeksilik kavramını biraz açalım: Erkeksiliği iki eksende düşünüyoruz: a) eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı erkeklik, b) toplumsal erkek modeline bağlı erkeklik anlamında iki eksende yapılanan erkeklik…

İlkel bir mantık da olsa, eşcinsel özne, bilinçdışının gizli gündemi olarak, kendindeki haz eksikliğini ve toplumsal erkek modelinde uğradığı kayıpları bu yollarla tamamlayabileceğini varsayar. Eşcinsellikte ana eksenler olarak, ama NN heteroseksüelliğin normal ya da saklı eşcinsel boyutunda ise eşlikçi eksenler olarak bu süreçler işler. Bu süreçler ağırlıklı olarak, NN heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutudur, ama aynı zamanda eşcinsleşme süreci olarak da bir ölçüde primat projesinin bir parçasıdır. Ama ne yazık ki NN heteroseksüel özne açısından primat projesi olarak hayata geçmesi mümkün olmayacaktır. Burası, eşcinsellikle eşcinsleşme süreçlerinin birbirine karışır gibi göründüğü noktayı ima eder.

2.CİNSEL PROJENİN ENGELLENİŞİ

1.NNO'yu mümkün kılmak, belli bir oranda genital örgütlenme seviyesine erişmek anlamına gelir, ama OGP'nin gerçekleştirilmesi anlamına gelmez. Ensest tabusunun ve kastrasyonların yarattığı dehşet, OGP'nin gerçekleşmesini, her seferinde (her cinsel ilişkide ve her masturbasyonda) sekteye uğratır ve hemcins ebeveyni, önünde boyun eğilen bir korku figürüne dönüştürür. Özellikle eril özne açısından kastratör baba böyledir. Onun önünde özne, kendisini cinsel erkte eksik hisseder. Yani bu eksiklik, kapatılması gereken bir makas açıklığıdır ya da yamanması gereken bir boşluktur. Üstün varsayılan hemcins ebeveynden gerçekleştirilecek ve öznenin kendisini güçlendirecek erotik transferlerin, bu makas açıklığını kapatacağı varsayımı, bilinçdışında temel bir yanılsama şeklinde yapılanır. Ama bu bilinçdışı gizli gündem, bilinçte açık bir talep olarak değil, öteki hemcins figürlere yönelik belli dozlardaki erotik aktarım talepleri ile belirir. Bu erotik aktarımlar, kastre eril öznede çatışmaların bilinçdışı tetiklenmeleri ile uyumlu ve periyodik olarak seyreder. Fakat ortada bir paradoks vardır: Çünkü OGP'yi yaşamak bakımından, genellikle tamamen yetersiz olan hemcins ebeveynin ya da öteki hemcins figürlerin kendilerinde de, zaten kastre eril özneye aktaracakları erotik potansiyel yüklülüğü yoktur. Ayrıca eşcinsel ilişkilerden de bu anlamda medet ummak boşunadır. Çünkü tarih boyunca eşcinsel ilişkilerin içinden, heteroseksüel eğilimlerini güçlendirerek özneyi OGP'ye taşıyan bir sonuç çıkmamıştır. Bu ince ve önemli fark, eşcinsel nesne ile, özneyi karşı cins ilişkilerde, daha öncesine göre çok daha yoğun orgazm hazlarına taşıyan eşcinsleşme nesnesi arasındaki temel farktır

OGP'nin hemcins ebeveyn ya da baba egemenliği karşısında mâruz kaldığı bu ağır kayıplar, pekçok heteroseksüelin de zaman zaman dalgalı biçimde yaşadıkları eşcinsel algı ve fantezilerin nedeni olarak görülebilir. Bu durumda eşcinsel algı ve fantezilerin kökeni olarak, heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutunu değil, saklı eşcinsel boyutunu kastediyoruz.

Şu tespiti bir kere daha yazalım: Heteroseksüel kesim, dalgalı seyreden ve dışa yansıtılmayan eşcinsel arzularını eyleme dökme konusunda saplantılı bir baskı hissetmedikleri ya da kamufle edebildikleri için, bu dönemsel eğilimleri eylemsel olarak hayatlarına katmama iradesini de gösterebilirler (ancak bu eğilimler onların cinsel şakalarında, şaka yoluyla ifşa edilir). Ama bu irade, yaşanmakta olan dalgalı içsel eşcinsel süreçleri iptal etmez. Böyle de olsa şu yargıyı bir kere daha kesin olarak öne sürebiliriz: Cinsel yönelim ve tercihleri belirleyen, cinsel nesnenin özne açısından vazgeçilemezliğidir.

2.OGP'nin hayata geçemeyişi, tamamlanmamış eşcinsleşme sürecini sürekli aktif kılacaktır. Tamamlanmamış bu sürecin, eksiksiz orgazm hazlarını kısıtlı yaşayanlardaki zorunlu eşcinsellik imaları ve bunların bastırılmış olması (o kadar da bastırılamazlar), heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutuna dâhil edilebilir. Çünkü eşcinsleşme sürecinin (OGP'de tamamlanacak olan sürecin) tamamlanamaması, kastrasyonlar ve kastratör baba imagosu nedeniyledir. Özetle, eğer sadece eril özneler için konuşuyorsak, heteroseksüel ya da eşcinsel eril özneler, kastratör bir baba nedeniyle son derece dertlidirler. Devam edersek: Öte yandan, OGP'nin hayata geçmesini engelleyen bastırmaların yol açtığı libidinal haz dağınıklığı eşcinsellerde iş başında olan libido kaymalarını, yani bazen karşı cinse yönelik de olabilen cinsel nesne seçimlerini, kısmî bir biçimde heteroseksüel süreçlere de taşır. Bu süreç, heteroseksüelliğin eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı türüne bağlı saklı eşcinsel boyutun ters veçhesidir, eşcinselliğin saklı heteroseksüel boyutu olarak… Yani eşcinsel, bütünüyle eşcinsel değildir;

bu ifadenin tersi de doğrudur. OGP'nin hayata geçememesi nedeniyle libidonun mâruz kaldığı bu dağılmaya rağmen her özne, aslında eksiksiz orgazm hazzında kendi bütünlüğünü arayış peşindedir; o zaman burada bir umuttan söz edebiliriz.

Şu nokta da çok önemli: Libidodaki haz dağınıklığı sonucunda açığa çıkan kısmî ve dağınık hazlar, toplanıp bir araya geldiklerinde, OGP'ye denk olamazlar.

3.Ödipal'in negatif yamacı, eksiksiz orgazm hazlarında kısıtlı heteroseksüel öznede, zaman zaman cinsel fantezileri, eşcinsel eksenler yönünde yapılandırıp akışlarını bu yönde etkilemek üzere de nöbet tutar. Şunu hemen ilave edelim ki bu tablo, ağırlaşmış biçimde (işgal edici ve gasp edici biçimde) seyretmediği takdirde, eşcinsel bir yapılanmaya işaret etmez.

OGP'ye açılamayışın temelinde, Ödipal engellerin ve kastrasyon kaygılarının bulunduğunu biliyoruz. OGP'nin mâruz kaldığı bu engel, bir yandan karşıt ebeveyne duyulan ve akla sokularak üretilmiş (üretilmesi için toplumsal söylemdeki varlığı bile yeterlidir) ensest arzu üzerine konulan ürkütücü ve orgazm hazzını kısıtlayıcı yasakla ilgilidir. Öte yandan da Ödipalin negatif yamacının, eksiksiz orgazm hazzını bozucu etkisiyle ilgilidir. Karşıt ebeveyne duyulan üretilmiş ensest arzu, özellikle küçük erkek çocukta, mâruz kaldığı tehditler nedeniyle hemcins ebeveyni bir otorite figürüne, karşısında boyun eğilen cezalandırıcı bir figüre dönüştürür. Bu boyun eğiş hem eşcinsleşmenin tam tekâmülünü engeller hem de OGP'nin önemli bir kısmından vazgeçişin nedeni olur. Ayrıca kastrasyonun şiddeti ile orantılı olarak Ödipalin negatif yamacını yapılandırır. Bu nedenle normal nevrotik heteroseksüel popülasyonda pekçok kimse, ne Ödipal'in negatif yamacından ne de onun cinsel fantezileri yönlendiren etki gücünden kendini kurtarabilir. Bu eğilimleri mutlak'a yakın bastıranlar -ama aşanlar değil- hariç tutulabilir. Bu eğilimleri mutlak olarak bastıranların bile, onlarla bir gün aniden karşılaşma olasılıkları hep mevcuttur. Yani negatif Ödipal yamaç eğer öznede mevcut ise, heteroseksüalitenin saklı eşcinsel boyutundan sorumludur. Toplumun ensest yasağına ilişkin ve ürkütücü biçimde akıllara sokulan söylemi bile, bizatihi cezalandırıcı bir hemcins ebeveyn figürünün etki gücüne sahiptir. Konunun şakası yapılan durumlarda bile kastre edici etkisi, alttan alta sinsi biçimde varlığını sürdürür.

4.Homofobinin, heteroseksüalitenin kurucu huzursuzluğu olduğu söylenir. Yani psişeyi heteroseksüel yönde inşa etmek için homoerotik talep, psişik yapıdan dışlanmaya -eğer böyle bir algı, talep mevcutsa nereye dışlanabilir ki- ya da bastırılmaya, yani hiç yokmuş gibi görmezden gelinmeye zorlanıyor. Ama bu nedenle de heteroseksüel inşa, kesintisiz bir süreç oluşturamıyor, yani zaman zaman eşcinsel eksene de kaymalar olabiliyor. Çünkü dışlanan, her seferinde bir başka biçimde geri dönerek, heteroseksüel akışta kesintilere yol açıyor.

Şimdi sorulacak soru şu: Bu kesintiye uğramaların sebeplerini nerelerde arayalım?
1.Ödipalin pekçok özne için mâruz kalınan negatif yamacı ve Ödipal'in pozitif yamacı… Bu eksenler, tehditler üzerinden yapılanmışlardır; önünde boyun eğilen bilinçdışı üst bir eril imagosuna bağlıdırlar.
2. Ensest olasılığı dehşetinin ve kastrasyon dehşetlerinin karşısında dengeleyici bir tepki davranışı olarak, eşcinsel eksene kısmî kaymalar. Eşcinsel eksendeki bu kısmî kaymalarda şu nedeni saptayabiliriz: Öznenin, sanki karşı cins ebeveyne hiçbir erotik ilgi duymadığını kendine kanıtlamak için, bilinçdışının oynadığı bir oyunun tuzağına düşerek eşcinsel arzuyu üstlenmesi… Ama akabinde böyle kaymalara karşı geliştirilen reaction-formatiaon tutumu… Sanki yüzde yüz heteroseksüelmiş gibi görünmek ya da olmak için öznenin sürdürdüğü yorucu performatif tutum… Ama reaction-formation yoluyla, homoerotik eğilimler baskı altına alındıkça, dışa taşmak isteyen basınçları aksi gibi daha da artar.
3. Zıt ebeveynlerin cinsel arzuları ile özdeşlik içerikleri… Böylece öznenin karşı cinsin arzu içeriklerini heteroseksüalitenin hizmetinde kullanılmak üzere içselleştirmesi,
4. Libidinal füzyonda yapılanan kökensel aşkın bütün insanlarda cinsiyet farklarını aşan ortak paydası… Bu kökenin eşcinsel ve heteroseksüel erotik tetiklenmelerde önemli bir rolü vardır.

Bütün bu çoklu etkenler, heteroseksüalitenin, homoerotik taleplerce kesintilere uğratılmasından sorumlu görünüyor. Bütün bunlar, hemcins özneler arasında cinsel arzu dalgalanmalarına yol açan belli başlı etkenlerdir. O zaman bu kesintiler, yukarıdaki 1 ve 2 nolu etkenler hariç olmak üzere, 3 ve 4

nolu etkenlere bağlı olarak ortaya çıktığında, heteroseksüalitenin normal eşcinsel boyutu olarak tanımlanabilir.

Bu etkenlere bağlı eşcinsel arzu dalgalanmalarının neden olabileceği homopanik, aşılıp geride bırakılamadığı, psişe erotik anlamda 1 ve 2 nolu etkenlerin yüklerinden kurtulamadığı için, OGP'nin hayata geçişi kendi adına yaraşır doluluk ve tamlık seviyesine asla ulaşamıyor. 3 ve 4 nolu etkenleri ise heteroseksüelliğin kurucu ve güçlendirici unsurları olarak kabul etmek gerekiyor. Ancak özne bilgi eksikliği nedeniyle panik halinde olduğu için, 3 ve 4 nolu etkenler bile, onu bir yığın dehşetengiz korkulara salar. Çünkü özne tarafından öyle algılanmaktadır. Oysa asıl tehlike, boyun eğme üzerinden yapılandığı için heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutundan gelir. Öte yandan heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutu, OGP'yi hayata geçirme anlamında, öznenin eşcinsleşme sürecini tamamlayamamasından sorumludur.

5."Onarım Terapisi" adlı kitabın arka kapağından bir alıntı: "Erkekliğini, aynı cinsten partnerlerin vücutlarında bulmaya çalışan eşcinsel erkeğin ironik trajedisi"… (Nicolosi 2008)

Erkekliği hangi eksen üzerinden tanımlayacağız? Toplumsal erkek kimliği denilen format üzerinden mi, haz ifadesini peniste bulan OGP üzerinden mi? Eksiksiz orgazm hazzının kısıtlı yaşanması durumunda, toplumsal erkek kimliği, orgazm hazzını eksiksiz yaşamayı asla garantilemez. Öyleyse toplumsal erkek formatına sahip olan böyle bir heteroseksüel erkek, OGP boyutuna sahip bir erkek olma anlamında daima, alıntıda tanımı yapılan eşcinsel erkek gibi, erkekliği eksik bir erkektir. Tabiiki toplumsal erkek kimliği anlamında değil, ama tam dolu bir orgazmı yaşamak bakımından eksik bir erkektir. Eşcinsel erkeğin, eksikliğini onarma girişiminin bir benzeri, orgazm tatmininde eksik heteroseksüel erkek için de farklı bir eksende geçerlidir. Şöyle: Eşcinsleşme anlamında, yani orgazm özdeşleşmeleri anlamında ama daha farklı bir süreç içinden geçilerek… Ancak biri (eşcinsel olan) eşcinsellikte takılırken, öbürü primat projesini ve eşcinsleşme süreçlerini harekete geçirerek, bilinçdışının gizli gündemi olarak heteroseksüalitesini güçlendirme peşindedir. Ne yazık ki hedefe varılması, eşcinsel erkek için de, orgazmik hazda kısıtlı heteroseksüel erkek için de mümkün olmaz. Çünkü heteroseksüel erkek, bu amaca ancak kastrasyon korkularından ve ensestüel suçluluk duygularından arınmakla erişebilir. Sözünü ettiğimiz çerçevede, eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı heteroseksüel erkek nelere mâruz kalır?

Heteroseksüel erkek, eğer eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı ise, varsayımsal biçimde idealize edilmiş bir üst hemcinsinin bedeninden ve ruhsallığından, cinsel bir potansiyel ve gücü alıp kendisine aktarmak, böylece kendisindeki seksüel bir eksiği (yani OGP) yine psişik, seksüel özdeşleşmelerle kapama arzusu ve fantezisi peşindedir. Bu, orgazm hazlarında kısıtlı heteroseksüelliğin gizli yarasıdır ya da gizli gündemidir. Bu nedenle orgazm hazlarında kısıtlı heteroseksüellik, en azından OGP bakımından tamamlanmamış bir programdır.

6."Onarım Terapisi"nden bir alıntı: "Homoseksüellik, bilinç düzeyindeki ego ile bağdaşık olsa bile, benliğin derin katmanları ile asla uyum içerisinde olamaz." (Nicolosi 2008: 25)

Eksiksiz orgazm hazzının açığa çıkabildiği eşcinsellik türlerini (eğer varsa) dışta bırakırsak, kesinlikle doğru ama tek yanlı bir bakış açısı. O zaman şunu soralım: OGP'nin hayata aktarılamamış olması, benliğin derin katmanları ile uyum içerisinde midir? Tabii ki değildir. Eğer böyle olsaydı, her heteroseksüel cinsel ilişki, tam kapasite orgazm hazzının güvencesi olurdu. Heteroseksüel özne, her cinsel ilişkisinden sonra hazda eksiklik hissini deneyimlemez ve kendi orgazmı için, "tam da istediğim gibi oldu" şeklinde özetlenebilecek doygunluğu ifade ederdi. Zaten bundan dolayı, eksiksiz orgazm hazlarının hayata geçemediği heteroseksüel cinsel ilişki türleri, kişiyi hem ruhsal arızalardan ve çalkantılardan korumaz, içsel barışın inşasına katkıda bulunamaz, hem de sallantılı bir yapıdır. NNO'nun varlığı, zaman zaman da cinsel eksen kaymalarına karşı, öznenin sürekli iradi çabasını zorunlu kılar. OGP'nin hayata aktarılamadığı heteroseksüel inşa türleri, eksiksiz orgazm hazlarında tamamlanmış inşalar değildir. Bu nedenle onarım terapisi, eğer eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı iseler heteroseksüeller için de gereklidir.

7.Eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı heteroseksüellik türü, bir reaction-formation üzerine yapılandığı içindir ki, birçok kışkırtıcı iç ve dış etkenler nedeniyle, kendini yapılandıran kısmî dürtü bileşenlerine ayrışıp dağılma tehditlerine, periyodik olarak mâruz kalır. Ödipal dönem ve öncesi gelişim aşamaları, sürekli bastırma ve erken kastrasyonlarla kendi süreçlerini doğal olarak tamamlama ve bunların cinsel hazları ketleyici etkilerinden bağımsızlaşma fırsatını özneye tanımadığı için, kısmî dürtülerin zaman zaman aktifleşmesinden sorumludur. Ama bu defa açığa çıkan kısmî dürtülerin, ikinci kez bastırılması da -toplumsal ahlak böyle ister- eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı heteroseksüel libidoyu diğer tüm kısmî, ikincil haz alanlarında da tatsızlığa mahkûm eder ve libidoyu toptan kuruma tehlikesine mâruz bırakır. Burada sözü edilen anlamdaki kısıtlı heteroseksüelliği ayakta tutmak adına, kültürün belki istemeden de olsa ironik bir çelişki olarak ürettiği kısmî, ikincil dürtüler ya da libido dağınıklığı, bu sefer bastırılmak için şiddetli bir reaction-formation sürecini zorunlu kılar. Burada reaction-formation ne kadar başarılı olmuştur? Bu bir sorudur… Eğer tam başarılı olmuşsa, özneye kalan ve ona vital zenginlik katacak olan libido miktarı nedir ya da ne kadarı kastre edilmiştir? Bu nedenle NN heteroseksüelliğin eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı türü, bir merkezde toplayamadığı cinsel dürtüler nedeniyle, her zaman dalgalanacaktır.

Oysa cinsel bastırmaların kapattığı bütün libidinal kanalların açılması, iptal edilmiş libidinal süreçlerin, kendi doğal akışlarını yaşamak, tamamlanmak üzere yeniden işletilmesi, OGP'yi hayata taşıyacaktır.

8. "Bağlaşıklık Tuzağından Nasıl Kurtulunur?" adlı kitapta belirtildiğine göre, bağlaşık ilişkiler (bağımlılık ilişkileri) toplumun %98'ini etkileyen yaygın bir patolojidir (Weinhold 1999: 64). O zaman bu tablonun, bireylerin cinsel yaşam ve sosyal ilişki biçimlerine irade dışı olarak yansıması kaçınılmaz bir durumdur. Yetişkin bağlaşıklığı, öznedeki kastre edilmiş ruhsal içeriklerin, bir ötekinin varlığında umutsuzca onarılması talep ve girişimini içerir. Bu ilişkiler, karşıt cinsler arasında cinsel ilişkiler ekseninde yapılandığı zaman, adına yanlış olarak "aşk" denilen ruhsal süreçler de ortaya çıkar. Ama bağlaşık ilişkiler, yalnızca karşıt cinsler arasında yapılanmaz ki, belki de aynı sayısal oranda eşcinsler arasında da yapılanabilir. Bu takdirde, bağlaşık ilişkinin eşcinsler arasında da cinsel bir renk kazanması (eğer kendilerini baskılayarak renk vermiyorlarsa bu başka tabii) son derece yüksek bir ihtimaldir. Aynı cinsten iki bağlaşık heteroseksüel (olduğu varsayılan) özne arasında, ilişkinin eşcinsel bir sürece kayması küçük bir kıvılcıma bakar. Tabii ki yasaklama bir çözüm yolu değildir. Bağlaşıklık probleminin çözülmesi gerekir.

Eşcinsler arasında, bağlaşıklık problemleri bakımından ortak paydaların bulunması halinde, eşcinsel dalgalanma ve aktarım, eşcinsel erotizmin tetiklenmesi olasılığı oldukça yüksektir, bu kişiler eşcinselliğin temel zemininde bulunmasalar dahi. Zaten eşcinsellik "Onarım Terapisi" adlı kitapta da belirtildiği gibi, bir yanıyla, eksikliğin eşcinsler üzerinden tamamlanma ve kapatılma talebinin umutsuz bir girişimi değil midir?

9.Hemcinsimizin karşı cinse yönelik cinsel arzusu, karşı cinse yönelik arzumuzu tetiklediğinde, bu aktarım, hemcinsimizin karşı cinse yönelik ve bizi kışkırtan arzusuna libidinal bir yatırım yapmamız üzerinden gerçekleşir. Büyüsel düşünce mantığı ile onun erotik yüklülüğünü içselleştirme, kendimize aktarma ya da kendimizde yapılandırma, kopyalama talebimiz, hemcinsimizle aramızda bu çerçevede bir erotik bağı gündeme getirir. Bu süreç, heteroseksüalitenin normal eşcinsel boyutuna dâhil edilebilir. Eşcinsler (hemcinsler) arasında bu türden bir özdeşleşme, belli oranda erotik bir bağı da yapılandırır.

10.Özne, toplumsal cinsel kimliğin görünür formatı bakımından, istediği kadar katışıksız bir heteroseksüel olsun, eğer eksiksiz orgazm hazzında kısıtlılık söz konusu ise örtük, yarı örtük ya da kendisinin iradi olarak sakladığı cinsel eksen kaymalarına mâruz bir durumdadır. OGP'deki kısıtlılık, bizatihi bu tablonun bir kanıtıdır. Öznenin bu açmazdan çıkarak OGP'nin heteroseksüel zeminine yerleşmesi, bir yanıyla eşcinsleşme süreçlerini de tetikleyeceği ve bu tetiklenme özne tarafından eşcinselliğe kayma şeklinde algılanarak panik yaratacağı için, OGP'ye erişilecek yol ciddi bir engelle kapatılmıştır.

Nasıl olur da öznede eşcinsleşme süreçleri tetiklenebilir? Eşcinsleşme talebi, öznede bilinçdışı gizli bir gündemdir. Eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı heteroseksüel özne, eşcinsleşmenin her an aktifleşme ataklarına hazır oluşu ve aslında bilinçdışı olarak kendisinin bunu arzulayışı nedeniyle, özbeğeni tercihleri üzerinden, yakınındaki bir hemcinsi, bilinçdışı bir seçimle tercih nesnesi olarak seçebilir ve bu nedenle ciddi paniklere kapılabilir.

3.EŞCİNSLEŞMEYE EK DÜŞÜNCELER

1.Libido, asli kaynağında, ne erildir ne de dişildir. O, insan türünü nesne ilişkilerinde ve cinsel yakınlaşmalarında, eyleme geçirici itici güçtür. Ancak cinsiyetlerin anatomik farklılıkları üzerinden kendini dile getirirken, görünüşte her iki cinsiyette de farklı ifade biçimlerine bürünür. Libido, asli kaynağında neden ne eril ne de dişildir? Çünkü ruhsallığın sağlıklı koşullarında, her iki cinsiyet için ortak payda olan libidinal füzyon odağından –sevgi, idealizasyon ve şefkat ekseninden- beslendiğini düşünürsek, en azından bu eksende libidonun ortak bir köke dayandığını anlarız. Burası, libidinal füzyonun ortak paydasında, kadın-erkek farklarının sıfıra yaklaştığı noktayı ima eder. Özetle cinsiyetlerin anatomik farklılıkları, libidonun cinsiyetlerden bağımsız özünün, bedensel cinsiyetlere göre farklılaştığı yanılsamasını yaratır.

Erkekte, penisin, çeşitli çatışmalar ya da dehşetengiz kastrasyon korkularıyla haz kapasitesi iptal edilmemişse, duhul yoluyla hazza ve tatmine ulaşmasına karşılık, kadında vajina, yine haz kapasitesi iptal edilmemişse, kendisine duhul edilmesi yoluyla hazza ve tatmine ulaşabilir. Ama bu farklara rağmen, her iki cinsiyetin, eğer içten bir katılımla yaşıyorlarsa, orgazmları birbirine ne kadar da benzer! Bu tespit bile bize, libidonun asli kaynağında her iki cins açısından birbirlerine ne kadar yakın durduğunu kanıtlar.

Anatomik zıtlıklar nedeniyle, bir cinsiyette olmayanın öbür cinsiyetteki varlığı, her iki cinsiyeti birbirine çeker. Özneyi, kendinde eksiltilmiş olanı, öbür cinsiyetiyle tamamlayarak bütünleştirir. Cinsel yakınlaşma ve birleşmelerde, kendimizde biyolojik yönden eksiltilmiş olan cinsiyeti, karşı cins ötekiyle tamamlarız.

Ancak bazen de ruhsal yakınlaşmaların, anatomik farklılıkları devre dışı bırakacağı özel derinlik yaşantılarında, yani libidinal füzyon sayfalarının karşılıklı olarak tetiklendiği durumlarda, zıt cinslerin çekimsel gücü, geçerliliğini, zorunluluğunu yitirebilir. O zaman, libidonun asli kaynağı –ortak özü, libidinal füzyon ekseni- devreye girer. İlişki, libidinal füzyonun derinlik yaşantılarının içinden, anatomik farklılık zorunluluğunun iptali üzerinden de kurulabilir. Böyle bir ilişki, zıt cinsler arasında da hemcinsler arasında da yaşam sahnesine çıkabilir. Bu durum, libidonun ve libidinal füzyonun aşk idealizasyonlarına bağlı kökeninde, eril ya da dişil bir karakter taşımadığının ya da anaç kökten devralınmış bir miras olduğunun kanıtıdır. Ancak libidinal füzyon odağının tetiklenerek, hemcinsler arasında bu şekilde açığa çıkması, hemcins öznelerden herhangi birinin karşı cins rolünü üstlenmesini, yani teatral oyunculukları hiç gerektirmez. Ancak hemcins ilişkilerinin bu özel anları (sadece bu anlarda), öznenin kendinde eksiltilmiş olan karşı cinsle bütünleşme olanağını iptal eder; o ilişkiye özgü derinliği, yani karşı cins ilişkisinin siren çağrısını hayata davet etmez (yine de emin olmayalım…) . Ama hemcins ilişkilerin bu özel anlarının, paradoksal görünse de, karşı cinsle kurulacak bağları güçlendirici, bir cinsi kendi cinsel adresinde güçlendirici bir etkisi vardır. Çünkü eşcinsleşme ekseninde gelişen bir süreçtir. Her iki hemcins öznenin de karşı cinse yönelik arzularını, bilinçdışı bir okumayla birbirlerine aktararak, diğerinin karşı cinse yönelik arzusunu pekiştirip güçlendirici bir etki yaratır; bu özel süreci, eril füzyona ait bir boyut olarak da düşünebiliriz.

2. Bu bölümde NN seviye üzerinden özdeşleşme sürecini, OGP düzlemi üzerinden ise eşcinsleşme sürecini kısaca ele alacağım: OGP düzleminde karşı cinse yönelik eğilimlerin yapılanmasında, erkek çocuk için babayla, kız çocuk için anneyle yaşanacak "eşcinsleşme" süreci, NN düzlemde ise yine aynı figürlerle "özdeşleşme" süreci bir önkoşuldur. Şimdilik irdelememizi sadece küçük erkek çocuğu ele alarak yazalım: OGP eksenine yerleşme söz konusu olduğunda, babanın karşı cinse yönelik erotik arzu yüklülüğü, babayla yaşanacak libidinal füzyon ekseni üzerinden ve çocuğun sezgileri ile bağlantılı olarak yine çocuk tarafından eril füzyon süreci üzerinden içselleştirilir. Ama NN düzlemde özdeşleşme

süreci, babanın çoğu kez, eksiksiz orgazm hazlarında kastre edilmiş olması nedeniyle OGP'nin ele geçirilişi ile sonuçlanmaz. Bu olumsuz duruma ek olarak NN düzlemde erkek çocuk, babanın karşı cinse yönelik arzusu ile özdeşleşmeyi, onun engel kişilik yapısı nedeniyle yaşayamazsa ve bir ikame eril model bulamazsa, aynı özdeşleşme sürecini anneyle yaşayabilir. Bu durumun, eşcinsellik yönünde eksen kaymasıyla sonuçlanacağını söyleyebiliriz.

Küçük erkek çocuğun libidinal füzyon ekseni üzerinden babayla özdeşleşmesini şöyle açıklayabiliriz: Burada aşk ve sevgi bağlantılı özdeşleşmeler devreye girer ya da babanın, kendi libidinal füzyon ekseninden karşı cinse yaptığı yatırımların çocuk tarafından sezilmesi üzerinden bir özdeşleşme (eşcinsleşme) gerçekleşir. Oysa baskıcı kültürlerde özdeşleşmelerin kastrasyon tehditleri ile işlediğini ve çoğu kez zararlı sonuçlar ürettiğini, küçük erkek çocuğun ergenlikte eksiksiz orgazm hazzı yaşama kapasitesini daha şimdiden zaafa uğrattığını hep belirtmiştik.

Elbette, hemcins ebeveynle yaşanacak eşcinsleşme süreci, hemcins ebeveyni ya da hemcinsi idealize eden aşk ekseninde bir özdeşleşme süreci olarak işler. Yani özneyi kendi cinsel yönelim adresine yerleştiren bir süreç olarak, hemcins ebeveyne bir libidinal yatırımı da, onun erotik iç dünyasını, arzusunu içselleştiren libidinal bir yatırımı da beraberinde getirir. İster NN düzlemde olsun ister OGP ekseninde olsun, sonradan gelişecek olan "kanka" ilişkileri de bu sürecin içinden doğar, bu sürecin içinde temelleri atılır. Böylece, paylaşılan özdeş bir erotizm sürecine katılım söz konusu olur. Ağırlıklı olarak OGP düzlemi için geçerli olmak üzere, paylaşılan bu ortak erotizm, birbirlerini karşı cins sembolizasyonlarının içine yerleştirmeyi gerekli kılmayan, yani ötekini karşı cins rolüne yerleştirmeden, karşılıklı olarak birbirinin ruh içi dünyasını tamamlama, kavrama ve sezme amacına yönelik bir erotik algı ve dalgalanmayı yaşanabilir kılar. Burada birbirlerinin erotik iç dünyasını kavrayıp paylaşmaya ve eril füzyonu hayata geçirmeye hizmet eden erotik bir dalgalanma söz konusudur

Özdeşleşme süreci, OGP hedefine varmadan ya da haz fazlasını ya da yitik hazzı hayata aktarma anlamında her zaman başarısızlığa uğrasa da, toplumsal cinsiyetin, görünürdeki kültürel cinsel kimliğin kazanılmasında başarısızlık, pek söz konusu değildir.

3.Hemcins ebeveyne duyulan sevgi ve aşk üzerinden onunla özdeşleşirken (küçük çocukta), onun karşı cinse duyduğu arzuyu da psişik miras olarak devralırız. Aynı zamanda hemcins ebeveyne duyulan bu aşk ve sevgi, gelecekteki kankalık ilişkilerini de yapılandırır.

4.Libidinal kuruculuk kapasitesine sahip ebeveynlere, bilinçdışı biseksüel ensest arzu yatırımları, sağlıklı benlik organizasyonunun ön şartıdır.

X. BÖLÜM: EŞCİNSELLİK

1.HOMOFOBİ

1.Eşcinsellik! Ürkütücü bir kelime! Ortalıkta korkunç bir hayalet gibi dolaşıyor. Ne zaman ondan söz edilse insanların tüyleri diken diken oluyor. Bu yoğun korku niye? İnsanlar ondan niye bu kadar ürküyor? Eğer bu soruların yanıtları netleşirse, üretilmiş bu korkular geride bırakılabilirse, o zaman, eksiksiz orgazm hazlarında tamamlanmamış bir inşa olan heteroseksüellik, bir kaleyi daha ele geçirerek, daha sağlam bir zemine yerleşecektir. Bu yüzden homofobi aslında, eksiksiz orgazm hazzını hayata geçirebilmek anlamında, heteroseksüelliğin en büyük düşmanıdır ve ona ciddi zararlar vermektedir, özellikle genital alanın eksiksiz orgazm hazlarında olgunlaşması bakımından.

Heteroseksüelliğinden emin olan özne, homofobiye kapılmaz ya da öfkeyle tepki vermez. Öyleyse homofobiye kapılanların korkularının ve öfkelerinin nedenlerini bir ölçüde şu açıklamada bulabilir miyiz? Şöyle ki: Eşcinselliği dehşet verici, utanç verici bir ayıp olarak değerlendirmenin ardında, kişinin kendi eşcinsel eğilimlerini bilinç alanında bastırma arzusu söz konusudur çoğu kez. Ama homofobiyi tetikleyen eşcinsel eğilimler, aslında ağırlıklı olarak, heteroseksüelliğin normal eşcinsel eksenine bağlıdır, o eksenin tetiklenmesi ile aktifleşir. Yani ortada öyle korkulacak bir neden de yoktur. Eşcinsel eğilimler, ister heteroseksüelliğin normal eşcinsel eksenine bağlı olsun, ister yerleşmiş bir eşcinsel yönelim olsun ya da heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutuna bağlı olsun, kişi, kendisinin eşcinselliğe belli bir oranda yakın duruşundan utanç ya da öfke duymakta, ama bu durumu dürüstçe kabullenmektense, eşcinselliği ve eşcinselleri karalamaktadır. Yoksa özne "Bir erkeğin bir erkeğe aşık olmasını aklım almıyor, ona cinsel arzu duymasına inanamıyorum ." derken yüzü kızarıyorsa, bu tablo ağırlıklı olarak, onun sakladığı eşcinsellik gerçeğini sergilemez mi? Öte yandan bir aşk söz konusu ise, eşcinselliği suçlamak kimin haddine! O zaman şöyle kısa bir formülasyon yazabiliriz: Cinsel yönelimin kendisi önem taşımamak ve yetişkin cinsel nesnenin hedef alınması koşuluyla, karşılıklı sevgi ve rıza, cinsel yakınlaşmayı meşru kılar**.** Ama homofobik kişi böyle saldırgan bir tutum sergilediğinde, eşcinsellik sanki kendisinden uzağa konmuş oluyor. Ancak kim inanır buna? Bu durumda kişinin kendisini kandırmaya çalışmasına ne denir? Sosyal statü kaygısı işte!

2.Homofobi, öylesine başa bela bir durumdur ki özne, eşcinselliğe bulaşmamak için bocalarken, aksi gibi eşcinsel tema ve kaygılarla içli dışlı hale gelir, çünkü yasak düşünce, zihnin atsineğidir. Artık özne açısından, kendisini eşcinselliğe karşı koruma kaygıları ön plandadır. Özellikle eril öznelerin zihnine bu kaygı derinlemesine işlenir. Yoksa her saniye kendisini bir erkek olarak duyumsamak, her saniye erkek olduğunu hatırlamak zorunda olan bazı erkeklerin varlığını nasıl açıklayabiliriz ki? Durduk yerde üretilen bu kaygının şöyle bir sonucu olabiliyor: Bir erkeğin ya da kadının, kendisini eşcinselliğe karşı korumaya çalışması, bu korumanın kaygılı biçimde sürdürülmesi, belki gerçek bir eşcinsel eğilimi değil, ama sanal bir eşcinsel eğilimi, yani özne açısından bir olasılık kaygısını kalıcı hale getirir ve bu eğilim, kişi tarafından eşcinsel karşıtı tutumlarla (rollerle, gereksiz yere üretilmiş yalanlarla, palavralarla) dengelenmeye çalışılır.

Homofobinin yol açabileceği şöyle bir olasılığı da göz ardı edemeyiz: Homofobi, heteroseksüel libidoyu ketlediği miktarca, ki kesinlikle ketleyecektir, bunu eşcinsel libidoya aktarır, çünkü kastre özneleri üreten kültürlerde libido daha kaygan ve değişkendir. Bu aktarımın gerçekleştiği eşcinsel libido da bastırılırsa, ki bastırılacaktır ve zorunlu yüzleşmelerden kaçılacaktır, o zaman öznenin içinden çıkamayacağı zorlayıcı çatışmalara zemin hazırlanmış demektir.

Oysa şu gönül rahatlığı içinde olunabilmeliydi: "Homofobik değilseniz, eşcinsel olmazsınız (homofobi nedeniyle, eşcinsel libidoya belli oranlarda kayma anlamında); heterofobik değilseniz de eşcinsel olmazsınız." Homofobik olmamak, OGP düzleminde eşcins alanını, utanç ve kaygıları aşmış olarak, ortak emosyonlar anlamında paylaşmayı, eksiksiz orgazm hazlarının derinlik yaşantılarını paylaşıp söze dökebilmeyi, libidoyu bu paylaşıma yatırabilme yönünde girişimci olmayı kapsar. Böyle bir paylaşım, OGP düzleminde hemcinsler arasında seksüel ve psişik transferleri ve özdeşleşmeleri,

öte yandan eksiksiz orgazm hazlarının karşılıklı teyitleri üzerinden ortak emosyonel bir bilinci mümkün kılar.

Eril öznede homofobiyi sönümlendirmenin yollarından biri de, erkek bedenine karşı yapılandırılmış korku ve çekinceleri ortadan kaldırmaktır. Bu korku ve çekinceler, eninde sonunda homoerotik bir tetiklenme yaratmaktadır, sanal ya da kısmî… Gereksiz yere üretilmiş bir algı olarak.

Ötekinin ürküntü duyulan, tehlikeli, sakınılması gerektiği sanılan penisi… Aksi gibi de bu nedenle arzu ve merak yaratan penisi… Eşcinsellik sanısını pekiştiren bir arıza daha… Ayrıca eksiksiz orgazm hazlarındaki kısıtlanmaların, bu türden eğilimleri hep güçlendirdiğini, öznenin kendinde deneyimlediği haz eksikliğini böyle transferlerle kapama eğiliminde olduğunu hep belirtmiştik. Çünkü eksiksiz orgazm hazlarında kısıtlılık, bu algı yanılsamasını yaratacaktır; çünkü bu kısıtlılık, güçlü üst eril figür yanılsamalarını üreten kastratör baba figüründen kaynaklanır… Ama homofobik kültür, belirttiğimiz bu arızaları durmadan üretir. Arkada ise, kendisinden de penisinden de ürküntü duyulan ve bu nedenle hem kendisiyle hem penisiyle barışılamayan bir baba imagosu vardır daima. Bu nedenle ötekinin penisi ile barışmak gerekir. Çünkü farz edilen üst eril imagoya ait hazzın muhteşem fallusu ile kendisininki arasında, büyük orgazm algısı bakımından denklik sağlanmalıdır. Bunun yolu ise eksiksiz orgazm hazlarını hayata aktarmaktan geçer.

3. Öznenin karşı cinse ulaşması, geçmişte ağır seyretmiş kastrasyon çatışmaları veya güncelde karşı cins nesne bulunmaması ya da başka zorunlu koşullar nedeniyle engellenebilir. En şanslı durumda, öznenin psişik biseksüelliğinde kayıtlı eşcinsel libido ya da en talihsiz durumda (boyun eğme üzerinden yapılandığı için talihsizlik) Ödipal'in negatif yamacının kayıtları devreye girerek, ikinci bir libidinal boşalma kanalı açabilir. Bu nedenle ve bu koşullarda eşcinsellik, heteroseksüelliğin yedek eksenidir

Erkek, bir kadının (kadını oynayanı değil) bir erkeği nasıl bir arzuyla arzuladığını kopyalayıp, o arzuyla özdeşleşerek, o arzu üzerinden bir erkeği arzulamayı korkusuzca, homofobiden arınarak deneyimlediğinde, yani karşı cinsin gizemini çözdüğünde, kendisinin eksiksiz orgazm hazzında yıpranmamış heteroseksüel boyutuna yaklaşır. Rollo May'in "Aşk ve İrade" (May 2008: 161,162) adlı kitabını okuyanlar, orada, bazı yerli kabilelerin ayinlerinde, cinsel iktidarsızlığa yakalanmış erkeklerin, bu türden uygulamalarla sağaltıldıklarını göreceklerdir. Ancak ne var ki bu sağaltımlarda kişinin, kazandığı cinsel erkle birlikte OGP düzlemine geçip geçmediği, eriştiği cinsel erkin sadece ereksiyon yetisi mi olduğu ya da sadece heyecan seviyesi düşük bir ejekülasonun mu söz konusu olduğu belli değildir. Ama şunu kesinlikle varsayabiliriz: Eğer organik bir arıza söz konusu değilse ki Rollo May'in verdiği bu örnekte söz konusu değil, o zaman bu yerli kültürlerinde de kastrasyon etkilerinin aktif olduğunu söyleyebiliriz.

Özneye toplum tarafından aşılanan homofobi, sadece hafıza kayıtlarına işlenmiş değildir. Burada, bir toplumun binlerce yıldır sürüp gelen korkusu söz konusudur. Yani homofobi, sadece sözel olarak değil, emosyonel bileşeni olan korku ile birlikte kayda alınarak zihinlere işlenmiştir. Bu nedenle homofobinin aşılması çok zordur özne açısından. Burada, homofobiyi aşılayan aile ya da toplum şöyle der gibidir: "Aman uzak dur, bulaşır." Yani bu durumda, sanki eşcinsellik, insanlığın bir vakitler ortak bir niteliğiymiş de bir daha ona dönülmesin diye tedbirler alınıyor gibidir. Burada şu soruyu sormak lazım: Eşcinsellik bir zamanlar insanlığın ortak bir özelliği miydi? Ya da başka bir açıklama mı getirmemiz gerekiyor? Açıklama şu olabilir: Aslında homofobinin arkasında, birinci eksen olarak heteroseksüelliğin kurucu unsurlarından biri olan psişik biseksüalite durmaktadır. Baskıcı, kastratör kültürlerde ise heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutu, en önemli bir korku odağıdır. Ama biz şu aşamada heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutunun oynadığı rol üzerinde duracağız, çünkü kastrasyonların hiç olmayacağı tasarımsal bir kültürde bile bu odak, hep var olacaktır. Atıl biçimde bırakılarak heteroseksüaliteyi güçlendirmek üzere, onun hizmetine sokulamayan psişik biseksüalite, sanki yaygın homofobinin birincil sebebi gibi görünüyor. Çünkü heteroseksüelliğin temel kurucu unsurlarından biri olan psişik biseksüalite bastırılamaz, yok edilemez. Homofobi başa bela olduğunda ise bu odak, heteroseksüelliği güçlendirmek yerine korku üreten bir felaket gibi algılanacaktır. Devam edelim: Ne var ki psişik biseksüalite, heteroseksüaliteyi güçlendirici bir imkân olarak, doğan her insan yavrusu ile birlikte yeniden var olacaktır. Eşcinselliğin, Ödipal'in negatif ve pozitif yamaçlarına bağlı

olarak ortaya çıkan görünümleri bir kader değilken, psişik biseksüalite kaçınılmaz bir durumdur. Bundan kaçış yoktur, hele nasıl yararlanarak kullanacağımızı bilmezsek, heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu olan psişik biseksüalite, sanal kaygılar üreten bir odak olarak başımıza bela olmakta devam edecektir. Bu nedenle psişik biseksüelliğin varlığını kaygılardan uzak olarak kabullenmek, homofobiyi aşmanın ve heteroseksüelliği güçlendirmenin zorunlu koşuludur. Ancak burada eşcinsel ilişkiler önerilmemektedir; ayrıca eksiksiz orgazm hazlarının geri kazanılmasında bu tür ilişkilerin bir sonuç getirmeyeceğini bir kere daha belirtelim. Özellikle eksiksiz orgazm hazlarının geri kazanılması, primat projesi eşliğindeki eşcinsleşme programı ile mümkündür.

4.1.Kastrasyon kaygısının ağır seyrettiği durumların yol açtığı eşcinsellik (kastrasyon kaygısının dozuna bağlı olarak), 2.İnsanın Ödipal ve öncesi dönemde, zıt ebeveynin karşı cinse yönelik arzusu ile özdeşleşmesinden köken alan psişik biseksüel boyut ve 3.Diğer başka seksüel takılmalar… No 3'teki seksüel takılmaların neler oldukları, psikanaliz litaratüründen izlenebilir…

Özne her ne kadar heteroseksüel çizgide yer alsa da, yukarıda sayılan etkenler, belli oranlarda ve öznenin yaşam öyküsüyle ilintili olarak, onun seksüel yaşam sahnesine dâhil olur. Yani dozu kişilere göre değişmek üzere, belli bir oranda eşcinsel boyut, heteroseksüelliğin yedeğinde ilerler. Psikanaliz ya da psikiyatri, her insanda belli oranlarda eşcinsel eğilimlerden söz ederken, daha farklı bir şey söylemiş olmuyor. Beri yandan 2 no'lu eksenin, heteroseksüelliğin kurucu unsurlarından birini dile getirdiğini tekrar belirtelim.

Heteroseksüelliğin OGP düzleminde mutlak selameti için, eğer öznede mevcut ise, heteroseksüelliğin saklı eşcinsel erotizminin, eşcinsleşme sürecine sokularak, heteroseksüellik içinde eritilip güçlendirici bir eksen olarak yine heteroseksüelliğe katılması şarttır. OGP'yi engelleyen üretilmiş ensest korkusu ana ekseninden ayrı olarak, bu ketleyici odağın da aşılması gerekir.

2.HOMOFOBİ KURTARMAZ

1.Eşcinselliği ayıplanacak bir tercih diye kınayanlar, kendi karşı cins tercihlerindeki orgazmik haz kısıtlanmasını dikkate almayanlardır. Çünkü eşcinselliğin tercih edilemezliğinin gerekçesi olarak şunu söylemiyorlar: "Eşcinsel ilişkinin orgazm tatmini, eksiksiz orgazm tatminini sağlamada yetersiz kaldığı için tercih edilemez." Bunu da ancak eşcinselliğin eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı olan türü için söyleyebilirler. İfade ettiğimiz bu görüşün, ahlaki değerlendirme ile hiçbir ilgisi yoktur. Çünkü bu ifade ile heteroseksüellik olsun eşcinsellik olsun, deneyimlenen haz tatminleri bakımından kıyaslanıp değerlendirilmektedir. İster heteroseksüellik olsun isterse eşcinsellik olsun, eksiksiz orgazm hazzı kısıtlandığında problem başlar. O zaman heteroseksüellerin eksiksiz hazda kısıtlı olanlarının, eşcinselliği yargılamadan önce, kendi durumlarını dikkate alarak şu basit gerçeğin farkına varmaları gerekir: Eksiksiz hazzı yaşayamayan bu tür heteroseksüeller, eğer eşcinsel tercihe ilişkin ahlaki kodlarını kırabilseler, her iki ilişkiden de eşit oranda ve kısıtlı bir orgazm hazzı duyacaklardı. Onların eksiksiz hazzı yakalayamayan kısıtlı heteroseksüel orgazmları, eşit kısıtlılıkta eşcinsel orgazmlarına da yansıyacaktı. Bu anlamda hazzın bloke edilmişliği bakımından, sanki her iki çeşit cinsel tercihler arasında bir fark olmayacaktır. Böylece asıl sorunun, orgazm hazlarında kısıtlılık olduğu sonucuna varmış oluruz. Bir kere daha tekrarlayalım. Eğer şu görüş ifade edilse problem daha net hale getirilmiş olacaktır: Eşcinsel orgazmının hazzı, eksiksiz orgazmın, penis vajina ilişkisinde yaşanan hazzının yanında çok önemsiz kaldığı içindir ki tercih edilemez. Ama bu sefer aynı gerekçe ile yola çıktığımızda, kısıtlı heteroseksüel orgazmının da tercih edilebilir bir yanı yoktur. Bu gerçekleri dikkate aldığımızda, kişi, homofobinin ötesinde rahatça konuşlanabilir. Şu hatırlatmayı yapalım: Belki de orgazmik hazda kısıtlı heteroseksüellerin bir kısmı, bu bataktan çıkmanın alternatifi olarak, eşcinsel ilişkileri gizli gündemleri olarak muhafaza etmekte olabilirler. Bu gizli gündemlerinden duydukları kaygıları, homofobilerinde dile getirmeleri pek mümkündür. Çünkü orgazm hazlarını eksiksiz yaşayanlar, zaten homofobik bir tutum içinde olmazlar. OGP kısıtlılığı yaşayan heteroseksüel özne, orgazm hazzında kısıtlı eşcinsel özne ile kıyaslandığında, kendisi de orgazm hazları anlamında daha iyi bir konumda değildir. Elinden alınacak bir büyük servetin sahibi değildir. Eşcinselliği tercih de etse, eksiksiz orgazm hazzını üretme bakımından bir şey fark etmeyecektir. Bir şey kaybetmiş olmayacaktır. Yani eksiksiz

hazda kısıtlı eşcinsellere oranla daha üst bir konuma yerleşemeyecektir. Öte yandan homofobik tutum, heteroseksüel öznenin, tespit ettiğimiz çerçevedeki problemini -eksiksiz orgazm hazzına yerleşebilme anlamında ki problemini- çözmeyecektir. Eşcinselliğin, eksiksiz orgazm hazlarının üretilemediği örneklerini, problemli bir alan olarak tespit ettikten sonra şunu söyleyebiliriz: Eşcinselliğin, eksiksiz orgazm hazlarını genitalde hayata geçirebilen örnekleri veya cinsel yönelimlerini benlikle uyumlu yaşayan ve tam tatminli orgazmı deneyimleyebilen örnekleri, elbette problemli bir alan içinde düşünülemez.

2.Eşcinsel ilişki, bir ikame ilişki olduğu örneklerde (eksiksiz orgazm hazzının hayata geçemediği örneklerde), bireye beklenen doyumu sağlayamaz. Bu nedenle tatmin, umutsuzca hep bir sonraki partnerden beklenerek partnerlerin sürekli değiştirilmesini gerektirir. Ancak heteroseksüel kesim için de durum, karşı cins partnerin sürekli değiştirilmesini zorunlu kılan örneklerinde daha farklı değildir.

Şu kısa notu düşmekte yarar var: Eşcinsel ilişkide süreğen bir tatminsizlik söz konusu ise, bu durumu, heteroseksüelliği maskeleyen bir belirti olarak da düşünebiliriz. Yani öznenin eşcinselliğini, benlikle uyumsuz ve kastrasyonların baskısı altında yaşadığını, heteroseksüelliğinin bu baskılar altında yani eşcinsellik görüntüsü altında maskelendiğini de düşünebiliriz.

3.Kötü, ürkütücü ve kastre edici baba, aynı zamanda bu sıfatların sahibi olan kötü bir penisi de (tehditkâr bir penisi) simgeler. Kastre edici baba, bu anlamda anne de olabilir, erkek çocuğa boyun eğdirirken, aynı zamanda böylesine kötü olduğu sanılan tüm penislerin önünde de ona boyun eğdirmiş olur. Bu durum eril öznelerde çok sık rastlanan bir korkuyu, ötekinin penisinden duyulan korkuyu da ima eder. Baskıcı kültürlerde cinsel kastrasyonlar kaçınılmaz olduğu içindir ki bir kısım erkeklerdeki pasif eşcinsellik merakı (aşırı yoğunlukta olmasa da), bir yönüyle sanki bu temel gerçeğe de dayanıyor. Çocuk tarafından kastre edici ve agresif hissedilen baba, bu eğilimleri gerçek ya da sanal biçimde yaratmış olur. Fakat şu noktaya dikkat edelim: Babanın ille de böyle olması gerekmiyor; kültürün kodlarını bilinçdışı olarak çok iyi okuyan küçük çocuk, kültürün bu tehditkâr kastrasyon söyleminden zaten yeterince etkilenecektir

Kötü ve tehditkâr penisten duyulan bu korkuların ve pasif eşcinselliğe yönelik merakların varlığını kanıtlamak için, yaygın seks fıkralarına bakmak ve bunlardaki eşcinsel temaların istatiksel bir dökümünü yapmak bile, bize yeterince aydınlatıcı bir fikir verecektir. Hele pasif eşcinsel fıkralarına kadınların da aşırı gülmeleri, erkek iktidarından gizli biçimde intikam aldıklarını düşündürmüyor değil. Beri yanda bu fıkralara katıla katıla gülen erkekler de bilinçdışı olarak, kastre edici babanın hem iktidardan düşmesinin hem karizmasında tahribata uğramış olmasının tatlı hıncını yaşıyor olamazlar mı? Belki de kendi örtük eğilimlerinin deşifrasyonuna gülüyorlardır.

Bu tür seks fıkraları, şaka yollu da olsa sanki şu mesajları iletir gibidir:

a.Gay ve lezbiyenlerin açık erotik talepleri, heteroseksüellerin gizli gündemleri arasındadır.

b.Yüzde yüz gizli kalma güvencesi verildiği takdirde, eşcinsel ilişkiyi denemeyecek heteroseksüel sanki yok gibi.

c.Bir açık eşcinsel (eleştiri oklarını kendi üstüne çekerek), bin örtük ve sinsi eşcinseli (ya da bu boyutu belli bir oranda taşıyanları ama saklayanları) örtüp gizler. Çünkü ön planda onlar görünür.

d.Eşcinsellik, heteroseksüelliğin yedek akçesidir. Ne demişler! Ak akçe kara gün içindir.

4.Erkek çocuğun, baba ve onun penisi ve orgazmı ile özdeşleşme talebi, ağır kastrasyon süreçlerinin yaşandığı bir kulvarda, elbette sağlıklı bir sonuç vermez. Diyelim ki erkek çocuk, böyle kastre edici bir babayla boyun eğme üzerinden başarılı bir şekilde özdeşleşti, onun formatında biri oldu. Bu bile o kişinin ilk çocukluk yılgınlıklarını ortadan kaldırmaz. Kaldı ki o kastre edici baba bile, bu anlamda kastre edilmiştir, aynı çocukluk dönemi yılgınlıklarını ve bunun arazlarını taşımaktadır. Kaçınılmaz olarak oğluna bunları aktaracaktır, tıpkı virüslü bir bilgisayar programının başka bilgisayarlara aktarıldığında kendi virüsünü onlara da bulaştırması gibi.

Eğer baba, kastre edici değil, aksine kastrasyon çözücü ise, erkek çocuk o zaman babanın sağlıklı ruhsal yapısı, sağlıklı orgazmı ile (bilinçdışı aktarımlar üzerinden ve ne kadar gerçekleşebiliyorsa o kadar) özdeşleşir. Babanın iyi penisi ve onda dile gelen OGP ile özdeşleşir. Böyle bir süreç erkek

çocuğu, babada temsil edilen iyi penis ve OGP ile kaynaştırır. O zaman bir süre sonra eşcinsel nüve, yani boyun eğme üzerinden yapılanan nüve, eşcins sevgisine dönüşür, kendi cinsi ile korkusuzca barışma ve kaynaşma sonucunu doğurur. Devamında eril öznelerin önemli bir kısmında bulunan şu korku aşılır: Hemcinsini tecavüzcü cinsel bir ajan olarak algılamaktan doğan korku… Erkek çocuk o zaman, kendi cinsine mensup olmanın kıvancını hisseder. Penisinin varlığından sevinç duyar. Şu vaat hayata geçer: "Bir penisin olduğu için sevinç duyacaksın!"

5.Homofobi, heteroseksüelliğin eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı türünün bağrında gizli bir kist gibidir, özellikle heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutunu içermesi nedeniyle… Bu nedenle eşcinsellik, heteroseksüelliğin bu türünde bilinçdışında sürüp giden yedek eksen olarak görülebilir. Ne yazık ki hayata geçemeyen OGP nedeniyle, NN'lerin hazda kısıtlı olanları, hem heteroseksüelliğin hem de geride bırakılmış homofobinin heteroseksüel boyuta katacağı zenginleşmenin hayrını göremezler. Bu yüzden eksiksiz orgazm hazzındaki kısıtlılık, homofobiyi üreten örtük eşcinsel eksenden (saklı eşcinsellikten) kaynaklanıyorsa, o zaman saklı eşcinsel boyutumuzla onu sıfırlayacak kadar bütünleşmemiz gerekir. Bu bütünleşme, yani saklı eşcinsel libidonun, heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu içinde eritilmesi, ancak iyi yönetilen bir eşcinsleşme programı ile mümkündür ki burada yine iyi yönetilen bir terapi süreci gündeme gelir. Çünkü eksiksiz orgazm hazzını ele geçirmek için, psişenin, hemcins dostluklarını yapılandıracak olan psişik biseksüalite miktarı muhafaza edilerek, saklı eşcinsel libidodan olabildiğince boşaltılması gerekir… Psişik biseksüalite ile bir bakıma heteroseksüelliğin, hemcinse yapılan libidinal yatırımlar olarak normal eşcinsel boyutunu kastettiğimizi bir kere daha belirtelim.

6.Ensest arzularımızın ve eşcinselliğin mutlak olasılığının farkındalığını yaşamadan ve bunları korkusuzca kabullenmeden ve içimize tam olarak sindirmeden, OGP anlamında heteroseksüelliğe geçiş mümkün değildir. Ensest arzularımızın ve eşcinselliğin mutlak olasılığından şunu anlayalım: Böyle bir olasılıktan dolayı kıyametin kopmayacağını gönül rahatlığıyla benimseyip, homofobik kaygıları geride bırakarak özgürleşmek… Kültürün kodları yukarıda sözü edilen her iki alan üzerinde dehşetengiz bir baskı uyguladığı için, bu her iki odak, yani ensest arzu olasılıkları ve eşcinsel algı olasılıkları, arızalı nesne ilişkilerine bağlı nevrozlar bir kenara bırakıldığında, geride kalan nevrozların ürediği kaynaktır. Kişi bu her iki baskı alanını örtük, yarı örtük ya da ömür boyu başkalarından saklayarak, ama isterse kendisi tarafından bilinir bir şekilde yaşasın ve bunlardan kaçmayı sürdürsün, tüm yaşamı boyunca arızalı ve yaralı kalmaya mahkûmdur.

Kültürün söylemindeki kastratör üst eril figürün bilinçdışındaki baskısı nedeniyle şiddeti artmış ensest dehşetinin ve akla sokularak üretilmiş ensestüel arzunun şiddetle bastırılıp farkındalık düzeyinden geri alınması ve paralelinde kastrasyon kaygıları, birçok kişide derece derece eşcinsel taleplerin (saklı eşcinsel boyutun talepleri anlamında) üretilmesinden de sorumludur. Burada karşı cinse yönelik arzuyu, sanki yokmuş gibi, sanal üst eril figürden saklama oyunu, bilinçdışında bir tür tersine çevirme oyunu sürüp gider.

7.Homofobinin arkasında, deseksüalize edilememiş eşcinsellik, en tahripkâr olarak da heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu içinde eritilememiş saklı eşcinsellik sorumlu görünüyor. Bunun, OGP olanaklarının hayata doğması anlamında eşcinsleşme sürecine sokularak, o sürecin içinde olabildiğince nötralize edilmesi gerekir. Oysa bu anlamda homofobinin aşılmasının, heteroseksüel orgazmın haz boyutunu zenginleştireceği düşünülemiyor. Eşcinsel ya da heteroseksüel orgazmlarındaki haz farkları nelerdir, derinlik yaşantıları bakımından aralarında nasıl farklar vardır? Bunlar, insanların cinsel yönelimlerini, haklılıkları yönünde desteklemek için sorulması gereken önemli sorulardır.

3.EŞCİNSEL DÜŞMANLIĞI

1.Lezbiyenlerin değil de geylerin her iki cins için de hedef düşman kitle seçilmelerinin sebebi nedir?
A) Geyler, kadınlar açısından kendi hadım edilmişlik yanılsamalarının hıncını alabilecekleri bir figürü

temsil ediyorlar. Özledikleri ve ellerinden alınmış erkeksi iktidarın hıncını onlardan çıkarabiliyorlar. Çünkü geyler, erkeklikleri ellerinden alınmış varsayıldıkları için, kadınların, erkekleri aşağılamak için aradıkları fırsatı yaratıyorlar. B) Geyler, erkekler açısından, her zaman yitirme tehdidi altında hissettikleri kendi erkekliklerinin hadım edilebileceği tehlikesini hatırlatırlar, çünkü onların bilinçdışındaki hadım edilme kaygıları son derece aktiftir. Bu nedenle geylere öfke duyarlar. Öte yandan geyler, erkeklerin, egemen erkek pozisyonunda olma sanılarını güçlendiren aşağılanabilecek "gey- nesne" konumları nedeniyle de, erkekler açısından, erkekliklerini sürekli güvencede hissedebilme yanılsamasını yaratırlar. Onları aşağılayıp kendilerinden uzak tutarlarsa, gey olma tehlikeleri böylece ortadan kalkmış olacaktır. Bulaşabileceğinden korktukları geyliği, öte bir konuma yerleştirerek kendilerini güvenceye alabileceklerini sanırlar. Her nedense bir fetişist, bir nekrofil, bir mazoşist, bir sadist, bir röntgenci ya da teşhirci karşısında kendilerine bulaşabilecek herhangi bir arızanın tedirginliğini yaşamazlar(!) Kısacası heteroseksüel olduğu varsayılan homofobik erkek, geyler karşısında panik içinde sanki şöyle düşünüyor gibidir: "Gey onlar, ben değilim…" Böylece homofobik erkekler geyleri sürekli aşağılayarak, kendi erkekliklerini güvencede hissetme yanılsamasını sürdürürler. Oysa ataerkil aile yapılanması, fallusu ön plana çıkarmayıp, her iki cinsel organa da, yani bunlarda temsil edilen kimliklere eşit miktarda değer verseydi, daha doğrusu her ikisini de sadece bir organ olmalarının ötesinde, önemsemeseydi, bütün bu çatışmalara gerek kalmazdı. Çünkü sonuçta erkek de abartılmış fallus iktidarına layık olabilmek için inanılmayacak derecede eziliyor. Heteroseksüellikten alacağı haz her ne ise, heteroseksüel fallus iktidarı yalanına layık olabilmek için yaşadığı eziyetlerin altında tadını tuzunu yitiriyor.

4.EŞCİNSEL SEKELİN YA DA ALGININ KÖKLERİ

1.Kastrasyonların yaşanmış ağırlıkları ile bağlantılı olarak Ödipal dönem, şu ya da bu oranda eşcinsel bir sekel ve diğer seksüel takılmalara ilişkin bir kalıntı bırakır. Bu konuya ilişkin olarak Frued'dan yapılan bir alıntının daha önce bahsi geçmişti… OKCE nedeniyle eksiksiz orgazm hazzında mâruz kalınan tıkanıklık, bilinçdışı umutsuz bir çaba ile bu kalıntı haz odaklarının desteği eşliğinde aşılmaya çalışılır ya da orgazm hazzında kısıtlı özne, orgazma erişmek için, bu kalıntı haz odaklarını veya bunlardan üreyen fantezileri kullanır.

Ödipal üçgende örseleyici kastrasyonlara mâruz kalan önemli sayıda insan –erkek ya da kadın- eninde sonunda değişen ölçülerde olmak üzere, eşcinselliğin etkilerine açıktır. Bu nedenle psikiyatri ve psikanalizin her insanda eşcinsel bir nüve bulunduğundan söz etmesi, genetik bir bulguyu değil, kültürel kodlar üzerinden yapılanan bir sonucu kanıtlar. Bu sonuçtan elbette, kastrasyon kaygıları eşliğinde seyreden Ödipal üçgen önemli ölçüde sorumludur. Aynı zamanda bu sekel, mevcut kastratör babanın ya da kültürün söylemindeki babanın, eril özneye hissettirilişindeki dehşetin şiddetiyle doğru orantılıdır.

2. Ödipal dönemdeki erkek çocuğun erekte penisi, kastratör kültürlerde her zaman, şiddet derecesi değişmek üzere, babanın ya da ikamelerinin tehdidi altındadır. Bu tehdit pekçok erkek çocukta dereceleri değişmek üzere, kendi penisinden vazgeçme, onu sanki yokmuş gibi gösterme tepkisini yapılandırır. Bu vazgeçiş miktarı, eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı normal nevrotik heteroseksüel erkekte oluşan boşluğun, fantezi ağırlıklı eşcinsel ikamelerle doldurulması sonucunu yaratır. Bu fanteziler, oluşan haz kayıplarının, tehditlere boyun eğerek yapılanmış olduklarını dile getirir aslında. "İçimizdeki Maymun" adlı kitaptan tezimize uygun bir örnek verebiliriz: Bir bonobo erkeği, erekte penisini dişiye sergilerken, baskın erkek bonobo tarafından yakalanır ve mahçup bir oğlan çocuğu gibi eliyle erekte penisini örterek gözlerden saklar (De Waal 2008: 117, 118). Burada erkek bonobo, baskın bonobo karşısında sanki penisinden vazgeçmiş gibi bir rol oynamıştır, ama psişik bir kastrasyona mâruz kalmamıştır. Ancak bu örnek insan dünyasına taşındığında, küçük erkek çocuğun kastrasyon dehşetine yakalanması kaçınılmazdır.

3.Bu paragrafı daha önce de yazmıştık, ama şimdi onu başka bir bakış açısıyla ilişkilendirelim: Masturbasyonda ya da cinsel ilişkide erkeğin fantezisine giren ve partneri olan kadınla cinsel ilişki

yaşadığı düşlenen hayali erkek, o erkeğin Ödipal kaygılardan ve baskılardan dolayı, fail özne olarak yaşamaya cesaret edemediği kendi cinsel haz ve taleplerinin emanet edildiği maskeli bir figürü temsil edebilir. Erkek bu hayali erkeğin kendi kadınına sahip oluşundaki haz ve talebi, kendi fantezisinde izleyip boşalırken, aslında kendisinin, o hayali figür aracılığıyla maskelemiş cinsel hazzını yaşar. Bu hayali figür, cinsel ilişkide ya da masturbasyonda, erkeğin, fail özne olarak açıkça yaşamaya cesaret edemediği kendi hazzının emanetçisidir. Bu emanetçinin ürküntü duyulan ya da önünde boyun eğilen baba imagosuna göndermelerle yüklü olduğunu düşünebiliriz.

Erkek, cinsel hazzını özgürce yaşamayı, babaya başkaldırma şeklinde ürkütücü bir davranış olarak algıladıkça, bu kısır döngüyü aşıp OGP'ye geçemez. Cinsel eylem, Ödipal babayı yok edip, Ödipal anneyi ele geçirme şeklindeki gizil talepten bağımsızlaştıkça ve bunun farkındalığı geliştikçe, OGP alanı ele geçirilir. Ancak bu çatışmanın NN düzlemde geçerli olduğunu, OGP öznesi içinse ancak bir komedi sergilenişi olduğunu belirtelim. Bu nevrotik süreç, aynı mekanizmalarla kadınlar için de geçerlidir. Sanki hayali eşcins figür, kişinin yapması ve yaşaması gereken şeyi onun adına yerine getiriyor gibidir. Kişi bu maskelenmiş süreç içinde, gizlice kendi gerçek doyumunu yaşamaktadır, ama sadece sembolik olarak, tam tatmin anlamında değil.

Paralelinde aktif bir eşcinsel erkek için partneri, maskelenmiş kadının temsili olabilir. Pasif eşcinsel nezdinde aktif partner, kendisinin bastırılmış eril cinsel haz ve talebini temsil ederken, kendisi de kendi gözünde arzu edeceği kadını temsil eder. Pasif eşcinsel, kaçtığı erkekliğe (eksiksiz eril tatmin hazlarına), sahiplenemediği erkekliğe, kültürün erkek kimliğine, partneri aracılığı ile sahiplenir. Sahiplenmiş gibi olur ama sorun çözümsüz kalır, çünkü bu kısır döngü hep devam edecektir. İçte reddedilmiş talep, dıştan geri döner.

Görülüyor ki bütün bu arayışlar, örtülü biçimde OGP arayışına bir göndermedir, ama aynı zamanda arayışın yanlış adreslere yönelik olduğunu kanıtlar ve bundan dolayı bu arayışlar, OGP'ye erişme sonucunu getirmez. Bütün bunlar, ortalamaya göre daha ağır kastrasyonlara mâruz kalmış normal nevrotik öznelerin cinsellik alanı içinde daha tahripkâr olarak sürüp gider.

4. Bir tez olarak heteroseksüelliğin, eşcinselliğe karşı bir reaction-formation (karşı tepki) şeklinde yapılandığı ileri sürülür. Yani deniliyor ki, her insanda asli eşcinsel bir yönelim vardır, aslında eşcinsellik en temel yönelimdir denilmek isteniyor ve heteroseksüellik bu asli eşcinselliğin sürekli bastırılması sonucunda yapılanır. Tezimize göre ise bu eşcinsel eğilimler, heteroseksüelliğin kurucu unsurlarından biri olan normal eşcinsel boyut (psişik biseksüalite) hariç, zorlayıcı kastrasyonların sonucu olarak, saklı eşcinsel boyut üzerinden yapılandırılmaktadır. Reaction-formation tezini savunanlara dönecek olursak: Bu tezi savunanlara göre heteroseksüellik, eşcinselliğe karşı böyle bir reaction-formation şeklinde yapılandığı, aslında eşcinselliğin bastırılması üzerinden yapılandığı ve bastırılan eşcinsel içeriklerin geri dönüşü de ayrı bir gerçek olduğu için, heteroseksüelliğin sürekliliği kesintilere uğrayacaktır. Ya da bu tezi kabul ettirebilmek için en azından denilecektir ki, bastırılanın geri dönüşü sembolik dışavurumlarla gerçekleşir. Getirdikleri argümanlar bakımından, hem heteroseksüelliğin süreklilikte kesintilere uğradığı, hem de bastırılan eşcinsel ruhsal içeriklerin sembolik kılıklarda geri geldiği tezleri doğrudur. Ama burada bir hedef şaşırtma oyunu vardır. Çünkü kastrasyonların varlığı, eşcinselliğin ya da eşcinsel sekelin önemli bir kesiminin asli olduğunu değil, yapılandırılmış olduğunu kanıtlar. Bu durumda eşcinsellik ya da eşcinsel sekel, bastırılan heteroseksüelliğe karşı, yani eşcinselin kendinde bastırdığı heteroseksüelliğe karşı bir reaction-formation (karşı-tepki) şeklinde yapılanır. Ayrıca hem eşcinsel ilişkiler hem heteroseksüel ilişkiler o kadar arızalı yaşanmaktadır ki, hangisinin hangisini bastırdığını bir kenara bırakalım, bunların birinden diğerine hayır gelmesi, kilit altındaki orgazmın bağımsızlaştırılması mümkün değildir. Bu tezimiz her iki kesim için de geçerlidir. Öte yandan bastırılanın kılık değiştirerek geri dönüşü tezi ne kadar inandırıcıdır? Çünkü cinsellikte asli var oluş kipi olarak kabul edilen bastırılmış eşcinselliğin bu geri dönüşü, heteroseksüel özneyi, eksiksiz orgazmı yaşama bakımından özgürleştiremiyor. Oysa heteroseksüel kesim, en büyük problemi şu açmaz durum nedeniyle yaşar: Heteroseksüel kesimde bastırılanın (bastırılan eşcinsel içeriklerin) sembolik kılıklarda da olsa geri dönüşü, bastırılan eşcinsel ruhsal malzemenin, heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu içinde eritilip ve kendi sürecini tamamlayıp, tam tatminli bir heteroseksüelliğin hayata geçmesini sağlayamaz.

Annenin karşı cinse yönelik arzusunun küçük erkek çocuk veya bebek tarafından içselleştirilmesi ve babanın karşı cinse yönelik arzusunun ise küçük kız çocuk veya bebek tarafından içselleştirilmesi, psişik biseksüalitenin yapılandırıcı ve heteroseksüel yapılanmanın zorunlu bir önkoşuludur. Burada şunu hatırlatalım: Kız ya da erkek bebek ya da çocuk, karşıt ebeveyne yönelik sevgisi nedeniyle onların karşı cinse yönelik arzularını içselleştirir, örnek alır. Tabii küçük çocuğun hemcins ebeveynin karşı cinse yönelik arzusunu içselleştirmesinin ise eşcinsleşme süreci olduğunu tekrar belirtelim Ama bu durum tek başına OGP'nin gerçekleştirilmesi anlamına gelmez. Çünkü OGP'deki kısıtlanmanın temel nedenlerinden biri, eğer küçük erkek çocuğu örnek alırsak, özellikle Ödipal döneme gelindiğinde ensest tabusunun ve kastrasyon kaygılarının, yani tehditkâr baba figürünün yarattığı dehşet ve tehdittir ve bu aynı zamanda NNO'nun yapılanma nedenidir.

OGP'nin babanın kastratör tehditkârlığı karşısında mâruz kaldığı bu sonuç (yapılandırılmış saklı eşcinsel boyut), pekçok heteroseksüelin de zaman zaman dalgalı biçimde yaşadıkları eşcinsel algı ve fantezilerin nedenidir.

Öte yandan eşcinsel kesimin ağır kastrasyonlarla yapılanmış türlerinde, yaşanan orgazm deneyimlerinin, haz doluluğu anlamında NNO'nun da gerisinde olduğunu düşünmek gerekir. Çünkü bu kesimde cinsel bastırma süreçleri daha tahripkâr olarak işlemekte ve yol açtığı haz kısıtlanması, bu nedenle daha yüksek oranlarda olmalıdır.

Heteroseksüelliğin eksiksiz orgazm hazlarında kısıtlı olanlar, eşcinsel yönelimleri eyleme koyma konusunda saplantılı bir baskı hissetmedikleri için, bu eğilimleri eyleme dökmeme iradesini de gösterebilirler, ki büyük çoğunluk itibariyle böyle olur. Ama bu irade, yaşanmakta olan bu dalgalı, periyodik içsel (içte saklanan) eşcinsel süreçleri iptal etmez. Ayrıca bu durum eşcinsel nesne tercihlerini de gündeme getirmez. Çünkü cinsel yönelim ve tercihleri belirleyen, cinsel nesnenin özne açısından vazgeçilmezliğidir.

Heteroseksüalitede, eşcinsel dalgalanmaların kökenleri olarak şu tespitleri yapabiliriz:

1.Hemcins ebeveynle ve diğer hemcinslerle yaşanması gereken eşcinsleşme süreçleri… Eşcinsleşme süreçleri, özellikle OGP öznesi olabilmek bakımından, heteroseksüelliğin normal eşcinsel eksenidir; aynı zamanda heteroseksüelliği daha sağlam bir zemine yerleştirir.

2.İğdiş tehdidi nedeniyle, OGP sahibi olduğu varsayılan güçlü hemcins ebeveyn önünde boyun eğme duruşu. Sonuçta aynı tutumun güçlü olduğu varsayılan eril figürlere kopyalanması… Bu durum heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutu olarak boyun eğme üzerinden yapılandığı için, özerklikten bedel ödetir.

3.Karşıt ebeveynin karşı cinse yönelik erotik arzu boyutunun, empati yoluyla içselleştirilmesi… Bu süreç heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu ve onun kurucu eksenlerinden biridir.

4.OGP sahibi olduğu varsayılan güçlü ebeveyn ya da öteki hemcinslerden, büyülü bir biçimde OGP'yi yapılandıracağı ve özneyi OGP anlamındaki eksikliğinden kurtaracağı umulan erotik güç aktarımı ve bu yönde tamamlanma beklentisi… Şunu unutmayalım ki, bu eksen, ciddi kastrasyonlar ve tehditler nedeniyle yapılanmıştır.

5.Hemcinsler arasında, kökensel aşk ve kökensel füzyonun (libidinal füzyon ekseninin) bir biçimde karşılıklı olarak tetiklenmesi. Kökensel aşk ve kökensel füzyon (libidinal füzyon), çoğu kez cinsiyet farklılıklarını iptal gücüne sahiptir; çünkü libidinal füzyonun, cinsiyet farklılıklarını aşan ruhsallık yönü ağır basar. Bu durumun bazen hemcinsler arasında erotik bir tetiklenmeye de neden olması mümkündür. Bu eksen, heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutlarından biri –psişik biseksüalite- olarak boyun eğici bir tutuma bağlı değildir.

Yukarıda maddeler halinde dökümü verilen tespitlerden 1, 3 ve 5 ile gösterilenlerin, kaçınılmaz sonuçlar olduğunu ve aslında heteroseksüel eksende özneyi daha güçlü bir konuma yerleştirme fonksiyonunu yerine getirdiğini belirtelim.

5.OGP'nin hayata geçemediği örneklerde, heteroseksüellik de eşcinsellik de gerçek anlamda hayata geçememiştir. Çünkü kendi adlarını alan bu süreçlerde özne, belirttiğimiz haz kısıtlılığı durumlarında, kendi haz boyutlarını her zaman eksik ve arızalı yaşamaya yazgılıysalar, var oluşlarının sahihliğinden nasıl söz edilebilir ki! Bu çerçevede olmak üzere ortada var olan heteroseksüellik de eşcinsellik de bu nedenle orgazm hazlarında eksik var oluşlardır. Öte yandan bastırmalara mâruz

kalmak bakımından daha talihsiz olan eşcinsellikte (ağır kastrasyonlara bağlı türlerinde), eksiksiz orgazm hazlarının hayata geçemeyişi daha yüksek oranlarda olsa gerek. Elbette öteki cinsel kayma alanları, yani diğer cinsel türevler, kendi haz boyutlarını doyumlu yaşama anlamında, aynı yüksek orandaki ketlenmeler nedeniyle çıkmaz içindedirler. Kısacası, eksiksiz orgazm hazlarında kısıtlanmalar söz konusuysa, heteroseksüel ilişkiler kötü, öbür seksüel alanlar daha da kötü yaşanmaktadır.

6.Öznenin, karşıt ebeveynin ya da karşıt cinsin, kendi karşı cinsine yönelik arzusu ile özdeşleşmesi ve böylece bu özdeşleşmeyi karşı cinse yönelik arzusunun tetiklenmesinin hizmetinde kullanması... Ama bu sonuç, öznenin, hemcinsini karşı cinsin arzu boyutundan belli bir miktarda arzulayabilme kapasitesini yapılandırır. Ancak bu kapasite, sağlıklı karşı cins ilişkilerinin yapılanmasının olmazsa olmaz ön koşuludur. Karşı cinse yönelik arzuyu tutuşturur. Eşcinselin başaramadığı tam da budur. Yani böyle bir kapasiteyi heteroseksüalitenin hizmetine sokamamak. Çünkü o, hemcins ebeveynin, karşı cinse yönelik arzu boyutu ile özdeşleşememiştir. Bu yüzden onda, karşı cinse yönelik arzu harekete geçemez. Şunu da ekleyerek paragrafı sonlandıralım: Sağlıklı bir anne-baba, bakışlarında karşı cinse yönelik sahih bir arzunun işaretlerini verebilen anne-babadır.

7.Anne ya da sonradan büyük ölçülerde onun ikamesi olacak olan eş, erkeğe dişiliğin vaat ediciliğini sunamıyorsa, sunmuyorsa, ima etmiyorsa, erkek de anne ya da anne ikamesinde bir arzu kekemesi gibi çakılı kalarak çıkış yolu bulamıyorsa, bu durumda o erkeğin libidosu eşcinsine kayabilir. Arzuda kekemelik eşcinsel eksende de sürer mi? Herhalde!

8.Eksiksiz orgazm hazzında tamamlanmamış heteroseksüel erkek kimliği, her zaman zorlayıcı performanslar üzerinden yapılanır. Burada asla sahip olunamayan, ama sanki sahip olunmuş gibi aldatıcı bir izlenim veren fallus iktidarı yalanı söz konusudur. Pekçok örnekte eşcinsel erkek kimliğini yapılandıran ise, bu fallus iktidarı palavrasının ciddiye alınarak ve sahih sanılarak, yanlış ihbarlara kurban giderek çaresizce kabullenilişidir. Böylece her iki kimliğin de temeli, bir yalan ya da yanlış ihbarların yapılandırdığı tutumlar üzerine kurulur.

9.Özne kendince çekici bulduğu hemcins özneden, değişen dozlarda erotik bir dalgalanmaya mâruz kalabilir; itiraf edilse de edilmese de insanların dünyasında sık yaşanan bir süreçtir bu. Burada hemcinse yönelik erotik dalgalanmaların nedenleri olarak şunları yazalım: Heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutundan tetiklenen bir algı olarak ya da bir başka ihtimal, heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutundan tetiklenen bir algı olarak… Çünkü hemcins özne, ya öznenin içindeki karşı cins boyutunu, yani karşıt ebeveynin kopyalanmış cinsel arzu boyutunu uyarıp harekete geçirir ya da öznenin karşı cinse yönelik beğenisine denk gelebilir. Bu eğilimlerin uyarılıp harekete geçmesi, öznenin elinde olmayan çağrışım akışları ile tetiklenir.

Bir başka ihtimal de şu olabilir: Öznenin kendisine yönelik narsistik öz beğenisine denk düşen dıştaki hemcins özne (kendisinin dıştaki bir modeli), karşıt cins pozisyonuna ilişkin bir çağrışımla ilgili olmadan, hemcinsler arası bir erotik dalgalanma üzerinden de erotik bir nesne olarak algılanabilir. Şöyle ki: Eğer erkekte aşırı erkeksi narsisizm varsa, yani erkek olmak en üst varoluş kipi olarak algılanıyorsa, ya da erkeğin ruhunda kadın ruhundan, karşı cins arzu boyutundan, herhangi bir iz düşüm yoksa (bir ihtimal anne, erotik arzuda kısıtlı ise), kişinin gideceği adres eşcinsel seçim olabilir. Bir ihtimal eski Yunan tarzı.

10.Oğuz Cebeci, "Psikanalitik Edebiyat Kuramları" (Cebeci 2009: 380…421) adlı eserinde, Sait Faik'i incelediği bölümde erkek eşcinselliğinin, erkek kimliğini pekiştirme olasılığından söz ediyor. Bu, nasıl mümkün olabilir? Şu varsayımları geliştirebilir miyiz?

1) Erkek, kendi erkekliğine duyduğu hayranlık üzerinden kendine otoerotik aktarımda bulunacak.

2) Buradan hareketle, kendi benzeri olarak algıladığı öteki erkeğe, kendi yansıması olarak bir aktarım geliştirecek.

3) Kendisi ve aktarım geliştirdiği öteki erkekten kadınsı bir rol ve duygusallık beklemeyecek. Her iki taraf için de bu tutum geçerli olacak.

4) Bu aşamada öteki erkekte kendi benzerini bulan erkek, kendi erkek boyutunun, öteki erkek tarafından onaylanmasını, böylece kendisinde de kendi erkekliğinin onayını yaşantılaştırmış olacak. Böylece benzeri ile ilişki üzerinden, erkeksi kendiliğin pekiştirilmesi gerçekleşecektir.

Ancak bu şekilde işleyen bir süreçle de OGP'nin hayata aktarılamayacağını bir dip not olarak belirtelim.

EŞCİNSELLİĞE EK DÜŞÜNCELER

I.Heteroseksüel eril öznenin orgazmında, özellikle homofobik etkenlere bağlı olarak, orgazmın hem penis hem anal kaslarda hissedilen periyodik kasılmaları ve impulsları arasındaki bütünlük bozulmuş ve özne orgazmın anal kaslarda hissedilen periyodik kasılma ve impulslarını, yani hazlarını hissedemez hale gelmişse, anal bölgedeki bu haz kaybını, kendisinin hazda yitik penisinin ikamesi olarak, dışsal bir penisten (Ötekinin, toplumsalın üst eril figürü olarak farz edilen büyük Ötekinin penisinden) sağlama fantezisi geliştire(bile)cektir. Elbette bu akıbet, eril öznenin başına ikinci defa dehşetli bir homofobi belası daha açacaktır.

II. Öznenin olmak istediği erkek ya da kadın imagosuna denk düşen erkek ya da kadınlar da eşcinsel nesne seçiminin konusu olabilirler.

XI. BÖLÜM: OGP – ÖZELLİĞİ

1.OGP – CİNSEL BAĞIMSIZLIK

1.OGP düzleminde orgazmın tam kapasite yaşanması, kişiyi bir seks bağımlısı yapmaz, aksine, böyle bir bağımlılıktan kişiyi kurtarır. Çünkü karnı doyan insan sofradan kalktığında açlıkla ilgili düşünceler nasıl kendiliğinden zihinden uzaklaşıyorsa, cinselliğini eksiksiz orgazm doyumuyla yaşayan bir insanın da bu alana yönelik bir bağımlılığı ve takıntısı kalmaz. Cinsel gereksinim, doğal, biyolojik ve psişik ritmini bulur, özne bu ritimle uyumlu bir cinsel yaşama ulaşır, doyumsuzluk nedeniyle abartılmış cinsel talepler gündemden düşer. OGP, göklerden gelecek bir lütufla hayata geçebilecek ütopik bir tasarım değildir, çünkü dayandığı biyolojik ve psişik reel zemin onun varlığının güvencesidir.

OGP'nin bedensel-biyolojik ve psişik yaşantıları (anaç köke bağlı füzyonel eksen yaşantıları) için şunları yazabiliriz:

a) Bedensel belirtileri şöyle sıralayabiliriz: 60-120 saniye sürmesi, pelvis bölgesinde merkezileşmekle birlikte, bu süre boyunca tüm bedeni kaplayan şiddetli sarsıntılar, yine bu süre boyunca peniste ve anal bölgede devam eden şiddetli ve periyodik impulslar…

b) ruhsal belirtiler: orgazm hazzının genitalde merkezileşen artmaz eksilmez yoğunluğu ve yaşantısal derinlik olarak libidinal füzyon ekseni…

Eğer insan, cinselliğini hazzın tatmininde kayıpsız yaşarsa, cinsellik dışı etkinlikleri için harcayacağı enerjiyi daha verimli kullanabilir. Ama böyle bir sonuca bastırılan cinsellik üzerinden erişilemez. Bunun tersi durumda, cinselliğin haz tatmininde uğradığı kayıplar, yaşam enerjisinin kullanımını verimsiz kılar. Çünkü bu durumda enerji, cinsel hazların eksik yaşanmasına neden olan bilinçdışı çatışmalara, bunların bastırılmasına harcanır, öznenin enerjisinin önemli kısmını tüketir.

2.Freud'un "Aşk Alanındaki Evrensel Aşağılama Eğilimi Üzerine" adlı yazısından bir alıntıyı aşağıya aktarıyorum. Onun bu alıntıdaki düşüncelerini ve dile getirdiği kaygıları anlamak, gerçekten çok zor. İşte o alıntı:

"… Yararlanılamayan dürtülerin varlığı, cinsel etkinlikte doyumsuzluk biçiminde gözlenebilir. Dolayısı ile cinsel içgüdünün beklentilerini, uygarlığın beklentilerine uyarlamanın pek mümkün olmadığı; kültürel gelişmenin sonucu olarak vazgeçişten ve acıdan olduğu kadar, uzak gelecekte insan ırkının tükenmesi gibi bir tehlikeden de kaçınılamayacağı fikrine katılmak zorunda kalabiliriz. Bu karamsar beklentinin, uygarlıkla birlikte gelişen doyumsuzluğun, cinsel içgüdünün, kültürün baskısı altında kazandığı bazı özgünlüklerin zorunlu bir sonucu olduğu gibi bir yoruma dayandığı doğrudur. Ne var ki cinsel içgüdünün, uygarlığın ilk beklentilerine tabi kılındığı anda tam doyum verme yetisini kaybetmesi, içgüdüsel bileşenlerin sürekli artan ölçüde yüceltilmesiyle yaratılan en soylu kültürel kazanımların kaynağı olmaktadır. Çünkü insanların, tam doyurucu bir haz sağlayabilmesi halinde cinsel içgüdüsel güçlerden, başka alanlarda yararlanmaya yönelmesinin arkasında ne gibi bir dürtü yatabilir ki? İnsanlar bu hazdan asla vazgeçmeyecek, asla ilerleme sağlayamayacaktır. Dolayısı ile iki içgüdünün –cinsellik ve bencillik içgüdülerinin- beklentileri arasındaki uzlaşmaz fark, bugün zayıf olanların yenik düştüğü nevrozlar biçimindeki bir tehlikeyle sürekli karşı karşıya olsa da, insanın her an daha büyük başarılar kazanmasını mümkün kılmıştır." (Freud 2000: 249)

Yukarıdaki alıntı etraflı biçimde eleştiri süzgecinden geçirilmeyi gerekli kılıyor. İlk cümleden başlayalım:

"Yararlanılamayan dürtülerin varlığı cinsel etkinlikte doyumsuzluk biçiminde gözlenebilir."

Gerçekten hazda kendini ifade edemeyen dürtüler, cinsel etkinlikte doyumsuzluk biçiminde gözlenir. Ama iş burada bitmez, çünkü eksiksiz hazda kendini ifade edemeyen cinsel dürtüler, ayrıca üretilen nevrozun, tıkanan, verimsizleşen ruhsal enerjinin de nedenidir.

"Uygarlıkla birlikte gelişen doyumsuzluğun"

Freud uygarlığın gelişmesi ile cinsel doyumsuzlukların artması arasında doğru orantılı bir ilişki kuruyor. Uygarlığın gelişmesi ile cinsel doyumsuzlukların artması arasında kurulan bu bağlantı bilimsellikten uzaktır. Ayrıca hangi uygarlık? Sanki uygarlık sadece onun yaşadığı coğrafyada

mevcutmuş gibi düşünüyor. Şu soruyu da sormamız gerekiyor: Uygarlığın gelişmesi (tabii yine soralım: hangi uygarlık?) ile cinsel doyumsuzlukların artması arasında neden ille de bir bağlantı olsun ki! Batı dünyasında, cinsel doyumsuzlukların kaynağı tutucu dinsel yaklaşımlardır. Tutucu cinselliğin yarattığı cinsel doyumsuzlukları, kendi asıl nedeninden soyutlayıp, uygarlığın gelişmesi ile ilişkilendirmenin geçerli bir mantığı yok. Ayrıca Freud, uygarlığın gelişmesinden söz ederken açıkça ne söylemek istediğini netleştirmiyor, uygarlığın bileşenlerinin ne olduğunun net bir tanımını yapmıyor. Yine de onun bıraktığı yerden devam ederek soralım: Uygarlığın gelişmesi ile birlikte cinsel doyumsuzlukların artması kaçınılmaz bir kader midir? Daha sağlıklı bir uygarlık tipi tasarlamanın önünde ne engel var? Ayrıca hastalıklı bir uygarlığın gelişmesi için (acaba gelişiyor mu?) insanlar, ruh sağlıklarından böyle bir bedel ödemek zorundalar mı? Sonra insanların nevrozlara yakalanmadan geliştirecekleri bir uygarlığın nasıl olabileceğinin yanıtı verildi mi ki, bu tezin saçmalığı bir gerçekmiş ve daha kötüsü bir zorunlulukmuş gibi dayatılmaktadır? Freud, cinsellik üzerine, tarım- mülkiyet toplumuna geçişle birlikte konulan yasakların, mülkiyet egemenliği ile çok sıkı ilişkilerini, kitlelerin içine düşürüldükleri tuzakları, oynanan oyunları göz ardı ediyor. Feodal hiyerarşinin, cinsellik üzerine konulan yasaklarla bağlantısını görmezden geliyor. Öte yandan cinsellik üzerine uygulanan acımasız yaptırımların, tutucu dini yaklaşımlarla bağlarını kurmuyor. Dini baskılardan kaynaklanan cinsel tıkanışı, uygarlığın gelişmesine bağlayarak hedef saptırıyor. Cinsellik üzerine baskı uygulayan tüm sosyal kurumlar, açıkçası dini tutuculukla kaynaşmış olan sosyal kurumlar ve bunların tarihsel rolleri, kendi başlarına bir uygarlığın bütününü neden temsil etsinler ki? Dini tutuculuk ve bunun yarattığı ruhsal rahatsızlıklar, ayrı bir metindir ve ayrı okunması gerekir. Bu metni, bir uygarlığın bütününü yansıtıyormuş gibi göstermek, tamamen bir hedef saptırmadır.

"Cinsel içgüdünün, tam doyum verme yetisini kaybetmesi, en soylu kültürel kazanımların kaynağı olmaktadır."

Şu "en soylu kültürel kazanımlar"dan kaç kişi yararlanıyor ve kaç kişi bu en soylu kültürel kazanımları koruma misyonunu üstleniyor şu koca dünyada? Sanılır ki bu kastre insanların hepsi sanatın, güzelliğin, aydınlanmanın peşinde, sürekli okuyor, müze, galeri durmadan geziyor; kendilerini geliştirmek için sürekli gayret halindeler. Aslında bu etkinliklerin peşinde olan insanlar, gelişmiş ülkelerde az, öbürlerinde çok azdır. Yani azlıklar arasında bir oran kurulabiliyor, tabii bu kesimin içinden nevrotik entelektüelleri de bir kenara koymamız gerekiyor. Böylesine göklere çıkarılan bu kültürel kazanımlar nasıl oluyor da savaşları, cinayetleri, kıyımları önleyemiyor? Tarihsel gerçekler, mülkiyet egemen tarım toplumuna geçişle ve bu transferle eş zamanlı olarak insan cinselliğinin baskı altına alınışıyla birlikte, insanlar ve toplumlar arası ilişkilerde vahşetin akıl almaz boyutlara eriştiğini gösteriyor. Özetle kimsenin kültürel kazanımlarla pek bir ilgisi yok. Freud'un, cinsel baskıların uygarlığın yaratılmasındaki katkıları konusunda ileri sürdüğü tez, bu nedenle inandırıcı değildir. İnandırıcı olan, bu baskıların insanları ruh hastası kıldığı ve aslında uygarlığı tehdit ettiğidir. Dünyanın bütün kaynaklarının açgözlülükle tüketilmesinde, her şeyin paraya endeksli kılınmasında, dünyanın bir kıyamete doğru özellikle gelişmiş ülkeler tarafından sürüklenmesinde, bastırılmış cinselliğin yarattığı agresyon ve hırsların da bir rolü olduğunu görmek zorundayız. Bastırılmış cinsellik ya da eksiksiz hazzın iptali, tüm insan toplumlarında yarattığı ruhsal patolojiler nedeniyle, bu kıyamet tablosunun baş sorumlularındandır. Öte yandan, günümüzde dünyayı bir fırtına gibi saran cinsel eylem serbestliği, aslında cinsel özgürlüğe denk de gelmiyor. Buradaki sahte görünüşün tuzağına düşmemek gerekir. Çünkü ortada cinsel özgürlük adı altında görünen, bastırılmış cinselliğin ürünü olan türev cinselliklerin eylemsel serbestliğidir. Böyle bir tabloya bakarak, bastırılmış cinselliğin yol açtığı mutsuzlukların egemenliğini görmemek mümkün değildir.

"Uygarlaşmanın bedeli nevrozdur" der Freud… Oysa nevroz, uygarlaşmanın bedeli değildir. Nevroz, olsa olsa kastratör bir uygarlığın, cinsellik üzerine, orgazmik haz üzerine uyguladığı baskıların sonucudur. Daha doğrusu nevroz, nevrotik bir uygarlığın sonucudur. Uygarlığın, insanın hayvan yanını insanileştirdiği, ama bedel olarak insanda nevrozu yapılandırdığı tezi bu nedenle bir safsatadır. Çünkü insanın libidinal füzyonda yapılandırılmış insani hayvan doğası-biyolojik doğası- uygarlaşmanın gerçek teminatıdır. Bu nedenle gerçekte, nevrotik uygarlık, insanın hayvan yanını dizginlemez, onu dejenere ederek o insandan nevrotik ve acımasız bir hayvanı başarılı biçimde üretir. Sanılır ki, insan bu nevrotik uygarlıkla özdeşleşemezse hayvan düzeyinde kalacaktır. Örnek olarak da bir eliyle kadını saçlarından

sürükleyen, öbür eliyle ağır bir kütüğü omzunda taşıyan mağara adamı karikatürü genelde akla gelir. Oysa cinsel baskılara ve akıldışı (gerçeklik dışı) korkulara mâruz kalmamış, orijininde varlığa en yakın noktada duran insan, nevrozların tuzağına yakalanmaz. Böyle bir insan-varlık, insana yaraşır bir uygarlaşmayı mümkün kılacak bütün olanaklarıyla dünyaya doğar. Oysa mevcut kastratör halleriyle kültürler, sağlıklı gelişmenin tüm potansiyellerine sahip taş devri bebeğinden, insani doğrultuda uygarlaşmanın acımasız düşmanı olan nevrotik özneyi üretir. İşte vahşi bir hayvan gibi dizginlenmesi gereken, bu acımasız ve yıkıcı nevrotik öznedir. Yani nevrotik bir uygarlığın ürettiği nevrotik öznenin ta kendisi.

Şu cümlede ifade edilen düşünce ise anlaşılır gibi değil: "İnsanların, tam doyurucu bir haz sağlayabilmesi halinde cinsel içgüdüsel güçlerden, başka alanlarda yararlanmaya yönelmesinin arkasında ne gibi bir dürtü yatabilir ki? İnsanlar bu hazdan asla vazgeçmeyecek, asla ilerleme sağlayamayacaktır."

Yani insanlar cinsel hazlarını tam doyumlu yaşarlarsa, sabah akşam hep cinsel ilişki kurarlar ve uygarlık da gelişmez. Oysa insanlar cinselliklerini baskı görmeden yaşayabilselerdi, cinsel açlık ortadan kalkar ve cinselliğin yaşanması, insan organizmasının işleyen doğal ritmine bağlı olarak makul hadlere inerdi. Sanıldığı gibi cinsel düşkünlük ve cinsel açlık değil, cinselliğin yaşanmasında denge hayata egemen olurdu. Yukarıdaki cümlede ifade edildiği gibi cinselliği "becerme" mantığına indirgeyen anlayış, cinsel bastırmaların ve cinsel açlığın gizil agresyonuna tutsak bir zihniyetin içinden konuşuyor demektir. Oysa cinselliğin, baskıdan arındırılmış olarak yaşanması, hem uygarlığın daha insanca gelişmesinin hem ruh sağlığının güvencesidir.

Yukarıdaki alıntının şu son cümlesine bir kere daha bakmakta yarar var. Freud burada cinsel bastırmaları kastederek konuşur ve devam eder: "İki içgüdünün –cinsellik ve bencillik içgüdülerinin- beklentileri arasındaki uzlaşmaz fark, bugün zayıf olanların yenik düştüğü nevrozlar biçimindeki bir tehlikeyle sürekli karşı karşıya olsa da, insanın her an daha büyük başarılar kazanmasını mümkün kılmıştır." Yani cinsel bastırmalar insanların bir kısmını (aslında çeşitli derecelerde olmak üzere herkesi) nevrozlara duçar etse de, uygarlığın kazanımları açısından, onların (bu kişilerin) harcanması kabul edilebilir. Sanki güçlünün zayıfı ezdiği Darvinci kuram, bu sefer Freudçu doktrinin kapısından giriyor. Yalnız Freud burada şu önemli noktayı unutmuş görünüyor, yani kendi kuramının temel tezlerinden birini. O da şu: Cinsel bastırmalar bir kısım insanları hasta kılmıyor, derecelerine göre herkesi hasta kılıyor. Bu görüş Freud'un ana temalarındandır. Ayrıca ruh sağaltımının bu kurucusunun kendisi sekiz on başlık altında toplanacak ruhsal sıkıntılardan muzdaripti. Bu konuda bilgi almak isteyenler Serol Teber'in "Bilimsel Bir Peri Masalı" adlı eserine bakabilirler (Teber 2003: 278, 279).

Yine bu son cümlede Freud, sanki o günün mevcut pazar ekonomisinin sömürü düzeninin devamı yönünde, sistemle gizli bir işbirliği halinde görünüyor. İnsan kuşkulanıyor, acaba Freud, cinsel bastırmaların uygarlığı yarattığı tezini ileri sürerken, çok erken bir tarihten önceleyerek, tüketim toplumunun sistem olarak ayakta kalması için ihtiyaç duyduğu ruhu aç ve daima tüketen mutsuz insanının üretilmesine katkıda mı bulunmak istiyordu. Belki bu kadar öngörülü düşünmedi, ama bu yaklaşım eninde sonunda aynı adrese varır. Bu anlamda W. Reich'a hak vermemek elde değil. O şöyle söylüyordu: "Cinsel baskı ekonomik köleliğin temelidir."

Öyle görünüyor ki Freud bu parlak fikri (!) yani "İnsanlar bu hazdan asla vazgeçmeyecek, asla ilerleme sağlayamayacaktır." cümlesinde ifade edilen fikri, Yunan mitolojisindeki şu çok bilinen öyküden almış olsa gerek. Hani tanrı Zeus, insanları ikiye bölüyor ve onlar da öbür yarılarını aramak için işi gücü bırakıp bütün enerjilerini bu işe harcıyorlar, sonunda işsizlik ve açlıktan ölüp gidiyorlardı ya. Mitolojik öyküde sözü edilen bölüm hemen aşağıda tekrar verilmiştir:

"İnsanın yapısı böylece ikileşince her yarı öbür yarısını özleyip üstüne atlıyor, kollarını birbirine sarıp yeniden bir bütün haline gelmek arzusu ile kucaklaşıyor, birbirinden ayrı hiçbir şey yapmak istemeyerek, açlıktan ve işsizlikten ölüp gidiyorlarmış. Yarılardan biri ölünce, sağ kalan bir başkasını arıyor, ona sarılıyormuş." (Eflatun 1961: 43, 44)

Mitolojik öyküden hareketle Freud aşağı yukarı şunu demeye getiriyor: İnsanları, cinsel hazlarını serbestçe yaşamaya bırakamayız. Sabah akşam cinsel ilişkinin dışında hiçbir şey yapmazlar, üretim durur ve insanlar da ölür gider. Öyleyse insanların cinselliğini baskı altına alarak onları üretime zorlamak gerekir. Aslında bu mantık, insanın iş gücünü sömürecek bir düzene hizmet eder. İnsanların

cinselliğini baskı altına alarak onları aşırı cinsel eylemlerden uzaklaştırmaya çalışanlar, şu basit gerçeği unutuyorlar: Hiçbir cinsel baskı altında olmadıkları halde, hiçbir hayvan türü cinsel ilişkiyi abartmaz. Üreme programlarının hizmetinde olan bir cinselliği yaşarlar. Eğer insan cinselliği bu kadar baskı altına alınıp hastalıklı kılınmasaydı, insanoğlunun cinselliğe yönelik patolojik ilgisi zaten ortadan kalkardı. Sonuç olarak baskı altına alınan cinsellik, insanları cinselliğe daha düşkün hale getirmiştir hem de cinselliğin patolojik türevlerine. Oysa cinsel serbestlik (ketlenmesiz tam doyumlu cinsel hazlar), insanın biyolojik donanımı ile uyumlu makul bir cinselliği hayata geçirir, abartılmış ve patolojik olanını değil. Yani Freud'un korkusu son derece geçersiz bir korkudur.

Yine Freud'un sık sık kullandığı "tam doyurucu cinsel haz" ifadesinin, aslında kayıp hazza denk geldiği, tam doyumlu cinsel hazzın aslında, Freud adını net bir biçimde koymasa da üstü örtük biçimde OGP'yi ima ettiği apaçık görülüyor. Cinsellik söz konusu olduğunda "tam doyurucu cinsel haz", ki bu ifade aynen Freud'un ifadesidir, eksiksiz orgazm hazzından başka ne olabilir?

3.Ataerkil kültürlerin binlerce yıldır insanın cinsel arzu ve duygularını bastırmaya yönelik uygulamaları, türev cinselliklerin üremesinden sorumludur. Özne için bir bakıma kısmî çıkış kapısı olan türev cinsellikler de egemen ahlak anlayışı tarafından bir kere daha bastırılır. O zaman özne, çifte travmaya uğraması nedeniyle, ruhsal varlığı içten içe kuruyup çöker. Bu görüşleri daha önce belirtmiştim. Önce eksiksiz orgazm hazzının ve onun da bastırılmasının ardından açığa çıkan türev cinselliklerin bir kere daha bastırılması, yani bu çifte baskı bugüne kadar sağlıklı hiçbir sonuç vermemiştir. Türev cinsellikler bastırmalarla, tehditlerle, tedavi de edilemez iptal de edilemez. Aksine, özneye uygulanan cinsel baskılar ve tehditler arttığında, bu sefer ciddi olarak akıl ve ruh hastalıkları gündeme gelir. Türev cinsellikler ya da NN kesimin cinsellikte mâruz kaldığı diğer tatsızlık ve sıkıntılar onarılacaksa, çözüm, öznenin eksiksiz orgazm hazzına yani OGP düzlemine erişmesi ile mümkündür. Yani strateji şu olmalıdır: Türev cinsel arzu ve duygular bastırılarak iptal edilemez. Ama daha tatmin edicisi, yani OGP hayata geçtiğinde, özne türev cinselliklerin ve tatsızlaştırılmış cinsel ilişkilerin tuzağından kurtulur. Çünkü insan, ancak daha iyisini bulduğunda elindekileri gözden çıkarabilir.

4.OGP, orgazmik hazda fallusun ele geçirilişidir. Aynı zamanda OGP, ruhsallığın kendi kendisine yeterliliğinin, spontan bir içsel iktidarın teminatıdır. Oysa ataerkil kültürde erkeklik, asla bu anlamda ele geçirilememiş bir fallus yalanı üzerine yapılanır. Sanki her eril özne, fallusa, adeta orgazmik bütünsel haz ve spontan içsel iktidara, yani fallus iktidarına sahipmiş gibi sürüp giden bir yalan söz konusudur. Hâlbuki baskıcı kültürlerin uyguladığı kastrasyonlarla, öznenin elinden bu olanakların alınmış olduğu, psikanalizin temel ilkesidir. Gerçekte ise orgazmik fallusun (tatmin hazzında eksiksizliğin) ele geçirilişi ve böylece öznenin kendi ruhsal köklerine sahip kılınması, fallus iktidarı yalanını (nevrotik, hastalıklı iktidar taleplerini) iptal eder. Eksiksiz orgazm hazzının hayata aktarılışı anlamında fallus iktidarı, nevrotik sanal iktidar taleplerini, daha doğrusu nevrotik öznenin, sahte fallus iktidarı yalanını ortadan kaldırır.

İlave olarak şu tespitlerimizi de belirtelim:

OGP, bilinçdışı patolojik odakların ve kastrasyon odaklarının tasfiyesi ile ilerleyen bir süreç olması nedeniyle, zamana yayılmış bir şekilde, kompleksleri de giderek iptal eder. Çünkü OGP'nin varlığı, öznenin geçmişinde yine OGP'deki kısıtlılık nedeniyle inşa edilmiş olan bu arızalı odaklarla birlikte gerçekleşmez. Burada "kompleks" ifadesi ile, nevrotik odaklardan köken alan ve hayata, onun anlamına hizmetle ilgisi olmayan bütün yıkıcı negatif odaklar, hırs, hınç, kin, açgözlülük vb. kompleksler kastediliyor.

5.Karşı cins tabu nesnesi, öznenin bilinçdışında dehşetengiz bir tehdit yasağı ile damgalanmışsa, OGP kesinlikle hayata geçemez. Bu tehdit zaten var olan haliyle, normal nevrotik düzlemde öznenin orgazm hazzının tatsız yaşanmasının temel nedenlerinden biridir. Ayrıca eşcinsel eğilimler ya da diğer cinsel yönelimler, eğer karşı cins tabu nesnesinin dehşetengiz yasaklar ile damgalanması şeklindeki bir bileşenle ruhsal sahnede ise, bu tür ilişkilerde OGP'nin hayata neden hiç aktarılamayacağı da açıklık kazanır. Özetle karşı cins tabu figürlerinin dehşetengiz tehditlerle damgalanarak bilinçdışına

yerleştirildiği kültürlerde, ister heteroseksüel ilişkilerde olsun ister diğer cinsel yönelimlerde olsun OGP hayata aktarılamaz. Çeşitli cinsel duruş türlerinin arka planında (heteroseksüellik, eşcinsellik, fetişizm, röntgencilik vb.), tehditlerle yasaklanarak damgalanmış ve eksiksiz orgazmı ketleyen bir karşı cins tabu nesnesi bulunduğu için, özne, bu cinsel duruşlardan öbürüne bir cinsel tercihte de bulunsa, OGP'yi hayata aktaramayacaktır. Yani eksiksiz orgazm hazzının heteroseksüellik dışı etkinliklerde de çözüme ulaşması, kısıtlılık halinden kurtarılması mümkün değildir. Ama öte yandan, böyle bir tabu yasağı ile ürkütülmemiş öznenin, diğer cinsel eylemleri de (türev cinsellikler türündeki tercihleri), eksiksiz hazzın üretilmesi anlamında herhalde sonuç veremeyecektir. Çünkü bu ilişki, öznenin, eksiltilmiş cinsiyetinin ve genitalinin, yani cinsel ilişkide karşı cins ötekinin üzerinden kendisinin tamamlanması programına uymamaktadır. Eğer böyle bir özne, diğer cinsel eylemlerinde eksiksiz orgazm hazzını yine de üretebiliyorsa, bir ihtimal karşı cinse yönelik fantezilerini arka planda koruyor olabilir.

2.OGP – EMOSYON ZENGİNLİĞİ

1.ARZULARINDAN SOYUTLANDIĞINDA İNSANDAN GERİYE KURU VE BOŞ BİR KABUK KALIR. Elbette, doğuş kaynağını sağlıklı bir libidoya borçlu ve defanslar tarafından akışlarının ve emosyonel dönüşümlerinin çarpıtılmamış olduğu arzular kastediliyor. Bu nedenle tekrarlamakta yarar var, libidonun bedene ve ruhsallığa tam olarak yerleşmesi, varoluşun, yaşamın bizatihi anlamıdır. Her özne bu zeminden hareketle kendi varoluş anlamını üretecektir. Arzularımızın çarpıtılmış ifadelerinin değil (ikamelerinin değil), dengesi çarpıtılmamış bir libidodan köken alan arzularımızın renklendirdiği dünyamız, varoluşumuzun anlamı ile damgaladığımız kendi dünyamızdır. Yetişkin NN özne, kastre bir varlık olarak işte bu olanaktan ebedi sürgün edilmiştir. Oysa ergenlik öncesi çocuklarında durum ne kadar farklıdır, çünkü yaşam anlarına bir sihrin zenginliğini, güzelliğini aktarma mucizesini gerçekleştirebilirler. Ama ne yazık ki yetişkinliğe eriştiklerinde, onları bekleyen makûs talihten çoğu kurtulamayacaktır. Ruhsallıkları, yetişkinlere göre çok daha az çarpıtılmış ve henüz OGP'nin, ruhsallığı ve bedeni zorlayıcı etkisi altına girmemiş, böylece önemli bir travmadan korunmakta olan çocukların, yetişkinliğe eriştiklerinde, çocukluk yıllarını gerçekten yaşanmış anlamlı, sihirli bir dönem olarak özlemle hatırlamaları bu yüzdendir. Çünkü o dönem, o yaş çocuğunun libidinal olanakları ile uyumludur ve bu nedenle sahih olarak yaşanmıştır. O zaman şu formülasyona erişiriz: Libidinal olanakları ile uyumlu yaşamak, sahih bir hayatın (sahih bir varoluş kipinin) koşuludur.

2.Libidinal füzyonu yapılandıran anne sevgisi ve aşkı, bebeği libidinal bir varlık olarak kurarken, zehirli füzyonun emosyonel vakumundan esecek rüzgârlara karşı onu güvence altına almış olur. Korkan çocuğun, anne sevgisiyle yatışması bu tezin en somut kanıtıdır. Bundan dolayı OGP'nin, her zaman harekete geçirdiği libidinal füzyon ekseninin, kastrasyonların yıkımlarını geçersiz hale getiren etkin gücünün, ruh sağlığımız için neden önemli olduğu açıklık kazanır. Çünkü annenin libidinal yüklülüğü ve canlılığı bebek tarafından kopyalanır. Bu nedenle bebek, üçüncü kişilerin zorlayıcı müdahalelerine gerek kalmadan, hayat yolculuğuna, yani kültürün öznesi olma sürecine, içselleştirdiği kendi arzusuyla çıkar. Bu şekilde sunulan anne sevgisi, çocuğun gönül kırgınlığı duymadan ve hastalıklı özlem duygularına tutsak olmadan, anneden başarılı bir şekilde ayrışmasının ön koşuludur.

Ne yazık ki libidinal füzyonda annenin yapılandırdığı libido yüklülüğü ile özellikle Ödipal dönemde hayata geçmesi gereken primat projesi ve eşcinsleşme süreçleri, çoğu kez baba tarafından ya da başka bir ifadeyle kültürün kastrasyonları, Ödipal dönem kastrasyonları tarafından yıkıma uğratılacaktır.

3.Ya gündelik hayatın akışlarındaki etkilerden tetiklenerek ya ruhsal yapının kendi iç akışlarından tetiklenerek libidinal füzyondan veya zehirli füzyondan doğan emosyonel akımlar, dünya-varlık'a, insan ilişkileri'ne ya da bizzat öznenin kendi ruh içi dünyasına yansıyarak yayıldığında, varoluşun ilk ham emosyonel anlam zeminini yapılandırır. Bundan sonrası öznenin yaşadıklarını, dilsel ifadelere (şiir, müzik ya da düz ifadelere) dönüştürme sürecidir. Dilde ifade edilen tüm emosyonel akışlar,

öznenin öznel varoluş anlamını dilsel zeminde inşa eder (NN öznede ise varoluşsal anlam nevrotik dönüşümlere uğramış olarak dile gelir).

Ara bir not olarak şu tespiti yapalım: Özne için, dil öncesi alanı dışta bırakarak konuşursak, dilsel zeminde anlamlandırma, niçin önemlidir? Çünkü içine yerleşeceği ilişkisel ve sözel iletişimsel ortamın, onun açısından yaşanabilirliğinin test edilmesi, ancak sözel anlam değerlendirmesi ile mümkündür.

4.Öznenin tüm duyarlılık yoğunluğu, cinsel ilişkinin orgazm boyutuna yansır. Bunun tersi de geçerlidir: Orgazmının coşkusal boyutu, kişinin gündelik yaşamda reel olarak yaşadığı emosyonel boyutun toplam ifadesidir. Yoksa kişinin yaşamakta olduğu sanal coşkusal boyutun değil, eğlence mekânlarının üretilmiş coşkusal soytarılıklarının değil. Eğer kişide eksiksiz orgazmik coşku alanı kapalı ise, öznenin ruhsal varoluşu da duyarlılık yönünden kaçınılmaz olarak kapalıdır. Freud, insanın arzudan arzuya koşarak ama hiçbir arzuda tatmin bulamamaya, acılı bir ömür sürmeye tutsak olduğunu söylerken daha farklı bir düşünceyi gündeme getirmemişti. İnsanların bütüne yakın bir çoğunluğu bu kaderi aşamaz. Ancak özne bir sanatçı ise (ya da sanat eserlerinin yaratıcı izleyicisi ise), duyarlılık alanı hayata doğabilmek için, bir umut kapısı olarak, sanatın yaratıcılığını yine fantezilerin sanal dünyasının egemenliğinde devreye sokar.

5.Yoğun yaşanan coşkular, en yoğun noktaya eriştiğinde ya orgazma varır ya da orgazmın sembolik ifadelerine. Çünkü her haz, libidinal kökenlidir ve nihai nokta orgazmdır. Elbette cinsel bir yakınlık söz konusu ise orgazma varmak anlaşılır bir durumdur. Sanatsal ya da yoğunlukları kendi sürecinde giderek artan başka türden coşkuların da orgazmın sembolik anlamlarına ulaşması anlaşılır bir durumdur. Ancak gerçek orgazm boşalmaları şeklinde (NNO çerçevesinde sınırlı kalarak) ve yaşanan reel durumla açıklanamayan ejekülasyonlar, ruhsallığın iç alanında bir organizasyon dağınıklığı veya OGP talebinin, adresine varamamak üzere bir taşkınlıkta dile gelişi gibi görünüyor. Konunun daha iyi anlaşılması için Freud'tan bir alıntı daha yapıyorum:

"Çocuklarda cinsel heyecanın diğer kaynakları daha az kuşkuludur. Doğrudan gözlem veya sonradan yapılan araştırma yoluyla, ürkütücü olanlar da dâhil olmak üzere nispeten yoğun olan bütün duygusal süreçlerin cinselliğe aktığını belirlemek kolaydır; aklıma gelmişken bunun, bu türden duyguların patolojik etkisinin açıklanmasına yardımcı olabileceğini belirtmek isterim. Okul çocuklarında sınava girme korkusu veya zor bir iş karşısında duyulan gerilim, sadece çocuğun okuldaki ilişkilerinin etkilenmesi açısından değil, cinsel dışavurumlarında bir patlamaya yol açması açısından da önemli olabilir. Bu tür durumlarda sık sık, çocuğu cinsel organlarına dokunmaya zorlayan bir uyarım hissedilebilir, ya da olanca şaşırtıcı sonuçlarıyla gece boşalmasına benzer bir şey olabilir." (Freud 2000: 117)

Freud'un burada sözünü ettiği çocuk, elbette ergenliğe adım atmış olan çocuktur. "Gece boşalmaları", "cinsel dışavurumlarında bir patlama" ifadeleri elbette ki ergenlik dönemi çocuğunu tanımlıyor. Aslında tam da bu dönem, ergenin, OGP'ye yerleşmesi gereken ve açığa çıkamayan OGP'nin içten gelen basıncını şiddetle hissettiği dönemdir. Ama ergen, OGP'ye yerleşemediği için onun bu talebi organizasyonsuz, dağınık yan tercümelerle dile gelir. Bu durum ("boşalma", "patlama") ergenin OGP'ye geçme yönündeki bilinçdışı ısrarlı taleplerinin, yine OGP'ye erişme sonucu yaratmayan dışa vurumudur.

6.OGP'deki haz kapasitesi bakımından doğal orgazmımız, acaba hayvanlarınkinden çok daha mı yoğun? Muhakkak ki öyle… Çünkü bu sonucun, duyarlılık boyutlarımızın çok daha zengin olmasıyla bir ilintisi vardır. Ne de olsa sanatı yaratıyor, onunla bağlar kuruyoruz ve onun anlamlarından hayatımıza derinlikler katabiliyoruz. İşin bir başka gerçeği de şudur: İnsanda libidinal rezervler, üremek için gerekli olandan inanılmayacak kadar çok fazladır. Belki de bu fazlalıktır nevrotik süblimasyon yatırımlarının kaynağı, Freud'un iddia ettiği gibi cinsel bastırmalar değil. Yani bastırılan cinsellik, kendisi süblimasyona dönüşmüyor da libidinal rezervler, kendinde kalanlarla, nevrotik süblimasyon şeklinde de olsa hayata doğuyor. Çünkü cinsel bastırmalar, olsa olsa nevrozlarla sonuçlanır, süblimasyon süreçlerine akmaz, ama bastırmanın bir yan ürünü olarak, libidinal rezervlerden bir

onarım çalışması olarak açığa çıkan süblimasyon süreçleri de bu nevrozların etki alanına girerek saflıkları bozulur.

Öyleyse bastırılan ve nevroz yaratan cinsellikle, elde kalan libidinal rezervlerin, saflıkları bozulmuş halde de olsa, nevrotik süblimasyonlara dönüşme şeklinde de olsa mevcudiyetlerini iki ayrı eksen olarak kabul etmeliyiz. OGP ekseninde ise orijininde süblimasyon, eğer hayata geçebilirse, enerjisini libidonun bastırılmamış saf rezervlerinden alır. Devam edersek: Libidinal rezervlerdeki bu fazlalık, öznenin hayatının, varoluşunun anlamının üretilmesinde kullanılması gerekirken ne yazık ki nevrozların üretiminde tüketilir. Mademki bu zengin potansiyel hayatımızı anlamlı ve ruhsal zenginliklerle dolu yaşamamızın temel destek rezervidir, öyleyse bu haz ve etkinlik taleplerinin, tabii sevgi ve sevecenlik boyutu da mutlaka ilişki süreçlerimizin içinde olmak koşuluyla karşılanması gerekir. Bastırılan cinsellik sadece bastırılmakla kalmıyor, hayatımızı anlamlı ve ruhsal zenginliklerle dolu yaşamamızın temel destek rezervlerine de nevrozu bulaştırıyor, onları işlevsiz hale getiriyor; çünkü emosyonel alanların hiçbiri öbürü var olmadan hayata aktarılamaz.

7.Orgazmın coşkusal doluluk ve yoğunluğu, tam tatmin hedefine yönelik olması anlamında genetik program tarafından ayarlanmıştır. Bu nedenle diğer tatmin yolları -türev cinsellikler ya da orgazm hazzında kısıtlı heteroseksüalite- bu programın bozulmasının bir yan ürünü olduğu için, hiçbirinde genetik programdaki orgazm düzeyine yaklaşılamaz.

8.İster seksüel alanda olsun (özellikle ejekülasyonun enerji kaybına yol açtığı şeklindeki safsatayı hatırlayalım), isterse psişik yapının başka alanlarında olsun, haz, keyif ve heyecan duyarak yaşamak, insanda bir enerji kaybına yol açmaz; hele egoda kendisinin anlaşılır üretken coşkunluğu dışında, dengenin patolojik anlamda kaybı gibi hiçbir taşkınlıkla sonuçlanmaz. Nevrotik öznenin cinsel ilişkilerden sonra enerji kaybına uğradığı, "Cinsel ilişkiden sonra erkek hüzünlüdür." safsatasına karşı bir tez olarak bu görüşü ileri sürmemiz gerekiyor. Eğer ruhsal dengenin kaybı yönünde bir alt üst oluş, diyelim ki manik ya da histerik taşkınlıklar ortaya çıkıyorsa, o zaman bastırılmış libidonun eksiksiz orgazm hazzını ima eden, ama aslında onu hayata geçiremeyen bir patlamasından, açıkçası histerik ya da manik taşkınlıktan söz edebiliriz. Ama bu taşkınlık, içteki arızalı odağın, bastırılmış eksiksiz haz odağının onarımıyla, hayata aktarılışı ile sonuçlanamayacak kaotik bir süreçtir. Örtük anlamda ise, ona yabancı özneyi allak bullak edecek olan eksiksiz haz odağının kıyısına gelindiğini de ima eder.

Eksiksiz orgazm tatmininin eşliğinde ve garantörlüğünde yaşanacak cinsel haz ve heyecanların NN kesimde yaşanamaması, ketlenmesi, sınırlanması, öznenin geçmişindeki yorucu ruhsal çatışmalara bağlıdır. Bu nedenle NN öznenin cinsel etkinlikleri, her zaman yorucu bilinçdışı ruhsal çatışmalarla temasa sebep olduğu için enerji kaybına, tükenmeye, varoluşun anlamsız algılanışına neden olur. Oysa varlığın heyecan ve haz boyutunda yaşamak, ruhsal yapının her alanında verimli sonuçlar yaratır. Libidonun her anlamda hakkının verilmesi, yani cinselliğin dışındaki haz, heyecan dönüşümlerinin de mümkün kılınarak yaşanması, libidoyu tüketmez, libidinal hafızayı yeni heyecan deneyimlerinin yoğunluğu ile zenginleştirir.

9.OGP çerçevesindeki orgazm anının, ona eşlik eden derin bir hüzünle yaşanmasının sebebi ne olabilir? Hemen şunu ilave edelim: Bunun nevrotik mutsuzlukla alakası yoktur; bu hüzün özneyi zenginleştirir… OGP'de her orgazm anı, özneyi ilk aşk nesnesi, ilk füzyon odağı yaşantıları ile birleştirip bütünleştirir; yıllar sonra anavatanına, oradaki evine dönmüş bir insanın coşku fırtınalarını özneye yaşatır; özne her orgazmını ilk aşk nesnesine, ilk füzyon yaşantılarına duyulan en yoğun özlem duygusu ile yaşarken, eşlik eden en derin hüznü de elbette yaşayacaktır. Çünkü her özlem yüklü kavuşmaya hep bir hüzün duygusu eşlik eder. Çünkü özlem yüklü kavuşmalar, geçmişin hasret dolu hüznü ile sarmalanır. Bu, ana vatana dönüşün hem sevinci hem de o sevincin içindeki hüzündür. Yani sıla hüznü diyelim buna.

Bu nedenle hazzın en yoğun derecede yaşanmasından hareketle (bir önceki paragrafta bu yoğunluk ve derinlik ayrıntıları ile verildi) şu saçma varsayım artık geçersiz hale gelir: "Büyük penis cinsel gücün kanıtıdır." O zaman biz de şöyle bir soru soracağız "Büyük penis mi büyük orgazm mı?"

Bu durumda büyük penis masalının nasıl bir saçmalığa denk geldiği anlaşılır. Ya da diyeceğiz ki "Haz üretmeyen penis büyük değildir."

Büyük penis mi yoksa büyük orgazm mı konusunu daha da netleştirmek için, Melaine Klein'dan bazı alıntıları buraya aktarmada ve bunları yorumlamada yarar var: Melaine Klein, "Çocuğun Gelişiminde Okulun Rolü" adlı makalesinde altı yaşında Ernst adlı bir erkek çocuğunun analizinden bir kesit sunar ve bu analiz sayesinde çocuğun Ödipal kaygılarının yatışarak öğrenme güçlüğünü aştığını belirtir. İlgili pasajı aşağıya alıyorum:

"Büyük bir keyifle ve dört gözle bekleyerek okula başlamasından kısa bir süre sonra, altı yaşındaki Ernst'te öğrenmeye karşı belirgin bir hoşnutsuzluk gelişti." (Klein 2008: 53, 54)

Aynı paragrafın devam eden satırlarında yazar, Ernst'in yeni öğrendiği harflerle ilgili olarak geliştirdiği kişisel sembolizasyonlarından söz eder:

"Büyük "I", annenin içinde tek başına olmak isteyen, kendisinin sahip olmadığı ve bu yüzden babasından almak zorunda olduğu büyük "*popöchen*"di (penis). Daha sonra babasının "*popöchen*"ini bir bıçakla kestiği ve sonra babasının da kendisininkini testereyle kestiği, sonuçta yine de babasınınkine sahip olduğu bir düşlem kurdu." (Klein 2008: 53, 54)

Alıntı pasajı yorumlamadan önce Melanie Klein'in üzerinde durmadığı bir detayı belirtmem gerekiyor. O da şu: Kastratör bir öğretmen de küçük çocuk üzerinde kastrasyon odaklarını tetikleyerek çok ciddi öğrenme güçlüklerine yol açar; bu durum tüm eğitim kurumlarında karşılaşılan ciddi bir problemdir. Çünkü aynı paragrafta ama buraya almadığımız satırlarda Ernst, beceriksizlik eden bir öğrenciye öğretmenin vurduğundan söz ediyor ki uyguladığı bu şiddet nedeniyle, kastrasyona rızaya hazır haldeki çocuklar üzerinde, öğretmenin öğrenmeyi ketleyen kastratör rolü çok açıktır.

Şimdi Ernst'in, harflerin sembolizasyonları üzerinden aslında ne demek istediğini yorumlamaya geçebiliriz: Yukarıdaki alıntıda da görüleceği üzere Ernst, babasının büyük penisine sahip olmak istiyor. Babasının büyük penisini de büyük "I" harfi ile sembolleştiriyor. Devamında babasının büyük penisine sahip olduğu bir fantezi kuruyor. Bizi burada Ernst'in kurduğu fantezinin alt zeminindeki motivasyon ilgilendiriyor. Melaine Klein bu fantezinin Ödipal kaygıyı yatıştırmaya hizmet ettiğini belirtse de bizce, çocuğun asli motivasyonu çok daha geniş cephelidir. Burada Ernst, babasının büyük penisine sahip olmayı istemekle, primat projesini hayata geçirerek eşcinsleşme sürecini aktifleştirmeye ve babanın farz edilen eksiksiz orgazm hazzı (OGP) ile özdeşleşme şeklindeki gizli projenin peşindedir (depolayarak, hafıza kayıtlarına alarak ergenliğe taşıma anlamında). Ama Ernst asla nihai amacına erişemeyecektir, çünkü kendisi de büyük ihtimalle eksiksiz orgazmdan kastre edilmiş ve bu yüzden örnek teşkil edemeyecek bir babadan dolayı bilinçdışı projesini hayata geçiremeyecektir. Eril öznelerde büyük penis sahibi olma arzusunun temelindeki motivasyonun daima, yitirilmiş eksiksiz orgazm hazzını (OGP'yi) ele geçirme niyeti (bilinçdışı niyet) olduğunu bir kere daha belirtelim.

10.OGP, artmaz eksilmez orgazm hazzı ile karakteristiktir. Onu yaşayan özneye, tam yaşanmışlık hissini vermesi bundan ötürüdür. Özne bilir ki bu tatmin ne eksik yaşanmıştır ne de daha fazlası mümkündür. Özneye yaşattığı içsel bütünlük, başka hiçbir kanıta gerek duyulmadan özne tarafından tam bir katılımla onaylanır. Öznenin içsel onayı, OGP'nin yaşanmışlığının temel kanıtıdır. Bunun dışında öznede hayata geçirdiği canlılık, öznenin artan enerjisi, orgazm süresinin belirtilen uzunluğu (60-120sn) ve orgazm hazzının bilinen orgazmlardan duygusal kalite ve derinlik bakımından tartışılmaz zenginliği, ilk hazzının bilinen orgazmın çok üstünde bir noktadan başlaması, açık ve nesnel kanıtlardır. Bu nedenle OGP, en azından özne için, bu yaşantının tamlığını kendi iç bütünlüğünde deneyimlemesi nedeniyle cinsel ilişkiyi mümkün kılmıştır.

Artık şu tanımı yapabiliriz: Cinsel ilişki, OGP eşliğinde, katılanlardan en az birinin (ideali her iki taraf için de olması) beden ve ruhunun tazelenmesi ve yenilenmesi ile sonuçlanmıyorsa ve bu sonuç uzun süreli olamıyorsa işlevsel değildir.

11.OGP düzleminde cinsel ilişki, ruhsal derinlik bakımından libidinal füzyon eksenine doğru bir gerileme, ruhsal yapının ilk köklerine bir yolculuk sürecidir. Ama eksiksiz orgazm hazzı ekseninde, bir

anlam bularak güncel hayatın içine yerleşme bakımından yüzü, güncel olana ve geleceğe yöneliktir. OGP'de her seferinde, öznenin bir bütünlükte eridiği libidinal füzyon odağına geri dönülür. Burada "gerileme" ifadesi ile ruhsal yapının köklerinin hayata, yaşanabilirlik düzeyine davet edilmesi, öznenin algı-bilinç sisteminde yeniden hayat bulması kastediliyor. En geniş anlamında şunu söyleyebiliriz: Öznenin ruhsal tarihinin bütün gelişim aşamalarının -ilk füzyon, oral, anal, fallik dönemler- patolojilerden arındırılmış tezahürleri ile birlikte, ergenlikte açığa çıkan genital hazzın hizmetinde, orgazm anında hayat bulması, OGP hazzının toplam bileşenleri olarak hazzın sahnesinde yer alması... Zaten böyle yoğun bir haz süreci, ruhsal gelişim aşamalarının patolojilerden arındırılmasını zorunlu kıldığı içindir ki OGP, psikotik tehlikenin de panzehiridir. Özne, OGP'nin haz boyutunda, ruhsal yapısının ilk köklerine her geri dönüşünde, OGP'nin garantörlüğü ile, eğer varsa psikotik tehlike odaklarını tasfiye gücünü yavaş yavaş ele geçirir. Bu nedenle OGP, psişenin geçmişe bağlı çatışma odaklarından olabildiğince arındırılmış olmayı zorunlu kıldığı, oradaki tutsaklıktan kurtulma başarısının oranı ile bağlantılı olduğu için, geçmişe hastalıklı bir duygusallıkla bağımlı olmaktan çıkışın da kapısıdır.

OGP, ruhsal varlığın ilk kök ve kaynaklarına erişme anlamında, tam bir regresyonla en dibe inerek ruhsallığın tarihini, bu orgazm anı içinde boydan boya kat ettiğinde, artık yaşanan orgazmda ne erkek ne de kadın söz konusudur. Belki de ilk füzyonun (libidinal füzyon) cinsiyetsiz bir varoluş olması ya da anne kucağında her iki cinsiyeti de ayrımsız sarıp sarmalaması nedeniyle böyle bir sonuçla karşılaşıyoruz. Bu orgazm, cinsiyetler ötesinde sadece insanın orgazmıdır ya da içimizde erkekle kadının bütünleşmesinin dile gelişidir. Zorunlu bir sonuç olarak, eğer hayata aktarılabilmişse, aynı zamanda her iki cinsiyet için de bir olanak anlamında her zaman el altındadır.

12. Elbette partnerimizin cinsel tatmin hazlarının bizimkiyle ortak paydada buluştuğunu asla matematiksel bir kesinlikte tespit edemeyiz. Belki de partnerimiz bizim katıldığımız yoğunlukta sürece dâhil olmamış olabilir. Bunlar ikilinin ilişkisinde tartışmaya açık, nesnel kanıtı zor konulardır, ama cinsel ilişki en azından OGP'yi yaşayan öznenin kendisi için mümkün olmuştur.

Şurası bilinen bir gerçektir ki cinsellik, normal nevrotik popülasyonda, partnerlerin kendi içsel bütünlüklerini tamamlayamamış olmaları ve başka pek çok arızalar nedeniyle, genellikle tatsız seyretmektedir. Ne yazık ki çoğunluğun hayatında, tatminde eksiksiz yaşanması gereken haz odağı, mutluluk yerine acılar ve mutsuzluklar üretmektedir. Bu nedenle özne, kendisine tatmin vermemiş cinsel ilişkileri binlerce kez yaşamış olsa, kırdığı sayısal rekorlardan dem vursa dahi bu, cinselliğini OGP düzeyinde tanımış olduğu anlamına gelmez. Olsa olsa cinsel hazzının sakatlanmış halini, ruhsallıkta derinleşmemiş bir cinselliği defalarca yaşadığını gösterir. Bu cinselliğin, NNO düzeyinde kalarak her türlü çeşitlemesini, tüm uçuk kaçık fantezilerini istediği kadar eyleme döksün, hazda eksiksiz tatmini elde edemez. Zaten özne bütün bu cinsel eylemlerdeki orgazmın, umduğu tatminle sonuçlanmadığını bizzat kendisi hissedecektir.

OGP'yi yaşama kapasitesi olan öznede OGP'nin hayata geçmesi için, karşı cins partnerle arada sevgi ve şefkat iletişimi, partner aracılığıyla libidinal füzyon yaşantılarının tetiklenmesi gereklidir. Çünkü sevgi ve şefkat, ilk füzyonun (libidinal füzyon) mayasında bulunduğu için, OGP'deki orgazm anının da temel bir bileşenidir, akışa katılmadığı anda orgazm sürecini çökertir; bu nedenle libidinal füzyonun sürece katılabilmesi OGP'yi açığa çıkarır. Bunun yanında bilinçdışı ensestüel suçluluk duygularından ve kastrasyon dehşetlerinden arınmışlık da şarttır. Çünkü bilinçdışı ensest korkuları ve ona bağlı suçluluk panikleri aşılmadan OGP hayata geçemez, bu duygular zaten OGP'yi kastre eden ana faillerin içinde yer almıyor muydu? Ayrıca partnerden saklı mahrem bir boyutun da olmaması gerekir. Yalnız burada mahrem olan ile patolojik bir mahremiyet, nevrotik mahremiyetin sıkıntı ve çatışma yüklü samimiyetsiz saklambaç oyunu kastedilmiyor. Kastedilen, yüreğin, ruhun tüm açıklığı ile ilişkiye sokulmasıdır. Oysa genelde ikili monolog halinde cinsel ilişkiler, sevişmeler, görüntüsel aşklar yaşanmaktadır.

13. Ensestüel çatışma odakları, kastrasyon korkuları ve ruhsal gelişim aşamalarının diğer çatışmaları ile yüzleşilmesinden ve bunların aşılmasından sonra erişilen orgazm (OGP), karşıt ebeveyn odağına bağımlılığı ve tutsaklığı aşmış bir orgazmdır. Bu nedenle tam kapasite bir coşkusallıkta yaşanır ve

gerçekten de ensest dehşetinin eksiksiz orgazm hazzı üzerindeki ketleyici tehdit olasılığının geride kaldığı bir süreci ifade eder. Karşıt ebeveyn, eninde sonunda sıradan bir partnere dönüşür, nesil farkı nedeniyle de dikkate alınmayacak biri olarak.

OGP cinselliği, Ödipal cinselliğin çocuksu korku ve saplantılarının, çocuksu cinsel kuramlarının, takıntılarının ve karmaşalarının ötesine geçtiği için onu geride bırakır. Bu nedenle Ödipal çatışmalarla yüklü cinselliğin yarattığı takıntılı korkuların (bunların takıntı nevrozlarındaki payı araştırılabilir), OGP alanında bir geçerliliği yoktur. OGP düzleminde Ödipal geçmiş, sevecenlikle, hoş görüyle, o yaş hallerimize gülümseyerek hatırlanır. İçimizdeki ürkütülmüş küçük çocuğu sevgi ve şefkatle kucağımıza aldığımız bir andır bu.

14. Libido, erotik yüklülüğün gerilimini giderecek tatmin arzusunun itici gücü olarak, özünde sadece bir potansiyeldir. Ya da daha doğrusu libidinal füzyona bağlı kökleri bakımından cinsiyetler üstü bir olanaktır. Onun nesne seçimi, cinsel yönelim adını alır. Öznenin seçtiği nesne ile erotik tatmini, beklenecek sonuç anlamında elbette orgazmda noktalanacaktır. Tam da burada, öznenin yaşayacağı orgazmın kalitesinin, derinliğinin, yaşantısal içeriğinin sorgulanması gerekir. Libidonun erotik yüklülüğü, kendisinin özündeki yoğunluğu ile uyumlu, ona denk gelen bir orgazm tatminine erişmiş midir? Bu soruya ya "evet" ya da "hayır" diye yanıt verilebilir, ama yanıt ne olursa olsun, hemen ardından "neden?" diye sormalıyız. Yani orgazm tatmini hangi şartlar gerçekleştiğinde tam hedefine varıyor? Tam hedefine varamamasının sebebi nedir? Soruya çeşitli bakış açılarından yanıt verebiliriz: Eğer OGP'yi deneyimleyebilen bir özne söz konusu ise, eksiksiz orgazm hazzının ağırlıklı olarak karşı cins ilişkisinde var olabileceğini söyleyebiliriz. Yani öyle görünüyor; fakat karşı cins ilişkilerin çok büyük yüzdesinde OGP'nin açığa çıkamadığını belirtelim. Çünkü bu durum, öznenin eksiksiz orgazm hazzında kastre edilmesi ile ilgili başka bir konu. Alternatif ilişkilerde OGP hayata geçer mi? Olası gözükmüyor. Eğer istisnai olarak böyle bir şey olabiliyorsa, alternatif cinsel ilişkinin görünür formatı, heteroseksüel zemini bir maske ile örtüyor olmalıdır. Yani heteroseksüalite görünür olmasa da herhalde psişik zeminde temel olarak mevcuttur.

OGP'nin ancak karşı cins ilişkide var olabileceği tezi belki şu yaklaşım üzerinden netlik kazanabilir: Libidinal füzyonun OGP'nin iki ana ekseninden biri olduğunu ve onun psişik zemininde zorunlu olarak bulunduğunu hep belirttik. Ayrıca libidinal füzyonun anne-bebek ilişkisi içinde yapılandığını, yani bir kadından alındığını da belirttik. Yani libidinal füzyon anne bedeniyle teması içermek üzere yapılanır; çünkü anne bedeni, tensel temasın ve hazzın kökenidir. O zaman eril öznede libidinal füzyon boyutu, onu dışarıdan, bir kadından almak üzere yapılanmaktadır. Bu nedenle eril öznede, OGP'nin libidinal füzyon boyutu ile sahnede belirmesinin, ilişkinin karşı cinse adanmış olmasını bir zorunluluk olarak dayattığını söyleyebiliriz. Eril özne elbette çok çeşitli biçimlerde, örneğin mekanik-uyarımsal olarak da orgazm olabilir, ama bunlarda OGP'yi hayata geçiren libidinal füzyon boyutu, yani OGP'nin kendisi ruhsal sahnede beliremez. İş burada bitmez, sağlıklı bir libidinal füzyon sürecinden geçmiş ama Ödipal'in kastrasyonlarında kıstırılmış NN özne de, kastrasyon bariyerleri nedeniyle libidinal füzyonu orgazm anına taşıyamadığı için, karşı cinsle ilişkisinde OGP'yi aktifleştiremez. NN öznenin cinsel ilişkilerine hâkim olan tablo, genel olarak böyledir.

Eril öznenin, cinsel ilişkide libidinal füzyonu bir kadından alması gerekliliği, arketipsel bir kayıt olarak mevcuttur. Yani libidinal füzyonun eril özne için bir kadından alınması zorunluluğu… Ama anne ikamesinin bir erkek olması durumunda sonuç değişmez, çünkü kaydın arketipsel olması nedeniyle bebeğin bilinçdışı-bilinç birleşik yapısı, bu anne ikamesini "kadın" olarak okur. Bebeğe libidinal füzyonun, yani sevginin kısmen de olsa yaşatılabilmesi bu yüzden çok önemlidir. Şunu da belirtelim: OGP öznesi karşı cins ilişkisinden geri çekildiği bir deneyimde (masturbasyon hariç) elbette OGP'yi yaşayamayacaktır.

Libidinal füzyon dişi öznede, anne üzerinden annelikle özdeşleşildiği için ötekine vermek üzere yapılanır. Böylece biri veren öbürü alan olmak üzere libidinal füzyonda bir denge kurulmuş olur. Ama tanımladığımız bu tablonun çok ideal koşulları gerektirdiğini ve ancak o zaman gerçekleşeceğini belirtelim.

15. Hiç kimse OGP'nin karşı cins ilişkisindeki eşsiz orgazmını yaşamadan kendisinin nihai cinsel

tercihinden söz edemez; ağırlıklı olarak ya da bütünüyle karşı cinse yönelik olanlar bile. Çünkü eksiksiz orgazm hazzı bir türlü açığa çıkamadığı ve buna neden olan bariyerin ardında kastrasyonlara bağlı çeşitli arızalar ve çeşitli cinsel yönelim ve cinsel fantezi tercihleri bulunduğu için öznenin nihai cinsel tercihi netleşemez. Şundan dolayı: Eksiksiz orgazm hazzının hayata geçememesi, erotik nesne seçiminin, yani cinsel yönelimin olabildiğince tam netleşmesine engeldir. Çünkü çözümlenmesi gereken ve karşı cinsle ilişkileri eninde sonunda tatsızlaştıracak Ödipal ve Ödipal öncesi çatışma odaklarının, geri dönecek olan tehditleri söz konusudur. Ödipal'in negatif ve pozitif yamaçlarının, kastrasyon dehşetlerinin ve dönemsel süreçler halinde nesne seçiminde eksen kaymasına neden olacak dalgalanmaların tehditleri söz konusudur. Zaten eksiksiz orgazm hazzının ruhsal sahnede açığa çıkamamış olması, sözünü ettiğimiz çatışma odaklarının açık ya da örtük etkinliğinin tartışılmaz kanıtlarıdır.

Bu nedenle ütopik bir tez gibi görünse de OGP, OGP öznesi kadın ve erkek arasında, onları tutuşturan arzu ve tutkunun ateşli sürecinde yaşanır. Böyle bir cinsel yakınlaşmada tamahkâr, hırslı ve agresif fiili bir cinsel ilişki sürecinin hayat bulamayacağını söylemeye gerek yok. Baskıcı kültürlerde insanların eksiksiz cinsel hazda kastre edilmiş olmaları nedeniyle, böyle derinlikli cinsel ilişkilere çok az rastlanır oluşu, kültürel yapılarda köklü ve sağlıklı cinsel dönüşümler gerçekleşene kadar, OGP realitesini ne yazık ki ütopik bir düzleme kaydırıyor.

Dr. A. Cem Keçe'nin "Eşcinsellik Kader Değildir" adlı kitabından konuya açıklık getirmesi için bazı pasajları aşağıya alıyorum. Bu bölümde terapiye alınmış iki kişinin ve onlarla diyalogda bulunan terapistin konuşmaları var. Tabii ki isimler sanal. Bu kişilerden Burak evli ve çocuk sahibidir. Kendi ifadesine göre ailesinin zoru ile evlendirilmiş. Muhatabı Hakan on beş yaşlarında bir ergen:

"Burak: Eşimi çok seviyorum, bir kadın olarak onu çok arzuluyorum ama bir erkekle kıyaslamıyorum. Çünkü örnek olarak kadınlar elmadır, erkekler armuttur, yani ikisi ayrı meyvelerdir, tatları da farklıdır, kıyaslamak çok yanlış olur…

Terapist: Burada şunu unutmayalım arkadaşlar… Gerçek bir cinsellikte, öpüşme, sarılma, şehvet, dokunmak, hissedilme, mahremiyet, şefkat, sevgi gibi duygular iç içedir… Sonra penisle vajinanın birleşmesi gerçekleştirilir. Biz cinsellikte % 10'u, penis ve vajinanın birleşmesi olarak görüyoruz, geri kalan kısım ise diğerlerini kapsamaktadır… Bir erkeğe verilen duygu bir kadına da verilebilir. Beden ve ruh birlikteliğini bir kadınla da yaşayabilirsiniz. Çünkü id cinsel içerikli bir dürtü çıkartır, bu dürtünün hedef nesnesine derin ego karar verir. Derin ego'nun neden eşcinsel bir yönelime kişiyi zorladığını anlamak, akıl ve irade yoluyla ego'yu güçlendirmek, id'in dürtüsüne farklı bir yön verebilir. Ama bunun için ilk önce kafadaki ön yargıyı yıkmak gerekiyor. Sonuca (orgazma) odaklı bir seks yaşamak istemeyen çiftler %10'luk kısma değil de%90'lık kısma talip olmalıdır. O zaman sürece odaklı seks ortaya çıkacaktır… Sonuçta önyargılarınızı kaldırdığınızda cinsel ilişkilerinizde bir erkekten aldığınız zevkin aynısını zamanla bir kadından da alabilirsiniz. Heteroseksüel ilişkilerde zevk genellikle, sadece boşalma anındaki zevk gibidir, diğer eylemleri yapmanın hiçbir zevki yoktur, haz denilen şey sadece o meninin fışkırma anındaki 5 – 6 saniyelik bir zamandır. Tabii bu doğru ve sağlıklı bir cinsellik değildir. Birçok erken boşalan hastam oldu, sizleri onların grup terapisine de almak isterim, sadece zevki boşalma anında hissediyorlar. Öpüşmek onlar için çok da önemli değil. Dokunmanın, sarılıp birlikte uyumanın bir anlamı yok onlar için." (Keçe 2009: 386, 387)

Burada bir noktanın altını önemle çizmek gerekir. Eşcinsellik olsun diğer cinsel yönelimler olsun, bunların sağaltımı üzerinde durulurken, genel bir inanç olarak sanki heteroseksüel alanda her şey güllük gülistanlıkmış da sorun heteroseksüelliğin dışındaki alanlardaymış gibi yaygın bir sanı mevcuttur. Oysa heteroseksüel alanda o kadar çok büyük problemler var ki! Kadın erkek ilişkilerinde uzun ömürlü ve aynı zamanda mahremiyet anlamında (partnerlerin yaşanan ana en içtenlikli katılımları anlamında mahremiyet) sağlıklı yaşanan örnekler gerçekten çok az. Bu nedenle normal olduğu varsayılan bu alanın, kendisinin ne kadar sağlıklı yaşandığını sorgulamak gerekir. Ayrıca terapist NN kesim için cinsel hazzın spermlerin boşaldığı 5-6 saniye içinde ve tabii son derece sığ bir düzeyde yaşandığını söylerken, bizim tezimizden farklı bir tespitte bulunmuş olmuyor. Ama terapistin %90 süreç odaklı cinsel ilişki önerisi uygulandığında da, öznelerin bu ilişkinin sonucunda yaşayacakları orgazmın kalitesi yine de artmayacak, aynı sığ düzeyde kalacaktır; çünkü kastre öznelerin cinselliğini konuşuyoruz, yani eksiksiz orgazmik haz boyutları kastre edilmiş özneleri.

Terapistin cinsel ilişkinin salt penis vajina ilişkisi olmadığı, sürece odaklı seksin daha önemli olduğu tezi tabi ki çok doğru. Ama cinsel ilişki, genetik programda üreme odaklı olması bakımından, en azından erkekler için orgazmı zorunlu kılıyor. Ama doğru bir yaklaşım olarak OGP'nin her iki cins için de hayata davet edilmesi gerekir. İşte bundan dolayı orgazmın, bastırılmış eksiksiz haz boyutu itibariyle sahnede belirmesi gerekir. Çünkü OGP sahnede belirmediği sürece cinsel ilişkiler, her zaman hazda eksiklik duygusu ile yaşanacaktır. Evet, sürece odaklı seks, ama sonuç olarak eksiksiz orgazm hazzındaki yoğunluğun ruhsal sahnede belirmesi koşuluyla. Çünkü seks sürece odaklı da olsa, OGP'nin ruhsal sahnede belirmesinin asla garantisi değildir.

Terapistin şu sözünü alıyorum: "Sonuçta önyargılarınızı kaldırdığınızda, cinsel ilişkilerinizde bir erkekten aldığınız zevkin aynısını, zamanla bir kadından da alabilirsiniz." Eğer özne açısından alınacak haz anlamında her iki cinsle de yaşanacak ilişki, özünde fark etmeyecekse bu terapinin ne gereği var? İnsanları cinsel yönelimlerinden dolayı sıkıntıya sokmanın, sırf geleneksel formata uyum sağlasınlar diye baskı altına almanın anlamı ne? Tabii terapist insanların cinsel tercihleri yönünde kınayıcı bir yaklaşımda olmadığını çeşitli fırsatlarda belirtiyor. Mesele şu: Her iki cinsle kurulacak ilişki, hazda yaşanacak tatminin kalitesi bakımından sonuçta fark etmeyecekse terapiye ne gerek var?
Aslında problem, insanların cinsel tercihleri ile ilgili değildir. Neyi tercih ederlerse etsinler, mâruz kalmış oldukları kastrasyonlar ve bastırmalar nedeniyle, cinsel eylemlerinde, eksiksiz orgazm hazzının üretilememesi anlamında tutuklu olmalarıyla ve bundan dolayı mâruz kaldıkları çatışma ve mutsuzluklar ile ilgilidir. Bu terapi sürecindeki katılımcılar, daha yoğun kastrasyon korku ve baskılarının kısıtlamaları altında oldukları ve sonuçta türev cinselliklere daha fazla kaydıkları için, hazzı üretmede belki daha çok sıkıntılar yaşamaktadırlar. Aslında etik tutum şu olmalı: Cinsel yönelimleri ağırlıklı olarak belirlenmiş öznelerin cinsel ilişkilerinde, eğer haz tıkanıklıkları varsa bunları gidermenin yolları aranmalıdır. Temel problem, insanların cinsel yönelimleri değil, eksiksiz hazzın tıkanışından dolayı mâruz kaldıkları mutsuzluklardır. Öte yandan Burak, alınan cinsel hazlar itibariyle erkek ve kadınla yaşanan ilişkilerin tatları bakımından daha farklı olduğunu söylerken, terapiste göre daha gerçekçi bir noktada duruyor. Kendi ifadesinden anlaşıldığı kadarıyla tercihi, ağırlıklı olarak erkeklerden yana, ama terapi sürecinde tercihinin kadınlardan yana kaydığını daha sonra belirtiyor(?!)

Bir ara not olarak şunu belirtmekte yarar var: Ergenler genelde, libidolarının her iki cinse de kaymasını büyük bir panik halinde yaşarlar. Ama cinsel yönelim için en iyi tanım herhalde "cinsel nesnenin özne için vazgeçilemezliğidir." Şu formülasyonu tekrar yazalım: Cinsel yönelimi, cinsel nesnenin vazgeçilemezliği belirler.

Terapistin şu sözlerini tekrar aktarıyorum: "Heteroseksüel ilişkilerde zevk genellikle, sadece boşalma anındaki zevk gibidir, diğer eylemleri yapmanın hiçbir zevki yoktur, haz denilen şey sadece o meninin fışkırma anındaki 5 – 6 saniyelik bir zamandır. Tabii bu doğru ve sağlıklı bir cinsellik değildir." Bu ifadeye katılmamak mümkün değil. Çünkü heteroseksüel ilişkilerde terapistin belirttiği gibi 5-6 saniye süren boşalmanın, haz yoğunluğu olarak özneye gereken tam doyumu vermesi mümkün gözükmüyor. Aslında diğer türev cinselliklerde de durum farklı değildir, çünkü kastrasyon süreçleri orda da işliyor, belki de daha yoğun… Sorun, üretilemeyen tam doyumlu orgazm hazzının yarattığı bıkkınlık nedeniyle insanların yılgınlığa düşmeleri ve cinsellikten vazgeçişe yönelmeleri ile ilgilidir. Freud'un daha önce belirttiğimiz ünlü vazgeçiş söylemini hatırlayalım: "Çocuk yapmanın daha kolay bir yolu olsaydı, herhalde onu seçerdik…"

İlave olarak terapistin şu sözlerini de almak gerekiyor: "Çünkü "id" cinsel içerikli bir dürtü çıkartır, bu dürtünün hedef nesnesine derin ego karar verir. Derin ego'nun neden eşcinsel bir yönelime kişiyi zorladığını anlamak, akıl ve irade yoluyla ego'yu güçlendirmek, id'in dürtüsüne farklı bir yön verebilir. Ama bunun için ilk önce kafadaki ön yargıyı yıkmak gerekiyor." Sanki id'in çıkardığı cinsel içerikli dürtü, ister eşcinsel yapılanmada olsun ister heteroseksüel yapılanmada olsun, id'deki potansiyelinden hiçbir şey kaybetmeden, değişmez ve birbirlerine eşit nicel değerlere sahip olarak algı-bilinç sistemine erişiyorlarmış gibi bir ima ortaya çıkıyor. O zaman Freudyen kuramın son derece doğru olarak dile getirdiği "haz fazlası" ya da "tortul zevk" tespitinin üstünden atlanıyor. Freud'un "haz fazlası" tezi (yani hazzın, bastırma nedeniyle öznenin algı-bilinç sistemine yükselemeyen ve bilinçdışında kalıp, orada biriken kısmı), hayata aktarılamadığı için insanların çeşitli derecelerde

kümelenen nevrozlara yakalanmalarına neden olan tatminsiz bırakılmış hazzı açıklamak için ileri sürülmüştür ve tartışılacak bir yanının olmaması gerekir. "Tortul haz" ya da "haz fazlası", bizim ifademizle "kayıp haz", hem normal nevrotik kesimin, cinsel tercihleri ne olursa olsun yaşayacakları cinsel hazları, hem de fiilen yaşamakta oldukları hayata sahih anlamda aktaracakları varoluş sevinci ve hazlarını büyük tahribata uğratmaktadır. Bu tahribatın miktarı, diğer türev cinselliklerde, daha yoğun yaşanmış kastrasyon süreçlerine bağlı olarak daha fazla olmalı. Bu nedenle libido, nesne değiştirirken asla aynı değerlerde ve nicel miktarlarda libidinal yatırımlar yapamaz ve ayrıca "haz fazlası" olarak biriken kayıp haz, türev cinsellik cephesinde daha fazla olsa gerek. Bu nedenle, hazzın nicel ve nitel değerlerde ve bir kayba uğramadan yaşanması anlamında terapistin ileri sürdüğü tez, geçerli görünmüyor. Ayrıca biraz yukarıda da belirttiğim gibi, hangi cinsel seçim olursa olsun öznenin yaşayacağı haz değerleri sonuçta değişmiyorsa, öznelere cinsel tercihleri ile ilgili terapi yapmanın ne gereği var? Sırf toplumsal kabuller yerine getirilecek diye insanlar neden bu uygulamalara mâruz kalsınlar ki? Burada sorun toplumsal anlayışa uygun tutum sergilemek değil, insanların ruh sağlıklarını korumaktır. Mesele, uğranılan haz kayıpları nedeniyle insanların mâruz kaldıkları sıkıntılardan kurtarılmalarıdır ve ister heteroseksüel olsun ister başka cinsel tercihler olsun, bütün bunların hepsinde tortul zevk ya da "kayıp haz" nedeniyle mâruz kaldıkları ruhsal sıkıntıların yükünü, insanların sırtlarından almakla ilgilidir. Haz kaybı, telafi edilerek fiilen yaşanan bir sürece dönüştüğünde özne, zaten cinselliğin üreme programının teminatı altına girecektir. Ama özne buna rağmen de eşcinsel seçimler yapabilir mi? Bu kimseyi ilgilendirmez. Önemli olan kayıp hazzın kurtarılmış olmasıdır.

Hele şu cümlede ileri sürüldüğü şekilde türev cinselliklerin çözüme kavuşması, pek de olanaklı görünmüyor: "Akıl ve irade yoluyla ego'yu güçlendirmek, id'in dürtüsüne farklı bir yön verebilir." Akıl ve irade yolu zaten asırlardan beri denenen bir yol. Bütün baskıcı kültürlerde denendi, sonuç vermedi.

16.OGP'ye erişmek, bir yanıyla karşıt ebeveynle ilgili cinsel bastırmaların çözümü ve bu bastırmalarla gasp edilmiş büyük haz potansiyelinin ruhsallığa katılması ile gerçekleşeceği için OGP, heteroseksüel odaklı bir potansiyeldir. Yani öyle görünüyor. Daha önce bu tezin gerekçeli kısmî bir açıklaması yapılmıştı. Bu nedenle hem heteroseksüel ilişkiyi garanti altına alır, hem de heteroseksüel ilişki tarafından garanti altına alınır. Kayıp haz, onun umarsız aranışı ve bir türlü de bulunamayışının neden olduğu eksen kaymaları, libidoyu önemli sayıda insan için kaygan bir zeminde inşa eder. Bundan dolayı libido nesne değiştirmeye açıktır. Özellikle ergenlik dönemi, kaygan libido nedeniyle oldukça tehditkârdır. Ayrıca ergen özneyi bütün çatışmaların ötesine taşıyacak olan OGP de hayata geçememiştir. Bir çözüm üretme çaresizliğinden dolayı, NN toplumsal düzende, karşı cins ilişkileri yeni yeni yapılanan ergenden, libidosunun kaygan alanlarını bastırması bir eğitim tutumu olarak da istenir, ama bu durumda yine yanlış bir yol seçilmiş olur: Bastırma mekanizması. Sakıncalı, çünkü bastırma, bastırılanın günün birinde geri dönmesini engellemenin güvencesi değildir. Çünkü zorunlu engellere bağlı geçici durumlar ya da çok derinlere işlemiş bilinçdışındaki sürekli engelleyici güçler, cinsel nesne seçiminde eksen kaymasına yol açar. Ama ne olursa olsun böyle bir libidinal kaymada elde edilecek orgazm artık OGP değildir.

17. Karşı cins, öznede eksiltilmiş olandır ama OGP de öznede eksiltilmiş olanaktır. Cinsel ilişkiler ne yazık ki hep bu eksiltilmiş olanağın gölgesinde gerçekleşir. Bu nedenle OGP'nin garantörlüğü olmadan, karşı cinsle bütünleşme tamamlanamaz, tanımlanamaz; cinsel ilişkilerin hep hazda yarım kalmışlık duygusu ile sonlanmasının nedeni budur.

18.OGP psikotik veya nevrotik odakları tasfiye edebildiği içindir ki, uzun zamana mal olsa da özne iç uyum ve iç barışı yakalayabilir. OGP, bir süre sonra nevrotik defansları ve nevrotik kötülük iradesini de önemli ölçüde çökerterek tasfiye ettiği için özne, nevrotik defansların işlediği insanların dünyasında, kabuksuz bir kaplumbağa gibi savunmasız kalır. Çünkü OGP, nevrotik defanslarda unutkanlık yaratır (defans unutkanlığı) ve bu nedenle OGP öznesi, nevrotik saldırganlıklar karşısında gafil avlanır. Karşı tarafa gereken yanıtı veremez mi? Verir ama gafil de avlanmış olur. Çünkü zihni nevrotik sinsiliklerden haberdar değildir ya da bunları unutmuştur. Ya da kötülüğe angaje olma konusunda son derece tembeldir.

Düşüncelerimize şu görüşlerimizle devam edelim: OGP hayata geçtiğinde nesneler, üstlerine bindirilmiş sembolik cinsel anlamlarından bağımsızlaşırlar. O zaman "bir puro bazen sadece bir puro" (Freud) olmaktan çıkar, her zaman sadece bir puro olur; yani revaçtaki kullanım amacı ne ise o olur. Burası tam da OGP öznesinin, NN öznenin sinsilikleri ve hinlikleri karşısında çaresiz kaldığı, afalladığı noktadır. Çünkü OGP öznesi, nelerin hinliklerin sembolik anlam ve değerleri olduğunu unutmuştur (hafızanın, anında el altındaki imkânlarından mahrumdur).

Bu nedenle OGP düzleminde ruhsal yaşam, çok yalın ama bir o kadar otantik, derin ve zengindir. Güncel sorunların, yaşam gailelerinin etkisinden çıkıldığı süreçlerde senfonik ruhsal akışlar, ruhsallığın boydan boya ilerleyen eksenidir. NN'lerin ruhsal çalkantı ve çelişkilerinin burada yeri yoktur ya da bu çelişkiler çok azalmış hadlerdedir.

19. Kastrasyon ve ensest dehşetinin tehdidi ile kovulan ve gasp edilen kayıp haz, OGP ile geri döner. OGP'nin geri dönüşü zaman içinde ruhsallığın bütünleşmesi ile sonuçlanır. Bağlı olarak OGP, bilinçdışı alanın ilk elden ham ve tok duyumsal ve dirimsel algı süreçleri ile doğrudan temas kurabildiği içindir ki, taş devri bebeğinin dil öncesi capcanlı duygularını yetişkin insan bedeninde (duyum olarak) ve ruhsallığında (duygu olarak) diriltip, güncel zamanda, bilinç alanımıza taşıyarak, bizi zinde ve canlı kılar; yaşam doluluğuyla yükler. Bu nedenle OGP, ruhsal sağlığımızın temel topraklama hattıdır. Onun, oluşabilecek ruhsal rahatsızlıkları önleme gücü buradan kaynaklanır.

OGP'ye olanak veren libido, yani bu açıklığa erişmiş olan libido, ruhta bütün haz yaşantılarına olanak veren ana dağıtım şebekesidir. Ruhsal varlığımızın hizmetinde, yani onun gelişip çiçeklenmesine hizmet anlamında, her bakımdan haz yaşama kapasitesi, genellikle genital cinselliğe ait pozitif bir bulgudur. Onun sağlıklı yapılanmasının bir göstergesidir. Bundan dolayı, OGP baskı altına alındığında, açığa çıkan anhedoni, ruhun bütün yaşantılarına bir tatsızlık, hoşnutsuzluk olarak kopyalanır.

OGP çerçevesinde tatmin, erotik arzu sürekliliğinin ve libidonun yaşam hazlarına dönüşmesinin güvencesidir. Hazzın fantezi düzleminde bir fantezi aldatmacası olarak yaşanması anlamında değil… Ayrıca hormonal yapının biyolojik desteği, erotik arzu sürekliliğinin OGP'ye refakat eden en temel fizyolojik zeminidir de. Bedende biyolojik zemin ve desteği, karşılığı, kredisi bulunan bu yoğun arzu ve haz asla tükenmez, onun tükenebileceğine ilişkin –eğer varsa- korku geçersizdir; aksine bu yoğunlukta yaşanması, ömür boyu sürekliliğinin güvencesidir. Çünkü, psikanalitik bakış açısı arzunun tükenebileceğine dair çekincelerden söz eder; psikanaliz "tortul hazzın", "kayıp hazzın" tatmin edilmesinin arzuyu tüketeceği tezini savunur. Şu hususları da ilave edelim: OGP, kişiye özel ve özgü değildir. Bağlı olduğu biyolojik zeminden dolayı özneler arası ortak bir paydadır. Zenginleştirdiği ruhsal dünyamız nedeniyle, insanın insanla en derin ruhsallıkta kaynaşabileceği bir ortak paydadır, sadece cinsellik değil, cinselliği içermeyen salt insani ilişkiler anlamında da…

OGP, dil öncesi alanla temasa geçmeyi kapsadığı için, yani id ile tam teması sağladığı ve doğal sonuç olarak libidinal füzyonun dirimselliği üzerinden eksiksiz orgazm hazzını kastrasyonsuz olarak hayata geçirebildiği için, emosyonel dirilticilik gücüne sahiptir. OGP'yi takip eden süreçte dirimselliğin harekete geçmesi, OGP'nin dil öncesi köklerle, libidinal füzyonla, id alanıyla, saf yaşantısal köklerle bağlar kurup, bu alanları devindirmesi ile bağlantılıdır. Güncel yaşamın stresleri, insanı tıkanma noktalarına her getirişinde, OGP yaşamın diriltici zeminini yeniden harekete geçirir. Oysa NNO böyle bir olanağa sahip değildir. NNO'nun temasa geçtiği alan, dile giriş sonrasının nevrotik çatışmaları, kastrasyon karmaşası ve Ödipal çatışma odaklarıdır. Yani arızalı, malûl bilinçdışı… Bu nedenle NNO, onu yaşayan kişilerde sağaltıcı bir etki yaratmaz, hatta orgazm sonrasında ruhsal yapıya, yaygın bir tatsızlık ve tatmin olmamışlık hissi ile damgasını basar. Bu nedenle insanın, özellikle eril öznenin orgazm sonrasında (NNO) hüzünlü (mutsuz anlamında) olduğu söylenir.

20. Kazanılmış OGP'de zaman zaman ortaya çıkabilecek geçici kayıplar, güncel olayların hatırlatıcı etkilerine bağlı olarak, geçmişteki cinsel baskı ve Ödipal çatışma odaklarının tetiklenmeleri ile ilgilidir. Ama OGP refleksi kazanmış birisi için, bu krizler geçicidir ve bu durum, hayalet organ sendromu gibi hayalet psişik sendrom olarak da düşünülebilir. Çünkü özne nevrotik bir geçmişten gelmektedir (eski ruhsal haritası ile hala bağları vardır). Bu tatsız sonucun yol açtığı şu önemli kazanımdan da söz

edilebilir: OGP'deki geçici kayıplar, türev dürtüleri ve bunların fantezi boyutlarında saklı nedenlerini, bu gerileme süreçlerinde bir keşif olarak açığa çıkarabilir. Özne böyle gerilemelerin, hangi tortul çatışmalardan (hayalet ruhsal sendrom anlamında) doğduğunu çok daha net algılayabilir, kendisini doğru rotaya sokmak için.

OGP'deki gerilemelerde, bir yanıyla cezalandırıcı süperego önemli rol oynar. Çünkü OGP, ağırlıklı olarak Ödipal dönemin özneyi yeniden kan revan içinde bırakan alt üst edilişinin, deşifre edilişinin içinden çekilip alınmıştır. Bu bağımsızlaşma sürecinde, unutulmuş sanılan eski çatışma odakları ve örselenmişlikler yeniden harekete geçmiştir. Bu nedenle OGP'yi ele geçirme sürecinin, Ödipal dönemde yapılanmış süperegoyu ayaklandırması ve öznenin tekrar süperegonun eski krizlerine girmesi kaçınılmaz bir durumdur.

Ancak süperegonun suçluluk duyguları ile yüklenmiş olarak geri dönüşü, kazanılmış ve artık yapılanmış OGP'yi tasfiye edemez. Bilincin tanıdığı ve orda hayata aktarılan bu yetiyi, potansiyeli iptal edemez, ama öznenin günlük yaşamını burnundan getirerek zehir edebilir. Bu nedenle süperegonun, abartılmış, öznenin hayatını çocukluğundan beri örselemiş saçma ve akıl dışı yanlarının iptali, çok ciddi bir çalışmayı gerektirir ve bu gereklidir de.

Hemen önceki paragrafta sözü edilen çatışmalara şu düşüncelerle devam edelim: OGP, bilinçdışı ile tam ve dolaysız bir teması gerektirir, ayrıca böyle bir sonuç yaratır. Bu nedenle OGP'nin tam ve kalıcı olarak yerleşebilmesi için, doyumlu yaşanmasını engelleyen çatışma odaklarının temizlenmesi gerekir. Zaten oluşturulmuş bu ketleyici odaklar, OGP'nin yaşanmasına engel değil miydi? Bu nedenle OGP'nin ele geçirilişinde bu odakların tasfiyesi ciddi bir problem olarak durmaktadır. OGP'ye erişilecek yolda korku, suçluluk duyguları, utanç, özgüven eksikliği, süperego krizleri aşılması gereken çok ciddi engellerdir. OGP alanının ele geçirilmesi, Ödipal ve öncesinin onarılmasını gerektiren bir süreci -uzun bir döneme de yayılsa- zorunlu kılar.

21. Tam olarak kalıcı hale gelmiş OGP, ötekinin bize sunabileceğini sandığımız vaat edilmiş ülke projesini ve buna ilişkin beklentiyi iptal eder, ama bir sevgiliyle yaşanacak aşk ilişkileri kurma umudunu değil. Çünkü OGP, kişinin iç dünyasının derin köklerinden hayata aktarılarak, bize ait vaat edilmiş ülkenin bizatihi yaratıcısıdır. OGP'nin derinlik yaşantılarında, vaat edilmiş ülke ele geçirilir ve onun zindeleştirici enerjisiyle, yani dil öncesinin dipdiri duyarlılık boyutu, canlı, katışıksız, dirimsel algı zenginlikleriyle yenileniriz. OGP, bu olanağından ötürü ruh sağlığımızın sağlam bir güvencesidir. Artık proje, birilerinden bize onu verebileceği umuduyla değil, bizim iç güçlerimizden doğarak hayatımıza yerleşmektedir.

Libidinal füzyonu olabildiğince sağlıklı yaşamış, ama Ödipal'de kaçınılmaz olarak tökezlemiş öznede orgazm anı, eksiksiz orgazm hazzı düzeyinde yaşanamayacaktır; çok büyük çoğunluk bu durumdadır. Özne elbette, Ödipal dönemdeki bastırmalardan kurtarabildikleriyle orgazmik bir haz yaşama şansına sahiptir. Ama mademki bu orgazm hazzı çok eksik yaşanmaktadır, o halde özne kendi libidinal füzyon odağıyla bağ kuramıyor ve bu nedenle, cinsel haz tarihinin aidiyet zincirine yerleşemiyor demektir. Bu aidiyetsizlik, orgazm hazzının eksik yaşandığı hissi ile kendisini belli eder. Ya da anavatandan sürgün edilmişlik hissi olarak yaşanır.

Bebeklikte anneden aktarılmış aşk, özne tarafından varoluşta onaylanmışlığının en üst düzeyi ve en yoğun algılanışı olarak deneyimlenir. İşte bu algı, OGP'nin iki ana ekseninden biri olduğu, her OGP anında onunla temas kurulduğu ve yeniden hayata geçtiği içindir ki, özneye varoluş kıvancını, varoluşunun doluluğunu ve onaylanmışlığını yaşatır. Burada özne varoluşunun, hiçbir ek yoruma hatta düşüncede bile ifade edilmesine gerek duyulmayan anlamını yaşar. Tıpkı nekahat dönemlerinin yaşantısal zenginliklerinde olduğu gibi. Ve yine bu noktada özne, emosyonel tarihine aidiyetini bir kere daha deneyimleyerek tarihsel varoluşunun içine bir kere daha yerleşir.

Gerçekte ya da fantezide cinsel ilişkiye orgazmını vermek, sevgiyle vermeyi bilenlerin harcıdır. Buna bağlı olarak OGP'ye teslim olma kapasitesi, varlığımızın kökleri ile temas kurma kapasitemizi de harekete geçirir ve bu teması olanaklı kılar (bu sürecin tersi de doğrudur).

22.OGP'ye erişmek özneyi tek eşliliğe yöneltecektir, ancak her tek eşlilik asla OGP'nin kanıtı değildir. Çünkü OGP'nin hayata geçişi, eksiksiz orgazm hazzından kastre edilmiş her öznenin bilinçdışı

bir beklentisini geçersiz hale getirir. Şöyle ki: OGP'deki kayıplar, özneyi, hep meçhul bir sonraki partner aracılığı ile kayıp haz potansiyelini hayata geçirme beklentisi yönünde kışkırtır. İşte hayata geçen OGP, insanı sürekli çok eşliliğe yönelten bu kışkırtılmış talebi ortadan kaldırır.

OGP'nin çok eşliliği iptal edişinin bir başka nedeni de, dayandığı füzyonel eksendir. Bu eksen, partnerle ilişkide üst düzey bir doyum ve özellikle güçlü bir bağlanma yarattığı için, OGP'ye sahip olan partnerde çok eşlilik gibi, tatminsizlik yansıması olan talepleri iptal eder. Öte yandan partnerle kurulan füzyonel bağın mayalanması, uzun bir demlenme sürecini gerektirir. İlişkinin demlenme sürecinin uzunluğu, sık sık partner değiştirmeye, kendi doğası gereği ters düşer.

Bundan dolayı, geçen zamanın çiftler arasında erotik tutkuyu öldürdüğü tezi, normal nevrotikler için doğrudur. Çünkü arzuda ve tatminde eksik NN özne, bir zaman sonra kendi içindeki libidinal tıkanışın, cinsel ilişkilerinden artık eskisi gibi haz alamaz hale gelişinin suçunu partnerine yükleyecektir. Çünkü yeniden aktifleşen kastrasyonlar ve geçmişteki diğer çatışma odakları ve NNO alanı içinde dolaşıma giren sınırlı orgazm hazları bu sonucu yaratacaktır. NN düzlemde erotik tutkunun tükenişi, ana hatları ile böyle gerçekleşir. OGP düzleminde bu tez geçerli değildir. En azından çiftler arasındaki uyum nedeniyle ilişki, günün birinde hesap edilemez nedenlerden dolayı sona erecek bile olsa uzun ömürlüdür.

Hemen üstteki görüşümüzü şu açıklamalarla destekleyebiliriz: Annenin, bebeğinin hayatta kalmasına hizmet eden uzun ömürlü sevgi ve aşk yatırımı, bebeğinde de kopyalanır, onu uzun ömürlü sevgi ve aşk yatırımları yönünde programlar. Geleceğin yetişkinliğe aday kız ve erkek çocuklarında, uzun ömürlü sevgi ve aşk potansiyeli böyle yapılanır. İnsanda sevgi ve aşk yatırımlarının uzun ömürlü olması, yeni doğanların ve onlardan doğacak olanların hayatta kalmaları, yani bakımları için zorunludur. Öte yandan aşkın üreme programı ile bağı o kadar nettir ki, üreme yaşına gelindiğinde fırtınalı biçimde açığa çıkması başka nasıl açıklanabilir ki? Kısacası doğal üreme programı, her iki cinsi de yeni doğanların yaşamlarını güvenceye almak için aşkın bağlayıcı gücü ile yönlendirir. Özellikle eril öznenin OGP'ye erişmiş olması, onun dişisine uzun ömürlü aşk bağlılığının, eşini ve doğan yavruları korumasının güvencesidir. Bütün bunlarda doğadaki programın hata yapmadığını gözlemliyoruz. Ancak ne var ki NN düzlemde, ya partnerden ya öznenin kendi haz kısıtlılığından ya da her ikisinden dolayı yeterli haz tatmininin alınamayışı, yeni aşk arayışları doğrultusunda eksen ve nesne kaymasına yol açarak, uzun ömürlü aşk ilişkilerini sabote eder. O zaman erkeği ya da kadını yuvaya zorla bağlayan yasalar üretilir.

Annenin, bebeği yaşatmak için seferber olan coşkulu, vazgeçilemez aşk ve sevgi yatırımı, gelecekteki aşk ilişkilerinde, sevgililerin birbirlerini yaşatmaya, birbirlerinin hayatını, kimliğini, ruhunu geliştirmeye yönelik tutkulu ilgilerine dönüşür. Bu sürecin sağlıklı işlemesi, eksen kaydırmaması, partnere bağlılığın sürmesi, öznelerin, eksiksiz haz kapasitesi anlamında kastrasyonlardan muaf bir cinsel tatmin (OGP) kapasitesini hayatlarına yerleştirmeleri ile mümkündür.

Öte yandan annenin aşkı, bebeğini kendi gözünde çok değerli bir varlık seviyesine yüceltir (bebeğin piyasa değeri anlamında). Böylece annenin bebeğe yönelik idealizasyonu, bebekte yankı bulduğunda, bebek de anneyi yüceltir. İdealizasyon çekirdeklerini bu ilk ilişkilerde aramak gerekir ve tabii aşkta yüceltmenin de modeli bu ilk kaynaktır. Yeni doğan, anneden aldığı sevgi ve idealizasyon kapasitesini, sonradan yetiştireceği kendi çocuklarına aktaracaktır; onların da kendi çocuklarını her tehlikeden korumalarını sağlayan itici bir güç olarak… Burada yeni doğanları, yine nesilden nesile koruma altına alan doğal bir programla karşı karşıyayız demektir.

Öte yandan, anne –bebek ilişkisinin libidinal füzyon ekseni, anne-bebek ve tabii yetişkin özneler arasında genel olarak bir ömür boyu süren sevgiyi yapılandırır. Eğer OGP'yi hayatına taşıyabilirse, OGP'nin anne-bebek aşkına bağlı füzyonel ekseni, öznenin, partneri ile hem uzun ömürlü bir erotik paylaşımının, hem uzun ömürlü sevgi bağlarının güvencesidir. Libidinal füzyon ekseni, aynı zamanda, öznenin yaşamında saygı ile korunan uzun ömürlü diğer bütün sevgi ve bağlılıkların besleyici kaynağıdır. Anne-bebek ilişkisini uzun ömürlü kılan bu libidinal füzyon ekseni, OGP'de hayata geçme koşuluyla, aynı nitelikte uzun ömürlü bir ilişkiyi özne ile partneri arasında yapılandırır.

İdealizasyon çekirdekleri ile ilgili bir ara notu –tam yeri değilse de-belirtmeden geçmeyelim: Derinliklerimizi dile getiren şiirlerde, müzik eserlerinde ve diğer sanatlarda yüceltmenin tetikleyici köklerini bu ilk odakta, libidinal füzyonda aramak gerekir. Bu kaynak dini süblimasyonların da

kökenidir. Çünkü Tanrı sevgisi de libidinal füzyonda anneden alınmış sevgi ve aşk aktarımları üzerinden yapılanır.

23. Bilinen orgazmda, ejekülasyonla beraber başlayıp biten orgazm coşkusu (her ne kadarsa), sürecin peniste devam eden coşkusuz ya da coşkusu çok azalmış kasılma ve atışları (impulslar) ile sona erer. Ejekülasyonun tamamen bitişinden sonra bile bu kasılma ve atışlar nadir örneklerde en fazla 40 saniye ya da daha fazla sürer. Büyük çoğunlukta ise kastrasyonlar nedeniyle baskılanır ve süre kısalır. Oysa OGP söz konusu olduğunda, peniste ve bütün pelvis bölgesinde sürüp giden kasılma ve atışlara (impulslara), dopdolu ve kesintisiz, derin bir coşku eşlik eder, yani OGP'nin haz süreci, bütün bunların toplamıdır. Bilinen orgazmda, peniste ve pelvis bölgesinde, ejekülasyon sonrasındaki kasılma ve atışlar ya gerçekleşmez (kastrasyonlar çok yoğunsa gerçekleşmez) ya da haz algısından yoksundur; yani bu süreç, hazzın yoğun algılanışı bakımından boş geçer. İşte ejekülasyonun bitişinden sonra, penisteki uzun süreli kasılma ve atış (impuls) periyodu, NNO'da yoğun haz algısı bakımından boş bir alanken, OGP'de eksiksiz orgazm hazzı olarak kazanılır. Kısacası NN özne, eksiksiz orgazm hazzının aslında bedensel alt zeminine sahiptir, ama onu kendi psişik eksenine bir haz coşkusu olarak taşıyamaz.

OGP'nin verimli yaşanması için, eril öznede fizyolojik alt yapı olarak sperm doluluğu ve basıncı, belli bir oranda gereklidir. OGP öznesinin, skor ile bir ilgisi olmayan ve onu dışlayan eksiksiz orgazm hazzını yaşadıktan sonra ikinci bir eyleme geçmesi için, arzu talebinin yeniden canlanması için makul bir süre beklemesi gerekir; partner kışkırtıcı ise başka tabii. Orgazmda skor iddiası, yitik hazzı çaresizce elde etme amacına yönelik takıntılı, agresif ama boşuna bir çabadır. Çünkü bu türden skor iddiaları ile yaşanan orgazmların hiçbiri, eksiksiz orgazm hazzını üretememiştir ve zaten kayıp haz, skor iddiasını gündeme taşır.

Anal döneme ait bastırmalar ve sonraki yıllarda gereksiz yere eril öznede yapılandırılmış homofobi, sonradan heteroseksüel ilişkilerdeki orgazmın kas hareketlerinden, kasılmalarından, gümleyen darbelerinden anal bölgeyi kopartır, o alandaki hissiyatı ya tamamen kurutur ya da ayrı, güdük bir haz alanı haline getirir. Bu alan, bütünsel orgazm hazzına katılamaz ve peniste hissedilecek orgazm hazzını çok ciddi kayıplara uğratır. Sağlıklı bir orgazmdaki genital ve anal bölge bağlantısı kadın cephesi için de geçerlidir. Konuya açıklık getirmesi bakımından yine Morton Herskowitz'in Duygusal Zırhlanma adlı yapıtından bir alıntıyı aşağıya aktarıyorum:

"Öz düzenlemeli bir çocuk zorlanımlı soğukluk, açgözlülük, sadizm, tamahkârlık, edilgen direnç, yatak ıslatma, kabızlık, hemoroit ve diğer bağırsak sendromlarına mâruz kalmayacaktır. Dünyayı kaplayan pislik yine de hoşnutlukla ele alınacaktır. Çocuk hiçbir zaman kendi anal anksiyetesini savuşturmak için, tuvalet fıkraları anlatmayacak ya da bunlara gülmeyecektir. Kaba etleri, uylukları ve büzücü kasları, cinsel hazzını azaltan kronik bir gerilim durumunda olmayacaktır." (Herskowitz 2009: 194)

OGP'de genital alandaki orgazm, anal bölgede de yankılanır, bütün pelvis bölgesi genital hazzın egemenliği altına girer.

Penis ya da vajina, orgazm hazzının OGP düzeyinde yaşandığı süreç boyunca, bedenin ve psişenin bütününe eşittir. Bütün beden ya da bütün ruhsal dünya, orada ve oradan algılanır. OGP açığa çıkamamışsa penis veya vajina, bedenin kısmî bölümlerinin (ikincil erojen bölgeler: ağız, ten vb.) sınırlı zevkini, hazzını ifade eder, yani onlar gibi ikincil erojen bölgeler kategorisine düşer kayıp hazzın, hazda kastre edilmiş organları olarak.

Bedenin ideal sağlığı ile ideal sağlıklı aşk ve cinsellik, beden-zihin haritasında kayıtlıdır. Paralelinde OGP de aynı beden-zihin haritasında kayıtlı olmalı. Yoksa orgazmın eksik ve tatsız yaşandığı, kişiye kendini nasıl hissettirebilirdi ki? Partnerimiz hayali de olabilir gerçek de… Partner hayali olsa dahi, OGP'nin beden-zihin haritasında kayıtlı psişik ve bedensel formatlarıyla örtüştüğünde, masturbasyonda bile OGP hayata geçer.

3.RUHSAL BÜTÜNLÜK

1.OGP'deki kısıtlılık nedeniyle yitirilen iç bütünlük (ya da tersi) ve yitirilen iddiasız, yalın omnipotans (iddiasızca kendine yeterlilik anlamında), narsistik defanslarla telafi edilecek abartılmış bir ego şişkinliği yaratabilir. Ne de olsa bu ego şişkinliği, öznenin iç boşluğunu maskeleyecektir. Elbette özne, düşürüldüğü bu tuzakta, kapıldığı ego şişkinliğini, kazanılmış ruhsal bütünlük sanacaktır, ama içten içe de kendini kandıramadığının farkında olarak. O, böyle sanabilir ama gerçekte ise eksiksiz hazdaki kayıp, özneyi ruhsallığının bütünlüğünde erozyona uğratmıştır. Bu nedenle OGP projesinin gerçekleşemeyişi, yetişkinin ruhsal bütünlüğünün temelindeki dinamittir. Çünkü kastrasyonların sonucunda eksiksiz hazdaki kayıplar, ruhsal varlığını yarılmaya uğratarak onu kendisine yabancı kılmıştır. Mâruz kaldığı yabancılaşmanın adını koyamasa da bu yabancılaşmanın ruhsal sıkıntılarından kaçamaz. Öyleyse özne ne yapabilir? Hangi yolu izleyecektir? Ruhsal bölünmenin yarattığı iç boşluğu nasıl kapatacaktır? Bundan sonra özne ancak, toplumun dikte ettiği formatlar üzerinden, onun değerler dünyasını ve yaşam tarzını benimseyerek sanal bir ruhsal bütünlüğü yapılandırmaya çalışacaktır. Geleneksel devamlılık tuzağı böyle kurulur, yani kastrasyonların açtığı boşluk, geleneksel olanın kodları ile yamanır, ama özne bu sonucu, kazanılmış ruhsal bütünlük sanır. Bu bütünlüğü, ancak zorlu eğitim süreçlerinden geçerek, bir refleks şeklinde, ama kazanım sanılan şeylerden, yani toplumsal formata uyum gibi görünen yapıdan her zaman cephe kaybetmeye de açık olarak elde edecektir. Toplumun beklediği insan modelinin, okullarda ergenlere bin bir baskı ve zorlama ile giydirilmeye çalışılması, benimsetilmek istenen modelin kastrasyonlara hizmet amacına yöneliktir. Ergen aslında farkında olsun olmasın, protestolarıyla kastrasyonlara itiraz etmektedir.

2.OGP'nin ruhsal bütünleşmenin merkezine yerleşebilmesi için, var olan yanlış ihbarlar da düzeltilmek zorundadır. "Yanlış ihbarlar"la, yıllar içinde özneye baskıcı bir kültürden aktarılmış ve hayatının aydınlığını karartan her türlü geçersiz kod yazılımları kastediliyor. Özne OGP'yi elde etse bile, nevrotik bir geçmişten geldiği için, geçmişindeki yanlış ve kısıtlayıcı bu kod yazılımları hala onu etkileyebilecektir. Çünkü henüz yeni ruhsal yaşam alanının doğru kod yazılımlarını gerçekleştirmeye yeterli vakti bulamamış ve bu pozisyonun doğruluğunun test edilmesinde, henüz kendine yeterli özgüveni geliştirememiştir. Ama bütün bu engeller zaman içinde aşılacaktır. Tabii OGP garantörlüğünde ilerleyecek olan bu süreç, aynı zamanda öznenin kendi çapında bilgeleşmeye giden bir yola da çıkması demektir.

3.OGP, ruhsal bütünlüğümüzü kurarak, hem iç dünyamızda kendimizi doğru tanımanın olanaklarını, hem dış dünyayı daha gerçek algılamamızı sağlar; iç ve dış dünyanın algılanmasındaki algı çarpıtmalarını en düşük hadlere indirir. Ancak NN öznenin sinsilikleri, OGP öznesince çok kolay fark edilemez… Devam edersek: Yansıtmaların yarattığı yanlış yorumlamaların ve yanlış tanımaların yol açacağı iletişim kazalarını, düşük bir düzeyde tutar. Bu anlamda hazda eksiksiz orgazm, iç dünyamız ile dış dünyanın kesişim noktasında durur ve bu iki dünyayı daha sağlıklı tanıma fırsatı verir. Buradan şu sonuca varırız: Otantikliğin kapısı, OGP'nin hayata geçirilişi ile açılır. Çünkü varoluşsal bütünlüğün psikolojik ve fizyolojik zemindeki sürekliliği, OGP'nin hayata geçişi ile güvenceye alınır. Burada otantikliğin, yaşamda sürekli ve istikrarlı bir tutum anlamında olabildiğince tam ele geçirilişi kastediliyor, yoksa NN düzlemdeki gelip geçici, çok kısmî otantik kısa süreçler kastedilmiyor.

Orgazm, genetik programda yaşandığı an kişi, varlığının en derin kökleri ile bağlar kurarak, iç bütünlüğünü bir kere daha teyit etmiş olur. Bu nedenle OGP, selfin kendisi olabilmesinin (libidinal füzyon realitesinin hayata geçmesinin) zorunlu koşuludur. Çünkü bu sonuca erişmek için selfi tutsak kılan tüm ketlenme ve engellerin aşılması gerekir.

4.Ruhsal bütünlük sağlanmadıkça tüm sevgiler ve tüm ilişkiler eksik yaşanır. Böyle ilişkiler nevrotik belirti ve karmaşaların, gizli hesap ve gündemlerin içinden yapılanmaları nedeniyle samimiyetsizlik, onların kaçınılmaz temel özelliğidir, içtenlikli bir ilişkiden samimiyet adına beklenen tadı vermez, veremez. Hele sevgili ilişkilerinde ve sevişme anında füzyonel süreci etkin kılamaz, yani libidinal

füzyonun samimiyetle açığa çıkışı gerçekleşmez. Peki, iç bütünlük sağlanınca ne olur? O zaman da özne, kendisine bu düzeyde yanıt verecek birini zor bulur, çünkü nevrotik çatışmaların yarım kıldığı insanlar, öznenin muhatabı olur. Nevrotik çatışmaların yarıma indirgediği insan ilişkilerinde, iki yarım toplanınca bir bütün olur şeklindeki basit matematik işlemiyle bir sonuca varamayız, çoğu kez bu yarımların toplamı öznelerin her birini çeyrek değere de indirir. Ama en azından, ruhsal bütünlüğünü sağladığı zaman, öznenin kendisiyle ilişkisi sağlıklıdır.

5.Ne toplumsal kadın-erkek kimliği, ne de bunların uç örnekleri, yani dişiliğin bir sahne sunumu şeklinde ön planda olması ya da maçoluk, OGP'nin hayata aktarılmış olduğunun asla göstergesi değildir. Eğer toplumsal cinsel kimliklerin bir rol sunumu üzerinden (performatif olarak) sergilenişi söz konusuysa, eksiksiz orgazm hazzı kesinlikle ortada yoktur. Çünkü OGP, sahih olmayanı dışta bırakır. Özetle OGP ile toplumsal kimlik örüntüleri arasında, ters ya da doğru bir orantı söz konusu bile değildir. Ancak bir kanıt olarak duygusal dünyası katılaşıp kurumuş bir insanda, NN düzleme özgü orgazmik haz boyutunun bile, psişik sahneden çekildiğini kesinlikle söyleyebiliriz.

6.Hayata aktarılmış OGP, ruhsal huzurun ve barışın, insan sevgisinin, estetiğe yönelimin, ruhsal inceliğin, doruk deneyimlerin, kozmik bütünlük hissinin, kısacası ideal bir ruh sağlığına işaret eden tüm bir tablonun sahih güvencesidir. Böyle bir kişinin agresyonu, hayatın anlamını korumaya yöneliktir, bu yönde bir girişimdir ve ona hizmet amaçlıdır. Nevrotik kökenli, hesaplaşılıp geride bırakılamamış iç çatışmaların ürünü olan bir agresyon değildir.

Eril özne, genital alanında eksiksiz orgazm hazzını üretemediği zaman –ki ortalama genel sonuç budur- küfür ya da cinsel ilişkiyi söylemde bayağılaştırma yoluyla, hazda eksik cinselliğinden ya da bundan sorumlu tuttuğu partnerinden hıncını almış olur. Eril özne, haz tatmininde sürekli kısıtlandığında, bilinçdışı, yoğun agresyonla yüklenir. Ne yazık ki eril öznelerin nezdinde erilliğin tanımlayıcı unsuru olduğu sanılan bu agresif tutum, eril özneden eril özneye öğretilen bir davranış ve söylem olarak aktarılır. Oysa kadın olsun erkek olsun aşk, haz tatminleri OGP'ye erişemeyecek bile olsa, insanları nasıl da şefkatli, hassas, incelikli hale getirir. Çünkü farkında olunsun ya da olunmasın, aşığın sevgilisine yönelik bu kollayıcı tutumlarının arkasında, libidinal füzyon döneminde anneden alınmış sevgi, şefkat yoğunluğu saklıdır. Bu nedenle aşk, insanlaşmanın güvencesidir.

OGP, zengin bir duyarlılığı, duygu yoğunluğunu, füzyon yaşantılarını ve bunların varlık dünyasına yansıması olarak kozmik âlemle bütünleşme yaşantılarını ve benzerlerini deneyimleme olanağını sunan bir süreç olduğu için, nevrotik agresyonu öne çıkaran her türlü kimlik formatı açısından, ulaşılamaz ve hayata aktarılamaz olanı temsil eder. Yolu tersten yürümek de bizi sonuca götüremez. Yani şöyle: Agresyonu sistematik olarak sönümlendirme egzersizlerinin, OGP'yi ele geçirmek gibi bir sonuç üretmesi mümkün değildir. Hayata geçebilen OGP, öznenin yaşamında nevrotik agresyon çerçevesinde ne varsa, er geç sönümlenme yönünde dönüşüme uğratır. OGP'nin ruhsallığa yansıyan bu boyutu, eril özneyi aynı zamanda, içindeki kadının zenginliği ile de (libidinal füzyonda annesiyle yaşadıklarıyla) bütünleştirirken, bir yandan ona kadının ruh dünyası ile kaynaşmanın derinliğini yaşatır, öte yandan orgazmın derin haz kapılarını açar. Aynı açıdan yaklaşım, kadının bulunduğu nokta için de söylenebilir. O zaman özne şöyle söyleyecektir: "Bedenim ve ruhum libidoyla yüklü, bu nedenle varlığımın ve varlığın hiçbir saniyesi boş ve anlamsız geçmiyor."

7.OGP, öznenin, varoluş anlarına haz yüklü, anlam yüklü süreçleri taşımasının, anlam inşa etmesinin iki temel güvencesinden biri belki de öncelikli olanıdır. Öteki eksen elbette sağlıklı nesne (insan) ilişkileridir ki öncelikli olarak sağlıklı bir anne-baba-çocuk üçgeninde yapılanır. Ancak şunu bilmekte yarar vardır: OGP'deki kısıtlılık Ödipal öncesinde değil, Ödipal dönemde yapılanmış ve bebekliğinden itibaren sağlıklı nesne ilişkilerinin içinden gelen şanslı öznelerde bile (düzelme umudu daha yüksek olması nedeniyle şanslıdırlar) bu avantajlı durum, kendiliğinden OGP düzlemine geçmenin asla güvencesi değildir. Ama bir biçimde, OGP'ye geçmesi mümkün olmuşsa, öznenin, uzunca bir süreyi kapsasa bile nesne ilişkilerindeki arızalarını tolere etme ve geçmişin yaralarını spontan bir biçimde düzeltebilme şansı çok yüksektir.

OGP, sürekli anlam ve haz dolu anları inşa ederken, ruhsal vakumu derin katmanlarında un ufak eder.

4.OGP – BİLİNÇDIŞI

1.OGP'de her seferinde füzyonel bütünlüğe (libidinal füzyon) geri dönülür. Yani anne- bebek ilişkisinin ilk kaynaşma dönemlerinde bebek tarafından yaşanan okyanus duyguları, evrende merkezi bir konumda olma yaşantıları, bu yaşantıların bebeğe verdiği tamlık, bölünmemişlik hissiyatı, yeniden hayata dönen ilk yaşantılar ve ruhsal deneyimler olarak, eksiksiz orgazm sürecinin iki temel bileşeninden biridir. Elbette sadece libidinal füzyonun değil, öznenin ruhsal gelişiminin diğer bütün aşamalarının çatışmalardan olabildiğince arındırılmış, sağlıklı yapılanmış örüntüsünün, orgazmın yaşanmasındaki kalite seviyesine yansıdığını dikkatten uzak tutmamak gerekir. OGP'nin öteki ekseninin, erotik haz boyutu olduğunu söylemeye gerek yok. OGP'nin erotik haz boyutundan şunu anlıyoruz: Libidinal füzyon ekseni hariç tutulduğunda, orgazmın kendi derin haz yoğunluğu… Bütün ruhsal-cinsel gelişim aşamalarının çatışmalardan arındırılmasının, OGP'yi hayata geçirebilmenin zorunlu koşulu olduğunu söylediğimizde, doğal olarak eksiksiz orgazmın, arızalarından olabildiğince tasfiye edilebilmiş bir bilinçdışı ile mümkün olabileceği sonucuna varırız.

2.İd (içgüdüsel, dürtüsel alan), çarpıtılmamış orgazmik haz boyutu ile net olarak bir kere ruhsal sahnede belirdi mi, uzun vadede, kendisini engelleyen, baskılayan ego defanslarını tasfiye edip, sağlıklı ruhsal yapılanmaların yolunu açar. Nevrotik öznenin, çarpıtılmış bilinçdışından, kılık değiştirerek ortaya çıkacak tüm arzu ve taleplerini ve eyleme vurmalarını makul derecelere indirger; sonunda bunları sıfıra yaklaştırarak öznenin gürbüz arzularını, hayatının, varoluşunun anlamını inşa edecek eylem arayışlarına dönüştürür.

OGP'nin id ile direkt temas edebilmesi nedeniyledir ki, bir süre sonra OGP, bilinçdışındaki yanlış kod yazılımlarını düzeltip, onu doğal ahlakın, doğal yazılımına dönüştürmektedir. İd'in tehlikeli dürtülerin mağarası olduğu masalı, ona kendini baskılardan arınmış şekilde ifade olanağı tanındığında iflas eder. İd'in tehlikeli dürtülerin deposu olduğu yolundaki tez, doğal, sağlıklı cinsel eğilimlerini bastırdığı için, bilinçdışı alanda biriken kendi agresyon yükünden korkan bir zihniyetin ürünüdür. Bu tezi savunanlar, bilinçdışı alanı, kendi sağlıksız ruhsallıklarına göre tanımlarlar. Aslında kendilerinde sağlıklı kalabilmiş yanlardan aldıkları güç ve destekle, kendi arızalı ya da tehlikeli alanları ile bir savaş sürdürmektedirler.

3. Ataerkil baskı uygarlığının yarattığı agresyon yüklü nevrotik bilinçdışı, sağlıklı bir ruhsallığın bilinçdışını tanımlamaz. Çünkü nevrotik bilinçdışı, gürbüz arzu ve isteklere kılık değiştirterek onları tanınmaz hale getirir ve aşırı sembolizasyonlara uğratır. Arzu ve isteklerin dönüştürüldükleri sembolizasyonlar ne kadar yoğunlaşırsa, öznenin asli kaynakları ile bağlantısını o kadar çok engelleyecektir ya da tersten bir ifade ile kastrasyonlar ne kadar yoğunlaşırsa sembolizasyonlar ya da yaratıcı veya bilinen anlamdaki fantezi etkinlikleri o kadar artacaktır.

4.İnsan bir anadilin dünyasına doğar, ama OGP de bireyin otantik dilinin kapısını aralar. OGP'nin, ruhun kökleri, sağlıklı bir bilinçdışı alan ile tam teması, öznenin dilini otantik söyleme yerleştirir. OGP, bastırmaların kol gezdiği bir ataerkil kültüre ait çarpıtılmış, aşırı sembolizasyonlara uğramış bir dilin ortak sembolik yanılsamalarından bağımsızlaşma sonucunu getirir. Normal nevrotik kesimde, dilin ve bilinçdışının yapılanmış sembolizasyonları, ruhsallığın kökleriyle ve bilinçdışı alanla (id'in gürbüz alanıyla, vital olanaklarıyla, dolayımsız algılarla) teması zaten engellemek için var edilmiş örüntülerdir. Psikanalizin varoluş nedeni, bu nevrotik örüntüleri mümkün olduğunca yıkıp, özneyi kendisiyle ilişkisinde yabancılaşmadan kurtarmak değil miydi (ama bunu yapmaz)? Oysa OGP öznesi, çarpıtılmış sembolik örüntülerin tuzağına pek düşmez, çünkü onun dili, sembollerin saklambaç oyununun tuzaklarından kurtulmuştur, ama başkalarının kullandığı sembollerin arka anlamlarını rahatça sezebilir.

OGP dil dışıdır. Çünkü id'in, düşünsel süreçlere (ikincil düşünce süreçlerine) uğramadan dolayımsız dışa vurumudur. Bu nedenle OGP, dilin iptal edildiği, dil dışı ve ötesi, zaman dışı alandır. Dil dışı olması nedeniyle analize gelmeyebilir, ama en azından ölçümlenebilir tanımları ile anlaşılabilir ve tanımlanabilir bir süreçtir. En azından ruhsal ve fizyolojik bileşenleri dikkatli bir gözlemle anadil üzerinden ifade edilebilir. Analiz dışı olması ruh sağlığının temel bir garantörü olması gerçeğini ortadan kaldırmaz ve hayata doğmuş OGP'nin, bu anlamda analize hiçbir borcu yoktur. Ama analizin sağlıklı işlemesi ve süreci kolaylaştırması bakımından analizin ona çok borcu vardır.

5.OGP – AŞK VE FÜZYON

1.OGP'nin füzyon boyutu, anneyle yaşanmış libidinal füzyonun, orgazm coşkusuna aktarılma anlamında yaşanan karşılığıdır. Burada füzyon boyutundan, anneyle bebeklikte yaşanmış ama şimdi orgazm anına katılan kaynaşma, sevgi, sevecenlik, içsel bütünleşme algısı, okyanus duygusu ve benzerlerini; anneyle yaşanmış libidinal füzyondan ise, kökü bebeklik hafıza kayıtlarına işlenmiş, hatırlanmayan ama unutulmayan ilk kökeni, yani bu kayıtların depolandığı emosyonel rezervi anlıyoruz. Buradaki deneyim, artık tüm Ödipal baskılardan arınmıştır. İlave olarak bu deneyim, Ödipal öncesinde kastre edilmiş bebeksi vital yüklülüğün, ruhsal bütünleşmeye ve orgazm boyutuna katılmasını engelleyen zarın yırtıldığı, böylece özgür ruhsal akışların dolaşıma girdiği bir deneyimdir. Bu boyut psişik yapıya dâhil olurken, onunla aynı anda, ergenliğin güçlü erotik haz boyutu da orgazmın öbür ekseni olarak sürece katılınca, orgazmda eksiklik duygusu artık aşılmış olur.

OGP, hem kendimizle, yani iç nesnelerimizle hem partnerimizle yaşamayı talep ettiğimiz füzyon yaşantısını mümkün kılabildiği içindir ki, ötekilere, dışımızdakilere yönelik süreğen ve hastalıklı füzyon talebini (yapışma anlamında) sönümlendirir. NN düzlemin kastrasyon dehşetlerinden geçmiş, güçlü ebeveyne boyun eğmiş, birbirlerinden korkan özneleri, bilinçdışında ötekine daima bir iktidar atfeder. OGP, ötekine yansıtılmış sanal iktidar yansıtmasını sona erdirerek, özneyi güncel ilişkilerinde bağımsızlaştırır. Artık öteki, özneyi ne vaat edilmiş ülkeye eriştirecek ne de kastre edecek faildir. Çünkü bağımsızlaşmış özne, vaat edilmiş ülkeyi kendisi inşa eder.

OGP'ye erişildiğinde, yoğun bir özlemin konusu olan hastalıklı ilk füzyon talebi, yani gündelik hayata yansımış, hastalıklı özlem duyguları ile yüklü arayışlar, öznenin gündelik yaşamından silinir. Ama bu sefer libidinal füzyonun zenginlikleriyle, orgazm anına, iki ana bileşenden biri olarak eklenen sağlıklı bir eksen şeklinde yerleşir. Özne, nedeni bilinmez yapışkan özlem duygularından kurtulur. Artık bu orgazm anı, libidinal füzyon ekseninin yuvası olmuştur.

2.Ödipal nesneler, normal nevrotik kesimin aşk ilişkilerinde güncel partner ile ilişkiyi mümkün kılar. NN seviyede güncel partnerle aşk ilişkileri, olabilecek en sağlıklı şekliyle, yalnızca, Ödipal dönemde karşıt ebeveynle yaşanabilmiş füzyonel bağlar (aşk ve sevgi) üzerinden gerçekleşir. Bu ilişkilerde güncel partnere, Ödipal dönemde karşıt ebeveyne yüklenmiş idealizasyon aktarımları yansıtılmıştır en fazla. Bu ilişkilerde yaşanan orgazm ise, Ödipal dönemin kastratör etkilerinden dolayı NNO'dur. Bu nedenle, normal nevrotik kesimdeki aşkın tanımladığımız füzyonel boyutu, daha doğrusu Ödipal döneme ait füzyonel boyut**,** OGP'yi asla garantilemez ve OGP'ye kapıyı hiçbir biçimde aralamaz. OGP'nin erotik haz boyutu, yani eksiksiz orgazm boyutu, Ödipal bastırmalar nedeniyle NN öznenin ruhsal sahnesinde yer almadığı için, âşıkların çoğu kez sevgililerini Ödipal alanın füzyonel bağı içinde yüceltip, ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşetleri yüzünden, özenle erotik alanın dışında tutmaları başka nasıl açıklanabilir ki? Çünkü NN özne, Ödipal aşk nesnelerine bağımlılığını aşamadığı için, partnerine anne-baba formatlarını kopyaladığı için güncel aşk nesnesini de ikiye böler, bu bölünmüşlüğü partnerinin varlığında bütünleştiremez. Yatılacak ve tapılacak aşk nesneleri olarak iki ayrı nesne yaratır (bu konu daha önce açıklanmıştı). Bu nedenle normal nevrotik özne OGP anlamında, orgazmından sürgün edilmiştir.

OGP'de orgazmın füzyonel boyutu, onun içinde kaybolma hissi ile de tanımlanabilir. Bu nedenle OGP, bir füzyon orgazmıdır. OGP öznesi, kendisindeki bu olanağın karşı cins tarafından kendisine sunulduğunu sanarak, aklın ötesinde bir çekimle ötekinin davetine kapılır. Bu durum OGP öznesinin acemilik döneminde yaşanır; çünkü kendisinin libidinal füzyon idealizasyonlarını teşhis edip

netleştiremediği için, kaynağın kendisi olduğunun farkına varamaz. Yani aşkın kurucu öznesinin kendisi olduğunu unutur. NNO düzleminde ise bu erime ve kaybolma duygusu yeterince hayata doğamaz, ketlenmelere mâruz kalır ve ketlenmenin miktarı ile orantılı olarak karşı cins öteki, öznenin nezdinde giderek çekicilik vasıflarını yitirir. Çünkü NN özne, hem kendi kendisiyle hem partneri ile doyumlu bir şekilde bütünleştiği hissini yaşamamıştır ve tabii bunun bedelini partnerine ödetecektir.

OGP hayata geçmediği, geçirilemediği içindir ki heteroseksüalite de gerçek anlamda hayata geçirilememiştir. Burada heteroseksüalite ile orgazm hazzının, kendisini genital alanda bir bütün olarak ifade etme kapasitesini kastediyoruz. Bu nedenle şarkılarda, şiirlerde ifade edilen heteroseksüel aşk, Ödipal dönemin füzyonel özlemlerini dile getirme anlamıyla sınırlı olarak, aşkın sınırlı yaşanmış füzyonel eksenini ya da çoğu kez düşlenileni, ama gerçekte yaşanılmış olanı değil, yaşanması gerekenin fantezilerini anlatır. Bu fanteziler, bilinçdışı talepte kayıtlı bulunan OGP'nin, fantezi dünyasına yansıyan ve eksiksiz hazzı yaşanabilir kılma özlemlerinin izdüşümleridir. Bilinçdışı kayıtlardaki OGP potansiyeli, kendisine ilişkin fantezilerin kaynağıdır, ama bu fanteziler OGP'yi hayata geçirebilmenin hiçbir biçimde güvencesi değildir. Değildir, çünkü asırlardan beri şiirlerde, müzikte, fantezinin ana eksenidir, ama fantezilerin bu yollarından gidilerek OGP'nin hayata geri döndüğüne tanık olunmamıştır. Genitalde bütünleşmiş orgazm hazzını yaşama iddiasıyla var olan heteroseksüellik, eksiksiz hazzın yaşantısal içeriğini değil, toplumsal beklentilerle, toplumsalın hayali ideal aşk tasarımlarıyla uyumlu ve ona göre yapılandırılmış biçimsel ve görüntüsel bir inşayı yansıtır.

3.Cinsel ilişkide orgazmik hazzın tam kapasite yaşanması, o cinsel ilişkinin hayata aktarılabildiğinin kanıtıdır. Buna göre türev cinselliklerin, eksiksiz hazzı hayata geçirememeleri nedeniyle, hazda tamamlanmamış cinsellikler olduğunu söyleyebiliriz. Bu kesimde cinsel etkinliklerde üretilen haz doyumu, heteroseksüellere oranla daha fazla mâruz kalınmış Ödipal bastırmalar ve kastrasyonların bastırıcı güçleri nedeniyle, daha da engellenmiş olmalı. Ödipal suçluluk ve kastrasyon dehşetlerini aşamamış bütün cinsel varoluş biçimleri, eksiksiz hazzı üretmezler. Çünkü eninde sonunda cinsel tatminde eksik bütün cinsel varoluş biçimleri, OGP olanaklarının bastırılma oranına bağlı oluşumlardır.

6.OGP – CİNSEL İLİŞKİ VAR

Cinsel ilişki yalnızca cinsel organların birleşmesi eylemi değildir. İki özne, erotik ve füzyonel bir paylaşımın ortak paydasında birleştiklerini hissedip, sevgi ve şefkat bu karşılıklı ruhsal alış verişe katıldığında, ancak o zaman genital alanlar da işin içinde olmak üzere, aşk ve cinsellik hayata aktarılmış olur. OGP'de, işte bu kapasite açığa çıkmıştır. Daha doğrusu OGP'nin açığa çıkması, öznenin regresyon (ruhsallığın ilk köklerine gerileme) yoluyla kökensel sevgili ya da sevgili arketipi ile kurduğu en bütünsel bir ilişkidir. Ancak bu anlamda, en azından OGP'yi yaşayabilen özne için cinsel ilişki vardır. Çünkü cinsel ilişki, öznenin kendisi adına onun ruhsal varlık bütünlüğünü (ya da hissini) mümkün kılmıştır.

OGP, her cinsel ilişkide kökensel sevgili, sevgili arketipi ile bütünleşmenin ifadesidir ve ilişkinin sonrasında bile, bu kökten alınan diriltici enerji ile zindeleşme süreci olarak etkilerini sürdürür. Tabii ki hazzın, tatminin üretilişindeki tamlık ve doluluk anlamında, sevgilimizin varlığının bizdeki temsili aracılığıyla kendi köklerimizle kurduğumuz derin ve yoğun bir ilişki olarak, cinsel ilişki vardır.

Öznenin partnerine duyduğu arzu, partnerde arzuyu tutuşturup, tutuşan bu arzu öznede arzuyu yeniden tetiklediğinde yaşanan ilişkinin adı cinsel ilişkidir. Burada öznelerden biri rol yapabilir mi? Çok mümkün. Ama en azından OGP'yi yaşayan tekil özne için cinsel ilişki gerçekleşmiştir. Öznelerin her birinin, partneri dışlayan kendi fantezileri üzerinden yürüttükleri bir cinsel birleşme, sadece masturbasyondur. Oysa gerçek bir cinsel ilişkide, her özne ötekinin arzu nesnesine denk geldiği ve birbirlerine, kendi iç nesneleri ile bütünleşmelerinin kapısını açtıkları için, cinsel fanteziler gereksiz kılınır. Bu nedenle OGP'ye erişilmedikçe hiçbir cinsel ilişki kendi tam anlamını, doyumunu bulamaz. Lacan'ın "Cinsel ilişki yoktur" tezi, OGP'yi mümkün kılamayan kişilerin her biri için teker teker geçerlidir. Çünkü OGP'nin füzyonel kökü, şefkat ve sevecenlik boyutu, annenin bebeğe verip onda

yapılandırdığı bir şeydir ve cinsel ilişkinin orgazm anına, erotik akışına katılarak, özneyi içsel tamlığına eriştirmesi nedeniyle, en azından salt öznenin kendisi için cinsel ilişki vardır.

OGP'nin özü, cinsel ilişki kurduğumuz partnerin bize, karşı cinsin tüm vaat ediciliğini, yani füzyonu ve OGP'nin orgazmik tatmin boyutunu sunmasıdır. Gerçekte bunun bir sanı olması kuvvetle muhtemeldir; ama böyle de olsa, vaat içsel nesneden gelir ve partner sadece bir rol oynuyor olsa bile, içsel nesneyi harekete geçiren aracı bir nesne olmuş olur. Yani böyle bir yanılma her zaman mümkündür (aşkın gözü kördür, yücelttiği partnerdeki sahteliği fark etmeyebilir). Karşı cinsten beklenen bu vaadin hayata geçmesi, cinsel yakınlaşmanın derin katmanlarını açığa çıkarmak bakımından şarttır. Peki karşı cinsten hangi vaadi bekliyoruz? Karşı cinsin vaat ediciliğinin kökü libidinal füzyondur ve özellikle cinsel yakınlaşmalarımızda ruhsallığımızda devreye girer. Karşı cins, libidinal füzyon kayıtlarımızı hayata geçirebilmeyi, onun derin katmanlarına inebilmeyi bize bir imkân olarak sunduğunda, bu misyonu yerine getirmiş olur. Ama unutulmamalıdır ki bu sonuç, ancak OGP öznesinin varlığında hayata geçer; vaatte bulunma rolü oynuyorsa, partnerde değil… Bütün bu koşullara rağmen OGP öznesi, orgazm hazlarının en derin katmanlarına inerek en azından kendi adına cinsel ilişkiyi mümkün kılmıştır.

OGP, karşı cinsten arzu duyulan her insanla yaşanabilir mi? Arzu duyulması ve ötekiyle yaşanmış âşinalığın, demlenme süreçlerinin cinsel yakınlaşma ekseninde yapılandırılması koşuluyla evet! Ya da partner, özne tarafından karşı cinsin tüm vaat ediciliğine sahipmiş gibi bir aldanma içinden algılanıyorsa, buna da evet diyebiliriz. Çünkü bilinçdışının tuzaklara düşmesi olmayacak bir durum değildir. Yoksa fuhuş sektörü, porno sektörü, bilinçdışını yalanlarla tuzaklara düşürmek mümkün olmasaydı ayakta nasıl durabilirdi ki!

OGP'ye erişmek, arzu duyulan her partnerin varlığında, Ödipal komplekslerin aşılmış olduğu anlamına gelir. OGP'ye erişildiğinde eksiksiz orgazm hazzının derin boyutunun, artık Ödipal nesne ile bir bağı yoktur. Ama füzyonel boyutta (libidinal füzyon boyutunda) Ödipal nesne yeniden elde edilmiştir. Ödipal komplekste ve eksiksiz orgazm tatmini anlamında aşılıp geride bırakılmış, ama arzuda (libidinal füzyonun tüm derinlik yaşantılarında) ele geçirilmiş Ödipal nesneden söz ediyoruz.

7.OGP – CİNSEL İLİŞKİ YOK

OGP, ölümlü insan varlığının ruhsal anlamda nihai bütünleşme noktasıdır, aslında kendi ruhsal bütünlüğümüzü kurmayı zorunlu kılar ve onu açığa çıkarır. Öteki –cinsel partner- ile bütünleşmede bir mesafe daima kalacaktır ama öteki ile ilişkimiz, OGP pozisyonunda isek, kendimizle bütünleşmenin deneyimini yaşama olanağını sunar. Bu hedefe erişilemiyorsa, yaşandığı iddia edilen cinsel ilişkinin, ikili arasında ortaklaşa yaşanmışlık anlamında ne kadar sahih olduğu tartışmaya açıktır.

Gerçek bir cinsel tatmin, OGP hazzını zorunlu kıldığı içindir ki -çünkü genetik programda öyle yapılanmıştır ve verili bir yapıdır- hazda tam hedefine erişememiş cinsel eylem, cinsel dürtülerin tatminsizliği hanesine yazılır. Hazzın bu kapatılamamış boşluğu, çeşitli biçimlerde bedel ödeterek geri dönecektir. Görünürde, insanların dünyasındaki cinsel eylem bolluğu ve çeşitliliği, partnere erişme kolaylığı, cinsel dürtülerin tam kapasite hazla tatmininin güvencesi değildir. Oysa OGP, cinsel dürtüyü eylemde tatmine dönüştürmenin ödül olarak konmuş itici gücüdür. Bundan dolayı orgazmın bombasında patlamayan hiçbir cinsel haz ve cinsel ilişki, kendi sürecini tamamlamamıştır ya da bu koşullarda geçerli olmak üzere "cinsel ilişki yoktur."; öznenin tekil varlık olarak kendi iç dünyasında bile cinsel ilişki yoktur.

8.OGP – İNSAN SEVGİSİ

OGP, özerklik programının, insan sevgisinin, yaşamı ve türdeşini koruma eğiliminin, yaşam sevgisi ve sevincinin güvencesi ve sağlıklı kökenidir. Hem de insanın biyolojik ve psişik zemininde karşılığı vardır, yeter ki biz bu programı bozmamış olalım. OGP'nin bu garantörlüğü kaynağını nereden alır? En basitinden OGP, üreme programı ile bağlantılı olduğu için, onu yaşayabilen insanda, yeni nesli, türdeşini koruma eğilimi ve bağlantılı olarak gerçek bir insan sevgisi çiçek açar; ama zoraki eğitimlerle kazanılmış bir tutum olarak değil… Ama er ama geç. Çünkü hayatı ve türdeşini koruma eğilimi, sevgi

olarak açığa çıkarken, sevgi de hayatı ve türdeşini koruma eğilimini güçlendirerek güvence altına alır. Hayatı ve türdeşini yok etme eğilimi, nefret olarak açığa çıkarken, nefret de hayatı ve türdeşini yıkıma uğratma eğilimlerini güçlendirir. Burada savaşlardaki kıyıcılığın köklerine ineriz.

OGP, öznede hayata geçecek olan insan sevgisinin teminatıdır. Çünkü onun iki ana ekseninden biri olan libidinal füzyon (anaç köken), sahih bir anne sevgisi ve aşkından özneye devredilen ruhsal bir mirastır; öznenin ruhsallığına kalıcı ve spontan insan sevgisi olarak yerleşir ve oradan dış dünyaya, ilişkiler dünyasına yansıtılır.

Savaşlardan sonra, düşmanlarını öldüren ilkellerin yaşadıkları vicdan azabı ve bağlı olarak bundan arınmak için kendilerini tabi tuttukları arınma ritüelleri ya da çok yakın tarihli savaşlarda, öldürdüğü düşman askerlerinin ardından yıllarca vicdan azabı çeken insanların varlığı, insandaki türdeşini koruma eğilimini kanıtlamaz mı? Bu tezimizi doğrulaması bakımından ilkellerle ilgili olarak Freud'un "Totem ve Tabu" kitabına bakmak yeterli kanıtları sağlayacaktır (Freud 1971: 57, 58). Gerçi bu ilkel insanlar bir yandan ölü düşmandan gelecek tehlikelere karşı böyle davranıyorlar ama, eylemlerinde insani duyarlılık da dikkatlerden kaçmıyor.

Cinsellik sonul amaçta neslin devamına, bu nedenle türdeşin korunup, kollanıp, sevilmesine yönelik olması nedeniyle OGP'ye açık bir insan, eğitim ve zorlamayla kazanılmış bir tutum olarak değil, özünde hümaniter imkânlara sahiptir. Bu eğilim onun yüreğinden, bu eğilimin kendi doğal sıcaklığı ile kendiliğinden hayata geçer, hem özneye hem de onun ilişkiler dünyasına kendi bahar havasını taşıyarak. Yoksa uygarlığın kazanımları, öznenin üzerinde ince bir cila gibi dururdu. Uygarlığın zorlama bir eğitimle aktardığı davranışsal kazanımların, en küçük bir bahanede eskimiş boyalar gibi dökülüp insanlarda acımasızlığı, agresyonu açığa çıkarmasını nasıl açıklayabiliriz ki, eğer zorlamayla oluşturulmuş yapılanmalar olmasaydılar?

OGP, içtenlikli insani yakınlık ve paylaşımın temelidir. Çünkü OGP, öznenin kendisiyle en sahih ilişki kipi olması nedeniyle bu olanağı özneye sunar. Eski ruhsal haritanın tam onarılmış olması koşuluyla OGP, insani yakınlık ve paylaşımın garantisidir. Ama bunun tersi doğru değildir; yani insani yakınlık ve paylaşım (eğer böyle bir durum, öğrenme temelli değil, spontanlık içinden bir tutum olarak beliriyor olsa bile) OGP'nin garantisi değildir. Eğer modern tüketim toplumunun ego merkezli öznesi söz konusu ise, kesinlikle denilebilir ki OGP, bu özne için olanaksızın alanındadır.

XII. BÖLÜM: ERGENLİK

1.ERGENLİK ÖNCESİ MUTLU ÇOCUKLUK

1. Ergenlik öncesi bir çocuk grubu düşünelim: Koşullarının elverişli olduğunu, kastrasyonlar hariç travmalarla karşılaşmadıklarını, uygun bir aile ortamında yetiştiklerini varsayalım... Bu çocuklar mutlu bir çocukluk yaşamak için genelde hiçbir engelle karşılaşmayacaklardır. Ama bu çocukların hemen hemen tümü ergenlik dönemine girdiklerinde, ergenliğin ciddi ruhsal krizleri ile karşılaşacaklardır. Ne oldu da ergenlik öncesinin mutlu çocuğu, acı yaşayan ergene dönüştü? Ergenlik öncesinin mutluluğuna ne oldu? Çocuk gelişimi ile ilgili tezler, bu dönüşüme elbette yanıtlar getiriyor. Bunları burada bir kere daha tekrarlamanın gereği yok. Hatta ergenin aşırı cinsel dürtülerin baskısı altında olduğu söyleniyor. Tabii bu da doğru… Ama bizim açımızdan asıl önemli olan, ergenin güçlenen cinsel dürtülerinin, hem psişik hem bedensel tatmin seviyesinde nasıl karşılık bulduğu, bu karşılığın ergen tarafından tatminli ve problemsiz yaşanıp yaşanmadığı. Konuya, ergenlerin karşılaştığı cinsel açmazlardan yaklaşalım: Ergen bu döneme artan cinsel dürtülerle, artan hormonal faaliyetlerle ve bunların yarattığı basınçlarla giriyor. Elbette müthiş artan bu cinsel dürtüler, orgazmik haz boyutunda da bir yanıt bulabilmeli, uyumlu orgazmlar yaşama deneyimleriyle OGP üzerinden hayata geçebilmelidir. Ama böyle olmaz, çünkü Ödipal dönemde inşa edilen ensest yasağı ile kastrasyon dehşeti ve cinselliğin ayıp, günah olduğu yolundaki ön kabuller, süperego kayıtları, şimdi ergenin bilinçdışında, onun yaşayacağı orgazm hazlarını erozyona uğratmak ve bu hazları tatsızlaştırmak üzere, cehennem zebanileri gibi nöbet tutmaktadır.

Biyolojik ve ruhsal anlamda cinsel bir varlık olan ergen, cinselliğinin orgazmdaki tatmin hazzını, yukarıda belirtilen engeller nedeniyle çok kısmî yaşamaya tutsak edilmiştir. Ergenin psişik ve bedensel olanaklar bakımından eksiksiz cinsel tatminde kısıtlanmışlığı, ergen libidosunu hazda ifade etmeye yetmemektedir. Ergenin psişik ve bedensel varlığında haz kanallarının bu tıkanıklığı, ruhsal yaşamını elbette allak bullak edecektir. Onun ruhsallığının içinden, patlayacakmış gibi bir basınç uygulayacaktır. Haz kanallarının kapalı olması basit bir durum değildir, çünkü böyle olunca ergenin kendini tanıyarak ve tanımlayarak dış dünyaya açılmasının, sahih varoluşu içinde kendini dış dünyaya ifade edebilmesinin yolu kapatılmıştır; hem kendisine kendisini ifade etmesinin ve kendisini bulmasının yolu da kapatılmıştır. Allak bullak eden bu ruhsal çatışmaların bir yansıması olarak ergenin zihni, artık çocukluğundaki berraklığını yitirmiştir. Yeniden tetiklenerek ve çok daha güçlenerek üstüne çullanan Ödipal dönem çatışmaları ve bu çatışmaların eşliğinde, çocukluk dönemlerinde daha hayata doğmadan kastre edilmiş OGP olanağı nedeniyle, ergenin ruhsallığı ağır bir yük altındadır.

Morton Herskowitz'in "Duygusal Zırhlanma" adlı kitabından, normal nevrotik kesimin en sağlıklı ergen örneklerinin, ruh sağlıkları bakımından nasıl tahribata uğratıldıklarını anlatan bir pasajı aşağıya alıyorum:

"Çocuklar genital evreye (ergenlik) ilerlerken, doğuşta sahip oldukları enerjinin çeşitli parçalarını yanlarında taşırlar. Genital öncesi evrelerde ağır biçimde sakatlanan çocuklar, bu evreye donuklaşmış ve cansızlaşmış biçimde varırlar. Daha şanslı olanlar genital evreye güçlü gençlik enerjileriyle varır ve yeni yeni şiddetlenen cinsel organ hazlarının tadını çıkarırlar. Ama bu evrede ebeveynlerinin cinsel organ anksiyetesiyle çatışmaya girecek olurlarsa, en keskin cinsel engellenmeyi yaşayacak olanlar, bu daha canlı olan çocuklardır." (Herskowitz 2009:194)

Herskowitz'in şanslı olarak nitelediği ergenlerin tadını çıkarttıklarını söylediği cinsel hazlar, NN düzlemin en sağlıklı örnekleridir. Ama sözü edilen bu şanslı ergenlerin cinsel hazları, OGP çerçevesinde hazlar değildir. Yaptığımız başka bir alıntıda Herskowitz "kısa spazmlı orgazmlar"dan söz ediyordu (Herskowitz 2009: 119). "Kısa spazmı", orgazmın bir niteliği olarak tanımlıyordu. Oysa "kısa spazmlı orgazmlar" OGP'ye bir gönderme içermez. Bu nedenle Herskowitz'in tanımladığı orgazmın, OGP ile bir benzerliğinin olmadığını söyleyebiliyoruz. Ama öyle görünüyor ki Herskowitz'in tanımladığı orgazm bile, NN özne için oldukça kurtarıcı, ama bütünüyle değil. Çünkü görünürdeki NN orgazmın altında, ele geçirilmesi gereken çok daha geniş cepheli bir orgazm alanı söz konusudur. Bu nedenle

şunu belirtebiliriz: Herskowitz'in NN düzlem için tanımladığı en sağlıklı orgazm, nevroz tehlikesini bertaraf edemez, çünkü bu orgazm bile eksiksiz kayıp hazzı açığa çıkaramaz.

Ergenlik öncesi çocukların OGP'yi deneyimlemeleri, yaşları ve aktif hale geçmemiş hormonal yapıları bakımından mümkün değildir. Bundan dolayı bedensel ve psişik seviyede böyle bir orgazm tatminine gereksinimleri yoktur. Olmayan bir gereksinimin baskılarına ve çatışmalarına da mâruz kalabileceklerini düşünemeyiz. Bu nedenle OGP'yi tanımayan, onun basıncına mâruz kalmayan bu genital dönem öncesi grup, elbette çocuksu mutluluğa çok kolay erişebilecektir. Ergenlik öncesi mutlu çocuk, şimdiki halimizle kıyasladığımızda, kendi içinde oldukça korunmuş ruhsal bir bütünlüğü temsil eder. Onların varlığının bizde bir özleme denk gelmesi, bu temel kaybımızdan (bütünlüğümüzün kaybından) dolayıdır.

Genital dönem başlayıp hormonal faaliyetler arttıkça, genç bireyin adım adım OGP'ye yerleşmesi gerektiği biraz yukarıda belirtilmişti. Zaten trajedi burada başlar. Genç birey, geçmişten getirdiği Ödipal saplantılar ve ahlaki kaygıların bilinçdışındaki varlık ve baskıları nedeniyle, OGP'ye geçiş yapamaz ve orgazmik haz boyutu, genital öncesinin çocuksu düzeyinde kalır, o da şanslı ise. Türev dürtü ve cinselliklerin etkisinden uzakta (eğer olabiliyorsa) mutlak olarak heteroseksüaliteyi seçmiş olsalar dahi, çoğunda bu çocuksu orgazm kapasitesinin altına inilir.

Biyolojik yapının gelişmesine rağmen, orgazmik haz boyutundaki kayıpların yarattığı makas açıklığı ya da çatlak, ergenlik ve devamının fırtınalarından, anhedoniden büyük ölçüde sorumludur. Anhedoniyi, varoluşun haz ve anlamını üretme bakımından süreğen bir yetersizlik, varoluşta yaygın bir tatminsizlik ve boşluğa tutsaklık olarak tanımlayabiliriz.

Ergenlik ve sonrasında, OGP'deki kısıtlılığa bağlı olarak ergen, kendisine ve varlık dünyasına, zorunlu olarak eksik libidinal yatırım yapar ve sonuçta kendi varlığını ve varlık dünyasını anlamından boşaltır. O zaman anhedoni kaçınılmaz bir sonuç olarak ortaya çıkar. Aşırı durumlarda –ki çoğu kez de aşırıdır- bunun nihai trajik sonucu şudur: Libidinal potansiyel, hem öznenin kendisine hem varlık dünyasına yatırımda sıfıra yaklaşır ve ruhsal vakumla yüz yüze gelinir… İşte bu sonuç, ergenin kaldıramayacağı kadar ağır bir yüktür. Bu durumun yarattığı tahribat nedeniyle ergenlik, çok ciddi bir kriz dönemidir.

Ödipal dönemde uğranılan genital haz kastrasyonu, bu Ödipal çağ çocuğunun zaten OGP'ye erişmesi mümkün olamayacağı için hafif düzeyde bir travma yaratır. Bu nedenle ergenlik öncesi çocuklar, daha doğrusu son derece canlı, aile üçgeni ne kadar sağlıklıysa o kadar canlı ve ruhsal yönden sağlıklıdırlar. Ya da çocukluğun böyle güzel yaşanmasının sebebi, OGP henüz gündem dışı olduğu için, ruhsal tahribatın düşük bir düzeyde kalmasıdır. Uğranılan orgazm haz kaybı, bu yaş çocuklarının kapasiteleri bakımından ya çok az ya da sıfır olması nedeniyle çocuksu vital seviye son derece yüksek ve zengindir. Bu yüzden ergenlik öncesi çocuğunun ruh sağlığı, elbette yetişkin ya da ergenin mâruz kaldığı ruhsal vakum dikkate alındığında daha bütünlüklü ve tutarlıdır. Çünkü bu yaş çocuğunun fizyolojik ve hormonal yapısı OGP'yi zorunlu kılmaz. Kısacası küçük çocuğun OGP üzerinden bir kaybı söz konusu değildir. Asıl fırtına ergenliğe geçişle başlayacaktır. Bu dönemin fırtınaları, adı bir türlü konulamayan OGP'deki kısıtlılık nedeniyledir. Yani bu potansiyelin, psişik ve bedensel yapıda ifade edilemeyerek yarattığı vakum ve bu vakumun yol açtığı anhedoni nedeniyledir.

Küçük çocukların mâruz kaldıkları libidinal bastırmalar, ergenlerle kıyaslandığında çok düşük düzeydedir. Bu yüzden küçük çocuklar, oldukça sağlıklı kalabilmiş ve ölümü, zamanı tanımayan, ölüm dışı, zaman ötesi bilinçdışı ve "id" alanları ile bağlar kurar, onun verimli kaynaklarını harekete geçirirler. Anda var olma kapasitelerini ve yaşama coşkularını çok kolay hayata aktarabilirler. Bu nedenle yetişkinler, çocukluklarının o canlı bahçesinde değil, onun solgun bahçesinde yaşarlar. Bir başka deyişle çocukluğun ruhsal enkazına yetişkinlik denir. Ölüm ve zaman dışı olan bilinçdışı ve id alanı, bu sağlıklı dengenin korunduğu küçük çocuklarda, yaşanan ana doyumsuz hazlar katan enerjilerin aktığı üretken odaktır. Bu odak (bilinçdışı ve id'in ölüm ve zaman dışılığı), sağlıklı kalabilmesi koşuluyla aşklarda, sanatçının yaratıcı süreçlerinde, ama sürekli olmamak üzere, yine ölümsüzlükten bir şeyleri güncele aktararak, öznenin hayatına zaman ve ölüm ötesi süreçleri (hissiyatı) taşıyacaktır.

Küçük çocukların ve ilksel insanların anda var olma kapasiteleri ile ilgili olarak Freud'tan bir pasajı aşağıya alıyorum:

"… Buna karşılık ilkeller "das unglückselige Kind des Augenblickes" ("anın çocuğu") olarak tanımlanır. Uygarlıkla cinselliğin özgür gelişimi arasındaki ters ilişkinin, varoluş yapımızın derinlerine kadar işleyen bir sonucu olarak çocuğun cinsel yaşamının aldığı seyir, kültürel ve sosyal düzeyin nispeten düşük olduğu ortamlarda sonraki yaşam açısından ne kadar önemsizse, bu düzeyin nispeten yüksek olduğu yerlerde de o kadar önemlidir." (Freud 2000: 160)

Freud'a göre ilkel toplumlarda–ben ilksel toplumlar diyeceğim- çocukluktan yetişkinliğe geçişle, insanların cinsel gelişim programları aksamıyor ve bu nedenle ilksel insanlar, anda var olma kapasitelerini yetişkin ruhsallığına taşıyabiliyorlar (yani ilkeller anda var olmanın çocuklarıdır!). Beri yandan uygar olarak nitelediği -tabii kendi kültürünü kastediyor- kültürlerde, insanın bozulan cinsel gelişim programı, yetişkin öznenin anda var olma kapasitesini ortadan kaldırıyor. Bunun nedenini kastrasyonların, öznenin varoluşsal bütünlüğünde yarattığı ruhsal tahribata bağlayabiliriz. Özetle kastrasyonlar, zaman dışılık ve ölüm ötesilik hissiyatının, anda var olma kapasitesinin kökeni olan libidinal füzyonun, öznenin algı-bilinç sisteminde deneyimlenebilmesinin yolunu keser. Tabii ilksel insanların cinsel hazlarında bazı kayıplara uğrayıp uğramadıkları veya bunların nicel ve nitel miktarlarının ne olduğu yolunda bir araştırma çok ilginç olurdu. Acaba onların hepsi anın çocukları mıydı? Çünkü kastrasyon onların kültürlerinde de var ve bazı örneklerinde çok daha ağır olarak. (Freud 197: 18, 19, 20)

Elbette uygar insan "anın çocuğu" değildir, çünkü mâruz kaldığı cinsel baskılar nedeniyle, yani eksiksiz orgazm hazzı ile libidinal füzyon arasındaki trafik iptal edildiği için, onun bu programı da bozulmuştur. Güncel bilinç ile bilinçdışı-id arasında doğal olarak işlemesi beklenen, böylece özneye içsel bir dinlence fırsatı sunan trafik, sürekli olarak sabote edilmiştir. Şu tespiti de bir ara not olarak ekleyelim: Tasavvuf inancında "Hak yolcusu", "anın çocuğu" olarak nitelenir. Ancak böyle insanların sayısı mistik ekollerde çok da fazla değildir ve bu örnek kişilerin anda var olma kapasitelerini etkin kılmak için, enerjiyi, varlıklarının hangi ruhsal köklerinden elde ettikleri çok ilginç psikolojik bir araştırma konusu olurdu.

Özne, ruhsal-libidinal yatırımlarını geri çektiği oranda (ya da bu potansiyelin çöküş oranında), dünya-varlık ile ilişkisini, deneyimleyen (kendisi) ve deneyimlenen (nesneler, varlıklar) olmak üzere ikiye bölerek, bunları birbirlerinden koparacak ve deneyimleyen ile deneyimlenenin sentezleşmiş büyülü akışkanlığını ortadan kaldıracaktır. Bu makûs talihe mâruz kalmanın niceliksel miktarı, ruhsal-libidinal yatırım potansiyelinin, öznenin içsel varlığındaki kayıp ve çöküş miktarıyla orantılıdır. Libidinal-ruhsal yatırım kayıpları, emosyonların dirimselliği üzerinde yıkıcı, kurutucu bir etki yarattığı içindir ki öznenin dünya-varlıkla ilişkisi, dirimsel zenginliğini yitirerek tüm canlı renklerinden yoksun kalır (dünyaya küskünlük). Bu durum, deneyimleyen ile deneyimlenen bütünlüğünün aynı andalık büyüsünü, bir bakıma anda var olma kapasitesini ortadan kaldırır.

Ergen bedeni ergen libidosuna dar gelir. Libido, ergen bedeni ve ruhsallığında işlevselliğini yitirdikçe, kendini ifade olanakları tahribata uğradıkça, ergen ile dünya-varlık ilişkisi de yarılarak birbirinden kopar. Özne ile dünya-varlık ilişkisi, bu aşamadan sonra artık birbirlerine yabancılaşmış ilişkidir. Bu nedenle yetişkinlerin çoğu, çocukluklarının solgun bahçesinde ve onun canlı renklerini unutmuş olarak yaşarlar. Yine bu nedenle yetişkinler, çocukların yaşadığı türden varoluş kıvançlarını, yani deneyimleyen-deneyimlenen bütünlüğü ve bunun büyüsel güzelliğini, kendi yetişkin varoluş imkânları ile uyumlu olarak çok nadir anlarda yaşayabilirler (mi?).

Ergenlik öncesi çocuklar dünya-varlıkla, deneyimleyen-deneyimlenen ilişkisini, ruhsal-libidinal yatırımları üzerinden bütünleşmiş süreçler halinde yaşarlar. Ergenlik öncesi çocukların, büyüsüne dalıp gittikleri oyunlarında, oynayan ile (yani çocuğun kendisi) oyunu bir sentez içinde yaşamalarının, oyunlarının büyülü dünyasında, çizgisel zamanın dışındaki bilinçdışı zamanı (zaman dışılık'ı) deneyimleyebilmelerinin sebebi budur. Sözünü ettiğimiz sentez becerisi, dünya varlık'ı çocuğun gözünde büyülü bir varoluş deneyimine dönüştürür. Bu nedenle çocukluğumuz, doyumsuz varoluş hazlarının, kıvançlarının yaşandığı bir dönemdir.

Artık şu sonuca varabiliriz: Varlığın, varoluşumuzun anlamı, bizim libidinal, emosyonel yüklülükle dolu oluşumuza ya da bu potansiyelin bizden gasp edilmesine bağlı olarak değişir. Yani varlığın anlamı, ister "hiçlik" ister "anlam yüklülüğü" olarak tezahür etsin, her halükarda varlık, bizim libidinal, emosyonel yüklülüğümüzün yansıtmalarıyla üstü örtülerek bir anlam kazanır. Bu cümlede "varlık" ile

öznenin bizzat kendisini, nesne ilişkilerini, dünya-varlık olarak tüm varlık kiplerini kastediyoruz. Özne nezdinde, varoluşunun ve varlığın anlamla yüklenmesi için hiçliğin üstü, libidinal füzyonun emosyonel akışkanlığıyla örtülür. Bu nedenle libidinal füzyon sevgiyi, aşkı ve varlığın anlamını üretirken, zehirli füzyon, dehşeti, yani hiçliği, ruhsal vakumun dehşetengiz anlamını üretir. Yoksa ne hiçlikle ne de anlamla yüklü olmak bakımından varlık, kendiliğinden bir anlamın ve özün sahibi değildir. Burada toplumsal söylemden özneye intikal ettirilen anlam kümelerinden farklı bir pozisyonu ima ettiğimizi belirtmeliyiz. Kastedilen, ruhsallığımızın zinde güçlerinin psişede dolaşıma girmiş olması ya da bu imkânların psişeden gasp edilmiş olması ile ilgili bir var oluş kipidir.

Varoluş, anlamını, anne aşkının yapılandırdığı libidinal füzyonun sürekli tezahür eden duygulanım ifadelerinde bulur. Libidinal füzyon, kendini ister şiirde ister müzikte ister öznenin sahih duygulanımlarının dilsel ifadelerinde belirtsin ya da isterse dile aktarımı mümkün olmayan ve adları bir türlü konulamayan akışlarında, sözel dışı olarak dile getirsin, varoluş, anlamını, öznenin ruhsal sahnesinde açımlamış olur.

Dünya-varlık ve nesne ilişkilerini bir rüya hissine dönüştüren (bir rüya gibi güzel kılan) etken, onlara yapılan yüklü libidinal yatırımlardır. Ama aynı şekilde dünya-varlık'ı ve nesne ilişkilerini bir kâbusa çeviren de onlardan geri çekilen libidinal yatırımlardır. Yani sevginin (aşk) varlığı ya da yokluğu. Bu hassas dengede, ergenlikle psikotik tehlike arasındaki tedirgin edici bağlantıları buluruz. Özellikle, bu yıkımın neden genellikle ergenlik dönemlerine denk geldiği sorusunu da akılda tutmamız gerekir.

Libidinal yatırımlar geri çekildiği zaman, dünya-varlık'ın anlamından nasıl boşaldığına bir örnek olarak "Akıl Defteri" adlı dergiden bir alıntıyı aşağıya alıyorum. Bu alıntıda, psikotik bir kişinin kendi rüyaları ile ilgili ifşası bizi yeterince aydınlatacaktır:

"F…O… (6. Servis): Ben bir gece rüyamda beyaz pamuk gibi çok güzel bir el gördüm. Nereye, niçin, neden onu bilmiyorum. Ellerin güzelliğine hayran olmuş bakıyorken birden uyandım. Ne o var ne de rüya; kapkaranlık bir gece… O kadar heyecanlı idim ki ne yapacağımı bilemedim. Daha sonra sabah oldu; günlük meşakkatler, üzücü hadiseler… Dünya bir boşluktan ibaretmiş meğer." (Akıl Defteri 2011 05: 26, 27)

F…O… adlı kişinin ifadesinden şunu çok net anlıyoruz: Dünya-varlıktan geri alınan libidinal yatırım, kişi için varoluşun anlamını ruhsal bir vakumda hiçleştirirken, varoluş, bir umutla düşlerin dünyasına sığınıyor. Varoluş gündüzlerden gecelere, düşlere sürgün ediliyor ama asli insani arzu olarak iyileşme talebi, F…O'nun açık iyileşme talebinde görüldüğü üzere, sanki genetik dokuya çok güçlü biçimde işlenmiş gibi. İşte bu bir umuttur.

Ruhsal vakumun, psikotik boşluk düzeyinde yaşandığı zaman özne tarafından nasıl deneyimlendiğine, Georg Büchner'in "Lenz" adlı öyküsünden de örnekler verebiliriz. O zaman, libidinal potansiyel ile vital seviye arasında bir eşitlik denklemi kurulabileceğini göreceğiz. Georg Büchner'in bu öyküsü, aslında belgesel bir metindir. Göethe'nin çağdaşı olan Lenz, edebiyat çevrelerinde adını duyurmuş bir yazardı. Ne yazık ki en genç döneminde, yirmi beş yaşında şizofreniye yakalanır. Georg Büchner, Lenz'in yakalandığı şizofreninin ilerleyiş aşamalarını bu öyküde anlatır. Lenz'in yaşadığı psikotik krizleri anlatan örnek pasajlar aşağıya alınmıştır.

"… Korkunç bir yalnızlık duydu; yalnızdı, yapayalnız. Kendi kendisiyle konuşmak istedi ama yapamadı, neredeyse soluk almaktan bile çekiniyordu, yürürken ayağının bükülüşleri gök gürültüsü gibi patlıyordu; oturmak zorunda kaldı. Bu hiçliğin içinde bilinmez bir korkuya tutuldu: Bir boşluktaydı! Ayağa fırladı, yokuştan aşağı koştu.

Karanlık basmıştı, gökle yer kaynaşmış, bir bütün olmuştu. Sanki arkasında bir şey varmış, insanların dayanamadığı bir şey, korkunç bir şey ardından yetişecekmiş, çılgınlık ata binmiş de arkasından kovalıyormuş gibi geldi." (Büchner 1982: 173, 174)

Bir başka alıntı:

"… Sonra içinde bir boşluk duydu, yine dağdaki gibi; ama hiçbir şeyle dolduramıyordu boşluğu artık, lamba sönmüştü, karanlık her şeyi yutmuştu. Anlatılmaz bir korkuya tutuldu. Ayağa fırladı, odayı koşarak geçti, sonra merdivenden aşağı, evin önüne… Ama boşuna, her şey karanlık, kendisi de bir düştü. Tek tek düşünceler geçti hızla aklından, sıkıca yakaladı onları… Taşlara çarptı, etine tırnaklarını batırdı; duyduğu acı bilincini geri getirmeye başladı." (Büchner 1982: 175)

Yukarıdaki paragraf için şu yorumları yapalım: Lenz'in, içinde dayanılmaz bir boşluk duyduğunu okuyoruz. Psikotiklerdeki bu dayanılmaz boşluk dehşetinin üzeri, sonradan halüsinasyon ve sanrılarla kapatılır, ki bu işleme psikotik anlamın inşası adını verebiliriz.

Sonra Lenz, aklından geçen düşüncelere, aklını kaçırmamak için hızla sarılır. Kitabımızda zaman zaman öznenin iç konuşma metnine tutsaklığını hep belirtmiştik, bunun psişik alt nedenlerini, Lenz'in sözünü ettiğimiz davranışı bir biçimde açıklıyor olsa gerek. Şu notu da düşelim: Anadil özneyi, "özne olmayı" yapılandırdığı içindir ki, şizofrenik özne de, özne-benliğini korumak için panik halinde kendisini özne olarak yapılandırmış olan anadile, yani kendi iç konuşma metnine yapışacaktır. Aşağıdaki alıntıda bu örneğe bir kere daha tanık olacağız:

"… İçinden yaşam çekiliyordu, organları kaskatı kesilmişti. Konuştu, şarkı söyledi, Shakespeare'den bölümler okudu, başka zaman kanının akışını hızlandıran ne varsa hepsine sarıldı, her şeyi denedi ama soğuktu, soğuktu!" (Büchner 1982: 176)

Lenz'in "içinden yaşam çekiliyordu." Bu cümlenin derin anlamını açıklamak için şunları yazalım: Libidinal yatırımların, özne-benden ve varlık dünyasından geri çekilişinin, ruhsal vakumla sonuçlanacağını hep belirtmiştik. Bu örnekte de libidinal potansiyel ile vital seviye arasında bir eşitlik denkleminin geçerliliğine bir kere daha tanık oluyoruz.

"… Konuşurken sık sık duraklıyor, anlatılmaz bir korkuya tutuluyor, sözlerinin sonunu unutuyordu; derken en son söylenen sözü aklında tutmak ve durmadan konuşmak zorunda olduğunu düşündü." (Büchner 1982: 193)

Yukarıdaki paragrafta Lenz'in, psikotik paniği bastırmak için sürekli konuşmak zorunda olduğunu görüyoruz. Bu önemli saptama bize, bir yanıyla aralıksız üretilen iç konuşma metninin altındaki psikodinamiği gösteriyor. Bu nedenle, çevremizde, durmadan konuşan insanları gördüğümüzde, Lenz'in pozisyonuna hangi mesafede durduklarını düşünmemiz yararlı olur.

"… Yeniden Oberlin'in yanına geldi, çabuk çabuk konuştu: "Bakın Papaz Efendi, bunu bir daha hiç duymayabilsem kurtulurdum." –"Neyi yavrucuğum?" –"Siz bir şey duymuyor musunuz? Bütün ufuk boyunca haykıran, adına sessizlik denile gelmiş o korkunç sesi duymuyor musunuz? Bu sessiz ovaya geldiğimden beri hep duyuyorum ben onu, uyku uyutmuyor bana; evet Papaz Efendi, bir uyuyabilsem yine!" Sonra başını sallayarak yürüdü gitti." (Büchner 1982: 196)

Yukarıdaki alıntılardan herhalde şöyle bir formülasyon üretebiliriz: Emosyonel akışkanlık (ruhsal akışkanlık), öznenin kendi varlığına (kendi psişesi ve bedenine) ve dünya-varlık'a yaptığı libidinal yatırımlar geri alınarak ya da kendi içine çökerek tıkandığında, tüm canlı varoluş bir boşlukta yutulma sürecine girecektir. Özne bu tükenişi, psikotik boşluk algısına kadar uzanan bir süreç olarak da deneyimleyebilecektir. Öte yandan emosyonel akışkanlık süreçlerinde yaşanan ve ille de psikozla sonuçlanması gerekmeyen tükenişler, özne nezdinde "akmayan, donmuş zaman" algısı şeklinde bir yanılsama olarak (ağır can sıkıntısı, havf olarak) deneyimlenecektir. Akmayan, donmuş olan şey zamanın kendisi değil, emosyonel akış süreçleridir. Çünkü bilinçdışında zaman yoktur. Kısacası libidinal füzyonun, algı-bilinç sistemine aktarılması çeşitli derecelerde ketlenmiş olan özne, çeşitli derecelerde deneyimlenmek üzere ruhsal vakum süreçlerine mâruz kalacaktır. Bu ruhsal akıbetin arkasında, kastrasyon dehşetlerinin yıkıcı etkilerini, yani emosyonel akışkanlığı ketleyen etkilerini görmemiz gerektiğini bir kere daha belirtelim. Bütün bunlar ergenliğe hazırlıksız giren genç öznenin, aslında şu ya da bu derecelerde ömür boyu da ödediği bedellerdir.

Kısa bir not olarak şunu ekleyebiliriz: Libidinal füzyon, yeterli olabilecek en alt limitlerde dahi yapılanmamışsa, özne sonraki hiçbir gelişim aşamasının, ki bu aşamalarda önemli baskılara mâruz kalmamış olsa dahi**,** sağlıklı kastrasyonlarından, yani bunların eğitim süreçlerinden geçemeyecek, gelişme yönünde ileri adımlar atamayacaktır. Çünkü yetersiz libidinal füzyon desteği, dışarıdan gelecek daha sonraki yeterli psişik destekleri, psişik yapıya sindirmenin engelidir. Bu yüzden özne, bütün gelişim aşamalarını korkularla ve kaygılarla yüklü olarak deneyimleyecektir. Ancak libidinal füzyondan başarıyla geçmek, diğer kastrasyon süreçlerini başarıyla geçmenin güvencesi değildir ama libidinal füzyon, en azından psikoza girmemenin olabildiğince sağlam zeminidir. En azından öznenin nevrotik bir dengede sabitlenmesinin güvencesidir.

2.Ergenlik öncesi mutlu çocukluk dönemine belki de en iyi örnek Peter Pan öyküsüdür. Ebedi çocuk Peter Pan… Aynı zamanda herkesin, anılarına hassasiyetle bağlı olduğu çocukluğunun düşsele intikal etmiş dünyasını simgeleştiren Peter Pan… Bu öykünün etkileyici gücü nereden gelir? Tadına doyamadığımız çocukluk dünyamıza duyduğumuz özlemden mi yoksa yaşanabilir tadının olmadığını acı duyarak hissettiğimiz yetişkin dünyamızın boşluğundan mı? Çocukluk dünyamızın defteri mi kapatıldı yoksa yetişkin dünyamızın defteri mi henüz açılmadı?

Peter Pan öyküsünde iki temel karakter dikkatimizi çeker. Biri Peter Pan diğeri de Kaptan Kanca… Ama bunlar aslında aynı kişiliklerdir. Kaptan Kanca, Peter Pan'ın büyüdüğünde dönüşmek istemediği kişiliktir. Eğer büyümenin nihai sonucu Kaptan Kanca'ya dönüşmekse, büyümemek, hep çocuk kalmak tercih edilebilir. Peter Pan, geleceğin nevrotik Kaptan Kanca'sı olmamak için büyümek istemez. Dikkat çekici nokta şudur: Peter Pan, büyümekten, ergenliğe erişmeyi anlar; bu yüzden büyümek, ergenliğe erişmek istemez. Peki, ne var ergenlikte? Elbette büyük bir tuzak var. Çocukluğun mutlu dünyasını, daha geniş bir anlamda kucaklayıp ileri taşımaktan yoksundur NN düzlemin ergenlik ve sonrasının yetişkinlik dünyası.

Kaptan Kanca'nın nevrotik kişiliği çok kolay kanıtlanabilir. Çünkü onun mutlu tek düşüncesi yokken, Peter Pan'ın mutluluk ve umut içermeyen tek düşüncesi yoktur. Bu öyküde mutlu çocukluk, nevrotik yetişkinliğe direnir. Yetişkin öznenin, Peter Pan öyküsü üzerinden çocukluğuna duyduğu özlem, ruhsallığının nevrotik örgütlenmesine bir tepkidir aslında.

Libidinal potansiyeli, bedensel ve ruhsal varlığına tam yerleşemeyen her yetişkin, nevrozların tuzağına düşmekten kurtulamayacaktır. Çocukluktan ergenliğe ilerleyen sağlıklı hat OGP'den geçer.

2.ERGENLİK KRİZİ – ÇEŞİTLİ GÖRÜNÜMLER

1.Libido, özgün ve kastre edilmemiş yapısında, hazzı eksiksiz yaşama bakımından yasak tanımaz. Ama baskıcı kültürün yasakları ve Ödipal kastrasyonun dehşeti nedeniyle, bütünsel hazzın çok önemli bir kısmı tatminsiz kalır. Bilinçdışı-id alanında birikerek patojen etki yaratan "zevk fazlası" ya da "tortul zevk" denilen de budur; her cinsel eylemde sürekli olarak baskılanan, bilinç alanında deneyimlenmesine fırsat tanınmayan potansiyel... Ona "kayıp haz" da diyebiliriz. Kayıp haz psişik yapıdaki sonu gelmez doyumsuzlukların, arızaların sorumlusudur. Ama aynı zamanda o, bir eksiklik olarak kendisini hissettirmesi nedeniyle, öznenin kendine özgü patolojilerini, bilinçdışı bir taleple onarma girişimlerinin ve arayışlarının da itici gücüdür. Bu eksiklik hissidir ki, kayıp hazzın sembolik tercümeler üzerinden bitimsiz aranışlarına neden olur. Bu sembolik belirtilerde, yerine göre nevrotik belirtilerde ya da öznenin bin bir çeşit hedef ve amaçlarında, öznenin yolunu yordamını bilmese de ve bir sonuç alamayacak olsa da iyileşmek isteyen talebi ile karşılaşırız. Kayıp hazzın sembolik tercümeler üzerinden dile gelişini ayrıca şöyle bir yorumla da okuyabiliriz: Sembolik tercümelerle kayıp hazzın aranışına denk düşen her belirti, kayıp hazzı ele geçirmek için sayısız kereler gündeme gelen "yineleme zorlanımı" olarak da yorumlanabilir. Öyleyse kayıp hazzın bilinçdışında basınç yaratan sürekli varlığı nedeniyle, "yineleme zorlanımları" hep tekrarlanacaktır. Ta ki kayıp haz OGP, ele geçene kadar. Bu tablo, öznenin ergenlikle birlikte başlayan makûs talihidir.

Ödipal dönemde bastırılan cinsel dürtülerle, ergenliğe geçişte bastırılan cinsel dürtüler, güçleri ve karakteristikleri bakımından özdeş değildirler. Ergenlikte bastırılan cinsel dürtülerin yanında, Ödipal dönemde bastırılan cinsel dürtüler, enerji ve güç oranları bakımından belki ihmal edilebilir, ama buna rağmen bir hastalık olarak ergenlik krizinin tohumları, Ödipal dönemde atılmıştır. Aslında Ödipal dönem kastrasyonlarıyla latent döneme giren çocuk, eğer acımasız bir şekilde kastre edilerek latent döneme girmekten muaf olabilseydi, yavaş ve istikrarlı bir gelişimle cinselliğinin eksiksiz hazda tatmin yeteneğini, ergenliğe kadar adım adım ilerleyerek geliştirebilecekti. Küçük çocuk latent dönemin aseksüel boyutundan, ergenliğin bomba gibi patlayan cinsel uyanış sürecine fırlatıldığında, bütün ruhsal yapısı, hazırlıksız yakalandığı bu şiddetli kasırga nedeniyle tepeden tırnağa allak bullak olur. Bu nedenle ergen, ruhsal gelişiminin en önemli kazanımı olacak ve onu psişik yönden güçlendirecek OGP'yi elde etme savaşında ricat etmek zorunda kalır. Çünkü ergen, Ödipal dönemde kullandığı bastırma mekanizmalarına, ergenlik döneminde çok daha fazla başvurmaktadır. Artan libidinal güç, daha güçlü bastırma etkinliğine sebep olmaktadır. Oysa Freud ve takipçileri, bastırmanın yalnızca

Ödipal dönemde gerçekleştiği, hep böyle devam ettiği yönünde bir teze bağlıdırlar ve ergenlikte bastırılan libidinal-erotik potansiyelin, Ödipal dönemde bastırılandan kıyaslanmayacak kadar fazla olduğuna dikkat etmezler. Öte yandan Freud, bastırılan erotik arzulardan ve bastırılan haz tatminlerinden söz ederken, bastırılanın miktarını söylemiyor; kayıp hazzın, hayata geçme durumunda ruhsal sahnede ne yoğunlukta yaşanacağını belirtmiyor. Oysa erotik arzu ve orgazmik haz tatminlerinde bastırılan miktar, OGP'de açığa çıkacak olan miktara eşittir. Biraz önce belirttiğimiz gibi, ergenlik ve Ödipal dönemin cinsel dürtüleri arasındaki niceliksel ve niteliksel farka ise hiç dikkat edilmemiştir. Sanki ergenlikte bastırılan, Ödipalde bastırılanın niceliksel ve niteliksel değerde aynısıymış gibi. Durumun böyle olmadığı şu örnekle de kanıtlanabilir: Ödipal dönemdeki bastırma, küçük çocuğun ruhsal bütünlüğü ve genel mutluluğu üzerinde çok derin bir tahribat yaratmaz. Ancak bu çocuğun olabildiğince normal koşullarda yetişmiş olduğunu farz ediyoruz. Bu nedenle küçük çocukların, onlara büyüsel bir zenginlikte ve şiirsel güzellikte yaşama fırsatları sunan anda var olma kapasiteleri son derece zengindir. Ergenlikte bastırılan libidinal dürtüler ve bu bastırma uğrunda harcanan enerji ve mâruz kalınan stresler ise ergeni tepeden tırnağa allak bullak eder. Ergen, çocuksuluğun o mutlu dünyasına veda eder, o dünyanın olanaklarını geliştirip zenginleştirerek ergenliğe ve ilerisine taşıyamaz. Burada, niceliksel ve niteliksel değerde çok büyük bir libidinal enerji yatırımının boşa akıtılarak, ergenin hayatını nasıl anlamından boşalttığını, genç bedenleri nasıl verimli bir enerjiden yoksun kıldığını görmek zorundayız. Bu süreç, ergenin ruh dünyasının kuruması sonucunu getirir. Bu arada bütün bu çatışmaları yatıştırmak için ergenin bol bol spor yapması, çeşitli etkinliklerde bulunması önerilerek, sorun çözülmeden ergene hedef şaşırtılır. Tabii ergen spor yapsın, etkinliklerde bulunsun ama bu yol, sorunu asla çözmeyecektir. Bu beladan yakayı kurtarmanın öyle kolay bir yolu da gözükmüyor. Ergen, sonuçta gerçek kastrasyona, hem cinsel dürtülerinin dirimselliği anlamında hem haz ve mutluluğu yaşama kapasitesi anlamında mâruz kalır. Gerçek kastrasyon bu dönemde yaşanır. Gerçi ergenin cinsel organı hiçbir biçimde kastre edilmemiştir, organı görünüşteki bütünselliğini korumaktadır, ama haz boyutu anlamında çok ciddi bir kastrasyona uğramıştır ve bu bir şaka değildir.

2.OGP'nin hayata geçmesindeki büyük güçlük, geçmişte mâruz kalınmış tüm cinsel yasakların birer birer aşılmasını ve bunların sarsıntılarını, dehşetlerini yeniden yaşamak zorunluluğunu gündeme getirmesi nedeniyledir. OGP'nin yapılanması süreci, gerçekten de öznenin gözünü yıldıracak korku ve engellerle doludur.

OGP'nin hayata geçmesi, çocukluğun tüm seksüel aşamalarını genitalin merkezinde toplar, genital hazzı merkezi bir konuma yerleştirir. Böylece kısmî dürtüler, bedensel ve psişik haz boyutları anlamında genitalin merkeziyetinde örgütlenir. Kendi başlarına birlikten kopma gücüne erişemezler ve genitalin hizmetinde bütünleşirler. OGP açığa çıkamadığı zaman kısmî dürtüler, var olan kısmî enerjileriyle bağımsızlaştıklarında, sanki bir güç kazanmış gibi görünürler. Bir imparatorluktan kopan küçük eyaletler gibi. Çünkü bu kısmî dürtüler, OGP açığa çıkamadığı için genitalin egemenliğinde tam olarak örgütlenemezler ve bağımsızmış gibi görünen bu durumları ile ciddi bir güçleri varmış sanılabilir. Çünkü merkezi otorite olan OGP ortada yoktur ve meydan bu kısmî dürtülere kalmıştır. Oysa OGP, eksiksiz orgazm hazzını genital alanda merkezileştirirken, genitalde merkezileşen eksiksiz orgazm hazzı da OGP'nin kesin garantörüdür. Buna rağmen OGP öznesi, başka türden cinsel çeşitlemeleri deneyimler mi? Eski nevrotik ruhsal haritanın zaman zaman aktifleşmesi nedeniyle geçici olarak pek mümkün, ama genitalin merkeziyeti asli yönelim ekseni olarak varlığını daima sürdürür.

Cinsel ilişkilerinde (penetrasyon) orgazm hazzını üretmedeki başarısızlıklarını bir defansla (mazeretle diyelim) örtmeye çalışan kişiler, genelde şöyle demezler mi? "Her şey orgazm mı? Cinsel ilişki mi? Temas da sevişme de öpüşme de yeterli olmaz mı?" Bu ifadeler bile başlı başına kısmî dürtülerle yetinmeye rıza gösterişin itirafıdır. Oysa bu kısmî dürtüler, hazda eksiksiz finalin hazırlayıcıları iken, yetersiz bir biçimde onun ikamesi konumuna geçmektedir.

Kısmî dürtüler ve bunların hazları, cinsel ilişkide eksiksiz orgazm hazzına erişmenin ara basamaklarıdır. Sadece bu dürtülerin hazları ile yetinmenin, cinsel ilişkinin yerini tutabileceğini düşünmek bir aldatmacadır ve bu durum, eksiksiz haz tatmini anlamında cinsel açlığı gidermez. Cinsel

açlık, görünürdeki cinsel ilişkinin varlığı ya da yokluğu ile tanımlanabilecek bir durum da değildir. Öncelikli olarak o, eksiksiz orgazm haz ve tatminine duruş mesafesi ile tanımlanır. Öznenin bu tatmini yaşama kapasitesinin varlığına bağlıdır. Bir partnerin hâlihazırda var olup olmaması ayrı bir konudur. Kısacası OGP kapasitesini taşıyor olmak, bir partner olmasa da cinsel açlık nedeni değildir. Cinsel açlık, partnere rağmen hazzın eksik yaşandığı durumlar için geçerlidir, ki aslında aşağı yukarı genelin durumunu anlatır. Yani ne kadar yatıp kalksa hep aç kalan özne.

3.OGP'nin trajik anlamı, hiç yaşanmadan gündemden düşmüş yani doğmadan öldürülmüş bir potansiyel olmasıdır. Dil öncesi hazlar, yani çıplak algı ve duyumların zenginlikleri, duyumların bakirliği, varlık dünyasını aşkla sevme kapasitesi, kısacası bebekliğin bu vital doluluğu, anadilin kastre ediciliğinin anestezik etkisiyle bastırılır ama buna karşılık, eksiksiz orgazm hazzı (OGP), yaşanması asla gündeme gelmeden, eyleme aktarılamadan bastırılmış olandır. Çünkü o, ergenlikte başlayacak olan cinsel gelişmenin ve yepyeni bir uyanışın yaşanabilir olanağı iken, Ödipal dönem ve öncesindeki bastırmalar nedeniyle, geleceği ta işin en başında, geçmişte ipotek altına alınmış kurbandır. Şu önemli noktayı belirtelim: OGP, ergenlikte başlayacak olan yeni boyutu ile Ödipal ötesi ve ensest dışıdır. Eğer kastre edilmişse ki edilmiştir, işte o zaman özne, Ödipal ve ensest suçluluğun tuzağında kıstırılmış demektir ve ancak o zaman, öznenin bilinçdışı ensest zinaya tutsaklık olarak, Ödipal köklerle mecburi bir bağlantısı vardır.

Burada şu notu da ekleyelim: Hem libidinal füzyonun vital zenginliği hem yaşanmadan gündemden düşmüş OGP, bedenden ve psişik yapıdan asla tahliye edilemez (ortadan bütünüyle kaldırılamaz). Ama libidinal füzyonun vital zenginlikleri, anadilin kastre ediciliği ve diğer kastrasyonlar nedeniyle ve OGP ise ağırlıklı olarak Ödipal dönem kastrasyonları ile üzerleri anestezik bir örtüyle kaplanır. İptal edilmiş bu potansiyellerin korkutucu ve gürültülü biçimde geri dönüşlerinin engellenmesi için, Reich'ın da belirttiği gibi bedensel ve duygusal zırhlanma gerekir (Herskowitz 2009: 39, 40, 129). İşte kastrasyonların toplam anestezik etkisi, bu örtü işlevini (duygusal zırhlanma işlevini) yerine getirir. Hazzın anhedonik düzeye indirgendiği bu varoluşmazlık boyutu, artık öznenin kaderi olur.

O (OGP), hiç doğmadan öldürüldü. Buna rağmen psişik yapımızda açığa çıkması çok zor da olsa, hayata doğmak için her an davet beklemektedir ve biz bu davetleri bin bir korkuyla ömür boyu hep ertelesek de. Bütün yineleme zorlanımları, nevrotik belirtiler, hatta psikozun kendisi bile, bu davetin, kimliklerini gizlemiş davetkârlarıdır. Ve tabii ki psişik yapımızda onu hayata armağan etmenin verimli olanakları da mevcuttur. Ayrıca o, bulunduğu yerden ne bir milim geri adım attı ne de gücünden bir şey kaybetti. Zaten gücünden bir şey kaybetmediği ve bu gücün hak ettiği yaşam hakkı kendisine tanınmadığı için hastalanmıyor muyuz? Ona ihanetimizin bedelini mutsuzluklarımızla ödemiyor muyuz? Bu bedel, yetişkin ruhsal yaşamımızda sıradanlık, tekdüzeliğe tutsaklık şeklinde bize fatura edilmiyor mu? Schopnhauer'ın can sıkıntısına ilişkin şikayetlerini hatırlayalım.

4.Ödipal dönemde bastırılan ensest arzu, yani ataerkil kültür tarafından aşırı kışkırtılmış olarak yapılandırılan ve toplumsal söyleme sokulan ensest arzu, o dönemde aşılıp geride bırakılamadığı ve ergenliğe kadar taşındığı için, ergenlik döneminin de bastırılan arzusudur. Ne yazık ki bundan sonra, ömür boyu bastırılan bilinçdışı arzu olarak devam edecektir. Sorun, yani bilinçdışı ensest arzunun sorunsal yapısı, Ödipal dönemde gerçekten aşılmış olsaydı, ergenin terk etmesi gereken arzu nesnesi (ilk nesne, bakım veren ilk nesne) ile ilgili takıntı ve ketlenmeler, bir dert olarak ergenlik yıllarına taşınmazdı. Ergenin gelişecek olan cinsel olanakları, özerk bir cinsel yaşam olarak kendi eksiksiz haz potansiyeli ile inşa edilirdi. Hâlbuki ensest suçluluğu iması, bilinçdışına öylesine bir dehşetle kodlanmıştır ki küçük çocuk onu sadece bastırmıştır ama yetişkinlerin hoşgörüsünün desteğinde onu aşıp geride bırakamamıştır. Böylece, onun bilinçdışında ömür boyu sürecek ensest suçluluğunun ve mâruz kalacağı cinsel problemlerin temelleri yok yere atılmıştır. OGP, Ödipal'in emrinde bastırılır, ama Ödipal baskılar ve kastrasyonların dehşetleri aşılırsa, bunların ergenliğe kadar uzanan egemenliği son bulur ve bedensel ergenliğe erişilmiş uçta OGP açığa çıkar.

Şu notu düşelim: Freud'un iddia ettiği gibi, eğer Ödipal kompleks gerçekten çözüme erişebilmiş olsaydı, ergenlikte eksiksiz orgazm hazzının açığa çıkması gerekirdi. Oysa çok büyük bir çoğunluk, eksiksiz hazda kastrasyona uğramanın sıkıntılarını ömür boyu yaşamaktadır.

5.Eğer anne çocuğa yapışıp kalmazsa, bilinçdışı bir ensest yapışkanlığa onu tutsak kılmazsa ve ensestin dehşeti gereksiz bir panik olarak yetişkinlerin imalarında ifşa edilmezse, çocuk zaten zamanı geldiğinde ergenliğin cinsel ve ruhsal gelişim olanaklarını, ensest arzudan bağımsız olarak çiçeklenecek olan cinsel olanaklarını, hayata geçirmeye hazırdır ve bunu arzular da. Onun özerklik programı zaten bu yolda kıvanç duyarak ilerlemesi için ona itici gücü verecektir.

Anne derse ki "Çocuğum benim her şeyimdir." ve çocuk annenin her şeyi olmakta direnir ve annede kendisine tahsis edilen biriciklik mevkiini terk etmek istemezse, yitireceği şey bağımsızlığıdır; psikoza bu yoldan gidilir.

Anne tarafından sevilmemiş bir bebekte, sağlıklı narsistik çekirdekler, yani öz sevgisi, öz saygısı ve öz değerlilik algısı anlamında geliştirici, sağlıklı çekirdekler yapılanamaz. Bebeğine bağımlı, ondan kopamayan bir anne**,** gerçekte bebeğini yeterince sevmiyor olabilir. Aslında sevgi eksikliğini örten bir maske olarak bu tutum içindedir. Annenin, sevgisizliğini maskeleyen bu tutumu nedeniyle bebek de yetişkinliğinde kendisi ile ilgili değersizlik algıları üzerinden, insanlar arası ilişkilerinde aynı davranış kalıplarını tekrarlayacaktır. Kendisiyle ilgili değersizlik algılarını sürekli ima eden davranış kalıplarından vazgeçmeyecektir. Ancak problem bu çerçevede kalmaz tabii, çünkü böyle bir annenin çocuğu, elbette ergenliğe eriştiğinde değil OGP'ye, NNO sürecine geçişte bile kesinlikle başarısızlığa mahkûmdur. Çünkü bebek böyle bir anneyle ilişkisinde, libidinal füzyonun kucağında sarılıp sarmalanarak arzuda bütünleşmiş libidinal bir varlığa dönüşememiştir. Sevgi sunamayan, aslında en derin libidinal hazlarından kastre edilmiş bir anne, elinde olmadan bebeğinin de libidinal hazları hayata geçirebilmesini engeller. Ne yazık ki ataerkil kültürlerde kadınlar, eksiksiz haz yaşantılarından sürekli kastre edilmektedirler. Anne bu kastrasyona, bebeğine yapışarak tepki verir. Ancak bebeğinden koparak onun özgürleşmesine ve özerkleşmesine öncelik tanıyan bir anne, ruh sağlığı yerinde bir insan yetiştirebilir.

6.Bastırılmış ve bu nedenle aşılamamış Ödipal arzular ve bağlantılı olarak ergenlikte hayata geçemeyen OGP, aşkta sürekli ikame nesneler ve ikame ilişkiler yaratılmasından sorumludur. Bilinçdışındaki bastırma engellerini aşamayan özne, aşk ve cinsellik ilişkilerini, OGP'nin tam ve eksiksiz doyumu üzerinden yaşayamaz. Çünkü karşıt ebeveynlere yönelik ve orada tutsak kılınmış bilinçdışı aşk ve bu aşkın farkına varmanın da yasak olması, Ödipal dönem dehşetlerinden bu sürekli kaçış, öznenin ikame aşklar yaşaması sonucunu getirir. Yani ikame nesne ve ilişkiler, hep ilk talebi ve ilk arzu nesnesini gizleyip örtmeye adanır, bu nedenle NN düzlemde aşk ilişkileri, aslında gerçek bir süreç olarak yaşanmaz. Öznenin yaşadığı tüm aşk ilişkilerine rağmen, hep bir şeylerin eksik ve yarım kalmışlığı hissini duymasının sebebi budur. Her aşk bir ikame ilişkiye dönüştüğü için, aşkın özgün boyutu, öznenin serüveninde iptal edilmiştir.

7.Ergenlik çağının hüzün çağı olma sebebi, ilk nesnenin (Ödipal aşk nesnesinin) terk edilip yeni nesneye açılma mecburiyeti değildir; ilk nesne zaten elde edilememiştir ki aşılıp geride bırakılabilsin. Ergen aslında hiç elde edilememiş ilk nesneden dolayı hüzünlüdür ve ergenin asli hüznü ise yeni nesnenin, yani OGP'nin de asla ele geçirilemeyecek olması nedeniyledir. Ele geçirilecek OGP'nin güvencesinde, ergenlik, pek öyle kolay kolay bir hüzün çağı olamaz. Çünkü OGP, öznenin ilk Ödipal nesnelerle bağlarını kopartır, özneyi kendine bağlar ve hüznü sonlandırır. Ödipal nesneleri, çocukluğun ensestüel dehşet yüklerinden arındırılmış sevimli hatıra figürlerine dönüştürür. Kısacası ergenlikle birlikte yaşanan yas, geride bırakılması gereken Ödipal nesnelerden dolayı değil, genital alanın eksiksiz hazda kıvamını bulamamış olmasından dolayıdır, açıkçası kayıp hazdan dolayıdır. Eksiksiz hazzın tamlığındaki özne, bu türden hayali yasların tuzağına düşmez, çünkü onun gelişim çizgisi zaten çocukluğundan itibaren özerkleşme doğrultusunda ilerlemiştir. Bu yüzden öznenin eksiksiz orgazm tatminini gerçekleştirmiş olmasını, selfin bütünlüğünün inşasının tamamlanmış olduğuna dair bir bulgu olarak değerlendirebiliriz.

OGP düzlemine geçemeyen ve Ödipal'de çakılı kalan ergen, bu nedenle Ödipal nesnelerinden kopamayacak, dış nesneler aramakta zorlanacaktır. OGP'ye geçememiş olması nedeniyle bilinçdışı düzlemde Ödipal nesnelere bağımlı kalacaktır (ya da tersi), istediği kadar dış nesneler seçmiş, Ödipal

nesnelerinden kopmuş görünsün. Çünkü OGP düzlemine geçememek, Ödipal nesnelere bağımlılığın sürmekte olduğunun kesin kanıtıdır.

Hayata tam aktarılışı mümkün olabilmiş ise OGP, ergenlikle başlayan bir süreç olması nedeniyle, orgazmik hazzın bedensel olanakları ve dayanakları, daha doğrusu artan hormonal seviye, gelişen genital organlar bakımından artık ilk aşk nesnesine bağlı değildir, onun çok uzağındadır. Çünkü OGP, ergenliğin bedensel olanakları ile hayata geçtiği için bilinçdışı ensest zinadan muaftır. İlk aşk nesnesine bağımlılık, OGP'nin bedensel olanak ve dayanaklarını kullanamayan ve Ödipal'in sınırlı çocuksu orgazm düzeyine tutsak olmuş normal nevrotik kesimin özneleri için geçerlidir, farkında olunsun ya da olunmasın. Zaten OGP düzlemine yerleşememiş olmak, Ödipal düzleme tutsaklığın, aşılamamış Ödipal ensest tehdidinin ve kastrasyon dehşetlerinin devam etmekte oluşunun açık kanıtıdır.

8.Ödipal dönem ve öncesinde temelleri atılan nevrotik ya da psikotik çekirdeklerin, asıl darbeyi bu dönemde değil de ergenlik döneminde indirmesi, özel ve ek bir açıklamayı gerektirir. Ergenlikte açığa çıkan ya da alevlenen ruhsal hastalıklar, önemli bir etkenin sahnede belirmesi nedeniyledir. Çünkü OGP potansiyelinin ergenlikte hayata geçemeyişinin yarattığı ağır ruhsal sıkıntılar ve basınçlar, çocuklukta yeterince aktifleşememiş hastalıklı çekirdekleri şimdi hastalık boyutuna taşımaktadır. Yani hormonal bir zeminden yoksun çocuk bedeninde libidinal baskıların düşük seviyede oluşları, henüz bu aşamada çocuğu ruhsal hastalıklara yakalanmaktan korumaktadır.

Küçük çocukta Ödipal bastırmalarla yapılanmaya başlayan agresyon, öfke ve hınç, ergenliğe gelindiğinde, açığa çıkamayan OGP nedeniyle gücü aşırı artmış olarak sürekli bir rahatsızlığa dönüşür. Dikkatli bakan gözler, küçük çocuklarda bile, bastırılmış sınırlı cinsel hazların sonucu olan agresif dışavurumları gözlemleyebilir. Ergenlerin, kız ya da erkek olsun, saldırganlıkla, hınç ve öfkeyle yüklü olmalarında, ruhsal dünyalarında bir uçtan bir uca savrulmalarında, hakkı gasp edilmiş OGP birincil fail olarak görünmektedir. Küçük çocuğun bastırılmış Ödipal cinselliğinin yarattığı çatışmalar bir el bombası ise, ergenlikte yaşanan engellenmiş hazzın (OGP) fırtınası ve çalkantısının yarattığı çatışmalar bir atom bombasıdır.

Üst paragrafta yaptığımız bu kıyaslamaya, R. D. Laing'in, on yedi yaşındaki şizofren bir genç kızın ağzından naklettiği şu ifadeyi örnek verebiliriz:

"Bir akıl hastanesinde, on yedi yaşında küçük bir kız bana çok korktuğunu çünkü atom bombasının kendi içinde olduğunu söylemişti." (Laing 1993: 16)

Bu on yedi yaşındaki şizofren genç kız, elbette bir hezeyan içindedir, ama hezeyan seviyesinde gelişen bu sezgisinde bir bakıma haklı olduğu düşünülebilir. Bu genç kızın hezeyanını şu yorum çerçevesinde ele alabiliriz: Onun bilinçdışında kayıtlı ve hayata geçmek için sürekli basınç uygulayan "eksiksiz haz yaşama kapasitesi", kendisini içten patlatacak bir atom bombası gücünde algılandığı için böyle bir sembolleştirme ile ifade ediliyor. Hayata geçemeyen bu yoğun haz potansiyeli, kaçınılmaz olarak, dönüştüğü dehşet algısı üzerinden, içte böylesine bir basınç hissi ile algılanıyor. Özet olarak, atom bombası seviyesinde patlamayan hazzın bedeli ödenir.

"Eşcinsellik Kader Değildir" adlı kitaptan şu alıntının üzerinde düşünmekte yarar var:

"Ancak ergenler hem yalnız olmaktan hem de karşı cinsin heyecan verici varlığından kurtulmak için, eşcinsel toplulukları yeğleyebilirler, buna dikkat etmek gerekir." (Keçe 2009: 219)

Yukarıdaki alıntıda şu ifadeler özellikle önemli: "Karşı cinsin heyecan verici varlığından kurtulmak." Acaba ergen karşı cinsin heyecan verici varlığından niçin kaçmaya çalışıyor? Bunda nasıl bir tehlike görmekte? Aslında ergen bu yüksek erotik hazzın doğrultusunda gitseydi (geçmiş Ödipal çatışmalara da toslamayacağını varsayıyoruz), o zaman hazda varacağı adres, elbette OGP olacaktı ve o zaman heteroseksüalitede ikameti gecikmeyecekti. İşte ergen "karşı cinsin heyecan verici varlığından kurtulmak" isterken, aslında psişik ve bedensel olarak kaldıramayacağı bir haz fırtınası olan OGP'den kaçmaktadır (çünkü onu deneyimlememiştir), tabii onun arkasında saklanan dehşetli kastrasyon korkularından da. Bu nedenle ergen, haz boyutunu sınırlamak ve onu normal nevrotik orgazmın sınırlı ve tatsız düzeyine indirgemeye mecburdur. Ergenlik krizleri adı verilen zorla oluşturulmuş krizler, bu şekilde yapılanmaktadır ve ergen bu krizlere ek bir yük olarak katlanmak zorundadır. Ergenin, normal

nevrotik orgazm hazzı seviyesinde demirlemek ve sözüm ona ruhsal bir denge kurmak üzere yıllarına mal olan çileli yolculuğu, gerçekten hazindir. Ayrıca ergene bir başka ruhsal yük daha binmektedir: Yazarın da belirttiği gibi karşı cinsin uyandırdığı ve tehlikeli addedilen yüksek düzeydeki heyecandan kaçmak için, aslında OGP hazzının yüksek heyecanından kaçmak için libidonun hemcinse kayması… Yazarın bu ifadesinde, hemcins nesneden alınacak tatmindeki heyecan tonunun düşüklüğüne de bir gönderme var. Sanki hemcins arzu nesnesi, OGP'ye gidecek olan yolda bir tür fren görevi görmektedir; bir başka ima da eşcinsel ilişkilerde yaşanacak heyecan boyutunun, işin en başında kısıtlılık altında olduğu… Özetle ergen gereksiz yere bu tür sonuçlara, yani libidonun cinsel nesneye yönelmede eksen kaydırması sonuçlarına mâruz kalmak ve fazladan bu problemlerin sıkıntılarına katlanmak zorundadır. Zaten OGP – NNO arasındaki makas açıklığı, kaçınılmaz olarak ve kişilerin geçmiş yaşam öyküleri ile bağlantılı başka cinsel sıkıntılara, türev cinsel eğilimlerin ön plana geçmesine neden olacaktır.

Özne bu sıkıntılara neden mâruz kalır. Çünkü bilinçdışı sansür refleksi, OGP'nin (kayıp hazzın) açığa çıkmasını engellemek üzere, aşağı yukarı bütün ego savunma mekanizmalarında rolü olan temel bir belirleyicidir. OGP'yi engellemek üzere yapılanan ego savunma mekanizmaları, aynı zamanda öznenin kişisel tarihi ile bağlantılı cinsel yönelim ve çatışmalarını yapılandırır ve cinsel nesne seçimlerini belirler. Ama bunları tartışmaktan çok daha öncelikli konumuz, OGP'nin hayata geçip geçmemiş olmasıdır. Çünkü OGP, hayata geçemediği zaman, cinsel çatışma ve yönelimlerin ya da nevrozların tedavisine yönelik tüm hesap ve stratejileri geçersiz kılacaktır. Kayıp haz açığa çıktığında ise, bilinçdışı bastırmaların sonucu olan tüm bu arızaları, eninde sonunda kendisi iptal edecektir; çünkü bu arızaların tasfiyesi ile paralel seyrettiği için böyle bir sonuç yaratacaktır. Aksi halde ergen ya da yetişkinde ruhsal rahatsızlıklar bütün tedavilere direnecektir. Belki geçici iyileşmeler görülebilecektir ama arazlar yeniden geri dönecektir. Freud'un, nevrozların ve psikozların tedavilerindeki zorluklara ilişkin umutsuzluğu, aslında nevrotik ve psikotik defansların, OGP ya da en azından NNO karşısındaki dirençlerinin büyüklüğü nedeniyledir. Hayata geçemeyen OGP ya da yine hayata geçemeyen ortalama düzeydeki NNO örneklerinde, nevrozun ya da psikotik tablonun düzelemeyişinin temel sebebi tam da budur. Buna ek olarak, cinsel bastırmaların sonucunda güç kazanan ikincil cinsel dürtüler de ayrıca ikinci kez bastırmaya mâruz bırakılarak, özne soluk alamaz hale getirildiğinde büyük bir psikiyatrik pazar yapılandırılmış olur.

Bu nedenle bir kültürün, kayıp hazzı baskı altında tutmasının yarattığı tahribat üzerinde ciddi olarak düşünmek gerekir. Sorun burada da bitmiyor. Ergen, bir yetişkin olduğu zaman anhedoniye, durağan ruhsal bir sürece ömür boyu tutsak olacaktır. Ergenlerin yirmili yaşların başlarına kadar çeşitli çılgınlıklara kapıldıkları, azıp kudurma olarak tabir ettiğimiz ruhsal davranışları sergiledikleri bilinen bir gerçektir. Ama yirmili yaşların başlarından itibaren ergen durulur ve denilir ki: "Eh, artık aklı başında bir insan oldu." Keşke böyle olmuş olsaydı. Aslında ergen mücadeleden yıldı, savaştan bıktı ve savaşı kaybetti; olan budur. Artık bu anhedonik insandan, sorgulamayan, iş ve özel yaşamında sistemin tekdüzeliğine tutsak çalışan insanını, yani anhedonik iş makinasını üretmek zor olmasa gerek.

Anhedoniye örnek olarak bir dostumun şu sözlerini nakledebilirim: "Hayatın rutini içinde giderek heyecanlarım ve arzularım da tükenmeye başladı. Ama daha garip olanı, önceleri yaşadığım arzu ve coşkularım da sanki bir yaşanmışlık yanılsaması idi. Yani aslında bir şey yaşamadan bir şeyler yaşadığım yanılsamasını sürdürüyormuşum."

9.Ergenlikte açığa çıkacak olan OGP'nin haz potansiyeli, Ödipal döneme oranla çok daha üst bir seviyeyi temsil etmesi bakımından, ergenin ruhsal güçleri, onun teminatında gelişme ve serpilme olanağına sahip olacaktı. Ama iptal edilen OGP ile birlikte ergenin ruhsal güçlerine gelişme hakkı tanınmaz. Sonrasında özneye ne kalır? Fantezilerin sanal dünyasında sanal bir biçimde yaşamak kalır. Modern insan ise, kendisine sanal dünyanın tüm oyunlarını sunan teknolojinin olanakları ile vakit öldürür.

10. Ergenler ya da yetişkinler, hiç fark etmez, eksiksiz orgazm hazzından (OGP) neden kaçarlar? Sonunda anhedoniye neden razı olurlar? Çok zaman önce bir arkadaşın bana naklettiği kişisel öyküsü, bu konuda sanırım aydınlatıcı bir fikir verecektir. Arkadaş özetle şunları anlatmıştı: "Kız arkadaşımla

sevişiyorduk. O da ben de çok arzuluyduk, heyecanım o kadar yükselmişti ki birden ani kalp çarpıntıları ve panik krizleri başladı ve korktum, sevişmeyi kestim, kendime gelmeye çalıştım." Peki, ne oldu acaba? Elbette ki bu arkadaş, sevişmenin sarhoşluğu içindeyken, yıllardır mâruz kaldığı sansür zayıfladı ve OGP açığa çıkmak için atağa geçti ve bu nedenle orgazmın genetik programının haz fırtınalarına yakalanmak üzereydi, ama bedensel deneyimsizlik ve psişik dirençleri bakımından hazır değildi, o zaman süreci kendisine yabancı ve ürkütücü olarak deneyimledi. Aslında önünde açılan bir kapıyı korku nedeniyle kapamak zorunda kaldı. Panik yüklü deneyiminden sonra bu arkadaş, elbette NNO'nun sınırlı haz düzeyinde kalmayı daha güvenli kabul edecek ve bir daha bu eşsiz fırsatı yakalayamayacaktır.

Hazzın bu ürkütücü yoğunlaşması, bir dehşetin yaklaşmakta olduğu hissini sezdirdiğinde, süreci panik duyarak yaşamakta olan özne, bu akışın dışına kaçmayı tercih edecektir. Bu türden itiraflar sadece erkek cephesi için değil, kadın cephesi için de geçerlidir.

Şunu anlayalım: Hazzın yoğunlaşması neden ürkütücüdür? Çünkü sevişme anının giderek sansürü ortadan kaldırması nedeniyle, OGP'nin haz fırtınasının ürkütücü biçimde açığa çıkma ihtimali ve öznenin bunu kaldıramayacak olması temel etkendir.

OGP korkusu bir başka açıdan da, OGP'nin harekete geçireceği ve öznenin henüz bilmediği kendilik olanakları karşısında yaşayacağı baş döndürücü özgürlük karşısındaki korkuyla bağlantılıdır.

Konuya açıklık getirmek bakımından, Jean Cournut'ün "Erkekler Kadınlardan Neden Korkar" adlı kitabının sadece başlık kısmını alarak şunları söyleyebiliriz: Erkek kadından korkmaz, ama cinsel arzusunun dip katmanlarındaki OGP'nin haz derinliğinden ve bu derinliklerin içinde kaybolmaktan, benliğinin bu şok etkisiyle dağılmasından korkar. Ama OGP, erkeğin fiilen deneyimlemediği ve bu yüzden adını koyamadığı bir süreç olduğu için, bunun yerine karşısındaki somut varlık olan kadından korkar. Yani en derinlerdeki korkusu, karşısındaki kadın aracılığıyla somut bir varlığa bağlanarak yoğunluğunu kaybeder. Çünkü tanımı yapılabilen ve ismi konulan baskılanmış bilinçdışı potansiyel, artık panik nedeni değildir. Erkeğin kadın tarafından ya da anne tarafından yutulma korkularına dair üretilen safsatanın kaynağı bir bakıma budur. Burada kadın asli korkunun ikame nesnesidir. Ancak bu korkular kadın cephesinde de geçerlidir. Özellikle, hazzını eksiksiz yaşayan bir erkek karşısında, orgazmik haz kapasitesi çok sınırlı bir kadın, erkeğin hatırlatmış olduğu orgazmik derinliklerde kaybolma olasılığı karşısında, aynı dağılma ve yutulma kaygıları içine düşer.

NN düzlemde erkekler kadınlardan şu nedenle de korkarlar: Kadınlara yönelen ikame erotik aktarımları, gizil biçimde ensest korkusunu, utancını ve bağlı olarak hadım edilme dehşetini uyandırdığı için de erkekler kadınlardan korkarlar. Belki de ensest korkusu ve kastrasyon dehşeti, OGP alanına girmeyi engelleyerek, özneyi OGP'nin şokundan koruduğu ya da OGP alanına girmek bu sayılan korkuları tetikleyeceği için, çift etkili bir bastırma trafiği iş başındadır. Korku burada yararlı bir işlevi olduğu için sığınılan bir defanstır.

Cumhuriyet gazetesinden bir haber: Bu yazıda özet olarak baş ağrılarının çeşitleri üzerinde duruluyor ve bunlardan birinin başlığı da şöyle: "Cinsel İlişki Baş Ağrısı"… Pasajı aşağıya alıyorum.

"Orgazm öncesi ya da orgazm sırasında ortaya çıkabilir. Orgazm sırasında ortaya çıkanı ani, şiddetli, patlayıcı özelliktedir. Orgazm öncesinde de şiddeti gittikçe artarak 1 dakika ile 3 saat kadar sürebilir. İlk olarak karşılaşıldığı zaman, beyin zarı kanaması ya da damar yırtılması düşünülmeli." (Kahyaoğlu 2010)

Dr. Kahyaoğlu ilk olarak karşılaşıldığında "beyin zarı kanaması ya da damar yırtılması düşünülmeli." diyor. Ama bu ihtimalin saf dışı bırakılması durumunda, artık sebebin ne olduğu çok açıktır: Orgazmın derin hazlarına gidecek olan yolda açığa çıkan yoğun stres, karşılaşılan tıbbi tablonun esas failidir. O zaman bir kere daha soralım: Bu yüksek düzeydeki baş ağrısı acaba nasıl bir stresin sonucunda ortaya çıkmıştır? Elbette eşiğine gelinmiş OGP, ona alışık olmayan öznede yarattığı aşırı bilinçdışı stres nedeniyle bu bedensel ve psişik belirtileri verecektir.

11. Ergenlik yıllarında birçok ergenin uyuşturucu deneyimleri bilinen bir durumdur. Hatta uyuşturucu maddelerini deneyimleme yaşı, giderek on ikili yaşlara kadar inmektedir. Bu bilgiler basında uzmanların ifadelerinden de edinilebilir. Uyuşturucu ajanları kullanan ergenler veya yetişkinler ne istemektedirler? Özne uyuşturucu kullanırken elbette psişik bir kazanç elde etme

peşindedir. Onun peşinde olduğu kazanç, bu dünyanın katı, acı gerçeklerinin, mâruz bırakıldığı haz eksikliği ve mutsuzlukların bilinçten silindiği cennetsi bir varoluşun kucağında kendisini bulmaktır. Bu kimyasal ajanları kullananların, yaşadıklarına dair geri bildirimleri bir önceki cümlede belirtilen yaşantıları tanımlıyor. Tabii uyuşturucu kullananların kimyasal ajanlarla yaşadıkları balayı dönemi kısa sürüyor. Bu tespitle ilgili veriler çeşitli kaynaklardan araştırılabilir.

Uyuşturucu düşkünleri aslında nasıl psişik bir boyutta var olma peşindedir? Tanımladıkları deneyimler, andırıcı özellikleri bakımından libidinal füzyon yaşantılarına bir gönderme içeriyor. Aynısı olmasa da benzerlikler mevcut. OGP, hem libidinal füzyon kökü hem de yoğun orgazmik haz boyutu itibariyle iki ana eksenden oluşan bir süreçtir. Uyuşturucu kullananlar sanki OGP'nin libidinal füzyon eksenine yerleşme niyetinde gibidirler. Ama elde ettikleri sonuç, kimyasal ajanların desteğinde sınırlı ve geçici bir başarıdır. Sonuç kaçınılmaz olarak hüsrandır. Çünkü kimyasal ajanlar, psişik yapının kayıp tarihini fiili hayatın içinde inşa edemez. Oysa OGP ele geçirildiğinde libidinal füzyon, özneye kozmik varlığı ve bütünlüğü hissetmek, onun derinliklerini dinlemek ve yaşamak, doruk deneyimleri gerçekleştirmek için doğal ve spontan bir olanak sağlar. Özne hem hayatın içinde günlük sorumluluklarını yerine getirir hem de kendisine kalan zamanlarında sahih varoluşunu olanaklı kılar. Ama artık sıradan bir varoluş içinde yer almaz. Oysa uyuşturucu bağımlısı özne, geçmişte doyumlu yaşayamadığı libidinal füzyonu onarmak için, çözümsüz bir yol olarak kimyasal ajanlardan medet umar. Bu çözüm, insan insana tamamlayıcı psişik bir ilişkiden değil, ölü nesnelerden umulmaktadır. Bir ilişkiler tarihi içinden üretilmemiş olmaları nedeniyle, kimyasal ajanların sağladığı ruh halleri geçicidir. Bu nedenle kimyasal ajanların, öznenin kişisel tarihinde bir inşa malzemesi olarak kullanılması mümkün değildir. Çünkü kimyasal ajanlarla üretilmiş bu yaşantıların kişisel ilişkiler tarihimizde (insan ilişkileri tarihimizde) karşılıkları yoktur. Kendilerine bir ikame anne fonksiyonu yüklenmek istenilen kimyasal ajanlar, sanal ve geçici annelerdir. Hiç kimseyi kucaklarında sür git taşımazlar ve bıraktıklarında da kötü bırakırlar.

3.ERGENLİK – EGO ŞİŞKİNLİĞİ

Örtük ya da açık ego şişkinliği, bir yanıyla kayıp hazza da bir ima içerir. Öznenin ruhsal bütünlüğünden eksiltilmiş olanlar, sürekli bir huzursuzluğa, kendi içinde tamamlanmamışlık hissine neden olur. Öznenin bu rahatsız edici hissi yaşamamak için, kayıplarını telafi edici savunmalar geliştirmesi gerekir, her savunma gibi kendini aldatma pahasına. Bu savunmacı tutumlar, OGP'deki kısıtlılık nedeniyle, öznenin kendisine sürekli söylediği yalanlardır. Ama özne hangi defans yoluna başvurarak kendisini savunacaktır? Burada öznenin yapacağı savunmacı seçim, onun kişisel tarihinin çatışma noktaları ile bağlantılı ve bunları dile getiren bir yapılanma inşa edecektir. Yapılandırılacak bu defanslarda izlenecek yollardan biri şudur: Özne geliştireceği savunma stratejisi olarak, örtük ya da açık biçimde, her şeyiyle tastamam yüce varlık olduğu imasını dile getirecektir. Bu savunma, açık ya da örtük olarak abartılmış şu benlik şişkinliği tepkileri ile kendini gösterir: Her türlü yarışmacılık, iktidar iddiacılığı, güçlülük sergilemeleri, çocuksu tüm güçlülük yanılsamalarının yetişkin yaşamına taşınması, kendini sahip olduğu maddi imkânlar ya da mevki güçleri ile tanımlamak, çok önemli biri olduğu şeklinde gizli bir düşünceyi korumak vb. Denilebilir ki "Bütün bu çeşitli belirtiler, biraz önce sayılan şu ruhsal problemler, öznenin geçmiş yaşamının çatışma alanları ve insan ilişkilerinde yaşadığı örselenmeler ile bağlantılıdır. Yani konuya buradan, insan ilişkileri (nesne ilişkiler) açısından bakmak gerekir." İnsan ilişkilerindeki arızaların ruhsal problemler yarattığı tezi son derece doğrudur, ama ego şişkinliği kapsamında saydığımız bütün bu arızalar, tıpkı diğer ruhsal arızalarda olduğu gibi nihai olarak kendini OGP'deki kısıtlılıkta ifade eder. Çünkü OGP öznesi, hastalıklı insan ilişkilerine mâruz kalsa da ego şişkinliğini ima eden belirtiler vermez. Bu nedenle OGP kısıtlılığı birçok ruhsal arızanın sonuçtaki ortak adresi olarak görünüyor ya da birçok ruhsal arıza, OGP'deki kısıtlılığa yol açmaktadır.

OGP ergenlikte hayata aktarılabilmiş olsaydı, sahih kendilik ile abartılmış kendilik arasındaki boşluk kapanır, abartılmış kendilik tasarımları, kendiliğin gerçek boyutlarında eritilir, gerçeklik algısının sınırlarına çekilirdi. O zaman özne abartıdan uzak, kendi gerçekçi değerlendirmesini mümkün kılabilirdi. Aynı zamanda özne, kendi gerçek güç ve yeteneklerini, kişiliğinin sağlıklı gelişimi yönünde

işin en başında kazanç hanesine yazabilirdi ve büyüklenmeci kendilik nedeniyle, boşu boşuna sürekli yanlış seçimlerle zaman kaybetmezdi.

4.ERGENLİK – SELFE YÖNELİK AGRESYON

Bazı ergenlerde kendi bedenlerine yönelik şiddetin sebeplerinden biri, o bedenin ergenin beklediği OGP hazzını üretememesidir. Hazzın eksiksiz tatminindeki yıkım, ergenlerin bir kısmında böyle bir sonuca yol açmaktadır. Ergenin, tatmin eksikliği nedeniyle son derece agresyon yüklü olması, çevresi ile çatışmalara yol açarken, bu agresyon ergenin kendisine de yönelir. Penislerini kesen şizofren hasta vakaları, orgazmik hazzın sıfıra yaklaşmasının yarattığı yoğun agresyonu göstermesi bakımından da değerlendirilebilir. Kaldı ki Irvin Yalom, "Varoluşçu Psikoterapi" adlı eserinde "Şizofren, hayatını hiçbir biçimde dolu dolu yaşamamıştır." derken, kitabımızda ima edildiği anlamda orgazmik hazda sıfıra yaklaşmışlığa, libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesinde çok ciddi tıkanmalara, bunun sonucunda ruhsal canlılığın, libidinal diriliğin sıfıra doğru kaymasına, kendisi açıkça söylemese de bir göndermede bulunmaktadır. Bütün bu ağır kayıpların ya ergenin kendisine ya da dış dünyaya yönelik agresyon üretmesi kaçınılmazdır.

Ergenin zaman zaman kendisine yönelik saldırgan tutumu, hazzı yaşamayı talep eden bedenini ahlaki kaygılarla sakatlama ve cezalandırma çabası olarak da okunabilir. Katı ahlakçılığın arkasında, yoğun suçluluk (ensest) ve kastrasyon kaygıları da vardır. Buradaki toplam sonuç: Ergen çileciliği…

5.ERGENLİK – UNUTKANLIK

Çocuklukta cinsellik üzerinde uygulanan güçlü bastırmalar sonucunda geleceğin yetişkini, daha o andan itibaren eksiksiz hazda kastrasyona uğrar. Cinsel bastırma, yaşanılanı unutmak ve özellikle libidinal kökenli ruhsal yatırımları unutmak anlamına geldiği için, çocukluk dönemi (Ödipal dönem ve öncesi) kolayca unutulur. Bizi asıl ilgilendiren, ergenlik boyunca daha zorlayıcı biçimde uygulanan cinsel bastırmaların, Ödipal ve öncesine ilişkin unutkanlığı aşırı biçimde güçlendirmesidir. Çünkü Ödipal dönemdeki ensest ima içeren arzular üzerine uygulanmış bastırmalar, ergenlikte çok daha şiddetli uygulanır. Şunu söyleyebiliriz: Ödipal dönemde, Ödipal ve öncesini unutmaya yönelik eğilim, ergenlikle birlikte çok daha güçlü hale gelir. Bu nedenle özne, kendi duygusal varlığının tarihsel bütünlüğünü yapılandırmada zorlukla karşılaşır; günceli ile geçmişi arasında köprü kuramaz. Ruhsallığının gelişim hattında, netleştirilmiş neden-sonuç ilişkileri kurma bakımından da böyle bir köprü kuramaz. Bireysel duygu tarihi, kopukluk ve boşluklardan oluşan bir yapıya dönüşür. Acaba insan hafızası, baskı yaratan bu ruhsal odaklar olmasaydı her şeyi hatırlar mıydı? Kişisel duygu tarihi bütünlüklü olarak yapılanabilir miydi? Çünkü Ödipal dönem ve öncesi, üretilmiş ensest suçluluğu ve üretilmiş kastrasyon dehşetlerinden kaçmak için unutuluyor. Ergenliğe gelindiğinde, eğer çocukluk geçmişinin bütün bu sakıncalı ve yüzleşilmesi çok zor anıları hatırlanıp da "kara büyü" bozulabilseydi, öznenin bastırılmış erotik talep ve arzuları, haz ve yoğunlukta hiçbir şey kaybetmemiş olarak açığa çıkardı ve özne bunların tatminine yönelmek zorunda kalırdı. Ama iş bu kadar kolay olamaz. Çünkü kaçınılmaz olarak, Ödipal dönemdekinden çok daha büyük bir haz ve tatmin alanının, yani OGP'nin kapısı yavaş yavaş açılırken, özne bu alanın haz fırtınalarını ruhsal ve bedensel olarak göğüslemede çok zorlanıp paniklere kapılacaktır; bu yüzden, OGP kapısı açılır gibi olduğu anda derhal kapatılır. Özne, böyle bir dehşeti bilinçdışı önsezisi ile algıladığı için, ilk çocukluk unutkanlığından destek alarak, ergenliğin güçlenmiş libidosunu, Ödipal dönemin erotik anılarını daha da bastırmaya, unutmaya harcayacaktır. OGP'nin yoğun haz fırtınası, bir bilinmezi ve her bilinmez gibi kontrolü yitirme kaygılarını gündeme getirir ve üstü örtük biçimde bir ölüm tehdidi ile, kastrasyon tehdidine bağlı olan öldürülmekte olmak dehşeti ile de özdeşleştirilir. O zaman özne, çocukluğunun erotik anılarını unutmak zorundadır. Burada unutma, sözüm ona OGP'nin hem yaşatacağı hem hatırlatacağı büyük travmalardan kaçmaya, özneyi korumaya hizmet etmektedir. Böylece Ödipal dönemde başlayan ve giderek güçlenen çocukluk unutkanlığı için yapılan yatırım, ergenliğe gelindiğinde OGP'nin sıkı biçimde kilit altında tutulması sonucunu yaratır.

Bastırmaların yarattığı ruhsal malzeme (hatırlanmayan ama unutulmayan kastrasyon travmalarının sonucu olarak açığa çıkan ruhsal türevler; nevrotik belirtiler), hafıza kayıtları üzerinden öznenin bilinçdışı nevrotik tarihini, yani nevrotik bilinçdışını yapılandırılır. Başka bir ifadeyle nevrotik bilinçdışı, hatırlama ve yüzleşme cesareti elimizden alındığı için yapılanır. Bu yüzden nevrotik bilinçdışının hafızadaki kayıtları, yani yabancılaşmış ya da nevrotik hafıza, öznenin sağlıklı ruhsallığının değil, çarpıtılmış ruhsallığının depolandığı yerdir. Sanki bilinçdışında, ruhsallığın sağlıklı boyutu iptal edilmiş gibidir. Kısacası nevrotik bilinçdışı, sakat ve tehditkâr bir kültürün sonucu olarak karşımıza çıkar. Nevrotik bilinçdışı, aslında öznenin kendisine yabancılaşmış hafızası ya da nevrotik hafızası, bir kültürün topyekûn hastalıklarının kayıt defteridir. O yüzden özneler bu anlamda sadece kültürlerinin hastalıklarını yansıtırlar.

Sağlıklı bir kültürün insanı için nasıl bir bilinçdışı düşünmek gerekir? En azından böyle toplumların insanlarında, bilinçdışı hem bu kadar ketum değildir, kendini çok kolay ifşa eder, ama en önemlisi artık ruhsal rahatsızlıkların ürediği bir odak olmaktan çıkar, bilinç alanı ile kurulacak sağlıklı iletişimin üretken merkezi olur. Çünkü böyle bir insanın hatırlanmayan geçmiş zaman kesitleri, bastırmaya mâruz kalmadıkları, sadece unutuldukları için asla çatışma odakları olarak yapılanmaz. Böyle bir insanın bilinçdışı, hatırlanabilir hafıza kayıtlarından biraz daha fazla bir hacimde yapılanırdı. Ama özneye ışık yılları kadar uzak olmazdı.

Algı-bilinç sistemi, aynı anda, sınırlı sayıda zihinsel, ruhsal malzemeyi işleyebilir. Geri kalanların çok büyük çoğunluğu, çoklu ruhsal malzemeyi işleme kapasitesinin sınırlılığından dolayı, algı-bilinç sistemine giremez. Bu yüzden bilinçdışı denilen alan, bir yanıyla da bastırmalar nedeniyle değil, algı-bilinç sisteminin bu sınırlı kapasitesi yüzünden yapılanır. OGP öznesinin bilinçdışı, bu ikinci şıkta belirtilen prensip üzerine inşa edilir, bastırmalar üzerinden değil.

6.OGP – KİŞİSEL TARİH

OGP, her seferinde kişisel tarihin emosyonel başlangıçlarına, onun libidinal füzyon köklerine, ilk aşk, kozmik bütünlük, okyanus derinliği ve kuşatıcılığı duygusu vb.ne yeniden yeniden bir geri dönüştür. Böylece öznenin güncel emosyonel boyutu ile orgazmın eksiksiz haz boyutu ve libidinal füzyon odağı, bütünleşme olanağı bulur. OGP'nin libidinal füzyon ekseninde özne, ilk kökene bağlıdır ve her seferinde ona geri döner, ama orgazmik haz boyutunda, ergenlikte açılan biyoljik, hormonal olanaklara bağlıdır. Böylece OGP, başlangıç ile günceli, bebek ile erişkini kendi yaşantı alanında bütünleştirir.

OGP, Ödipal'in ve ensestin dehşet odaklarından bağımsızlaşma ile sonuçlanmış bir aşamadır, bu yüzden ergenlikte başlayacak bir sürecin olanağı olması nedeniyle ensest ötesi (Ödipal ötesi) ve ensest dışıdır. Bu olanak, yani OGP'nin orgazm hazzı, ergenlikte hayata geçecek olan bu eksen**,** Ödipal döneme bir şey borçlu değildir. O, ergen fizyolojisinin ergene bir armağanıdır. Yeter ki Ödipal tutsaklıktan kurtarılmış olsun.

Burada ideal bir özneden, gelişim aşamalarında böyle dehşetlere mâruz kalmamış bir özneden söz ediyoruz. Oysa NN düzlemden gelerek OGP düzlemine geçiş, uzun zamana ihtiyaç gösteren sancılı bir süreçtir.

7.ERGEN FANTEZİLERİ

Bastırmaların yol açtığı eksiksiz orgazmdaki haz kaybını telafi girişimi olarak özne, ikame tatmin nesnelerinden ikame tatmin nesnelerine koşar ve arzunun ikame nesne çağrışımlarının sonsuz zincirini, fantezi düzleminde harekete geçirerek, ikame nesnelerden herhangi birinde kendi eksiğini tamamlama umuduna kapılır. Tam da bu noktada, Ödipal çocuk fantezileri ile ergen fantezilerindeki yoğunluğu kıyaslamamız ve aralarındaki farkın nedenlerini anlamamız gerekir. Ödipal çocuğun mâruz kaldığı seksüel haz kaybı, ergenin mâruz kaldığı seksüel haz kaybının yanında son derece önemsiz olduğu içindir ki ergenlik dönemi fantezileri, Ödipal döneme göre çok zengin, yoğun ve hareketlidir. Çünkü psişik yapıda kayıp miktarı ne kadar fazla ise, telafi edici fantezi üretimi de o kadar artacaktır.

XIII. BÖLÜM: ARZUNUN KAYIP NESNESİ

1.ARZUNUN KAYIP NESNESİ – DİNAMİKLER

1.Arzunun kayıp nesnesinin başlangıç kökleri, bebeklik ya da erken çocukluk dönemlerindeki gelişim aşamalarında mâruz kalınmış yoksunluklarla bağlantılıdır. Ama güncel hayatta hedefine varamamış amaçlarımız da arzunun kayıp nesnesininkine benzer ya da ondan köken alan yoksunluk duyguları ile bize kendini hissettirir.

Arzunun kayıp nesnesinin psişik temelini şöyle açıklayabiliriz: Ödipal öncesi küçük çocuğu, erken ve travmatik kastrasyonlar, ilk ilişki nesnesi olan anneden kopartmış olabilir. Anne ya yasak arzu nesnesi imasıyla (örneğin anne, emzirmenin yol açabileceği erotik bir tetiklenmeden tedirginlik duymuş olabilir) ya da başka zorunlu nedenlerle küçük çocuğun ruhsal gelişim süreçleri tamamlanacak şekilde, yani söz konusu dönemlerin sağlıklı ve doyumlu biçimde kapatılmasını mümkün kılacak yönde ilişkiye dâhil olamamıştır. İşte bu durumda anne, küçük çocuk için arzunun yasak veya özlem duyulan nesnesine dönüşür. Arzunun özlem duyulan ilk nesnesi olan anne, bu durumda artık arzunun kayıp nesnesidir. Bu yorumu biraz daha genişleterek şunları yazalım: Anne, çocuğun oral döneminde, sağlıklı libidinal füzyonun derinlikli ilişki nesnesi olamadığı ya da Ödipal dönemde, özellikle küçük erkek çocuk söz konusu olduğunda**,** örtük ensest imasıyla çocuğu ile arasına mesafe koyarak derinlikli sevgi ilişkilerinden uzak durduğu için arzunun kayıp nesnedir. Çocuk anneyle birlikte bir ömür boyu yaşasa da... Bu nedenle Ödipal dönemde bile, küçük çocukla, özellikle küçük erkek çocukla anne arasına giren mesafe, anneyi arzunun kayıp nesnesi konumuna yerleştirir. Öznenin yaşamında, bundan sonra, yasaklanan ya da ufkundan uzaklaştırılan her şey, örneğin gündelik hayatta elde edilmesi engellenmiş her şey, peşinde koştuğu ama erişemediği amaçlar, mevkiler gibi her şey, onun nezdinde bitmez tükenmez bir merak ve arzunun, ömür boyu süren arayışının konusu olur. Bundan sonrasında güncel hayatta öznenin ele geçireceği şeyler bile, ne yazık ki ilk kayıpları telafi edemeyen ve tatmin etmede eksik ikame nesneler konumunda kalacaktır. Öznenin ömür boyu süren susuzluğu, işte bu kapatılamayan boşluktan doğar.

Kitabın sözlük bölümünde, Freudyen çerçeve içinden arzunun kayıp nesnesinin, sadece anne memesi ile olan bağlantısı da açıklanmıştı. Freudyen yaklaşım bu bölümde tekrarlanmayacak. Ancak ne var ki arzunun kayıp nesnesini, sadece anne memesi yoksunluğuna bağlamak, konuyu dar bir çerçeveye yerleştirmek anlamına gelir. Bize göre, öznenin bebeklik ve erken çocukluk dönemlerinde talepkâr olup da tatmini engellenmiş en temel ihtiyaçları, yani sürekli olarak ihmal edilen çok temel gereksinimleri, arzunun ele geçirilemeyen kayıp nesnesine dönüşecektir. Ama yine de ağırlıklı olarak, yeterince tamamlanmamış libidinal füzyonun ve Ödipal dönemde uygulanan kastrasyonların, özetle bu eksenlere bağlı yaşanan toplam hayal kırıklıklarının, arzunun kayıp nesnesinin inşasında iki esas eksen olduklarını söyleyebiliriz.

Açıklamalarımıza şu yorumla devam edelim: Öznenin talepkâr olduğu ya da kışkırtılarak talepkâr hale getirildiği, ama ardından kendisine yasaklanan ya da ulaşılmaz kılınan her şey (gösterilen ama verilmeyen her şey), yasaklandığı ve ulaşılmaz kılındığı oranda, ilk kayıplardan da beslenerek, arzunun kayıp nesnesine dönüşür. Bu da arzunun kayıp nesnesinin, güncel yaşamda sürüp giden ikinci eksenidir. Yalnız bu sürecin ilk yasaklarla, Ödipal ve öncesinin –özellikle oral dönem- kastrasyonları ile işlediğini, güncel arzu nesnelerinin, ilk arzu nesnesinin ikameleri olduklarını, ondaki yoksunlukları yeniden gündeme taşıdıklarını tekrar hatırlayalım. Yani aslında, yasaklanmış ya da ulaşılmaz kılınmış güncel arzu nesneleri aracılığıyla, ilk nesneye duyulan arzu ve özlem kışkırtılmıştır. Bu nedenle, güncel yaşamda, öznenin kışkırtılarak talepkâr kılındığı arzuların, örneğin reklamlar üzerinden kışkırtılan arzuların, arzunun kayıp nesnesinin, yani birinci eksenin psişik dinamikleri ile alttan alta hep bilinçdışı bir bağı, onun tarafından tetiklenen bir bağı vardır. Çünkü reklam sektörü, arzunun kayıp nesnesi üzerinden piyasada egemenlik kurma oyununu çok iyi oynar

Bütün arzularımız, özlemlerimiz… Hepsinden arzunun kayıp nesnesi sorumludur.

Kişi, arzunun üretilmiş kayıp nesnesini aramak zorunda kaldıkça, tıpkı Siddartha gibi her şey olmak, her şey oluşun yolunda iç bütünlüğünü, varoluşunun anlamını, kısacası ruhsal yapısında yitirdiği neler

varsa bulmak zorundadır. Bu nedenle ta en başta yolunu şaşırmış, aslında yolu şaşırtılmış özne, hep kendini aramak zorundadır. Peki ama kişi, saklanmış ve asla bulunamayacak olanı arayıp durmakla nasıl kendi kendisi olabilir? Oysa arzunun kayıp nesnesini ilk kaynaklarında onaran OGP'nin arı duru aydınlık yolunda özne, kendisini, doğru seçimler üzerinden yapılandırabilecekti. Elbette o da bir hayat yaşayacak, onun da bir yaşam ve ilişkiler tarihi olacak, ama yanılgıları en alt düzeye inecekti. Arzu seraplarının peşinden koşmayacaktı. Çünkü OGP, otantik bir varoluşun kapısını eninde sonunda ona açacaktı. Şu nokta çok önemlidir: OGP'nin yitip giden haz boyutu, özneyi arzunun kayıp nesnesini aramaya iten en temel motivasyondur. Siddartha, yürüdüğü yolda uzunca bir süre gerçeği ararken, nevrotik insanların kendisine sunduğu rol modellerinin çıkmazlarında oyalanmıştı ya da nevrotik zihinlerin ürünü olan yaşam felsefelerinin yanıltıcı adreslerinde zaman kaybetmişti. Özetle diyebiliriz ki gerçek anlamda baskılardan arınarak özgürleşmek için, kastre insanların nevrozlarından doğan yanılgılarını defalarca denemenin hiçbir gereği yok.

Özne, OGP düzlemine geçebilmiş olsaydı, cinsel ve yaratıcı emosyonel süreçleri, yani kendi kendini üreten emosyonel akışkanlığı, kişiliğinin ruhsal rezervleri olarak gelişebilecekken, hayata aktarılması engellenmiş bu rezervler, artık özne için nevroz sebebidir. Oysa bu tehlikenin ilk sinyalleri, bizzat küçük çocuk tarafında verilir. Çünkü küçük çocuk, protest tavırlarıyla tüm kastrasyonlara bir tepki gösterir. Mâruz kaldığı kayıpları hayata geçirmek için direnir. Çocuğun protest tavırlarında bu alt metni iyi okumak gerekir. Ama ne yazık ki çocuk yaramazlığı olarak dikkate alınmayan ve derin nedenleri anlaşılmayan çocuksu protesto, bu yüzden asıl amacına varamamış olur. Sonuçta ergenlikte, cinsel arzular ve diğer temel eğilimler, geçmişte üzerlerine uygulanmış, güncelde ise şiddetleri daha da artmış baskıların yoğunlukları ile orantılı olarak, çeşitli ruhsal sıkıntı ve çatışmalarla belirti vermek üzere kümelenirler. Bu kümelenmelerin çatışma yüklü yoğunluğu, arzunun kayıp nesnesinin bitmez tükenmez aranışının toplam dinamik gücüdür. Arzunun kayıp nesnesine ilişkin bilinçdışı arayışların, özellikle gürültülü biçimde ergenlikte patlak vermesi, güçlü ergen libidosunun dışında başka neyle açıklanabilir ki! Son derece güçlenmiş ergen fantezilerini de arzunun kayıp nesnesinin bir yan ürünü olarak kaydetmek zorundayız.

2.Kayıp hazzın veya tam tatmine erişmesi engellenmiş hazzın, erotik gerilimi yüksek tutarak, arzunun sürekliliğinin devindirici gücü ve teminatı olduğu tezi savunuluyor. Psikanalitik anlayış bu yönde. Divan edebiyatının aşk anlayışı da bu tezi savunur. Aşkta sevgiliye kavuşmanın, arzunun gerilimini düşürerek aşkı tüketeceğine inanılır. Divan şairi sevgiliyi, kendisine aşkın gerilimini ve sürekli devinimini yaşatan aracı bir varlık olarak görür. Bu nedenle aşkta "vuslat" yani kavuşma, aşkı tüketeceği için makbul sayılmaz. Aslında durum şudur: NN öznenin nevrozlarla bulaşık arzu tatminleri, hem aşkı hem de nevrotik arzunun kendisini tüketir. Oysa üzerindeki baskıların kalktığı sağlıklı, gürbüz arzu, hayata geçtiğinde asla tükenmez ve daima kendi kendini besler. Divan edebiyatı ile ilgili bu ara nottan sonra devam edelim: Yani insan, kayıp hazzı hayatına aktarırsa, eyleminde yaşarsa, kendisini hayatın akışında dinamik kılan güç, itici gizil arzu tükeneceği için, arzularından boşalarak, aslında arzuları sıfırlanarak hayatın akışına etkin biçimde katılamaz. Ama aslında kayıp hazzın hayata aktarılamamasının, baskı mekanizmaları ile engellenmesinin nevrotik belirtilerin üretici kaynağı olduğu gerçeği de psikanalitik kuramda unutulur. Beri yandan kayıp hazzın, her zaman için bedende biyolojik ve psişik bir karşılığı olduğu, bu kaynaklardan beslendiği için tükenemeyeceği dikkatlerden kaçar. Hayata geçtiği zaman öznede varoluş güç ve azmini (nevrotik bir hırs anlamında değil) arttıracağı, çünkü yaşandıkça sağlam bir güç olarak yapılanacağı, varoluşun otantik kapısının sadece bu yolla açılabileceği akla gelmez. Özetle OGP öznesinde, arzunun kaynağı tükenmez. Ama OGP, nevrotik hırsları tüketir, hayatı güzelleştiren arzuları değil. Haz fazlasını (kayıp hazzı), bastırıldığı bilinçdışında muhafaza etmeye yönelik bu psikanalitik tezin arkasındaki zihniyetin, başka bir motivasyonu var mıdır? Herhalde yukarıda verdiğimiz yanıttan farklı olarak, OGP karşısında duyulan korku da arzunun kayıp nesnesinin asla ele geçirilmemesi gerektiği tezinin savunulmasında bir rol oynuyor olsa gerek. Çünkü özne, OGP'nin arkasındaki korku dağlarını aşamayacağı için, arzusunun bu kayıp nesnesini ele geçirmektense, asli arzusunun ikame nesneleri ile korkusuz, telaşsız oyalanmayı tercih edecektir. Bu gereksiz kaygılara karşı, kayıp hazzın tam kapasite yaşanmasının, aslında biyolojik zeminin periyotları ile güvence altına alındığını ve nevrozları ortadan kaldırarak, ruhsallığın

dinginliğini sağladığını bir kere daha hatırlatalım. Arzunun kayıp nesnesinin peşinde umutsuzca koşarken, öznenin nevrotik bir arzuya tutsak olduğunu bir kere daha belirtelim.

İnsanda biyolojik zemine dayanmayan hiçbir dürtü ve arzu var olamaz. Eğer bunlar hedef nesnelerinden uzaklaştırılıp ikame nesnelere kaydırılmışsa, artık, ikame nesnelerle hiçbir biçimde tatmin edilemeyen istek ve yönelimlere, dinmez susuzluklara yol açar. Ama asli arzuların yerine geçen bu ikame arzu ve yönelimler, ruhsallığa eklenmiş yeni dürtü kümelenmeleri değildir, asli olanların çarpıtılarak kılık değiştirmiş yetersiz ifadeleridir; sonuçta yeni olan bir şey yoktur, ama ruhsallıkta eksiltilmiş çok şey vardır. Arzunun ikame nesnelerde sürüp giden sonu gelmez zinciri, onu üreten kayıp haz odağı onarıldığında iptal edilir. Bu durumda, kışkırtılmış arzu, gerçek sınırlarına çekilirken, derin ve acılı özlemler sahneden çekilir. Saplantılı aşk ve tutku ilişkilerinin yerini, uğrunda emek ve zaman harcanan gerçek sevgiler alır. Çünkü OGP'deki kısıtlılık, eksiltilmiş bir libidinal yatırımın hem nedeni hem sonucu olması itibariyle, sevgi yatırımlarında da eksiklik anlamına gelir.

Kayıp haz, reel partnerle yaşananları ya da hayatın her alanında elde edilmiş olanları tatminsizlik hissi ile damgaladığında, özne telafiyi sanal ortamların aldatıcı tuzaklarında da arayacaktır. İnternet'te sunulan sanal ilişkisel dünyalar, bir olanağı değil, reel boyutta yaşanan ilişkisel iflası kanıtlar.

3.Güncel partnerle cinsel yakınlaşma, elbette ilk füzyon odağını (libidinal füzyonu), öte yandan öznenin eksiksiz orgazm kapasitesini kapsamalıdır. Ancak bu iki eksenin sentezidir ki özneyi cinselliğinin gerçekten yaşanan iklimine taşır. Libidinal füzyon, cinsel yakınlaşmada ve tabii orgazm anında özneyi bir bütünleşmede eritir. Libidinal füzyon, öznenin en özel, en mahrem dünyası ya da bir başka deyişle arzunun kayıp nesnesini ima eden, ama OGP'de artık ele geçirilmiş ruhsal bir alan olarak, siren çağrısının karşı konulmaz gücüne sahiptir. Güncel partnerden geliyormuş gibi algılanan, ama aslında öznenin derin ruhsal köklerinden yükselen ve özneyi kendi içinde kendi merkezine doğru çeken bu reddedilemez çağrı, üreme programından, yaptırım gücü çok yüksek bireyüstü bir odaktan gelir. Aynı zamanda libidinal füzyonun çekim gücü, erotizmde başlatıcı, baştan çıkarıcı en davetkâr odaktır. Onun eşliğindeki orgazmın, insanı, varlığının derinliklerinde eriten gücü buradan gelir. Bu nedenle OGP'nin garantörlüğü, güncel partneri, ikame nesne konumundan ilk arzu nesnesi (özgün nesne) konumuna yükseltir. Çünkü OGP düzleminde, arzu nesnesine eksiksiz libidinal bir yatırım yapılabildiği içindir ki, arzu nesnesi artık ikame nesne değildir, çünkü arzu ve hazda, bir "artık" (kayıp) söz konusu değildir ve özne, ilk arzu nesnesine tutsaklığı aşmıştır.

Arzu nesnesini ikame nesne konumuna indirgeyen, libidinal yatırımın eksik miktarıdır. Ara bir not olarak şunu da hemen kaydedelim: Aslında, ensest yasağı ile damgalanmış güncel kandaş nesneler de bilinçdışı kayıtlarda bile ikame nesne konumundadırlar. Libidinal yatırımdaki eksiklik nedeniyle, NNO'nun kaynağı olan libido, hep eksik libidinal yatırımlı ve bu nedenle arzuda susuzluğu dindiremeyen, arzuda sürekli gerilimi diri tutan -ki bir süre sonra bu gerilim de kesinlikle gündemden düşecektir- ama tabii arzuyu asla tatmin etmeyen, gerçekte ise, sahih anlamda ne kadar sevildikleri garanti edilemeyen arzu nesneleri üretir. Çünkü OGP'deki kısıtlılık, sevgi yatırımında da eksiklik demektir. Öznenin orgazm hazlarını eksik yaşaması, hayal kırıklıkları yaratacağı için, arzu nesnesinin bir zaman sonra, değerde erozyona uğraması bu temel gerçek nedeniyledir. Oysa OGP'nin, tatminde kayıpsız hazzına bağlı süblimasyonu, bir başka ifadeyle orijininde süblimasyon, arzu nesnesini değerli kılar. Çünkü OGP düzleminde söz konusu olan süblimasyon, nevrotik süblimasyon değil orijininde süblimasyondur. Bu nedenle çok makul sebepler gündeme gelmedikçe arzu nesnesinden geri çekilmez, cephe kaybetmez. Nevrotik süblimasyon, kaygan bir zeminde ilerlerken sürekli cephe değiştirecektir ya da cephe kaybedecektir. Bu nedenle Freud'un iddia ettiği gibi cinsel haz ve dürtülerin bastırılmasının süblimasyonun kökeni olduğuna dair tezi hiç inandırıcı değildir. Olsa olsa onun sözünü ettiği süblimasyon, OGP'ye bağlı orijininde süblimasyonun erozyona uğratılmış bir formudur ve hastalıklı özlem duyguları ile yüklüdür. Açıkçası istikrarlı bir süblimasyon değildir. Freudyen tezin savunduğu süblimasyon, yani nevrotik süblimasyon, cinsel bastırmaların ürettiği agresyonu sönümlendirmenin hizmetine de sokulmaktadır. Ama unutmayalım ki nevrotik süblimasyon, her zaman öznenin ruhsal dünyasında yeniden ayaklanacak nevrotik odaklar nedeniyle cephe kaybetme tehdidi altındadır, agresyonu sönümlendirmesi sürgit garanti edilemez. Şunu anlıyoruz: Nevrotik süblimasyon, nevrotik odakları geçici olarak yatıştırabiliyor.

Hastalıklı özlem duyguları, OGP'nin güvencesinde uzun bir zaman sonra ortadan kalkacaktır. Şu bakış açısı bize bir fikir verecektir: OGP, ilk füzyon odağını (anne- bebek- meme) her seferinde devindirip hayata geçirebildiği içindir ki, arzunun kayıp nesnesinin hayat boyu umutsuzca aranışını geçersiz kılar. OGP'nin, yaşandığı her anda libidinal füzyon odağını, öznenin eksiksiz orgazmında hayata taşıyabilmesi nedeniyle, arzunun kayıp nesnesinin ikame nesnelerden ikame nesnelere süren aranışı sona erer. Orgazmda ele geçirilen libidinal füzyonun özneye yaşattığı tatmin, bu arayışı sonlandırır**.** Bu sonuç, öznenin biyolojik zemininin güvencesi altındadır, yani her an oradalık ve el altındalık olanağı olarak… Ve bu anlamda OGP, yaşandığı her anda, duygusal tarihin yoğunlaşmış özetini ve ruhsallığın emosyonel bütünlüğünü hayata geçirebilmenin eşsiz olanağıdır.

2.ARZUNUN KAYIP NESNESİ – ELE GEÇİRME

Arzunun kayıp nesnesi, OGP'nin garantörlüğünde ele geçirildiğinde, beklentilerin, hazda ve sevgide tatmin umutlarının, meçhul bir gelecek zamanda mutlaka gerçekleşeceği yanılsaması sona erer. Tatminlerin, ikame nesneler üzerinden gerçekleştirilmesine yönelik fanteziler ortadan kalkar. Sanal bir gelecek kurgusu geçersizleştirilerek, arı duru bir aydınlıkta, anda varoluş olanaklı kılınır. Aydınlık olacağı sanılan karanlık bir gelecek fantezisi sona erer, elbette uzunca bir zamana yayılmak ve iyileşmenin çilelerine katlanmak koşuluyla.

3.ARZUNUN KAYIP NESNESİ - MERAK

Gizemli ve yasak kılınan her şey, arzunun kayıp nesnesine bir ima içerdiği için şiddetli bir merak konusudur. Yasaklanan alan, bir haz umudu ve beklentisi yaratır ve geçmişin kapatılmış, aslında bastırılmış ensestüel boyutuna da bir ima içermesi nedeniyle her yasak, arzunun kayıp nesnesinin kışkırtıcı gücünü devralır (ama eksiksiz tatmin sonucunu asla yaratmaz). Çünkü her merak her yeni ilgi, belki bilimsel araştırıcı meraklar da, arzunun kayıp nesnesinden belli bir libidinal uyarılma alarak işlediği için, bunların ruhsal süreçlerine eşlik eden heyecanlar, coşkular az çok erotik tetiklenmelerle seyreder.

Hatta bu tespitimizle bağlantılı olarak şu örneği de verebiliriz: Bir yandan flu görüntüler, öte yandan çizgileri hep eksik ve yarım bırakılmış resim örnekleri, yaşam öykümüzle bağlantılı olarak işleyen anlamlandırma süreçlerimizde, herhalde harekete geçen arzunun kayıp nesnesi tarafından bir anlam zeminine yerleştirilir. Burada arzunun kayıp nesnesinden şunu anlıyoruz: Hayata geçmemiş, ele geçirilememiş her şey anlamındaki özlem yüklü tasarımlarımızın kökeni olarak arzunun kayıp nesnesi…

Öte yandan sevdiğimiz varlıklara yönelik merak duygusu ya da derin kaygılar, ilk arzu nesnesinin kaybı ihtimali karşısında bilinçdışı düzeyde yaşanan kaygıdan da doğabilir. Özne sanabilir ki, arzunun kayıp nesnesi tarafından tetiklenerek merak alanı içine giren ve onu kendisine çeken her varlık, sanki böyle bir kaybı engelleyecek ya da yitirilmesi mümkün olanın niteliklerini kendisinde toplayacak ve ilk arzu nesnesini, kendisi aracılığıyla hayatın canlı nesnesi olarak güvence altına alacaktır. Aynı zamanda özne, bu yüzden de güncel hayatındaki bu yeni sevgi nesnesini kaybetmek istemez.

4.ARZUNUN KAYIP NESNESİ – ANNE FONKSİYONU

1.Hayatımızın umut vadeden önemli değişim ve dönüşüm aşamalarında, hatta en basitinden gidilen yeni bir yer bile söz konusu olduğunda, anaç kökenden almış olduğumuz sevgi, yaşanan bu yeni ruhsal sürece boşalarak, onu yepyeni umutlarla zenginleştirip doldurur. Böylece hayatımızı yenileme, tazelenmiş bir umutla bir tür yeniden doğuş olanağı sunar bize. Hatta özellikle çocukluğumuzda nekahat dönemlerinde bile yaşanan yenileştirici süreç, bu anaç kökene bağlıdır. Hastalık döneminde içe çekilen libido, iyileşme döneminde yeniden dış nesnelere bağlanarak dünyayı bizim için her an yepyenilik duyguları ile yükler. Yenilenen, yenilendiği için ilk günkü canlılığını kazanan libidinal yatırım potansiyeli, içimizi taze umutlarla doldururken, gerekli enerji libidinal füzyon köklerindeki rezervlerden çekilerek kullanır. Bu nedenle nekahat dönemlerinde özneye şifa veren,

onu dünyaya yeni gelmişlik duyguları ile yükleyen, anaç kökendir. Anaç köken, yani ilk füzyon köklerimiz, arzunun kayıp nesnesinin ima ettiği yeni umutlar söz konusu olduğunda, hayal kırıklıkları ve çatışmalarla geçmiş ve yaşam sevincimizi karartmış bir maziye sünger çekmek ister gibidir. Bu olanak, arzunun kayıp nesnesinin bir yanıyla onarıcı, destekleyici niteliğiyle ruhsal yapımıza sunduğu önemli ama geçici bir şifa fırsatı gibi görünüyor. Şunu söyleyelim: Bu balayı dönemi kısa bir süre sonra sona erecektir. Neden? Elbette bir süre sonra psişik sahneyi yeniden ele geçirmek üzere geri dönecek olan kastrasyonlar nedeniyle...

2.Bebek ya da çocuk, annenin gizli veya açık arzularından, kendi arzularını üretir, besler. Annenin çocuğu için beslediği asli arzular, yani annenin çocuk için peşinde olduğu bilinçdışı gündem, çocuğun bilinçdışı arzularındaki sürekliliği yapılandırır. Annenin arzuları, hedefleri ister doğru ister yanlış olsun, çocuğun hayat yolunda gideceği adresleri belirler. Sonraları yetişkin tarafından hatırlanmasa da bilinçdışından onu etkileyen anne arzusu, öznenin hayatındaki istikametin pusulasıdır. Görünmez kayıp bir alan, ama nedeni bilinmez biçimde özneyi sürükleyip götüren, sürekli aranan, peşinden koşulan bir hedef… Bu veçhesi ile arzunun kayıp nesnesi, öznenin ufkunda bir davetkâr olarak belirir. Annesinin (tabii çeşitli arızalar ya da erken kastrasyonlar nedeniyle yarıda kesilmemiş) libidinal füzyon kucağında beslenmiş, doyumlu yaşadığı bu füzyonu geride bırakmış bir bebeğin geleceğinde, arzunun kayıp nesnesi, onun adına güvenli bir yaşam projesi inşa eder. Daha doğrusu burada arzunun kayıp nesnesi, hastalıklı özlem duyguları ile üretilmiş bir hedef olmaktan çıkar, reel amaçlarla bağlantılı, hayatın gerçekleri ile ilgili sahih bir hedef haline gelir. Burada, hedefe erişen projede, arzunun kayıp nesnesi "kendinde imkân" olarak hayata geçmiş olur. Ama anne ile eksik yaşanmış libidinal füzyondan beslenmiş bir bebek için arzunun kayıp nesnesi, güvenli ruhsal bir geleceği inşa edemez. İşte tam da bu noktada arzunun kayıp nesnesi, sonu gelmez kısır döngüler halinde hep hedef değiştiren ama hiçbirinde tatmini mümkün kılamayan projeler üretir.

3. Öznenin bilinçdışı arketipi olarak, ideal karşı cins ebeveyn arketipi (bu arketipin ille de reel karşı cins ebeveynle örtüşmesi gerekmeyebilir), aynı zamanda ideal karşı cins formatını yaratırken, hayata aktarılmış OGP, öznenin arzu ve haz boyutunu yapılandırır. Bu iki alanın başarılı bir biçimde sentezi gerekir, yani öznede, karşı cins partnerde neleri araması gerektiğine dair bir farkındalığın yapılanması anlamında. Elbette gerçek anne babalar, karşı cins seçiminde bilinçdışı etkide bulunurlar, ama OGP'ye geçiş, öznenin karşı cins ebeveyn figürlerinden zaman içinde kopuşuyla gerçekleşir. Arzu boyutu, zaman içinde ve OGP eşliğinde bağımsız olarak yapılanan özne, geçmiş ebeveyn ilişkilerindeki hüsranlardan gelen ve karşı cinsle ilişkileri bilinçdışı tuzaklarla tatsızlaştıran ya da sağlıksız süreçlere aktaran davranış kalıplarını, uzunca bir zamana yayılsa da, kazandığı iç görü nedeniyle tatminkâr bir seviyede onarır. Sürecin başarısı, hep hastalıklı bir özlem nesnesi olarak algılanan kayıp arzu nesnesini, nevrotik duygusal bulaşıklıklarından arındırır.

5.ARZUNUN KAYIP NESNESİ - ÇEŞİTLİ GÖRÜNÜMLER

1.TATMİN EDİLMEYEN ARZU TALEP HANESİNE YAZILIR. Oradan rahatsız edici isteklerini sürdürür. Tatmin edilmeyen arzu, kendi gerçek nesnesi üzerinden tatmin arar, ama bu alan yasaklandığı için özne, bitmez tükenmez sembolik tatminlerde sonu gelmez arayışların yoluna çıkar.

Arzunun kayıp nesnesinden elbette kayıp haz, OGP'den yitip giden miktar sorumludur. Çünkü özne, asıl o alanda en büyük kayba ve ruhsal tahribata uğramıştır. Bu nedenle OGP'den yitip giden miktar, arzunun kayıp nesnesine de denk gelir ve ayrıca bu kayıp ya da bu kayıpları yaratmış olan kastrasyonlar, nevrozların veya ileri aşamalarda psikotik tabloların sorumlusudur. NN düzlemde çok az sayıdaki şanslı insan, bu kayıpları nevrotik süblimasyon yolu ile kısmen dengeleyebilir. Çünkü nevrotik süblimasyon zor yapılanan bir süreçtir. Bu nedenle herkesin harcı değildir. Geride kalan çok büyük bir kitle bu şansa erişemez. Tabii kaçınılmaz olarak anhedoniye mâruz kalacaklardır. Ne var ki nevrotik süblimasyon, onu mümkün kılmış insanlar için bile kesin şifa anlamına hiç gelmez ve öznenin eriştiği noktada cephe kaybetmesine her zaman açıktır ve hep de böyle olur zaten.

2.Hayvanlar için arzunun kayıp nesnesi, onu ele geçirme arzusu ne kadar mümkün ya da talep edilmekte? Kendi tamlıkları içinde neyi arayabilirler, buna niye gerek duysunlar ki! Çünkü gelişim süreçlerini hayvansı içgüdüleri ile o kadar arızasız yaşıyorlar ki! Arzunun kayıp nesnesinin peşinde olmamız, ruhsal bütünleşmemizi bir türlü gerçekleştiremeyip, bölük pörçük oluşumuz, OGP imkânlarını yitirmemize neden olan zorla üretilmiş ensest ve kastrasyon dehşetlerinden (Ödipal dönem ve öncesine ait olanlar…) kaçışımızla ilgilidir. Kendisinden kaçtığımız bastırılmış ensest talep, aslında kışkırtılarak yoğunlaştırılmış ensest talep, arzunun kayıp nesnesi mevkiine yükseltilen ikame nesne ve hedefler yaratır. Bu koşuda kışkırtılmış ensestüel talebi gerçekleştirme peşinde koşuyoruz, ama onun sembolik ikamelerine ulaşıyoruz. İnsanın arzuda susuzluğu, susuz kalmış bir çöl yolcusu gibi bir türlü dinmiyor. Bakış açımıza örnek metin olarak, A. Hamdi Tanpınar'ın "Abdullah Efendi'nin Rüyaları" adlı eseri önerilebilir. (Tanpınar 1996)

Bir yanılgıya düşmemek için şu noktanın üzerinde önemle durmak gerekir: Arzunun tatmin edilemezliği, nesnenin ikame varlık oluşundan değil, OGP'nin kilit altında oluşundandır. Bu ifadenin anlamı şudur: Eğer OGP hayata geçebilirse, özne için güncel arzu nesnesi, artık ikame bir nesne olmaktan çıkar, arzunun tam da kendisine denk gelen nesnesi olur. Yani OGP bizi, hayvansı kendilik bütünlüğümüze olabildiğince yaklaştırır: Bulduğunu, arzusunun denkliği içinde yaşamanın iç huzuru…

3.Eksiksiz tatmin sağlanamadığında hazzın asli hedef nesnesi, hazzın ve arzunun özlem nesnesi olur. Sonrasında arzunun, her seferinde ikame nesne ile bir imkânsızlık olarak, bu olanaksız tatmini araması, onun sanal varlığında avuntu bulmaya çalışması, öznenin asli hüznüdür. Bu nedenle hüzün, arzunun kayıp nesnesine yönelik üstü örtük özlemdir. Bu görüşümüzü desteklemek için Ahmet Haşim'in şiirlerini incelemek çok aydınlatıcı ipuçları verebilir. Onun özellikle, "O Belde", "Merdiven" (Haşim 1933: 107, 30) ve diğer şiirleri hep arzunun özlem ve hüzünle aranan o kayıp nesnesine bir ithaftır. Özellikle aşk şiirlerinin çoğu hep arzunun kayıp nesnesinin sonu gelmez aranışlarını anlatır.

Günlük hayatın insan ilişkilerindeki doyumsuzluklarımız da arzunun kayıp nesnesininkine benzer, onun yaşattıklarını andıran dinmez bir özlem yaratır ya da bize arzunun kayıp nesnesinin yaşattığı acıları hatırlatır; çünkü arzunun kayıp nesnesinin doyumsuzluklarından doğup gelirler… Zaten insan ilişkilerimizin çökmesi, bu ilişkilerimizin muhataplarından almak istediğimiz teminatın boşa çıkması ile ilgilidir. Güncel ilişkilerimizin bizde yarattığı doyumsuzlukların nedeni, muhataplarımızın, tanımını net yapamadığımız arzumuzun kayıp nesnesi ile bir türlü denkleşememesidir. Kaç kişi ilk büyük aşkının bile kendisine tam bir tatmin verdiğini söyleyebilir ki! Çünkü ilk aşkımız her zaman ikinci aşkımızdır, yani ilk nesneden sonraki ikinci aşkımız… Ancak özne ilk aşkını hatırlamadığı için ikinci aşkını ilk aşkı sanır. Bu nedenle ilk aşkımız (ikinci aşkımız), asli olan ilk aşkın yerine geçemez. Elbette bu tespit, kastrasyonlar üzerinden libidinal köklerinin dirimsel potansiyelleri ile bağları önemli ölçüde koparılmış normal nevrotik kesim için geçerlidir. Oysa OGP düzleminde özne, arzusu ile nesnesi arasındaki denklikte pek de yanılmaz.

Arzunun kayıp nesnesi, bazen de, fantezilerimizin güvenli sanılan limanı olarak, katlanılmaz güncel acılardan kaçıp sığındığımız adrestir.

4.Kastrasyonlarla gasp edilen her varoluşsal potansiyel, kayıplara uğramamış bütünsel bir varlık tasarımını, bütünsel bir ikiz tasarımını yapılandırır. Aynı zamanda arzunun kayıp nesnesinin olanaklarının kendisinde bütünleştiği, ama şu halimize oranla bize erişilmez bir uzaklıkta tasarladığımız ikizimiz... Bizden gasp edilenlerle inşa edilmiş asli özlem nesnesi tasarımımız… Öznenin açık ya da üstü örtük bir taleple peşinde olduğu özlem nesnesi, trajik gerçekliğimiz… Bu nedenle ikizlik fantezisi, ikiziyle bütünleşme talebi bir füzyon, bir yapışma talebidir, gerçekte ise orijininde varlığın öznede bütünleşememesinin bir ifadesidir. Çünkü ruh ikizi talebi, özerkleşilememişliği, sağlıksız ya da eksik yaşandığı için geride özlem artıkları bırakması nedeniyle aşılamamış libidinal füzyonu ve sonraki ruhsal gelişim aşamalarındaki arızaları, örselenmeleri ve nihayet öznenin kendisinde bütünleştirmek istediği eksik kalmış boyutları ima eder. Kastrasyonlarla, nevrozlarla tamlığından eksiltilmiş özne, hiç kimsede kendisini tamamlayacak öteki yarısını bulamayacaktır. Çünkü öznede eksiltilmiş olanın, kendisinin dışında, yani dış dünyada hiçbir karşılığı yoktur.

Kastrasyonlar ve nevrozlar tam olarak çözüme ulaştırılamadıkça, özne bütünlüğüne kavuşamayacak, acılı özlemi sona ermeyecektir.

İkizlik talebinin bizi ulaştıracağı şu düşünceleri de ileri sürebiliriz: Kastrasyonlarla, daha doğrusu kastrasyon tehditleriyle ruhsal potansiyelin eksiltilmesi, öznede, hemcins nesneler üzerinden özdeşleşme süreçlerini başlatır. Özne kendisinde eksiltilmiş olanı, eksiksizliğinden kuşku duymadığı ötekinden ve tabii ilkel bir akıl yürütme üzerinden, bir yanıyla da boyun eğerek kendisine transfer etmek ister. Küçük çocukların hemcins ebeveyni özdeşim nesnesi mevkiine yükseltme nedeni budur. Buradan küçük çocuğun feci şekilde kastre edildiğini ve bu yüzden hemcins ebeveyni zorunlu özdeşim nesnesi olarak seçtiğini anlıyoruz. Ayrıca kastrasyon tehdidiyle hemcins ebeveyne bağımlı hale gelen küçük çocuğun, yakın çevresinde daha özgürce seçimler yapabileceği başka özdeşleşme örneklerinin yolu kapatılmıştır. Aslında küçük çocuk, özdeşim süreçlerini zevkli bir öğrenme süreci olarak değil tehditlerin gölgesinde deneyimler. Kısacası adını doğru koyarsak, bu tür özdeşim süreçlerini, bir tür Stockholm sendromu olarak değerlendirebiliriz. Ancak hemcins ebeveyn de geçmişte kastrasyonlara mâruz kalmış olması nedeniyle eksik bir özdeşim nesnesidir. Özne (küçük çocuk) bu gerçeği bilmese de hemcins ebeveynle özdeşleşmeyi görünürde kıvançla, ama bir yanıyla da korkularla yüklü olarak yaşamış olsa da, hemcins ebeveynin eksik özdeşim nesnesi olduğu, öznenin orgazm hazlarının genel tatsızlığında kolayca test edilir.

Öte yandan hemcins arkadaş seçimleri de bir yanıyla ikizlik talepleri üzerinden yürür. Yani öznenin erotik tatmin ve hazlarında kaçınılmaz kayıpların bulunması, bilinçdışı olarak hazda eksiksiz kendi ikiz hemcinsini araması sonucunu getirebilecektir (özdeşleşme nesnesi olarak). Bilinçdışı olarak ikizini bulma talebiyle seçilen ötekinde, bu eksikliğin asla olmayacağına dair yine bilinçdışı bir ön kabul mevcuttur. Ergenlerin idol hemcins nesne seçimlerinde gizliden gizliye bu süreç işler. Ama bu tür özdeşleşmeler, bir erotik ima içermeleri nedeniyle hemcins ikiz seçimleri, bir yanıyla örtük erotik tetiklenmelerle seyreder. Çünkü ötekiyle özdeşleşme, ötekine belli bir libidinal yatırımı gerektirir.

Ayrıca şu görüşü de ileri sürebiliriz: Bazı durumlarda eşcinsel nesne seçimleri, ikizini bulma talebi olarak, öznenin kendisinde eksiltilmiş olanı, öbürünün varsayılan üstün olanakları üzerinden bilinçdışı bir tamamlama ve onarma girişimidir. Elbette asli hedefe erişememeye yazgılı olarak… Ancak aynı eksen, heteroseksüalitenin saklı eşcinsel boyutunun tetiklemeleri üzerinden veya kısmî eşcinsleşme kapasitesi olarak NN düzlemin heteroseksüel yapılanmasını inşa edebilirken, yine aynı eksen, heteroseksüalitedeki geçici ve kısmî, ama eşcinsel eksende ise sürekli eşcinsel nesne seçimlerinin kapısını açar.

5.İkame nesneler arama anlamında arzunun kayıp nesnesi, öznenin özerkleşme programının sekteye uğradığının kanıtıdır. Özerk insan, arzunun kayıp nesnesinin özlem duygularına tutsak değildir, ama uğrunda emek ve zaman harcanmış gerçek sevgi nesnelerinin özlemini duyar. Gerçekten yaşanmış ilişkilerin, arzu ve tatminde bütünleşilmiş ilişki nesnelerinin, özneyi sevgide derinleştiren özlemlerini yaşar. OGP, ilişkilerde kayıpsız bir libidinal yatırımı mümkün kıldığı için, özne gerek aşk ilişkilerinde gerekse öteki nesne (insan) ilişkilerinde, sahih sevgi yatırımlarının, kendi yaşam öyküsünü sahih kılan teminatı altındadır.

6.Arzunun kayıp nesnesinin göstergelerinden biri, nesnelere sahip olma çılgınlığı olarak düşünülebilir. Daha çok nesneye sahip olma hırsı, arzunun kayıp nesnesini ele geçirme şeklindeki bir başka sembolik ifadeye dönüşebilir. İster oral dönem tatminsizliğinden köken alan açgözlülük olsun, ister anal dönem (istifçilik, eli sıkılık) ya da Ödipal dönem tatminsizliklerinin yol açtığı başka psişik tablolar şeklinde olsun, bütün bunlarda, yani arzunun kayıp nesnesini ele geçirmenin tüm sembolik ifadelerinde, OGP'deki kısıtlılık devrede demektir. Oysa OGP, arzunun kayıp nesnesinin ele geçirilişine denk düşer. Çünkü onarılmış kişisel gelişim aşamalarının ya da uzunca bir zamanda kendisinin onardığı kişisel gelişim aşamalarının bir program olarak tamamlanmasıyla psişik sahnede yer alır. O zaman, cinsel ilişkide umulan orgazm ile ulaşılan orgazm örtüşür ve arayış, dış dünyada sürüp giden her anlamdaki bitmez tükenmez arayışlar dâhil olmak üzere arayış, biter.

7.Arzunun kayıp nesnesi, ele geçirildiği anda da geride bırakılarak terk edilir, yani hastalıklı duygularla yüklü bir özlem nesnesi anlamında geride bırakılır. Bile bile bir yanılsamayı sürdürmeye neden gerek olsun ki! Buna rağmen, kendisinden bağımsızlaşılarak geride bırakılan libidinal füzyon, yani her daim hastalıklı özlemlerin adresi olarak eksik yaşanmış, ama OGP düzlemine geçildiği için onarılmış libidinal füzyon, ergenliğin eksiksiz orgazmında (OGP) sağlıklı iki bileşenden biri olarak varlığını sürdürür. Çünkü geride bırakılmış ve kendisinden bağımsızlaşılmış libidinal füzyon, OGP cinsel ilişkiye aktarıldığında, sürece katılmak üzere öznenin elinin altındadır ve bu olanak onun temel bir ekseni olarak, OGP'yi mümkün kılmanın güvencesidir. Bu iki bileşen -libidinal füzyon ve orgazm yoğunluğu- sürece katılmadan, OGP'nin varlığından zaten söz edilemez.

Arzunun kayıp nesnesi, OGP'de el altında olduğu içindir ki, OGP, arzunun kayıp nesnesinin ele geçirilişinin ve gündelik yaşamda onun tuzaklarına artık düşmemenin garantörüdür. Ancak zaman zaman eski ruhsal haritanın, eski nevrotik odakların tetiklenerek aktifleşebileceğini, özneye hayalet krizler yaşatabileceğini yine de belirtelim. Bu yüzden her seferinde, OGP düzlemine yerleşmenin uzun bir zamanı gerektirdiğini ifade ediyoruz. Burada, duygusal, füzyonel odağı, ilk aşkın bu duygusal boyutunu, yani libidinal füzyonu ve ergenliğin hayata aktarılması gereken orgazmik tam haz boyutunu arzunun kayıp nesnesi olarak kabul ediyoruz.

OGP, arzunun sonsuz zincirini iptal eder. Talep, gerekli olanın sınırlarına çekilir ve iç barışı ve dinginliği güvence altına alır. Buna rağmen güncel yaşamın bizi uğraşmaya zorladığı problemleri ve onlardan bize yönelen yansımaları, bunların gerilimlerini ve yol açtığı huzursuzluk ve kaygıları iptal edemez. O, ancak iç kaleyi tanzim eder. OGP düzleminde hiçbir özne, güncel yaşamın sorunlarından muaf değildir, ama bu sorunları daha tolere edici esnek bir ruhsal yapıya sahiptir.

NN düzlemde kalındıkça, arzunun kayıp nesnesinin ele geçirilişi imkânsızdır. Oysa OGP, bu imkânsızlığı aşmanın biyolojik ve psişik zeminine sahiptir. Çünkü OGP'nin bedende ve ruhsal yapıda bir dayanak noktası vardır. Ruhsal ve bedensel yapıyı kendi kendisiyle doyumlu kılmanın teminatına sahiptir. Bu nedenle öznenin hayatına kalıcı olarak yerleşir. Fantezilerden alınmış desteklerle ayakta durması gerekmez. Yani altı boş değildir.

NN düzlemde öznenin, arzunun kayıp nesnesinin ürettiği fantezilerin aldatıcı boşluğunda nasıl bir oyunu sürdürmeye tutsak olduğunu, herhalde A. H. Tanpınar'ın şu dizelerinden daha iyi ifade edemezdik:

GÜLLER VE KADEHLER
Varsın başucunda gezinsin dursun,
Zalim iğvaları bir susuzluğun…
Bütün pınarlardan içsen ne çıkar?
Hep aynı boşluğu bize tekrarlar,
Dövülmüş altından veya mücevher,
Birbirine benzer bütün kadehler… (Tanpınar 1961: 48)

Libidinal füzyon, yaşantısal bir deneyim olarak açık bir farkındalıkla bilinç alanına gelmedikçe, özne tarafından adı konularak anlaşılır kılınmadıkça, arzunun kayıp nesnesi geride bırakılamaz, insanı sürekli arayışlara mâruz bırakan basıncı ortadan kaldırılamaz. OGP düzlemine geçildiğinde ise onun iki bileşeninden biri olan libidinal füzyon, hayata doğabildiği için arzunun kayıp nesnesinin sözü edilen tansiyonu çok büyük ölçüde düşer. Ancak OGP öznesi bile libidinal füzyonun, hatırlanmayan ama unutulmayan kayıtlarını, tam hatırlama ile farkındalık alanına getirebildiğinde, arzunun kayıp nesnesinin oyunu o zaman tam anlamıyla bozulur. Anne-bebek ilişkisinin aşk yüklü tek karesinin bile hatırlanması, oyunu bozmaya yeterlidir. Ama oral dönemin (libidinal füzyon döneminin) bu kadar net hatırlanması imkânsız denecek kadar zordur.

Burada aslında ne söylemiş olduk? Arzunun kayıp nesnesinin mutlak olarak ele geçirilişinin hemen hemen imkânsıza denk geldiğini ama imkânsız olmadığını, eğer OGP hayata aktarılabilirse büyük ölçüde mümkün olabileceğini söylemiş olduk…

8.Normal nevrotik öznenin, arzusunun kayıp nesnesini ararken yakalandığı bir tuzak da şudur: NN özne, bir türlü ele geçmez arzu nesnesi nedeni ile sonu gelmez arayışlarının tercümesi olarak şöyle düşünür: "Bin bir çeşit yol, yaşam yolum olabilirdi. Ama ne yazık ki tek seçim yapmam gerekir. O zaman seçemediklerimle neler kaybediyorum? Belki aslında o seçemediklerimin içinden bir tanesi, bana hayatımın en anlamlı ve en doyumlu boyutunu sunacaktı. Dolayısıyla seçmediklerimden veya seçemediklerimden dolayı yitirdiklerim söz konusu." Ama bu kaygı, arzunun kayıp nesnesinin, bir talep olarak, seçilmeyenlere kopyalanması değil midir? O seçmediklerimin bir kısmını da seçebilmiş olsaydım, bu sefer seçilmemiş olan öbürleri benim özlem nesnelerim olmayacak mıydı? Burada eksiklik hissi, seçemediklerimden kaynaklanmaz, olsa olsa merkezi noktamda benim eksikliğimi gösterir. Ortaya çıkan bu sonuç da hayata geçemeyen OGP'nin (eksiksiz orgazm tatmininin) çeşitli talepler kılığında yaptığı yansımalardan başka bir şey değildir.

Bu nedenle öznenin en mükemmeli ele geçirmek için başvurduğu tüm girişimler, asla hedefine varmaz bir türlü. En mükemmele erişme girişimleri, hiçbir zaman en mükemmele denk gelmez bir türlü. Arzusunun susuzluğu ile gerçekte ele geçirilmiş olanın arasındaki makas açıklığı, bir yandan hayal kırıklığı yaratırken, öbür yandan özneyi yeni arayışlara iten bir motor işlevi görür. Bu nedenle derin aşkla bağlanılmış partner, bir süre sonra arzunun kayıp nesnesine denk gelemezliği içinde algılanırken, bu büyük aşk artık yıkılma sürecine girmiş de olur. Övülerek göklere çıkarılan yıldırım aşkların büyük çoğunluğu, bu çökme tehdidi ile bir süre sonra karşılaşacaktır. Ayrıca yıldırım aşklarının ortaya çıkışında, arzunun kayıp nesnesinin gizil kanallardan yürüyerek kendi diktesini kabul ettiren gücü çok fazladır; her iki özne de bu yıldırım aşkının, aralarındaki ilişkide ortak bir tarihe asla gönderme içermediği gerçeğini bir türlü göremezler. Ne yazık ki iş bununla bitmiyor, meslek seçimlerimizden arkadaş seçimlerimize, oradan gündelik hayatın tüm arayışlarına kadar her alanda bir süre sonra yüz yüze geleceğimiz can sıkıntısının, bıkkınlığın sebebi, arzunun kayıp nesnesi ile ele geçirilmiş olanın arasında sürekli var olan bu örtüşmezliktir.

Can sıkıntısı, aynı zamanda kendisini üreten eksiklik ve tamamlanmamışlık hisleri ile de bağlantılıdır. Çünkü OGP, özne tarafından hiç deneyimlenmediği için, onun kaybının yol açtığı eksiklik ve tamamlanmamışlık hislerinin kökeni, özne için her zaman meçhuldür, özne ruhundaki bu garabete, yani eksiklik hislerinin nedenlerine teşhis koyamaz, ama yaşadığı ruhsal süreci can sıkıntısı olarak deneyimler.

Oysa arzunun kayıp nesnesi ya da kayıp haz, OGP düzleminde artık hazzın ele geçirilmiş kayıp boyutudur. Burada varoluşun anlamsızlığı sona erer.

Herman Hesse'nin yapıtı "Siddartha" hep bu arayışın (varoluşun anlamının), arayıp da bulduklarını bırakarak, seçimlerin sürekli değişken yolunda kendini, kendi bütünlüğünü arayışın çileli öyküsü değil midir?

Seçeneklerde bocalamak, bütünleşmemiş insanda etkinlik gösterir. Yoksa seçmek de seçmemek de bütünlüklü insanda pek o kadar önemli değildir. Çünkü o, gereksinimin gerçeklik boyutu ile arzunun kayıp nesnesinin sanal yapısı arasındaki farkı görür.

9.Arzuların peşinden sürüklenmek, arzunun ikame nesnelerinde oyalanmak, arzunun kayıp nesnesini gizlemenin ve onunla gerçek tatmini gündemden düşürmenin en emin ve en iyi yoludur. Çünkü özne, arzunun kayıp nesnesini ararken gerçekte onu bulmayı istemez de. Onun ele geçirilmesinden inanılmayacak ölçüde korkar aslında. Hani hayatının eşsiz sevgilisini bulup, ona bir türlü açılamayan, bundan korkan insanın durumu bir nebze olsun bu çelişkiye örnek olabilir. Arzunun kayıp nesnesi, Ödipal alanın üretilmiş ensest suçluluğu ve üretilmiş kastrasyon dehşetinin ve önceki kastrasyonların sondajı sonucunda ele geçirilecektir. İşte özne bu ürkütücü sondaj çalışmasından elbette kaçacaktır. Arzunun kayıp nesnesi son derece ürkütücü yanılsamalar ve yapılandırılmış sanal korkuların bir sonucu olarak inşa edilir, yine bu nedenle özne tarafından, ele geçirilmesi talep edilmez.

10. Arzunun kayıp nesnesinin ele geçirilemezliği nedeniyle, öznenin mâruz kaldığı "olmakta eksiklik", OGP anında ele geçirilir. Çünkü insan, geçmişte eksik bırakıldığı için değil, gelecekteki potansiyeli (OGP) açığa çıkamadığı için "olmakta eksik"tir.

11.OGP, öznel bir deneyim olarak tam ve eksiksiz deneyimlendiği hissiyatı ile hayata geçirilemezse, bu sefer fantezilerin özneyi arzuda tamamlamaya yönelik sonsuz zinciri harekete geçer. O zaman kayıp haz, ikame arzu nesnelerine ilişkin fantezilerini, öznenin ya yakın veya uzak geçmişinden veya yine bu geçmiş odaklardan köken alsa da, tasarımsal bir gelecekten üretecektir, ama hiçbir şekilde öznenin sahih yaşam zemininden üretemeyecektir. Çünkü öznenin böyle bir sahih yaşam zemini yoktur. Bu nedenle, öznenin öznel deneyimi, kendi spontan yönelimsel tatminine, başka bir ifadeyle orijininde varlığın arzuda sahih tatminine erişememiştir ve yaşam hakkından mahrum edilen OGP, sahih bir varoluş imkânından özneyi yoksun bırakarak bunun bedelini ödetir.

12. Kayıp haz (OGP kısıtlılığı ya da arzunun kayıp nesnesi)

a) İnsanların genel mutsuzluklarından sorumludur.

b) Selfin kendini gerçekleştirememiş olmasının ve ona yabancılığın sebebidir.

c) Sahihliğin kaybından sorumludur.

d) Bu patolojik ruhsallık, "mış gibilikler"le, personalarla maskelenerek insanlar arası ilişkilere bariyerler kurar.

e) Bunların sonucunda can sıkıntısı kişinin hayatına egemen olur.

f) Bitmez tükenmez hırslar, bu ruhsal arızanın yarattığı vakumdan, o vakumu kapatmak için ürer.

g) Ağır tablolarda libidinal enerjiyi emip tüketir (bazı durumlarda, çocuk-karşı cins ebeveyn ilişkisi, aynı ev mekânında on yıllarca sürmekte ise).

h) Öznede genel bir yetersizlik hissinin, daha doğrusu derinlere işlemiş yetersizlik duygularının ana eksenlerinden biridir.

Kayıp hazzın neden olduğu arızalara, daha önce ifade ettiğimiz öbür eksiklik belirtileri de ilave edilerek yukarıdaki liste uzatılabilir.

6.OGP – KAYIP HAZ

1.Kayıp hazzın daha da bastırılıp sesi soluğu çıkmaz hale getirilmesi, yani bedenden ve psişeden boşaltılması, OGP'den bütünüyle vazgeçmek, libido potansiyelini iyice bastırmak demektir. Şu notu önemle düşelim: Aslında kayıp haz psişeden boşaltılamaz, yerinden milim kımıldamaz, sadece varlığı hissedilmez. Freud'un tezinde, dürtünün tam doyumlu hazza dönüşmesi bastırma nedeniyle engellenince, bu haz fazlası, yani hazzın yaşanamayan kısmı acılı semptomlara yol açıyor, özneyi algı-bilinç sisteminde açıkça yaşanan, nevrotik sıkıntılara mâruz bırakıyor. Bu teze göre semptom bilinçte acı, ama bilinçdışında tatmin olarak yaşanıyor. Yani, nevrotik belirtiler bilinçte acı olarak yaşansa da bilinçdışı kendi alanında hazzı mümkün kılmış oluyor. Çünkü nevrotik semptom, bir boşalma yolu olarak bilinçdışını gerilimden kısmen kurtardığı için, süreç bilinçdışında haz tatmini yerine geçiyor. Ama özne, NNO'yu tatsızlık olarak yaşarmış, bu durum tabii bilinçdışı alanda önem taşımıyor. Freudyen tez bu çok önemli tespiti yapıyor. İyi de özne hangi üst yasa gereği bu çelişkileri yaşamaya tutsak edilir? Öznenin bilinç alanında bunca acıyı yaşaması niye? Yanıt belli: Zevk fazlası (kayıp haz) ya da tortul zevkin ta kendisi, yani bilinçdışında hazzın saklı tutulan kısmı. Ama bütün bu tespitleri yapan Freud, kayıp hazzın hayata geçmesine, hedef olarak tam doyumlu cinselliğin peşinde olmaya da temelde karşıdır. Çünkü o, uygarlığın gelişmesini cinselliğin bastırılması ile ilişkilendiriyordu. İnsanların bastırılan cinsellikleri nedeniyle mâruz kaldıkları nevrozları pek umursamıyordu. Oysa migren ağrılarından tutun da diğer pek çok psikosomatik belirtiler, belki hepsi değil ama pek çoğu, hep bastırılan cinselliğin sonucudur. Nietzsche'nin yoğun migren ağrıları başka nasıl açıklanabilir ki! Peki, özne bunca acıları ne diye yaşasın ki? Bir kültüre neden böyle bir bedel ödensin ki? Nevrozun aslında bilinçdışı alanda tam, belki de kısmî bir tatmini bile gerçekleştirmesinin asla mümkün olamayacağını biz belirtmiş olalım. Çünkü nevrozun acıları, nevrozu ortadan kaldıramıyor. Kırılan kemik iyileşiyor ama nevroz iyileşmiyor. Büyük olasılıkla, nevrozun bilinçdışında kısmî bir tatmin yarattığı tezi, Freud'un ünlü bastırma tezini meşrulaştırmak için bir aldatma yemidir. Burada, Frud'un, nevrozları muhafaza etme pahasına, uygarlığı ayakta tutmaya yönelik muhafazakâr ve nafile çabasını görebiliriz.

2. Dil öncesi duyum ve algıların, doğrudan algıların dirimselliğini, bunların elektrikli canlılığını, taptazeliğini, pırıltılı ve ışıltılı yaşantılarını, hazlarının kendi coşkusallığında eksiksiz yaşanışını, dil öncesi çocuğunun dile, sözcüklere sığmayan ve bunlara bağlanmamış ama anadile geçildiğinde anadil tarafından kastre edilerek, anestezik bir etkiyle uyuşturulacak olan haz ve duygu akışlarını, varoluş kıvancını, yetişkin psişesi kaldıramaz. Tıpkı bunun gibi, yetişkin bir bedenin yaşaması gereken OGP yoğunluğuna, yetişkinin bedeni ve psişesi de kapalıdır ve onun haz yoğunluğunu kaldıramaz. Çünkü OGP, libidinal füzyona bağlı ekseninde, dil öncesi çocuğunun dirimsel ruhsal içerikleriyle ilintilidir, öte yandan ergenlikte açığa çıkması gereken yoğun orgazm hazzı, yetişkin bedeni ve ruhsallığının şu aşamada kaldıramayacağı kadar zorlayıcıdır. Bu nedenle OGP'ye açılma süreci çok zorlu aşamalardan geçecektir. OGP'ye açılma sürecini şu iki ana eksene bağlayabiliriz: Yetişkinin OGP'ye açılması, önce dil öncesi emosyonel dirimsellikle paralel gitmeli ya da o alanla belli bir teması kapsamalıdır; ikinci olarak eksiksiz orgazmı mümkün kılmalıdır. Yoksa bu iki eksenden birinin aksaması, öbürünün de aksaması sonucunu yaratacaktır.

Şu hususları bir kere daha iyi anlamamız gerekiyor: Evet OGP, libidinal füzyona bağlı ekseninde, dil öncesi çocuğunun dirimsel ruhsal içerikleriyle ilintilidir. Ama yetişkinin bedeni ve ruhsallığı, id'den çıkacak bu capcanlı, bebeksi-çocuksu duygulanım ve dürtü akışlarını (bunların capcanlı seviye yüksekliğini) kaldıramaz. Ayrıca yoğun orgazm hazzı yetişkin bedeni ve ruhsallığı için son derece zorlayıcıdır. Burada, yeri gelmişken, insanda libidinal füzyonla birlikte adeta kayıtlı bir imkân olarak beliren bu potansiyeller için şunu belirtmek gerekir: İnsan türünde her doğan yeni bebekle birlikte, libidinal füzyonun bağrında taş devri bebeğinin yeniden dünyaya geldiğini, bunun insana özgü ve hayata aktarılması gereken verili bir donanım olduğu, ama bastırıldığı için hayatın dışına sürgün edildiği tezini ileri sürebiliriz. Bu yüzden özne, bu ilk asli olanaklarına ondan ürkecek kadar yabancılaşmıştır.

Yukarıda dil öncesi bebeği için tanımlanan ruhsal süreçler, aslında çok az sayıdaki mistiklerin ruhsal dünyalarında kısmî olarak ele geçirilir. Dil öncesi bu yaşantıların yetişkin bir öznede kısmen açığa çıktığı durumlar, benliğin dağılma tehlikesi ve paniği (psikoz tehdidi sanılması) olarak algılanacaktır. İşte OGP, libidinal füzyona bağlı odağı bakımından, yani açığa çıkaracağı libidinal füzyon emosyonları bakımından, öznedeki bu yersiz ve sanal korkuların da nedenidir. Özne kendisinin psikotik tehlike altında olduğunu sanacaktır.

Psikanalitik anlayış, "tortul zevk"i, yani "kayıp hazzı" olduğu ve bastırıldığı yerde saklı tutmak gerektiği gibi bir anlayışı savunuyor. Aslında ondan korkuyor. Bu nedenle benliğin taşması, dağılması korkusu üzerinden ve özneyi bu sanal tehlikeden korumak amacıyla, sonsuz sanılan bu hazzın frenlenmesi gerektiği düşünülüyor. Ama kayıp hazzın kendi geniş tatmin alanı içinde, psikolojik ve biyolojik limitleri olduğu düşünülmüyor. Yani hazda tam tatmin limitinin "Tam da bu, daha fazlası olamaz." diyeceğimiz nokta olduğu görülmüyor.

Kısacası, kayıp hazzın açığa çıkması, önyargı ve ön kabuller nedeniyle akli denge bakımından bir tehdit olarak algılanıyor. Aslında akıl ve ruh sağlığı için tehlikeli olan, kayıp hazzın baskı altında saklı tutulduğu yerde sürekli kalmasındadır. Yani korku şu: OGP insanı çıldırtır. Doğrudur, hazdan çıldırtır(!) Aynı zamanda OGP, haz boyutunun yoğunluğu bakımından özneyi ağlatan bir derinlikte de yaşanır, insanı ağlatan bir derinliğin içinden algılanır. İnsanoğlu bu hazzı yaşama kapasitesinde ise bu haz, ona niye çok görülür ki!

3.Şu düşünce daha önce dile getirilmişti: "Tatmin edilmeyen arzu talep hanesine yazılır." Devam edersek şunları yazabiliriz: Tatminsiz kalan arzu, bir ucundan akrabası olduğu OGP hazlarındaki kayıpları hatırlatarak, OGP'nin ikame taleplerine dönüşür. Tatmin edilmeyen arzu sürekli talep halinde kalarak, asla ele geçemeyecek ama hep ele geçirilmek istenen OGP'nin sembolik ikamelerine dönüşür. Aranan, görünürde talep edilen şey, yani ikameler değil, OGP'dir. Bu çıkmazdan dolayı tatmini asla mümkün olamayan arzu, sürekli ikame taleplerin doğduğu kaynaktır.

4.Kayıp hazza ne olur ve kayıp haz nelere dönüşür? Bireyin yaşam öyküsünde eksiksiz hazza engel olan travmalar ne ise, kayıp haz, onları dile getiren semptomlara tercüme edilir ve öznenin nevrozu

bu semptomlarla yapılanır. Normal nevrotik kesimin en sağlıklı bireyi bile, derecesi değişmek koşuluyla böyle bir tabloya mâruz kalmaktan kurtulamaz. Bu konunun detayları, Freud'un bütün eserinde ve takipçilerinin çalışmalarında çok detaylı olarak anlatılmıştır.

5.Yetişkin özne yitik haz ya da yitik potansiyellerini, ötekinin varlığı aracılığıyla, kendisine aktararak ele geçiremez. Bu mantık ilkel, çocuksu bir mantıktır, ilkel toplumların büyücülük uygulamalarının bir kısmının da temel mantığıdır. Aslında çocukluk döneminde hayata geçememiş primat projesi ve eşcinsleşme süreçlerinin, hayata geçmek isteyen ısrarlı taleplerinin yetişkin öznede devam eden mirasıdır. Küçük çocuğun bu asli gündemi hayata geçemediği için, geride böyle bir artık talep bırakır ve yetişkin öznenin hayatına bir ömür boyu sürmek üzere taşınır. Ötekinden bir şeyleri transfer ederek kendi eksikliğini tamamlama şeklindeki süreğen özdeşleşme talebinin nedenlerini, primat projesi ve eşcinsleşme süreçlerinin hayata geçemeyişine bağlayabiliriz. Örneğin ilkel bir insan, bir kimsenin vücudunun parçalarını yemekle, onu kendisinin bir parçası yapmakla, o adamın özelliklerine de sahip olmuş olur. Öldürülenin niteliklerinin kendisine aktarılabileceği şeklindeki bu akıl dışı mantıkta, sözünü ettiğimiz böyle bir özdeşleşme taleplerinin de örtük imaları mevcuttur. Bu konuya ilişkin pek çok örnek Freud'un "Totem ve Tabu" adlı eserinde bulunuyor (Freud 1971: 120)… Yetişkin özne, hangi yolu izlerse izlesin yitik haz ya da yitik potansiyeller, ötekinin varlığı aracılığıyla ve onun sayesinde kendisine bahşedilecek değildir. Bizim gerçekte yaşayabildiğimiz hazlar, kayıp hazdan kurtarılabilmiş sınırlı bir potansiyeldir. Partnerimizle ilişkimizde yaşantılaştırabileceğimiz hazlar, bize tahsis edilmiş miktar kadarıyla algı-bilinç sistemimizde elbette yaşanır, ama kastrasyonların elinden ne kadarı kurtarılabilmişse o kadarı. Partnerimizi ne kadar seversek sevelim, sevgimizin bu gücü, hazzın yitik alanını hayata aktaramaz. Çünkü ruhsal dünyamızın bu kilit altındaki alanı, her anlamda bize ve umutsuz çağrımıza direnir, hazzın sadece, bilincin tanımasına izin verdiği miktarını serbest bırakır. Bu nedenle en ateşli (görünen) aşkların bile başında, tatminde eksikliğin tatsızlığı nöbet tutar. Aşk ilişkilerinin bir süre sonra tadını tuzunu kaçıran ve çiftleri birbirine düşüren ve sonunda ilişkileri çökerten temel arıza budur.

6.OGP'nin yitik miktarından bir bölümü, -eğer başarılabilirse- az sayıdaki şanslı kişilerde nevrotik süblimasyonu yapılandırmak için geri döner. Ama reel orgazm kapasitesine, gizil OGP'nin orgazmik haz boyutuna denk ikameler olarak değil. Düşüncemizi biraz daha açalım: OGP'nin kendisi, bileşenindeki iki ana eksen (libidinal füzyon ve eksiksiz orgazm hazzı) nedeniyle, yaşantısal kalite olarak zaten kendiliğinden süblimasyondur, yani orijininde süblimasyonu içerir, çünkü onun libidinal füzyon ekseni, kökeninde anne-bebek aşkı ve sevgisinin varlığına, bir yandan annenin bebeği, bir yandan bebeğin de bir yansıma tepki olarak anneyi idealleştirmesine dayanır. Yani OGP, bileşenindeki libidinal füzyon ekseninden dolayı süblime bir yaşantıdır. Nevrotik süblimasyonda hayata aktarılmak üzere aranan, zaten libidinal füzyonda inşa edilmiş ve hafızanın derinliklerinde unutulmuş orijininde süblimasyondur, amaç da ondan bir şeyleri geri kazanmaktır. Burada orijininde süblimasyon, bütünsel olarak geri kazanılamaz, çünkü kastrasyonlar tarafından üzeri örtülmüştür. Hal böyle olunca yarım bir süreç olarak geri kazanılan nevrotik süblimasyon, eksiksiz orgazm hazzını aktif kılamayacaktır. Proje tam da bu nedenle yarım kaldığı için, NN öznenin süblimasyon süreçleri, tüm genişliği ile hayata akamaz. Ayrıca kayıp haz, her öznede nevrotik süblimasyonu üretmek üzere geri dönmez. Keşke böyle olabilseydi. Freud'un kendisi de defalarca analizdeki öznede, süblimasyonu, bizim ifademizle nevrotik süblimasyonu yapılandırmanın imkânsız denecek derecede zor olduğunu söylemiştir. Evet, keşke kayıp haz, her öznede nevrotik süblimasyon süreçleri yaratmak için bile olsa geri dönebilseydi. Ama gerçekte OGP'deki kısıtlılık nedeniyle mâruz kalınan kayıp haz (tortul haz, haz fazlası), çok yüksek oranda, nevrozdan psikoza kadar uzanan geniş bir yelpazeye yerleşmek, hastalık belirtileri yaratmak üzere geri döner. Bu son ifade bizzat Freud tarafından defalarca dile getirilmiştir. Şöyle de ifade edebiliriz: Hazzın kaderi, genitalin kederidir. Hazzın kaybolup giden kısmı, haz eksikliğinin sıkıntılarını çeşitli derecelerde deneyimleyen genital alanlar yaratır.

Yasakları kaldırın… O zaman her eylem kendi doğal haz sürecinde yaşanır. Haz çarpıtılmadan, kendisi olarak yaşantılanıp deneyimlenir ve bastırılmışlığından dolayı azgınlaşıp hastalık üretmez.

7.Haz fazlasının (kayıp haz, tortul haz) her cinsel ilişkide tatmin edilerek psişik yapıdan tasfiye edilmesi ve neden olduğu tansiyonun düşürülmesi gerekir. Yani her seferinde psişede birikim yaratmamak üzere bu boşalma mekanizması, düzenli işleyebilme kabiliyetinde olmalıdır, daha doğrusu her an, öteki ile cinsel bir ilişkinin kurulması şartı ille de gerekmeden işlerliği aktif konumda olmalıdır. Ancak bu sonuç sadece OGP ile elde edilir, o da eski zihin haritasına bağlı yanlış ihbarlardan, uzun bir zamanı gerektirse de giderek kurtulmak koşuluyla. Yani özne, nevrotik geçmişinin cinsellikle ilgili ketleyici önyargılarından, yanlış koşullanmalarından, edinilmiş yanlış bilgilerinden de kurtulmalıdır. Çünkü bunlar her geri dönüş ve hatırlanışlarında, öznenin sağlıklı inşa edilmekte olan cinselliğini, ürettikleri sanal korkularla sabote eder. Gerçi kazanılmış OGP, tüm bu engellere rağmen yolunda ilerler ama yanlış bilgilerden, yanlış ihbarlardan kurtulmak öznenin yolunu kısaltır. Yoksa NNO ile erişilecek haz tatminleri, olduğu yerde tıkalı kalan haz fazlasını asla tahliye edemez, NNO'nun yapıp edeceği çok cüzi bir tasfiyedir. Bu cüzi tasfiye zaten nevroz üretmeye yeterlidir.

Birçok örnekte, orgazmdaki haz tıkanması, bilinçdışı güçlerin yol açtığı şiddetli bastırma engeli nedeniyle ortaya çıkar. O zaman geçmişe dönerek detayları ile hatırlamak koşuluyla haz tıkanıklığı, yolu açılıp bir süreç olarak yeniden işletilmeli ve bu sürecin, eğer engellenmemiş olsaydı kendisini ifade edeceği orgazm deneyimine fırsat tanınmalıdır. Yapılandırılan bu orgazm deneyimi, sürecin tıkanıklığını çözerek onu yeniden işler hale getirir.

OGP'yi yaşamayan insan, cinsel yakınlaşmalarında aşırı tahrik olup haz yaşayabilir, ama orgazmı hiçbir zaman bu yoğun tahrikle uyumlu bir tat, yani OGP'deki dopdolu tadı vermez. Bu tıpkı çok lezzetli bir lokmanın ağızda tüm tadı alınmış olmasına rağmen yutulamamasına benzer. İnsanın aklı hep o yarıda kesilmiş ve tamamlanmamış hazda kalır. Aslında olay lokma benzetmesine indirgenecek basitlikte de değildir. NNO'da özne tamamlanmamış, eksik, çeyrek kalan hazzın tatsızlığını yaşarken, cinsel eylemi (orgazm anlamında) gerçekleştirmenin ya da gerçekleştirmemenin aynı olduğu ara yerde kalır. O zaman özne şöyle diyecektir: "Bu muymuş?"

Öte yandan eksiksiz orgazm hazzını üretmede sonuç alamayan yoga seksi ve benzeri tekniklerde de, insanı NNO'nun tatsız yaşanmasından korumak için orgazm önerilmez ama bu açıkça söylenmez. Oysa ruhun tüm çatışma ve gerilimlerini boşaltıp onu arındıran OGP, tam anlamıyla psişik yapının topraklama hattıdır. Bu boşalım kanalından mahrum kalınca psişik yapının üstüne tüm nevrotik belirtiler ve çatışmalar yığılmaya başlar. Tabii NNO da, insanı, sözünü ettiğimiz çatışmalardan koruma güvencesini veremez.

8.Diyonizos çılgınlıkları, aslında haz boyutunda tam kapasite tatmine erişemeyen bastırılmış OGP'nin, ruhsal derinliklerden basınç yapan enerjisinin, adeta manik bir periyodu olarak görünüyor. Ama Diyonizos çılgınlıkları, belki de NNO'dan belli bir oranda daha tatmin edici olsa gerek. Yine de manik ve diğer seksüel taşkınlıklar, örneğin Diyonizos çılgınlıkları vb. hazda tamamlanma hedefine (OGP) ulaşamayacak ve dağılıp gidecek biçimde bütünleşmemeye mahkûm organizasyonsuz süreçlerdir.

Bakış açımızı destekleyici nitelikte olmak üzere Freud'un "Totem ve Tabu" adlı eserinden bir bölüm almak yararlı olacak:

"… Fakat bu yastan sonra, bütün içgüdülerin zincirlerinin kırılması, bunların istenildiği gibi tatmin edilmesine müsaade edilmesi demek olan büyük bir şölen neşesi geliyor. Burada bayramın niteliğini açıkça görürüz.

Bayram bir yasağın resmi olarak çiğnenmesine müsaade eder veya onu gerektirir. Bayramlara has olan coşkun hareketleri, herkes bir bayram hali alsın gibi bir emir ile yapmıyor. Bayramın özündedir coşkunluk hali. Bayram havası, diğer hallerde yasak olan şeylerden kurtulma ile meydana gelir." (Freud 1971: 202, 203)

Yukarıdaki alıntıda şu ifadelere dikkat edelim: "Bütün içgüdülerin zincirlerinin kırılması, bunların istenildiği gibi tatmin edilmesine müsaade edilmesi demek olan büyük bir şölen" ve "Bayram bir yasağın resmi olarak çiğnenmesine müsaade eder veya onu gerektirir." Bu ifadelerin toplamında şölen süreçlerinde cinsel içgüdülerin serbestçe yaşanması anlamı zaten kendiliğinden görülüyor. Ne var ki "Totem ve Tabu"da sözü edilen bu toplumlar, zaten kuşatıcı ensest yasakları ile çevrili bir hayat yaşamaktadırlar ve modern ataerkil kültürlerin insanlarının mâruz kaldığı bastırmalardan ve bu

bastırmaların ürettiği nevrozlardan muaf değillerdir. Bu nedenle ilkel toplumların, cinsel içgüdüleri de serbest bırakan şölenleri, aradıkları kayıp hazzı onlara geri getirmeyecektir. Çünkü hiçbir şölen kastrasyon kompleksinin bireyin bilinçdışında yarattığı tutsaklığı iptal edemez, daha doğrusu kastrasyon bariyeri, açma kapama musluğu gibi çalışmaz, hele sonuna kadar hiç açılmaz. Belki bu şölenlerde ya da orji törenlerinde, yitik haz NN düzlemde yaygın olarak kısıtlı yaşanana oranla biraz daha fazla yaşanabilir. Ama öyle görünüyor ki, yaşam, rutin akışına geri döndüğünde, bastırmalar ve kastrasyonların ürettiği haz tıkanıklıkları yeniden geri gelecektir. Kısacası bayramlarla seyranlarla, yitirilmiş olanlar geri alınamayacaktır. Eğer orji etkinlikleri, kastre öznenin aşırı coşkulu ve karşı konulamazmış gibi görünen arzularının bir ifadesi olarak ortaya çıkıyorsa, OGP, bu altı boş gereksinimleri iptal eder, özgün olanın hayata aktarılışı, taklitlerini iptal ettiği için. İlkel toplumlara özgü orji ya da benzeri uygulamalar, örtük anlamlarını tercüme ettiğimiz zaman bize neler söyleyebilir? Bütün bu uygulamalar, ilkel toplumların bilinçdışı bir güdülenme ile kayıp hazzı, yani OGP'nin kastrasyonlarda yitip giden miktarını geri alma çabası olarak görülebilir. Ancak ilkellerin kaybedileni geri almak için başvurdukları yollar, asla yitirilmiş olanı geri getiremez. Şölenler veya orji törenleri, kastrasyon bariyerleri nedeniyle kısıtlanmış hazzı açığa çıkaramaz; çünkü bu engel ancak analizle aşılabilir, eğer aşılabilirse.

" Freud'tan Lacan'a Psikanaliz" adlı kitaptan bazı bölümleri aşağıya alıyorum:

"Mitler" demişti Freud, "ensest özlemini dışa vuran simgesel tatminlerdir. Yoksa bir olayın ortak hatırası değildirler."

Şunu da ekleyelim:

"Bu mitler bir düzensizlik arzusunun ya da düzen karşıtı bir arzunun sürekli ifadeleridir. Ve eğer şölenler alışılmış toplumsal yasanın karşısında yer alıyorsa, bu, eskiden bir kez böyle yerleştiği için değil, asla başka türlü olmadıkları ve olamayacakları içindir." (Lévi Strauss) sf (Tura 1996: 170)

Yukarıdaki alıntılardan hareketle şu sonuçlara varabiliriz: Mitler dönemi insanları bile, bilinçdışı bir önsezi ile yitik eksiksiz hazzın, ensest yasağı ve suçluluğu duygusu ile kastrasyonların baskısı altında olduğunu biliyorlardı, ama onu geri almanın yolu olarak başvurdukları uygulamaların sonuç veremeyeceğini göremiyorlardı. Bu kitabın bazı bölümlerinde ensest ilişkilerin yitik hazzı geri almanın yolu olamayacağını belirtmiştik. Görüşümüzün bu örneklerle de teyit edilmiş olduğunu bir kere daha belirtelim. Mitler dönemi insanlarının bu girişimleri, OGP'deki kısıtlılığı bilinçdışı bir çaba ile aşma arzusundan doğsa da elbette sonuç vermeyecekti. Eğer sonuç verseydi, kayıp haz açığa çıkabilmiş olsaydı, bu haz yeniden kapanmazdı ve orji törenleri de tekrarlanmazdı.

Görüşümüze uygun olarak Nasrettin Hoca'dan bir fıkrayı aktarmanın sanki tam sırası: Nasrettin Hoca karanlık bir gecede, parmağındaki yüzüğü evinin bahçesinde kaybeder. Ama yüzüğü evinin odasında aramaya başlar. Karısı da ona ne aradığını sorar ve Hoca durumu anlattığında, karısı tekrar ona yüzüğü neden bahçede aramadığını sorar. Hoca yanıt olarak bahçenin karanlık, oysa odanın aydınlık olduğunu söyler.

Kaybedilen her neyse kesinlikle kaybedildiği yerde aranmalıdır. Kolayımıza gelse de yanlış adres, asla yitirilmiş olanın bulanacağı yer değildir.

9.Ödipal örgütlenme seviyesinde olanlarda OGP kısıtlılığını yapılandıran, kastrasyon dehşeti ve ensest suçluluğu imasıdır; ama aynı zamanda Ödipal komplekslerin ve kastrasyon dehşetlerinin bastırılmış ama aşılamamış olmasıdır. Ödipal örgütlenme seviyesine gelemeyenlerde ise OGP'deki kısıtlılığın sebebi, ilk füzyondan başlayan ve aşama aşama diğer ruhsal gelişim basamaklarında mâruz kalınmış çok hasarlı erken kastrasyonlardır. Bu mantık doğrultusunda görülür ki, Ödipal örgütlenme seviyesinde olanların OGP'deki kısıtlılığı aşma şansları daha yüksektir.

OGP'deki kısıtlılık, sadece cinsel ilişkide orgazm hazzının eksik yaşanması gibi bir arızanın değil, süreğen bir bastırmanın belirtisi olarak geniş çaplı ruhsal bir ketlenmenin de kanıtıdır. Önemli olan, ruhsal yapının ifade kanallarının OGP'yi mümkün kılacak şekilde açık olmasıdır. Çünkü OGP'nin açıklığı emosyonel kanalların açıklığını gösterir. Yoksa konu OGP'nin eylemde ne sıklıkla yaşandığı ile ilgili bir skor konusu değildir. Kaldı ki hormonal yapı onun ne sıklıkta yaşanacağına ilişkin ayarlamayı gerçekleştirir. Burada şuna dikkat edelim: Nevrotik öznede zaman zaman emosyonel kanalların

açıklığı, OGP'nin açıklığını kanıtlamaz ya da nevrotik özne, çoğu kez nevrotik emosyonlarını dile getirecektir. Çünkü onda, kanalları açık olan nevrotik emosyonelliktir.

10. Birçok erkeğin, "orgazmın (NNO) bitim anından itibaren penislerine el sürüldüğünde acı duydukları" söylenir. Eğer doğruysa, bu durum, sanki peniste gasp edilmiş OGP'nin tersten tercümesi de olabilir. Yani bu acı, ortalama özne nezdindeki dayanılmaz hazzı, erişilmez hazzı sanki saklıyor. Öte yandan şöyle bir deney de bize benzer yönde bir kanıt sunacaktır: Ereksiyon halindeki penisin baş kısım alanının kaygan bir avuçla okşanması, haz algısı bakımından katlanılmazdır. Sanki kastre OGP orada saklanır. Sanki penis, eksiksiz hazda hakkı verilmemiş, hakkı gasp edilmiş bir organdır. Sanıldığı gibi bastırılmış eksiksiz haz oradan boşalmamıştır, bedeni terk etmemiştir. Lacan'ın dediği gibi Jouissence bedenden tahliye edilmemiştir (Leader 1997: 146, 147). Bu bakımdan penis ucunun hazda dayanılmaz hassasiyeti, saklı OGP'ye ait neler söylemektedir? Bunun iyi tercüme edilmesi gerekir. Ancak tanımladığımız uygulamaya girişmek, yolu tersten yürüyerek kayıp hazzı elbette geri getirmeyecektir. Bu problemin çözümü psişenin kastrasyon dehşeti ve ensest suçluluğu saçmalıklarından boşaltılmasına bağlıdır. Bu örnek, NNO ile OGP arasındaki farkı bir nebze olsun sezdirmek için verilmiştir, sözü edilen uygulamanın OGP olanaklarını açığa çıkarması mümkün değildir.

11. Eğer bir eril özne şunları söylüyorsa, bu ifadeyi de aynı kayıp hanesine bir kanıt olarak kaydetmek gerekmez mi: "Orgazm anında, kendimi, derinliklerine gömülmemek, dibine batmamak için yüzeyinde çırpındığım bir denizin üstündeymişim gibi hissediyorum." Bu ifade OGP korkusuna ve onun psişik yapıdaki saklı ve tehlikeli sanılan fırtınalı haz potansiyeline denk gelmiyor mu? OGP'nin bilinmez, kestirilemez haz fırtınasına yakalanmaktansa, bunun yerine tanıdık ama şiddetli fiziksel bir acıyı (bilinen fiziksel acı) yaşamak bile, özne için daha tercih edilir bir durumdur. Çünkü fiziksel acının, en azından kastrasyon dehşetiyle, öldürülmekte olmak dehşetiyle, ensest arzunun açık farkındalığının dehşetiyle, heteroseksüalitenin saklı eşcinsel boyutunun dehşeti ile bir ilgisi yoktur. Çünkü saydığımız bu dehşet halleri OGP'yi bastırmanın hizmetinde, üretilmiş baskılar olarak kullanılmıştı, şimdi ise yol tersten yürünürken elbette saklandıkları yerlerden çıkacaklardır. Yani gerçek bedensel acılar bu sayılan dehşetleri ima etmez, bilinen, dünyalı acılardır, öbürleri gibi dünya ötesi sanılan uğursuz bir tehdit iması içermez. OGP'nin dünya ötesi sanılan uğursuz bir tehdit iması içermesi, çok ağır tablolarda psikotik uğursuz bir dünyayı da –bilinenin dışında bir dünyayı- psikotik bir gerçeklik olarak yapılandırmaz mı? Bu nedenle özne ilk elde, OGP hazzını bilinçdışı bir tepki olarak çok rahat gözden çıkarabilecektir. OGP'yi elde etmek hariç, her kahramanlığı göze alabilecektir. Aslında orgazmın her türlüsünün ürkütücü (sanılan) ruhsal içeriklerinden dolayı, sadece OGP'den vazgeçilmez, normal nevrotik çerçevenin sağlıklı orgazmı bile kolayca gözden çıkarılabilir, bundan bile kolayca vazgeçilebilir.

OGP'de gasp edilen, normal nevrotik heteroseksüelliğin orgazmik haz boyutundan da gasp edilir. Onu, eksik bir inşa halinde yarı yolda bırakır. Gasp edilenin geri alınamayışı, bunun zorluğu, ilerleyen yıllarla birlikte hazda tatminlerin giderek tatsızlaşması, öznede, elbette orgazm hazzından bir vazgeçişe, bıkkınlığa yol açabilecektir.

Aslında bütün bu bıkkınlıkların ve vazgeçişlerin özneyi hazda nasıl bir çıkmaza sürüklediği inanılmaz boyutlara varabilmektedir: OGP'deki kısıtlılık, pek çok örnekte orgazmik hazzın kapasite düşüklüğü bakımından hayvan cinselliğinin sınırlı haz boyutlarına gerileme izlenimi vermektedir. Hayvanın ruhsal dünyasının spektrum alanı ile uyumlu olan orgazmik hazdaki bu düşük kapasitesi bir sorun değilken, insan söz konusu olduğunda, onun zengin ruhsal dünyası ile örtüşmediği için ciddi bir problemdir.

7.OGP – SÜBLİMASYON

1.Freudyen tez, insanda toplumsal tabular nedeniyle bastırılan cinsel hazların ve bastırılan cinsel enerjinin (serbest kalmaları tehlikeli sanıldığı için bastırılan) kişinin yaşam öyküsüne bağlı kişisel takılma noktaları ile açıklanabilen nevrotik belirtiler ürettiğini savunur. Nevrotik belirtilerden öznenin kendisini koruyabilmesi için bastırılan cinsel enerjilerin toplum nezdinde makbul etkinlik ve amaçlara yönlendirilerek, daha doğrusu süblimasyona uğratılarak yararlı kullanımlara sunulmasını önerir. Ama

bu görüşten, kaçınılmaz olarak şöyle bir sonuç çıkıyor: Yani cinsel enerji, zararlı veya tehlikeli -zaten bastırılmalarının nedeni de bu yanlış inanç ve ön kabullerdir- ama kökü ona bağlı süblimasyon (yüceltme) yararlı. Bu mantığın kabulü gerçekten çok zor... Kaldığımız yerden devam edelim. Cinsel enerjilerin bu şekilde, toplum nezdinde makbul etkinlik ve amaçlara yönlendirilerek yararlı kullanımlara sunulmasına süblimasyon (yüceltme) adı verilir. Uygarlığın ancak süblimasyon yolu ile var olacağı öne sürülür. Oysa cinsellikleri bastırılmamış insanların yaratacağı bir uygarlığın nasıl bir uygarlık olacağı sorusunun da hiçbir yanıtı verilmemiştir. Freud'un yüceltme ile ilgili olarak getirdiği yorumlar sadece bir varsayımdır ve kendisinin nevrotik kaygılarının ifşalarıdır. Alelacele veya derin kaygılarla varılmış bu ön kabulde, şu temel gerçek unutulur: Bir bütün halinde eksiksiz orgazm hazzıyla yaşanabilecek cinsellik, özünde asla tehlikeli değildir. Tehlike, onun bastırılarak agresyon üreten bir odağa dönüştürülmesindedir. Süblimasyondan (nevrotik süblimasyondan) umulan da aslında, öznenin kendisine ve çevresine zarar verecek olan üretilmiş agresyonunu kontrol altına alabilmektir. Oysa nevrotik rahatsızlıkları üreten de ataerkil uygarlıktır ve nevrotik rahatsızlıkları denetlemek için nevrotik süblimasyonu uygulayan da; ama daha doğrusu şiddetli bastırmalara başvuran da aynı ataerkil uygarlıktır. Kısacası nevrotik süblimasyon, hastalık üreten bir uygarlığın, bu hastalığı kontrol altına almak için hem mantıksız hem çaresiz bir girişimidir. Çünkü bir toplumda ancak çok az sayıda insan, nevrotik süblimasyonu hayata geçirmeyi başarabilir ve bu kişiler bile, nevrotik süblimasyona rağmen kendi nevrozlarından korunamazlar. Oysa OGP'nin kendisi, zaten kaynağını libidinal füzyon odağından alması itibariyle süblime bir yaşantıdır, bu nedenle orijininde süblimasyonun kaynağıdır. Bastırılmış cinselliğin dönüştüğü nevroz ve agresyon, belki nevrotik süblimasyonla geçici olarak hafifletilebilir, ama OGP'nin orijininde süblimasyonu için böyle bir operasyon (yani onu üretme girişimi) kendiliğinden geçersizdir. Çünkü orijininde süblimasyon, onun (OGP'nin) varlık zeminidir. Orijininde süblimasyon, nevrotik süblimasyon gibi bastırılmış cinselliğin kötü kaderine mâruz kalmaz, yani cephe kaybetmez. Öte yandan nevrotik süblimasyon, aslında OGP'nin süblime yapısından kısmen aldığını, alabildiğini kullanır, ama içine bir yığın nevrotik arızalar da eklemlenmiş olarak. Bilinçdışının dilinde yüceltme (nevrotik süblimasyon), yitirilmiş OGP'nin ve orijininde süblimasyonun bütünsel olarak umarsızca aranışı amacına yöneliktir. Bundan dolayı özne, kalkış noktası itibariyle orijininde süblimasyonu ararken nevrotik süblimasyona erişir. Eğer bir sanat yapıtının ve yüksek bir amaca yönelişin hazları, süblime yaşantıların bir niteliği olarak tanımlanacaksa, bu yaşantısal zenginlikler ve yoğunluklar OGP'nin içinde zaten mebzul miktarda bulunmaktadır. Zira OGP yüceltmeyi kendiliğinden yapısında içerir.

İnsanlar OGP ile NNO arasındaki farkı, yani eksiksiz orgazma dönüşemeyen miktarın bir kısmını, belki nevrotik süblimasyon süreçlerine yatırabilirler ama bu bir avuntudur, kesin bir güvence içermez. Çünkü OGP ile NNO arasındaki boşluk, gerçekte kişinin ruh sağlığına bedel ödetir ve örneklerin bütününde kayıp haz miktarının geri dönüşü, öyle sanıldığı gibi süblimasyonla değil, ciddi nevrotik belirtilerle sonuçlanır. Genel nüfusa oranla inanılmayacak kadar az sayıdaki sanatçının görkemli yapıtlarının, Freudyen süblimasyona örnek gösterilmesi, insanların bütüne yakın büyük bir çoğunluğunu mutsuzluğa tutsak olmaktan kurtaramıyor. Ayrıca bu görkemli eserleri yaratan sanatçıların kendilerinin, nevrozlardan ne kadar muzdarip oldukları ayrı bir araştırma konusu olabilir. Ama yine de onlara haksızlık etmeyelim, çoğunun ruh sağlığının ortalama insana göre çok daha iyi olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü yaratma edimi, en azından onların nevrozları üzerinde geçici dönemler için de olsa arındırıcı, temizleyici bir etki icra etmektedir. Ancak bu örnekler insanlığı kurtaramıyor. Çünkü kayıp haz, nevrotik süblimasyonla daha yüce amaçlara yönelmeyi gerçekten mümkün kılabilmiş olsaydı, dünyanın güllük gülistanlık olması gerekirdi.

Ruhsal süreçlerimizin olabildiğince süblime yaşanmasını sağlayabilmek için, OGP'den ne kadarının gasp edildiği sorusuna verilecek yanıt önemlidir. Nevrotik süblimasyon, cinsel bastırmalar nedeniyle en başta yitirilmiş olan haz ve tatmin potansiyelinin ikame etkinliklerle sürüp giden avuntusudur. Bu ikame etkinlikler, özneyi nevrozunun açığa çıkmasından nispi olarak korur ve nispi bir biçimde sağlıklıymış gibi gösterir. Ama o kadar.

Yitirilmiş OGP olanağı, nevrotik süblimasyonla (burada nevrotik süblimasyon ikame bir süreç oluyor) dolayımlı bir yoldan ele geçirilmeye çalışılır. Ele geçirilen de gerçek tatmini sağlayamayan ikame bir süreç olduğu için, öznenin nevrotik süblimasyon gereksinmesi ve nevrotik süblimasyonun

hedeflerine ulaşma çabası, sonu gelmez bir yolculuğa dönüşür. OGP'de yitirilen şey, kişinin kendisi için nihai hedef olarak sanatsal yaratımda, mistik zenginliğe erişme çabalarında ya da benzeri her türlü etkinlik üzerinden, bitmez tükenmez uğraşlarla kalıcı biçimde elde edilmeye çalışılır. Tabii ki ikame bir süreç olarak ve aslında gerçekten kalıcı bir biçimde ele geçirilememek üzere.

OGP mistik zenginliği de kendi özünde taşır. Bu zenginliğe erişmek için özel çabaları gerektirmez. Günün zorunlu uğraşlarından arta kalan zamanlarda, dikkat bu uğraş alanlarından uzaklaştığında, anın dingin bir boyutunda, mistik duygusal akışlar ruhsallığın sahnesinde kendiliğinden belirir. Özne, ruhunun bu kökenine erişmek için özel uygulamalara gerek duymaz. Bu sonuç, bize, gündelik sorumluluklarla mistik yaşantıların, otantik bir varoluş içinde yan yana ve sıralı yaşanmalarının, birbirleri ile çelişen durumlar olmadıklarını kanıtlar. Ama normal nevrotik kesimden birileri için mistik alanı otantik bir süreçte yaşamak hedef haline getirilmişse, kişinin çok ciddi uygulama, yöntem ve egzersizlere başvurması gerekecektir. Elde edilecek sonuç ise çok tartışmalı. Öte yandan, insanlara ruhsal dinginlik bahşedeceği söylenen ticari amaçlı paket programlar, piyasada dolaşıp duruyor.

Ara bir ifade olarak şunu da ekleyelim: OGP öznesi, diğer insanlar gibi yaşamın zorunlulukları, kişisel ve genel sorumlulukları nedeniyle çalışır. Ama zorunlulukların ara dinlencelerinde, varlığının derinliklerindeki zenginlikleri, özellikle ağırlıklı olarak libidinal füzyonun emosyonel akışlarını algı-bilinç düzeyine taşımayı da bilir, ortak ilişkilerde yaşamın tadını çıkarmayı da. İşte bu nedenledir ki yeri geldiğinde gereğince dinlenmeyi, neşe ve keyfe dalmayı bilir; eğer çok strese neden olmuyorsa, çalışırken ama kendisini tanımlayan bir işte çalışırken neşe ve keyif duymayı da çok iyi bilir.

Dünya genelinde pek çok dini kurtuluş tezleri, türev dürtüleri ve türev cinsellikleri bastırma yoluyla aşma iddiasındadır. Ancak türev dürtü ve cinsellikleri bastırma yoluyla aşmak, böylece daha üst duygulanımlara evrilmelerini sağlamak asla mümkün olamayacağı için, bu tür dini kurtuluş tezleri sadece bir yanılsamadır. Çünkü Ödipal dönem çocuğunun orgazmik haz kapasitesi ile kıyaslandığında, ergenlikte açığa çıkacak olan OGP'nin orgazmik şiddeti hariç, insanda hiçbir dürtü gelişmez, değişmez, bir üst duygulanım düzeyine evrilmez. Belki gürbüz sağlıkları pahasına kılık değiştirtilerek cinsel dürtüleri hastalıklı bir formata sokabiliriz, ama asla bir üst düzeye evrilmelerini sağlayamayız. O kadar göklere çıkartılan nevrotik süblimasyon bile, OGP'nin süblime kökeninden sadece kısmî olarak alabildiğini kullanır, ama bu aldatıcı başarı, üst bir emosyonel düzeye evrilme şeklinde yorumlanır. Yani ortada dürtülerle ilgili alanda, aslında daha ziyade emosyonlar anlamında, artı değerde üretilen bir şey yoktur ama yitirilen çok şey vardır.

OGP, kendiliğinden süblime bir yaşantı olduğu için, nevrotik süblimasyonu üreten süreçlere sokulamaz ve buna ayrıca gerek yoktur. OGP, bir bütün halinde bastırma süreçlerine teslim edilerek yine de onun var olabileceğini düşünmek, gerçek dışı bir projedir. Çünkü böyle bir bastırmaya tabi tutulması, onun reel tatmin amacına uygun değildir. Nevrotik süblimasyonu yaratan bastırmaların yolundan gidilerek süblime tatminler elde etmeye çalışmak, elbette OGP'nin yapısında bir çatlak yaratır. Özetle OGP, bir bütün halinde kılık değiştirmez, bu girişime nevrozla yanıt verir. Çünkü nevrotik süblimasyon, OGP'nin bir üst yapısı değildir, o, OGP'nin nevrotik arazlarla bulaşık, kapasite kaybına uğramış bir türevidir. Eğer OGP bastırılmamışsa, orijininde süblimasyon, öznenin yaşam süreçlerine genişliğine yayılır, ama OGP, bastırmalara mâruz kalmış çok az sayıdaki öznede ise nevrotik süblimasyon şeklinde kısmî olarak yaşanmak üzere ruhsal sahnede belirir.

OGP, bir potansiyel olarak, kültürün yaşam tarzının şekillendirici güçleri ile uyumlu ve o kültürün talepleri ile belli bir kıvamda yaşanacak bir olanak da değildir. Onun özgün doğası, kültürün şekillendirici etkileriyle biçimlenmez, kültürün kalıplarına girmez ama açığa çıktığında, insan(lar)ın doğasının bütün kültürlerdeki ortak paydası, özellikle libidinal füzyondaki ortak payda olarak, tüm zenginliği ile hayata doğar.

2.Psikanalitik bakış açısından sanat eserleri, yüceltmenin bir sonucu olarak görülür. Yani sanatçı, kendisindeki patolojik eğilimleri süblimasyonla sanatsal yaratıma aktarırmış. Daha doğrusu psikanalitik bakış açısına göre, insan denilen bu yaralı hayvan o kadar mutsuz o kadar tehlikeli, o kadar hasta ruhludur ki, bir nebzecik huzuru, süblimasyonu kendi hayatına katabildiği kadar elde edebilecektir. Peki, bütün insanlık bu kadar hastalıklı ise, süblimasyonu yaratacak, devindirecek ve özü itibariyle sağlıklı bir kök, onda nasıl var olabilir? Kendisinde olmayan bir şeyden, var edilerek

ortaya konulmuş bir şeyi nasıl yaratabilir? Yoksa insanın özündeki sağlıklı çekirdek, yani uğradığı tüm hasara rağmen, OGP'den kurtarılabilen ve bilinçdışında kalarak yaşam hakkı talep eden, kendini bir yolla ifade etmeye çalışan, canlı kalabilmiş ve canlılığını eyleme koymak isteyen kısım, yine kendisinde kalanla mı, tahribattan kurtulabilen yanlarıyla mı süblimasyonu hayata geçirebiliyor? Başka bir açıklama mümkün mü?

3.Psikanalizin şu kötü çocuğu cinsellik (sadece psikanalizin mi?), acaba hangi kötü uygulamaların kurbanıdır? Çünkü bastırılan OGP nedeniyle cinsellik, kutsal erotizmini yitirmiş ve tatminsizliğe bir tepki olarak agresyon, hazsızlık ve başka patolojiler üreterek düzeysizleşmiştir. Burada kültürlerin önemli bir taktik hatasını görmemiz gerekir: Cinsel yasaklama ya da ensest yasağı yanlış tanımlanmıştır. Yasak olan cinsellik değil, kandaşla cinsel ilişkidir. Bu takdim hatasının sonucunda cinsellik bastırılmış ve OGP gündemden düşmüştür.

4.Aşkın ve cinselliğin süblime yapısı için, anne-bebek ilişkilerinin sağlıklı yaşanmış olabileceğini varsaymak koşuluyla, belki şöyle bir tez ileri sürebiliriz: Anne, bebeği doğurmakla bir insan yaratmış olur. Bu nedenle içten içe bir yanıyla kendini bir tür tanrıça gibi algılar. Çocuk, özerklik öncesinde bu tanrıçayla ilişkide, onu tanrıçalaştırır; ona böyle bir yetki tanır. Anne böylece kutsal bir konuma yüceltilmiş olur. Tüm yetkesi ile baba da –tüm güçlü olarak algılandığı için- bir tür tanrı olarak algılanır (çocuksu bakış açısı).

Özerklik kazanan erkek çocuk, eğer kazanırsa, ilerde anne ikamesi olarak bir kadınla cinsel yakınlaşmasında tanrıçaya sahip olan bir tür tanrısallık yanılsaması yaşayacaktır. Kız çocuk ise, eğer gerçekten özerklik kazanırsa**,** anne ile özdeşleşmesinde ona yüklediği tanrıçalığı, psikolojik olarak devralır. Bir erkek ile ilişkisinde baba ikamesi üzerinden bir tanrı ile birleşerek tanrıçalığını doğrulamış olur.

Cinsel ilişkide libidinal füzyonun ve orgazmın kutsanmışlığa açılan boyutları, bir yanıyla bu yanılsamalı kökenimizle bağlantılı olsa gerek. Evet yanılsamalı! Ama bu yanılsama aktifleşmeden de ruh sağlığımıza kavuşamayız.

5.Kadın olsun erkek olsun, libidinal füzyonun başarılı bir şekilde yaşanmış olması, aşkın füzyonel boyutunun ve bunun bir başka ifadesi olabilecek orijininde süblimasyonun güvencesidir. OGP'ye ana eksenlerden biri olarak aktarılacak olan bu boyut, anne ile birlikte yaşanmış libidinal füzyona bağlı olması nedeniyle, aşkın libidinal füzyon süreci dişi bir boyuttur ve bu boyutta erkek, yani toplumsal cinsel kimlikteki performatif erkeklik yoktur. Erkek (biyolojik-bedensel imkânlar olarak; toplumsal cinsel kimlik olarak değil), erotik hazzın peniste patlayan bombasında var olmak üzere, ergenlikte açılacak olan OGP sürecinde mevcuttur ya da mevcut olabilirse, olabildiği kadarıyla orda mevcut olacaktır.

Şu notu ilave edelim: NN özne, Ödipal kastrasyonların engellemesinden dolayı, libidinal füzyonu, NNO anında deneyimleyemez; aşık olduğu partnerle ve onunla yaşadığı orgazm öncesindeki aşk süreçlerinde deneyimler, eğer deneyimleyebilirse. NN özne NNO anında en fazla, karşıt ebeveyne aktarılmış Ödipal dönem süblimasyonlarını deneyimleyebilir.

6.Eğer özne –kadın ya da erkek- çok sağlıksız yaşanmış libidinal füzyon kökeninden geliyorsa, benlik organizasyonu, sarsıcı bir etki anında, dış zarı toparlanmamak üzere dağılabilecek şekilde sağlıksız ve zayıf yapılanmış demektir. O zaman, cinsel ilişki anında aşkın füzyonel boyutunu, ötekinin kendisini işgal operasyonu gibi algılayıp, benliğinin, aslında nevrotik dengesinin (belki psikotik dengesinin de) parçalanabileceği korkusuna kapılır ve aşk sürecinden, açıkçası fiili cinsel ilişkiden de geri çekilir ya da sürece samimi olarak teslim olamaz. O zaman ancak, mekanik-uyarımsal düzeyde bir cinselliği yaşayacaktır, yani cinsel ilişkinin en kolay ve aslında en zor olanını.

Cinsel ilişki sürecine samimi olarak teslim olamamanın bir nedeni de şudur: Penis ve vajina (klitoris), aslında OGP'ye ulaşmak arzusuyla erekte olur, ama mâruz kalınmış cinsel bastırmalar nedeniyle NNO'ya ulaşır. Oluşan bu ara boşluk (OGP-NNO makas açıklığı) yaratacağı basınçla, öznenin hiçbir arzu nesnesinin gerçekte tatmin etmeyen ve belli bir nesneyi hedef almayan, salt mekanik-

uyarımsal seviyedeki nesnesiz arzusunun, başka bir deyişle fantezide kurgulanmamış, yani cinsel ilişki anlamında mekanik olan arzusunun itici kör gücüdür. Veya daima nesneden nesneye akan, yani fantezide kurgulanmış ama hep ikame tatminlerde kalmaya yazgılı sürekli arzusunun itici gücüdür. Bu yaklaşımların hiçbirinde arzu nesnesi, arzunun kendisine denk gelmez, aslında partner arzu nesnesi de olamamıştır, çünkü özne kendi arzusunu tanımaz.

ARZUNUN KAYIP NESNESİNE EK DÜŞÜNCELER

1.Nevrotik arzu, eksik yaşanan hazzın (temelde OGP'deki kısıtlılık olmak üzere) ardında kalan doyumsuzluktur. Nevrotik öznenin bu temel doyumsuzluğu, ona, her alandaki tatmin arayışında daima eksiklik hissini yaşatacaktır. Bu nedenle nevrotik arzu, kastre özneyi güdüleyen bir güç olarak, onu tatminsizliğin sürekli gerilimi halinde tutarken, daima tatmini imkânsız arzu seraplarının peşinden sürükler. Oysa hazzı tatminli yaşayan öznede arzu, ihtiyacın tatmine denk gelmesi nedeniyle, ardında doyumsuzluk tortusu bırakmaz.

OGP, libidinal füzyonun ve orijininde varlığın vital olanaklarının bütün zengin emosyonlarını, hazzın tatmin anına taşıyabildiği içindir ki OGP öznesi tatminde, geçmişin ilk asli haz ve doyum odaklarının gerisine düşmez; gündelik hayatını tatminsizlik arızalarından uzak yaşar; ancak engellenemez güncel problemleri konu dışı tutuyoruz.

Nevrotik öznenin orgazmı ise, libidinal füzyonun zengin emosyonlarını hazzın tatmin anına taşıyamadığı içindir ki haz ve tatminde geçmişin ilk asli (dil öncesi, libidinal füzyon) haz ve doyum odaklarının çok gerisinde kalır. Ne yapıp etse gündelik hayatında hiçbir şeyle tam bir doyum yaşayamaz. Hayatı, bütün eylem ve tatminlerinde yoğun eksiklik hisleri ile damgalanmıştır.

OGP öznesi, ihtiyaç ve taleplerinin tatmininde engelle karşılaştığı zaman, elbette, duruma göre de derin hayal kırıklıkları yaşar ve tabii acı çeker. Ancak burada nevrotik öznede olduğu gibi kökleri bilinçdışına inen çatışmalar ve dindirilemez özlemler söz konusu değildir. Bunlar gerçek durumla orantılı gerçek hayal kırıklıklarıdır.

2. Özne, eğer bir eksiklik hissini deneyimliyorsa, bunun ya psişik ya da organik yapıda reel olarak bir kaybı dile getiriyor olması ya da böyle bir reel karşılığının, yani aslında onarılabilir bir karşılığının bulunması gerekir. Bu nedenle "arzunun kayıp nesnesi" vb. varsayımlar aslında onarım olanağını işin en başında olanaksızmış gibi gösteriyor.

3. Arzunun ilk nesnede (annede) tatmininin üzerine konulan yasak, engellenen arzuyu kısmî olarak tatmin etmek üzere simgesel (ya gerçekteki nesnelere sembolik anlamlar yükleyerek ya da tamamen sanal) arzu nesneleri üretir. Bu arzu nesneleri ya gerçeklikte var olan nesne ya da hedeflere bir anlam yükleyerek ya da fanteziler geliştirerek fantezi nesneleri olarak yapılanırlar.

4. Aktarım, nesneyi arzu nesnesine dönüştürür, onu nesnesini bekleyen arketipin, beklenen özgün nesnesi mevkiine yükseltir.

5. Anne karnında fetusun tüm gereksinimleri en mükemmel biçimde karşılanır. Ama dünyaya gelmekle bu mükemmel denge bozulur. Dünya ortamında, artık arzu ve isteklerimizin anne karnında olduğu gibi en mükemmel şekilde karşılanması mümkün değildir. Bu nedenle özne, arzularının daima eksik tatmininin hüznüne tutsaktır.

Psikanalizde yukarıdaki görüş savunulur. Ancak arzuya ilişkin bu tezde dikkate alınmayan bir husus şudur: Öznenin arzu tatmininde kaçınılmaz gecikmeler ya da eksiklikler karşısında kapıldığı hüsran bu kadar trajik midir? Çünkü küçük çocukların bu gibi durumlarda yatıştırılmaları o kadar da zor değildir. Bu tez, ergenlik ve devamındaki özne için giderek geçerli hale gelir. Oysa bu kaçınılmazmış gibi görünen ama aslında çok da abartılan trajik kader, OGP'nin hayata geçişiyle çok büyük oranda aşılır. O zaman anlarız ki fetus konumunu geride bırakıp dünyaya gelmek hiç de trajik bir durum değildir, aslında olması gereken bir durumdur. Elbette sağlıklı yetiştirilen, ebeveynlerinin arzuda tatminsizlik hastalıklarına mâruz kalmayan bir bebek, bu türden uydurma trajik kader hikâyelerinden etkilenmeden yetişecektir.

O zaman bu durumun (kaçınılmaz tatminsizlik ve mutsuzluk safsatasının) gerçek nedenlerini anlamamız gerekiyor. Şunu diyebiliriz: Cinsel projesi hayata geçemeyen özne mutsuzdur ve hiçbir ikame tatminle bu mutsuzluğu aşamaz. Yani bu dünyaya gelmek mutsuzluk nedeni değildir ama

öznenin bu dünyada cinsel projesini mümkün kılamayışı temel mutsuzluk nedenidir. NN özne her durumda mutsuzluk yaşarken, OGP öznesi arzu tatminlerinin gecikmesinde ya da boşa çıkmasında mutsuzluğu en alt seviyelerde yaşar. Oysa bu durum NN özne için trajik bir kader olarak algılanır.

6. Libidinal füzyon, varoluşsal anlamın temel zemini olduğu için, onunla ilişkileri kopmuş özneye zaman zaman kendisine icabet etmesi için davetiye çıkaracaktır. Özne, libidinal füzyonun kendisini hayata (öznenin kendisinin varoluş anlamına), anlamın var olduğu hayata davet eden sesini, daima çok uzaklardaki bir ülkeye davet edilmekte olduğu hissiyle ve özlem yüklü olarak duyacaktır.

7. Dinlerin "cennet" ve "cehennem" kavramları, içerdikleri tasvirler bakımından elbette insanın ruhsal köklerinden beslenir. Özel olarak libidinal füzyon "cennet" tasarımını yapılandırırken, zehirli füzyon "cehennem" tasarımını yapılandırır. Anne kucağında yaşanmış cennetin (libidinal füzyonun) tüm duyguları ve ruhsal zenginlikleri (aşk, sevgi, idealizasyon aktarımları, süblimasyon yaşantıları vb.), şimdi inançlı kişiye, eğer dinin kurallarına uyarsa, ölümden sonraki yaşamın cennet mükâfatları olarak vaat edilir. Özetle geçmişte yaşanmış ve ketum hafızamızın derinliklerinde unutulmuş ilk cennet, inançlı kişiye ölümden sonraki vaat olarak sunulur.

XIV. BÖLÜM: FANTEZİ

1.Hz. Muhammed'e (S.A.V) ait olduğu söylenen ve kanıtlanması zor olsa da çok önemli bir hadis vardır: "Aklınızdan geçenlerden dolayı değil, eylemlerinizden dolayı yargılanacaksınız."

Sağduyu ile dile gelmiş bu söz, insanı birçok çelişkiden kurtarır. Bu sözün hoşgörü yüklü mesajı yeterince anlaşılabilmiş olsaydı, birçok insan ruhsal sıkıntılarından daha kolay arınırdı veya onları daha kolay yüklenebilirdi. Hz. Muhammed'in (S.A.V) olduğu sanılan hadis, aynı zamanda psikanalizin de temel prensibi ile benzeşir. Çünkü analist, danışana şunu söyler: "Kural çok basit. Hiçbir sansür uygulamadan aklınıza gelenleri söyleyin". Bu andan itibaren analiz süreci başlar. Ya da en azından Zen Budizm'in Zazen uygulamalarını (Zen meditasyonu) hatırlayalım. Zen uygulaması yapan kişiye, aklına gelen düşünceleri sansürlememesi, bunlara karşı önyargılı olmaması, ahlaki değerlendirmeler yapmaması, sadece zihninin bir kapısından girip öbür kapısından çıkan düşüncelerinin pasif izleyicisi pozisyonunda kalması önerilir. Doğu'nun, erken tarihli bu esnek psikolojik yaklaşımı ne yazık ki Doğu'da değil de ancak psikanalizle birlikte Batı'da bilimsel bir disiplin haline gelmiştir. Akla gelen düşüncelerin ve açığa çıkan çatışmaların geçmiş kaynaklarını bulma anlamında, derin bir psikolojik kazı çalışması olarak psikanaliz… Gerek Doğu bilgeliğininki olsun gerek psikanalizin yaklaşımı olsun, her iki yaklaşımda da amaç, özneyi yargılamamaktır.

Çocuklar, ilkeller ve nevrotikler, düşünce ile eylemi aynı sanırlar. Çocuklar, ilkeller ve nevrotikler açısından, bir şey düşünülmüşse yapılmış demektir. Düşünce gücü ile başka insanları, olayların akışını, doğayı etkileyebileceğini sanma şeklindeki büyüsel düşüncenin ve tabii büyücülüğün temeli, bu çocuksu mantıktır. Aynı zamanda küçük çocukların Ödipal suçluluk tuzağına düşebilmelerinin sebebi de bu mantıktır; çocuk eğer daha önce ensestin suç olduğu iması ile yüklenmişse, en ufak ensest içerikli düşüncelerini bile, eylemde gerçekleşmiş sanarak derin suçluluk duygularına kapılır, çünkü düşüncesindeki eylemi gerçekte yapmış gibi farz eder. Hz. Muhammed'e (S.A.V) ait olduğu söylenen bu hadis, çocuksu mantığın ve yanılsamanın aşıldığı üst düzey bir sezgiyi yansıtıyor.

Yukarıdaki hadisten hareketle şunları ilave edebiliriz: Kimbilir kaç kişi fantezilerinden, aklından geçen düşüncelerden dolayı gereksiz yere kendini suçlu hissetmiştir. Zihinleri çeşitli cinsel düşüncelerle, ensest içerikli saplantılarla yüklü birçok takıntılı insanın varlığı bilinen bir gerçektir. Bu nedenle kural olarak şunu söyleyebiliriz: Aklımızdan her şey, en olmayacak şeyler geçebilir. Toplumca tabu kabul edilmiş her şey. Hatta ensest fanteziler bile. Ama öznenin şunu bilmesi gerekir. Yasak olan fiili ensest ilişkidir. Aklımıza gelenlerden, aniden beliren ensest fantezilere mâruz kalmaktan sorumlu değiliz, çünkü adı üzerinde, mâruz kalınıyor. Ama özerkleşmek için nedenlerini araştırmakla görevliyiz.

Fantezilerimizin nedenlerini araştırmak, köklerini görmek, görebilmek içsel bir özgürleşme yoluna çıkmakla mümkündür. Bu arada özne şunu bilmelidir: Kendisini rahatsız eden fantezilerinin çoğu, bir kültürün ya da içinde yetiştiği aile ortamının sağlıksız yapılanmasının yansımalarıdır. Kültürün ya da aile ortamının kod yazılımları üzerinden yapılanmış arızalar nedeniyle, ruhsal sıkıntılara mâruz kalan özne, kendisini, sorumlusu olmadığı bu arızaların birinci dereceden suçlu faili olarak görür. Suçunun olmadığı ruhsal sıkıntılarının, fantezi dünyasına yansıyan engellenemez düşlem tablolarından kendisini sorumlu tutar. Sanki kendi şeytanı, bütün bu olup bitenlerden sorumludur. Mâruz kaldığı ruhsal problemlerin toplumsal tabularla, kendisine soluk aldırtmayan baskıcı tehditlerle doğrudan bağını kuramaz. Bu nedenle, fantezilerinin, aklına gelen düşüncelerin çoğunun kökenlerini, hangi zincirleme reaksiyonlarla oluştuklarını kolayca göremez. Çünkü bu arızalı ve sıkıntılı irade dışı ruhsal süreçlerin yapılanmasına ilişkin köken araştırması süreci, öznenin bir kültürle zorlu hesaplaşma ve çatışmalarını içerecektir.

Öznenin, özellikle cinsel arzuları, kültürlerin anlaşılmaz ahlak anlayışları üzerinden öylesine bastırılmış ve aynı güçle komplekslere dönüşerek bilinçdışına kaydedilmiştir ki, artık bu kayıtların oradan silinmeleri çok zordur. Öznenin cinselliği, sadece saf bir potansiyel olarak bastırılmamıştır, ensest suçluluğu iması ve kastrasyon tehditleri ile birlikte yapılanan çatışmalarla yüklü biçimde kodlanarak bastırılmıştır. İnsan cinselliğinin felaketle sonuçlanmasının asıl sebebi, bu ima ve tehditler nedeniyle içinden çıkılmaz komplekslere dönüşmesidir. Öznenin ensest suçluluğu imaları ve kastrasyon korkuları ile birlikte kodlanarak kayda alınan üretilmiş yasak arzuları, bilinçdışında talep

hanesine, orada sürekli ikamet etmek üzere yazılmıştır. Artık yasak ve bastırılmış arzu, bundan sonra kendi alanı ile ilgili ve asli hedefini, yani ensest arzunun nesnesini gizleyen kılık değiştirmiş fantezileri sürekli üretecektir. Ama şu sorulabilir: Eğer bastırılan arzu, kılık değiştirerek fantezileri üretiyorsa, aynı fanteziler neden arzuları tatmin etmez. Çünkü fantezilerin asli hedef nesneleri açık olsaydı, ortada problem kalmazdı; elbette ki fanteziler, çatışmalarımızın açık farkındalığını ayağımıza kadar getirmez. Bu nedenle tatmin etmez. Çünkü fanteziler yasak arzunun açık ifadeleri değildir ve arzunun asli nesnesini açık olarak göstermez, onların örtük ve sembolik ifadeleridir. Yani bilinçdışı, arzuyu ve arzu nesnesini hem ifşa etmeye hem yasanın yasağına uyarak saklamaya çalışır. Bu stratejiden arzunun asla tatmin edilemeyen sonu gelmez saklambaç oyunu ortaya çıkar. Peki fanteziler gerçekte neyin üstünü örterek onu gizler? OGP olanaklarını gizler. OGP olanakları ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşetleri üzerinden bastırılmıştı. Gizlenme oyunu yasak arzulara yönelikmiş gibi görünürken, aslında OGP olanakları ortadan kaldırılmış olur.

Fantezilerimizle ilgili şöyle bir orantı kurabiliriz: İç çatışmaların, bastırmaların ve ruh içi yasak alanların yoğunluğu, fantezilerin yoğunluğundan sorumludur. Tatmin edilmeyen arzu, üzerindeki yasağın ağırlığı ile orantılı olarak, kılık değiştirmiş biçimde sürekli ürettiği fantezilerde dile gelir. Başka biçimde söylemek gerekirse, fantezi, tatmin edilmesi gereken odaktaki tatminsizlikten ürer. O zaman tatmin edilmesi gereken bu odağın ne olduğunu netleştirmemiz gerekir. Psikanalizin alışılmış kuramının bize kabul ettirmeye çalıştığının tersine, tatminsizlik, aslında ensest arzu nesnelerine erişememekle ilgili değildir. Ensest arzunun tatmin bekleyen asli odak olduğunu var saymak, yanıltıcı olur. Gerçekte tatminsizliğin sebebi, üretilmiş ensest suçluluğu ve üretilmiş kastrasyon dehşeti nedeniyle tatmin olanakları en başta yitirilmiş olan OGP'deki kayıplardır. OGP, Ödipal dönemin ensest suçluluğu veya yönelimi ile ilgisi olmadığı halde -çünkü ergenlikte açığa çıkacaktır- bu eksen üzerinden yaratılan suçluluk duygularının baskısı ile iptal edilerek, öznenin eksiksiz orgazm hazzında tatmine erişmesi gündemden düşürülmüştür. Bu nedenle asli tatminsizliğin sebebi, yasak Ödipal nesnelere erişememek değil, gündemden düşürülmüş OGP'dir. Oysa üretilmiş ensest suçluluğu nedeniyle asli tatminsizliğin kökeninin, temelde, ensest Ödipal arzular olduğu sanılır. Sonuç: Eksiksiz orgazm hazzında kayıplar ne kadar fazla ise öznenin mâruz kalacağı ve kaybı telafi amaçlı fantezi baskınları da o denli yoğun olacaktır. Çünkü OGP'nin kayıp kısmı, sonu gelmez arzu ve taleplerin ve bunları değişik kılıklarda dile getiren fantezilerin nedenidir.

2.İnsanda iç konuşma metninin dur durak bilmez gevezeliği ki bir yerde bunlar da fantezidir, bastırılmış yasak ruhsal malzeme ile doğru orantılıdır. İnsan zihni, bilinçdışı tuzaklar nedeniyle, ruhsallığının zeminindeki yasak alanın farkındalığına ermemek, üzerini örtmek için sürekli düşünceler üretmek, anlamlı anlamsız bir iç konuşma metni düzenlemek zorundadır (bu zorunluluğun, şizofrenlerde açığa çıkan örneklerine daha önce yer verilmişti). Bu son noktayı daha iyi anlayabilmek üzere, insanlar arası gündelik diyalogların boş içeriklerine şöyle bir göz atmak bile yeterlidir. Çoğunda yüreğin derinliklerinden, id'in sevgi köklerinden gelen bir ima bulunmaz. Eğer buraya kadar saydığımız kaçış yollarına başvurulmazsa, ruhsal varlığımızın derinliklerindeki çatışma, korku, kışkırtılmış yasak arzular vb. gibi pek çok iç arızalarımızla ve onların yoğunlaşmış anksiyete basıncıyla karşılaşmak zorunda kalırız. Öyleyse kaçmak, kendimizden kaçmak, kışkırtılmış yasak arzu boyutumuzu tanımamak, kendimiz hariç ne olursa olsun ona tutunmak zorundayız. İşte kendimize rağmen yalanın ürediği temel odak burasıdır. Özne, bu nedenle yaşamaya mecbur edildiği ve tüm ruhsallığına egemen olan yalanı asla göremeyecektir.

Bazen toplumsal ortamlarda açığa çıkan sessizliğin, pek çok insanda bir bomba patlayacakmış gibi iç basınç yaratması, ruhsallığımızın derinliklerindeki yasak alana temas korkusundandır. O zaman gevezeliğe sığınırız. Bu nedenle içeriği ne olursa olsun konuşma zorunluluğu, insanları harekete geçirir. Kısacası ruhsal yapımızın derinliklerinde bize rağmen inşa edilmiş kışkırtılmış "yasak arzu alanı" denilen bir saçmalığı örtmek için, bir başka saçmalıktan, boş konuşmanın ruhsal vakumun deliklerini kapatan kamuflajından yararlanırız. Sustuğumuzda, içimizde cennetin çiçekleri açsaydı kimse konuşur muydu? Dil öncesi bir varlık olan hangi bebek böyle bir iç basınç yaşıyor ki? Bu nedenle absürt iç konuşma metinlerimiz bizi, kaçmak istediğimiz ruhsal içeriklerimizden, bu içeriklerin anlaşılır

kılınmasının yaşatacağı şoklardan koruyor. Bu, gerçekten de bir koruma mı? Kaçış mı? Tabii bu durumda neyi çözümlemiş oluyoruz?

3.Cinsel fanteziler, bir yandan OGP'yi ifşa edip, eyleme aktararak yaşanır kılmak isterken, öte yandan OGP'nin açığa çıkmasını engelleyen sansür yüzünden kılık değiştirmiş halleri ile arzunun erotik basıncını düşürdükleri için, OGP'yi örtüp gizler. O zaman OGP, NN öznenin sınırlı orgazm seviyesine geriler. Bu nedenle NN öznenin cinsel ilişkilerinde yaşanan orgazm, OGP'nin sembolik bir ifadesi, bir ikamesidir ama asla kendisi değildir. Normal nevrotik kesimde orgazmların özneler için acı veren tatminsizlik nedeni budur. Eğer OGP'yi elde etme yoluna çıkılacak olursa, Ödipal'in gizli otorite figürlerince öldürülmek, kastre edilmek ya da ebediyen insan türünden izole edilmek şeklindeki sanal ama gerçekmiş gibi algılanan gizil dehşetengiz korkularının çatışma alanına gireriz.

4.Kayıp hazzın sözcüklere sığmayan, oradan taşan fazlalıklarının ve kendini gizleyen başka ayrıntılarının, sözcükler üzerinden dile getirilmesinin olanaksızlığı yüzünden, arzunun, NN özne için geçerli olmak üzere, tam tatmininin sağlanması ve ne'liğinin berraklaşması olanaksızdır. Çünkü OGP, dile gelmeyen, dil dışı olandır, o nedenle her zaman sözel olanın dışında kalacak, arzunun sözcüklerden dışarı taşan alanını işgal edecektir. Ayrıca, kökeni, bilinç için her zaman ensest yasasının yasağı nedeniyle gizli kalması gerektiğinden, ne sözcüklere dökmemizin ne karşımızdakinin onu bizim için sözcüklere dökmesinin mümkün olması bakımından, arzunun mutlak tatmini olanaksızdır.

Elinden bütün reel tatmin olanakları alınmış ve kendisine tatminin ikame suretleri miras bırakılmış olan özne, ortalama orgazmını bile mümkün kılacak her türlü erotik fantezileri için, bir de üst ahlak kurumlarından izin almaya sanki zorlanır gibidir. Üst kurul hangi fanteziye izin verecekse, özneden sanki ona biat etmesi beklenir. Kısacası özne, hiçbir mantıklı gerekçeye dayanmadan üretilmiş yasaklara mâruz bırakılmamış olsaydı, cinsel yaşamı son derece yalın ama inanılmaz derecede haz yüklü olabilecekken, ne kadar karmaşık ve tatminden uzak hale geliyor.

5.Fanteziler de ruhsal vakumu doldurmanın bir yoludur. Görevlerinden biri budur, yani özne-varlık'ta hiçliğin üzerini örtmek, kökendeki tatminsizliklerden üreyen ruhsal açlığı gizlemek… Buradan şu sonuca varıyoruz: Ruhsal açlık, ruhsal vakumu besler. Ama aynı zamanda fanteziler, kışkırtılmış yasak arzuyu kısmî olarak tatmin ederken, onu ifşa etmemekle de görevlidir. Böylece fanteziler, bir uzlaşma süreci olarak öznenin avunduğu bir oyun aracı olur. Yasağın yasakladığı alandan üreyen ve bu alanı örtmek üzere yapılanan fantezi, öznenin mâruz bırakıldığı psişik açlıktan, genellikle eksiksiz tatmin hazzındaki açlıktan beslenir. Tabii bu psişik açlık, kökensel bir kayba da denk gelir ve bu nedenle kökende yitirilmiş olan, bu sefer geleceğin fantezilerinde aranır, ama gerçek adresi asla bulunamamak üzere.

6.Psişik yapı, emosyonel vakumu kabullenmez, boşlukta var olamaz. Bu emosyonel boşluğun kesinlikle kapatılması, bir şeylerle doldurulması gerekir. Ama her şeye rağmen bir boşluk, hep yamanacak bir delik kalacaktır, çünkü OGP-NNO makas açıklığı böyle sürekli bir boşluk alanının nedenidir. Bilinçdışının, anadil üzerinden yapılanan bölümünün, dur durak bilmeden, tek saniye boşluk bırakmadan bir iç konuşma metni üretmesi bu yüzdendir. Çünkü özne, bilinçdışındaki kastrasyon dehşetleri ve çatışmaların, ağır bunalımlar yaratarak açığa çıkmasından ürker, bu yüzden fabrikasyon halinde ürettiği düşünce akışlarıyla bir kamuflaj çalışması yapar. Sözcüklerin olmadığı ruhsal bir düzlemde var olmanın, özne için son derece ürkütücü olması bundan dolayıdır. Ama keşke özne, sözel alanın dışında, sırf duygu akışlarından ibaret olan o doyumsuz ruhsal düzleme ayak atabilme cesaretini kendinde bulabilmiş olsaydı… Şu ara notu ekleyelim: Bu yaşantı zenginliğinin besleyici zemini, sağlıklı yaşanmış libidinal füzyon dönemidir ve popülasyonun çok büyük çoğunluğu, örtük halde kalmış olsa da bu olanağa sahiptir! Kaldığımız yerden devam edelim: Çünkü sözcüklerin, düşüncelerin aşırı çağrışımsal akışları, dünya-varlık ve özne-ben'e doğrudan yapılacak libidinal yatırımı, doğrudan emosyonel yatırımları, yani dünya-varlık'ın ve bizzat öznenin kendi iç derinliklerinin dil dışı çıplak ve canlı algılanışını iptal eder. Emosyonel akışlarla düşünce akışlarının birbirleriyle senkronize olamaması, emosyonların akış hızlarının, düşüncelerin akış hızlarının gerisinde

kalarak, üstlerinin anadilin anestezik etkisiyle kaplanıp kullanım dışı kalması, libidinal füzyon alanının yaşantısal düzleme yükselmesini engeller. Özne, açığa çıkacak ürkütücü (zannettiği) ruhsal derinliklerinden bir rahatsızlık hissetmemek için, kısıtlı hale getirilmiş ruhsal kapasitesini ya da emosyonel akışkanlığını kamufle etmek, ama bir yandan da muhafaza etmek zorundadır. Yani asli emosyonel olanaklarının silik gölgelerini yaşamak zorundadır. Çünkü bunun daha ilerisi ruhsal vakumdur. O zaman ruhsal vakuma düşmemek için onu ya kısmî bir libidinal canlılıkla ya çatışmalarının yoğunluk ve ağırlığına bağlı olarak nevrozlarının silik emosyonlarıyla kapamaya çalışır. Bunlar da yetmezse, psikotik dolgu çalışması olarak sanrılar vb. ruhsal vakumu kapamak üzere devreye girer. Özne böylece ruhsal vakumu ya da arızalı ruhsal akışkanlık alanını, kökendeki çatışmalarıyla uyumlu, hem bu çatışmaları ifşa etmeye çalışan ve aynı zamanda onları örtüp gizleyen fantezilerle doldurur. Ruhsal boşluk böylece, görünüşte kapatılmış olur. Yani ruhsal vakum, emosyonel dirimselliklerle doldurulup aşılarak hayata doğacağına, trajik bir dolgu çalışmasıyla kapatılmaya çalışılır. Ama tekrar belirtirsek, bu nevrotik dolgu çalışmasında hep bir boşluk kalır ve bu boşluğun kapatılması zorunluluğu da özneyi hep yeni ve bitmez tükenmez fantezi ve iç konuşma metni zincirine yerleştirir.

Soru şu: Taş devri bebeğinin libidinal canlılığı, yetişkin öznede neden ve nasıl tükenir? Öbür dolgu süreçleri (nevroz ve psikoz)**,** taş devri bebeğinin libidinal canlılığında ne tür tıkanmaların ya da onu tıkayan nelerin ifadeleri olarak psişik sahneyi ele geçirir? Bu soru gündemimizden asla düşmemelidir.

7.Özne, sosyal bir ortamda varoluşunu engelleyen ağır çatışma ve korkuları nedeniyle, en azından normal nevrotik pozisyonda kalarak kültürünün dünyasına yerleşemeyebilir. Bu çatışma ve korkuların çoğu da kaçılan ensest ve kastrasyon dehşeti ve Ödipal ve öncesi çatışmaların yoğunluk oranı ile ilgili görünüyor. Özne, ağır tablolarda sosyal erişimi iptal edilerek ruhsal bir vakuma mâruz kalacağı için, bu boşluk, psikoz belirtileri üzerinden ruhsal vakumun aşıldığı alt düzey bir dünya ve yaşam alanının inşası ile kapatılır. Bu, psikotik sürecin kendi anlam dünyasıdır. Çünkü psişe, ötekinin varlığında, insan ilişkileri üzerinden inşa edildiği ve ötekinin mutlak yokluğunda ruhsal vakuma mâruz kalma tehditleri artacağı ve tabii psişe bunu kabul etmeyeceği için bir dolgu çalışması yapmak zorundadır. Negatif uçta ruhsal boşluğu ve pozitif uçta orijininde varlığın ruhsal süreçlerini anlamlandıramamak ve adlandıramamak problemi, psikotik tabloda ağır biçimde seyreder. Normal nevrotik tabloda ise daha hafif seyreden semptomların inşası ile üzeri örtülerek çözüme bağlanmış olur. Kısacası, bir boşlukta var olamayışın ya da orijininde varlığın zengin ruhsal süreçlerinde var olmanın katlanılmaz yüklerini (vital doluluğunu) taşımaktansa, nevrotik ya da psikotik fantezilerin ruhsal sahneyi istila etmesi, özne tarafından ehvenişer olarak kabul edilir.

8.Arzunun, tatmin sunabilecekken, zorlandığı kılık değişimlerinden dolayı, NN öznece tanınmaz hale gelen özgün nesnesi, sonradan fantezilerin gizil arzu ve özlem nesnesi olur. Böylece, bilinçdışının bildiği ama NN öznenin tanımadığı arzu nesnesinin, özneye kendisini asla ifşa etmemek üzere bir kapsül içine alınarak gizlenmesi ve tanınmasının engellenmesi, süreç olarak hedefine varmış olur. Bilinçdışı, NN öznenin tanımadığı ama yine bilinçdışında, bir kapsül içinde kilit altına alınmış arzu nesnesinin artık sürekli mekânıdır.

9.Fanteziler, hesaptan düşmüş OGP olanaklarının tercümeleridir. Bu nedenle OGP, hayata aktarıldığında, geçmişe dönük işlevselliğinde, çatışmalı odaklarını onarma bakımından, öznenin farkındalığını epeyce kolaylaştırır. Aynı zamanda, bilinç alanını istila eden fantezi baskınlarını büyük ölçüde sönümlendirir.

10. Normal nevrotik özne, elden çıkardığı eksiksiz haz alanının ürettiği cinsel fantezileri, seksüel yaşamının bir parçası olarak kullanacaktır. Bu fanteziler pek çok insanda uçuk kaçık çeşitlemelere, bir kısmında da eylem alanına kayabilir. Bu noktada kültürün değerler sistemi açısından bir takım ahlaki tartışmaların kapısı açılır. İnsanların bir kısmının ahlak dışı buldukları ya da suçladıkları, fantezilerin eyleme dönüşmesidir. O zaman şu gerçek unutuluyor: Fantezilerle yetinenlerle, eyleme koyanlar, en azından fantezi düzeyindeki ortak paydada birleşiyorlar veya bazıları fanteziden öteye geçmeyecek

bir irade gösterebiliyor. Yanlış olan, dürtülerinin engellenemez baskısı ile fantezilerini eyleme koyanların yargılanmasıdır. Yanlış anlaşılmayı engellemek için şu noktayı belirtmemiz gerekir: Dürtülerine yenilmek, ötekinin sınırlarını onun hilafına ihlal etmeyi meşru gösteremez. Devam edelim: Oysa yargılanması gereken, özneyi bu çıkmazlara zorlayan inanılmaz yasakların yapılandırıcı iktidarı olarak kültürel değerler ve baskılardır. Çünkü yasakların ve bastırmaların pek çok insandaki yansıması, zorlayıcı patolojik motivasyonlar olarak beliriyor. Bazıları fantezi düzeyinde kalabilirken bazıları eyleme zorlanıyor. Yani bir tür yineleme zorlanımı söz konusudur. Özetle her özne, ruhsal patolojilere şu ya da bu yoğunlukta ya fantezi düzeyinde ya da eylemsel olarak mâruz kalmakta, herkese her patolojik süreçten, değişen ölçülerde muhakkak ki bir pay düşmektedir. Ataerkil baskıların darmadağın ettiği insan ruhsallığı ve libidosu, şu ya da bu oranda çeşitli patolojilere bulaşacaktır. Kısacası birinin sürekli patolojisi, öbürünün geçici patolojisi olabilir. Bu durum, libidonun değişkenlik kaderidir. Baskı kültürlerinde libidonun değişkenlik eğilimi büyük ölçülerde kışkırtılmıştır. Bu nedenle şu söz çok önemlidir: "Suçluya taşı ilk atacak olanın hiç suç işlememiş olması gerekir." Şunu da ilave edebiliriz: "Suçu hiç düşünmemiş olması gerekir." Bu yüzden ilk görevimiz yargılamak değildir, bunun yerine mâruz kalınanların nedenlerini keşfetmek, anlamak gibi bir sorumluluğumuz olmalıdır.

Ek bir görüş olarak şu düşünceleri de belirtelim: Parçalanmış libidonun, daha doğrusu türev dürtülere doğru dağılmış libidonun taleplerini hayata geçirmek, belki özgürlüğün yaşanması olarak düşünülecektir, ama özgürlük, dağılmada değil bütünleşmede, bütünlüklü arzunun gürbüzlüğünde hayata geçer. Bu nedenle OGP libidinal dağınıklığı toparlayan ana eksendir.

11. Fanteziler öznede eksiltilmiş olanın telafi edici ikame süreçleri olarak ruhsal sahnede göründüğünde, özne otantik varoluşta belirme olanağını yitirirken, anda var olma olanağını da elden çıkarır. Çünkü fantezilere gömülmek, anda var olmayı iptal eder, sanal olanın egemenliği sahih olanı her zaman iptal ettiği için… Ya da tersini de söyleyebiliriz; sahih olanın iptali, fantezileri harekete geçirdiği için…

Fanteziler, elbette kendilerine eşlik eden, ama özgün kaynağındakine oranla, yani id alanındaki heyecan yüksekliğine oranla dirimsel doluluğu azaltılmış heyecanlarla birlikte ilerler, ama bunların gerçekte ruhsallığın asli zemininde, id'in gerçekteki dirimsel alanı ile kıyaslandığında hiçbir karşılıkları yoktur. Heyecansal şoklar, dolu reel duygulanımlar anlamında altları boştur. Bu nedenle fantezilerin, daima boşa çıkan heyecanlarının bir boşlukta sonlanan adreslerini izlemek, bizi asli tatmin amacına eriştirmez. Bu tatminsizlik, sürekli olarak yeniden yeniden telafi amaçlı başka fantezi süreçlerini harekete geçirecektir. Bütün bu kısır döngü, bastırılmış olanın, fanteziler şeklinde sembolik kılıklarda geri dönüşünün tam bir tatmini sağlayamaması nedeniyledir. Aslında özneye kendi sahih ruhsal kaynaklarını yaşamak, hani tok ve dolu duygulanımlar olarak yaşamak nasip olabilseydi, elbette o da gerçekten yaşanmış geçmişinin anılarda geri dönüşlerine tanık olacaktı. Fakat burada bir fark var, o da şu: Yaşanmışın geri dönüşü, bastırılarak emosyonel yüklerini yitirmiş olanın sembolik kılıklarda (fanteziler olarak) geri dönüşünden elbette daha hayırlıdır: Çünkü gerçekte yaşanmış olanın anısı bile, fiilen yaşanmış olanın kendisi kadar yaşatma gücüne sahiptir.

1.FANTEZİ – İPTALİ

1.Hedef nesnesine erişememiş olan arzu, kendi alanında mütemadiyen üretilen fantezilerden sorumludur. Aç insan sürekli yemek fantezileri kurar, karnı doyduğu anda bu düşler sona erer. Eğer insan bir ömür boyu elinde olmadan sürekli fanteziler kuruyorsa veya fantezi baskınlarına mâruz kalıyorsa ki bunlar elbette oluyor**,** bilinçdışında onu fantezi kurmaya zorlayan ve tatmin edilmemiş ruhsal bir açlığın sürüp gitmesi gerekir. Öznenin bilinçdışındaki müzmin ruhsal açlık, hayata geçememiş OGP nedeniyledir. Eksiksiz orgazm hazzının sürekli iptalinin yarattığı sürekli ruhsal açlık, sembolik kılıklara girerek, gündelik hayatın çeşitli alanlarındaki başka türden arzuları da şiddetlendirir, onların kılığına girerek kendini ifade eder. Hatta öyle ki, gündelik hayatın çok makul talepleri bile, derinlerdeki OGP açlığının şiddetlendirici gücü üstlerine eklemlenerek engellenemez hırslara dönüşür.

Eksiksiz orgazm hazzının trajik iptali asıl darbeyi, öznenin cinsel yaşamındaki arzu ve talepleri karmakarışık hale getirerek indirir. Oysa OGP ele geçirilip psişik yapıya ve bedene iyice yerleşti mi kaos, yerini dinginliğe bırakır. Ruhsal yapının giderek yalınlaştığı bu süreç şöyle işler: Önce bilinçdışındaki temel açlık yatıştığı için, özne derin bir huzura erişir. Daha sonra Ödipal komplekslere bağlı sorunlar, yavaş yavaş kendilerini ifşa ederek çözülmeye başlar. Ödipal komplekslerin çözülme süreci ise şöyle bir rota izler: Ödipal kökenli olmakla birlikte orijinine göre kılık değiştirmiş cinsel fanteziler, çok makul hadlere kadar inerken, OGP üzerinden yaşanmış ilişkilerin haz boyutlarının hatırlanarak arzuyu tutuşturan anıları, düşlerin sahnesini ele geçirir. Çünkü artık, Ödipal tutsaklıklardan kurtularak özgürleşmiş cinsel arzuların, özgün nesne düzeyine yükselmiş cinsel arzu nesneleri sahnededir. Bu durum çok büyük oranda, kılık değiştirmiş Ödipal kökenli cinsel fantezilerin kaotik baskınlarını iptal eder.

Kökendeki özgün nesnesiyle (ensest yasağı imasıyla öznenin bağlandığı nesne; bağımlı hale getirildiği ilk nesne) tatmin olması engellenen, orada takılıp kalmış olan arzu, fantezilerin ürediği kaynaktır. Öznenin üretilmiş ve akabinde bastırılmış bu arzuyla ilgili tüm bilinçdışı ikame nesne seçimleri, takıntılı arzu kökeninden doğan fanteziler eşliğinde gerçekleşir. Ama ikame nesneye aktarılan arzu yoğunluğu, asla özgün nesneyle yaşanmış olması gereken libidinal füzyon derinliğine erişemez. NN düzlemdeki en ateşli aşklarda bile partnerler arasında belli bir yabancılık mesafesinin bir türlü aşılamaması bu yüzdendir. Eğer OGP hayata doğar ve özne Ödipal nesnelerinden bağımsızlaşır, böylece arzu ilk baştaki saf, yoğun potansiyeli ile, bir nesneye bağlanmamış ama yeni bir nesneye bağlanmaya hazır potansiyeliyle açığa çıkar, bu potansiyelle uyumlu ve ona eşit orgazmik haz yaşama kapasitesi de sahnede belirirse -ki belirir- o zaman ilk özgün nesneye tahsis edilmiş libidinal füzyon aktarımları, kapasite kaybına uğramadan yeni bir nesneye aktarılır ve ilk nesne geride bırakılıp aşılarak ensest yasasının tahribatı iptal edilebilir. Çünkü üretilmiş, aslında abartılmış ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşeti, Ödipal nesnelere takılıp kalmanın ve bu nedenle özneyi ilk nesnelerinden bağımsızlaştıracak olan OGP'nin iptalinin de nedeniydi. OGP, Ödipal dönemdeki bastırmalarla iptal edilmişti, ama şimdi hayata doğan OGP, Ödipal komplekse bağlı yapılanmaları iptal edecektir. İlk özgün nesne bu şekilde by-pass edildiğinde arzu, yeni nesnelere akmada özgür kılınarak süreç işletilir. Bu nedenle nevrotik ruhsallıktan üreyen fantezilerimiz, özgün arzu ve hazlarımızın hayata, yaşanabilirliğe aktarılışı değildir.

2.Cinsel fanteziler, NNO'da Ödipal sevgiliyi örtüp saklayarak tanınmaz kılar. NN düzlemde cinsel fanteziler, Ödipal sevgilinin geride bırakılmasını ve bu nedenle OGP'nin kendi özgün nesne seçimini engelleyen bir perdedir. Eğer OGP'nin bağımsızlaşmış libidosunun yöneleceği özgün nesnesi, yani Ödipal nesneden bağımsızlaşmış olan dıştaki nesne, Ödipal sevgi nesnesinin yerine ikame edilebilseydi, NN özne şu duruma mâruz kalacaktı: Böyle bir nesne değişimini mümkün kılmak için, ilk sevgilinin cinsel fantezi sahnesinde net olarak belirmesi ve bu farkındalık eşliğinde (bir komedinin farkına varılarak) ilk sevgili geride bırakılarak, seçilen yeni nesneye geçmek gerekirdi. Ama özne bu yüzleşmeyi, ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşetleri nedeniyle kaldıramaz. Oysa bu trajik dönüşümdür ki OGP'ye kapıyı açacaktı, tabii oyun ya da tuzak bozulacaktı. Öte yandan öznenin kolay kolay üstesinden gelemeyeceği bir başka zorluk daha vardır: OGP deneyimi, tansiyonu çok yüksek bir deneyim olduğu için göze alınamaz. O zaman özne, bu deneyimden kaçacaktır. Kaçmasının nedenlerini ve bunun için nasıl bir strateji izleyeceğini şu şekilde netleştirebiliriz: OGP şiddetli bir emosyonel yaşantı olduğu ve şu aşamada bilinmezi, ürkütücü olanı temsil ettiği için, öznenin nevrotik zemininden üreyen fantezi perdesi ve yanılsama tuzağı, OGP'ye açılmasını, ürettiği kaygılarla engelleyerek onun şiddetinden özneyi korur. O zaman bu tehditten öznenin korunması için, çıkış yolu olarak ilk sevgili, açık şekilde görünerek değil, fantezi sahnesindeki flu resmiyle tanınmazlık durumunu sürdürecektir. İdeal sevgili olarak tasarımlanan ve sisler ardındaki meçhul sevgili fantezisinin kaynağı da burasıdır.

Özgün objeye (ilk aşk nesnesine) ensest yasağı ve ensest dehşeti nedeniyle yöneltilmiş ve özneyi ensest zinaya tutsak eden takıntı ve saplantılar aşılabilseydi, özne OGP'yi hayatına aktarabilirdi. Ama böyle olmaz, yaşanacak eksiksiz orgazmın başında, onu engellemek için nöbet tutan ensest yasağı ve kastrasyon korkusu, bu özgün objeyi fantezilerle maskeleyip tanınmaz kılar, aşılıp geride bırakılmasını

engeller, kişiye nesnede hedef şaşırtır ve ikame fantezi nesneleriyle, ama bu sefer OGP'ye göre haz kalitesi son derece düşük bir orgazmla özneyi aldatır. Bilinçdışı bu oyunu oynamak zorundadır, çünkü OGP, onu tanımamış ve yaşamamış bir psişe ve beden için son derece sarsıcı bir haz fırtınasıdır. Bu nedenle bütün erotik fanteziler, kamufle edici nitelikleri ile OGP'den kaçışa hizmet ederler. OGP hayata aktarıldığında ise, hoşlanılan her partner, ama partnerler arasındaki ilişkilerde belli bir demlenme süreci dikkate alınmak koşuluyla, özgün ama artık çocuksu bir seçimle ilgisi olmayan aşk nesnesi konumuna yükselir ve cinsel ilişki eylemine eşlik eden Ödipal kökenli kılık değiştirmiş telafi edici fanteziler, büyük ölçüde silinir. Bastırmanın, fantezinin üretiminden sorumlu olduğunu, özgün arzu nesnesinin tanınmaz bir şekilde maskelenmesine (eğer tanınabilseydi aşılabilirdi) ve bu nedenle sembolik anlamda, yani girdiği çeşitli kılıklara, patolojik belirtilere varana dek, onun aranışına denk gelen belirtilere neden olduğunu biliyoruz. Ve bastırmanın ömür boyu sürdüğünü de biliyoruz. O zaman hiçbir ilişkimiz, asla özgün bir ilişki olamayacağı için, bilinçdışı zeminde alttan alta etkisini sürdüren temel arzu, şu dönüşümlere uğrayacaktır: Kılık değiştirmiş, ilk ham emosyonel yoğunluğu azaltılmış arzular ve bu çöküşten üreyen fanteziler, her ilişkiyi bir ikame ilişkiye indirgeyecektir. İki aşığın cinsel ilişkisinde bile kişilerin, öbürünü dışta bırakarak sürüp giden ve üstü örtük biçimde Ödipal nesnelere bağlı kılık değiştirmiş fantezileri, ayrıca arzularının tutuşup orgazm tatminine erişmelerini kolaylaştırmak için bu fantezilere başvurmaları, gerçeklikteki aşk objesinin kendi başına ikili ilişkinin içine mutlak olarak yerleşemediğinin kanıtıdır. Ancak erişilmiş OGP, ruhsallığa tam yerleştiğinde bu makûs talih aşılmış olur.

3.OGP düzlemindeki öznenin de fantezileri vardır ama bunlar, daha çok reel gereksinimler yönünde gelişen, geliştirilen bilinçli tasarımlardır. Öznenin hayatta kalabilmek için geçmiş deneyimlerini geleceğe taşıma, geleceği güvenceye alma tasarımları olarak işlevleri vardır. Bunlar özneyi hayatta tutacak yönelimlerin itici motoru olarak bir hedef göstericidir. OGP düzleminde fanteziler ya da bilinçli tasarımlar, bu makul gereksinimlerle paralel bir seyir izler. OGP öznesinin cinsel fantezileri, doyumlu yaşanmış cinselliklerinin yeniden arzu tetikleyici anı deposu olarak iş görür. Özne bu yeni süreçte, haz düzeyi düşük ama göklerde seyrettiği sanılan nevrotik fantezilerle artık o kadar bağlantılı değildir. Hayatının diğer alanlarındaki taleplerinde ise arzu ve gerçek arasındaki dengenin makul çizgisinde ilerler. Ama şu kesinlikle söylenebilir: NN düzlemde ideal bir sevgili ile yaşanmakta olduğu kurgulanan haz yüklü fanteziler, özellikle bunların düşlenen emosyonel yoğunlukları, OGP düzleminde, gerçekten yaşanan hazlar olarak hayata doğar.

OGP öznesinin fantezilerle ilişkisi, bilinçli tasarımlar ve hafıza kayıtları üzerinden gerçekleşir. Bunların bilinen türde maske işlevi gören nevrotik fantezilerle ilgisi çok azdır. Çünkü OGP öznesi, nevrotik bir geçmişten geldiği için zaman zaman bunların irade dışı baskınlarına mâruz kalacaktır. OGP öznesi hayatını sürdürebilmek, izleyeceği rotayı belirleyebilmek için yaşadığı deneyimleri hafıza kayıtlarına almak zorundadır. Ama hafızadaki bu kayıtlar, artık, yaşanmış deneyimlerin anılarıdır, normal nevrotik öznenin maske işlevi gören fantezileri değildir. Bunlar, gerektiğinde OGP öznesinin kullanacağı bilinçli tasarımlardır. OGP öznesinin geçmişle ya da gelecekle bağlantısı, normal nevrotik öznede olduğu gibi nevrotik fanteziler üzerinden değil, yaşanmış deneyimlerin birikimi üzerinden gerçekleşir. OGP öznesinin partneri ile ilişkisi de normal nevrotik öznede olduğu gibi yoğun fantezi ekseninde ilerlemez, gerçekten yaşanmış ilişkilerin, başka bir ifadeyle partnerlerin arasında ya da geçmişte yaşanmış başka reel ilişkilerin hafızadaki kayıtları üzerinden ilerler. Burada artık nevrotik hafıza değil, sahih hafıza söz konusudur. Çünkü kendisiyle gerçek ilişkilerin yaşandığı özgün nesne ve öbür nesneler, hafızaya kaydedilmiş nesnelere dönüşmezse, hem özgün nesneyle hem dünya-varlıkla ilişkiler nasıl sürdürülebilir ki? Bu nedenle OGP düzleminde varlık dünyası ile ilişkinin sürdürülebilmesi için, gerçek nesneler hafıza kayıtları üzerinden, hafıza nesnelerine dönüşürler, dönüşmeleri gerekir. OGP'den üreyen fanteziler -ki bunlar artık fantezi değildir, yaşanmış ama şimdi hatırlanan geçmişin fotoğraflarıdır- gerçeğe bağlı bu makul çizgide seyreder.

4.NN düzlemde fantezilerin şişkin hacmi, bitmez tükenmez tatmin eksikliğine tepki olarak, öznenin, telafi edici ama aslında edemeyen abartılı haz arayışlarına yönelmesi nedeniyledir. Psişik yapıda emosyonel karşılığı olmayan, ama fantezide şişirilmiş bir tasarım. Birçok erotik metinde düşlemlere at

koşturan da bu bitmez tükenmez tatmin eksikliğidir; yaşanmamış ama yaşanması düşlenen, düşlendiği için de abartılmış… OGP devreye girdiğinde, sahih ve tok emosyonlar psişede açığa çıkarken, fantezinin bu abartılı boyutu ortadan kalkar.

Biyolojik bir gereksinim olarak açlık, giderilmediği zaman nasıl düşler üretiyorsa, OGP bakımından asla tatmin olamayan insanlarda da bilinçdışındaki tutsak tortul haz (OGP), bir yerlerde bir biçimde mutlak hazzın var olması gerektiğini ima eden fanteziler üretiyor. Ama bu fanteziler, hayata doğamamış bir potansiyelin gerçekte karşılığı olmayan sanal telafisidir.

2.FANTEZİ – PARTNER

NN düzlemde partner, ilk nesne (anne ya da anne ikamesi) ile yaşanmış libidinal füzyon boyutu ve OGP'nin orgazmik tatmin boyutu düzeyinde arzu nesnesi konumuna gelemez. O zaman partner dışı türev cinsel fanteziler, cinsel ilişkiye bir süreç halinde kaçınılmaz olarak dâhil olur. NN öznedeki Ödipal çatışma kalıntıları, sıfırlanarak aşılamadıkları ve OGP de ruhsal sahnede beliremeyeceği için, partnerin erotik nesne olarak tam benimsenmesine imkân yoktur. Çünkü Ödipal çatışma kalıntıları ve diğer kastrasyonların yarattığı toplam nevrotik mahremiyet, aralarında bir yakınlığın kurulmasını kendileri gerçekten arzu etmelerine rağmen, iki özneyi bir yabancılık mesafesinde tutar. Bu yüzden partner, genellikle öznenin arzu nesnesine bir türlü denk gelemez ya da özne böyle bir denklik hissini tam yaşamaz.

Heteroseksüalitede, öznenin, arzu nesnesine tam denk gelmeyen partneriyle cinsel ilişkisinde, orgazma erişmek için yararlanılan kısmî fanteziler, partneri imajinasyonda dışta bırakan fanteziler, kökenleri olan kısmî dürtülere bağlıdır. Daha doğrusu o kısmî dürtü odakları ile ilgili çatışmaların aşılamadığını gösterdiği gibi, oradaki çatışmayı da ifşa ederler. OGP'deki kayıplar, bu kayıpları yapılandıran çatışma odaklarının fantezi kümeleri olarak inşa edilmeleri ile sonuçlanır. Bu fanteziler NNO'ya erişme amacıyla, tahrik unsuru olarak kullanılır ama asla OGP'yi açığa çıkaramaz.

3.FANTEZİLER -ARZUNUN KAYIP NESNESİ

Freudyen bir tez olarak rüyalar arzu tatminine yöneliktir. Bu doğru. Ödipal ve öncesi dönemlerin arzuları tatmin edilmeden, gereğince yaşanmadan bastırılıp kapatılmıştır. Bu da doğru... Öyleyse tatmin edilmemiş arzularla dolu bu dönemler, bitmez tükenmez bir biçimde rüyalarımızda boy gösterecek ve rüyaların çocuksu tematik dokusunu oluşturacaktır. Ama öte yandan sanatçının ruhsal dünyasında, arzu tatmininin düşsel ürünlerini de üretecektir. Bu nedenle yaratmanın kökeni, fantezileri üreten dileklerin gerçekleşeceğini ummak şeklindeki çocuksu taleplere de bağlanabilir. Sanatçı, yaratısının bir fantezi olduğunu bilir, ama gönlünün bir yanında "Keşke!"nin yankısı duyulur. Sanat eseri aracılığıyla, sanki şu çocuksu zihin paradigması tetiklenmiş gibidir: "Fantezi eylemle özdeştir. Düşlemek eyleme geçmekle aynıdır. Düşünce, o dileği eylem alanında gerçekleştirmektir." Bu nedenle sanatçı olsun, izleyici, okuyucu olsun, özne, sanal bir varoluşta var olmanın avuntusunu yaşar. Bu nedenle iptal edilen sahih varoluş kipleri, fantezilerin sanal dünyasında ikame dönüşümlere uğradığında, bütün bu fantastik yapıları, bir yanılsama olsalar da, hiç yadırgamadan, gerçekliğimizin yeni bir olasılığı olarak benimseriz. Ama bu fantastik yapılar sahih varoluş kipimizin kendisi değildir.

Orijininde varlığın bastırılan imkânlarından dolayı bütünlüğünü kaybeden ruhsal yapı, oluşan boşluğu telafi edici fanteziler geliştirmek zorundadır. Bu nedenle yaratıcı sanat süreçleri, bir telafi sürecidir. Zaten sahih olarak yaşanmakta olan, kendini bir kere daha niye dile getirmek, dilek fantezileri üretmek zorunda olsun ki? Özne, mâruz kaldığı ruhsal kısıtlanmışlığını, kısmî olarak yaratıcı eylemle ya da sanata ilgisiyle giderir. Özne, tatminsiz özlem ve susuzluklarının yarattığı iç boşluğu, sürekli telafi edici anlam üretme çabalarıyla kapatmaya çalışacak, varoluşunun anlamını sahih olarak mümkün kılmada yetersiz kaldığı için, huzursuzluğunu telafi edici girişimlerin yolunda sürekli ilerleyecektir. Tam da bu noktada sanat, kısmî de olsa kastre özne için muhakkak ki ruhsal vakumu doldurmanın en emin ve revaçtaki en sağlıklı yoludur.

Sanatsal yaratımlarının hiçbiri ile arzunun kayıp nesnesini ele geçiremediği, ancak şöyle böyle yakalar gibi olduğu, ama hemen elden kaçırdığı içindir ki, sanatçı, yaratıcılığını durmadan sürdürmek

zorundadır. Yahya Kemal'in "Mehlika Sultan" (Beyatlı 1969: 115) şiiri, sürekli olarak kaçıp giden arzunun kayıp nesnesini çok güzel anlatır. Eksik yaşanılanın, başta iptal edilmiş olanın bütünlüğe erdirilmesi özlemiyle, bütünlüğünde yaşanabileceğinden farklı ve abartılmış biçimde tasviri, bir yanıyla sanat eserlerini var eden süblimasyon sürecinin sonucudur. Bir başka açıdan da yaratma eyleminin kökeni, asla kavuşulamayacakmış gibi duran anavatana, ikili füzyona, libidinal füzyona duyulan özlemdir. Yani o kayıp dünyayı yeniden ele geçirme özlemi...

Sanatsal yaratma, arzunun kayıp nesnesinin, sancılı bir aranışta, özgün varlığından farklı kılınacak şekilde süblime edilişi midir? Çünkü yapıtla erişilen şey, arzunun kayıp nesnesine denk gelemez bir türlü. Aranılanın, özlem nedeniyle belki de abartılı bir tasviridir sanat eseri, onu izleyenlerde de aynı özlemleri yaratan. Özlediğimiz şeyleri, özlemlerin acılarını dengelemek için aşırı idealizasyonlarla yüceltmez miyiz? Oysa arzunun kayıp nesnesi ele geçirilip geride bırakıldı mı, sakin, dingin bir mecrada akar yaşam ırmağı, her şeyi kendi gerçekliğinde algılayıp kendi gerçeğine tercüme ederek. Tıpkı uçsuz bucaksız, durgun akan ama debisi son derece yüksek ve insanı bütünüyle kucaklayan bir ırmak gibi… Arayış biter, bulunanın tamlığı içinde rutin dışı bir süreç önümüzde açılır. Bu nedenle sanatçı (müzisyen, ressam, şair vb.), yapıtlarında, en başta yitirmiş olduklarının düşlemlerini dile getirirken, arzunun kayıp nesnesi OGP garantörlüğünde ele geçirildiğinde özne bu yapıtlarda, zaten kendisinin daha önce yaşadıklarının izleyicisidir. Bu nedenle, eğer arzunun kayıp nesnesi ele geçirilmişse, sanat eserleri bizi zenginleştirmez, bize zenginliklerimizi hatırlatır.

4.OGP – SİMGESELLEŞTİRME

OGP düzlemine geçmedikçe, algılarımız kendi gerçekliğine erişemez; mensubu olduğumuz kültürün genel söylemine bağlı simgeselleştirme tuzağından kurtulamaz. Çünkü bir kültürün koşullandırıcı yapılanmasının inşasına katkıda bulunan yasak, ayıp ve günah kavramları, kültürün yönlendirici her direktifi, öznenin asli arzu ve taleplerini, yine öznenin dilinde ve düşlerinde ve hatta bedeninde sembolizasyonlara uğratır. Öznenin asli arzu ve talepleri, yansıdığı her tema ve nesnede, kültürün dolayımlı yollarından kendini ifade ederken, ortada görünen, kökendeki asli talep ve arzuların, yani kökenin kendisini değil de başka bir adresi ve tanımını gösteren kılık değiştirmiş ifadeleridir. Özne bu nedenle, görünürdeki sanal arzusunun örttüğü görünmeyen asli arzusuna yabancı kalır. Tıpkı düşlerin görünür içeriğinin, öznenin asli rüya arzusunu örttüğü gibi. Ama özne bu sefer, gündelik hayatın uyanık süreçlerinde, bir başka düşün aldatıcı görüntülerinin tuzağına düşmüş olur. Uyanık insan bilincinin bir başka düş olduğunu iddia eden tezler, bu nedenle o kadar da yabana atılacak gibi görünmüyor. İnsan, hem uykuda hem uyanık yaşamında, kendisini sürekli aldatan, kendi mahrem gerçekliğini yine kendisinden saklayan düşlerin dünyasına sürgün edilmiştir. Onun dinmeyen susuzluğu bu yüzdendir.

Gündelik hayatta sürüp giden takıntılarımız, saplantılarımız; korku, kaygı ve engellenmişlikle, tatminsizlikle damgalanmış hislerimiz… Tüm bunlar, geçmişten getirdiğimiz ve gerçek tatminlerinin asla mümkün olmayacağı bitmez tükenmez taleplerimizin, sembolik anlamda yansıdığı psişik bir aldatma alanıdır.

İnsanın varlık kökleri, asli arzu ve talepleri, bizzat kendisi için kapalı ve tanınmaz hale geldiği zaman, sembollerin anlaşılmaz dili kaçınılmaz olur, başka bir ifadeyle sembollerin özneye yabancı ama bilinçdışının bildiği kendi dili. Öznenin kendisine yabancılaşmış varlığı ile iletişimi, kendisi tarafından bile anlaşılmayan bu dil üzerinden kurulur. Açıkçası semboller, artık öznenin kendini kendisine anlaşılmaz biçimde tercüme ettiği bir başka yabancı dildir. Yani özne, ruhunun anadilinden, yabancı bir dile sürgün edilmiştir. Sembol, bizzat, kendimizi anlamak istemeyişimizin bir tuzağıdır, ama aynı zamanda kendini anlatmak isteyen orijininde varlığın da yetersiz bir dışavurumudur. Görmek istemediğimiz şey, hem kendisini göstermeye, görünür ve net kılmaya, öte yandan da örtüp gizlemeye çalışmaktadır. Sembol, bu uzlaşmanın dile gelen, ama asli içeriği görünür kılmada net olmayan ifadesidir. Uygulanan baskıların sonucu olarak, coşkuların kaynağında, sahih arzu ve hazlar boyutunda ölümler arttıkça, sembollerin üretimi ve kullanımı da artacaktır. Ne var ki artık giden gitmiştir, yitirilenin ikamesi olan semboller, asli kaybı ele geçirmede artık hep yetersiz kalacaktır. Bazı

sembollerin bazı insanlar için mıknatısın çekim gücünde bir siren çağrısı etkisine sahip oluşu, kayıpları üstü örtük olarak çok güçlü biçimde hatırlatması nedeniyledir. Algı-bilinç sisteminde ele geçirilemeyen kayıp haz, bilinçdışından bu sürekli basınç etkisini, siren çağrısı gücündeki davetini hep sürdürecektir.

NN düzlemde orgazma erişmek için fantezide kurgulanan hayaller, düşler ve arzu nesneleri, OGP'ye giden yoldaki engellerin sembolik resimleridir. Bu resimlerin mesajlarının çok dikkatli analizi ve tercümesi gerekir. Çünkü OGP'ye erişmenin önündeki engellerin sembolik dışa vurumlarıdır.

XV. BÖLÜM: KASTRASYON

Kastrasyon ya da diğer adıyla iğdiş edilme. Kastrasyon, Freudçu düşüncenin merkezi kavramlarından biridir. Pek çok kaynak kitapta onunla ilgili ayrıntılı bilgiler bulunabilir. Kastrasyon ya da iğdiş edilme, aslında bir insanı sahip olduğu asli bir varlıktan ya da potansiyelden ebedi olarak koparmak, ayırmak demektir. Bu anlamda kastrasyon geri dönüşsüz bir süreçtir, eğer sonradan düzeltici müdahalelerde bulunulmazsa. Bu gerçek de bize terapilerin önemini açıklar. İnsan, doğumundan ölümüne kadar birçok alanda kastre edilir, farkında olsun ya da olmasın. Çünkü çok arzulayıp da ebediyen yoksun bırakıldığı her şey üzerinden özne, kastrasyona mâruz kalmaktadır. Tabii ki her kastrasyon insana bedel olarak büyük acılar yaşatacaktır. Acısız bir kastrasyon düşünülemez. Ama bunlara rağmen bir kültürün konuşan öznesine dönüşebilmek için de kastrasyonlar, hayvansı rahatlığımızı bozan öğrenme süreçleri olarak kastrasyonlar zorunludur. Sorunlar, kastrasyonların öznenin doğal gelişimini ve dengesini bozacak şekilde acılı ve ezici yaşanmalarından kaynaklanır. Tabii özne, kastrasyonlar nedeniyle yaşadığı acıları gönül rızasıyla kabullenmeyecektir. Bu yüzden kastrasyonların öznede bilinçdışı hınçları yapılandırdığını ilave edelim. Kastrasyonları, uygulanışlarındaki dozlar ya da yöntemler bakımından iki ayrı küme halinde düşünebiliriz: İlk olarak baskıcı kültürlerin zorlamasıyla mâruz kalınan kastrasyonlar var... Öte yandan küçük çocuğu zorlamadan, onun doğal gelişimi yolunda ilerleyen ideal kastrasyon süreçlerinin olasılığından söz edilebilir. Bu ikinci kastrasyon süreci, gelişim çizgisi üzerinde zamanı geldikçe ve büyüme programına bağlı olarak, öznenin kendiliğinden geride bırakıp tamamlayacağı gelişim basamakları anlamında düşünülmelidir.

Ancak burada bir noktayı aydınlatmak gerekmektedir: Freud, ruhsal gelişim aşamalarındaki takılmaların, insanın cinsel gelişim aşamalarına yansımalarından da söz etmişti. Yani kastrasyonların tek başına olmadığını, cinsel gelişim üzerinde de travmalar yarattığını belirtmişti. Freud'un sözünü ettiği takılmalar, saplanmalar, ruhsal gelişim aşamalarının, doyumlu biçimde yaşanmalarına izin verilmeden kastrasyonlara mâruz kalışları nedeniyledir. Bunların özne üzerinde travmatik etkileri vardır ve bize, öznenin o takılma noktaları ile ilgili arızalarını işaret eder. Ancak Freud'un sözünü ettiği anlamda kastrasyon, evrensel bir model olarak düşünülmemelidir, olsa olsa baskıcı kültürlerin hastalıklı evrensel yapısını ortaya koyar.

Kastrasyonların sağlıklı bir süreçte ilerlemesi için izlenmesi gereken yol konusunda, F. Dolto'nun görüşleri aydınlatıcı bir fikir verecektir:

"İğdişlerin simgeleştirici bir değerin taşıyıcısı olması için şu koşullar gerekir:

1.Çocuğun beden şeması bunlara dayanacak durumda olmalıdır. Annesinin bedeninin yanında yeterince uzun zamanı olamayacak bir çocuk, oral iğdiş sırasında sütten kesilirse gerileyecektir; her iğdiş için uygun bir zaman vardır; itkiler bir ilk dönemde doyuma ulaşmış olmalıdırlar.

2.İğdişi sağlayan yetişkinin yasaksız, saygılı ve sevgi dolu olması, örnek olabilmesi ve gücünü, bilgisini bir gün çocuğa kabul ettirebilmesi gerekir.

3.Arzu kabul edilmiş ve değerlendirilmiş olmalıdır.

4.Her zaman çatışmalı olan iğdişlerin sözlere ihtiyacı vardır.

O halde, iğdiş doğrudan ve geriletici doyumun gerçekleşmesini önlediği için simgeleştirici ve değerlendiricidir, çocuğu karşılıklı ilişkilere hazırlar. Çocuğun insanileşmesi ancak işlemsel iğdişler pahasına olur, "yani zamansız değil, zamanında yapılan iğdişler söz konusudur; yasaklarla bastırılan itkiler aynı anda katı bilinçdışı tabular halinde kısmen düzenlenmeye elverişliyken, serbest ilişkiler bir sonraki libidinal evrelerde hazza ulaşabilirler, demek istiyorum." İğdişler, yazarımıza göre, demek ki çocuğun gelişimini belirleyen dönüştürücü deneyimlerdir; insanileşen arzunun öğrenilmesinde katkıları vardır." (Nasio 2008: 305)

F. Dolto'dan şu önemli dersleri almış oluyoruz: Tamamlanmamış doyum, geriye dönük arzu saplantıları yarattığı için gerileticidir; sürecini tamamlamış doyum geleceğe yöneliktir. Bilinçdışının hastalıklı yazılımlarla yüklenmesinin sebebi, katı bilinçdışı tabulardır.

Kastrasyon aşamaları için aşağıda kendi bakış açımıza göre bir sıralama yapılmıştır. Bunlarda baskıcı kültürlerin zorlayıcı, zedeleyici etkilerinin sonuçları ile kastrasyonun kendi doğal gerçekleşme süreçlerindeki sağlıklı sonuçlarını, eleştirel bir bakışla karşılaştırmada yarar var:

a) **İkili ya da libidinal füzyondan kastre edilmek**
b) **Oral dönem kastrasyonu**
c) **Ana dilin kastre ediciliği**
d) **Anal dönem kastrasyonu**
e) **Dokunsallığın kastre edilişi**
f) **Ödipal dönem kastrasyonu** (**ve Ödipal dönem orgazm hazlarının kastrasyonu**)
g) **Ergenlik dönemi kastrasyonu** (**OGP'nin hiç başlamadan, Ödipal dönemdeki kökten kastrasyonu**)
h) **Öznenin kendi hayat amaçlarından kastrasyonu**

1.KASTRASYONA GİRİŞ BÖLÜMÜNE EK NOTLAR

1.Yukarıda sekiz madde halinde sıralanan kastrasyon türlerini ana hatları ile detaylandırarak açıklamaya girişmeden önce, kastrasyon konusunda önemli saydığımız bazı temel görüşlerimizi, bir ön bilgi olarak sunmanın son derece yararlı olacağını düşünmekteyiz. Bu bölümde sunacağımız temel görüşlerimiz, konuyu daha iyi anlamak bakımından işimizi kolaylaştıracaktır.

Bu bölümde Freudyen çerçevede ele alınan kastrasyon kavramından ne anladığımızı ve ilave olarak kastrasyon kavramının bizim için ne anlam ifade ettiğini açıklayacağız. Kastrasyon kavramını kendi çerçevemizden dile getirirken, F. Dolto'nun yaklaşımlarına yakın bir duruşu benimsemekteyiz:

En genel anlamında kastrasyon, insan yavrusunun bir topluma girmekle biyolojik insandan kültürün insanına dönüştüğü eğitim sürecidir. Kültürün insanına doğru dönüştüğü bu süreçte bebek, öncelikli olarak, istediğinin istediği anda gerçekleşmesini talep eden hayvansı rahatlığından kastre edilir. Böylece hayal kırıklığı yaşamayı, buna katlanmayı, acil arzularının tatminini ertelemeyi öğrenir. Tüm kastrasyon süreçlerinin en sade ifadesini bu bakış açısı ile özetleyebiliriz. Aslında kastrasyonun topluma uyum sağlayacak bir eğitim süreci olmasında garip bir taraf yok ve böyle olması ayrıca zorunludur. Problem, kastrasyonlar bir şiddet uygulamasına dönüştüğünde ortaya çıkar. Çünkü bir terör havasında sürüp giden kastrasyonlar, kaçınılmaz olarak insan yavrusunun biyolojik ve gelişmeye açık psişik olanaklarını da kastre eder. Örneğin oral dönem kastrasyonu, verili özerklik programını ve dünya-varlık'la sevgi bağları kurma olanaklarını ve sonuç olarak OGP'nin hayata geçme ihtimalini kastre eder. Acımasız anal dönem kastrasyonu, psişik problemlerin yanında bağırsak sistemi rahatsızlıklarına zemin hazırlar. Acımasız Ödipal dönem kastrasyonu, ergenlikte açığa çıkacak olan OGP'yi daha bu dönemde kastre eder vb. Sorun şurada: Kastrasyon travması, insan yavrusunun biyolojik ve psişik olanaklarını ve bunların sağlıklı dışavurumlarını ne kadar engelleyerek zorluyor ve bastırıyorsa o oranda problemlere yol açar. Bu nedenle insanların mâruz kaldıkları ruhsal sıkıntılar (nevrozlar vb.), kastrasyonların uygulanışındaki şiddet ile doğru orantılıdır.

"İnsan yavrusu, biyolojik insandan kültürün insanına doğru dönüşürken, toplumun beklediği rol ve modellere, dikte ettiği değerlere uymak, bunların kalıbına girmek anlamında hayvansı rahatlığından kastre edilir." denildi. Ama bu süreç, ataerkil toplumlarda o kadar kolay ve acısız işlemez. Baskıcı kültürlerde kastrasyon süreçlerinin zorlukları konusunda yukarıda yaptığımız özet açıklamamızı şu ilave görüşlerle biraz daha netleştirebiliriz:

1) Çok az sayıdaki örneklerde bebek, güven vermeyen ya da kendisi bebeğine yapışıp kalmış bir anne nedeniyle simbiyozdan (ikili bağımlılıktan, yapışma ilişkisinden) çıkamayarak, kültürel kastrasyonun, yani kültürün, tüm gelişim aşamalarında uyguladığı kastrasyonlar toplamının eğitim süreçlerinden geçemez. Bu süreçlerden geçecek psişik donanım seviyesine gelemez, yani kastrasyon süreçlerini toplumsallaşacak seviyede deneyimleyemez. Sonuç, kız ve erkek çocukları kapsamak üzere, psikozdur.

2) Kültürün kastrasyonu, o kültürün katı geleneksel özelliklerinden dolayı yüksek olasılıkla çok zorlayıcıdır, küçük çocuğun kaldırma kapasitesinin çok üstündedir. Bu yüzden küçük çocuk üzerinde

çok güçlü yıkıcı etkiler yaratır. Sonuç: Ağır nevrotik kişilikler ya da duruma göre, kız ve erkek çocukları kapsamak üzere, psikoz.

3) Kastrasyon süreçleri içinde ensest yasağı kastrasyonu, ağır(laştırılmış) sonuçları nedeniyle çok ayrıcalıklı bir yer işgal eder. Eğer Ödipal dönem ensest kastrasyonu çok zorlu, aslında zorlaştırılarak yaşanmışsa, sonuç: Ağır nevrotik bozukluklar, çeşitli cinsel problemler ya da duruma göre psikozdur.

Klasik psikanalitik anlayış –Freudyen anlayış- Ödipal dönem ensest kastrasyonu söz konusu olduğunda, inceleme nesnesi olarak küçük erkek çocuğu model alır, ama bize göre kız çocuklar da bu dönemin, özellikle cinsel haz ve tatminleri kastre eden baskılarından muaf değildirler. Cinsel haz ve tatminde kastrasyona en az küçük erkek çocuklar kadar mâruz kalmaktadırlar. Yeri geldikçe bu konudaki görüşlerimizi ilerleyen sayfalarda ifade edeceğiz. Ayrıca Ödipal dönem kastrasyonunun tek başına psikoza yol açabileceği şeklindeki Freudyen anlayışa katılamıyoruz. Eğer Ödipal öncesi aşamalar çok arızalı yaşanmışsa (zehirli füzyon), Ödipal dönem kastrasyonunu ortalamadan çok daha şiddetli yaşayacağı ve travmatize olacağı için, küçük çocuk ergenlikte psikoza yakalanabilir.

2.Kastrasyon süreçlerinden geçerek toplumsal aidiyetin içine yerleşen küçük kız ve erkek çocuklar, verili toplumsallaşma programı uyarınca kültürün bütün değerlerini benimserler. Küçük çocuğa, kültürünün bütün bu yazılım sistemini benimserse değer verileceği, topluma kabul edileceği hissettirilir, değerlilik algısı bu koşula bağlanır. Onurlu bir varlık olan insan yavrusu, kazanacağı statü için, toplumdan dışlanmamak için bu koşula boyun eğer. Kendisinden istenilenler, gelişmeye açık verili potansiyellerini gasp etse de -baskıcı bir kültürde bu potansiyeller zaten o fark etmeden gasp edilmiştir- toplumun arzusuna uymayı kabul eder. Topluma giriş, onun herkesi standartlaştıran, öznenin gelişmeye açık tüm verili potansiyellerini gasp eden kastrasyonu ile böylece gerçekleşir. Gerçek anlamdaki vahşi kastrasyon budur, bir kültüre girmekle ödenen bedellerin toplamı olarak…

Onur duygusunun kaynağı olarak şunları yazabiliriz: Onur duygusunun kaynağı, libidinal füzyonda, annenin bebeğe yönelik idealizasyon aktarımlarıyla bebekte oluşan öz-idealizasyon yapılanmasıdır. Bu nedenle kınanmak, küçük çocuğun öz-idealizasyon sistemi üzerinde sarsıcı etki yaratır, verilmiş olan sevginin geri alınması tehdidini ima ederek, küçük çocukta bilinçdışı olarak dışlanma kaygılarını harekete geçirir, daha doğrusu annenin kendisini dışlayacağı imasına denk gelir. Bu nedenle kınamanın yaptırım gücü son derece yüksektir.

Ensest yasağına bağlı kastrasyon ise genel kastrasyonun bir bölümüdür sadece, ama daha önce belirttiğimiz gibi, yarattığı ağır(laştırılmış) sonuçları bakımından diğer kastrasyonlara göre ayrıcalıklı bir yer işgal eder. Ancak ensest yasağı kastrasyonu söz konusu olduğunda klasik Freudyen anlayış, hep küçük erkek çocuğu inceleme nesnesi olarak aldığı için, devam eden satırlarda küçük erkek çocuğun, Ödipal kastrasyon sürecine nasıl yerleştirildiğini kendi bakış açımıza göre yorumlamaya çalışacağız. Bu dönemde kız çocuklarının da nasıl acımasız kastrasyonlara mâruz bırakıldıkları konusundaki görüşlerimizi ileride belirteceğiz. Toplumun değerleri içinde elbette ensest yasasının yasağı da vardır. Küçük erkek çocuktan, bütün toplumsal değerleri, içinde ensest yasağı da olmak üzere benimsemesi beklenir. Hemen alt paragrafta ensest yasağı kastrasyonlarının küçük erkek çocuğu açısından psişik sonuçlarını netleştirmeye çalışacağız.

Küçük erkek çocuk, ataerkil düzende penise yüklenen aşırı değer nedeniyle, sahip olduğu bu organ üzerinden kendini değerli hisseder. Aslında erillik, kültürde öne çıkarıldığı için, bu sıfatın taşıyıcısı olan penis, aşırı bir değerle yüklenir. Bu yüzden eril öznenin değeri, somut ifadesini, penise yüklenen değerde bulur ve eril özne ile penisi arasında bir eşitlik denklemi kurulur. Bu denklem gereğince eril öznenin (küçük erkek çocuk) sahip olduğu penisi koruyabilmesi, yani penise yansıtılmış kimliğini ve kendilik değerini koruyabilmesi, toplumun eril özneden beklediklerini yerine getirmesi koşuluna bağlanır. Özetle toplum, karşılık olarak eril özneden (küçük erkek çocuk) bazı roller ve görevler bekler. Küçük erkek çocuk penisinin (pipi) değeri üzerinden kavuştuğu statüyü sürdürmek için, kendisinden beklenen rol ve görevleri, toplumun diğer beklentilerini üstlenir: Babasını model alacaktır, evlenecektir (dışarıdan eş bulacaktır), ailesini geçindirecektir, ensest yasasının yasağına uyacaktır, annesinden, kız kardeşinden vazgeçecektir, baba hakkına riayet edecektir. Eğer bu yasaya uymazsa "pipi"si kesilip çok ağır cezalara çarptırılacak, kısacası toplum, tanıdığı bu statüyü, kendisini dışlayarak ondan geri alacaktır. Böylece küçük erkek çocuk, öz değerlilik algısını ve bu algı ile özdeşleştirdiği

penisinin değerini birlikte kodlayarak, bu bileşke değerin korunmasını sağlayabilmek için, toplumun kendisinden beklediklerini yerine getirmeye programlanır, yani bu tuzağın kapanında kıstırılmış olur. Kendisinden, bakışlarda, sözlerde ifadesini bulan ciddi tehditlerle, ensest yasasının yasağına uyması beklenen ve eğer bu yasağa uymazsa pipi'sinin kesileceği tehditlerine mâruz kalan küçük erkek çocuğun karşı karşıya olduğu sanal tehlike, burada bitmez. Toplumun eril özneden beklentilerini yerine getirmezse de, yani toplumsal kod sisteminde eril özne için kayıtlı tüm görevler ve beklentileri yerine getirmezse de pipi'si kesilecektir. Kısacası örtük biçimde ona böyle hissettirilir. Örneğin eşcinsel olursa, iş güç sahibi olup para kazanamazsa, yenilgilere ve başarısızlıklara mâruz kalırsa "pipi"si kesilecektir… Böyle bir durum –parasızlık ve yenilgi durumları- yetişkin erkeğin bilinçdışında penis fonksiyonelliğinin iptali olarak okunur ve eril öznede yerine göre pasif eşcinsel fantezi ya da eylemlere yol açabilir (Nicolosi 2008: 121).

Üstteki paragrafa şu eleştirel yorumları eklemek zorundayız: Aslında bu yaştaki küçük erkek çocuğunun beklentisi ağırlıklı olarak erotizm değil, sevgi ve şefkattir. Küçük erkek çocuğun, babanın anne üzerindeki cinsel haklarına riayet etmesi gibi beklentilerin, küçük bir erkek çocuğunu düşündüğümüzde ne kadar saçma olduğunu, abartılmış kaygılarla küçük erkek çocuğun üstüne yıkıldığını belirtelim. Ama ataerkil düzenin değerler sistemi bu süreçleri işletir. Özetle Ödipal kastrasyonun bu dehşetengiz imaları, eril insan yavrusunda travmalara neden olur. Küçük erkek çocuk üzerinde uygulanan bu kastrasyonlarla bağlantılı olarak, şundan dolayı bir tuzaktan söz ediyoruz: Çünkü bu süreç küçük erkek çocuğun kendi öz potansiyellerine yabancılaşması pahasına gerçekleşecektir.

Küçük erkek çocuğun trajedisi, bu önemli kırılma noktasından itibaren başlar. Çünkü bu tehdit, onun ruhunda derin izler bırakan fırtınalar koparacaktır. O zaman küçük erkek çocuğun akıbeti hakkında şu tahminlerde bulunabiliriz: Ya bu tehditler sonucunda toplumun ortalama nevrotik öznesi olacaktır ya da Ödipal kastrasyonu, önceki dönemlerin ağırlaştırılmış kastrasyonları nedeniyle çok şiddetli yaşayacağı için, bu Ödipal travmayı hiç yaşamamış gibi bilinçdışına bastıracaktır. Ama bu ikinci grup toplumun eril özneden beklediği tüm rol ve görevleri, bilinçdışı olarak kaçtığı kastrasyon dehşeti ile ilişkilendirerek, toplumsal düzlemde var olmaktan da kendini geri çekecektir. Bu izolasyonun sonu büyük ihtimalle psikozdur. Ama psikoza girmeyenler, yani toplumun bütününe yakın büyük bir çoğunluk, böylece tehlikelerden azade bir hayat sürecekler midir? Hayır! Çünkü Ödipal kastrasyonun ve ensest suçluluğunun yoğun anksiyetesinin, OGP'nin hayata geçmesinin en büyük engeli ve toplumda yaygın nevrozların nedeni olduğunu belirtelim. Bu nedenle OGP'de uğranılan kayıplar, elbette normal nevrotikler de kesin olarak işin içinde olmak üzere, her zaman bu kayıpların oranıyla paralel seyreden geçmişteki kastrasyon travmalarını düşündürmelidir.

Ödipal dönem kastrasyonlarının, küçük erkek çocuğunu ergenlikte psikoza taşıyabilecek olan yıkımlarıyla ilgili düşüncelerimizi, kısa bir ekle biraz daha netleştirelim: Bazı örneklerde Ödipal dönem kastrasyonları o kadar yoğun yaşanır ki küçük erkek çocuk, bu dehşet algısını tamamen siler, sanki böyle bir dehşet yaşanmamış gibi, onunla bütün yüzleşme olasılıklarını dışta bırakır. Ama belli bir oranda yüzleşilmemiş ve bu nedenle tansiyonu belli bir oranda düşmemiş olan kastrasyon dehşeti, bu sefer psikotik belirtiler yaratmak üzere ergenlikte geri döner. Çünkü başlamakta olan zorunlu seksüel yaşam ve bu yaşamın zorunlu kıldığı toplumsal cinsel rol sorumlulukları, kastrasyon anksiyetesini otomatikman geri çağırır ve böylece psişik yıkım sürecini başlatır. Bu nedenle geçmişte çok yoğun yaşanmış olması koşuluyla, bu gizil dehşetin benliği parçalayıcı etkileri olacağı tartışılamaz. Geleceğin psikotik öznelerinin bir kısmı, bu dehşetleri deneyimlemiş küçük erkek çocukların içinden çıkacaktır. Çünkü dehşeti çok ağır yaşanarak yadsınmış ve bilinçdışına adeta yok edilerek bastırılmış Ödipal kastrasyonlar, şöyle bir sonuca da neden olur: Sarsıcı duygu yoğunluğu, hiç yaşanmamış gibi bastırıldığı için, kısmen bile olsa algı-bilinç sisteminde deneyimlenmemiş, bu nedenle bilinçdışında sürekli olarak yüksek gerilim seviyesini koruyan Ödipal kastrasyonların dehşeti, özne üzerinde nedeni belirsiz ağır kaygılara yol açar ve öznenin topluma katılımında uyumunu bozarak, psikoza zemin hazırlayan psişik yıkım sürecini başlatır. Bu yıkımın ciddi izolasyon tepkileri ile sonuçlanması, artık bir adım mesafededir. Aslında bu küçük erkek çocuk, üstleneceği toplumsal eril özne rolü ile kastrasyonların arasındaki gizil bağı sezdiği için, kastrasyon dehşetinden kaçarken, üstleneceği toplumsal rol ve modellerden de kaçarak izolasyona tutsak olur**.** Öte yandan, öznenin bilinç alanında

serbest algı olarak deneyimlenmemiş bilinçdışı süreğen dehşetengiz kastrasyon korkusu, bu sefer dış dünyaya yansır, kısacası ensest yasağının kurucu iktidarı olan topluma yansır. Özne bu yoğun korku ve suçluluk duyguları nedeniyle, toplumdan bir tehdit, bir ceza gelecek hissine kapılarak, elbette bilinçdışı bir süreç içinden**,** dış dünyayı bir karabasan gibi algılar. Bu bilinçdışı algının bir sonucu olarak suçlu olduğuna inandığı için, kendisini çok şiddetli cezalar beklemektedir. Şizofrenik hastalarda çok sık görülen, öldürülecekleri, zehirlenecekleri, takip edildikleri şeklindeki sürekli hezeyanlar, böyle gizil ve yoğun bir kaygı odağına bağlıdır. Böyle bir dehşet algısının öznede, şizofrenlere özgü olan "dünyanın sonu" fantezilerine yol açması beklenecek bir sonuçtur. Bu tehditkâr dış dünyada özne artık üstleneceği herhangi bir rol modeline tabii ki uyum sağlayamayacaktır. Kendi bakış açımızdan, böyle trajik bir sonucun, ancak zehirli füzyondan geçmiş, anneyle simbiyozdan çıkamamış, dünya-varlık'la kaynaşamamış küçük erkek çocukları kapsayacağını düşünüyoruz. Çünkü libidinal füzyondan geçmiş bir erkek çocuk, Ödipal dönem kastrasyonunun travmaları sonucunda, ilerde yüksek oranda nevrotik olacaktır, psikoza kadar gerilemeyecektir.

3.Kastrasyon tehdidi, ensest yasağının kandaşa karşı kışkırtılarak abarttığı cinsel arzuyu bastırırken yarattığı dehşet, cinsel arzu ve eksiksiz orgazm yetisi üzerine kodlanır ve cinsel arzu, her uyanışında, kendisiyle birlikte kodlandığı bu dehşet hissini de harekete geçirir. Burada öznenin bilinçdışına adeta bir bomba yerleştirilmiştir. Özne, kastrasyon dehşetini ne kadar yoğun yaşamışsa, cinsel arzusunun her uyanışında, bu dehşet hissi hep geri gelecektir veya bu hissin nevrotik belirtilere dönüşmüş ifadeleri, örneğin fobiler, obsesyonlar, türev cinsel yönelimler, anksiyete, panik atak… Bu nedenle, cinsel güdülerin çok güçlü biçimde ayaklandığı ergenlik döneminde, ergenin yaşadığı yoğun anksiyetelerin altında, bu dehşetengiz kastrasyon korkularının daha da şiddetlenerek geri dönen etkileri akla gelmelidir.

Sözü edilen dehşetin kaynağını tekrar netleştirelim: Küçük erkek çocuk için penisin ve eksiksiz cinsel tatmin ve hazların, küçük kız çocuğu için eksiksiz cinsel tatmin ve hazların, ceza tehditleri üzerinden fiilen yaşanmış kastrasyon tehditlerine mâruz kalınarak bastırılmalarının yapılandırdığı bir dehşetten söz ediyoruz.

Cinsel arzular ve kastrasyon korkuları arasındaki çift yönlü engelleyici trafiği biraz daha netleştirmek için şu kısa notu ilave edelim: Kastrasyon korkuları, cinsel hazları ketleyip bastırır, ama cinsel hazları yaşama talebi organizmanın derinliklerinden yükselip yeniden açığa çıkmaya başladığı anda, kastrasyon korkuları bir kısır döngü olarak tekrar ayaklanır. Ayaklanan kastrasyon korkuları, yoğun anksiyeteye yol açar ve bu yoğun anksiyete, eksiksiz haz tatmininde sonlanmak isteyen cinsel arzuları yeniden bastırır ya da onlara çok kısmî bir geçiş izni verir. İşte bu kısır döngüde ortaya çıkan yoğun anksiyetedir ki psişik yapıyı, nevrozlardan psikozlara kadar uzanan geniş bir yelpaze içinde parçalayıcı sonuçlara mâruz bırakır. Cinsel dürtülerin kaynağı olan hormonal faaliyetler sürdükçe bu kısır döngü devam eder, ama genç bedenlerde bu hormonal faaliyetleri sonlandırmak, eğer böyle saçma bir proje düşünülmekte ise, ki aslında baskıcı kültürler sembolik anlamda bu sonuca denk gelecek uygulamaları pekâlâ sürdürmektedirler, başka bir ölüm şeklidir.

4.Kız ya da erkek çocuklar için, psikozun hazırlayıcı ortak zemini bakımından artık genel bir çerçeve sunabiliriz. Bu kısa bölümde küçük çocuk dediğimiz zaman, psikanalizin genelde erkek çocuğu model alan çerçevesinin dışına çıkarak, kız ve erkek çocuğu birlikte kast ediyoruz: Kastrasyonlarla psikozlar arasındaki bağlantılara yukarıda ana hatları ile değinildi, ama daha ziyade küçük erkek çocuk model alındı. Şimdi küçük kız ve erkek çocukları birlikte ele alarak daha genel bir çerçevenin içine yerleşmek gerekli: Toplumun beklediği genel rol ve modeller anlamında kastrasyon, küçük çocuğu anne ile ikili ilişkiden dışarıya, dünyaya davet eder. Zaten libidinal füzyondan (oral dönem diyelim) sağlıklı biçimde geçmiş bir çocuk, bu davete sevinçle katılır. Küçük çocuğun, toplumun sosyalleşme davetine katılmada karşılaştığı zorluklar, libidinal füzyonun çok arızalı yaşanmasıyla orantılıdır. Çünkü bu dönemde güçsüzleştirilen çocuk, Ödipal dönemin ağırlığını göğüsleyebilecek güçlerinden yoksunlaştırılmıştır. Bu yüzden, psikozun oral döneme ilişkin kökleri bakımından özetle şunları söyleyebiliriz: Oral dönemde zehirli füzyondan geçmiş ve bundan dolayı anne ile simbiyozda ısrar eden çocuğu ilerde (ergenlikte) psikoz tehlikesi bekler. Çünkü küçük çocuk, kapalı kutu içinde tutsak

olması nedeniyle, toplumsal düzlemde yer almasını mümkün kılacak psişik donanım seviyesine gelememiştir. Böyle bir ihtimal bile onun derin kaygılar yaşamasına neden olur. Psikoz bu müsait ruhsal zeminde ortaya çıkar, öznenin sığınağı olarak.

Ödipal dönemin ensest yasağına bağlı kastrasyon süreçlerinde, küçük kız çocuğunun neler yaşadığına da kısaca değinmemiz gerekli: Küçük kız çocuğu Ödipal döneme geldiğinde, küçük erkek çocuklarda olduğu gibi "pipi"sinin kesilmesi tehdidiyle karşılaşmıyor. Ama ayıplamalar, dehşetengiz ve tehditkâr bakışlar ve fiziki cezalar üzerinden, ilerde, ergenlikte açığa çıkacak eksiksiz orgazm hazları bakımından, daha bu dönemde sanki bir ön tedbir olarak kastre ediliyor. Bu gerçeğin tespiti o kadar kolay ki, yetişkin kadın cephesinde çok yaygın olarak NNO'nun bile yaşanamaması, hemcins ötekinin hazzına yönelik şiddetli merakın, erkeklerin kendi hemcinslerine yönelik merakı ile aynı dozda sürüp gitmesi, kastrasyonun varlığı için bize yeterli kanıtları sağlar. Küçük kız çocuğunun cinsel hazlarından kastre edilmesi, kastrasyon terörüne mâruz kalması için ille de bir penis sahibi olması gerekmiyor. Öte yandan küçük kız çocuğu zehirli füzyondan geliyorsa, tıpkı bu durumdaki küçük erkek çocukları gibi Ödipal (fallik) örgütlenme, dolayısıyla sosyalleşme süreçlerine (cinsiyetinden beklenen rollere) açılma anlamında bir üst örgütlenme seviyesine erişemiyor. Çünkü sağlıklı cinsellik, sağlıklı ilişkiler kurmanın temelidir. Tabii Ödipal dönem kastrasyonlarını, bu durumdaki küçük erkek çocukları gibi çok yoğun korkularla yaşıyor. Bu nedenle Ödipal dönem kastrasyonunun tahribatını, kız-erkek çocuk ayrımı yapmadan düşünmek zorundayız. Şu açıklamayı yapalım: Ensest yasasının yasağı, erkek çocuğa yönelik olarak "pipi"nin kesilmesi tehdidini kapsar. Ama küçük kız çocuğu açısından ise şöyle seyreder: Kız çocuk için ensest yasağına, cinsel dürtülerin kontrolüne ilişkin kodlanmış yasaklar etkindir, bu tehditler kendisine hissettirilir ama "pipi kesme" tehdidi yoktur ya da "oranı yakarım" tarzında ya da başka türden tehditler vardır.

O halde erkek ya da kız çocuklarının cinsel yaşamlarının kaderi nasıl bir seyir izleyecektir? Herhalde sorumuza şu ifade içinde derli toplu bir yanıt vermiş olacağız: Ödipal dönem, ergenlikte açığa çıkacak olan daha yoğun ve olgun cinsel hazlara açılışın kapısıdır. Ama her iki küçük çocuk da bu kapıdan genellikle geçemez. Ya Ödipal (fallik) örgütlenme seviyesine gelmiştir, ama kastrasyonlar yolunu keserek ileriye doğru geçmesine izin vermemiştir ya da zehirli füzyondan geldiği için, Ödipal (fallik) örgütlenme seviyesine gelememiştir. Her iki durumda da Ödipal dönem, kendi olgunlaşmasını tamamlayıp bir üst seviyeye evrilememiştir ve ergenlikte hayata geçmesi gereken OGP, şimdiden kastre edilmiştir.

Kastrasyonlarla nevrozlar ve psikozlar arasındaki bağlantıyı açıklamak bakımından özetle şu nihai formülasyonu ileri sürebiliriz: Zehirli füzyondan geçen bebek, Ödipal örgütlenme seviyesine gelemediği için, Ödipal kastrasyonu dehşetengiz bir yoğunlukta yaşaması nedeniyle yadsır (sürecin içine girmez). Kastrasyon dehşetine karşı, tepkisini yadsıma seviyesinde yaşar ve kendini sosyalleşme süreçlerine taşıyacak olan fallik dönemin cinsel örgütlenme seviyesine gelemez. İlerde, ergenlikte kastrasyonun katlanılmaz korkularının kılık değiştirerek psikotik belirtilerle geri gelişlerine mâruz kalır. Libidinal füzyondan geçen bebek yani toplumun çok büyük bir çoğunluğu, kastrasyonu bastırma seviyesinde yaşar; fakat psikotiklerde olduğu kadar çok ağır korkular şeklinde değil, yine de yoğun korkular eşliğinde yaşar. Ergenlikte ise kastrasyon korkularının ve kısıtlamalarının kılık değiştirerek nevrotik belirtilerle geri gelişlerine mâruz kalır.

Bu bölümde ileri sürdüğümüz görüşler, ilerleyen sayfalarda birçok yönden işimize yarayacak.

2.KASTRASYON ÇEŞİTLERİ

a) İkili ya da libidinal füzyondan kastre edilmek

Bebeğin ilk aylarda anne ile yaşadığı yapışık (simbiyoz) ilişki, bir füzyon (kaynaşma) ilişkisidir. Bu aşamada bebek, henüz özne-nesne ayırımını yapamaz. Onda henüz ben olanla ben olmayanın ayrımı; anneyi ve kendisini ayrı varlıklar olarak algılama yetisi gelişmemiştir. Anneyi kendisinden farklılıkları içinde algılayamaz, öteki(ler) ise henüz onun farkındalık alanında değildir. Tüm varoluş sanki sırf kendisinden ibarettir. Nesnel dünya ile gerçeklik ilişkisi kuramaz. Bu konuda klasik psikanalizin görüşleri aşağı yukarı bu çerçevededir. Ancak dikkatli bir göz, daha ilk aylardan itibaren bebeğin ilişkisel bir varlık olduğunu fark edecektir. Bu dönemde, anneyle aşk, sevda ilişkilerinin bebeğin

gelecekteki ruh sağlığını şimdiden yapılandırdığına işaret edelim. Daha sonra öznenin, yetişkinlikte mümkün olup da yaşayabileceği kozmik bütünlük hislerinin, okyanus duygularının, mistik yaşantılarının ve benzerlerinin kökeni burasıdır. Tabii eğer anne ruhsal yönden sağlıklı ise ve bu dönemde bebeği ile sağlıklı bir ilişki kurabilmişse… Bu yüzden sürecin, anne kucağındaki sağlıklı libidinal füzyonda yaşanmış olması gerekmektedir. Anne bu dönemde ruhsal yönden çok ciddi sıkıntılar içindeyse, bebeğin ilk füzyon kökü adeta kara bir delik olarak yapılanabilir. Çünkü anne, bebeğini zehirli füzyonun kucağında beslemiştir. Bazı tezler şizofrenler için adres olarak bu kara deliği gösteriyor. Sağlıklı bir annenin desteğinde bebek, dünyadaki ilk ruhsal mekânı olan libidinal füzyon alanını, belli bir süre içinde arızasız terk edecektir. Çünkü büyümenin doğal sonucu budur ve sağlıklı yaşanmış ilk ruhsal mekân, öznenin sonraki yıllarında onun mutluluğunu besleyecek sağlam bir zemin olarak böyle yapılanacaktır. Bu odak, iddia edildiği gibi geçmişe yönelik hüzünlü özlemlerin (nostaljinin) değil, geleceğe yönelik umutların besleyici kaynağı olarak yapılanacaktır. Eğer anne, ruhsal yönden çok ciddi sıkıntılar yaşamakta ya da bebeğini terk etmek zorunda kalmış ise, bebek libidinal füzyonun sağlıklı yaşanmasından kastre edilmiş olacaktır. Sonraki yıllarda öznenin işi gerçekten çok zordur. O zaman özne, geçmişin sağlıksız yaşanmış bu dönemine, bilinçdışı bir itilimle onu onarmak için yani nesnesini bekleyen arketip anlamında, hep hastalıklı bir özlem duyacaktır. Aslında arzunun kayıp nesnesinin bağımlılık duygularının eşliğinde yapılanan türü, bu hastalıklı özlemin içinde inşa edilir. Kısacası özne, bağımlılık duygularının eşliğinde arzunun kayıp nesnesini ararken eksik yapılanmış olanı onarma peşindedir. Patolojik aşkların büyük çoğunluğunun kökü burasıdır.

NN öznenin anne memesinden ve anne ile yaşanan füzyondan sorunlu bir şekilde kastre edilişi, füzyon talebini yeniden tetikleyip doyum verecek ikame nesnelerin aranmasına yol açar. Ama bu ikame nesnelerin hiçbirinin özgün ilk nesnenin vereceği doyumu sağlaması mümkün değildir. Bu nedenle her arzu nesnesinde, doyumu bulmak bakımından hüsran kaçınılmazdır. Böylece NN özne olarak insan hayatları, ikame nesnelerden ikame nesnelere kayarak, doyumsuz bir aranışın peşinde sürüklenir durur. Bir memeli türü olan insan yavrusu kültürün yanlış kodları ile değil de bebeği besleyip yetiştirme, ona bakma yönündeki kastre edilmemiş doğal itilimlerimiz ile yetiştirilseydi (bunu oldukça başarabilen kültürler var), ruhsal sağlık yönünden gelişimi nasıl olacaktı? Bu soru cevaplanmış değil. Ama yine de sağlıklı bir anne-bebek ilişkisinde beklenen normal sonuç şudur: Gelişiminin sağlıklı ve doğal ilerleyişiyle bebek, anne ile füzyondan çıkarak yavaş yavaş sosyal yaşamın içinde yer alır. Eğer anne bağımsız bir kişilik geliştirmişse beklenen sonuç budur. Bu süreç sağlıklı işlemez de küçük çocuk sosyal yaşamın içine yerleşemezse ilerde sonuç ne olur? Yüksek ihtimalle psikoz. Anne bağımlı bir kişilikse, çocuğu ile yaşamakta olduğu füzyona kendisi tutsak olur; bebeğini de zehirli füzyonda kalmaya mahkûm eder, kendisi bebeğe yapışıp kaldığı için. Küçük çocuğun ruhsal gelişiminin mâruz kalacağı tehlike bu koşullarda söz konusudur.

OGP'nin hayata doğmuş olduğu durumda, yetişkin cinselliğinin eksiksiz orgazm haz boyutu, libidinal füzyon köklerimizin sevgi, şefkat eksenine de bağlanmak zorundadır. Bu iki eksenin yani eksiksiz orgazm hazzı ve libidinal füzyonun sentezidir ki öznenin orgazmını hem bedensel hem coşkusal düzlemde tam doyumlu kılabilir. Özne, bu sentezi gerçekleştirdiği zaman OGP'nin hayata geçiş anlarında, libidinal füzyon kökleri ile teması, her cinsel ilişkisinde mümkün kılar. Libidinal füzyonun taleplerini durduk yerde ikame nesnelere aktarma gereğini duymaz, libidinal füzyona sağlıksız özlem duygularıyla yapışanların yaptığı gibi. Daha doğrusu, özne için arzu nesnesi artık bir ikame nesne değil, her biri ayrı özgün bir nesnedir. Çünkü onlara belli bir süreç içerisinde libidinal füzyonun duygusal, ruhsal köklerinden yatırım yapılabilmiştir. Bu nedenle özne, emek ve zaman harcanmış arzu nesneleri ile, sevgi ilişkisi içinde aşklarını yaşar, ama bağımlı bir yapışkanlıkla değil.

Libidinal füzyon alanından sağlıklı çıkmış bir bebeği, ilerde elbette Ödipal dönemin ensest suçluluğunun ve kastrasyon dehşetlerinin tuzakları beklemektedir. Burada, öznenin mâruz kalacağı psişik kastrasyonun şiddeti ile doğru orantılı olarak, ergenlikte açığa çıkması beklenen OGP, şimdiden ipotek altına alınır. Çünkü kastrasyon dehşetleri ve ensest suçluluğu, OGP'nin bedensel ifadesini ve eksiksiz orgazm hazzını felç etmeleri nedeniyle, libidinal füzyonun orgazm sahnesinde belirmesini engeller. Bundan dolayıdır ki Ödipal dönem kastrasyonu, çok sağlıklı yaşanmış libidinal füzyonun ruhsal içeriğinin, orgazm anına besleyici bir eksen olarak katılmasını imkânsız kılar. Cinsel ilişkilerinde,

libidinal füzyon kökleri ile bağını ve bu nedenle eksiksiz orgazm hazzı olanaklarını daha Ödipal dönemde kaybetmiş olan ergen özne -NN kesimin olabildiğince en sağlıklı öznesi olsa bile- bu sefer aradığının hayata geçmesi için, yani orgazmındaki eksiltilmiş libidinal füzyon ekseninin hayata geçmesi için, bilinçdışı bir gerileme süreci içinden ilk füzyon köklerine dönüp, oradan psişik bir şeyleri kurtarmaya çalışacaktır. Ancak en fazla, platonik bir aşkı mümkün kılacak bir şeyleri kendi güncel aşk boyutuna taşıyacaktır. Neleri taşıyacaktır? Libidinal füzyonun yaşantısal süreçlerinden bir şeyleri, örneğin partnerle kaynaşma özlemini, idealizasyon aktarımlarını vb. taşıyacaktır, ama bunları OGP'de bütünleştirerek orgazm anına taşımak anlamında değil. Belki bu yaşantısal süreçleri de göklerden gelen bir lütuf gibi algılayacaktır. Çünkü ergenin bebeklik dönemi, bilinçli hafızasında yer almaz. Aşk nesnesine yaptığı ruhsal yatırım ve aktarımların kökenini, bu yüzden bilinçli olarak fark edeme ve doğal olarak mâruz kaldığı aşk aktarımlarını, bunların gerçek kökenlerinin farkında olmadığı için, göklerden gelen bir lütuf gibi algılar. Unutulmuş libidinal füzyon odağı, yani orgazmın, idealizasyon ve süblimasyon akımları ile beslenen kutsanmış boyutu, özneyi aşk ilişkilerinin platonik boyutuna doğru yönlendiren, ancak eksiksiz orgazm hazzını hayata geçirmede yetersiz kalan gizil bir motivasyon olarak etkilerini sürdürür. Öznenin bu şekilde mâruz kaldığı bölünmeyi biraz daha netleştirelim: Ergen ya da yetişkin eril özne, bu iki ekseni -libidinal füzyon yani orgazmın kutsanmış boyutunu ve eksiksiz orgazm hazzı eksenini- sentezleyemediği için kadını ikiye böler: Tapılacak kadın, yatılacak kadın… Ancak eril ergen öznenin tapılacak kadın imajinasyonu, libidinal füzyon köklerinden beslenerek kutsal bir anlam kazanırken, yatılacak kadın imajinasyonu, kastrasyonlarla harcanarak nevrozlara duçar edilmiş hastalıklı ve agresif bir libidodan, agresyon üreten kısır bir orgazmdan beslenir. Bu paradoks, öznenin şeytanla melek arasında gidip geldiği ana ekseni inşa eder.

Kastrasyonların engelleyici etkilerinden dolayı özne, libidinal füzyon kökeninden, aşkının orgazmik hazda tatmin boyutuna sahih ve bilinç aydınlığında (yaşantılaştırma düzeyinde) bir yardım alamaz. Bu nedenle, özne orgazm anında deneyimlenemeyen libidinal füzyona hastalıklı özlem duyguları üzerinden bilinçdışı tutsaklığı aşamaz. Bir türlü bu tutsaklığı aşıp, libidinal füzyon akımlarını özgürce OGP'nin eksiksiz orgazmına taşıyamaz. Orgazm anında libidinal füzyon odağı ile eksiksiz orgazmı sentezleyemeyen özne, bu sefer bilinçdışı itilimle, yani id'in baskısıyla bu imkânsız sentezi ikame nesnelerin vaatlerinde arayacak, bu arayış gündelik hayatına yayılacaktır. Öznenin tüm susuzluğuna rağmen, aşkın kapısından bir süre sonra hayal kırıklığı ile geri dönüşünün sebebi, sözünü ettiğimiz sentezin başarısızlığıdır. Oysa OGP hayata geçtiği zaman, ikame nesne arayışlarına özneyi yönelten hayal kırıklıkları sona ererken, emek, sevgi ve harcanan zamanın yapılandırdığı gerçekçi ilişkiler sahnede yer alır. Bu sonuç, arzunun kayıp nesnesini de onun umutsuz aranışlarını da çok büyük oranlarda iptal eder. Mutlak iptal, libidinal füzyonun tek bir karesi bile olsa hatırlandığında gerçekleşir; büyü ya da tuzak o zaman bozulur. Yine de OGP öznesi, eski ruhsal haritasının güncel etkilerle tetiklenmiş, bir tür yineleme zorlanımı şeklindeki geri dönüşlerinin sıkıntılarını kaçınılmaz olarak zaman zaman yaşayacaktır. Eninde sonunda burada söz konusu olan bir uyum sürecidir, uzunca bir zamana mal olsa da ufuk aydınlıktır.

NN öznenin durumunu şu görüşümüzle biraz daha netleştirelim: Libidinal füzyondan sağlıklı biçimde geçmiş NN özne, Ödipal kastrasyonlarda takılması nedeniyle OGP olanağını elde edemez. Bu durumda OGP'nin libidinal füzyon eksenini orgazm anında deneyimleyemez. Bu yoksunluk, ne yazık ki, libidinal füzyonu sağlıklı yaşamış bu öznede bile, arzunun kayıp nesnesinin hastalıklı özlem duyguları ile aranması sonucunu dayatacaktır.

Füzyonel odağın orgazm anında aktif olamaması, ilk neden olarak libidinal füzyonun hatalı kastrasyonuna bağlıdır; eksiksiz orgazm hazzının aktif olamaması ise hatalı Ödipal kastrasyonun sonucudur. Ancak libidinal füzyon olabildiğince sağlıklı yaşanmış ise, onun ruhsal içerikleri öznenin güncel aşk ilişkilerine bir kalite getirmek üzere taşınır. Ama her iki partneri de eninde sonunda hüsrandan korumaz. Çünkü her iki partnerin bilinçdışında devam etmekte olan Ödipal kastrasyon çatışmaları, aşk ilişkilerinde OGP'nin sahnede belirmesini engeller. Gerçi sağlıklı yaşanmış olması durumunda, libidinal füzyon zenginliklerinin yaşanabilir kısmî olanakları âşıkların ilişkilerine katılır, ama buna rağmen eksiksiz orgazm, bütün gürlüğü ile ruhsal sahnede yer alamaz. İşte bu arıza aşk ilişkilerini çöküşe doğru sürükleyecektir. Çünkü kısıtlı orgazm, partnere duyulan agresyonun nedenidir.

Orgazmlarında libidinal füzyondan beslenemeyen sevgililerin ilişkileri, canlandırıcı ve tazeleyici bu emosyonel kaynaktan yoksun kaldığı içindir ki aşk, bir süre sonra tükenme sürecine girer. Belki geride sevgi kalır, ama aşkı geleceğe taşıyacak olan destek rezerv ortada görünmediği için sihir bozulur.

b) Oral dönem kastrasyonu

Aslında libidinal füzyon ve oral dönem, sentez bir süreçtir. Ancak libidinal füzyon, sevgi ve aşk duygularının yapılanmasını ima ederken oral dönem, bebeğin açlık hislerinin yatıştırılmasını ya da açlık hislerine bağlı fizyolojik çalkantı ve doyumsuzlukları ima eder. Bu ayrımı yaptıktan sonra devam edelim: Doğumla başlayıp, bebeğin memeden kesilmesine kadar geçen süreye oral dönem denir. Freud'un tezine göre insan bu dönemi asla unutmayacak, bu dönemde yaşadığı oral hazları, memeyle yaşadığı hazda bütünleşmeyi, hatırlanmayan ama unutulmayan bir özlem nesnesi olarak hayatının her döneminde arayacaktır. Anneyle bu mutlak birlik hali, onun hep özlem nesnesi olacaktır. Yani memeden kopmak bebekte sarsıcı bir etki bırakacaktır. Freud'a göre bebek için sorun, beslenmenin ötesinde, yaşanılmış oral haz döneminin kapanması, bu dönemin hazlarından kastre edilmesidir. Freud devamında şunu ilave eder: Annenin sunduğu sağlıklı sevgi, o döneme özlem duymayı iptal etmez. Ancak Freud'un bu tezi, ilkel toplumlar hakkında Malinowsky'nin (Malinowsky 1992: 184, 185) gözlemleri ve W. Reich'ın öğrencisi Herskowitz'in (Herskowitz 2009: 190) görüşleri ile örtüşmez. Bu araştırmacılar başka kültürleri incelediklerinde başka bulgular saptayıp bunları doğrulayabiliyorlarsa, tezlerimiz üzerinde bir kere daha düşünmek gerekir.

Freud'un yaşadığı kültürde, bebeklerin altı ay emzirildikleri, oysa ilkel toplumlarda bebeklerin iki sene kadar emzirildikleri tespiti bizzat Freud'un ifadesidir. Onun bu tespiti örtük olarak oral dönemin batı kültüründe bebek açısından doyumsuz yaşandığının itirafıdır. Öte yandan Freud'un yaşadığı Victoryan dönemin kadınları, zaten cinsel hazlarını en makul sınırlarda yaşamaktan kastre edilmişlerdi. Ancak, cinsel hazları kastre edilmemiş bir annenin, bebeğini sağlıklı libidinal füzyonun kucağında sarıp sarmalayabileceğini düşünürsek, bu annelerin, bebeklerini oral dönemden ileriye doğru örselenmeden ne kadar taşıdıkları tartışılacak bir konudur.

Öznenin oral döneme saplanmasının, Freud'un sözünü ettiği anlamda o dönemin hazda eksiksiz yaşandığı için sürekli arandığı tezi ile ilgisi yoktur. Bu dönem bebek açısından (Freud'un dönemi ve yaşadığı kültürel çerçeveyi konuşuyoruz), aslında libidinal füzyonun hazlarında hüsranla sonuçlanmıştır. Çünkü bebeğin memeyi emerken yaşayacağı doyumsuz haz, anneden transfer edeceği libidinal destek, salt memeyi emmekle ilgili değildir, o memeyi sunan annenin ruhsal bütünlüğü ve bebeğe sevgi onayı vermesi ile ilgilidir. Yoksa bebek, anne memesini emerken neden bir onay aramak için annesinin gözlerine baksın ki? Önümüzdeki verilerden şunu anlıyoruz: Meme doyumunu (libidinal füzyonu) problemsiz yaşaması, bebeğin ikili füzyonu ve oral dönemi tamamlayıp geride bırakmasının ön koşuludur. Ama erişilen bu sonuç tek başına, yetişkin öznenin oral dönemi geride bırakmasının güvencesi değildir. Peki, Freud'un yukarıdaki tezine hangi koşullarda hak verebiliriz? Bebekliğinin libidinal füzyon ve oral dönemlerini başarı ile geride bırakmış bir yetişkin, bu ilk odağa arzu nesnesi olarak özlem duyacak mıdır? Evet! Çünkü özne, libidinal füzyonu ve oral dönemi başarı ile aşsa da, OGP'ye geçemedikçe libidinal füzyon yaşantılarını orgazm anında realize edemeyeceği için, bu ilk dönemlerin hazlarına arzu nesnesi olarak özlem duymakta devam edecektir. Yani bu dönemin hazlarına veda edemediği için değil, orgazm anında bu hazları yaşama şansını yitirdiği için bu döneme özlem duymakta devam edecektir. Çünkü libidinal füzyon OGP'nin ayrılmaz eksenidir. Ama özne OGP'ye geçebilmiş olsaydı, libidinal füzyon odağı ve eksiksiz orgazm hazlarını her cinsel ilişkisinde sentezleyeceği için böyle bir özlem duymayacaktı. OGP'ye geçemeyen özne, orgazm anlarında, libidinal füzyon ve eksiksiz orgazm hazzını bütünleştiremez. O zaman, libidinal füzyon odağı, ilişkiye yaşanabilir bir eksen olarak katılamaz. Orgazm anının yarım ve çok eksik kalan tadı nedeniyle libidinal füzyon odağı ya da arzunun kayıp nesnesi, özne için artık daimi bir özlem nesnesi olacaktır. Bu durumda problem, öznenin libidinal füzyon odağındaki arızalarından değil, OGP'nin Ödipal dönem kastrasyonları nedeniyle hayata aktarılamayışından doğar. Ama bu sonuç, libidinal füzyon odağına ya da başka bir ifade ile arzunun kayıp nesnesine duyulan özlem yanılsaması şeklinde algılanır. NN öznenin, OGP düzlemine geçemeyişinin bir yan ürünü olarak libidinal füzyona veya oral

döneme duyduğu özlem, hayatı boyunca sürdürdüğü ama bir sonuca ulaştıramadığı tüm anlam arayışları gözlemlenerek de test edilebilir.

Şu nokta sanki unutuluyor gibi: Bebeği, memeyi bırakarak başka besin kaynaklarına yönelten büyüme programının görevi ne? Travmatik olan, zamanı gelince doğal biçimde ve büyüme programı çerçevesinde memeyi geride bırakmak değil, çeşitli nedenlerle oral dönemin doyumlu ve güven verici bir biçimde aşılıp tamamlanamamasıdır. Bu dönemdeki kastrasyonun asıl anlamı şudur: Eğer süreç, bebek açısından sağlıksız yaşanmışsa, oral dönemin sağlıklı yaşanması gereken boyutunun kastrasyona mâruz kalmış olmasıdır. O zaman şunu anlıyoruz: Memede, ilk hazların özlemlerinde takılıp kalmak, büyümenin doğal gelişim seyrinde ilerlemediğini kanıtlar.

Şu noktaları da belirtelim: Güvenli bir oral dönem, anne-bebek ilişkisini sevgi ekseninde yapılandırırken, küçük çocukta aşkın ilk idealizasyon süreçlerini de yapılandırır. Bebeği dünyaya âşık bir varlık haline getirir. İnsanoğlunun sonradan tüm sevgi bağlarını yapılandıran, sevme gücünü destekleyen kaynak burasıdır.

c) **Ana dilin kastre ediciliği**

1.Libidinal füzyon ve oral dönemi geride bırakan bebek, bu arada yavaş yavaş anadilini öğrenmeye başlar. Libidinal füzyon dönemi sağlıklı yaşanmış olsa da anadile geçişle birlikte, bebeğin dirimsel dünyasında yavaş yavaş şöyle kayıplar gündeme gelir: Aslında dil öncesi ya da sonrasındaki bebek, yetişkin bir insan aklının eremeyeceği kadar canlılıkla yüklüdür. Ruhsal yapısı pırıl pırıl bir ayna gibidir. Bu yaş çocuğunun dirimsel duygularını, vital seviye yüksekliğini, aynısını yaşamak bakımından, bir yetişkin kaldıramaz da taşıyamaz da. Ya da bu duyguları şiddetli bir elektrik çarpması gibi algılar. Bu nedenle yetişkinlerin dil öncesi ya da devamındaki bebekle kıyaslandıklarında, emosyonel dirimsellik anlamında nasıl vital kayıplara uğradıklarını tasarlayabiliriz. Hatta yetişkin özne, böyle güçlü bir duygusal akıma kapılmayı, sınırlandırılmış emosyonel dünyası ve bebeklik geçmişine ilişkin hafıza malûliyeti nedeniyle kendi kökeniyle bağlantılarını kuramayacağı için, akli denge krizi olarak algılayacaktır. Yani kendi köklerine ait ruhsal malzemeyi, dehşet yaratan çok yabancı bir süreç olarak deneyimleyecektir. Tabii neyin neye yabancı olduğu ayrı bir sorgulama konusudur. Bu döneme ilişkin ruhsal süreçler, özne, kökenlerini bilinçli olarak fark etmese de, sonradan yaratıcılığın, sanatın, mistik duyarlılığın bereketli toprağı olacaktır.

Ancak şu var ki, anadiline kodlanan çocuğun dirimselliğinin tüm zenginliği, uçucu, kaçıp giden, bir yerlerde sabitlenemeyen akışkan ruhsal dünyası, ergenliğe doğru gittikçe artan bir ivmeyle vital boyutlarını yitirerek, anadilin sözcüklerinin, tek ve düz anlamlara indirgenmiş kaskatı kalıplarına tutsak olur. Böylece sözcüklere gelebilen, onlarda ifadelerini bulabilen duygu akışları, sözcüklerle kodlanarak bilinçdışına çöker. Sözcüklere sığmayıp ya da anadilin sınırlı kapasitesinin karşılayamadığı, bu nedenle artıp taşan ruhsal akışlar veya isimsiz kalmış duygular, sanki ebediyen bastırılır; yavaş yavaş ruhsal sahneden çekilir. Ya da bastırılmaz da yaşanmaya yaşanmaya anadilin alanında yer bulamadığı için ihmale uğrar ve bütüne yakın oranda unutulur. Bastırılarak veya unutularak ruhsal desteği özneden gasp edilen her dirimsel kök, geride nevrotik bir artık, ruhsal bir vakum bırakarak bir bedel de ödetir. Yani bu taş devri bebeğinin bütün canlılığı, anadilinin tek boyuta indirgenmiş ve emosyonel akışkanlığı kucaklayamayan sözcükleri tarafından tutsak edilir. Yıllar geçtikçe salt düşünce ve sözcük akışlarından oluşan zihinsel etkinlik, emosyonel akışkanlığın üzerini anestezik örtüyle kaplayan bir makineye dönüşür. Artık bu dönemin tüm vital zenginliğinin üstü, sözcükler ve düşünce akışları tarafından örtülür. İnsan zihni, çağrışımlar yoluyla bu sözcükleri, hiçbir duygusal zenginlik, derinlik ve çeşit zenginliği (duygusal spektrumun genişliği anlamında) içermemek üzere, birer ölü varlık halinde bilinç sahnesine taşımaya başlar. Sanki bu sözcüklerin vital bir karşılığı yok gibidir gündelik konuşma dilinde. Sözcüklerin karşılığı olan varlıkların, bebek için bir zamanlar sözcük dışı dolayımsız algıyla var olmuş dirimsel anlamı, anadilin emosyonel boyutu istila etmesi sonucu, psişik sahneyi terk ederek bilinçdışına çöker ve bilinçdışı bundan sonra, zihni sürekli istila eden sözcükleri üreten bir makineye dönüşür. Kendisine yaşam hakkı tanınmamış, sürgüne gönderilmiş vital zenginlikler, elbette özneden yaşam hakkı talep edecektir. Eğer öznede, arzunun kayıp nesnesinin bir başka veçhesi olması anlamında dil öncesi varoluşa bilinçdışı bir özlem varsa, bu, oral dönem kastrasyonlarından ayrı olarak, anadilin yetişkin özneyi taş devri bebeğinin emosyonel boyutundan

kastre etmesi ve bu kastrasyonun, özneyi kendi asli vital köklerine yabancı kılarak yarılmaya uğratması nedeniyledir. İptal edilmiş bu zengin vital alan, daha sonra öznenin yaşamına müdâhil olabilecek midir? Evet! Zaten şiirin ritmik dilinde, müziğin, notalarıyla anadilin sözcük sayılarını ve ifade olanaklarını yüzlerce kez katlayarak aşan melodik dilinde, mistik yaşantılarda, kozmik âlemle bütünleşme hislerinde, okyanus duygularında, aklımızı başımızdan alan ilk aşkların coşkulu heyecan tonunda ya da mistiklerin, tüm güçlülüğün desteğinde kutsal bir varlıkla birleşme arzularında, yani ilk füzyona (libidinal füzyona) geri dönüş özlemlerinde bu alan, yeniden öznenin ruhsal dünyasında var olmak üzere, yaşam hakkı talep etmek üzere geri gelecektir. Ama içinde bulunduğu kültürün hoş görüsüne ya da yozlaşmışlık derecesine, bir başka deyişle o kültürün sanatsal etkinliklere, yaratıcılığa serbestlik tanıma sınırlarına bağlı ve onunla orantılı olarak geri gelecektir. Sanatın ve mistisizmin, kültürün kastrasyonlarına çelme taktığı noktadayız artık.

Anne- bebek füzyonuna özlemin, dinlerin kurucu unsurlarından biri oluşuna canlı bir örnek vermek istersek: Dinlerin ilk yaratıcı figürlerinin tanrıçalar olmaları, Hz. Meryem'in Hıristiyanlıkta büyük bir kabul görmesi bu anlamda çok ilginçtir.

Aslında anadil-özne problemi, şu açmazdan da kaynaklanmaktadır: Hiçbir anadil, öznenin bu ilksel emosyonel alanını ve akışkanlığını kapsayacak zenginlikte değildir; ele avuca sığmaz bu emosyonel akışkanlığı, tümüyle ifade edecek şekilde kapsayamaz. Öznenin, açık ya da bastırılmış emosyonel dünyası üzerinden kendini ifadede yetersiz kalması, insanı bütün bu boyutları ile anlatacak bir dilin henüz yeryüzünde mevcut olmaması ile de ilgilidir. Ayrıca bu alan son derece öznel yapısıyla, anadil üzerinden ifade edilmeye de direnir. Kısacası psişe dile sığmamakta, dil psişeye dar gelmektedir. Psişenin anadilden taşan emosyonel akışları, bir zaman sonra öznenin bilinçli emosyonel yaşamından, alışıldık gündelik yaşamından çekilir, anadile kodlanan kısımları ise vital yoğunluklarını kaybederek bir otomattaki tek düzeliğe indirgenir (özellikle ergenlik ve devamında).

Anadilin, öznenin emosyonel dirimselliğini iptal ettiğini belirtirken şu temel gerçeği unutmuyoruz: Anadilin kastre edici etkisinden hiçbir özne muaf değildir. Çünkü özne anadil aracılığıyla kültürün dünyasına katılmadan "konuşan" özneye dönüşemez. Sadece biyolojik bir varlık olarak kalır, bildiğimiz anlamda insana dönüşemez. Ama kültürünün konuşan öznesine dönüşmesinin karşılığında, orijininde varlığından eksiltilir. Ancak ara bir not olarak şunu ilave edelim: Zen Budizm'in Zazen uygulamaları, anadil kastrasyonunu belli oranlarda aşmada etkili bir uygulama olarak beliriyor. Zazen'in bir aşaması olan Satori (sözcüklere sığmayan aydınlanma), dil öncesi emosyonel dirimselliğin bir şok yaşantısı halinde hayata aktarılması olarak da düşünülebilir. Sanki kastre edilmiş ruhsal alan, Satori anının aydınlığında bir parıldama gibidir. Zen uygulayıcısı, elbette ki çok az bir kısmı, öyle anlaşılıyor ki kültürünün öznesi olarak kalabilirken, orijininde varlıkla temas kuracağı bir kapıyı da aralıyor. İlgilenenler ayrıntılı bilgi almak için bu alanda yazılmış kitapları okuyabilirler.

Konuya başka bir açıdan yaklaşmak üzere şöyle basit bir uygulama da yapılabilir: Bir nesnenin adı, uzun süre tekrarlandığında, bir müddet sonra kelime, nesneden koparak boşlukta asılı halde kalırken, nesneyi de tekinsizlikle, anlam boşluğu ile yükler. Çünkü NN özne, bir yandan anadilin anestezik etkisiyle, öte yandan da toplam kastrasyonların etkisiyle NN özne olarak eksiltilmiş libidinal yatırımını ya da eksiltilmiş emosyonel zenginliğini, nesne-kelime çiftine yapmıştı. Nesneler dünyası, eksiltilmiş libidinal yatırımın, nesne- kelime ikilisini bir arada şöyle böyle tutan yapıştırıcı gücü sayesinde NN öznenin gözünde bir anlam taşır gibi görünüyordu. Tabii OGP'deki kısıtlılık nedeniyle tansiyonu düşük, bağlantıları zayıf bir yatırımdı bu. Şimdi kelime ile nesnesi arasındaki bağ kopunca, libidinal yatırımsız kalan nesne, özneye anlamsız ve tekinsiz görünür. Nesnesinden kopan kelime de aynı akıbete uğrar ve tekinsiz görünür. Çünkü tansiyonu düşük libidinal yatırım, nesne-kelime ikilisine yapılmıştı. Şimdi ise birlikleri dağıldığı için bu akıbet ortaya çıkmaktadır. Oysa tam bir libidinal yatırımda, isminden yalıtılmış nesne tekinsizlik algısı yaratmaz, nesnesinden koparılmış kelime de öyle. Kelime-nesne ikilisinin ayrışımında yaşanan bu tekinsizlik hissi, eksik libidinal yatırımın arka zemininde ruhsal yatırıma dönüştürülememiş zengin libidinal rezervlerin sebep olduğu ruhsal vakum nedeniyledir. Bu tekinsizlik hissi, yatırıma dönüşmemiş libidinal rezervlerin büyüklüğü ile orantılı olarak ürkütücü yaşanır. Aslında dil öncesinin "şiiri"ni, dirimsel libidinal doluluğunu iptal etmenin bedeli ödenmektedir. Bu vebalden kısmen de olsa kurtulmak, yani nesne ve kelime birlikteliğine, bunları yapıştıracak güçlü bir libidinal yatırım yapmak, Ödipal'in sürgündeki çocukları olan sanatçıların,

özellikle de müzisyenlerin -müzisyenlerde melodi ile duygu arasında kurulan sentez olarak- ve şairlerin harcıdır.

Kelime ve nesne ikilisi, yukarıda anlattığımız şekilde birbirlerinden kopup ayrıştıklarında, her biri ayrı ayrı birer tekinsiz varlığa dönüşür. O zaman dilin, insanı özne kılan anlam zemini ortadan kalkar, ki durumu özneliğinin iptali (bir tür depersonalizasyon) tehlikesi olarak algılayan öznenin, tekinsizlik hislerine kapılması kaçınılmazdır. Özne olmanın alt zeminindeki boşluk, bu anda derin bir uçurum olarak algılanır. Bu, aynı zamanda bir kültürün sahih olmayan aidiyetine bağlanmanın, kurgulanmış bir dil otomatı olmanın birdenbire farkına varılışının şaşkınlığıdır. Şiirin içinde gibi yaşayıp şiirin içinden konuşan insan ya da sahih varoluş pozisyonundaki insan, bu yarılmaya mâruz kalmaz. Kısacası, düşük libidinal seviye üzerinden, yani nevrotik varoluş içinden yapılan ruhsal yatırımların ödenen bedeli söz konusudur.

Şu önemli notu yeri gelmişken düşelim: Bu durum bize, şizofrenlerin bir takım sözcükleri neden durmadan tekrarladıklarını, sözcüklere bu şekilde yapışarak daha da dağılmaktan nasıl korunmaya çalıştıklarını açıklar gibidir. Kelimelerin, bu şekilde, eksik libidinal yatırımlar nedeniyle nesneler dünyasıyla bağlantılarının koptuğu ve anadil yapılanmasının büyük yıkımlara uğradığı ileri şizofreni vakalarında, asıl problemin, libidinal-emosyonel yapılanmaların ciddi biçimde yıkımları ile ilgili olduğunu anlarız.

Özne ne zaman bir dil otomatı olmaktan çıkıp, sahih varoluşunun içine yerleşebilir? Zihni, alışkanlıkların içinde şekillenmiş gündelik dilin istilasından kurtulup da kendi perspektifinden varlığın ve varoluşunun anlamını keşfetmeyi mümkün kılan emosyonlarının alanında var olduğu zamanlarda… Çünkü "su" sözcüğü, suyun kendisi değildir, susuzluğu gidermez. Susuz kalmış bir insan derin bir özlemle içtiği zaman "su", varlık anlamını kazanır. Katılan emosyonlar, ölü ismi canlı varlığa dönüştürür. Burası, şiirin doğduğu noktadır.

Şunu belirtmekte de yarar var: İd, insanda dil aracılığıyla konuşur. Eğer bu dil, nevrozların tuzağında yapılanmışsa, başka bir ifadeyle özne nevrozlara tutsak ise -ki hemen hemen hep öyledir- kaçınılmaz olarak id'in sağlıklı talepleri, yanlış bir tercüme üzerinden ifade edilecektir. O halde insanda konuşan, nevrotik dildir. Bu nedenle insan, orijininde varlığı ifade eden bir dil üzerinden konuşmaz. Anadili, nevrozların söylemine tutsak olduğu için, özne de böyle bir nevrotik dile tutsaktır. Konuşulan anadil, her zaman özneyi kendi asli gerçeğinin ötesine iter. Konuşan özne aslında kendine ilişkin bir gerçeği anlatmış olmaz, kendine yabancı bir başkasını anlatmış olur (o her kim ise).

Eğer insanlar nevrozların tuzağına yakalanmasalardı ve bu yüzden nevrotik bir dile tutsak olmasalardı, acı, sevinç, mutluluk, dinginlik, sevgi vb. emosyonlarımızı dile getiren sözcükleri, aynı emosyonların her özneye göre değişen bin bir hacimli varlığından çıkarttığımızda, geride onların dile sığmaz emosyonel zenginlikleri kalırdı. Yani Tanrı'nın cenneti hayata geçerdi. Ama bu türden bir çıkartma işleminde aradaki fark, çoğu kez sıfıra yakındır. Yani aslında emosyon, kendi doluluğunda yaşanmamıştır ya da emosyonlarımızı anlatan bu sözcüklerin içinde, adı geçen emosyonların varlığı sıfıra yakındır. O zaman sözcüklerin emosyonlardan soyutlanmış bu halleri ile kurulan iletişim, karşılıklı anlaşmanın gerçekleşmiş olduğu yanılsamasını yaratsa da özne, hangi ölü emosyonuna, onun hangi kıvrımına işaret ettiğini, emosyonlarından soyutlanmış bu ölü sözcükler aracılığıyla bir türlü netleştiremez. NN düzlemde, anadilin tam anlamıyla güvenilir bir iletişim aracı olamayışının nedenlerinden biri budur.

Nevrotik gündelik dil, emosyonların üzerini ölü toprağı gibi örter. Ama buna rağmen bir çıkış yolu olarak emosyonlar, şiirin ya da daha geniş bir ifadeye erişmek üzere müziğin dilinde kendi gerçekliklerini kısmen yeniden kazanırlar. Ruhun ya da emosyonların varoluş imkânlarına kısmî olarak bu koşullarda kavuşuruz.

Varoluşun özü ve özne için ifade ettiği anlam, koşullanmışlığın hizmetindeki sıradan düşüncelere adanmış gündelik dil ile değil, çarpıtılmamış emosyonların, anlamın keşfini mümkün kılan aydınlatıcılığında açığa çıkar. Çünkü anlam, sözün bittiği yerde başlar (anlam olarak emosyonun ta kendisi). Libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesinin işler halde bulunması, bu nedenle zorunludur.

……

Sözcüklerden yalıtılma ihtimalinin neden olduğu tekinsizlik korkuları, öznede psikotik bir çekirdeğin veya en azından ürküntünün varlığını kanıtlar. Çünkü, zihni bir saniye bile olsa boş bırakmamak için anadile bu aşırı sığınma eğilimi, aslında daha derinlerdeki kastrasyonların yarattığı ürkütücü vakumu, yani zehirli füzyonun ve Ödipal dönem kastrasyonlarının yol açtığı kayıplar nedeniyle açığa çıkan vakumu, sözcüklerle yamama zorunluluğu nedeniyle gerçekleşir. Bu kastrasyonlar özne tarafından "ha!" deyince görülemese de yarattıkları psişik vakum alanları, psikotik bir tehdit olarak algılanır. Çünkü özne, bu ağır kastrasyonlar nedeniyle, güçlü libidinal olanaklarından yoksun bırakılmıştı. Şunu söyleyebiliriz: Libidodan eksiltilen kısım, ruhsal vakum alanı olarak kaydedilir, inşa edilir. İşte bundan dolayı, iptal edilen libidinal yükün ruhsal bir vakum alanı olarak geri dönüşünün ya da libidinal yükün psişede uğradığı kayıpların bedeli, psikotik ürküntülerin inşası şeklinde ödenir. Ancak yine de insan doğasının kendini bir biçimde onarma yetisi nedeniyle psikoz, öyle kolay kolay ruhsal sahneyi ele geçiremez, çünkü öznenin savunma mekanizmaları, nevrotik belirtiler düzeyinde bu işin üstesinden gelebilir. Fakat nevrotik belirtiler düzeyinde kalmakla, vital kayıpların kalıcı biçimde önüne geçilmesi de mümkün değildir. İşte cehennemin inşası böyle gerçekleşir. Ancak bu ruhsal katliama rağmen elimizde, kurtarılmış kısmî zenginliklerin ifadesi olan sanat ürünleri var. Yani sanat eserleri, Freud'un iddia ettiği gibi, bastırılan cinselliğin yol açtığı süblimasyonların ürünü değildir. Sanat eserleri, bastırılan cinselliğe rağmen, bir şeylerin, enkazın altından kurtarılabileceğini gösteriyor.

Dil öncesinin kültüre dâhil edilemeyişi nasıl bir cinayettir, anlaşılır gibi değil. Bu alanın anadile geçişle birlikte kültür dışı bırakılışının sonucu olarak, biyolojik insanın kültürün öznesine dönüştüğü ve üretkenliği ile kültürü zenginleştirdiği -böyle bir zenginleştirme nasıl kanıtlanabiliyorsa- şeklindeki tezler üzerinde, biraz daha düşünmek gerekir. Sözünü ettiğimiz yoksunluk, kültürü daha ileri taşımada gerçekten iddia edildiği gibi bir sonuç yaratmış mıdır? Elbette hayır! Kaldı ki barbarlığın tarihi incelenerek bu sorunun yanıtı çok kolay verilebilir. Bu sürecin tersinin yanıtı verildi mi? Çünkü kültür, iptal ettiği kökün ilksel emosyonel zindeliğinden, vital zenginliğinden, müthiş zengin, yaratıcı, insanlaştırıcı desteğinden yoksun kılınmıştır. İptal edilen bu boyutlar, öznenin ilk emosyonel, vital özü ve hakikatidir. Çünkü sanat eserlerinin, özellikle şiir ve müziğin, dil öncesi alandan hayata tâşinabilen örneklerinin, ruhsal dünyamız üzerinde nasıl diriltici, mucizevî sonuçlar yarattığını hepimiz biliyoruz, ama yeter mi?. Vital-emosyonel dirimselliğin, kültüre kayıpsız nasıl dâhil olabileceğinin yanıtı verildi mi? Hayır!

Daha önce de belirtildiği gibi, özne anadilin kastre ediciliğinden kaçamaz. Kaçamayacağı biricik kastrasyon budur. Dil öncesinin yüksek vital zenginliğinin kastrasyonu, dilin otomatizminin kastre edici dolayımı ile gerçekleşir. Anadil öznede yerleştikçe, dil öncesi vital zenginliğin aleyhine olarak kastre edici işlevini sürdürür. Bunu şöyle yapar: Sözcüklere bağlanabilen emosyonlar, bir zaman sonra, kullanıla kullanıla sabitleşen, durağanlaşan tekdüze anlamlara indirgenmiş sözcüklerden koparak, ayrışarak, geride sözcüklerin salt kendilerini bırakır ve psişik sahneden çekilerek unutulur. Başlangıçta kendilerine bağlanmış olan emosyon zenginliğini taşıyamaz hale gelen sözcükler, dilin otomatik çağrışımları ile emosyonel yüklerinden çok büyük oranda boşalır. Ya da ruhsal akışkanlığın hızı, düşünce akışlarının hızına yetişemediği için**,** düşünce akışları, duygulanım yükü taşımadan yoluna devam eder. Bu sonuç da kastrasyonun başka tuzağıdır. Çünkü hızla akan düşünceler, altta yatan vital alanın açığa çıkmasının engeli ve önlemidir. Bu vital, emosyonel zenginlikler, sonradan şiirin ritmik dilinin ya da müziğin melodik dilinin akışkan yeni ifade kalıplarında kısa süreliğine hayat bulacaktır. Ama sözcüklere ve melodilere kısmî olarak da olsa bağlanamamış emosyonlar, belki bir daha var olmamak üzere kastre edilmiş olacaklardır veya öznenin şansı varsa, aşkın ve mistik duyarlılığın dile gelmez duygulanımlarında birdenbire, kaynağı bilinmez ama doyumsuz bir lezzetle hayat bulacaklardır.

Özne, libidinal füzyon, oral, anal, Ödipal ve sonraki gelişim aşamalarında ne kadar şiddetle kastre edilmişse, bu aşamaların orijinindeki sağlıklı emosyonel içeriklerinin, bilinçli düşünce süreçlerine, çarpıtılmış düşünce akışları halindeki yansımaları o kadar yoğun ve tanınmaz kılıklarda olacaktır. Başka bir ifadeyle, insanda emosyonel yaşam, sahihliğinin bozulması pahasına sözcüklerin istilası altındadır. Anadilin kastre ediciliği tek başına etkin olsaydı, bu tahribat o kadar büyük olmazdı. Eğer sonraki gelişim aşamaları, kastrasyonlara mâruz kalmasaydı, özne anadilin kastre ediciliğinin gasp edici tahribatına o kadar az mâruz kalacaktı ya da bu kastrasyon, başka bulaşıklıklar taşımayacağı için

büyük ölçüde özne tarafından tolere edilebilir olacaktı. Tabii burada gerçekleşememiş olanı anlatmaktayız. Öznenin içine girdiği kültürün değerler tablosunda kayıtlı bütün kastrasyonların, söylemsel alana yansımış şiddeti ve yaptırım gücü, anadilin kastre ediciliğinin sınırlı olabilecek tahribatını aşan daha büyük bir tahribattan sorumludur. Zaten, Zazen ve başka meditasyon uygulamaları, dil dışı ya da daha doğrusu dil öncesi alanları tetikleyip aktif kılmaya çalışırken, bir yerde kastrasyonlar nedeniyle mâruz kalınmış kayıpları geri alma peşindeki tekniklerdir. Ama yine belirtelim ki bu teknikler, primat projesini ve eşcinsleşme süreçlerini hayata geçiremeyecekleri için, OGP'yi ne yazık ki tutsaklığından kurtaramazlar.

Yeri gelmişken müziğin insandaki ruhsal köklerine değinmekte yarar var: Bebeğin yoğun haz yaşantıları, gülücük ve agu'ları elbette sözele dönüşemez, bunlar kendi ifadelerini, bebeğin içsel nağmelerine dönüşerek dile getirebilir. Çünkü her canlı gibi bebek de kendini anlatmak zorundadır, ama elindeki tek ses aracı, dil öncesi duygularını anlatmak üzere müzikal biçimde kullanacağı kendi ses aygıtıdır. Böylece bebek, hazzın içsel melodiye dönüşen ifadesinde, kendisini kendisine ve dünyaya anlatmış olur. Aynı şekilde acı yaşayan bebeğin çığlıkları, içsel dünyasında çığlığın ilk, öncü melodilerini yapılandırır. Bu nedenle müziğin, stilize edilmemiş öncü ham emosyonel ifadeleri, insanoğlunun konuştuğu ilk dildir, hem kendine hem dünyaya konuştuğu ilk dildir. Ve bu nedenle "dil", Heidegger'in belirttiği gibi varlığın (içsel varlığın) evi ise, müzik varlığın anavatanıdır. Umut, özlem, hüzün, sevinç, kıvanç, acı, hınç, öfke gibi heyecanlarını, ses tonlamalarında ifade eden bebekler, müziğin ilk yaratıcılarıdır.

Hatta öyle ki seslerini zevkle dinlediğimiz kanaryalar, bülbüller, varoluşlarını sözel dışı dilleri ile birbirlerine ve dünyaya ifade ederken, dil öncesi bebeğinden hiç de farklı değillerdir. Tıpkı bebekler gibi bütün canlılar, dil öncesinin müzikal dili ile konuşurlar, bizi bunca etkilemeleri, içimizdeki varlığın kökleri ile biz bilmeden temas kurmaları nedeniyledir. Bizimle varlığımızın ilk diliyle konuşurlar. Tüm tabiat sözel öncesi dille, onun melodik ritmi ile konuşur. Çünkü anadilin askıya alındığı bir doğa ortamında, içimizin sessizliği, her şeyi kendi içine alıp yansıtan bir aynaya dönüşürken, doğanın sözel dışı dili ile senkronize olur. O zaman "ben" olanla bu sözel dışı dil, bir ve aynı şey olur. Yoksa şelalelerin sesleri, rüzgârın uğultusu, göklerin gürlemesi, ormanların hışırtıları bizi niye bu kadar etkilesin ki! Bize dilsizliğin içinden konuşan her şey, dil öncesinin diliyle konuşur. Bütün bu ahenk ortasında tek kakofoni, konuşan insanın nevrotik sesinden gelir.

Öznenin sözel ifadelerinin sahihliğini bozan nevrotik konuşma dili, insanı mahkûm ettiği ama ne yazık ki aynı insanın asla farkına varamadığı kendi kişisel yalnızlığı, özne, müziğe teslim olma kapasitesine sahipse senfonik müziğin dilinde aşılır. Bu zengin kaynağa erişmenin, ancak libidinal füzyonla bağlar kurulduğunda hayata geçeceğini bir kere daha belirtelim.

Nevrotik konuşma dili insanı niçin içsel bir yalnızlığa mahkûm eder? Nevrotik konuşma metninin içinde kaldıkça ve şiire gebe olan dile açılamadıkça, öznenin ötekiyle ve kendisiyle deneyimlediği iletişimsizlik ve derinlikten yoksunluk, ya da öznenin kendi hakikatinden yalnızlaştırılması, sorumuzun yanıtıdır.

Müzik eserlerindeki melodik zenginlik, bebeğin çıkarttığı seslerde duyulur olmasa da onun yaşadığı içsel emosyonel zenginlikte mevcuttur. Yaratıcı (müzisyen) ise, bu içsel emosyon yoğunluğunu, sonradan yapıtında notalara dökerek dile getirebilen kişidir. Bu nedenle melodiler, hazda ve acıda ilk emosyonların, emosyonel canlılığın dışa, kamuya tâşinan ikameleridir. İkamedir, çünkü tam da o içsel boyutun kendisi değildir. Ama her ne olursa olsun, o içsel boyutu yine de en iyi ve en eksiksiz ifade eden iletişim aracı müziktir.

Kastrasyonların sebep olduğu kayıplar yüzünden yaşadığı acıları, nedenlerini bilmeden, müziğine umutsuz bir çığlık olarak yerleştiren müzisyenin melodileri, ya da neyi, hangi hazzı özlediğini kastrasyonları yüzüden bilemeyen başka bir müzisyenin eserinde var ettiği özlem melodileri, onların acıda ve hazda ilk bütünselliklerini yaşadıkları yitik bebekliklerine bir ağıt, bir ithaftır. Bu nedenle müzik, geçmişimizden gelip bizi ziyaret eden, ama nereden tanıdığımızı bir türlü çıkaramadığımız aziz misafirimizdir. Böylece müzik aracılığıyladır ki, kastre edilmiş dil öncesi alan, bir süreliğine ve kökeni bize meçhul kimliğiyle yeniden güncel hayatımızda varoluş hakkı kazanır. Müziğin bizde, hatırlamadığımız ama âşinası olduğumuz bir geçmiş zaman duygusu yaratmasının sebebi budur.

Bebek, "id" alanı içinde var olduğu ve "id" alanı zamanı ve ölümü tanımadığı, zaman dışı ve ölüm ötesi olduğu için, müzik, bize ölümsüzlüğün ve ebediyetin ülkesinden seslenir, bizi daveti orayadır. Tıpkı şiir gibi müzik de varoluşun bu zinde emosyonel kaynaklarından köken aldığı için, bizi bir bebeğin canlılığında dirilterek, ölümün elinden (kastrasyonların) bize ait olanları kurtarır. Sanki Orfeus'un, ölüm diyarından Öridike'yi yeryüzüne, yeniden hayata iade etmeye çalışması gibi.

Müzik içimizdeki yetersiz anneyi de iyileştirir, sanki geçmişimizde iyi bir annenin ruhsal kucağında var olmuşuz gibi, o anneyi içimizde mükemmele doğru yapılandırır. Müziğin, yetersiz bir anne nedeniyle ruhsal sıkıntılar yaşayan insanlar üzerindeki iyileştirici etkisi, bestenin içindeki iyi anne nedeniyledir. Kökeni hep meçhul kaldığı için, göklerden bir lütuf olarak geldiği düşünülen müziğin ilk kaynağı, anne sevgisidir (libidinal füzyon) ya da bu sevginin yokluğu (zehirli füzyon). Sanki sanat yapıtları, özellikle şiir ve müzik, kastrasyonların elimizden aldıklarını geri alma amacına yöneliktir, ya da kayıplarımızı onararak varlığımızı iyi bir annenin kucağında daha mükemmele doğru yapılandırma girişimleridir.

Şu noktayı açıklamamız gerekiyor: Sanat eserlerinin ilhamı, niçin göklerden gelen bir lütuf gibi algılanır? Çünkü ilhamın kaynağı, hatırlanmayan ama unutulmayan bir geçmişe ait olduğu için irade dışı bir odaktan geldiği sanılır. Bu irade dışı odağın da göklerde olduğu düşünülür.

Bir ara ek olarak Michael Onfray'ın "Bir Putun Alacakaranlığı" adlı kitabından Freud'un bir pasajını aşağıya alıyorum. Burada Freud, müziğin yaratıcı ilk ilhamı olarak, müzisyenlerin bebeklik dönemlerindeki bağırsak seslerinin etkilerinde kalmalarından söz ediyor:

"Peki, müziğin kökenine dair (elbette bilimsel olan) varsayımını ileri sürerken, Freud da belirli bir dünya görüşü içinde değil miydi sizce? Dünyadaki durumdan çok, kendisi hakkında bilgi veren o dışkıcı sicilin izinden giderken, Stefan Zweig'e de şöyle yazmıştır: "Birçok müzisyeni incelerken, onların çocukluklarına, bağırsaklarıyla ürettikleri gürültüye dair özel bir ilgi duyduklarını ortaya çıkardım. […] Yani, ses evrenine dair tutkularının altında oldukça güçlü bir anal bileşen söz konusudur…" (Onfray 2011: 65)

İnanılır gibi değil ama Michael Onfray'dan yapılan yukarıdaki alıntı da apaçık ortada. Acaba biz fazla mı hayal kuruyoruz? Tabii şu soru da aklımıza geliyor: Acaba Beethoven, Dokuzuncu Senfoni'yi bestelerken, kendi bağırsak seslerinden nasıl bir ilham almış olabilir? Oysa dil öncesi emosyonelliği yeterince net hatırlayabilenler, bu dönem bebeklerinin canlı duygulanımlarına ve bunların müzikle alttan alta sürüp giden bağlantılarına, görüşlerimizi doğrulayacak şekilde tanıklık edeceklerdir. Özetle, müziğin kökeni, libidinal füzyonun yüksek emosyonel canlılığıdır. Bu yüzdendir ki müzik, bizi bir bebeğin canlılığında yeniden hayata armağan eder. Bu etkinlikte, gündelik hayatın ruhsal ölgünlüğü, geçici bir süre için askıya alınır.

Gerek Dokuzuncu Senfoni'deki ruhsal soyluluk, yaşamın kutsanışı, gerek Bach'ın ya da Itri'nin müziklerindeki ayin kutsallığı, herhalde ilhamını bağırsak seslerinden almış olamaz. Bu saçma tezi bir kenara bırakıp şu görüşleri ilave ederek düşüncelerimizi biraz daha netleştirelim: Libidinal füzyon, ayin müziğine, sevgi, dostluk ve yaşama sevincini kutsayan müziğe en uygun ruhsal zemindir ve bu emosyonların doğduğu kaynaktır. Bu kaynak hayat boyunca sürekli işlenerek zenginleşir ya da böyle olacağını umalım... Libidinal füzyonda anneye yönelik idealizasyon ve orijininde süblimasyon aktarımları, özetle ruhumuzun kutsal olana adanmış ekseni, ayin müziğinde anneye ithaf edildiğinde, biz dinleyici olarak, ruhumuzun kutsal alanıyla kaynaşır, huşu duyguları eşliğinde yüceldiğimizi hissederiz.

Şunu unutmayalım: Besteci kendindeki bu ruhsal kökü bilemez, sadece Tanrı'ya bir ithafta bulunduğu hissini ya da sanısını yaşar. Öte yandan ruhumuzun kutsallığa adanmış alanının idealizasyon ve orijininde süblimasyon akımlarıyla beslendiğini bir kere daha ifade edelim.

Devam edelim: Bebeğin hazları, sevinçleri, kıvançları, acıları, mutlulukları, öfkeleri, özlem ve hüzünleri çok yoğundur ve bunların emosyonel yoğunluğunu hiçbir yetişkinin kaldıramayacağı kadar… Bazı psikotik vakalarda, duyuların keskinleşmesi ve öznenin buna katlanamaması, belki de konumuza ucundan bir örnek teşkil edebilir. Psikotik özne, bu keskin duyguları yaşarken, belki çok kısmî yaşanmış libidinal füzyon kucağının rezervlerinden, onu bir nebze olsun iyileştirecek bir şeyleri çekip alabileceği noktaya çok yaklaşmıştır ama ne çare, bu çarpıcı elektriksel alanın yarattığı ürküntü nedeniyle ona teğet geçilir… Çünkü NN ya da psikotik özne, bu emosyonel yoğunluğu kaldıramaz. Bu

duyu keskinliği, sağlıklı orijininde varlığın bebeklik yaşantısına bir göndermedir. Müziğin melodilerinde, bu keskin emosyonelliğin, bir yetişkinin kaldırabileceği kadar hafifletilmiş bir ifadesini buluruz… Ara bir not olarak, psikotik öznenin, zehirli füzyondan gelen negatif emosyonel şokların elektrik şiddetindeki akımlarına, çok daha fazla mâruz kaldığını belirtelim.

Bağlantılı olarak müziği niçin dinlediğimizi, bu ihtiyacı niye duyduğumuzu kısaca belirtmekte yarar var. Simgesel düzen ya da içinde var olduğumuz kültür, insanın canlı kaynakları ve emosyonel kökleri üzerinde yaşam boyu sebep olduğu yıkımlar nedeniyle, açıkçası orijininde varoluşun kaynakları üzerinde uygulanmış kastrasyonlar nedeniyle, dayanılmaz bir basınç yaratır. Bütün bu yıkımlar, günlük hayatı can sıkıntısının cenderesine soktuğunda, bu anlamsızlığı sona erdirmek, özneye soluk aldırmak üzere müzik, öznenin o anki varoluşunu anlamlı kılacak tüm emosyonel kökleri ile, tabii ki öznede açığa çıkabilecek miktarda kalmış olan sağlıklı köklerle, diriltici, yaşamı tazeleyen gücüyle ruhsal sahnede belirir. Bu böyle olmak zorundadır, çünkü bir yandan anadilde ifadesini bulamayan, hayata akamayan sözel öncesi alan, öte yandan yaşanmış olduğu halde bastırılarak ya da hiç yaşanmadan bastırılarak ruhsallıkta kara delik oluşturan her olanak, negatif bir nitelik kazanarak nevrotik semptomlarda (belirtilerde) geri döner. Böylece özne, kendisini ruhsal bir cehennemin içinde bulur. Bu katlanılmaz cehennemi katlanılabilir kılmak, o cehennemin ortasında biraz soluk alabilmek için, müziğin aydınlığına ihtiyacımız var. Çünkü dil, dile gelmez olanı dile getirmede dilsiz kalır. O zaman müzik, bir kurtarıcı olarak devreye girer.

İnsanın müzikle olan ruhsal bağlarını açıklanabilir temellere bağlamak üzere, Adolf Von Grolman'ın "Musiki ve İnsan Ruhu" adlı eserinden yaptığımız bazı alıntıları, özelikle libidinal füzyon ile bağlantılar kurarak netliğe kavuşturmaya çalışacağız. Bu alıntıların her birinin hemen altında onlarla ilgili görüşlerimizi açıklayacağız.

"İnsanda sesini duyuramamış büyük bir musiki gizlidir. Asıl mesele, onun bu musikiyi duyup duymaması ve duyduğu musikinin vasıflarıdır." (Von Grolman 1965: 23)

Müziğin ilk köklerinin, annenin libidinal füzyon kucağında bebeğin yaşadığı yoğun emosyonlarla, ruhsal akışkanlık ve dalgalanışlarla ilgili olduğunu düşünebiliriz. Çünkü ruhsal (emosyonel) akışkanlık, kendisine en yakın ifade biçimi olan müzik formunda dile getirilebilir veya bu ruhsal akışkanlığın kendisi müzikaldir. Bu yüzden, geçmişin, özellikle libidinal füzyon emosyonlarından görünmez biçimde beslenen musiki, insan ruhunun zemininde kökleri olan gizil bir olanaktır. "Libidinal füzyondaki ruhsal akışkanlığın emosyon kalitesi neydi, bebek bu emosyon dalgalanışlarını hangi tonlarda yaşadı, sağlıklı mı sağlıksız mı yaşadı; bebek anneyle ilişkisinde öz idealizasyonlarını, nesne idealizasyonlarını nasıl yaşadı?" türünden sorulara verilecek yanıtlar, yetişkin insanın müzikle bağını, onun müzikle ilgili kaderini belirleyecektir. Yani öznenin müzikle bağı, soylu bir ruhsal zeminde mi yoksa nevrozların batağında mı şekillenmiştir? Çünkü nevroz, iç gerçeğimizle bağlarımızı zedeleyen ve duyarlılığımızın berraklaşmasını engelleyen ruhsal sıkıntı ve iç daralmalarımız anlamında nevroz, müzik söz konusu olduğunda, onun sahih anlamda dinlenilmesi ya da yaratılması bakımından ruhu da kulağı da sağırlaştırır.

Yazarın "İnsanda sesini duyuramamış büyük bir musiki gizlidir." düşüncesi, müziğin kökü olan annenin libidinal füzyon kucağındaki ya da zehirli füzyon kucağındaki yaşantılarımıza bağlandığında açıklık kazanır ve o zaman, insanda sesini duyuramamış büyük ve gizli musikinin kaynağına inmiş oluruz.

İnsanın ruhsal derinliklerindeki musikiyi duyup duymamasına ve bu musikinin vasıflarını belirleyen ana etkenlere gelince: Öznenin bir müzik dinleyicisi olarak bu ilk kökleri, dinlediği müzik eserlerinin aracılığı ile yeniden tetiklenir ve kültürünün müzik alışkanlıklarına, zevklerine kodlanarak görünür âlemde, yani öznenin algı-bilinç sisteminde yeniden hayat bulur. Pek çok insanda, unutulmuş olan bu ilk köken, sonraki kastrasyonların baskılayıcı gücü nedeniyle hayata doğamaz ya da özne nevrotik bir kültürün sığ ve çarpıtılmış duygularının tuzağına yakalanarak, ilk kökendeki derinlikler ele geçirilemez. Bu nedenle yazar, öznenin "duyduğu musikinin cinsi ve evsafı"ndan, diğer bir deyişle ruhsal kalitesinden söz ederken herhalde bu gerçeğe değinmektedir, ya derinlik ya da sığlık anlamında.

Bir müzik esrinde soylu ruhsallığın kaynağı nedir? Ruh sağlığı yerinde bir annenin kucağı, yani libidinal füzyon, soylu ruhsallığın –bu ruhsal odağı yapılandıran idealizasyon ve orijininde süblimasyon

aktarımları olarak- mekânıdır. Bach'ın ya da Beethoven'in veya Itri'nin müziklerindeki soyluluk başka türlü nasıl açıklanabilir ki?

"Musikide gizli olan ve musiki düşmanlarının iddia ettikleri şekilde bir 'kara büyü' sayılmasına imkân olmayan bu büyüyü Rilke, Malte Laurids Brigge'nin Notları isimli eserinde ortaya atmış ve tarifini yapmıştır. Rilke, bu eserinde, insanın musikideki hemen hemen öldürücü sayılabilecek itiraflara kendini kaptırmaması gerektiğini söyler ve bizi bu büyüye karşı ikaz eder. Bu, bazı musikilerin, bizde gizli olan sırları ifşa ettiğine işaret eden ne acı bir hakikattir!" (Von Grolman 1965: 23)

Yazar, müziğin insan ruhu üzerinde yarattığı etkiyi, adeta bir gizem ve bir büyü olarak değerlendiriyor. Yazara göre, müziğin uyandırdığı derinlik yaşantılarından ürken bazı kişiler, müziğin insan ruhu **(**yani kendilerinin**)** üzerindeki bu etkisini "kara büyü" olarak nitelemişler. Tabii biz bu kaygılı yaklaşımın arkasında, kendilerindeki psikotik çekirdeklerin harekete geçebileceğini bir önsezi şeklinde algılayan bazı kişilerin kendi psikotik kaygılarını görmekteyiz. Ancak Rilke de, müziğin, en iç hakikatlerimize kadar bizi derinleştirmesine, ruhumuzun sözde sağlam yapılanmış gibi görünen dengesini bozacak öldürücü itiraflarına ve ifşalarına karşı, aslında bu sallantılı dengeyi allak bullak edecek olan etkilerine karşı insanları uyarıyormuş. Bütün bu uyarılar, ancak, insandaki derinlik korkularının, yani iç derinliklerinden insanın kendisinin duyduğu korkuların baskısı nedeniyle yapılabilir. Çünkü müzik, ancak "zehirli füzyon" odağını ya da derin kastrasyon kaygılarını veya ürkütücü ensestüel algı kaygılarını tetiklediğinde, insan tehdit edilmekte olduğu hissini yaşayacaktır.

"Rilke, aynı eserde musikinin mahiyetine dair daha acı bir tenkit yapmaktadır: 'Ben daha çocukken musikiye şüphe ile bakardım. Bunun sebebi, musikinin her şeyden çok beni sürüklemesi değil, sürükledikten sonra tekrar eski yerime bırakmaması ve beni derinlere, her şeyin henüz başlangıçta ve bitmemiş bulunduğu bir yere götürmesi idi. Ben, bunu fark ettiğim için musikiye karşı ürkü duyardım." (Von Grolman 1965: 24)

Hemen yukarıdaki alıntıda Rilke çocukluk yıllarında müziğin kendisi üzerinde yarattığı kuşku uyandırıcı etkileri anlatıyor. Müzik eserlerini dinlerken, ruhunun, başlangıçtaki eski yerine dönemediği için kaygı duymaktaymış; adeta kaybolurcasına ya da benlik organizasyonu dağılırcasına savrulup gidiyormuş. Elbette dil öncesi kaygan ruhsal akışkanlık, eğer libidinal füzyon eksik ve arızalı yapılanmışsa, daha doğrusu bir ölçüde zehirli füzyonun kucağında zaman geçirilmişse, öznenin ruhsal koordinatlarını yerinden kaydırabilir. İşte o zaman müzik ruhu çalkalar. Rilke, müziğin kendisi için ürkütücü niteliğini de şöyle ifade ediyor: "Beni derinlere, her şeyin henüz başlangıçta ve bitmemiş bulunduğu bir yere götürmesi idi." Ama bu, aslında müzik dinleyicileri için beklenecek bir sonuçtur. Çünkü ruhsal akışkanlık, kaygan ve değişken zemini itibariyle zaten bitimli değildir. Çizgisel zamanda değil, döngüsel zamanda bir yolculuktur. Yani kendini tekrarlamayan zamansal eksenlerde bir yolculuktur. Bu yolculukta, libidinal füzyonun ya da zehirli füzyonun emosyonel akışları, zaten ruhun hayata doğduğu, yeni yapılandığı başlangıç zeminidir. Ruhun hayata doğması söz konusu olunca, her zaman libidinal füzyon odağının kastedildiğini düşünmemiz gerekir. Evet, müzik dinlerken ruhumuzun başlangıç zeminleri ile bağlar kurarız; belki bu irtibatı, sanki kâinatla, her şeyin başlangıcı sanısı şeklinde de deneyimleyebiliriz. Burası artık libidinal füzyon odağıdır bir zemin olarak. Her ne olursa olsun, ruhun bu başlangıç koordinatlarında ruhsal akışlarımız, bitmez bir yolculuk gibi yaşantılanır. Ama böyle bir deneyim, öznede ne zaman kaygı yaratır? Şunu söyleyebiliriz: Anlaşıldığı kadarıyla Rilke, belki de müzik aracılığıyla zehirli füzyon alanının tetiklenmesinden kaygı duymaktadır.

Müziğin döngüsel zamanından şunu anlamamız gerekiyor: Güncelin derin duyguları ile geçmişin unutulmuş emosyonel kökleri arasında, beklenmedik gidiş gelişler… Müziğin sürprizlerini onun bu niteliklerinde aramak gerekir.

"Goethe, "Nesir Halinde Özdeyişler" adlı eserinde şöyle der: "Musikinin yeniliklere ihtiyacı nispeten daha azdır; hatta bir musiki eseri ne kadar eski, ne kadar alışılmış olursa, o nispette çok tesir eder." (Von Grolman 1965: 25)

Üst paragrafta geçen "alışma" sözcüğünün üstü örtük anlamını, biraz netleştirmek gerekir: Ruhsal akışkanlık, alışkanlık edinilmiş müzik içinde bir form kazanır, o form ile ifade edilir ve bu form, defalarca dinlenilen müziğin unsurlarını (melodilerini, ritmini) daha sonradan hatırlatıcı bir işlev üstlenir. Ruhsal akışkanlık, kalıbına girdiği müziği, müzik de kendi ritmi ve melodilerinin içine aldığı

ruhsal akışkanlığı, birbirleri için âşina ve birbirlerini hatırlatan yapılara dönüştürür. Başka bir ifadeyle o müzik eserine kodlanmış ruhsal akışkanlık kesiti, o eser üzerinden hafızamızda yeniden hayata doğar. Yani alıştığımız müzik eserinde dinlediğimiz melodiler, onlara kodlanmış ruhsal akışkanlık süreçlerimizin belli küçük bir kesitidir. O müzik eserinde biz, kendi geçmişimizden bir kesiti, libidinal füzyon veya zehirli füzyondan bir kesiti dinleriz. Açıklamamızı biraz daha netleştirelim: Müzik eseri birçok defa dinlenildiğinde, herhalde şöyle bir durumla karşılaşıyoruz: Defalarca dinlediğimiz müzik eseri, artık dil öncesi ruhsal akışkanlıktan bir kesitin, kendisine kodlandığı ifade zemini olmaktadır. Böylece ruhsal akışkanlık kesiti, notaların simgesel dilinde kendini açımlamış olur. Öyleyse müzik eseri, öznenin ruhsallığındaki örtük bir hakikati, yani emosyonel akışkanlıktan bir kesiti açığa çıkararak onu kalıcı bir hale, algı-bilinç sisteminde net biçimde her zaman hatırlanabilirlik ve yaşanırlık anlamında kalıcı bir hale getirir. Dinlediğimiz melodilerin her hatırlanışında, ruhsal akışkanlığın esere kodlanmış kesiti yeniden hayata doğar. Müzikal anlam, eğer açımlarsak, müzik eserine kodlanarak melodilerde netleşen, hayata doğan dil dışı ve öncesi alanın, beste üzerinden kendini ifade ettiği yeni form, böylece anlaşılır ve berrak kılınarak ve içine güvenle yerleşilerek, kişisel tarihine anlamsal bir doku halinde ilave edildiğinde, özne artık, aynı müzik eserini her dinleyişinde, ruhunun kendisine âşina kılınmış bir boyutunu, kendi kişisel tarihi olarak deneyimler. O zaman, sürekli dinlediğimiz için alıştığımız, ruhumuzun zemininde mayalanmış olması nedeniyle, en iç derinliklerimizden kaynayarak doğan müzik, bize bir âşinalığın içinden seslenir. Çünkü alıştığı müzik, libidinal füzyondan ya da zehirli füzyondan bir kesiti açığa çıkartmış, öznenin duygu tarihinden bir bölümü, melodiler aracılığıyla güncele taşımıştır. Özne aslında, koptuğu ve yabancılaştığı emosyonel tarihiyle, dinlediği müzik üzerinden bir bağ kurmaktadır. Yabancısı olduğu duygu tarihine, müzik aracılığıyla âşina hale gelmektedir. Müzik ve genelde sanat aracılığıyladır ki özne, duygusal tarihinin kayıp alanlarını ele geçirebilir ve kayıp alanlarını kendisine âşina hale getirirken, bu sürece aracılık eden esere âşina olduğunu sanır, daha doğrusu böyle bir yanılsamaya kapılır.

"Nesir Halinde Özdeyişler" isimli eserinde Goethe, …… şöyle der: "Kutsal ve profan unsurları birbirine karıştıran bir musiki, Allahsız; zayıf ve zavallı duyguları ifade etmeye çalışan bir musiki de tatsızdır, zevk vermez. Çünkü bu karakterdeki musiki eserleri kutsal sayılabilmek için gereken ciddiyetten mahrum oldukları gibi, zevk verecek unsurdan, huzur ve neşeden de mahrumdur." Demek ki böyle bir görüşe göre musiki eserlerinde mühim iki kutbu, bir taraftan kutsal karakterde bir ciddiyet, diğer taraftan huzur ve neşe teşkil etmektedir. Böylece kutsal "musica sacra" dediğimiz musiki eserlerine Bach'ın ölümünden beri unutulmuş olan karakter ve itibarı tekrar iade edilmek istenmiş ve Goethe tarafından ortaya atılan bu görüş de burada bu sebepten ele alınmıştır." (Von Grolman 1965: 40)

İnsanın duyguları ve duygu akışları, dilsel iletişimde ancak sözcüklere bağlanarak ifade edilebilir. Düşünce çağrışımlarımız ise, onları üreten duygularımızın akışkanlığı ile paralel seyreder. Bu bulgulardan şu zorunlu sonuç ortaya çıkar: Emosyonel dünyamızın sağlıklı ya da hasta oluşu, düşünce akışlarımızı ve çağrışımlarımızı kesin olarak etkileyecektir. Vardığımız bu sonuç, hemen aşağıda işimize yarayacak: Duygularımız, onları ifade eden sözcüklerden (düşüncelerden) soyutlanıp, yerlerine notalar konularak pek ala müzik formunda da ifade edilebilir. Bu durumda temel mesele şudur: Nevrotik öznelerin, nevrozları nedeniyle sağlıklı mecralarından kaymış, çarpık ve sığ duygularını dile getiren düşüncelerinin de müzikte ifade bulması mümkündür. İşte, kitlelerin peşinde koştuğu sığ müzik, ucuz piyasa müziği, nevrotik öznelerin sığ duygusal dünyalarını, aslında insani hakikatin özüne nüfuz edemeyen dünyalarını anlatır, libidinal füzyonun derinliklerini kucaklayamaz. Libidinal füzyon çok zor ele geçirildiği içindir ki, ilhamlarını oradan alan müzik örnekleri çok azdır. Libidinal füzyonu kucaklayan bir örnek olarak Bach'ın müziğini alabiliriz.

"Bana öyle geliyor ki Bach'ta, evrenin ebedi ahengi, dünya yaratılmadan az önceki haliyle, Tanrı'nın kucağında tekrarlanıyormuş gibi, kendi kendisiyle konuşmaktadır." Goethe (Von Grolman 1965: 43)

Goethe'nin yukarıdaki cümlesinde geçen "Tanrı'nın kucağı" ifadesini, elbette annenin insanı hayata bağışlayan, hayata sunan ve hayata canlandıran libidinal füzyon kucağı olarak alıyoruz. Bu kucakta, bebeğin yaşadığı emosyon akışları üzerinden, henüz notalara bağlanmamış başka türden bir senfoni hayata doğar. Öyle ki, bu odakta "ben olanla ben olmayan"ın kaynaştığı okyanus duyguları, öznenin gelecekteki ilahi birlik ve ilahi derinlik duygularının da kaynağıdır. Libidinal füzyonun bebeği, adeta

Tanrısal olanın kucağında var olur. Çünkü libidinal füzyonun emosyonel akışı, emosyonel canlılığı, idealizasyon aktarımları ve süblimasyon yoğunlaşmaları, varoluşunun bütünsel senfonisini bebeğin varlığında hayata geçirir. Bu yoğun ruhsallık, zaten kendiliğinden, Tanrısal olana bir imada bulunur. Parçalanmaz ruhsal akışkanlık böylece hayata doğmuş olur. Ruhsallıktaki bu seçkin yaşantı süreçleri, sonradan şairin dilinde ifadesini bulacaktır. Tıpkı, Tanpınar'ın şu mısralarında belirtildiği gibi:

"Yekpare geniş bir anın
Parçalanmaz akışında" (Tanpınar 1961: 7)

Yine "Musiki ve İnsan Ruhu" adlı kitaptan alıntılara devam edelim:

"Bununla beraber insanın çok defa kendini unutması, nereye ve niçin gittiğini bilmeden başka bir âleme göçmesi güzel bir şeydir. Ve musiki, Rilke'nin de dediği gibi niçin olduğunu bilmeden insanı başka bir âleme götürür." (Von Grolman 1965: 26)

İnsan ruhundaki kökeni berraklaşmayınca, müziğin bizi bilinmez âlemlere taşıdığı sanılabilir. Aslında özne, bilinçdışı olarak nereye gittiğini, dil öncesine gittiğini bilir… Çünkü müzik eserini dinlerken bir bilinmeze doğru gittiğini düşünse de, bu gizemli yolculuk bir biçimde özneye âşina gelir. Müzik eseri, öznenin geçmişi ile libidinal füzyon veya zehirli füzyon ile bağlar kurmasa, özne bu âşinalık duygusunu nasıl yaşayabilirdi ki? Ara bir not olarak şunu da ilave edelim: Doğaçlama müzik yetisi, sanatçının libidinal füzyonun kucağına ya da zehirli füzyonun kucağına (ama biraz tedirginlik duyarak) kendisini korkusuzca bırakabilmesine bağlıdır da diyebiliriz.

"Besteci ise, kendi varlığının ötesindeki bir ahengin sesleri içinden, kendi sesini arayıp bulma davasındadır." (Von Grolman 1965: 27)

Aslında besteci kendi varlığının ötesindeki bir ahengin seslerinin peşinde değildir, çünkü bu alan kendisinin ötesinde değildir; hatırlanmayan ama unutulmayan bir geçmişe ait olduğu için, insanın dışında ve ötesinde sanılır. Bu nedenle besteci aslında kendisinde gizil olanı, daha doğrusu unutulmuş olanı, kompoze edeceği en uygun melodilere kodlayıp görünür âleme (insanların algı-bilinç sistemlerine) ifşa peşindedir… Anadil üzerinden hayata aktarılması zor olanı, müzik aracılığıyla simgeselleştirme peşindedir.

"En yüce bir musikinin ruhaniyetinden kök almayan hiçbir şey, insan varlığının derinliklerine işleyemez." (Von Grolman 1965: 44)

Yukarıdaki ifadeyi de şu şekilde tercüme edebiliriz: Libidinal füzyona ya da bazen zehirli füzyona temas ederek oranın emosyonlarını titreştirmeyen hiçbir şey, insan varlığının derinliklerine kadar işleyemez, çünkü en derin duyarlılığımızın mekânı olan köklerimiz oradadır.

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "Musiki" adlı şiirinden bir dörtlüğü yine bu bakış açısından inceleyelim:

"Kimdir yıkananlar bu loş çeşmede
Tekrar doğar gibi ay ışığından;
Altın bir uçurum derinleşmede
Ve meçhule doğru süzüldü kervan." (Tanpınar 1961: 46)

Şiirin ikinci mısraında, müziğin, insanı dünyaya yeni gelmiş gibi, ay ışığından doğmuş gibi hayata canlandıran etkisi anlatılıyor. Üçüncü mısrada müziğin bizi iç derinliklerimize alıp götüren büyülü etki gücü "Altın bir uçurum derinleşmede" ifadesinde dile getiriliyor. Dördüncü mısrada ise müzik, bizi meçhule doğru alıp götüren bir kervan benzetmesi içinden ifade edilmiş. Ama yine belirtelim ki müzik aslında bizi libidinal füzyon köklerimize, onun ruhumuzu diriltici kaynağına götürür. Hatırlayamadığımız ama unutamadığımız bu ilk köklerin bize meçhul ve gizemli görünmesi, hafıza malûliyetimiz nedeniyle anlaşılır bir durumdur. Görülüyor ki Tanpınar da müziğin bizi taşıdığı gizemli (sanılan) âlemlerin peşindedir.

Konu müzik olunca, Schopnhauer'ın müzik üzerine düşüncelerini de eleştirel bir bakışla ele almamız ve müziğin doğurgan kaynağı olarak, libidinal füzyonla bağlarını kurmamız gerekiyor. Schopnhauer'ın "Aşkın Metafiziği" adlı esrinin "Sanat" adlı ek bölümünden bir paragraf aşağıya alınmıştır. Bu pasajda dile gelen düşünceler üzerine görüşlerimiz, paragrafın hemen devamındadır:

"Müziğin özü üzerinde uzun zaman düşündükten sonra, artık, bu sanattan zevk duymanın en tatlı bir haz olduğunu söyleyebilir ve bu hazzı tatmanızı tavsiye edebilirim size. İnsan ruhunu daha dolaysız ve daha derin biçimde etkileyen bir başka sanat yoktur. Çünkü hiçbir sanat, dünyanın gerçek özünü müzik gibi dolaysız ve derin bir biçimde dile getiremez. Güzel ve yüce melodiler duymak, ruhu

yıkamak gibidir: İnsanı bütün pisliklerden, bütün zavallılıklardan ve bayağılıklardan arıtır." (Schopnhauer 1965: 89)

Schopnhauer'ın üst paragrafta dile getirdiği düşüncelere bütün halinde katılmamak mümkün değil. Ancak burada sorulması gereken çok temel bir soru var: Schopnhauer, müziğin insan ruhu üzerindeki etkilerini anlatıyor ama bu etkilerin neden ve hangi ruhsal köklerimize bağlanarak açığa çıktığını netleştirmiyor.

Schopnhauer'ın şu cümlesini ele alarak ifade ettiği düşünceyi kapalı anlamından aydınlığa taşımaya çalışalım: "İnsan ruhunu daha dolaysız ve daha derin biçimde etkileyen bir başka sanat yoktur." Müzik, libidinal füzyonun ya da zehirli füzyonun dil öncesi emosyonlarını tetikleyerek yapıtta görünür hale geldiğinde, bize dil öncesinin en yetkin ifadesi olan melodik bir dille seslenmiş olur ki bu dil, bütün insanların dil öncesi ilk dilidir. Bu bakımdan bize hitabı, konuşma dilinin dolayımlı yolları üzerinden değil, daha dolayımsız bir yolla gerçekleşir. Bizi bunca derinden etkilemesi de kastrasyonların gaspından kurtarabildiği kadarıyla, emosyonel dirimselliği hayata iade ederek bize yeniden bağışlaması nedeniyledir.

Şimdi ise Schopnhauer'ın şu cümlesini ele alalım: "Çünkü hiçbir sanat, dünyanın gerçek özünü müzik gibi dolaysız ve derin bir biçimde dile getiremez." Bu cümlede sadece şu ifadeye dikkatimizi vereceğiz: "Dünyanın gerçek özü"… Bu ifade tek başına ele alındığında adeta metafizik, kökü kaynağı belirsiz, tanımlanamaz bir alana göndermedir. "Dünyanın gerçek özü", hafıza malûliyetimiz nedeniyle, açık farkındalık düzeyinde bağlantı kuramadığımız dil öncesi emosyonlarımızın meskûn olduğu alandır. Ancak hatırlanmayan ve unutulmayan geçmiş bir zamana ait olduğu için, oradan müzik alanına yayınlanan mesajları (hem yaratıcı hem izleyici açısından), göksel âlemlerden geliyormuş gibi algılanınca, dil öncesi alanın, "dünyanın gerçek özü" şeklinde bir tanımlama çerçevesine oturtulması da kaçınılmazdır. Oysa "dünyanın gerçek özü", libidinal füzyon ya da zehirli füzyonda ikamet eden orijininde varlığın mekânıdır. Kaynak netleşince, ortada metafizik diye bir şeyin kalamayacağı da açıklık kazanır.

Schopnhauer, "güzel ve yüce melodiler duymak, ruhu yıkamak gibidir" derken Tanpınar'ın mısralarında dile gelen şu düşüncelerin tıpa tıp aynısını ifade etmiş oluyor. Aynı mısraları bir kere daha gözden geçirelim:

"Kimdir yıkananlar bu loş çeşmede
Tekrar doğar gibi ay ışığından;"

Schopnhauer, müziğin kendi ruhu üzerinde şifa verici etkilerinden söz etse bile, bu etkiler onun ruhunda kalıcı biçimde varlığını sürdürmez, müzik ile irtibatının kesildiği ilk saniyelerden itibaren yine ruhuna azap veren can sıkıntılarının pençesine düşer ki bu tespitimiz, aynı zamanda kendi yazılarındaki itirafları okunduğunda çok net görülür. Oysa müzik, ruhu ve bedeni canlandıran libidinal füzyona erişim yollarından biridir. Libidinal füzyona erişim kanalları açık bir insanda müziğin etkisi, icranın bitiminden sonra da çok uzun bir süre devam eder. Soru şu: Senfoni, Schopnhauer'ın ruhunda neden kalıcı biçimde mekân tutmaz, neden sürekli ve yaşatan bir etki olarak, ruhunun derin kaynaklarından taşarak, onda sürekli içsel bir ses haline gelemez? Ayrıca müziğin bu geçici etkisi, ne yazık ki büyük bir çoğunluk için de geçerlidir. Yanıtı ayrıca şu bakış açısından da verebiliriz: Çünkü bu türden dinlence zamanlarından, yani müziğin bağrında dinlenme zamanından sonra, kastrasyonların askıya alınmış etkileri, günlük hayatın can sıkıntısının cenderesinde sürüp giden azapları yeniden boy gösterir.

Şu tezi hep ileri sürdük: Libidinal füzyon süreci ne kadar sağlıklı yaşansa da, Ödipal dönemde mâruz kalınan kastrasyonlar, ergenlikte açığa çıkacak olan OGP potansiyelini daha bu dönemde kastre edince, insan ruhsallığı ergenlikten itibaren can sıkıntısının tuzağında yakalanır. O zaman, sanat eserlerinin kısa dinlenceler sunan şifa verici etkisi bir umut olsa da, yarattıkları etki ruhsallıkta sürekli barınamaz, yeniden aktifleşen kastrasyonlar ruhsallığı sıkıştırdığında, can sıkıntısı kaçınılmaz olarak geri döner.

Son olarak müziğin evrensel boyutuna ilişkin şu netleştirici görüşleri ilave edelim: Müziğin libidinal füzyon ile bağı o kadar nettir ki, ondaki melodilerin her kültürden insan tarafından, sanki daha önceden bilinen bir dilin sözcükleriymiş gibi, sözel dillere gerek duyulmadan anlaşılıp hissedilmesi nasıl açıklanabilir ki! Müzik, annenin libidinal füzyon kucağının sevecen dili ile konuşan ilk ortak

dilimizdir. Ya da ilk acılarımızın, ilk hüsranlarımızın, dinmez ilk özlemlerimizin, en derin ilk sevgilerimizin emosyonel akışlarını ifade eden ilk ortak dilimizdir. Anne-bebek iletişimi, aslında bütün kültürlerin ötesinde ve öncesinde, kültür dışı bir alan olarak, daha doğrusu kültürlere göre form kazanmamış emosyonel yoğunluk alanı olarak, varoluşumuzun evrensel ilk ortak paydasıdır. Bu nedenle bütün kültürlerde, anne-bebek ikilisi aynı ortak sessiz dille anlaşır. Elbette bu kökenden doğan müzik de insanlığın, bütün kültürel farklılıkları aşan ortak mirasıdır. İşte bundan dolayı hiçbir kültürün insanı, sözel dışı bu emosyonel dile bigâne kalamaz. Örneğin Afrika dillerini bilmeyiz ama Afrika müziği bizi derinden etkiler; bunun gibi konuştuğu dile yabancı olduğumuz bir bestecinin müziğini, ruhumuzun anadili gibi benimseriz. Garip ve gizemli gibi görünen bu durum, anne bebek ikilisini libidinal füzyon aktarımları içinden incelediğimizde gizeminden sıyrılır.

2.Ruhsal akışkanlık asla kesintiye uğramayan bir süreçtir. Zaman içinde, kendisini ifade edecek sözcüklere bağlandığında, onlar tarafından istila edildiğinde, bu sefer ardı arkası kesilmeyen düşünce akışlarını üretir. Ancak düşünce akışları, kendisini üreten ruhsal akışkanlığın üzerini anestezik bir etkiyle örterken, onun ham, yoğun, tok duygulanımlarının özne tarafından algı-bilinç sisteminde hissedilişinin önüne bir bariyer olarak dikilir. Çünkü kastrasyonların baskın gücü, öznenin kastre alanlarındaki çatışmaların, asli arzuların üzerini örterek gizleyebilmek amacıyla, düşünce akışlarının hem içeriklerini çarpıtır hem hızını öylesine arttırır ki, ruhsal akışkanlığın hızı, artık düşünce akışlarının hızına yetişemez. Özellikle kastrasyon kaygılarının çok şiddetlendiği ergenlikle birlikte, düşünce akışlarının hızları, inanılmayacak derecede artar. Bu süreçte, kastrasyonların daha aktifleştirici etkisiyle mâruz kalınan yoğun düşünce akışları, böylece ruhsallığın ilk emosyonel zeminlerini kastre eder.

Ruhsal akışkanlığın, algı-bilinç sistemimizin zaman koordinatlarında, zihnimizi çağrışımlardan çağrışımlara, sonu gelmez düşünce akışlarına sürüklediği kesin. Yani bizde, o düşünüyor, o çağrışım yapıyor. Ancak, ruhsal akışkanlığın hem kendisinin akış yasasını, hem nasıl olup da sözcüklere bağlanarak sonu gelmez düşünce akışlarını ürettiğini bilmiyoruz. Bize ise kala kala ancak bilinçli düşünce etkinliklerimizdeki sınırlı bir alan kalıyor, onda da ne kadar özgürsek! Ya da gerçek özgürlüğü, ruhsal akışkanlık, sözcüklerin tahakkümünden kurtulup da kendi senfonik akışlarında tezahür ettiğinde yaşayabileceğiz, örneğin şiirde, müzikte, mistik duyarlılıkta…

3.Yorgun anlarımızda ya da rüyalara dalarken, bilinçten kopuk seslerini yabancı sessiz bir konuşma olarak fark ettiğimizde, zihnimizin hiç susmadığını anlarız. Nereden çıkıp geldiğini bilemediğimiz ve yabancı bir hayatın yansımaları gibi algılanan bu dağınık sesler, sanki bize ait olmayan bir hafıza alanına kaydedilmiş gibidir. Sanki bize ait olmayan bir yaşamın seslerini duymaktayızdır. İşte hafızamız bu pozisyonda, bize kendisini yabancı bir hafıza olarak hissettirir. Sanki üzerinden, onu bize ait kılan ya da öyle hissettiren bütünleştirici libidinal yatırım çekilmiş gibidir. Yabancı(laşmış) hafıza (bkz.sözlük), adeta yabancılaştırılmış varlığımızın yaşam kayıtlarıdır. Uyanık pozisyonumuzda, libidinal yatırımlarımız, sanki ruhsal dünyamızdaki bu kopukluğu, bu yarılmayı kapatıp bütünleştiren bir çimento işlevini yerine getirir gibidir, aslında ruhsal yapının tümünü bir bütünlük yanılsamasına eriştiren bir çimento işlevi.

Sözünü ettiğimiz bu bütünlük yanılsaması nelerin kaybı üzerine kurulur? Anadil, özneyi, libidinal füzyonla birlikte kurulmaya başlayan orijininde varlık yapılanmasının dışına atar. Kastrasyon kaygılarının, düşüncelerin hızını inanılmaz derecede arttırması nedeniyle de anadil, artık hiçbir şekilde, orijininde varlığın dirimsel varoluşunu ifade edemez. Anadilin içine giderek bir tutsak gibi yerleşmek, sessizliğin, aslında dil dışılığın ama aynı zamanda dirimselliğin dopdolu algı zenginliğinin kaybı pahasına gerçekleşir.

4.Geçmiş kastrasyonların ve özellikle Ödipal kastrasyonların, ergenlikte giderek dehşetengiz bir hal alması nedeniyle zihin, çatışmalı düşüncelerin istilası altında kaotik bir sürece girer. Ego savunma mekanizmaları, tüm kastrasyonların üzerini örtmek ve bunların tehdidinden özneyi korumak üzere bitmez tükenmez bir iç konuşma metni imal etmeye başlar (aldatıcı bir tuzak olarak). Ama bu iç konuşma metni, bütünüyle sembolik ve üstü örtük bir metindir, kastrasyonlara ve onlar nedeniyle yitirilmiş olanlara ait hiçbir şeyi asla ifşa etmez. Yani iç konuşma metninin yoğunluğu, kastrasyonların

dehşet yükü ve kendi sırlarını iyice saklamaya yönelik stratejileri ile doğru orantılıdır. Eğer ruhsal gelişim dönemleri mümkün olduğunca arızasız aşılabilseydi, anadilin anestezik etkileri üzerinden duygulanımların kastrasyonu bu kadar tahripkâr yaşanmazdı. Öznenin iç konuşma metni, anlamsızlığa bu kadar tutsak olmaz ve özneye bu kadar yabancılaşmazdı. Burada yine de umut verici bir sonuca ulaşıyoruz. Anadilin kastre ediciliği bir kader olsa da diğerleri değildir. Çünkü OGP düzlemine geçildiğinde, öznenin iç konuşma metni en azından artık nevrotik bir metin değildir; hafızası da özneye yabancılaşmış hafıza değildir.

Ancak dil öncesi bebeğinin emosyonel canlılığı, ergenliğe kadar olan dönemde, çocukluğun büyüsel dünyası lehine epeyce korunur. Ama çocukluğun bu büyüsel dünyası, ergenliğin korkunç kastrasyonları ile iptal edildiğinde, özne, tek boyutlu bir yaşama mahkûm olur. Çocukluğun büyüsel dünyasının sonları ergenliğin başlarına denk gelir.

Çocukluğun büyüsel dünyasının ruhsal portresini çizebilmek için Orhan Veli'nin "Çocukluk" (Veli 2008: 172) adlı şiirinden bir dörtlüğü aşağıya alıyorum. Şiir ne demek istediğimizi çok net ifade ediyor.

"Çocuk gönlüm kaygılardan azade,
Yüzlerde nur ekinlerde bereket,
At üstünde mor kâküllü şehzade,
Unutmaya başladığım memleket."

Bu noktada hangi ergenler şanslıdır diye sorabiliriz: Tabii ki geçmişte ağır kastrasyonlarla örselenmemiş ve ergenlik kastrasyonlarını mümkün olduğunca örselenmeden yaşamış olanlar.

Aslında ergenlik dönemine kadar çocuk, bebeklikten, küçük çocukluk döneminden miras aldığı vital zenginlikten çok şeyi yedeğinde taşır. Ancak ergenlikte hayata geçmesi gereken OGP, şiddetli biçimde bastırıldığında, ergenliğin trajik krizleri, yani kastrasyonların güncelde sürüp giden sinsi etki ve yansımalarıyla yapılanan anhedoni süreçleri, boşluk ve anlamsızlık hisleri vb. ruhsal sahneyi ele geçirir. İşte o zaman insan zihni, alt zemindeki tahrip edilmiş bu alanı örtüp gizlemek üzere ya da kastrasyon kaygılarının baskısının bir sonucu olarak veya bu baskıların bilinçdışı kaygılarından kaçmak için, sürekli olarak nevrotik iç konuşma metni üreten bir makineye dönüşür.

5.Dil öncesi bebeğinin emosyonel canlılığı nasıl betimlenebilir? Ya da bu canlılık, yetişkin bir insanın emosyonel dünyası ile nasıl karşılaştırılabilir? Örneğin kabartma bir yazı ile kâğıt üstündeki iki boyutlu bir yazı gibi; hacim kazanmış bir heykel ile kâğıt üstündeki bir resim gibi; üç boyutluluk ile iki boyutluluk gibi; uçucu kayıp giden bir akışla durgun bir kütle gibi; arkası da görünen saydam ve canlı renklerle, salt görünen yüzeyi algılanan renkler gibi… Orijininde varlığın başlangıç olanakları, algıdaki bu berraklıktır. Eğer dirimsellik, bebeğin bizatihi varoluş anlamı ise, yetişkinin aradığı ama asla bulamayacağı şeydir. Çünkü yetişkin zaten tam da bu ele avuca sığmaz dirimselliği yitirmiştir. Özetle, öznenin doğuştan getirdiği sinestezik kapasite, ama emosyonların karmaşası anlamında değil, birbirlerini etkileyerek çeşitlendirip zenginleşmeleri, tek boyutluluğun ötesine geçmeleri anlamında sinestezik kapasite, kastrasyonlarla tahrip edilmiştir. Bebeğin emosyonel canlılığı öyle bir dirimselliği barındırır ki, yetişkinin dünyasına taşındığında onu tam anlamıyla çarpıp yere serer. Şuna da dikkat edelim: Rüyanın özne-ben'i, uyanık özne-ben'e kıyasla çok daha yüksek bir vital seviyede belirir. Çünkü taş devri bebeğinin kastrasyonlarla iptal edilen vital zenginliği, hakkını geri almak üzere, düşlerin yaşam sahnesinde, kısmî olarak yeniden hayata doğar. Vital kapasitemizin, düşlerin yaşam sahnesinde de olsa bu geçici geri dönüşünün ruh sağlığımız açısından son derece koruyucu olduğunu düşünebiliriz.

Burada konuyu daha anlaşılır kılmak bakımından "Ruhsal akışkanlık ya da emosyonel akışkanlık" kavramları üzerinde tekrar duralım: Dil öncesi çocuğunun ruhsal dünyası, durağan bir yapı değildir. Emosyonlar sürekli akış, toplanma, dağılma, yayılma halinde seyreder. Emosyonel akışları belirleyen ruhsal yasa nedir? Büyük ihtimalle yaşanan anlar içinde bebeğin gereksinimleri ile anne-bebek ikilisinin ilişkileri ve bunların anılaşmış dizileri, yani sevgi, kıvanç, haz, acı, öfke, özlem, hüzün, sevinç, coşku vb. gibi emosyonlar, aralarındaki çağrışımsal tetiklenmelerle ruhsal akışkanlığı sürekli yapılandırır, ona katılır, onu besler. Dil öncesi çocuğunun, sonradan giderek anadile, onun sözcükleri ile ifade edilmek üzere kodlanan ruhsal akışkanlığının üzeri, yine anadilin sözcükleri tarafından anestezik bir etki ile örtülür. Ancak yetişkinin iç konuşma metnini bile sürekli harekete geçiren, alt

zemindeki bu ruhsal akışkanlıktır. Şu farkla ki, artık yetişkin, iç konuşma metninin sadece sözcük akışlarını tanır, ama çağrışımları sürükleyip götüren zemindeki emosyonel akışkanlığın farkında değildir ya da bu emosyonel akışkanlık algı-bilinç sistemine yükselemez. Sanki özne tok ve dolu emosyonlarından izole edilmiştir. Çünkü sözcüklere bağlanarak dile getirilen emosyonlar, dirimselliklerinden çok şey yitirir.

Anadil, dil öncesini hem unutturur hem onun yoğun emosyonel alanını baskılama veya unutturma yoluyla kastre eder, öyleyse bu tespitin zorunlu bir sonucu olarak, dil öncesi emosyonel dirimselliği belli bir oranda geri alma olasılığı, bir umut olarak mevcut demektir. Çünkü emosyonel dirimsellik (emosyonel akışkanlık), biraz önce de belirtildiği gibi anadilin kastre edici anestezik etkisinin altında, özneyi kendisinden haberdar edemez. Ama buna rağmen iç konuşma metninin dur durak bilmeyen akışı biraz olsun aralanabilseydi -örneğin Zazen uygulamalarında olduğu gibi- alttaki hareket ettirici ruhsal akışkanlık fark edilir hale gelebilirdi. Ama böyle bir uygulama, özneye OGP'ye açılma şansını elbette sunmaz. Çünkü bu kazanım, çok daha zor başka bir çalışmayı gerektirir.

6.Dili kullanma yetilerini kaybeden ağır şizofreni vakalarında asıl tahribat, anadilin kaybından sorumlu ruhsal akışkanlık alanının alt üst oluşuna bağlı olsa gerek. Bu nedenle anadilin simgeselliğinde tutunamayan şizofrenik kişi, dil dışı bir varlık haline gelirken, dil öncesinin emosyonel zengin dünyasına girmez, onun tahrip edilmiş formuna (zehirli füzyon) tutsak kılınır. Çünkü orada zehirli füzyondan beslenmişti. Zehirli füzyonun emosyonel akışkanlığı, kaygı, korku ve dehşet odaklarını zincirleme harekete geçirir. Zehirli füzyona mâruz kalan öznenin emosyonel akışkanlığı, bu duygular üzerinden yapılanmıştır. Yani psikoza yakalanacağı zaman patlayacak olan bomba, zaten öznenin psişik dünyasına yerleştirilmişti.

7.İç konuşma metni, emosyonel akışın ikamesidir. Emosyonel akışın semptomu olarak iç konuşma metni, en abuk sabuk ifadelerinde bile, en erotik, en yoğun ve en anlamlı emosyonel akışları örtüp gizleyebilir. Bunlar, en saçma sapan iç konuşmalarımız, birer düğüm fantezi olarak doğru tercüme edildiklerinde, belki de emosyonel akış zemininde hangi duygusal alanlarımızın aktif olduğunu bize ifşa edebilirler, tıpkı neredeyse hakikatlerine çok yaklaşılmış ama hep ruhsal içeriklerini gizleyen karabasanlar gibi... Ama bu emosyonel akışlarda sözcükler eşliğinde, algı-bilinç sisteminde yaşanılan duyguların dozu, son derece düşüktür ve alttaki asli emosyonları gizlerler. Aslında bu gizlenen asli emosyonlar, yoğunlukları özneyi bir elektrik gibi çarpacak olan emosyonlardır. Bunlar aynı zamanda OGP'nin ruhsal içeriklerinden, Orijininde varlığın tüm emosyonlarına kadar olan emosyonlar yelpazesidir. Yine emosyonel akışın bir semptomu olarak, asli kaynağına göre çarpıtılmış ve dozu çok azaltılmış eşlikçi emosyonları ile iç konuşma metni, bir yandan da emosyonel çatışmaların, belki de özne için katlanılmaz olacak yüklerini hafifletir. Örneğin öznenin açığa çıkmasından korktuğu bir kastrasyon çatışmasından özneyi korurlar. Çünkü sözcüklere bağlanan emosyonlar, çıplak olarak algılanacakları zamanki yükleri bakımından güçlerini kaybederler. Tıpkı belli bir fobi nesnesine bağlandıklarında, yükleri hafifleyen anksiyete ya da korku duygularında olduğu gibi. Şöyle ya da böyle, iç konuşma metninin, sadece çatışmalı duyguları, anksiyete, korku ve kaygıları değil en yoğun haz akışlarını da yaşanabilirlik anlamında ciddi biçimde kastre ettiğini ilave edelim. Rilke'nin ifadesi ile şeytanlar yok edilirken melekler de yok edilmektedir. Tabii şeytanların NN damgalı olduğunu, meleklerin ise emosyonel dirimselliğe, libidinal füzyon kaynaklarına bağlanabileceğini ayrıca kaydetmemiz gerekmektedir.

Lacan'dan yaptığı çevirinin önsözünde S. M. Tura'nın kendisi şunları yazıyor:

"Daha açık olalım. "Birincil süreç düşüncesi" ile uğraşan bir tedaviye diğer yaklaşımlar karşısında ayrıcalık statüsünü veren, insanın düşünmediği düşüncelerinin (yaşantılamadığı yaşantılarının, deneyimlemediği deneyimlerinin) olmasıdır. Bir düşüncenin fenomenolojik varlık koşulu, düşünülmesi olduğuna göre, düşünülmeyen düşünce ne kadar paradoksal görünse de analitik deneyimin insan doğası hakkında ortaya koyduğu ilk olgudur. Eğer insan, bazı düşüncelerini düşünmüyor ise ister kaygı ister ruhi çöküntü şeklinde yaşanacak olsun, belli bir ruhi acıdan kaçınmak içindir bu. Bir düşünceyi düşünmemenin yegâne yolu, analizin kaydedebileceği kadarıyla başka bir düşünceyi düşünmektir. İşte Freud'un "metapsikolojik" açıdan "bilinç" (ya da "önbilinç") alanında bir yatırım çekilmesi ve bir

karşı yatırım uygulaması şeklinde ya da Lacan'ın, bir imleyenin kendisiyle aynı paradikmatik düzeyde bir başka imleyenle temsil edilmesi, yani metafor şeklinde denklemini kurduğu "bastırma", ancak dil sayesinde, yani birbirinin yerini alan öğeler sistemi sayesinde olanaklıdır. "Dil, bilinçdışının koşuludur" der Lacan." (Lacan 1994: 17, 18)

S. M. Tura'nın şu ifadeleri zaten anadilin kastre ediciliğine ilişkin dile getirdiğimiz düşünceleri, sonu gelmez iç konuşma metnimizin yapılandırılması ile ilgili düşüncelerimizi aynı paralel çizgide açıklamaktadır: "Eğer insan bazı düşüncelerini düşünmüyor ise, ister kaygı ister ruhi çöküntü şeklinde yaşanacak olsun, belli bir ruhi acıdan kaçınmak içindir bu. Bir düşünceyi düşünmemenin yegâne yolu, analizin kaydedebileceği kadarıyla başka bir düşünceyi düşünmektir."

Burada şu soruyu sorabiliriz: Öznenin kaçtığı o belli ruhi acı aslında nedir? Uzağa gitmeye hiç gerek yok, özne genel olarak, üretilmiş ensest suçluluğunun, üretilmiş kastrasyon dehşetlerinin acılarından ve yasaklanmış, ama aslında kışkırtılmış ensest arzudan, bu arzuyu ifade edecek kendi düşüncelerinden kaçmaktadır bilinçdışı bir itilimle. O zaman "bastırma"nın fonksiyonu nedir diye sormalıyız. Bastırma, açığa çıkacak kastrasyon dehşetlerinin ve aşırı korkularla yüklenerek yasak diye kabul ettirilmiş arzuların, özellikle ensest arzuların üstünü, dilin metaforları aracılığıyla örten dolgu çalışmasıdır. Yani daldan dala atlayan iç konuşma metnimiz, bastırma mekanizmalarının bir aldatma oyunudur. Bu yüzden iç konuşma metni, özneye görünen içeriğinde öznenin kendisine dair hiçbir ifşada bulunmaz. Bu iç konuşma metni, genellikle özneye öznenin kendisini anlatmaz, özne bu iç konuşma metninde kendisine yabancılaşmıştır. Yani özne, sahih varoluşu üzerinden kendisine kendisini anlatma olanaklarından da kastre edilmiştir. Ruhun alt zeminde kaynayan kastrasyon dehşetlerinin ve yasak arzuların üzeri, yine aynı kastrasyon dehşetlerinin ve yasak arzuların, dilin ikameler zincirini, ardı arkası kesilmeyen çağrışımları harekete geçirerek sürekli ürettiği nevrotik iç konuşma metni aracılığıyla örtülür. Sadece bu kadar değil, en kötüsü, libidinal füzyonun canlı kaynakları olarak emosyonel dirimsellik de yine nevrotik iç konuşma metninin aracılığıyla anestezik bir etki altına alınarak üzeri örtülür. Yani öznenin bütün çıkış yolları kapatılmış olur. Hem nedenlerinin farkına varılması özneyi özgürleştirecek kastrasyon dehşetlerinin, hem emosyonel dirimselliğin çıkış yolları –özgürlük yolları- kapatılmış olur.

Psikanalizin o kadar da iyileştirici bir etkisinin olmadığına ilişkin itirafların altında, danışan öznenin, çağrışımlar üzerinden metafordan metafora koşarken, yine aynı metaforların durmadan üretilen tuzaklarına düşerek ilk emosyonel zenginliklere bir türlü erişemeyişi gerçeği yatmaktadır, özetle kastrasyonların iptal edilemeyişi gerçeği... Bastırmaların bir oyunu olan metaforlar aralanıp, altta gizlenen emosyonel dirimsellik açığa çıkarılamaz bir türlü ve analiz süreci kısır döngüde sürer gider. Özne metafor metafor dolaşır, ama her vardığı noktadan emosyonel dirimsellik adına eli boş döner. Çünkü kastrasyonlarının dehşetengiz alanından kaçmaktadır. Bu nedenle psikanalizden geçmek, savaş meydanında ölü taklidi yapmayanların harcıdır. Şu notu önemle kaydedelim: Psikanalizden geçip de libidinal füzyon olanaklarını geri kazanmış tek örneğe de rastlanmamıştır.

8.Bilinçdışı ve dil arasındaki bağlantıları netleştirmek bakımından, tartışmaya çok açık olsa da şöyle bir tez ileri süreceğiz: Bilinçdışının dili, belki birkaç milyon yıl öncesinde insan türünün konuşma aşamasına geçmeden önceki dilidir.

Rüyalarımızın dilini de bu ilk dilin kayıtlarında aramamız sanki tutarlı gibi gözüküyor. Bu ara nota örnek olarak Erdoğan Özmen'in "Düşler, Düş Görenin Özel Mitolojisidir" adlı yazısından kısa bir alıntı yapalım: "Blechner, düş görmede olağanüstü olan şeyin, sözcüklere dökemediğimiz düşüncelerimize izin verilmesi olduğunu söyler. Düş görme, dilsel olanın dışında bir düşünmeye –extralinuistic thinking- dilin sınırlarının ötesine geçen bir düşünmeye izin verir. Düş sayesinde konuşulamayan düşünceleri, sözcüklerle buluşturamadığımız düşünceleri ifade etmemiz mümkün hale gelir. Düş, dilin sınırlamaları olmaksızın zihnin düşünmesine olanak sağlar." (Özmen yaz, 2011. 05: 112**)**

İnsan türünün konuşma öncesi bu dönemi, dünyaya gelen her bebek konuşmayı öğrenene kadar geçen dil öncesi dönemde tekrarlanır. Bu nedenle bebeğin dil öncesi ve onun sözcüklere, konuşmaya, düşüncelere bağlanmamış ruhsal akışları, çeşitli duygu, heyecan tonları ve ilave olarak varlık dünyasının resimsel kayıtları, bilinçdışı dilin temel zeminidir. İlkel yetişkinin, kendi heyecan tonlarını ifade etmek, birbirlerine mesaj iletmek için çıkarttıkları ve müzikal ifadesi zengin seslerini de konuşma

öncesinin bilinçdışı dili olarak kabul edebiliriz. Elbette ilkel insanın bu bilinçdışı dili, alt zemin olarak modern insana miras kalmıştır. Özellikle şarkıların bin bir duygu eşliğinde acıları, sevinçleri, özlemleri anlatan melodik ünlemlerinde bu dil hayata doğar. Bundan dolayı bilinçdışının dili, konuşma öncesinin ruhsal akışlarında, çeşitli duygu ve heyecan tonlarında, resimsel hayallerinde ifadesini bulan arzularımızın dilidir. Aynı zamanda rüyalarımızda arzularımız da bu dil üzerinden düş sahnesinde belirir. Ama insanoğlu giderek bir konuşma dili geliştirdikçe ne olmuştur? Konuşanların kültüründe, konuşma öncesinin heyecansal tonu son derece zengin emosyonel olanakları, ne yazık ki çok büyük miktarlarda kaybedilmiştir. Bu zengin ruhsal boyut, önce konuşulan dilin ve ardından kastrasyonların etkisiyle, tüm canlılığını giderek yitirir. Bu süreçte modern insan, kendi içindeki ilkele yabancılaşır, hatta öyle ki ruhsal zemininde mevcut bu olanağı hayata geçirme ihtimali, modern insan nezdinde akli denge bakımından son derece ürkütücüdür ve sınırlandırılmış ruhsal kapasitesi nedeniyle, bu zengin alanı psikotik dağılma tehlikesi içinden algılar. Bu hikâyenin devamı şöyledir:

İnsan toplumsal bir varlık olması nedeniyle, aynı zamanda konuşan, işaretler sistemleri kullanan bir varlık da olmak zorundadır. Bu kaçınılmaz sonuç, yani konuşan bir varlığa dönüşmek, aynı zamanda küçük çocuğun toplumsallaşma aşamasında, beyninin gelişimi ile paralel giden verili bir programdır. Çocuk anadilini öğrenirken, toplumsallaşmanın da formatlarını öğrenir. Ve tüm öğrendikleri, büyük ihtimalle, beyinde aynı ilk bölgelere, anadilin öğrenilmesi ve toplumsallaşmanın öğrenilmesi ile ilgili bölgelere kaydedilir. Bu kayıtlar üzerinden özne, dünyayı, toplumunu ve yapılandırılmış öznelliğine ait nitelikleri, değişmez gerçeklikler olarak kayda geçirir. Bu nedenle özne için hem anadili hem benimsediği toplumsal formatlar, gerçekte doğada olmayan, ama özne için tartışılmaz hakikat olarak kabul edilen formatlar, oynadıkları pusula rolüyle sahicilik değeri kazanır ve değişmez kayıtlar olarak yapılanır. Bunlar aynı zamanda bilinçdışının, özneyi yönlendiren en muhafazakâr kayıtlarıdır ve bilinçdışının tüm değişimlere direnmesinin, başka bir gerçekliği kabullenmeyişinin sebebi onun bu muhafazakâr tutumudur. Böyle bir değişimi ya dâhiler –yaratarak, üreterek- ya da psikotikler –gerileyerek- gerçekleştirebilirler. Sonuçta bilinçdışı, toplumsal kodları, değişmez hakikatler ya da değişmeze yakın hakikatler olarak özneye kabul ettirir. Bilinçdışına, ilk muhafazakâr kayıtların dışında bir başka gerçekliği kabul ettirmek, bu nedenle o kadar kolay değildir. Terapilerin ruhsal dönüşümleri zor gerçekleştirme nedeni de bir yanıyla budur. Anadilin ve toplumsal kodların, dil öncesi emosyonel alanı gasp ederek kurdukları tuzak, özneyi asli köklerine yabancılaştırır ve öznenin kendi ilk köklerine, orijininde varlığın gelişim olanaklarına yabancılaşması artık şöyle devam edecektir: Ruhsal akışkanlık, kendi vital zenginliği ile uyumsuz aşırı kastre edici toplumsal kodların ve konuşulan dilin kastre edici baskısı altında sıkıştırılarak, eğilip bükülerek daha da sesi soluğu çıkmaz hale gelecektir. Özne, anadili üzerinden, orijininde varlıkla bağlantı kuramayacak, anadil, özneyi orijininde varlık köklerine yabancılaşacaktır. Artık bu dil, orijininde varlığın varoluş anlamına dair hiçbir ilhama açık değildir ve bu ilhamdan, imkândan kastre edilmiştir. Gerçi bu olanaklar şiirde ve müzikte kısmen geri dönecektir ama kalıcı olmamak üzere… Yani öznenin hayatına kalıcı (sürekli), her daim eşlikçi emosyonel bir boyut olarak yerleşemeyecektir…

Her birimizin kişisel tarihinden gelen nevrozlarımız da sanki anadil ve toplumsal kodların kaydedildiği aynı yere kaydedilir ve sahihlik değeri kazanırlar. Anadilin ve toplumsal kodların, sanal yapılar olmalarına rağmen özne için değiştirilemez bir gerçekliği temsil etmeleri ve öyle algılanmaları örneğinde olduğu gibi, kişisel nevrozlarımız da bizim için aynı sahihlik değerine sahiptir (öznenin, nevrozunu sanki kendi gerçeğiymiş gibi algılaması) ve değişime direnen muhafazakârlıkları, sanki anadil ile aynı yere kaydedilmelerinden ileri gelir gibidir. Ya da böyle bir izlenim vermektedirler. Ancak OGP'dir, ki toplumsal kodlar ve sahihlik değeri kazanmış gibi görünen nevrozlar üzerinde, çok büyük oranda tasfiye edici bir etkide bulunacak; anadilin gasp ettiği vital zenginlikleri ise büyük oranda kurtaracaktır.

Bu bölümde, beynin bazı bölgelerinde kayda geçen kodlardan söz edildi. Ancak bu ifadelerin hepsi, meramımızı anlatmak bakımından ileri sürülmüş varsayımlardır.

9.Psikanaliz, insanın konuşan varlığa, kültürün öznesine dönüşmesini, mâruz kaldığı kastrasyonların etkisine bağlar. Eğer bir öğrenme, toplumsallaşma süreci olarak Dolto'nun tanımladığı anlamda kastrasyon süreçlerini kastediyorsak, evet! Kastrasyonları, bir kültürü öğrenerek onun dünyasına

katılma süreçleri anlamında alıyorsak, evet! Ama psikanalizin savunduğu gibi insanın, dilin ve toplumsalın simgesel dünyasına, kastrasyonların, özellikle baskıcı ataerkil kültürlerin kastrasyonlarının zorlayıcı gücüyle girdiği, bu yüzden konuşan insana, özneye dönüştüğü, başka bir deyişle uygarlığa adım attığı tezi o kadar inandırıcı gözükmüyor. Çünkü kültürün öznesine dönüşmek için, insanın bu kadar ağır kastrasyonlara mâruz kalması gerekmiyor. Kaldı ki zorlayıcı kastrasyonlarla kültüre kodlanan özne, o anadilin içinde artık bir yabancıdır, hatta kendisiyle ilişkisinde bile. Çünkü özne, zorlayıcı kastrasyonların yol açtığı nevrozlar nedeniyle, anadilini kendi sahih varlığını anlatacak şekilde kullanamaz. Çünkü ortada sahih bir varlık kalmamıştır. Şöyle ki: Özne nevrozlara tutsak olması nedeniyle ruhsal hakikatleri karşısında tam bir kekemedir, kendini sahih anlamda dile getirmeyi beceremez. Konuşurken kendi hakikati ile temas kuramaz, bu yüzden düşünceleri çok sığ çağrışımlardan öteye geçemez. Burada öznenin iç konuşma metinlerinin sonu gelmez anlamsız akışları değil sadece, sahih duyarlılıkların sahih dili seviyesine yükselemeyen son derece sığ çağrışımları kastediliyor; öyle ki bu kastre dil, öznenin yaşanmışlıklarından hiçbir ipucu vermez. Daha doğrusu özne, yaşanmışlık adına bir birikime de sahip değildir. Devam edersek: Ergenlerin hatta pek çok yetişkinin, duygu ve düşüncelerini, dilin simgesel yapısı üzerinden zengin çağrışımlarla, açıkçası yaşanmışlığın sahihliğini anlatan bir dille dile getirememeleri o kadar nettir ki, bunun sebebi olarak ağır kastrasyonların baskılayıcı gücünü düşünmek zorundayız. Hatta anadilin çok zor öğrenilmesini ve ortalama insanın, anadili çok düşük bir kapasite içinde konuşmasını da aynı sebebe bağlayabiliriz.

Psikanalizin ileri sürdüğü teze göre kültür, dil öncesinden başlamak üzere çeşitli aşamalarda kastre ederek, küçük çocuğu anadilini ve onun taşıdığı toplumsal değerleri öğrenmeye zorluyor. Hâlbuki insan, ataerkil kültürün tahripkâr kastrasyonlarına mâruz kalmasaydı, aslında hiç zorluk çekmeden, çatışmalara mâruz kalmadan kendi kültürünün uygar insanı olacaktı ama insana yaraşır bir başka kültürde. Ve şunu unutmayalım: Çocuğun anadilini ve onun taşıdığı değerleri öğrenme süreci, birinci şahıs olarak annenin rehberliğinde kendiliğinden gerçekleşir.

Özne, toplumsal bir varlık olması nedeniyle, kültürünün tüm değer ve kurallarını öğrenmek, onun içinde bir forma girmek zorundadır. Kültürünün insanına dönüşürken öznenin içinden geçeceği öğrenme süreçleri, elbette bir kastrasyon sürecidir. Bu durumda kastrasyon, özneyi keyfiliğin dağınıklığından kurtarır. Sorun şu: Özneye uygulanan kastrasyonlar bu kadar acımasız olmak, hele öznenin genital alanını, genitalinin haz yaşama potansiyelini hedef almak zorunda mı? Özne genital alan üzerinde uygulanan bu acımasız kastrasyonlar olmasa da kültürü ile özdeşleşmeyecek mi, hatta daha çatışmasız bir şekilde özdeşleşmeyecek mi? Kastrasyonun, özellikle eril öznede, genital alanı felç ettiğini Freud'un kendisi söylemişti. Öznenin, bir kültüre mensup olmak için, neden ille de genital alan üzerinden tutsak edilmesi ve bir bedel ödemesi gereksin ki! Bu sorunun yanıtı tabii ki zor değil. Özne, kendisini nevrotik bir ataerkil kültürün içinde bulduğunda ve bu kültürün, anadilindeki nevrotik söylemini miras olarak aldığında, ruhsal dünyası aynı nevrozlar içinde yapılanır. Böylece nevrotik bir geleneği sürdüren özneler üretilmiş olur. Buna da sözüm ona toplumsal devamlılık adı verilir. Buradan şu sonuca varabiliriz: Sağlıklı insanların yetiştirilebilmesi için kültürlerin kendi nevrozlarından kastre edilmeleri gerekir.

Ataerkil kültürün nevrozlarına mâruz kalan öznenin dili de, anadilin söylemindeki nevrotik alanlara göndermeleri miras alan bir dil olacaktır ve onun iç konuşma metni, bu nevrotik söylemler üzerinden yapılanacaktır. O zaman şunu söyleyebiliriz: İnsan, bu şiddetteki kastrasyonlara mâruz kalmasaydı, nevrozların egemenliğindeki sembolik ifadelerle bulandırılmamış, açık, anlaşılır, spontan ve nevrozunun yalanlarından, ters tercümelerinden muaf bir iç konuşma metni inşa edecekti. Bu iç konuşma metni asla nevrotik semptomlarla yüklü olmayacaktı. Uğradığı kastrasyonlardır ki onun iç konuşma metnini aşırı ve kendi ruhsal kökenlerine yabancı sembollerle yükler, bu metni bizzat öznenin kendisi için bile anlaşılmaz, aslında yanlış anlaşılan bir dile dönüştürür. Öznenin yaşadığı her şey gibi, elbette mâruz kaldığı kastrasyonlar da bilinçdışına kaydediliyor, ama bunların çoğu, onun doğal biyo-psikolojik programını bozuyor. Kanıt şudur: Çünkü özne bu durumda hastalanıyor... Bu nedenle konuşan özne, bozulmuş doğal biyo-psikolojik programını, nevrotik semptomlara dönüştürerek konuştuğu anadil üzerinden dile getiriyor. Mâruz kaldığı kastrasyonların şiddetleri ile orantılı olarak konuştuğu dil, aşırı ve çarpıtılmış bir simgesellikle yükleniyor. Bundan dolayı konuşan özne, aslında kendisine gerekenden çok fazla konuşuyor ve ne kadar konuşursa konuşsun,

konuşmaları nevrotik bir semptom olarak dile geldiği için, asla kendi iç gerçeklerini, sahih özlem ve arzularını dile getirmiyor ve kendi iç hakikatine erişemiyor. Aslında özneye gerçekten gerekenler ona unutturulmuştur. Nevrozlarının semptomları olan bu konuşmaların sembollerle sürüp giden gevezeliğinde o, farkında olmadan kendisine unutturulanları, kaybettirilenleri –iç hakikatini- aramaktadır aslında. Özetle konuşan özne kendisini konuşmaz, hatta konuşamaz. Hatta kişisel nevrozlarına tutsaklıklarından dolayı kimse kimseyi dinlemez, anlamaya çalışmaz, herkes kendi nevrozunu dinler ve kendisinin nevrotik ilhamlarını konuşur. Kastrasyonların dile vurması işte böyle oluyor. Ayrıca, kastratör kültürlerin özneleri, her birinin yaşam öykülerinin farklı yollar izlemesi ve farklı nevrotik semptomlara mâruz kalmaları nedeniyle, aynı anadili konuşsalar da birbirlerine aynı anlamları iletemezler. Bu basit gerçek, günlük yaşamda kolayca test edilebilir. Oysa bozulmamış biyo-psikolojik programları nedeniyle, hayvanların kendi türdeşleri ile anlaşmaları böyle bir kaosla sonuçlanmıyor.

Bu açıklamaların bir uzantısı olarak şu sonuca varabiliriz: İnsanlar, kastrasyonların sonucunda, yaşam öyküleriyle bağlantılı farklı farklı nevrotik semptomlar geliştirdikleri için, her özne sanki birbirinden çok farklı, eşsiz bir öznellik sergilermiş gibi gözükebilir. Dostoyevski'nin romanlarındaki karakterler, nevrotik öznelliğin eşsiz geçit resmini sunarlar. Ama bu tablo nevrotik öznelliktir, insanın bozulmamış ya da olabildiğince bozulmamış özgün doğasının öznelliği değil.

d) **Anal dönem kastrasyonu**

Çocuğun tuvalet eğitimine alındığı dönem. Bu dönem aslında çocuğa çok erken uygulanan baskılar nedeniyle kalıcı olabilen arızalar bırakır. Bu konu Freud ve takipçilerince ayrıntılı olarak işlenmiştir. Ancak şu var ki Malinowsky'nin de ondan aldığı örneklerle W. Reich'ın da belirttiği gibi anal dönem, insanın doğal bir gelişim aşaması değildir. Aynı husus Herskowitz tarafından da belirtilir. Ataerkil baskıcı bir eğitimin sonucudur. Ana çizgileri ile, çocuğun bu süreçteki baskılara karşı muhalefeti üzerinden yapılanır. İnatçılık, ketumluk, dik başlılık, cimrilik, aşırı titizlik, saplantılı ve takıntılı kişilik yapılanmaları vs. hep bu dönemin boş yere insanın üzerine yıktığı bir yüktür. Aslında bütün küçük çocuklar toplumsallaşma programları nedeniyle, yetişkinlerin dünyasındaki her bilgiyi, her uygulamayı sevinçle öğrenmeye açıktırlar. Tuvalet eğitiminde de eğer sabırlı olunup, çocuğun kas koordinasyonunun gelişeceği döneme kadar beklense, anal dönem (bir kompleks anlamında) zaten bir süreç olarak ortaya çıkmaz.

Konuya örnek olarak yine "Duygusal Zırhlanma" adlı kitaptan şu pasajları alıyorum:

"Psiko-seksüel gelişimin anal evresi, kültürün bir ürünüdür. Oral ve genital evreler doğal ve kaçınılmazken anal evre bir sosyal eyleme –tuvalet eğitimine- bağlıdır. Çocuğu eğitme adı altında bağırsak ve mesane işlevleriyle ilgili kaygılar olmasaydı, anal bir evre ve anal kişilik özellikleri de olmayacaktı.

İdeal olarak çocukların kendi kendilerini eğitmeleri gerekir. Ev ortamı hassas ve sabitse, çocuklar üç ya da dört yaşında tuvalet eğitimlerini kendileri gerçekleştirirler…

Çok erken ve çok ağır bir tuvalet eğitimi alan çocuk, bunu isteyip istemediğine, gereksinim duyup duymadığına bakmaksızın başkalarının istediğini yapma eğilimi gösterir. Bundan sonra tüm hedefi "onların" istediğini yapmaktır; kendi istekleri fazla önem taşımaz. Kendi doğasının bu şekilde ihlal edilmesinden doğan öfkeyi bastırmak için gerginleşir. Yüzeyden bakıldığında uysaldır. Hedefi mükemmellik ve alâmetifarikası soğukluktur. Hiç deney yapamaz, yoldan çıkamaz. Hiçbir zaman kendi hayatını yaşamayı başaramaz." (Herskowitz 2009: 192, 193)

Başka bir açıklamaya gerek yok herhalde.

Bu uygulamaların, OGP'nin hayata aktarılmasını engelleyen bariyerlerin bir kısmı olduğunu biz ilave edelim.

e) **Dokunsallığın kastre edilişi**

Bebeğin anneyle yakın teması, ister istemez bedensel teması da kapsayacaktır ve bunun böyle olması gerekir. Bebek ya da küçük çocuk sevildiğini, onaylandığını bu bedensel temas iletişimi ile doğrudan algılar. Mıncık mıncık elden ele dolaşan bebek ya da küçük çocuk, bu bedensel iletişim üzerinden mutluluğunun keyfini çıkartır. Bedensel temasın küçük çocuğu kuşatan sevgi sıcaklığı, onda

özgüvenin, değerli bir varlık olduğu hissinin, aidiyet duygusunun temellerini atar. Ancak zihinleri ensest kaygı ve korkularıyla pusulasını şaşırmış anne babalar, herhangi bir ensest imadan şiddetle kaçındıkları için, küçük çocuğun temas ilişkilerine hala şiddetle ihtiyacı varken, bu iletişimi keserler ve dokunsal kastrasyonu devreye sokarlar. Üstelik küçük çocuk, bilinçdışı sezgisiyle bunun nedenini çok iyi anlamış ve ruhunun üzerine gereksiz yere bir de ima edilmiş ensest korkusu ve olasılığının dehşeti yüklenmiş olarak. Ancak özne ömür boyu sıcak bir temasın özlemini hep duyacak, ama bu arzunun ilişkilendirildiği yasak ensest cinsellik imasının tedirginliğinden de kurtulamayacaktır. Gereksiz cinsel bir kaos böylece durduk yerde üretilmiş olur. Cinselliği bastıran kültürler, insanın gündelik yaşamında sıradan şeyleri bile cinsel imalarla yükleyen hastalıklı kültürlerdir.

f) **Ödipal dönem kastrasyonu** (**ve Ödipal dönem orgazmlarının kastrasyonu**)

1.Ödipal dönem 3 ile 6 yaş arasını kapsar. Küçük çocuk bu dönemde cinsel organlarındaki haz duyumlarının artık farkındadır. Gerek kız gerek erkek çocuklarda, masturbasyon eylemlerine bu dönemde çok sık rastlanır. Konunun ayrıntıları, Freud ve takipçilerinin eserlerinden öğrenilebilir. Aslında bu yaş çocuğunun kendi cinsel organlarının haz etkinliğini fark etmesi, yaşı ile uyumlu cinsel dürtülerinin basıncıyla masturbasyon yapması, cinsel gelişmesinin son derece doğal ve sağlıklı sonucudur. Anne babaların, kendi çocuklarında gördükleri bu etkinlikleri görmezden gelmeleri, çocukta ürküntü yaratacak tutumlardan özenle kaçınmaları, ama öte yandan çocuğu kendi mahrem alanının yapılanması için eğitmeleri, bu sürecin problemsiz geride bırakılması için zaten yeterlidir ve büyük ihtimalle rota OGP'ye doğru olacaktır. Ama böyle olmaz, küçük çocuk, sergilediği cinsel belirtilerden dolayı korkutulur, erkekse pipisinin kesileceği söylenir, bütün bunların çok ayıp olduğu hissettirilir. Tabii bu tehditlerden dolayı "pipi"si, ergenlikte haz duyumları son derece yoğun olması gereken "penis"e dönüşemez; yetişkin öznede penisin orgazm hazzındaki seviyesi, en iyi ihtimalle ne yazık ki Ödipal çocuktaki pipi'nin orgazm hazzındaki seviyeyi aşamaz. Özellikle sözel uyarılardan ziyade, yetişkinlerin bakışlarındaki tehditkâr imalar çok daha etkilidir. Ödipal dönem boyunca çocuk, bu tehditkâr imalara defalarca mâruz kala kala cinselliğini bastırmayı, cinselliği yaşamanın ayıp, günah ve suç olduğunu öğrenir. Cinsel meraklarını gidermek için yaşıtları ile oynadığı son derece masum oyunlar, yine yetişkinlerin tehditkâr imaları ile yasaklanır. Oysa bu yaş çocuğunun uyanan cinselliği, çocuksu cinsel oyunların eşliğindeki nesne seçimleri ile sağlıklı biçimde yapılanacakken yolundan alıkonur. Arzu eden okuyucu, çocuğun, yaşıtları ile oynayacağı oyunlar konusunda Malinowsky'nin "İlkellerin Cinsel Yaşamı" adlı eserinde "çocuk cumhuriyetleri" konusunda düştüğü notlara bakabilir. Kısacası yetişkinler kendi cinsel korku ve problemlerini çocuğa aktarmış olurlar. Konuya açıklık getirmesi bakımından şöyle bir örnek de verilebilir: Çocuklar aslında yılandan korkmazlar, yetişkinlerin korkularını kopyalarlar; bir kere bile yetişkinin yılan karşısındaki dehşetengiz korkusuna tanık olan çocuk, ömür boyu bu korkunun tutsaklığından kurtulamayacaktır. Benzer şekilde aynı süreç, kastrasyon dehşetleri için de geçerlidir. Yetişkinlerin bakışlarında cinselliğin son derece ayıp ve günah sayıldığına, ensest olasılığının korkunçluğuna ilişkin imalara tanık olan çocuk, zaten kastrasyon dehşetlerinin tuzaklarına yakalanmış demektir. Cinsellik ya da ensest olasılığı konusunda yetişkinlerin bakışlarında dile gelen kastre edici dehşet, ayrıca yılan karşısında duydukları dehşetten kıyaslanmayacak kadar fazladır, bu nedenle kastrasyon dehşetinin çocukta yapılanması için, yetişkinin kastre edici bir bakışı bile yeterlidir.

Küçük çocuğun karşıt ebeveyne yönelen ilgisi, zaman zaman erotik bir renk taşıyabilir. Bu noktaya gelindiğinde yetişkinlerin ensest dehşeti ve korkuları, küçük çocuğa aktarılır. Ayrıca toplumsal söylem de, bu korkuları pekiştirici yönde işler. Bu eksenden ayrı olarak küçük çocuğun, cinsel merakları, oyunları ve masturbasyon hazları üzerine yasaklar konulur. Küçük çocuk bu yasakları, elbette gönül hoşnutluğu ile karşılamaz, aslında kastrasyonların hiçbirini gönül hoşnutluğu ile karşılamaz. Anne-babaya hınç ve öfke duymaya başlar. Ama çok güçsüz olduğu ve misillemeden korktuğu için, öfke ve hıncını bastırır ya da bunları dolaylı yollardan ifade eder. Böylece durduk yerde, hırçın bir Ödipal dönem çocuğu yaratılmış olur. Trajik olan şudur ki, bu bastırmalarla, ucu ergenlikte OGP'ye açılacak cinsel gelişimin yolu, daha işin başında kapatılmıştır. Asıl en büyük kayıp budur. Öyle ki ergenlikte açığa çıkacak olan psikozların şifresi burada gizlidir. Hal böyle olunca küçük çocuk, onu ilerde OGP'ye

taşıyacak olan primat projesini de eşcinsleşme süreçlerini de hayata geçiremez, zaten ortada böyle bir özdeşleşme ya da eşcinsleşme nesnesi de yoktur.

Freud'un, Ödipal kompleksin niteliklerine, yarattığı sonuçlara ve çözümüne ilişkin görüşlerini belirten uzun sayılabilecek pasajları aşağıya alınmıştır. Bunlarla ilgili yorumlar her pasajın hemen altında kısa notlar halinde belirtilecektir. Freud, Ödipal kompleksin çözümü konusunda şunları söyler:

"İlk çocukluk cinsel dönemindeki merkezi olgu olarak Odipus kompleksi, önemini her gün biraz daha gözler önüne sermektedir. Daha sonra kompleks çözülür; bizim ifademizle bastırmaya yenik düşer ve bunu gizillik evresi izler… Oğlan çocuğu annesini kendi malı gibi görür… Umulan doyumun bulunmaması küçük aşığın özleminden vazgeçmesine yol açacaktır. Bu yolla Odipus kompleksi başarısız olması ve içsel imkânsızlığının sonuçları nedeniyle ortadan kalkacaktır… (Freud 2000 :307)

Freud'un söylediği gibi küçük âşık, özleminden doyumun imkânsızlığı nedeniyle vazgeçmez, mâruz kaldığı tehdit imaları nedeniyle, algılanışı kışkırtılarak arttırılmış bu arzuyu bastırır. Kaldı ki bu yaş çocuğunun asli talebi sevgi ve şefkattir, Freud'un iddia ettiğinin tersine, Ödipal erotizm, sevgi beklentilerinin çok gerilerindedir. Bebeğin, libidinal füzyonda, annenin sevgi sarmalında, çok yönlü libido olanakları ile yüklenmesinin sonuçlarından biri olarak yapılanan erotik arzusu, bu süreçte gelişime açık verili bir programa dönüşür. Anne burada, sevgisi ile programı başlatır. Artık bu program gelişim hattı itibariyle karşı cins ebeveynden genelde bağımsız bir programdır. Karşı cins ebeveynle kurulacak sevgi ilişkisi, veriliymiş gibi yapılandırılmış bu programın sağlıklı işleyip işlememesi üzerinde çok etkili olacaktır, ama bu başka bir şeydir. Karşı cinse yönelik bu erotik arzusu, karşı cins ebeveyni hedef alır korkusu ile durduk yerde bastırılınca –aslında Ödipal çocuğun erotik arzusu karşı cins ebeveyni pek o kadar hedef almasa da- küçük çocuğun cinsel gelişim programı felce uğrar. Oysa dikkatle gözlemlendiğinde, bu dönemdeki küçük erkek çocukların, yaşıtları olan küçük kız çocuklarının peşinde koştuğu görülür... Freud, anneye yönelik arzunun bastırmaya yenik düştüğünü söylüyor, ama, bilinçdışına bastırılan arzudan küçük çocuk aslında vazgeçmiş olmuyor. Hele bu arzunun bağlı olduğu kompleks de ortadan kalkmış olmuyor. Çünkü bu kompleks ve ona bağlı çatışma ve talepler bastırılıyor, yani halının altına süpürülüyor ama aşılmış olmuyor; bilinçdışına çökerek orada kümeleniyor. Yetişkinlerin cinsel dünyasındaki problemler, bastırılmış ama aşılamamış Ödipal kompleksin, ömür boyu sürmesi nedeniyledir. Yani bastırma, problemden arınmayı sağlamadı. Ayrıca OGP'nin hayata aktarılamamış olması (eksiksiz orgazm hazzı), Ödipal kompleksin, bilinçdışındaki varlığının şaşmaz bir kanıtıdır. Öte yandan Ödipal dönemde bastırılan arzu, aslında o yaş çocuğu üzerinde büyük bir tahribatla sonuçlanmaz, asıl tahribat, bu dönemde bastırılan cinsel arzu ve tatmin taleplerinin sonucu olarak, ergenlikte gerçekleşecektir.

"Odipus kompleksi, çocuğa biri aktif diğeri pasif iki doyum imkânı sağlar. Erkeksi bir tarzda kendisini babasının yerine koyabilir ve annesiyle babası gibi ilişki kurabilir ki bu durumda babayı bir engel olarak görecektir ya da annesinin yerini alıp babasının sevgisini kazanmak isteyebilir ki bu durumda annesi gereksiz olacaktır… Ama şimdi iğdiş ihtimalini kabullenmesi ve kadınların iğdiş edildiğini düşünmesi, Odipus kompleksinden doyum almanın iki muhtemel yolunu da ortadan kaldırır. Çünkü her ikisi de penisini kaybetmeyi –erkeksi yol sonuçtaki cezanın sonucu (iğdiş), kadınsı yol ise önkoşul olarak – içerir. Odipus kompleksi alanında sevgide doyum bulmanın bedeli, çocuğun penisini kaybetmesi ise, vücudunun o kısmına duyduğu narsistik ilgi ile ebeveyn nesnelerinin libidinal yükü arasında mutlaka bir çatışma ortaya çıkacaktır. Bu çatışmada normalde bunlardan ilki galip gelir: Çocuğun egosu Odipus kompleksinden uzaklaşır… (Freud 2000: 310)

Freud, çocuğun egosunun Oidipus kompleksinden uzaklaştığını söylese de aslında bu kompleksten uzaklaşılmaz, bu kompleks sonradan nevrotik belirtiler vermek üzere bilinçdışına bastırılır.

"Erkek çocuklarda bile Odipus kompleksinin, çift cinsiyetli yapıları uyarınca biri aktif diğeri pasif olmak üzere çifte bir yönelime sahip olmasından kaynaklanan karmaşıklık nedeniyle, konuyu kavramak daha da zorlaşır; oğlan çocuğu babasının sevgi nesnesi olarak annesinin yerini almayı da ister, bu bizim kadınsı tutum olarak adlandırdığımız bir olgudur." (Freud 2000: 325)

Küçük çocuklar sadece hemcins ebeveynin arzu boyutu ile değil karşı cins ebeveynin arzu boyutu ile de özdeşleşir ya da karşı cinsten ötekilerin. Bu psişik biseksüalite boyutu, heteroseksüelliğin sağlıklı inşasının kurucu unsurlarından biri olarak, heteroseksüelliğin normal eşcinsel ekseninde yer alır. Eğer

eşcinsellik bir tehlike olarak algılanıyorsa, tehlike psişik biseksüaliteden değil, Ödipal kastrasyonların şiddetine bağlı olarak ortaya çıkan saklı eşcinsel boyuttan kaynaklanır.

"Daha derin bir araştırma ise, olumlu ve olumsuz olmak üzere iki türlü olan ve çocukta bulunan çift-cinsellikten kaynaklanan bütünsel Odipus kompleksini ortaya koyar; yani oğlan çocuğu yalnız babasına karşı çift değerli bir tutum alıp buna uygun olarak da annesine sevgi dolu bir nesne seçimi göstermemekte, tersine aynı zamanda kız çocuğu gibi davranarak, babasına sevgi dolu kadınsı bir yaklaşım ve buna koşut olarak da annesine kıskanç, düşmanca bir tutum göstermektedir…

Analitik deneyimler vakaların çoğunda bileşenlerin şu ya da bu ölçüde kaybolup, geriye zar zor anlaşılabilir bir iz bıraktığını, böylelikle bir ucunda normal ve olumlu, öbür ucunda ters ve olumsuz Odipus kompleksi bulunan bir dizinin ortaya çıktığını, bu uçların arasında da her iki bileşenin farklı oranlarda katıldığı bütünsel Odipus kompleksi türlerinin bulunduğunu göstermektedir… Bir bireyde bu iki özdeşleşmenin farklı şiddetlerde belirmesi, bu bireyde iki cinsel yönelimden hangisinin ağır bastığını ifade edecektir… Böylece, Odipus kompleksinin egemenliğindeki cinsel aşamanın en genel sonucunun, bu iki özdeşleşmenin bir şekilde birleşmesinden oluşan bir ben tortusu olduğu varsayılabilir."(Freud 2001: 92, 93)

Üstteki dört paragrafta Freud, insandaki biseksüel yapılanmanın çocuk cinselliğine dayanan köklerini açıklarken, iki önemli saptamayı gündeme getiriyor: Ödipal süreçlerin pozitif ve negatif yamaçları (Freud küçük erkek çocuktan yola çıkıyor). Üstteki dört paragrafta bunların tanımı zaten yapıldığı için ayrıca açımlanmalarına gerek yok. Ancak şu noktalar üzerinde durmak gerekiyor: Pozitif veya negatif yamaç, her iki eğilim de tehditler üzerinden yapılanıp ardından da bastırılırlar. Ama bu tehditlerin dehşetengiz korkuları, açığa çıkmış saf emosyonlar halinde yeniden deneyimlenip yüzleşilerek kazanılmış bir farkındalıkla geride bırakılamadıkları için, bilinçdışından sinsi etkilerini sürdüreceklerdir. Ödipal'in pozitif yamacı bile, adı istediği kadar "pozitif" olsun, karşıt ebeveyne duyulan ensest bir arzunun tehditlerle bastırılması ve öznenin bundan duyduğu bilinçdışı iğdiş edilme kaygısı üzerinden yapılanması nedeniyle, karşı cinsle yaşanacak tam doyumlu orgazm hazlarını ister istemez çok büyük ölçülerde kastre edecektir. Bu noktayı Freud, açık bir adres olarak adını koymasa da biraz aşağıdaki örnek paragraflarda dile getirecek.

Pozitif yamaç nedeniyle, orgazm hazlarında uğranılan kayıpları, eril öznenin şu davranış ve niyetlerinden anlarız: Pozitif yamaç, kastre edilmiş eksiksiz hazzı, bilinçdışı bir güdülenme ile hemcins nesnelerden geri almak üzere onlara belli oranlarda, örtük ya da yarı örtük erotik bir yatırımı da gündeme getirebilecektir. Burada söz konusu olan yatırımlar, yarı yolda tıkanan primat projesi ya da eşcinsleşme süreçlerini harekete geçirme amacına yöneliktir. Çünkü özne kendinden gasp edilmiş olanın öteki hemcins özneden transfer edilebileceğini sanma şeklindeki yanılsamalı bilinçdışı ilkel bir mantık gereğince hareket etmektedir. O zaman eril özne, hemcinslerinin cinsel hayatlarına, haz tatminlerine ilişkin sürekli bir merakı, belli etse de etmese de hep sürdürecektir.

Öte yandan Ödipal'in negatif yamacı da öznenin öyle gönül hoşnutluğu ile kabullendiği bir sonuç değildir. Ödipal'in pozitif yamacına göre sonuçları daha tahripkârdır. Hemcins ebeveynin, kastre etme gücünü kendinde taşıması nedeniyle, çocuğun zoraki boyun eğdiği ve öğrenilmiş çaresizlik duygusu üzerinden yapılanmış bir sonuçtur. Teröristin kurban nezdinde idealizasyon nesnesi konumuna yükseltildiği Stockholm sendromunda olduğu gibi… Böylece terörist, tapılan bir aşk nesnesine dönüşmüş olur. Bu nedenle hemcins ebeveynlerle özdeşleşmelerin altından, çoğu kez bu hastalıklı süreçler çıkar. Ödipalin her iki yamacının da iğdiş tehdidinin sonucunda yapılanmaları OGP'yi engellediği için, eşcinsleşme süreçleri de primat projesi de, yani özneyi genitalde eksiksiz orgazm hazzına taşıyacak olan programlar, gizli, zorlayıcı bir gündem olarak öznenin hayatına yerleşir. Öznenin OGP hedefine erişmesinin yolları kapatıldığı için bu iki programın zorlayıcı etkileri ömür boyu sürecektir.. Bu iki sürecin, ayrıca örnek bir hemcins ebeveynin ortada olmayışı nedeniyle hedefine varamaması, zaten OGP'nin daha doğmadan öldürülmesi demektir. Özetlersek, OGP'ye giden yola çıkabilmek için bu iki musibetten de, yani Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçlarından da kurtulmak gerekir. Çünkü bir tehdit ve boyun eğiş üzerinden yapılanmışlardır ve karşılığında özneye, ruhsal özgürlük üzerinden bedel ödetirler.

Ödipal'in her iki yamacının yarattığı tahribatın yanında, görünmez bir başka tehlikeden daha söz etmemiz gerekiyor. O da toplumsal kodlarda kayıtlı üst eril kimlik söylemidir. Erkek, toplumsal

kodlarda kayıtlı ideal üst eril kimlik rolünün, bir bakıma Freud'un "ilkel baba" figürünün gerisinde kalınca, ki kaçınılmaz olarak geri kalacaktır, o zaman toplumsal kodlarda kayıtlı üst eril özne söyleminden derlediği fantezi malzemelerini kullanarak, kendinin ötesinde sanal bir üst eril kimlik yaratır ve düşleminde onu, önünde boyun eğilen bir üst figür konumuna yükseltir. Yani sadece Ödipal döneme bağlı olarak inşa edilen negatif yamaç söz konusu değildir, toplumsal söylemin ürettiği ve eril öznenin hep gerisinde kaldığı bu üst eril kimlik de, her eril öznede Ödipal'in negatif yamacının bir benzerini yapılandırır. Bu yapılanma da alttan alta OGP kısıtlılığının sorumlu köklerinden biridir. Ama mesaj, bu sefer, toplumun inşa ettiği sanal üst eril kimliğin baskın yapısından gelir. Aslında bu üst eril kimlik söylemi, OGP'deki kayıpların toplumsal fanteziye abartılmış bir yansımasıdır (fallus) ve yine sonuç olarak toplumsal kodlarda kayıtlı Ödipal kastrasyonlara bağlıdır. Öznenin sağlıklı addedilen bir Ödipal süreçten geliyor olması, onu, toplumsal söylemin bu yaygın üst eril özne söyleminin tuzağına yakalanmaktan pek o kadar da kurtaramaz.

Devam edersek: Ödipal'in negatif yamacının tahribatına bağlı detaylar üzerinde biraz daha durmamız yararlı olacaktır. Ödipal dönemde, cinsel tezahürleri despot bir babanın ya da kültürel kodların tehditleri ile birlikte bastırılırken, yaşadığı dehşeti dengeleyici herhangi bir dış destek de yoksa, küçük erkek çocuk, uygulanan iktidara bir yandan boyun eğer bir yandan babadan gelen tehditkâr mesajı pasif eşcinsel eğilim olarak bilinçdışına kaydeder. Yetişkin heteroseksüel eril agresyonunda, bu gizil eğilime içten içe muhalefetin oynadığı rolü de dikkate almak gerekir. Bağlantılı olarak eril heteroseksüel özne, gizil pasif eşcinsel eğilimini dengelemek üzere, performatif biçimde kültürün erkeklik söyleminde en güçlü erkek rolünü, en erkeksi modeli oynamaya inanılmaz bir enerji yatırımı yapacaktır. Ama böyle bir tutum sergilenirken, bir yandan da eril agresyonu ile orgazm hazlarında eksiksiz eril cinsel potansiyel arasında en ufak bir bağlantı olmadığı dikkate alınmaz. Yalnız ne var ki eril özne, bu ikisini birbirinden ayırmaz, onları sentez bir metin olarak okur. Eril öznede, baba ya da kültürel kodların despotizminin yol açtığı saklı pasif eşcinsel odak, OGP'yi bastırması nedeniyle, heteroseksüel olduğu var sayılan eril öznede, OGP'yi hayata geçirmenin engellerinden biridir. Tekrar belirtirsek, eril özne eğer OGP'yi hayata aktaracaksa kesinlikle saklı pasif eşcinsel boyutla da, miktarı ne kadarsa, yüzleşmek ve bu sonucu yaratan sanal korkuları aşmak zorundadır.

Kısa bir formülasyon olarak şunu yazabiliriz: Kendisi için ön gördüğü cinsel projesi hayata geçemeyen özne mutsuzdur. Burada toplumsal söylemin tasarımındaki en ideal cinsel proje ve hedefleri veya öznenin kendi örtük ya da açık öznel talebi olan cinsel projelerini kastediyoruz.

"Odipus kompleksiyle aynı zamana rastlayan bu penis evresi, nihai örgensel örgütlenmeye kadar gelişmek yerine, dibe çöker ve yerini gizlilik evresine bırakır."… (Freud 2000: 308)

Üstteki paragrafa dikkat edelim. Özellikle şu ifadeye: "Gelişmek yerine, dibe çöker." Yani penis evresi nihai genital örgütlenmeye kadar (ergenliğe kadar) gelişmek yerine, dibe çöküyor. Freud penis evresinin (Ödipal-fallik dönem) dibe çöktüğünü söylerken, aslında eksiksiz yaşanması gereken orgazmik haz boyutu anlamında, ergenlikte açığa çıkacak olan OGP'nin engellendiğini söylemiş oluyor. Herhalde Freud penisin biyolojik gelişimini kastetmiyor. Çünkü bu biyolojik gelişim, zaten aksamadan gerçekleşiyor. Peki, gelişmeyen nedir? Elbette ki genital alanın özneyi ergenlikte taşıyacak olduğu OGP boyutudur. İşte kastrasyonlar sonuçta, bu eksiksiz haz alanı üzerinde etkili olmakta ve onu iptal etmektedir. Devam edelim: Freud "bu penis evresi, nihai örgensel örgütlenmeye kadar gelişmek yerine, dibe çöker ve yerini gizlilik evresine bırakır." demekle, aslında Ödipal dönem cinselliğinin ergenliğe kadar olan dönemde aşama aşama gelişebilecekken, iğdiş tehditleriyle çökmeye mâruz bırakılarak, gizillik evresinin yapay bir şekilde araya sıkıştırıldığını ima etmiş oluyor. Ataerkil kültürün günahları bundan daha isabetli ifşa edilebilir mi? Gizillik evresinin üretilmiş yapay bir süreç olduğunu anlamak için Malinowsky'ye (Malinowsky 1992: 58…63, 66…67) bakılabilir.

"Bence çocuğun fallik örgensel örgütlenmesinin yıkımını yaratan şey iğdiş tehdididir."… "Sürecin tamamı bir yandan cinsel organı korurken –kaybetme tehlikesinden kaçınırken- öte yandan bu organı felç eder, yani işlevinden arındırır. Bu süreç, çocuğun cinsel gelişiminde araya giren gizlilik evresine eşlik eder." (Freud 2000: 309, 311)

Kastrasyon süreçlerinin akıl almaz saçmalıklarının yarattığı yıkım, üstteki paragrafta dile geldiğinden daha isabetli tanımlanamazdı. Hal böyle olunca, Freud'un cinsel bastırmaların gerekliliği üzerinde ısrar ederken nasıl bir kaygıyla hareket ettiğini anlamak zorundayız. Freud şunu çok açık

söylüyor: Genital örgütlenme, tabii bu ifadeden, yaşanacak orgazmik haz boyutlarını anlamak zorundayız, iğdiş tehdidi ile bir yandan yıkıma uğruyor, öte yandan iğdiş tehdidi bu organı felç ediyor. Tabii yine bu organ aracılığı ile yaşanacak orgazmik haz boyutu felç ediliyor. Öte yandan bir başka ima daha var, o da şu: Eğer iğdiş tehdidi, yani kastrasyon olmasa, çocuğun cinsel gelişim programı, aksamayacaktır ve tabii bu sürecin doğal sonucu ise OGP olacaktır. Bunlar Freud'un, öznenin mâruz kaldığı haz kastrasyonlarını tanımlamak bakımından çok isabetli tespitleri. Ve bütün bu tespitlerine rağmen Freud, yine de cinsel arzu ve hazları bastırmanın, uygarlığın gelişimi için gerekli olduğunu bütün yazılarında daima iddia etmiştir. Freud'un yaklaşımını kendi açısından anlayabiliyoruz ama onaylamıyoruz. Bize göre, Freud'un kendi bilinçdışı korkularına ışık tutacak mantıklı bir açıklama şöyle olabilir: Kendisi de kastrasyonların bilinçdışı baskılarından arınamamış olan Freud, bastırılmış cinselliğinin ürettiği gizil agresyondan elbette muaf değildi. Kendinden yola çıktığında, bütün insanlar adına şu genellemeye gidiyordu: "Bu gizil agresyon, yıkıcı gücü nedeniyle uygarlık için bir tehdittir. Öyleyse, bu agresyonu üreten bastırılmış cinsel enerjiyi, yararlı üretkenliklere yöneltmek en uygun çözümdür." Böylece yüceltme, bastırılmış cinselliğin örtük agresyonunu denetleyebilecektir. Freud'un dediği gibi cinsel enerjiyi bastırıp yüceltmek, aslında bu cinsel enerjinin, en doğal yüklülüğü ile açığa çıkmasını engellemek anlamına gelir. O zaman şu tespiti yapmamız gerekiyor: Freud, doğal hali ile cinsel enerjinin tehlikeli olduğunu ve bu nedenle bastırılarak yüceltilmesi gerektiğini söylerken, biz, cinsel enerjinin bastırılmasının tehlikeli olduğunu söylemiş oluyoruz. Özetle Freud, bastırılmış cinselliğin ürettiği agresyonun en kestirme çözümünü bir türlü akıl edemez, yani cinsel arzu ve gerilimi baskılardan kurtararak serbestleştirmeyi… Ama bu seçenekte de bilinçdışı gizli bir korku pusuda bekler. O da şu: OGP'nin haz fırtınalarından, bunlara alışmamış bir öznenin bilinçdışı bir sezgi ile duyacağı korku ve anksiyete... İşte bu korkudur ki kastrasyonların egemenliğini sürekli kılabilmektedir. Yani kastrasyon dehşeti, eksiksiz genital haz doyumunu bastırırken, bu hazzın adeta çarpan elektrik benzeri yükünü, bilinçdışı üzerinden sezinleyen ve bu nedenle ondan korkan öznede, bastırma mekanizmaları, ürküntü yaratan hazzı yeniden baskılayıcı şekilde harekete geçiyor, içinden çıkılamaz bir kısır döngü olarak. Bu nedenle Reich'ın sözünü ettiği orgazm korkusu, bize göre, bu korkunun çok daha derinlerde yatan ürkütücü boyutlarını yeterince ifade etmiyor. Konuya açıklık getirmesi bakımından Morton Herskowitz'in "Duygusal Zırhlanma" adlı eserinden bir pasaj aşağıya alınmıştır:

"Freud, bebek ve çocukların psiko-seksüel gelişiminin doğal tarihini keşfettiğinde, bir çocuğu bir erkeğe dönüştürmek için doğanın çalışma biçimine ilişkin, zamanın en bilimsel devrimini belgelemişti. Ama o bile kendi zırhlanmasının kıskacı altında, bu keşfin anıştırmalarını yadsımak ve aksine, duygusal bastırmayı destekler biçimde ussallaştırmak zorunda kalmıştı. Zırhlı insanın bilinçdışını, bastırılmamış insanın özüyle karıştırarak, bastırmadaki herhangi bir hatanın barbarlığa yol açacağı sonucunu çıkardı. İnsandaki vahşinin denetlenmesi için çocuğun serbest, doğal akışının kısıtlanması gerektiğini düşündü.

Önemli bir bastırmadan (zırhlanma) muaf olarak, bir ilkele ya da bir barbara değil de parlak, sosyalleşmiş ve tatlı ergenlere dönüşen bazı çocukları gözlemleme fırsatı ve orgonomik iç görü sayesinde Freud'un entelektüel savlarını boş buldum. Toplumsal iyilik için, zırhlanmanın olduğu yerde ona karşı bir savunma gereklidir." (Morton (Herskowitz 2009 : 179, 180)

Morton Herskowitz'in yukarıdaki ifadelerini yorulamaya gerek yok. Ancak Freud'un korkularının ne olabileceğine ilişkin görüşü bir kere daha ifade edelim: Bize göre bastırılmış cinsellik, ruhsal dünyada patolojik kümelenmeler şeklinde yapılandığında yıkıcı dürtülere dönüşür. Aslında Freud'un korktuğu ise, bastırılmış cinselliğin ürettiği patolojik yıkıcı dürtü impulslarının patlama olasılıklarının son derece yüksek olmasıydı. Ama o böyle demedi. Şu teze saplandı: Cinsellik doğal gelişimine bırakılır ve bastırılmazsa son derece yıkıcı sonuçlar doğurur. Onun "Uygarlığın Huzursuzluğu" adlı kitabını okuyanlar, sözünü ettiğimiz tehlikelere ait örnekleri, bizzat Freud'un ifadelerinden izleyebilirler. Ama yine de Freud bu kitapta, tehlikeyi bertaraf etmek için cinsel bastırmaların aşıldığı bir toplum modeli önerisinde asla bulunmaz. Eserlerinin bütününde, nevrotik süblimasyonun, uygarlığın selameti için kurtarıcı olacağı tezinde direnir. Kısacası bütün bir Freud tezi şu paradoks etrafında özetlenebilir: Bastırılan cinsellik ruhsal hastalıkların nedenidir. Ama cinsellik bastırılmazsa, bu durum, uygarlığın kazanımları için son derece tehlikelidir. Öyleyse uygarlaşmanın kaçınılmaz bedeli nevrozdur.

"İğdiş kompleksi erkekliği engelleyip sınırlarken kadınlığı özendirir." (Freud 2000: 332)

İğdiş kompleksinin erkekliği sınırlamasından anlaşılacak şey, erkek öznenin penisi aracılığı ile yaşayacağı tam ve eksiksiz orgazm hazzından başka ne olabilir? Freud "eksiksiz haz tatmini" ifadesini bir çok yerde kullanır. Bunun bir diğer adı hayata geçememiş OGP'dir. Öte yandan, özendirilen kadınlığın hangi alanlarla ilgili olduğu net değil. Eğer kadının cinsel haz performansı, orgazmik tam tatmin boyutu kastediliyorsa bunun böyle olmadığı, kadınların da cinsel haz tatminlerinde, aynı kastrasyonlara, çoğu kez erkeklerden daha fazla mâruz kaldıkları bilinen bir gerçektir.

Freud, Ödipal'in pozitif yamacının inşası için, öznenin hemcins ebeveyn ile özdeşleşmesinin zorunluluğu üzerinde durur. Ancak burada karşımıza başka bir problem çıkar. Çünkü küçük erkek çocuğunun özdeşleşeceği hemcins ebeveynin kendisi de zaten eksiksiz orgazm hazzı bakımından kastre edilmiştir. Küçük erkek çocuk, bilinçdışı transferlerle hemcins ebeveyninden, eninde sonunda haz yönünden bu son derece sınırlı cinselliği devralır. Yani sonuçta hemcins ebeveynle özdeşleşme, özne için eksiksiz orgazm hazzı ekseninde yüz güldürücü bir sonuç yaratmamıştır. Ancak küçük kız ya da erkek çocuğun, kendi cinsel haz programını mümkün olduğunca örselenmeden hayata geçirebilmesi için ümit vaat eden tek çıkış yolu şudur: Tehdit altına alınmamaları, çocuksu cinsel merak ve oyunlarının engellenmemesi, masturbasyonlarına ve o yaş çocuğunun bedensel ve psişik kapasiteleri ile uyumlu orgazmlarına karışılmaması ve bu sürecin ergenliğe kadar olan dönemde gizil cinsellik (latent dönem) batağına saplanmasına yol açılmaması yeterlidir. Bu koşullar gerçekleştiğinde, çocuk sanki kendi yolunu kendisi de bulacaktır; elbette çocuğa kendi cinsel mahremiyetini koruması gerektiği öğretilmek koşuluyla… Ama bu önlemlere rağmen yine de, kastre babaların eninde sonunda kastre oğullar ve kastre annelerin de kastre kızlar yetiştirme ihtimalinin, bilinçdışı işleyen sosyokültürel aktarımlar nedeniyle yüksek düzeyde olduğunu kaydedelim…

2.Ödipal dönemde kastrasyon tehdidinin, eril özneyi hemcins ebeveyn ile özdeşleşme sürecine soktuğu Freud'un ana tezlerinden biridir. Ancak bu özdeşleşmenin, orgazmik haz boyutu üzerinden de bir özdeşleşme olup olmadığı Freud tarafından hiç belirtilmez ve anlaşılır ki özdeşleşme, hemcins ebeveynin toplumsal cinsel kimliği üzerindendir. Ama bu özdeşleşme süreci, kurbanın tacizci ile özdeşleşmesi gibidir ve ne yazık ki ancak tehditle gerçekleşir. Hal böyle olunca, özne, kastrasyon tehditlerini aşıp ona cinselliğinin en derin hazlarını sunacak olan OGP'yi hayatına taşıyamayacaktır. Çünkü kastrasyon tehditleridir ki zaten eksiksiz orgazm hazzını kastre etmektedir. Özdeşleşme, kastrasyon tehdidi ile birlikte gerçekleşip birlikte bilinçdışı kayıtlara yazıldığı için, özdeşleşme süreci zorunlu olarak OGP'nin açığa çıkmasını engeller.

Aslında önemli bir ara not olarak şu hususu kaydetmekte yarar var: Mülkiyet egemen ataerkil düzenlerde, eline geçmiş mülkiyeti korumak için feodal beyin uyguladığı tehditkâr ve yaptırımcı otorite gücü, aileye aktarıldığında baba otoritesi olarak, aile içinde tekrarlanır. Bu otoriter güç, babaya aynı zamanda ürkütücü bir kastratör yetkisi tanır. Çünkü otoriter güç, gücünü tehditten aldığı için tanıdığı tek davranış modeli de tehdittir. Kastrasyonların temelinde, feodal kökenli yetkenin rolü temel etkendir. Güçlü bir toplumsal yapıyı mümkün kılmak için gerekli olan egzogaminin sağlıklı dengeleri, feodal anlayışın uygulamada aşırıya kaçan bu tutumu nedeniyle tahrip edilmiştir.

Bu ara nottan sonra devam edelim: Ödipal'in pozitif yamacı, Freud'un tezine göre hemcins ebeveynle özdeşleşme ve karşıt ebeveyne yönelik erotik ilginin bastırılması ile yapılanır. Bu özdeşleşme modeli, küçük çocuğun kıvanç duyarak hemcins ebeveynle özdeşleştiği şeklinde bir izlenim verse de küçük çocuk, bilinçdışı düzlemde kastrasyonu uygulayan hemcins ebeveyne düşmanlık duyguları ile doludur. Devam edersek, hemcins ebeveynin, önünde boyun eğilen otorite figürü oluşu nedeniyle, diyelim ki erkek çocuk penisini korumak için, sanki bu organ yokmuş gibi onu gizleme yolunu büyük olasılıkla seçecektir. Yani penisi yokmuş gibi davranırsa, sanki onu iğdiş tehdidine karşı korumuş olacaktır. Böylece küçük çocuk penisi aracılığıyla yaşanacak olan en büyük hazzı da gizleme ve bastırma yolunu seçmiş olur. Ayrıca organı gizleme eylemi, daha tehlikeli olarak, sembolik ve anlaşılmaz ifadeler üzerinden dile gelecektir, çözümsüz kompleksler olarak…

Penise yönelik iğdiş tehdidinin hala aktif olduğu, yetişkinlerde bile çok kolay test edilebilir: Erkeklerin o bölgeye bir darbenin gelecek gibi olduğu durumlarda farklı bir refleksle ve telaşla ellerini penis alanının üstüne bastırmaları nasıl açıklanabilir ki? Şunu da ekleyelim: Eğer bedenin herhangi bir

bölgesine yönelen darbeye verilen savunma refleksi ile genital alana yönelen darbeye verilen tepki -kaygı düzeyleri bakımından- eşitse, artık kastrasyonun sembolik tehditkâr anlamı geride bırakılmış demektir. Bu refleks, kökü eskilere kadar uzanan iğdiş edilme tehdit ve korkusundan kalan bir mirastır. Eril öznede kastrasyon tehditlerinin arkasında, daima önünde boyun eğilen ve üretilmiş ensest suçluluklar nedeniyle kendisinden korkulan ve üst bir cinsel kimlik olduğu sanılan baba figürü belirmektedir. Bu ciddi tehdit, Ödipal'in pozitif yamacının yapılandığı süreçte bile, kaçınılmaz olarak negatif yamacın da değişen oranlarda yapılanmasının sebebidir. Kısacası Ödipal'in negatif yamacı sadece sınırlı örneklerde değil, küçük çocukların aşağı yukarı tümünü kapsayacak şekilde alttan alta akan bir süreç olarak işler, yani Ödipal'in pozitif yamacına da bulaşır. O zaman zorunlu olarak yapılanan negatif yamaç, üst bir cinsel gücü temsil ettiği varsayımı nedeniyle hemcins ebeveyne karşı, farkına pek varılamayacak bilinçdışı boyun eğici belli bir erotik yönelimi de içerecektir, daha doğrusu boyun eğme ile pasif eşcinsel duruş arasında gereksiz bir bağ kurulacaktır. Böylece tehditlerle zoraki biçimde yapılanan Ödipal dönem, iki psişik eksende ilerler: Ağırlıklı olarak Ödipal'in pozitif yamacı, kısmî olarak da Ödipal'in negatif yamacı. Ancak her iki eksen de küçük çocuğa hissettirilen ensest dehşeti nedeniyle, bastırmaya –aşılıp geride bırakmaya değil- mâruz kalır. Bu nedenle tüm kastrasyon tehditlerinin ortadan kalkmasıyla işlemeye başlayacak olan primat projesi ve eşcinsleşme süreçleri, sahnede hiç beliremez. Bu iki engel, yani Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçları, zaten OGP'nin hayat sahnesine hiç çıkamaması anlamına gelir.

Ödipal'in negatif yamacı da pozitif yamacı gibi, ensest dehşeti nedeniyle zoraki biçimde birlikte yapılandırılıp yine zoraki biçimde birlikte bastırıldıkları için, heteroseksüel yapılanmada OGP'nin hayata geçmesini engelleyen iki bariyerdir. Elbette bu iki eksen birlikte yapılandırılıp birlikte bastırıldıkları için, OGP'ye geçerken de yine yüzleşilmesi ve geride bırakılması gereken iki bariyer olarak sahnede belireceklerdir. Bunların içeriğindeki korkularla yüzleşmekten dehşete kapılan özne, elbette OGP düzlemine geçemeyecektir. Bilinçdışındaki hatırlatıcı, daha kötüsü algı-bilinçte açığa çıkma tehdidi içeren dehşet verici varlıkları nedeniyle Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçları, sansür ve bastırma mekanizmalarını ayaklandırarak OGP'yi bastırır. Sadece Ödipal'in negatif yamacının heteroseksüalitede yapılandırdığı saklı eşcinsel boyut değil, aynı zamanda Ödipal'in pozitif yamacının heteroseksüalitede yapılandırdığı saklı eşcinsel boyut da OGP'ye geçmenin zorunlu yüzleşme aşamalarıdır. Çünkü saklı oldukları yerde durdukları sürece, onları üretmiş olan kaygılar OGP'ye açılımı engelleyecektir. Eğer öznede, heteroseksüelliğin, Ödipal'in negatif ve pozitif yamaçlarından kaynaklanan saklı iki eşcinsel boyutu olmasaydı, ergenlik dönemi, libidonun kaygan bir zeminde bunca salınımına, nesne kaydırmasına sahne olmazdı. Heteroseksüel öznenin, Ödipal'in hem pozitif hem negatif yamaçlarının ürettikleri saklı eşcinsel boyutları bastırmış olması, bunların bilinçdışı varlığını, oradan devam eden sinsi etkilerini iptal etmez. Özellikle homofobi, saklı eşcinsel boyutun, heteroseksüel olduğu var sayılan özneye yaşattığı bir dehşettir. OGP aleyhine işleyen bu iki musibet problem çözümlenmedikçe, özne sorunsuz bir cinsellik, tam dolu orgazmik haz boyutunu yaşayamaz. Abartılı heteroseksüel gösteriler ve bu iki musibetin kendinden uzakta olduğunu çığırtkanca kanıtlama tutumu olarak eşcinsel düşmanlığı palavraları da kimseyi kurtaramaz. Uydurduğu yalanları ve oynadığı göstermelik eşcinsel karşıtı toplumsal maço erkek rollerini, en azından öznenin kendisi bilmektedir. Heteroseksüelliğin homofobi üzerinden inşa edilen bu türünde, öznenin ödediği bir bedeldir bu ve tabii homofobi, kendisine eşit miktardaki örtük ya da yarı örtük homoerotik talebi de iptal edemeyecektir. Kısacası bu çaresiz yolların izlenmesi, kayıp hazzın ele geçirilmesi ile sonuçlanmayacaktır.

Ödipal'in pozitif yamacının heteroseksüalitede yapılandırdığı saklı eşcinsel boyuttan ne anlamamız gerekiyor? Anneye, imalar nedeniyle dozu arttırılarak kışkırtılmış erotik ilginin, küçük erkek çocuk tarafından kastrasyon korkusuyla ters bir tercümeye uğratılarak negatif yamaca kaydırılması… Yani küçük erkek çocuğun babayla özdeşleşmesi, anneye duymuş olduğu kışkırtılmış erotik arzunun bir ölçüde reaction-formation'a uğramasını engellemeyecektir, ki bu sonuç zaten belli bir oranda Ödipal'in negatif yamacına yerleşmek demektir.. Böylece görülür ki pozitif yamacın bedeli de negatif yamaç üzerinden ödenir ve özgürlüğün elden çıkarılması pahasına…

Zorla yaşatılan bu musibetlerin sonucunda birçok insanın, iyice tatsızlaşarak mutsuzluk üreten cinsellik belasından kurtulmak için aseksüel yönde bir tercih yapmalarına şaşmamak gerekir. Ödipal'in

pozitif ve negatif yamaçlarının bastırılması, kültürün talepleri ile uyumlu, görünüşte sorunsuz insanlar yaratsa da öznenin bilinçdışındaki tabloya, oradaki trajediye bakmak en doğrusudur.

Karşıt ebeveynin karşı cinse duyduğu erotik arzunun küçük çocuk tarafından içselleştirilmesi, karşı cinsin arzu boyutunu tanıyıp arzuda tutuşmak ve karşı cinsle, cinsel ilişki ve sevgi bağları kurmak için bir referans noktası sağlar. Bu referans noktası gelecekteki yetişkin cinselliği bakımından gerekli olan psişik biseksüalite kayıtlarıdır. Ayrıca hemcins nesnelerle de insan ilişkileri kurmaya yetecek miktardaki erotik yatırım ve sevgi aktarımının bir kısmı, bu yolla mümkün olur. Böylece eski ruhsal haritanın tetikleyici ve geçici etkileri bir kenara bırakılmak koşuluyla, eril özneler arası rekabetsiz dostluk, yine de OGP özneleri arasında kurulur... Küçük erkek çocuk, aynı sezgisel yolla, bir zamanlar anneyle yaşadığı füzyonel kökü ve aynı zamanda annenin erotik füzyon derinliklerini de içselleştirir. Böylece karşı cinsin aşkta vaat ediciliğini sezgisel olarak kavramak için, bir referans noktası daha bulmuş olur. Kadının hazda ve ruhsal iletişimin derinleşen alanlarında eril özne için vaat ediciliği, yitirilmiş libidinal füzyonun kadın aracılığıyla yeniden inşası umududur. Sonlanan aşkın, erkeğe bunca acı yaşatmasının nedeni, aşkta vaat ediciliğin ülkesinden sürgün edilmesi ya da annenin füzyonel kucağından bir kere daha dışlanmasıdır. Aslında erkek şu noktada biraz da aşılması zor bir engelle karşı karşıyadır: Çünkü bu füzyonel alan, genellikle kadında sevgiliye verilmeyen, onun kendi bebeğine ayrılan bölgedir. İşte bu nedenle, eril öznenin, sevgilisi OGP öznesi olsa da ondan aynı derinlikte bir yanıt alacağı kuşkuludur. Yine de her şeye rağmen, OGP'nin libidinal füzyon boyutu, erkeğin, kadının ruhsal haritasını ya da dünyasını keşfinin giriş kapısıdır. Çünkü OGP'nin libidinal füzyon kökü, kadın ve erkek için anne kucağında yapılanmış bir alan olarak her iki cinsin de ortak paydasıdır.

3.Konuşan insan öznesine dönüşebilmek için her insan, kendi kültürünün yapılandırılmış süreçlerinden geçecektir. Bir kültürün uygarlık düzeyinin yüksek insani değeri, uyguladığı kastrasyonların acımasızlık derecesi ile ters orantılıdır. Öznenin ruhsal dengesini, biyolojik varlığının haz ve doyuma açık potansiyelini tahrip eden bir kültürün, kastrasyon adı altında sürdürdüğü uygulama bir cinayettir. Bir kültürün değerleri üzerinden konuşan insana dönüşmek için, kimsenin bu cinayetlere kurban gitmesi gerekmiyor. Elbette en ılımlı kastrasyon süreçlerinde bile küçük çocuk hayal kırıklıkları yaşayacaktır. Bu kaçınılmaz bir durumdur ama ne olursa olsun, kastrasyon süreçlerinde küçük çocuklara karşı insafı elden bırakmamak gerekir. Mümkün olduğunca ılımlı, bencilliği arındırıcı bir eğitim anlamında kastrasyonlar, insanın doğal potansiyellerini dikkate alan süreçler olmalıdır.

Doğal kastrasyon, öznenin kendisinin, yeterli doyumun sağlanmasından sonra –ki buna bağlıdır, yeterli doyuma- eylem ve arzu kipini terk etmesidir. Eğer arzu ve bakım veren ilişki nesnesinin kendisi de özerkse, gelişim süreci kendi doğal akışında tamamlanır. Sağlıklı yaşanmış ve defteri kapatılmış ruhsal bir gelişim dönemine geri dönülmez. O dönemlere özlem duymaz mıyız? Duyarız tabii ama o dönemlere patolojik olarak saplanmayız. Yeterince doyumlu yaşanmış ruhsal bir süreç, gelişmenin tohumlarını bağrında taşır. Çünkü böyle bir süreç özneyi, büyüme ve gelişme anlamında geleceğin ufkuna taşır. Aksi halde tamamlanmamış her ruhsal gelişim dönemi, her erken ve zorlama kastrasyon süreci, geride eksiklik hissi, tatminde tamamlanmamışlık hissi bırakacağı için arzunun kayıp nesnesine benzer bir fonksiyon üstlenecektir.

4.Psikanaliz ve terapide aktarımın yeniden açığa çıkması, yani analistin şahsında ruhsal geçmişin yeniden sahnede belirmesi, geçmişte yaşanmış arzuların kendi olgunlaşması içinde tatminde tamamlanıp aşılamadığını, bastırmanın şiddeti ile bilinçdışına itildiğini ve uygulanan bastırmaların başarısızlığını gösterir. Bu nedenle aktarım, aslında bir yineleme zorlanımı olarak, tamamlanmamış olanın, öznede eksik kalanın kendini onarmak üzere bir kere daha sahnede görünmesidir. Oysa OGP'nin, terapötik aktarımı ortadan kaldırması beklenecek bir sonuçtur. Kastrasyonların, sağlıklı öğrenim süreçleri olarak doğal ya da doğala yakın bir süreçte işleyişinin veya tahribatının olabildiğince onarılmış olmalarının şaşmaz kanıtı, OGP'nin ruhsal sahnede boy göstermesidir.

5.Kastrasyonun eril özne bakımından psişik düzlemde kendisini gösteren bir belirtisi de şudur:

Penetrasyon için gerekli biyolojik alt yapı tamam olduğu ve ereksiyon, duhul sağlanabildiği halde, cinsel sürece psişik olarak teslim olma kapasitesinde temel kayıp. Sonuç, orgazmın yaşanamaması ya da kalitece son derece düşük yaşanması. Çünkü, özellikle Ödipal dönemle bağlantılı ensest suçluluğu, kastrasyon korkuları, öznenin bilinçdışında, onun haz akışlarını bozmak için, her an pusuda beklemektedir ve eril özne nezdinde partneri, ruhsal yakınlığın bir türlü sağlanamadığı yabancı bir varlığa dönüştürür. Kısacası, bilinçdışında ensest yasağı ve kastrasyon dehşetleri ile damgalanmış gizil anne, eril öznenin bütün karşı cins ilişkilerine ambargo koyar.

6.Eğer bir erkek: "Orgazma yaklaştığım anlarda, çocukken annem ve babam küçük bir operasyon için beni kliniğe götürdüklerinde, bağrış çağrış ağlamalarım ve korkularım aklıma geliyor." diyorsa, onun orgazm hazzının nasıl dehşetengiz bir kastrasyon korkusunun baskısı altında olduğu görülmez mi? Bu örnekte öznenin şansı, kendisinin orgazm hazzını bloke eden engeli bir parça keşfedebilmiş olmasıdır. Oysa bütüne yakın örnekte blokaj yaşanır ama korkunun büyüklüğünden kaçıldığı için, hem korku tanınmaz hem blokajın nedeni anlaşılmaz ve tabii hazda kastrasyonun yarattığı blokaj, sinsi ve tahripkâr etkilerini öznenin ruhsal bütünlüğüne yönelik olarak sürdürür.

g)**Ergenlik dönemi kastrasyonu** (**OGP'nin hiç başlamadan, Ödipal dönemde kökten kastrasyonu**)

OGP, ergenliğin biyolojik hormonal zeminindeki eksiksiz orgazmik haz yetisi ile libidinal füzyonun, bu orgazm anına yansıyan özet ve yoğunlaşmış süblime yaşantılarının sentezinden oluşur. Ancak özne, ergenliğe erişene kadar birçok kastrasyon süreçlerine öylesine mâruz kalır ki, hiçbir desteği kalmayan OGP, varoluş sahnesinde belirmeden önce ve öznenin hiç haberi olmadan kastre edilmiş olur. Ama o, gasp edilmiş bir potansiyel olarak, öznenin ruhsallığından eksiltilmiş olmasının arızalarını özneye yaşatacaktır. Arızaların neler olduğu kitap boyunca belirtildiği için şimdilik bu kadar açıklama yeterlidir.

h)**Öznenin kendi hayat amaçlarından kastrasyonu**

Dünya bize amaçlarımızın tümünü gerçekleştirmek bakımından çoğu kez cimri davranacaktır. Buna hazırlıklı olmamız gerekir.

3.ANTİKASTRASYON

Kastrasyon yalnızca simgesel (sanal) bir anlam içermez, aynı zamanda orgazmın genetik programındaki eksiksiz haz potansiyeline ve onun, libidinal füzyonu orgazm anına taşıma kapasitesine de indirilen somut bir darbedir. Bu darbe aynı zamanda, eksiksiz orgazmla beraber diğer ruhsal gelişim süreçlerine de indirilmiş olur. Bu nedenle, özne ruhsal gelişim olanaklarını yitirdiğinde, kendi varlık sahnesinde bir yabancı olarak belirir. Aynada gördüğü artık kendisi değildir.

Arzu ve haz boyutundan hiçbir şey kaybetmemek ve kurulan ilişkilerde bütünüyle spontanlığı öne çıkarmak, yönelim duyulan nesne ve varlık karşısında, bizi onunla ilişkiye sokacak güçlü motivasyonu korumak üzere, arzu ve haz kaynaklarını sürekli aktif halde tutan irade, antikastrasyondur. Yani antikastrasyon, kayıpsız ruhsal bir varlık olma anlamındaki iradenin adıdır. Kastrasyon, dış otoritenin irade gücüne teslim olmayı ima ederken, antikastrasyon kendi kökleri ile var olma talebi ve iradesidir. Antikastrasyon konumunda, cinsel yakınlaşma söz konusu olduğunda, kendisiyle bağlar kurmak istediğimiz ötekilerin bize vereceği "Evet!" ya da "Hayır!" yanıtı dikkate alınırken, arzu nesnelerine karşı gasp edicilik asla söz konusu değildir. Antikastrasyon haz ve talebi sürekli kılan bir irade olarak, arzunun canlılığını korumayı güvence altına alır. Ancak şu var ki antikastrasyon, irade yoluyla da kazanılamaz, öznenin kendisini eğitme gibi tutumlarıyla da elde edilemez. Spontan varlığı nedeniyle OGP'nin doğal bir sonucudur.

4.KASTRASYON – PENİS EFSANESİNİN BEDELİ VE EK DÜŞÜNCELER

1.Ne organmış şu penis! Sahip olan da dertli sahip olmayan da! Penis sahibi dertlidir, çünkü

toplumsal söylemin eril özneden beklediği ağır sorumlulukları bir kenara bıraksak bile, eril özne penisi aracılığı ile sonsuz hazlar yaşamayı umduğu cinselliğinde mâruz kaldığı sürekli tatsızlıklar ve tatminsizlikler nedeniyle dertlidir. Dişi özne ise penis efsanesine safça inanarak, eril özneye bile umulan hazları vermemiş olan bu organa ve onun temsil ettiği temelsiz iktidara yüklediği aşırı değerin altında ezildiği için dertlidir. Yanlış olan, penisin, hazzın merkezi olacakken, asli haz fonksiyonları ile hiçbir bağı bulunmayan ve bu hazzı üretmesi mümkün olmayan eril iktidar söyleminin tuzaklarına alet edilmesidir. Şöyle ki: Eril özneden toplumsal cinsiyet kimliği nedeniyle beklenen görevler, sorumluluklar ve rol modelleri, kültürün geleneksel yapısıyla ilgilidir; bütün bunlar, eksiksiz hazzı yaşama potansiyeliyle bağlantısı olmayan ayrı bir kod yazılımıdır; eril öznenin penisi aracılığıyla yaşayacağı kastre edilmemiş hazlar ise, başka bir olanaktır. Ama bu alakasız iki alan, yani toplumsal cinsel kimlik ve eksiksiz tatmin hazları, ayrı ayrı metinler oldukları halde, birbirinin üstüne bindirilerek okunur. Oysa eril öznenin penisi arcılığı ile yaşayacağı haz başka bir şeydir, toplumun eril özneden bekledikleri başka bir şeydir. Bunlardan biri diğerinin ne sebebidir ne de sonucudur. Çünkü toplumsal cinsiyet kimliğinin, penis aracılığıyla yaşanacak orgazm hazlarını arttırmak gibi bir etkisi yoktur.

Öte yandan penise yüklenen aşırı değer ve iktidarın nedeni, toplumun bilinçdışında kayıtlı başka bir beklenti ile ilgilidir: Toplumun tüm bireyleri, eksiksiz hazda kastrasyona mâruz kaldıklarını, deneyimledikleri tatsız orgazmlar üzerinden bilmektedirler. Öyleyse kendileri yaşayamıyor olsalar da bir şekilde bu organ aracılığıyla yaşanacak muhteşem orgazmlar olmalı ve penis bu nedenle, hazzın muhteşem fallusu olarak kutsanmalıdır. O yüzden penis, kendisinde farz edilen gizil potansiyelden dolayı ayrıca yüceltilir ve şu aşamada sahip olamadığı hazzın muhteşem fallusu imajı üzerinden de kendisine bir değer atfedilir. Bu yüzden penis, saklı muhteşem fallus potansiyeli anlamıyla, toplumsal bilinçdışının OGP'yi hayata geçirmeye yönelik özlem ve arayışlarına da denk gelmektedir. Şöyle ki, OGP'nin yitirilmiş ve gasp edilmiş olanakları, toplumsal bilinçdışında penise yansıtılır ve penis yüceltilir; o zaman penis, sanal bir biçimde aşırı değer ve iktidarın sembolü olur. Ama unutulan bir başka gerçek, vajinanın da eksiksiz orgazm hazzında tıpkı penisin akıbetine mâruz kalmış olmasıdır. Her nedense bir vajinal iktidardan ya da onun olanaklarının gasp edilişinden söz etmek kimsenin aklına gelmez. Sorunun şişirilmiş ataerkillikle ve şişirilmiş erkeklikle bağlantısı bu son örnekle netleşmektedir herhalde.

Ataerkil bir kültürde küçük çocuklar, penise çok üstün bir değer verildiğini, sözel bir duyuma gerek bile olmadan keşfederler. Çünkü küçük çocuklar, empati yetenekleri ile anne ve babanın bilinçdışını algıladıkları ve orada penise yüklenen değeri, ataerkil kültürün yüklediği değeri keşfederler. Bu açıklamaları yaparken, ataerkil toplumlarda, erkeğe tahsis edilen erkin, penise atfedilen aşırı değerin kurucu unsurlarından biri olduğunu da hep akılda tutuyoruz… İğdiş tehdidi, açık ya da daha kötüsü bakışlardaki dehşet iması ile bu keşfin üzerine bindiğinde, kastrasyon çatışmaları başlar. Önce küçük kız çocuğunun başına gelenlerle başlayalım: Kendisini her insan yavrusu gibi değerli ve kabul edilmiş hissetmek isteyen kız çocuk, ataerkil paradigmada penise yüklenen değer ve kendisindeki penis eksikliği nedeniyle, aşağılandığını hissettiği için penis kıskançlığına kapılır; yoksa kız çocuktaki penis kıskançlığı doğal değil, üretilmiş bir tepkidir. Onun, insani değerlilik bütünlüğüne indirilen darbe nedeniyle, içine düştüğü bir tuzaktır bu. Kız çocuğuna değerli bir kız çocuğu olduğu hissi yaşatılmaz. Değersiz bir organa sahip olduğunu düşünen kız çocuğu, bu organın orgazm hazzı yaşamadaki yüksek kapasitesini ne aklına getirecektir ne de böyle bir olanağı yaşamayı talep edecektir. Vajinasını sadece penise sunulan, ama pek de sahibi olmadığı bir beden parçası olarak düşünecektir.

Erkek çocuk ise, iğdiş edilme olasılığının kendi bütünsel değerlilik algısını yıkma ihtimali nedeniyle, kastrasyon karmaşasına kapılır. Gerçi organını biyolojik bütünlüğü bakımından kurtarır ama farkında olmadan, bu organ aracılığı ile yaşayacağı eksiksiz orgazm hazzından kastre edilir. Ödipal dönemdeki insan yavrusuna, erotik arzularından vazgeçmesi mesajı ve tehdidi gelmedikçe, çocuk bunlardan vazgeçmez. Ama Ödipal ailede bu mesaj ve tehditler, ebeveynin tutumlarında çocuklara o kadar çok aktarılır ki! Bu andan itibaren, Freud'un, Ödipal dönem süreçleri ve kastrasyon karmaşasına ilişkin görüşleri geçerlilik kazanır. Yani Freudyen teori, ataerkil kültür despotizminin bir sonucu olarak açığa çıkan süreçlerde, bilimsel doğruluk mevkiine yükselmiş olur.

Şunları da ilave edebiliriz: Erkek çocuk, toplumun eril özneden beklediklerinin tümünü yerine getirme koşuluyla kastre edilmeyeceğini düşünerek, toplumun normlarına uyar, yani boyun eğer.

Küçük erkek çocuğun boyun eğme nedenlerine biraz daha eğilelim: Çünkü penisin değerliliği kültürün söylemidir. Küçük erkek çocuk bu gerçeği, işaret ettiği toplam kültürel değerler yapısı, başka biçimde söylersek eril özneden beklenenlerin tümü ile birlikte kabullenir. Ancak bu şekilde pipisinin kesilmeyeceğini düşünür. Kısacası fiziksel kastrasyondan, toplumun normları üzerinden kastre edilmeyi göze alırsa, yani toplumun normlarına boyun eğerse kurtulacağını düşünür. Böylece penisin değeri ile toplumun eril özneden beklediği rol ve modeller arasında bir eşitlik denklemi kurulmuş olur. Kültürün asimile edici kastrasyonuna rıza göstererek pipi'nin kesilmesi ya da öz değerlilik algısının kastrasyonundan kendini kurtarır. Kız çocuk değerlilik algısında savaşı baştan kaybetmiştir, erkek çocuk ise, değerlilik algısını, eril söylemin beklentilerine boyun eğme koşuluyla hissedebilir. Sonuçta, onurlu bir varlık olan insan yavrusunun öz değerlilik algısı, bu söylem nedeniyle sarsılır, ekseninden kaydırılır ve üst iktidarın şartlarına boyun eğme koşuluna bağlanır. Böylece insan yavrusunun onuru, kendi özüne yabancı bir iktidara alet edilir. Toplumsal söylemin koşullarına uyarsa üst iktidar ona, değerli olduğu hissini bahşedecektir. Çünkü değerlilik algısı kastrasyon tehdidi altında olan küçük erkek çocuk için sorun, sadece bir organın kesilip atılması ameliyesi değildir. Kesilecek olan "pipi"nin kendisi değil, bu organa yüklenen değeri ve kazanılacak olan statüyü kaybetme tehdidi, kastrasyondan duyulan korkunun başlıca sebebidir. Burada küçük erkek çocuk, çok değerli olan bir nesneyi ya da çok önemli bir değeri ima eden bir nesneyi koruma kaygısı ile hareket etmektedir. Penisinin varlığı ile bir değere erişen küçük erkek çocuk, eğer kastrasyona mâruz kalırsa, başka bir ifadeyle kendisine tanınan prestiji kaybederse, çevresinin nezdinde ve kendi gözünde tüm değerini kaybedecektir. Özetle kastrasyon korkusu, penisi kaybetme korkusuna ilaveten onun aracılığıyla kazanılacak statüyü kaybetme korkusudur ve statüyü kaybetme ihtimali, katlanılmaz bir izolasyonu da ima eder (belki de şizofrenik izolasyonu bu açıdan da inceleyebiliriz). Bu yüzden eril özne, kazanacağı statü karşılığında kendi özü ve kaynakları ile ilgisi olmayan bir kimlik yabancılaşması ve yarılmasını üstlenmek ve benimsetilmiş toplumsal bir rolü (benimsetilmiş tehdidin "mış gibilik" rolünü) sürdürmek zorunda kalır.

Geleceğin psikoza aday öznesi olarak küçük çocuk, değerlilik algısını kaybetmenin ima ettiği kastrasyon dehşeti ile bakışlarda içerilmiş olarak fiilen ima edilen kastrasyon dehşetini, ensest suçluluğu hissi eşliğinde ortalamanın çok üstünde bir yoğunlukta yaşamışsa, bu yükü kaldıramayacaktır. Aslında bu tür çocuklar, zehirli füzyondan geldikleri için, Ödipal dönemin şoklarını kaldıracak ruhsal seviyede değildirler, normal korkuları dehşet seviyesinde algılarlar... O zaman, kastrasyonu ve ensest suçluluğu hissini hatırlatacak tüm çağrışımları dışta bırakarak, kastrasyonun tüm imaları (özneden beklenen tüm rol ve modelleri) üzerine yapılanmış kültürün değerler dünyasına yerleşemez. Kültürün değerlerini, rollerini ve modellere ilişkin imalar içeren anlamlarını özümseyemez ve içinde yaşadığı kültüre yabancılaşır. Aslında bu kültür, NN özneyi de kendi kendisine yabancılaştırmıştır.

Kastrasyonun asıl tahribatı, ensest suçluluğu üzerine inşa edilmiş olması nedeniyle OGP üzerindedir ve onun açığa çıkmasını engeller. Asıl büyük felaket budur. Burada şu çok önemli hususu belirtelim: Eğer ataerkil kültürün ensest suçluluğu imasını içermeseydi, sadece sözel düzeydeki "pipi kesme" ya da cinsel dürtüleri bastırma söylemi üzerinden uygulanacak kastrasyon tehdidi, her şeye rağmen orgazm hazzı üzerinde tek başına bu kadar tahripkâr olmazdı. Ensest suçluluğunun dehşetengiz imasıdır ki, OGP'yi eksiksiz orgazm hazzında felç eder. Şu ara notu ekleyerek, hiyerarşik bir toplum yapılanması adına, özneye kurulan tuzağı daha net anlayalım: Cinsel dürtüler, en kolay, ensest suçluluğu imaları üzerinden bastırılabilir, özne böylece doğuştan kendini suçlu hissettiği için, çalışma düzeninin hiyerarşik yapısına itaatli anhedonik iş makineleri bu şekilde üretilmiş olur.

Eğer küçük çocuk tarafından kaldırabileceği kapasitenin çok üstünde algılanmışsa, kastrasyon gerçeğinin dehşeti yüzünden, hem kültürün değerler dünyasına yerleşemeyerek izolasyona mâruz kalan hem hazda ağır kastrasyona uğrayan özne, psikoza yönelirken, normal nevrotik özne, hazda kastrasyona uğrasa da kültürün değerler dünyasına katılabildiği ya da mutlak izolasyona mâruz kalmadığı için, kendi özüne yabancı kalma pahasına olsa da normal nevrotik dengede sabitlenebilir.

Burada paradoksal bir öneri getirmenin tam sırası: Eğer psikotik öznenin OGP düzlemine geçişi bir biçimde sağlanabilirse, psikotik belirtiler kesinlikle gerileyecektir...

2.Anne-babadan küçük çocuğa bilinçli ya da bilinçdışı bir erotik talep gelmeyeceği ya da gelemeyeceği için (sağlıklı olduklarını var sayıyoruz), onlara karşı küçük çocukta da genel olarak veya geçici dalgalanmalar dışında erotik bir talep gelişmez. Bu geçici erotik dalgalanmalar pek ala görmezden gelinerek bir felakete yol açılması önlenmiş olur. Küçük çocuktaki güçlü fallik dönem erotizmi, mekanik-uyarımsal seviyede olmak üzere ve erotik fantezilere bağlanmadan masturbasyonlarla tatmin yolu arar. Bütün bu çocuksu faaliyetler, anne baba tarafından, çocuğun erotik taleplerinin kendilerine yönelerek ensest tehlikesini gündeme getireceği endişesi uyandırırsa ve endişelerini bir biçimde hissettirirlerse, küçük çocuk böyle bir ensest talep yönünde tetiklenebilir ya da böyle bir talebi olasılık dâhiline alır. Çünkü böyle bir olasılık ima edilmiştir: Yani anne babanın ensest dehşetleri, bir imaya kodlanmış olarak şimdi küçük çocuğun bilinçdışında yaptırım gücü yüksek bir kod yazılımına dönüşmüştür. Aslında, çocuklarının bu masumane dışavurumları yüzünden anne babaların yeniden uyanan Ödipal karmaşaları, bilinçdışı aktarımlar üzerinden veya ayna nöronları üzerinden belki, küçük çocukta Ödipal karmaşaya uygun bir zemini yapılandırır. Aslında küçük çocuk, yetişkinlerin gereksiz yere korktukları böyle bir cinsel eylemi gerçekleştirecek donanımda da değildir. Bu nedenle boş yere bir bardak suda fırtına koparılmış olur. Oysa küçük çocukların sergiledikleri bu tutumlara yetişkinler, yüzlemeyerek ama içten içe gülerek sempati ile yaklaşabilirlerdi.

Ensest yasağının doğal kurucu unsuru, annenin bebeğine yönelik sevgi-şefkat eksenidir. Bu eksende, sağlıklı bir anne, çocuğuna elbette erotik bir yatırım yapmaz, onu erotik bir nesne olarak seçmez. Anne ilişkiyi nasıl yapılandırırsa, küçük çocuktan buna uygun bir yanıt gelir. Anne, bebek veya küçük çocuk arasında ensest yasağını gündeme taşımayı gereksiz kılan bu doğal bariyerdir. Eğer anne, kendi sağlıksız Ödipal'ine çakılı kalarak, yetişkin cinselliğine erişememişse, çocuğunu, boğucu ve gelişmeyi, sosyalleşme süreçlerine katılımı engelleyici bir füzyon karanlığına tutsak kılmışsa, bu sağlıksız yapıya bir üçüncünün, ayrıştırıcı olarak müdahalesi o zaman söz konusu olur, yoksa toplumsallaşma yönünde verili bir program olarak normal işleyen bir sürece ayrıca bir müdahale niçin gereksin ki! Şu ara notu ilave edelim: Psikanalitik yaklaşım, bu müdahaleyi öznenin psikoza girmemesi için zorunlu görür, ama bu müdahale de özneyi kurtaramayacaktır. Çünkü özne zehirli füzyondan çıkamadığı için, anne ile simbiyoza tutsaktır ve gelişim süreçlerini sağlıklı biçimde tamamlayamadığı için, Ödipal dönemi de tamamlayıp toplumsal düzleme geçememektedir!

Masum cinsel oyunları, küçük çocukları gelecekteki cinsel rollerine hazırlar. Eğer küçük çocukların bu oyunlar esnasında yaşıtlarına yönelen erotik talep ve merakları da engellenmişse, nesne değiştirebilen libidonun, erotik yönelim ve genital tatmin arzusu, kendi normal kanalından kayarak, aile içine, karşıt ebeveyne yönelebilir. Çünkü genetik üreme programında bir arketip olarak kodlanan karşıt cins, zaten cinsel nesne olarak kaydedilmiştir. Bu durum, engellenen su akışının kendisine yeni bir boşalma kanalı bulmasından o kadar farklı değildir. Masum çocuksu cinsel merakları engellenen küçük çocukların, karşı cins ebeveyne yönelen erotik ilgilerini, yetişkinlerin panik yüklü tutumları körüklemektedir. Tabii o zaman, normal olarak ürken ebeveynleri tarafından bu yönelimlerinde sert bir muhalefetle karşılaşan çocukta, Ödipal karmaşa süreci bir yanıyla üretilmiş olarak başlar. Çünkü ölümcül tehditler savuran ve bunu ayıplama, kınama şeklinde hissettiren dehşetengiz bir iktidar uygulaması, aslında, bağımsız gelişmek üzere tüm donanıma sahip çocuk ruhsallığı üzerinde kısıtlayıcı bir sonuç elde etmiş demektir.

5.KASTRASYON– TARİHSEL KÖKEN

1.Freud, "Totem ve Tabu" adlı eserinde bir "ilkel baba" ve "ilkel sürü" kuramı geliştirir. Bu kuramla ilgili olarak Freud'un adı geçen eserinden bazı paragraflar aşağıda belirtilmiştir:

"Bu sürüde bütün kadınları kendine saklayan, büyüyen oğulları sürüden kovan güçlü, kıskanç bir baba var… Bir gün sürüden kovulmuş olan kardeşler birleşiyorlar. Babalarını öldürerek yiyorlar. Böylece babanın sürüsüne son veriyorlar… Bu güçlü ata, bütün kardeşlerin kıskandığı, korktuğu bir tipti. Şimdi onu yemekle onunla aynılaşmış oluyorlar. Her biri onun gücünden bir parça kazanıyor…

Oğullar cinsiyet ve üstünlük hırsları uğruna, olanca gücü ile karşılarına çıkan babadan nefret ediyorlar, fakat aynı zamanda onu hem seviyorlar hem de ona karşı hayranlık duyuyorlardı. Onu ortadan kaldırmakla nefretlerini tatmin ettikten ve onunla aynılaşma isteklerini de gerçekleştirdikten

sonra, bastırılan sevgi duyguları bu defa görünmeye başlıyor. Bu, bir pişmanlık şeklinde kendini gösterir. Genel olarak duyulan pişmanlık ile birleşen bir günah hissi doğar. O zaman ölü, yaşayanlardan daha güçlü olmaya başlar… Babanın sağlığında yasak ettiği şeyleri, şimdi kendileri yasak ediyorlar… Kadınlarının herkese serbest olduğunu reddetmekle cinayetin meyvelerinden vazgeçiyorlar. Böylece totemizmin esaslı iki tabusu, oğlun günah duygusundan çıkıyor. İşte bu nedenden dolayıdır ki bunlar Odipus kompleksinin bastırılan iki duygusuna karşılıktır. Bu tabulara itaat etmeyenler, ilkel toplumun biricik derdi olan iki suçu işlemiş oluyorlar (öldürme, haram çiftleşme veya kutsal kan kanununa karşı gelmek)...

Haram çiftleşme yasağının güçlü bir pratik temeli vardır. Çünkü cinsel ihtiyaçları, onları birleştiren bir şey değil, birbirine düşüren bir şeydir… Kadınlar karşısında birbirlerinin rakibidirler. Hepsi de babaları gibi kadınları kendi tekelleri altına almak istiyor. Birbirleriyle dövüşürken meydana gelen yeni örgüt mahvolabilir… O halde beraber yaşamak istiyorlarsa, kardeşler için haram çiftleşme yasağını koymaktan başka çare yoktu. O zaman hepsinin arzuladığı ve hatta uğruna evvela babalarını ortadan kaldırdıkları kadından vazgeçiyorlar. Böylece sürgünlükleri sırasında muhtemel olarak alışmış oldukları homoseksüel duygu ve eylemlere dayanan bu örgütü kurtarmış oluyorlar. İhtimal ki Bachofen'in keşfettiği anaerkil kurulunun tohumu da bu durum olmuş, daha sonraları ataerkil aile örgütünün gelişi buna bir son vermiştir." (Freud 1971: 204…207)

Yukarıda Freud'dan yapılan üç paragraflık metnin yorumuna geçmeden önce, birinci paragrafla ilgili olarak şu notu düşelim: Okuyucu, hemcins ebeveynden ya da hemcins ötekinden güç transferine ilişkin ilkel, büyüsel mantığın ipuçlarını, Freud'un birinci paragraftaki görüşlerinde de izleyebilir. Özellikle bizim primat projesi ve eşcinsleşme konusundaki yaklaşımlarımızın temelindeki bakış açımızı teyit etmesi bakımından hatırlatmış olalım.

Freud, bütün kadınları kendi mülkiyetine alan ilkel baba ile ilgili olarak şu imalarda bulunmuş oluyor: İlkel baba son derece üstün bir cinsel performansa sahiptir; hatta ötekinin kıskanılan orgazmik cinsel haz boyutu da onun tekelindedir. Çünkü bütün kadınlara sahip olan baba, herhalde mutlak bir cinsel güce, en yoğun hazları yaşama potansiyeline de sahip olsa gerektir; ilkel mantık böyle düşünür. Hemcins ötekinin kıskanılan ya da merak edilen cinsel hazzını şöyle açıklayabiliriz: Kastrasyona mâruz kalmış özne, kendisindeki kayıp haz potansiyelinin hemcins ötekinde daima eksiksiz var olduğu, ama hazzı sadece kendisinin eksik yaşadığına dair bilinçdışı bir kuram geliştirerek, hemcins ötekinin cinsel hazlarını daima merak eder. Ötekinin sahip olduğu var sayılan bu görkemli haz, bir biçimde ötekinden kendisine aktarılmalıdır (ilkel mantık gereği). Yukarıdaki ilkel baba efsanesinde de oğulların babalarını yemek suretiyle onun gücünü, daha doğrusu tanımladığımız cinsel nitelikleri kendilerine aktarma şeklindeki beklentileri, aslında babada bulunduğu var sayılan bu görkemli haz potansiyelinin, kendilerine aktarılması umudu olarak görünüyor. Tabii ki bir yamyam mantığı içinden hareketle, böyle bir transferin mümkün olamayacağını söylemeye gerek bile yok. Çünkü böyle bir transfer, kastrasyon dehşetinden uzak bir toplumda, kendisi de gerçekten eksiksiz hazza sahip olan, yani OGP öznesi olan bir baba ile yaşanacak eşcinsleşme süreci ile mümkündür. Aslında "ilkel baba" öyküsündeki oğulların, ilkel babayı yemek suretiyle kendilerine bir güç aktarma talepleri, örtük anlamı bakımından, yani eksiksiz orgazm hazzını elde etme anlamında, hedefine erişmesi imkânsız bir eşcinsleşme talebiydi. Ama izledikleri yolun onları umdukları sonuca taşıması imkânsızdı. Çünkü böyle bir ilkel babanın, OGP öznesi olması mümkün değildir, bu yüzden de sağlıklı bir özdeşim nesnesi değildir. Nedenleri biraz aşağıda açıklanacak.

Ama her şeye rağmen ilkel baba efsanesi, haz boyutunda eşsiz cinsel bir performansa sahip görkemli bir babayı, açıkçası hazda kastrasyondan muaf, orijininde varlık olarak bir babayı öngörüyorsa, bu babanın sahip olduğu cinsel haz potansiyeli, aslında hayata aktarılmış OGP olmak zorundadır. O zaman ortaya şöyle bir problem çıkıyor: OGP bozulmamış, sakatlanmamış üreme programına bağlıdır ve bu üreme programı, türdeşini koruma şeklindeki doğal insani sevginin yapılandırıcı dinamiği olması nedeniyle, zalim ilkel bir baba yorumu, bu nedenle tutarlı görünmüyor. Eğer zalim ilkel baba efsanesinde diretilecekse, o zaman bu babanın kendisi de, eksiksiz hazda kastrasyona mâruz kalmış ve kastrasyonun ürettiği aşırı agresyonu, oğullarına şans tanımayan açgözlülükle dışarıya yansıtıyor demektir. Bütün kadınlara el koymasının ardında ise, tatminsizliği nedeniyle iyice azgınlaşan ama tatmine erişemeyen cinsel açlığını görmek gerekir.

Bu nedenle gerçek ilkel baba, orijininde varlık olarak ilkel baba, aslında OGP öznesini ima eder. OGP öznesi olduğu, OGP'nin tatmin hazzını eksiksiz yaşadığı için üreme programına bağlıdır ve sonuçta türü koruma, türdeşini koruma eğilimlerini kişisel hayatına aktarabilmiştir. Bu nedenle OGP hayata geçtiğinde, Freud'un ilkel baba miti artık anlamsızdır. Çünkü OGP, öznede cinsel tamahı ortadan kaldırarak, onu ağırlıklı olarak tek eşli ruhsal bir programa taşır. İlkel baba miti, normal nevrotik ruhsal yapının ürünü olan cinsel açlık agresyonunun sonucu olarak, cinsel tamahkârlığa saplanmış bir zihnin tasarımıdır. İlkel baba tasarımı her ne kadar, sürekli cinsel açlığa mâruz kalan psişik bir yapının tasarımı da olsa, aslında onu tasarlayan zihin, onda bir OGP performansını öngörüyor demektir. Yani bu tasarımı üreten zihnin, kendi kayıp haz alanları üzerinden bir tasarım üretmiş olduğunu düşünebiliriz. Varmış olduğumuz bu sonucu yine de bir umut olarak kaydedelim. Şundan dolayı: Demek ki insanoğlu OGP olanağına, kendinde bir imkân olarak sahip, onu hayatına taşıyamamış olsa da (zaten bu yüzden hastalanıyoruz)… Ama gerçekte ilkel baba tasarımını üreten zihin, kendisindeki gizil cinsel açlığın agresyonunu, ilkel baba figürüne yansıtarak, onun varlığında kendi agresyonunu inşa etmiş oluyor. Kendi agresyonu nedeniyle ilkel babayı acımasızlıkla donatıyor. Büyük ihtimalle "ilkel baba", Freud'un alt benliğidir, bütün oğullarını kekeme yapmayı başardığına göre…

Freud'un ilkel baba miti, orgazm hazzını eksiksiz yaşayan tehditkâr ve acımasız bir eril özneyi ön görmek gibi iki tutarsız niteliği ilkel babada birleştiriyor: OGP öznesi olmak ve acımasızlık… Tabii o zaman oğulların ilkel babanın yarattığı terör nedeniyle ciddi kastrasyonlara mâruz kaldıklarını, bu yüzden orgazm hazlarını kısıtlı yaşadıklarını ve bu ilkel baba figürünün aynı zamanda önünde boyun eğilen bir gücü de temsil ettiğini düşünebiliriz. Yoksa ataerkil kültürün eril öznesinde sosyokültürel bir devamlılık olarak, ilkel babanın kopyaları olan gerçek babaların aracılığı üzerinden, kastrasyon dehşeti ve onun sonuçları ortaya çıkmazdı. Bu mitin işaret ettiği otoriter, kastre edici ilkel baba figürü, eril öznede Ödipal'in negatif yamacını da yapılandıracaktır kaçınılmaz olarak. Oysa gerçekte ilkel baba, OGP öznesi olabilmiş olsaydı, huzurlu, barışçıl, insan sever, tehditkârlıktan uzak bir ruhsallığın merkezi öznesi olurdu. Oğullarında bunca ruhsal tahribata yol açmazdı. O zaman Freud'un tanımladığı ilkel baba, baskıcı ataerkil kültürün, kendisi de orgazm hazzında kısıtlı agresif babasıdır. Şu hususu da unutmayalım: Freud'un "ilkel baba" tasarımının, elbette gerçekte karşılığı yoktur, çünkü bu iki çelişik durum, hem gaddar hem eksiksiz hazza açık olmak, aynı insanda var olamaz. Bu nedenle orgazm hazzında kısıtlı ve süreğen cinsel açlığa tutsak ilkel bir baba söz konusudur.

Freud bu kuramında, oğulların sürgünlük yaşamında muhtemel olarak eşcinsel duygu ve eylemlere dayalı bir örgüt kurduklarını söylerken, bir gerçek sanki ters çevrilmiş oluyor. Eğer bu kadar despot bir baba söz konusu ise, onun varlığı oğullarda zaten Ödipal'in negatif yamacını yapılandırmaya yetecektir, yani bu oğulları sürgüne göndermeye gerek kalmadan. Öte yandan anaerkil kültürlerde, eşcinsel eğilim ve eylemlerin hemen hemen hiç görülmediği Malinowsky'nin tespitleri arasındadır (Malinowsky 1992: 356, 357).

2.Şartlı refleksler, şartlı refleksi mümkün kılan uygulamalar sürdükçe devam eder; ama şartlı refleks uygulamaları kesildikten bir müddet sonra çözülür. Şartlı reflekslerin sürdürülecek uygulamalarla hep pekiştirilmesi gerekir. Ayrıca şartlı reflekslere tabi tutulan hayvan, bir travma yaşadığında şartlı refleks çözülür. Hatta Pavlovcu görüş şunu ifade eder: "Travma, şartlı refleksi ortadan kaldırır."

İnsanda anadilin kastre ediciliği hariç, doğal bir süreç olmayan ve ayrıca dozu abartılmış diğer kastrasyonların ömür boyu sürmesini, toplumsal yasakların şartlı refleksler şeklinde, sürekli güçlendirilmeleri ile de açıklayabiliriz. Çünkü kastrasyonlar, bilinçdışında kayıtlı korku, utanç ve suçluluk duyguları eşliğinde ve her daim aktif kültürel söylemler üzerinden, kültürel değerleri kalıcı kılan şartlı reflekserle de inşa edilir. Kastrasyon şartlı refleksleri, bir yanıyla, kırılmaları neredeyse imkânsız gibi görünen dehşet duyguları, yoğun korkular, utanç, günah ve suçluluk duyguları eşliğindeki yapılanmalara dayanmaktadır. Öte yandan, kastrasyon şartlı refleksleri, kastrasyona ima içeren ve onu devam ettirmeye hizmet eden toplumsal değer ve kodların, gündelik dilde her an aktif olması nedeniyle sürüp gitmektedir. Bu nedenle, nevroz üreten aile veya toplum ortamından kendini soyutlayan özne, nispi de olsa bir rahatlığa erişir. Çünkü nevrozunu pekiştiren şartlı refleks

ortamından uzaklaşmıştır. Öte yandan Yalom, ani travmaların, karşılaşılan çok ciddi hastalıkların, öznede nevrozu sona erdirdiğinin örneklerinden söz ederken, hastalık üreten kastrasyonların bir kader olmadığını, bunların çözülebilir şartlı refleks dizileri olduklarını, travmatik, trajik etkilerle dağılıp gittiklerini belirtmiş oluyor. Bu kavrayışın doğal sonucu olarak, onları üreten kültür çevresi daha olumlusu ile kalıcı biçimde değiş tokuş edildiğinde, kastrasyonların yıkıcı etkileri hafifler ama ortadan kalkmaz. Sağlıklı bir ortama geçmenin, neden kastrasyonların nihai çözümü olamayacağını bir kere daha şöyle özetleyelim: Bunların bilinçdışı köklerinde, kırılmaları son derece güç duygusal bileşenlerin –korku, dehşet, utanç, suçluluk hissi vb.- varlığı, önümüzdeki en büyük engeldir.

3.Kültür, bir bütün olarak, anadil üzerinden özneyi kendine tabi kılan ve kendine dönüştüren üst bir iktidardır ve bilinçdışına işlenmiş kayıtları, silinmez biçimde yazılarak özne üzerinde kendi yönlendirici iktidarını kurar. Böylece özne, kültürün tüm söylemini bir yazılım programı gibi kopyalayarak, biyolojik ve psişik varlık olanaklarını, şekillendirici bu üst iktidara teslim eder. Özne, toplumsal söylemin iktidarı üzerinden ensest yasasının yasağına da uyarak, böylece toplumun simgesel (sanal) düzeninde, aslında değerler düzeninde var olur.

Kültürün tüm söylemi, anadilin gasp edici gücüyle, öznenin bütün psişik alanını boşluk bırakmamak üzere işgal eder; öznenin çoklu psişik olanaklarını gasp edip, onu kendi tek yönlü yoluna sokarak işgal eder. Kaldı ki böyle bir boşluk olasılığı, özne nezdinde psikotik ürküntü nedenidir de. Burada "boşluk" olasılığı ile şunu kastediyoruz: Kültürün kayıtları ile kişinin "öznellik" yapılanması arasındaki boşluk, ya da öznenin kültürün kayıtlarından belli bir mesafede durarak bir boş alan bırakması, bir başka ifade ile kendi özgünlüğünü inşa etme gayreti… Freudçu tez bu konuda şu görüşleri ileri sürer: Eğer kişi toplumsal söylemin iktidarına, biyolojik insanı, kültürün öznesine dönüştürücü yaptırım gücüne ve onun öngördüğü ensest yasasının yasağına boyun eğmez ve kastrasyona, ama özellikle Ödipal dönem kastrasyonuna karşı çıkarsa, böylece ensest yasasında ifadesini bulan tüm kültürel değerlere uyum gösteremezse, dilin ve kültürün yapılandırdığı simgesel düşünce ve değerlerin, yani kültürünün öznesi olamaz. Yavaş yavaş kültür dışı bir varlığa dönüşerek izolasyona mâruz kalır ve birincil düşünce süreçlerine doğru gerileyerek psikoza girer. Bu süreci şöyle açıklayabiliriz: Sadece bilinçdışı düşüncelerin egemenliğine tutsak olur, akıl ve mantık düzlemine ilişkin iletişim olanaklarını yitirerek psişik yalıtılmışlık haline geriler.

Ama bize göre özne, düz anlamındaki kastrasyon gerçeğini reddettiği için psikoza girmez. Kaldı ki özne kastrasyon gerçeğini nasıl reddedebilir! Farkında olmadan ondan ölümüne korkar; bu yüzden son derece ürktüğü kastrasyon ve onun dehşeti, aslında hiç yokmuş gibi davranır; ürktüğü şeyi kendinden kovarak, tümden siler ve böylece onun temsil ettiği dünyanın, sosyal yaşamın dışına düşerek yalnızlaşır… Psikoza aday özne zehirli füzyonlardan gelmektedir; bunların hastalıklı kayıtları ile yüklü bir bilinçdışına tutsaktır. Dünya-varlık ve insan-ilişkisel kiplerin karşısında aşırı korkularla yüklüdür. Bu yüzden kastrasyon dehşetini ortalamaya göre çok yoğun yaşamaktadır. Devamında yoğun korkuları, benliğini gittikçe parçalayıp dağıtmaya başladığında, aşırı derecede hastalıklı kodlarla yüklenmiş malûl bir bilinçdışının egemenliğine girerek psikoza yakalanır. Elbette Ödipal dönemde değil, ergenliğe eriştiğinde, ergenliğin artan cinsel yoğunluğunu taşıyamayacağı için psikoza girecektir; çünkü ergenliğin artan cinsel baskısı, bu ürkek ergene, sosyalleşme, eş bulma zorunluluğunu dayatacaktır. Bu yüzden, küçük çocuğun Ödipal dönem kastrasyonları nedeniyle, niçin bu dönemde psikoza yakalanmadığı ama ergenliğe erişildiğinde yakalandığı sorusu Freudyen teoride yanıtsız bırakılmıştır… Özetle kastrasyonun reddedilişi değil, Ödipal döneme güçleri çok zayıflamış olarak giren bu ruhsal yapıda, kastrasyonların yaşattığı katlanılmaz korkular ve zorunlu sorumluluklarla başa çıkma yetersizliği, ergenliğe erişildiğinde psikozun ana failidir. Bu ifadeyi biraz daha açarsak: Ergenliğe gelmeden çok önce, Ödipal dönem, cinsiyetler arası ilişkisellik olarak sosyalleşmenin ve toplumsal cinsel rolleri üstlenmenin bir prova olarak başladığı dönemdir. Geleceğin psikoza aday çocuğu daha bu ilk adımda tökezleyecektir. Ergenliğe ise bir mağlup olarak erişecektir.

Bilinçdışının, geçmişte aşırı hastalıklı kayıtlarla yüklenmiş olması nedeniyle sosyal iletişim kuramayan özne, ruhsal vakuma mâruz kalır. Katlanılamayacak kadar ağır bir yaşantı olan ruhsal vakumu aşmaya mecbur olan özne, hasta bir bilinçdışından çekip aldığı sağlıksız ruhsal malzemeyi, ruhsal vakumu kapatacak dolgu malzemesi olarak kullanır ve işte o zaman psikotik süreç sahnede

belirir. Bu psikotik süreçlerin, kaynak olarak zehirli füzyonun ruhsal malzemelerine bağlanabileceğini söyleyebiliriz. Yani aslında öznede, baştan beri zaten sosyal iletişim becerisini mümkün kılacak yazılımlar, mâruz bırakıldığı ağır kastrasyonlar ve bunların yarattığı korkular nedeniyle hasarlıdır. İlave olarak onun ebeveynleri de genellikle sosyal iletişimde sorunlu, izolasyonlara mâruz kalmış kişilerdir ya da sosyal uyumunu bozacak şekilde çocuğa şiddet uygulamışlardır ve ağır kastrasyon korkularını küçük çocuğun ruhsal dünyasında yapılandırmışlardır. Bu nedenle insan, bilinen düz anlamındaki kastrasyonu reddinden dolayı değil, yukarıda sözü edilen ağır kastrasyon travmalarından ve onların benliği sürekli parçalayıcı etkisinden dolayı psikoza girer. Şunu unutmayalım: Zaten böyle bir çocuk Ödipal döneme çok hasarlı bir ruhsal yapıyla gelmiştir ve bu dönemin kastrasyon uygulamalarını kaldıracak güçte değildir.

Ödipal dönem kastrasyonları, zehirli füzyonu büyük ölçeklerde deneyimlemiş bir bebekte, bu ağır sonuçları yaratır. Çünkü Ödipal döneme, zaten daha da yıkılabilecek örselenmiş bir ruhsal yapıyla gelmiştir veya Ödipal dönem kastrasyonlarını deneyimleyebilecek bir ruhsal örgütlenme, dolayısıyla sosyalleşme seviyesine erişememiştir. Bu nedenle, psikozun nedenlerini Ödipal dönem kastrasyonlarına indirgeyen Freudyen tez ikna edici görünmüyor; çünkü psikozun başlangıç noktası orası değil. Freudçu psikoz yaklaşımını yorumlama çabalarına, bu yaklaşımı kendimizce daha anlaşılır bir çerçeveye oturtmak için girişildi. Aslında açıklamalarımızla, zehirli füzyondan gelen bir bebeğin, Ödipal dönemi nasıl yaşayabileceğini tasvir etmeye çalıştık. Şu bulguyu çekinmeden ifade edebiliriz: Zehirli füzyon psikozun kaynağıdır, oysa libidinal füzyonun ağırlıklı olarak deneyimlenmiş olması koşuluyla Ödipal kastrasyonlar ve çatışmalar, nevrozların kaynağıdır.

Psikoza aday özne, iğdiş gerçeğini, ensestüel suçluluğu, Ödipal çatışmaları ve bunlarla normal ölçeklerdeki yüzleşme kaygılarını reddediyor gibi görünebilir, ama aslında reddettiği, kastrasyonun bunların arkasında saklanan tahammül edilemez korku yüküyle karşılaşma olasılığıdır. Çünkü bu evreye, zehirli füzyondan, güçleri çok zayıflatılmış halde gelmiştir (öyleyse bu korkuların tedavide kademe kademe hafifletilmesi gerekir). Bu yüzden kastrasyon dehşetinin bastırılması, küçük çocuğun farkına bile varamadığı öylesine ani bir hızla gerçekleşmiştir ki, özne açısından sanki kastrasyon gerçeği ya da tehdidi hiç yaşanmamış gibidir, oysa gerçekte kabul edilmesi mümkün olmayacak bir şiddette yaşanmıştır. Ruhunda çöreklenmiş bu ağır korku, hem içinde yaşayacağı dış dünyayı hem kendi iç dünyasını, onun nezdinde, nedeni bilinmez şekilde korku duyulan bir mekâna dönüştürür. Yeri gelmişken NN insanlarda bile kendi içlerinde, girilmesi yasak ve aynı zamanda girilmesi kaygı uyandıran alanların varlığını hatırlayalım; başka bir ifadeyle psikozu patlatacak dinamitle döşeli alanların varlığını… Özne hem kendisiyle hem dünyayla bağlantısında tedirgindir... Kaldığımız yerden devam edelim: Çünkü içteki aşırı korku, hem dış dünyaya hem öznenin kendi iç dünyasına yansımaktadır. Bu nedenle küçük çocuk, iğdiş gerçeğini kabul edip, yani dünyaya açılma gerçeğini ve bir kültüre mensup olmanın koşullarını kabul edip, anneyle göbek bağını keserek dış dünyaya açılamaz. Bunun yerine, kastrasyon ya da kastrasyonun onu dış dünyaya çağıran daveti (sosyalleşmenin daveti) hiç gerçekleşmemiş, sanki böyle bir şey yokmuş gibi anneyle simbiyotik ilişkide çakılı kalır. Çünkü simbiyotik ilişkiyi, tehlikelerden koruyucu sanmaktadır ve anneden de kendisini özerkleştirecek destekleri almamıştır. Dış dünyadan korktuğu için anneyle simbiyoza, daha doğrusu zehirli füzyona yapışır, aslında bu korkular anneyle yaşanmış zehirli füzyondan ürüyor olsa da. O kadar korku içindedir ki karşıt ebeveynden vazgeçip, dış dünyada hemcins ebeveyn cephesinde yer almasının gerektiğine ilişkin en küçük bir imayı bile, kastrasyon korkusu ile karşı karşıya kalma zorunluluğu nedeniyle, algı-bilinç sisteminde taşıyamaz. Burada küçük çocuğun mâruz kaldığı ciddi problem şudur: Anneyle simbiyozdan koparak dış dünyada üstlenmesi gereken rol ve modelleri benimseme yetersizliği ve korkusu nedeniyle adeta felç olmuştur. Küçük çocuk bu dehşetle karşılaşmamak için kastrasyondan, yani onun zorunlu toplumsal rol ve görevlerinden kaçmaktadır. Aslında bu yoğun korkusunu, psişik yapısında yok'a denk getirmektedir. Ama bu yoğun korku, o yok saysa da psişik yapısının yeterli güçten yoksunluğu nedeniyle, ergenlik döneminde psikoz yaratmak üzere kılık değiştirerek geri gelecektir. Bu noktada şunu hatırlayalım: Aslında psikoz, nedeni belirsiz çok yoğun korkularla başlar; bu korkuların kastrasyon dehşetleri ile bağını kurmak zor olmasa gerek... Sünnetten kaçan çocukların durumu, düz anlamındaki kastrasyon korkusunun dehşetengiz boyutuna

çok kısmî, çok sığ bir örnek teşkil edebilir. Buna rağmen sünnet, sosyal bir rol üstlenmenin sembolik uygulamasıdır.

Burada yine şu soruyu sormak gerekir: 5-6 yaşlara kadar olan sürede psikotik ruhsallığın temelleri atıldığı halde, psikoz neden ergenlik ve sonrasında ortaya çıkıyor? Ergenin ruh dünyasında yeni bir şey olarak eklemlenen ne var ki psikoza faillik ediyor? Etkenin ne olduğu belli: Artan hormonal faaliyetler ergeni, güçlenmiş arzularla cinsel etkinliklere sürüklerken, aynı zamanda kastrasyon korkularının, açıkçası bir ceza olarak öldürülmekte olmak korkularının, bir karabasanın etki gücünde yeniden canlanmasına yol açmaktadır. Cinsel arzularının artan gücüne paralel olarak şiddetlenen aşırı iğdiş korkuları, ergenin uyanan her cinsel arzusu ile birlikte kendiliğinden devreye girerek sürekli bir çatışmayı başlatmış olur. Ergeni, güçlenmiş cinsel arzularını taşıyamaz hale getirir. Hatta öyle ki fiili cinsel etkinlikte bulunmak bile, ergeni psikozun pençesinden kurtaramayacaktır. Çünkü, ortalama NN özne kadar bile cinsel tatmin yaşayamayan bu kastre ergen için, çıkış yolları kapatılmıştır. Başka bir şekilde ifade edersek, cinsel eylemleri, kastrasyon odağını tasfiye edememiştir. Çünkü ergenin hiçbir haz tatmini sağlayamayan cinsel eylemleri, aktif kastrasyon odaklarının varlığı için kesin kanıttır. Kaldı ki psikoza aday ergen, kastrasyon korkuları nedeniyle NN düzeyde bile tatmin yaşayamamaktadır. Bu durumda ergen, ya ağır kastrasyon çatışmaları ve korkularının bir uzantısı olarak, cinsel gelişim aşamalarındaki saplanma noktaları ile bağlantılı cinsel tercih kaymalarına yönelecektir. Açıkçası belli bir tatmin yaşayacağı için, büyük ölçüde psikozdan sıyıracaktır veya bunlara da rıza göstermezse, bir karabasan gibi kendini duyuran ağır kastrasyon korkuları ile devam eden bir sürecin sonunda psikoza girecektir. Psikozun hemen öncesi dönemlerde, şizofren adaylarının aşırı eşcinsellik korkuları ya da başka türden cinsel kaygıları nasıl açıklanabilir ki? Eğer aynı öznenin OGP düzlemine taşınması mümkün olabilseydi, daha o aşamada psikotik odaklar uzunca bir sürede elbette onarılmış olurdu.

Rus balet Nijinsky'nin, bir gece, geçirdiği ağır korku krizlerinden sonra psikotik belirtilerinin şiddetlenerek, geri döndürülemez psikotik bir tabloya dönüştüğü söylenir. Nijinsky'de olduğu gibi, sözü edilen bu katlanılmaz korku krizleri, birçok psikotik tablonun başlangıç öyküsünde yer alır. Geriye, bu katlanılmaz korkuların hangi köklerden ürediğini sormak kalıyor. Yanıt belli: Zehirli füzyondan beslenerek şiddetleri artan kastrasyon dehşetleri…

Oysa bastırmaya ve onu mümkün kılan kastrasyon tehditlerine gerek kalmadan, baba hakkına ilişkin gerçeklik, yetişkinlerin sağduyulu yaklaşımları ile dehşet yaratmadan küçük erkek çocuğa hissettirilebilir. Zaten küçük erkek çocuğun güçlü bir erotik talebi değil, öncelikli olarak güçlü bir sevilme ve korunma ihtiyacı vardır (küçük kız çocuğunun da). Bu hoşgörü, kastrasyonun talep ettiği baba hakkına riayet ve dış dünyaya açılma sonucunu zaten yaratır hem de ruhsal problemlere yol açmadan. Kaldı ki dış dünyaya bu açılma talebi, küçük çocuğun verili gelişim programından kaynaklanır. Böyle bir yaklaşımla OGP düzlemine taşınabilen bir özne için, baba hakkına riayet, normal nevrotik düzlem için geçerli olan ve sopa gücüyle uyum gösterilen bir tutum değildir (zaten sopa gücü patolojik çekirdekleri yapılandırmıyor mu?). Öznenin, kastrasyon saçmalıklarını geride bırakmış olmasının getirdiği bir rahatlık içinden beliren sağduyulu bir tutumdur.

Freudyen teoride hep eril öznenin psikoza giriş nedenleri üzerinde durulur, psikozun temel etkeni olarak kastrasyon gerçeği belirtilir; ancak bu yaklaşım, kadınların nasıl olup da psikoza yakalandıklarını açıklamaz. Oysa her iki cins için de ortak bir açıklamaya gerek vardır. Şöyle bir model herhalde yeterli açıklamayı sağlayacaktır: Erkek ya da kız çocuklar, zehirli füzyonu ağır biçimde deneyimlemişlerse, zaten Ödipal döneme çok örselenmiş olarak ulaşıyorlar ve Ödipal (fallik) dönemi deneyimleyecek ve göğüsleyecek seviyeye erişemiyorlar. Ödipal dönem, önemli bir yaşam projesi önünde ricat etmeleriyle sonuçlanıyor. Gelişimlerinin bu ciddi aksamasından dolayı sosyal dünyada bir özne, yani NN düzlemin ortalama öznesi olarak tutunamıyorlar, sosyal bir varlık olamadıkları için, ağır izolasyonlara mâruz kalıyorlar. Ayrıca ergenlikte açığa çıkan güçlü cinsel güdüler de sosyalleşmeyi zorunlu kıldığında, bütün bu ağır yükleri taşıyamayan özne, özellikle zehirli füzyondan taşıyıp getirdiği ve Ödipal dönemde daha da artmış yoğun korkuların, ergenlik döneminde çok daha şiddetlenmiş olarak geri dönen ve benliği dağıtıp parçalayan etkileri sonucunda psikoza giriyor.

6.KASTRASYON – GÖSTERGELER

1.Ödipal dönem ve diğer dönemlerin kastrasyonlarının toplam bastırma gücü, zihnin dinginliğine büyük bir ağırlık yükler. Çünkü bütün kastrasyonların maskelediği, bilinçdışına tıktığı talep ve arzuları sürekli baskı altında tutmak için özne, her saniye büyük bir enerji harcamakta, bu nedenle aydınlık zihin süreçlerini, bastırmaların hafiflediği kısmî dönemlerde çok az yaşayabilmektedir. Ruhsallığın kastrasyonlarla bastırılan tüm vital olanaklarının aydınlığa çıkma çabaları, düşüncelerin metafordan metafora kayan sürekli akışları üzerinden engellenir. Bunlar, öznenin nevrozlarını örtük biçimde ifşa eden düşünce çağrışımlarıdır. Sonuçta ruhsallığın her türlü spontan çoklu dile gelişi ve en önemlisi dinginliği iptal edilir. Özne, mâruz kaldığı kastrasyonların yıkıcı sonuçlarının nedenlerini elbette açık bir farkındalıkla göremez –keşke öyle olabilseydi- ama bunların tercümesi olan ve tatsızlık yaşatan psikosomatik ya da nevrotik belirtilerinden kaçamaz. Bir organik nedene ya da açık ve net güncel bir probleme bağlanmalarının mümkün olmadığı durumlarda açığa çıkan bedensel ya da başka nevrotik belirtiler, iç sıkıntıları, anlamsızlık ve boşluk duyguları vb. geçmişteki kastrasyonların, güncel boyutta sinsi bir biçimde aktif hale gelmelerinin sonucudur. Ne yazık ki her kastrasyon, kendine özgü belirtilerle ve yaşanan anı kastre etmek üzere, sayısız kereler geri dönüp dönüp gelecektir.

Can sıkıntısının, boşluk duygularının, varoluşun anlamsızlığı hislerinin nispeten kendisine bir çıkış kapısı bulur gibi olduğu parıltılı anlara, belki de sanatsal yaratma süreçlerini ya da sanat eserleri ile bağlar kurulan geçici süreçleri örnek verebiliriz. Ama bu geçici dinlencelere rağmen, varoluş algısının yoğunluğunun yitirilmesinden özne yine kurtulamayacaktır. Örneğin anadilin kastre ediciliği, şairin ilhamında kısmî olarak aşıldığında, üstü örtülmüş libidinal füzyonun, dil öncesinin dirimsel alanı, yaratıcılığın aydınlığında bir an ışıldayıp parıldayacaktır. Ama kullandığı sözcüklerin hiçbiri, kastre edilmiş bu emosyonel alanı tam ifade edemeyeceği, bu alanı yaşanan anda ebedi bir hayata kavuşturamayacağı için, şairin susuzlukla dolmasını beklediği ilham kadehi, tam dolmayacaktır. İlhamının geçip gidişinin ardından şairin gönlü, yine özlemlerinin dinmez susuzluğuyla baş başa kalacaktır. Güncel nevrotik dilin tuzaklarına yeniden yakalandığında ya da nevrozu yeniden geri geldiğinde, sanatçının yaşamında kaderin aynı oyunu hep tekrarlanacaktır.

Ahmet H. Tanpınar'dan tek mısra alarak konuya açıklık getirebiliriz:

"Bağrında bir bıçak yarası boşluk"

Şairin kullandığı sözcükler, onun kastre edilmiş alanlarını ifade edebilseydi, nevrozun akıbeti ne olurdu? Herhalde terapötik bir müdahale yerine geçeceği için nevrotik yapı çökerdi. Ama böyle olmaz, sanatın Sisyphos'u ömür boyu yaratıcı eylemlerini sürdürür. Öte yandan hiçbir şiir, kendi kaynağı olan emosyonel alanı, iki nedenden dolayı yaşanan anda ebedi kılamaz. Önce şair, ilham anının zirvesinden biraz sonra kayacaktır. Öte yandan şiirin kökü olan dil öncesi dönem ruhsallığının, dil içinde tam karşılıkları yoktur, bu yüzden dil aracılığı ile kalıcı olarak inşa edilemezler. Şu anki temamızla ilgisiz gibi olsa da önemli bir hususu atlamayalım: En güncel, en toplumsal temaları dile getiren şiirlerde bile dil öncesinin en azından ritmik boyutundan bir şeyler şiirin diline katılır.

Kastrasyonlar, vital seviye, emosyonel dirimsellik olarak toplam libidinal seviyede ciddi bir düşüşe yol açtığı için, libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesi büyük oranlarda işlevselliğini yitirir; öznenin ruhsal varoluş süreçleri kastrasyonların engelleyici baskısının denetimine girer. Bu tablodan özne için, varoluşunun anlamı değil, ağırlıklı olarak derin bir anksiyete odağı açığa çıkacaktır. O zaman özne yaşadığı anlamsızlığı, temeldeki derin nedenlerini kavrayamadığı için çözümleyemeyecek; bu sonucu eli mahkûm mâruz kalınan bir durum, bir kader olarak yaşayacak ve bu tabloyu hayatın böylesiliğinin anlamsızlığı hanesine kaydedecektir. Sonuçta da "Eh, ne yapalım, yaşam böyle işte!" diyerek kaderine boyun eğecektir…

Yukarıdaki paragrafta dile getirdiğimiz düşüncelere önemli bir tanık olarak Schopnhauer'ı dinleyelim

"İnsan yaşlanınca, tutkuların ve isteklerin nesnesi farksızlaştıkça, bu isteklerin ve tutkuların bir bir ortadan kayboldukları, duyarlığın güdükleştiği, hayat gücünün zayıfladığı, görüntülerin solduğu, izlenimlerin etkilemeden geçip gittiği, günlerin gittikçe daha hızlı aktığı, olayların önemlerini kaybettiği ve her şeyin renksizleştiği görülür. Günlerin yükü altında sallanarak yürür insan ya da bir köşeye çekilip dinlenir. Geçmiş varlığının, gölgesi ya da hayaleti haline girer. Kendinden geçme, bir gün ebedi uyku haline dönüşür." (Schopnhauer 1965 :79)

Ancak bize göre bu sonuçların açığa çıkması için insanın yaşlılık yıllarını beklemesi hiç de gerekmiyor, kastre özne, ergenlik fırtınalarından itibaren erişkinlik yıllarına zaten anhedonik bir iş makinasına dönüşerek eriştiğinde fatura önüne konuluyor. Çünkü libidinal füzyon kaynakları ve libido, beden ve ruhsallıktan desteğini çekince sonuç budur.

Schopnhauer'dan sonra devam edelim. Peki, öznenin hayatından neler kastre edilir? Öncelikle sevgi, sevme yetisi kastre edilir. Sevgi, libidinal seviye ile bağlantılı bir yönelim ve yeti olması nedeniyle, kastrasyonlara bağlı olarak potansiyelinde kayıplara uğrar. Libidinal seviyedeki kayıplar, öznenin sevgi yönelimli nesne yatırımlarını önemli ölçüde azaltır. Sevgisindeki azalış ve kastrasyonların neden olduğu problemlerinin yapılandırdığı patolojik gizil iç dünyası nedeniyle özne, insanlarla ilişkisinde ister istemez, içteki beni ile dışa sunduğu beni arasındaki makas açıklığının ürettiği ciddi bir samimiyet eksikliğini de yaşamaktadır, böyle olmasını istemese de. Mâruz kaldığı vital seviye kaybı, öznenin varlık dünyasına ve kendi varlığına eksik sevgi yatırımının nedenidir. Bu yüzden varlık dünyasına ve kendi varlığına, varoluşunun kıvancını yansıtan sahih bir coşku ile yönelemez. Bu sonucu, dünya ile arasındaki emosyonel kopukluk ve anlam eksikliği olarak, yaşantı düzlemine aktarır. O zaman anlam bulamadığı varlık dünyasında, varoluşunun anlamının ne olduğu sorgulaması onun yakasını bırakmayacaktır. Biraz sorgulayan yapıda biri ise, varlığın anlamını bütünsel olarak kucaklayacak bir dünya anlayışını yapılandırma girişimlerinden kaçınmayacaktır. Ama bu türden soyut felsefi sorgulamaların yanıtlarından, varoluşun yaşanabilir ve kalıcı bir anlamının inşası elbette olanaklı değildir ve tabii her zaman yanlış adreslerin kapıları çalınacaktır. Bu durumda özne, olsa olsa nevrozlarının kaygan zemininde değişken ve geçici yaklaşımlar üretebilecektir Öznenin inşa ederek içine kalıcı biçimde yerleşmek üzere aradığı yanıtlar (varoluşun anlamına kalıcı yanıtlar getirmek isteyen felsefi sistemcilerin kulakları çınlasın!?), tabii düşünce soyutlamaları ve mantıksal çıkarımlar yoluyla elde edilemeyecektir. Çünkü yaşanılan sorun, öznenin kendisine ve varlık dünyasına yapmak zorunda olduğu libidinal yatırımların yetersizliğinin sonucudur. Kastrasyonlar kaldırılmadan ve libidinal enerji, merkezde özneyi algılarının zindeliğinde eksiksiz canlandırmadan ve oluşan bu ruhsal odaktan yansıma ile ruhsal dinamizmini varlık dünyasına bir anlam olarak yansıtmadan, varoluşunun anlamının ne olduğu sorusu, öznenin öznelliği doğrultusunda yanıtlanamayacaktır. Özne, ister istemez karşı karşıya kaldığı bu durumu, varlığın boş ve anlamsız çehresi olarak yorumlayacaktır. Çünkü aktifleşen kastrasyonların libidoda neden olduğu düşüşlerin bir sonucu olan ruhsal vakum, "Varoluşun anlamı nedir?" sorusunun doğduğu odaktır. Bu temel gerçek dikkate alınmadan, "Varlığın anlamı nedir?" sorusuna, özne bir yanıt veremez ve aynı soruya felsefi bir araştırmanın içinden de tatmin eden kalıcı bir yanıt bulamaz. Çünkü orijininde varlık (antikastrasyon alanındaki varlık), ancak gündeliğin sıradanlığına düşüp, yani kastrasyonların ürettiği nevrozlarında gündeliğin sıradanlığına düşüp, onun uğultuları içinde kaybolmaya başladığında, varoluşunun anlam ve amacını sorgulamaya başlar. Gündeliğin uğultusunda yitip giden varlığı, ona varoluşunun vakumunu ifşa ettiğinde, varlığın anlam ve amacını sorgulamak, orijininde varlığın yeniden sorgulama alanına girer. Soru, orijininde varlıktan gelir. Elbette tamlığındaki orijininde varlık, bu sorgulamaların peşinde olmayacaktır. Kastrasyonlar, varoluşun anlamına ilişkin felsefi sorgulamaların köklerini saldığı topraktır ama yine de bu sorgulamalardan kalıcı bir yanıta erişilemeyecektir.

Cumhuriyet gazetesinin 8 Nisan 2010 Perşembe günkü kitap ekinden bir alıntıyı buraya taşıyacağım. Araştırmacı yazar Kamuran Gödelek'in "Kierkegaard" adlı kitabı ile ilgili olarak Mersin Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden Taşkıner Ketenci'nin kısa inceleme yazısından alıntılar aşağıdadır:

Kamuran Gödelek'ten bir alıntı: "Kierkegaard küçük bir çocukken, babasının derin bir suçluluk ve günahla yoğrulmuş katı ve kasvetli dindarlığının çok fazla etkisinde kalmıştır. Sonradan genç bir adam olarak, bu etkiden mümkün olduğunca kaçmış ve bir süre için kurtulduğunu bile düşünmüştür. Bu dönemde bütün zamanını, dünyayı mümkün olduğunca keşfetmeye ve mutlu olmaya adamıştır. 1836'da ahlaksal bir dönüşüme uğramış ve bir süre için yaşamını son derece katı ve evrensel ahlaki ilkelere göre sürdürmüştür. Sonra, 1839'da Hıristiyanlığa dönmüştür."

Babasının ahlaki anlayışı, ister istemez Kierkegaard'a, bağlı olduğu dini dünya görüşünün asla kurtulamayacağı kastrasyonlarını dayatacaktır. Dini baskılarla yapılanmış kastrasyonlardan kurtulmak, ne yazık ki kolay değildir ve bunlar çoğu kez geri dönerek (bir tür yineleme zorlanımı olarak) öznenin hayatına yeniden hâkim olurlar. Kierkegaard'ın başlardaki özgür duruşu, aslında kastrasyonlardan

gerçek kurtuluşu mümkün kılamadığı için kalıcı olamamış, kastrasyonların geri dönüşü nedeniyle yeniden en baştaki dini dünya görüşünde karar kılmıştır. Kierkegaard'ın dini dünya görüşüne geri dönüşü, kendisine ilişkin temel bir gerçeği keşfedişinin sonucu olan özgür bir seçim midir? Bu ihtimal çok tartışma götürür, babasının gösterdiği yoldan gittiği ise kesindir.

Şimdi de Taşkıner Ketenci'nin Kierkegaard'la ilgili saptamalarını aktaralım: "Kierkegaard, "tanımlanamaz" gördüğü varoluşun üç biçimini dile getirir: Estetik, ahlaksal ve dinsel. Estetik yaşam, sanat yaşamı değil, duyusal-haz yaşamıdır: Estetik sanata değil, eski Yunancadaki "Aisthesis"e, (algıya) göndermede bulunur. Tıpkı Kant'ın "Saf Aklın Eleştirisi"nde "Transandantal Estetik" bölümünde yaptığı gibi. Estetik yaşam, bir Don Juan yaşamı; haz (özellikle cinsel haz) peşinde koşan, umutsuz bir yaşamdır. Bu yaşam umutsuzdur, çünkü "bireyin içinde duyumsal bir yaşamla doldurulamayacak, ezeli ve ebedi bir şey vardır. Kişi bu boşluğu doldurmak için kendini, evrensel olduğunu düşündüğü ahlaksal yargılara bağlar. Ne var ki bu yaşam tarzına "sıçramak" da sorunu çözmez. Çözüm, dinsel yaşama sıçramayı gerçekleştirmekle olanaklıdır."

Yukarıdaki paragrafı değerlendirirken, önce Don Juan örneğinden yola çıkabiliriz. Kierkegaard, Don Juan yaşamının umutsuz bir yaşam olduğunu söylerken elbette haklıdır. Ama Don Juan'ın yaşamı, ne yazık ki bizim anladığımız bir haz yaşamı değildir. Daha doğrusu hazda tıkanmışlığın, hazzı üretememenin kısır döngüsüne tutsak olmuş bir insanın yaşamıdır, bu nedenle Kierkgaard'ın yukarıdaki paragrafta geçen şu sözünü yerden göğe kadar haklı kılar: "Bu yaşam umutsuzdur, çünkü "bireyin içinde duyumsal bir yaşamla doldurulamayacak, ezeli ve ebedi bir şey vardır." Evet, kastrasyonlarla bütünsel cinsel hazlarının ve tatminlerinin tadı tuzu kaçırılarak ruhsal bütünlüğünden eksiltilmiş özne, ruhsal dünyasını, içi bir türlü doldurulamaz bir boşluk olarak deneyimleyecektir ve tabii aslında bu boşluğu, kaybedilen şeyin kendisinden başka hiçbir şey, yani kaybedilmiş olanın onarımından başka hiçbir şey dolduramayacaktır. Evrensel olduğu düşünülen ahlak yasaları, özneden eksiltilmiş potansiyelin açtığı bu boşluğu dolduramayacağı gibi, Kierkgaard'ın iddia ettiği şekilde dinsel yaşama sıçramak da sonuç vermeyecektir. Onarım ancak, eksiltilmiş potansiyelin iadesi ile olanaklıdır, öbür onarım çabalarının hepsi, ikame çözümler olarak asla sonuç vermeyecektir.

Tekrar Don Juan'a ya da Don Juan benzeri erkelere dönersek: Bu tip erkekler, aşkta ve sevgide bağlanma kapasitesine sahip değildirler. Açıkçası sevme yeteneğinden yoksundurlar. Sadece, tuzaklarına düşürdükleri kadınların sayısı ile övünürler. Sadece skor peşinde koşarlar. Kadına saygı da duymazlar. Bunların gözünde kadın, sadece bir masturbasyon nesnesidir. Ama kadına bu tarzda yaklaşan erkeklerin, orgazmı, NN'nin ortalama haz seviyesinde bile yaşamaları zaten mümkün değildir. Aşkta ve sevgide bağlanma kapasitelerinin olmayışı, cinsel eksende, libidinal füzyondan beslenemediklerinin açık kanıtıdır. NN erkekler, her ne kadar eksiksiz orgazm hazlarını yaşamada yetersiz olsalar bile, bir kadına aşık olduklarında, en azından uzun süreli olmak üzere, aşk duyguları libidinal füzyondan beslenir. Don Juan ve benzerlerinde ise bu kapasite hiç yoktur. Bu nedenle karşı cinsle ilişkileri, tatminin yaşanması bakımından son derece problemlidir. Yani karşı cinsle ilişkilerinde, mutluluk yaşama şansları yoktur. Daha doğrusu iç boşluklarını, karşı cinsle kurdukları ama ruhsal içerik bakımından boş ilişkilerle umutsuzca kapamaya çalışırlar. Kısacası, adı Don Juan da olsa karşımızda çaresiz bir insan vardır. Bu perspektife yerleşerek tekrar Don Juan'a bakalım: Don Juan'ın cinsel yaşamında, belirttiğimiz nedenlerden dolayı eksiksiz orgazm hazzının üretilebilmesi bir türlü mümkün olmamaktadır. Yine aynı nedenlerle Don Juan, normal nevrotik ortalama bir insanın cinsel haz yaşama kapasitesine bile asla sahip değildi. Bundan dolayı hazdaki eksiksiz tatminini, umutsuz bir arayışla hep bir sonraki partnerden bekliyordu. Tek başına bu bulgu bile, eksiksiz hazzı yaşama kapasitesizliğinin şaşmaz bir kanıtıdır. Kendisinin hazdaki tıkanıklığından dolayı hiçbir partneriyle amacına erişemeyince, bir sonraki partnere umut bağlıyordu. Tabii durmaksızın da partner değiştiriyordu, içinde bulunduğu ruhsal açmaz nedeniyle buna mecburdu. Mâruz kaldığı sorunun bir yanını böylece açıklamış olalım. Sorunun öbür yanı şudur: Eksiksiz hazzı yaşama yetersizliği nedeniyle, aldanma pahasına da olsa, cinsel yönden güçlü biri olduğu yönünde kendini kendine karşı kanıtlamak zorundaydı. Tıpkı cinselliğin sahnesine yüksek performans rolü ile çıkıp cinsel yetersizliklerini, tıkanıklıklarını maskelemeye çalışan pek çok erkeğin yaptığı gibi. Ayrıca Don Juan'ın cinsel yakınlık kurduğu kadınları aşağıladığı da söylenir. Bunun şöyle bir nedeni olabilir: Cinsel ilişkiden umduğu hazzı elde edememesinin sorumlusu olarak kendisini değil, partnerlerini görmesi. Mademki bu

kadınlar kendisine umduğu hazzı veremiyorlar, o zaman onları niye yüceltsin ki! Yani kadınlara ilgisinde, libidinal füzyondan gelen bir parça idealizasyon aktarımı bile yoktu. Bu durum, hazda tıkanmış eril öznenin kaçamayacağı bir sonuçtur. Hazda kastre edilmişliğin miktarına bağlı olarak üreyen gizil agresyon, herhalde Don Juan'ın kadınlara yönelik aşağılayıcı tutumunu açıklar. Kısacası, Don Juan'ın çapkınlığı, gösterilmeye çalışılanın tam tersini kanıtlar. Burada eksiksiz hazda sürekli tatminsizliğin yol açtığı kışkırtılmış libido söz konusudur. Kışkırtılmış libidoyu, libido gücü anlamında değil, bir sonuca erememek üzere sürekli tetiklenen bir libido anlamında düşünmemiz gerekiyor. Kışkırtılmış libido, eksiksiz tatminde bir tıkanıklığın sonucu olarak, her zaman libidinal iktidarsızlığın göstergesidir ve ne yazık ki onun baskısına mâruz kalan özneye, eksiksiz tatminin sağladığı ruhsal dinginlik bir türlü nasip olmaz. Daha önceki bölümlerde açıklandığı için ayrıntıya girmeden şunlar söylenebilir: OGP, tek eşli cinsel bir programı gündeme getirmesi nedeniyle, Don Juan cinselliğini dışta bırakır. Çünkü yapılanması duygusal zeminde uzun süreli bir ruhsal yatırımı ve ilişkilerde içtenliği zorunlu kılar; geçici, günü birlik ilişkileri dışta bırakır. Bu nedenle Don Juan örneği işin en başında ilgisiz bir örnekti.

Don Juan tarzı cinsel yaşamın neden iflasa mahkûm olduğunu ek bir düşünceyle genişletelim: Eksiksiz hazzın üretilememesi, ruhsallığa daima rezillik hissi olarak tercüme edilir. Şundan dolayı: Orijininde varlığın onaylamadığı bir partnerle cinsel ilişki, öznenin kendi özüyle ilişkisine bir ihanet olduğu için, yaşanacak duygular, değersizlik ve aşağılanmışlık duygularıdır. İnsan ruhsallığı, kendi bütünlüğünü koruma onuruyla yapılandırılmıştır. Şöyle de söyleyebiliriz: Libidinal füzyon, anneden alınan sevgi üzerinden yapılanır. Sahih sevginin yuvası olarak libidinal füzyon, sahte sevgi gösterilerinin hizmetinde kullanılamaz. Bu nedenle libidinal füzyon odağı, sevginin onurudur. Bu temel gerçek çerçevesindeki ruhsal bütünlüğü korumaya, dengede tutmaya yönelik motivasyona onur duygusu diyebiliriz. İşte bu gerçeğin farkına varamayarak, içtenliğinden uzaklaşan özne, bu varoluş suçunun bedelini elbette rezillik hisleri ile ödeyecektir. Özne kendi özünü, yani libidinal füzyonda anneden alınmış sahih aşk ve sevginin tortulaşmasıyla yapılanmış olan özünü tanımasa da, her zaman onun denetimi altındadır. Dıştan gelen etkilerle kendini aldatsa bile, yapılanmış özünü aldatamayacaktır. Özüne her ihanetinin bedelini, tekrar ifade edelim, rezillik hisleri yaşayarak ödeyecektir. Çünkü kendine karşı sahtekârlık yüzünden, bir başka anlamda ise libidinal füzyon realitesine ihanet ettiği için, bu realitenin özü ile uyumsuzluk hisleri yaşayacaktır. İşte Don Juan'ın kaderi buydu. Bu yüzden Don Juan örneği, işin en başında, hazların, insan onuruyla uyumlu yaşanması bakımından ilgisiz bir örnekti. Oysa sahih sevgide ve eksiksiz cinsel tatminlerde, rezillik hisleri iptal edilir; öznenin hisleri, öz-idealizasyon yatırımları ve hem partnerine hem kendisine yaptığı süblimasyon yatırımları yönünde yükselir.

Daha önce yukarıya alınmış aynı söze bir kere daha bakalım. Kierkegaard, "Bireyin içinde duyumsal bir yaşamla doldurulamayacak, ezeli ve ebedi bir şey vardır." derken de son derece haklıdır ama tespit ettiği sorunun çözümü için önerdiği yol, yani dinsel bir yaşama sıçramak; daha doğrusu tutucu dini yaşama sıçramak diyelim, çok tartışma götürür. Manastırlarda asırlardan beri denenen bir uygulama olarak başarılı sonuçlar vermemiştir, bireyüstü cinsel üreme programının zorlayıcı gücünün reddi üzerine yapılandırılmaya çalışılması nedeniyle. Daha yukarıdaki paragraflarda, kastrasyonların toplam etkisi sonucunda öznenin, libidinal, vital seviyede büyük düşüşler yaşadığında, bu sonucu, varlığın, varoluşun anlamsızlığı olarak, içi doldurulamaz bir boşluk olarak yaşantılaştıracağı belirtilmişti. Tutucu dinsel bir yaşama sıçramak ne yazık ki ruhsallıkta oluşmuş bu boşluğu dolduramayacağı için kişiyi aydınlığa eriştirmez. Çünkü örselenmişliğinden dolayı arı duru bütünlüğün yitirilmiş olduğu bir ruhsallıkla, dinsel yaşama sıçramak mümkün değildir. Oysa özne, onarılmış kastrasyonlardan sonra ileriye adım atabilmiş olsaydı, yitirilmiş olanların geri kazanıldığı bu süreci, varoluşunun kendini doğrulayan anlamı olarak yaşardı. Çünkü kastrasyonların aşılması OGP'yi güvence altına alırken, bizzat OGP tarafından da kastrasyonların aşılması güvence altına alınmış olur. Yani ruhsal bütünlük güvenceye alınırken, kendine yabancılaşma aşılır. Hem şu da var, Kierkegaard sonradan başladığı noktaya, kısacası dinsel yaşama, kastrasyonların cirit attığı dinsel yaşama dönüyor. Oysa OGP ile açılan ruhsal gelişme yolu kapanmaz, yeniden kastrasyon tuzaklarına düşme sonucunu getirmez. OGP'nin yolu, ruhsallığın gelişip serpilmesi anlamında ileriye doğrudur, ayrıca dinsel yaşam adı altında aranılan mistik süreçleri yapısında içerir. OGP'nin yolu estetik, ahlaki ve dinsel amaçları

mümkün kılar. Bu özet ifadeyi şöyle genişletelim: Ahlakilikle şu kastediliyor: İnsani özle uyumlu kendi ahlaki inşasını spontan olarak mümkün kılması anlamında ahlaki, yani W. Reich'ın ifadesiyle "öz düzenlemeyi" mümkün kılması anlamında ahlaki… Dinselliği ise mistik yaşantı süreçlerinin anlamzenginliği olarak anlıyoruz. Kısacası yolu bu kadar uzatmaya gerek yoktur.

Daha yukarıda Kierkegaard'ın, varoluşun tanımlanamazlığına ilişkin görüşünden söz edilmişti. İlk olarak, öznenin kendisi için, varoluşunun kapalı, bu nedenle tanımlanması mümkün olmayan ruhsal alanları ve olanakları akla geliyor. Ya da kendi varoluş zemininden koparılarak kendisine yabancılaştırıldığı için, sahih varoluşunun bir meçhulde kayboluşu aklımıza gelebilir. Kierkegaard'ın yaptığı tanımlamayı bu ikinci tanım çerçevesinden ele almak daha uygun olacaktır. Buna göre "Varoluşun tanımlanamazlığından" ne anlamak gerekir? Bilinçdışı tuzaklarda kıstırılmış kastre özne, varoluşunu, anlamda eksiklik olarak deneyimlediğinde, yaşadıklarının kökenlerini netleştiremez, keşfedemez. O zaman varoluşunu, tanımlanamaz ve ruhsal kökleri kendisine meçhul bir süreç olarak algılar. Problemin özünde şu ruhsal etken herhalde söz konusu olacaktır: Libidinal yatırımların eksikliğinde bir vakum olarak hissedilen varlık dünyası ve kendini bir vakumda hisseden özne, kısacası toplam varoluş, özne nezdinde içselleştirilmiş ve netlik kazanmış bir varoluş anlamı olarak tanımlanamaz. Oysa libidinal yüklülüğün içinden yapılacak olan varoluş tanımlaması, elbette genel çizgileri itibariyle özneldir, ama en azından özneyi, kendi varoluşunun tanımlanabilirliği konusunda ikna eder. Bir kere daha tekrarlayalım; o zaman özne şöyle söyleyecektir: "Bedenim ve ruhum libidoyla yüklü, bu nedenle varlığım ve varlığın hiçbir saniyesi boş ve anlamsız geçmiyor." Öyledir, libido yüklülüğü umudun ve varoluşun merkezine güvenle yerleşmenin sağlam zeminidir.

2.Kastre edici baba ya da anne, özne tarafından bazen gerçekteki tehditkâr potansiyelinden çok daha yoğun algılanır. Algıdaki bu aşırılık, bir yanıyla kültürün söylemindeki açık tehditten gelir ama öte yandan problem, ensest suçluluğun bireyin kendisi tarafından yorumlanış tarzı nedeniyle abartılır. Hele kastre eden ya da Meduza anne, ensest talebi korkuya, ağır cezalara dönüştürme imasını güçlü biçimde ileten annedir, ama görünürdeki eylemlerinde böyle olması gerekmiyor. Ya da kültürün ensest yasağının, anne üzerinden abartılı algılanışı söz konusu olabilir. Ensest suçluluğunu, anne-babanın görünür söylemindeki dozundan çok daha fazla hisseden özne, aslında onların bilinçdışındaki (ayna nöronları kayıtları belki) ensest yasağı söyleminin ağır tehditkâr imasını, kendi bilinçdışına aktarmıştır. Şimdi öznenin bilinçdışında konuşan, anne babanın görünür söylemi değil, onların bilinçdışından öznenin bilinçdışına transfer edilen toplumsal söylemdeki ensest yasağının kastre edici gücüdür.

3.Karşıt cinsten bir kişinin bile, cinsel nesne olarak dehşetengiz bir şekilde yasaklanması, geri kalanların tümü ile yaşanacak cinsel ilişkide, OGP'yi bastıran yasak olarak işlemeye başlar. Çünkü bir bilgisayarın kopyalama tekniği ile çalışan bilinçdışı, bu yasağı karşı cinsin bütün üyelerine kopyalar. Ya da karşı cinsle yaşanacak bir cinsel yakınlaşmada, yasak cinsel nesneye ilişkin en küçük bilinçdışı bir ima, cinsel ilişkiyi anında çökertmeye yeter. Küçük erkek çocuk, üretilmiş bir korku olarak kastrasyon dehşeti ve ensest suçluluğu duygularına tutsak kılındığında, bunların ağırlığı altında ezildiğinde, bilinçdışı artık "anne"yi ayrı, diğer kadınlar'ı ayrı kodlamaz, hepsini aynı cins varlık kategorisinde kopyalar. Yani "anne" bütün kadınlardır ya da bütün kadınlar "anne"dir. Bu nedenle "anne"yi hedef alan üretilmiş aşırı ensest suçluluğu iması, öznenin bilinçdışında bütün kadınları kapsayacak şekilde kodlanır, aynı ensest yasağını onlarla kurulacak cinsel yakınlaşmalara da kopyalar ve bu ilişkileri de çökertir. Erkek ruhsal iktidarsızlığının (OKCE) temelini, bilinçdışının bu yapılanma yatkınlığında da aramak gerekir. Bütün kadınlar bilinçdışında anneyi temsil edince, OKCE elbette kaçınılmaz bir sonuçtur. Üretilmiş ensest suçluluğa tutsak eril özne, bu kaderleştirilmiş durumu öyle kolay kolay aşamaz, çünkü anneye bilinçdışı (ketum hafıza) bağımlılıktan kurtulamamıştır. Onun karşısındaki çatışmalı duygularını, ister istemez güncel partnerine de taşır.

Problemin aşılabilmesi için ilk adım olarak, fantezideki ensestüel kazaları tolere edebilmek gerekir. Çünkü ensest suçluluğuna ilişkin korkuların aşılması, OGP'ye erişebilmek için zorunludur. Kandaşımız olanlar ile ilgili ensest suçluluğu duyguları ve çatışmaları, çocukluk yıllarının bir kalıntısıdır, ancak o dönemin analizi ile belki çözüme erişebilir. Bu nedenle, çocukluğun bu saçma çatışmaları ile gereksiz

yere oyalanarak, ruhsal yaşımızı erişkinliğe taşımakta gecikmenin bir anlamı yok. Bu korkuların anlamsızlığını kavramak ve aslında bilinçdışı bir talep ya da umutla ensest odağa bağlanmaktan vazgeçmek için, pek kurtarıcı olmasa bile, şu basit gerçekleri bilmekte yarar var: Eğer böyle imkânsız bir umut (ensest talep) bilinçdışında yapılanmışsa, ki çoğu kez yapılanmıştır, bu olanaksız arzunun en azından bilinç düzleminde niçin hayata aktarılamayacağını açıklayalım: Güncel kandaş ile cinsel bir eylem, OGP üzerinde çözücü, serbestleştirici bir etki yaratmaz, sorunu daha çözümsüz kılar. Şundan dolayı: Güncel arzu nesnesi, arzunun özgün nesnesine denk gelmez bir türlü. Özgün nesnenin yasakla damgalanmış olması, aynı yasağın güncel arzu nesnesi üzerinde sürüp gitmesi nedeniyle, onu ikame nesne konumuna indirger. Bu demektir ki özgün nesnenin üzerinden, üretilmiş yasak damga saçmalığı kaldırılıp iptal edilebilirse ya da geçmişte bu tür ensest kaygılar üretilmemiş olsaydı, güncel nesnenin özgün nesne olmasının önündeki engel kalkmış olurdu… Ama kendisi de yasakla damgalandığı için arzunun özgün nesnesi, yani en yakın kandaş, özne nezdinde artık eksiksiz tatmini sağlaması imkânsız güncel bir ikame nesnedir. Onun üzerine konulan yasak, halen devam etmekte olduğu, fiili ensest ilişkilerde de devam edeceği ve bu nedenle asla iptal edilemeyeceği için, fiili ensest ilişkilerin niçin OGP'nin serbestleşmesi ile sonuçlanamayacağını anlamış oluruz.

Şu düşüncelerimizi de ekleyerek devam edelim: Çünkü güncel kandaş, artık çocukluğumuzdaki cinsel nesne değildir ve biz de artık çocukluktaki biz değiliz. Yani problemin çözümü, geçmişin başarılı analizine bağlıdır. Beri yandan güncel kandaş, buraya kadar saydığımız nedenlere bağlı olarak, hazda eksiksiz tatmine erişme bakımından, öznenin, karşılarında yine başarısız kalacağı diğer cinsel nesnelerden biridir. Yani ensest ilişki, eksiksiz tatmine erişme anlamında bir sonuç vermeyecektir. Ayrıca resmi olarak bilinen ensest ilişkilere oranla bilinmeyen ve kayıtlara geçmemiş ensest ilişkilerin sayısının çok fazla olduğu, araştırmacıların beyanlarından izlenebilir. Ama bu ensest ilişkilerin hiçbir örneğinde, OGP hayata geçememiştir. Çünkü bu insanların hepsi ensest ilişkileri, ketlenmiş cinsel odaklarının baskıları altında gerçekleştirdikleri için, şaşırtıcı bir sonuçla karşı karşıya değiliz. Oysa OGP, saplantılı Ödipal süreçleri geride bırakmayı, Ödipal nesnelerden bağımsızlaşmayı doğal bir süreç olarak mümkün kıldığı içindir ki, ensest ilişkileri bir yandan geçersizleştirir, öte yandan gerçeklikteki ensest ilişkilerin belki sıfırlanmasının değil ama sıfıra yaklaşmasının güvencesidir. Öznenin bilinçdışı ensest arzuyu, yani fiili ensest ilişkide hayata geçmesi olanaksız eksiksiz haz tatminini gerçekleştirmeye yönelik olası beklentilerinin, niçin hayata aktarılamayacağına ilişkin yukarıdaki açıklamalar herhalde yeterlidir. Ayrıca küçük çocuk-ebeveyn arasında yapılanan sağlıklı sevginin (ebeveynin sağlıklı sevgisinin), ensest olasılığının karşısındaki doğal bariyer olduğunu bir kere daha hatırlatalım. Problemin çözümü son derece ciddi bir analiz işidir ve akşamdan sabaha hallolacak gibi değildir, anılar dünyamızdaki (ketum hafızadaki) bir hesaplaşma ve yüzleşme sürecinin başarılı analizine bağlıdır. Bu açıklamanın izinden giderek şu makul sonuca varırız: Kandaşlarımıza karşı ensestüel fantezi kazalarını ciddiye almamak, oldukça rahatlatıcı sonuçlar yaratabilir. Tekrar hatırlatalım, normal nevrotik düzlemde, bastırılmış ama aşılamamış ensest talepler ve bunlara ilişkin suçluluk duyguları, tedirginlikler, pusuda bekledikleri, bilinçdışında bir talep olarak her zaman aktif oldukları, aslında geçmişte aktifleştirildikleri için, hazda eksiksiz tatminin süreğen engelleyici odağıdır. Bu yüzden, ensestüel fantezi kazaları karşısında, öznenin kendisine karşı hoşgörü geliştirmesi en önemli ilk adımdır.

Burada Freud'tan yapılacak bir alıntı yararlı olacaktır:

"Hem nahoş hem de paradoksik gibi gelse de aşkta gerçekten özgür ve mutlu olmak isteyen kişinin, kadınlara olan saygısını aşması ve annesiyle veya kız kardeşiyle ensest fikriyle barışık olması gerektiğini söylemeliyiz."(Freud 2000: 244)

Freud'un ifadesinde "kadınlara yönelik saygının aşılması" ile neyin kastedildiği net olmamakla birlikte herhalde, büyük ihtimalle anne üzerine konulmuş ensest yasağının bir yansıması olarak, erkeğin kadına (partnerine) yüklediği dokunulmazlık niteliği olsa gerek. Yani, kendilerine erotik amaçla yaklaşılması yasak kılınmış kandaş figürlerin kopyaları olarak, öteki kadınlara yüklenilen dokunulmazlık niteliği. Aşkta başarılı olmak için Freud'un ileri sürdüğü "erkeklerin, annesiyle veya kız kardeşiyle ensest fikriyle barışık olması gerektiği" (daha doğrusu böyle bir tedirginliği geride bırakmış olmaları anlamında) görüşü son derece yerindedir. Yani sonuç olarak, eril öznenin fantezi ya da düşünce düzeyinde ensest olasılığını (fantezi kazalarını) bir felaket olarak algılamaması, bu konuda

kendisine karşı tolerans geliştirmesi, kendisini bir insanlık suçlusu olarak görmemesi gerekir. Ancak Freud'un sözünü ettiği aşk ve cinsellik, öyle anlaşılıyor ki normal nevrotik düzlemde seyreden bir aşk ve cinselliktir. Çünkü Freud ensest fikriyle barışık olmanın özneyi taşıyacağı eksiksiz tam orgazm hazzına hiçbir göndermede bulunmuyor. Freud'un hiçbir metninde, insan cinselliğini bu eksiksiz haz tatmini boyutuna taşımak gibi bir önerisi de yoktur. Hatta böyle bir olasılığın, uygarlığın gelişmesi için son derece sakıncalı olduğunu çok açık biçimde dile getirir ve tabii bastırılmış cinselliğin, insan gaddarlığının, acımasız savaşların, hırsların, tamahların, uygarlığa yönelik yıkımların temelindeki ana bileşenlerden biri olduğunu unutmuş görünür. Ayrıca aşkta özgür ve mutlu olmak isteyen erkeğe önerdiği yol ile uygarlığın gelişmesinin bastırılan cinselliğe bağlı olduğuna ilişkin görüşü, birbiriyle asla örtüşmez. Freud'da bu türden paradokslara çok sık rastlanır.

Bastırılan cinsel enerjinin, süblimasyona, aslında nevrotik süblimasyona uğratılarak uygarlığın gelişmesine katkıda bulunduğuna ilişkin, ama katılmadığımız Freudyen tez konusunda şunu belirtelim: Cinsel bastırmaların uygulandığı kültürler, agresif özneler üretir. Bu yüzden nevrotik süblimasyon, olsa olsa bu öznelerdeki yapılandırılmış agresyonu denetlemek için gereklidir. Bu önlemin tarihin hiçbir döneminde işe yaramadığını da belirtelim. OGP düzlemine geçildiğinde ise, cinsel bastırma söz konusu olmadığı için, süblimasyon (orijininde süblimasyon) tüm nevrotik agresyonları yatıştıran doğal bir süreç olarak öznenin hayatına yerleşir.

4."Cinsel hazlarımdan, genelde cinsel hazlarıma imalar içeren bütün hazlarımdan, açıkçası tüm dünya nimetlerinden vazgeçersem, belki penisimi kurtarabilirim. Gerçi haz boyutunda onu öldürmüş olabilirim, ama yine de onu hem biyolojik anlamda hem de bir gün bana vermesi olası haz boyutu bakımından kurtarmış olurum." Paradoksal görünse de özne, vazgeçtiği eksiksiz orgazm hazzını bir gün geri alabileceği umudu içindedir; aslında bilinçdışı proje olarak bundan asla vazgeçmez. Ya da onu en azından nevrotik süblimasyonun ikame tatmin süreçlerinde geri almaya çalışacaktır. Çileci dünya görüşünün arkasında işleyen ilkel, çocuksu, paradoksal zihinsel süreç, yukarıda tırnak içine aldığımız ifadede dile gelmektedir. Ne yazık ki bu ilkel çocuksu mantık, henüz çocuksu düşünce süreçleri ile düşünen bir varlık olduğu yaşta öznenin kastrasyonun tuzaklarına düşmesini de kolaylaştırmaktadır. Şurası kesindir ki, gelişimini sağlıklı tamamlamış bir öznenin, daha sonra kastrasyonun saçmalıklarından etkilenmesi elbette söz konusu değildir. Bu nedenle kastrasyona ilişkin bütün diktelerin, ilkel düşünce süreçleri ile işleyen çocuk zihni üzerinden yapılandırılması çok kolaydır. Ödipal dönemde uygulanan kastrasyonlar, geleceğin yetişkini için çok erkenden kurulmuş, onun ruhsal geleceğini şimdiden gasp eden bir tuzaktır.

Çileci ergen, kastrasyon tehditleri ile sadece genital alanının doyumlu hazlarından vazgeçmiş olmuyor, varoluşun bu kökle bağlantılı kıvanç, haz ve anlam derinliklerinden de vazgeçmiş oluyor. Çünkü ruhsallığın kastre edilen bir boyutu, yansıma bir etkiyle öbür eksenlerine de zarar verir. Bu aşamaya gelindiğinde, ergenin, artık "Hayatın anlamı nedir?" sorusu (bu soruyu o kadar sık sorarlar ki!) o kadar boştur ki, ona doyurucu bir yanıtın verilmesi asla mümkün değildir. Ergen belki de ancak ömrünün sonlarına geldiğinde bu sorunun yanıtlanamayacağını düşünmeye başlayacaktır. Çünkü merkezde kaybedilmiş olanı, tüm gayreti ile aramasına rağmen ele geçirememiştir.

Buna bağlı olarak, "elimizde olan en önemli şeyi yitirirsek, onu yeniden ve eskisi gibi inşa edemeyiz" korkusu, kastrasyon tahribatının uzantılarından biridir ve bizi her alanda yeniden inşanın gerekli girişiminden alıkoyar. Çünkü insanoğlu ilkel çocuksu mantığının bilinçdışı düzleminde şöyle düşünür: "Eğer genital organımı, yani onun orgazmik haz kapasitesini -çünkü OGP, bilinçdışındaki korkuların düzleminde artık asla kazanılamayacak olan imkân sanılmaktadır -bir kere kaybetmişsem, bir daha yerine koyamam." Hayatımızda yitirdiğimiz önemli şeylerin ardından, yeniden inşanın olanaksız olduğu çaresizliğini ve yorgunluğunu yaşamamızın sebebi bir yanıyla budur. Tabii Ödipal tuzaklara düşmüş, düşürülmüş olmanın bir sonucu olarak, NN öznenin yitirilmiş ilk sevgili veya çok uzaklardaki sevgili fantezisine ya da arzusunun kayıp nesnesine yönelik özlemi de, buna benzer hayal kırıklığının bir başka sonucudur. Kastrasyonların toplam baskısı, biz fark etsek de etmesek de sahih bir amaç peşinde koşma kararlılığımızı kastre eder, bizi nevrotik amaçların yoluna yönlendirir. Varlığımızın temelindeki asli anlam kayıplarını telafi etmek üzere, farkında olmadan nevrotik hırslarla peşinden koşulan amaçların, özgür seçimlerle bir ilgisinin olmadığını bilmemiz gerekir.

7.KASTRASYON – KÜLTÜR

1.Denilir ki, çocuğu anne ile simbiyotik bağdan koparark topluma açan, baba ya da kültürdeki baba fonksiyonu, yani onların çocuğu anneden koparan müdahalesidir (Lacan). Bu anlayışa göre küçük çocuk sadece, üzerinde iktidar uygulanan pasif bir varlıktır; sanki onda zamanı geldikçe bir bir açılacak olan bir gelişim programı yokmuş gibi düşünülmektedir ve bu mantığa göre, çocuğun her ruhsal gelişim aşaması, kültürün müdahalesi ile gerçekleşir. Ancak gerçekler, eğitim amaçlı kastrasyonların dışına çıkılıp bir terör uygulamasına dönüştürülen zorlayıcı müdahalelerin, küçük çocuktaki verili gelişim programını bozduğunu, hastalık ürettiğini kanıtlamaktadır. Müdahalelerin acımasızlığı hep kültürden gelir ve baba, bunu aile içinde uygulayan temsilci bir görevlidir. Bu nedenle çocuğu anneden kastre eden, koparan, onu kültürün konuşan öznesine dönüştüren elbette baba değil, kültürün kendisidir; ancak anne, kültürün, içinde yaşanılacak biricik yaşam ortamı olduğunu çocuğa aşılaması, göstermesi koşuluyla… Görünürdeki baba kendisine verilen aracılık görevini yürütür. Yeri gelmişken bu konuşan öznenin, nevrozlara duçar olması nedeniyle kendi iç hakikatini dile getirmede tam bir kekeme olduğunu ya da nevrozlarını dile getirdiğini belirtelim; artık ne kadar konuşan bir özne sayılabilecekse…

Kastrasyonu uygulamadaki tutumunun hoşgörü temelli ya da korku yüklü oluşuna bağlı olarak kültür, öznede olumlu ya da olumsuz sonuçlar yaratmakta, ama özne her durumda kültürün konuşan öznesine dönüşmekte, düşünen, düşünceler üreten insan haline gelmektedir. Buradan çıkacak sonuç şudur: Anadil üzerinden kastre edilerek kültüre yerleşmede, konuşan, düşünen özneye dönüşmede dehşetengiz bir Ödipal kastrasyon ya da Ödipal öncesi ağır kastrasyonlar şart değil.

İnsanın konuşan bir varlığa dönüşmesini kastrasyon gerçeğine bağlayan psikanalitik yaklaşıma örnek olarak, Judith Butler'ın "Cinsiyet Belası" adlı eserinden bir bölümü aşağıya alıyorum:

"Konuşma yalnızca tatminsizlik koşuluyla otaya çıkar; tatminsizlik de ensest yasasıyla tesis edilir; orijinal *jouissance* (haz), öznenin temelini atan birincil bastırmayla yitirilir. Onun yerine, benzer şekilde imleyene yasaklanan ve o geri kazanılamayacak hazzı, imlediği şeyle geri kazanmaya çalışan im ortaya çıkar. Yasakla temeli atılan öznenin konuşmasının tek sebebi, arzunun yerini değiştirmek, onu geri getirilemeyecek hazzın metonimik olarak yerini dolduran şeylere yönlendirmektir. Dil, tatmin edilmemiş arzunun kalıntısı ve alternatif başarısıdır, asla gerçekten tatmin etmeyen bir yüceltmenin muhtelif kültürel üretimidir. Dilin kaçınılmaz olarak imleyememesi ise, dilin olabilirliğini temellendiren ve göndergesel hamlelerini nafile kılan yasağın zorunlu sonucudur." (Butler 2008: 102)

İnsanın konuşan özneye dönüşmesinin kastrasyonlarla tesis edildiği konusunda, psikanalitik yaklaşım son derece nettir. Psikanalize göre bastırılan orijinal jouissance (haz), ardında, yitirilen hazzın geri kazanılmasının imkânsızlığı olarak kapatılmaz bir boşluk bıraktığında, insanda, metafordan metafora koşuşturan düşünce akışları ya da konuşma eylemi tesis edilir. Ama bu tez, insanın konuşan bir varlık oluşunu, bütün nedenleri ile birlikte kapsamaz. Bu tez kendi asli emosyonel kökleri ile bağlarını koparmış nevrotik öznenin, ekseninden kaymış ve nevrozları doğrultusunda çarpıtılmış düşünce akışlarının nedenlerini açıklar sadece. Bir formülasyon olarak şunu söyleyebiliriz: Özne hangi süreçlerden (çatışmalardan) geçerek özne haline gelmişse, bu süreçlerle (çatışmalarla) ilintili olan bir dil üzerinden konuşur. Özetle insanın konuşan bir varlık oluşu verili bir programdır, ama insani konuşmanın, insani varlığın derinliklerinden kaynaklanan sahih konuşmanın kaderi kastrasyonların dozuna bağlıdır. En ağır kastrasyonlara mâruz kalan şizofrenlerin konuşma dilini ya da düşünce süreçlerini izlemek, ileri sürdüğümüz görüşlere ayrı bir kanıt teşkil eder. Bu tespite bağlı olarak, kastrasyonlarla emosyonel olanakları felç edilmiş özneler, zihinlerindeki karmaşadan dolayı çoğu kez de suskundurlar. Bu nedenle, kastrasyonlardan olabildiğince azade özne, metaforlardan metaforlara koşuşturan zihinsel karmaşadan da o oranda azadedir. Elbette konuşan öznenin ruhsal zemininde, kastrasyonlarla tesis edilen yasaklar söz konusudur, buna herhangi bir itirazımız yok ama şunu tekrar belirtelim: Yukarıda kast edilen konuşma, nevrotik öznenin konuşmasıdır ve genel çerçevesi itibariyle normal nevrotik öznenin nevrotik çatışmalarının emrine tahsis edilmiştir. Kastrasyonların yapılandırdığı konuşma ya da iç konuşma metni, her zaman için yoğunlaşan nevrotik çatışmaları ifşa eder, yoksa orijininde varlığın ruhsal derinliklerinden gelen dingin ve spontan bir konuşmayı değil. Belki şiirde dile gelen düşüncelerin temelinde de, kastrasyonlarla tesis edilen konuşmanın varlığından

söz edilerek tezimize karşıt bir kanıt ileri sürülebilir, ama o zaman biz de şiirin ilhamının önemli bir kısmının, nevrotik odaklardan değil, zaman zaman özneye kapılarını aralayan orijininde varlığın ruhsal derinliklerinden geldiğini söyleyeceğiz. Ayrıca kaç kişi, tutsağı olduğu nevrotik dilin cenderesinden çıkıp da şiirin spontan diliyle bağlar kuruyor ki! Kaç kişi şiirin içinden konuşuyor ve şiirin içinde var oluyor ki!

Bu kısa örnekten sonra devam edelim: Şöyle bir kanı oluşabiliyor: Anne-bebek simbiyozu, öylesine yapış yapış bir ilişkidir ki ancak babanın sert müdahalesi, bir diğer adıyla ataerkil kültürün sert müdahalesi, çocuğu anneden kastre ederek onu kültürün düzlemine yerleştirir. Eğer bu sert müdahale olmazsa, simbiyoz çözülemezmiş gibi düşünülür. Bu görüşler yukarıda da belirtilmişti. Şu unutulmaktadır: Annenin ruh sağlığı yerinde ise simbiyoz, gelişme programı yönünde zaten çözülecektir. Çünkü bebeğin doğuştan getirdiği (aslında libidinal füzyonda yapılandırılan) verili gelişme, büyüme programı bu yöndedir. Daha Ödipal döneme gelmeden önce ilk önemli ve kaçınılmaz kastrasyon, yani taş devri bebeğinin canlı, bakir, yabanıl, orman kuytuları derinliğindeki, ışığın baş döndürücü büyüsündeki ışıltılı emosyonelliğinin kastrasyonu, bu dönemde çok kısmî olarak anadilin müdahalesi ile zaten gerçekleşiyor. Özne böylece, onu emosyonel bakirliğinde sınırlandıran, kastre eden anadiline yerleşirken kültürünün dünyasına, bu kültürün değerler dünyasına da yavaş yavaş yerleşiyor. Ama ileride, çok yıllar sonra dil dışı pozisyona yerleştiği durumlarda, diyelim ki libidinal füzyonun emosyonel lütuflarına mahzar olduğu durumlarda –eğer yerleşebilirse- öznenin, bu yoğun duyarlığı yeniden ele geçireceğini ara bir not olarak ilave edelim. O zaman özne, bu varoluş pozisyonu için ne dışarıdan bir destek arar ne de sözcüklere gereksinim duyar… Kaldığımız yerden devam eldim: Tabii ki anadilin kastre edici başlangıç süreci, Ödipal dönem ve onun kastrasyon süreçlerinden çok önce yaşanıyor. Küçük çocuk, Ödipal döneme şöyle veya böyle konuşan bir varlık ve yavaş yavaş bir kültürün öznesine de dönüşmüş olarak giriyor, yani kültürün öznesi olmak için zaten en temel kastrasyona, anadilin kastrasyonuna mâruz kalarak, kültüre aidiyet sürecine giriyor. Şu noktayı hep hatırda tutmalıyız: Anadilin kastre ediciliği –emosyonları vital köklerinden koparışı- ergenliğe kadar kısmî olarak gerçekleşirken, asıl darbe ergenlikle başlayan süreçle birlikte gelecektir… Kültüre giriş, anadilin kastre ediciliği ile başladığına göre, Ödipal kastrasyonların ağır baskısı olmadan, özne sanki kültürün öznesi olamazmış gibi bir tez inandırıcı değildir. Psikanalize göre özne sadece ilk kastrasyonlarla değil, ağırlıklı olarak Ödipal dönem kastrasyonlarının etkisiyle konuşan bir varlığa dönüşür. Ama soralım, bunca ağırlaştırılmış Ödipal kastrasyonların sonucunda nereye varılır? Aslında özne, önceki kastrasyonlara eklenmiş ayrı bir yük olarak Ödipal kastrasyonların yapılandırdığı ve dehşeti arttırılmış ensest yasağını, ensest suçluluğunu ve bunların bilinçdışı tutanakları olan ataerkil kültürün kaskatı süperegosunu içselleştirir ve bütün bunların toplam sonucu olarak, nevrotik öznenin nevrotik konuşması ve düşünce akışları, ruhsal sahnede egemenliği ele geçirir. Özetle bu kültürün konuşan öznesi kötü şeyler konuşur.

Ödipal döneme gelindiğinde özne elbette, ensest yasağının önemini kavramalıdır, ama ataerkil kültürlerin uygulamalarındaki zorbalığa gerek kalmadan. Ödipal dönem kastrasyonunu süperego yapılanmasının temeli olarak gören anlayış, ancak özneye acı çektiren, suçluluk duyguları yaşatan hasta ve acımasız bir süperego üretebilir. Ensest yasasının yasağına uyulsun, ama kastrasyonların dozunda zulme kaçılmadan. Ensest ilişkiye tabii ki girilmesin, ama ensestin dehşeti de içselleştirilmesin. Aksi durumda öznenin, seksüel yaşamı, OGP'yi engelleyen çok çeşitli ketlenmelere ve patolojilere mâruz kalır. Çünkü ataerkil ailede uygulanan kastrasyon dehşeti, eyleme geçmemiş (yani eylemsel ensestin gerçekleşmemiş olduğu anlamında), ama Freud'un tabiriyle, kişiyi bilinçdışı işleyiş üzerinden "felç" ederek (eksiksiz orgazmı bloke ederek) etkileyen bir ensest suçluluğu faciasıdır. Eğer kastrasyonlar bu denli zorlayıcı olmasa özne, nevrotik bir zihnin tutsaklığında kıstırılmayacaktır. Oysa ılımlı kastrasyonlar, nevrotik konuşmanın yerine, orijininde varlığın spontan konuşmasını geçirecektir. Kastrasyonlardan arındıkça, insan zihni daha arı duru, daha ışıltılı hale gelecektir ve özne, nevrotik bir iç konuşma metninin yükünü taşımaktan kurtulacaktır. Metafordan metafora koşuşturan düşünce akışları durulurken, altta yatan libidinal füzyonun emosyonel akışları, ruhsal sahnede spontan senfonik bir akış olarak belirecektir.

2.Toplumsal söylemin iktidarı, ataerkil kültürün değerlerini küçük çocuğa kabul ettiren güçtür… Onun yasakladığı ise ensest arzuların sadece eylemde gerçekleştirilmesidir, aslında böyle olmalıydı. Ama uygulamada böyle olmaz, küçük çocuk ensest eyleminde bulunmasa bile, bir düşünce suçlusu gibi kendini algılar. Çünkü bütün küçük çocuklar düşünceyi eylemde bulunmakla eşit görür, yani düşünmüşse yapmış demektir. Küçük çocuğun mâruz kaldığı bu açmaz, aslında OGP'yi engeller. Yani gerçekleştirilebilir, yaşanabilir olan potansiyeli. Öyleyse toplumsal söylemin iktidarının koyduğu yasak, içselleştirildiği dehşet yükü oranında OGP'den eksiltilmiş olana denk gelir. OGP'den eksiltilmiş olanın, haz boyutu olarak adı "kayıp haz"dır.

Ensest yasağının, aslında temelsiz abartılı korkularla nasıl yapılandırıldığına ilişkin örneklere burada yer vermek gerekir. Freud ve izleyicilerinin, gereğinden fazla abartılmış bu temelsiz korkuları pekiştirici etkileri olmuştur. Bu anlamda ileriye sürdükleri abartıya kaçan tezleri mutlak kılmak için, çok diretmişlerdir. Ortodoks Freudyen kuramcılar çoğu kez, kendi kuramlarına ters düşen apaçık gerçekleri görmezden gelebilmişlerdir. En tipik örnek de Malinowsky'nin Trobriand adası halkları üzerinde uzun yıllar sürdürdüğü antropolojik araştırmalarının sonuçlarının (Malinowsky 1992), Freud ve takipçilerince nasıl görmezden gelindiğidir. Özellikle Ernest Jones'un, Malinowsky'nin verilerini, Ödipal kompleksin bu kültürde de varlığını ille kanıtlamak için eğip bükmeye çalışması dikkat çekicidir. Yalnız şu var ki dünyanın sınırlı bir bölgesinde de olsa, doğal bir yaşamın sonuçları farklı bir şeyler söylüyorsa, bu yalın gerçek, çoğunlukta olan uygulamanın geçerliliğini değil, o azınlık kültür yapılanmasının haklılığını kanıtlar. Yani çoğunluktaki uygulama, pekâlâ tepeden tırnağa kadar yanlış olabilir.

Malinowsky, "Vahşilerin Cinsel Yaşamları" adlı eserinde, Trobriand yerlilerinin kültüründe anne-oğul arasında bir ensest vakasına rastlanılmadığını belirtiyor (Malinowsky 1992: 398). Çünkü anne-bebek ilişkisi, sağlıklı bir kültür ortamında anneden bebeğe yönelen sevgi, şefkat, ihtimam vb. duygular üzerinden yapılanır. Anneden bebeğe herhangi bir erotik talep gelemeyeceği ve bu kültürün insanları cinselliklerini bozulmamış üreme programının doğrultusunda yaşadıkları, yetişkin cinselliğini yaşamayı öne aldıkları için, küçük çocuklarda da anneye ensest içerikli bir yönelim ortaya çıkmamaktadır. Ayrıca bu kültürün, çocuksu cinsel meraklara hoşgörü ile yaklaşmaları nedeniyle, küçük çocukların cinsel ilgileri hem yaşıtlarına yöneliktir hem de zihinleri erken ve gereksiz travmatik cinsel kastrasyonlarla bulandırılmamaktadır (Malinowsky 1992: 63…67).

Ancak Malinowsky, Trobriand yerlilerinin cinsel yaşamlarından söz ederken, onların orgazmik haz düzeylerine ilişkin bir bilgi vermiyor. Ama bu yerlilerin, Batılıları, cinsel ilişkilerdeki ustalıkları ve hazzı üretmeleri bakımından çok yetersiz bulduklarından söz ediyor. Bu ifadelerden Trobriand yerlilerinin cinsel hazlarını, Batılılara oranla çok daha sağlıklı yaşadıkları anlaşılıyor.

Trobriandlılarda ensest yasağı, altı yaşından itibaren başlayarak erkek-kız kardeşlerin mekânlarının ayrılması ve erkek çocuğun dayısının köyüne gönderilmesi ile yürürlüğe konuluyor. Aynı zamanda erkek çocuk için, anne klanından biriyle cinsel yakınlaşmaya şiddetli yasaklar getiriliyor. Ataerkil kültürlere oranla, daha geç döneme ötelenmiş böyle bir ensest yasağı uygulamaları, bu halkların orgazmik haz kapasitelerinde bir tahribat yaratmış mıdır ve ne düzeyde? Çünkü bilinçdışına kodlanan ensest korkusu, eksiksiz orgazm hazzının tatmininde şu ya da bu biçimde bir tahribat yaratmadan yapılanamaz. Malinowsky bu konuda herhangi bir şey söylemiyor. Buna rağmen, bir tahribata uğramış olsalar dahi, ataerkil kültür insanlarının düzeyinde çok ağır tahribata uğramadıklarını düşünebiliriz. Belki şöyle bir varsayım ileri sürebiliriz: Herhalde orgazm hazlarını tam kapasite yaşayamıyorlardı, çünkü geç bir döneme -6 yaş- ötelenmiş olsa da kız kardeşi kapsayan şiddetli bir ensest yasağı imasına mâruz kalıyorlardı, ama ataerkil kültürlerin insanlarından çok daha yoğun cinsel hazlar yaşadıkları kesindir.

Yeni doğanın, anaç hayvan tarafından cinsel bir nesne olarak algılanmaması nedeniyle, ensest amaçlı bir seçimin konusu olmaması örneğine, Bonobo maymunlarında da rastlamak mümkün. Bonobo erkek yavruları, ömürleri boyunca anne klanında kalmalarına rağmen, anne ile aralarında ensest ilişki gerçekleşmiyor. Çünkü anaç hayvanın yavrusu ile kurduğu ilişki, sevgi, koruma temelli olduğu için, ilişkinin ilk yapılanma modeli, yavru hayvanda ensest yönelim olasılığını ortadan kaldırmaktadır. Bu konuya ilgi duyanlar "İçimizdeki Maymun " adlı kitaba bakabilirler. (De Waal 2008: 121,122).

2.Ataerkil kültürün en yıkıcı etkilerinden biri de her özneyi, birbiri karşısında sözel veya sözel dışı imalarla denetleyen bir kontrol ağının kastratörü durumuna getirmesidir. Bu despotizm, uygulamada kendisine ne yolla bir yer bulur? Gündelik dilin içerikleri, kastrasyon temalarına örtük ya da açık göndermelerle yüklüdür. Bu kültürlerde, üretilmiş ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşeti, özneler arası iletişimde anadilin imalar içeren mesajları ile sürekli pekiştirilir. O zaman her birey karşımıza, kültürün, ensest yasasının yasağının Ödipal ajanı olarak çıkabilir. Böylece işlerlik kazanmış olan görünmez yasa, bireylerin bilinçdışı alanları üzerinden yürüyen gizli bir kontrol merkezi olarak çalışır. Bu gizil baskı, OGP'nin hayata doğmasının önünde duran önemli bir engeldir. Sonuç olarak Ödipal ajanlar, ki herkes farkında olmadan bir Ödipal ajandır, sevgimizi, erotik arzularımızı öldürerek, onların hayata açacak çiçeklerini soldururlar. Hatta konuya uzakmış gibi görünse de şu bile söylenebilir: Kafa dengi olmayan her insan bir anlamda kastratördür.

Şirazesinden çıkmış bir süperego, herkesi birbiri karşısında birer potansiyel süperego ajanı gibi gösterip, toplumsal boyutta bir kontrol mekanizmasına dönüştüğünde, özne nezdinde ötekini, kontrol gücünü elinde tutan bir yetkili mevkiine yükseltir. Böylece her özne bir diğeri karşısında, toplumsal söylemin tüm yaptırım gücüne sahip bir otorite gücüyle donatılmış olur. Bu nedenle, kaskatı bir ataerkil toplumsal ahlakın ürünü olan ve her anlamda özneyi kuşatıcı ve felç edici süperego, ürettiği aşırı suçluluk duyguları ile özgürleşmenin temel engelidir.

Acaba, tesadüf olarak sağlıklı ve hoşgörülü bir aile içinde yetişmiş olmak, ataerkil kültürün zorla üretilmiş saçma tabuları üzerinde, özne bakımından hafifletici bir etki yaratabilir mi? Öznenin bu durumda bile işi zordur, çünkü aile içi Ödipal problemler en ideal bir düzeyde hallolsa bile, içine karıştığımız toplumda, aynı yasak odaklarının suçluluk duyguları üreten etkileri, yine bir duvar gibi öznenin karşısına dikilecektir ya da kastratör bir öğretmenin eline düşmüşse, ruh sağlığı yerinde küçük çocuk, böyle bir travmaya mâruz kalacaktır.

8.ENSEST KORKUSU

a.ENSEST KORKUSU – OGP

İnsanlar OGP düzeyinde hatta onu bir nebze olsun hatırlatan bir orgazmı yaşamaktan neden böylesine dehşetle korkarlar? Çünkü bu durumda, ataerkil kültürün yapılandırdığı kışkırtılmış çocuksu ensest taleplerin anılar zinciriyle ve korkularla yüklü çocuksu ensest talebin ta kendisi ile yüz yüze gelmek zorundayız. Ama henüz bu açık farkındalık pozisyonuna bile gelmeden önce orgazm süreci, özne açısından net bir gösterene bağlanamayan, adı açıkça konulamayan ağır sıkıntı, kaygı ve korkularla seyreder. Ama haz dozu düşük bir orgazm sürecinde, yukarıda sayılan dehşet tabloları yaşanmaz ve bu nedenle kastre orgazm, özne tarafından gönülden kabullenilir… Ancak fark edilmeyen bu dehşet algısı, orgazmın emosyonel kalitesini de düşürür.

Şu notu ekleyelim: Ensest olasılığı karşısında öznenin yaşayacağı dehşet, kültürün söylemindeki ensest dehşeti ile birebir örtüşür ve aynı dehşet yoğunluğu ile çocuğun bilinçdışında kayda geçirilip işlenir. Yani eklemlenmiş bir yazılım… O zaman burada, tahrip edilmiş ve gasp edilmiş olanın geri alınması umudu var. Vaktiyle yapılandırılmış olan bu dehşet algısının, yavaş yavaş yumuşatılıp azaltılması, mümkünse de sıfırlanması yoluyla bu sonuca erişilebilir pekâlâ. Bu durumda, eğer bulunabilirse henüz korkuların kodlanmamış olduğu arı duru bir ensest talebe ve arzuya kadar inmeliyiz… Devamında şunları söyleyebiliriz: Kısıtlı NN orgazmı, kastrasyon dehşetleri ve ensest suçluluğu tuzaklarında yapılanan yanlış bir öğrenme sürecidir; her yanlış öğrenme süreci gibi tersine çevrilebilir olmalıdır.

OGP düzlemine geçmek için, ataerkil kültürün son derece ürkütücü kastrasyonlarının zorla yapılandırdığı dehşetleriyle yüzleşmek tabii ki kaçınılmazdır. Elbette ki şoka sokacak, irkiltecek bir karşılaşmadır bu. İşte bu yüzden OGP düzeyinde bir orgazm, her zaman korkutucudur ve her zaman, ölmekte olmak (ve öldürülmekte olmak; çünkü kastrasyonun asli anlamı budur) dehşetini tekrar yaşatacak güçtedir, ama süreç olarak yerleştikten sonra OGP, artık, yaşamakta olmak coşkusunun güvencesidir.

b.ENSEST KORKUSU - VİTAL KAYIP

1.Ensest arzu nedeniyle cezalandırılma ve zarar görme korkusu, öznede verili olarak bulunan kendini koruma ve tehlikeden kaçma refleksine kodlanarak şifrelenir. Onunla birlikte okunur. Bundan böyle ensest talebe en ufak çağrışım yapacak her etki ve durum, kaçma tepkisi tarafından kontrol edilir. Günlük hayatta, ensest arzu çağrışımlarına yol açabilecek her etkiyi geçersiz kılma ve bastırma çabasıyla kaçma refleksi, farkında olmadan, enerjimizin tüketilmesine, dolayısıyla selfin kendisini geliştirme kapasitesine zarar verir. Çünkü tüm enerjisini, ensest iması içerebilecek her durumu ve çağrışımı bastırmak üzere harcaması, öznenin kendi derinliklerinin el değmemiş ve gelişebilecek bütün ruhsal alanlarını keşfedip hayata aktarabilmesini engeller. Gelişmesinin önündeki engellerin aşılması için özne, ruhsal rahatlık içinde kendini tanımak zorundadır ki bunun da yolu bütün kastrasyonları yapılandıran baskılarla yüzleşmekten ve onları geride bırakmaktan geçer.

Gündelik hayatta ensestüel suçluluk duygusu, öznenin hangi tutumlarında dile gelir? Karşı cinsle ilgili en küçük imalarda, öznenin kapıldığı orantısız utanç ve suçluluk duygularında bile, ensestüel ürküntü devrededir ve ne yazık ki özne bu orantısız suçluluk ve utanç duygularını, kökenlerindeki ensestüel kompleks bileşenlerini –utancı ensestüel suçluluk yaratır ama özne bunun farkında değildir- farkındalıkla geride bırakamaz. Bu utanç ve suçluluk duygularını sadece performatif bir biçimde aşmaya çalışır, en doğal hakkını almak için inanılmaz bir enerji harcar, ama sonuç hep hüsrandır.

Problemin, insanın başına dert açan sonuçları burada bitmez. Ayrıca ensest suçluluğu, nevrotik suçluluk duygularının ilk çekirdeğidir. Ensestüel suçluluk duygusu, yaşanmışlık yoğunluğu ile orantılı olarak, artık bireyin yaşamında, bilinçdışından, toplumca suç sayılabilecek her eyleme (ataerkil toplumlarda suç sayılan eylemler o kadar çoktur ki) bulaşarak ve o eylemlere yönelik her fantezi ve her girişim üzerinde frenleyici bir etki yaratır, yani her yasak artık bir ensest yasağı ağırlığınca algılanır ve kişinin bilinmez biçimde kendisini doğuştan suçlu hissetmesine neden olur. Bu nedenle toplumsal tabular, tabii despotik terör anlamında olanlar, özgürlüğe ve kendini keşfetmeye açılımı engelleyici gücünü, bireyin bilinçdışındaki ilk ketleyici nevrotik ensestüel suçluluk duygusundan alır. Elbette, nevrotik ensestüel suçluluk duygusu, cinselliği ketleyici ve genital haz potansiyelini felç edici etkisiyle (Freud) OGP'deki kayıpların sorumlusudur. İş bu noktaya gelince, cinselliğin ya da yaşam enerjisinin, canlılığın, duyarlılığımızı renklendiren, besleyen gücünün, hepsine ayrı bir varoluş kıvancı kazandıracağı ruhsal süreçlerimiz, tüm canlılıklarını yitirir. Vital canlılık, bir bal çanağında yaşanma olanağını yitirip, bir arı kovanına düşme sonucuna mâruz kalır.

2.Ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşeti, insanın kendisiyle dürüstçe yüzleşmesini gerektiren başka alanlarda da engelleyici gizli faildir. Çünkü konusu ne olursa olsun her yüzleşme, ister öznenin kendi kendisiyle olsun, ister başkalarıyla olsun, gizliden gizliye ensest suçluluğunun tellerini de titreştirir. Bu nedenle yüzleşmelerin birçoğunun ağır sıkıntılarla yaşanmasının ardında, Ödipal çatışma odaklarının (ensestüel suçluluk) engelleyici baskısı da aktif ama gizli bir rol oynar. Ensestüel yönelimlerimizin itirafındaki zorluk ve engeller, öbür yüzleşme süreçlerine büyük oranda kopyalanır. Büyük ihtimalle iç gerçeklerinden kaçan insanlar, yüzleşme temaları ne olursa olsun, bunların ille de Ödipal içerikli olması gerekmiyor, Ödipal komplekslerinin utanç ve suçluluk hisleri ile yüklü çatışmalarını, bu alanlara da taşımışlardır. Bu yüzden her yüzleşme onlarda gizli biçimde Ödipal çatışmaları, yani utanç, suçluluk duyguları ve kastrasyon korkularını ayaklandırıyor olsa gerek. Bu nedenle bilinçdışı ensest suçluluk, kendimizi doğru tanımaya engeldir.

3.Cinsellik, ayıp kategorisinde sayılarak çocuğa kodlandığı için, anne-babanın cinsel ilişki yaşadıklarını ilk kez öğrenen çocuk, tabii ki bir dehşete kapılacaktır. Bu, gerekli ve doğal sayılması icap eden bir duruma verilen şaşkınlık tepkisidir. Cinsel alanda sağlıklı ve doğru bilgilerle yetişen bir çocuk, insanın cinsel gerçekliğine neden travmatik bir yanıt versin ki!

c.OGP – ENSEST BATAĞINDAN ÇIKIŞ

1.OGP'ye intikal aşamasında, öznenin kişisel hayatı bir gül bahçesine dönüşür mü? Tabii ki hayır! İç huzurun, iç barışın kalıcı olarak yapılanması için, daha alınacak uzun bir yol vardır. Çünkü uzunca bir süre, OGP'yi yaşamak Ödipal suçluluğu ayaklandırır. OGP, Ödipal alana en doğrudan saldırıdır; öznenin ruhsallığı adına ne kurtaracaksa, bunların hepsini Ödipal kastrasyonların engelleyici gücüyle boğuşarak kurtaracaktır. Ödipal alanın bilinçdışına yerleşmiş ilkel korkularının direnç gücü çok yüksektir. Bu nedenle, OGP'nin ele geçirilişi, en büyük Ödipal hırsızlıktır. Ama ruh sağlığını elde etme bakımından da en yasal hırsızlıktır. Ancak sonuç olarak OGP öznesi, artık bilinçdışı ensest zinadan muaftır, çünkü yüzleştiği, geride bırakarak aştığı çocuksu tutsaklığa bir daha yakalanmayacaktır.

OGP, eksiksiz orgazm hazzı bakımından, Ödipal ötesine, ergenlik dönemine ait fizyolojik ve psikolojik potansiyel olduğu için, bilinçdışı ensest zinadan muaftır. Çünkü Ödipal döneme saplantılar ve kastrasyon korkuları aşılıp geride bırakılmak koşuluyla elde edilmiştir. Onları geride bırakmıştır, başka türlü hayata geçemez. NNO düzleminde kalmak ise, bu nedenle bilinçdışı ensest zinanın devamı demektir. Çünkü ergenlikte OGP'ye açılamamak, Ödipal'in çocuksu erotik ya da sınırlı çocuksu ensest haz düzlemine, bilinçdışında çakılı kalmanın sonucudur ve eksiksiz hazzı elde etmede büyüyememek, çocuksu düzeyde kalmak demektir.

Ödipal hırsızlık konusundaki görüşlerimizi netleştirmek bakımından, Melaine Klein'dan yapacağımız alıntılar bizi epeyce destekleyecek:

"Buluğ çağının hemen öncesindeki dönemde olan bir erkek çocuk, kontrol edilemeyen bir çalma dürtüsü duyduğunda onu etkileyen en yüksek merciin baba korkusu olduğunu fark etmiştir." (Klein 2008: 121)

Yorumumuzu yukarıya aldığımız kısa paragraf üzerinden geliştireceğiz. Alıntıladığımız bu kısa paragrafta, ergen adayı bu erkek çocukta harekete geçen gizli motivasyon nedir? Ergenlik dönemi, OGP'nin artık hayata geçmesi gereken bir dönemdir. Ama ne yazık ki eril ergen, bilinçdışı bir sezgiyle primat projesinin hayata geçemeyeceğini bilmektedir, çünkü mâruz kaldığı ve bilinçdışına kaydedilmiş kastrasyon kaygılarının, kendisini hep engellediğini ve engelleyeceğini, yine bilinçdışı bir sezgiyle bilmektedir. Bu yüzden sözü edilen eril ergen adayı, eksiksiz cinsel haz ve tatminlerin ikamesi olarak kontrol edemediği çalma dürtüsü üzerinden de olsa, sembolik anlamda sanki kayıp hazzı (OGP'yi) ele geçirme, açıkçası kendisinden gasp edilmiş olanı geri alma peşindedir. Kaldı ki hırsızlık yapan pek çok kişi, bu eylemleri, bir tür orgazm hazzı, bazen de gerçek orgazmlarla ya da erotik heyecanlar eşliğinde deneyimledikleri yolunda geri bildirimlerde bulunmaktadırlar. Bu nedenle burada sözü edilen eril ergen adayının kontrol edilemez çalma dürtüsünü, yitirilmiş OGP olanaklarını ele geçirme çabası anlamında, bilinçdışı düzlemden okunduğunda Ödipal hırsızlık girişimi olarak değerlendiriyoruz. Bu ergen adayının çalma dürtüsünü engelleyen en yüksek merci de baba korkusuymuş. Elbette böyle olacak, çünkü onun OGP olanakları, işin en başında zaten baba tarafından kastre edilmişti. Mâruz kaldığı gaspa bir başkaldırı olarak, OGP'yi ele geçirmeye yönelik sembolik hırsızlık girişimi (Ödipal hırsızlık) yine bilinçdışındaki baba tarafından engellenmektedir. Yani özgün taleple (OGP'yi ele geçirme talebi) sembolik talep (kontrol edilemez hırsızlık dürtüsü), aynı babaerki tarafından engellenmektedir. Bu türden hırsızlık olaylarında, OGP'nin geri kazanılamayacağını belirtelim. Çünkü bu türden girişimler kastrasyonları iptal edemez, daha doğrusu kastrasyonların iptal edilemeyen güçlerine rağmen, onlara karşı girişilen bir başkaldırı hareketidir.

2.OGP düzlemine yeni geçmiş bir özne, eksiksiz orgazm ihtiyacının karşılanıp karşılanmaması bakımından, partnere yönelik olarak, nedenlerini tam kavrayamadığı bebeksi şükran, agresyon ve haset duyguları geliştirebilir. Ama bu duygular, OGP düzlemine yerleşmiş bir öznede artık bebeğin yaşadığı şükran ve agresyon duygularına köken olarak o kadar bağlı değildirler, o köklerle bir ilintileri olsa da evrilmiş ve olgunlaşmışlardır. NN öznenin bu tür duygularının bebekliğe bağlı nevrotik kökenleri, sergilenen nevrotik renkleri nedeniyle kolayca fark edilir. Buna rağmen OGP öznesi, yeni transfer olduğu süreçte, bu duyguları şu yanılsamalar eşliğinde ama bu aldanışlarından bir süre sonra kurtulmak üzere yaşayacaktır. Ancak gereken süre yıllarca da olabilir; eski zihin haritasını aşmanın güçlüklerinden dolayı… Yani özne, birlikte olduğu partneri ile OGP'yi yaşadığında, ona karşı şükran duyguları geliştirecektir ve sanacaktır ki bu hazzın kaynağı partneridir ve bunu özneye vermektedir. Partneri, şu ya da bu nedenle hazzın yaşanmasını engellediğinde ona karşı agresyon geliştirecektir,

yani partneri bu hazzı ona vermemiştir ya da partner kendisinde olan bir şeyi ona vermiyor diye partnerine karşı haset duyacaktır. Bütün bu yanlış yorumların temelinde, OGP'yi yaşama kapasitesine sahip öznenin, kendi üst pozisyonunun henüz yeterince farkında olamayışı gerçeği yatmaktadır.

OGP'yi, yerine oturmuş bir yeti olarak yaşama kapasitesine sahip öznenin, partnerine veya genelde başkalarına duyduğu şükran, agresyon ve haset (çok kısmî) duyguları, NN düzlemin öznelerinde olduğu gibi, artık oral dönemin haset, agresyon ve şükran duyguları ile aynen tekrar anlamında o kadar ilgili değildir. Onların aktarımlarını aynen kopyalayarak tekrarlayan bir süreç değildir; OGP'nin öznenin ruhsallığına getirdiği sükûnet ve yetkinleşme, patolojik agresyonların aşılmış olduğu bir üst ruhsal pozisyona ya da olması gereken doğal bir pozisyona işaret eder. Çünkü anne-bebek ilişkisinin aşk, şükran ve idealizasyon duyguları libidinal füzyon odağını, varoluşumuzun itici vital gücü olarak inşa ederken, haset ve agresyon cephesi zehirli füzyon eksenini inşa eder ya da haset ve agresyon zehirli füzyonda inşa edilir. Bu iki eksenden libidinal füzyon ekseni, NN düzlemin yetişkin öznesinde patolojik bulaşıklıklarla tekrarlanırken, OGP öznesinde gelişmiş bir insan ruhsallığı üzerinden form kazanır. Bu nedenle OGP öznesinin bu iki eksenle (libidinal füzyon ve zehirli füzyonla) bağlantısı, NN öznenin nevrotik bulaşıklıklarla yüklü füzyon kökleri ile bağlantısının aynen tekrarı değildir. OGP öznesinde özellikle libidinal füzyon, nevrotik bulaşıklıklarından arınmıştır ve OGP öznesinin zehirli füzyonla da çok kısmî bağlantısı vardır.

OGP'nin öznenin yaşamına sunduğu ruhsal, bedensel tamlık ve doyum hissi öylesine güçlüdür ki elde edilişinden itibaren öznede kendi varoluşuna şükran ve sevgi duygularını yapılandırırken, geçmişin problemli ruhsal odaklarını da zamana yayılarak kendiliğinden onarır. Öte yandan, öznede açığa çıkabilecek olan haset ve agresyonu büyük ölçüde yumuşatarak, onların üzerinde kendiliğinden bir denetim kurma kapasitesini geliştirir.

d.ÖDİPAL SAPLANMA – DİĞER SONUÇLAR

NN düzlemde Ödipal komplekslere takılıp kalmanın başka sonuçları olarak şu noktaları da kaydedebiliriz:

a.Hemcins ebeveyn ve hemcins kardeşle sürüp giden rekabetçi tutumlar ve düşmanlık hisleri ensest odağa (Ödipal rekabetçilik) gizil saplantının kanıtıdır.

b.Ensest suçluluğu, bir sonuç olarak terk edilmişlik hissi yaratabilir mi? Ensest suçluluğu duygusunun gizli bir etkisi olarak, bu soruya kısmî anlamda evet diyebiliriz. Annenin libidinal yakınlığından dışlanmayı ima etmesi bakımından böyle bir sonuç bekleyebiliriz. Ensest suçluluk duygusu, özneyi dışlanmışlığa sürgün ettiği için gariplik duygusu, yani gurbet duygusu, yalnızlık vb. duygusal yaşantılara yol açabilir. Tabii ki böyle bir ruhsal süreç, libidoda seviye düşüşleri ile (vital canlılıkta kayıplar) seyreder. Oysa yerleşmiş bir OGP süreci, bu tür duyguları geride bırakmanın ya da yoğunluklarının olabildiğince azalmasının güvencesidir.

e.OGP ve BENLİĞİN DAĞILMA KORKUSU

Psikanalitik metinlerde sonsuz hazzı, aslında kayıp hazzı ya da psikanalizin kavramsallaştırdığı şekliyle imkânsız ensest hazzı ya da zevki (jouissance'ı) yaşamanın olanaksızlığından, eğer bir biçimde yaşanabilirse "ben"i parçalayıcı tehdidinden söz edilir. Psikanaliz bu dehşet yüklü korkulardan niçin bir türlü kurtulamaz? Yanıtı şöyle verebiliriz: Tanınmadığı, deneyimlenmediği için çok yabancı ve tekinsiz görünen şeyler, her zaman korkutucudur. Soruya cevabı bu şekilde verdiğimizde şu gerçek ortaya çıkıyor: Psikanalitik anlayış, alışılmışa oranla yabancı ve tekinsiz görünen OGP'ye ve onun haz yaşantısına ihtimal vermiyor veya büyük ihtimalle onu tanımıyor. O zaman bu kitapta ileri sürdüğümüz ana tez doğrulanmış oluyor, yani OGP'nin çok nadir yaşandığı tezi. Bugüne kadar yapılmış yüz binlerce analizde hiçbir analist, OGP düzeyinde bir şeylerin yaşanmakta olduğuna dair geri bildirim almamış olmalı ki, hiçbir psikanalitik metinde OGP'ye ilişkin, onun eksiksiz orgazmik tatmin eksenine ilişkin bir tanımlama asla yoktur. Onun eksiksiz orgazm hazzından, var olabilen bir boyut olarak hiç söz edilmez. Yani OGP bir bütün halinde, psikanaliz açısından asla hayata geçmemiştir. Sadece, OGP öznesince yaşanabilen libidinal füzyon ekseni, psikanalitik metinlerde sanki

imkânsız ensest haz olarak tanımlanır, yani yaptıkları tanımlamalardan dolayı böyle anlaşılıyor, ama bu eksene eşlik eden yoğun orgazmın kendisinden söz edilmez. Psikanalizde, imkânsız ensest haz diye bir şeyden söz edilse de OGP, sadece libidinal füzyon ekseni bakımından bile gerçekleşmesi mümkün olmayan tasarımsal bir haz olarak düşünülür. Hele onun her iki ekseni ile birlikte yaşanabileceği hiç düşünülmez. OGP'nin yaşanabilen libidinal füzyon ekseninin ise, eğer psikanaliz, imkânsız ensest haz diye bu ekseni kastediyorsa, öznenin en ilk köklerine bir geri dönüşü zorunlu kıldığı için, "ben" üzerinde parçalayıcı bir etkisi olacağı sanılır (neden böyle sanıldığı daha ilerde açıklanacak). Bütün bu veriler, OGP'den niçin bunca ürküntü duyulduğunun yeterli kanıtlarıdır. Bu arada kayıp haz, yanlış bir yorumlama yüzünden ensest odağa ait olduğu sanılıp, ima ettiği ensest zinadan dolayı ayrıca yasaklanır. Oysa bu kayıp orgazm hazzı, geride bırakılarak aşılmış Ödipal takıntılardan ve kastrasyon korkularından sonra, ergenlikte açığa çıkabilecek bir potansiyeldir. Bu nedenle ne Ödipal odakla ne de ensest zinayla ilgisi vardır ve aslında bunların ötesine geçmiş olmanın en güçlü teminatıdır. Çünkü OGP'nin ana ekseni olan kayıp ve eksiksiz orgazm hazzı, Ödipal küçük çocuk tarafından yaşanması, küçük çocuğun bedensel imkânsızlıkları ve hormonal düzeyi bakımından zaten mümkün olmayan bir potansiyeldir. Bundan dolayı Ödipal eksenden bağımsız ve onun ötesindedir. Öte yandan imkânsız ensest hazzın ben'i parçalama tehlikesinden (korkusundan) söz edilirken, elbette psikotik bir tehditten söz ediliyor. Açıkçası psikotik bomba öznenin bilinçdışına yerleştirilmiştir demek istiyorlar. Bir yandan da cinsel bastırmaların, psikotik odakları zorla yapılandırdığını, ataerkil kültürün bu konuda ne kadar suçlu olduğunu unutuyorlar. Özetlediğimizde üstü örtük ima şu: Ancak ensest ilişkide yaşanabilir olan mutlak, sonsuz haz bir psikoz tehlikesi içerebilir. Yani böyle bir hazzı yaşamak, oral döneme doğru ensest eksende psikotik gerileme demektir. Böyle bir tehlikeyi düşünenler, herhalde eksiksiz orgazm hazzının ve onun libidinal füzyon ekseninin, psikoza karşı bir teminat olduğuna, ürküntüleri nedeniyle ihtimal veremiyorlar.

Yukarıdaki paragrafta bazı noktaları daha netleştirmek için şu ilave yorumları yapmakta yarar var: Kayıp haz OGP'nin ergenlikte açığa çıkacak olan orgazm coşkusudur; libidinal füzyon oral döneme bağlı olsa da, OGP'nin orgazm coşkusu ergenlikte açığa çıkar. Ancak NN öznede eksiksiz orgazm hazzı açığa çıkamadığı için, libidinal füzyon ekseni de NN orgazmına özneyi diriltip canlandıran bir güç olarak katılamaz… OGP'nin orgazm coşkusu, psikanalizin ufuksuzluğundan dolayı tasarımsal bir hazdır, yaşanabilir bir süreç değildir. Bu hazzın, kökeni oral döneme bağlı libidinal füzyon boyutu, elbette partnerle kaynaşma ya da daha doğrusu öznenin kendi iç bütünlüğünü yaşantı düzeyinde yapılandırmak üzere, oral dönemden özneye devredilmiş, miras bırakılmış ve eksiksiz orgazm hazzının tam yaşanması anlamında kaçınılmaz, olmazsa olmaz zorunlu koşuldur. OGP'nin dıştan bakılınca sonsuz sanılan hazzı da kendi sınırları içinde bir limit değere sahiptir, ama NNO penceresinden bakıldığında elbette sonsuz sanılıp, bir yanılsama olarak ürkütücü algılanabilir.

İşi sanki basitleştirirmiş gibi bir görüntü yaratma sakıncasını göze alarak şu görüşler kısaca kaydedilebilir: Elbette kimseye ensest ilişki önerilmiyor, ama şu var ki ensestin kendisi tek başına psikoz nedeni değildir ve bundan dolayı kimse de psikoza girmemiştir. Endişeler, ensestin üreteceği aşırı haz ve zevkin, benlik üzerinde yaratacağı parçalayıcı etkiden duyulan sanal korkuyla ilgilidir. Elbette enseste mâruz kalmak özne için son derece travmatize edici sonuçlar yaratacaktır, ama bu başka bir konu. Reel ensest ilişkilerin aslında bilinenlerden çok fazla oldukları söylenmektedir. Ama hiçbir ensest ilişkiden "sonsuz haz", "kayıp haz" üretememiştir. Çünkü ensest ilişki, kayıp hazzın üreyeceği odak değildir, yeri orası değildir (bunun nedenleri daha önce etraflıca açıklanmıştı). Ayrıca her ikisi de geçmişlerinde ensest yasağı ile kısıtlanmış kişilerin ensest ilişkisinden, kayıp hazzın ele geçirilmesi zaten mümkün değildir. O, yani "kayıp haz" ya da "OGP" ergen bedeninin ve psişesinin bir işlevidir, bedeninin ve psişesinin ergene bir armağanıdır, eğer ergen saçma sapan kastrasyonlara kurban edilmeden ergenliğe erişebilmiş olsaydı.

Ensest etrafında yaratılan tabu dehşeti, olsa olsa herhangi bir çağrışımsal, düşsel ensestüel bir arzuyu, ensestüel bir fantezi kazasını, öznenin hayat akışı bakımından felakete çevirebilir. Aksine, ensest eğilimlerimizin tolere edici bir bakışla farkına varmak, onları bastırarak değil geride bırakarak aşmamızı ve özgürleşmemizi sağlar. Ensestin üzerinden dehşet salan korku perdesi kalkarsa, insan özgürleşir. O zaman kişi, her eyleminde bitmez tükenmez biçimde arzunun kayıp nesnesini aramaktan kurtularak, kendini bulma, gerçekleştirme yoluna çıkabilir. Çünkü eksiksiz hazzı gasp ettiği için

arzunun kayıp nesnesinin üretiminden sorumlu dehşetengiz ensestüel boyut, tüm saçmalıkları ile yıkılıp gitmiştir. Artık bir yanlışın peşinden niye koşulsun ki!

Sonsuz haz (zevk) psikanalizin tasarımıdır, ama bir tasarım olsa da böyle bir tasarım, acaba onu üretenlerin ruhsal dünyasının hangi unutulmuş, kayıp köklerinden doğarak fantezi sahnesine yükselebiliyor? Bu saptama bile, onun insan ruhsallığında bir potansiyel olarak var olduğunu kanıtlar. O zaman şunu soralım: Ürkütücü olduğu varsayılan bu yoğun hazzı yaşama potansiyeli, insanda niçin var? Böyle bir potansiyel insanda üstü örtük biçimde varsa, insanın biyolojik ve psişik yapısı bunu kaldırma gücüne kendiliğinden sahip olmalıdır. Öyleyse üretilen korkunun amacı nedir? Ataerkil bir kültür içinden üretilmiş Ödipal yapılanmayı ve onun yasaklarını, özetle baskıcı kültürü sürdürmek için bir hile mi? Gasp edilmiş cinsellikleri yüzünden köleleşmiş insanlar üzerinde, gelenekselin iktidarını ayakta tutmak için bir oyun mu? Bu potansiyelin hayata geçmesinin insanları güçlendirmesinden, bu nedenle kolay kolay güdülenemeyeceklerinden mi korkulmaktadır? Herhalde böyle bir amaç hedefleniyor olsa gerektir ki, Freud da cinsel bastırmanın itaate dayalı uygarlığın gelişmesi bakımından itici güç olduğunu hep savunmuştur. Başka bir anlamda, o günün uygarlığı her ne idiyse, onun bir bütün halinde muhafazasından yanaydı, karşılığında insanların ruh sağlıkları harcanmış olsa dahi. Hatta uygarlığın devamı için -kendisinin ifadesi ile- nevrozlara yenik düşenlerin gözden çıkarılmasında bir sakınca yoktur. Öte yandan kayıp haz, yoğun haz etrafında üretilen korkulara dayalı bu tezi savunanlar, aslında içeriğini yarı buçuk sezdikleri OGP'den korkuyorlar, onu yaşamadıkları için. Çünkü OGP, onların bilinçdışında bir kayıt olarak zaten mevcut, onun varlığını bu yüzden sezebiliyorlar, başka türlü "sonsuz haz" tasarımını nasıl kurabilirlerdi ki? Ama ondan korkuyorlar, çünkü hazzın bu ruhsal derinliği başlarını döndürürken, bir tür psikoz öncesi korkularını da ayaklandırıyor. Doksan saniye süren çok şiddetli bir depremin dehşetini, haz olarak yaşadığımızı düşündüğümüzde, OGP'nin haz fırtınasının, ona âşina olmayanlar için neden korkutucu olduğunu yaklaşık olarak tahmin edebiliriz.

İnsan, eksiksiz haz potansiyeline yabancı kılındığı için, sonsuz haz ya da eksiksiz orgazm hazzı, ruhsal dünyamız için yabancı ve tehdit edici algılanıyor. Aslında yasaklanan, çocuğun, aklına sokularak ve kışkırtılarak yapılandırılmış ensestüel kökenli hazları değildir sadece. Bu kılıf altında onun, ruhsal ve bedensel potansiyeli ile uyumlu çocuksu orgazmı da (ensestüel odaktan ve ensestüel fantezilerden bağımsız, belki mekanik-uyarımsal seviyedeki çocuksu orgazmı) ve ilave olarak bu potansiyelin, sonradan ergenlikte erişeceği OGP de kastre edilmiş oluyor. İnsanlar unutulmuş çocukluklarının çocuksu cinsel hazlarını, geçmişte yaşadıkları için kısmen de olsa sezebiliyorlar, ama genital dönemde yaşanacak olan OGP'yi düşleyemiyorlar bile. Çünkü OGP benzeri bir haz, öznenin çocukluk kayıtlarında yoktur ve OGP, ergenlik dönemine ait bir potansiyel olarak hayata doğması engellendiği için de düşlenemiyor. Şu noktayı da ilave edelim: Çocuksu orgazmlar, aslında OGP'nin açığa çıkmasının ilk egzersizleridir.

Psikanaliz, ensest haz nedeniyle benliğin taşıp dağılacağı, yani bu haz fazlalığının psikotik bir tehlike içereceği tezini savunur. Bu tezi daha somutlaştırmak için, J. –D. Nasio'nun "Psikanalizin Yedi Temel Kavramı" adlı eserinden yapılacak alıntılar aydınlatıcı olacaktır. Daha önceki bölümlerde OGP'nin, hayata geçerken özneyi, geçmişteki ensest talep ve kastrasyon dehşetiyle yüzleşmek zorunda bırakacağı ifade edilmişti. Bu yüzden öznenin, sanal psikoz korkularına kapılarak OGP'den bucak bucak kaçtığı da söylenmişti. Aşağıda bu görüşlerimizi destekleyen alıntıları okuyucunun dikkatine sunuyorum. Alıntılar biraz uzun olacağı için onlarla ilgili yorumlar her pasajın altında hemen verilecektir:

"… Şimdi burada yüceltmeyi, katlanılmaz bir anı ya da aktarımın tutkusal bir hali olarak değil, doğrudan doğruya kendini tatmin etmeye yönelik itkisel bir davranışın cinsellikle olan ilişkisi düzeyinde ele alalım. Hatırlayalım ki itki asla doğrudan ve tümden bir boşalım yolu tutmayı başaramaz; çünkü ben (ego), taşmak korkusuyla itkinin karşısına bir savunma eylemi çıkarır." (Nasıo 2006: 121)

Nasio'nun itki sözcüğü ile cinsel dürtüleri, onların boşalma ve tatmine yönelik amaçlarını kastettiği çok açık. Ama Nasio, Freudçu anlayışa bağlı olarak cinsel itkinin asla, doğrudan ve eksiksiz tatmininin imkânsız olduğunu belirtiyor. Çünkü benlik taşma, bir bakıma çalkalanma korkusuyla, itkinin eksiksiz tatmininin karşısına bir engel çıkartmaktadır. Özellikle üzerinde durulması gereken nokta "benliğin

taşma korkusu" ile neyin kastedildiği? Kastedilen şu: Özne bu eksiksiz hazza mâruz kalırsa, akli dengesini kaybeder ve benliği parçalanır, dağılır. Burada sözü edilen taşma (dağılma) korkusunun bir psikoz korkusu olduğu çok net anlaşılıyor. Çünkü psikoz zaten benliğin dağılmasıdır. Özne dağılmaya mâruz kalmamak, psikoz sürecine girip akli dengesini yitirmemek için eksiksiz hazza karşı, kurduğu bariyerlerle önlem alıyor. Biz de bu engellerin kastrasyon kaygıları ve ensest suçluluğu duyguları olduğunu biliyoruz. Öncelikle belirtmeliyiz ki, varlığından korkulan "itkinin eksiksiz tatmini", OGP'nin hayata doğmasıdır. Öyleyse özne OGP'nin açığa çıkmasından korkmaktadır. Çünkü OGP, onu yaşamamış özne için, son derece ürkütücü bir süreçtir ve bunun nedenleri daha önce açıklanmıştı. Kısacası söz konusu olan, OGP'den duyulan korkudur. Ancak bastırma bariyerleri sayesinde kendini OGP karşısında koruma altına alması, özneyi kalıcı ruhsal bir dengeye ulaştıramayacaktır. Çünkü bu yolla taşma korkusu geride bırakılamaz; bastırılan eksiksiz haz odağı, her açığa çıkma hamlesinde kastrasyon korkularını ayaklandırarak anksiyete vb. sonuçlar yaratarak geri dönecek ve benliğin taşma hali, kılık değiştirmiş başka ifadelerle özneyi zorlayacaktır. Örneğin ömür boyu süren bir anksiyete odağı olarak ya da en basitinden manik süreçlerin organizasyonsuz taşkınlıklarında, panik atak reaksiyonlarının pek çoğunda vb… OGP'nin harekete geçmek için özneyi zorlayan sessiz kımıldanışları, normal nevrotik düzlemde pek çok insan tarafından ifşasından ürküntü duyulan gizil (elbette sanal olarak üretilmiş) psikotik odak şeklinde algılanır. Yani her öznede belli bir oranda varlığından söz edilen psikotik odak.

"… Bir itkinin amacının, gerilimin boşalmasıyla sağlanan rahatlama olduğunu biliyoruz; ama ayrıca biliyoruz ki bu boşalım asla tam olmaz; tatmin çaresiz olarak kısmî kalır. Dolayısıyla tatmin cinsel olsun (bastırılmış itki) ya da olmasın (yüceltilmiş itki), ancak kısmî bir tatmin olabilir ya da tatminsizlik olur… Burada tatminsizliğin, yani aynı kısmî tatminin çeşitli ifadelerini tanırız. İnsanlar, Freud'un gözünde, tek gerçeklikleri tatminsizlik olan arzulayan varlıklardır." (Nasio 2006: 123)

Yukarıdaki ifadede, ataerkil kültürün öznelerini bağlayan yasa niteliğinde bir kader ifade edilmiş. Ancak okuyucunun şöyle yanlış bir kanıya kapılmaması için, kısa bir açıklama yapmakta yarar var: Yukarıdaki paragrafa bakarak sanılabilir ki, cinsel itkilerin tam olarak yaşanamaması yani çok eksik, kısmî yaşanmaları sanki doğal bir durumdur. Çünkü Nasio'dan yapılan alıntıda hazzın tatmini, süreç olarak bir kader iması uyandıracak şekilde böyle tanımlanıyor. Oysa bu durumun doğal olmadığını, kastrasyon korkuları ile yapılandığını ve onarılmasının imkânsız denecek derecede zor olduğunu, ama imkânsız olmadığını tekrar hatırlatmak gerekir.

Freud'un yukarıdaki karamsar sözleri, öznenin mâruz bırakıldığı mutsuzluğu anlatan muhteşem bir ağıt niteliğindedir. Daha önce cinsel hazzın orgazmik tatmin boyutunun son derece eksik yaşandığını, bundan dolayı insanların genelde tatminsiz varlıklar olduklarını belirtmiştik. Bu nedenle yukarıdaki paragrafta geçen "İnsanlar, Freud'un gözünde, tek gerçeklikleri tatminsizlik olan arzulayan varlıklardır." ifadesi, ileri sürdüğümüz görüşü desteklemektedir. Psikanaliz, Freud'un şu son cümlesinden yola çıkarak şöyle bir tez geliştirir: Arzuda tatmin eksikliği, özneyi hep arzulama modunda tutar. Ama bize göre bu tez doğru değildir. Çünkü tatminde eksik kalan arzunun gerilimi, ne yazık ki ömür boyu sürmüyor. Tatmindeki süreğen eksiklikler, bir süre sonra öznenin hayal kırıklıkları yaşaması sonucunu getirdiği için arzu, tansiyonunu kaybediyor. Peki, özneye kalan nedir? O neyin peşinde gidecektir, hangi motivasyon onu alıp götürecektir? Geriye kala kala, özneyi görünmez iplerle kendisine bağlayan çalışma hayatının zorunlu emekçiliği kalır. Öyle ki burası, zengin ya da yoksul, herkesin arzu projesinin iptal edildiği alandır. Yani herkesin hayatının akışı, artık bir dış iktidarın, gerçekte içte yapılanmış ama dıştan geliyormuş gibi etki gücü olan bir iktidarın elindedir. Ama bu, öznenin arzu ve gelişme programı değildir artık.

Burada ilave etmek istediğimiz husus, kısmî tatminin aslında her zaman tam bir tatminsizliğe denk geldiğidir. Cinsel itkilerin tatmini ya bütünüyle yaşanır ya da kısmî olarak kaldıklarında hiç yaşanmamışa denk gelir.

Bir de şu nokta üzerinde durmak gerekiyor: Yukarıdaki ifadeye göre, baskılanan imkânsız hazzın, nevrotik süblimasyona, Nasio'nun ifadesiyle "yüceltilmiş itki"ye yönelik formu da, yani fiili cinsel tatmin hazzı anlamında değil, hazzın nevrotik süblimasyona kaydırılan formu da ancak kısmî bir tatmin sağlayabiliyor. Gayet tabii ki bu böyle olacaktır. Eksik bir hazzın sahip olduğu verimsiz enerji, süblimasyona yöneltildiğinde, elbette ki onun süblimasyonu da eksik, tatminsiz bırakan bir

süblimasyon olacaktır. Bu saptamadan yola çıkarak, sanatçıların tüm yaratıcı çabalarına rağmen, neden tam bir tatmine erişemediklerini kavramış oluruz. Bu nedenle psikanalizin tanımladığı süblimasyon "nevrotik süblimasyon"dur. Görüşümüzü şöyle netleştirebiliriz: Hiçbir besteci, şair vb. ürettikleri yapıtlarla asla tam bir tatmine erişemeyecektir. Çünkü yaratmak süblimasyondur ama ne yazık ki tatminsiz bırakan süblimasyondur da aynı zamanda. Yapıtla temas kuran kastre izleyici de tam bir tatmine erişemeyecektir. Evet, her zaman bu böyle olmaktadır. Ama OGP'nin hayata geçme anı, eksiksiz orgazm coşkusu ile libidinal füzyonun sentezlenmesi ve ilk aşkın idealizasyonlarının aynı sürece katılması nedeniyle, eksiksiz bir süblimasyon yaşantısıdır.

"İnsanlar, Freud'un gözünde, tek gerçeklikleri tatminsizlik olan arzulayan varlıklardır." ifadesini şu bakış açısından da ele alabiliriz: Freud'un bu görüşünden hareket eden psikanalizin tezine göre özne, anne kucağındaki meme hazlarını hatırlayamasa da asla unutmayacak ve daha sonrasında hiçbir arzu nesnesinde eksiksiz tatmine erişemeyecektir. Yani hiçbir arzu nesnesi, ona bu tam doyumu veremeyecektir. Ömrü hep acılı arayışlarla geçecektir. Ama savunulan bu yaklaşımı, ustalıklı bir hedef saptırma olarak değerlendiriyoruz, çünkü ikna edici değil: Çünkü bu oral dönem, sonraki gelişim aşamalarına geçmeyi mümkün kılacak bir biçimde, popülasyonun büyük bir çoğunluğunca zaten yaşanıyor, yani bu meme hazlarına geri dönmeyi büyük ölçüde gereksiz kılarak … Öyleyse insanlar unutulmayan meme hazlarından dolayı değil hayata asla geçemeyen eksiksiz orgazm hazzından dolayı, hiçbir arzuda tatmine erişemeyen, ikame tatmin nesnelerinin birinden diğerine koşan acı çekmeye yazgılı varlıklardır. Burada şu soruyu sormamız gerekiyor: Arzu nesnelerinden arzu nesnelerine koşarak, hiçbirinde tatmin olamadan hüsrana uğramak (vaat edici arzu nesneleri, kayıp hazzın yetersiz ikameleridir), süreç olarak neden ergenlik öncesinde değil de bütün şiddetiyle ergenlik döneminde başlıyor? Yani tam da OGP'nin hayata geçmesi gerekip de geçemediği bu dönemde? Mademki tatminsizlik meme döneminin hemen bitişinde başlıyor, o halde meme döneminin sonrasındaki erken çocukluk dönemleri için de böyle bir sonuç beklememiz gerekiyor. Oysa ergenlik öncesi çocuklar, libidinal potansiyellerinde bu kadar tahribata mâruz kalmadıkları için, çok küçük şeylerle bile mutlu olurlar, ihtiyaç duydukları sevgi ve ihtimam dışında o kadar sancılı arayış süreçlerine girmezler. Eğer Freud'un tezi doğru olsaydı, ergenlik öncesi çocuklarında bu belirtileri net biçimde izlememiz gerekirdi. Kısacası insanın hiçbir arzuda tatmin olamayarak acı çekmeye yazgılı oluşu, hiç de yitirilmiş meme hazları ile ilgili değildir. Bu dönemin kendi olgunlaşmasını tamamlayamadığı durumları hariç tutuyoruz. Özne, toptan kastre edilmiş OGP potansiyeli nedeniyle, hiçbir arzu nesnesinde aradığı tatmine erişemeyen ve acı çekmeye yazgılı, özlem yüklü bir varlıktır. Çünkü özne, OGP'nin hem eksiksiz yoğun orgazm hazlarını, hem de libidinal füzyondan gelen yaşantılarını deneyimleyememektedir. Bu durum öznede, ruhsal bütünlüğünün eksikliği hissine neden olmaktadır. Özne elbette, hayata geçemeyen OGP nedeniyle, farkında olmadan ilk hazları özlemle arayacaktır ve işte ancak o zaman ilk hazlar, arzunun kayıp nesnesi mevkiine yükselecektir, ruhsal gelişmenin ergenlikteki programı sekteye uğratıldığı için. Özne aslında, OGP anında deneyimlenen libidinal füzyon kökenli hazlar toplamını arayacaktır, ama OGP hayata geçebilseydi böyle bir doyumsuzluğu yaşamayacaktı, çünkü OGP, bu doyumu, zaten ona sunacaktı. Ancak bu gerçeklerin hakkı verilmek koşuluyla psikanalizin yaklaşımı doğrudur, ama bu, hasta kılınmış bir ruhsallığın gerçeği olarak doğrudur, doğrunun kendisi olarak değil. Yitirilmiş olanın hep acılı özlemlere yol açtığı gerçeğine şöyle bir örnek de verebiliriz: OGP ekseninde bütünleşememiş ve bu nedenle kendini eksiltilmiş hisseden her yetişkin, güncel yaşamındaki mutsuzluklarından dolayı, "kaygılardan azade" (O. Veli) çocukluğunu özlem yüklü duygularla hatırlar, yani ruhsallığının tahrip olmamış, yaşı ile uyumlu bir bütünsellik hissiyatı ile yaşanmış o dönemini.

"… Gerçekte düşlem psişik bir oluşumdur, bir yem/aldatma tarzında itkinin baskısını sürdürmeye ve böylece itkinin, itkisel enerjinin tümden boşalımı anlamına gelecek olan hoş görülemez bir zevkin hipotetik sınırına varmasını engellemeye yazgılanmış bir üründür. Bilinçdışı düşlemin işlevi, böylece mutlak bir zevke ulaşma yolunu tıkamak ve düşlemin kanalize etmeyi başaramadığı bu enerji fazlalığını, daima canlı tutmak pahasına olsa da itkiyi kısmen tatmin etmektir. Sanki nöbet anında düşlem çocuğu, "… İçimde tüketilemez bir tahriki korumayı, tümden itkisel bir boşalmanın sınırsız boşluğunda erimeye tercih ederim." diye haykırır. Ya da yine "Nöbetimde acı çekmeyi ve itkiyi kısmen tatmin etmeyi, sonsuz bir ıstırabın ağırlığı altında yitmeye tercih ederim." Bir cümleyle, düşlem bir

savunmadır, bu itkilerin tümden boşalımıyla temsil edilen yok olma korkusuna karşı, çocuğun ben'inin bir koruyucusudur. Bu, onu muhtemelen tehlikeli bir harekete geçirici krize sürükleyerek ona acı çektirme pahasına ve daima etkin olan itkisel gücü tümüyle eritmeksizin olur."(Nasıo 2006: 171,172)

Yukarıdaki alıntıda şu temel görüş savunuluyor: Fanteziler ve özellikle cinsel fanteziler, ensest arzuları, ama bize göre ise zorla yapılandırılmış ya da güçlendirilmiş ensest arzuları, bir yandan kılık değiştirmiş halleri ile örtüp gizlerken, öte yandan onları kısmî olarak tatmin eder. Böylece hoş görülemez bir cinsel zevkin, yani iddiaya göre ensest zevkin son sınırına kadar yaşanmasını engellemeye ve sonuçta özneyi dağılma tehlikesine, açıkçası psikotik dağılma tehlikesine karşı korumaya yöneliktir. Nasio bu görüşü savunuyor, ancak burada çok temel bir soru göz ardı edilmektedir. Yani şu: Nasio'nun savunduğu ve kısmî olarak yaşanan bu cinsel tatmin de ensest içerikli olmuyor mu? Onun da kaynağı orası değil mi? Sanki bu hazzın azı mübah tümü günah(!) İnandırıcı değil. Herhalde tatsız tuzsuz orgazmlarına lanetler okuyan insanlar, kim bilir ne büyük sevaplar işliyorlardır(!) Bütün bu kaskatı üstben ahlak palavralarının altından, psikanalizin ülkesinde asırlardan beri sürüp gelen ve hayata düşman bir dini dünya görüşünü, her ne olursa olsun sanki ille de devam ettirme inatçılığı çıkıyor.

Nasio'nun ya da psikanalizin tezine göre fanteziler, mutlak bir zevk tatminine ulaşmayı engelleyerek, bilinçdışında kalan enerji fazlalığını sürekli canlı tutabilmektedir; bu enerji fazlalığı, öznenin yaşamında temel dinamiği, devingenliği yapılandırmaktadır. Bu ifadeye göre, sanki ortada kanlı canlı bir özne var sanılır, ama onun neden depresyonlara ve bir yığın ruhsal patolojilere yakalandığı da açıklanamaz bir türlü. Tabii Nasio'nun, ataerkil kültürün öznesinin mâruz kaldığı bir kaderi dile getirdiğini söylemeye gerek yok. Burada üretilen korku şudur: Özne eğer eksiksiz tatmini yaşarsa, onu hayatın dinamik akışına doğru sürükleyecek bilinçdışı arzusunu ve motivasyonunu yitirir. Sözü edilen bu gereksiz korkuların OGP düzleminde, hiçbir geçerliliği yoktur. Çünkü tatminin eksiksiz yaşanması, vital seviyeyi her zaman canlı tutabildiği içindir ki özne, arzu boyutundan hiçbir şey kaybetmez ve aksine normal nevrotik düzlemde öznenin mâruz kaldığı anhedoniden de muaftır. Ama açgözlülüğe, mevki hırslarına, iktidar kurma patolojisine ya da tüketim çılgınlığına kapılmayı ima eden arzularla böyle bir öznenin tabii ki bir ilgisi yoktur. Öte yandan OGP düzleminde, öznenin cinsel tatminleri, biyolojik alt yapı tarafından sürekli desteklendiği için, cinsel arzu ve taleplerde zaten azalma ya da kayıp söz konusu olamaz, ayrıca tatminli yaşanan bu haz süreçleri, kendilerini tüketmeden, sonraki arzu uyanışları ile haz ve tatmin arayışlarının sürekliliğini garantiler.

Yukarıdaki paragrafta yine üzerinde durmamız gereken bir ifade daha var: "Hoş görülemez bir zevkin hipotetik sınırı"… Nasio bu ifadesinde hipotetik bir zevkin, yani varsayımsal bir zevkin son sınırından bahsediyor. Kısacası sözü edilen zevk, aslında deneyimlenip yaşanmamış, sadece tasavvur ediliyor. Bir biçimde var olduğu tasarımlanan bu zevkin, hayata geçirilmemesi gerektiği düşünülüyor. Böyle bir zevkin var olabileceğini düşünmek için, öznenin bir şekilde o zevkin varlığını kanıtlayacak bir eksiklik hissini deneyimlemiş olması gerekir. Hiçbir insan, kökü kendisinde olmayan ruhsal bir içeriği deneyimleyemez ya da tasarımlayamaz. Böyle bir eksiklik hissi, sözü edilen zevkin şimdilik kayıp hanesinde yazılı olsa da, aslında kaybedildiği yerde hala var olduğunu kanıtlar. Yoksa bu kayıp zevk, hangi veri üzerinden tasarımlanabilirdi ki? Mademki kendisini bir kayıp hissi üzerinden duyuruyor, öyleyse gizli bir biçimde de olsa varlığını sürdürdüğünden emin olabiliriz. Ona hipotetik (varsayımsal) denmesinin sebebi, deneyimlenemediği için ulaşılmaz, gerçekleştirilemez görünmesidir. Hipotetik sınırlarda gezindiğinden söz edilen bu zevkin son aşaması, hangi zevki ima ediyor? Elbette hayata geçmesi engellenmiş OGP söz konusudur. Çünkü üzerine ipotek konulan haz odur. Ama yine belirtmekte yarar var: OGP, varlığını, sadece eksiksiz orgazm tatmini anlamında, Ödipal ensest odağa veya oral dönemin meme hazlarına borçlu değildir; ancak OGP'nin libidinal füzyon yaşantıları oral döneme bağlıdır. Çünkü OGP'nin orgazm kapasitesi ergenliğin bedensel olanakları üzerinden hayata aktarılmaktadır. Ama Ödipal dönemde kastre edilmiş çocuksu orgazm ile birlikte onun da gelecekteki olanakları iptal edildiği için, Ödipal köke bağlı sanılmaktadır. Tam da tersine, onun hayata geçmesi, Ödipal çatışma odaklarının, yani ensest suçluluğu ve kastrasyon korkularının tümüyle geride kalmasının, aşılmasının güvencesidir, ayrıca bu sonucu zorunlu kılar.

Nasio, alıntı yapılan bu kitabında, nevrotik kriz geçiren bir çocuktan söz ediyordu ve yukarıda sözü edilen çocuk bu çocuktur. Bu çocuğun Nasio'nun ifadesi üzerinden şu sözlerini alalım: "Sanki nöbet

anında düşlem çocuğu, "… İçimde tüketilemez bir tahriki korumayı, tümden itkisel bir boşalmanın sınırsız boşluğunda erimeye tercih ederim." diye haykırır."

Düşlem çocuğunun, tümden itkisel bir boşalmanın sınırsız boşluğunda erime korkusu, aslında OGP'nin ya da libidinal füzyonun derinliklerinden duyulan korkunun aynısıdır. Ayrıca burada sözü edilen "boşlukta yitip gitme kaygısı", psikotik bir kaygının ifadesinden başka bir şey değildir ve psikotik tehlikeyi ima etmektedir. O zaman burada, tanınmayan ve deneyimlenmemiş eksiksiz hazzın tatmin süreçleri karşısında, önyargı düzeyinde yapılanmış korkuların dile geldiğini söyleyebiliriz. Ama bir noktanın belirtilmesi gerekir: OGP, küçük çocuklar için geçerli değildir, ancak ergenlikte hayata geçebilecek bir programdır ve hayata geçebilirse psikotik zemini ve kaygıları zaten iptal edecektir.

"… Şunu anlıyoruz: İtkisel gerilim ya kassal güce dönüşür ya da tersine kullanılmamış durur; sonuna kadar cinsel doğada kalır. Bedenin erojen kuşağı, cinselliğinin dönüştürülmemiş enerji fazlasını olduğu kadar boşaltılmış enerjiyi de imler." (Nasıo 2006: 172)

Nasio, yukarıdaki paragrafta, "Bedenin erojen kuşağı, cinselliğinin dönüştürülmemiş enerji fazlasını olduğu kadar boşaltılmış enerjiyi de imler." *d*erken, istediği kadar "enerji" kelimesini kullansın, dönüştürülmemiş enerji, tam tatmine ermemiş eksiksiz hazdan başka bir şey değildir. Bu nedenle, aslında, erojen bölgede hazza eksiksiz dönüşmesi mümkün olmamış kayıp bir hazdan, gerçekte çok fazla kayıp bir hazdan söz ediyor demektir. Bütün mesele, bu kayıp hazzın akıbetinin ve nevrozları sürekli besleyen bir kaynak olarak işlevinin ne olduğudur. Sanılabileceğinden çok fazla olan bu kayıp haz, sanıldığı gibi arzunun değil nevrozların devindirici gücüdür.

"… Bir başka deyişle yasa arzuyu yasaklamaz, çocuğun arzu etmesini engelleyemez; yalnızca arzunun tam tatminini yasaklar, bir cümleyle, yasa zevki yasaklar. Böylece üstbenin ortaya çıktığı çatışkı, yasa ile arzu arasında değil, ama yasa ile ensestin mutlak zevki arasında yer alır." (Nasıo 2006: 186)

Öncelikle belirtilmesi gereken, bu mutlak zevkin biyolojik yapıdan destek alan ve ergenlikte işlevsellik kazanacak olan bir zevk olduğudur. Ama ergenlikten çok önce, daha Ödipal dönemde engellenmiş olması nedeniyle, kökeninin ensestüel (Ödipal) odak olduğu ve bu nedenle yasaklanması gerektiği sanılmaktadır. Ayrıca "ensestin mutlak zevki"nin tanımı da net verilmemiş. Bu zevkin tanımlanabilir ölçüleri nelerdir? Eksiksiz orgazm hazzı mıdır, bu hazzın libidinal füzyon bileşeni midir? Bunlar ortada yok, sadece hipotetik yani varsayımsal olduğu söyleniyor. Kaldı ki böyle mutlak bir zevki deneyimlemek, biyolojik alt yapısının yetersizliği nedeniyle, küçük bir çocuk için zaten mümkün değildir. Çünkü bu yaş çocukları, cinsel yönden gelişmiş bir bedenin ve hormonal yapının desteğinden yoksundur, arzunun tam tatminini nasıl gerçekleştirebilirler ki? Asıl trajedi, erken ve acımasız kastrasyon müdahalelerinin, sonraki OGP'ye darbe indiriyor olmasıdır.

Nasio, net bir tanım vermemiş olsa da, "ensestin mutlak zevki" ile en azından libidinal füzyon eksenindeki hazların ve onların emosyonel derinliklerinin kastedilebileceğini biz belirtelim; çünkü, oral dönem eksenine bağlıdırlar. Ayrıca OGP'nin orgazmik haz boyutunun, ergen bedeninin bir devrimi olarak, Ödipal kökenden bağımsız, yani ensest zinadan muaf olduğunu, ama libidinal füzyon ekseni bakımından oral döneme bağlı, oradan aldığı psişik yakıtla hayata geçebildiğini bir kere daha belirtelim. Yeri gelmişken şu uyarıyı yapalım: Aslında eksiksiz orgazm hazzının kendisi psişik yakıttır.

"… ve penisini kastrasyon tehdidinden kurtarmak. ''Penisini kurtarmak''tan ziyade; eğer çocuğun ben'i, ensestin trajik zevkine erişebilseydi meydana gelecek olan parçalanmanın tehlikesinden fiziksel ve psişik bütünlüğünü korumak diye genişleterek yazmalıydık. Burada "yasaklanmış"ın, "nüfuz edilemez"in ve "tehlikeli"nin, farklı aydınlatmalara göre, aynı zevki nitelendiren yüklemler olduğunu kesinlikle belirtelim: Zevk, yasa bakımından yasaklanmıştır, arzu bakımından nüfuz edilemezdir ve benin istikrarı için tehlikelidir… Hayır, üstben arzunun ortadan kalktığını göstermez, ama eğer ensest gerçekleşseydi, çocuğun tadabileceği zevki deneyimlemekten vazgeçiştir. (Nasıo 2006: 187)

Daha önce Ödipal kastrasyondan söz ederken, penisin organ olarak yerinde durduğu, asıl kastrasyonun, bu organ aracılığıyla ergenlikte açığa çıkacak olan haz ve orgazmik tatmin boyutunda gerçekleştiği belirtilmişti (psikanalizin, kastrasyon söz konusu olduğunda, saplantılı biçimde hep eril özneden hareket ettiğini burada yeri gelmişken bir kere daha hatırlatalım). Ayrıca OGP'nin haz fırtınası ve yoğunluğunu, onu deneyimlememiş bir insanın, hem bedensel hem de psişik denge bakımından kaldıramayacağı da söylenmişti. Nasio "… ve penisini kastrasyon tehdidinden kurtarmak.

''Penisini kurtarmak''tan ziyade; eğer çocuğun ben'i ensestin trajik zevkine erişebilseydi meydana gelecek olan parçalanmanın tehlikesinden fiziksel ve psişik bütünlüğünü korumak diye genişleterek yazmalıydık." derken, daha farklı bir şey söylemiyor. Ancak, bu hazzı daha önceki alıntılarda hipotetik (varsayımsal) zevk diye tanımlarken, onu belirsiz kıldığı, adeta gizemli bir hale soktuğu için, tanımlaması doğru bir adrese yerleşmiyor, daha doğrusu bu hazzın tanımlanabilir ölçütleri netleşmiyor. Nasio'da kapalı kalan anlamı netleştirirsek: OGP'nin peniste patlayacak yüksek haz bombası, öznenin bilinçdışı algılarının tahmin alanında, bu organa yönelik fiziki kastrasyon dehşeti şeklinde de sezinlenir. Bu açıklamadan sonra "penisini kurtarmak" ifadesinden ne anlaşılması gerektiği netlik kazanır.

Nasio'nun şu ifadesi üzerinde önemle durmamız gerekmektedir: "Zevk, yasa bakımından yasaklanmıştır, arzu bakımından nüfuz edilemezdir ve benin istikrarı için tehlikelidir…"

Zevkin yasa bakımından yasaklanması çok net anlaşılıyor. Çünkü ensest yasasının yasağı onu yasaklamıştır, herkesin bildiği bir gerçek olarak; ama bu zevk, ensest ilişkide açığa çıkacak bir zevk olabilseydi, bu yasak anlaşılabilirdi. Ama psikanaliz bu konuda hep varsayımsal konuşur. Psikanaliz, yanlış bir adrese yönelerek "trajik zevk" adı altında, küçük çocuğun ensest ilişkinin zevkini tadabilseydi, yaşayabileceği sarsıcı zevki kastediyor, tabii yine varsayımsal. Ama bu zevkin adresi, tanımlanan yer değildir, çünkü ergenlikte açığa çıkacak bir potansiyelin adresi, neden Ödipal kökene bağlanan varsayımsal ensest zevk olsun ki! Öte yandan fiili ensest ilişkinin, böylesine mutlak bir zevki hayata niçin geçiremeyeceğini daha önce belirtmiştik. Nasio gerçek anlamda fiili ensest ilişkiye bir göndermede bulunmasa da, bu zevk ancak OGP ekseninde açığa çıkar, ensest ilişkide değil. O da zaten Ödipal ötesi ve ensest dışıdır. Ancak zevkin arzu bakımından nüfuz edilemezliği, yani özneye gizemli kalan yanı**,** ciddi kastrasyon engelleri nedeniyle bir türlü deneyimlenemez olmasındandır. Bu durumda "trajik zevk", öznenin karşısına nüfuz edilemez, ancak fantezi düzeyinde ve fantezide mümkün, tasarımsal bir alan hüviyetiyle çıkar. Onun hipotetik bir zevk sanılmasının nedeni budur. Eksiksiz hazzı hayata geçiremeyen özne, tıpkı burada olduğu gibi, sürekli olarak, eksiksiz haz ve tatmine erişilmezlik masallarını üretip duracaktır.

Hiç uzağa gitmeden şu basit gerçekleri dile getirelim: Cinsel yasaklama ya da ensest yasağı, yanlış tanıtılmıştır. Yasak olan cinsellik, cinsel ilişkiler değil, kandaşla cinsel ilişki kurmaktır. Bu takdim hatasının sonucunda orgazmın eksiksiz hazları bastırılmış ve OGP gündemden düşmüştür. Ödipal dönem de toplumsal cinsel roller üzerinden bir alıştırma ve prova dönemi olmalıyken, ataerkil kültürün elinde baştan sona rezil edilmiştir.

Nasio'dan yukarıya alınmış paragraftaki şu son ifade, gerçekten de sonsuz haz konusunda üretilmiş asılsız korkuları yansıtmaktadır: "Zevk,… benin istikrarı için tehlikelidir…" Oysa eksiksiz haz tatminini engelleyen kastrasyonların, nevrotik semptomları ürettiğini, egonun bu baskılar altında bunaldığını, süperego ile id arasındaki çatışmalardan yıpranarak çıktığını, bu durumun ben'in istikrarı için tehlikeli olduğunu söyleyen, psikanalizin kendisi değil miydi? Benin istikrarını nevrozlar lehine bozan, eksiksiz hazzın üzerine bindirilmiş kastrasyonlar değil miydi? Bütün bu ruhsal sıkıntıların nedeni, ben'in istikrarı için tehlikeli olduğu iddia edilen "eksiksiz zevk"in iptali değil miydi? Nerden bakılırsa bakılsın, bu yaklaşımıyla psikanaliz, tam bir paradoks içindedir. Oysa OGP, hazzın bir bütün halinde tatminini mümkün kıldığı, geride nevrotik bir artık bırakmadığı için, ben'in istikrarı bakımından asli bir güvencedir. Burada "benin istikrarı"ından söz ederken, nevrotik öznenin sallantılı nevrotik dengesini değil, OGP garantörlüğünde ve dar çerçevesini aşabilmiş olan genişlemiş "ben"in istikrarını kastediyoruz. Çünkü OGP, süperegonun ağırlaştırılmış yasak kodlarından olabildiğince arınarak yapılanması nedeniyle, aslında id ile süperego arasında bir denge sağlayıp ego'nun yükünü son derece azaltır ve bundan dolayı, id ile süperego arasındaki denge, benlik tarafından derin bir iç huzuru, uyum ve iç barış olarak yaşantılanır. Başka bir ifade ile OGP, kendi sağlıklı id'i ile uyumlu yeni bir süperegoyu yapılandırır.

"… Bundan ötürü üstben, yasaklanmış zevkten vazgeçişi, imkânsız bir zevk için arzunun yüceltilmesini ve benin bütünlüğünün sadece kastrasyon tehdidine karşı değil, ama ayrıca ensestin korkunç zevkinin tehlikesine karşı da korunmasını temsil eder." (Nasıo 2006: 187)

Üstbenin arzuyu yüceltmesi ya da psikanalizin ünlü ifadesiyle, cinselliğin yüceltme yoluyla toplum için daha verimli olduğu söylenen etkinliklere kaydırılması tezi, her şeyden önce cinselliği işin başında

lanetlemektedir. Yani böyle yapılarak, cinsellik şeytanına, yüceltme yoluyla sanki bir melek kimliği kazandırılmaktadır. Ama bu tezdeki doğruluk payı şudur: Bastırılan cinsellik agresyon üretir; bu yüzden bastırmanın yarattığı agresif ve illetli bir cinsellik, nevrotik süblimasyonu gerçekten zorunlu kılmaktadır. Çünkü ancak nevrotik süblimasyon yoluyla bunca arızalar, nevrotik rahatsızlıklar, saldırganlıklar zar zor dengelenip kontrol altına alınabilir. Fakat şu bir gerçektir ki nevrotik süblimasyon, öyle iddia edildiği gibi, çoğunluğun hayatında etkin bir rol sahibi değildir. Çünkü insanların çok az bir kısmı, onu başarı ile hayatlarına aktarabilirler ve daha önce de belirttiğimiz gibi, çoğu kez kazanılmış süblimasyonda, geri dönen nevrozlar nedeniyle cephe kayıplarına uğramaları kaçınılmazdır. Bu nedenle, cinselliğin agresif ve sağlıksız formu yaşama egemendir. NN cinselliğin nevrotik süblimasyon yoluyla dönüşüme uğratılması ise, gerçekte, kayıp OGP alanından çalınabilen orijininde süblimasyon miktarı ile olasıdır. Daha doğrusu, OGP'nin süblime boyutundan kısmî bir hırsızlıktır, ama fazla miktarda nevrotik arızalara bulaşmış olarak; bu yüzden onun "nevrotik süblimasyon" olduğunu söylüyoruz. Oysa OGP, zaten kendisi süblime bir süreçtir, süblimasyonun besleyici köküdür. OGP düzleminde özne, varoluş anlarının kıvanç yüklü dingin süreçlerini yaşarken, ek bir süblimasyona neden gerek duysun ki? OGP'nin kaynağındaki süblimasyon rezervi, özneye sanat eserlerini ayrıca canlı bir katılım ve kavrayışla deneyimleme olanağını da sunar. Bu düzlemde, bir sanat yapıtı sadece teknik bir bakış ya da salt zihinsel bir kavrayış düzeyinden değil, derin bir duyarlılık düzeyinden de kavranır.

Şu sorunun yine sorulması gerekiyor: Kastrasyon iması, "ben"in bütünlüğüne nasıl tehdit oluşturur? "Ben"in bütünlüğünün tehdidi akla psikotik dağılmayı getiriyor. Yoğun kastrasyon korkularının yol açtığı psikotik dağılma kaygıları üzerinde, daha önce zaten durulmuştu. Ama Nasio'nun bu ifadesinden, özneye kültürün cezalandırıcı gücünden gelecek hayati bir tehlikeyi de anlamalıyız. Nasıl bir tehlike? Özne, kastrasyonun dehşetini, açıkçası kendi varlığına yönelik hayati tehlikeyi, bilinçdışı katmanlarda çok yoğun algılıyor olmalıdır. Çünkü kastrasyon tehdidi ya da onu üreten ensest yasağı, bilinçdışı kayıtlara ensest suçunu işleyen öznenin öldürülmesi gerektiği koduyla işlenmiştir. Çünkü ilkel dönemlerden kalan mantık budur. İşte özne için, bilinçdışındaki kod yazılımları nedeniyle asıl tehlike, kastrasyonun genital alana yönelik olması değildir sadece, aynı zamanda kastrasyon, öznenin tüm varlığının kökten kastre edilmesi şeklindeki üstü örtük dehşeti de ima eder. Ancak bu düzeydeki tehdit, ruhsal yapıyı parçalayıcı etkisiyle, öznenin ben bütünlüğü için böyle bir tehlike oluşturur. Yani kastrasyon özneye, öldürülmekte olmak tehdidini bilinçdışı olarak hissettirdiğinde (yani "bu eksiksiz hazzı yaşarsan yasa seni öldürür" tehdidi), öznenin eksiksiz hazzı yaşama ihtimali karşısında, kendi ben bütünlüğünü tehdit altında hissetmesi anlaşılır hale gelir. Zaten, OGP'nin hayata geçmesinin önündeki önemli bariyerlerden biri de budur. Öyleyse kastrasyonun, her öznede, bilinçdışına çöreklenmiş "öldürülme veya ağır biçimde cezalandırılma" beklentileri yarattığını düşünmek zorundayız.

Nasio, üstbenin, benin bütünlüğünü ensestin korkunç zevkinin (aslında OGP kastediliyor) tehlikesine karşı koruyucu işlevinden söz ediyor. Herhalde bu haz yoğunluğunun, benliği parçalama olasılığı, yani psikoz tehdidi içerdiği düşünüldüğü için. Nasio, ayrıca eksiksiz hazdan ya da kendi ifadesiyle ensestin korkunç zevkinden, öbür analistler gibi, bilinçdışına yerleştirilmiş psikotik bir bombaymışçasına söz ediyor. Çünkü benliğin dağılmasının anlam olarak gideceği adres, psikoz yani deliliktir. OGP'nin hayata geçmesinin önündeki belli başlı engeller, zaten üretilmiş ve bilinçdışına engelleyici güçler olarak yerleştirilmiş bu sanal korkulardır. Yoksa, gerçekte benliğin istikrarı için güvence olan böyle eksiksiz bir haz, neden korkunç olsun ki? Neden psikoza giden bir sonuç yaratsın ki? Korkunç olduğunun sanılması, ima ettiği asılsız dehşet üzerinden anlaşılabilir ama onaylanamaz. Çünkü deneyimlenmediği, eşiği aşılamamış olduğu için korkunç sanılıyor.

"…Yasaklanmış zevk karşısında kızgınlık (kin) hareketi, imkânsız zevk için çekim (sevgi) hareketi ve ürküntü verici zevk karşısında geri kaçma (korku) hareketi. Yine belirtelim ki üstbensel enstans tam olarak, Odipus karmaşasının son çözülüşü esnasında çocuk tarafından hissedilen bu aynı kin, sevgi, korku duygulanımlarıyla dolar." (Nasıo 2006: 188)

Yasaklanmış zevk karşısında kızgınlık (kin), Ödipal dönem çocuğunda bile temel bir kayba tepki olarak temel hasedi ve agresyonu yapılandırır. Bu görüşümüzü daha önce belirtmiştik. Ergenliğe gelindiğinde ise hayata geçemeyen OGP, ruhsal dünyasında her zaman, hazda çok temel bir kaybı

özneye hissettirdiği için elbette hasedin, agresyonun, nevrotik samimiyetsizliğin ve daha önce belirtmiş olduğumuz temel mutsuzlukların faili olacaktır. Bu örnekte sözü edilen küçük çocukta, çocuksu cinsel zevklerin yasaklanması, onun tarafından elbette gönül hoşnutluğu ile karşılanmayacaktır. Ancak bu aşamadaki yasaklayıcı müdahalenin, ergenlikte açığa çıkacak OGP olanaklarını şimdiden yıkıma uğrattığını tekrar belirtelim.

İmkânsız zevk için çekim (sevgi) hareketinden, bu zevki ele geçirmeye yönelik sürekli bir arayışı ve öznenin arzu nesnelerine duyacağı sevgi çekimini, onların özne üzerindeki siren çağrısı etkisini anlıyoruz. Bu nedenle "imkânsız zevk", öznenin ufkunda siren çağrısı gücünde bir çekim nesnesidir ve "imkânsız zevk", bizim ifademizle "kayıp haz", onu elde etmenin çekimine, arzuyla aranışına özneyi daima yönlendirecektir. Arzunun kayıp nesnesi hep bu arayışın konusudur. Ancak sonucun daima hayal kırıklığı olduğunu hep belirtmiştik.

Ürküntü verici zevk karşısında geri kaçmanın (korkunun) üç muhtemel yanıtını verebiliriz: a) Kastrasyon tehdidi nedeniyle öldürülmekte olmak dehşetine sanal biçimde mâruz kalınır… Ancak bu dehşetin nedenleri, farkındalık alanında değildir, sadece nedeni belirsiz çok yoğun bir anksiyete olarak yaşanır. b) Ürküntü verici zevki, bilinçdışı tepki üzerinden, psikotik dağılma korkusu ile ilişkilendirerek karşısında geri çekilmek c) Beri yandan deneyimlenmemiş yoğun hazzın, bilinmezi temsil ettiğini ve bilinmezin her zaman insanı geri adım atmaya zorladığını söyleyebiliriz. Amerika'nın keşfinden önce, denizcilerin açık deniz korkusu, bundan daha farklı değildi. Yani öznenin kendi ruhsal kaynakları karşısındaki korkuları, kendi içindeki yepyeni kıtaların keşfini de imkânsız kılıyor. Öyledir, korku dehayı (ya da olanakları) iptal eder.

"… Ancak üstben kavramı, bizdeki sadece farklı olan değil, ama ayrıca iyinin aranması üzerine dayanan ahlakın ussal ilkelerine tamamıyla karşıt bir öteki üstbenin varoluşunu izah etmek için, kesinlikle temel önemdedir. Bilinçli üstbensel etkinlik, gönencin arttırılması niteliğindeyken amansız ve acımasız olan bir öteki üstben, insani yıkımın ve insanın korkunç, saçma eylemlerinin sebebidir (intihar, cinayet, tahripkârlık ve savaş). Bu vahşi üstbenin bize bulmamızı buyurduğu "iyi", ahlaki iyi değildir (yani toplumsal bakımdan iyi olan), ama mutlak zevkin kendisidir; o, bize tüm sınırları ihlal etmemizi ve durmaksızın kaçan bir zevkin imkânsızlığına ulaşmamızı buyurur. Zorba üstben emreder ve biz haberimiz olmadan itaat ederiz, bu emir çoğu kez bir kaybı ve bizim için değerli olanın yıkımını kapsasa bile." (Nasıo 2006: 189)

Bastırılan cinsel arzu ve hazlardaki tatminsizlik, bastırıldıkları yerde öyle uslu uslu durmuyorlar. Elbette yaşam hakkı talep ediyorlar ve edeceklerdir de. Ancak kastrasyonların baskılayıcı denetimi altında oldukları için, dışa yönelik boşalımları, form değiştirerek süblime vasıflarını yitirir ve agresyonla, yıkıcılıkla yüklenmiş olarak gerçekleşir. Çünkü tatminsiz bırakılan arzu, tatminsiz kalışının oranında agresyon üretir, ne yapıp edip agresyon üzerinden de olsa tatmin amacına erişmek için… Ya da bu agresyon, tatminsiz hazzın üzerine eklemlenerek sadomazoşistik tatmin arayışlarının kapısını da aralar… Bastırılan cinsel arzu ve hazdaki tatminsizliğin, vahşi ve acımasız bir dikte gücü taşıması, yüklenmiş olduğu agresyon nedeniyledir. Çünkü kısıtlı hazzın ikame bir tatmini olarak agresif eylemi yürürlüğe koyan bilinçdışı, kör bir çaresizlik ve hınçla, bu çıkışsız yola başvurur. Bundan dolayı vahşi üstbenin sebebi, hayata geçemeyen ve süblime niteliğini yitirmiş eksiksiz tatmin hazzının (OGP'nin) yarattığı agresyondur. OGP hayata geçme bakımından sıfıra doğru inerken, patolojik yönde güçlendirdiği agresyon, ikili bir amaç içerir: Önce öfkenin dışa akması yoluyla içte birikmiş agresyonu yatıştırmak, ama daha önemlisi, bu agresif girişimle sanki eksiksiz tatmin hazzının üretilebileceğinin sanılması şeklindeki umutsuz bilinçdışı bir beklenti. Agresyonun şiddeti, tersten tercümesinde, yitirilmiş OGP olanağına denk geldiği için bu yola başvurulur. Bir engelle karşılaştıklarında, yükselen agresyonlarının eşliğinde, yani kırıp dökerek engeli aşabileceğini sanan insanların yanılgısı, buna bir örnektir. Bu durum, özellikle eril öznenin cinsel ilişkisinde, haz değil de agresyon üreten, tatmini agresyonda arayan bilinçdışı çaresizliğinde izlenebilir. Aslında eksiksiz orgazmik hazzı bilinçdışında arzulayan eril özne, cinsel ilişki anında, kastrasyonların engellemesi nedeniyle eksiksiz tatmin talebini gerçekleştiremeyince, onun ürettiği agresyona yenik düşer. Eril özne, "agresyon, üretilemeyen eksiksiz haz miktarına eşittir ve negatif uçta onun yerine geçer" denklemi gereğince böyle yapar. Buradaki beklenti umutsuz bir beklentidir. Şundan dolayı: Vahşileştirilmiş üstbenin eylemleri, asla aranan kayıp hazzı üretemeyecektir, öyle olsaydı kayıp hazzın sadistik eylemlerde açığa çıkması

gerekirdi. Çünkü vahşileştirilmiş üstben, kayıp hazzı her zaman gizleyip örten sansürün etkisi altında eyleme geçer. Kayıp haz ele geçirilirse, vahşi üstbene ne olur? Yumuşar, id'in gürbüz güdülerinden beslenir ve türdeş sevgisini daha da sağlıklı kılar.

Yukarıdaki alıntıda Nasio, "Bu vahşi üstbenin bize bulmamızı buyurduğu, mutlak zevkin kendisidir. O, bize tüm sınırları ihlal etmemizi ve durmaksızın kaçan bir zevkin imkânsızlığına ulaşmamızı buyurur." derken, bizim bakış açımıza göre, özellikle "mutlak zevkin kendisi", "kaçan bir zevkin imkânsızlığına ulaşma" parantezleri içinden kast ettiği şey, OGP'nin kendi amacına erişmek isteyen niyetinin sesidir. Ama OGP'de asli hedefe erişilemeyince, kayıp hazzın yapılandırdığı vahşi üstben, kayıp hazzın agresyona dönüşmüş tercümesi olarak sahnede belirir. "Tüm sınırların ihlal edilmesi" ifadesinden, sözü edilen sınırların, kastrasyonların yapılandırdığı bilinçdışı bariyerler olduğu çok açıktır. Ama özne her zaman, arzusu ile arzusunun önünde duran bariyerler arasındaki çatışmada yenik düşecektir. Çünkü bariyerler her zaman tam dolu tatminini engellediği için arzu, bilinç alanında tüm gürlüğü ve yaşatan gücüyle hayata doğamayacaktır. Kısacası bilinçdışı bir güdülenme ile OGP'ye doğru yola çıkan özne, vahşi üstbenin agresyonda karar kılan çaresizliğine demir atar.

Öznenin hazda tıkanıklığının agresyon üreten alt zemini, şu gerekçeler üzerinden açıklanabilir: Özellikle eril öznede OGP'nin hayata geçebildiği, orgazmın eksiksiz coşkusu ve libidinal füzyonun sentez süreçler olarak ruhsal sahnede belirmesi (algı-bilinç sisteminde belirmesi) ile test edilir. Bu iki eksenden biri (a.eksiksiz orgazm coşkusu b.libidinal füzyon yaşantıları) ortada yoksa, eksiksiz orgazm hazzı süreç olarak çöker. Sürecin mâruz kaldığı tıkanıklık, kaçınılmaz olarak agresyon üretmeye başlar. Ne yazık ki eril öznelerde, çoğunlukla sperm boşalması gerçekleşir ama biraz yukarıda belirttiğimiz en önemli iki temel eksen, hemen hemen ruhsal sahnede yoktur. Eğer öznenin bu alanlarda yaşadığı yoksunluk, aşırı boyutlarda tezahür ederse, o zaman vahşi üstbenin yol açacağı sonuçlarla karşılaşırız.

"Zorba üstben emreder ve biz haberimiz olmadan itaat ederiz, bu emir çoğu kez bir kaybı ve bizim için değerli olanın yıkımını kapsasa bile." Bu cümlede dile gelen düşünce ile benzer bir düşüncemizi daha önce ifade etmiştik. Şunu belirtmiştik: OGP'nin iptal edilmiş olması, özneyi varoluşunun anlam yönünden eksikliği ile yüz yüze getirir. O zaman özne kapıldığı değersizlik algısı yüzünden ya da hazlarının gasp edilmesinin yarattığı bilinçdışı agresyonunun kendisine yönelmesi nedeniyle, kendisine karşı da yıkıcı olabilecektir.

"… Üstben, klasik olarak ensest yasağının ahlaki yasasının teminatı olan bilinçli üstbenle bir tutulurken, burada bir zevk idealinin cazibesi altında ben'i büyüleyen, bilinçdışı olarak kışkırtıcı ve sapkın bir diğer üstben keşfediyoruz… Beni yasağa tecavüz etmeye ve tüm hazzın ötesinde bir esrime içinde erimeye kışkırtan, onun dayanılmaz çağrısıdır… Zorba üstbensel baskı tarafından sıkıştırılan ben, bu nedenle bazen kendisine ya da dünyaya karşı, nadir bulunan bir şiddette eylemler gerçekleştirir… Yine de asla erişilemeyen bir aşırılıktır; zira hiçbir arzu, katilinki bile tam zevke erişemeyecektir. Cinayet, intihar ya da tüm diğer şiddet ve öldürme edimleri, yalnızca özneyi mutlak tatmin mucizesine doğru götüren yol üzerinde kısmî doyumlardır. Böylece, Freud'un yazdığı gibi, üstbende arı bir ölüm itkisi kültürünün hüküm sürdüğü anlaşılır." (Nasıo 2006: 190, 191)

"Burada bir zevk idealinin cazibesi altında ben'i büyüleyen, bilinçdışı olarak kışkırtıcı ve sapkın bir diğer üstben keşfediyoruz."… Nasio'nun bu görüşünü, insanın ruhsal gerçekliğine ait doğuştan gelen bir yasa niteliğinde kabul etmiyoruz. Daha doğrusu burada tespit edilen durumu, baskıcı kültürlerin kaçınılmaz sonuçlarından biri olarak görüyoruz. Önemli olan, bu vahşi üstbenin neden aynı zamanda sapkın olarak nitelendiğidir? Sapkındır, çünkü doğal işleyişi bozulmuş bir haz programının, özneyi mâruz bıraktığı bir patolojiden kaynaklanmaktadır. Aslında, içinden doğmuş olduğu köken sapkın değildir, amaca erişim programı bozulduğu için, kökenindeki sağlıklı haz odağı, eylem platformuna sapkın bir güdülenme olarak aktarılır. Vahşi üstbenin "ben"i büyülemesi ve kışkırtıcı olması, bilinçdışı bir güdülenmeyle özneye, bu patolojik eylemlerin kayıp hazzı hayata geçirebileceği şeklinde sanal bir vaatte bulunmasıdır. Çünkü OGP, eksiksiz orgazm hazzı ve öbür ekseni olan libidinal füzyon boyutu ile, özne için bir siren çağrısı gücünde davetkâr bir odaktır. Yani vahşi üstbenin daveti, üstü örtük biçimde OGP'nin reddedilemez davetidir. Özne, vahşi üstbenin alt zeminindeki bu davetkâr odağın sesine uyar, ama vahşi üstben, bilinçdışı bir oyunla, alt zemindeki OGP'nin davetini, sanki kendisinin güdüleyici gücüymüş gibi devralır; işte o zaman özne, kastrasyonlar nedeniyle hazda eksiksiz tatmin

amacına erişemeyen OGP'nin patolojik bir dönüşüme uğrattığı bir formu olan vahşi üstbenin denetimine girer.

"Ben'i yasağa tecavüz etmeye ve tüm hazzın ötesinde bir esrime içinde erimeye kışkırtan, onun dayanılmaz çağrısıdır." Daha önce de OGP hazzının, bir siren çağrısı gücünde özne üzerinde etkide bulunduğu söylenmişti. Nasio, "vahşi üstben 'ben'i tüm hazzın ötesinde bir esrime içinde erimeye kışkırtır" derken, aynı şeyi söylüyor ama bir farkla, o, vahşi üstbenin özneyi davet ettiği zevki, varsayımsal bir zevk, yani hayata aktarılması mümkün olmayan bir zevk, aslında patolojikleşmiş bir zevk olarak tanımlarken, OGP, hayata aktarılması mümkün olanı, gerçekte sağlıklı eksende ilerleyen hazzı tanımlar ve aynı zamanda ergen ya da yetişkinin bedensel olanaklarından hayata doğduğu için de ensest ötesidir. OGP Ödipal ötesidir; çünkü patoloji üreten kaynakla bağını koparmıştır. Aslında, vahşi üstbenden gelen patolojik hazzın bu dayanılmaz çağrısı, OGP'nin örtük davetidir ama OGP, baskılanmış olduğu için zevk, kendi adresine değil, agresyonun adresine yönelmektedir. "Tüm hazzın ötesi" ve"esrime içinde erimek" ifadeleri, normal nevrotik düzlemde bilinen bütün zevklerin ötesini ima eder, ama bu tanımlar, aslında OGP'nin nitelikleridir ve OGP anında deneyimlenir… Nasio, vahşi, zorba üstbenin reddedilemez gibi görünen patolojik hazlara davetini tanımlarken, bu davetin gücüne ilişkin bütün göndermeleri, tersine çevrildiğinde OGP'ye ait niteliklerin ta kendisini gösterir. Zorba üstbeni tanımlayan tüm tasarımlar, bu tezi ileri sürenler tarafından OGP'nin pek ala sezildiğini bize ifşa ederken, aslında OGP'ye yönelik sezginin, onların bilinçdışında kayıtlı bulunduğunu da kanıtlar.

"Zorba üstbensel baskı tarafından sıkıştırılan ben, bu nedenle bazen kendisine ya da dünyaya karşı nadir bulunan bir şiddette eylemler gerçekleştirir. Yine de asla erişilemeyen bir aşırılıktır; zira hiçbir arzu, katilinki bile tam zevke erişemeyecektir. Cinayet, intihar ya da tüm diğer şiddet ve öldürme edimleri, yalnızca özneyi mutlak tatmin mucizesine doğru götüren yol üzerinde kısmî doyumlardır."

Yazarın belirttiğine göre, öznenin patolojik hazzı elde etme yolunda başvurduğu şiddet, hatta katilinki bile tam tatmine erişmeyen kısmî doyumlardır. Öyledir, çünkü patolojik hazza kurban edilmiş kayıp haz, her zaman, kastrasyonların kuşatması altında kendi saflığı ve gürlüğü içinde değil, haz tatmininde kısıtlanmışlığın agresyonu ile sahnede belirir. Daha doğrusu, NN öznede cinsel dürtü ve hazların eksiksiz tatmini kastre edildiği için, bunların agresyon yoluyla tatmin arayan formları da kısmî doyumlardır. Çünkü kastrasyonların kısıtlayıcı baskısı, bunların da tam tatminini engellemek için devrededir. Kısacası eksiksiz tatmini engelleyen yasak, bunların üzerinde de aynen devam eder. O zaman, kayıp hazzın ürettiği agresyonla sentezlenmiş patolojik kısmî haz, elbette eksiksiz hazzın bütününe denk bir tatmine erişemeyecektir. Çünkü özgün ve eksiksiz hazzın kısıtlanması, onun ikameleri üzerinde de devam eder. Kısıtlanmış hazzın yansıması olan agresyondan dolayı, bütünsel zevk-haz, elbette tatminde eksik kalmaya mahkûmdur. OGP, eksiksiz hazzın tatminini mümkün kıldığı için, kısmî bir doyumla değil, tam bir tatminle sonuçlanır, bu nedenle agresyon üretmez ve eğer varsa diğer agresyon odakları üzerinde yatıştırıcı bir etki icra eder. NNO ise kendi tatmin alanı içinde ancak kısmî bir doyumla sonuçlanır. Bu yüzden vahşi üstben, NNO'nun hazda kısıtlılığının yarattığı patolojik bir sonuçtur. Yoksa vahşi üstben, ne diye kör bir itilimle özneyi eylemde şiddete yönlendirerek, eksik hazzı tamamlama peşinde olsun ki? Ya da "vahşi üstben" adı altında patolojik bir odak yapılansın ki! Vahşi üstbenin körlemesine peşinde olduğu şey, OGP'den başka ne olabilir?

"Böylece, Freud'un yazdığı gibi, üstbende arı bir ölüm itkisi kültürünün hüküm sürdüğü anlaşılır." Bu ifade verili bir gerçeği değil, mutlak hazzı yaşaması engellenmiş öznenin mâruz kaldığı agresyon nedeniyle, bilinçdışının ölüm, öldürme dürtüleriyle hastalıklı biçimde yüklü kılındığını gösterir. Bu nedenle, mutlak haz tatmininde kısıtlı öznenin, hem çevresine hem kendisine karşı yıkıcılık dürtüleriyle yüklenmesi çok anlaşılır bir durumdur. Yoksa sadistik eylemleri başka türlü nasıl açıklayabilirdik!

"… O (zorba üstben)… bilinçdışı ve sağduyudan yoksun bir yasa ki tebliği, bilincin herhangi bir emrinden daha baskıcı olup bize arzumuzu en son noktasına kadar götürmemizi buyurur." (Nasıo 2006: 191)

Yukarıdaki yargı için kısaca şunu belirtebiliriz: Zorba üstben, bize, arzumuzu (patolojik arzu) tatminin en son noktasına kadar götürmemizi buyurur. Fakat önce, zorba üstbenin aracılığıyla öznenin ufkunda yükselen patolojik arzusunun kökenini sorgulamalıyız. Ve bu arzu, eylemde hedefine vardığında gerçek bir tatminle sonuçlanıp özneyi yatıştıracak mıdır? Zorba üstbenin ürettiği arzunun

tatmininin kısmî olduğunu, zaten Nasio'nun kendisi söylüyor. Zorba üstbenin ürettiği arzu, baskılanmış ve eksiltilmiş asli arzunun ve eksiltilmiş cinsel dürtülerin bir türevidir; bu nedenle onun gösterdiği hedefte tatmine ulaşmak, kaçınılmaz olarak kısmî bir tatmindir. Eninde sonunda asli arzu, gerçekte eksiksiz hazza yönelik kökendeki asli arzu, zorba üstbenin gerçekleştirdiği kısmî tatminle, kendi eksiksiz tatmin hedefine varamayacaktır. Çünkü bu tatmin, ikame bir tatmin olduğu için böyle olacaktır. Birçok insan, çılgınlığa varan ve hangi uçuk kaçık yol ve yöntemlere başvurursa vursun hep arzusunun tatmininin gerisinde kaldığı çaresizlik anlarında, muhtemelen bu süreci deneyimlemiştir. Ancak bu yolun sonu, asla asli arzunun hedefi olan mutlak tatmine değil, üretilmiş patolojinin son noktasına varacaktır, ama patolojinin erişilen bu son noktasında bile tam bir tatmin üretememek üzere. Çünkü asli arzunun üzeri yasakla damgalandığı için, bu yasağın zorunlu türevi olan zorba üstbenin eksiksiz tatmine erişiminin de yolu kapatılmıştır. Ya da zorba üstbenin buyrukları doğrultusunda, patolojik hazzın sembolik tatminleri üzerinden, asli arzunun eksiksiz reel tatmin hedefine varması daha işin başında olanaksızdır.

Zorba üstben, hastalıklı bir bilinçdışı tarafından yönlendirilen ve sağduyudan yoksun bir yasadır. Çünkü zorba üstben, patolojik kılınmış bir id'in acil taleplerine hizmet yönünde yapılandırılmıştır ve tamamen malûl bir bilinçdışı tarafından yönlendirilir, bu anlamda bilinçdışıdır, ama sağlıksız bir bilinçdışı olarak. Öte yandan zorba üstben, özneyi akıl almaz eylemlerde tüketirken, onu akıl ve mantığın dışında tatmin aramaya ittiği için de sağduyudan yoksundur. Ama zorba üstben, mutlak bir tatmine erişme amacıyla, özneyi hangi çıkmaz yollara sürüklerse sürüklesin, asli tatmine erişmesi en başta yasaklandığı için özne daima tatminsiz kalacaktır. Çünkü OGP daha Ödipal dönemde iptal edildiği için, bu yasakla damgalanmış olan vahşi üstbenin tatminleri de aynı yasak tarafından engellenir.

"… Ben için tehlike oluşturan şey, gerçekte acılı kastrasyon deneyiminin –bilinçdışı bir fikir biçimi altında- yeniden su yüzüne çıkışıdır." (Nasıo 2006: 213)

Acılı kastrasyon deneyiminin yeniden su yüzüne çıkışı, "ben"in dengesi için, ama aslında onun nevrotik dengesi için tehlike oluşturur. Bu ifade, kastrasyon dehşeti için bizim yaptığımız "öldürülmekte olmak anını deneyimlemek" tanımlamasına denk gelmektedir. Nevrotik öznenin korumaya çalıştığı, bu nevrotik dengedir ve korkusu da onun çatırdamasıdır. Kastrasyon deneyimi, tabusal bir yasak üzerinden yapılandırılmıştır. Bilinçdışında bu yasağın çiğnenmesine dair en küçük ima, "öldürülmekte olmak anı"nın dehşeti ile birlikte kodlanmıştır. Bu yüzden, öldürülmekte olmak şeklindeki dayanılmaz dehşetle yüz yüze gelerek, sanal parçalanma tehlikesine mâruz kalmak, bu dehşeti algı-bilinç sisteminde, kökeninin farkındalığına erişmeden, salt yoğun, çıplak anksiyete olarak bastıramadan yaşamak "ben" için katlanılması zor bir dehşet anıdır. Hayatındaki pek çok dehşet yaşantılarının da kökeni olan bu asli kastrasyon dehşetinin emosyonel şiddeti ile karşılaşmamak için, öznenin, ego savunma mekanizmalarıyla geniş çaplı bir strateji geliştirmesi gerekmektedir. Bu dehşet anksiyetesini, panik ataklara mâruz kalanlar bir ölçüde deneyimlemişlerdir.

Kastrasyon korkularından kaynağını alan "öldürülmekte olmak dehşeti"ni psişik olarak hazırlayan bir başka yardımcı zeminden de söz etmemiz yararlı olacaktır: Her türlü acil ihtiyacı geciktirilen, gerçekte ağır ihmallere uğrayan bebek, bu nedenlerle ciddi hayati tehlikelere mâruz kaldığında, bu etkileri toptan kastrasyon (öldürülmekte olmak) olarak deneyimler. Böylece bebek-beden, daha bu aşamada, "öldürülmekte olmak dehşeti"ni bilinçdışı kayıtlarına alır. Temel ihtiyaçlarda mâruz kalınan bu ilk kastrasyonları, sonraki kastrasyonların güçlendirici ve hazırlayıcı ilk zemini olarak görebiliriz. Burada sevgi eksikliğine bağlı zehirli füzyonla paralel seyreden, ona eşdeğerde bir süreçle karşı karşıya kalırız. Yoksa normal hayal kırıklıkları, bebek-küçük çocuk üzerinde, bu türden trajik etkiler yaratmaz.

Toptan kastrasyon, sadece öznenin maddi varlığının değil, benlik olarak da iptalini ima eder. Özne, bilinçdışından gelen yoğun kastrasyon kaygılarının şiddetli yıkımlarına mâruz kala kala, uzun vadede, benlik organizasyonunun kaybı sonucuyla karşı karşıya gelir. Dış gerçeklikten libidinal yatırımlarını geri çektiği ve bu nedenle dünya onun gözünde çekiciliğini çok ileri boyutlarda yitirdiği için böyle bir sonuca mâruz kalır. Bu dehşeti, kişiliksizleşme yıkımı olarak deneyimler. Geriye dönük işleyişinde kastrasyon korkuları, belki libidinal füzyonu da zehirli füzyona doğru dönüşüme uğratıyordur.

Bu ara nottan sonra tekrar konumuza dönelim.

"… Bundan ötürü ben (ego), tasarımı ve tasarımla birlikte ona bağlı olan kastrasyon deneyiminin kesitini de dışlar. Yani tasarımı reddederken ben (ego), tasarımın duygusal içeriğini de reddeder; izi reddederek, izin çağrıştırdığını da, yani anneye duyulan cinsel arzuyu da reddeder. (Nasıo 2006: 216)

"Tasarım"la Freudçu tez şunu ileri sürer: Küçük erkek çocuk, herkesi kendisi gibi penis sahibi sanır. Çünkü yalnızca kendisinden haberdardır, karşı cinsin genitali hakkında bir bilgisi mevcut değildir. Ama bir gün öğrenir ki annesinin penisi yoktur. Demek ki annesinin bir zamanlar var olan penisi bir nedenle iğdiş edilmiştir. Bu tasarımı, yani kastrasyon gerçeğini özetle annesinin bir penisi olmadığı somut gerçeğini ya da onun iğdiş edilmiş olduğunu kabullenmek istemez, çünkü düşünür ki eğer böyle bir gerçek varsa kendisi de bir gün onun gibi kastre edilebilir. Bu dehşet iması nedeniyle, annesini hep penisli olarak düşündüğü bir başka tasarımı –penisli kadın tasarımını- devam ettirir, anne penisli kalmaya devam ederse o zaman kendisi de iğdiş edilmeyecektir. Travestilere duyulan ilginin arkasında, bu çocuksu fantezi-kuram vardır, yani penisli anne tasarımını sürdürerek kastrasyon kaygısını yatıştırma talebi… Belki travestinin kendisi de ömrünün her saniyesinde bu fantezi-kuramın etkisi altındadır… Buna göre eril öznenin, öbür eril öznenin testislerini ve erekte penisini görme arzusunun, eril özne nezdinde, bilinçdışı örtük anlamlarından biri şu olabilir: Yani kastrasyon, demek ki birilerinde gerçekleşmemiş. Burada eril özne öyleyse kendisinin de kastre edilmeyecek oluşunun güvencesini bulmuş olur.

Uzun bir süre annesinin, bir penisinin olmadığı gerçeğini kabullenemez. Küçük erkek çocuğun, kastrasyon kaygısını bastırmak için geliştirdiği stratejiyi açıklayan Freudyen yaklaşımın "tasarım" anlayışını burada noktalayarak, kendi bakış açımız üzerinden devam edelim: Eğer yetişkinlerin tehditleri üzerinden yaşatılmış olan kastrasyon dehşeti çok yoğunsa, bu takdirde zehirli füzyondan gelen küçük erkek çocuk, kastrasyon gerçeğini, yani mâruz kalınmış kastrasyon tehdidini, bunun duygusal şokunu, ensestüel suçluluğu ve bu suçluluğa neden olan ensest arzuyu bütünüyle reddeder. Çünkü ortada tehdit olmadan kastrasyon dehşeti de Ödipal dönem çatışmaları da yapılanamaz. Anneye duyulabilecek en küçük ensest talep bile, ayrıca ensest yasasının yasağı olarak kastrasyon imasını içerdiği için bilinçten kesinlikle, hiç var olmamış gibi uzaklaştırılır. Küçük çocuk neden böyle davranır? Niçin bu kadar korkar? Çünkü mâruz kaldığı ve ebeveynlerin bakışlarında içerilmiş kastrasyon dehşeti ve bu dehşetin ima ettiği öldürülmekte olmak (toptan kastrasyon, bütünsel kastrasyon) tehdidi, küçük çocuğun kaldırabileceği kapasitenin çok üstündedir. Bize göre kastrasyon dehşetini bu aşırı yoğunlukta yaşamak, "zehirli füzyon"dan gelen küçük erkek çocuk için söz konusudur. Çünkü o, böyle bir dehşeti yumuşatmak üzere libidinal füzyonda yapılanmış sevgi rezervlerinden, sevilmiş olmanın güvencesinden, bunların tampon işlevinden yoksundur. Deneyimleyebileceği tek konum, ortada kalmışlığın çaresizliğidir.

Ama ne yazık ki iş burada bitmez, küçük erkek çocuk için bu ret, sonunda libidonun ve onun içten itici gücüyle yükselen yaşam tezahürlerinin de reddine dönüşür. Libido tüm tezahürleri ile bir bütündür, bir tarafı kastre edildiğinde öbür tarafıyla sağlıklı bir bütünlük sergilemesi mümkün değildir. Bundan dolayı kastre özne, orijininde varlığından eksiltilmiş öznedir. Devam edersek: Libidonun yapılandırıcı gücü olan anne, gündemden düşerken, arzu nesnesi olarak onun hatırlatıcısı olan karşı cinsin diğer üyeleri de, değişen oranlarda, öznenin ufkundan silinir ve özne sıfır arzu boyutuna doğru kayar. Aslında anne üzerine konulan yasak, onun hemcinslerine de kopyalanır, bilinçdışının yanlış tercümeleri yüzünden her biri anne ikamesine dönüştürüldüğü için... Özne, eğer libidinal (arzu) seviyesi ciddi düşüşlere mâruz kalmışsa, dünya-varlık'a libidinal yatırımlar, yani sevgi yatırımları yapamayacak ve büyük ihtimalle, yükselen hormonal seviyesi ile bastırılmış cinsel dürtüleri arasındaki mesafe daha da açılacağı için, ergenlik döneminde psikoz sürecine girecektir. Ama yine bir kere daha belirtmekte yarar var: Libidonun dış dünyada arzu nesnelerine yatırım yapamamasının nedeni, libidinal açılımların hemen yanı başında anında beliren ve özne için katlanılması zor kastrasyon korkusudur. Temelleri Ödipal dönemde atılan (aslında libidinal füzyonda atılan) psikozun, ergenlikte açığa çıkmasının sebebi budur. Çünkü artan hormonal faaliyetlerle paralel olarak yükselen cinsel arzular, aynı oranda, ergenin kaçtığı ve unutmaya çalıştığı (bilinçdışı olarak bastırdığı, unuttuğu) kastrasyon korkusunun travmatik gücünü arttırmakta, bu korkuyu güncel yaşamda her an yeniden tetikleyerek aktif hale getirmektedir. İşte bundan dolayıdır ki OGP, eninde sonunda kastrasyon gerçeğini ve ensest suçlulukla ve bunların her ikisinin emosyonel şokuyla yüzleşmeyi gündeme

getireceği ve başka türlü yapılanamayacağı içindir ki psikotik bir tehlikenin iması olarak algılanacaktır, ama hayata geçemediği için de zehirli füzyondan gelen ergeni psikozun kapanında sıkıştıracaktır.

"… Artık tasarımın taşıdığı tehlikenin saf ve yalın biçimde ortadan kaldırılışından ibaret olan çok daha hoyrat bir eylem söz konusudur. "İçeride bastırılmış duygunun" diye yazar Freud 1911'de "dışarı yansıtılmış olduğunu söylemek doğru değildi; daha çok şöyle denilmeliydi: İçeride ortadan kaldırılmış olan dışarıdan gelir." … Tehlikeli tasarımın ortadan kaldırılması, o zaman öyle köktendir ki kastrasyon deneyiminin bilinçdışında hiç kaydedilmiş olup olmadığı ve hatta hiç yaşanmış olup olmadığı sorulabilir. "Hiçbir yargı kastrasyonun varoluşu sorusu üzerine dayandırılmıyordu; ama olaylar sanki kastrasyon hiç var olmamış gibi geçiyordu." Ortadan kaldırma öyle net ve öyle kararlı bir eylemdir ki psikotik öznenin kastrasyon acısını tanımadığını, bu temel ve belirleyici deneyim tarafından hiç etkilenmemiş olduğunu düşünmeye hakkımız vardır." (Nasıo 2006: 216, 217)

Aslında özne kastrasyon dehşetini çok yoğun korkularla yaşadı, ama bu korkularla karşılaşmamak için, kastrasyonun varlığını bilinçdışında da kökten siliyor. Yüzleşmekten kaçarak reddettiği bu gerçek, özneye dışarıdan ama şifresini çözemediği halüsinasyonlar olarak geri dönüyor. Özne kastrasyon gerçeğini hiç mi yaşamadı, yoksa hiç yaşamamış gibi oynadığı bir oyunun, yüzde yüzlük yalanına mı kapılmıştır? Tabii ki böyle olmuştur. Çünkü yaşanmamış bir şey nasıl sanrı üretir? Demek yaşandı ama kökten reddediliyor. Özellikle ergenliğin OGP'ye erişme projesi nedeniyle güçlü cinsel güdülerinin her devreye girişinde, silinmiş, reddedilmiş kastrasyon dehşetinin emosyonel şokuyla karşılaşmak zorunlu olduğu için (çünkü uyanan cinsel arzu, onu bastırmış olan kastrasyon korkusuyla birlikte aktifleştiği için), özne bilinçdışı olarak uyguladığı manevrayla, o dehşetli tabloya değil, onun sanrısal bir tercümesine mâruz kalıyor. Zaten bu tabloya psikoz demiyor muyuz?. Yani bu bilinçdışı manevrayla kastrasyonun, reel duygusal dehşet yükü bakımından tansiyonu azalıyor. Kastrasyonun katlanılmaz emosyonel şoku bastırılıyor, yani bilinçdışı, özneye kastrasyon dehşetinin şokunu yaşatmıyor da onun sembolik ikamesi ve kılık değiştirmiş ifadesi olan bir resim gösteriyor. Bu resimden dolayı psikotik özne yoğun bir dehşet değil, bu sembolik resimlerle (varsanılarla) açıklanabilecek daha düşük bir seviyede dehşet yaşıyor.

Oysa özne OGP'ye giden yolda, üretilmiş kastrasyon gerçeği ve üretilmiş ensest dehşeti ile yüzleşmeyi ne kadar göze alabilirse, OGP'den de o kadarını kurtarır. Çünkü ensest ve kastrasyon dehşetini kaçınılmaz fiili yüzleşmelerle deneyimleye deneyimleye geride bırakılabilmesi, OGP'nin açığa çıkmasının zorunlu koşuludur. Kastrasyon dehşetinin yüzleşilemeyen kısımları, iç dünyasında, öznenin kaçtığı nüfuz edilemez bir alan yaratacaktır ki özne, bir biçimde sezgisel olarak, aslında kendine ait olan ama kendisine hem yabancı hem âşina olan bir alandan hep dışa doğru itildiğini deneyimleyecektir. Burada, gasp edilmiş OGP miktarı ve onun gasp edilmiş vital tezahürleri ve bunların üzerine konulmuş yasak söz konusudur. Öznenin bütünsel hazdan kurtaramadıkları, ya nevroz hanesine ya da kastrasyon dehşetiyle, ama onun reel emosyonel şokuyla hiç yüzleşememişse psikoz hanesine yazılarak aktifleşir. Özellikle psikotik süreçlerin açığa çıkmasına kanıt olarak Freud'un şu ifadelerini gösterebiliriz: "Ortadan kaldırma öyle net ve öyle kararlı bir eylemdir ki, psikotik öznenin kastrasyon acısını tanımadığını, bu temel ve belirleyici deneyim tarafından hiç etkilenmemiş olduğunu düşünmeye hakkımız vardır." Aslında özne, kastrasyon acısını öylesine bir ürküntüyle tanıyıp anında da bilincinden öylesine şiddetle siliyor ki, bu deneyim sanki hiç yaşanmamış gibi işlem görüyor. Ama ergenliğin hormonal desteğinde her arzu uyanışı, bu dehşetli kastrasyon korkusunu içten içe işleyerek, ayaklandırarak ve adı konulamayan dehşet yüklü kılık değiştirmiş korkulara dönüştürerek, libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesi ve emosyonel akışları üzerinde öyle sinsi tahribata yol açıyor ki, sonunda özne psikotik yıkım sürecine giriyor. Psikoz öncesi dönemde, ergen öznenin adı sanı bir türlü net konulamayan ve katlanılmaz, benliği parçalayıcı korku krizleri başka nasıl açıklanabilir? Bu korkuların kastrasyon dehşetlerine bağlı oldukları öyle nettir ki çoğu, açık adres olarak hep cinsel imaları gösterir.

" … Gerçekte, tasarım ister reddedilsin, ister ortadan kaldırılsın, kaçınılmaz olarak, tipik psikotik bozukluklar getirerek dışarıdan ben'e dönecektir. Ünlü Kurt Adam örneğini alalım ve daha açıkça, çocukluğu sırasında ortaya çıkan bir sanrı olayını. Çocuk bir bahçede dadısının yanında oynamaktadır. Cep çakısıyla bir ceviz ağacının kabuğunu oymaktadır. Ve aniden, "betimlenemez bir dehşetle" elinin küçük parmağını kestiğini fark eder; öyle ki parmak ele sadece derisiyle tutunmaktadır. Garip bir

şekilde o zaman hiçbir acı duymaz, ama büyük bir korku duyar. Birden bire dili tutulmuş halde ve parmağına bir göz atamadan, yakındaki iskemleye yığılır. Nihayet sakinleştiğinde, parmağına bakar ve "parmak en küçük bir yara bile almamıştır."… Kesilmiş küçük parmağın apansız olan ve sanrılanan imgesi, yalnızca bir tasarımın hiçbir özelliğine sahip olmamakla kalmaz, bir de ben tarafından hiçbir duygulanım olmaksızın kavranır ve ona yabancı kalacak olan yadsınamaz bir gerçekliğin tüm netliğiyle algılanır."(Nasıo 2006: 217, 218, 219)

"Aniden, 'betimlenemez bir dehşetle' elinin küçük parmağını kestiğini fark eder; öyle ki parmak ele sadece derisiyle tutunmaktadır." Tırnak içindeki bu ifade, özellikle "betimlenemez bir dehşetle" ifadesi, kastrasyon dehşetinin ne olduğuna ve kısmî olarak sanrıda içerildiğine ilişkin çok somut bir örnektir, ama bize göre sadece kısmî olarak… Şimdi görünürdeki bu tablonun görünmeyen alt zeminine bakalım: Akıl hastalığına neden olacak düzeyde, kastrasyon dehşeti, yukarıda sadece dış görünüşü resmedilenden çok daha fazlasıdır ve o kadar fazladır ki dipte kalan miktarı özne tarafından hiç fark edilmemektedir. Aslında olup biten şudur: Dipte kalan, sanrı olarak geri döner ve bu sanrı, kastrasyon dehşetinin çok daha yoğun şiddetinden özneyi korur, yani sanrı, kastrasyonun emosyonel şokunun önemli kısmını emip etkisizleştirmiştir. Özne bu dehşetten öyle yılmıştır ki onun duygusal şokunu, kendinden izole ederek hiç yaşanmamışa denk getirmektedir. Tabii yüzleşmek istemediği dehşet, bu sefer duygusal yükünden arınmış bir sanrı biçiminde geri dönerek, ne olduğunu anlamasına izin vermeden, özneyi kaçtığı şeyle burun buruna getirmektedir. Psikoz öncesi ergen, kaçtığı kastrasyon dehşetinin alt zeminini açık bir farkındalıkla göremez, süreci sadece adı konulamayan yaygın ve ağır anksiyete düzeyinde yaşar; ama asıl dehşet, yoğun duygu yüküyle (korku) kendini tam ifşa etmez, sanrılara dönüşerek dehşet yükünü daha katlanılır hale getirir. Psikotik ergen, cinsel güdülerinin her kımıldanışında, onların yaşanmasını engelleyen ürkütücü kastrasyon gerçeğinin sanrısal dönüşümlerine mâruz kalır. Bu sanrıların şifrelerini çözerek, yüzleşilmesi gereken kendi temel çatışmalarını göremez. Yani sanrısı kişiye diyor ki "Emosyonel şokundan kaçtığın kastrasyon gerçeği, seni yetişkin cinselliğine (eksiksiz tatmine) taşımaktan alıkoyar, bu mesajı ciddiye al." Bu nedenle özgürlüğe açılan kapıdan geçmek, bizden kahramanlık bekler: Yüzleşme cesareti. NN düzlemde öznelerin eksiksiz hazza erişememeleri, onların da kastrasyon dehşeti ile ancak kısmî olarak yüzleştiklerinin ama bütünüyle, sonuna kadar yüzleşemediklerinin kanıtıdır. Bu gerçek bize, NN öznenin psişik zemininde psikotik çekirdeklerin ya da ürküntülerin diyelim, varlığına dair bir şeyler söyler.

f.OGP'DEN DUYULAN KORKU – CİNSEL KURAM

1.Çocuksu cinsel teorilere neden bir ömür boyu saplanılır? Şundan dolayı: Çocukluktaki cinsel bastırmalar, eksiksiz orgazm tatmininde yetişkin seviyesine erişmeyi engeller. Özne, elden kaçırmış olduğu bu potansiyeli geri kazanabilmek için, cinsel özgürleşmenin (OGP) korkutucu ve zorlu sürecinden geçmeye mecburdur ama bunu göze alamaz. Çünkü geçmişin ürkütücü çatışmaları ile yeniden karşılaşmak zorunda kalacaktır. O zaman, çocukluğundaki cinsel bastırmaların yapılandırdığı nevrotik çatışmalarda çakılı kalmayı, gerçekte ise o çocuksu dünyayı yapılandıran cinsel kuram ve ön kabullerde çakılı kalmayı, ehven-i şer olarak kabul eder. Böylece kültürün ya da ebeveynin, cinsel bastırmaları mümkün kılan mesajları, küçük çocuğun hayat boyu saplanıp kalacağı çocuksu cinsel kuramlar olarak bilinçdışı kayıtlara işlenecektir. Ebeveynin mesajları da aslında, onların çocuksu cinsel kuramlarıdır. Ne yazık ki küçük çocuk bu yanlış mesajları bir kuram olarak kabullenecektir. Belki, bu çocuksu cinsel kuramlardan bazılarını aşabilecektir, ama bazılarına da ömür boyu takılıp kalacaktır. Çünkü özne, bu çocuksu cinsel kuramlardan uygun olanını (bilinçdışı bir seçimle uygun bulduklarını) nevrozunu sürdürmenin, aslında OGP'nin ürkütücü özgürleşme yoluna çıkmaktan kaçmanın güvenli dayanağı olarak kullanır. Çocuksu kalıcı cinsel kuramlarına, ürkütücü cinsel özgürleşmeden kaçmak amacıyla, bilinçdışı bir seçim üzerinden bağlanır. Bu nedenle, OGP hayata geçmemişse, öznede belli çocuksu cinsel kuramların, bu potansiyelin hayata aktarılmasını engellemek üzere, çok gizil ama etkin biçimde varlığını sürdürüyor olması gerekir. Bu kuramların neler olabileceğinin detaylı bir açıklaması Freud'un "Çocukların Cinsel Teorileri Üzerine" adlı makalesinde bulunabilir (Freud 2000).

"Annemle babam böyle şeyler yapmazlar." şeklindeki çocuksu tezde, küçük çocuk, kendisiyle ebeveynleri arasına konulmuş ensest yasağını, kendi anne babası arasındaki ilişkiye de kodlamış oluyor. Burada ayrıca cinsel etkinlik üzerine konulan yaygın ve tehlikeli yasağın da köklerini görmüş oluruz.

Küçük çocuklar yanlış bilgiler üzerinden yanlış kuramlar üretebilirler. Bunlar ileride doğru bilgilerle kolayca değiştirilebilir. Ama çocuklukta üretilmiş ve nevrozları sürdürmenin, çatışmaları maskelemenin, cinsel bastırmaları sürekli kılmanın hizmetinde kullanılan cinsel kuramlar ömür boyu sürer. Ya da başka bir deyişle, ömür boyu sürdükleri için aşılmaları mümkün olmayan cinsel bastırmalar, içinden üredikleri çocuksu cinsel kuramları ömür boyu sürekli kılar. Bu nedenle bilgilendirme ile aşılan saplantı ve yanlışlar, nevrozu ya da psikozu ima etmez.

En örtük, varlığı hiç hissedilmeyen ve özneyi çok sinsice etkileyen çocuksu cinsel kuramların, OGP'yi bastıran kastrasyon korkularından üredi̇ğini, bu korkuların akla uydurulmuş sözel ifadeleri olduğunu düşünebiliriz. Kastrasyonlarla ürkütülmüş çocuk, sanki şöyle düşünür gibidir: "Hazzı yaşarsan penisin kesilir ya da vaktiyle sahibi olduğun penisten arta kalan klitorisin…" Küçük çocuk, kastrasyon korkularını, geliştirdiği bu çocuksu cinsel kuram üzerinden yatıştırır, yani artık eksiksiz hazzın peşinde koşmazsa bir tehlike söz konusu değildir. Ama bu pasif tutum çocukluk yılları ile sınırlı kalmaz, bütün bir hayata yayılır. Böylece insanların tutsağı oldukları çocuksu bir cinsel kuram, pratiğe aktarılmış olur. Öznenin tüm yaşamını haz boyutunda ipotek altına alır. Haz boyutundaki bu ipotekten kurtulup OGP'ye açılmak ise, kişiyi geçmişteki üretilmiş ensest talebi ile yüzleşmek ve onun arkasındaki üretilmiş kastrasyon dehşetini fark etmek zorunda bırakır. Kim böyle tatsız bir durumu yeniden yaşamak ister ki! O zaman nevrotik pozisyona ve bunları üreten çocuksu cinsel kuramların devamına rıza gösterilir.

2.Sadece erkek değil kadın da ensest dehşeti ve arkasındaki kastrasyon korkuları nedeniyle orgazmik eksiksiz hazdan (OGP) kastre edilmiştir. Şöyle düşünelim: Kastre edilecek penisi olmasa bile klitoral kastrasyon neden kadın için de bir tehdit unsuru olmasın? Ayrıca kadınlara uygulanan klitoral sünnet için "Dünyanın Kökeni: Vajina" adlı kitaba bakmak zaten yeterli bir fikir verecektir (Drenth 2007: 224… 260). Erkek ya da kadın, hiç kimse böyle bir kıskacın dışında değildir. Ancak erkeklerin kastrasyon korkuları açıkça gözlemlenebilen bazı reflekslerden anlaşılırken, kadınlarda böyle açıkça anlaşılır bir reflekse rastlanmaz. Şöyle ki: Karın bölgesine doğru gelen bir darbede kadın bedenini, erkek genital alanını korur. Kadın, genital alan kastrasyon dehşetine ilişkin refleks düzeyinde bir tepki vermez görünür. Sanki ortada, kastrasyon dehşeti sadece erkekleri hedef alırmış gibi bir izlenim vardır. Ama görünüşe aldanmamak gerekir, çünkü kadının da mâruz kaldığı kastrasyonlar, cinsel haz ve tatminlerini yaşama güçlüklerinde gündeme gelecektir. Öyle ki, kadının, değil eksiksiz orgazm hazzından, NNO hazzından bile kastre edilmiş olduğu gerçeği, çok sayıdaki örnekte, bizi simgesel bir klitoral kastrasyonu düşünmek zorunda bırakır. Mâruz kaldığı kastrasyonlar sonucunda, bedeninin cinsel haz ve duyarlılığa en açık bu bölgesi, sanki kadına hiçbir şey söylememektedir. Oysa kadının cinsel ilişkide eksiksiz orgazm tatminine erişmesi, bu bölgeden başlayıp tüm vajinal alana ve pelvis bölgesine yayılacaktır. Bu apaçık bedensel gerçek ortada iken, sanki üstüne tuz biber eker gibi Freud'un şu ünlü var sayımı ile karşılaşırız: "Kadında klitoral alanın kastre edilmesi, vajinal orgazma geçilmesi gerekir." (Freud 2000: 359… 379: Kadın Cinselliği) Her ne demek istiyorsa? İnanılır gibi değil… Klitoral alanın kastrasyonu, bütünsel bir kastrasyona denk gelir ve bu durumda vajinal orgazma geçmek de olanaksızlaşır. Aslında bu orgazmların hiçbiri ötekini dışlamaz. Freud kadında vajinal orgazmın, klitoristen başlayıp bütün vajinal alana ve pelvis bölgesine yayıldığını bilmez görünür, bunların birbirinden ayrılmaz bir bütün oluşturduğunun sanki farkında değil gibidir. Kısacası kastrasyon gerçeği, kadın cephesinde de aynen geçerlidir. Süreç şöyle işler: Kız çocuklarının hepsi, Ödipal dönemlerinde tıpkı erkek çocuklarında olduğu gibi, hem cinsel hazları hem ensestüel eğilimleri nedeniyle bir biçimde tehdit edilip gelecekteki eksiksiz orgazm hazzında kastrasyona mâruz bırakılır, en şanslıları ise ancak NNO düzlemine demir atabilir. Bu böyle olmuyor mu? Aynen böyle oluyor.

Erkekte orgazm, döllemenin zorunlu koşuludur. Öyleyse en azından onun, orgazmını dört dörtlük yaşaması gerekir. Kadında ise orgazm döllenmenin zorunlu koşulu değildir. Erkekte orgazm zorunlu iken kadında keşfedilen bir şeydir. Böyle olsa bile, kadının da orgazmını eksiksiz tatmin düzeyinde

yaşaması gerekir. Çünkü kadında döllenme için zorunlu olmayan eksiksiz orgazm kapasitesi, en az erkekte olduğu kadar kadının da ruhsal bütünlüğü için şarttır ve bu bütünlüğün hayata geçtiğinin şaşmaz kanıtıdır.

Freud'dan bir alıntı yaparak ergenliğe kadar olan yolda yitirilenin ne olduğunu anlarız:

"Çocuklar, penisin uyarılmasından kaynaklanan örtük mesajların izini sürebilselerdi, sorunun çözümüne biraz daha yaklaşmış olurlardı"(Freud 2000: 189)

Freud, "örtük mesaj"la ne kastediyor? Bu pek net değil, ama küçük bir erkek çocuk, penisindeki haz duyumları nedeniyle organını eliyle uyarmaya devam etseydi (tabii yetişkinler tarafından tehdit de edilmeseydi), bu süreç, penisten başlayarak bütün pelvis bölgesini etkileyen ve küçük çocuğun yaşıyla uyumlu, 5-6 saniyelik bir orgazmla sonuçlanacaktı. Yine aynı çocuk, tehdit edilmediğini ve cinselliğinin gizil döneminde cinsel hazları ile ilgisinin engellenmediğini var sayıyoruz, ergenliğe eriştiğinde, OGP'nin görkemli hazzını yavaş yavaş bireysel hayatına aktarabilecekti. Ama süreç böyle rahat ilerlemez, ardından bu küçük mastürbasyoncuya tehditler gelir ve daha kötüsü, filizlenmekte olan bu cinsel coşku uyanışı, çocuk tarafından geliştirilmiş cinsel kuramların (biraz yukarıda bazı örnekleri verilmişti) etki alanında, OGP'nin gasp edilişiyle sonuçlanır.

Burada neler olup bitmektedir? Olan şu: Korku ya da başka etkenlerle oluşan koşullanmalar, eksiksiz cinsel hazda gelişmenin doğal programını bozar. Burada "fil sendromu" da denilebilecek bir durumla karşı karşıya kalırız: Koskoca filler, kendi olağanüstü güçlerinin farkında değillermiş gibi, toprağa 25 santim kadar çakılı kazıklara bağlanır ve bu çakılı kazıklardan çok kolay kurtulabileceklerini hiç düşünemezler. Çünkü yavru oldukları dönemlerde, son derece sağlam kazıklara öylesine güçlü biçimde bağlanmışlardır ki, tüm çabalarına rağmen bu kazıklardan kurtulamamışlardır. Böylece daha yavru iken, kazığa bağlandıklarında oradan kurtulamayacakları yönünde koşullandırılmışlardır. İnsanlarda da durum bu örnektekinden farklı değildir. Çok küçük yaşlardan itibaren yapılandırılan korkular, yetişkin insanı çocukluğunun korkuları düzleminde tutsak kılarken, onu gerçek güçlerinden yoksun bırakır. Bu nedenle diyebiliriz ki, korku dehayı (potansiyeli) iptal eder. Çocukların geliştirdikleri cinsel kuramlar, cinsel konularda ürkütülmüş olmalarına bağlı olarak yapılanır ve bu korkuları katlanılır kılmaya, onlarla uzlaşmalarına hizmet eder. Çocukların bağlı oldukları cinsel kuramlar, ergenliğe eriştiklerinde kastrasyon tutsaklıklarını aşma girişimlerini geçersiz kılmanın bir tür haklılık gerekçesi haline gelmektedir. Çünkü bu girişim ürkütücüdür, "öyleyse kastrasyonun sonuçlarına rıza göster." . Kısacası, kastrasyonların ömür boyu devamı, bilinçdışındaki çocuksu cinsel kuramların sürekliliği sayesinde mümkündür. Daha doğrusu burada karşılıklı etkileşim gibi bir kısır döngü söz konusudur.

KASTRASYONA EK DÜŞÜNCELER

1. Annenin ya da babanın, libidinal füzyonun vaatlerini, yani varlığın hayata geçebilecek gürlüğünü, dil öncesi haz, heyecan, dolayımsız algı vb. olanaklarını dışlayan her sözü ve iması yaralayıcıdır. Bu nedenle kültürel kodlar, libidinal vaatlerle (yaşanabilirliğin vaatleriyle) ters düşmemelidir.

2.Acımasız kastrasyonlar, annenin inşa ettiği yapıya (libidinal füzyona) ihanettir ve bedeli ödenir.

3.Kastratörün bakışlarındaki tehdit, küçük çocuğun algısında bir katilin bakışlarındaki tehditten daha ürkütücüdür. Belki de kastratör, milyonlarca yıl önceki et yiyici ve kaçtığımız vahşi hayvanların ürkütücü bakışını devralmıştır da bizi bu yüzden böylesine kastre ediyor gibidir.

4. Özne geçmişte kastrasyon kaygılarına hangi nevrotik semptomlarla yanıt vermişse, güncel kaygılarda da bu nevrotik semptomlar yeniden aktifleşir.

5.Aforoz en aşırı uçta, özneyi "ben"den yoksun kılar. Ötekinin tanımadığı özne, "ben", "benlik" olma kayıtlarından çözülmeye başlar. Kastrasyon tehditlerinin, özneyi toplumsal kodlara bağlama ve tutsak kılma gücü bu nedene dayanır.

6.Bazen kâbuslardaki ürkütücü varlık, büyük kastratör süper egodur. Özne nereye kaçarsa kaçsın, o varlık bunları bilir ve sıkı bir takiple öznenin peşine düşer. Bu varlık öznenin, kendisine gizli kalan kendi cezalandırıcı katı ve sadist süper egosudur aynı zamanda; öznenin kendisinden sakladığı kendi sadist yanıdır.

7.Ensest suçluluğu (bilinçdışı) ve kastrasyon kaygıları, her türlü sevgi gürlüğünün ve yaşam coşkusu tezahürlerinin serbestçe yaşanmasını ketler ve bunların deneyimlenme anlarına yabancılaşmışlık

hislerini yansıtır ("mış gibilik" üzerinden sevgi gürlüğü ve yaşam coşkusu rolleri de özneyi kurtaramayacaktır). Bu durumun libidinal seviyede düşüşlere yol açarak seyredeceği ise kesindir.

8.Panik atak nöbetlerinde yaşanan "ölme korkusu", kastrasyon tehditlerinin yol açtığı "öldürülme korkusu"nun ta kendisidir. Bu nöbetlerde yaşanan "kontrolünü kaybetme korkusu", sanki kontrolden çıkmak isteyen erotik arzunun yarattığı bilinçdışı kaynaklı bir korkudur. Hasta, id'in kontrolsüz boşalarak kendine ait bütün ruhsal malzemenin kamusal ortamda kontrolsüz boşalıp rezil olmaktan ve dolayısı ile ağır bir biçimde cezalandırılmaktan korkmaktadır.

9.Öznenin, tabuyu çiğneme olasılığı, öldürülmekte olmak tehdidi, utanç ve suçluluk duyguları, izolasyon tehditleri üzerinden yapılanırken, toplumsal düzenin yasaları ve normları (tarihte nasıl yapılanmışlarsa) güven altına alınmış olur. Kısacası burada toplumsal yapının devamlılığını sağlamak için özne üzerinde oynanan (kültürel kolektif bilinçdışı üzerinden) bir oyun ya da yapılanma ile karşı karşıyayız.

Ödipal dönem ya da anal dönem kastrasyonlarının üzerimizde bu kadar baskın etkiler yaratmasının sebebi bu beşeri zayıflığımızdır. Bireysel tercihler (öznellik talepleri) bu beşeri zaafımız yüzünden zapturapt altına alınır ve burada kastrasyona rıza eğilimimizin temellerini görmüş oluruz.

10.Kastrasyon kaygısı, vahşi bir kaplanın dişlerinin ve pençelerinin arasında parçalanma dehşeti gibi bir dehşete denk gelirken, kastratör de bu vahşi kaplanın dehşetengiz vahşeti düzeyinde algılanır. Bu nedenle kastrasyon kaygılarının yutulma, yok olma, öldürülmekte olma dehşetlerine denk düşmesine şaşmamak gerekir. Öyle ki bu kaygının, şizofrenlerdeki dünyanın sonu ve kıyamet fantezilerinin de yapılanmasında etkili olduğunu söylemek yerinde bir tespit olur. Hatta boşlukta, bir vakumda kaybolma kaygılarını da bu merkezi kastrasyon kaygısına bağlayabiliriz.

11.Heteroseksüel ensest suçluluğu duygusunu ve bunun türevi olarak, heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutuna bağlı suçluluk duygusunu (her özneye göre farklı derecelerde olmak üzere) bir realite olarak kabul ediyoruz. Kişi, yukarıda belirtilen iki eksenden birinde eylem halinde suçüstü yakalansaydı, elbette çok güçlü çaresizlik duygularına kapılacaktı. Hatta eylem hayata geçmemiş, fantezide kalmış olsa dahi… Bu çaresizlik algısı, önenin bilinçdışı kodlarında bir dehşet algısı olarak da kayıtlıdır.

Günlük hayatta çaresizlik durumu yaratacak her hangi bir durumda, sözünü ettiğimiz her iki eksene bağlı dehşet yüklü çaresizlik duyguları tetiklenerek güncel çaresizlik problemlerine yansıdığında, özne içinde bulunduğu durumu, orantısız bir dehşet ve çaresizlik hissi olarak algılayacaktır.

12.Kastrasyonların yapılandırdığı nevrotik iç konuşma metni, anda var olmayı iptal eder. Aslında bu işi kaygılarımız yapar, onlar da zaten kastrasyonların sonucudur. Özetle kastre nevrotik özne, anda var olamaz.

13. Babanın küçük erkek çocuk üzerindeki kastratör etkisi, küçük çocuk tarafından, babadan kendisine gelebilecek cinsel bir taciz şeklinde de algılanabilir. Bu durum eril ergen fantezilerinde izlenebilir (flaşbekler şeklinde olanlar).

14.Travma sonrası stres bozukluğu, bir yandan çözülmemiş kastrasyon karmaşasından da beslenebilir. O zaman travma sanki bilinçdışında cezalandırıcı kastratör fail gibi algılanır.

XVI. BÖLÜM: AGRESYON

1.AGRESYON – TANIMI

1.Agresyon, hayatta kalabilmek ve dürtünün nesneyi ele geçirebilmesi için zorunlu ama aynı zamanda, öznenin biyolojik gerçeği ve gereksinimleri ile uyumlu tüm girişimler toplamıdır. Erotizmde ise ketlenmemiş orgazmik haz kapasitesinin, öznenin ruhsallığında kendini açığa vurması, yani bu olanağı etkin biçimde yaşama yetisidir (kadın için de erkek için de).

Ömür boyu süren bir ketlenmenin söz konusu olduğu durumlarda, bastırılmış eksiksiz orgazm hazzının ve örseleyici insan ilişkilerinin yarattığı tahribatın miktarına bağlı olarak agresyon, patolojik bir hal alır. Agresyonun bu türü, öznenin yaşamını sağlıklı sürdürebilme amacının dışına düşer. Bu nedenle, patolojik agresyonu, insan doğasının temel niteliği saymak doğru bir tespit değildir. Agresyonun günümüz dünyasında insan ilişkilerine egemen olan bu patolojik türü, insanın barışçı doğasına ters düşer. Burada doğru adresi soruyorsak, insanın biyolojik gerçeğine bakmamız gerekir. Çünkü biyolojik insan, otobur bir canlıdır; hem de otoburlar içinde en çaresiz olanı. Sırf bu temel biyolojik gerçek nedeniyle, insanın özünde barışçı bir doğaya sahip olduğunu söyleyebiliriz. Peki, insana ne yapıldı ki ya da insan kendi kendisine ne yaptı ki, bu çaresiz otobur canlı türü bir katile dönüştü? Bunun sebebini, tarım ve mülkiyet egemen topluma geçişle insan ruhsallığına eklemlenen "para" hırsında, bu hırsın yol açtığı acımasız çıkarcılıkta ve köleleşmiş iş gücü üretmek için (Freud'un saplanıp kaldığı şu eski Yunan mitini hatırlayalım) cinsel haz ve cinsel dürtülerin bastırılmasında aramak gerekir. Problemin ekonomik nedenlerle ilgili kısmı bu kitabın konusunun dışındadır.

2.Para hırsı, orijininde varlıktan eksiltilmiş olanların, yani bu varlığın eksiltilmiş vital erkinin maddi bir erke, paraya yanlış bir tercümesi üzerinden yapılanır. Yani para, öznede eksiltilmiş olan vital erkin karşılığıdır, dışkının değil. Ama para dışkıya benzetilirken, aslında eksiltilen vital erki nedeniyle, orijininde varlığın içine edilerek ne hale getirildiği ima edilir.

3. Ruhsal gelişim ya da özerkleşme, insanda, libidinal füzyonda yapılanmış verili bir program olduğu için, engellenen kendilik nedeniyle, öznenin yaşadığı öfke temel öfkedir. Kendiliğin varoluş imkânlarını ve gelişmesini engelleyen baskı odağına karşı boşaltılamayan temel öfke, mutluluğu ret, mutsuzluğu talep şeklinde dönüşüme uğrayıp, sürekli olarak kişinin kendisine yönelebilir. Çünkü öfke bizden bağımsızdır ve bilinci yoktur, bu nedenle ondan, kişinin kendisine zarar verdiğine ilişkin en ufak bir farkındalık bekleyemeyiz. Hatta diğer bütün dürtü ve eğilimlerimiz, sağlıklı ya da çarpıtılmış tüm eğilimlerimiz, bizden bağımsızdırlar ve bizim aracılığımızla yaşam alanına çıkmak isterler. Bizim aracılığımızla ve bize diktelerde bulunarak yaşarlar. Özetle bizde onlar yaşar. Ağır patolojik tablolarda, kişiden bağımsız ama çarpıtılmış biçimde sahneye çıkmaları bu yüzdendir. Sözünü ettiğimiz dürtü ve eğilimlerimiz, patolojik tablolarda, daha şiddetli biçimde kastrasyonların baskıları altında oldukları için, kendileri olarak, sağlklı ve çarpıtılmamış halleri ile sahnede beliremezler, aksi halde özne zaten iyileşmiş olurdu. Çarpıtılma süreçlerine tutsak kılınmadan sağlıklı yaşanmalarına serbestlik tanınsaydı, bilinç alanımız, onların mutlu yaşam sahnesi olurdu. Yaşam hakkı tanınmamış dürtü ve eğilimlerimiz, öfkelerimiz, haklarını almak için kılık değiştirerek de olsa, hiç umulmadık bir anda, öznede şaşkınlık yaratarak da olsa bir gün geri geleceklerdir. Onların bu geri dönüşlerinde, selfin kendi gelişmesini tamamlamak, iyileşmek ve kendini onarmak şeklindeki asli gizil talebini görmek zorundayız.

Her yaşın, o yaşla uyumlu ve hedef nesnesini arayan libidinal dürtüleri, ya da bunları engelleyen otorite figürlerine duyulan agresyonları vardır. Özellikle agresyon, buna sebebiyet veren otorite figürlerine zamanında iletilemediğinde, yani gereken tavır konulmadığında, sonradan tetiklenip eyleme geçme talebi yaratır. Öznenin güncel yaşamında, bunların birden bire tetiklenerek harekete geçme talebinin hedef nesneleri belirsiz ve gizlidir; çünkü nesnesi zaten korkulan otorite figürleriydi ya da otorite figürlerince engellenmişti, bu otorite figürlerine karşı gelinemeyeceği için özne agresyonunun asli hedef nesnelerini netleştiremez. Kişi kendini o an, agresif dürtü akımlarının, bulunduğu pozisyonla uyumlu olmayan ani taleplerine ve basınçlarına mâruz kalmış görüp şaşırabilir.

Bütün bu süreçler, ruhsallığın vaktiyle kendisini ifade olanağının elinden alınmış olması nedeniyle agresyon refakatindeki ani geri dönen tezahürleridir. Selfin kendini ifade edeceği ruhsal süreçleri, insanın barışçı doğası ile uyumlu olmayan bir agresyonla senkronize hale getiren en temel etken ise, gasp edilmiş orgazmın yarattığı öfkenin basıncıdır. Çünkü otorite figürlerince, gelişmesi, işin başında engellenmiş en önemli odak oydu. Sonuçta kısıtlanan OGP, ruhsallığın denge içinde yaşanacak tüm alanlarına, yapılandırdığı agresyonu bulaştırır. Bağlı olarak aşağıdaki üç küçük cümleyi tamamlayıcı görüşler olarak belirtelim:

Acımasız, amansız süperego (kötülüğün merkezi faili), gasp edilen orgazmın hınç alışıdır. Çünkü insan özgür olamadığı alanın içinden o alanın şeytanlarını üretir.

Her anlamdaki kötülük her anlamdaki açlığın türevidir.

Bastırılan OGP, daimonik olanı üretir.

2.AGRESYON, ÖFKE, ENGEL VE OGP BAĞLANTISI

1.Yaşanmamışlık, psişede öfke olarak birikir. Yaşanması kastrasyonlarla engellenmiş her olanağın ürettiği sürekli ruhsal açlık, ya öznenin kendisine ya da ötekine öfke biçiminde dönecektir.

İnsanın aç kaldığı zaman daha agresif olduğu herkesin bildiği basit bir gerçektir. Sadece insanlarda değil, hayvanlar âleminde de çok açık gözlemlenen bir tablodur bu. Beslenme ile ilgili açlık giderildiğinde agresyon yatışır. Ruhsal yapıda bir arıza bırakmaz. Çünkü açlığın giderilmesi ile biyolojik zeminde tatmin, eksiksiz olarak gerçekleşmiştir. Ama cinsel alanda durum, insanlarla sınırlı olarak bu kadar basit değildir. Hayvanlar, cinsel gereksinimleri karşılandığında kendi biyolojik zeminlerinde tatmini eksiksiz olarak gerçekleştirebildikleri, yani ahlaki bir bastırmayla, engelle karşılaşmadıkları için, cinsel yönden bir arızaya mâruz kalmazlar. Ama eksiksiz hazzın tatmininden, bilinçdışı düzlemde kastre edilmiş olan insanda durum çok farklıdır. Kastre özne, istediği sıklıkta cinsel ilişki kursa da, gereken tatmini asla elde edemez, her zaman umduğu tatmin ile bulduğu tatmin arasındaki boşluğun, makas açıklığının acısını ve agresyonunu yaşar. NNO'nun sınırlı boyutu ile yetinmek zorunda kalır. Tatminde kısıtlı NNO'nun bilinçdışında yapılandırdığı agresyon, daimidir ve reel cinsel ilişkilerle de (ki insanlar zaten reel cinsel ilişkileri yaşıyorlar ve defalarca defalarca yaşıyorlar) yatışmaz. Bu nedenle eksiksiz orgazm hazzını yaşama kapasitesi iptal edilmiş özne, daimi ve yatışmayan bir cinsel açlığa ve bu açlığın ürettiği öfkeye mahkûmdur… Freud'un ünlü nevrotik süblimasyon tezi ise, sözünü ettiğimiz bu daimi agresyonun basıncını düşürmek için bir yol olarak önerilmiştir, ama bu yolun çoğunlukla çıkışı olmadığını hep belirttik. Düşüncemizin doğruluğunu teyit etmesi bakımından, Freud'un "Uygarlığın Huzursuzluğu" adlı eserine bakılabilir.

Bu oldu-bittinin öznenin çocukluğundan itibaren mâruz bırakıldığı erken ve acımasız kastrasyonlarla, bastırmalarla ilgili olduğunu biliyoruz. Konunun trajik boyutu, yalnızca cinsel tatminin eksik kalışı ile ilgili değildir. Ayrıca insanın duygulanım potansiyeli, algı-bilinç düzeyinde kendini sahih olarak dile getirme bakımından da kısıtlanmaktadır. Bunun sonucunda özne, ruhsal ve cinsel hayatını, fantezilerin aldatıcı ikame desteği ile sürdürmek zorundadır ve temelde sahih bir tatmini sağlama anlamında çaresizdir. Ham ve tansiyonu yüksek, yoğun ve derin duygulanımlarının sahih olarak yaşanması ve çarpıtılmamış akışları engellenmektedir. Yani self, psişede kendisini çarpıtılmamış olarak ifadede engellenir, bu nedenle özne, kendisine yabancılaşarak yarılmaya uğrar. Kastre öznenin libidosu, hiçbiri ile sahih ilişkiler kurulmasını mümkün kılamamak üzere, daima ikame ilişki nesneleri arayan ve oluşturan kaygan bir libidodur. Bu ikame nesnelerle yaşadığı cinsel doyum da, OGP'yi açığa çıkartamaz, onu yaşama geçiremez. Böyle bir sonuç, olanaklarından sürgün edilmiş öznede, hayat boyu sürecek açık ya da örtük öfkenin nedenidir. Her anlamdaki açlık, agresyonu ve beraberinde haset, kıskançlık ve şiddeti davet ederek kötülüğün hükümranlığına zemin hazırlar.

Bu nedenle Nasio'nun sözünü ettiği acımasız, amansız süperego, gasp edilen OGP'nin hınç alışıdır. Ya da Freud'un ünlü ölüm içgüdüsü, yine, bastırılan OGP'nin hınç almak ya da yıkımlara uğratmak üzere geri dönüşüdür.

2.Engellenen eksiksiz cinsel haz kapasitesi, engellenme miktarına bağlı bir oranda agresyon nedenidir. NNO hazzıyla bu agresyon boşaltılabilir mi? Bu soruya yanıt olarak elbette, "Evet! Çok

kısmî olarak." diyebiliriz. Kısıtlanmış orgazmik haz, bu kısıtlanmanın sonucu olan agresyonu ancak kısmî olarak boşaltabilir. Boşaltılmadan kalan kısım, güncel ilişkilerin beklenmedik anlarında açığa çıkan agresyonlarıyla her şeyin tadını tuzunu kaçırmak için geri dönecektir. Şu hususu akılda tutmada yarar var: Emosyonel dünyamızın kendisini ruhsal sahnede ifade (ifşa) etme rahatlığıyla, orgazmik hazzın eksiksiz yaşanması arasında çok sıkı bir ilişki vardır. Biri olmadan öbürü sahih anlamda var olamaz ya da çarpıtılmış ve eksiltilmiş olarak ruhsal sahnede belirirler. Bundan dolayı, duygusal dünyanın kendisini eksiksiz ifadesi ile OGP arasındaki bağlantı, birinin her zaman öbürünü desteklemesi yönünde ilerler.

Daha önce de belirtilmiş olduğu gibi psikanalizin ana tezlerinden biri şudur: Cinsel dürtülerin yıkıcılığından, hem özneyi hem de toplumu korumak için bastırılmaları ve yüceltilerek, özne ve toplum için daha yararlı amaçlara yönlendirilmeleri gerekir. Aslında, bastırılan cinsel dürtülerin, giderek hem özne hem toplum için yıkıcı hale getirilmiş olduğu, bu tezde dikkate alınmaz. Daha doğrusu, bastırılmış cinselliğin yıkıcı hale geldiği, bu yıkıcı gücü denetlemek için nevrotik süblimasyon denen bir emniyet supabının üretildiği unutulur. Cinsel dürtülerin, gerçekte orijininde bir potansiyel olan cinsel dürtülerin, yıkıcı olduğu tezini ileri sürenlerin hareket noktası nedir? Hangi verilerden yola çıkmaktadırlar? Aslında, kendilerindeki bastırılmış cinselliğin yıkıcı hale gelmiş impulslarından ürkmektedirler, yani ortada gerçekten var olan sağlıklı bir cinselliğin kendisinden değil. Mâruz kaldıkları bu içsel dehşeti, herkes için genelleştirmektedirler. Bastırılmış cinselliklerinin, kendi içlerinde patlayacak olan yıkıcı gücünden korkmaktadırlar. Kendi içlerindeki engellenmiş sağlıklı cinselliğin, ters bir tercümesi olan negatif potansiyelinden korkmaktadırlar. Bu nedenle bastırılmamış değil, bastırılmış cinselliğin agresyonla, insan dışılıkla yüklü olduğunu unutmaktadırlar.

Psikanalizin ünlü yüceltme uygulaması (nevrotik süblimasyon), hem tarım ve mülkiyet toplumuna geçişle hem de günümüzde şiddeti ortadan kaldıramamıştır. Çünkü yüceltme gerçek bir tatmin değildir, ikame bir tatmin olarak, kronik cinsel açlığın yarattığı agresyonu iptal edemez. Yüceltmenin ikame tatminlerine bu nedenle şifa gözüyle bakmamak gerekir. Çünkü yüceltmeler (nevrotik süblimasyonlar), her zaman cephe kaybederler ve açılan boşluğu hemen agresyon ya da geri dönen nevrozlar doldurur.

OGP'nin gerçekten hayata geçmesi, öznenin giderek derinlik yaşantılarına açılması ile test edilir. Yüklerinden arındırılmış libidinal füzyon alanının (anaç köken) hayata doğması, giderek kendisinin serbestleşen potansiyellerinin zenginleştirdiği bir bilinçdışının kapılarının aralanması, böylece orijininde süblimasyonun hayata geçmesi, OGP'nin garantörlüğünde gerçekleşir. Gerçekleşen ruhsal derinlik, tüm dinginliği ile öznenin yaşamına yerleşir. Bu sürecin yaratıcı regresyonla kısmî bir benzerliği vardır ama aynısı değildir. Çünkü OGP'de süreç, kalıcı bir biçimde öznenin hayatına yerleşir. Oysa yaratıcı regresyon, salınımlı bir süreçtir ve tutunduğu cephede sürekli kalamaz. Ama OGP teminatında kazanılan ruhsal özgürlük cephesi, yine de gündelik hayatın zorunluluklarından, nevrotik bir toplumda ötekilerle sahih bir ilişki kurmanın imkânsızlığından ve ötekilerin her anlamda oynadıkları kastratör rollerden dolayı sislenebilir, ama böyle de olsa kazanılmış cephe olarak kalıcıdır.

3.Eksiksiz orgazm hazzı, engellendiği oranda ürettiği agresyonu, cinsel ilişkilere de taşır, onu agresif bir etkinlikle yükler. Eğer küçük çocuk, yetişkinlerin böyle agresyon yüklü cinsel yakınlaşmasına tanık olursa, sadece travma yaşar. Tablo onun gözünde gerçekten ürkütücüdür. Psikanalizin ünlü "ilk sahne"sinin travmatik anlamı budur. Çünkü çocuk, sevgi ve sevecenlik içeren bir cinsel yakınlaşmaya tanık olmamıştır. O zaman cinsel eylemle agresyon arasında bir bağlantı kuracak, bu bağlantıyı hayatı boyunca sürekli bir önyargıya dönüştürecektir.

Böyle bir sahne, çocuğun cinsel gelişimi üzerinde, hazzın tatmininin eksiksiz yaşanmasını mümkün kılacak olan programı bozarak etkin olacaktır. Bundan sonrası bildik hikâye… Orijininde varlığından eksiltilmiş öznenin çileli, nevrotik yaşam hikâyesi… Bu nedenle libidosuz (OGP'yi üreten baskılanmamış libido, orijininde varlığın olabildiğince kastre edilmemiş libidosunun desteği olmadan) cennete girilemez. Onun eksiltilmişliğinin ürettiği agresyonla, reel boyutta ancak cehenneme girilebilir. Ya da şöyle söyleyebiliriz: Cennet tasarımı gündelik hayatta fiilen yaşanmak üzere OGP'de içerilmiştir. Yaşanan OGP ruhsal cenneti, kastre edilmiş OGP ise bir yandan güncel yaşamda cehennemi, ama öte yandan ileriye yansıtılmış tasarımsal cenneti inşa eder. Bu nedenle cennet

tasarımı, libidinal füzyondan ödünç alınmıştır. Özetle, cehennem zehirli füzyonda inşa edilirken cennet libidinal füzyonda inşa edilir.

NN düzlemin kastre özneleri cinsel ilişkilerini, eşlik eden hangi duygularla yaşarlar? Bu duyguları genel bir tablo halinde tasvir etseydik neler yazabilirdik? Ya da küçük çocuk, anne-babanın agresyon yüklü cinsel ilişkilerine tanık olsaydı, onların hangi duygular eşliğinde yaşayacakları cinselliğin özet ifadesine tanık olacaktı? Bu tanıklık üzerinden, nasıl kalıcı travmatik etkilere mâruz kalacak, nasıl bir cinselliği kendisine model alacaktı? Bu sorunun yanıtını, en iyisi Saffet Murat Tura'dan yapacağımız bir alıntı ile verelim:

"Klinik deneyimim bana, ilk kez Freud'un belki eksik bir biçimde dile getirdiği şu gerçeği bir kez daha gösterdi: İnsan cinselliği, göründüğü her yerde utanç, küçük düşme, sevgiyi kaybetme korkuları, bilinçdışı suçluluk duyguları, cezalandırılma korkusu ve arzusu, pişmanlık, kaygı, sıkıntı, bağımlılık isteği ve korkusu ikilemi, kadiri mutlaklık iddiası ve muhtaç olma çelişkisi, haset, rekabet, hüsran, ruhi çöküntü, şiddet ve hatta bilinçdışı adam öldürme arzuları ve istekleri ile eşleşmiş olarak ortaya çıkar. Analitik bir çalışmada, öznenin dile getirdiği ve çalışmanın temel konularını oluşturan bu materyal, kimi kez (cinsler arasında her türlü ilişkiyi de içine alacak anlamda), cinselliği ne ise o olacak şekilde yalnız bırakır gibi görünse bile, bu ancak yaşamın ayrı alanlarının aynı sıkıntıları taşıması koşuluyla gerçekleşebilir. Burada açıkça bir "metonimi"den söz ediyorum. Daha da ilginç olan, bazen bu tonlarını kaybetmiş bir cinselliğin, çekiciliğini de yitiriyor gibi gözükmesidir." (Lacan 1994: 15)

Okuyucunun, daha önce OGP'deki kısıtlılığın yarattığı ruhsal arızalarla ilgili olarak verdiğimiz uzun listeye dönüp bir kere daha bakması yararlı olur.

Yine Saffet Murat Tura'nın aynı kitabının önsözünden kısa bir alıntı daha:

"Bu hastalıklı soyun, kendi cinsinin cinselliğine ulaşması, sözcüğün en geniş analitik anlamında niçin bir kastrasyonla eşleşmek zorundadır? İşte psikanalizin teorik ve pratik bir zeminde, ilk kez bilimsel olarak sormak başarısını gösterdiği soruların ilklerinden biri budur." (Lacan 1994: 16)

Son paragrafta şu ifadeye dikkat edelim: Tura'nın, kastrasyonun işlevine ilişkin görüşünden yola çıkalım: Tura'nın" cinsellik" sözünden, öznenin cinselliğini haz tatmininde eksiksiz yaşamasını anlıyorsak, eksiksiz orgazm hazları kastre edilmiş bu hastalıklı soyun, aslında kendi cinsinin cinselliğine ulaşması diye bir şey asla mümkün olamaz. Eğer eksiksiz haz tatmininde korkunç kastrasyonlar gerçekleşmişse, başka bir olasılıktan söz edemeyiz. Zaten insan cinselliğinin eksiksiz haz tatmininde batağa saplanması, bu yıldırıcı kastrasyonlarla eşleşmesi yüzündendir. Kaldı ki hayata geçemeyen OGP, özneye hazzın tatmininin hep eksik yaşandığını hissettirerek, kaybın ne olduğunu her zaman örtük biçimde ima edecektir. İster heteroseksüel düzlemde olsun, ister cinselliğin diğer ifadelerinde olsun, eksiksiz orgazm hazzı, her zaman gasp edilmektedir. Herhangi bir cinsel tercih de bu gaspı ortadan kaldıramayacaktır. Eksiksiz orgazm hazzı, eğer kastrasyonlar aşılıp da hayata aktarılabilseydi, Tura'nın sözünü ettiği "bu hastalıklı soy", elbette "sağlıklı ve kutsanmış soy" mevkiine yükselecekti. Şayet S. M. Tura, "Bu hastalıklı soyun kendi cinsinin cinselliğine ulaşması, niçin sözcüğün en geniş analitik anlamında bir kastrasyonla eşleşmek zorundadır?" ifadesiyle, öznenin, toplumsal cinsiyet kimliği ile özdeşleşmesini kastediyorsa, böyle bir özdeşleşme için acımasız kastrasyonlara ne kadar gerek var diye sorabiliriz. "Ne kadar çok kastrasyon, o kadar çok cinsel kimlik özdeşleşmesi" denebilir mi? Çok özel koşulların engelleyici etkileri dışında, toplumsal cinsel kimlik özdeşleşmeleri zaten gerçekleşecektir. Çok makul kastrasyonlar düzeyinde de bu özdeşleşmeler neden gerçekleşmesin ki! Yani kültürün gerekliliklerini öğrenme düzeyindeki makul kastrasyonları kastediyoruz… Kastrasyonun ne olduğunu özetlersek şunu yazabiliriz: İnsan yavrusu, ancak insan toplumu içinde insanlaşır… Kastrasyonlardan söz ederken, neden ille de Freudyen mantığın kasap zihniyetli kastrasyonlarını anlayalım ki! Ayrıca Tura, birinci paragrafta, cinsellikle birlikte görülen ruhsal arızalardan söz ediyordu. Onun dile getirdiği bu ruhsal arızaların tümü, insan cinselliğinin nitelikleri değildir, acımasız kastrasyonların yan ürünleridir. Bu nedenle itiraz ılımlı kastrasyonlara değil, Tura'nın sözünü ettiği patoloji üreten kastrasyonlaradır.

Şimdi Tura'nın ilk paragraftaki görüşlerine geçelim: Cinselliğin eksiksiz hazzı yaşama potansiyelinin, suçluluk, cezalandırılma korkuları ve günah duyguları ile kastrasyon dehşetlerinin bastırıcı egemen gücü üzerinden bilinçdışına itildiğini ve yine bastırılan cinselliğin, patolojik agresyonu yapılandırdığını biliyoruz. Buna göre, S. M. Tura'dan yaptığımız alıntıdaki ilk paragrafta listelenmiş duyguları iki ana

öbekte gruplandırırsak, neyin ne olduğu daha net görülür. Tura'nın, cinselliğin görüldüğü her yerde onunla eşleşmiş olduğunu söylediği duygulardan birinci kategori olarak şunları ele alalım: "Utanç, küçük düşme, sevgiyi kaybetme korkuları, bilinçdışı suçluluk duyguları, cezalandırılma korkusu ve arzusu, pişmanlık, kaygı, sıkıntı, bağımlılık isteği ve korkusu ikilemi, kadiri mutlaklık iddiası ve muhtaç olma çelişkisi, hüsran, ruhi çöküntü…" Bütün bu duyguların, cinselliği baskı altına alan suçluluk, cezalandırılma korkuları ve günah duyguları ile bağlantısı o kadar açık ki, cinselliğin yaşandığı her pozisyonda, bu duygular ve onlara bağlı türevler, tekrar ruhsal sahneyi ele geçiriyor. Günah, cezalandırılma korkuları ve suçluluk duyguları eşliğinde bastırılan cinsellik, yine bunların türevleri eşliğinde ruhsal sahnede beliriyor. Yani cinsel dürtüler neyle bastırılmışsa onunla sentezleşmiş olarak yüzeye çıkıyor. Bu nedenle, sözü edilen bütün bu duygular, elbette cinselliğin renklendirici boyutu değildir, yapay biçimde üretilmişlerdir. Ama Tura'nın ifadesi, bu patolojilerin insan cinselliğinin verili nitelikleri oldukları yönünde bir ima içeriyor.

S. M. Tura, patolojik emosyonlarla bağını koparmış cinselliğin, çekici vasıflarını yitirmiş gibi göründüğünü de söylüyor. Bu ifadeyi bir itiraf olarak kabul ediyoruz. Çünkü nevrotik öznenin cinsel hazları, sadece kendileri olarak o kadar tatsız yaşanır ki, o zaman, patolojik emosyonların sözüm ona renklendirici desteğine ihtiyaç duyulur. Kısacası burada bir aldatmaca söz konusudur. Çünkü patolojik emosyonların bir tür baharat etkisi yaratan desteği çekildiğinde, nevrotik cinselliğin altının sahih haz zenginlikleri bakımından bomboş olduğu görülür. O zaman kesin olarak şunu anlarız: Nevrotik emosyonlar, kastre cinsel hazların üzerine bindirildiğinde, sanki onları zenginleştirmiş, renklendirmiş gibi bir oyunla karşı karşıyayızdır.

Tura'nın, cinselliğin görüldüğü her yerde, onunla eşleşmiş olduğunu söylediği duygulardan ikinci kategoride agresyon kökenli olanları alalım: "Haset, rekabet, şiddet ve hatta bilinçdışı adam öldürme arzuları ve istekleri". Bu duyguların, bastırılan hazda eksiksiz cinselliğin yapılandırdığı agresyonun türevleri olduğu ve nevrotik öznede, cinsel arzularla eşleşmiş olarak belirdikleri çok net görülmektedir. Oysa cinsellik masumdur, eksiksiz orgazm hazzında tatmin engellenip de agresyona, suçluluk ve günah duyguları ile bunların türev ifadelerine bulaştırıldığında kirlenir.

Suçluluk ve günah duyguları, özünde, toplumsal bir varlık olan insanın topluma, doğaya ve türdeşine zarar vermemesini sağlayan doğal bir programdır. Hayata hizmet yönünde yapılanmış doğal insani toplumda, suçluluk ve günah duyguları, özneyi, insan sevgisi ekseninde, aslında insanlığın bütününü kucaklayacak bir insan sevgisi ekseninde, türü koruma ekseninde, yaşamı koruma konumunda tutan verili ve sağlıklı duygulardır. Bu durumda suçluluk ve günah duygularının, insani bir anlamı vardır. Ancak baskıcı kültürlerin terör ortamında, suçluluk ve günah duygularının genel olarak hayata hizmet amacındaki sağlıklı işlevi çarpıtılır, bu despotik kültürlerin amaçlarına hizmet yönünde kullanılır. Hayata, gelişmeye ve insana düşman böyle bir kültüre uyum sağlamamak, suç ve günah olarak yorumlanır. Bu çizginin dışına düşenler, ağır ve suçlayıcı söylemlerin baskısı altına alınır ve bu söylemlerin her türlü suçlamasının faili olarak itham edilirler. Bu durumda verili suçluluk ve günah duyguları, sağlıklı bir toplumun inşası yerine, tuzağa düşürülerek hasta bir kültürün ve hasta öznelerin inşasında kullanılır. S. M. Tura'nın tespitlerine dönerek şunları sormamız gerekmektedir: Cinselliğin eşliğinde yaşandığı söylenen suçluluk ve günah duyguları, verili bir program mıdır yoksa öznenin üzerine yıkılarak, onu suçluluğa tutsak kılan bir tuzak mıdır? Bir başka ifadeyle, sağlıklı günah ve suçluluk duygularının dejenere edilmiş bir formu mudur? Bizim görüşümüz sonuncu ifademizin doğruyu dile getirdiği yönündedir. Hz. İsa'nın, çarmıhta insanlığın bütün suçlarını, günahlarını (nevrotik suçluluk ve günahları) üstlendiğine ilişkin söylem başka nasıl açıklanabilir ki! Onun bu eylemi, hasta bir kültürü ve hasta kılınmış insanları temize çıkarma girişimi, bu sağlıksız suçluluğun ve sağlıksız günah duygularının altındaki asli, sağlıklı insani özü açığa çıkarma girişimi değil midir? Tam da bu noktada, "vaftiz"in asli anlamı kendini ifşa etmez mi (ama ne yazık ki vaftiz de kimseyi kurtaramayacaktır)? İşte, öznenin karmaşalar içinde çalkantılı ruhsal bir yapı inşası, yukarıda saydığımız bu tuzaklarla gerçekleşir: Yani insanda beşeri mistisizmi (sağlıklı bir toplumda yapılanmış insan sevgisinin bütün dışavurumları olarak beşeri mistisizm) yapılandıracak ve insanın insanı koruyup kollaması sonucunu yaratacak olan bu sağlıklı suçluluk ve günah duyguları, insani sevgiyi korumanın teminatı olarak kullanılabilecekken, bir terör kültürünün tuzaklarına yakalanarak özü dejenere edilir.

Beşeri mistisizmin kurucu unsurları olarak sağlıklı suçluluk ve günah duygularının, verili bir program olduğu o kadar açıktır ki, savaşlarda düşmanlarını öldüren askerlerin, sonradan yaşadıkları ağır suçluluk duygularının, vicdan azaplarının başka bir açıklaması olamaz. Yaşanan bu vicdan azaplarının, insanda kısmen de olsa kalmış sağlıklı suçluluk ve günah duygularından türediğini, insani özün insandan o kadar da umudunu kesmediğini, hatta ancak bu umudun, bu kısmî sağlıklı ruhsal köklerin, insanlığı kurtarabileceğini düşünebiliriz. Bu nedenle, beşeri mistisizmin sağlıklı bir toplumu yapılandıracak olan insani suçluluk ve günah duyguları, despot bir kültürde anlaşılan suçluluk ve günah duyguları ile içerikleri bakımından özdeş kipler değildir. Şu küçük örneği verebiliriz: Bir ırkçı için ırkçı terörizme hizmet etmemek suçtur ya da benzeri pek çok örnekler üzerinden konuyu genişletebiliriz. Öykünün bundan sonrası, artık kötü adamların ya da kötüleştirilmiş adamların hikâyesidir.

Beşeri mistisizmden şunu anlıyoruz: Kaynağı, libidinal füzyonun idealizasyon, süblimasyon, sevgi, aşk ve OGP'nin türdeşini korumaya yönelik üreme programı kökenli yazılımlara bağlı olan mistisizm…

Yine S. M. Tura'dan kısa bir paragrafı aşağıya alıyorum

"Utanç ("eksik"lik duygusu, baştan yeniklik), daha sonra Baba'nın elinde ona kalkan sopanın fallus niteliği almasını, yani çocuğu baba karşısında "başı öne eğik" ve suçlu kılmayı sağlayan en önemli nedendir. İşte bundan ötürü, anneninkinden farklı olarak Baba'nın tokadı utanç yüklüdür. Kısaca bir formül olarak, "yasa" karşısında suçluluk duygusunu gözlediğimiz her yerde, daima "kendine saygı ve güven"in azaldığını da gözleriz." (Lacan 1994: 33, 34)

Kitabımızın birçok yerinde, ataerkil toplum yapılanmalarında Ödipal dönemin, üretilmiş suçluluk duyguları, yani nevrotik suçluluk ve nevrotik günah duyguları üzerine inşa edildiği belirtilmişti. Bu görüşlerimizle bağlantılı olarak hemen yukarıdaki paragrafta S. M. Tura, özellikle ataerkil toplumlarda, utanç duygularının öznenin üzerine ağır bir yük olarak yıkıldığını belirtirken, çok açık biçimde tespitlerimizi teyit ediyor. Ödipal dönemde ya da daha sonrasında çocuğa atılan tokat, zaten babanın kendi Ödipal kompleksleri ve utançları ile (babanın kendi nevrotik suçluluk ve günah duyguları ile) yüklü olduğu için, Ödipal çatışmaların çocukta yeniden inşasının en güçlü aktarım aracıdır. Şu düşüncelerimizi de ekleyebiliriz: Ödipal suçluluk ya da nevrotik suçluluk ve nevrotik günah duyguları), ataerkil kültürün kurucu unsurudur; bir önceki nesli eleştirme olanağını ortadan kaldırarak başı öne eğik nesiller yaratırken, hem toplumun gelişmeye doğru evrilmesinin yolunu tıkar hem de geleneksel yapıyı, babaerki üzerinden sürdürmenin teminatını yaratmış olur.

"Yeni Başlayanlar İçin Lacan" adlı kitaptan bir alıntıyı aşağıya alıyorum:

"Toplumun ilk yasası, katlettikleri babalarına duydukları sevgi ve vicdan azabının sonucu, oğullar tarafından kendi kendilerinin üzerine kondu.

Bu yasa, jouissance'ın yasaklanması olarak anlaşılsa da kökeninde yine mekruh, sapkın ve kontrolsüz jouissance (ilk babaya ait olan) vardır." (Leader 1997: 157)

Yukarıdaki alıntının ikinci paragrafı şu düşünce kümelerine ayrılabilir: 1. Jouissance'ın yasaklanması, 2. Jouissance mekruh, sapkın ve kontrolsüzdür, 3. Jouissance, ilk babaya ait olan hazdır. Bu son ifade her ne demekse… Herhalde eksiksiz hazzın, ilk babanın tekelinde olduğu söylenmek isteniyor.

Önceki sayfalarda J. D. Nasio'dan yapılan alıntılar üzerinden, hemen yukarıdaki şu üç düşünceye ilişkin görüşlerimizi belirtmiştik. Biz burada 2 no'lu düşünceye yönelik şu ilave görüşümüzle yetineceğiz: Evvela jouissance ile, vital seviyesi son derece yüksek, ama yetişkin öznenin güncel hayatından dışlanmış olan ilk emosyonel dirimsellik ve libidinal füzyon ekseninin kastedildiğini düşünebiliriz. Libidinal füzyonun emosyonel dirimselliğini aynı yoğunlukta yaşamayı, yetişkin bir özne kaldıramaz, bu emosyonel dirimsellik, yaşantısal deneyim olarak çok sarsıcıdır. Çünkü öznenin varlık kökenindeki bu odakla görünür bağlantısı çoktan kesilmiştir, özne ondan çok uzaklara düşmüştür. Yalnız şunu anlamıyoruz: Jouissance neden "mekruh, sapkın ve kontrolsüz" olsun? Oysa ilk emosyonel dirimsellik ve libidinal füzyon ekseni, ruh sağlığımızın temel eksenidir. Bu eksen, müzik ve şiirde sanatçının ilhamını besleyen kaynak olduğu gibi, mistik deneyimlerin de doğduğu köktür. Ödipal kültür, bu verimli kökü hayata taşımayı başaramadığı ve onun temsil ettiği bütünlüklü insandan kendi iktidarı adına korku duyduğu için onu mekruh kategorisine soktu. Yani aslında bu verimli kaynağı denetleyemedi ya da ondan yararlanamadı. O zaman, ona bir kulp takması gerekiyordu ve onu

"mekruh" ilan etti. O halde varoluşumuzun bu bereketli ilk kökünün neden sapkın olduğunu düşünelim ki! Aksine, o, hayattan ne kadar dışlanırsa, ruh hastalıkları o kadar artıyor ve bu gerçek, aynı zamanda psikanalizin kendi tespitidir. Özellikle, bu dönemleri tüm libidinal canlılığı ile yaşayamamış sınır vakalar, tezimize örnek gösterilebilir. Son olarak "kontrolsüzlük" tanımlaması üzerinde durmak gerekiyor. Belki de Lacancı yaklaşımı savunanlar, nevrotik öznenin kastre edilmiş potansiyellerinin ürettiği gizil agresyonu, bu ilk emosyonel köklere bağlıyor ve sanki sözünü ettiğimiz bu alan, üretilmiş agresyon nedeniyle kontrol edilemezmiş gibi bir yanılsamaya kapılarak ürküntü duyuyorlar. Hasta kıldıkları kendi potansiyellerinin agresyonundan ve zar zor yapılanmış nevrotik ruhsal dengelerinde mâruz kalacakları denetimsizliklerden korkuyorlar. Bir yanıyla da "kontrolsüz" tanımlaması, sanki manik denetimsizliğe bir ima içerir gibidir. Oysa OGP hattında birleşen ilk emosyonel dirimsellik ve libidinal füzyon, özneyi denetimsizliğe götürmez, çünkü bu iki eksen, eksiksiz orgazm ekseni ile birlikte, ruhsal dinginliğin güvencesidir.

4.Yetişkin özne, ruhsallığının olgunlaşması anlamında gerçekten bir yetişkine dönüşür mü yoksa hep nevrotik bir çocuk olarak mı kalır? Eğer erken kastrasyonların yaraladığı ve her gelişim aşaması bir sonraki aşamaya arızasız evrilemeyen çocuk söz konusuysa, özne, yetkinleşme-özerkleşme programını tamamlayamaz. Çünkü özne, tamamlanmamış gelişim aşamalarındaki tatminsiz kalmış beklentilerinin hıncı ile yüklü olacağı ve gelişmesini bir üst programda tamamlayamayacağı için, hep nevrotik bir çocuk olarak kalacaktır.

5.Erkekte homofobi, kadınla yatarken şefkat ve sevecenliğin, yani dişisel kökenin, erotik akıma katılmasının yolunu tıkayarak OGP'ye engel olur. Burada sözünü ettiğimiz homofobi ile şunu kastediyoruz: Cinsel ilişkinin anneden alınmış dişil boyutundan, yani libidinal füzyondan duyulan korku anlamında olan homofobi… Erkek, cinselliğinin bu boyutunun erotik akıma katılmasını, toplumsal eril söylemden transfer ettiği korkular nedeniyle erkeklik karizması için tehlikeli addetmektedir. Tanımladığımız çerçevedeki homofobi, erkeğin heteroseksüel ilişkideki eksiksiz orgazm hazzını gasp eden, OGP'yi iptal eden bir işlevle sahnede belirir. Sert, agresif, aslında agresif hale getirilmiş tavır sahnede belirirken, OGP de sahneden çekilir. Tekrarlamak gerekirse, OGP iki ana ekseninin sentezi ile ruhsal sahnede yaşanabilir. Bunlardan biri ilk füzyon odağı, özetle libidinal füzyon ve onun kaçınılmaz eşlikçisi olan ilksel emosyonel zindelik, ikincisi ergenlikte açığa çıkması gereken eksiksiz orgazmik haz boyutudur. Erkek ya da kadın olsun, ilk füzyon odağı, anne-bebek ilişkisi içinde yapılanır. Bu nedenle her özne için anneden alınmış olması nedeniyle libidinal füzyon, cinselliğin dişisel kökenidir ve eksiksiz orgazmik hazzın ayrılmaz parçasıdır. Kadın ya da erkek, cinsel ilişkilerinde şefkat ve sevecenliği, kişisel tarihlerindeki bu odaktan alıp öbürüne verecektir. Özne, aslında sevgiyi ilişkide partnerine verirken, kendisinde deneyimlediği bu sevgi, yani kendisindeki sevme yetisi, aynı zamanda ruhsal bütünlüğünün yapılanmasının da güvencesidir.

6.Eksiksiz orgazm hazzında kısıtlılığın erkek cephesindeki belirtisi, cinsel ilişkiyi agresyonun yönlendirmesidir. Ne yazık ki cinsel ilişkilerde sergilediği agresyon, ataerkil kültürün anlayışı çerçevesinde onun seksüel gücüne yorulduğunda, erkeğin bu tuzağa, eksiksiz orgazm hazzında tıkanmışlık tuzağına düşmesi kaçınılmazdır. Füzyonel kökenin sevgi ve şefkat ifadelerini iptal ettiği için, agresif cinsel ilişkinin eksiksiz orgazm hazzı ile kıyaslandığında tatmin seviyesi son derece yetersizdir ve bu cinsel ilişki tam bir fiyasko ile sonuçlanır.

Orgazmın genetik programı, sevgi ve sevecenlik eşliğinde yaşanarak hayata aktarılamıyorsa, bu engel elbette yoğun öfke ve agresyon birikimine yol açacaktır. O zaman geriye orgazmın, agresyon refakatinde yaşanan ve erkek ruhunu yoksullaştıran seçeneği kalacaktır. İçeriksiz ve tatminsiz yaşanan orgazm, merkezinde agresyon olduğu ve agresyon erkek olmanın vazgeçilmez koşulu sayıldığı, daha doğrusu ataerkil toplumun kültürel değerleri eril öznede agresyonu onayladığı için, erkekler kendi kapanlarında tuzağa düşeceklerdir. Özellikle pornografinin zihinleri bulandıran agresif içerikli abartıları, bu durumun üzerine tuz biber ekmektedir. Pornografik görüntülerle etkilenen ergenler, zaten temel hazdan yoksun kılındıkları için, agresif cinselliğe yatkındırlar. Bu nedenle izledikleri modelleri benimsediklerinde yanlışın kemikleşmesi kaçınılmazdır. Gönülden kabullendiği bu agresif

tutum, erkeğin hazda eksiksiz cinsel potansiyelinin kaybı ile sonuçlanacaktır. Kısıtlanmış hazzın ürettiği agresyon, ne yazık ki penis aracılığı ile yaşanacak hazzı arttırmıyor ve bu anlamda erkeği daha erkek (genital erkeklik anlamında) yapmıyor, ona erkek olmanın eksiksiz orgazmik haz boyutunu açmıyor, sadece haz eksikliğinin çaresiz öfkesi olarak dışa yansıyor.

7.Orgazmdan sonra erkeğin, kadına karşı bir soğuma hissettiği ya da düşmanlık duyduğu söylenir (sırtını dönüp yatan erkek tepkisi en azından). Bu tablonun yaygınlık oranı nedir? Bu ayrı bir konu ama böyle bir durum söz konusu ise elbette nedenini anlamak gerekir. Erkek, OGP orgazmının, hem fantezisinde hem de kendi bilinçdışı kayıtlarında nasıl yaşanması gerektiğinin sezgisine sahiptir, yani hayata geçmemiş olsa da, bu olanak onun genetik programında kayıtlıdır. Aksi halde, yaşadığı orgazm hazzının eksikliğini nasıl olur da hissedebilirdi? Zaten fanteziler de hazzın yaşanmasındaki kayıplardan, onların kısmen telafi edici ikameleri olarak üremiyor mu? Ama NN erkeğin gerçekte yaşadığı orgazm, aslında sahip olduğu potansiyelin çok çok altındadır. Bu yüzden, fantezideki orgazm ile hakikatte gerçekleşen orgazm arasındaki makas açıklığı çok büyüktür. Öyleyse erkek, ömür boyu her orgazmında, umduğu ile bulduğu arasındaki büyük farkın hayal kırıklığını yaşayacaktır. İçinden de "Bu muymuş?" diyecektir. O zaman erkeğin, bilinçdışı üzerinden, kadını, umduğu orgazmı kendisine vermemekle suçlaması çok doğaldır ve orgazmındaki kısıtlılığın sorumlusu olarak, partnerini görür, tabii yine bilinçdışı işleyen bir süreç olarak. O zaman orgazmdan sonra, erkeğin kadına sırtını dönerek yatması kaçınılmazdır. Erkeğin bu tutumunda, eksik yaşanan orgazm hazzının neden olduğu gizil agresyonun, örtük biçimde kadını hedef alan imasını hesaba katmak zorundayız. Hatta kadına yönelik şiddetin arkasında bile, eril öznenin orgazm hazlarındaki tutukluluğunun yol açtığı agresyonun temel faillerden biri olduğunu söyleyebiliriz. Yoksa sevgilisi ile eksiksiz orgazm hazzı yaşayan bir erkek, kadına şiddeti aklına bile getirmeyecektir. Öte yandan cinsel eylemde küfrün nedeni ya da cinsel temaların küfür konusu haline gelmesi, OGP'de mâruz kalınmış gaspın, hınç biçiminde geri dönen bir başka dışa vurumudur. Sanki partner, istenilen tatmin onun elindeymiş de bunu eril özneye vermiyormuş gibi algılanmaktadır ya da tam doyumlu haz tatmini, agresif cinsel eylemle sağlanabilirmiş sanılmaktadır erkek tarafından. Oysa sorun, eksiksiz hazda ketlenmiş eril öznenin kendisindedir. Sonuç: Umulanı vermemiş olan orgazmın bitiminde, kadından soğumak ya da ona düşmanlık duymak.

Orgazm hazzını eksik yaşayan özne, içtenlikle katılamamış olduğu cinsel eyleminden dolayı, sadece partnerine düşmanlık geliştirmekle kalmaz, kendisine yönelik saygısı da değer kaybına uğrar, samimiyetsiz eylemiyle bir varoluş suçu işlediği için. Şu anlamda içtenlikten uzak: Orgazm hazzını eksik yaşayan özne, partnerini tam özgün nesne olarak benimseyemediği için içtenlikli değildir. Çünkü orgazm hazzındaki eksiklik, partnerin tam özgün nesne olarak asla benimsenemediğinin şaşmaz kanıtıdır, sebebi ne olursa olsun. Cinsel eylemde –orgazm hazzında- başka nedenlere bağlı ketlenmeleri, tabii ki bu kategorinin dışında tutmak gerekir.

Eril bir özne NN orgazmının sonrasında içinden şunları söyleyebiliyorsa: "Şimdi, sabaha kadar bu kadınla mı (ya da kızla) uyuyacağım?" O zaman, partnerini özgün nesne konumuna getirememiş, aslında gerçekten sevmemiş olmasındaki ikiyüzlülüğün bedelini ödüyor demektir. "Sevmeden cinsel ilişki olmaz!" sözü son derece doğrudur, ama orgazm hazzında yetersizlik eninde sonunda sevgiyi de aşındıracaktır. Hatta öyle ki, OGP öznesi olan partner bile, orgazmik hazda yetersiz partnerin nezdinde, değer kaybına uğramaktan kurtulamayacaktır. Oysa OGP, partneri, kendisine sevgi ve şükran duyulan arzu nesnesi mevkiine yükseltir.

Aynı süreçler kadın perspektifinden de ifade edilebilir, ama kadının cinsel ilişkiden beklentileri, öncelikler bakımından daha farklı olabilir. Kadın cephesinde, füzyonel eksenin sevgi ve şefkat boyutu, NN düzlemin sınırları dâhilindeki bir orgazma bile tercih edilebilir. Çünkü erkekteki sperm doluluğunun biyolojik bir zorunluluk olarak orgazmı şart koşması gibi bir durum, kadın cephesinde söz konusu değildir. Yine de kaçınılmazmış gibi görünen şu tespiti kaydetmeden geçmeyelim: Sadece erkek cephesinde değil, hazzı eksik düzeyde yaşayan kadın cephesinde de, erkek partnere karşı aynı düşmanlık hislerinin gelişmesi, kaçınılmazdır. Sonuçta NN düzeyde bile olsa, orgazmın kısmî ruhsal kazançları, kadın cephesi için de olumlu anlamda olmak üzere aynı öneme sahiptir.

NN düzlemde de olsa, cinsel yakınlaşmada özne, füzyonel kökü (libidinal füzyon) belli bir miktarda aktif kılabilmişse, cinsel ilişkinin başarısızlıkla sonuçlanması mümkün değildir. Tabii ki, cinsel yakınlaşmada partnerine karşı belli bir yabancılık duyması nedeniyle, kendi füzyonel kökü ile bağı kesilen erkek ya da kadın, o an için ruhsal anlamda cinsel iktidarsızlık yaşayabilir. Ama bu insanlar, sağlıklı çizgiye çok daha yakındırlar. Yani cinsel ilişkiyi sahih anlamda yaşamak bakımından, kendilerine karşı dürüstlüklerini kaybetmemişlerdir. Sahih bir arzu devreye girmemişse, çıkar amaçlı bir cinsel ilişki kuramamaktadırlar. Füzyonel kökü ile bağı kopmuş bir erkek, belki agresif bir tutumla fizyolojik seviyede cinsel iktidar sergileyebilir (mekanik-uyarımsal seviyede), ama yaşadığı orgazm tatmini, ruhsal iktidar olarak, yoğunluk ve derinlik anlamında tıkalıdır. Belki çişini etmek ona daha çok haz verecekti. Kullanım amaçlı cinsel ilişkide ödenen bir bedeldir bu.

3.AGRESYON –GÖSTERGELER

Tatmin edilmeyen gereksinim, hedef nesnesine erişemeyen arzu ve yarı yolda tıkanan haz, öfke ve saldırganlık nedenidir. İnsanın bilinçdışına kadar işleyen en büyük engellenme ise, cinsellikle ilgilidir. Bu durumda, herkesin erotik gereksinim ve hazları, bilinçdışından sürekli engellendiği için, tüm insanlarda huzursuzluk, anlamsızlık ve mutsuzluk hallerinin kaçınılmaz bir sonuç olduğunu düşünmemiz gerekir. Başkalarına karşı makul nedenlere dayanmayan öfke ve tahammülsüzlük aktarımları, büyük ölçüde libidonun bu kronik ketlenmesi ile ilgili görünüyor.

OGP'deki sürekli tıkanıklıkla bağlantılı kaygı (bu kaygı kastrasyon kaygısıdır ve OGP'deki tıkanıklığın sebebidir) ve agresyon (eksiksiz hazzı yaşamayı engelleyen tıkanıklığın sonucudur), günlük hayattaki normal aksama ve uyumsuzlukları, kendisi için bir yansıma nesnesi ve gerekçesi olarak kullanır. Bu nedenle günlük yaşamın problemleri, hak ettiklerinden çok daha fazla sorun gerekçesine dönüşmüş olur. Yalın bir örnek verirsek: Hayvanlardan vb. nesnelerden korkularımız (fobiler), gasp edilmiş orgazmdan dolayı dış nesnelere yansıtarak kendimizden uzak kılıp, kabul edilebilir hale getirilmiş kendi yoğun agresyonlarımız ya da kastrasyon kaygılarımızın kılık değiştirmiş ifadeleri olabilir.

İnsanda cinsel dürtü impulslarının şiddeti, örneğin özneyi cinsel suçlara iten iç baskılar gibi, bastırma engelinin yarattığı bir sonuçtur. Düzenli şekilde gerçekleşen, bilinçdışı bastırmalara takılmayan eksiksiz haz tatminleri, sürekli bir ruhsal dinginliğin güvencesidir, cinsel içerikli ve kontrolü zor dürtü impulslarına yol açmaz. Cinsel dürtünün kışkırtılarak artan şiddeti, tatminin gerekli yoğunluk ve derinlikte gerçekleşemeyişinin sonucudur. Bu nedenle, sahih bir tatminin dinginleştirici teminatından yoksun kalan cinsel dürtülerin kazanı, sürekli fokurdamaya devam eder, her patlayışında yine umulan haz tatminini verememek üzere.

4.AGRESİF KÜLTÜRÜN ÜRETİMİ

1.Savaşçı, acımasız ve nevrotik agresyonla beslenen eril bir özne üretilmek isteniyorsa, onun, eksiz hazzın iki ana ekseni olan libidinal füzyon kökleri ile de, ergenlikte açığa çıkacak olan yoğun orgazm kapasitesi ile de bağları iptal edilmelidir; işte o zaman, eril öznede, savaşçı agresyon süreklilik kazanır. Oysa OGP öznesi, ister istemez barıştan ve sevgiden yanadır, çünkü türü koruma eğiliminin temeli olan üreme programının ve bu programın uzantısında agresyonları sönümlendiren eksiksiz tatminlerin teminatı altındadır. Savaşçı olmayan, başka bir deyişle nevrotik agresif olmayan doğası nedeniyle OGP öznesi, agresif bir güç karşısında çaresiz kalabilir. Böyle bir özne, savaşçı bir toplumun bütün istilacı projelerini alt üst eder. Eğer savaşçı ve acımasız bir erkek yetiştirilmek isteniyorsa, onun, füzyonel, anaç köklerle bağlarının koparılması, yani OGP programının iptal edilmesi gerekir. Bu nedenle cinsel baskı, üretilecek savaşçı-agresif insanın psişik temelidir. Bazı savaşçı ilkel toplumlar, oral dönemdeki erkek bebeklerin doyumlu oral tatminler yaşamalarına izin vermezler. Erkek bebek meme emerken, meme geri çekilir ve bu uygulama defalarca tekrarlanarak, agresyonun inşası sağlanır... Cinsel baskı aracılığı ile üretilecek suçluluk duygusu, kastre edici baba figürü karşısındaki itaatkâr duruşa eklemlendiğinde, savaş hiyerarşisinde gerekli ast üst, emir komuta zincirinin aksamasız işlemesi sağlanmış olur. Şunu unutmayalım: Ensest suçluluk, hiyerarşik düzenin temelidir.

Evet, agresif, savaşçı bir erkek elde edilmiştir, ama onun erotik haz boyutunun iptali, boşaltılması pahasına… Boşluklar palavralarla doldurulabilir, çünkü kimse kontrol etmeyecektir.

Modern savaşçı ülkelerde, görünüşte yaşanan cinsel ilişki serbestliğine de kanmamak gerekir. Ama bu serbestlikle haz ve tatminde eksiksizliğin yaşandığı cinsel özgürlük anlamını kastetmiyoruz. Gerçek anlamda eksiksiz cinsel tatmin sağlanmadıkça, öznenin sayısız kereler cinsel ilişki yaşama serbestliği, kökendeki cinsel açlığı ve onun agresyonunu iptal edemez. Bu nedenle modern toplumlarda, cinsel serbestliğe (cinsel özgürlük değil) rağmen, insanlarda agresyonun neden yatışmadığını sorgulamak gerekir.

Sosyal koşullarının ast-üst sınıfsal yapılar oluşturduğu, savaşı, yaşamlarının zorunlu koşulu gören toplumsal yapılanmalar, ister istemez, cinsel baskıyı, eksiksiz orgazmik hazzı kastre eden cinsel baskıyı, kendi sistemlerine dâhil edeceklerdir, cinsel serbestlik görüntüsü altında olsa dahi. Bundan kaçamazlar.

Dr. Alon'ın "Erkekler Dile Gelse" adlı kitabından, Yeni Gine'de yaşayan Sambia kabilesini, konuya tipik bir örnek olarak verebiliriz.

"Stoller… antropolog Gilbert Herdt'le birlikte Yeni Gine'de, tüm sosyal yapısı kadınların tehlikeli olduğu inancına –kesin ve bilinçli bir inanç- dayanan bir kabile bulmuş ve bunu çalışmalarında anlatmıştır. Stoller'a göre… Sambia erkekleri kadınların cinsel ilişki yoluyla erkekleri, yaşamın ve erkekliğin kaynağı olan erkek özünden, yani meniden yoksun bıraktığı inancını beslerler. Kendilerini kadın tehlikesinden korumak isteyen Sambia erkekleri, doğal olarak, cinsler arasına kesin bir ayrılık koymuşlardır. Erkeklerin, eşleri ve çocukları ile birlikte yaşadıkları kulübede bile, kadın ve erkekler için ayrı mekânlar ve geçişler vardır…

Stoller ve Herdt, Sambialar'ı incelerken, çevreden kopuk bu dağlı kabilenin, kendisini çevredeki vahşi düşmanlarından korumak için, erkek saldırganlığını teşvik edip desteklemesi gerektiği sonucuna varmıştır. Açıktır ki "kadınsı" incinebilirlik ve tavırlar, bu tür bir saldırganlığa zarar verebilir…

Kabilenin erkek çocukları, yaşamlarının ilk on yılında babalarıyla hiç zaman geçirmezler. Aslında hiçbir erkekle gerçek bir temasları olmaz. Bebekliklerinde annelerinin bedeninin bir uzantısı sayılırlar. O kadar ki dokuz aylık olana kadar isimleri bile yoktur. Bunu izleyen eğitim yıllarında bile, anneleriyle aralarındaki yoğun ve özel yakınlığı korumaya devam ederler.

Ama sonra, 7-10 yaş arasında bütün bunlar, ani ve acımasız bir şekilde sona erer. Çocuk, ailesinin kulübesini terk edip, köyün savaşkanlığının merkezi olan ve bütün erkek çocukların 18 yâşina kadar kaldıkları erkekler kulübesine taşınmak zorundadır. Bu noktadan sonra, çocuğa annesiyle konuşma, ona dokunma ve hatta bakma izni bile verilmez…

Stoller'ın, Sambialar'da erkek gelişimi konusundaki analizi, erkek çocuğun "simbiyoz endişesi" olarak adlandırdığı noktada odaklanır. Basit bir şekilde ifade etmek gerekirse, çocuk kendisini annesiyle bir gördüğü için, erkek olarak değil kız olarak gelişeceğinden korkar. Annenin, çocuğun hayatından tamamen çıkarılmasının ve haşin, saldırgan, acımasız erkek etkisine sokulmasının nedeni budur. Annenin kaybından dolayı yaşadığı travmaya rağmen, erkek çocuğun nihai arzusu erkek olmaktır. Zaten annesini kaybettiği için, her halükarda, kendisinden büyük diğer çocukların da yaptığı gibi, babasıyla özdeşleşmekten başka çaresi yoktur. Giderek, diğer çocuklar gibi, sonunda da babası gibi –saldırgan, düşman, zalim ve heteroseksüel- olur." (Gratch 2002: 95, 96)

Sambia erkeklerinin sperm ile ilgili görüşleri, Freud'un bu konudaki görüşleri ile ne kadar benzeşiyor.

Sambialı çocukların geçtikleri bu dehşetengiz süreçlere baktığımızda, bebeklik dönemlerinin de, pek o kadar sağlıklı bir simbiyoz ilişkisinde yaşandığını düşünmek, bizim açımızdan olası gözükmüyor. Böylesine acımasız kastrasyonların hâkim olduğu kültürler, bebeklik dönemlerinde bile, erkek bebekleri agresyonla yüklemek için, özel tedbirler alacaklar ve savaşçı eril özneyi üretmek için, libidinal füzyonu zehirli füzyonun agresyonu ile yüklemek için, çeşitli önlemlere başvuracaklardır. Zehirli füzyonun yapılandırılmış agresyonları devrede olmadan, geleceğin vahşi savaşçısını üretmek pek olası değildir. Bu noktaya geldiğimizde, böyle bir kültürün eril öznelerinin cinsel yaşamlarında, libidinal füzyonla sentezlenen OGP olanağının hayata doğmasını beklemek boş bir hayaldir. Bu nedenle, yetişme süreçlerinin sonunda nihayet heteroseksüel oldukları söylenen Sambialı erkeklerin,

eksiksiz orgazm hazzı anlamında heteroseksüel olabilmeleri (genital erkeklik anlamında) mümkün görünmüyor.

Hele alıntının son cümlesi inanılır gibi değil! "Sonunda babası gibi –saldırgan, düşman, zalim ve heteroseksüel olur." Sambialılarda geçerli olan bu yaklaşım, tüm ataerkil yapılar için geçerlidir. Biz bu heteroseksüelliğin, baştan sona patolojik olduğunu, aslında sağlıklı bir erkeklikle de ilgisinin bulunmadığını düşünüyoruz. Yani eskizsiz orgazm hazlarında ne kadar heteroseksüel oldukları çok tartışma götürür.

2.Yaşamak için doğa kaynaklarına doğrudan ulaşım, paranın aracı rolüne bağlandığı zaman, "kurtlar sofrası" kendiliğinden devreye girer. Bu nedenle, mülkiyet egemen ve hiyerarşik tarım toplumuna geçişle beraber, insanın doğal kaynaklara ulaşımı paranın mübadele değerine bağlandığı için, parayı elde etmek artık temel gereksinim olmuştur. Ancak biyolojik zeminde, para kazanma hırsını frenleyici bir mekanizma olmaması nedeniyle (Erich Fromm) hırs, açgözlülük ve bencillik, öznenin ruhsal dünyasına sınırlandırılamaz bir biçimde eklemlenmiştir. Yaşamak için para kazanma zorunluluğu ve aksi halde aç kalma tehlikesinin kesinliği, avcı-toplayıcı insandan yerleşik toplum insanına geçişteki ana kırılma noktasıdır. Ne yazık ki bu süreci tersine işletmek, bugün için mümkün görünmüyor. Bu nedenle, insanda agresyonu sadece OGP kısıtlılığı ile açıklamak, tek başına yeterli değildir. Ya da tersten bir okumayla, OGP'yi hayata taşımış olması, özneyi, mülkiyet-para egemen toplumun genel dejenerasyonundan, onun darbelerine mâruz kalmaktan muaf kılmayacaktır. Belki de en çok incinen o olacaktır. OGP düzleminde olsa da, öznenin böyle bir toplumla çatışması bitmeyecektir. Çünkü iyileşmemiş bir toplumda özne, bir insan olarak başkalarıyla iletişim kurma zorunluluğu nedeniyle, nevrotik bir toplumun nevrotik tepkilerine mâruz kalacaktır.

3.Tüketim toplumunun, tüketim çılgınlığına kapılmış öznesini yapılandırmak için, cinsel baskı aracılığı ile üretilmiş psişik seksüel açlığı, genele yaymak zorunlu bir politikadır. Bu özne, en temeldeki açlığını gidermek için, tüketim çılgınlığının, aslında onu gerçek tatmin hedefine bir türlü ulaştıramayacak olan ikame doyumlarına muhtaçtır. Ama ruhsal olarak yitirilenin maddi olarak karşılığı yoktur; bu yüzden tüketim çılgınlığı, yitirilmiş olanı asla onaramayacak, oluşmuş boşluğu kapatamayacaktır.

Cinsel bastırma, tüketim ekonomisinin temelidir. Eksiksiz orgazm hazzı yasaklanmış özne, cinsel açlığının yarattığı ruhsal boşluğu doldurmanın yollarından biri olarak -yapılandırılmış diğer ruhsal açlıkları şimdilik bir kenarda tutmak koşuluyla- aşırı tüketime yönelirken, tüketim ekonomisinin sürekli aç ideal öznesine dönüşecektir. Cinselliğin, eylemsel olarak serbest kılınması da, aslında kitlelerin önüne atılan bir aldatma yemidir. Bu serbestliğe kanan özne, cinselliğini yaşadığı her seferinde, açlığının dinmediğini, belki de giderek şiddetlendiğini fark ettiğinde, sadece şaşıracaktır. Buradaki asıl tuzak şudur: Tüketim ekonomisi için esas olan, tüketici özneyi yaratan daimi cinsel açlıktır. Bu nedenle tüketim ekonomisi, ne insan üreten kültürel kurumlarında, ne aile içi dinamiklerinde, OGP'yi hayata geçirmek için önlem almayı asla düşünmeyecektir. Aldatıcı slogan şöyle olabilir: "Size cinsel eylem özgürlüğü (aslında serbestliği, özgürlüğü değil) sunuyoruz." Ama bu eylem serbestliğine rağmen, kastre edilmiş öznelerin, eksiksiz orgazm hazlarının hayata geçmesi asla mümkün olmayacaktır. Sonuç şudur: Cinsel eylemde serbest (özgür değil) ama eksiksiz orgazm hazlarını yaşamada kastre edilmiş, hazsızlığa tutuklu özne… Eksiksiz hazlardan kastre edilmiş olmanın yansıma sonucu olarak, ruhsallığının birçok alanında hazsızlığa tutuklu özne… O zaman bu aç öznenin iç boşluğu, neyi tüketirse tüketsin asla dolmayacaktır.

Tüketim ekonomisinin tuzakları burada bitmez. Eksiksiz cinsel hazda tatminsiz özneyi üretmenin bir başka yolu olarak da tüm kastrasyonlar, sadece Ödipal ima içerenler değil, öbürleri de, gündelik toplumsal söylemde sürekli üretilir. Örneğin cinsel imalarla kirletilen temas, yani dokunsallık nedeniyle, insanlar arası sevgi tezahürleri kastre edilir. Sürekli pompalanan reklamlarla, imajın sahihliğin önüne geçirilmesi empoze edilir. Modern insanın sürekli izole edilerek, sevme kapasitesinin zayıflatılması… Bu durum da ancak mekanik-uyarımsal seviyede bir cinsellikle sonuçlanır... Bütünsel olarak baktığımızda amaç, tüm kastrasyonlar aracılığı ile ruhsallığın birçok cephesinde tatminsiz özneyi yapılandırmaktır.

İlkel baba miti, bir tuzaktır, çünkü cinsel bastırmalara dayalı ve sözüm ona yüceltme mekanizmaları ile üst düzey kültür ve uygarlığı üreten, ama ilk fırsatta savaş ve kıyımlara kalkışan ataerkil kültürlerin uyduruk ama zorunlu yalanıdır. Şundan dolayı: İlkel baba, cinsel dürtüleri ve hazları gasp eden despot babadır. Cinsel haz ve tatminleri kastre ederek, ruhları aç insanlar üreten agresif bir kültürde "ilkel baba", zorunlu ve kurucu bir figürdür. Mutlak itaate dayalı bir kültürün bireylerini yaratmak için zorunlu bir başlangıç noktasıdır. Böyle bir ataerkil kültür, böyle bir babayla başlamak zorundadır ve ancak böyle bir baba inancıyla devam edebilir. Bu nedenle Freud'un geliştirdiği ve aldatmaya dayalı bu tez ile, sistemin bekası için çalışıp çalışmadığı da sorgulanabilir.

Aşağıya Freud'dan bir alıntıyı daha aktarıyorum. Dile getirdiği görüşe bakarak iyi niyetli olup olmadığına karar verebiliriz:

"Cinselliğini doya doya yaşama öğüdünün, analitik terapide bir rol oynaması olasılığı, söz konusu bile değildir." (Onfray 2011: 341)

Oysa insanların ruh sağlıklarını kaybetmelerinin temel sebebini, cinsel doyumsuzluklara bağlayan da oydu. Kariyerinin başlarındaki bu devrimciye ne oldu diye sormak gerekiyor.

5.ÖDİPAL'İN ÜRETİLİŞİ

Toplumsal bir varlık olan insanı, toplumsal kodların sınırları içinde tutmakla görevli suçluluk duygusu, verili bir program olarak etkinlik gösterir. Özneyi toplumsal alanın sınırları içinde tutacak kodlar, o toplumun değerler tablosu ile bağlantılıdır. Öznenin içinde yer alacağı toplumun değerler dünyası, Ödipal'in nevrotik ensest suçluluk kodları üzerinden de başka kod yazılımları üzerinden de pekâlâ inşa edilebilir. Ödipal'in nevrotik suçluluk duyguları zemininde inşa edilmiş bir kültür ise, olası kültür tiplerinden sadece bir tanesidir, kader değildir.

Suçluluk duygularının bağlı olduğu süperego, sanıldığı gibi Ödipal dönemin bir mirası değildir. Bu tezi ileri sürenler, Ödipal tuzaklara meşruiyet kazandırmayı istemektedirler, amaçları ise yine belirtelim, kolay yönetilen itaatkâr sürü tekleri yaratmaktır. Çünkü Ödipal çatışmalar zeminine dayanmayan bir kültürün bireylerinde de süperego (potansiyeli), kaçınılmaz olarak bulanacaktır. Toplumun bir ferdi olan insanda süperego (potansiyeli), verili bir program olarak kaçınılmaz bir zorunluluktur, ama terör kültürlerinde bu sağlıklı süperegonun içi, nevrotik günah ve nevrotik suçluluk duyguları ile doldurulur. Toplumsal örgütlenme, bütün bireylerde ortak değerler paylaşımını, ortak çıkarları zorunlu kıldığı için, süperego (potansiyeli) bütün bir sistemin birlik halinde yapılanması bakımından, her bireyde kaçınılmaz verili bir program olarak mevcuttur. Çünkü süperego (potansiyeli) olmadan, insan tekleri toplumsal bir yapı kuramazlar. Sonuç olarak süperego, insan türünün toplumsal yapılar kurmasını mümkün kılan verili bir programdır ve süperegonun hangi değerlerle yapılanacağını o kültürün tarihsel gelişimi ve yaşam koşulları belirler.

Toplumsal organizasyonun inşası bakımından, süperegonun zorunlu ama ille de Ödipal suçluluk eksenine bağlanması gerekmeyen varlığını bu şekilde netleştirdikten sonra, Ödipal tuzakların nasıl kurulduğunu, nasıl abartıldıklarını, insanları nasıl ömürleri boyunca çatışmalara mâruz bıraktığını ana çizgileri ile gözden geçirebiliriz:

Ailenin biricikliği, eşsizliği söylemi, çekirdek aile içinde dolaşıma girdiğinde küçük çocuk, ebeveynlerine yoğun bir idealizasyon geliştirir. Ancak idealizasyon yatırımları, aşk bağlanmalarının kaynağı olan libidinal füzyon odağından çekilip alınan enerji ile hayata geçtiği için küçük çocuk, özellikle karşıt ebeveyne, yaşının (Ödipal, fallik dönem çocuğu) biyolojik zemini ile uyumlu, çoğu kez örtük ya da kısmî, ama bir tehlike içermeyen erotik bir yatırım yapabilir. Ancak dış nesnelere erişimin yolu kapatılmışsa –yani yaşıtları ile cinsel meraklarını giderebilmesini sağlayan çocuksu oyunlarının yolu kapatılmışsa- bu erotik yatırım, o zaman artma tehlikesi gösterir. Bu durumu dışta bırakırsak, işin bu düzeyinden bir tehdit gelmez, ama ailenin biricikliği söylemi nedeniyle kapalı bir sisteme dönüşen çekirdek ailede, küçük çocuğa libidinal-erotik yatırım yapacağı dış nesneler alanı kapalıdır. Küçük çocuğun, bu nedenle daha artmış olarak aile içinde karşıt ebeveyne yönelik idealizasyon aktarımlarını da içeren erotik yatırımlarının kabul edilemezliği, aile içi otorite tarafından ağır tehditler üzerinden hissettirildiğinde, işte o zaman Ödipal karmaşa denilen süreç başlatılmış olur. Bu aşamadan itibaren Freud'un tezleri, nevrotikleştirilmiş bir toplum için geçerli olan doğruları ifade eder. Fallik dönemin

(Ödipal dönem) faciaya dönüşmemesi için, küçük çocuklara aile dışında idealizasyon yatırımları yapabilecekleri fırsatlar tanınmalıdır. Çünkü dışa kapalı çekirdek aile, psişik endogaminin temelidir. Dış nesnelere bağlanma yolu kapatılmış, psişik endogami tuzağına düşülmüş olma durumunda, ensestin fiili eyleme dönüşme ihtimali yükselir. Psişik endogami, öznenin bir ömür boyu süren bilinçdışı ensest zinasının temelidir. Çünkü küçük çocuk, bilinçdışına kaydedilen psişik endogaminin tuzağında kapana kıstırılmıştır. Bütün bu vahim tablonun toplam bileşke sonucu olarak, OGP'nin hayata geçişi kesin olarak engellenmiş olur. Ödipal saplanmanın OGP'yi neden engellediği, daha önce açıklandığı için burada tekrarlanmasına gerek görmüyoruz. Nevroz ya da ağır durumlarda psikoz, dışa kapalı aile yapısının karşılığı olarak, ödenen bedellerdir.

Burada şu önemli hususu da kaydetmeden geçmeyelim: Ergenlerin aile dışında idealizasyon ve özdeşleşme nesneleri aramaları, örneğin futbolcu, yazar, sevgili, arkadaş, film yıldızı, kahraman vb, çocukluk yıllarında kapalı aile ortamında hayata geçiremedikleri bir projenin, gecikmiş olarak yürürlüğe konulmasıdır. Çünkü kapalı aile ortamına çekilen küçük çocuk, dış dünyada idealizasyon ve özdeşleşme nesneleri bulması engellendiği, libidinal yatırımlarını aile bireylerine yapmış olduğu için, özdeşleşme nesneleri bakımından ailenin dar çerçevesine tutsak olur ve çok geniş bir dünyanın daha zengin özdeşleşme olanaklarından yoksun kalır. O zaman, çok küçük yaşlardan başlayarak geniş bir dünyayı kucaklayacak özerkleşme programı, daha bu ilk aşamada dar aile ortamına sıkıştırılarak başarısızlıkla sonuçlanır. Böylece küçük çocuğun özerkleşme talebi, son bir şans olarak ergenlik dönemine ertelenmiş olur. Ergen dış dünyada, kendini tanımlayacak modeller ya da ideal sevgililer arıyorsa, bu eğilimin altındaki motivasyon, aileden kopma, özerkleşme, yani aslında örtük biçimde hem bilinçdışı ensest zinayı, yani vaktiyle Ödipal tuzakta kapanına kısılmış olduğu ensest zinayı aşma, hem daha geniş bir çerçeve içinden kendisine özdeşleşme modelleri bulma arzusudur. Ergenin, dışarda özdeşleşme nesneleri bulma çabaları, olumlu bir hedefe yönelik olsa da erotik eksende, bilinçdışı ensest zinayı aşmakla sonuçlanmayacaktır. Çünkü geçmişteki Ödipal tutsaklık nedeniyle, hem seçilen güncel erotik dış nesneler zorunlu olarak her zaman ikame nesnelerdir, özgün nesne olamamışlardır, hem de artık hayata geçmesi olanaksız OGP yüzünden birbirine kenetlenmiş kastre orgazm hazzı ile bilinçdışı ensest zina etkileşimi, tuzaktan çıkışı olanaksız hale getirmektedir. Öte yandan OGP kısıtlılığını yaratan eksik libidinal yatırımlar ise, öbür özdeşleşme nesnelerine eksik sevgi yatırımlarına yol açacağı için, ergenin hayata açılma projesi tam doluluğu ile gerçekleşmez. Ayrıca ucuz (seviyesiz) reklam ikonları ergeni bekleyen başka bir özdeşleşme tuzağıdır. Kısacası, ergenin, OGP'yi hayatına taşıyamadıkça, asli amacına erişememiş olduğunu anlamış oluruz. Ergenin asli amacını netleştirirsek: OGP'ye erişme ekseninde olmak üzere bilinçdışı ensest zinayı aşma ve özerkleşme amacına erişmek… Yoksa idealizasyon ve özdeşleşme nesneleri, aslında bilinçdışı bir eğilimle bu amacın aracı nesneleri olarak seçilmektedir.

Çocuk gelişip de bedeni üzerinde denetim kazandıkça, anne de giderek çocuğunu kucaklayan libidinal füzyon sarmalını gevşetir. Başlangıçta çocuğuna yönelik yoğun aşk, sevgi, ihtimam ve idealizasyon aktarımları, çocuğun gelişimi ile birlikte, gündelik hayattaki insan ilişkilerinin makul hadlerine doğru çekilmeye başlar. Bu da zaten verili bir program olarak çocuğun toplumsalın içine yerleşmesinin, kendisini orda deneyimlemesinin kapılarını açar. Annenin, çocuğuna yönelik aktarımlarının başlangıçtaki yoğunluğunu aşama aşama azaltması, çocuğun da aşama aşama anneye bağımlılıktan çözülmesi sonucunu getirir. Ama libidinal füzyon ekseni de, böylece, ruh sağlığımızın en sağlam zemini olarak kendi katmanına yerleşmiş olur. Çocuğun normal gelişim süreci böyle işler, böyle işlemelidir. Bu gerçeğin doğal sonucu, çocuğun toplumsalın ve anadilin örgütlenmesi içine yerleşmesidir; ama bunun için ayrıca, üretilmiş Ödipal sürecin dehşetengiz kastrasyonlarına, despotik müdahalelerine gerek yok. Kendi verili programında işleyen bir sürece müdahaleye neden gerek olsun ki? Şu tespiti yapalım: Ödipal dönem kastrasyonlarının ürettiği ruhsal patolojiler, Ödipale bağlı kökleri bakımından elbette doğrudur, ama üretilmiş patolojiler olarak. Bu nedenle, özne, kendisini OGP zemininde yeniden bulana kadar, mâruz kalmış olduğu nevrozunun yükünü taşımaya mahkûmdur.

Öte yandan küçük erkek çocuk, OGP'ye erişildiğinde kazanılacak olan potansiyelle kıyaslandığında, anne için erotik bir tehdit unsuru da olamaz; onun beklediği, yaşıyla uyumlu korunma ve sevgi ihtiyacıdır. OGP, ergenlikte açığa çıkacak olması nedeniyle, Ödipal dönemden çok uzaktadır ve Ödipal

dönem çocuğunun biyolojik zemini ile bir bağı da yoktur, daha doğrusu başka bir biyolojik gerçekliktir. Bu gerçek, bize, OGP'nin neden bilinçdışı ensest zinayı aşmış olma anlamına geldiğini çok açık biçimde gösterir. Yıllar sonra ergenlikte açığa çıkan ve önemli bir teşhis konulmuş gibi geçmişin çözülmemiş Ödipal problemleri adı altında anılan abartılmış problemler, çoğu kez, küçük çocuğun karşıt ebeveynden beklediği onarıcı sevginin yarım kalmışlığı ile ilgilidir. Şunu unutuyoruz: Sevgi gereksinmesi tam karşılanmış çocuk, Ödipal üçgeni terk eder. Burada çakılı kalmanın o kadar heveslisi değildir, yani Ödipal aşklarına kolay ihanet eder, yeter ki yolu kapatılmasın. Ama çocuğun sevilme gereksinmesi yeterince karşılanmamışsa, yetişkin bir özne olduğunda, Ödipal üçgene hüzün duyguları ile yüklü bağımlılığı devam edecektir.

Ağırlaştırılmış kastrasyon tehditleri, zaten o yaş çocuğunun erotik potansiyeli ile hem orantılı değildir, hem de bu tehdit olsa olsa toplum için tehlikeli cinsel tacizciler için geçerli olabilir. Bu orantısızlık içinde mâruz kalacağı tehdit, çocuk için elbette hak edilmemiş bir travma olacaktır. Kaldı ki bu yaş çocuğunun erotik talepleri, merak düzeyindeki bir ilgi çerçevesinde, ağırlıklı olarak yaşıtlarına yöneliktir. Çocuk karşıt ebeveyninin kendisi için denk bir partner olamayacağının sezgisine zaten sahiptir. Ama bütün bu tehditlerdir ki ergenlikte açığa çıkacak olan OGP'yi şimdiden iptal etmiştir.

Yine S. M. Tura'nın Lacan'dan çevirdiği "Fallusun Anlamı" adlı kitabın önsözünden bir alıntıyı daha aşağıya aktarıyorum:

"İşte bu noktada kız olsun erkek olsun, insan yavrusu derinden sarsılır. Baba'nın fallusu karşısında sahip olduğu şey, sahip olmadığından daha değerli değildir. Çünkü "beden-ben"in bu bölümü cinselliğe adanmış olmakla beraber –henüz– cinsel bir erk taşımaz. "Beden-ben"in bu "eksiği" utanç kaynağıdır." (Lacan 1994: 33)

Yukarıdaki paragrafta dile getirilen düşünceler üzerinde görüşlerimiz şöyledir:

"İşte bu noktada kız olsun erkek olsun insan yavrusu derinden sarsılır."

Kız ya da erkek olsun, insan yavrusunun derinden sarsılma sebebi, ebeveynlerinin kendi Ödipal dönemlerinde kışkırtılarak yapılandırılmış komplekslerinin, bilinçdışı aktarımlarla bu sefer kendi çocuklarına iletilmiş olmasıdır. Ebeveynler kendi Ödipal dönem çatışmalarını, utançlarını, çocuklarında yeniden inşa ederek tekrarlamaktadırlar. Çocuk, ebeveyn karşısında utanç duyarken, aslında ebeveynden kopyaladığı utancı tekrarlamaktadır. Çocukları karşısında kendi Ödipal çatışmaları ayaklanan ebeveynler, onların da Ödipal çatışmalarla sarsılmalarına neden olurlar.

"Baba'nın fallusu karşısında sahip olduğu şey, sahip olmadığından daha değerli değildir."

Elbette ürkütülmüş Ödipal çocuk, babanın var sayılan (sanılan) fallus iktidarı karşısında kendini değerli hissedemeyecektir. Oysa kastrasyonlarla ürkütülmemiş bir çocuk kıvançla, hemcins ebeveyninin bütün niteliklerini tevarüs edeceği gelecek günlerin özlemini duyar, eksiklik hissini değil. Çünkü sevilen küçük çocuk için anne-baba, korku etkeninden bağımsız özdeşim nesneleridir. Ayrıca böyle bir çocuk, yaşıyla uyumlu genital donanımını eksiklik hissi içinden algılamaz, yeterli bulur. Ama küçük bir çocuk, ebeveynlerinin, bütünsel hazda eksiklik algıları üzerinden kendi genitallerini yetersiz bulmalarını, bilinçdışı bir aktarımla sezerek kendisinde kopyalamak üzere pekâlâ tevarüs eder. Aslında ebeveynin kendi fallusu karşısında duyduğu eksiklik hissi, şimdi çocuğun transfer edeceği bir mirasa dönüşmüştür. Kendi genitali ile uyumlu ve onu yeterli bulan bir ebeveynden, Ödipal çocuğa böyle bir eksiklik hissi sirayet etmez. Küçük çocuk, ebeveyninin genital alanında bir şeylerin eksik olduğunu, aslında onun kendinde bütün olamadığını algılarken, bunu nasıl olup da sezebildiğini keşfetmemiz için uzun uzun adres sormamıza gerek yok: Eksiksiz orgazm hazlarında tıkanmış olan ebeveyn, elbette kendi genitalinin yetersizliği hisleri ile yüklü olacaktır. Babanın bu alandaki tedirginlikleri, utançları, suçluluk duyguları, zaten küçük çocuğa kopyalayacağı yeterli mesajı iletir. Neyi iletir? Ebeveynin hazda, bütünsellikte eksik, utanç ve suçluluk duyguları ile yüklü genital algısını iletir. Bu eksiklik hissi kendisinde kopyalanınca, Ödipal çocuğun neden kendini eksik bir genitalin sahibi olarak hissettiği açıklık kazanır. Ama bilinçli algısında, babayı güçlü fallusun sahibi olarak algılasa da, küçük erkek çocuğun bilinçdışı, babanın fallus eksiğini kayda almıştır. Artık şunu anlıyoruz: Ödipal çocuk mademki ürkütüldü ve eksiksiz hazda tam tatmin olanağını yitirdi, artık bundan böyle eksiklik hissini hep duyacaktır, tıpkı ebeveynleri gibi.

"Çünkü "beden-ben"in bu bölümü, cinselliğe adanmış olmakla beraber –henüz– cinsel bir erk taşımaz."

Evet, beden-ben'in bu bölümü bu aşamada, OGP anlamında olmak üzere elbette bir erk taşımaz, mekanik-uyarımsal seviyede sadece kendisini hedefleyen bir haz bölgesidir, ama Ödipal söylem, bu yaş çocuğundan cinsel bir suçluyu başarıyla üretir. Ödipal dönemde organın sadece kendisini hedefleyen haz boyutu (fantezi dışta kalmak üzere mekanik-uyarımsal seviyede), suçluluk duyguları ile damgalandığında, hem çocuğun yaşıyla uyumlu orgazm yetisi tahrip edilir hem bu yetinin şimdiden kaybının ileriye uzanan bir sonucu olarak, geleceğin ergeni için artık OGP'nin hayata doğması olanaksızdır.

"Beden-ben"in bu "eksiği" utanç kaynağıdır."

Beden-ben"in bu bölgesi, eğer haz alma, orgazma erme kapasitesi tehditlerle, utançlarla tahrip edilmemişse, çocuğun doğal bir tepkisi olarak utanç kaynağı değildir. Eksiklik hissi, haz alma ve orgazma erme yetisinin, utanç ve suçluluk duyguları eşliğinde kaybından sonra beklenen bir sonuçtur. Kendi bedeni ve onun haz olanakları ile barışık olan küçük çocuk, durduk yerde bir eksiklik hissi yaşamaz. Böyle bir çocuk, artık kastrasyon kıskacına da alınamaz, utancın kıskacına da; ama utancı yaşamaması, arsız olması anlamına gelmez; sadece saçma utanç duygularının tutsağı değildir. Cinsel mahremiyetini, komplekslere, utançlara kapılmadan çok kolay yapılandırabilir; teşhircilik eğilimlerini daha kolay denetler. Oysa hazda kastre edilen çocuk, utandırılmaya açık hale getirilir. Bundan sonrasında kıyım operasyonu çok kolay yürütülür. Çünkü "düşman çocuk"un bütün savunma hatları çökertilmiştir. Cinsel bir suçlu olduğu imalarıyla ürkütülen Ödipal çocuk, bundan sonra, genital alanını elbette bir utanç kaynağı olarak deneyimleyecektir. Öte yandan yetişkin kastre ebeveynlerinin karşısında ise, genital alanını bir eksiklik olarak deneyimleyecektir, her ne kadar paradoksal görünse de. OGP öznesi ise cinselliğini utanç, suçluluk ve günah duyguları eşliğinde yaşamaz, kimseyle bu anlamda bir fallus (iktidar) yarışı içinde değildir. Çünkü eksiksiz orgazm hazzında bütünleştiği için, fallusun bütün olanaklarına hazzın eksiksiz boyutunda sahiptir.

İlkel toplumların, elbette ilkel ve acımasız ataerkil kültürlerin, reel karşılığı olmayan ilkel korkuları üzerinden yapılanan ensest yasağı ve onun ürettiği kastrasyon dehşeti, bu haliyle ilkel ve acımasız uygar insanı üretmeye devam edecektir.

Suçluluk ve utanç duygularını şu yorum çerçevesinden de ele alabiliriz: Libidinal füzyon onurundan dışlanmayı gündeme getiren eylemler nedeniyle yaşanan duygu, suçluluk duygusudur. Libidinal füzyon onurunun gerisine düşmenin yarattığı duygu ise utançtır. Şu ya da bu şekilde, libidinal füzyonun onur duygusu üzerinde uygulanan operasyonlarla öznede suçluluk ya da utanç duyguları yaratmak çok mümkündür.

XVII. BÖLÜM: PSİKOZ VE OGP BAĞLANTISI

1.İnsan ruhsallığının kayıp alanları üzerinde düşünürken, ister istemez öznenin uğrayabileceği en büyük ruhsal yıkım olan psikoz ve özellikle şizofreni konusu, zorunlu bir biçimde gündeme geldi. Bu konu, bakış açımızın sınırlayıcı çerçevesinde ele alınacaktır. Yoksa şizofreniye ilişkin detaylı tanımlamalar ve bu rahatsızlığın tedavisine ilişkin yaklaşımlar, konumuzun dışındadır. Konuya bu çerçevede ilgi duyanlar bilimsel yayınları izleyebilirler.

Daha önce ruhsal vakum konusu ele alınmıştı. Bu bölümde ruhsal vakumun psikotik boşluk alanına doğru ilerleyişinden, öznenin insani ilişkilerdeki izolasyonundan söz edilecektir. Psikotik boşluk konusu, ruhsal bütünleşmenin en üst örgütlenmesi olarak kabul ettiğimiz OGP'nin, öznenin yaşamındaki varlık derecesine göre ele alınacaktır. Psikotik boşluk, inanıyoruz ki öznenin hem dünya-varlık'a hem de kendi ruhsal bütünlüğüne ve bedensel varlığına yaptığı libidinal yatırımların seviyesinde ciddi düşüşlerle paralel seyreden bir süreçtir. Ancak libidodaki bu seviye düşüşlerinin arkasında, çoğu kez öznenin farkına varmadan işleyen geçmiş kastrasyon süreçleri önemli rol oynamaktadır. Bu bölümde kastrasyon süreçleri üzerinde, psikozun gizli esas fail olmaları bakımından ayrıca durulacaktır.

İnsan benliği, ilişkiler üzerinden oluşan bir yapılanmadır. Bağlantılı olarak, uzun süreli yalnızlıklarda, örneğin hücre hapsi ya da ıssız ada ve benzeri durumlarda, benliği oluşturan ilişkiler sıfıra doğru yaklaştığında, kişi, benliğinin dağılma tehlikesi, içsel bir boşlukta kaybolma tedirginliği şeklinde psikotik bir korkuya kapılır. Ama psikotik aşamaya gelmek "ha" deyince olmaz, insani ilişkiler tarihi, giderek bilinçdışı kayıtlardan silinmeye başlarsa, yani kültürel özne olma kayıtları silinmeye başlarsa psikotik sürece giriliyor demektir. Bu durum, içsel boyutta insansızlaşma kaygısıdır. Hem ilişkiler kurulmuş toplumsal boyutu, hem öznenin kendinden de boşalarak kendindeki insanı yitirme kaygısı (depersonalizasyon) şeklinde, iki ana eksende ilerleyen bir süreç olarak, öznede dehşet yaratır. Bu tehlikenin varlığı çok iyi sezildiği içindir ki insanlar, ister istemez toplumsal boyuta, insan ilişkilerine koşacaktır, bu ilişkiler ne kadar sağlıksız ve ruhsal bütünleşme için tehdit edici de olsa. Çünkü insansızlaşmak, kültürel özne olma kimliğinin dışına düşme ihtimali, en büyük tehdit olarak özneyi insan ilişkilerine zorlayacaktır. Bu tehdit nedeniyle özne, içinde bulunduğu toplumsal yapı hastalıklı da olsa, onunla uzlaşmanın yollarını arayacak, insansızlaşmanın vakumunda yutulmamak için, toplumun ortalama değerleri ile uzlaşacaktır. Tabii bu insani zaaf, tüketim toplumlarının iktidarlarına, en ucuz tüketim değerlerini, ortalama sıradan insan tipini hayata geçirmenin eşsiz fırsatlarını sunar... Öznenin, yaşamın gündelik sıradanlığı karşısında özgün bir duruş sergilemesi, özgür seçimlerini gerçekleştirmesi bu yüzden zordur, güçlü bir benlik yapılanmasını gerektirir.

Algı-bilinç sistemi, öznenin bilinçli yaşam sahnesidir (ne kadar bilinçli olduğu tartışma götürür ama en azından kendisini, varoluşunu bu alanın içinden algılar). Ama kastrasyonlar nedeniyle çok az ruhsal malzemenin belirdiği bir yer olması nedeniyle, özneye, kendisinin sabit, değişmez bir benlik sahibi olduğu yanılsamasını yaşatır. Algı-bilinç sistemi, kendisinin kaldıramayacağı kadar emosyon akımlarına mâruz kalmış olsaydı, o zaman, öznenin hem benlik algısındaki sabitliğin nasıl ortadan kalkacağına, hem nasıl bir kaos içinde dehşete kapılacağına tanık olacaktık. Burada manik dağınıklık değil, libidinal füzyon köklerinden gelecek olan dirimsel ruhsal malzeme kastediliyor... Kastre özne, sınırlı emosyonel dünyasında bu kadar zenginleşmeyi kaldıramaz. Zaten öznenin, yoğun emosyonlarla yüklü OGP fırtınasından, bilinçdışı bir korkuya kapılarak bucak bucak kaçmasının da sebebi budur. Öznenin, kastrasyonlar nedeniyle dozu çok düşürülmüş ruhsal akışkanlığı ve anadilin sözcüklerinin, üzerlerini anestezik bir etkiyle örttüğü sönük emosyonları, algı-bilinç sisteminde özneye dengeli ve sabit bir benlik sahibi olduğu hissini yaşatır, yani özne böyle bir yanılsamayı benlik sabitliği olarak deneyimler. Eğer ruhsal akışkanlığı, yani ekseninde libidinal füzyonun bulunması gereken ruhsal akışkanlığı ağır derecelerde tahrip edilmişse, diyelim ki yıkıcı zehirli füzyon ya da zehirli füzyona eşdeğer sosyal bir ortam nedeniyle ya da başka nedenlerle tahrip edilmişse, özne, yoksullaşan emosyonları nedeniyle, kendisinin giderek ruhsal bir vakuma mâruz kaldığı hissiyatı içinde, benliğinin dağılmakta olduğu paniğini yaşayacaktır. Burada özne için normalliğin ölçüsü, toplumsal rasyonalitenin yapılandırdığı, sabit "duygusal zırhlanma" (Herskowitz 2009) çerçevesidir. Kısacası

özne, kültüründen miras aldığı kastre ruhsal yapısı içinde ne orijininde varlığın aşırı libidinal-emosyonel akımlarını, aslında doğal ve bebeksi, yani taş devri bebeğinin başlangıçtaki ruhsal vital zenginliği seviyesindeki libidinal-emosyonel akımlarını, ne de zehirli füzyonun iptal derecesine indirgediği libidinal-emosyonel yokluğu taşıyabilir. Her iki süreci de kaotik bir dehşet içinde deneyimler.

Yine, benliği ortalama ilişkiler üzerinden yapılandığı içindir ki insan, başkalarıyla ilişkilerini askıya alarak dış dünyayı gündemden düşürmeye, orijininde varlığı açığa çıkartma yönünde yürekli bir girişime soyunamaz. Çünkü ötekinin (dış dünya, toplumsal boyut) gündemden düşürülmesiyle açığa çıkacak olan ruhsal vakumun yükünü üstlenemez. Burada ruhsal vakum algısının, insanı toplumsal ilişkilere zorlayan aldatıcı bir tuzak olduğunu düşünebiliriz. Kaldı ki, orijininde varlığının, ruhsal vakumu dolduracağını umduğu ya da bilinçdışı olarak umabileceği vital enerjisi, hapsolduğu yerden taşarak öznenin algı-bilinç sistemine kendiliğinden yükselmeyecektir. Çünkü bu yükselişin, kavuşmanın yolları, kastrasyonların dehşetengiz engelleri ile doludur. Bu nedenle insanın kaderinin yönü naçar, kastre edici kültürün sıradan gündelik hayatına, kastre edilmiş insanların dünyasına doğrudur. Özetle ruhsal vakum tehdidi, insanı toplumsalın sığlığına tutsak eden bir tuzaktır.

İnsanın toplumsallaşmak zorunda olduğu bir gerçektir, ama toplumun hasta ya da sağlıklı olup olmadığı ayrı bir konudur. Bizi şu ilgilendiriyor: Bir toplumun, öznenin ruh sağlığını tehlikeye sokmayacak şekilde yapılanmış olup olmadığını test etmek istediğimiz zaman, o toplumun cinsel tabularının uygulanma tarzının, insanları ruh hastası haline getirip getirmediğine bakmamız gerekir. Çünkü öznenin ruhsal dağılma tehlikesine karşı iç bütünlüğünün güvenceye alınması, cinsel dürtü ve hazlarını, sağlıklı biçimde korumuş olmasıyla bağlantılıdır. Yani özne, eksiksiz cinsel haz ve tatmin boyutundan ne kadar eksiltilmiştir? Kayıplar ne kadar fazla ise, oluşan boşluğun ruhsal vakuma dönüşme olasılığı o kadar yüksektir. Bu nedenle şuna dikkat etmeliyiz: Toplumsal yasaklar, eksiksiz cinsel haz ve tatmine ne kadar izin veriyor? Öncelikli ölçü budur. Çünkü hazda tamlığın yaşanması, ruhsal sağlık ve bütünlüğün teminatıdır.

Denilecektir ki özne, eksiksiz hazda kaybettiğini yüceltme yoluyla, yani görünür hedefinde cinsellikten uzaklaşmış ve toplum tarafından onaylanmış nesne ve amaçlara bağlanarak kapatabilir, böylece görece olarak sağlıklı ya da hiç değilse psikoza düşmeyeceği bir düzleme kendisini taşıyabilir. İyi de yüceltme (nevrotik süblimasyon) yoluyla, esas dürtü, yani cinsellikte eksiksiz haz ve tatmin aranışı, cinsellik dışı kılınmış bir nesneye ya da amaca yöneltilip yer değiştiriyorsa, özneyi kendisine, kaynaklarına yabancılaştıran "temel yalan", bu süreçte de devreye girmiyor mu? Bu bir başka delilik ya da sahtekarlık değil mi? Özne bu transferin bedelini, başka şekillerde ödemeyecek mi? Çünkü nevrotik süblimasyon, kayıpları ancak kısmî biçimde telafi edebilir. Ayrıca nevrotik süblimasyonların getirdiği kısmî ruhsal kazanımlar sürekli de olamıyor, çok defa uzun kesintilere uğruyor. O zaman tercih edilen nedir? Psikotik yanılsamaya savrulmak yerine, toplumsal söylemin yanılsamalar tuzağına savrulmak. Çünkü insanlar, birbirlerinin varlığından korksalar da psikotik yanılsamaya savrulmamak, ruhsal izolasyona mâruz kalmamak için, sahte ilişkilerin vıcık vıcık yalanında yaşamayı göze alabilirler. Yani psikotik korku insani onura ağır basar.

Üst paragraftaki görüşlerimize Schopenhauer'dan şu alıntıyı da ekleyelim:

"İnsanların biricik kaygısı, hayat kavgasını gerektiği gibi yapabilmektir. Ama hayatını güven altına alan kimse, bundan sonra ne yapacağını şaşırır. İnsanların ikinci kaygısının, yaşama yükünü hafifletmek, duyulmaz hale getirmek ve zaman öldürmek olması bundan ötürüdür. Yani buradaki asıl amaç, can sıkıntısından kurtulabilmektir. Nitekim maddi ve manevi sıkıntılardan kurtulmuş kimselerin, zaman tüketerek geçirdikleri her saati, bir çeşit kazanç saydıklarını görüyoruz. Oysa bu saatler, onların kendi öz hayatlarından harcanmaktadır. Can sıkıntısı, önemsenmeyecek bir bela değildir. İnsanın yüzünde nasıl da belirir! Can sıkıntısı, birbirini pek az seven insanoğlunun, yine de birbirini aramasına yol açar. Bu bakımdan can sıkıntısının, toplumsal içgüdüye kaynaklık ettiği söylenebilir… Toplum hayatında pazar günü, can sıkıntısını dile getirir; haftanın öteki günleri de sefaleti." (Schopnhauer 1965: 80)

Ruhsallıkta libidinal füzyonun senfonisi kesilince, ki kastre öznede hep kesilir, ya da açığa çıkamamışsa, can sıkıntısı kaçınılmaz bir kaderdir.

Kitabımızın pek çok yerinde, nevrotik bir defans üzerinden inşa ederek tutsağı haline geldiğimiz iç konuşma metnimizin, kastrasyonların dehşetlerini gizleyerek, bizi psikotik bir tehlikeden ya da psikotik ürküntülerden korumaya hizmetle görevli olduğunu hep belirttik. Görüşlerimizi teyit etmesi bakımından Rollo May'den kısa birkaç paragrafı aşağıya alıyorum:

"İmgelemimizi nereye kadar salabiliriz? Dizginleri ona bırakabilir miyiz? Düşünülemezi düşünmeye cesaret edebilir miyiz? Yeni görünümlere gebe kalıp, onların içinde düşüp kalkmaya cesaret edebilir miyiz?

Böylesi zamanlarda dünyadaki yerimizi yitirme, tümden soyutlanma tehlikesiyle yüz yüze geliriz. Kabul gören dilimizi, paylaşılan bir dünyada iletişimi olanaklı kılan dilimizi yitirecek miyiz? Kendimizi gerçeklik dediğimiz şeye oturtmamızı sağlayan sınırlarımızı yitirecek miyiz?...

Psikolojik dille konuşursak, bu, birçok kişinin psikoz (çıldırı) olarak yaşadığı durumdur. Bu yüzden bazı psikotikler, hastanelerde duvarlara yakın yürür. Kenarlara yakın olmayı kollayıp, dış çevredeki yerlerini devamlı muhafaza edip korurlar. İçsel bir konumlanışları olmayan psikotikler, özellikle dışlarında hâlihazırda mevcut olan ne varsa, el altında tutmaya önem verirler." (May 1991: 126)

Psikotiğin bir üst paragrafta sözü edilen korkularının, yükseklik korkusu olduğunu, yani aslında onu hayata iade edecek olan kendi derinliklerinin yüksekliklerinden duyduğu korku olduğunu düşünüyoruz; aynı korku NN öznenin OGP karşısında duyduğu korkularda da dile gelir. OGP öznesi, bu türden sorular sormaz ve bu türden kaygılar yaşamaz. Belirtmekle yetinelim.

Bu kısa aradan sonra kaldığımız yerden devam edelim. Şizofrene gelince: Şizofren, toplumsal boyutu ve insan ilişkilerini yadsıyarak kendisini insansızlaştırdığında, benlik yapısı giderek psikotik boşlukta dağılır. Şöyle de diyebiliriz: Şizofren **"**temel yalana" uyumda sahte bir güçten, yani 'nevrotik enerjiden' yoksun olduğu için ya da "temel yalana" uyumu beceremememesinden, belki de bazen "temel yalana" isyan etmesinden, toplumsal sahnede sahte bir özne-benlik olarak belirme korkusundan, onu derinden yıkan incinmelerden dolayı insansızlaşır ve psikoza girer. Yani dış dünyaya ve kendi ruhsal canlılığına yaptığı libidinal yatırım yıkıma uğrar. Libido, böylece öznenin içinde çökerken, nesne dünyası (dünya-varlık) ile de öznenin bağı kopar. Bu paragrafta, "temel yalan"la, bildik insan dünyasında kültürün sahih olmayan tüm ilişki kipleri kastediliyor.

Ötekinin (toplumun) sağlıksız söylemi, öznede sağlıksız bir bilinçdışını yapılandırarak, sağlıksız bir özne bilincinin de önkoşulu olur. Belki de şizofren, böyle sahte bir özne-bilincin yükünü taşıyacak şekilde, ruhsal organizasyonunu yalan üzerine oluşturamamıştır; sanki böylece, toplumun ruhsal hastalığı şizofrende açığa çıkar. Çünkü şizofrenin, bunca yalana ve hırpalayıcı ilişkilere dayanma gücü tükenmiştir. Geçmiş insani ilk ilişkileri sağlıksız (tehditler üzerinden; zehirli füzyonda) yapılanmış olan şizofren, Öteki'nin (toplumun) hastalıklı söyleminden kendini ayrıştırdığında insansızlaştığı için, psikotik boşluğa düşerek hastalanır. Çünkü bilip tanıdığı tek insan kaynağı Öteki'dir. Bunun dışında gidebileceği bir başka insani boyutu tanımamaktadır ve mevcut toplumsal boyutu da iptal ettiği, reddettiği için, mâruz kaldığı ruhsal vakum nedeniyle hastalanır. Görece olarak hasta olmayanlar, toplumun sağlıksız ilişkilerinin içinde yer alsalar bile, temel yalanla uzlaşarak insansızlaşmadıkları için iyi kötü idare ederler. Genelin hastalıklı haline uyum sağlayarak hasta değilmiş gibi görünürler.

Psikoza aday öznenin, sağlıksız bir toplum içinde yer almasının, onun üzerinde yarattığı yıkıcı etkiler, problemin sadece bir yanıdır. Problemin öbür yanı ise şudur: Özne ergenliğe eriştiğinde, onu içten içe parçalayan kastrasyon dehşetlerinin yıkıcı etkisi altında, libidinal rezervlerindeki destekleyici gücü kaybetmektedir. Bilinçdışında işleyen kastrasyon dehşetlerinin yıkıma uğrattığı libidinal rezervlerindeki kayıplar nedeniyle, toplumsal alandan gelen saldırılara dayanmasını sağlayacak vital gücü, giderek azalmaktadır. Onun libidinal rezervleri, bütün bu kemirici kastrasyon dehşetleri sonucunda, NN düzlemin ortalama öznesinin sahip olabileceği libidinal rezervlerin de çok altına inmiştir. Bu nedenle özne, ruhsal bütünlüğün nihai test alanı olan bütünsel orgazm kapasitesinde sıfıra doğru eksiltildiği için, kaçınılmaz olarak hastalanacaktır. OGP, ruhsallığın niçin en üst düzey test alanıdır? Çünkü en yoğun duygulanımın dışa vurumu olarak, öteki duygulanımların önündeki bariyerleri de kaldırır. Bu yüzden OGP, öznenin iç dünyasında kendisiyle maskesiz sahih ilişkisinin teminatıdır. Bütün bu cadı kazanı içinde, şöyle böyle ayakta kalabilen ortalama özne, kendi kısmî içsel bütünlüğünü, yani nevrotik dengesini, ancak toplumsal söylemin (değerlerin) kefaletinde, tabii temel yalana ortak olarak ve ona yaslanarak sağlayabilir.

Peki, hasta bir toplumun yanılsamaları üzerine yapılandırılmış bir bilinçdışının, özne açısından işlevi nedir? İyi kötü yerine getirdiği işlev nedir? Bilinçdışı kayıtlar, insanı şöyle ya da böyle yaşanmış bir geçmişin aidiyetine bağlar ve insanı bu aidiyet içinde tespit ederken, onu insansızlaşmanın vakumundan korur. İnsanda nevrotik iç konuşma metni, sürekli inşa edilir ve öznenin nevrotik geçmişi ile bağlar kurar. Nevrotik iç konuşma metni özneyi, her an kendi kişisel nevrotik geçmişine bir tür benlik bütünlüğü yanılsamasıyla bağlar. Burada hafıza, tabii ki yabancılaşmış hafıza, insansızlaşmanın vakumundan korumak ve yanılsamalı benlik bütünlüğü algısını sürekli kılmak üzere, öznenin bireysel tarihiyle bağlarını - geçmiş insan ilişkileri hastalıklı da olsa - sürekli aktif halde tutar. Bu bağlantılar, öznede, hem kaynağını geçmişten alan nevrotik iç konuşma metninin sürekliliğini, elbette nevrotik dengesinin de sürekliliğini yapılandırır, hem de nevrotik tarihiyle bağlarını devam ettirebilmek için, bilinçdışı kayıtları –hatırlanmayan ama unutulmayan kayıtları- sürekli biçimde bir rücu kaynağı olarak etkin halde tutar. Yani özne, güncel an ile geçmiş arasında inşa edilen yapının yanılsamalı güvencesinde, insansızlaşma riskinden kurtulurken, insansızlaşma riskinin bir türevi olarak açığa çıkabilecek psikotik çalkantılara karşı, koruyucu ama sanal bir bütünlüğe tutunmuş olur. Aynı zamanda, nevrotik iç konuşma metninin, psikoza kapı aralayacak olan ruhsal vakumun üzerini örterek, özneyi koruyucu bir işlev gördüğünü belirtelim. Yani metafordan metafora sıçrayan düşünce akışları, psikotik zemini maskeler.

Nevrotik iç konuşma metni, özneyi hem kişisel nevrozunun tarihsel zincirine, aslında nevrotik tarihine, hem de bu nevrozu üreten toplumun tarihsel zincirine sürekli yerleştirir. Öznenin kendi nevrotik kültürü ile nevrotik bağını, o nevrotik kültürle kendisi arasındaki tarihsel aidiyeti her an teyit eder. Böylece nevrotik bir süreç içinde gerçekleşiyor olsa da özneyi insansızlaşmanın çölüne fırlatılmaktan korur.

Konuya duygusal zırhlanmanın sonuçları açısından da bakabiliriz: Toplumun dikte ettiği ve yaşanmasına izin verdiği duygular bütünü olarak duygusal zırhlanmaya tutsak özne, kültürünün ortalama değerler alanının dışına adım atmak, araştırmak, okumak, kendini geliştirmek, duyarlılığının ufkunu açmak için bir girişimde asla bulunmayacaktır. Onun nezdinde, kültürünün söylemi, kültürünün ortalama duygusal zırhlanması, yani kültürünün yapılandırılmış ortalama duygu dünyası ile, bildiği dünya gerçekliği arasında, böylece kopmaz bir bağ kurulur. Kısacası dünyayı bu çerçeveden görür. Kültürün, duygulara ilişkin sınırlandırıcı söyleminin ötesindeki her şeyi dışta bırakan duygusal zırhlanma, kültürün katışıksız öznesine dönüşmek için zorunlu koşuldur. Duygusal zırhlanma olmadan, kültürün, onunla birebir özdeş öznesi kurulamaz. Bu ortalama öznenin, kendi insani kaynaklarını devindirerek zenginleşme anlamında değişim ve gelişme sürecine girmesi, duygusal zırhlanmasının yıkımı sonucunu getirecektir. Ama bu yıkım, bayramlarla seyranlarla seyreden bir süreç değildir. Duygusal zırhlanmanın yıkım ihtimali, gizli bir alarmı harekete geçirerek, ciddi depresyonlara ve bunalımlara karşı bilinçdışı bir ön kaygı uyandıracağı için, hiç kimse özneyi böyle bir gelişme yoluna çıkmaya ikna edemeyecektir. Özne, kendisine belli bir denge sağlayan, ama iç dinginlik, iç barış değil, sadece nevrotik denge sağlayan toplumsal destekli nevrozunun yıkıma uğraması kaygılarına kapılacaktır. O zaman, duygusal zırhlanmaya rıza göstererek, onun ötesindeki alanların, kendisi için bir önyargı olarak ima ettiği psikotik tehditten kendisini korumuş olacaktır. Bu nedenle, ortalama özne, kültürel ve toplumsal gelişmenin emanet edilebileceği en tehlikeli kişidir.

Duygusal zırhlanması, değişen derecelerde kısmî olarak esnek yapılanmış, bütünüyle duygusal zırhlanmanın denetiminde olmayan, ama onu bütünüyle asla aşamamış özne, bir şeylerin yanlış gitmekte olduğunu sezinleyip, gerçeği, kültürünün kemikleşmiş değerlerinin dışında aramak üzere, yani kendine ait gerçeği ya da aksayanın ne olduğunu anlamak için araştırıcı, okuyan, kendini geliştirme gayreti içinde biri olma yoluna çıkacaktır. Duygusal zırhlanması kısmî olarak esnek yapılanmış olanların durumu aynı zamanda Freud'un "Bastırma her zaman tam da başarılı olmaz." ifadesine denk gelir. Bu grup, toplumun gelişmesinde etkili olur, ama değişen derecelerde nevrotik ya da az sayıdaki örnekte psikotik çalkantılara mâruz kalır. Çünkü bir yandan duygusal zırhlanmayı tam aşamamışlardır, öte yandan tam bastırılamamış ruhsal malzemenin, bilinçdışı alanlardan gelen özgürleştirici davetlerine kapalı değildirler. Tam da bu salınımlı noktada, toplumsalın kemikleşmiş yapısıyla zorlu bir çatışmaya girerler. Bu çatışmalı durum, onların hayatlarının trajik boyutudur. Çok fırtınalı yaşanması durumunda bu çatışmalar, yoğun nevrotik belirtiler ya da daha ileri aşamalarda,

eğer uygun ruhsal bir zemin mevcutsa, psikotik sonuçlar üretme riskleri taşır. Böyle de olsa, onların yaratıcı bilinçdışı alanları, aynı zamanda toplumsalın kemikleşmiş yapısına tutsaklıktan özgürleşmeyi sağlayacak fırsatların alanıdır da. Aslında onlar, orijininde varlığın ileri atılımlarını mümkün kılabilecek sağlıklı bir şeylere, bilinçdışı katmanlarında kısmî olarak sahiptirler.

2.Psikanaliz, ruhsal içeriklerini anadil üzerinden mümkün olduğunca söze dökmesini sağlayarak, özneyi iyileştirmeyi hedefler. Ancak "orgazm gibi bir yaşantı sözel alanda yer edinemediği için" derler, "onun psikanalizde yeri yoktur." Ama hemen şu ara notu düşelim: Dikkatli bir okuyucu, psikanalitik metinlerde orgazm konusunun asla yer almadığını görecektir. Devam edelim: "Öyleyse psikanalizin sözel sağaltım pratiğinde de orgazmın yeri olmamalı." gibi bir görüşü öne sürerler. Haklıdırlar, tüm derinliği ile yaşanmamış ya da kendine yabancılık duyguları ile yaşanmış bir süreç, sözel ifadeler üzerinden sahih olarak nasıl dile getirilebilir ki? İnsan, sahih içeriğini tanımadığı bir şeyi nasıl anlatabilir ki? Bütün bunları bir kenara bırakarak şu basit gerçeği ele alalım: Eksiksiz orgazm, çok kısıtlı bir haz düzeyine inerek, öznenin ruhsal ve bedensel varlığında tüm gürlüğü ile hayata geçemediği, varoluşta bütünsellik algısını özneye yaşatmadığı için hastalık üretmektedir. Hal böyle olunca, nasıl olur da orgazm bu sağlıksız haliyle sağaltım pratiğinin dışında bırakılabilir? Sırf bu sağlık gerekçesinden dolayı orgazm konusu ihmal edilemez. Özetle, orgazmın sözel alan dışı oluşu, öznenin yaşamına eksiksiz olarak katılma zorunluluğunu iptal edemez. Ama psikanalitik terapide böyle bir öneri ciddiye alınamaz, çünkü Freudyen yaklaşım buna izin vermez. Bir alttaki paragrafın sonunda Freud'tan yapılan alıntıya bakılabilir.

Evet orgazm emosyonel bir yaşantı olarak sözel alan dışıdır, ama aslında sağlıklı yaşandığında, dikkatli bir gözlemci, onun tüm emosyonel bileşenlerini iç gözlem yoluyla açığa çıkarır; ancak nevrotik orgazma tutsak olanlar, böyle bir orgazmın nevrotik bulaşıklıklarından dolayı, sapı samandan ayıramazlar.

Beri yandan, eksiksiz orgazm hazzını hayatlarının içine alamadıkları halde, görünüşte hastalanmayanların varlığı , ki oldukça önemli bir çoğunluktur, onun özne için önemini ortadan kaldırmaz. Onlar, eksiksiz orgazm hazzında yaşadıkları kayıpları dengelemek üzere geliştirdikleri duygusal zırhlanmanın, yani ölü bir kabuğun içinde görece bir güvence altındadırlar. Duygusal zırhlanma, orgazm hazlarındaki kayıpların yol açtığı yıkıcı emosyon darbelerinden onları korur, ama ruhsal anlamda iyileşmelerini hiç sağlamaz. Emosyonlar bakımından kupkuru bir hayat sürerler. Bundan dolayı, aldatıcı zırhlanmış görünüş, şifa düzleminde yaşamak anlamına gelmez. Öte yandan Freud, tam cinsel tatminin psikanalizde yeri olmadığını söyleyip duruyordu. Bİr kere daha tekrarlayalım: "Cinselliğini doya doya yaşama öğüdünün, analitik terapide bir rol oynaması olasılığı, söz konusu bile değildir." (Onfray 2011: 341) Gerçekten inanılır gibi değil.

Duygusal zırhlanma ya da katılaşma, libidinal füzyonunun siren çağrısına karşı kendini korumanın en güvenli yoludur, ama aynı zamanda bir zombiye dönüşmenin de en güvenli yoludur. Toplumsal söylem, özneyi kendi kastratör iktidarı üzerinden belli bir kalıba dökerek, hazzı yaşamada yetersizlikleri ve kültürün normlarına kopyalanma bakımından birbirinin benzeri ölü bedenler ve ölü ruhlar üretir. O zaman bu kalıp bedenlere ve ruhlara bakarak şunu söyleyebiliriz: "Kalıp yerinde, ceset derinde."

3.Anadilden kopmanın, yani zihinde iç konuşmanın ya da çağrışımların kesilmesinin yol açacağı ruhsal vakuma mâruz kalmanın, psikotik boşluk tehlikesine yol açacağı sanısı içindeki kaygılı özne, çağrışımlar üzerinden sürekli üretilen bir iç konuşma metnine sığınır. Oysa Zazen tekniği, zihni, düşüncelerden arınmış sakin bir pozisyona sokarak bu kaygının asılsızlığını çok net kanıtlar. O zaman anadile zorunlu kaçınılmaz olmadığı çok net görülür. Yani iç konuşma metninin imal edilişindeki temponun yavaşlaması, dinlence pozisyonlarına girilmesi, elbette psikotik bir tehlike nedeni değildir. Bu nedenle, iç konuşma metninden kopmanın psikoz nedeni olacağı kaygısı, asılsız bir kaygıdır. Bu görüşlerimizi daha önce de belirtmiştik. Devam edersek: Tehlike, iç konuşma metnini yoğunlaştıran, daha doğrusu nevrotik bir yoğunlaşmaya mâruz bırakan kastrasyonların örtülü tehditlerinden gelir. İç konuşma metni, kastrasyonların tehditlerindeki ağırlıkla orantılı olarak gelecek psişik iç tehlikelerin üzerlerini örtmek, onlardan kaçmak için yoğunlaşır. O zaman şunu anlıyoruz: Yoğunlaşmış iç konuşma

metni, nevrotik bir belirtidir. Tehlike, bu metni üreten kastrasyonların emosyonel dehşeti ile yüz yüze gelme durumunda geçerlidir. En basitinden panik atak anksiyetesi, tezimiz bakımından çok çarpıcı bir örnektir… Şöyle bir sonuca varıyoruz: Özne, iç konuşma metni aracılığıyla üzeri örtülerek gizlenen kastrasyon dehşeti ile yüz yüze gelme olasılığından dolayı kaygıya kapılır, ama iç konuşma metninin kesilmesini, kaygı verici sonuçlarından dolayı gerçek tehlike sanır.

4.Bilinçdışı, nevrotik iç konuşma kayıtlarını, sahih bir değer taşımasalar da arızalı yaşanmış ruhsal süreçlerin ifşası olsalar da, değiştirilemez hakikatler olarak okur. Terapilerde yeni yaşam kayıtlarının zor yapılanması, geçmişteki nevrotik kayıtların bilinçdışına iyice işlemiş değişime dirençli karakterleri nedeniyledir. Yani özne, değişmesi çok zor ve aynı zamanda hastalığının üretici odağı olan bu bilinçdışı kayıtlar üzerinden, toplumsal boyuta, nevrotik özne kimliği ile eklemlenerek tutsak kılınmıştır. Bu nedenle değişim, değişim karşısındaki ürküntülerin yavaş yavaş sönümlendirilmesi koşuluyla, bilinçdışı dirençler kırılarak adım adım gerçekleşebilir. Çünkü her değişimle, "nevrotik özne-toplumsal söylem" sentezinin kemikleşmiş yapısının dışına çıkılacağı için, bilinçdışı korkuların zor ikna edilir inadının kırılması kolay değildir.

5.Toplumsal aidiyetin kayıt alanı olarak bilinçdışı, bilinçli uyanıklıkta her saniye devam eden aktivitesi ile (sürekli üretilen iç konuşma metni ile), özneyi sürekli toplumsal aidiyete ve öznenin kişisel tarihine bağlar, bu bağı her an teyit eder. Burada "toplumsal aidiyetin kayıt alanı olarak bilinçdışı" ifadesinden kültürel yapının ve öznenin kişisel tarihinin, anadilin ifadeleri ve duygusal zırhlanmaya tutsaklık üzerinden bilinçdışına (kayıtların değişmezliği alanına) kaydedilişini anlıyoruz. Eğer özne, toplumun yapılandırdığı formatla, görünürde bir uyum, daha doğrusu öznenin boyun eğdiği bir uzlaşma içinde ise, toplumsal kodlara göre yapılanmış bilinçdışı kayıtları ile bilinçli hali, ama aslında öznenin, toplumsal düzlemin normlarına uyum halinde gibi görünen bilinçli hali arasında bir kopukluk gündeme gelmeden, gündelik yaşamı görece sorunsuz devam eder. Yani öznenin, bilinç ve bilinçdışı arasında görünürde, ama sadece görünürde bir çatlak pek de söz konusu olmaz. Ama bu durum, hasta bir toplumla onun hasta kıldığı öznesinin hastalıklı bilinçdışı arasındaki uyumdur. Özne, görünür bir biçimde hastalanmıyorsa, hasta bir toplumla uzlaşma sağladığı içindir. Kıyımların, savaşların yaşandığı dönemlerde, zulmün (zulmün dozları değişebilir) faillerinin, sanki hiç hasta değillermiş gibi normal görünmeleri başka nasıl açıklanabilir ki?

Özne, uyumunu bozan çok zorlayıcı nedenlerden dolayı, sosyal alanda belirmekten aşırı ürküntülere kapıldığında, kültürünün kendisindeki kayıtlı simgesel kodlarını, yavaş yavaş silerek insansızlaşmanın ruhsal vakum sürecine girecektir. Burada zorlayıcı neden olarak şu etkeni görebiliriz: Özne zehirli füzyondan geliyordur ve bu nedenle toplumla nevrotik seviyede bile bir uyum sağlayamıyordur. Bu uyumsuzluk ağırlıklı olarak sinsi kastrasyon korkuları tarafından kışkırtılmıştır. Bu durumda, açığa çıkan ve katlanılması çok zor olan ruhsal vakum, onu katlanılabilir kılan bir şeylerle muhakkak doldurulmak zorundadır. Ruhsal boşluğu dolduracak ruhsal malzeme, nereden alınıp nereden üretilerek, şimdi insansızlaşmış, ıssızlaşmış öznenin ruhsal sahnesine, bu sahnede yaşamayı daha katlanılır kılmak için tâşinacaktır. Bu malzeme, elbette yine öznenin, toplumsal-ilişkisel bağlarının ve aidiyetinin yazılı olduğu bilinçdışı kayıtlarından alınacaktır. Özne bu kayıtları silmişti, onlara tahammülü yoktu; öyleyse ne yapacak? Bu sefer bilinçdışındaki toplumsal-ilişkisel aidiyet kayıtları, kılıkları değiştirilerek, ters ve ilgisizmiş gibi bir tercüme içinden, öznenin sanrılar ve varsanılar dünyasına nakledilir. Yani eninde sonunda öznenin toplumsal boyut ile bağı, bir biçimde kurulmuştur, ama bilinçdışından ters ve başka bir tercüme yoluyla. Çünkü özne-bilinçdışı trafiği, toplumsal söylemin ortak ifadelerine ulaşılabilecek kanallardan sapınca, algı-bilinç alanı artık, bilinçdışından üretilen absürt bir söylem üzerinden istila edilecektir. Yani katlanılması çok zor bir yaşantı olan ruhsal vakumun üzeri, psikozla örtülür. Ancak varılan bu son aşamanın (psikotik uzlaşma), özneyi nesne dünyasına (dünya-varlık'a; genelde dış dünya ve ilişki kiplerine) bağlayan libidonun çöküşü pahasına gerçekleşirken, kastrasyon dehşetlerinin ifadesi olarak, 'öldürülmekte olmak korkusu'nun yarattığı yıkımın, ana fail olduğunu hep hatırda tutmak gerekir.

Bu hazzı yaşarsan (OGP'yi) ölürsün ya da yasa seni öldürür! İşte kastrasyon budur. Ödipal dönem kastrasyonu, ensest yasağı kastrasyonu olarak budur… Burada iki şeyi ayırmak gerekir: Ensest yasağı

ima edilmeden çocuğun sadece cinsel haz arama tezahürleri mi kastre ediliyor yoksa ensest yasağının ima edilişi üzerinden bir kastrasyon mu söz konusudur? İkincisi daha ağır olmak üzere, her iki uygulama da çok tahripkâr sonuçlar yaratacaktır... Kastrasyon, 'öldürülmekte olmak korkusu'nun, eksiksiz hazzı engelleyici gücüdür ve kadını da erkeği de kapsar. Yani kadın da aslında en az erkek kadar, eksiksiz hazzı yaşamaktan kastre edilmiştir. Salt eril özneyi hedef alan klasik kastrasyon anlayışı, bu nedenle geçersizdir. Böyle olmasaydı, genç kızlarda ergenlik ve sonrasında açığa çıkan ve bir yanıyla kastrasyon dehşetlerine bağlanabilecek psikozları nasıl açıklayabiliriz? Gerçi kadınlarda, erkeklerde olduğu gibi, eksiksiz hazzın tatminini mecburi kılan biyolojik zeminin zorlayıcılığı o kadar baskın değildir. Çünkü kadınlar, erkeklerde olduğu gibi sperm doluluğunun baskın gücüne benzer bir güce mâruz kalmazlar; belki bundan dolayı psikoza daha geç girerler. Fakat ne olursa olsun ergen kızlar da, cinsel arzularının her uyanışında, eril ergenler gibi kastrasyonun tehdit ve dehşetini, elbette yaşıyorlar. Yoksa psikozun, cinsiyet farkı önem taşımamak üzere, ağırlıklı olarak ergenlikte açığa çıkmasını, ergenlikte devreye giren, ama kastrasyonlar nedeniyle boşlukta asılı kalan libidinal uyanışı hesaba katmadan nasıl açıklayabiliriz?

Psikotik tablonun ortaya çıkışında bir etken olarak, öznenin toplumla yaşadığı uzlaşmazlık da bazı durumlarda söz konusu olabilir. Sadece anne-bebek ilişkisinin zehirli kara füzyonu değil, bazı örneklerde toplumun yaygın sahtekârlığı, kırılgan bir özneyi izolasyon sürecine soktuğunda, adres pekâlâ psikoz olabilir. Şizofren, bir toplumun sahtekârlığından incinerek, onu reddedip insansızlaştığında psikozun çölüne düşebilir. Toplumun sahtekârlığını bir üst insan pozisyonundan görebilseydi, onun önünde bütün bu komediye gülerek bakan bilgeliğin yolu açılabilirdi. Ama bunu yapamazdı, çünkü zayıf benlik organizasyonu nedeniyle, çevresi tarafından onaylanmaya ihtiyacı vardı, kısacası kurda kuzu emanet edilmişti. Bu nedenle, tek realite bildiği bu sahtekâr yapıyı ciddiye almaktan başka seçeneği yoktu, bu yüzden onun tahripkâr etkilerine açıktı. Çünkü küçük bir çocuk olarak, eleştirel bakışı gelişmeden, çevresinden gelen travmalara mâruz kalmıştı. Yani henüz onlardan biri olamayacağının, başkalığının farkına varacak bir benlik gücüne erişme fırsatı bulamamıştı. Özellikle, duygusal zırhlanması esnek yapılanmış, yaratıcılığa açık, ama potansiyelleri, Ötekinin iktidarı önünde erozyona uğrayanlar, bu talihsiz sonuca mâruz kalırlar. Bu kırılgan özne, eninde sonunda onların bakış açısına tutsaktı ve tabii bu örseleyici sosyal ağı reddettiğinde, toplumsala ait olanları bilinçdışı kayıtlarından sildiğinde insansızlaşması kaçınılmazdı. Çünkü kendi perspektifini ve gerçeğini, kendi varoluşu ve kendi anlam dünyası olarak inşa edememişti ve böyle bir inşanın psikoz savar güvenliğini oluşturamamıştı. Şimdi ise psikozunun içinden, psikotik bir anlam dünyası inşa etmektedir.

Öte yandan şizofrenin kendisi de, dürtülerini (türev dürtüleri dâhil) netleştirmede, ya da kabullenmede samimiyetsiz davranmıştır. Çatışmalarının sonucu olan türev dürtülerini reddedip yüzleşmelerden kaçarken, bunları alttan alta çekip çeviren ağır kastrasyon dehşetinden ve tabii bu dehşetle de yüzleşmekten kaçmıştır. Yani her anlamda kaçmıştır. Çatışmalarını dışarıdan gelen sanrı ve varsanılara dönüştürürken, aslında yaptığı kendinde olanı dışarı atmaktır, tabii bu da bir başka kaçıştır. Bu tutumun adı, yargı acımasız gibi görünebilir, ama kendini tanımada samimiyetsizlik ve yüzleşme cesaretsizliğidir. Kendini ve dürtülerini tanımayıp reddederken, kendini kendinden boşaltarak ruhsallığını bu boyut üzerinden de insansızlaştırmıştır. Oysa bu dürtüler, patolojik türevler de olsa onlarla yüzleşebilmeli, kastrasyon karşısındaki korkularına direnebilmeliydi. Ama bunu kaç kişi yapabilir ki!

6.İlerlemiş en kötü halinde şizofreni, kültürel kimliksiz biyolojik insana doğru bir gerileme sürecidir. Ama biyolojik insana doğru bu gerileme, adres olarak asla taş devri bebeğinin vital zenginliği yönünde değildir. Ortada sadece, libidosunun da çöktüğü biyolojik bir insan kalmıştır. Sanrılar, varsanılar bu süreçte, özneyi toplumsal boyuttan koparıp uzaklaştıran korkuların sembolik dile gelişleridir. Ama aynı zamanda bunlar, oluşan psikotik boşluğu doldurma işlevine sahiptir ve psikotik boşluğu, nispeten dayanılır kılmanın çözümüdür.

Kültürün dışı bir vakum alanıdır (yazılımsız ve ürkütücü boş ekran), o da zaten psikoza denk gelir. Hastalıklı boyutları ne olursa olsun, toplumsal alan, özneyi psikotik vakumdan iyi kötü koruyan bir güvenlik alanıdır. Çünkü bir kültür son derece hasta da olsa, onun dünyasında yer almak, özneyi bir aidiyete bağladığı, varoluş, toplumsal aidiyet içinde adı konulup (bu ad yanlış da konulsa)

tanımlanabilir kılındığı için, akli dengenin görünür güvenliği bakımından ehven-i şerdir. Kültürü reddederek onun dışına düşen özne, içinde konumlanmaya başladığı yeni boyutu, henüz isimlendirememiştir ama kendi sanrı ve varsanılarıyla oluşturduğu psikotik anlam üzerinden, bu yeni boyutun adını koyar. Kültürünün bir biçimde tanımlanabilir başka türden bir versiyonunu, öte bir ikamesini oluşturur.

"İlerlemiş en kötü halinde şizofreni, kültürel kimliksiz biyolojik insana doğru bir gerileme sürecidir." şeklinde ifade ettiğimiz görüşümüzü, S. M.Tura'dan yapacağımız şu alıntı ile de destekleyerek devam edelim:

"Şizofren, kültürel özneleri kültürün yüceltmeler zincirine bağlayan nostaljik motivasyondan da yoksundur. İnsanı kültürün yüceltmelerine bağlayan, "olmakta eksik"tir. İnsan kültüre girmekle yitirdiği narsistik bütünlüğü, kültürün sunduğu "imago"larla özdeşleşmeye çalışarak, bu imago (görsel imge) metaforlarında kapatmaya, tatmin etmeye çalışır. Bu yol ile, bilinçdışı arzu asla doyurulamayacağı için, insan, kültür içinde sürekli ilerler: Doktor olmak, baba olmak, kitap yazmak vs. imagolarının peşinde koşar. Oysa psikotik bir şey yitirmemiştir. O, nostaljisi olmayan, kayıtsız bir insandır. 'Früstrasyonlar arzunun zembereğidir.' " (Tura 1996:144)

S. M. Tura'dan yaptığımız alıntıyı bölüm bölüm değerlendirelim:

"Şizofren, kültürel özneleri kültürün yüceltmeler zincirine bağlayan nostaljik motivasyondan da yoksundur."

Elbette öyledir, ne yazık ki şizofreninin ağırlaşmış durumlarında özne, kültürel konumlanışın artık tamamen dışındadır. Özneyi kültürün içinde "bir şey olmak" yönünde ilerleten nostaljik motivasyon, yani öznenin, nostaljik bir özlemle en eski geçmişteki bütünlüklü varoluşuna kavuşmayı sanal biçimde vaat eden tüm yeni hedef ve amaçları, şizofren için tüm çekiciliğini yitirmiştir.

"İnsanı kültürün yüceltmelerine bağlayan "olmakta eksik"tir."

Ne var ki "olmakta eksik", öznenin verili programı değil, ataerkil kültürün kastrasyon tehditleri ile yapılandırılmış bir tuzaktır. Bu tezin değişmez bir kadermiş gibi kabul edilmesi, insan özgürlüğünü çıkmaza sokar. Yol tersten yüründüğünde, kısacası "olmakta eksik", bir kader olmaktan çıktığında, sanki özne çıkmaz bir sokağa girecekmiş gibi bir tehdit iması var alıntıladığımız bu cümlede. Yani özne, "olmakta eksik" pozisyonundan ötede ise, hiçbir şekilde kültürün oluş süreçlerinde yer alamazmış gibi bir anlamla karşılaşıyoruz. Bu ifadede, kültürün öznesinin özgürleşme korkusu dile geliyor. Aslında anladığımız manada "olmakta eksik"in ötesinde olmak, oluşun içinde olmaktır, hem ruhsal akışkanlığın dinamik süreçlerini hayata geçirmek, hem öznenin oluş yolunda kendi anlamlı misyonunu yerine getirmesi bakımından. Çünkü "olmakta eksik" üzerinden ve onun basıncıyla yaptığım seçimler, benim özgür olduğumu kanıtlamaz. Bana dikte edileni seçtiğimde artık özgür değilimdir. İnanıyoruz ki "olmakta eksik"ten muaf özne, elbette kültürün değerler sistemi içinde ve kültürel bir varlık olarak yer alacaktır, hem de ruhsal tahribata uğramadan ve seçimlerinde tuzaklara düşmeden. Hayatta kalma programı, insana yolu gösterir.

"İnsan kültüre girmekle yitirdiği narsistik bütünlüğü, kültürün sunduğu imago"larla özdeşleşmeye çalışarak, bu imago (görsel imge) metaforlarında kapatmaya, tatmin etmeye çalışır. Bu yol ile bilinçdışı arzu asla doyurulamayacağı için insan kültür içinde sürekli ilerler: Doktor olmak, baba olmak, kitap yazmak vs. imagolarının peşinde koşar."

S. M. Tura'nın çizdiği çerçeveden bakarsak, kastre özne bu durumda, sürekli ilerlemek, aslında ilerler gibi görünmek zorundadır, tıpkı imal ettiği nevrotik iç konuşma metninde en ufak bir boşluk bırakmamaya mahkûm oluşu gibi. Kültürün öznesi, altta yatan iç boşluğu kapamak üzere hep, hedeflerden hedeflere koşmak zorundadır. Kendi ruhsal vakumu ile yüzleşmemek için, kaydolduğu nevrotik kültürün hedefleri yönünde ilerlemek zorundadır, ama bu, gelişme yönünde bir ilerleme değildir. Ona, dingin bir an yaşamak bu yüzden nasip kılınmamıştır. Bu nedenle bir an boş kalsa, altta yatan kastrasyonların toplam sonucu olan ruhsal vakumu ya da kastrasyonların travmalarını yaşamaya mâruz kalacaktır, bir başka ifadeyle adını koyamadığı iç sıkıntılarını yaşayacaktır (Schopnhauer'ı hatırlayalım). Bütün bu toplam sonuca bakarak, üretilmiş anhedonik ve anorgazmik iş makinelerinin, daima bir şey olmaya zorunlu kalması, acaba nasıl bir sisteme nasıl bir hizmette bulunuyor?

"Oysa psikotik bir şey yitirmemiştir. O, nostaljisi olmayan, kayıtsız bir insandır."

Psikotik çok şey yitirmiştir. Çünkü zehirli füzyonun kucağında, libidinal füzyonun yapılandırıcı vital olanaklarını yitirmiştir. Elbette nostaljisi olmayan kayıtsız bir insandır. Çünkü nevrotik umutlarla yürüyeceği bir geleceği kendisine işaret edecek olan ve ancak libidinal füzyonun eksiltilmiş süreçlerinde yapılanacak kendi arzusunun devindirici kayıp nesnesini yitirmiştir. Burada "nevrotik umutlar"ın, bir kültürün tuzaklarında, öznenin sanki kendisine aitmiş sandığı amaç ve hedeflere yönelik umutlar olduğunu kaydedelim.

Tura'nın 'Früstrasyonlar arzunun zembereğidir.' ifadesine, kendi cephemizden bir eklemede bulunmamız gerekiyor: OGP'den gasp edilen, özneden eksiltilen miktar, tatmin amacına bir türlü erişemeyen insani sürekli arzunun devindirici gücüdür.

7.Psikoz, öznenin geçmişine uzanan kökleri bakımından, Ödipal üçgenin ve daha önceki kastrasyonların yapılandırdığı bir yalan, zorla oluşturulmuş bir sonuçtur. Çünkü psikoz, doğal gelişimi içinde insanın mâruz kalacağı bir durum değildir. Onun varlığı, toplumun zorlayıcı ruhsal koşullarının, insanın doğası ile uyumlu olmayan niteliğini gösterir. Aslında insan, bir akıl hastalığına öyle kolay kolay yakalanacak zayıf bir yapıda da değildir. Bu nedenle çok büyük bir çoğunluk nevrozlara demir atar. Ancak ataerkil kültürün, kendi iktidarını sürdürmek, bu baskıcı karakterini korumak için dayattığı şartlar ve örseleyici çok özel koşullar, psikoza açık hale gelen öznenin akıl ve ruh dengesini bozduğunda, akıl hastalıkları bir yanıt olarak ortaya çıkar.

8."Bilinçdışı, Öteki'nin (yani kültürün) söylemidir." der Lacan. Bilinçdışı, kültürün, öznenin psişesine işlenen tüm kayıtlarıdır. Ama Öteki'nin (kültürün) söyleminin ne kadar sağlıklı olduğu hiç sorgulandı mı? Psikozlarda açığa çıkan metin, özneye zorla dayatılmış ve onun kaldıramayacağı kadar ağır bir yük haline gelen Öteki'nin bu söylemi, bu hastalıklı metin değil midir? Hastalanan öznede kültürün yapısındaki hastalık görünür hale gelmez mi? Ağır tablolarda, yani kültürün söylemi ve dikteleri, id'in sağlıklı ve gürbüz enerjisini, ruhsallığın dip katmanlarında hasta kılıp çarpıttığında psikoz sahnede belirir.

Psikanaliz, akıl hastalıklarının oluşum nedeni için şu tezi ileri sürer: Akıl hastalıklarında, bilinçdışı üzerinde baskı kuran bariyer yıkılır. Algı-bilinç alanı, bilinçdışının ya da ilkel "id"in saldırılarına açık hale gelir, bilinçdışındaki ilkel ruhsal malzeme, algı-bilinç alanını istila eder. Yani akıl hastalığı açıkçası, bilinçdışının ya da ilkel "id" odağının algı-bilinç alanını ele geçirme operasyonudur. Bir başka ifadeyle, bilinçdışı ya da "id" alanının zaten her insanda hastalıklı olduğu, psikozu yapısında barındırdığı için, durduğu yerde durması, harekete geçirilmemesi gerektiği şeklinde bir ön kabul söz konusudur. Açıkçası psikoz, herkesin bilinçdışı zemininde, aktifleşmesi engellenen bastırılmış bir potansiyeldir. Ya da normal halinde bilinçdışı, psikotiktir. Bu durumda, psikotik olmayan sağlıklı bir bilinçdışı, psikanaliz açısından olası görülemez.

Bu ön kabule dayalı tezi savunanların korkularındaki aşırılığın doz bakımından, ilkelleri baskı altında tutan tabu korkularından hiçbir farkı yoktur. Ancak bu tezin doğruluk payını şurada görebiliriz: Ataerkil kültür düzeninde özne, kendisinin bile aslında farkına varamayacağı öylesine ağır ve tahrip edici kastrasyonlara mâruz kalır ki, bunların, kendi şiddetleri ile orantılı olarak, aktifleşmeye hazır psikotik çekirdekleri yapılandırdığı bir gerçektir. O zaman bu psikotik çekirdeklerin harekete geçmesi tabii ki engellenmelidir. Ama bu başka bir şeydir. Bu nedenle psikozla ilgili, bir üst paragrafta sözü edilen kaygılar verili psikotik bir bilinçdışı anlamında değil, ataerkil kültürün bastırmalarıyla dengesi psikoz yönünde bozulmuş bir bilinçdışını ifade etmek üzere doğruluk payı taşır. Yani yapılandırılmış psikotik çekirdekler, özne için katlanılabilirin sınırlarını zorlayacak bir güçte ise ve "id" odağı, gürbüz güdüleri bakımından dengesi zorla bozulduğunda…

O halde psikozlarda açığa çıkan id, sağlığı bozulmuş, hastalıklı ve agresyon yüklü bir odaktır. Bu nedenle, psikotiklerde açığa çıkan zehirlenmiş id, onlara haz dolu bir yaşam sunmaz, kendi kâbuslarını dayatır. İd'in veya bilinçdışının, bilincin sahnesini istila ederek psikoza neden olduğu tezine bir kere daha bakalım: Bu tez elbette doğrudur, ama sorulacak soru şudur: Hangi id? Orijininde varlığın, ruhsallığında eksiltilmemiş öznenin sağlıklı id'i mi yoksa kastre öznenin, sağlığı bozulmuş id'i ve hastalıklı kayıtlarla yüklü bilinçdışı mı? Eğer psikoz, orijininde varlığa ait id'in gerçek doğasını açığa çıkartabilmiş olsaydı, bu, OGP'nin de açığa çıkması olurdu ki, sonuç özneyi kelimenin en geniş

anlamında şifaya götürürdü. Kaldı ki, eğer mümkün olup da bilinçdışı kayıtlarda nispi düzelmeler sağlanabilseydi, bunların bile bilinç sahnesine yansımaları, meditik yaşantılarla sonuçlanırdı, açıkçası libidinal füzyondan gelen ruhsal süreçlerle sonuçlanırdı, yani antipsikotik süreçler olarak… Oysa psikotiklerde, ataerkil kültürün kastre öznesinin yaşayabileceği kısıtlı orgazm hazları bile, ağır darbe aldığı ya da sıfıra yaklaştığı, libidinal enerji ya da vital potansiyel, bir kara delik gibi kendi içine çöktüğü içindir ki, psikozda açığa çıkan id tablosu son derece dramatiktir. Böylesine arızalı bir id, mâruz kaldığı tüm hastalıkları, arazları, yönleri çarpıtılmış ve alt üst edilmiş bütün dürtüleri bir tablo halinde sergiler. Bu nedenle libidinal füzyon, sağlıklı bir id ve bilinçdışını yapılandırırken, zehirli füzyon, psikoz ve nevrozun deposu olan hasta bir id ve bilinçdışını yapılandırır.

Psikozda bir bütün olarak libidinal yatırım kapasitesi, özneyi dış dünyaya bağlayacak emosyonel akışları artık düzenleyemez, varlık dünyasına libidinal yatırım yapabilecek dönüştürücü süreçleri aktifleştiremez, adeta bu yetilerini yitirmiştir. Bu durum psikotik öznenin yıkıma uğrayan orgazm yetilerinde gözlemlenebilir. Orgazm yetisindeki bu ağır kayıp, libidinal enerjiyi, vital seviyeyi bir kara delik gibi kendi içine çökerttiğinde (ya da tersi), mâruz kalınan bu sonuç, cinsel haz ve tatmin boyutuna da bir barometre hassaslığında yansıyacaktır. Öte yandan, bu vahim tablonun arkasında esas etken olarak kastrasyon süreçlerinin işlediğini biliyoruz. Bundan dolayı psikoz, kastrasyonların karanlık vakumundan doğar, bu katlanılmaz vakumu katlanılır kılan bir başka ve öte gerçeklik olarak. Yani psikoz, OGP'nin dışındaki başka bir libidinal enerjiyle belki de negatif bir libidinal enerji ile çalışan bir süreçtir. Ya da psikoz içe çökmüş libidonun, dış dünyadan kopmuş, nesneler ve ilişkiler dünyasının dışındaki bir başka gerçekliğidir. Kısacası psikotiklerde olan şey, libidonun çöküşüdür. Libidonun temel özelliği, ruhsal dünya ile nesne dünyası (dünya-varlık) arasında canlı bir bağ kurmasıdır ki psikotiklerde olmayan şey tam da budur.

Benliğimiz, libidinal füzyon süreci zeminde yer almak koşuluyla, insan ilişkileri üzerinden oluşan bir yapılanmadır. Eğer bu yapılanma toplumsal kodlarla bütünleşilmiş bir biçimde ve sadece bu çerçevede geçerli olmak üzere kısmen sağlıklı inşa edilmişse, orgazmik tatmin odağı ağır bir darbe almış olsa da, en azından psikoza mâruz kalma anlamında korkulacak bir durum söz konusu değildir. İşte bu durumda özne, normal nevrotik düzleme demir atabilir. Ama öznenin geçmiş ilk insan ilişkileri kayıtlarında, ruhsal hastalık yaratacak arızalar oluşmuşsa ve mâruz kalmış olduğu ağır kastrasyonlara, özellikle cinsel hazları engellemeye yönelik kastrasyonlara ek olarak, ayrıca sosyal alanda var olma korkuları da yapılandırılmışsa, bütün bunların toplam bileşkesinin tahripkârlık derecesi ile bağlantılı olarak, kişi psikotik bir tablo sergileyebilir. Sosyal alanda var olma korkuları için, yapılandırıcı etkenler olarak, aşırı korunma, özerkleşememe vb. şeklindeki nedenler sıralanabilir.

Bebekliğinden itibaren sağlıklı anne sevgisiyle büyümüş (libidinal füzyon kayıtları) bir kişinin, kendi bilinçdışı odaklarına doğru çekilmesi psikozu değil, meditik yaşantıları, derinleşen hazları, varoluş kıvançlarını ve sanatsal ilhamın malzemesi olacak yaşantıları açığa çıkarır. Ama ne var ki böyle bir ruhsal yapı, NN düzlemin öznesinde, regresyon kapasitesi, yani varoluşun ilk köklerine gerileme kapasitesi yüksek, güçlü bir benlik yapılanmasını gerektirir. Ancak bu özne bile, Ödipal dönemde mâruz kalmış olduğu kastrasyonların sebep olduğu eksiksiz hazda kısıtlanmanın bedelini, sık sık ruhsal tıkanmalar yaşayarak ödeyecektir. Çünkü normal nevrotik özne, libidinal füzyon kayıtlarına, Ödipal dönem kastrasyonlarının yapılandırdığı bariyerler nedeniyle çok zor ulaşır, onun sağaltıcı rezervlerinden yeterince yararlanamaz. Özetle normal nevrotik özne, ilk nesne ilişkilerinin pozitif, yaşatan bir güç taşıyan libidinal kayıtları ile, mâruz kalmış olduğu kastrasyonların negatif kayıtları arasında gidip gelen salınımlı bir yaşam sürecektir. Ama elbette, bu bağlantılar, vital köklerle seyrek ama negatif kayıtlarla daha sık yaşanacaktır. Bu zıt kutuplar arasında gidip gelen yaşamı, ortalama nevrotik öznenin trajik kaderidir. Oysa bilinçdışı ve id alanı, hastalıklı kayıtlarla yüklenerek bir Pandora kutusuna dönüştürülmeseydi, varoluş kıvancının, varoluş anlamının üretken odağı olacaktı. Sağlıklı nesne ilişkileri kayıtları ve hayata geçmesi mümkün kılınmış OGP, her iki ekseni ile birlikte, böyle bir sentezin vazgeçilemez iki ana bileşenidir.

Bir nevrotik ya da psikotik'in eylem, fantezi, agresyon ya da dürtüselliklerini yöneten id ve bilinçdışı ile, OGP öznesinin sağlıklı bilinçdışı ve id alanları özdeş kipler değildir. Ama nevrotik ve psikotikte hasta olan, aslında bilinçdışının ya da id'in kendisi değildir, hastalık üreten kayıtlarla yüklü oluşlarıdır.

9.Kastrasyonlardan dolayı eksik kalan doyumlar, oluşan açıkları sürekli olarak kapama peşindedirler. Ama bilinçdışı sansür nedeniyle, bunu açıktan açığa yapamazlar. Asli hedefinden saptırılmış simgesel doyum yolları üzerinden, kendi hakikatlerini özneden gizleyen ve yalana tutsak bir bilinçdışını, açıkçası yalan üzerine inşa edilen bilinçdışını böylece yapılandırmış olurlar. Bu nedenle NN öznede, kendini simgesel ifadeler üzerinden dile getiren bilinçdışındaki bastırılmış ve tatminsiz bırakılmış arzu, kökende yitirilmiş olanın sürekli aranışı olarak, metaforlardan metaforlara ya da sonu gelmez ikame nesnelerin birinden öbürüne bitimsiz bir yolculuğun nedenidir.

Psikanalizin kurucuları, Victoryan kökenli insanlardı; bu katı ahlakın bastırmalarına mâruz kalmış ve hastalıklı kılınmış bir bilinçdışının tutsağı oldukları için, bilinçdışını insanoğlunun tehlikeli ruhsal deposu olarak bütün bir insanlık için genelleştirdiler, başka ve farklı kültürleri dikkate almadan ve bunu sorgulamadan. Psikanaliz bugün bile, Freud'un Victoryan suratsızlığının ipoteği altındadır.

10.Şiir, müzik, resim, eğlence, şenlik vb. yaşanabilir olanaklarımız, bu sağlıklı köklerimiz, eğer bir parça da olsa kalabilmişlerse, kastratör kültürün uğursuz suratını dağıtmak, onu yerinden etmek için geri dönerler: Özneyi libidinal canlılıkla yükleyerek hastalığa tutsak kılınmış psişesini yeniden hayata döndürür, onun yaşam enerjisini tazelerler. Bu dönemsel dinlencelerde, ruhsallık biraz nefes alır. Bu yüzden, sağlıklı kalabilmiş bilinçdışı kaynakların zaman zaman hayata geri dönmesi, ruhun sağlığının güvencesidir. Bilinçdışı kayıtlardaki sağlıklı köklerin aktif hale geçmesi, öznenin bilinçdışı odaklara doğru bu şekilde geri çekilmesi, yanlış ama yaygın bir önyargı olarak psikotik bir gerilemeyi ima etse de, aslında böyle bir tehlikeye karşı çok temel bir güvencedir. Tam da burada müzikle ilgili "kara büyü" benzetmesini hatırlayalım; toplumun ortalama, onunla birebir özdeş öznesi, sanat aracılığıyla ruhsal zenginleşme süreçlerine bu türden önyargılı örtük bir korkuyla yaklaşır ne yazık ki… Ruhsallığı sağlıklı yapılanmış bir öznede, bilinçdışı odaklara doğru çekilmenin psikotik tehlike yaratması olanak dışıdır, hatta bu geriye doğru yolculuk, psişenin bilgelik yönünde gelişmesi açısından varoluşsal bir zorunluluktur. Bu köklere geri dönme olanağı, psikoza neden olma sonucuna değil elbette, ama kendi derinliklerine dalmada tedirginlikleri olan öznenin, çok net farkına varamadığı örtük bir korku şeklinde psikoza düşme paniğine neden olabilir. Çünkü bu süreç ne de olsa bir yanıyla gündelik olanın dışında bir deneyimdir. Ayrıca Rollo May'den bu konuda daha önce yaptığımız alıntıyı hatırlayalım… Bir yanıyla, sanki bilinçdışının sağlıklı köklerine doğru böyle bir geri çekilme, bu sağlıklı kaynakların yanı başında duran psikotik odakları, ya da ürküntüleri aktif kılacakmış gibi engelleyici bir korku, öznede tedirginlikler yaratabilir. Şundan dolayı: En azından NN hiçbir öznenin muaf olmadığı kastrasyon korkuları, her öznede değişen derecelerde olmak üzere bilinçdışı alanda kayıtlıdır. Ve onların tellerinin zaman zaman titreşmesi, tehlike sinyalleri vermesi, hiç de ihtimal dışı değildir ama tabii bu durum, ciddi anlamda psikozu değil, onun hafif ve gelip geçici esintisini ima eder. O zaman özne bize, diyelim ki müzikten hoşlanmadığını söyleyerek, müzik dinlemeye karşı direncinden söz edebilecektir vb. Yeri gelmişken Kafka ve Freud'un, müzik karşısındaki tedirgin duruşlarını hatırlayalım. Özne müzik dinlemekten niçin ürküntü duyabilir? Çünkü müzik, dil öncesi alana bir gerileme, o odaklarla temas kurmaktır, pek ala bu dil öncesi odakların yanında şu ya da bu çapta aktifleşecek psikotik bir çekirdek bulunabilir.

11. Kastrasyonların ya bir nevroz (öznenin yaşamakta olduğundan daha ağır bir nevroz) ya da daha ağır durumlarda psikoz üretmemesi için, öznenin, sabit ve rotası değişmez merkezi bir bağlanma çerçevesinde, ruhsal yapısını örgütlemeye ihtiyacı vardır. Sanki bir tür nevroz ya da psikoz savar gibi koruyucu bir destek… Bunlar, öznede ruhsal vakumu örtüp gizlemeye, o boşluğun ağır bir nevroz ya da ağır örselenmişlik durumlarında psikoz üretmesini engellemeye hizmet eder. Özne bu desteklere tutunur, daha doğrusu ruhsal bir dağılmaya mâruz kalmamak için, günlük dilde "kafayı yememek" için yapışır. Bu destek noktası, öznenin yaşamında vazgeçilmez sabit rotaları, amaçları yapılandırır. Onu dağılma, ya ağır nevroza ya da psikoza savrulma tehlikesinden koruyan bir destek olarak işlev görür. Kendisinden vazgeçilme ihtimali belirdiğinde, ağır anksiyetelere yol açan alışılmış her amaç, etkinlik ve izlenen rotalar, bize bunların, nevroz ya da psikoz savar gibi işlev gördüğünü kanıtlayacaktır. Öznenin üstlenemeyeceği kadar kendisine ağır gelen ve hazırlıklı olmadığı ya da ruhsal kayıtlarında bu pozisyonları üstlenecek bir ön yazılımının bulunmadığı dramatik yenilikler ve pozisyonlar karşısında

ağır anksiyete süreçlerine girmesi, hastalık üretecek, ağır nevroz ya da psikoz üretecek bilinçdışı kayıt ya da çekirdeklerin, aktif kılınmak üzere tetiklenmekte olduğunu gösterir.

Toplumsal cinsel kimliklerin, bazı özel durumlarda, yoğun anksiyeteyi savuşturmak gibi destek malzemesi şeklinde de kullanılması olasıdır. Çünkü eksiksiz orgazm hazzını genitalde hayata geçirebilme anlamında heteroseksüellik, tamamlanmamış bir süreçtir. O zaman bazı kişiler, genital alanda yaşanması bilinçdışı bir beklenti olarak umut edilen eksiksiz hazzı hayata geçirebilmenin, toplumsal kadın ve erkek kimliklerinin abartılı biçimde yapılandırılması üzerinden mümkün olacağını sanabilir. Bu durumda genitaldeki eksiksiz hazzın yaşanamamasının yol açtığı ruhsal vakumu yamamanın, açıkçası bu vakumun ağır nevroz ya da psikoz üretmemesi için, bir çözüm yolu olarak, toplumsal kadın ya da erkek kimliklerine (karizmasına) aşırı biçimde yapışmayı (yatırım yapmayı) bir çözüm yolu olarak görebilir ve bunları bir dolgu malzemesi gibi kullanır. Yapıştığı bu biçimsel cinsiyet formatına ait kaygılar nedeniyle özne, bir bedel olarak, cinsiyet dışı insan oluşun dinginliğini yaşayamaz. Zihni her an, performatif yollarla inşa edilmiş toplumsal cinsel kimliğinin korunması ile meşguldür. Kendini her an, ait olduğu toplumsal cinsiyet kimliği içinde konumlanmış olarak kurgular. Erkekse her an erkek, kadınsa her an kadın olduğu düşünceleri ile zihni meşguldür. Bir an için yapıştığı bu can simidinden ayrılsa, kendini boşlukta asılı hisseder. Özne burada ayrıca cinsel kimliğin formatlarını, ruhsal vakumu yamayan bir örtü olarak da kullanmıştır. Bu yüzden meselenin en önemli yönünü ihmal etmiştir: Şöyle ki: Orgazmın eksiksiz hazzı ile toplumsal cinsel kimlik arasında en ufak bir nedensellik ilişkisi yoktur. Eksiksiz haz (OGP), karşı cinsi eksiksiz arzu nesnesi olarak ruhsallığın içine alabilmekle, bu kapasiteyi engelleyen kastrasyon bariyerlerini aşmakla olasıdır. Çünkü OGP'de orgazm anının bütün doluluğu ile yaşanması, karşı cinse adanmıştır; yani öyle görünüyor, o zaman açığa çıkıyor. Toplumsal cinsel kimliğin kaygılı biçimde sürekli pekiştirildiği ve orgazmın emosyonel yoğunluğunun çok azaldığı böyle durumlarda karşı cins, ortalama arzu boyutunda bile öznenin ruhsal dünyasının içine alınamamış demektir. Kısacası öznenin bir defans olarak abartılı biçimde sığındığı toplumsal cinsel kimliği, tutuşturucu arzuyu açığa çıkaramamıştır. O zaman yine şunu anlıyoruz: Uç noktalarda temsil edilen toplumsal cinsel kimlik ayrı bir konudur, orgazmik hazzı eksiksiz yaşama kapasitesi ayrı bir konu. Biri diğerinin kanıtı değildir.

Üst iki paragraftaki yorumlarımızı şu destekleyici tespitlerle toparlayalım: Orgazm hazzının OGP düzeyinde yaşanmasını engelleyen çok çeşitli etkenler söz konusudur. Yani işin içine bir takım parazitler karışıyordur. Bu nokta üzerinde, OGP'deki gaspın nedenlerinden söz ederken durulmuştu ama bir kere daha ifade edelim:

1.Ödipal kastrasyon kökenli bastırmalar… Ensest kaygıları ve suçluluğu ve bilinçdışı kastrasyon korkuları nedeniyle karşı cinsle kurulan ilişkide orgazm hazzının bloke edilişi…

2.Ödipal öncesi dönemlere ilişkin ruhsal gelişme aşamalarındaki kastrasyonlar nedeniyle engellenmeler… Örneğin libidinal füzyon sürecinin başarısız kapanışı, zehirli füzyonun çeşitli derecelerde aktifleşmesi…

3.Öznedeki karşı cins arzu boyutunun karşı cinse yönelik arzuyu tutuşturucu bir zemin olarak yapılanmasındaki eksiklik… Bu durum genellikle, libidinal yüklülükten yoksun karşıt bir ebeveyn figürünün varlığına bağlı olarak yapılanır. Öznede bilinçdışı kayıtlara geçmiş karşı cins arzu boyutunu örneklendirirsek: Diyelim ki eril öznede dişi boyut gibi… Eril özne karşı cinsin kendisini arzulamakta olduğunu yine bu kayıtlı boyut üzerinden hissedecektir.

4.Üstteki 3 no'lu açıklamaya bağlı olarak, karşı cinse yönelik arzu boyutunun, çeşitli nedenlerle tetiklenip özneyi arzuda tutuşturamaması.

5.Homofobi, homopanik ve bunlara bağlı olarak, cinsel ilişki anında homoerotik bir fanteziye mâruz kalma korkusu

6.Heteroseksüelliğin, Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçlarına bağlı saklı eşcinsel boyutlarının aşılarak geride bırakılamamış olması (3 ve 4 no'lu açıklamalardaki pozisyonlar hariç olmak üzere, çünkü onlar destekleyici ve gerekli ruhsal bir zemindir).

7.Eşcinselliğin ya da diğer cinsel yönelimlerin söz konusu olduğu durumlarda, heterofobinin engelleyici etkisi; heteroseksüelliği baskılayan pek çok kastrasyonun, bu yönelimlerde de belki daha baskın olarak ortaya çıkan engelleyici gücü.

Bu nedenlerin sonucu olarak özne, OGP'ye geçemediği ve bu makas açıklığını yamayacak bir destek (nevroz savar ya da ağır durumlarda psikoz savar olarak boşluğu yamayacak bir destek) bulamadığı sürece, ruhsal vakumun tehdidi ile karşı karşıya kalacaktır.

12. Psikotik ya da nevrotik krizlerin katlanılmaz acıları, OGP'nin, ona alışmamış ve onu tanımayan özne nezdindeki katlanılmaz hazzının ters bir tercümesidir. Bu tespiti örneklemek üzere Otto Fenichel'den bir alıntıyı sunuyorum:

"Cohn, ciddi bir peklik çeken ve şiddetli bir boşalma özlemi duyan şizoid bir hastadan söz etmiştir. Bu hasta daha önce bir çığ görmekten son derece etkilenmiş bulunuyordu." (Fenichel 1974: 397)

Alıntıdan çıkarabileceğimiz düz anlam şöyle olabilir: Bu hasta çok ciddi peklik çekiyor ve şiddetli bir boşalma ihtiyacı duyuyor. Buraya kadar anlayabiliyoruz. Ama hastanın belirtilerinin, etkilendiği bir çığ olayına tanıklığı ile bağlantısı pek kurulamıyor. Biz şöyle düşünüyoruz: Aslında peklik ve şiddetli boşalma ihtiyacı, dışsallaştırılamamış (eyleme geçirilememiş) eksiksiz orgazm hazzının, sansür mekanizması üzerinden sembolik bir tercümeye uğratılarak tanınmaz kılınmasına hizmet etmektedir. Yineleme zorlanımı bölümünde Freud'un görüşlerinden hareketle ve "Çarpışma" adlı romanda ise trafik kazalarındaki şiddetli travma örnekleri üzerinden, dehşet yaratan ve impuls yönünden sarsıcı olayların, örtük OGP ile bağlarını belirtmiştik. Çığ, yangın, trafik kazaları, gök gürültüsü, şimşek, yıldırım vb. irkiltici, dehşet uyandırıcı olaylar, bazen içimizdeki OGP'nin haz bombasının ikame sembolleridir ve ancak bu şekilde düşünürsek, bizi ya haz vererek (bir ölüm tehlikesi ile yüz yüze değilsek) ya da dehşete düşürerek etkilemelerinin, taşıdıkları bu örtük ima nedeniyle olduğunu anlarız. Bazı insanlarda bu tür olayların diriltici etkiler yaratması dikkat çekicidir.

13."Bir zamanlar ben tanrıların katında, tanrılarla birlikteydim." Bu söz şair Hölderlin'e aittir. Ama Hölderlin'in sonradan 35 yaşında şizofreniye yakalandığını, aslında hastalığının açık hale geldiğini biliyoruz. Onun bu sözleri bize OGP adına ne söyleyebilir? OGP'nin hazda tatmin anı da özneye aynı sözleri söyletir: "Tanrılarla birliktelik". Peki, aradaki fark nedir? Neden biri şizofreniye yakalanırken öbürü bundan muaftır. Çünkü OGP, hem libidinal füzyonu ve onun süblime yapısını, idealizasyon aktarımlarını (dünya-varlık'ı ve sevilen varlıkları değerli kılan aktarımları; ayrıca cinsel ilişkide partnere aktarılanları) hem kendi bütünsel orgazm hazzını sentezler. Bu sentez süreç, güçlü bir libidinal yapıyı ve buradan hareketle nesne dünyasına da güçlü bir libidinal yatırımı mümkün kıldığı içindir ki, psikotik bir süreci gündemden düşürür.

Hölderlin'e gelince, neler olup bitmektedir? Büyük ihtimalle onun eksik yaşanmış ve arızalı libidinal füzyon sayfaları kısmen tetiklenmiş olsa gerek. Öyle ki Hölderlin için, sosyal dünyada bir uyumsuzluğu katlanabilir kılmaya kısmen yetecek kadar, ama eninde sonunda özneyi şizofrenik gerilemeden de kurtaramayacak olan libidinal füzyon rezervlerinin varlığını düşünmemiz gerekiyor. Yani kalıntı halindeki libidinal enerjisi, benliğinin dağılıp gitmesine son bir defans olarak parıldayıp sönmüş olsa gerek. Bu son defansı, Hölderlin'in "Deliliğin Arifesinde" (Hölderlin 1996) adlı kitabında izleyebiliriz. İlk füzyon odağının ayırt edici bir özelliği olan tüm güçlülük hisleri ve idealizasyon süreçlerinin süblime yaşantıları ile bu odağın diğer yaşantı ve duygu akışları, geçici olarak onun ruhsal sahnesinde boy göstermiş olsa gerek. Aldous Huxley, "Algı Kapıları" adlı kitabında, bir arkadaşının şizofreniye yakalanan karısının, psikoz öncesinde yaşadığı böyle kısa bir balayı döneminden söz eder. Ama herhalde Hölderlin'de benlik organizasyonu, güncel yaşama dönecek, onu bütün zorlukları ile göğüsleyecek, onun ortamında var olabilecek bir güçte yapılanmadığı için, şizofreni ruhsal sahneyi ele geçirmiş olmalı. Yine büyük ihtimalle, nesne dünyasına libidinal bir yatırım yapmasını mümkün kılacak eksiksiz orgazm hazzının destekleyici gücünün ya da libidoyu emosyonel akışlara dönüştürerek özneyi varlık dünyasına bağlayan rezervlerinin yokluğu, Hölderlin'de şizofreniyi kalıcı kılmış olsa gerek.

İlave edersek tahmin çerçevesinde şunları da söyleyebiliriz: Hölderlin, şiirini besleyen libidinal füzyonun son kırıntılarını da zehirli füzyonun istilası ile tükettikten sonra (Deliliğin Arefesi'ndeki şiirleri), egemen konuma geçen ruhsal vakum üzerinden psikoza girer. Herhalde o, kırılgan biçimde yapılanmış libidinal füzyonundan, kendisini biraz daha dengede ve hayatın içinde tutacak bir yaşam enerjisi çekmeye çalışıyordu. Ama bunu başarması, yeterli libidinal destek rezervleriyle ilgili olduğu için ruhsal vakuma yuvarlanması kaçınılmaz olmuştur. Çünkü yetersiz yapılanmış libidinal füzyon, hem

uzun süreli izolasyonlara hem de sosyal çevrenin özneye uyguladığı ötekileştirici, kalp kırıcı ve dışlayıcı acımasızlıklarına uzun süre dayanamaz.

Yine Hölderlin'den alınan şu mısralar üzerinden yorumlarımıza devam edelim:

"Bulutlar ve gece sönerken gökte
Ruhlarımız unutunca kendini
Söyleyemez teller ne olduğunu
Tanrıların kalbe söylediğini…" Çev: Selahattin Batu

Yukarıdaki dört mısraın, düz yazı ifadesini şöyle yazabiliriz: Bulutlar ve gece gökte sönerken (ve) ruhlarımız (da) kendini unuttuğunda, müziğin tellerden dökülen nağmeleri, Tanrıların kalbe neler söylediğini ifadeden aciz kalıyor.

Şaire göre, müziğin melodik bir dil olarak tellerden dökülen nağmeleri, ruhun derinliklerinde kaynaşan duygu akışlarını ifadeden aciz kalıyormuş. Oysa müzik, anadile oranla ruhun akışlarını, en gizemli köşelerini ifadede daha zengin olanaklara sahiptir. Ama ne yazık ki müzik bile, ruhun ele geçirilemez derinliklerdeki akışlarına yetişemez. Hölderlin, ruhun derin katmanlarında adı sanı konulamadan sürekli akıp giden bu kaynaşan duyguların, Tanrıların katından insana adeta bir vahiy gibi armağan edildiğini, ruhu huşu içinde yükselttiğini söylemiş oluyor. Ama bizim açımızdan ortada bir mucize yok, sadece libidinal füzyon ile kurulan bilinçdışı bağlar söz konusu. Dil öncesi bir alan olan libidinal füzyonu, anadilin sınırlı olanakları ya da müziğin geniş olanakları ile bütünüyle dile getirerek gün ışığına çıkarmak olası değildir. Bu imkânsızlık bizi, dilsiz bir hayranlık içinde, sürecin izleyicisi konumuna yerleştirir. Burası, öznenin susmak zorunda kaldığı ve sözel ya da melodi öncesi şiirin veya müziğin başladığı yerdir.

Şiirin yukarıdaki kısa yorumundan sonra devam edelim: Dil öncesi, anadile sığmaz; anadil, dil öncesine dar gelir; dil öncesi, dilin diğer bütün tezahürlerinin de (şiir, müzik vb.) içine sığmaz, oradan taşar. Taşan kısımları özne, dilsiz bir hayranlık içinde deneyimler ve kendi hakikatinin mucizesini temaşa ederken, ruhu huşu içinde yükselir. Libidinal füzyonun ve özellikle onun idealizasyon eksenindeki aktarımlarının ya da emosyonlarının süblime yapısından dolayı bu yaşantılar, içsel bir hayranlık hali olarak deneyimlenir. Ancak özne, bu cephede sürekli kalamaz. Çünkü gündelik hayatın anadili kullanmayı ve eninde sonunda sosyal ilişkilerin ağına yeniden geri dönmeyi gerektiren mecburiyetleri, ruhun bu özgürlük boyutunda varoluşunu sınırlar, onu yeniden, kültürün ve anadilin söylemindeki kastratör baskının tuzağında ele geçirir. Ama dil öncesi alan, NN ya da psikoza aday özne için, aynı zamanda tehlikeli bir alandır. Çünkü eğer aşılıp geride bırakılamamış iseler, kastrasyon dehşetlerinin de zehirli füzyonun da cirit attığı bir alandır, onun için üstü örtülmeli ve orada gereğinden fazla ikamet edilmemelidir. Yani eğer kastre özneler söz konusu ise, ruhun cinleri fazla rahatsız edilmemelidir. Ruhun cinleri ile öznede psikozu tetikleyecek olan kastrasyon odaklarını kastettiğimizi belirtelim. Çünkü bu odak, OGP'ye erişmemiş özne için tehlikeli bir alandır. Orada fazla ikamet eden kastre özne için, psikotik çekirdeklerin tetiklenme olasılığı yüksektir. Büyük ihtimalle Hölderlin, sosyal izolasyonuna bir çözüm anlamında, bilinçdışı bir seçimle bir sığınak olarak kullanmayı düşündüğü, yine bu nedenle çok uzun süre kaldığı bu ruhsal alanda, herhalde kendi cinleri tarafından çarpılmış olsa gerek.

14.Bütünsel orgazmdaki kısıtlılık nedeniyle libido, emosyonel zenginliklerinde kayıplara uğrar (ya da tersi). Bu kayıplar yalnızca psikotiklerde değil, daha az ve daha tolere edilebilir seviyede olmak üzere normal nevrotik öznelerde de gerçekleşir. Ama normal nevrotik özne, tutsak edildiği bu sınırlı kapasiteyi, özgürleşme yönünde zorlamak istemez. Çünkü normal nevrotik düzlemin oldukça sağlıklı özneleri bile, ruhlarının derinliklerine dalmayı da bütünsel orgazmın haz fırtınalarını yaşamayı da bilinçdışı bir korku üzerinden, yersiz olarak psikotik bir tehlikeyle ilişkilendirirler. Bu durumda, monoton bir varoluş seviyesinde yaşamayı, ruhsallıklarının el değmemiş derinlik ve zenginliklerine tercih ederler. Burada gizli parola şudur: "Fazla derinleşme, yani ilk füzyon köklerine fazla inme, fazla da yükselme, yani orgazmik bütünsel hazda fazla yükselme". Özne aslında kalıcı şifayı elinin tersiyle böyle itmektedir. Çünkü ilk füzyonu (libidinal füzyon) oldukça başarılı yaşamış bu özneler, OGP'nin kapısına çok yakındırlar, en önemli engelleri sadece Ödipal kastrasyonlar olduğu için. Ama eşik aşılamaz, yirmili yaşlardan itibaren, hayatın rutini içinde çoğu özne, emosyonel dünyası bakımından

donuklaşır, giderek daha katı bir duygusal zırhlanmaya bürünür. Buradaki hastalığın adı ruhsal anlamda bir tür kurumadır. Gerçi özne, hayatının anlamsızlık boyutlarından bir işaret vermez, çünkü "kol kırılır yen içinde kalır" düsturu yönünde hareket etmektedir. Kültürün bu ortalama öznesi, belki ciddi anlamda hastalanmayacaktır, ama iyileşmeyecektir de. Veya şöyle de ifade edebiliriz: Özne bedensel seviyedeki sağlığının imkânları ile yaşayacaktır, orijininde varlığın emosyonel dirimsellik olanaklarını hayata aktarmış olarak değil.

Bu ruhsal tıkanış ergenlikle birlikte netleşir. Görüşümüzü desteklemek üzere, Talat Parman'ın "Ergenlik ya da Merhaba Hüzün" adlı eserinden bir alıntıyı buraya aktarmakta yarar var:

"Püberte, çocukluğun durağanlığına bedenin yaptığı bir başkaldırı ise, ergenlik karmaşası buna ruhsal dünyanın verdiği bir yanıttır. Ergen, çocuk değildir artık ve olmak istememektedir. Ama hedefi asla anne babası ve diğer yetişkinler gibi olmak da değildir. O farklı olacak, farklı bir iş, cinsel birliktelik yaşayacaktır. Erişkinliğin çocukluk dönemini hatırlatan döngüsel yaşantısının dışına çıkacaktır. Bir kökten değişim, devrim yapacaktır.

Oysa çoğu ergen büyüdükçe, ev-iş arasında gidip gelme, aybaşında maaş alma, haftada iki cinsel ilişkiden oluşan ve hayat gailesi denilen (gaile sıkıntı demektir!) monotonluğa mahkûm olacaktır sonunda." (Parman 2000: 134, 135)

Aslında Talat Parman'ın mevcut halindeki ergenlik dönemine ve devamına ilişkin bu tespitlerinden sonra bir yorum ilavesine hiç gerek yok, çünkü hastalık çok net tanımlanmış, ama yine de bazı yorumlarımızı ilavede bir yarar umabiliriz. Çünkü Talat Parman, ergenlik dönemi krizlerini, sanki verili, kaçınılmaz bir sonuç olarak değerlendiriyor, böyle bir izlenim uyandırıyor. Oysa bütün hastalık halleri ve krizleri ile mecburen yaşatılan ergenlik dönemi, önceden kurulmuş bir tuzağın sonucudur. Önce şunu belirtelim ki ergenlik karmaşası, ergenliğin doğal sonucu değil, üretilmiş bir problemdir. Çünkü gizil dönemin cinsellik dışı geçen ya da geçirtilmiş döneminden sonra, hiçbir ruhsal donanım desteği olmadan girilen ergenlik dönemi, ergenin içine düştüğü bir yangın yeri gibidir. Bu stresleri kaldıramayan bazı ergenler, elbette psikoza yakalanacaklardır. Kısacası ergen özne, ergenlik fırtınasına hazırlıksız, daha doğrusu hem bedensel hem de ruhsal anlamda zayıflatılmış olarak yakalanmıştır. Altı yedi sene kadar süren aseksüel bir dönemden sonra aniden girilen ergenlik dönemi, ergeni cinsellik anlamında oldukça hazırlıksız yakalar. Gerçekte ise, ergen bedeni ergen libidosuna dar gelmektedir ama ergen, geçmiş Ödipal dönem kastrasyonlarının ürettiği gizil döneminde, cinselliği ve onun haz olanaklarını unutmuştur; daha kötüsü, çok önceden Ödipal dönemin haz olanaklarından da kastre edilmiştir. Yani aslında, onun ergenlik döneminde açığa çıkan cinsel haz (orgazmik tatmin) kapasitesi, aşağı yukarı Ödipal dönemdeki çocuksu cinsel haz olanaklarının bir tekrarıdır, çoğu kez de düşük düzeyde bir tekrarıdır ve ergen bedeninin zorunlu kıldığı eksiksiz orgazm hazzını içermez. Çünkü ergen, zaten Ödipal döneminde, gelecekteki bu eksiksiz hazdan kastre edilmişti. Ama şimdi hormonal faaliyetlerle uyanan bedeni, ne yazık ki eksiksiz orgazm doyumlarını üretememekte, ergen, çocuksuluğun sınırlı haz doyumlarına tutsak olmaktadır. Ergenliğin ruhsal bir fırtınaya dönüşmesinin nedenini, özetle şöyle açıklayabiliriz: Ergen bedenine sığmayan ergen libidosu, ergen bedeni aracılığı ile yaşayacağı eksiksiz haz olanaklarından, daha Ödipal dönemde kastre edilmiştir. Bu nedenle ergen, umduğu ama üretemediği haz nedeniyle öfkelidir. Çünkü Parman şunu yazıyordu: "Farklı cinsel birliktelikler yaşayacaktır." yani bir yanıyla da şahane, eksiksiz hazlar ve tatminler yaşayacaktır. İşte ergen bu hayal kırıklığı nedeniyle öfkelidir. Ama elbette, bilinçdışı olarak umduklarının hiçbirini hayata geçiremeyecektir. Çünkü bu makûs talihin temelleri, Ödipal dönem kastrasyonları ile ve özne hiçbirinin farkına varamadan atılmıştı. Bu nedenle ergenlik döneminin üretilmiş karmaşalarını, gelişimin verili doğal bir sonucu olarak görmemiz, farkında olmadan kastratör kültür söylemlerinin tuzaklarının içinden konuşmamızın sonucudur.

Talat Parman, ergen için şu görüşü belirtmişti: "Erişkinliğin, çocukluk dönemini hatırlatan döngüsel yaşantısının dışına çıkacaktır." Burada bir noktayı daha aydınlatmalıyız: Erişkinliğin döngüsel yaşantısından (sürekli kendini tekrarlayan,"tekdüze yaşantı" anlamında söylendiğini kabul ediyoruz) elbette söz edebiliriz, çünkü erişkinlik hayatı, böyle bir tutsaklıkta sürüp gider. Ama emosyonel yoğunluklarla çalkalanan, devingen çocukluk çağları için bu tez asla geçerli değildir. "Ergenlik Öncesi Mutlu Çocukluk" başlıklı bölümde, bu konu detaylı biçimde açıklanmıştı, hatırlatmakla yetinelim. Ayrıca çocukluk üzerine yazılmış sayısız şiir örnekleri tezimizi doğrulamaktadır.

Talat Parman yukarıdaki alıntının ikinci paragrafında da şunları yazıyor, tekrarlayalım: "Oysa çoğu ergen büyüdükçe, ev-iş arasında gidip gelme, aybaşında maaş alma, haftada iki cinsel ilişkiden oluşan ve hayat gailesi denilen (gaile sıkıntı demektir!) monotonluğa mahkûm olacaktır sonunda." (Parman 2000: 135)

Biz de zaten bunu söylemiştik ama bir yorum farkıyla. Artık orijinindeki eksiksiz haz ve doyum potansiyelini hayatına aktaramayacak olan geleceğin yetişkin öznesi, bütün bu kayıplarının yarattığı boşluk hissini bir şeylerle kapamak zorundadır. Bu durumda, uğradığı ruhsal kayıplarından dolayı anlamsızlaşan ve tekdüze hale gelen iç dünyasına uygun biçimde, rutin bir hayata tutsak olmaya rıza göstermek zorundadır. Bunun çözümlerinden biri de iş kolikliktir, ama zevk alınan bir iş yapmak anlamında değil. Kısacası toplumsal kıskaç, umutlarla yüklü ergenden anorgozmik ve anhedonik bir iş makinesi üretmeyi başarmıştır.

Parman'ın kitabının hatırlattığı şu düşüncelerimizi de not edelim: Talat Parman şunu söylüyordu: "Ergenlik döneminde bir aşk nesnesi bulan ergenin hüzün nedeni, ilk aşk nesnesinden koparak yeni bir nesneye yatırım yapmasıdır." Evet doğru! Ergenin hüznü, ilk nesne ile vedalaşmasından kaynaklanır. Daha doğrusu ilk nesneye aktarılmış libidinal füzyon yatırımları, şimdi yeni bir nesneye yatırılmaktadır, yani ergen libidinal füzyon kucağından dışa doğru çekilmektedir. Oysa OGP öznesi bir ergende, böyle dışa doğru çekilme, bir hüzün olarak değil, özgürleşmenin coşkusu olarak deneyimlenir. Bu transfer sürecinde NN ergen, elbette hüzün yaşar. Ama NN ergenin yeni aşk nesnesine yatırımında yeni bir boyut daha vardır: Erotik yatırım. İlk nesneye yatırılmayan, şimdi yeni bir imkân olarak açılan alan, yani ergen bedeninin, hormonal zemine bağlı olarak yeni yapılanan ve güçlenen erotik imkân ve gücü. Eğer ergenin OGP öznesi olmasının koşulları zamanında sağlanabilseydi, bu yeni erotik yatırım, bütünüyle ensest imalardan ve bağımlılıklardan uzak olacaktı. Çünkü OGP öznesi olmak, ensest suçluluğu imalarından, bilinçdışı ensest zinadan ve kastrasyon kaygılarından azade olma sonucunu getirir. Ancak NN düzlemin ergeni, ne yazık ki, karşıt ebeveyne Ödipal üçgende üretilmiş bilinçdışı ensest arzularla yüklü taleplerinden de arınmak, yeni aşk nesnesine, bu zorluğu da aşarak yatırım yapabilmek gibi güç bir görevle karşı karşıyadır. Çünkü ergenlik dönemine bu çatışmalarla yüklü olarak gelmiştir. Ödipal üçgende aynı zamanda kastrasyon kaygıları ile yüklenmiş ergen, ta o zamandan itibaren, bu kaygılardan bağımsızlaşarak OGP öznesi olmanın yoluna hiç çıkamamıştır. Bu nedenle mâruz kalmış olduğu kastrasyon kaygıları, onun Ödipal üçgenden bağımsızlaşmasını hep engellemiştir. Ergenin hüznü bu temel çatışmalardan da kaynaklanır. Ama ergenin hüznü, aslında ilk aşk nesnelerine veda etmesinden değil, OGP olanaklarına açılamamasından kaynaklanır. Yani geçmişe veda etmekten dolayı değil, geleceğe adım atamamaktan dolayı hüzünlüdür ergen. Bütün bu zorluklarla yüz yüze gelen ergenlerin, büyük bir çoğunluğunun, tehlikeyi psikoza yakalanmadan atlatmaları gerçekten bir başarıdır.

15. Birkaç sayfa öncesinde şu satırlar yazılmıştı: "Bebekliğinden itibaren sağlıklı sevgi ortamında büyümüş (libidinal füzyon kayıtları) bir kişinin, kendi bilinçdışı odaklarına doğru çekilmesi psikozu değil, meditik yaşantıları ya da derin hazları, varoluş kıvançlarını vb. ile sanatsal ilhamları açığa çıkarır ve böyle bir ruhsal yapı, NN düzlem için güçlü bir benlik yapılanması sergiler. Ancak bu özne bile, Ödipal dönemde mâruz kalmış olduğu kastrasyonların, onu OGP'den mahrum kılmış olmasının bedelini, ayrıca dönem dönem ruhsal sancılar yaşayarak ödeyecektir. Daha doğrusu özne, burada, ilk nesne ilişkilerinin pozitif, yaşatan bir güç taşıyan libidinal kayıtları ile mâruz kalmış olduğu kastrasyonların negatif kayıtları arasında gidip gelen salınımlı bir yaşam sürecektir."

Burada sözü edilen salınımlı ruhsal süreçler, daha büyük ölçeklerde olmak üzere mistiklerin yaşamında izlenebilir. Mistiklerin eğitim süreçleri, gündelik toplumsal ilişkileri askıya alma esasına dayanır. Eğitim aşamasında mistik aday, uzun süreli izolasyon süreçlerinden geçer. Onların eğitimlerine ait detaylı bilgilere giremeyeceğiz, çünkü bu bilgiler, ilgili kaynaklarda bulunabilir. Uzun süreli izolasyon süreçlerinde mistik özne, kendi içinde kendi derinliklerine dalmanın yol ve yöntemlerini öğrenir. İlahi gerçekliği ruhunun derinliklerinde arar. Zihni dış dünya uyaranlarından uzaklaşan mistik, çok uzun süren eğitim süreçlerinde içe dalma uygulamalarını, hayatının esası haline getirir. Dış dünyayı askıya alan mistik öznenin uzun süren eğitimlerinden şu sonuçları bekleyebiliriz:

Ruhunun derinliklerine dalma egzersizleri, zaman içinde onun ilk ruhsal köklerini (libidinal füzyon) tetikleyip yaşanan an içinde aktif kılar. İlk ruhsal köklerin, dil öncesine ait libidinal füzyon ya da oral dönem alanı olduğunu daha önce belirtmiştik. Libidinal füzyonun yoğun duygulanımları, yani emosyonel akışkanlık çoktan unutulduğu için, bunlar şimdi, sanki dış bir boyuttan geliyormuş gibi algılanır ve bu yoğun duygulanımlar, mistik özneyi elektrik gibi çarpar. Mistik öznenin mevcut psişik ve bedensel konumu, bu şiddetli emosyonel akışları kolay kolay kaldıramaz; bütün bunları daha önce belirtmiştik. Bu şiddetli duygulanım dalgaları, bunları kaldıramayacak olan mistik özneyi şoka sokarak, gerçekten darmadağın eder. Görüşümüzü desteklemek için Kemal Sayar'ın "Sufi Psikolojisi" adlı kitabındaki Muhammed Shafii imzalı "Varoluşsal Vuslat" adlı makaleden bir alıntıya göz atabiliriz:

"Sekr Hali (Manevi Sarhoşluk)"

"Fena (benliğin Allah varlığında yok olması, kaybolması) sufide (Allah yolundaki kişi) şiddetli bir aşk ve duygu şeklinde görülür. Sufi bu coşkun duyguları kaldıramaz ve sürüklenir gider, tıpkı bir dalın azgın selde sürüklenip gitmesi gibi. Şuurunu kaybeder ve varoluşun özüne doğru akar. Şaşkın, sersem ve dağınık bir haldedir. Dış görünüşü, günlük işleri veya sorumluluklarıyla tamamen ilgisizdir. Amaçsızca dolaşır. Genellikle sakindir. Konuştuğunda ise mantıksız ve akıldışıdır. Tıpkı bir ayyaş gibi, an olur gamdan kederden habersizdir, an olur gözyaşlarına boğulur, başkalarını ümitsizliğe düşürür. Bu haldeki sufiler, "divane" ya da "mecnun" olarak bilinir. Sufi gerçekten âşıktır. Bir mecnun gibi akıldan ve hikmetten uzaktır. Sevdiğine kavuşma ve bütünleşme ümidindedir. Sekr hali kısa sürelidir, fakat günler, aylar, hatta yıllarca da sürebilir ve değişik zamanlarda tekrar edebilir." (Sayar 2000: 99)

Yukarıdaki alıntıda sufinin (mistik özne) tanımlanan ruhsal süreçleri ile libidinal füzyonun öznede aktifleşecek ruhsal süreçleri, içerikleri yönünden tamamen örtüşmektedir. Kim olursa olsun, ister herhangi biri, ister bir mistik, yetişkin hiçbir özne böyle bir emosyonel şoku kaldıramaz, darmadağın olur. Ama zamanla bu yoğun yaşantılara, yoğunluklarını yitirmeseler de alışacaktır; özne, bu lütfun bir ödül olarak bağışlanan yükünü taşımayı öğrenecektir.

Uzun süren egzersizler eşliğinde, ruhun derinliklerine dalarak libidinal füzyonu aktif kılan çok az sayıdaki mistik özne, artık yavaş yavaş bu alanın ruhsal bereketini, reel hayatlarının yaşanabilen bir boyutu haline getirmiş olur. Onların yaşamlarında bu anlar, yuvaya, anavatana dönüş hissi içinde yaşanır. Ancak mistik özne bu pozisyonda sürekli kalamaz, kaçınılmaz olarak oradan kayacaktır. Çünkü hiçbir psişik konum, sabit değildir. Alttan alta işleyen emosyonel akışkanlık, ruhsallığın sabit bir konumda sürekli kalmasına izin vermez, onu bir başka oluşum ve dönüşüme doğru sürükler. Mistik özne, libidinal füzyon ekseninde iken nereye doğru sürüklenir?

Mevlana'nın "Yeniliğe Doğru" adlı şiirini bu tespitimize örnek olarak tekrar vermekle yetinelim:

"Yeniliğe Doğru
Her gün bir yerden göçmek ne iyi.
Her gün bir yere konmak ne güzel.
Bulanmadan, donmadan akmak ne hoş.
Dünle beraber gitti cancağzım,
Düne dair söylenmiş ne varsa.
Şimdi yeni şeyler söylemek lazım. (Kadir, A. 1993: 134)

Mistiklerde, libidinal füzyon odağının tetiklenmesine denk gelen süreçler, yoğun bir coşkusallıkla yaşanır, ama bu süreçlerin kapanmasını derin bir hüzün ve ayrılık acısı, gözyaşları izler. Anavatana, yuvaya dönmüş olma duyguları içindeki mistik özne, bu yaşantı zirvesinden kaydığında, kendisini gurbete fırlatılmış hissettiği için gözyaşı döker. İçinde bulunduğu reel dünyayı, şimdi yaşamakta olduğu terk edilmişlik hisleri nedeniyle, tam bir gurbet diyarı olarak algılar. Çünkü mistik özne, dünyaya yönelik tüm libidinal yatırımlarını, uzun eğitim süreçlerinde geri çekmişti. Ayrıca cinsel perhize dayalı eğitimi nedeniyle, tüm libidinal yatırımlarını hem dış dünyadan hem aşk, sevda ilişkilerinden çekmişti. Şimdi, içinde bulunduğu zirve yaşantı noktasından kaydığında, tekrar libidinal yatırım yapamadığı dış dünya ona, ruhunu acıtan bir gurbet diyarı olarak görünür. Mistik özne, ruhunun yükseldiği zirve yaşantı süreçlerinde (doruk deneyimler), dış dünyayı elbette, tanrısal yaratıcılığın mucizevîliği içinden algılayacaktır: "Temaşa yaşantısı". Ancak bu zirve yaşantılar, "hatırlanmayan ama unutulmayan" ilk köklerden geldikleri için, tabii ki doğuş kaynakları bakımından

net olarak hatırlanmaz ve mistik özne tarafından ilahi bir lütuf olarak algılanır. Ama ne yazık ki, biraz önce açıkladığımız emosyonel akışkanlık gerçeği nedeniyle, mistik özne, kaçınılmaz olarak bu noktadan kayacaktır.

Mistik öznenin psişik yaşamını, cinselliğin dışlanarak, ilk füzyon köklerine yatırımın yeniden canlandırılarak güçlendirildiği tek eksenli bir süreç olarak düşünebiliriz. Mistik özne, özellikle cinselliğin dışlanması için desteği, bizzat kendisinin geçmiş Ödipal kastrasyon süreçlerinden üretecektir. Ama kastrasyon süreçlerinin aktifleşmesinin, ruhsal dünyayı karartan, iç daralmalarına yol açan sonuçlar yarattığını biliyoruz. O zaman mistik özne, kendisine, ilk füzyon (libidinal füzyon) odağı ile Ödipal kastrasyon odaklarının arasında gidip gelen ruhsal bir yapı inşa etmiş olacaktır.

En azından Yunus Emre'nin şu ilahisi bize bu konuda yeterli bir fikir verecektir:

"Hak bir gönül verdi bana
Ha demeden hayran olur
Bir dem gelir şadi olur
Bir dem gelir giryan olur" (Emre 1963: 53)

"Tanrı bana öyle bir gönül verdi ki (her neye baksam), hayranlığımı belirtmek için daha ağzımdan 'hayran' sözcüğünün 'ha' hecesi çıkmadan hayranlık haline giriyorum. Bir an geliyor mutlu oluyorum, şenleniyorum, bir an geliyor gözyaşları içinde kalıyorum." Burada Yunus'un, gündelik insanın mâruz kaldığı rutinin çemberini kırdığını, onun dışında, emosyonel dalgalanışlar içinde sıradanlığın üstüne çıkan bir yaşamı mümkün kılmış olduğunu söyleyebiliriz. Şiirde izlediğimiz kadarıyla ruhsal dünyası, inişli çıkışlı bir seyir izlemektedir. Yunus'un yaşadığı inişli çıkışlı ruhsal haller, bipolar bozukluğu hatırlatsa da bipolar bozuklukta öznenin yaşadığı asli problem, hastalıklı emosyonel süreçlerin, sahih varoluş anları olarak değil, her zaman, içselleştirilemeyen yabancı süreçler olarak yaşanmasıdır. Oysa Yunus, hayranlık boyutunda iken de hüzün boyutunda iken de bütün bu süreçleri, sahih varoluş anları olarak deneyimlemektedir. Yunus Emre, hüzün ve keder boyutuna girdiği daralma süreçlerini, sahih varoluş anları olarak deneyimlese de böyle bir modun açığa çıkışında, muhakkak ki geçmişte mâruz kaldığı kastrasyonların etkisini düşünmek zorundayız. Ama Yunus, kastrasyonların sonucu olan can sıkıntılarına, anlamsızlık duygularına, boşluk duygularına gerçekten mâruz kalmış mıdır? Bütün şiirlerinin gözden geçirilerek bu sorunun aydınlatılması gerekir. Şimdilik şu kadarını söyleyebiliriz: Yukarıdaki ilahide, mâruz kaldığı hüzün duyguları, büyük ihtimalle, libidinal füzyon süreçleri içinden deneyimlenmiş gibi görünüyor. Hani bir sevgiliye duyulan özlem gibi… Bu özlem hüznünün bile yaşatan bir güç taşıdığını belirtelim… Biraz ileride, mistiklerin yaşadıkları daralma süreçlerinin nedenlerini, biraz daha netleştirmeye çalışacağız. Şunu ilave etmekte yarar var: Yunus'un yaşadığı ruhsal süreci, görev ve sorumluluklarına bağlılığı anlamında ele aldığımızda, bipolar bozukluklardan şu yönde farklı olduğunu görebiliriz: Yunus bu seçkin yaşantılar içindeyken bile, bu derin yaşantı süreçlerini askıya alarak, kendisinden beklenen görevlere, yani misyonunun hedefine yönelik görevlere, herhalde öncelik verir.

OGP anının içinde ise mistik yaşantı süreçleri, özet halinde sentezlenmiştir; özellikle yükselen zirve yaşantılar ve anavatana, yuvaya dönmüş olmanın coşkulu ve sevinçli hüznü olarak.

16. Mistik taşkınlık ve coşkunluklar, yaşanması uzun yıllar engellenmiş eksiksiz cinsel tatminlerin, ruhsal yapıda yarattığı libidinal sıkışmanın ani patlamasıyla açığa çıkan süreçlerdir ve bunlar bir yanıyla, kökeni libidinal füzyon odaklarının tetiklenmesine dayanan ikame yaşantılardır. Bu emosyonel patlayışın enerjisi, elbette libidinal füzyondan gelecektir. Ancak ne var ki mistik taşkınlık ve coşkunluklar, bir tarafın baskılanıp sıkıştırılmasına, açıkçası orgazm ekseninin ve cinselliğin bastırılmasına bir tepkinin sonucu olduğu içindir ki, bir süre sonra ruhsal akışın yönü, ruhsal sıkışma yönüne doğru kayacaktır.

Mistik özne, eğitiminin bir parçası olan çile döneminde, cinsel perhizler de işin içinde olmak üzere çeşitli sıkıntı ve yoksunluklara katlanır; bu durumda libidoya uygulanan baskılara bir tepki olarak psişe, kendisini dengelemek için yeni bir yol açar. Libido, eğer başarılabilirse deseksüalize edilirken, libidinal füzyondan çekilen enerji psişede dolaşıma girer. Özne bu yeni ruhsal süreci, libidinal füzyonun, kökleri anne aşkına bağlı süblimasyon ve idealizasyon aktarımları nedeniyle mistik bir yaşantı olarak deneyimler. Yaşanan deneyim, mistik özne, açık farkındalık düzeyinde sezemese de

"anne"nin koruyucu melek kanatlarının altında var olmaktır. Bazı mistiklerin bu süreci "latif bir varlıkla birlikte olmak" (İbn-i Arabî) şeklinde deneyimlemeleri, tespitimizi haklı çıkaracak bir göndermedir. Ne var ki mistik özne, bu varoluş pozisyonunda sürekli kalamaz; bastırılmış libidosunun negatif bir etki olarak kastrasyonları ayaklandıran basıncı ile yeniden daralma periyoduna girecektir. Tasavvuf kültürümüzde, sözünü ettiğimiz ruhsal süreçler "bast: genişleme" ve "kabz: daralma" kavramları ile tanımlanmaktadır.

17. Dil öncesi alanlarla kurulan bağlar anlamında, mistikler ve sanatçılarla psikotikler arasında, sanki şaşırtıcı ama aslında şaşırtıcı da olmayan bir bağlantı var. Psikotik, yaşadığı ruhsal süreçler bakımından, sanki mistiklerin ve sanatçıların ruhsal süreçlerinin tersten bir tercümesini yaşamaktadır. Şundan dolayı: Psikotik, kendi sürecinde zehirli füzyona gerilerken, ötekiler enerjilerini libidinal füzyondan alırlar. Ama mistiklerin ve sanatçıların da, eriştikleri noktada sürekli kalamadığına, bir süre sonra bu bereketli boyutun dışına fırlatıldığına daha önce değinilmişti. Şöyle ya da böyle her iki grupta da (psikotikler ve ötekiler: yani "mistikler ve sanatçılar") ilk köklere gerileme söz konusudur. Ancak iki gruptan biri zehirli füzyona, öbürleri libidinal füzyon köklerine gerileseler de, aralarında birbirlerinin alanlarına süreçsel kaymalar olabilmektedir. Hölderlin'in her iki süreci deneyimlediğini biliyoruz. İlk köklere gerilemenin bu kaygan zemininden dolayı olsa gerek, çoğu kez deha ile delilik arasında bir bağ kurulması hiç şaşırtıcı değildir. Psikotikte yıkım, öznenin kendisine yönelirken, ötekilerin, yani mistikler ve sanatçıların gerçekleştirdikleri yıkım, yeni değerleri, yeni dünyaları yapılandırma yolunda, kültürel kurumları bakımından sallantıdaki bir dış dünyaya yönelik yapıcı bir yıkımdır.

18. Bazı ressamlarda resmin şizofrenik algı formunda bir kurgu olarak resmedilişi (psikotik bir nedene de her zaman bağlı olması şart değil; çoğu kez de sadece sanatsal bir kurgudur) ama özellikle ilerlemiş şizofrenik vakalarda bedenin parçalı, organizasyonsuz algılanışı, OGP'deki kısıtlılığın had safhalarına gerileme anlamında, bedenin çeşitli alanlarına, çeşitli organlarına çok yetersiz libidinal yatırımların sanrısal bir tercümesidir. Çünkü bedene libidinal yatırımda eksiklik söz konusu ise o beden, bütünlüğü olan bir beden olarak değil, her parçası özneye yabancılaşmış kaotik bir yapı olarak algılanır. Had safhasında libidinal yatırım eksikliği, parçalarına ayrılmış bir beden algısı yaratır(yani başlangıçta bebek, bedenini parçalı algılıyor da psikozda bu algı düzeyine geriliyor diye bir durum söz konusu olmamalı). Kısacası, çöken libido hem bedenin hem benliğin birlik ve bütünleşmişlik algısını bozacaktır. Bu yüzden libido yüklülüğünün, ruhsal ve bedensel bütünlük algısının çimentosu olduğu ve OGP'nin ise bu bütünleşmeyi zirve noktada deneyimlemenin olanağını sunduğu tezini savunuyoruz.

19. Kastrasyonlar, orijininde varlığın uğradığı tahribat nedeniyle, son derece önemli bir konudur. Zaman zaman bu konuya geri dönüp, tanımlamaları tekrarlamada veya başka perspektiflerden ifade etmede yararlar var: Psikanalitik bakış açısından Ödipal dönem kastrasyonu şöyle tanımlanır: Ödipal dönemde özellikle erkek çocuk, anneye duyduğu ensest içerikli ilgiden, babasının onun pipisini keseceği tehdidi ile yani kastrasyon tehdidi ile vazgeçer, anneye yönelik simbiyotik tutkudan koparak babayla özdeşleşir. Anneyle kurulmuş ikili ilişkiden, üçüncülerin de yer aldığı ilişkiler dünyasına, yani, babayla birlikte temsil edilen toplumsal dünyaya açılır; toplumsal bir varlık olma sürecine girer. Eğer küçük erkek çocuk kastrasyon gerçeğini, özetle kastrasyon tehdidini algılayıp anne ile simbiyozdan kopması ve sosyal ortamda yer alması gerektiği gerçeğini, ima ettiği ürkütücü ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşeti nedeniyle algılayamıyorsa ya da imayı kendi dışına koyuyorsa, anneyle simbiyozdan çıkamaz, toplumsallaşma sürecine katılamaz, sonunda (ergenliğe girdiğinde) psikoza girer. Psikanalitik yaklaşımın psikoza ilişkin açıklamaları özet olarak böyle.

Psikanalizin ileri sürdüğü yukarıdaki tez, dişil öznelerin nasıl olup da psikoza girebildiklerini açıklamıyor. Çünkü psikanaliz onları zaten kastre edilmiş olarak değerlendiriyor, o zaman kastrasyon dehşetini yaşamaları mümkün değil. Ayrıca babanın kastrasyon tehdidinin eril özneyi anneden kopardığı tezi de, yani üçüncülerin müdahalesi ile eril öznenin anneden adeta zorla koptuğu tezi pek inandırıcı değildir. Çünkü küçük çocuk eğer sağlıklı ilişkiler içinde yetişmişse, toplumsallaşma sürecine açılması verili bir programdır. Öte yandan kastrasyon tehdidine mâruz kalmadıkları halde, kız

çocuklarının toplumsallaşma sürecine nasıl girebildikleri, bu tez çerçevesinde açıklanamaz. Eğer anne, toplumsal boyut diye bir gerçeğin varlığını çocuğuna işaret ederse ve kendisi çocuğu ile simbiyozda değilse, küçük erkek veya kız çocuk, toplumsallaşma sürecine zaten girer. Çünkü simbiyozdan kopmak sağlıklı bir çocuğun kendi talebidir, onun libidinal füzyonda yapılandırılmaya ve gelişmeye başlayan özerkleşme programının doğal bir sonucudur. Kısacası ruh sağlığı bozulmamış her küçük çocukta, kız ya da erkek, toplumsallaşma ağına katılma talebi, tanımladığımız çerçevede verili bir programdır.

Ayrıca şu eklemeleri de yapmamız gerekiyor: Psikanalize göre küçük erkek çocuk, kastrasyon tehdidi yüzünden anneye duyduğu erotik arzuyu bastırır; oysa OGP öznesi bu arzuyu bastırmaz, bu arzu onda sönümlenir. Bu nedenle bastırma ve sönümlenmenin çok farklı çerçeveleri tanımladığını, sağlıklı olanın sönümlenme olduğunu hatırlatalım. Öte yandan küçük erkek çocuk anneden niçin kopamaz? Çünkü, zehirli füzyondan geliyor olması nedeniyle travmatize edici ensest suçluluğu hissinden, ortalamaya göre daha yoğun bir korkuyla kaçmaktadır. Ek olarak kastrasyon korkusunu ortalamanın çok üstünde bir dehşetle yaşamış ve bu yüzden kastrasyon realitesini algı alanına alamamıştır. Bu nedenle kastrasyonun ima ettiği sosyalleşme gerçeğini algılayamaz. Daha doğrusu, kastratör baba figürü o kadar ürkütücü olarak algılanır ki, onun temsil ettiği her şey, toplumsal statü ve değerler, bu korku nedeniyle dışta bırakılır. İzolasyon sanki bir kurtarıcı gibi algılanır. Kız ve erkek çocuklar için genelleyici olarak konuşursak: Zehirli füzyondan gelen erkek ya da kız çocuklar, Ödipal dönemin sosyalleştirici kastrasyon uygulamalarını deneyimleyecek psişik bir donanımda değildir.

Psikoza aday küçük erkek çocuğun sorunu, kastrasyon tehdidinin özel olarak onun tarafından katlanılmaz bir dehşetle algılanmış olmasıdır. Ödipal dönem, zehirli füzyondan geliyor olması nedeniyle onun güçlenmemiş, örgütlenmemiş ruhsallığının kaldıramayacağı kadar ağır bir yüktür. Çünkü zehirli füzyonun yaşanmış dehşetleri, Ödipal dönem kastrasyon dehşetlerinin algılanışını şiddetlendirecektir. Bu küçük erkek çocuk, yüksek olasılıkla Ödipal süreçten geçemeyecek ve bu sürecin deneyimlerinden, toplumsallaşma yönündeki kazanımlarından yararlanamayacaktır. Büyük ihtimalle Ödipal dönemi hiç yaşayamayacaktır. Çünkü Ödipal dönem, küçük çocukların, cinsel kimlik rolleri üzerinden sosyalleşme rollerini üstlendikleri bir dönemdir. Psikoza aday küçük çocuk, yüklü olduğu ön korkular nedeniyle bu sosyalleşme provasına katılamayacak ve yavaş yavaş kendisine bir izolasyon kabuğu örmeye başlayacaktır. Freud'un, Ödipal erkek çocuk için ileri sürdüğü şu tez, yani "kastrasyon tehdidi ile genital alanının haz boyutu felce uğrar" tezi, psikoza aday bu çocuk için hiç geçerli değildir. Çünkü bu küçük erkek çocuk, Ödipal çocuğun deneyimleyeceği fallik haz seviyesine de gelemediği için, onda felce uğrayacak haz boyutu, başından itibaren yoktu. Elbette onun genital alanında bedensel alt bir zemin olarak mevcut mekanik-uyarımsal kapasiteye bakıp da, bunu ciddi bir erotik potansiyel olarak değerlendirme yanılgısına düşmemek gerekir. Psikoza aday küçük erkek çocuk için zehirli füzyonla bağlantılı olarak tanımladığımız süreçler, aynı paralellikte küçük kız çocuğu için de geçerlidir. Dirençsiz ruhsal yapıları nedeniyle sadece küçük erkek çocuk değil, küçük kız çocuk da ensest suçluluğunu, Ödipal seviyeye gelmiş küçük çocuklardan çok daha katlanılmaz bir dehşetle hissetmişlerse, yaşadıkları bu yoğun korkular, onların ergenliğe eriştikleri zaman NN seviyede açılacak cinsel programlarını bile, işin en başında bozar. Ama biyolojik zeminde bir organ kaybı olarak değil, ruhsal boyutta cinsel hazları yaşama kapasitesi olarak bozar. Cinsel hazları eksiksiz bir biçimde ya da en azından NN düzlemde bile yaşama kapasitesi sıfır düzeye yaklaşacak derecede bozulduğunda, zaten yoğun korkularla yüklü psikoza aday ergen özne, varlık dünyasına, ilişkiler dünyasına libidinal bir yatırım yapamayarak daha da ağır izolasyonlara mâruz kalınca psikoza girer.

Temelleri 4-5 yaşın çok öncesinde atılan psikoz, neden ergenlikte açığa çıkıyor? Özellikle neden ergenlikte? Bu soruyu hep akılda tutarak devam edelim: Özetle, psikotik özne, kastrasyondan kaçıyor, onu reddediyor değildir. O, aslında kastrasyon imalarını öylesine dehşetengiz biçimde yaşamıştır ki, kastrasyon gerçeğini ya da dehşetini kökten bastırmaya uğratmıştır. Sanki bu dehşeti hiç tanımamış gibi sıfırlayıp reddederek, bastırmıştır. Neleri bastırmıştır? Kastrasyon nedeniyle mâruz kaldığı dehşeti ve tabii kastrasyon gerçeğinin kendisini, onunla ilgili olarak yaşamış olduğu tüm süreçleri ve tabii kastrasyonların ima ettiği tüm toplumsal rol ve modellerine ilişkin tasarımları bastırmıştır. Aynı zamanda kastrasyonun orgazmik hazzı gasp eden etkilerine, herkesten fazla açık bir haldedir ve herkesten fazla hazda kastrasyona uğramıştır. Hal böyle olmasaydı, psikotiklerdeki libidinal çöküş ve orgazm olma yeteneğinin haz kapasitesi bakımından büyük oranlarda kaybı nasıl açıklanabilirdi? Ama

şunları da hemen ilave edelim: Özne psikotik de olsa OGP, potansiyel bir yazılım olarak onda hala mevcuttur ve haz eksikliğini bu yazılım üzerinden hisseder. Ayrıca OGP potansiyelinin her kımıldanışı, kastrasyon dehşetlerini yeniden ayaklandırarak psikotik krizleri ağırlaştırır.

Nevrozlarda belli düzeyde, psikotiklerde yoğun bir şekilde eksiksiz orgazm hazlarının kayıplara uğradığı tezi, belki aşırı bir iddia gibi görülebilir. Ama Freud, kastrasyonların küçük erkek çocukta cinsel organı, işlevinde felce uğrattığını söylememiş miydi? Onun bu ifadesi bile tek başına kastrasyonların, OGP olanaklarını nasıl gasp ettiğini kanıtlar. Ayrıca psikanaliz, psikozun zemininde ağır kastrasyonların tahrip edici etkilerinden söz eder. Psikozun zemininde kastrasyonların yıldırıcı tehdidi varsa, psikotik özne ister istemez hem orgazm hazlarında hem de libidinal rezervlerinde büyük kayıplara uğrayacaktır. Freud'un hastası olan ünlü "Kurt Adam", kastrasyon etkilerine bağlı psikotik belirtiler sergiliyordu.

…….

Libidinal çöküşün derecesi, kastrasyonun özne tarafından algılanma dehşeti ile orantılıdır. Bu dehşetin yoğunlaşmasıdır ki libidonun ifadelerini sürekli engellemekte ve sonuçta onu çökertmektedir; hem öznenin dünya-varlık'a hem de kendisine libidinal yatırımlar yapması bakımından… Bu saptamadan hareketle şunları söyleyebiliriz: Psikotiklerde hezeyan olarak geri dönen içeriklerin dehşet yoğunlukları, algı-bilinç sisteminden dışlanan OGP'ye uygulanan kastrasyonun dehşet yükü ile orantılı olabilir. OGP'nin bilinçdışında basınç yaratan sürekli bir imkân olarak var olması nedeniyle, psikotikte kastrasyonun yıkıcı tehdidi, bilinçdışında her saniye yıldırıcı biçimde sürmektedir. Bu nedenle psikotik, kastrasyona ait en ufak bir imayı, onun sembolik anlamları da dâhil olmak üzere, algı-bilinç sistemine alamaz. Ensest suçluluğunun yarattığı kastrasyon korkusuyla -ki aslında bu, toptan bir kastrasyona, yani öldürülmekte olmak korkusuna denk gelir- ensest arzuların dildeki hatırlatıcısı olan simgesel imaları da reddederek, dilin bu alanda imalar içeren simgesel ağına katılamaz. Çok ağır vakalarda, dili simgesel düzlemde kullanamaz, mecaz anlamları kavrayamaz. Toplumun cinsel kimlikler üzerinden beklediği görevleri de bunların dilsel ifadelerini de kastrasyon dehşetlerini ima etmeleri nedeniyle dışta bıraktığı için kavrayamaz. Bu sancılı süreç, elbette çok acılı krizlerin yarattığı benlik dağılmaları ve çöküşleri ile seyreder. Bir anda gerçekleşmez. Yoksa nasıl olurdu da özne, şizofreniye yakalanmadan önce uzun yıllar, kültürün içinde şöyle veya böyle yer alabilirdi? Kaldı ki kültürün simgesel düzeninden, bu şekilde bütünüyle kopmak ancak çok ağır vakalarda geçerlidir.

Kastrasyonların korkunç dehşetinin yarattığı yıkım sonucunda, libidinal rezervlerini, ne varlık dünyasına ne kendi cinsel boyutuna, bedenine ve benliğine yansıtıp işlevsel kılamaması, bir izolasyon sürecini başlattığı için, özne, psikotik krizlere (psikotik vakum) girer. Ensest yasasının, bilinçdışına abartılarak kaydedilen cezalandırılma tehditlerinin ağırlığı ve toplumun nezdinde suçlu olması nedeniyle, yani içinden çıkamadığı çocuksu korkuları yüzünden, uzun sürede yabancılaştığı toplumun, artık hiçbir verisini anlayamaz hale gelir. Tıpkı dilini bilmediğimiz yabancı bir ülkenin insanlarıyla çat-pat anlaşır gibi. Bütün bir kültürel yapı, ilerleyen zamanla ve ağırlaşan ruhsal süreçlerle birlikte, onun tarafından hiçbir mesajı anlaşılmamak üzere yıkıma uğramıştır. Psikotiğin, kültürün simgesel düzenine katılamaması bu yüzdendir. Daha doğrusu, bu ağır bunalımların sonucunda zihnen o kadar yorgun ve bitkin bir haldedir, algı-bilinç sistemi öylesine bozulmuştur ki uyanık ve denetleyen bilinçli halini artık koruyamaz. Hastalıkla yüklü bilinçdışı alanın, bilinci istilasına açık hale gelir ve bu yüzden bilinçdışının hastalık kayıtları ile yüklü içeriklerinin açığa çıkan etkilerine mâruz kalır. Bilinçli ve denetleyici algı-bilinç sistemi çöker. Bundan sonrası artık onun, tıpkı düşlerdeki gibi, ama bu sefer uyanık pozisyonda yaşadığı kâbuslu hayatıdır. Bilinçdışının rüyalara ve gecelere sürgün edilmiş hayatı, onun gündüz hayatına taşınmıştır, ama genellikle bu hayatın düşleri kâbuslarla yer değiştirmiştir. Bu nedenle şizofrenin toplumsallaşmasını mümkün kılacak uyum, her an bozulmakta, ona her an zorluk çıkarmaktadır.

Kastrasyonun dehşeti, aslında, OGP'nin hazdaki şiddetine eşittir. Yani eksiksiz orgazm hazzından kastre edilen miktar, bilinçdışındaki kastrasyon dehşetinin yoğunluğu ile örtüşür. Gasp edilen eksiksiz orgazmik hazzın, bilinçdışında dehşet olarak bir karşılığı vardır. Zaten bu dehşettir ki NN öznenin OGP'ye açılımını engellemektedir. NN özne, yaşadığı orgazmik haz, bu dehşeti belli bir oranda tahliye edebildiği içindir ki nevrozlarla işi idare edebilir. Psikotikte tahliye işi gerçekleşmediği için o,

patlayacakmış gibi dehşetli bir psişik sıkışmaya mâruz kalır. Bu nedenle OGP'nin haz fırtınalarının eşiti olan bir görüntüyü, tersten bir ifade olarak psikotiğin krizlerinde görürüz.

Psikotiğin biyolojik zemininden gelen cinsel uyarılar, beraberinde kastrasyon korkularını ayaklandırdığı ve bu korkuların daha fazla yıkımına mâruz kalmamak için, cinsellik bu yaşamdan dışlanır, belki cinselliğinin biyolojik zemini de çöküyor olabilir.

20. Psikoza aday özne, ergenliğe eriştiğinde önünde iki seçenek vardır: Ya OGP'ye ya da en azından NNO'ya açılmayı mümkün kılarak selametin alanına geçecek ya da NNO'ya bile açılmaktan korktuğu için, bu korkuyu üreten kastrasyon dehşetinin saldırıları karşısında ruhsal organizasyonu dağılarak psikoza girecektir.

Öte yandan normal nevrotik öznenin, kastrasyon dehşetinin varlığını kabulü ya da onunla yüzleşmesi kısmîdir. Şu anlamda ki, o da kastrasyon korkusundan kaçmaktadır ama en azından, çocukluğunda emosyonel şok olarak yaşama anlamında, belli bir oranda korkusuyla yüzleşmiştir, ama bütünüyle değil. Bu nedenle normal nevrotik özne normal nevrotik düzlemde kalır, bu kısmî yüzleşme sayesinde. Çünkü bu kısmî yüzleşme, kastrasyon dehşetinin tansiyonunu belli bir oranda (yüzleşildiği kadar) kalıcı olarak düşürmüştür. Bu nedenle korkusuyla bütün olarak yüzleşebilseydi, açıkçası bu korkunun onu öldürmeyeceğinin ya da bir ensest suçlusu olarak öldürülmeyeceğinin farkındalığını yaşama şansı olsaydı, kesinlikle OGP düzlemine yerleşebilirdi. Çünkü kastrasyonun gerçek dehşet yükü, ters tercümesinde eksiksiz orgazm hazzına eşittir. Bu ifademizi ruhsal dünyamızın temel denklemlerinden biri olarak yazabiliriz. O zaman eksiksiz haz açığa çıktığında, belli ki onu engelleyen kastrasyon dehşeti de yıkılıp gidecektir. Bu nedenle OGP'ye geçmek, kastrasyon dehşeti ile bütünsel bir yüzleşmeden ve onun aşılıp geride bırakılmasından, daha doğrusu sönümlenmesinden sonra kesinleşir. Normal nevrotik özne bile, kastrasyon dehşetinin yüzleşilememiş ve bir kapsül içinde korunan kısmı nedeniyle ruhsal yapısında, uygun bir tetiklenmede harekete geçecek psikotik bir korku çekirdeği barındırmaktadır. En normal varsayılan insanların bile birçoğunda bulunan delirme korkusunun temelinde ne olabilir ki! Normal nevrotik öznenin, OGP'den bucak bucak kaçması bu yüzdendir. Çünkü OGP düzlemine geçmek, kaçtığı ve bir kapsül içinde koruduğu kastrasyon korkusunun yüzleşilememiş öbür büyük boyutu ile karşılaşmasını zorunlu kılacaktır. Bu nedenle, sanal bir psikoz tehdidine göğüs gererek OGP'nin ateşinde yanmaktansa, NNO'nun buzlarında, kısmî hazlarında donmayı, hazda eksik var olmayı tercih eder. Zaten normal nevrotik özne, kastrasyonu kısmî bir yüzleşmeyle kabul ettiği için, aslında korku ve dehşet boyutunu kısmî olarak tanıdığı için, onun kısmî kabulüyle yapılanan katı duygusal zırhında, psikoza veya psikotik korkulara karşı güvenceye alınmış olur. Bir başka ifadeyle bu katı zırh, OGP saldırılarına, yani onun olası kımıldanışlarına karşı da bir güvencedir… Kendisini bu katı zırhla sanal psikotik fırtınalara karşı korumaya almış, ama öte yandan ruhuna şifa ışığının girmesine engel koymuş olur.

Kastrasyonun dehşetinden kaçan psikotik özne, OGP'nin açığa çıkacak haz fırtınaları karşısında NN bir özneden daha korunmasızdır. Şundan dolayı: Psikotik öznedeki yoğun kastrasyon korkusu, yoğunlukta kendisine eşit OGP'yi tetikleme olanağına sahiptir. Bu nedenle psikotikler OGP'ye, onu kendi başlarına asla hayata geçiremeyecek olsalar bile bir imkân olarak sanki daha yakındırlar. Şöyle ki: OGP'nin görünüre çıkma saldırıları, nevrotikte, yapılanmış nevrozlarla –nevrotik defanslarla- güçlü biçimde engellenirken, psikotikte, psikozun defansları ile gevşek biçimde engellenir. Psikotiğin krizleri ve acıları, tersten tercüme ile OGP'nin haz fırtınalarına eşit olduğu için, OGP'yi bir ucundan titreştirme olasılığı vardır. Aslında OGP'nin haz fırtınalarının psikotik krizlere dönüşmüş tercümelerini yaşamaktadır. Oysa NN özne, böyle yakın bir çağrışımın yanından geçmez, tersten tercümesinde OGP'yi hatırlatıcı krizler yaşamadığı için. Ama yine de normal nevrotiklerde bile OGP'nin açığa çıkma ataklarına örnekler verilmişti... Bu nedenle psikotik özne, bir fırsat olarak OGP'ye yakın durmaktadır. Çünkü algı-bilinç sistemi çöken psikotik, kendi bilinçdışının kaotik ve hastalıklı yapısının saldırılarına açıktır. "İd" alanında, libidinal emosyon yoğunluğu anlamında bir rezerv olarak bulunan OGP (erotik arzu ve haz potansiyeli), bu arada harekete geçme olanağı elde eder, ama psikotikte her daim kayıtlı bulunan kastrasyon dehşeti, yani o "öldürülmekte olmak korkusu" da aynı anda harekete geçer, bu ikisinin çatışmasında psikotik, onu perişan eden krizlerini yaşar. Böylece OGP'nin kendisine eşit emosyonel atağı (erotik arzu ve haz potansiyeli), psikotik bir krize dönüşmüş olur. Bu kaotik süreçte,

ayrıca OGP'nin rezervinden bir şeyler ya da dil öncesinden, bebeklikte kısmen de olsa yaşanabilmiş emosyonel dirimsellikten veya ağırlıklı yaşanmış zehirli füzyondan bir şeyler, dağınık ve organizasyonsuz bir biçimde, ama asli haz hedefine varamamak üzere, psikotik öznede sanki elektrik akımlarına mâruz kalmış gibi bir sanı yaratmak üzere atağa kalkar. Psikotiğin bazen, vücudunda elektrik akımlarının dolaştığına dair hezeyanlar geliştirmesi, dil öncesi köklerden gelen perişan edici emosyon şokları nedeniyledir. Psikotik özne bu akımları, dağınık, organizasyonsuz bir biçimde yaşar; bunları OGP eksenine yerleştiremez; eksiksiz bir haz tatmininin akışkanlığı olarak yaşayamaz; bu durumda ruhsal sahnesinde ortaya çıkan tablo psikotik krizdir. OGP'nin kısmî haz şoklarından veya kısmen de olsa yaşanabilmiş dil öncesi emosyonel dirimsellikten bir şeyler, yanlış bir tercümeyle onun bedeninde, tanımladığımız algı yanılsamalarına yol açmaktadır. Psikotik özne, eşiğine kadar geldiği OGP önünde işte bu perişanlığı yaşar. O zaman normal özne için, kafayı böyle üşütmektense ruhunu üşütmek, yani ehven-i şerde kendini koruma altına almak korkutucu olmaktan uzaktır.

Vücutlarında elektrik akımlarının dolaştığından söz eden böyle hastaların varlığından daha önce Reich söz etmişti ve verdikleri psikotik tepkilerin orgazm yetilerinin kaybıyla ilintili olduğunu da söylemişti. Ama Reich, bu krizlerin zehirli füzyonun açığa çıkan çarpıcı emosyonel şokları ile bağlarını kurmamıştı. Ancak Rech'ın tanımladığı orgazm NNO idi ve NN orgazmın zaten kısıtlı olan haz boyutunun, bu oranda psikotik bir kriz üretmesi olası değildir. Öznenin uğradığı orgazmik kaybın basıncının, bu düzeyde kriz üretebilmesi, bilinenden daha büyük bir orgazmik yetinin kaybını düşündürür, o da elbette OGP'dir. NNO'nun haz seviyesi, ters bir tercüme üzerinden psikotik bir krizle asla örtüşmez ve onu hatırlatmaz. NNO'nun düşük basıncına değil, OGP'nin harekete geçmekte olan, ama sadece dip derinliklerde fokurdayan zorlayıcı basıncına mâruz kalan psikotik özne, bilinçdışı korkularından dolayı açığa çıkamayan OGP'nin ters tercümesine mâruz kalarak, böyle bir kriz yaşayabilir. Ama psikotik öznenin, yaşadığı krizler yoluyla OGP'yi hayatına katması ya da açığa çıkartması elbette mümkün olmayacaktır.

Daha önce sözünü ettiğimiz ve kapsül içine alınan yoğun kastrasyon korkusu, "ölmekte olmak anı"nın ta kendisidir, ölümü tanımayan bilinçdışının ölümü tanıma anıdır, ölümü tanımayan bilinçdışının sert kabuğunun kırılıp çatırdadığı, özneyi inanılmaz bir dehşetin içine saldığı andır. Bilinçdışının ölüm dışılık özelliğinin çöktüğü andır. Panik atak tablolarında da özne bu sıkıntıların benzerini, ölmekte olmak dehşetini yaşamaz mı? Ayrıca bilinçdışının ölümü tanımayışı nedeniyle gündelik hayatımızda kendi ölümümüz aklımıza hiç gelmez. Bu nedenle adeta şöyle düşünürüz: "Herkes ölür ama ben asla!" Bizi gaflet uykusuna salan psişik dinamik, bilinçdışının ölümü tanımayan bu niteliğinden kaynaklanır... İşte özne böylesine bir dehşet yükünü (öldürülmekte olmak anının yükünü) taşıyamaz ve onunla yüzleşmekten kaçmak için her şeyi göze alır. Eğer yürekli olup bu dehşetle yüzleşebilseydi, varoluşunu anlamlı kılacak böylesine güzel bir olanağı (potansiyeli) yakalamış olacaktı, ama ne yazık ki bu fırsatı elden kaçırır. OGP'nin ele geçirilemeyişi, ima ettiği, arkasında sakladığı bu yoğun kastrasyon dehşeti nedeniyledir.

Tabuyu çiğnemenin dehşeti öylesine şiddetlidir ki, ilkel toplumlarda bu yasağı çiğneyen insan, toplum tarafından cezalandırılmasına gerek kalmadan, girdiği şok nedeniyle ölebilmektedir. Ama zaman geçmiş, toplumlar yeni yapılar içinde dönüşümlere uğramış olsa da tabu, ilkel toplumlardaki yapılanmasının temelindeki emosyonel dehşeti aynen korumuştur. Bu nedenle, çok daha sonraki ataerkil toplumlarda bile, ensest tabusunun dehşeti, ilkel insandaki tabu dehşetinden hiç farklı değildir. Yani uygar olduğu varsayılan insanla ilkel insanın tabu karşısındaki dehşeti, yaşanılacak korku şokları bakımından özde birbirlerinin aynısıdır. On binlerce yıldır belki hiçbir şey değişmemiş. Denilebilir ki, teknolojide ilerlemiş ama üretilmiş korkularında ilkel kalmış uygar insanla karşı karşıyayız.

Düşünce ve talebi, eylemle aynı sanan bilinçdışı özne (bilinçdışının çocuksu katmanı), ataerkil kültürün akla sokarak kışkırttığı ensest talebi, gerçekleşmiş ensest eylem sanmaktadır. Sonuçta ensest suçluluğunu bir ceza olarak, öldürülmekte olmak tehdidiyle ilişkilendirdiği için OGP'den ve bunun doğal sonucunda, abartılarak üretilmiş ensest arzularla yüzleşmelerden ve sonuçta açığa çıkacak kastrasyon dehşetinden bucak bucak kaçmaktadır. Şurası kesindir ki, özne ensest suçunu işlememiş, sadece düşünmüş olsa dahi -ki bilinçdışında pekâlâ düşünebilir, çünkü ima edilmiştir- ilkel bilinçdışındaki yazılıma göre, toplumdan kesin olarak aforoz edilmesi gerektiği sanısındadır (bu

aforoz, sanki şizofreniklerde gerçekleşmektedir). Toplum karşısında kendisini bilinçdışı olarak suçlu hisseden nevrotik özne böyle üretilir; psikotik öznede ise ensest suçluluğu ve karşılığında cezalandırılma beklentileri, tehdit edilme kaygıları, insanların dünyasına katılımı engelleyen nedeni meçhul yoğun kaygılar şeklinde açığa çıkar. Ensest suçluluk, ilkel (çocuksu) bilinçdışına kodlanmış yanılsamalı bir algı olmasına rağmen, öznenin çocuksu cinsel kuramına göre bir izolasyona da mahkûm edilmeyi gerekli kılar ki, özne bu cezadan da kaçmaktadır. Psikozlardaki ağır izolasyon tabloları ve hep bir ceza beklentisi, bir yanıyla öznenin bu çocuksu bilinçdışı gerçeğiyle ilişkili görünüyor.

21. Psikotik özne, çocuksu, örtük ya da açık ensest düşlemini ya da arzusunu gerçekleşmiş eylem sanarak ensest tabularını çiğnemiş olduğunu varsaydığı için, bilinçdışı suçluluk duygularına kapılır. Bir ceza gelir kaygısıyla topluma katılmada bilinçdışı olarak içsel bir engel hisseder veya suçlu varlığıyla, toplumsal alanı kirleteceği hezeyanları içindedir. Çünkü psikotiklerde, insanları kirletecekleri, kötülüklerini onlara bulaştıracakları kaygıları çok yaygındır. Beklediği cezalardan dolayı, psikoz öncesi dönemde psikoz adayının dışarıdan gelecek tehdit, terör ve suçlanmayı paranoya düzeyinde abartması, yine bilinçdışındaki yoğun cezalandırılma korkuları ile bağlantılıdır. Özellikle, cinsel imalar içeren suçlanmalara, ağırlıklı olarak ya ensest içerikli ya da özellikle eşcinsel içerikli suçlanmalara mâruz kaldığını düşünen psikoz adayının bu durumu, çok manidardır. Dehşetengiz ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşeti yüzünden bütünlüğü parçalanmış libidosunun aşırı biçimde öne çıkarttığı türev cinsel dürtülerle bu suçlanmaların bağı, çok kolay kurulur. Türev cinsel dürtülerle her türlü türev cinsellik kastediliyor. En azından psikoz öncesi özne, özellikle eşcinsellik suçlanmalarına mâruz kaldığını düşünmektedir. Normal nevrotik özne, çocukluk geçmişinde cinsel bastırma ve kastrasyonların uzantıları olan makul türev cinsellik tezahürlerine belli bir oranda tolerans geliştirebilmiştir. Ya da başkalarına, kendi türev cinselliğinin imalarını yansıtarak saldırır ve böylece iç tansiyonunu düşürmeye çalışır. Psikotik özne böyle bir şansa sahip değildir, aşırı vesvese halindedir. Çünkü kastrasyon dehşetlerini ve ensest suçluluğunu, NN özneye oranla çok daha ağır ve katlanılmaz yaşadığı için, türev cinsel eğilimleri karşısında da aynı yoğunlukta suçluluk duyguları ve aşırı vesvese içindedir.

Psikotiklerde, birilerince izlenmekte oldukları, birilerinin onları öldürmek istediği şeklindeki hezeyanlar, ensest suçluluğunun ve kastrasyon korkularının türevi olan öldürülmekte olmak dehşeti şeklinde, psikozun sahnesinde geri döner. Psikotikler, onları toplumun normal insanına dönüştürecek duygusal zırhlanmaları tam yerleşmediği için, içlerinden gelen bu saldırılara açıktırlar. Oysa toplumun normal nevrotik öznesi, duygusal zırhlanması nedeniyle, psikotiğe içten yönelen saldırıları engelleyecek bir iç bariyere sahiptir. Yükselen cinsel arzusu, anında kastrasyon dehşeti ile yolu kesilince, özne bu sanrılara mâruz kalır. Açıkça öldürülme tehdidi alan birisiyle, psikotiğin bu görünür tepkileri arasında bir fark yoktur. Birinde nedenler son derece açık öbüründe bilinçdışıdır.

Şunu bir umut olarak kaydedelim: Özne psikotik de olsa erotik boyut her zaman bir potansiyel olarak vardır, yoksa iyileşebilen şizofrenlerde cinsel hayat, NN ortalama değerlere nasıl yaklaşabilirdi ki?

……..

Psikotik, karşısında kendisini suçlu hissettiği toplumsal boyuttan bir ceza gelir korkusuyla geri çekilip, bu tehditkâr yasa düzenini, ona ait her şeyi algı-bilinç sisteminden sildiğinde, özetle dış dünya kayıtlarını ve iç kayıtları, yani cezalandırıcı içsel nesne kayıtlarını sildiğinde, yani başını kuma sokan devekuşu manevrasına başvurduğunda, sanki kendisi için sanal bir güvenlik alanı yaratmaya çalışır gibidir. Kısacası psikotik, en büyük kaçışı gerçekleştirmiştir.

Tehlike nereden gelirse insan oradan kaçar. Ama psikotik, bu kaçışı motor eylemlerle yapmaz (engellenemez panik anlarında pekâlâ yapabilir), dış dünyayı ve benliğini kuran iç kayıtları, bir başka ifadeyle, insan ilişkileri üzerinden yapılanan ruh içi kayıtları silerek yapar. İçte ve dışta libidinal yatırım nesneleri iptal edilir. Bu durum, libidinal çöküşü getirirken, libidonun çöküşü de iç ve dış nesnelere yönelik emosyonel yatırımları iptal eder. Aslında libido ruhsal yatırım anlamında dışa dönüktür, iç nesneler bile dışarıdan içeriye alınmıştır. Kimler içeri alınmıştır? Anne, baba ve diğer en yakınlar doğum anından itibaren içeriye alınmıştır. Libidinal çöküş bu nedenle, hem içsel kayıtların hem dış

dünya kayıtlarının iptali sonucunu getirir. Bu iptal işleminden sonra benlik organizasyonu da dağılıp silinir.

Özne, benlik organizasyonunun dağılıp gitmesi sonucuna, şu elverişli sebepten dolayı mâruz kalır: Özne-ben kimliğimiz, kültür içinde yapılanmıştır. Bu yüzden onu yitirme tehlikesi her zaman vardır. Çünkü kültürel kimlik bu nedenle sanal bir yapıdır (dünya bir "maya"dır.). Bu aşamada, bizi sürekli olarak kültürel aidiyete bağlayan iç konuşma metninin sebebini kavramış oluruz.

Ama yine de kültürel kimliği kaybetme korkusunun sanal olarak üretildiğini, sağlıklı insanda kültürel kayıtların ve anadilin askıya alındığı, libidinal füzyon akımlarının açığa çıktığı varoluş kipinin, insani varoluşumuzun teminatı olduğu tezinde ısrar ediyoruz.

22. Psikoz konusu işlenirken, Ödipal kastrasyon süreçlerinin önemi üzerinde duruldu, ama oral dönem kastrasyonları daha etkin olarak psikoza zemin hazırlar. Bu bağlamda zehirli füzyon konusu öne çıkmaktadır. Öte yandan, özneyi ilerde bir psikoza yakalanmaktan koruyacak olan libidinal füzyonu, dengeleyici ve koruyucu işlevi nedeniyle ele almamız gerekir.

Oral dönem, annenin bebeğine âşık olması ile başlar. Anne aşkı, bebeğe, bir yandan bakışlarda dile gelen sevgi ve aşk üzerinden, öte yandan meme ile sunulur. Tabii ki memenin sunumuna, annenin bebeği sarıp sarmalayan bedensel temasını, onu sevgi ile kucaklayışını dâhil etmemiz gerekir. Daha doğrusu meme, anne aşkının sunulmasını anlamlı kılan bir araçtır. Evet, anne bebeğine âşıktır ve annenin bebeğine duyduğu aşk verili bir programdır. Çünkü böylece yeni doğanın bakımı ve hayatı güvenceye alınmış olur. Verili olan bu programın itici gücü sayesindedir ki anne, bebeğine memesini en derin aşk, sevgi ve idealizasyon aktarımları ile sunar, yani en değerli bebek kendisininkidir. Sonuçta annenin aşk ile sunduğu memesi, bebeğin oral hazlar eşliğinde memeye sarılmasına yol açar ve ancak bu şekilde annenin aşkı eşliğinde sunulan meme, bebekte oral dönemi başlatır. Yani oral dönem öyle durduk yerde başlamaz, başka bir deyişle anne aşkı ile yüklenmemiş bir meme, kendi başına bebekte oral dönemi hayata geçiremez. Oral dönemi, meme ve anne aşkı eksenlerinde ele alabiliriz, aslında bunları birbirinden ayırmak mümkün olmasa da…

Anne aşkı ile konuya girebiliriz: Annenin bütün varlığı ile bebeğine sunduğu aşk, onda öncelikli olarak anneye, daha sonra ilerde dünyaya duyacağı aşkı yapılandırır. Oral dönemde anneyle yaşanacak ikili birliğin (libidinal füzyonun) temeli böyle atılır. Bu bağlamda şunu söyleyelim: OGP'nin de insanda, aşkın, insan severliğin, hayatı ve güzellikleri korumanın, anlamlı bir varoluşu yaşamanın kapılarını açması, libidinal füzyon odağına çok kolay erişmeyi sağlaması nedeniyledir... Böylece bebeğin anneye duyduğu yapılandırılmış aşk, anneyi bebeğin nezdinde bir idealizasyon ve özdeşim nesnesine dönüştürür. Bir insan yavrusu olarak ilerde yaşayacağı hayata ait ana motifleri, bu idealizasyon ve özdeşim süreçleri içinde annesinden öğrenecektir. Bebeğin ya da küçük çocuğun, anneye yönelik idealizasyon çekirdeklerinin yapılanması, aslında annenin bebeğine yönelik idealizasyon aktarımlarının, bebekte de anneye yönelecek şekilde yapılanmasının (kopyalanmasının) sonucudur. Bebeğin, anne tarafından yapılandırılmış ve anneye yönelik aşk ve idealizasyon aktarımları olmadan, öteki özne (anne) peşinden gidilen bir özdeşim nesnesi olamaz. Çünkü bu özdeşim sürecinde bebek, sevgi, haz, özlem, kıvanç, öfke, saldırganlık vb. insani varoluşun bütün duygulanımlarını, anneyle kurulan ilişkiler üzerinden yaşayarak öğrenecektir. Duygulanımlarının sözele dönüşecek, sözcüklere bağlanacak ifadelerini de anneden, annenin anadili üzerinden öğrenecektir. Biraz daha açarsak şunları yazabiliriz: Libidinal füzyonun idealizasyon ve süblimasyon aktarımlarıyla, sevgi yatırımları ve emosyonel akışkanlığı ile yüklendiğinde, konuştuğu anadil, çocuk nezdinde, emosyonel olarak zenginleşmiş olma anlamında libidinal bir yatırım alanıdır. Bu libidinal yatırım, sonradan şiirin dilinde, bin bir çeşit hazla kaynaşmış olarak ve bir tür oral haz gibi hayata doğacaktır, ara bir not olarak belirtelim... Anadil o zaman, çocuk tarafından müzikal bir enstrüman olarak kullanılır… Artık anlaşılıyor ki, Freud'un iddia ettiği gibi müziğin kaynağı, çocuğun sonradan yücelttiği bağırsak sesleri değildir, libidinal füzyonun senfonik emosyonel akışkanlığıdır.

Anadilin emosyonel akışkanlık üzerinde uyguladığı bastırma etkisini, yeri gelmişken ara bir not olarak bu paragrafta bir kere daha ifade etmede yarar var: Ruhsal akışkanlık zemini, her an, bebeğin değişen gereksinimleri, iç ve dış uyaranlara göre değişen çeşitli duygularla yüklü pozisyonlarıyla devinir. Ruhsal akışkanlığın üzerine, onun emosyonel değişimlerini yansıtma ve ifade etme göreviyle

eklemlenen anadil, çağrışımsal akışları bakımından önceleri bu ruhsal akışkanlığa tabidir, onun tarafından yönlendirilir. Daha sonraları anadil, küçük çocuk tarafından giderek içselleştirilir; zamanla anadil, annenin bebeğe yönelik konuşmalarında, sözel çağrışımlarla ruhsal akışkanlık üzerinde, sözcüklerin emosyonları harekete geçirebilme gücü nedeniyle değiştirici, dönüştürücü bir rol de oynar. Yani annenin anadil üzerinden bebeğe hitabı, onun ruhsal akışkanlığı üzerinde yön değiştirici bir etki yaratır. Başka bir deyişle ruhsal akışkanlık, kültürün, anne tarafından anadil aracılığıyla iletilen taleplerine göre yapılanmaya başlar, onun formatlarına, kültürün bakış açılarına göre şekillenir. Anadilin ifade kalıplarının içine alınamayarak dışta kalan emosyonel akışlar (başıboş akışlar) giderek iptal edilir, unutulur, bastırılır. Bundan sonrasında, unutulmuş, bastırılmış ve devre dışı bırakılmış emosyonel akışkanlık karşısında özne, geçen zamanla birlikte artık sağırlaşır. Eğer biraz şansı varsa, iptal edilen bu emosyonel zenginlik, mistik yaşantı deneyimlerinde, sanatın sihirli dünyasının kapıları açıldığında, özneyi yeniden vital zenginliklerle yükleyerek, aslında özneyi kendisinin vital zenginlikleriyle yükleyerek geçici dönemler için, yeniden hayata doğmasına imkân tanıyacaktır. Anlaşılıyor ki, geçen yıllarla birlikte, emosyonel akışların senfonisi, anadilin zihinsel yapıya mutlak eklemlenmesine bağlı olarak anestezik etki altına alınır ve öznenin bu içsel zenginliklerle bağı, bilinç düzleminde ebediyen kesilir.

Bu hatırlatıcı nottan sonra devam edelim:

Annenin memesi, sevgiyle sunulmamışsa, kısacası en yoğun aşk düzeyinde sevilmemişse, bebek sağlıklı gelişemez. Belki motor bir faaliyet olarak, biyolojik yapısının zorlaması ile memeyi emer, ama aslında oral dönem asla başlamamıştır. Anneyle yaşanacak aşka, ikili birliğe, aşkın füzyonel eksenine dâhil olunamamıştır. Bebek sadece emosyonel bir vakuma tutsak kılınmıştır. Yani anne memesi, aşkın eksikliği nedeniyle bebeğin ruhsal dünyasına zehir akıtmaktadır. Bu durumda bebek, memeyi dışta bırakır, onu özümsemez. Memeyi, biyolojik bir zorunlulukla, hiçbir tat almadan emdiği gibi, diğer hayati faaliyet ve ilişkilerini de anlamsal içeriği boşalmış bir mekaniklilikle yerine getirir. Herhalde şöyle düşünmektedir küçük bebek: "Nasıl bir yer burası, ne işim var benim burada?" Bu an, onun meme ve meme hazları ile -ki bu, dünya demektir, dünyaya girişin kapısı demektir- şekillenecek bir dünya varlığını dışta bıraktığı andır ve aynı zamanda gelecekteki psikotiğin ilk oluşum anıdır.

Meme dışarıda bırakılınca, anneyle libidinal füzyon süreçleri yaşanamaz ve ergenlikte açığa çıkacak olan OGP olanağı, yani bu olanağın füzyonel ekseni, öteki (gelecekteki partner) ile derinlikli kaynaşma olanağı, daha işin en başında iptal edilmiş olur. İptal edilmiş libidinal füzyon ekseni de zaten psikotik yapılanmaya zemin hazırlar. Başka bir deyişle psikotik yapılarda, OGP olanağı işin en başında iptal edilirken, normal nevrotik düzlemde ise, ki ara ruhsal gelişim basamakları en sağlıklı biçimde yaşanmış olsa bile, Ödipal dönemin ensest suçluluğundan kaynaklanan dehşetengiz kastrasyon korkuları nedeniyle hayata geçemeyecektir.

İlk insan –anne- dışta bırakılınca, anne üzerinden transfer edilecek toplumsal boyut ve toplumla iletişimin bütün olanakları da, özetle insani ilişkilerin içeriksel anlamları, kurumları ile birlikte bir kültürün içsel anlamları, dışta kalır. Çünkü anne, bebeği topluma, varlık dünyasına canlı köklerle bağlayacak köprü görevinden dışlanmıştır. O zaman şunu söyleyebiliriz: Babanın adı değil, annenin adı düşünce psikoz açığa çıkıyor. Böylece annenin, bebeği canlandıracak libidinal yatırımlarının eksikliği nedeniyle, dış dünyaya canlı ruhsal yatırımlar yapamayan bebek, onu anlamla yükleyerek canlı kılamaz. Olsa olsa anlamsız ve cansız, hem dünya hem kendisi olarak, bir varoluşsuzluğu gerçekleştirir. Özne o zaman, temel gereksinimlerinin karşılanması yönünde bir iletişim kurabilir, ama kültürün anlam içeriklerine, anlam oynaklıklarına, anlam değişkenliklerine nüfuz edemez. Bu durum, varlıkta anlamın içselleştirilemediği bir izolasyona ya da anlamlandıramamanın izolasyonuna tutsaklıktır. Psikotikte hezeyan olarak beliren ve sahnelenen tablolar, onun anlam veremediği bu yapıları, doğru tercüme edememesinin ya da primitif bir dile tercümesinin ifadesi anlamında ve tam da bu nedenle, aslında asli bir niyet olarak kültürün anlam dünyasına ya da onarılmış daha insani bir kültürün anlam dünyasına ulaşabilme arzusu yönünde umutsuzca bir yardım çığlığıdır.

İnsan olmak, yani anne olmak kucaklamaktır, en genel anlamı ve gerçek anlamı dâhil olmak üzere. Kucaklamak, temas, ötekini onaylamaktır, çünkü ötekinin temasında (gerçek beden teması anlamında da) varlık, benliğe dönüşür. Hem bütünlüklü bir benlik olarak, hem kendisinin bir değeri olduğuna inanan benlik anlamında... Bu nedenle annenin başından beri bebeğe yönelik aşkı, onda libidinal

füzyonu, anneyle kaynaşmanın güvencesinde kendini bir bütün olarak algılama güvenini yaratır. Annenin aşkı, bebeği füzyonel bütünlükte kapsar, ikili birlik kaynaşmasını yapılandırır. İlerde OGP'nin hayata geçişinde yaşanacak iki ana eksenden biri, bu libidinal füzyon eksenidir. Bu nedenle OGP, öznenin ruhsal varlık bütünlüğünü, deneyimlendiği her seferinde libidinal füzyon ekseninde teyit ederek, onun ruhunu bu eksenin aşk rengiyle canlandırır. Böyle bir tetiklenme, OGP'nin özneye hayat veren odağıdır. OGP'nin orgazm anlarındaki bu gerileme süreçleri, yani kişisel tarihin ilk köklerine dönme süreçleri, özneyi vital zenginlikle yüklerken, şizofrenin kişisel tarihinin ilk köklerine gerilemesi onu darmadağın eder. Şizofren, bu köklere dönüşü, zehirli füzyona bir gerileme süreci olarak yaşamaktadır. Belki onun orgazm anı da zehirli füzyona bir gerilemedir. Çünkü zehirli füzyona gerileyen şizofrenin, orada bulacağı füzyonel bir bütünlük, ikili birlik, aşkın füzyonel kapsayıcılığı yoktur. Gerileyen şizofren orada hiçlikle, kendi oral döneminin vakumu ile karşılaşır. İkili birliği değil, yüzüstü bırakılmış, bir benlik olma yoluna çıkamayacak kadar güçsüz kılınmış izole tekilliğini bulur. Aslında o libidinal füzyonu belki de hiç yaşamamıştır. Burası tam bir kriz cehennemi, izolasyona tutsaklığın katlanılmaz korku ve çaresizliğinin mekânıdır. Kısacası her iki süreç de (OGP ve şizofreni) bir gerileme sürecidir ama farklı sonuçlara erişirler… Bağlantılı olarak, zehirli füzyonu ve Ödipal dönemin kastrasyonunu "dehşet" duygusu ile tanımlayabiliriz. Psikozu üretebilmeleri zaten bu negatif güçlerinden gelir.

Psikotik öznenin zehirli füzyondan geldiğine bir örnek olarak R. D. Laing'in Julie adlı şizofren hastasının bir ifadesini gösterebiliriz:

"Kara bir güneşin altında doğdum. Doğmadım, ezilerek çıkarıldım. Bu kolayca üstesinden gelinebilecek bir şey değildir. Bana annelik edilmedi, boğuldum. O bir anne değildi. Ben seçerim annemi. Yeter! Yeter! Beni öldürüyor. Dilimi kesiyor. Ben çok fenayım, adiyim. Ben kötüyüm. Ben boşa harcanmış zamanım." (Laing 2012: 198)

Anne aşkının bebeği sarıp sarmalayan libidinal yatırımı, onu kucaklayışı, onunla kurduğu sevgi yüklü tensel temas, deri yüzeyinden başlayarak, bebeğin kendi bedensel ve ruhsal bütünlüğünü yapılandırmasını mümkün kılar. Anne aşkı, libidinal yatırımları ile bebeği hazla yüklü erotik bir bütünlük içinde kurar. Aksi halde, annenin libidinal yatırımının yokluğu ya da çeşitli derecelerdeki eksikliği, tablodan tabloya şiddeti değişmek üzere ruhsal vakuma mâruz kalma nedenidir. Geleceğin şizofreni, mâruz kaldığı bu vakumdan dolayı, ruhsal ve bedensel benlik bütünlüğüne erişme şansını en başta bulamamıştır. Bu nedenle ağır şizofreni vakalarında, öznenin kendi bedenine yabancılaşması, beden parçalarını birbirinden kopuk algılaması şeklindeki hezeyanlar çok sık görülür; geçmişte tamamlanmamış bütünlük, şimdi psikozun hezeyanlarında geri gelmiştir. Şizofren bu hezeyanlarında "Beni kurtarın, beni bütünleştirin." mesajını da vermektedir ve bu mesajın iyi okunması, iyi tercüme edilmesi gerekir, çünkü onun şikâyeti, eksik olanı, yardımın nasıl yapılacağının yolunu göstermektedir. Anne tarafından, bir sevgi ve aşk nesnesi olarak bebeğe yapılan libidinal yatırımların tamlığı ya da eksikliğine bağlı olarak, geleceğin öznesi ya hastalanacaktır ya da sağlıklı bir yaşam sürecektir. Eğer Ödipal dönemde, kastrasyonun ve üretilmiş ensest suçluluğunun yarattığı dehşetengiz korkulardan da yakayı sıyırdığını farz edebilirsek, ruhsal bütünleşmişliğinin derecesine bağlı olarak geleceğin eril ergeni, OGP'nin eksiksiz orgazm hazzı anında, tüm duyumlarıyla birlikte bedenini penisinde, penisinde hayata geçen eksiksiz orgazm hazzını da tüm bedeninde hissedecektir.

O zaman sevgi, şefkat ve OGP'nin diğer ruhsal yaşantı zenginlikleri, sadece ruhsal yapıda algılanmaz, bizzat penisin kendisinde de bir hissiyat olarak deneyimlenir.

23. Libidinal füzyondan beslenmedikçe, içe alınanlar, yani oral dönem kazanımları anlamında anne sevgisi ve aşkı aracılığıyla, bebeğin ruhsal dünyasına aktarılan emosyonlar ve vital zenginlikler, emosyonel dolulukla bebeğin ruhsal dünyasında özümsenemez. Bebeğin ruhsal dünyasından dışa yansıtılanlar da -dünyaya bir armağan olarak sunulan sevgi ve aşk- emosyonel zenginlikle varlık dünyasının anlam zeminini oluşturamaz.

24. Zehirli füzyondan beslenen bebek, bu süreçte darmadağın olsa bile psikoz bu dönemde başlamaz; arkasından diğer kastrasyon süreçleri gelecektir ve tabii Ödipal dönemin kastrasyonları… Ama bunlar bile psikozu henüz başlatamayacaktır. Çünkü zehirli füzyondan geçen küçük çocuk,

hormonal uyanışın büyük basınçlarına, bedeni ve ruhsal yapısı arasında kurması gereken cinsel ahenk mecburiyetine, bu aşamada ergenler kadar mâruz kalmadığı için, mekanik bir işlevsellik üzerinden, ilişkilerin "mış gibilik" düzleminde kendini iyi kötü idare edecektir. Psikoza aday ergenin elinden, değil OGP olanağını, hatta NNO'nun ortalama düzeyindeki olanağını bile ona bir şey bırakmadan gasp eden ergenlik kastrasyonu, psikozu başlatacaktır. Çünkü burada ergenin hayatında artık yeni biyolojik bir gerçek ve alt zemin belirmiştir: Hormonal faaliyetler… Hormonal faaliyetlerin zorunlu kıldığı libidinal yatırımları, haz yaşantılarına, libidinal coşkulara ve duygusal yatırımlara dönüştüremeyen ergen, dünya-varlık'ın ve kendi iç varlığının vakumu ve isimlendirilemez tekinsizliği ile karşı karşıya kalarak ve sürüp giden krizlerin devamında, psikotik bir dağılma sürecine girecektir.

Ergenin problemlerini biraz daha açalım: Ergen, libidosunu hem kendi cinsel hazları hem de nesne dünyasına yapacağı ruhsal yatırımlar anlamında etkinleştirememektedir. Ergenin kendi iç varlığının vakumu ve isimlendirilemez tekinsizlik algıları için de şunları yazalım: Bütün bu yatırım alanları, bir boşluk –delik- olarak algılanır. Ayrıca bu boşluk –delik- algısından, Lenz'in hayatı anlatılırken söz edilmişti; okuyucu Lenz'le ilgili bölüme tekrar bakabilir. Bu yüzden libidonun emosyonlara dönüşümleri, dünya-varlık'a ve öznenin kendi ruh içi varlığına yansıtılacak şekilde canlı yaşantı düzeyine gelerek adları konulamadığı için bu alanlar, anlam düzeyinde tanınamazlar ve bu nedenle tekinsiz algılanırlar.

25.Çoğunluğun bilincini paylaşmak, orada meskûn olmak, psikozu geciktiren ya da açığa çıkmasını engelleyen ikameler olarak özneyi aldatıcı bir güvence altına alabilir. Bu demektir ki, kendi hezeyan sistemini çoğunluğa onaylatmayı becerebilen potansiyel psikotik bir özne, aksi takdirde psikozunun görünür hale gelecek sonuçlarından korunmuş, kendi hezeyan sistemini, normalliğin ölçüsü konumuna yükseltmiş olur. Bu konuda aktif delirantları örnek verebiliriz… Devam edersek: Hazda eksiksiz tatminin kastrasyonu, psikotik dağılma potansiyelini olasılık olarak taşıyan bir özneyi var sayar. Ama çoğunluğun paylaşılan ortak bilincine, ortak toplumsal normlarına sığınmış olmanın aldatıcı teminatı sayesinde özne, daha fazla gerilemeyeceği bir dengede asılı kalır. Mevcut haliyle yaygın cinsel ilişkilerin eksiksiz hazda ketlenmişliği, kendi başına psikotik süreçler üretebilecekken- nevrotik süreçleri zaten üretiyor- toplumsal normlar, ortak bilinç üzerinden paylaşıldığı için, bireysel bir psikozdan, insansızlaşmanın çölüne fırlatılmaktan özneyi korur; ama toplumun kendisini toplumsal psikoza yakalanmaktan korumaz. Tabii ki çoğunluğun paylaştığı psikoz, çoğunluğun kendisini normal hissetmesiyle sonuçlanır. Bu tablo terör toplumlarında vb. çok açık görülür. Bu nedenle eksiksiz hazdan kastre edilmiş özne için, psikotik tehlike tetikte beklemektedir. Toplumsal yapı içinde barınmanın, özneyi psikozdan koruyucu güvencelerine rağmen, eksiksiz hazda ketlenmeyi yaratan odakların bir kısmı, psikozu başlatacak niteliktedir. Bu olasılığın açığa çıkması için özneyi çoğunluğun ortak bilincinden koparan izolasyon, yani ortak toplumsal bilinç üzerinden yapılanmış bütün simgesel kayıtlardan özneyi koparan izolasyon yeterli olabilir. Bu nedenle hücre, tecrit cezaları, çok ağır psikolojik cezalardır.

İzolasyonun tetikte bekleyen psikotik tehlikeyi harekete geçirme tehdidi nedeniyle özne, gündelik hayatın derinliksiz ilişkiler batağında çakılı kalmayı, bir can simidi gibi görecektir. Hazda eksiksizliği hayatına taşıyamadığı, libidonun emosyonlara dönüşme kapasitesini başarıyla aktif kılamadığı için, ruhsal vakum tehdidinin üstüne yükselemeyen özne, çoğunluğun ortak bilincine tutsaklığında öznelliğini gözden çıkaracaktır. Ruhsal vakumun üstünü, ortak bilincin anlamsız uğultusu ile örtmeye çalışacaktır.

Üst paragrafta dile getirdiğimiz düşünceleri Rollo May'den yapacağımız alıntılarla desteklemek, görüşlerimizi daha netleştirecektir:

"Bana öyle geliyor ki, modern telâşe uygarlığımızda yaşayan insanlar, radyo ve TV'nin sürekli bangırtısı arasında, kendilerini ister TV izleyiciliğinin edilginliği cinsinden olsun, isterse konuşmanın, çalışmanın ve etkinlik için etkinlik cinsinden olsun, her çeşitten uyarıya tabi kılarak, sürekli meşgaleler yüzünden bilinçdışının derinliklerinden çıkıp gelecek kavrayışlara yol açmayı gitgide daha zor buluyor. Şüphesiz bir birey usdışından –yani deneyimin bilinçdışı düzeylerinden- korkuyorsa, sürekli meşgul kalmaya, çevresinde en yoğun "gürültü"yü muhafaza etmeye çabalar. Tek başınalığın kaygısını, sürekli kışkırtılan oyalanma ile önlemek, Kierkegaard'ın güzel bir teşbihle belirttiği gibi, geceleri tencere tava

çalıp kurtları uzak tutmak için yeterince patırtı çıkartmaya çalışan ilk Amerikan göçmenlerinin tavrıdır. Bilinçdışımızdan gelecek kavrayışları yaşamımıza alabilmek için, kendimize tek başına olabilme yetisini kazandırmak zorunda olduğumuz açık." (May 1991: 84)

"İnsanların bugünlerde diğerlerindeki kadar kendilerindeki usdışı unsurların da korkusuyla yapmaya çalıştıkları, *kendileriyle bilinçdışı dünya arasına araçlar ve düzenekler yerleştirmektir*. Bu, onları usdışı deneyimin tehdit edici ve ürkütücü yanlarıyla kuşatılmaktan korur." (May 1991: 86)

Şunu çekinmeden yazabiliriz: Rollo May'in söylediği gibi "kendimize tek başına olabilme yetisini kazandırma" durumunda bile (ki kazandıramayız), iç derinliklerimizin kapıları açılmayacaktır. Çünkü bu kapıların bize kapalı oluşu, geçmişte mâruz kalınmış toplam kastrasyonların sonucudur. Bunlarla yeterince kanlı bir yüzleşme yaşanmadan, sanki biz istersek, iç derinliklerimizin kapılarını niyetlenme ile de açabilirmişiz sanısını sürdürmek, bizi umulan sonuca eriştiremez. Geride bırakılarak aşılmış kastrasyon dehşetleri, libidonun, emosyonlara tok duygulanımlar halinde dönüşüm kapasitesini hayata geçmek üzere serbest bıraktığında bu makûs talih aşılabilir. Tam da, OGP olanağının hayata doğacağı en yakın noktayı tanımlamakta olduğumuzu belirtelim.

Ayrıca, Rollo May'in, alıntının ilk paragrafında sözünü ettiği "konuşma"yı (gevezeliği), sadece birileriyle sürdürülen içeriksiz konuşmalar olarak değil, nevrotik iç konuşma metnimizin absürt içeriği anlamında da kabul ediyoruz.

26. Annenin sarıp sarmalayan aşkıyla dünya-varlık'a âşık olan bebek, içinde var olacağı, yerleşeceği, ilişkiler kuracağı dünyayı tanımanın, orada kendine bir yurt kurmanın (ilişki bağlantıları) itici gücünü bu aşk ve sevgiden alır. Libidinal füzyon, varlığımızın ilk sevgi ve aşk kökeni olması itibariyle dünya-varlıkla kuracağımız sevgi bağlarının temel zeminidir, ama aynı zamanda ergenlikte açığa çıkacak olan OGP'nin sevgi ve duygusal eksenidir. Ayrıca ruhumuzu zenginleştiren mistik duyarlılığın, sanat ilhamlarının kaynağıdır. Bu ekseni psişik yapıdan tasfiye etmek değil, ruhsal yapıyı onunla bütünleştirmek gerekir; sadece bu kadar değil, bu eksen bereketli potansiyeli ile kültüre dâhil edilmelidir. Tasavvuf kültürümüz, bu uygulamanın zengin edebi örnekleri ile doludur. Ara bir not olarak, "Jouissance'ın bedenden tahliye edilmesi gerekir." şeklindeki Lacancı tezi hatırlayalım. Bu tez, libidinal füzyonu kültürel yapıdan dışlayan bir tezdir... Böyle bir dışlama durumunda özne, gelişme süreçleri yarım bırakılmış ruhsallığının bedelini ağır ödeyecektir, ki zaten ödüyor.

Libidinal füzyonun, içsel farkındalık ve aydınlanma anlarında ya da yaratıcı ilham anlarında parıldayan ışığı, bir süreliğine özneyi emosyonel zindelikle canlandırdığında, süreç büyüsel bir deneyim olarak yaşanır. O zaman, yaratıcının ürününde libidinal füzyondan bir şeyler kültüre dâhil olur. Burada metafizik olan hiçbir şey söz konusu değildir. Bu türden aydınlanma ve keşif anlarına ilişkin bir örneği, Rollo May'in kendi kişisel deneyimiyle ilgili tespitlerinde bulabiliriz. Böyle bir aydınlanma anında yaşadıkları ile ilgili olarak Rollo May şunları yazar:

"Bu kavrayışın öne fırlamasıyla ortaya çıkan ikinci bir şey, *çevremdeki her şeyin aniden canlılık kazanmasıdır*... Bu deneyimin canlılığı sayesinde, tüm çevremin renkleri keskinleşti ve bunlar yaşantımın içine girdi… Kavrayışın çıkageldiği an dünyayı sarmalayan özel bir yarı saydamlık vardı. Ve görüşüm özel bir nitelikle donanmıştı. Bunun, bilinçdışı yaşantının bilince yaptığı hamleye eşlik ettiğine inanıyorum. Deneyimin bizi bunca ürkütüşünün nedenlerinden biri de bu. Dünya, hem içsel hem de dışsal olarak anlık büyüleyiciliği olan bir yoğunlukla yüklenir. Vecd dediğimizin bir yüzüdür bu: *Kurgudaki* bir bütünlük değil, dinamik, dolayımsız bir kaynaşma.

Vurgulamak istediğim, kavrayışımı rüya görüyormuş gibi, kendim ve dünyayı da mat ve bulutsu yaşamadığım. Yaygın bir yanlış anlama, kişinin böylesi bir kavrayışı yaşarken, algının donuk kaldığıdır. Evet, bu kavrayışın bir çehresi benlik ve dünyanın kaleidoskopik bir hal aldığı bir rüyayı andırabilir; diğer çehresi ise keskinleşmiş bir algı, bir dirilik, çevremizdeki şeylerle ilişkimizdeki bir yarı-saydamlıktır. Dünya diri ve unutulmaz bir hale gelir. Bu yüzden bilinçdışı boyutlardan gelen bir hamle duyumsal yaşantının artışını da içinde barındırır." (May 1991: 78, 79)

Rollo May yukarıda, bilinçdışı yaşantının bilince yaptığı hamleyi, ürkütücü bir deneyim olarak tanımlar. Önce okuyucu, özellikle "ürküntü" sözcüğüne dikkat etmeli. Çünkü aynı ürküntü, OGP karşısında duyulan bilinçdışı ürküntüye ya da aynı anlamda olmak üzere, bilinçdışının baş döndürücü derinliklerinden duyulan ürküntüye de bir gönderme içerdiği için, son derece önemlidir. Aynı

zamanda OGP'nin libidinal füzyon ile bağlantısı, deneyimsiz özne açısından bu türden ürkütücü yaşantı süreçlerini hep aktifleştirir. Devamında Rollo May, bu deneyimde dünyanın kaleidoskopik bir hal aldığını da belirtiyor. Burada emosyonların, tıpkı bir çiçek dürbününde olduğu gibi rengarenk bir hal alarak çeşitlenip zenginleşmesini görüyoruz. Bu ruhsal hal, libidinal füzyonun bereketli köklerinden doğar. Aynı zamanda böyle bir doruk deneyimde dünya dipdiri algılanır. Çünkü bu deneyimdeki dirimselliğin kökü, libidinal füzyonun emosyonel canlılığına bağlıdır.

Zorunlu ve açıklayıcı yorumlar olarak araya giren bu ifadelerimizden sonra, Rollo May'den alınan yukarıdaki iki paragrafla ilgili görüşlerimize geçelim. Rollo May'in, kendi yaratıcı keşif anının yaşantı süreçlerini anlattığı bu öznel, ama her yaratıcı an ve keşifte herkes için genel olan deneyimini, şu yorumumuz çerçevesinde değerlendirebiliriz: Yaratma eylemi, yeni bir anlamın üretici keşfi olarak, libidinal füzyonun ele avuca sığmaz emosyonel akışkanlığından bir kesiti, ilhamın çerçevesi içinde bir düzene sokarken, yine libidinal füzyondan aldığı enerjiyle hayata geçtiği içindir ki onun vital doluluğu ile zenginleşir. Bundan dolayı ilham anının yaratıcı süreci, öznede bir hafiflik, yeni bir enerji ile yüklenmiş olmanın dirimselliği hissi ile seyreder. Aydınlanma anının özne tarafından bir sihir, bir büyü izlenimi ile deneyimlenmesinin sebebi budur. Tabii ki gündeliğin sıradanlığı, bu deneyimde aşılır. Oysa bir bebek, libidinal füzyonu ne kadar yoğun yaşar! İşte tam bu noktada, yani yaratıcı edim anında, dil öncesinden bir kesitin emosyonel dirimselliğin eşliğinde kültüre dâhil edilişine tanık oluruz, ama ne kadar kısmî olarak… Yalnız şu var ki bu süreçler yoğun ve bol miktarlarda öznenin hayatına yerleştiğinde, belki de yaratıcı süreçlere gerek kalmayacaktır (iş dünyası bu durumu ne kadar kaldırır?). Bir şey yitirmemiş özne neden bir şeyleri arama peşine düşsün ki! Tabii ki bu türden ruhsal süreçlerin, NN özne nezdinde nasıl psikotik ürküntülere neden olacağının tamamen farkındayız, ki Rollo May de zaten bu türden psikotik korku ve kaygıların altını çiziyor.

Yabancılaşmış hafızadan (nevrotik hafıza) söz ederken, onun alternatifi olarak sahih hafıza kayıtlarına, yani sahih yaşanmış anların hafıza kayıtlarına da değinmiştik. Rollo May yukarıya aldığımız alıntının hemen alt paragrafında şunları yazar:

"Aslında bahsetmekte olduğumuz tüm deneyimi *bilincin bir yükselme durumu* olarak tanımlayabiliriz. Bilinçdışı, bilincin derindeki boyutudur, bu çeşit bir kutupsal çatışma içinde bilince yükselince, sonuçta, bilinç yoğunlaşmaktadır. Sadece düşünme yetisini yükseltmekle kalmaz, duyumsal süreçleri de güçlendirir ve muhakkak ki belleği de yoğunlaştırır." (May 1991: 79)

Şunu ilave edelim: Sahih olarak tüm yoğunluğu ile yaşanmış anlar, hafızaya unutulmaz biçimde kaydedilir. Hafızanın bu tür yaşantılara tahsis edilmiş alanını, sahih hafıza olarak isimlendiriyoruz. Ayrıca bilincin yükselme durumu türünden deneyimler, libidinal füzyondan alınan enerji eşliğinde, orijininde süblimasyon süreci olarak hayata geçer. Bu süreç, özne tarafından bilincin bir yükselme durumu olarak deneyimlenir.

Rollo May'den verdiğimiz örneklerin biraz fazla olduğunu düşünsek de şu alıntılar, yine de üst paragraflarda ileri sürdüğümüz görüşleri teyit edecek. Bu nedenle aşağıya kısa bir paragraf daha alıyorum. Bu paragrafta Rollo May, Zen Budistlerden örnekler vererek içsel aydınlanma anları ile dinsel bir vahyin açımlanışı arasında bağlantılar kurar:

"Yaratıcı deneyimin özniteliği, bu deneyimin bize apaçık gelmesidir… gerçeğin kendisi basit bir biçimde oradadır. Bu bize, Zen Budistlerin söyleyip durduklarını hatırlatır –bu anlarda, yansıyan ve kendini gösteren bir evren gerçeği, sadece kendi öznelliğimize dayanmaz, sanki sadece gözlerimizi kapayıp, sonra da birden açınca onu orada, olabildiğince yalınlığı içinde görmüşüzdür. Yeni gerçekliğin bir çeşit değişmez, kalıcı bir niteliği vardır. "Gerçek bu işte ve onu daha önce görmemiş olmak garip değil mi?" deneyimi, sanatçılarda dinsel bir niteliğe sahip olabilir. Bu birçok sanatçıda, resmederken içlerinde kutsal bir şeylerin olup bitmesinin nedenidir, yaratma ediminin içinde dinsel bir vahyin açımlanması gibi bir şeyler vardır." (May 1991: 85)

Yazarın şu ifadesini netleştirmemiz gerekiyor: "Yaratma ediminin içinde dinsel bir vahyin açımlanması gibi bir şeyler vardır." Şu kısa yorumu yapabiliriz: Libidinal füzyon yaşantıları, içerdikleri idealizasyon ve süblimasyon yoğunlukları nedeniyle, öznenin algı-bilincinde, kutsallık ve huşu duyguları eşliğinde deneyimlenir. Bu emosyonlar yaratma edimi anında deneyimlendiklerinde, sanatçının dinsel bir vahyin açımlanışı gibi bir izlenim içine girmesi, çok normal bir sonuçtur.

Yukarıda yazar, içsel aydınlanma ve farkındalık anlarında, gerçeği olabildiğince yalınlığı içinde gördüğümüzden söz ediyor. Yazarın sözünü ettiği anlamda yaratıcı edim ya da aydınlanma anlarında ruhsallığı ele geçiren libidinal füzyonun vital zenginliği, ikame fantezileri dünya-varlık'a yansıtma gerekçelerini ortadan kaldırır. Yani, sözcükler ve fanteziler, bu doğrudan algı kipinde ortadan kalkar, özne, ışıldayan doğrudan ve çıplak algı ile birebir ilişki içine girer. O zaman bu vital zenginlikte varlık, kendi yalınlığı içinde ışıldar sadece ve dolayımsız (doğrudan, aracısız, yorumsuz) kavranmakta olduğu hissi, özne tarafından deneyimlenir. Paragrafın devam eden satırlarında Rollo May, yaratıcı edimin adeta dinsel bir vahyin açımlanışı gibi kutsallık içerdiğini söylemektedir. Hep şunu belirttik: Yaratıcı edim her zaman libidinal füzyondan beslenen bir süreçtir. Libidinal füzyon, hem süblimasyon hem de idealizasyon aktarımları üzerinden seyrettiği için, yapıta yansırken aynı ruhsal süreçleri yaratıcının iç dünyasında hayata geçirir. Ancak, OGP düzlemine yerleşildiği zaman, sözünü ettiğimiz bu ruhsal aktarımlar, öznenin ruhsal dünyasında kalıcı bereketli süreçler olarak hayata geçecektir. Bu nedenle kastre özne, ruhsal dünyasının bereketli olanaklarını, yaratma edimlerinde ya da bir eseri izleme süreçlerinde kısıtlı biçimde yaşarken, OGP öznesi, bu alanı elinin altında bulundurur. Psikotik özne, çoğu kez bu ruhsal aktarım olanaklarını zehirli füzyonda tükettiği için, onun derdinin ne kadar büyük olduğunu anlarız.

Yukarıdaki paragrafta, "libidinal füzyonun vital zenginliği, ikame fantezileri dünya-varlık'a yansıtma gerekçelerini ortadan kaldırır." diye yazdık. Tabii bu ifademizin netlik kazanması gerekiyor: Libidinal füzyon, dünyayı gözümüzde "maya"ya, yani bir yanılsama algısına dönüştüren ve çıplak –dolayımsız- algılama coşkusunu bulandıran nevrotik bulaşıklıkları temizler. O zaman algı, varlık dünyasını, tüm berraklığı ve yalınlığı içinde kavrar, yani ortada bir mucize yok, iptal edilenin geri dönüşü var.

Şu düşüncelerimizi de ekleyerek devam edelim. Jouissance, sadece libidinal füzyon ekseninde yaşanacak emosyon yoğunlukları ile belirmez, aynı zamanda emosyonel yoğunluğu bakımından zehirli füzyon ekseni de jouissance'a dâhildir. Şundan dolayı: "Zehirli füzyon" da dil öncesi dönemin ana eksenlerinden biridir, çarpıcı elektrik şiddetindeki yoğunluğu ile libidinal füzyonun öbür kutbudur. Bu eksende yaşanan tüm negatif duygular, sözcüklere bağlanmamış yoğun emosyonel akışları ile, eğer özne ilerde bir şair ya da müzisyen olacaksa, ilhamlarının mayalanıp beslendiği kara müziğin (ilhamın) üretken odağı olacaktır. Mutsuzluğun şairi, bestecisi, ilhamının kara enerjisini zehirli füzyondan çekip alacaktır. Sanatçı zehirli füzyonun cenderesinde boğulduğunu hissedip, onu aşmak istediğinde, ya şiirin ya müziğin sembolik dili aracılığıyla, kendisini ruhunun derin karanlıklarına çeken kara müziği dünyaya haykırarak, geçici bir süre arınacaktır, ama bu arada dünyaya bir armağan sunacaktır: "Siyah inci"

Ama bu görüşümüze şu düşünceyi de ilave etmemizde yarar olabilir: Zehirli füzyon, ancak libidinal füzyon özlemlerinden de bir şeyler sürece müdahale ettiğinde, yaratıcılığın kaynağı olabilir.

Annenin sarıp sarmalayan libidinal füzyon kucağında, güçlü bir benlik oluşturma şansını yakalayamayan ve bu nedenle zehirli füzyona gereğinden fazla mâruz kalan bebek, ileride dünya-varlık'ı, belki de tüm içsel kayıtlarından sileceği bir düzeye kadar geri çekilebilecektir. Ya da özne, çok zorlayıcı dış etkenler, libidinal füzyonu zehirli füzyona dönüştürdüğünde (savaşlarda, kıyımlarda, terör ortamlarında) dünya-varlık'ı zihnindeki kayıtlardan silebilecektir. Çünkü böyle bir dünya-varlık'a katlanmak zordur. Bu nedenle NN düzlemin en sağlıklı öznesi bile, kaldıramayacağı kadar çok zorlayıcı ağır koşullarda, sığındığı gerileyici defanslar nedeniyle psikoz geliştirebilir. Ama böyle de olsa OGP öznesi, dış koşulların yarattığı zehirli füzyonu eninde sonunda aşar.

27.Şizofren adayı, mâruz kalmış olduğu zehirli füzyon nedeniyle, Ödipal dönem kastrasyonunun dehşetini çok yoğun yaşar, bu yüzden fallik örgütlenme seviyesine bile erişemez. Aslında bu döneme böyle bir örgütlenme seviyesine erişmiş olarak gelmemiştir. Yani kastrasyonun aşırı dehşeti, orgazm hazzını en azından NN çerçevede yapılandırma bakımından, psikoza aday çocuğu, şimdiden felç etmiştir. Ancak Ödipal çocuk bu olanaklarından OGP çerçevesinde kastre edilecektir, ama bir farkla: Ödipal çocuk, Ödipal seviyede kastre edilecektir, psikoza aday çocuk Ödipal seviyeye gelemeden kastre edilmiş olacaktır. Psikoza aday bu çocuk, Ödipal döneme asla girememiştir ve hayatı boyunca da giremeyecektir. Çünkü böyle bir süreci deneyimleyecek vital ve erotik köklere sahip kılınmamıştır. Beri yandan, annenin çocuğa yapışarak onu boğan tutumu, genital örgütlenme seviyesine, açıkçası

Ödipal dönem için geçerli olan genital örgütlenme seviyesine gelmesini ayrıca felce uğratan bir başka etkendir. Küçük çocuğun özerklik programını bozan bu etkeni de ayrıca not edelim. Şimdi bu sureta Ödipal çocuk, henüz yaşı ile uyumlu genital örgütlenme düzeyine erişememiştir. Bu örgütlenme üzerinden toplumsal cinsel kimlik rollerinin provalarını üstlenip, gelecekteki sosyal kimliğine şimdiden yatırım yapamaz. Ödipal seviyede deneyimlenecek ve kendisinden, ima düzeyinde beklenen genital örgütlenmenin sosyal rollerini üstlenmenin yetersizliği kaygıları ile yüklüdür. Yani bu küçük çocuğun, Ödipal'in ya pozitif ya da negatif yamacını, gereğince deneyimleyecek bir düzeye gelemediğini anlamış oluyoruz. Özetle, önceki ağır kastrasyonlar nedeniyle, fallik dönemi tüm çoklu erotik cepheleriyle ve sosyal roller üstlenerek deneyimlemede ve bu suretle sosyal dünyayı tanımada, sosyal dünyaya açılmada kapasite yokluğu; kısacası sorun budur... Böylece, Ödipal'in şu ya da bu ağırlıkta pozitif veya negatif yamaçlarını deneyimlemede başarısız olan küçük çocuk, Ödipal'in cinsel süreçlerine katılarak, bunlar üzerinden toplumun sosyalleşme ağına yerleşemeyince, izolasyona tutsaklık kaçınılmaz hale gelir. Ödipal'i deneyimlemede başarısız oluşu, onu Ödipal'in tahribatından korumaz. Bu nedenle kültürün NN seviyede yapılanmış çerçevesi, şizofren adayı olan bu sureta Ödipal dönem çocuğu için, içine adım atamayacağı yabancı bir ortam olarak kalır. Kendisini kendi genital alanına yabancılaştırıcı korkular ile yüklüdür ve bu korkular, ilişkiler dünyasına yansıyıp bu dünyayı korkulan bir dünya olarak kendisine tekrar yansıttığı için, dış dünya onun nazarında yabancı bir ortamdır. Toplumsal boyutla ilişkisini, kendisini bu çerçevenin hep dışına iten korku ve kaygılar yapılandırır. Bundan dolayı anadilin toplumsal rollere, görev ve sorumluluklara ait söylemine, bu söylemin anlam kıvraklıklarına yabancı ve onun dışında kalır. Toplumsal söylemin işaret ettiği anlamsal çerçeveyi içerden kavrayarak, onun içine ilişkisel anlamda yerleşemez. Anadilini düz anlam kalıpları ve mekanik ifadeler içinden kavramaya yatkındır, sembolik anlamları kavramanın zorluklarını aşamaz, bu anlamda zihni, çağrışım yetileri bakımından bloke olmuştur, yani NN çerçevede geçerli olan çağrışım kıvraklığı bakımından zihni bloke olmuştur.

Bu uzun süreç boyunca, özneyi toplumsal çerçeveye yabancılaştıran izolasyonların görünmez dokusu inşa edilmektedir. Kastrasyon anksiyetesinin katlanılmaz dehşeti, sürekli bir içsel travma olarak psişeyi parçalarken, ergenliğin güçlü cinsel motivasyonlarını toplumsal ilişkiler ve roller çerçevesinde, en azından NN öznenin başardığı seviyede hayata aktaramayarak gittikçe daha da izole olan özne, sonunda patlak veren psikoza yakalanır.

28. Aslında yeni doğanın aile içindeki konumuna, bebeğin piyasa değeri açısından da bakabiliriz. Aile bireyleri, bebeği nasıl değerlendiriyorlar ve bunu ona nasıl hissettiriyorlar; aile bireyleri toplumsal konumlanışları bakımından kendilerini nasıl değerlendiriyorlar, kendi değerlilik algılarının bebekte bıraktığı toplam tortul izlenim nedir? Bebek, kendisini bu toplam algı üzerinden dünyaya yerleştirecektir. Mâruz bırakıldığı kastrasyonlar (özdeğerlilik kastrasyonu) bebeği örselemiş midir? Ne ölçüde? Çünkü bütün bunların toplam etkisi, bebeğin genetik yapısında taşıdığı yetilerin ya yeşerip gelişmesi sonucunu getirecektir ya da tükenip gitmesi sonucunu… Bebeğin piyasa değeri olarak kendisine biçilen değer, eğer kendisini değerli hissedeceği bir yapılanmayı olabildiğince engelliyorsa, gelecekte psikoza ya da ciddi nevrozlara yakalanma riski artar. Özellikle doğuştan getirdikleri gelişim olanakları zengin olanların kastrasyon süreçleri, çok daha tahripkâr sonuçlar yaratacaktır.

Anne, sevgi ve aşk aktarımları eşliğinde bebeğinde yapılandırdığı benlik zemini ile ilişki kurduğunda, bu ilişki artık bir ikizlik ilişkisidir. Bu nedenle, annenin bebeğiyle kurduğu ilişkide bebek, mutlak yabancılığın aşıldığı bir deneyim yaşamış olur. Bu, onun kendi gözündeki piyasa değerini yükseltir. Bebeğin sonradan gelişerek hayata doğacak tüm potansiyellerinin sahih olarak deneyimlenmesi, bu sağlıklı ilk zemin üzerinden gerçekleşecektir. OGP'nin de libidinal füzyon ekseninde tüm derinliği ile özneye her zaman âşina gelmesi ve OGP'yi tüm yabancılaşmaların aşıldığı bir süreç olarak yaşamasının sebebi, tabii ki bebeklikteki ikizlik deneyimleridir.

Libidinal füzyonun hayata armağan ettiği olanaklarla ilgili olarak şu kısa notları da buraya ilave edelim: Libidinal füzyonun bebekte hayata geçirdiği tüm bereketli ruhsal olanaklar, tatları bebek tarafından deneyimlenerek aktif kılındığı için, bunlardan vazgeçilmesi çok zordur. Bütünleşilen bir şeyden neden vazgeçilsin ki! Bu tespiti hayata açılmış bereketli olanaklar anlamında yapıyoruz; yoksa bir saplantıyı dile getirme anlamında değil... Bebeğin ve devamında küçük çocuğun, bu bereketli

ruhsal olanakları, kimliğinin kalıcı dokusu haline getirilmesine ihtiyacı vardır. Bu olanak, kastrasyonlarla gasp edilince, libidinal füzyon, işte o zaman arzunun kayıp nesnesi olarak boy gösterir. Ve tabii bütün kastrasyon aşamalarında libidinal füzyon olanaklarının acımasızca bastırılmaları, gasp edilmeleri, küçük çocuk cephesinde çok acı verici süreçler olarak deneyimlenir. Bu ifademizle bebeğin, verili sağlıklı gelişme programına bağlı olarak kendisinin terk ettiği gelişim aşamaları kastedilmiyor. Özetle Freud'un dediği gibi insanoğlu, meme hazlarından asla vazgeçemeyeceği için acı çekmeye yazgılı, özlem yüklü bir varlık değildir. Sözünü ettiğimiz ruhsal gelişim süreçleri sabote edildiği için, acı çekmeye yazgılı özlem yüklü bir varlıktır. Elinin altında bulunan imkânları yaşayan bir özne, bunlara karşı neden özlem duyguları ile yüklü olsun ki? Kısaca, libidinal füzyonda hayata geçirilenler, sonraki kastrasyonlarda katledilir. Özne, bunun bedelini ergenlik döneminde OGP düzlemine geçemeyerek ödeyecektir. Eğer libidinal füzyon dönemi, bütün bu bereketli olanakları ile bebeği hayata armağan etmemiş olsaydı, yani bebek, sadece zehirli füzyona saplanıp kalsaydı, kastrasyonlar küçük çocuğa acı vermezdi, çünkü ölüler acı duymazlar; tabii kastre edilecek bir şeyleri de yoktur.

Kısa bir not: İnsanın yüzmeyi öğrenmediği, hatırladığı söylenir. Libidinal füzyon ya da zehirli füzyon tetiklenip ruhsal yapıda dolaşıma girdiğinde, sanatçı ya da mistiğin yaşadığı ruhsal süreçler de aynı anlamda bir hatırlama sürecidir. Ancak özne burada, libidinal füzyondan ya da zehirli füzyondan bir şeyleri hatırlamakta olduğu farkındalığını yaşamaz da, her nedense, kendisine âşina gelen yeni bir ruhsal süreci deneyimlemekte olduğu hissini yaşar.

29.Psikotik öznenin bedeninde hissettiği dehşet verici elektrik akımları gibi algı yanılsamalarına benzer bir kanıtı, R. D. Laing'ten bir alıntı ile destekleyelim. Alıntı ile ilgili kısa yorumlarımız, alıntıdaki parantez içi ifadelerde belirtilmiştir. Alıntılanan pasajda özellikle şizofrenlerin ateşle ilgili hezeyanları, tezimizi doğrular nitelikte görünüyor:

"Kimliğin tehdit edildiği, yutulma endişesiyle yakından bağlantılı olan yolları betimlemek için kullanılan birçok imge vardır, örneğin gömülmek, boğulmak, bataklığa yakalanmak ve bataklığın içine çekilmek gibi. Ateş imgesi durmadan yinelenir. Ateş, bireyin kendi içsel canlılığının kararsız titrek ışığı olabildiği gibi onu harap eden yıkıcı bir yabancı güç de olabilir. Hasta kendini soğuk ve kuru olarak betimler, ama sıcak veya nemden de aşırı korkar. Ateş veya su tarafından yutulacak ve her iki durumda da yok edilecektir." (Laing 2012: 43)

Biz, "ateş"le ilgili ve "hastayı harap eden yıkıcı yabancı bir güç" yorumunda, bu yabancı gücün, OGP'nin emosyonel şoklarının sembolik ifadesi olduğunu düşünüyoruz. Ateş ve su tarafından yutulma korkularında ise şöyle bir yorumun doğru olacağını söyleyebiliriz: OGP fırtınası, ruhsal yapının derinliklerine inen özelliği nedeniyle ve bu derinliğin de adı konulamadığı için, içine düşülmemesi gereken yutucu bir güç olarak sembolleştiriliyor.

PSİKOZA EK DÜŞÜNCELER

1.Psikotik özne, o kadar da sürgüne gönderilmiş biri değildir. İyi kötü insanlarla ilişkisellik içinde yaşamış, şöyle ya da böyle kültürün öznesine dönüşebilmiştir. O bir kurt çocuk değildir, çünkü konuşan bir varlıktır. Konuştuğu dil, zaman zaman anadilinin eksenlerinden kaysa da… Ama kendi kültürüne eklemlenişi, şöyle böyle sağlam sayılabilecek bir dikişle gerçekleşmemiştir (yani en azından nevrotik özneninki seviyesinde).

2. Fallus olmaktan iğdiş edilmemiş olmanın psikoza yol açacağı, psikanalizde iddia edilir. Aslında fallus olmaktan iğdiş edilmenin çeşitli derecelerdeki şiddeti psikoza yol açabilir. Eğer orijininde varlığın çoklu psişik olanaklarını korumak, onları hayata davet etmek söz konusu ise, burada psikoz değil, ruhun en sağlıklı hali mümkün kılınmış demektir.

3.Hayvanın varlık bütünlüğünden kaybedeceği hiçbir şey yoktur. Ama insan, bütünmüş gibi zannedilen varlığından, onu insan kılan temel bir yapıyı ya da yazılımı kaybedebilir: Kültürel kodlarını ve anadilini… Bu nedenle, onun biyolojik doğasına çimento ile yapıştırılmış gibi duran bu yapılar çözüldüğünde, özne psikoz dediğimiz bir sürece girmiş olur. Bu yüzden insan, aklını kaçırabilen tek

canlı türü herhalde… Hayvanlar psikoza giremezler çünkü onların kaybedecekleri kültürel bir kimlikleri yoktur.

4.Zehirli füzyonda yapılanan ruhsal arızaların, çocuğun toplumsal özne olma kapasitesinde gelişim eksikliklerine yol açması, psikoza sebep olacaktır. Çünkü zehirli füzyonda var olan küçük çocuk-bebek, dünyayı korkutucu bir yer olarak deneyimlemesi nedeniyle, simgesel düzene (toplumsal boyuta) geçmesi gerektiği zaman da aynı korku ve kaygılarla yüklü olduğu için, yetişkin özne olma konumuna evrilemez ve dışarıda kalır (yani psikoza girer).

5.Ödipal seviyedeki çocuk, Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçlarından daha ağırlıklı olanına göre toplumsal yaşamın rol modelleri üzerinden sosyal hayata yerleşebilirken, Ödipal'in bu seviyelerine gelememiş ve bu nedenle sosyalleşme süreçlerine ya da toplumsal rol ve modelleme süreçlerine açılamayan küçük çocuk, toplumla ilişkisinde izolasyona tutsaktır ve toplumsal alanda kolay kolay yer alamaz. Toplumsala yani dış gerçekliğe yatırım yapılamayan böyle bir konumda uzun süre kalınamaz ve akabinde bilinçdışının kaotik yapısı algı-bilinç sistemine egemen olur. O zaman bu yalıtım, ağırlık derecesine göre çeşitli seviyelerde seyreden psikozlara neden olacaktır.

XVIII. BÖLÜM: TERAPİ

1.İnsan ilişkisel bir varlıktır ve ilişki nesnelerine mutlak anlamda gereksinim duyar. Bu gereksinim, soyut ve sembolik nesneler üzerinden arzu doyumu düzeyinde kalamaz ve canlı nesnenin (öteki) varlığı eşliğinde hayata geçmek zorundadır. Eninde sonunda canlı ilişki nesnesi, kişinin asla vazgeçemeyeceği çok temel bir gereksinimdir. Hiçbir sembolik tatmin ilişkisi, bu nedenle canlı bir nesnenin sağlayacağı şifa etkisine sahip değildir. Bu önemli gerçeği öncelikle kaydederek devam edelim. İnsan doğum anından itibaren ilişkiler ağı içinde yer alır. Bu ilişkiler içinde bir kültürün öznesine dönüşür. İlişkiler ağı içinde bebekliğinden itibaren ona bir şeyler yazılır. Etkilendiği ilişkiler içinde varlığı, potansiyellerini harekete geçirmek üzere şekillenir. Ama bir yandan da kendisi çevresini etkilemeye başlar. Öyleyse ilişkiler ağından soyutlanmış bir insan varlığı düşünemeyiz. İnsan bir özne olarak şekillenirken, öncelikli olarak, merkezde anne olmak üzere yakın çevresinden gelen etkiler son derece önemlidir. Bu nedenle etkilenmişliklerimizin dışında ruhsal varlık köklerine sahip değiliz. Yaratıcılık ya da oluş adına ortaya ne koyacaksak o köklerden hareketle yola çıkarız.

Kitap boyunca, şu temel gerçek hep belirtildi. İlişkisel bir varlık olan insan, bir ilişki ağı içinde yer almadan kültürün öznesine dönüşemez, ama kültür, aşırı derecede kastre edici ise o zaman da ruh sağlığı üzerinden ağır bedeller öder. Tam bu noktada terapinin önemi kendini belli eder. Ama hangi terapi? Elbette kastre edici bir kültürün ağır sonuçlarını onaran, kastrasyonların ağır yükünü öznenin üzerinden alan terapi. İlişkisel bir ağ olan terapi, geçmişin sağlıksız ruhsal kayıtlarını, sağlıklı ruhsal kayıtlarla değiştirerek özneyi yeni bir etkilenme sürecine yerleştirmelidir. Öyleyse iyi yönetilen bir terapi, sağaltıcı ilişkisel bir ortam yaratıp, yeni ruhsal yapılanmanın inşasını mümkün kılmalıdır. Yeni bir ruhsal yapılanmanın yolunu açmadan, yani öznenin kendi potansiyellerini –onlar her ne iseler- hayata davet etmeden, öznenin sadece geçmiş ruhsal çatışmalarının farkına varmasını sağlamak, ruhsal şifa ile sonuçlanmaz. Bu nedenle geçmişin ruhsal çatışmalarının farkına varmak, nedenlerini kavramak ruhsal şifaya giden yolda son derece önemli bir adımdır, ama sadece bir ilk adımdır. Asıl şifa ise, terapi sürecinde danışan ile terapist arasındaki sağaltıcı ilişki sonucunda elde edilecektir. O zaman şöyle zorunlu bir başka sonuçla karşılaşıyoruz: Terapiyi yürütecek kişi de kendi ruhsal dünyasında, şifaya erişmiş olma anlamında bir devrim gerçekleştirmiş olmalıdır. Yoksa sıradan terapi memurları ile böylesine ruhsal bir devrimi hayata geçirmek mümkün değildir.

TERAPİDE ENGELLER, ZORLUKLAR

1.Orgazmın kronik coşkusal eksikliğine sürekli olarak mâruz kalan kişilere (çoğunluğa) sağaltıcı müdahale, her halükarda zorunlu görünüyor. Ödipal dönemin zorlayıcı kastrasyonları ile yapılanan bu arıza, karşı tepki olarak da cinselliğin ve diğer psişik olanakların özgürce gelişip serpilmesini engeller. Öznenin bu durumun devamında direnmesi, ancak kendisine yönelik bilinçdışı mazoşist tutumuyla mümkündür. Özne niye böyle yapar? Kişi bu oldubittiye devam etmek zorundadır, çünkü bu sonucun ortaya çıkmasından bilinçdışında kayıtlı kastrasyon tehditlerine bağlı cezalandırılma korkusu önemli bir rol oynar ve bu nedenle özne, kastrasyon kaygılarıyla yüzleşmekten kaçmak için kendi nevrotik pozisyonuna rıza gösterir. Bu mazoşist eğilim ya da nevrotik pozisyona gönüllü rıza, terapide de iyileşmeye karşı geliştirilen dirençlerden biridir.

OGP'ye açılım, onu baskılayan çeşitli yasak ve tabuların yol açacağı anksiyete krizleri ve korkuları adım adım aşılarak gerçekleşir. Anksiyete krizlerine mâruz kalma kaygısı, kişinin karşısına bir yanıyla eksiksiz orgazmın derinliğinden duyulan yıldırıcı bilinçdışı korkudan da kaynaklanır. Bu nedenle OGP'nin ele geçirilişi uzun ve zahmetli bir süreçtir.

2.Terapi sürecinde derin çatışmaların yarattığı acıları yeterince, sönümleninceye kadar yaşama cesareti, iyileşme yolunda en büyük destekçidir. Şunu iyi bilmek gerekir: Yaşanma süreci kapanmamış, kapanmadan bilinçten uzaklaştırılıp bastırılmış acılar, defalarca defalarca yeniden geri gelecektir. Danışan bu sıkı dövüşe hazır olmalıdır. Ama süreçte, geçen zamanla birlikte güç kazanıldıkça, acıları yaratan kodlar giderek çözülür ve yavaş yavaş, yerlerini, terapi sürecinde yapılanan yeni ve sağlıklı

yazılımlara bırakırlar. Yaşanmış acılar, her çatışma odağı için ayrı ayrı sıfırlanana kadar işlenip tüketilmedikçe, terapi ya da analizde şifaya erişilemez. İyileşme süreci neden acı vericidir? Çünkü en basitinden, güncel ruhsal bir örselenme yaşandığında, geçmişteki benzeri ya da kaynağı olan ilk ruhsal örselenme odağı yeniden kanamaya başlar. Bu durum terapi süreci için de aynen geçerlidir ve çok daha örseleyici olarak, ama iyileşme yönünde.

3.OKCE aşılamadıkça, en iyi terapiler uygulansa bile nüks kaçınılmazdır. Çünkü bu durumda, terapi, OKCE'yi üreten problemleri belki geçici olarak temizler ama o problemlerin sürekli üretimini engelleyemez. Bu yüzden OGP ile sonuçlanmayan terapi, kalıcı şifa amacına erişemez.

Psikoterapiler, danışanın orgazm hazzını son sınırına kadar genişletmeyi hedeflemez. Şunu sorabiliriz: Bu tür terapi ya da analiz süreçlerinden geçip de OGP'ye erişebilmiş biri var mı? Bilindiği kadarıyla yok. Buna uygulayıcıların kendileri de duayenleri de dâhil olmak üzere… Bu konuya ilgi duyanlar, W. Reich'ın "Bedensel Boşalmanın İşlevi" adlı kitabına bakabilirler… Evet, bu resmi disiplinlerin böyle bir amaçları hiç yok. Sanki bu temel gerçeğin üstünden atlayıp bir hedefe varılmak isteniyor. Ana düğüm çözülmeden gerçek anlamda şifaya nasıl erişilebilir? Daha şaşırtıcı olanı, OGP'nin, bu alanda çalışanların çoğu tarafından da aslında bilinmiyor olması. İnsan yaşamadığı bir şeyi nasıl bilebilir ki?

Günümüzde seks terapileri, NN alanda arızalı cinselliği, yine NN sınırlar içinde kalarak sağaltma peşinde. Bu durumda özünde genel olarak zaten arızalı olan bu ruhsal yapı, temelden şifaya kavuşamadığı için, arızalar bir müddet sonra nüksedecektir.

4.Eğer libidinal füzyon akımları açığa çıkmamış ama görünürdeki orgazm, süre uzunluğu ve hazzın katlanılmaz yoğunluğu bakımından tek başına sahnede ise, o zaman OGP'nin eksik doğumu ile karşı karşıyayız demektir. Ama buna rağmen erişilmiş bu orgazmik başarı, belki uzun bir süre sonra libidinal füzyon akımlarını OGP anına davet edecektir.

5. Üretilmiş ensestüel talepler ve spontan eşcinsleşme talepleri açığa çıkarılıp işlenmedikçe, içerdikleri çatışmalar çözümlenip arı duru kılınmadıkça ve olgunlaşmasını tamamlayan bir süreç olarak aşılıp geride bırakılmadıkça, terapi ya da psikanaliz gerçek hedefine erişemez.

6. Negatif aktarımın sıfırlanması, tam kapasite pozitif bir erotik aktarımın sahnede belirmesi, bu da OGP olanağının ortaya çıkması demektir. Ama OGP, öznenin dehşetle kaçtığı, asla yakalanmak istemediği bir deneyim olması nedeniyle negatif aktarım, ürküntü duyulan OGP'nin sahnede belirmesine engel olma hizmetini görür. Öte yandan terapistin OGP öznesi olmayışı ki çok yüksek oranda böyledir, öznenin işini bir o kadar zorlaştırır. Terapist, bu anlamda özdeşleşme nesnesi konumuna geçemez. Çünkü terapist de özne gibi kendi geçmişinden gelen korkulara mâruzdur. Bu nedenle, bir terapi sürecinde negatif aktarımın ne kadar halledildiği söylense de, eğer özne OGP'yi hayata geçiremiyorsa, terapist için de özne için de çok gizli kalmış negatif aktarımların ve bunları yaratan çatışmaların varlığını düşünmek zorundayız. Yani terapi bu eksende tıkanmıştır. Öte yandan OGP, alacağını tahsil etmeden hesabını kapatmaz. OGP açığa çıkmadıkça da hiçbir analiz sonlanamaz, tüm çabalara rağmen o odak bastırılmış halde kaldığı için, aslında bir şey de başarılmış olmaz ve devamında analiz sürecinin bitimsizliği karşısında kadere rıza gösterilir…"Eh!" denilir, "Hasta nevrotik düzeye geldi ve kayıplarını kabullenmeyi öğrenmeli artık." Bu nedenle terapi ya da analiz süreçleri her zaman önemli ölçülerde eksik kalır, bunun için de uydurulan kılıf "bitimsiz analiz" tezidir (Freud).

7.Aktarımın mutlaka çözülmesi gerekiyor mu? Analizin başarıyla sonuçlanmış olduğunu göstermesi anlamında evet. Ama aktarım, danışanın geçmişte karşılanmamış temel ihtiyaçları nedeniyle ortaya çıktığı için, onun, terapi sürecinin sağlıklı akışında, kendiliğinden ve zorlanmadan sönümlenmesini beklemek daha doğru olur. Kendiliğinden ve zorlanmadan sönümlenme! Ne kadar mümkün? Eğer danışan sonuçta "Lanet olsun!" diyerek vazgeçerse bitmiş görünür, ama danışanda derin bir hayal kırıklığı ömür boyu devam eder. Çünkü danışan, OGP hakkını almadan aktarım bitecek gibi gözükmüyor. Terapide aktarım aslında çözülmez. Çünkü karşımıza şu engeller çıkar: Terapist, terapi

ortamında, danışan nezdinde eşcinsleşme nesnesi konumuna getirilmiştir. Bu nedenle terapi süreci özne bakımından OGP'yle sonuçlanmadıkça, özne OGP hakkını geri almadıkça, ve bu yolla özerkleşmedikçe aktarım çözülemeyecektir. Sadece bu kadar değil, diyelim ki danışan OGP'yi hayatına taşıyabildi, yine de danışan bu yeni sürecin bütün ruhsal yapılanmalarını yerine oturtup tamamlamadıkça aktarım çözülmeyecektir. Aslında eğer OGP öznesi değilse, terapist de aktarımlarından çözülemeyecektir. Danışanın, terapi ortamı dışında bir aşk nesnesi bulması, aktarımdan çözülmenin başarılı ilk adımıdır, ama OGP ele geçirilemeden aktarımdan bütünüyle çözülme anlamına gelmez. Danışanın şu ya da bu gerekçelerle terapiye son vermesi de aktarımın sonlanmış ve çözülmüş olduğu anlamına gelmez. Anna. O (Freud'un danışanı) vakası böyle bir sonlandırışa çok güzel bir örnektir. Çünkü Anna. O, hayatı boyunca öfkeli ve kırgın biri olarak yaşadı… Yine böyle bir sonlandırışa Dora öyküsünü de örnek gösterebiliriz.

Eğer danışan, OGP'ye erişmişse, çoğu kez yanılsamalara kapılarak ve bu potansiyelini hayata geçirebileceği uygun bir partner arayışının peşinde sürüklenerek bir partner bulacaktır. Şundan dolayı bir yanılsamadır: Bulduğu partnerin aslında kendi potansiyeline denk gelmediğini çoğu kez hep gecikerek fark edecektir.

8.Terapi ya da analizde güçlü aktarımların açığa çıkması, öznenin Ödipal öncesi ve Ödipal dönem süreçlerinin, tamamlanmalarına fırsat tanınmayarak yarım bırakılmalarından kaynaklanır. Öznenin Ödipal öncesi ve Ödipal dönem ruhsal süreçleri hakkıyla tamamlanıp, yeterince doyumlu yaşanmış süreçler olarak geride bırakılabilseydi ne terapi ve analize gerek kalırdı, ne de böyle bir süreçte aktarımlar ortaya çıkardı.

9.Nötr terapist, kendi defanslarının hastada yapılanmasına da yol açabilir. Çünkü bu nötr tutum, aslında tam iyileşmemiş terapistin defansı da olabilir, altta terapistin nevrotik defanslarını saklar ki danışanın, ayna nöronları işlevlerinden dolayı bu nevrotik defanslarla özdeşleşme ihtimali yüksektir.

10.Gündelik hayatımızda türlü türlü şakalar yaparız. Bazılarının aracılığıyla hedef aldığımız kişileri aşağılarken, şaka kılıfı altında, o kişilere yönelik gizil agresyonumuzu boşaltırız. Bazı şakalar yoluyla, bastırdığımız cinsel arzu ve yönelimlerimizi, yine bizde sarsıcı etkiler yaratmayacak şekilde, şakanın güvenli şemsiyesine sığınarak boşaltırız. Ama kendimiz dâhil herkes durumun gerçek özünün farkındadır. Çünkü "Her şakanın altında bir gerçek vardır." sözü boşuna söylenmemiştir. Şaka kılığında açığa vurduğumuz tüm eğilimlerimiz, aslında çok ciddi problemlerimize bir göndermedir. Bu yüzden gündelik hayatın sıradan şakaları, terapi sürecinde, gerçekten çözümlenmesi ve sağaltılması gereken ciddi problemler olarak karşımıza çıkar. Bu konuda ayrıntılı bilgi almak isteyenler, Frued'un "Espriler ve Bilinçdışı ile İlişkileri" (Freud 1998) adlı kitabına bakabilirler.

TERAPİDE NEVROTİK MAHREM DÜNYANIN YIKILMASI

1.Daha önce "nevrotik mahremiyet" kavramı açıklanmış ve nasıl yapılandığı konusunda detaylı bilgi verilmişti. Bu bölümde aynı bilgileri tekrarlamadan doğruca konuya girelim. Aşağı yukarı herkes şu konuda hemfikirdir: Mahrem dünyamız bize özeldir ve onu herkesten korumamız gerekir. Ancak ne tezattır ki bu mahrem dünyanın derinlerdeki katmanları, bizzat öznenin kendisinden de saklanmıştır. Öznenin kendisine malum olan mahrem dünyası ise, Ödipal dönemde bizden bastırmamız istenen erotik dürtü ve eksiksiz hazlarımızın deformasyona uğratılmış bir yan ürünü olarak ortaya çıkar. Bunlar nevrotik düşünce ve fantezilere dönüşmüş yapılanmalardır. Çünkü cinsel dürtülerin, çocuklukta bastırılması sonucunda, genital cinselliğin destekçisi olan Ödipal öncesi ikincil tatmin kaynakları olan bu odaklar, ister istemez, gücünü yitirmiş genital erotik dürtülerimizin, sınırlı bir NN orgazm hazzına erişmesini sağlamak üzere kullanılırlar ya da ön plana geçebilirler. Ödipal dönemin, kışkırtılarak (akla sokularak) üretilmiş ensestüel talepleri, küçük çocuğa o kadar dehşet verici suçlar olarak hissettirilmiştir ki, bu sefer ergen ya da yetişkin özne tarafından, Ödipal öncesi haz kaynakları (türev cinsel dürtüler), üretilmiş ensestüel arzuları maskelemek, suçluluk hisleri yaratan genital cinselliği sahneden indirmek ve yetersiz bir orgazma aracılık ve eşlik ederek, özneyi aldatmak

üzere devreye girer. Burada şu tehlike var: Kastrasyonlar genital cinselliğin üzerine kaygıların gölgesini düşürdüğü için, Ödipal öncesi erotik haz kaynakları, genital cinselliğin yerini alabilir. Çünkü insan, hazsız yaşayamayacağı, böyle olursa kuruyup gideceği için bu odaklar, eksiksiz orgazma oranla yetersiz bir tatmin alanı olarak aktifleşir. Bu arkaik haz kaynakları pek çok örnekte, dengesi sarsılmış orgazm olma yetisinin (genital erotizm yetisinin; OGP'nin) eşlikçisi olarak, yetişkin öznenin nevrotik orgazmını mümkün kılan tahrik edici fantezileri besler. Ama bu fanteziler, çoğu zaman, kültürün özneden beklediği sözüm ona legal cinsel fantezilerle örtüşmez. Bu örtüşmezliğin farkında olan özne, pek çok örnekte, kimseye açamadığı suçluluk duygularına kapılır. Ödipal dönem öncesi haz kaynakları, ruhsal gelişimimizin takılma ve saplantı noktalarıyla bağlantılı seçimlerimizle, ruhsal süreçlerimizde devreye sokulur. Ödipal (fallik) dönem öncesi erotik haz kaynaklarının, fantezi dünyasında genital cinselliğe ayrılması gereken önceliğe direnerek güçlenmesi, toplumsal söylemde etik dışı kabul edilir. Ama insanların, kamusal alanda bu tür fantezileri etik dışı bulduğunu söylemesi, aslında pek çok kişinin birbirinden gizlediği ortak yalanları maskeler. Üretilmiş ensest arzu suçluluğunun yan ürünü olan ve kastrasyon kaygılarına karşı koruyucu, sureta bir çözüm getiren, ama genel söylemin ortak yalanında ahlak dışı kabul edilen mahrem fantezi dünyamız, böyle yapılanmaya başlar. Ama şu da var tabii: Aslında yasaklanan eksiksiz genital hazzın (OGP'nin) yerini alan bu ikame hazlar, bastırmaların yan ürünü olarak ortaya çıktıklarında, genital alan üzerine uygulanan kastrasyonlara bağlı kaygıları önemli ölçüde yatıştırırlar, ama genital alanın haz yoğunluğunu da aynı oranda yoksullaştırırlar.

Analizde, suçluluk duygularıyla yüklü bu mahrem dünya, yapılan sözleşme gereğince analistle paylaşılacaktır. İşte o zaman, analistin ya da terapistin şahsında kastratör otorite figürlerine suçüstü yakalandığı sanısına kapılan özne, adeta analist tarafından ele geçirilmiş gibi eski kastrasyon kaygıları su yüzüne çıkar ve analist yeni kastratör bir figür gibi algılanmaya başlar. O zaman öznenin herkesten koruduğu nevrotik mahrem fantezi dünyası yıkılarak, onun örttüğü Ödipal ve öncesi dönem dürtüleri, bu sefer analistin şahsına yönelerek serbest hale gelir ve analiz ortamındaki aktarım süreci işlemeye başlar. Bu nedenle analizde, öznenin sakladığı nevrotik mahrem dünyasının içeriklerinin ne olduğu öncelikli olarak o kadar önemli değildir. Elbette bu ruhsal malzeme ile ilgili yorumlar asla ihmal edilmemelidir... Önemli olan, bu nevrotik mahrem dünyanın ifşa edilerek yıkıma uğratılması ve yeni ruhsal yapılanmanın yolunun açılmasıdır. Açığa çıkan Ödipal ve öncesi dönem arzu ve talepleri, bu sefer suçlanmadan, yargılanmadan ele alınırsa, kişinin bastırılmış ve kendisinden gizlenmiş asli erotik arzu ve talepleri serbest hale gelir. O zaman öznenin erotik potansiyeli bastırma bariyerini aşar; bu potansiyel kastre edilmemiş en gürbüz hali ile sahnede belirir. Devamında bu talepler, öznenin kendisi için doğru ve sağlıklı adrese yönelmek üzere yeniden yapılanma sürecine girer.

Cinsel dünyamızın mahrem olduğu doğrudur, nevrotik gizlerinin paylaşılmaya dirençli olduğu doğrudur, ama bu nevrotik mahrem dünyanın kendi iç rahatsızlıklarının, insanlar arası ilişkilerde yol açtığı kötü sonuçlar, her anlamdaki kötülükler apaçık ortadadır ne yazık ki! Bu nedenle nevrotik mahremiyetin yıkılması gerekir. Analiz sürecinde analist samimi olarak, danışanın üzerindeki bu yükün saçmalığını kendisine gösterip, onu zaman içinde bu saçmalığa ikna edilebilirse, elbette uzunca bir zaman alacaktır bu uğraş, Ödipal dönemin, akla sokularak üretilmiş ensest arzuları ve talepleri ile kastrasyon kaygıları geride bırakılarak, cinselliğin sağlıklı biçimde yeniden yapılanma sürecine sokulması kolaylaşır. Savunduğu nevrotik mahrem fantezi dünyasının saçmalığı, onun bir yan ürün olduğu, kişinin kendi kimliğini temsil etmediği, bir kültürdeki hastalığı dile getirdiği danışana netlikle gösterilmeli ve o, bu bataktan, kendi samimi talebiyle kurtarılmalıdır.

2. OGP'yi engelleyen psişik ve cinsel saplantı ve takıntıların büyük bir çoğunluğunun defans sistemlerince üretilmiş itiraf edilemez nevrotik mahrem bir dünyayı yapılandırdığını yukarıda belirtmiştik. Nevrotik mahrem dünyanın analist tarafından ele geçirilişi, Ödipal dönemdeki üretilmiş ensest arzu ve talepler ile kastrasyon kaygılarını öylesine bir şiddetle patlatır ki, danışan bu sefer yeni bir aktarım nesnesi konumuna getirdiği analiste yönelen erotik taleplerini (erotik aktarımı) bastırmak için çok şiddetli bir mücadeleye girişir. Ama burada açıkçası, şöyle bir açmaz vardır: Danışan, analiste yönelik erotik aktarımlarını bastırırken, aslında sağlıklı bir ruhsal yapılanmayı başlatacak olan bu şiddetli duyguları bastırmaya çalışmaktadır. Danışan ahlak dışılık korkusundan dolayı bu duyguları bastırır. Çünkü Ödipal dönemdeki ensest suçluluğu duyguları ve kastrasyon kaygıları hala iş

başındadır. Böylece nevrotik mahrem dünyasının ifşasında yakalanan özne, açığa çıkan ensest suçluluğu, kastrasyon kaygıları ve nevrotik benliğinin ele geçirilişi paniğinin ürünü olan kafa ve ruh karışıklığına mâruz kalır. Bu şiddetli iç mücadele bu sefer çeşitli belirtilerle psikosomatik dışavurumlara, zihin ve duygu kasırgalarına yol açar. Aktarımın sarsıntısına bağlı bu nevrotik tepkiyi, aktarım nevrozunu hafifletmek için, kişinin geçmiş yaşamda edindiği katı etik paradigmaların yumuşatılması gereklidir. Eğer bu tablo aşırı rahatsızlık verici ise, danışanı analiz sürecinin depresyonu ve kafa karışıklığından korumak amacıyla, katı etik paradigmaları esnetici böyle bir yol izlenebilir.

3.Analiz sürecinin akışına karşı danışanın geliştirdiği direnç, bir yanıyla, nevrotik mahremiyetin ifşasından dolayı öznenin kapıldığı kınanma, utanma, başkası indinde öz değer kaybına uğrama korkuları ile ilgilidir. Bunu ifade etmiştik. Bir yandan da kastrasyon kaygıları ve üretilmiş ensest suçluluğunun yapılandırdığı cezalandırılma korkusu ile ilgilidir. Şimdi ise geçmişin kastratör figürlerinin yerini almış analist tarafından cezalandırılma korkularıyla ilgilidir... İlerleyen zamanla birlikte, danışanda kendisine karşı hoşgörü geliştirilmedikçe direnç, aşılamaz zorluklar çıkarır. Danışanın analistle yaptığı dürüstlük sözleşmesi, bu kaygılardan dolayı çoğu kez işlevsiz hale gelir.

4.Analiste yönelen negatif aktarımın kökeninde ise bir yanıyla, bu mahrem dünyanın, analist tarafından ele geçirilişindeki öfke, utanç, dışlanmışlık ve ahlak dışılık algısının rolü çok büyüktür. Çünkü danışan kendisini böyle hissetmektedir. Bu nedenle mahrem dünyasının hastalıklı eğilimlerini paylaşan kişi, ister istemez bunu paylaştığı kişiye düşmanlık geliştirir. Çünkü sırrını ifşa eden danışana, karşı taraf, burada analist, bir kötülük yapabilir. Danışanın çocuksu ve bilinçdışı asli korkularından biri budur. Ama, negatif aktarımın bu türü geçicidir.

5 Analizde ya da psikoterapide aktarımın açığa çıkması, öznenin geçmiş ruhsal gelişim aşamaları hakkında bize neler söyler? Analiz ya da psikoterapi sürecinde aktarımın ortaya çıkması, Ödipal dönemdeki cinsel dürtülerin ve daha önceki ruhsal gelişim aşamalarına ait taleplerin bastırıldığını ama aşılamamış olduğunu kanıtlar. Bu, daha önce de belirtilmişti ama şu bağlantıyı kurarak devam edelim: Şimdi ise analist ya da terapistin şahsına yansıtılan bu aktarım fırtınası karşısında danışan, şaşkınlık içindedir. Bunca ruhsal malzeme nerden sökün etmiştir? Bu aktarımların kendi geçmiş ruhsal kökleri ile uzunca bir süre bağını kuramaz. Geçmişteki üretilmiş yasak arzu yönelimleri ile bu aktarımları ilişkilendiremez, aslında ilişkilendirmek istemez. Böylece aktarım, terapistin kimliğinde geçmişi gizleme yolu olup çıkar. Çünkü danışan bu aktarım duygularına sanki ilk kez tanık oluyor gibidir. O zaman, geçmişteki gerçek adresler ve bunlar karşısında duyulan suçluluk duygularının gerçek muhatapları maskelenmiş olur. Duygularının analiste yönelik olduğunu sanmak, açıkçası danışanın da işine gelir. Böylece sorun odağından (geçmişten) bir kaçış yolu bulmuş olur.

TERAPİDE NEVROTİK MAHREM DÜNYANIN ONARILMASI

1.Mâruz kaldığı kastrasyonlar, öznenin doğuştan (çoğu aslında libidinal füzyonda açığa çıkartılarak yapılandırılmış) getirdiği dürtüleri, arzuları, açıkçası bunlardaki zengin ve ham emosyonel potansiyeli ortadan kaldırmaz. Sadece yapılarını deforme ederek bilinçdışına bastırılmaları sonucunu yaratır. Bu durumda tatmin bekleyen doğuştan getirilmiş (çoğu libidinal füzyonda yapılanmış) dürtü ve arzular, kılık değiştirerek kendilerini ifade etmeye çalışırlar. Deforme edilmiş dürtü ve arzular, net bir tanımlamada bulunursak şu kılıklara girerler: Sadistik, mazoşistik, fetişist, röntgenci,Ödipal'in negatif ve pozitif eksenine bağlı saklı eşcinsel vb. arzu ve tatmin kipleri olarak… Doğuştan getirilmiş (olduğunu varsaydığımız) dürtülere, yani bunlardaki zengin ve ham emosyonel potansiyele "A" diyelim, bunların kılık değiştirmiş ifadelerine "B" diyelim. "B" kategorisi, doğal olanın bozulmuş ifadesi olarak, çoğu zaman toplumsal normlara ters düşen talepler halinde dile gelir. Bu nedenle "B" kategorisi, nevrotik mahrem dünyanın ruhsal içeriği olması nedeniyle kamusal alanda kolay kolay sergilenemez. Özne bu alanı kendine saklamak zorundadır. "B" alanı, öznenin gizli gündemidir ve nevrotik mahremiyet alanıdır. Bu alanın (gizli gündemin), çatışmalı bir biçimde güdüleyici gizil içeriklerinin pek çoğunun özne de farkında değildir, bunları sadece engelleyemediği bir dürtüsellik

seviyesinde yaşar, ama bu engellenemez dürtüselliğin nedenleri kendisi için de berrak değildir. Ama buna rağmen öznenin en asli gündeminin iyileşmek olduğunu önemle kaydedelim.

Nevrotik mahrem dünyanın sırasıyla, önce kişi tarafından bilinen ve yüzeydeki, daha sonra da terapinin ileriki aşamalarında, derinlerdeki içerikleri açığa çıktıkça, bizi öznenin çatışmaları konusunda bilgilendirir ve çözüme giden yolu gösterir. Böyle bir sorgulama sürecinde, nevrotik mahremiyet paylaşıldıkça, onu koruyan defans sistemleri yıkılarak, çocukluğa doğru bir yolculuk başlar. İşte bu noktada analist ve danışan, daha sağlıklı bir ruhsal dünyanın inşasında işbirliği yaparlar. Danışanın defansları yıkıldıkça beklenen sonuç budur.

2.Nevrotik mahremiyet alanı, hem bilinç düzeyinde hem bilinçdışı düzeyde suçluluk duyguları ile yüklüdür. Çünkü hiç kimse ideal anlamda görünürdeki toplumsal kodlara (toplumsal etik kodlar; süperego kodları) uyum sağlayamamış ve bu suçluluk yüklerinin altına girmiştir. Bu, işin bir yanıdır, bilinç düzeyi ile ilgilidir. Suçluluk duygularımızın bir de bilinçdışı kökleri vardır ve Ödipal dönemin gizil kayıtlarından köken alır. Nevrotik mahrem dünya analistle paylaşıldıkça, gizil kayıtlar giderek açığa çıktıkça, analizan (danışan), analist tarafından ele geçirilmiş ve ona bağımlı hale gelmiş olur. Bunun sebebi geçmişin boyun eğdirici suçluluk duygularıdır. Bu duygular aslında danışanın otorite figürlerince tutsak alınışının, analistin şahsında bir tekrarıdır. Daha doğrusu çocuklukta aşılanmış ensest suçluluğunun, terapi sürecindeki bir tekrarıdır. İşte analist ya da terapiste yönelik bu bağımlılık üzerinden nevrotik aktarımlar oluşur. Çünkü nevrotik mahremiyet paylaşımı, Ödipal dönem suçlarını ve suçluluk duygularını açığa çıkarttığı için, terapist ya da analisti ilk otorite, ana-baba konumuna yükselterek aktarımın ona yansımasına yol açar. Ancak orijininde varlık pozisyonunda iken, sahih yaşanmış bir hayatın paylaşımı, nevrotik aktarım bağımlılıklarına yol açmaz. Çünkü orijininde varlık, nevrotik suçluluk ve nevrotik günah duyguları ile yüklü değildir… Tekrar nevrotik öznenin terapi sürecine dönelim: Yeni ruhsal yapılanma artık danışanla analist arasındaki bu ilişki içinden doğacaktır. Aktarımda çocuklaşan analizan (danışan), kendisini yeniden yapılandıracak sürecin yetkili icracısı olarak şimdilik analiste yetki tanımış olur. Bu süreçte, analist ya da terapistin bağışlayıcılığı, bu anlamda gerçek bir antikastratör Ödipal figür oluşu (bu zorunludur), danışanın geçmiş Ödipal süreçteki örselenmelerinin onarılması fırsatını yaratır. Ama bu son cümleyi biraz netleştirelim: Burada analist ya da terapistin, bir anne-baba fonksiyonunu yerine getirişindeki ustalığına bağlı müdahaleleri kastediliyor… Yoksa acemice sahte bir rol, danışanın dikkatinden kaçmaz

Nevrotik mahremiyetin paylaşımı, özellikle terapi ve analizdeki paylaşımı, nevrotik mahremiyet alanının zeminindeki cinsel güdüler üzerinde uygulanmış baskıları kaldırırken bunların altındaki erotik güdüleri yeniden harekete geçirir. Erotik güdüleri, kastre edilmemiş halleri ne olacak idiyse, o halleri ile yeniden ayaklandırır. Böyle bir paylaşım, baskı altında tutulan cinsel güdüleri yeniden serbestleştirici bir etkiye sahiptir ve ayrıca bu aşamadaki cinsel güdü fışkırması, çocukluktakine oranla daha yoğundur, çünkü yetişkin analizan (danışan) artık şu aşamada, çok güçlü bir hormonal alt zemine de sahiptir. Ama öte yandan danışanın sansür mekanizması, anında harekete geçerek, serbestleşmek üzere olan cinsel dürtüler üzerinde yeniden baskılayıcı bir rol oynar. Bu şekilde bir çatışma süreci, terapi boyunca görünür biçimde aktif hale gelir.

Yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı nevrotik mahremiyet paylaşımı, erotik tetiklenmelere yol açarak, görünüşte terapist ya da analiste yönelik erotik aktarım oluşturur. Mahremiyetimizi paylaştığımız kişiyi, anne (ilk aşk nesnesi) konumuna yükselterek, yasak öncesi aşk sürecini, yani libidinal füzyonun emosyonel akışkanlığını ve idealizasyon aktarımlarını yeniden başlatırız, yeniden ruhsal yapılanmanın olanaklarını sağlamak üzere.

Sağaltım sürecinde açığa çıkan bütün erotik aktarımlar, ilksel erotik kucağa, libidinal füzyon odağına bir ima anlamı taşır, onu yeniden hayata davet eder. Eğer danışan zehirli füzyondan geliyorsa libidinal füzyon odağı sağaltım sürecinde yapılandırılmalıdır. Ancak yetişkin öznenin mahremiyet paylaşımında açığa çıkan erotik güdüler, bir eksende küçük çocuktaki erotik güdülerdir ama diğer eksende, tahribata uğramamış hali ile yetişkin öznenin erotik potansiyelidir. Ama şu aşamada bu potansiyel nevrozlara bulaşmış olarak patlamış olsa bile... Tabii bu potansiyel, geçmişin kastrasyonları ve yapılandırılmış nevrozlarına öylesine bulaştırılmıştır ki, özne bu yepyeni alanın gelişmeye açık ufkunu, kafasının karışık olduğu şu aşamada henüz göremez. Bu yeni uyanışı, geçmişteki kastrasyon

tehditleri nedeniyle kaygılar duyarak izler ve bu yeni imkânların, özel hayatında yeniden canlanışını bizzat kendisi sabote eder.

Yetişkin öznenin terapideki erotik uyanışı iki eksende seyreder:

a.Libidinal füzyonun yeniden hayata doğuşu… Bu eksen, adı üzerinde geçmişe bağlıdır. Aynı zamanda Ödipal'in kastre edilmemiş halindeki erotik canlılığı, kımıldanış halindedir.

b.Yetişkin öznenin tahrip edilmemiş, eğer ergenlikte hayata doğabilseydi onu OGP olanağına taşıyacak olan erotik potansiyeli… Bu nedenle sözünü ettiğimiz terapi süreci, erotik OGP ekseninde özneyi Ödipal ötesine, bilinçdışı ensest zina ötesine taşıyacak özgürleştirici bir olanağı ima eder.

TERAPİDE SAĞALTICI ÖZDEŞLEŞME

1.Doğal kastrasyon, yeterli doyumun, ama Winnicout'ın da belirttiği gibi, mutlak doyumun değil, hayal kırıklıklarına da yer açan yeterli doyumun sağlanmasından sonra, öznenin arzu ve arzuya bağlı eylem kipini terk etmesidir. Eğer arzu nesnesinin kendisi de özerk bir kişilikse, süreç kendi doğal akışında tamamlanır. Konumuza çok tipik bir örnek olması bakımından Malinowsky'den bir alıntıyı aşağıya alıyorum:

"Çocuğun memeden kesilmesi doğumdan çok uzun bir zaman sonra oluyor, çoğunlukla aşağı yukarı iki yıl sonra, ya da yerlilerin ifadesiyle: "Çocuk açık seçik '*bakam bamom*' diyebildiği zaman" (yemek istiyorum, su istiyorum).(Malinowsky 1992: 184)

Bu yerli çocuğunun, Freud'un iddia ettiği gibi geçmiş meme özlemlerine saplantı geliştirmesi asla mümkün değildir. Tezimizi desteklemesi bakımından bu örnek herhalde yeterlidir.

Psikanaliz ve terapide aktarımın yeniden açığa çıkması, geçmişteki ruhsal gelişim aşamalarının kendi olgunlaşması içinde tamamlanıp aşılamadığını, bu ruhsal gelişim aşamalarındaki arzuların, bastırmanın şiddeti ile bilinçdışına itildiğini, yani aslında gelişim sürecinin başarısız işlediğini gösterir. Bu nedenle aktarım, bir yineleme zorlanımı olarak, tamamlanmamış olanın kendini onarmak üzere bir kere daha sahnede boy göstermesidir. Yineleme zorlanımı olarak aktarım ne zaman sona erecektir? Şunu önemle belirtelim: Analitik sürecin tamamlanışındaki son adres OGP'dir. Çünkü analizan – danışan- OGP hakkını almadan gitmeyecektir. Bu tespit bize hiçbir analizin ve tabii aktarımların da niçin bitmeyeceğini açıklar.

Hiçbir ikame nesne, özgün nesnenin (ilk aşk nesnesinin) yerini tutamaz. Ama aktarım ilişkisinde analist ya da terapist, zamanla özgün nesne konumuna geçer, ki bu ancak terapötik ortamda mümkün olabilir ve terapiye değerini veren de bu ayrıcalıklı fırsattır. Bu nedenle analist, danışanı bir siren çağrısının çekim gücü ile kendine çeker. Aslında danışan bilinçdışı bilgi olarak, OGP hakkını kendisine iade edecek olanın analist olduğunu bilir(bilinçdışı olaraksanır). Ama bu önemli fırsat, farkına varılamamış olduğu için değerlendirilemez ve danışan, analiz sürecinden eli boş döner. Çünkü psikanalizin şöyle bir kuralı vardır: Bu konuda aydınlatıcı bir fikir vereceği için önce Frued'un şu sözünü hatırlayalım: "Tam doyumlu cinsel tatminlerin hedeflenmesi, psikanalizde söz konusu bile değildir". Ayrıca Lacan'ın şu sözünü de ilave edelim: "Danışan mutlak doyuma erişmemeli, arzusunun alevi sürekli yanar halde kalmalıdır." Aslında Lacan'ın bu öngörüsü de hayata geçmez, bilinçdışı bir beklenti olarak umduğunu bulamayan danışanı, analiz sonrasında yine sıkıntılı bir hayat beklemektedir. Yani, arzusunun alevi sürekli yanar halde kalmayacak ve kısa zamanda tükenecektir. Çünkü asli bilinçdışı arzu hayata geçememiştir. Özetle, analist ya da terapist, danışan için sağaltıcı bir özdeşleşme nesnesi olamamıştır. Terapi ve analiz memurları hep bu sonuçları yaratır.

2.Aşk, özdeşleştirir; özdeşleşme sistemlerini harekete geçirir, daha doğrusu aşk, model alınanı değerli kılan idealizasyon aktarımlarını harekete geçirir. Terapide ise aşk, eğer terapistin ruh sağlığı yerinde ise, diyelim ki bir OGP öznesi ise, danışanın onunla sağlıklı özdeşleşmeler yaparak, ruhsal dünyasının yeniden yapılanmasına, sağlıklı bir vizyon edinmesine yarar.

Terapide şifayı sağlayacak sevgi ve idealizasyonun çerçevesini çizersek: Anne ya da ikamelerinden alınıp içselleştirilmiş sahih bir sevgi olmadan, şükran duygusu ve sahih bir süblimasyon hayata geçemez. Öyle ki burada süblimasyonu insan türünü ve nesli koruma kaygılarını harekete geçiren, sanat ve güzelliğe duyulan sevgiyi motive eden, var oluş kıvancını harekete geçiren süblimasyon

olarak anlıyoruz. Devamında, Ödipal çatışmalara takılan OGP de bağımsızlaştırıldığında, tabii ağır kastrasyonlarla yolu kapatılmamış bir özneyi varsayıyoruz, sağlıklı, spontan insan varlığı yapılanmış olur. Özetle bu şekilde tespit ettiğimiz sağlıklı gelişme stratejisini uygulayarak terapide de sahih sevgi ilişkisi zamanla oluşursa, böyle bir sürecin yolu açılabilirse, sağlıklı Ödipal üçgen terapi ortamında yapılandırılmış ve sağaltımın yolu açılmış olur. Bunun için terapist, danışana duyduğu sevgiyi, duyduğu miktarca dile getirebilmelidir. Duyduğu miktarca sahih olan sevgiyi… Terapist, "mış" gibilik rolü oynamamalıdır. Çünkü sahih olmayan, dozuna inandırmayan sevgi gösterisi derhal fark edilecektir; sevgisiz bir terapist de derhal fark edilir. Eğer terapist, danışanına içten bir sevgi duyamadığı kanaatinde ise terapiyi sürdürmemelidir.

3. İçselleşmiş ve dışa yansımış insan sevgisinin, nevrotik bulaşıklıklardan arınarak yapılanabilmesi için, terapide aşk ve sevgi, şifanın yoludur. Terapide aşk ve sevgiden şunu anlıyoruz:

a.Danışanda açığa çıkan aşk ve sevgi potansiyeli ile bu uyanışın yanı başında bir başka eksen olarak terapistin sağlıklı libidosunun bir özdeşleşme nesnesi olarak danışanda tetiklediği erotik uyanışlar…

b.Terapistin danışan adına ya da danışanın terapiste yönelik olarak duyduğu ama spontan biçimde gelişen şu duygular: sevilen için tasa, kaygı vb.

Böyle bir süreç danışanın, uzun uzun analizlere pek de gerek kalmadan kendi geçmişinin yanlışlarını, yani anne-babadan eksik alınmış sevgiyi ve onlarla kurulmuş arızalı ilişkileri, yapılandırılmış bu sağlıklı sevgi süreci ile kıyaslayarak daha net görmesini sağlar. Bu durumda danışanın, geçmişteki ilişkileriyle, şimdi terapistle sürdürülen ilişkiyi kıyaslaması, kökleri danışanın geçmişine dayanan çağrışımsal emosyonel malzemenin bilinç alanında görünür hale gelmesini kolaylaştırır. Özellikle çağrışımsal emosyonel malzemenin şok dalgaları halinde danışanın algı-bilinç sisteminde açığa çıkması, terapinin selameti için eşsiz bir fırsattır. Çünkü bu emosyonel şoklar, bilinçdışında yoğunlaşmış ruhsal cerahat odaklarını, açıkçası kastrasyon kaygılarını ve üretilmiş ensestüel suçluluk duygularını ve ilaveten tortulaşarak birikmiş agresyonu boşaltarak tansiyonlarını düşürür. Öte yandan, danışanın kendi geçmişinden gelen hastalıklı taleplerine çok fazla izin vermeyerek, yani bunlarda mazoşistçe direnmesine izin vermeyerek, ama bu mazoşistçe direnmeleri açımlayıp gösterecek gerekli yorumları da ihmal etmeyerek, bunları sağlıklı sevginin adreslerine yönlendirerek terapi süreci izlenmelidir.

DANIŞANIN DİLİ

1.Söz duygunun tam ifadesi olduğunda söze benzer. Danışan, terapi sürecinde her ne yaşıyorsa, hissediyorsa onları dile getirmeli, ses tonunda yaşadıklarının yansıması duyulmalıdır. "mış" gibiliğin dilini kullanmamalıdır. Terapide danışanın uyması gereken vazgeçilmez temel bir koşuldur bu. Bu nedenle danışanın, hasta bir toplumun hasta dilini, açıkçası nevrotik dilini, kendi sahih var oluş zemininden –libidinal füzyon ya da zehirli füzyon zemininden- kopuk dilini kullanması terapiyi engeller. Daha kötüsü danışanın kendi özgün dilini keşfetmesini engeller.

2.Düşüncelerin, yanlış ihbarların, yanlış bilgilerin değiştirilmesi o kadar zor değildir. Zor olan, küçük yaşlarda korku ve kaygı yaratarak bilinçdışında kayda alınmış emosyonel travmaların içinden doğan inanç ve düşüncelerin değiştirilmesidir. Çünkü bunlar son derece dirençli emosyonel bileşenleri ile kayda alınmışlardır. Bu kayıtların çoğu, kastrasyonlara, ensest suçluluğu duygularına bağlı olarak, küçük çocuğun ürettiği yanlış cinsel kuram ve paradigmalardır ve yetişkin cinsel yaşamına geçişin engelidir. Bu arızalı ruhsal malzeme, nedeni belirsiz sıkıntılarla ruhsal sahnede belirir, ama ne yazık ki danışanın sözel ifadelerinde bir türlü dile gelemez. Bu nedenle bastırmaların, yasaklardan doğan korkuların yapılandırdığı söze dönüştürülmemiş katı paradigmaların, zaman içinde danışan tarafından söze dönüştürülüp, emosyonel eşlikçileri ile birlikte ifade edilmesi sağlanmalıdır.

AKTARIM HETEROSEKSÜELDİR

1.Analist ya da terapistin cinsiyeti hiç fark etmeden, danışanın onlara yönelik tepkilerinde açığa çıkan tüm cinsel aktarımlar, yetişkin danışanın baskılanmış cinsel dürtülerinin üzerindeki örtüyü kaldırır ve bu erotik olanağı, hiç erozyona uğramamış olsaydı, hangi imkân zenginlikleri ile hayata doğabilecek idiyse işte o halleri ile yeniden hayata davet eder. Burada kastre edilmemiş en saf halindeki libidinal zenginlikten söz ediyoruz, yani danışanın ruhsal dünyasında açığa çıkan bir imkânla yüz yüze gelmiş oluyoruz. Açığa çıkan bu libidinal olanak, a)bastırılmamış Ödipal cinsellik (çocuksu cinsel potansiyel), b)şu aşamada yetişkin bir özne olan danışanın yetişkin libidosu olarak iki eksende tezahür eder. Bu her iki imkân da aktarım sürecinde, kastre edilmemiş halleri ile ortadadır. Üzerindeki baskı kalkan çocuksu Ödipal cinsellik, danışanın yetişkin cinselliğinin üzerindeki örtüyü de kaldırır. Terapinin birincil görevi, hayata geri dönmüş bu zengin imkânları yeniden kastrasyonlara kurban etmemektir. Oysa psikanaliz, açığa çıkan umut verici bu imkânları yeniden bastırma stratejisini uygulayarak, sözüm ona, olabildiğince sağlıklı normal nevrotik özneyi inşa peşindedir. Tabii ki ham hayal!.. . Çünkü "nevrotik" sözcüğü, bir tanımın bileşeni olarak geçtiğinde, orada sağlıklı olan hiçbir şey yoktur. Terapide hayata doğan erotik uyanışlar ve aktarımlar, yeniden en saf halleri ile, kastrasyonlar öncesi halleri ile görünür oldukları için, heteroseksüel libidoya bağlıdırlar. Oysa baskıcı kültürlerde en saf halindeki heteroseksüel libido, çocuğun gelişim aşamalarında boyun eğdirici kastrasyonlara mâruz kaldığında, birçok cinsel saplantı ve takıntılara ya da eşcinsel yapılanmalara yol açar. Bu nedenle, eninde sonunda, eşcinselliğin birçok türünün, en azından eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı olanlarının, heteroseksüelliğin üzerini örten bir maske olduğunu söyleyebiliriz.

2.Açığa çıkma şekli hiç önemli olmamak üzere, orgazm hazzının giderek artması, bu hazzın giderek ve daha sağlam biçimde, yani aldatıcı fantezi desteklerine ve oyunlarına gerek kalmadan karşı cins ilişkilere adanması demektir. OGP seviyesine erişildiğinde karşı cins partner, artık özgün nesne konumuna gelmiş, ikame nesne olmaktan çıkmıştır. İkame nesne ile cinsel ilişki kurmak için özgün nesneden alınan üstü örtük fantezi destekleri gereksiz hale gelmiştir. Öte yandan bastırılmış cinsel hazların neden olduğu türev cinsel yönelimler ve bunların ürettiği ve hazda eksik orgazmı mümkün kılan eşlikçi fantezilere de gerek kalmamıştır ya da bunlar en düşük seviyeye inmiştir. Artık partner, cinsel uyarı ve davetin bizzat kendisi olmuştur.

3.Aktarımın gözü kördür. Örneğin anne imagosuna yönelik aktarımlar bir erkeğe de yönelebilir. Ya da baba imagosuna yönelik olanlar bir kadına da aktarılabilir. Bu durum, analist ya da terapist, hemcinsi olduğunda danışanın aklını karıştırabilir. Ancak terapi süreci, erotik aktarımları itibariyle her zaman ağırlıklı olarak heteroseksüel bir süreçtir. Kaygılardan uzak yönetilebilirse, danışanın heteroseksüel potansiyelinin örtük alanlarını hayata davet eder. Ama aktarım ve özdeşleşme yatırımlarının terapi sürecini ilgilendiren yönü itibariyle, yani primat projesine bağlı ekseni bakımından şunları ilave etmek zorundayız: Terapi sürecinde primat projesi, tıpkı hayatta olduğu gibi hemcins özneleri ilgilendirir ve bu çerçeve içinde eşcinsleşme süreci, terapideki aktarımları ve özdeşleşmeleri OGP'ye taşır. Eşcinsleşme süreci bu nedenle terapide de hemcins özneler arasında işler gözüküyor ve yine bu nedenle OGP, ancak aynı cinsler arasında birbirlerine aktarılabilir gibi duruyor. Çünkü özdeşleşme ve eşcinsleşmenin hemcins özneler arasındaki işleme kolaylığı bu imkânı sağlar.

4.Terapide açığa çıkan erotizm, yetişkinin içindeki çocuğun hem kastre edilmemiş tüm cinsel kapasitesini, hem de yetişkinin kendi hormonal seviyesi ve yetişkin arzu kipleri ile bağlantılı kastre edilmemiş haldeki erotik kapasitesini içerir, bu yüzden umut vericidir. Şifayı sağlayan, bu en başa dönme ve danışanın günceldeki örtük erotik potansiyelini de ele geçirme olanağıdır. Danışan için de terapist ya da analist için de işleyen bir süreçtir bu.

Terapi ve analizde ortaya çıkan erotik aktarım, aslında öznenin, eğer hiç engellenmemiş ve kastre edilmemiş olsaydı onu, OGP'ye taşıyacak olan katışıksız heteroseksüel erotizmdir. Ancak mutlak katışıksız heteroseksüellik diye bir şey olmayacağını bilmemiz gerekiyor. Çünkü OGP öznesi, en azından heteroseksüelliğin normal eşcinsel ekseninde kaçınılmaz olarak yer alır. Fakat danışanın, yaygın bir talihsizlik olarak, analist ya da terapistin kastre edilmiş erotizmine takılan erotizmi, sonuçta

analist ya da terapistin güdük erotizminin şeklini alır ve daha ileriye gidemez. "Terapist, danışanı ancak kendi bulunduğu noktaya kadar getirir, daha öteye taşıyamaz." sözünün anlamı budur. Bu durum psikanaliz literatüründe ne yazık ki normal nevrotik yapılanmanın başarılı bir sonucu olarak değerlendirilir ve yeterli görülür.

5.Eğer OGP öznesi anne babalar elinde ve düşünülebilecek ideal koşullarda yetişmiş olsalardı, çocukların da ergenlikte OGP'ye açılması gerekirdi. Çünkü anne - babalarımızdan onların arzularını arzulamayı ve onlar gibi arzulamayı öğreniriz. Bu nedenle kastre anne-babalar, genellikle kastre çocuklar yetiştirirler. Sağlıklı ve ideal bir Ödipal üçgenin dışındaki herhangi bir yakınlaşma içinden özne, kendisindeki OGP olanağını hayata geçiremez. Ancak kendisi OGP öznesi olan bir terapistle yaşanacak aktarım süreçleri aracılığı iledir ki özne, terapide tetiklenen Ödipal sayfaların heteroseksüelliğe gebe cephesi üzerinden açığa çıkacak primat projesi yoluyla, OGP'ye erişme şansına sahip olabilir. Bir kere daha ifade edelim: Çünkü anne - babalarımızdan onların arzularını arzulamayı ve onlar gibi arzulamayı öğreniriz. Bu nedenle, kendisi OGP öznesi olan ve danışan nezdinde hemcins ebeveyn etkisine sahip bir terapist, danışanı OGP eksenine taşıyabilir. Böyle bir terapi süreci aynı zamanda öznenin, kendisindeki heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutunu aşmasına da hizmet ederek onu bağımsızlaştırır.

Bu tespitlerin devamına şunları da yazalım: OGP'nin yerleşmesi özgüvenin yerleşmesiyle de paralel gider. Buna elbette utançların aşılıp sıfırlanması da (arsızlaşma değil) eklenmelidir. Terapi ortamı güvenli bir aidiyet odağına dönüşürse, danışanın dış dünyada birilerine çaresizce bağlanma şeklinde sürdürdüğü arayış sona ermelidir.

6.Direnç ve aktarım oluşmasaydı, terapi ya da psikanalize gereksinim olur muydu? Böyle bir özne bağımsız OGP öznesi olacağı için terapi ya da psikanalize gerek olmazdı. Ya da hatırlanması çok zor olan ilk ruhsal yatırımları, libidinal füzyon süreçlerini bilinçli kılmak için, psikanaliz, gerekliliğini korurdu.

TERAPİDE UMUT, İYİLEŞME YOLU

1.OGP, nevrotik mahremiyetin terapi ortamında, önce paylaşımı ve sonrasında yıkımı üzerinden ve ancak bu iki süreç içinden üretilebilir. Nedenleri daha önce ayrıntılı olarak açıklanmıştı. Bu olanağı az bir olasılıkla ama OGP'nin bütünüyle ele geçirilmesi sonucunu yaratmamak üzere aşk ilişkisi de sağlayabilir. Burada koşullar şunlardır: Aşk ilişkisindeki aktif (kurucu) partner OGP öznesi ise… Bunun tersi doğru değildir. Yani aşıklardan hiçbiri OGP öznesi değilse, bu çerçevenin içinden OGP'yi andıran bir sonuç elde edilemez. Olabilseydi, binlerce yıllık insanlık tarihi içinde, yani yaşanmış aşk ilişkileri örneklerinde bu sonuca erişilirdi. Çünkü şu tespiti yapmamız gerekiyor: Yakınlık, temas ve füzyon talepleri zirve yaptığı zaman, ki aşk ilişkilerinde yaşanır, bunların katışıksız, otantik işleyen süreci, iki kişi arasında elbette OGP'nin kapısını açabilirdi. Ancak geçmiş kastrasyonların günceli baskılayıcı etkileri, bu açılımı olanaksız kılacaktır.

2.Terapist ya da analistin süperegosu, danışanın süperegosuna dönüştüğünde, ki danışan onların süperegosunu eninde sonunda sezecektir, danışan üzerinde analist ya da terapistin yeni rol modelleri yaratma süreci başlar. Burada yine analist ya da terapistin, danışanı ancak kendisinin bulunduğu noktaya kadar taşıyabildiği kuralı geçerlidir. Bu nedenle analist ya da terapistin özerk kişilik geliştirmiş olması ve ideal bir koşul olarak OGP öznesi olması zorunludur.

Analist, danışanın yeni süperego nesnesi ve elbette daha esnek bir süperego nesnesi olabildiği içindir ki onun selameti bakımından yukarıda saydığımız nitelikleri taşıması zorunludur. Analist ya da terapist, danışan öznenin süperego modeli olurken öte yandan onun nezdinde arzunun özgün nesnesi konumuna yükselir. Analist ya da terapistin arzunun özgün nesnesi konumuna yükselmesi, böylece danışan nezdinde özdeşleşilecek aşk nesnesi konumuna taşınması, geçmişteki Ödipal kilitlerin bu yeni pozisyonda çözümlenmesi şansını yaratırken, sağlıklı yeni bir Ödipal üçgen yapılanmasının da yolunu açar.

3.İlgi, bakım ve bunların ifadesi olan sevgi beklentisi, bebeğin genetik programında yazılıysa –ki bebeğin hayatta kalması, sağlıklı özgüven duygusu geliştirmesi için zorunlu koşuldur bu- o zaman ustaca çekilip çevrilebilen terapilerde, danışanın yeterli düzeyde yanıt bulabilen bu talepleri, şifaya erişmek için temel bir umuttur.

Başarılı terapist, kurduğu sevgi bağı ile şimdilik ikame nesne gibi görünebilir. Gerçi ikame nesne özgün nesnenin yerini tutmaz, ama terapiden geçerken analist ya da terapist, giderek özgün nesne konumuna gelir. Sürecin ilerleyen bu aşamasında danışan, terapist ya da analiste yaptığı aktarımların, kendi özgün nesneleri ile bağlarını, kısacası benzerliklerini ya da farklarını kıyaslamaya ve giderek netleştirmeye başlar. Bunun devamında ilk özgün nesneye bağımlılıklar, bilinçdışı yatırımlar ve ona yönelik erotik algılar, farkındalık düzeyine geldikçe ve özgün ilk nesne (ilk aşk nesnesi), terapi sürecinde giderek unutulmuş eski bir sevgiliye dönüşüp özne ondan özgürleştikçe, artık ilişki kurulacak ikame nesneler, yani aşk ilişkilerindeki yeni dış nesneler, bundan sonra kendi başlarına özgün bir nesne olma şansına ererler. Ama yine de bunlara taşıdığımız sevgi, özgün nesneden aldığımız ve onunla aramızda yapılanmış olan sevgidir. Ancak özgün ilk nesnenin, ensest olasılığı suçluluğunun ve kastrasyon dehşetlerinin sonuçları olarak eksiksiz orgazm hazlarını ketleyici etkisi sona ermiştir.

4.Daha önce de ifade ettiğimiz şu tespiti, bu sefer terapi bağlamında ele alalım: Kökeninde, özgün nesnesiyle tatmin olamayan, tatmini kastrasyonlarla engellenmiş arzu, fantezilerin ürediği kaynaktır. Öznenin bu arzuyla ilgili tüm bilinçdışı ikame nesne seçimleri, kökenindeki arzudan doğan fanteziler tarafından yönlendirilir. Ama ikame nesneye aktarılan arzu yoğunluğu, asla özgün nesneye aktarılmış olanın düzeyine erişemez, çok düşük bir düzeyde kalır. Ama terapi sürecinde, eğer arzu ilk baştaki çocuksu, saf, yoğun potansiyeli ile açığa çıkar ve buna ilaveten yetişkin öznenin hormonal seviyesi ile uyumlu erotik potansiyel de psişik sahnede görünür hale gelir, yetişkin öznenin bu potansiyeli ile uyumlu ve ona eşit haz yaşama kapasitesi de sahnede belirirse, o zaman ilk özgün nesneye, vaktiyle çocuksu bir düzeyde yöneltilmiş aktarımlar, terapide şimdi yetişkin öznenin erotik kapasitesi olarak terapiste ve daha sonra dış mekânda yeni nesnelere aktarılarak ensest yasasının tahribatı iptal edilebilir. Bu başarı ancak iyi yönetilen bir terapötik aktarım sürecinde gerçekleştirilebilir. İlk özgün nesne bu şekilde bypass edilerek süreç işletilir.

Kastre öznenin talihsizliği şudur: Eğer çocuksu, saf erotik potansiyel Ödipal dönemde bastırılmamış olsaydı, eğer bu potansiyel, kastrasyonlarla baskılanmasaydı, dış dünyaya açık bir çocukta, ensest yasağıyla damgalanmış figürlere bağlanmadan, dış dünyadaki nesnelere çok kolay aktarılabilirdi ve bütün bu Ödipal dönem ve kastrasyon facialarını yaşanmazdı.

5.Terapinin aktarım sürecinde, terapist, annenin çocuğun ufkunu işaretleyişindeki güce ve Ödipal annenin vizyon oluşturucu etkisine sahip olmayı bilmelidir ve aynı zamanda OGP'yi hayata geçirecek bir etki odağı olma anlamında da... Burada vizyon oluşturucu etki, özneyi cinsel baskı ve korkulardan bağımsızlaştırıcı yönde olacaktır. Bu olanak iyi değerlendirilmelidir.

6.Bebek ve küçük çocuğun sevgi sunan bir anne ile yaşanacak, haz, mutluluk, doyum, engellenme öfkesi, kıvanç, haz vb. dolayımsız bütün ilişki kipleri, dış dünya ilişkilerine, dünyaya açılma süreçlerine aktarılarak, aktarımların ilk modeli yapılandırılmış olur. Bu ilişki kiplerinde, yeterli doyum bebeğe sunuldukça, öznenin özerkleşme programı işlemeye başlar. Zaten yeni doğan, bir sonraki nesli üretmek için özerklik programı ile dünyaya gelmiyor mu? Sözü edilen bu ilişki zinciri (anne>bebek>dünya), özerklik programını yarı yolda kalmadan hayata geçirir. O zaman anne odağına ömür boyu sürecek bağımlılık sona erer. Aynı strateji terapi süreçlerinde izlenirse, terapiste yönelik aktarımlardan çözülme de gerçekleşir.

Terapilerde izlenecek şifa rotası, bir zamanlar ilk özgün nesneye yönelmiş olanlar da dâhil olmak üzere, zaten danışanın analiste yönelik tüm taleplerinde dile gelmiyor mu? Terapi süreci, danışanın gizli gündemi bakımından alacaklarını tahsil edip, geçmişin hesaplarını kapama amacına yöneliktir.

Danışanın talep sesi, iyi dinlenirse klasik kuramsal çerçeveleri pek de dikkate almaya gerek kalmadan izlenecek yolu gösterir.

7.Danışanda OGP'nin açığa çıkması, mâruz kalınmış kastrasyonlar nedeniyle geçmiş nesne ilişkilerindeki arızaların önemli ölçüde düzelmesine bir kanıttır. Çünkü danışanda OGP'nin açığa çıkmasına, danışanın terapistle kurduğu yargılama ve suçlamaların ötesindeki sağlıklı nesne ilişkileri de katkıda bulunur. Ama OGP'nin açığa çıkmasını sağlayan ana eksen, terapi sürecinde primat projesinin hayata geçmesidir. Çünkü primat projesinin aktifleşmesi aşamasına gelmek, terapistle kurulmuş sağlıklı sevgi bağlarının, aksamadan ilerleyen ilişki kiplerinin varlığına bir kanıttır.

OGP'yi mümkün kılan aktarım, ilk füzyonu (libidinal füzyonu) harekete geçirmiş demektir. O zaman bu odak, öznenin, bebeklik ve ilk çocukluktaki gelişim aşamalarının erken ve acımasız kastrasyonları da dâhil olmak üzere onararak, ilerlemenin yolunu açar. Bu olanağın da katkısıyla OGP, öznenin ruhsal dünyasını giderek onarmaya başlar. Bu nedenle terapist ya da analist mutlaka OGP öznesi olmalı ki, onların bu potansiyeli ayna nöronları aracılığıyla danışanın ruhsal dünyasında yapılanabilsin. Bu nedenle terapi sürecinin sağlıklı bir gelişme yönünde ilerlemesi için, analist ya da terapistin libidinal füzyondan geliyor olması, bu süreçleri hayatında yaşıyor olması zorunludur. Aksi halde libidinal füzyon imkânı, kendisindeki eksik ruhsal yapılanma nedeniyle terapistin özneye veremeyeceği bir şeydir. Libidinal füzyon odağı ile bağları kopuk bir terapist nedeniyle OGP, terapi aracılığıyla açığa çıkarılamaz.

8. Terapistin bakışı, annenin bebeğe bakışındaki eksikliği tamamlar, ancak terapistin kendisinin, "bakışı" eksiksiz sunması ve bu anlamda kendisinin eksiksiz olması, libidinal füzyon rezervlerine sahip olması koşuluyla… O zaman terapistin libidinal füzyondan gelmesinin niçin önemli olduğunu anlamış oluruz.

9.Hemcins ebeveyn OGP öznesi değilse (en azından birinin bile OGP öznesi olması kurtarıcıdır; OGP öznesi karşı cins ebeveyn bile dirilticidir), çocuğun onunla yaşayacağı eşcinsleşme süreci tamamlanamadan, nihai hedefine erişemeden yarı yolda kalır. Ama OGP'deki kısıtlılık ya da kayıp haz, bilinçdışında varlığını sürdürüp tatminde sonuca erişme baskısına devam edeceği için özne, yarım kalmış eşcinsleşme sürecini tamamlamak ve OGP'yi hayata geçirmek için yaşam boyu bu amaçlar doğrultusunda, bilinçdışı olarak özdeşleşme nesnesi arayışına devam edecektir. Özne sanacaktır ki kendisinde eksik olan OGP imkânı, öbür öznelerin erotik yaşamında eksiksiz mevcuttur. Öyleyse bu potansiyeli onlardan transfer etmesi gerekir. Bu nedenle eşcinslerin erotik yaşamı ve potansiyeli, birbirlerinin nezdinde bir transfer özlemi içinde daima merak konusu olmayı sürdürecektir. Ancak eşcinsleşme süreci eşcinse belli bir erotik yatırımı gerektirdiği ve bu da belli bir oranda eşcinsel bir renk taşıması ve öznenin yaşadığı eşcinsellik korkuları nedeniyle, hedefe asla erişilememesi sonucunu yaratır. Ayrıca hedeflenen öteki özne de OGP öznesi olamayacağı için bu amaca erişilemeyecektir, ama öteki, OGP öznesi olsa da amaca zaten erişilemeyecektir. Tanımlanan bu süreç, eksiksiz orgazmı yaşama kapasitesi sınırlı özneler bakımından, normal nevrotik heteroseksüel kesim için kabul edilebilecek kaçınılmaz normal bir eşcinsel boyutu, daha doğrusu heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutunu ortaya koyar.

Kişilerin eşcinsellik korkularının olmadığını düşünsek bile, geçmişte eksiksiz orgazm hazlarında kısıtlayıcı kastrasyonlara mâruz kalmış olmaları nedeniyle aralarındaki eşcinsleşme süreci içinden OGP'yi hayata geçirmek yine de mümkün olmayacaktır. Çünkü ortada OGP öznesi ya da haz fazlasını yani kayıp hazzı hayata geçirebilmiş ve bu anlamda kendisiyle eşcinsleşme süreci yaşanarak öznenin cinsel projesinin tamamlanmasını sağlayacak bir başka özne yoktur. Diyelim ki böyle bir özne bulundu, o zaman da eksikli özne amacına erişemeyecektir. Gündelik hayat ilişkileri içinden geçilerek yaşanacak eşcinsleşme süreçleri, eksikli öznenin sorununu çözemeyecektir. Çünkü onun problemi, OGP'yi baskı altında tutan erken çocukluk ve Ödipal dönem çatışmaları ile ilgilidir. Bu problem ancak, erken çocukluk ve Ödipal dönem çatışmalarının yeniden belirdiği ve ilave olarak kendisi OGP öznesi olan bir kişinin ustalıkla yürüteceği terapi süreci ile aşılabilir.

Yukarıda sözü edilen eşcinsellik korkusu ile şu kastediliyor: Eşcinsleşme sürecinde ötekine zorunlu libidinal yatırımların, heteroseksüelliğin normal eşcinsel ekseni üzerinden gerçekleşmesi, homopaniğe yol açabilecektir.

10. İhtiyaçlarımız:

1.Biyolojik ihtiyaçlarımız:

a) Beslenme… Hem gerçek anlamında hem de bu anlamın dışında, ruhsal beslenme olarak…

b) Cinsellik… Cinsellik, biyolojik zorlayıcılığının ötesinde ruhsal gereksinimlerimizin ve ruhsal bütünleşme olanaklarımızın merkezinde yer alır, ayrıca sağlıklı nesne ilişkilerinin kurulmasında temel bir role sahiptir**.**

2.Ruhsal ihtiyaçlarımız:

a) Sevgi… Sevme ve sevilme ihtiyacı olarak…

b) Aidiyet hissi…

c) Kendilik değeri ihtiyacı…

d) Duygu ve düşünceleri, ketlenmeden dile getirme anlamında yerine oturmuş anadil…

e) İdealizasyon gereksinimi… Nesneyi idealize etme ve kendisinin idealize edilmesi…

f) Kabul yüzü görme ihtiyacı…

g) Sağlıklı röntgencilik, yani hayata geçmiş primat projesi…

h) Sağlıklı teşhircilik… Kendinde değerli bulduklarını gösterme ve kendini sergilediği zaman onaylanma talebi…

ı) Kabul edilebilir oranda kadir-i mutlaklık tezahürleri…

j) Akabinde ayrışma koşuluyla periyodik olarak ruhsal ve bedensel füzyon ihtiyacı… Küçük çocukluktaki ve bebeklik dönemindeki psişik yakıt alma veya bu yakıtı yenileme ihtiyacının bir devamı olarak (Mahler). Yetişkinin güncel psişik ve güncel seks hayatında füzyon ve ayrışma ihtiyaçlarının, tekrar tekrar giderilmek üzere hayat boyu tatmini gerekecektir…

Danışandan gelen bu talepler iyi yönetilerek işletilebilirse, her insanın genetik programında var olan ve kendisi için iyi olana ulaşma potansiyeli ve arzusu, kaldığı yerden, kendi hedefine erişmek üzere harekete geçer.

11. Erkek eşcinselliğinde partner, bilinçdışının gizli gündeminde, kendisinden seksüel potansiyel ve performans transferleriyle, öznenin kayıplarını kapatması umulan tamamlayıcı bir baba figürü de olabilir. Peki nasıl bir potansiyel? Cinsel dürtülerin, tatminde hedefine erişen libido doluluğu anlamındaki potansiyel. Ancak ne var ki, hiçbir eşcinsel ilişki, bilinen hali ile böyle bir umudu hayata geçirip erkek eşcinseli heteroseksüel sürece taşıyamamıştır. Çünkü eşcinselin partneri ağırlıklı olarak heteroseksüel olsa dahi OGP alanında genel olarak ciddi eksikliklerle maluldür Ayrıca bu ilişki, o NN heteroseksüel partneri, OGP eksenine taşıyamayacaktır. Daha önce de nedenlerini belirttiğimiz gibi partneri OGP öznesi olsa bile sonuç değişmeyecektir. Eşcinselliğin kastrasyonlara bağlı bu türlerinde, partnerin OGP öznesi olması da eşcinsel özneyi kastrasyonlara tutsaklıktan kurtaramaz. Çünkü bu ilişkilerde, terapötik süreçlerin umut vaat eden eşcinsleştirici aktarımları ortada yoktur. Bu aktarımlar ancak terapi sürecinde aktifleşir. Zaten sağlıklı kabul edilebilecek ortalama bir baba oğul ilişkisinde de erkek çocuğa baba tarafından aktarılan şey, OGP imkânı değil, toplumsal erkek kimliği, erkekliğin görüntüsel ve durumu kurtarıp idare eden formatıdır. Kısacası, eşcinsel erkeğin, partnerinden seksüel potansiyel ve performans transferi şeklindeki gizli gündemi bakımında yollar kapalıdır. Eksiksiz hazda kısıtlı heteroseksüel erkeğin, OGP'yi hayata geçirmek yönündeki gizli gündemi bakımından da yollar kapalıdır.

Eşcinsel bir erkeği, eşcinsel bir ilişki neden heteroseksüel boyuta taşıyamaz? Bu soruyu eşcinselliğin ağır kastrasyonlara bağlı örnekleri ile sınırlı olarak soruyoruz, Çünkü erkek eşcinseli, heteroseksüel eksene yerleşme anlamında baba-oğul özdeşleşmesini mümkün kılacak sayfalar çoktan kapanmıştır ve bu geçmiş süreç yanlış yaşanmıştır. Bu sayfalar ancak, terapinin ilerleyen dönemlerinde yeniden açılabilir ve umut vaat eden eşcinsleşme süreci ancak bu imkân çerçevesinde aktifleşebilir. Umut, bu aşama ile başlar. Tabii bu uygulama, eşcinselliğin kastrasyonlar ve cinsel bastırmalar üzerinden yapılanmış türü için geçerlidir. Çünkü böyle bir tabloda özne, eşcinselliğini

orgazmik haz boyutu bakımından kısıtlı yaşar. Yani eşcinselliğin bu türünde kastrasyonların ve ensest suçluluğunun baskısı, orgazm hazlarını kısıtlar. Bu sonuç aslında egodistonik (benlikle uyumsuz) bir eşcinselliği ima eder ve heteroseksüel zeminin, saydığımız nedenlere bağlı olarak eşcinsel öznede üstünün örtüldüğünü ifade eder. Böyle bir eşcinsel yapılanmada eşcinsellik heteroseksüelliği maskeliyor demektir. Eğer özne eşcinselliğini, son ifadesini genital alanda bulan eksiksiz orgazm hazları eşliğinde yaşayabiliyorsa, ortada bir sorun yok demektir. Ama böyle bir imkâna sahip eşcinsel öznenin, karşı cinse yönelik arzusunun nasıl olup da aktifleşemediği yine de bir merak konusu olmakta devam eder.

TERAPİYE EK DÜŞÜNCELER

1.Üreme programının koyduğu zorlayıcı, kaçınılmaz haz ödülü orgazmdır. Orgazm hazzı, özneyi eksiksiz olarak tatmin etmiş midir? Eninde sonunda psikanaliz olsun, diğer terapiler olsun bu soruya doğru dürüst, daha doğrusu yalana kaçmadan yanıt vermek zorundadır.

2.Nevrotik bir geçmişten gelen ama sağaltılmış OGP öznesi, tüm kazanımlarına rağmen gerileyebilir mi? Nevrotik geçmişinin arızalı odakları, güncel yaşamdaki uzun süreli ve uygun tetikleyicilerin etkilerine maruz kalma durumunda gerileyebilir. Ancak yine de kendini toparlayacaktır, tabii uzun bir zamana yayılarak. OGP öznesi, çocukluktan itibaren cinsellikte kastre edilmemişse ya da nesne ilişkilerinde örselenmemişse, ideal bir OGP öznesi olarak yetişkinlik hayatına adım atacaktır. OGP öznesi için tanımlanan ve tanımlanacak olan ideal var oluş kipi bu koşullarda geçerlidir.

Nevrotik geçmişten gelen OGP öznesinin, kendi nevrotik geçmişinin geri dönen saldırılarına mâruz kalmasının arkasında, terapi sürecinde tam ifşa edilmemiş ve terapiyi engelleyen sırlar ve libidinal füzyon yaşantılarına, orgazm anında tam bir teslimiyetle kendini bırakamamak şeklindeki problemler mevcuttur. Bu nedenle sağaltımdan geçen OGP öznesi, aşılmadan bırakılmış bu problemler nedeniyle OGP'nin tüm gürlüğü ile beliren varoluş sahnesine tam anlamıyla adım atamaz. Peki ne demiş olduk? Böyle bir tabloda, OGP öznesi, kendi özgür varoluş alanında gerçek anlamda tamamlanmış olamaz. Ama buna rağmen nevrotik öznenin elbette oldukça ilerisindedir.

3.OGP, bir biçimde hayata geçmiş olsa da öznenin geçmişindeki ensest yasağı suçluluğu, kastrasyon kaygıları, çoğu kez dokunulmadan, yine öznenin ketum hafızasının dip katmanlarında gizlenebiliyor. Bu nedenle OGP öznesinde bir yandan geçmiş ruhsal haritanın geri dönen saldırıları kadar, ketum hafızanın dip katmanlarında çözümlenmeden kalmış ensest yasağına ilişkin suçluluk duygularının, kastrasyon kaygılarına bağlı cezalandırılma beklentileri iyileşme sürecini önemli ölçüde sabote eder. O zaman sağaltım, ağırlıklı olarak ketum hafızanın dip katmanlarına yönelik olmalı.

4.Narsistik itilimler, cinsel dürtülerden daha güçlüdür. Bu nedenle terapide öznenin, narsistik örselenme kaygıları yüzünden cinsel çatışmalarını açıkça dile getirmesi zordur.

5.Narsisizm, verili bir program olarak, kişinin değerli olduğuna inandığı bedensel varlığını ve psişik yapısını (yapılanmış olduğu her şekliyle) korumaya ve savunmaya yönelik ruhsal bir çekirdektir. Kişinin bedensel yaşamını ve yapılanmış şekliyle psişik yapısını korumaya yönelik bu eğilimlerin toplam bileşke yansıması olarak kişi, sonradan hayatına katılacak olan toplumsal değerleri, kişisel değerlerini, aile değerlerini vs. aynı benmerkezci tutumla yaşamının odağına yerleştirecektir. Narsizmin bulaşıklığı, nevrotik olan kişilik özelliklerini bile korumaya adanmış patalojik onuru yapılandırması nedeniyle bu durum, terapide çok büyük engeller çıkarır.

Yetişkin danışanın nevrotik gururu (nevrozunu korumaya yönelik gururu) terapinin baş düşmanıdır.

6.Toplumsal cinsel ahlakın dışına çıkmadıkça (bunlardaki yanlışları göremedikçe), terapilerden ciddi anlamda bir sonuç alınamaz.

7.Terapide öznenin nevrotik mahrem dünyasının ifşası, sonuçta bu dünyanın yıkımıyla noktalandığında, öznenin hem kastre edilmemiş çocuksu cinselliği hem de kastre edilmemiş halindeki yetişkin cinsel potansiyeli, bir imkân olarak hayata doğar. Özne süreci bu şekilde yaşarken, terapistin ya da analistin, orijininde varlığın tüm olanaklarına sahip olduğu yanılsamasına kapılır. Bu durumda analiste, kendisinde açığa çıkan potansiyelin tüm gücüyle aktarım ya da yansıtma gerçekleştirir. Yani kendisinde açığa çıkan omnipotansın, analistte de bulunduğu yanılsamasına kapılır.

Kısacası, nevrotik mahrem dünyanın yıkılması, bastırılmış libidonun, cinselliğin üzerindeki baskıyı ortadan kaldırır.

8.Eril öznenin kastrasyondan kurtulması, ön koşul olarak anne ya da baba ikamelerinin, onun hazza açılan erekte penisini gerçekten onaylanmasına bağlıdır. Bu teminatı almış olmak, eril özne için oldukça kurtarıcıdır.

9.Başlangıçta utanç yoktur. Travmatik etki, sonraki söylemler üzerinden yapılanır. Bu nedenle terapide, danışan mutlaka başlangıç konumunda konuşlandırılarak terapi sürdürülmelidir: "Başlangıçta utanç yoktur."

10.Terapide danışan neden erotik (cinsel) bir arsız (yani girişimci, eylem başlatıcı, yürekli, komplekssiz, fobilerden arınmış) olmak zorundadır? Çünkü oral dönemin iştahlı (yaşama iştahı) bebeğini yeniden yapılandırmak gerekmektedir.

11.Cinselliğin, erotizmin (erotizm + libidinal füzyon toplamı), cinsiyetler öncesi, ötesi, cinsel nesne seçimlerinin öncesindeki alanı. OGP sağaltımına buradan başlanır.

12.OGP, kastrasyonları, ensest korkularının ve homofobinin orgazmik hazda yol açtığı tıkanıklıkları siler süpürür. Ancak nesne ilişkileri ayrı bir terapötik müdahale ile ele alınmalıdır.

13.Ensest suçlulukta kıstırılmışlık, terapide açığa çıkan erotik aktarımın nedeni ve tetikleyicisidir.

14.Terapide, eğer, terapi başarılı olacaksa, açığa çıkan libido (erotik potansiyelin en dolu haliyle yeniden uyanışı) hem Ödipal çocuğun geçmişteki çocuksu erotizminin hem öznenin o günkü yetişkin erotizminin hiç kayba uğramamış en özgün libidosudur. Yani libido, kendi projesini hayata aktarmak üzere harekete geçmiştir. Terapi, bu olanağı yeniden bastırarak değil, bu libidinal projenin hayata geçmesini sağlayarak, ancak o zaman başarılı olur.

XIX. BÖLÜM: AŞK

1. İki özne, büyük ihtimalle libidinal füzyon sürecinde yapılanmış olan kökensel aşklarının tetiklendiği özel anlarından birinde, bilinçdışı bir etkiyle birbirlerini seçmiş olarak göz göze gelebilirler. Bilinçdışı etkiyi şimdilik, gizemini koruyan bir süreç olarak kabullenip devam edelim. Bu durumda en azından öznelerden birinin, kendi içinde libidinal füzyon odağı tarafından tetiklenmesi ve bu tetiklenmenin bakışlarda dile gelmesi, ötekinin derinliklerini de –libidinal füzyon odağını- devindirebilir. Böylece her biri, ruhlarının derinliklerindeki bu kaynağa doğru bir büyülenme haliyle inerken, öbürünü bu büyülenmenin ışığında görür. Çünkü bakışın-bakışmanın, en derin katmanı libidinal füzyondur. Öbürüne büyülü bir güzellik ve anlam atfeden bakış, libidinal füzyondan doğar. Birbirlerinin ilk sevgi ve ilk aşklarının füzyonel alanını, yani OGP'nin de iki ana ekseninden biri olan libidinal füzyon kökenini böylece harekete geçirdiklerinde, aralarında aşk süreci başlar. Aşkın bu ilk inşa anından itibaren her özne, bir diğerinin aracılığı üzerinden kendi ruhsal bütünlüğüne erişme vaadini, bir sanı olarak aldığında iki özne arasında aşk, bir süreç halinde akar. Burada her bir öznenin aldığı vaat, kendi libidinal füzyon köklerine inebilme ve böylece kendi içinde bütünleşme, eksiğin bire tamamlanma vaadidir; sevgilinin aşkta vaat ediciliği de budur.

Hem yıldırım aşklarda, hem demlenmiş ilişkiler içinden doğan aşklarda, aslında gerçekleşen şey şudur: Özne, ötekinin aracılığı üzerinden kendi libidinal füzyon kökleri ile bütünleşmiştir; yani o derinliğe inmiştir. Bu derinlikte yaşanan aşkın, sürekliliği garanti edilemese de her zaman libidinal füzyon köklerinden beslendiği için, şifa verici bir güç içerdiğini ara bir not olarak belirtelim. Ama özne bu bütünleşmeyi, ötekinin kendisine bir lütuf olarak sunduğunu sanır. Durum salt bu yönden ele alındığında bir sanıdır, yoksa özne, kendinde olmayan bir şeyi nasıl hayata aktarabilirdi ki? Yani, libidinal füzyondan oldukça sağlıklı geçmiş özne, bu ilişkide kurucu taraflardan biri olduğunu düşünemez. Bir yandan kendi füzyonel kökeni ile kurduğu emosyonel bağların zenginliğini, öbür yandan açığa çıkan süblimasyon süreçlerini yaşarken, ki özne yaşadıklarının kendi köklerinden doğduğu gerçeğini hiç bilmez, bunları hayata geçirmesinin faili olarak gördüğü partnerine şükran duyar (ama partner bir yandan da faildir). Çünkü libidinal füzyon, özneyi aşkın tanrısal katına yükseltir. Bu niteliğinden dolayı, hatırlanmayan ama unutulamayan, ketum hafızada içerilmiş olan libidinal füzyon odağı, âşıkların olduğu kadar müminlerin de huşu duygularının kaynağıdır. İşte bu yükseliş, öznenin, aşkın öteki öznesine şükran duymasının nedenidir. Bunda da elbette haklıdır, köken kendisinde olsa ve kendisi bunu bilmese bile, açığa çıkan ruhsal malzemenin faili, karşısındaki öteki öznenin aracılık eden varlığıdır. Bu nedenle şu aşamada kendini sevgiliye bağımlıymış gibi hisseden özne, ciddi kriz sinyalleri olarak sevgili tarafından terk edilme kaygılarını bir süre deneyimleyecektir. Ancak bir sanı olsa bile, öznenin kendi iç bütünlüğünde tamamlanması, yine de aşkın asli hedefine varacak şekilde yaşanmasına bağlıdır. Öznenin bilinçdışı olarak umduğu bu ruhsal bütünlük, ruhsal derinleşme, tekil öznede kendiliğinden hayata geçmez, ötekinin varlığını zorunlu kılar, yani öteki burada aşkı yaşamanın aracı unsurudur**.**

İki insan arasında başlayan aşk sürecini şu bakış açısı ile biraz daha netleştirelim: Bir insanın diğerine sırılsıklam âşık olması çok anlaşılır ve çok sık rastlanan bir durumdur. Bizi hiç şaşırtmaz. Asıl şaşırtıcı olan, iki insanın aynı anda, aynı yoğunlukta birbirlerine nasıl olup da sırılsıklam âşık olabildiğidir. Bu çok özel durum dikkatimizi çeker. Gizemliymiş gibi görünen bu karşılıklı aşk tablosunun dinamiğini, herhalde şöyle açıklayabiliriz: İki insan göz göze gelişlerinde, birbirlerinin libidinal füzyon odaklarını tetikleyip devindirmedikçe, aralarında aşk süreci başlamaz. Ama yanıtlanması gereken bir soru daha kalır geride. Karşılıklı tetiklenme nasıl gerçekleşiyor? O zaman şunu söyleyeceğiz: Eğer her iki özne de tesadüfen birbirlerinin ilk sevgili formatlarına, bir ölçüde denk gelmişse, işte o zaman karşılıklı olarak birbirlerinin libidinal füzyon odaklarını tetiklemeleri kolaylaşmış olur. Böyle bir tesadüf çok az gerçekleşebildiği içindir ki, karşılıklı yoğun aşklara çok az rastlanır. Sevgilinin, geçmiş kayıtlarımızla (ilk sevgili kayıtlarımızla) örtüşen varlığı o kadar nettir ki, ilk kez gördüğümüz biri olmasına rağmen uyandırdığı duygular, her nedense bize son derece âşinadır. Âşık sevgilisine şunu demez mi? "Sanki seni yıllardır tanıyor gibiyim." Öyleyse sevgilimin portresi, ketum hafızamın, hatırlanmayan ama unutulmayan kayıtlarında resmedilmiştir.

NN düzlemde öznelerden her biri, öteki için ilk sevginin, ilk aşkın füzyonel çerçevesine denk geldiği oranda aşk, bir süreç olarak devreye girer. Aşk süreci, orgazmın eksiksiz hazda karşılıklı olarak hayata geçebildiği ve OGP sürecine yeni intikal etmiş öznelerde ise, şu sanı ile devam eder: OGP öznesi, aşkın kurucu taraflarından biri olmak bakımından, kendi olanaklarını, hazzı eksiksiz yaşama potansiyelini unutarak, cinsel ilişkide eksiksiz orgazmı salt ötekinin aracılığı ile yaşadığını düşünmektedir. İfade ettiğimiz kısmî arızalarına rağmen bu toplam çerçeve, ama hem NN hem OGP öznelerinin kendi kaynaklarında aktifleşen aşk yatırımı anlamındaki bu toplam çerçeve, aşkın en ideal pozisyonudur. Her ikisi birden OGP öznesi olan en ideal aşk ilişkisi kipini dışta bırakırsak, çoğu kez gerçekte olan bu değildir; her iki partner de çeşitli engellerden dolayı çoğunlukla bu yaklaşık denklik düzeyine erişemezler. Hele, NN düzlemde aşk süreci, çoğu kez bir yanılsama olarak yaşanır; çünkü âşık, bir süre sonra sevgilinin beklenen kişi olmadığı kanısına er geç varacaktır. Öte yandan her OGP öznesi için, kendi potansiyelinde bir partnerin bulunması çok zordur. Partnerlerden biri OGP öznesi olsa da öbür öznede eksiksiz orgazm hazzı hayata geçemiyorsa, bu ilişkinin bile gidişatı kötüdür ve çöküşe doğrudur. Eksiksiz orgazmın gündeme hiç gelemediği yaygın aşk ilişkileri içinde, nadir rastlanır çok uzun ömürlü örnekler bulunsa bile, bunlarda daima bir eksiklik vardır. Ama cinsel yakınlaşmanın başarısız sürüp gittiği bu tür ilişkiler, partnerleri zorlayıcı baskılar söz konusu olmadan devam edebiliyorsa, zeminde başka güçlü ve sağlıklı motivasyonların desteği mevcut demektir.

İki öznenin ilişkisi, bağımlılık üzerinden yapılanmış ve ötekini ihtiyaç nesnesine dönüştürmüş ise, bu ilişkinin elbette bir adı vardır. Ama bu aşk değildir ve aşkın istikrarlı türevi olan sevgi ise hiç değildir. O kadar nettir ki bu tür bağımlılık ilişkileri, anne-bebek ilişkilerindeki füzyon ve seperasyon (kaynaşma - ayrışma) süreçlerini, psikolojik doğum süreçlerini (M. Mahler), yani anneden ayrışma süreçlerini tamamlamamış özneler arasında kurulur ve bu nedenle her biri, kendi geçmişinin onarılmamış yaralarının, öteki tarafından onarılması peşindedir. Ama aslında her iki özne de yaralıdır ve birbirlerinden sanki bir tür hastabakıcılık görevi talep etmektedirler. Zihinleri sürekli ihanete uğrama ya da terk edilme kaygıları ile yüklüdür. Çünkü bir zamanlar zaten anne onları terk etmişti. Çünkü tamamlanmamış özerkleşme süreçleri terk edilme anlamına gelir. Şimdi de anne ikamesi olarak gördüğü sevgili, onu yeniden ya terk ederse. Bu yüzden birbirleri ile bağımlı ve tabii sonuçta kesin olarak çökecek bir ilişki türü geliştirirler. Aslında vaat ettikleri koşulsuz sevgiyi asla yerine getirmemiş bir anne ya da baba nedeniyle acılar yaşamaktadırlar. Baba, bu tür ilişkilerde görevini, nasıl yerine getirmemiş olabilir? Baba eğer anneden boş kalan yeri dolduramamışsa ya da en azından ikinci pozisyonda olsa da kendisinden beklenen ve çocuğa aktarılabilecek psişik inşa sürecine çok eksik katılmışsa ya da hiç katılmamışsa…

2.Aşkta orgazmik haz bütünlüğü için, özne, libidinal füzyon eksenini orgazm anına taşıyabilmelidir. Aksi takdirde, orgazm anında kendisini bütün kılacak olan deneyimi yaşamamış olur. Çünkü libidinal füzyon, eksiksiz orgazmı mümkün kılan cinsel ilişki anında, ağırlıklı olarak hayata geçer. Aşk ilişkisi karşılıklı olarak böyle yaşanıyorsa, partnerler gündelik hayatın akışında birbirlerine yapışma ihtiyacı duymazlar. Öbürü tarafından terk edilme kaygılarına kapılmazlar. Elbette sevgi ilişkisinin eksenlerinden biri olan özlem duygusunu yaşarlar. Ama bu, başka bir şey… Eğer libidinal füzyon talebi, geçmişin tamamlanmamış bir füzyon talebi olarak, ikili ilişkiyi süreğen bir yapışma ilişkisine dönüştürüyorsa, bu ilişki, öznelerin özerkliği içinde bir aşk ilişkisi değil, bir tapınma, bir bağımlılık ilişkisidir. Bu öznelerin cinsel ilişki anında libidinal füzyonun sahih zenginliğini hayata geçiremediklerini söylemeye bile gerek yok. Sağlıklı libidinal füzyon süreçlerini yaşayamamış bu kişiler, kaynaşma ilişkisini cinsel yakınlaşma anı ile sınırlamayı da beceremezler. Cinsel ilişkide de yaşadıkları, zaten hasarlı libidinal füzyona yapışma şeklinde tezahür eder. Cinsel ilişki anının sınırları dışına taşarak, gündelik hayatın öbür alanlarında da partnere yönelik yapışma arzuları, aşk ilişkisini çekilmez hale getirir. Çünkü aşkta füzyonel bağ, cinsel ilişki süreci ve onun zirve noktası olan OGP ile sınırlıdır. Bunun dışında kalan zaman dilimlerinde, iki öznenin ilişkisini ortak değerlerin paylaşımı, farklı ve öznel alanların korunması ve sevgi ilişkisi yapılandırır. Yapışkan ilişki, OGP'nin öznede hayat bulmadığını kanıtlar. Çünkü bu durumda özne, OGP'yi açığa çıkaramayacak olan yapışkan bir füzyon bağına ve Ödipal dönem kastrasyonlarının tehditlerine tutsak demektir. Yani bu toplam kastrasyonların bileşke sonucu olarak, ensest odağa bağımlılık ve bilinçdışı ensest zina ile bunların yol

açtığı ve OGP'yi engelleyen kastrasyon baskıları hala aktif demektir. Bundan dolayı ikilinin fırtınalı aşk sanılan bağımlı ve yapışkan ilişkileri, izleyenlerin gözünde ne kadar ilginç görünürse görünsün çökme tehdidi altındadır, OGP'ye gebe değildir.

NN düzlemde aşk süreci, çok yüksek bir oranda asli hedefine bir türlü varamayacaktır. Çünkü NN düzlemin öznesi söz konusu olduğunda aşk, kastrasyonların her an süren müdahaleleri nedeniyle çökme tehdidi altındadır. Şundan dolayı: Kastre öznelerin söz konusu olduğu bu ilişkilerde, eksiksiz orgazm tatmini hayata doğamayacaktır. OGP ufukta gözükmüyorsa, daha önce belirttiğimiz nedenlerden dolayı aşkın geleceği tehdit altındadır. Çünkü cinsel ilişkiler gittikçe tatsızlaşacaktır.

İlişkilerdeki tüm aksamaları dışta bırakarak, aşkın ideal tasviri, aslında olması gereken tasviri için şunu söyleyebiliriz: Sevgi tarihime, libidinal füzyon köklerimdeki özlemlere, eksiksiz orgazm düzeyinde bir vaat olarak yanıt verebilen ve bu beklentilerimi karşılayabilen (ne yazık ki çoğu kez de karşılayabildiğini sandığım) ötekinde aşkı bulabiliyorum. Benim, ötekinin aracılığı ile sevgide ve orgazmımda, kendi iç bütünlüğümü hayata geçirebildiğim ölçüde aşk ve aşk nesnesi vardır. Bu nedenle OGP öznesi, ilişkiye aktarabilmek üzere elinin altındaki tüm potansiyel ve olanakları ile aşkın kurucu öznesidir. Aşk, sevgi, cinselliğin eksiksiz tatmini, OGP öznesinin olanakları üzerinden onun varlığında hayata doğacaktır. O zaman bu tablodan çıkan sonuç şudur: Aşkın ideal olarak uzun süreli yaşanabilmesi için, her iki özne de OGP öznesi olmak zorundadır. Çünkü özne OGP öznesi değilse, partneri OGP öznesi olsa bile kendisindeki kapasite eksikliğini, bilinçdışı bir yanılsama üzerinden partnerinin kapatamadığını düşünüp, arzunun kayıp nesnesinin aranışını motive eden yönelimlerle, yani nesnesini bekleyen arketipin bilinçdışı basıncıyla, eksikliğinin telafisini, meçhul ötekilerden sağlamak üzere bu ilişkiden çekilebilecektir.

OGP özneleri arasında yaşanabilecek bir aşk ilişkisinde ise öteki (partner), özneye, özellikle eksiksiz orgazm anında iç bütünlüğünü kurma ve libidinal füzyon kökleri ile bütünleşme olanağını sunduğunda, aşk süreci en ideal konum olarak her öznenin kendi özel yaşam öyküsünün içinden başlar. O zaman özneden ötekine yönelen aktarımlar ile yapılanan aşk, ötekini özne nezdinde vazgeçilmez kılar. Bu haliyle aşk, ayrı ayrı yaşam öykülerinin içinden gelen, özgünlükleri içinde birbirlerinden farklı iki ayrı özneyi zenginleştirecek, ileriye taşıyacak olan bir yatırım sürecidir de. Bundan dolayı aşk sürecinin hayata geçmesi için, iki ayrı öznenin ille de özdeş ve ruh ikizleri (ruh ikizi beklentisi başka bir yanılsamadır) olmaları gerekmiyor. O zaman şu gerçeği çok iyi benimsemeliyiz: Bizim için önceden planlı bir biçimde yaratılmış aşk nesnesi yoktur. Bu nedenle "beyaz atlı prens", "padişahın kızı" söylemleri sadece bir masaldır. Çünkü onlar, ilk ilişkilerimizdeki hayal kırıklıklarının onarıcısı, arzuladığımız cennetin inşası için bir umut olarak beklenir.

Aşk, iki özerk insan arasında kurulan bir ilişki olması nedeniyle, ancak birbirine bağlanma sözü verilmesi ile yapılanır. Bu sözün sözel olarak verilmesi gerekmiyor, ilişkideki güven hissi zaten verilmiş bir söz gibi algılanır… Aşk iki özerk öznenin karşılıklı olarak birbirlerine verdikleri bağlılık sözü ile yapılandığı için, ilişkide her türlü kuşkuyu ortadan kaldırır. İki öznenin de zihni aldatılma ya da terk edilme kaygıları ile yüklü değildir. Kaldı ki OGP'nin öbür ekseni olan libidinal füzyon odağı, bu ilişkide devreye girebildiği içindir ki, her iki özne birbiri için özgün aşk nesnesi konumuna yükselmiştir. Libidinal füzyon odağı, iki özneyi kaynaştırması nedeniyle, ortada bir zorunluluk olmasına gerek kalmadan, kendiliğinden, ilişkiyi Ödipal nesnelerden bağımsız tek eşlilik boyutuna taşır. Bu nedenle OGP üzerinden yapılanan bir aşk ilişkisi, Ödipal, ensestüel odaktan bağımsızlaşmak ve onu geride bırakmakla karakteristiktir. Buradaki tek eşliliğin, toplumsal, geleneksel zorlamalarla dayatılmış tek eşlilikle hiç ilgisi yoktur. Ve OGP, bu ilişkinin yapıştırıcı doğal çimentosudur. Hem de kolay kolay çökmeyecek, oldukça uzun ömürlü bir ilişkinin güvencesidir. İşte bu yüzden bu ilişki, bir bağımlılık ilişkisi değildir. Zaten aşkın yanılsamaya doğru kaydığı alan burasıdır. Yani bağımlılık ve yapışkanlığın aşk sanılabilmesi…

O zaman, NN gerçeklik çerçevesinden bakıldığında ideal bir tanım olsa da, aşk konusunda toparlayıcı bir özet olarak şunları yazabiliriz: Aşk, iki özerk özne arasında yaşanacak bir süreçtir; iki öznenin özerk alanlarının karşılıklı olarak korunup güvence altına alınmasını zorunlu kılar. Bu nedenle aşk ilişkisinde, birinin ötekinin varlığını, kendilik alanlarını gasp etmesi söz konusu olamaz ve ötekini özgür bırakmayı her zaman gündemde tutar. Bu özelliği nedeniyle her iki özne, bir diğerinin gelişimini hem destekler hem bu gelişimin yolunu açar. Sonuçta, ötekini, ben'den farklılığı içinde, bencilce

olmayan ve kendine dönüştürme gayretine girmeyen bir tutumla kabullenmeyi zorunlu kılar. Yani ben'den farklılıkları içinde, ötekini aşkımın insanı olarak benimsemek… Sonuç olarak aşk, bağlılık (bağımlılık değil) ilişkisi içinde özerkliği korumanın güvencesidir.

3.Bebek, ihtiyaçlarını kendince dile getirirken, libidinal füzyon sürecini sağlıklı biçimde yapılandırmak üzere anneyi manipüle etmiş olur. Burada bebeğin bilinçli olmayan amacı özgüven duygusunu yapılandırmak ve dünyayla güvenli ve evindelik duygusu içinde ilişki kurabilmektir. Anne arketipinin itici gücüne uyarak, hayatta kalabilmesi için gerekli bakımı sağlayacak sevgiyi garantiye alabilmek üzere bebek, anneyi ya da anne ikamesini hep "iyi annelik" yönünde göreve çağırır. Bebek neden böyle yapar? Çünkü sevgiyle sarılıp sarmalanma talebi, küçük çocuk açısından hayatta kalabilmenin garantisi ve hayatta kalma programının gereği olarak devrededir. Küçük çocuk ya da bebek, sevgi gördüğünde hayatta kalacağı hissini yaşar, aksi halde hayati bir tehlikenin onu beklediğini –bilincinde olmadan, belki sadece yaşayan bir organizma düzeyinde- bilir. Kendisine bu teminatın verildiği bebek, ilerde nedenini bilmeden bir melek tarafından daima korunduğu hissini yaşayacaktır... Anne ya da anne ikamesi ile ilişkiler, bebeğin umduğu gibi yapılanamamış ve yaşanamamış olsa bile özne, hayatının çeşitli dönemlerinde, aşklarında ya da terapi esnasında, bilinçdışı bir taleple geçmişindeki bu arızaların onarılmasını bekleyecek, eski asli arzusu yeniden açığa çıkacaktır. Aslında bu insanlar, anneyle arızalı ve tatminsiz yaşanmış sevgi ilişkileri nedeniyle, öteki insanlarla da hep yapışma ilişkisi kurmuşlardır. Ötekilerle kurmak istedikleri bu ilişki taleplerinin arka, örtük metni iyi okunduğunda, ruhsal şifalarının adresi tespit edilmiş olur. Yani, eksik yaşanmış süreçlerini tamamlayacak ve onları bütünleştirecek "iyi anne"yi aramaktadırlar. Sevgililerinde de aradıkları budur. Aslında bu insanların stratejileri, iyileşme taleplerinin gerçek şifa adresine bir türlü erişemeyen yarıda kalan girişimler olarak tanımlanabilir. Yani özne gerçekte özerkleşmeyi aramakta, iyileşmek istemektedir. Öznenin, kendisi hasta da olsa, bu talebi iyileşme yönünde bir umuttur.

4.Her canlı türü verili programı gereğince kendisini ölümsüz kılmak ister. Ancak bunu üreyerek gerçekleştirebilir. Teklerin her birine ölümsüzlük olanağı sağlanamaz. İnsan türünde ise üreme programı, aşk ve sevgi ile sentezlenerek, en üst düzeyde hayata geçer. Aşk ve sevgi eylemine katılan her insan, türün ölümsüzlük ereğine hizmet ettiği için, ölümsüzlükten bir parçayı yaşantılaştırmış olur. İnsanın sevgi ve aşk eylemini, bir ölümsüzlük sanısı ve hissi içinde yaşamasının sebebi budur. Şöyle de ifade edebiliriz: Türümüzü koruma ve yaşatma eğilimimiz aynı zamanda sevginin ve aşkın kökenidir. Yani türün ölümsüzlüğünü sağlama eğilimimiz… Anneden bebeğe aktarılan sevgide ve annenin bebeği hayatta tutmaya yönelik eğiliminde aşk ve sevginin kökenini çok açık görürüz. Piyasa ekonomisinin engellenemez açgözlülüğü nedeniyle, ucuz sinema temalarına, reklam çığırtkanlıklarına malzeme yapılan bu eğilim –sevgi ve aşk- özündeki soyluluk bakımından ciddi tahribata uğrar. Bu ayrı bir tartışma konusudur.

Türü koruma eğilimimizin bir fonksiyonu olduğunda, gerileyici bir yapışma ilişkisine değil de yüzü geleceğin inşasına dönük olduğunda aşk, sağlıklı bir süreçtir. Aşkın cinsellik boyutunda ise onu yapılandıran, eksiksiz orgazmik haz sürecinin hem orgazm yoğunluğu (NN örneklerinde hayata geçemiyor olsa da) hem de libidinal füzyon derinliğidir (NN örneğinde kısmî olarak hayata geçiyor olsa da). Özet bir formülasyon olarak şunu söyleyebiliriz: Bilebildiğimiz kadarıyla herhalde sadece insanda, salt kör bir cinsel güdü olmaktan çıkan ve önemli bir bölümü algı-bilinç sisteminde açık farkındalıkla yaşanan türün ölümsüzlük amacı (üreme programı), bireyin aşk, sevgi ve cinsellik ilişkilerine aktarıldığında, ölümsüzlük algısı olarak deneyimlenir. Elbette bu formülasyonlar ilk bakışta aşırı bir spekülasyon, romantik bir yorum ya da edebi bir tasarım olarak görülebilir. Ama böyle değil tabii. Çünkü aşk ve cinselliğin, insanın, belki de salt insanla ilgili olarak libidinal füzyon ile bağları kurulduğunda bu tez, bir spekülasyon olmaktan çıkacaktır. Şimdi bu noktaya doğru adım adım ilerleyebiliriz: Aşk ve sevgi, bilinçdışı odakla, daha doğrusu dürtüsel enerjisi bakımından bağlı olduğu "id" alanıyla doğrudan teması mümkün kılar, enerjisini oradan alır. Öte yandan bilinçdışı veya "id" alanı da ölüm ve zamanı tanımadığı, onun dışında var olduğu için, aşk süreçleri, kökünün bağlı olduğu odağın niteliğinden dolayı, her zaman ölümsüzlük ve zaman dışılık algısı içinde yaşanır. Aşk insanı, sanki ölümsüzlük ve zaman dışılık yaşantıları ile ödüllendirip zenginleştirir gibidir. Ayrıca bu yaşantılar,

bağlı oldukları libidinal füzyon odağı nedeniyle kendiliğinden süblime oldukları için de insanı bir kere daha zenginleştirirler. Aşk ve sevgi, yani aşk ve sevginin kökenlerinin bağlı olduğu libidinal füzyon, süblime niteliği nedeniyle, onu deneyimleyen özne nezdinde reddedilemez bir davet olarak yaşanır. Tabii durum özellikle OGP öznesi için böyledir. Öte yandan NN düzlemde eksiksiz orgazm hazzı, aşk sürecine katılamasa da libidinal füzyon yaşantıları kısmî olarak bu sürece katılır, ancak orgazm anıyla sentezlenemedikleri için, açıkçası bu düzlemde, orgazmın hazda hep eksik yaşanmaya mahkûm olması nedeniyle, özne partneriyle cinsel ilişkilerinde hep bir eksiklik hissini deneyimler. Ayrıca NN öznenin libidinal füzyonundan aşk sürecine katılan emosyonel içerikler, öbür kastrasyonlarla çoğu kez engellendiği için de kısmî olarak yaşanırlar ve bu yüzden öznenin aşk yaşamına daima bir eksiklik hissi damgasını basar. Tekrar OGP öznesinin durumuna dönelim: OGP'nin hayata geçebilmesiyledir ki özne, eksiksiz orgazm anında, id alanı ve bilinçdışı alanın ölüm ve zaman dışılık boyutu ile doğrudan temas olanağını elde eder. Bu temas, aynı zamanda insanın emosyonel zenginliğini güvenceye alır. Çünkü bu temasladır ki "id" ve bilinçdışı alandaki libidinal rezervlerin, bastırmaların tuzağına ve çarpıtmalarına tutsak olmadan emosyonel akışlara dönüşebilmelerinin kanalı açılır. Eksiksiz orgazm hazzında kısıtlı, geçici günü birlik ilişkilerde, "id" ve bilinçdışı alanların libidinal rezervlerine erişerek bu rezervleri devindirme olanağı bulunmadığı için, elbette böylesine verimli sonuç alınamaz. Ve böyle bir ilişki, mekanik-uyarımsal bir ilişkiyi gündeme getirmesi nedeniyle özne, aşk ve cinselliğin derin boyutlarını hayata taşıma olanağını en başta yitirmiştir. Ne yazık ki asli köklerine yabancılaşarak yaşadığı mekanik-uyarımsal seviyedeki cinsel ilişkilerini, suçluluk duyguları eşliğinde deneyimler**.** Veya eksiksiz orgazmik hazzın kısıtlandığı kültürlerin dünyasında, insana kala kala ya kendi fantezilerinin ya da kültürün nevrotik talepleri üzerinden üretilmiş aşk ve cinsellik temalı (piyasa malı) sanat yapıtlarının, OGP'nin haz şokları ile ilgisi olmayan oyalayıcı ikame hazları kalır.

5.OGP, öznenin geçmişine dönük yüzünde, libidinal füzyon eksenine bağlıdır. OGP söz konusu olduğunda libidinal füzyon, bebeklik döneminde anne ile sağlıklı ve doyumlu yaşanmış, bu nedenle aşılıp geride bırakılmış bir eksen olarak, bilinçdışı hiçbir ensestüel özleme yol açmayan kendi içindeki doyumlu olgunlaşması ile karakteristiktir. OGP, sadece yaşandığı an içinde füzyonel kökene, yani anne-bebek aşkının bebeği anne varlığında onunla kaynaştıran diriltici kökenine bağlıdır ve canlandırıcı enerjisini her seferinde libidinal füzyon ekseninden alır. OGP'nin ergenlikte açığa çıkması gereken orgazmik ekseni, Ödipal dönemle bağlantılı olmayışı, daha doğrusu ergen bedeninde açığa çıkacak bir olanak olması bakımından, ensest özlemlerin ötesine geçmiş olmanın teminatıdır. Eğer OGP, eksiksiz orgazm hazzı olarak cinsel yakınlaşmalarda açığa çıkamıyorsa, libidinal füzyon ekseni bir tutsaklık odağına dönüşür. Çünkü bu durumda özne tarafından, füzyonel eksenin zengin içerikleri düşük seviyelerde yaşanır, bu nedenle özne, geçmişe –libidinal füzyona- yönelik hastalıklı özlemlerin çekimine kapılır. Şimdi şu tezi ileri sürebilecek durumdayız: Freud'un sözünü ettiği, "oral döneme ömür boyu özlem", burada tespit ettiğimiz arızalardan, libidinal füzyonun cinsel ilişkide hayata geçirilemeyişinden kaynaklanır. OGP'de libidinal füzyon, orgazm anında deneyimlenebildiği içindir ki, oral döneme hastalıklı özlem duygularını iptal eder. Bu nedenle sağlıklı bir aşk ilişkisinde, her zaman libidinal füzyon ve eksiksiz orgazm hazzı çift fonksiyonları ile devrededir (devrede olmalıdır). Eksiksiz orgazm hazzı, aşk, sevgi ve idealizasyon süreçleri olarak süblime boyutu bakımından libidinal füzyonla bağlantılıdır. Ama fiili yoğun orgazm hazzı bakımından, erotik haz boyutu itibariyle oradan bağımsız, Ödipal ve ensest ötesi bir süreçtir. Çünkü Ödipal dönemde değil, ergenlikle birlikte açığa çıkar ya da çıkmalıydı.

Cinsel ilişkilerini değil, öznelerin sadece duygu ilişkilerini dile getirmek üzere OGP eksenindeki aşk ilişkileri için şunları yazabiliriz: Anne-bebek arasındaki libidinal füzyon süreçlerine geri dönüldüğü, bebeklik de dil öncesi, yani "id-bilinçdışı" bir süreç olduğu ve bu odak, zamanı, ölümü tanımadığı için, OGP eksenindeki aşk ilişkilerinde ölümsüzlük ve zamanın aşkınlığı hissiyatı çok sık yaşanır. Bu süreç, sadece libidinal füzyon bileşeni olarak, NN öznede de kapanmaya yazgılı olarak az sayıdaki örneklerde hayata geçecektir.

Aşk süreçlerinde yaşanan duygu akışlarındaki yoğunluklar, çoğu kez dile getirilemez ve anadil üzerinden, güncel düşünce mantığı çerçevesinde ifade edilemez. Bu takdirde aşkı deneyimleyen biri, her ne kadar az ise de, onun duygu yoğunluklarını "dile gelmezlik"le ifade edecektir. Çünkü libidinal

füzyona bağlı kökleri nedeniyle dil öncesi alandan çok şey katıldığı için, aşk süreçlerinde pek çok yaşantı kolay kolay dile getirilemez. Aşk süreçlerinde yaşanan emosyon akışları, çoğu kez dilde ifadesini bulan güncel emosyonel akışların dışındadır.

6.Bütün aşkların kaynağı ana tanrıçadır. Cinselliği kapsayan aşk ilişkilerimizin değil sadece, dünyayla, varlık âlemi ile kurduğumuz aşk-sevgi ilişkilerimizin de besleyici kaynağı ana tanrıçadır. İlk füzyonumuzda aşkımızın ona yönelik idealizasyonu, aynı zamanda varlığımızın, sevgilerimizin, varlık dünyasının yüceltilmiş anlamlarının kaynağıdır. Ya da diyebiliriz ki ana tanrıçaya duyduğumuz aşk, sağlıklı bir süblimasyonun dinamik gücüdür. Burada hastalıklı bir yapışmanın ürünü olan idealizasyon ve nevrotik süblimasyon aktarımlarını kastetmediğimizi tekrar belirtelim. Bireysel varlığımız, varlık âlemine yansıttığımız anlam ve ayrıca insan ilişkilerimiz, onun sağaltıcı aşk gücünden beslenir. Hayatımızın bütün sahih sevgi süreçlerinde, sevgimizi yansıttığımız her varlıkta, ana tanrıçayı yeniden varoluşun sahnesine taşırız. Bu nedenle her güzellik, aşk ve sevgi yaşantısı, hatırlanmayan ama unutulmayan bu kökene bir ithaftır. Ama sanatçı daha da ileri götürür bu ithafı. Yapıtında bu ithaf, libidinal füzyona şükranının bir ifadesi olarak sonsuza kadar var olmak üzere kristalleşir. Ya da ilhamını zehirli füzyondan almışsa, onun derin acılarını bir yapıtta dile getirirken, geçmişinin bu zehirli rezervlerinden bir şeyleri gün ışığına çıkararak, onun yüksek tansiyonunu belli bir oranda psişesinden tahliye eder (siyah inci: kitapta daha önce kısa bir bölümde detaylı açıklaması verilmişti). Bir form kazanma anında yapıta dönüşen ilham, sanatçının hem kendisini hem yapıtını (aslında özdeki sevgiyi) ölümsüz kılma talebini de harekete geçirir. Çünkü bilinçdışı ve id alanının ölümsüzlük ve zaman ötesilik nitelikleriyle yüklü ilham anı, sanatçının bilinçliymiş gibi görünen talep düzleminde, yapıt aracılığıyla ölümsüzlüğe erişme arzusu olarak kodlanır. Görüşlerimizi A. H. Tanpınar'ın "Gül" adlı şiirinden aldığımız şu tek mısra ile destekleyelim:

"Gül, ey bir âna sığmış ebediyet rüyası" (Tanpınar 1961: 69)

Şunları da yazarak bu paragrafı bitirelim: İlk sevgiyle başlar aşk. Sevmekle büyür, güçlenir. Bundan dolayı dış dünyadaki ilk aşkımız, her zaman ikinci aşkımızdır. Çünkü dış dünyada yaşayacağımız her aşk ilişkisi, hatırlanmayan ama unutulmayan bu kökenden enerjisini alarak hayat bulur.

Sevgi gören bebek, önce kendisini, sonra da içinden yansıyan bir güçle varlık dünyasını sever. Coşkuyla, aşkla sever. Bu yazılımı kökeninde taşıyan biri için kendi varoluşu, bizatihi yaşamın anlamıdır. Annemiz tarafından sevilmiş olduğumuz için biz de sevmeyi öğreniriz. Kadın, erkek olmamız fark etmeden, eğer gönlümüzde varlık dünyasına ve insanlara anaç bir sevgi besliyorsak, bu, annemizin ya da anne ikamemizin, bu ikame isterse bir erkek olsun, bizi layıkıyla koruyup kollamış ve sevmiş olmasındandır. O zaman biz de annemizin bizi sevdiği gibi insanları sevmeyi öğrenmiş, sevgimizin gücüne varlığımızın temelinde sahip çıkmış oluruz. Zaman zaman varlık dünyasında hissettiğimiz anlam ve güzellikler, mucizevîlik algıları, geçmişte yaşanmış bir aşkın ya da önemli ötekilerden alınmış sevginin güncel yaşamda kendisini hissettiren yansımalarıdır. Bütün bu olanaklar, ne yazık ki kastre edilmiş nevrotik öznede değil, libidinal füzyonu güncel hayatına taşıyabilen OGP öznesinin varlığında layıkıyla hayata geçebilecektir. NN öznenin genellikle cehenneme adanmış dünyasında, bu olanakların hayata doğması gerçekten çok zordur ve istisnai tesadüflerin bir araya gelmesine bağlıdır.

Tasavvuf'taki "temaşa" yaşantıları, zaman zaman varlık dünyasında hissettiğimiz anlam ve güzellikler ile mucizevîlik algıları bakımından, bu kategorinin en karakteristik süreçleridir: Varlık dünyasının oluş halindeki süreçlerine beslenen hayranlık duyguları, varlığın oluş halindeki akışını mucizevîlik duyguları içinde algılarken, dünyanın her an yepyenilik duyguları içinde yaşantılanışı vb. süreçleri konumuza örnek olarak verebiliriz.

7.İlişkilerin duygu derinliği, ilişkiye katılanları değiştirir, bu ilişkilerin derinlik boyutları ile orantılı olarak derinleştirir. Önemli olan, katılanların kendi derinliklerinden, nevrotik mahremiyet ve samimiyetsizliklerinin ötesinde bu ilişkiye neleri taşıdıklarıdır. Özne, kendi ruhunun derinlikleri ile ilişkiye katıldığında, ötekinde bir yankı bulabilmelidir. O zaman ötekinin ruh derinlikleri devinerek hayata doğacak, bu derinleşme onun kimlik dokusuna, bilincine varılmış bir yaşantı olarak katılacaktır. Bu süreç aynı zamanda ikili arasında sevgiyi inşa edecektir. Sanat eserleri, ruhumuzun gizil alanlarını nasıl devindirip bilinmez ruhsal derinliklerimizi kalıcı biçimde ve tabii gerektiğinde de müracaat edilen

yaşanmışlık kaynağı şeklinde, ruhumuzun ışığında görünür kılarak, ona el altındalık olanağı sağlıyor ve bu içten zenginleşmemiz, sanatçıya duyduğumuz şükran hisleri ile kendini dile getiriyorsa, derinlikli ilişkiler de bizde aynı süreçleri devindirir. Bu nedenle sevgili dostumuz -tam da bu nokta, bize Mevlana-Şems ilişkisinin anlamına gidecek olan adresi verir- ya da sevgilimiz, aynı zamanda şükran duygularımızın mimarı olur. Ama burada, birlikte zenginleşme söz konusu olduğu için, ilişkiler ve özerkliklerin korunması, vefa duygularının eşliğinde yapılanmıştır. Yani kimse bir diğerinin gerisinde kalarak öbürüne borçlu değildir.

8.Aşk ilişkilerinin sağlıklı bir süreçte ilerlediği şu ölçütlerle de test edilebilir: Karşımızdaki insanı (sevgiliyi) sevgi ile özlemek, özlem giderildikten sonra tekrar ayrışabilmek, ben olanla ben olmayanın ayrımını başarabilmek… Aşk simbiyotik kökene bağımlı bir yapışma ilişkisi olarak gündemde değilse, öznenin bu ayrımı yapabilmesi gerekir. Simbiyotik köklere bağımlılığı aşarak âşık olabilmek, yani anne-bebek aşk ilişkisini doyumlu yaşayarak oradan bağımsızlaşmış olmak koşuluyla yeni bir ötekine âşık olabilmek, öznenin Ödipal üçgeni de aşabilmiş olduğunu gösterir. Çünkü böyle bir ilişkide, Ödipal üçgene tutsaklığın aşılmış olması zorunludur. Ama buna rağmen özne, yine de ötekinde (aşk nesnesinde) belli bir oranda, belki sadece karşı cins ebeveyni hatırlatıcı sevgi yatırımı yapılabilecek çizgi ve imaların etkisinde kalacaktır. Aşk, karşıt ebeveyni hatırlatan bu kısmî benzerlikler hariç, simbiyotik çerçevenin ötesinde yaşanamıyorsa, durum, öznenin veya her ikisinin birden Ödipal üçgende ya da Ödipal öncesinde çakılıp kalmış olduğunu, o takılma noktalarına ait çözülmemiş problemleri güncel aşk ilişkilerinde durmadan tekrarladıklarını kanıtlar. Aşkın yanılsamalar içinde süren ve ne yazık ki kısa bir zaman sonra çöküp gidecek bu örneğinde öteki, ne kadar özerk bir yapı geliştirip geliştirmediği bilinemese de, ona yönelttiği yoğun aktarımlar nedeniyle, öznenin var saydığı yüce varlık anlamında, görünüşte aşkın kurucu öznesi olarak rol almıştır. Ama bu yanılsamaların ötesine geçerek konuşursak, her ikisi de kurucu öznesi olarak aşkta gerçekten rol alabildiğinde, ilişkiler uzun ömürlü olur. Ancak böyle bir ilişkinin yapılanabilmesi ve beraberliğin sahih bir yakınlık içinde sürmesi için, tekrarlıyoruz, her ikisinin de olabildiğince OGP'ye yakın durması gerekir. Bundan dolayı aşk ilişkilerinin uzun ömürlü örnekleri çok nadirdir.

9.Karşımızdaki insanı, onun arzu boyutu üzerinden sever ve tanırız. Çünkü onun sahih arzu boyutunun derinliği, eğer karşısında nevrotik bir defansla kendimizi sakınmıyorsak, aynı ruhsal derinliği bize aktarır, bizim ruhsal derinliklerimizi devindirir. O zaman bizde de yapılanan bu ruhsal derinlik, hem dış dünyaya yansıttığımız sevgiyi hem de bizden bir yansıma olarak, arzu boyutuna tanık olduğumuz insana yönelik sevgiyi yürürlüğe koyacaktır. Kısacası, ötekinin arzusu arzumu devindirirken, ona duyulacak sevgiyi de yapılandırır ve böylece ötekini, onun arzu derinlikleri üzerinden tanıma olanağı bulmuş olurum. Ötekinin arzusu, arzuma yanıt vermesi, arzumu tekilliğinden, yalnızlığından kurtarır.

10.Aşk ilişkilerinde taraflardan birinin, ötekinin üzerinde olgunlaştırıcı aşk nesnesi olarak işlevsel olabilmesi şu koşullara bağlıdır: O kişi aşkın derin kaynaklarına elinin altında olarak egemense, kısacası OGP'ye hâkimse ve geçmiş nevrotik yaşam öyküsünün tekrarlayan arızalarından ve yanlış ihbarlarından arınabilmişse, aralarındaki aşk ilişkisi olgunlaştırıcı bir süreç olarak olabildiğince sağlıklı işler. Ama bir tarafın arızasından dolayı daima bir pürüz ortaya çıkacaktır. Bu olasılığı dışta bırakırsak aşk ilişkilerinde, taraflardan birinin öbürü üzerinde sağaltıcı etkisi, çok sık olmasa da rastlanılabilen bir durumdur. .

11.Öteki ile eksiksiz orgazm hazları üzerinden kurulan aşk ilişkisi, ne kadar paradoksal görünse de, libidinal füzyon odağından bağımsızlaşmışlık oranında, yine libidinal füzyon köklerimizle kurulan bir bütünleşme ilişkisidir. Ama burada elbette paradoks yok, çünkü libidinal füzyonu eksik yaşamış özne, kendi bütünlüğünü kurma şansını en başında yitirdiği için, OGP öznesi gibi, orgazm anında libidinal füzyon köklerine dönerek kendi bütünlüğünü yeniden yeniden teyit etme olanağına sahip değildir. Özne, her cinsel ilişkisinde, aşıp geride bırakmış olsa da libidinal füzyon köklerine geri dönmek zorundadır. Çünkü özne, her cinsel ilişkisinde yeniden yeniden geri dönerek, cinsel ve duygulanım

kökleri bakımından, kişisel tarihine aidiyetini her seferinde sağlamca yapılandırmak ve teyit etmek zorundadır. Öznenin geri döndüğü cinsel kökler, oral, dokunsal ve ayrıca haz yüklü fallik uyanışlar ve eksiksiz güncel orgazm hazzı iken, duygulanım kökleri, libidinal füzyonun idealizasyon ve süblimasyon süreçleri, emosyonel canlılığıdır. Böylece eksiksiz orgazm hazzı, bir yandan ruhsal vakumun tam tersi kutupta yer alırken, öte yandan öznenin kişisel duygulanım geçmişini güncel duygulanım dünyası ile kaynaştırıp bütünleştirir. Bu yüzden, doyumlu yaşanmış libidinal füzyon köklerinden aldığı destekle kazandığı bağımsızlık oranında, öznenin kendisini dile getirme miktarı, aşkın, kompleksler ötesinde yaşanma güvencesidir.

12. Ana tanrıçaya aşklarının tetiklendiği bir anda, iki insan göz göze gelirse, aralarında başlayacak olan ilişkinin adı ne olur? Aşk! Tabii bu göz göze gelişlerde aranan, annenin hatırlanmayan ama asla unutulmayan sevgi yüklü bakışıdır. O bakışa duyduğumuz özlemi gidermeyi de umarız bu göz göze gelişlerde. Çünkü bakışın en derin ruhsal katmanı libidinal füzyondur. Ana tanrıçayla yaşanan aşkın, anneyle yaşanmış ilk aşk duygulanımları ve anneye yönelik aşkın idealizasyon aktarımları olduğunu tekrar belirtelim.

Aslında aynı talep, geçmişte iyi bir anneye sahip olamamış öznelerde bile, bir bebeğin iyi anneyi yapılandırma talebi olarak, yetişkin öznenin güncel yaşamında, yeniden bitmek bilmez bir şekilde ruhsal sahnede belirecektir. Bu nedenle insan ilişkilerimizde birbirimize, annenin bebeğe yönelen bakışından bir şeyleri verebilmeliyiz kabul yüzü anlamında. Kadın olsun erkek olsun, kastrasyonlar nedeniyle bu bakışı koruyamayan insanda libidinal füzyon kökleri ile temas kesileceği için, orgazm kapasitesi de tehdit altına girmiş demektir. Özellikle eril özne nezdinde, haşinliğin bir erkek kodlaması anlamında benimsenmesi, öncelikli olarak onun cinsel hazları ve tatmin olma kapasitesine darbe indirecektir. Ama şunu unutmayalım: Süreç ters işlemektedir; çünkü sözünü ettiğimiz orgazm kapasitesi, kastrasyonlarla darbe yediği için haşinlik tepki olarak açığa çıkar. Bizi cinsel hazlarımızın tam tatminli olanağına eriştiren bu anaç ve dişil kökle bağımızın kesilmesi, kendimize karşı bir yıkım operasyonudur.

Her iki cinste de libidinal füzyon, aşkın ilk kurucu unsurudur. Bu nedenle cinsiyetlerinin ne olduğu hiç fark etmeden, insanların uzun süre göz göze gelmeleri, libidinal füzyona bağlı aşk odağının tetiklenerek harekete geçeceği paniğini yaratır. Toplumsal cinsel yasak formatlarının ve kalıplarının kırılıp dökülme ihtimali nedeniyle ya da bu tetiklenmelerin denetlenemeyeceği düşünülerek böyle sanılır. Böyle bir olasılık, son derece tedirgin edicidir ve bu korkuları yaşayan insanlar için ciddi bir panik nedenidir. Özellikle hemcins özneler arasında bu panik, şiddetli bir eşcinsellik kaygısı olarak yaşantılanır. Çünkü libidinal füzyonun aşk içeriği, aynı zamanda erotik bir tetikleyici olarak da işlevseldir; bundan dolayı, hemcins özneler arasında eşcinsel bir paniği tetikleyebilir. Oysa enerjisini libidinal füzyondan alan ve Ödipal kastrasyonları da kırıp döken süreç açığa çıktığında –libidinal füzyon süreci ister hemcins özneler arasında ister zıt cins özneler arasında açığa çıkmış olsun- adres en sağlıklı heteroseksüel yapılanmada noktalanır; hem de eksiksiz orgazm hazzında inşası tamamlanmamış mevcut heteroseksüel yapılanmanın çok ötelerinde bir inşa olarak… Öte yandan göz temasları, bilinçdışında kayıtlı bulunan OGP'nin arzu içeriklerini devindirme ihtimali nedeniyle, karşı cinsler arasında erotik çağrışım ve tetiklenme yaratabilir ki bu yüksek ihtimalle geleneksel tutucu bir toplumun özneleri arasında çoğu kez bir tedirginlik nedenidir.

Kökensel aşkın libidinal füzyon boyutu, OGP'nin iki temel bileşeninden biridir. Bu yüzden bakışın libidinal füzyon zemini, OGP'nin uykudaki erotik boyutunu, yani eksiksiz orgazm kapasitesini ve denetlenemez coşkusal fırtınasını harekete geçirme riski taşır veya bilinçdışı bir ön korku olarak öyle sanılır. O zaman bu olasılık bir tehdit olarak algılanır, özellikle hemcins özneler arasında. Ancak şurası unutulmamalıdır ki OGP, öznenin kendinde eksiltilmiş olan cinsel bedeni ve eksiltilmiş genitali arama dürtüsünün eşliğinde, hazzın eksiksiz doluluğu anlamında karşı cinse adanmıştır. Yani öyle görünüyor. Aslında her özne, nesnesini bekleyen arketipsel kayıtlar olarak, başka bir ifadeyle bilinçdışı kodlarında verili bir program olarak, kendinde eksiltilmiş genitali ve bedeni arar. Öznenin hazda eksiksiz orgazmı, kendinde eksiltilmiş genital ve bedenle temasta ya da bunların fantezisi üzerinden açığa çıkabilir. Bu yüzden, ifade ettiğimiz toplam kaygılar, NN kastre özneler için geçerlidir.

NN düzlemde heteroseksüel yapılanma, orgazmik bütünsel hazzın ve onu hayata taşıyacak olan eşcinsleşme süreçlerinin çok eksik yaşanmasından dolayı tamamlanmamış bir inşadır. Bu eksik inşa, orgazmik hazzın açığa çıkması yönünde, eşcinsleşme talebini, yani özneyi kendi genitalinde eksiksiz orgazmik hazza taşıyacak olan talebi, bilinçdışından sürekli olarak kışkırtacağı için, hemcins özneler arasında kısmî erotik bir tetiklenme yaratabilir. Burası, heteroseksüel olduğu varsayılan öznelerin daimi olarak kendilerini koruma altına aldıkları, alarm zillerinin çaldığı bir alandır. Çünkü orgazmik eksiksiz hazzı kazanma anlamında eşcinsleşme süreci, bir özdeşleşme süreci olarak hemcins özneyle belli bir erotizm ve aşk (sevgi) aktarımı üzerinden yürür. Aslında geçmişte OGP öznesi hemcins ebeveynle yaşanması gereken eşcinsleşme süreci, sonraki yıllarda gecikmiş bir talep olarak açığa çıkabilir, ama elbette hedefine varamaz. Kankalık ilişkisi, bu projenin tam hedefine varamayacak bir formatıdır, ama aynı zamanda, bu projeyi bilinçdışı bir arzu olarak hayata geçirme talebidir. Eşcinsleşme süreci, neden belli bir erotik aktarım ve aşk aktarımı üzerinden yürür? Şundan dolayı: Hemcins ebeveyn ve hemcins ötekiler üzerinden toplumsal cinsel kimlik özdeşimleri, bilinçdışından yönlendirilen bir süreç olarak, yapılandırıcı özdeşleşme nesnelerine yönelik belli bir erotik tetiklenme ve bir tür erotik sevgi ve aşkla seyreder. Çünkü aşkın kapsama alanına girmeden, özdeşleşme süreçleri hayata geçemez (grup lideri ile özdeşleşme süreçleri konusunda Freud'a bakılabilir). Şimdi ise hemcins öteki, OGP'yi hayata geçirme anlamında, hemcins ebeveynin hayata aktarmayı mümkün kılamamış olduğu üstü örtük eşcinsleşme programını devralır gibi göründüğünde, erotik tetiklenmelere mâruz kalacağını bir önsezi olarak hisseden özne, elbette eşcinsellik paniği yaşayacaktır. Burada şöyle de bir paradoks vardır: Aslında özne, eksiksiz hazzın hep bir öteki hemcins öznede var olduğu yanılsamasını biraz da hasetle sürdürmesi bakımından, öteki hemcins öznenin eksiksiz yaşadığını sandığı orgazm hazzı, onun daimi merak konusudur ve bu merakın içinde belli dozlarda erotik dalgalanmalar da kımıldanır durur. Öte yandan hemcins öznelerin her biri, eksiksiz orgazm hazzından geçmişte kastre edilmiş oldukları için, OGP'yi hayata aktaracak olan eşcinsleşme süreci olarak bu yol, öznenin bilinçdışı gizli gündemini hayata geçirebilmek bakımından zaten işin başında da işlevsel değildir, sonuç vermez. Bu nedenle, NN düzlemin hazda eksikli hemcins ebeveyninin bilinçdışı içeriklerini miras alan her özne, eksiksiz hazda tamamlanmamış eşcinsleşme programı ile ortada kalır.

Şu noktaya da dikkat edelim: Sanki grup seks ilişkilerinin arka planında bu süreç, hemcins ötekinin hazzına yönelik merak anlamında - eşcinsleşme süreci ve talebi olarak- aktifmiş gibi görünüyor; burada grup seks ilişkilerini yapılandıran dinamiklerden sadece birini ifade ettiğimizi belirtelim.

13. Erotik nesne ile ilgili olarak açığa çıkan adres şaşırma, yine de ilk füzyon odağının doyumlu yaşanarak kapanamayışı ve yapışma ilişkisine açık halde bırakılmış olması nedeniyledir. Eksik kalan füzyon boyutumuzu tamamlama vaadi veren ya da çoğu kez cinsiyet farkı da pek önem taşımamak üzere böyle bir sanıyı bizde uyandıran insana âşık oluruz, ama bir yapışma ilişkisi şeklinde… Karşıdaki, hemcins özne de olsa, libidinal füzyondan tamamlanmamış olarak çıkan öznenin bilinçdışı, hatırlanmayan ama unutulmayan bu ilk füzyon odağı nedeniyle, göz göze gelmeyi erotik bir aşk daveti olarak okur. Kaygının nedeni bu yanlış ve eksik okumadır. Ancak erkekler arası göz temasları, çoğu kez bir meydan okuma olarak da tercüme edilmeye çok açıktır. Burada eril öznenin kendi içindeki eşcinsel yatkınlığa meydan okuma veya bu eğilimi kamufle etme çabası dikkatten kaçmaz. Bu hatırlatıcı nottan sonra devam edelim: Ya da hemcinsini kendisi için potansiyel bir cinsel taciz ajanı olarak algılama şeklindeki kod yazılımları, işin en başında, eril özneler arası şefkat ilişkisini sabote eder. Çünkü kültürün anadili üzerinden bu söylem eril zihinlere o kadar çok işlenir ki… Gündelik hayatın can sıkıcı olarak algılanan bu tür tesadüfî durumlarında, açığa çıkacak gibi olan böyle ruhsal süreçler, irade yoluyla alelacele kapatılarak baskılanır. Büyük ihtimalle Mevlana ve Şems ikilisi, birbirlerinde açığa çıkarttıkları aşk yoğunluklarını ilahi kata yükselterek, her biri kendi süblimasyonlarının zenginliklerini yaşarken, acaba bu süreçte erotik bir şeyler var mı yok mu diye de düşünmeden, genele yaygın bu yanılsamalı algılamalardan uzak görünüyor. Peki onların bu ilişkisinde olan biten nedir? Gerçekte her biri, kendi ilk füzyon köklerinin uyanıp harekete geçmesiyle yapılanan süblimasyon yoğunlaşmalarını yaşıyorlardı.

Erkekler arası ilişkiler, toplumsal erkek formatlarının rolleri üzerinden yapılanır. Bu roller sonradan kazanıldığı, ilk aşk kökeninin inkârına dayandığı için, erkeğin vaktiyle anne ile yaşanmış füzyonel derinliklerinden beslenemez; ne yazık ki, erkeğin karşı cinsle ilişkisi de bu derinliklerden çoğu kez beslenemez. Erkeğin ruhsal yapısını besleyip zenginleştirecek temel bir olanak böylece harcanmış olur. Oysa kadın kadına şefkat eksenli arkadaşça yakınlık, ilk ilişki formatına (anne-bebek) gönderme olarak, dişil öznelerde bir rahatsızlık yaratmaz. Çünkü kadının ilk ilişki nesnesi annedir, yani bir kadındır ve bütün kadınların bilinçdışı kayıtlarındaki ilk ilişki nesnesi olarak âşinalıkları vardır**.** Erkekliğin toplumsal formatını sonradan kazandıkları için, eril öznelerde bu türden hemcins yakınlaşması, ilk ilişki formatlarına (anneyle ilişki formatlarına) fırlatılma, aslında geri dönme kaygısıyla homoerotik çağrışım yarattığı için o kadar kolay değildir. Çünkü erkek, homofobi nedeniyle, hemcinsi ile aralarında yaşanacak bu derinlikteki ilişkiden ürker. Bu nedenle erkekler arası ilişki, homoerotik imalardan kaçınma kaygıları nedeniyle, bir türlü sahih sevgide derinleşemez ve yüzeysel kılınır, yani kültürel kodlarda tanımlanmış rol ve davranış kalıplarına tutsak kılınır. Oysa libidinal füzyon kökeni şiirin, müziğin vb. besleyici kaynağı olarak, eril özneler arasında derinlikli anlayışı yapılandırabilecekken, bu olanak hayata geçmeden daha kökeninde kurutulur. Bu gereksiz korkuların aşılmasının, eril özneler arası eril füzyonu yapılandırabilecek imkânları da aynı şekilde tüm vital köklerinden koparılır. Eril füzyon için bir not düşüp devam edelim: Eril füzyon, erilliğin NN eril özneye henüz kendini açmamış olanaklarının OGP özneleri arasındaki paylaşımında yaşanır. OGP'nin derinliklerini yaşıyor olmalarının OGP özneleri arasında yapılandırdığı ortak payda, ortak anlayış ve paylaşım, eril füzyon sürecini tanımlar… Ancak saydığımız tüm bu korkular aşılırsa, erkekler arası ilişkide, erkeğin kendinde tanımadığı derinlikler, hemcinsinin varlığı aracılığıyla sağlıklı ve üretken bir süreç olarak açığa çıkacaktır. Mevlana-Şems ilişkisi, sanki bu eksende (libidinal füzyon ekseninde) yapılanmış ve tanımladığımız zorlukların ötesinde görünüyor. En azından kendi füzyon odaklarından alınmış ruhsal zenginlik ve derinlikleri, aralarındaki ilişkiye yaratıcı süreçler olarak taşımaları bakımından… Mevlana'nın, Şems onun hayatına girdikten sonra yazdığı o olağanüstü güzel şiirleri başka hangi ilhamlara bağlayabiliriz ki… Herhalde Mevlana ve Şems arasında, başkalarını dışta bırakan mahrem ve müstesna ilişki, oldukça haset yaratmış olsa gerek. Çünkü üçüncü kişiler için ilk füzyonun dışına atılmak, engellenemez bir haset nedenidir. Tabii sahih aşk ilişkilerini sabote etmeye çalışanların motivasyonları da aynı haset odağından beslenir. Bu nedenle Şems ve Mevlana'nın dostluklarını izleyenler, ilk füzyondan dışlanmışlıklarını acı duyarak yaşıyorlardı ve galiba bu kişilerin çoğunluğu erkekti.

Anaç kökene bağlı libidinal füzyon ekseni, OGP ortada olmadan da dönem dönem hayata geçebiliyorsa, öznenin kendilik kapasitesine bağlı olarak, ona bilgeliğin ve yaratıcılığın kapılarını aralayabilir. Ancak burada şu önemli tespiti yapmak zorundayız: Evet, libidinal füzyon ekseni dönem dönem hayata geçebilir. Ama böyle bir sonuç, erişilmesi zor olmakla birlikte uzun süren eğitimlerle mümkündür. Ne var ki OGP'deki kısıtlılık bu öznelerin ruhsal dünyalarında sık sık daralmalar yaratacaktır. Bu olanağı hayata geçirdiğimiz zaman, libidinal füzyon alanı üzerinden erkekler arası ilişkiler, sığlıktan uzak, derinlikli bir boyut kazanabilir. Bu derinlikli ilişki, homoerotik bir tetiklenme içerir mi? Mümkün! Ancak gündelik hayatta yaşanan, ama asla söylenmeyip saklananlardan en azından çok çok daha az olacaktır. Özellikle heteroseksüelliğin, Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçları nedeniyle yapılanmış saklı eşcinsel boyutunu hatırlayalım... Zar zor yapılanmış heteroseksüel dengeleri, en ufak bir esinti ya da ima ile sarsıldığında saldırganlaşan ya da içten içe derin panik yaşayanların sayısı ne kadar çoktur. Kaldı ki füzyonel derinlik böyle bir eğilimi, gerekirse denetleme olanağını özneye sunar. Anaç sevgi üzerinden yapılanması nedeniyle, bu boyutun ilişki derinliğinde, sevginin önceliği, erotik olasılıklardan önce gelir. Ayrıca libidinal füzyon, tercihler ne yönde olursa olsun agresif, bulaşık, ucuzlaştırılmış ayaktakımı cinselliğini dışta bırakır. Eğer libidinal füzyon boyutu hayata geçmesine rağmen homoerotik bir tetiklenme yine de sürüyorsa, o zaman, heteroseksüalitenin saklı eşcinsel boyutu, yani Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçları ile ilgili olarak bir şeyler çözülmeden kalmış, sadece bastırılmıştır ama sönümlenmemiştir. Ancak burada, heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutundan, yani psişik biseksüalite ekseninden gelen ve iptal edilemez tetiklenmeleri kapsam dışı bırakıyoruz. Aslında nihai çözüm OGP'nin hayata aktarılmasıdır, çünkü OGP, kendisinin kurucu unsurlarından biri olan heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutunu

elbette iptal edemez; çünkü bu boyutun Ödipal kompleksle bir ilgisi yoktur, ama Ödipal'in birer musibet olan pozitif ve negatif yamaçlarının etkilerini geçersizleştirerek yapılanır. Kısacası saklı eşcinsel boyutun aşılıp geride bırakılarak, heteroseksüaliteye güçlendirici bir boyut olarak katılması gerekir. Heteroseksüelliğin gücünü daha da netleştirmesi ve açığa çıkarması anlamında saklı eşcinsel boyutun aşılması ile yatışan homopanik, heteroseksüaliteyi bir büyük parazitten kurtarır. Bütün bu yüzleşmeler neden gereklidir? Çünkü insan insana yaşanacak derinlikli sevgiler, son derece aptalca korkular yüzünden hayata doğamıyor ve bu korkularla yaşamaya gerçekten değmiyor.

Şu önemli saptamayı da yapmamız gerekiyor: Bir eğilimle ilgili korku ve kaygılar, yani "ya bu eğilime kapılırsam!" şeklinde beliren kaygılar gündemde ise, o zaman bu türden korku ve kaygıların altında, sözü edilen eğilim ve taleplerin mevcudiyetini görürüz. Çünkü insan yakınındaki tehlikeden, açıkçası yasaklanmış eğilimlerinden korkar. Ardından şu soruyu sormamız kaçınılmaz olur: Hiç kimse fetişist, kleptoman, mazoşist, ölü sevici, sadist vb. gibi eğilimlere kapılma kaygıları ve bunlardan kaçınma davranışları sergilemezken, heteroseksüel olduğu varsayılan pek çok kişi, "ya eşcinselliğe kapılırsam!" şeklinde şu ya da bu düzeyde kaygılar yaşıyor ve kaçınma davranışları sergiliyorsa, "Eşcinsellik heteroseksüelliğin ne kadar yakınında durmaktadır?" diye sorabiliriz.

14. Saklı eşcinsel boyutunun aşılıp geride bırakılması, heteroseksüellik üzerinde neden güçlendirici bir etki yaratacaktır ve neden OGP'nin açığa çıkmasında etkin olacaktır? Çünkü Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçlarının sonucu olan saklı eşcinsel boyutun ve homofobinin geride bırakılarak aşılması, zihni, bilinçdışı düzlemde bu kaygılara saplanıp kalmaktan kurtararak, OGP'nin açığa çıkma koşullarından birini gerçekleştireceği için, heteroseksüelliği güçlendirerek besler. Elbette OGP'yi baskılayan en önemli engelin ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşetleri olduğunu unutmuyoruz. Öbür yandan saklı eşcinsel boyutu üreten Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçları, özerklik programının iptaline mal olmak üzere, önünde boyun eğilen güçlü eril özne figürlerini var sayar, daha doğrusu zorunlu kılar. Bu iki yamaç aşılıp geride bırakıldığında, önünde boyun eğilen otorite figürleri alaşağı edileceği ve sonuçta cinsel hazzı genitalde bütün doluluğu ile yaşamayı engelleyen kastrasyon baskıları ortadan kalkacağı için –zaten Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçları kastrasyon tehditleri nedeniyle yapılanmıştı- heteroseksüellik, eksiksiz orgazm hazzında kendisini en serbest haliyle ifade edecek olanaklardan birine kavuşmuş olur.

Özellikle Ödipal'in pozitif yamacının heteroseksüelliğin garantörü olduğu sanısı bir yanılsamadır. Çünkü bu pozitif yamaç, hem OGP'yi baskılar hem de bedeli gizil biçimlerde Ödipal'in negatif yamacı üzerinden ödenir. Şundan dolayı: Ödipal'in pozitif yamacı da kastrasyon tehditlerinden muaf değildir ve zaten bu tehditler üzerinden yapılanmıştır; bu yüzden üst bir eril özne figürüne biatla sonuçlanır. Bu yamaçta ikamet eden özne, geçmişte mâruz kaldığı kastrasyon tehditleri yüzünden, eğer orgazm tatminlerini eksiksiz yaşarsa, bilinçdışı olarak bir ceza göreceği korkusu içindedir. Dolayısıyla eksiksiz cinsel hazlarında daima kısıtlıdır ve bu yüzden OGP'ye bir türlü geçemez. Zaten heteroseksüel olduğu var sayılan öznenin, hazzı eksiksiz yaşama bakımından kısıtlanmış olduğu, psikanalizin de genel söylemidir. Bu özne, kastrasyon tehditlerini yaşamış olması nedeniyle, önünde boyun eğilen güçlü eril özne imagosuna yabancı değildir ve bu gerçek bile, Ödipal'in pozitif yamacının bedelinin, neden negatif yamaç üzerinden ödendiğini açıklar. O zaman diyoruz ki, bu her iki musibetten de kurtulmak gerekir.

Ancak şunu ilave etmemiz gerekir: İnsan, ilk örnekler olarak anne-baba üzerinden her iki cinsin de arzu boyutu ile özdeşleşir. Özdeşleşilen karşı cins ebeveynin karşı cinse duyduğu arzu, karşı cinsle ilişkide, öznenin duyacağı arzunun tetiklenmesinde psikolojik yakıt olarak kullanılır. Çünkü özne, karşı cinsin arzusunu, kendisinde kayıtlı bulunan karşı cinsin arzu boyutu üzerinden algılar ve ancak bu şekilde sahih olarak arzuda tutuşur. Bu süreç işlemeden heteroseksüellik sağlıklı ve gürbüz arzu boyutu ile hayata doğamaz; ama karşı cinsle ilişkiler mekanik-uyarımsal bir ilişki olarak yaşanırmış, çoğunlukla da böyle yaşanır, o ayrı bir konu. Karşıt ebeveynin özdeşleşilen arzu boyutu, kesintili süreçler olarak yaşanan eşcinsel bir algı konumlanışı olsa da eşcinsel bir yapılanma değildir; eşcinsel nesne seçimini gündeme getirmez. Sağlıklı işleyen heteroseksüel bir süreçte, kaçınılmaz eşcinsel boyut, yani heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu, bu çerçevede yer alır. Buna rağmen, heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu, eşcinsel bir ilişkiye kapı aralama olasılığını gündeme

getirebilir mi? Zorlayıcı dürtüsel bir mecburiyetten doğmasa da pek mümkün! Ama bu tür ilişki (heteroseksüelliğin normal eşcinsel ekseninde), OGP'nin heteroseksüel bir ilişkide hayata taşınmasını sabote edemez.

Bir başka uyarıda daha bulunmak gerekiyor: Eşcinsleşme süreci, belki çağrışımsal olarak eşcinsel ilişkileri akla getirebilir, ama bunlar aynı şeyler değildir. Eşcinsleşme süreci, hemcins ebeveyn ve çocuk arasında işleyen ve karşı cins ilişkilerde yaşanmak üzere eksiksiz orgazmın kazanılmasına yönelik verili bir talep ve projedir; bilinçdışı süreçlere dayalı aktarımlar üzerinden çalışan bir aynılaşma programıdır. Eşcinsleşme sürecinin hedefine erişmesi, talepkâr öznenin penisini iyileştirir. Eril öznenin bilinçdışı gündemi, bu hedefe yöneliktir. Çünkü ruhsal bütünleşmesi bu hedefe varmakla gerçekleşecektir. Özne bu asli amacını, bilinçdışının gizli gündemi olarak bilir. Oysa binlerce yıldan beri insanlar, çok çeşitli nedenlerden kaynaklanan eşcinsel ilişkiler yaşıyorlar, ama bunların hiçbirinden eksiksiz orgazmın, çok daha güçlenmiş genital heteroseksüel bir yapının açığa çıktığını tarih yazmıyor.

15. Ne yazık ki hem erkekler hem kadınların ilk ilişki nesneleri anneleri olduğu için, sanki en temelinde her iki cinsin de sevgi bağlamında ilişkisel yönelimi kadınlara doğrudur. Bu nedenle kadınlar erkekleri sevmez, ama erkekler de erkekleri sevmez. İlişkisel düzeyde kadınlar arası dostluklar daha kolay kurulabilirken, erkekler arası ilişkilerde bu bağlar sanki daha zor kuruluyor ve ilerleyen yıllarda erkekler daha çok yalnız kalıyorlar. Ama erkeğin erkekle biraz da annesel format üzerinden, yani kaynaşma yaratan sevgi bağları üzerinden ilişki kurabilmesi bu yalnızlığın çözümü olabilir. Çünkü insan ilişkilerinde, anlamlı insani derinliğin kaynağı annesel kökendir. Elbette primat projesi ve eşcinsleşme süreçlerinin tamamlanmasıyla hayata geçecek eril kardeşlik, eril füzyon bu dostlukların paylaşım temalarıdır, ama her şeye rağmen anaç füzyon, sözü edilen sürecin olmazsa olmaz önkoşuludur. Çünkü öznenin insan olarak hayata doğmasının zemini orasıdır.

Eril füzyonun, OGP öznesi olmanın ortak paydasında yaşanan ruhsal içerikler ve birbirinin derinliklerini anlama ve kavrama paylaşımı olduğunu yeniden belirtelim.

16. Genital alanda OGP'yi hayata geçiren özne, giderek hem kendi bedeni ve onun haz kaynakları ile hem ruhsal varlığı ya da emosyonel olanaklarının bütünü ile barışarak bu iki eksende bütünleşir. Bu aşamadan sonra, vaktiyle kendisindeki bütünsel orgazm hazzının eksikliği nedeniyle, hemcinsin hem hazda hem bedensel varoluşta, özneye göre eksiksizliği temsil eden bedeni ve cinsel hazları, merak konusu olmaktan çıkar. Daha önce kendi kastre cinsel potansiyelini özdeşleşmeler yoluyla telafi etmek ve tamamlamak üzere, özne için hemcins öteki, erotik bir ilgi ya da seçim ya da merak konusu olmuştu. Elbette bu süreç eşcinsleşme ve primat projesi gereğince ya da bunların zaman zaman adres şaşıran seçimleri üzerinden yaşanmıştı. Ama mademki şimdi bütün engeller aşılmıştır, artık özne bundan sonra kendinde eksiltilmiş olan cinsiyeti, genitali arar (karşı cins genitalini), hemcins ötekinden, bilinçdışı bir yönelim olarak kendisine bir şeyleri aktarma beklentisi olmadan. Aynı zamanda hemcinsi ile, üstü örtük erotik çekincelerle gölgelenmemiş kaygısız bir dostluğu yapılandırabilir, kaygılı değilmiş rolünü oynamadan.

İnsanlar hayata geçememiş eşcinsleşme sürcinin ve primat projesinin sebep olduğu sonuçsuz arayışlardan, kendini umutsuzca tamamlama çabalarından, bütün bu yanılsamalardan nasıl kurtulabilir? Ana tanrıçaya egemen olarak, onu elinin altında tutmakla ve tabii eksiksiz orgazm hazzını hayata aktararak… O zaman insan, aşk adı altında yapışkan bir yanılsamadan, sevginin gerçekçi boyutuna tâşinabilir.

Ana tanrıçaya egemen olmaktan, bilinçdışında ya da ketum hafızada, libidinal füzyon süreçlerinin akışlarının farkındalığına ermeyi anlıyoruz.

17.Aşk bizi bir bebeğin canlılığında diriltir. Çünkü aşk, libidinal füzyonu, dil öncesi vital zenginliği güncel hayata taşır; nekahat dönemlerine özgü o harika iyileşmişlik duygusunu açığa çıkaran ilksel emosyonel canlılığı aktif hale getirir. Dünya ve yaşanmakta olan her an, onun canlandıran etkisiyle daimi bir yepyenilik duygusu içinden algılanır. Bu nedenle diyebiliriz ki kadın-erkek aynı kaynaktan besleniyoruz... Kökensel aşk kaynağından… Çok acıdır ki bu mucizevî süreç, sonradan harekete

geçerek onu iptal edecek nevrotik odaklara, eskiden kayda geçmiş ruhsal hastalık odaklarına yeniden tutsak olacaktır. Çünkü verimli ve arzu yüklü yaşanması gereken aşklar, cinsel ilişkiler, normal nevrotik düzlem söz konusu olduğunda, sürekli olarak kastrasyonların engelleyici tehdidi altındadır. Bir zaman sonra aşkların cinsel boyutu, bu nedenle tekdüze hale gelerek tatsızlaşır. Aşkların çöküşü böyle başlar. Bu yüzden iki aşığın ilişkisi ne gariptir. Aynı istasyonda buluşurlar, ama çoğu kez biri geliş yönünde diğeri gidiş yönündedir.

Tutkulu (yapışkan anlamında) aşk, hesabı kapatılmamış libidinal füzyonun tuzağıdır. Burada elbette emek ve zaman harcanarak değerler üzerine inşa edilmiş sevgi kast edilmiyor. Kastedilen şu: Bebeğin ya da küçük çocuğun, yeterince tatmin edilmemiş idealize edilme ve karşılığında önemli figürleri idealize etme talepleri, gelecekteki fırtınalı aşkların sorunlu kaynağıdır. Çünkü partner bu eksiklikleri tamamlama hedefine yönelik bilinçdışı bir projeye göre seçilecektir. Ayrıca şu görüşü tekrar ekleyelim: OGP, her türlü aşk ilişkisinde tatmin hedefine erişemediği içindir ki bir zaman sonra tutkulu aşığın nezdinde sevgili, başlangıçtaki değerini yitirir.

18. Bebek annenin füzyonel kucağındaki sevgi ve ihtimamı ya eksik, tatminsiz ya da olabildiğince doyumlu yaşamıştır. Her iki durumda da annenin füzyonel kucağı, bir özlem nesnesi olarak normal nevrotik özneye, bilinçdışına giden kapıyı zaman zaman aralayabilir. O zaman bilinçdışı, birinci durumda karanlık, tüketen bir vakum olarak özneyi kendi içine çeker, ikinci durumda yaşatan bir güçle hayata doğar. Tüketen vakum etkisini (zehirli füzyonu) dikkate almadan, bilinçdışının sadece yaşatan bir güçle hayata doğuşu hakkında şunları söyleyebiliriz: Özellikle sanatçı yetisi ile doğmuş olanlar, bilinçdışının kapılarının aralandığı böyle verimli üretkenlik anlarında, ego gerilemesini, yaratıcı biçimde kullanarak bir yapıt üretebilirler. Ama tekrar belirtelim, özne, sanatçı ya da yaratıcı-izleyici olan özne, bu verimli ruhsal durumda sürekli kalamaz. Ya geçmişteki kastrasyonların yeniden aktifleşerek bu aydınlık alanı baskılayıp karartması sonucunda, ya da gündelik hayatın zorunluluklarına bağlı olarak, öznenin varoluş anını, yeni bir anlamla yükleyen yaratıcı ego gerilemesi süreci kapanır. Özne, kastrasyonların karanlık alanı ile yaratıcı ego gerilemeleri (libidinal füzyon odaklarına doğru gerilemeleri) arasındaki gelgitleri, bu alanlarla kurulan temasları nöbetleşe yaşar. Yaratıcı ego gerilemelerinin yaşanmasındaki yoğunluk ve sıklık, bastırma bariyerlerinin zayıf ya da güçlü yapılanmasına bağlıdır. İnsanların çoğunda, bastırma bariyerlerinin yapılandırdığı duygusal zırhlanma öyle güçlüdür ki, bu derin ruhsal süreçleri yaşama şansları pek yoktur. Ama önemli bir grup, bastırmaların bütünüyle kontrol altına alamadığı libidinal füzyonun firar yaşantılarını, id-bilinçdışı alanın yeniden hayata dönme özlemlerinin bastırmayı iptal ettiği ara süreçlerde, ruhun biraz soluk alabilmesi için periyodik olarak yaşayabilir.

Ara bir not olarak şu kaydı düşelim: Libidinal füzyon eksenini bir süreç olarak eksik-tatminsiz yaşayanlar, yapışacakları ikame bir teselli nesnesinin ya da fantezilerinde sembolik anlamı itibariyle iyi anneye denk gelen tasarımların peşinde olacaklardır. Ama annenin füzyonel kucağını oldukça doyumlu yaşayanlar için bu kucak, yaşamın umutsuz anlarında bir teselli olarak özneye bilinçdışındaki zengin rezervleri ile destek verecektir.

Kastrasyonların giderek artan etkisiyle Ödipal, Ödipal öncesi ve dil öncesi dönemler unutulur. Daha sonra, ergenlik dönemi kastrasyonlarının bunların üzerine binen ağırlığıyla, sözü edilen geçmiş ruhsal dönemler daha yoğun biçimde unutulur. Tabii bebeklik döneminin hiç hatırlanmamak üzere kesinlikle unutulduğunu söylemeye gerek yok. Böylece şiir, müzik, resim gibi sanatların üretici kaynağı olan Ödipal, Ödipal öncesi ve özellikle dil öncesinin bilinçdışındaki kayıt alanlarına ulaşma yolları, özne için kapanır. Çok güçlü bastırmalara mâruz kalan, ilk ruhsal kökleri ile bağları koparılmış özneler için, artık toplumsal söylemin yapılandırdığının dışında emosyonel bir yaşam alanı söz konusu değildir. Ancak bastırma süreçleri herkeste dört dörtlük başarıya ulaşamaz, ki Freud'un da işaret ettiği bir gerçekti bu. Çok önemli bir kesimde değişen oranlarda olmak üzere, bastırmaların tam gerçekleşmeyişi ve duygusal zırhlanmaların bütünüyle kaskatı olmayışı nedeniyle, ilk köklerimizin zengin rezervlerinden kısmî firarlar hayata doğabiliyor.

Kastrasyonlar, bastırma mekanizmaları üzerinden işlevseldirler; bastırma mekanizmalarını harekete geçirirler; aynı zamanda sansürleyici güçlerdir. Ama böyle de olsa rüyalarda, sansür güçlerinin izin verdiği oranda, sembolik anlamları ve görüntüleri ile yaratıcılığı besleyen sanatsal

zenginlikleri, düş sahnesini istila eder. Bu sürecin aynısı, yaratıcı kişinin yaratıcı ego gerilemesi anlarında ve yapıtla bağlar kuran izleyicinin ruhsal dünyasında belirir. Düşe ait olanla sanata ait olan sanki iç içe geçer.

Özellikle şiir, müzik, resim gibi sanat eserleri, bilinçdışının bereketli, üretken kökleri ile temasın sonucunda var oldukları için, onlarla bağlar kuran insanların ruh dünyasında, tersine bir süreçle bilinçdışının kapılarını aralayabilir. Ciddi sanatseverliğin temelinde, sanat eserlerinin bilinçdışını (libidinal füzyonu) devindirmesi ile açığa çıkan bu ruhsal kazanımlar vardır.

Artık şu sonuca varabiliriz: Bilinçdışı kayıtlar, sadece, bütün kötülük ve çirkinliklerin, saldırganlığın vb. ne bulunursa içine tıkıldığı bir çöp tenekesi değildir. Bilinçdışının bir çöp tenekesine dönüşmesi, NN öznenin kaderidir. Bilinçdışı, aynı zamanda estetiğin, sanatın köklerini kendinde barındıran yaratıcılığın da kaynağıdır. Özetle bilinçdışı, ona ne kaydedilirse onu geri veren bir kayıt alanıdır.

19. Libidinal füzyon odağını ve onun vaktiyle anneye yöneltilmiş idealizasyon aktarımlarını harekete geçirerek libidoyu yükselten ve onu bir bebeğin canlılığında dirilten aşk nesnesi, libidonun vazgeçilmez aşk nesnesi olur. Ruhsallığın yükseltici, yeniden yapılandırıcı ve diriltici odağı olarak görülen bu aşk nesnesi, öznenin ortak bir yaşam projesi inşa etmek için bağlanabileceği bir varlık değeri kazanır. Füzyonel köken iki öznenin göz göze gelişlerinde tetiklendiğinde, yıllarca sürecek kalıcı aşk aktarımı, aralarında yapılanarak büyüsel aşk süreci devreye girer. Burada doğanın, üreme programını güvence altına alan bir oyunu ile karşı karşıyayızdır. Çünkü anne-bebek ilişkisinden her birimize miras kalan bu aşk aktarımı, başlangıçta anne-bebek-çocuk arasında uzun yıllara yayılan ve süreklilik taşıyan niteliğiyle, bu sefer sevgilileri birbirlerine vefa duyguları ile bağlarken, aslında bebeklerinin bakımını ve dolayısı ile hayatta kalmalarını güvence altına alır. Anneden tevarüs edilen çok uzun süreli bu aşk aktarımı, şimdi iki özne arasında uzun sürecek bir ilişkinin temellerini atar. Böylece üreme programının bir türevi olan uzun ömürlü aşklar sayesinde, doğacak yavruların bakımı garantilenmiş olur. Burada elbette ideal bir pozisyonun tanımı yapılmaktadır.

Anne aşkı ve sevgisi, bebeği koruyup kollama programı üzerinden yapılandığı için, aşkta da partnere yönelik koruyucu-kollayıcı tutum, bu ilk anaç odaktan aktarımlarla yapılanır.

20.İnsanlar OGP'nin hazda tüm vaat ediciliğine rağmen, onu fiilen deneyimlemenin zorluğundan ürküp kaçabilirler mi? Elbette! Hazda eksiltilmiş özne, böyle bir sürecin yaşanabilirliğini algı-bilinç sisteminde daha fark edemeden OGP, bilinçdışının ani bir bastırma manevrasıyla hayata aktarılamadan iptal edilir. Çünkü OGP'nin alt zemininde, kastrasyonların yapılandırdığı "öldürülmekte olmak anı"nın dehşeti egemendir. Ayrıca eksiksiz orgazm hazzının, bilinçdışının ani bastırma manevrasıyla iptal edilmesi, aslında her öznenin orgazm anında daima yaşanan bir durumdur; bu nedenle ketlenme ömür boyu sürebilmektedir. Yani NN özne, OGP'yi asla tanıyamayacaktır ve bu haz etkinliğini yaşayan insanların ruhsal dünyalarını da, içeriksel derinliği bakımından asla kavrayamayacaktır. Bu nedenle, bir aşk ilişkisinde OGP öznesinin yüksek haz etkinliği, hazda yetersiz öznenin nezdinde tercih nedeni olmayabilir de. Kısacası birinin OGP öznesi olması, ikili ilişkinin uzun ömürlü olmasının asla garantisi değildir. Çünkü OGP öznesinin orgazmik hazda içeriksel boyutunu, buna sahip olmayan partneri asla kavrayamaz ve daha azı ile yetinip, haz kapasitesi yetersiz başka birini pekâlâ tercih edebilir. Öte yandan orgazmik haz etkinliği yüksek öznenin durumu, hazda yetersiz öteki partner için ayrıca temel bir haset nedenidir de… Orgazmik haz etkinlikleri bakımından yaşanmakta olan bu eşitsizlik, öteki partnerde yarattığı haset nedeniyle, ikilinin ilişkisini çökertmek üzere devreye girecektir.

Oysa OGP düzleminde, arzunun bitmez tükenmez, eskimez ve her an yeniliğini koruyabilme niteliği nedeniyle, aşkın cinsel ilişki ekseni, sürekli var olma güvencesine erişir. Elbette her iki cinsin de bu boyutta var olmaları koşuluyla… Çünkü orgazmik hazda eşitsizlik durumu, aşkın cinsellik ekseninde devamlılığı için tehdittir. Öte yandan OGP, kastrasyonların libidinal seviyeyi düşüren, canlılığı iptal eden tehditlerinden muaftır ve her zaman, libidinal füzyonun libidoyu canlandıran, tazeleyen, yenileyen enerji rezervlerinden beslenir.

21.Aşk ilişkisi sanılmakla birlikte, aslında bir yapışma ilişkisi olarak beliren süreçlerin, dikkatle incelendiğinde ayırt edici özellikleri kendini belli edecektir. Sağlıklı bir aşk süreci için şunu söyleyebiliriz: Aşk, sonsuz bir transferdir. Ama sağlıklı yaşanmış anne-bebek ilişkisinden alınarak, güncel aşk ilişkilerimize onu hep zenginleştirerek, anlamını derinleştirerek ilerleyen esnek, yeni anlamlara erişme kapasitesine sahip bir aktarım olarak hayata geçtiğinde… Ancak bu ilişki türüdür ki her iki özne için de kimliklerinin geleceğe doğru gelişip serpilme olanağını barındırır. Oysa aşk sanılan yapışma ilişkisi, geçmişte sağlıklı biçimde kapanıp aşılamamış anne-bebek ilişkisinin ya da başka şekillerde doyumsuz yaşanmış geçmişteki ilişki kiplerinin, güncel yaşama sürekli bir yansımasıdır. O zaman partner, özne için, kendisini terk etmemesi gereken bir ihtiyaç nesnesi olarak algılanır ve bu tutum, öznelerin her biri için gelişme yönünde değil, tıkanma yönünde yapışkan bir ilişkiyi gündeme getirir. Burada öznelerin her biri kendi içlerinde kururken, içine yerleşecekleri hayatı da kuruturlar.

22. Arzu (aşk), normal nevrotik düzlemde en başta kaybedilmiş olanın, ikame nesnelerde aranışıdır. Çünkü kastrasyonlara bağlı olarak doyumlu ilişkilerin yaşanamamış olması nedeniyle, Ödipal öncesi ilk aşk nesnesi kaybedilmiştir. Durumun normal nevrotik düzlemde böyle olması zorunludur. NN hiçbir özne bu tutsaklıktan kaçamaz. Çünkü arzuları, ruhsal gelişimlerinin her aşamasında kastre edilmiş özneler, kayıplarının telafisini çaresizce ikame nesnelerde arayacaklar ve tabii tatmin amaçlarına erişemeyeceklerdir. Küçük çocuğun karşıt ebeveynle, yaşı ile uyumlu ve bu uyumla açıklanabilen yaşanmış sevgi-aşk ilişkileri de Ödipal dönem kastrasyonları nedeniyle hayal kırıklıklarıyla sonuçlandığında, yani Ödipal aşkın yetişkinliğe, yetkinleşmeye açılan kapısı kapatıldığında özne, yetişkinliğin aşk düzlemine, çocuksu özlemlere takılmış saplantılarla erişecektir. Sağlıksız yaşanmış anne-bebek ilişkisi ya da sağlıksız Ödipal dönem süreçleri nedeniyle aşkın bu türü, yeni ilişki nesnelerinde eksiklikleri onarma umudu üzerinden çaresizce girişilen ve tabii sonuçsuz kalmaya baştan yazgılı bir süreçtir. Böyle olduğunda aşk, bir aktarım yanılsamasıdır. Aşkın sağlıklı, kompleksiz yaşanabileceği örneklerde de tabii ki aktarım süreçleri devrededir. Ama burada geçmişin patolojilerinden gelen müdahaleler söz konusu olmadığı için, bu aktarımlar yeni anlamlar üretme esnekliğine sahiptir ve bunlarda katılık, değiştirilemezlik söz konusu değildir.

23.Aşk, özdeşleşmelerin mayasıdır. Şu anlamda: Aşk, iki özerk özne söz konusu olduğunda, onların birbirlerini geliştiren özdeşleşmelerinin mayasıdır. Ötekinin bir ihtiyaç nesnesine dönüştürüldüğü simbiyotik ilişkide (aşk sanılan yapışma ilişkisinde) aşk, yapışkan pozisyonda bulunan öznenin olası özerkliğini bütünüyle gasp edici ama ötekini ise bıktırıcı bir süreçtir. Süreci yapışkanlıkla yaşayan öznede, öteki tarafından yutulma kaygıları ve yutulma kaygılarına karşı defanslar, büyük ihtimalle sürece müdahale edecektir. Bu durumda ilişkinin geleceği kötüdür. Çünkü ilişkiyi çökertecek bahaneler, bağımlı ve yapışkan öznenin bilinçdışında sinsice üretilmektedir. Ama aşk, iki özne arasında özerkliklerin korunduğu bağlılık duyguları ile inşa edilmişse, ortak değerlerin paylaşımı ve geleceğe doğru ilerleyen gelişme, bu ilişkinin temel gündemidir. Özerk özneler arası aşkta âşık, bir ölçüde dünyayı sevgilinin vizyonundan da görür; bu yüzden o vizyonu içselleştirir. Çünkü sevgiliyle özdeşleşmiştir; ancak daha önce belirtildiği gibi, bağımlılık ilişkisi olarak yapılanan ilişkilerde özne, kimliğinin sevgili tarafından yutulma kaygılarına mâruz kalır; özerk özne böyle bir tehdit algılamaz. Sevgilinin vizyonunu içselleştirmeyi, kendini zenginleştiren bir süreç olarak deneyimler. Bu nedenle sağlıklı bir aşk ilişkisi, sağlıklı özneler varsayar. Ötekine yönelimin tutsaklık halinde yaşandığı durumlarda, bu zincirin kırılması için, bağımlılık ekseninde ilerleyen aşk yanılsamasının sona erip, simbiyotik ilişkinin dışındaki boyuttan görülen bir dünyanın varlığı fark edilmelidir (ama nasıl?).

"Nasıl"ın yanıtı belki şöyle verilebilir: Aşk sanılan bağımlılık ilişkilerini yapılandıran yapışkan ve sağlıksız aktarımlar, benliğin gelişme olanaklarını tüketir, oysa sevgi (aşk) benliğin gelişme olanaklarına izin verir. Öznenin bizzat kendisi, en azından sezgileri ile bu iki niteliği ayırt ederek, nerede sağlıklı nerede sağlıksız bir ilişki yaşadığını fark edebilir: Örneğin, ötekine yapışıp yapışmadığını, sevgilisi tarafından terk edilme kaygılarının yoğun olup olmadığını, yapışkan aktarımların kendisini tüketip tüketmediğini, eğer sevgi yaşıyorsa sevginin güven veren sıcaklığını fark eder. Hastalıklı aktarım yapışkandır ve özneyi tüketir, ama sevgi üretkendir, iç dünyasını

zenginleştirme anlamında özneyi çoğaltır. Özne en azından sezgileri ile bu farkları ayırt edebilir. Belki iyileşmez ama en azından nerede kendi aktarımlarının tuzağına yakalandığını görebilir.

Simbiyozu üreten aktarım odağı onarılmadan, insan, kendisini tüketen aşk saplantısını, yapışkan ilişki kipini aşamaz. Bağlantılı olarak şunu söyleyebiliriz: Kastrasyonlarla eksiltilmiş öznede aşk sanılan bağımlılık, tamamlanmamış Ödipal ve öncesi gelişim aşamalarının, kendilerini tamamlamak için yeniden aktifleşmeleridir. Tutkulu, saplantılı aşk, vazgeçilemeyen, kendisinden alacakların tahsil edilemediği Ödipal ebeveyne ya da sadece anneye bir göndermedir. Onlara bağımlılığın ifşasıdır. Bu yüzden Ödipal veya öncesindeki süreçlerde doyurulmamış arzular, ikame nesneler üzerinden tatmin edilmek istenir. Sonuçta öznenin simbiyoz gereksinmesinden doğan aşkını, onun kendi benliğini bütünleştirme talebinin dışa vurumu olarak görebiliriz. Bağımlı öznenin bu talebi, asli amacına erişemeyecek olsa da gerçekte iyileşme isteğini dile getirmesi bakımından bir umuttur.

Öte yandan bağımlı öznenin, bilinçdışı bir motivasyonla yapıştığı sevgili üzerinden kendilik bütünlüğünü kurma çabası, başka bir yanılsamaya da yol açabilir. O da şudur: Çoğu insan, bu dünyada kendi ruh ikizini, yani kendisindeki eksikliklerin, ötekinde tamamlanmış olarak hayata geçtiği ve böylece özneyi kendi tamlığına eriştireceği var sayılan ruh ikizini arar, çok yaygın bir fantezi olarak. Özerk insan böyle bir talebin peşinde değildir.

İnsanların aradıkları ruh ikizleri, bir yanıyla, füzyonel kucağında sarılıp sarmalanmak istediğimiz anne arketipine denk gelir. Yani bu özelliği ile özlemlerimizi dindirecek, vaktiyle füzyonel kucakta eksik kalmış olanı tamamlayacak bir ihtiyaç nesnesine denk gelir bu bilinçdışı talep.

Öte yandan ulaşılamaz sandığımız ruh ikizimiz, bizden kastre edilenlerin toplamını, kendinde vital erk olarak muhafaza ettiğini var saydığımız bir figürdür ve aslında kastrasyonlar aşılmış olsaydı açığa çıkacak olan tamamlanmış selfimizi temsil eder. Bu ruh ikizi, orijininde varlık boyutumuzdan gasp edilmiş olanların toplamının, fantezilerimizdeki yansımasıdır. Özellikle eril ergen fantezilerinde görülen ve reklamlar aracılığıyla mecrasından saptırılarak komikleşmiş tüm güçlü (kadir-i mutlak) özdeşleşme nesneleri, hep bu arayışa denk gelir. Yani ergen kendinde olmayanı, kendinden gasp edileni hep bu yanlış adreslere başvurarak geri alma çabasındadır. Ama bula bula reklamların, çizgi romanların ucuz özdeşleşme figürlerini bulur. Burada özdeşleşme, bir eğitim ve gelişme süreci olacakken, taklidin sığlığına demir atar. Özellikle bilinçdışı bir süreç olarak bu arayış, eksiksiz orgazm hazzında yitirilmiş vital boyutun, fantezide güçlü figürlere, hatta görüntüsel güçlü nitelikleriyle öne çıkan figürlere yansıtılmasıyla dile gelir. Elbette bilinçdışı talebin bilinçte çarpıtılmaya uğramasının bir sonucu olarak, ergen özne sanır ki, bu güçlü özdeşim nesneleri herhalde cinsel hazda eksiksizliğin bütün vital gücüne sahiptirler. Yani özdeşleşme nesnesi olarak görülen bu figürler, ergenden gasp edilmiş olanı da böylece örtük biçimde ima eder. Ancak ne var ki fantezi bir sığınaktır, teselli eder ama kurtarmaz özneyi.

Gündelik hayatın ucuz özdeşleşme figür ve tasarımlarını bir kenara koyarak, Nietzsche'nin"Üstün İnsan"ına baktığımızda kısaca ne söyleyebiliriz: Bir bakıma Nietzsche'nin "Üstün İnsan"ı, orijininde varlıktan gasp edilmiş olanı, hayata geri kazanma tercümesi içinden de okunabilir: Orijininde varlıktan gasp edilmiş ve eksiltilmiş olanı, vital erk olarak kendisinde tamamlamış olan üst varlık tasarımı. Nietzsche'nin yazılarına yayılmış olan o libidinal yoğunluk, o yüksek coşku, o yazıların içinden yüksek sesle bağırarak gasp edilmiş olanı geri çağıran, uğranılmış kaybı dile getiren tutuklu bir öznenin söylemi değil midir?

"Nietzsche, *Demokritos Hakkında* adlı kitabında, gerçek materyalistin şöyle bir öğretisinin olacağını yazar: 'Sana verilen dünyayla yetin.' " (Onfray 2011: 274)

"Sana verilen dünyayla yetin." Evet, ama sana verilen dünyadan çalınmış olanları geri alarak, gasp edilmiş dünyanı tamamlayarak sana verilmiş dünyayla yetin. Gasp edene boyun eğerek onun tarafından sınırlandırılmış dünyanı, sana verilmiş dünyanın bütünü sanma yanılgısına düşmeyerek sana verilen dünyayla yetin.

24. Goethe'nin ünlü tiyatro eseri Faust'ta (1960), oyunun kahramanı Faust çok yaşlı bir bilgindir. Uzun ömründe hep gerçekleri aramıştır. Tüm amaçlarına, aradığı hakikate erişebilmesi için Mefisto (şeytanın yardımcısı), Faust'la bir anlaşma yapar. Aslında Mefisto, Faust'u kandırmayı ve sefahatin bataklıklarında ayartmayı, tuzağa düşürmeyi planlamaktadır. İstediklerini elde etmesi karşılığında

Mefisto, Faust'la şöyle bir pazarlığa girişir: Mefisto, vereceği bir iksirle Faust'u yeniden gençleştirecek, ona dünyanın bütün hazlarını sunacak, bütün hakikatlerin kapısını açacak, Faust ne isterse hepsini yerine getirecektir. Eğer Faust, Mefisto'nun sunduklarının herhangi birinden etkilenerek "Ey zaman, geçme dur! Sen öyle güzelsin ki!" derse, ruhunu sadece Mefisto'ya teslim edecektir (Tanrıya değil). Faust'un kanıyla imzalanan bu anlaşmadan sonra Mefisto, Faust'u gençleştirir ve ona dünyanın bütün haz ve zevklerini, gerçeğin peşine düşerek aradığı tüm bilgileri vb. sunar. Ama Faust'un huzursuz ruhu, Mefisto'nun sunduklarının hiçbiri ile tatmine erişemez. Bu nedenle Faust, Mefisto'nun beklediği sözü söylemez.

Daha sonra Faust, geniş bataklık bir alanın kurutularak buraya yoksul insanlar için evler yapmasını Mefisto'dan ister. Mefisto, Faust'un bu dileğini yerine getirir. Yoksul insanların mutluluklarına tanık olan Faust, o zaman beklenen sözü söyler: "Ey zaman, geçme dur! Sen öyle güzelsin ki!" O anda Mefisto, anlaşma gereğince Faust'tan, ruhunu kendisine teslim etmesini ister. Fakat beklenmedik bir şey olur. Tam Mefisto, Faust'un ruhunu teslim alacakken, gökten Tanrı'nın melekleri inerek Faust'un ruhunu Tanrı katına yükseltir.

Anlarız ki Faust'un bütün insanların mutluluğunu arzu eden talebi, ilhamını Tanrı'dan almıştır ve böyle bir mutluluk anında söylediği söz, Mefisto'nun yaşattığı zevk nedeniyle değil, Tanrısal düzeyde bir mutluluk nedeniyle söylenmiştir. Aslında Faust, Mefisto'nun sunduğu olanakların hangisinde o beklenen sözü söyleyeceğini kendisi de bilmez, araştırıcı susuzluğu ile bütün insan deneyimlerinden geçme arzusu ile yoluna devam eder. Ama bütün insanların mutluluğuna tanık olduğu anda, türdeşini koruma programının türevi olan beşeri mistisizmin yoğunlaşma anında, Mefisto'nun beklediği o sözü söyler. Faust, bütün insanların mutlu olduğu böyle bir anda, huşu içinde "Ey zaman, geçme dur! Sen öyle güzelsin ki!" derken yaşadığı bu zirve anın emosyonel zeminini anlamaya çalışalım:

"Ey zaman, geçme dur! Sen öyle güzelsin ki!" Faust… Faust'ta temel sorgulama budur. Acaba Faust ya da insanoğlu, varoluşunu anlamlı kılacak ve ruhun soyluluğa adandığı böylesine özel zirve bir an yaşayabilecek midir? (Calvet 1965: 80) Ve böyle özel bir zirve anı, hangi nedenlere ve gerekçelere bağlı olarak yaşayacaktır; böylesine özel bir anın emosyonel enerjisini nereden çekip alarak onu hayata geçirebilecektir? Faust, Mefisto'nun sunduğu şeytani hazların peşinde koşarken, genel huzursuzluğunu üreten nevrozunu aşabilmeyi sağlayacak bir lütuf anlamında, Mefisto'dan neyi talep eder? Bu şeytani hazlarla nevrozunu aşabilir mi? Gerçekte Faust, hangi kayıp hazzın ya da anlamın peşindedir? Faust, bu kayıp hazzı hangi özel an içinde ele geçirecektir? Problemin bir başka yönü de şudur: Mefisto, kastre ve daraltılmış ruhların agresyon ve patolojilerinden üremiş bir figür olarak, böylesine seçkin doruk deneyimleri Faust'a sunabilir mi? Böyle bir susuzluğu gidermek Mefisto'nun harcı mıdır? Zirve bir hazda (huşu anında), bir kaybın ele geçirilişi anlamında, ruhsal bütünleşmeyi aramaz mı Faust? Bu bütünleşme anını, en yoğun insan sevgisini yaşadığı beşeri mistisizm süreci olarak deneyimlemez mi Faust? Ama onun bu asli taleplerinin hiçbirini hayata geçirmek, Mefisto'nun gücü dâhilinde değildir, ancak Faust, bu gerçeği göremez. Enerjisini zehirli füzyondan çekip alan Mefisto, libidinal füzyonun rahmet bahşeden enerjisi ile yapılanacak ruhsal bir zenginleşmeyi mümkün kılacak güce sahip değildir. Oysa, Faust'un zirve yaşantısı, libidinal füzyondan beslenir. Bu temel gerçeğe rağmen yanılsamanın tuzağındaki Faust, yanlış yaşanmış hayatını onarma ve yeniden inşa amacıyla, ya da hayatını yeni baştan yaşayıp temize çekmek için, ebedi gençlik iksirini Mefisto'nun kendisine verebileceğini sanmaktadır. Bu fantezinin birçok kültürde örtük bilinçdışı bir umut olduğunu düşünüyoruz. Yanlış yaşanmış bir hayatı temize çekme fantezisi… Ebedi gençlik iksirini, ruhu ebedi genç kılan ve en derin içsel hakikatlerimizin kapılarını açarak, onları dil öncesinin dil dışı diliyle deneyimleme olanaklarını sunan libidinal füzyonun enerjisi olarak kabul ediyoruz.

Özetle Faust, libidinal füzyon ekseninin, insanın hayatına en derin anlamları, en derin sevgileri, en zengin yaratıcılığı sunan imkânlarını, hayatının merkezine yerleştirmenin peşindedir. Oysa libidinal füzyon, bu uçsuz bucaksız zenginliği ile Mefisto'nun erişim alanının dışındadır, çünkü Mefisto tanrısal alana giremez. Faust, tanrısal kattan alınabilecek olanın, Mefisto'dan alınabileceği yanılgısına düşmüştür.

İster sevginin, aşkın doruk deneyimlerinde olsun, ister türü koruma eğilimimizin ruhumuza bahşettiği beşeri mistisizmin doruk deneyiminin bir ödülü olarak dünyanın bütün insanlarının sevgisinin yüreğimizde kristalleştiği anlarımızda olsun, ister şiirin, müziğin bizi derinliklerimize çekip

götüren, bize zaman dışılıktan, ölümsüzlükten bir şeyler yaşatan büyülü etki gücüyle olsun, Faust'un peşinde koştuğu o özel doruk an'ın suretlerini yaşarız. Ama bütün bu zengin yaşantılar, elbette bizim libidinal füzyon köklerimizden beslenir, Mefisto'nun bir lutfu değildir. Bu nedenle OGP, ruhsallığın bu zengin deneyim alanına açılan kapıyı aralayacak ve Faust'un aradığı süblimasyon an'ını özneye bahşedecektir. Nevrotik kültürün kendisine yabancılaştırılmış öznesi, vaktiyle libidinal füzyonda yapılandırılmış ama şimdi unutmuş olduğu kendi özünü, hep kendisinin dışına atılmış hedeflerde arayacaktır.

25. Normal nevrotik düzlemde aşk, kastrasyonlar nedeniyle yitirilmiş emosyonel dirimselliği, libidinal füzyonu ya da orijininde varlığın elden çıkarılmış bütünlüğünü, tekrar yitirmek üzere bir kere daha ele geçirme girişimidir. Bu girişim başarı ile sonuçlandığında, yani bir süreliğine bu alanın ele geçirildiği yanılsaması sahnede belirdiğinde, özne bir bebeğin vital zenginliğinde yeniden hayat bulur. Aşk, aşk nesnesini idealize ederek ruhsal sahnede vital erki egemen kıldığında, yenilenmiş gibi algılanan bir güzellik dünyasına gözlerimizi açarız. Bu haliyle aşk nekahat dönemini çok andırır.

Aşkın nekahat dönemi ile bağı şudur: Ağır bir hastalığın iyileşme sürecinde libido, tekrar dış dünyaya bağlanarak insanda yaşama sevinci, dünyaya ilk defa gelmişiz gibi varlık âleminin yenilenmişliği duygusunu yaratır. Aşk da insanda aynı süreçleri açığa çıkarır. O zaman soralım, aşk neyin nekahat dönemidir? Geçmişteki nevrozların, toplam hayal kırıklıklarının, yitirilmiş vital erkin sanki mucizevî, sihirli bir el değmiş gibi (aşkın eli) iyileşmesi sürecinde yaşanan bir nekahat dönemidir. Kısacası aşk, insanları içten kurutan nevrozları son bir umutla aşma çabası gibi görülüyor. Bu kişiler, hayatlarında bir daha da aşk yaşamıyorlar büyük bir çoğunluk itibariyle… O zaman, insana, kozmik âleme ve sanata yönelik aşklardan aşklara geçerek emosyonel hayatiyeti kesintisiz bir biçimde sürdürmek olanaksızlaşıyor. Çünkü kişinin geçmişindeki nevrozlar ve kastrasyonlar, aşkın fethettiği alanı yeniden ele geçiriyor. Yine bu nedenle aşkın sağlıksız köklere tutsak olan türü, yani kastrasyonlara tutsak olan türü, sona erişinden itibaren, vital enerjinin öznenin hayatında yeniden boy gösteremeyişi ile kendini belli eder. Sağlıklı yaşanmış bir aşkın, anlaşılabilir nedenlerden dolayı sona erişinden sonra özne, dünya-varlık'a ve nesne ilişkilerine yeniden libidinal yatırımlar yapmada zorlanmaz. Çünkü kastrasyonlara tutsaklıktan kurtulmuş olan öznede libido, Ödipal üçgenin tuzaklarından kurtulmuş olduğu için her zaman yeni aşk nesnelerine, yeni aşk süreçlerine bağlanmak üzere serbest kalır.

Bu bölüme şu kısa notu ekleyelim: Her insanda, iyi bir anneyi yapılandıracak motivasyon, doğuştan verilidir. Zehirli füzyondan geliyor olsa bile, aşk süreci eğer öteki tarafından sağlıklı işletilebilirse, öznenin, kalıcı bir şifaya erişmesi umudu çok sınırlı olarak her zaman vardır. Ama ne yazık ki çoğunlukla böyle olmaz, geçmiş hayatı nedeniyle yaralı öznenin aktifleşen nevrozları, başa çıkılmaz kaoslara, sonuçta aşkın gündemden düşmesine yol açacaktır.

26.Ödipal çocuk, ataerkil kültürlerin, çocuğu, dış nesnelere açılımı engelleyici kapalı aile yapısına tutsak eden despotik yapısı nedeniyle, geçmişte, ebeveyne yönelik erotik bir ilgi geliştirmiştir. Ama bu ilgi, ensest imaların tehditleriyle bastırılarak hastalıklı tutkulara da dönüştürülmüştür. İşte normal nevrotik düzlemde aşk, geçmişte kendilerine erotik ilgi geliştirilmiş ebeveyne yönelik tüm ruhsal yatırımların, sağlıksız idealizasyon aktarımları eşliğinde, güncel psişenin sahnesinde yeni ve hatırlatıcı bir ikame nesneye aktarılmasıdır. Ancak şu koşulla: Geçmişteki karşıt ebeveyne yönelik ve çözümlenmeden kalmış, aşılıp geride bırakılamamış hastalıklı tutkunun güncel yaşamda aynen bir tekrarı olarak... Bu şekilde yapılanan güncel aşk, eninde sonunda çözümsüz bir tutsaklıktır. Aşkın simbiyoza hizmet eden bu türü, anne-babaların, kendi nevrotik yapılanmalarını küçük çocuğa dayatmalarının bir sonucudur. Oysa özne, her aşk deneyiminin gizli gündemi itibariyle, acılı, yaralı geçmişinden kurtulup iyileşmek istemektedir. Şundan dolayı: Aşk, öznenin iyileşme talebidir. Yaralı özne için aslında bilinçdışı hedef, aşkın sağlıklı ve takıntısız işleyen, esnek ve gelişmeye, ötekiyle birlikte karşılıklı olarak gelişmeye açık aktarımlarının eşliğinde inşa edilecek ve emek, zaman ve fedakârlık gerektiren sevgiyi inşa etmektir. Çünkü ruhsal özgürlük, sevgi üzerinden inşa edilir ve bu sevgi elbette kastrasyon çatışmalarından arındırılmış erotik boyutla birlikte ilerler.

27. Normal nevrotik düzlemde kalarak, nevrotik aktarım yanılsamaları üzerinden bir insana âşık olduğumuz zaman, fantezide kalsa da, partnerle cinselliğin derin hazları eşliğinde, aslında OGP'nin derinliklerinde kaynaşma ve birleşme özlem ve arzusu duyarız. Bu fantezilerimiz gerçekleşemese de bilinçdışı bir umut olarak hep vardır. Sevgili aracılığı ile ruhsal süreçlerimiz canlılık, anlam, derinlik ve zindelik kazanır, yani libidinal füzyon, atılan bu yeme hemen kanar. Daha sonra ikinci bir kişiye de âşık olduğumuzda, tanımladığımız süreçler aynen tekrarlanır. Şunu hemen belirtelim ki normal nevrotik öznenin çabucak tükenen vital enerjisi nedeniyle ikinci bir aşkın gündeme gelmesi oldukça zordur. Ama biz öznenin ikinci ya da üçüncü kez aşka düşebileceğini varsayarak devam edelim. Aşkı aktif kılan odak (libidinal füzyon)**,** bizim ruhsal rezervlerimizde kayıtlıdır, ama her seferinde aldanarak atağa geçer ve tekrar geri çekilir. Değişik aşk öykülerimizde hep aynı odaktan enerji transferi yaparız, sanki aktarım odağı, yıldırım aşkın hizmetindedir. O zaman âşık olduğumuz kişiler, bu aşk süreçlerini yaşamamızın amacı mı yoksa tetikleyici bahanesi mi oluyor? Garip olan şu: Farklı kişiler bize aşağı yukarı birbirinin kopyası olan bu ruhsal süreçleri, yani idealizasyon aktarımlarını, libidinal füzyonun devinen canlılığını yaşatıyor. Ama uğrunda zaman harcanmış, emek verilmiş, ortak değerler paylaşılmış ilişkiler üzerinden birini sevdiğimiz zaman, bir başka kişi onun yerini tutamıyor. Sevdiğimiz kişiyle, onu öbürlerinden ayıran farklı bir sevgi süreci yaşıyoruz. İşte ancak böyle farklı bir sevgi ilişkisi, kişisel tarihimize bir öykü, bize ait yapılandırıcı bir süreç olarak katılabilir. Öyleyse hangi ilişkide karşımızdaki insanın kendisi öne çıkıyor? Elbette, emek ve zaman harcanmış sevgide… Bu nedenle aşk ilişkisinin sevgi eksenine doğru ilerlemesi, ama ilişkinin ilk yaşanışındaki vital erk ve hazdaki sürekliliğin de korunması gerekir. Bu durum aslında aşkın nevrotik arıza ve fantezi müdahalelerinden arınarak reel zemine yerleşmesi demektir.

28.Kız çocuk, annenin kendisine duyduğu sevgi ve aşk üzerinden özdeşimle, annesi gibi sevgi ve aşk yaşama kapasitesini edinir; annenin babaya duyduğu sevgi üzerinden bir erkeği sevmeyi ve arzulamayı öğrenir. Erkek çocuk annesinin, kendisine duyduğu sevgi ve aşk üzerinden özdeşimle, bir kadının aşkına, sevgisine muhatap olma beklentisini edinir, babayla özdeşleşim yoluyla babanın anneye duyduğu arzuyu model alarak bir kadını arzulayıp sevmeyi öğrenir. İlk öğrenilen genital farkındalık değil, sevgi ve aşktır.

Erkek çocuk, fallik döneme kadar anne ile yaşadığı aşk sürecinde, onunla ve onun arzu boyutuyla özdeşleşir; çünkü aşk, özdeşleşmenin mayasıdır. Bu çocuk, henüz fallik bir varlık olarak belirmemiştir. Ruhsal yapısı itibariyle annesiyle, yani bir kadınla özdeşleşmiştir. Bu dönemde henüz toplumsal erkek kimliği öne çıkmamıştır. Peki, erkek çocuğun fallik dönem öncesinde anneyle ruhsal özdeşleşmesi ne işe yarar? Erkeğin kadına ruhsal anlamda yaklaşma ve kadının ruhsal içeriklerini tanıma başarısını destekler. Kendi içindeki kadın (anne) üzerinden, sevdiği kadınla sağlıklı ruhsal bir ilişki kurmasını destekler. O kadınla kurduğu sağlıklı ilişki, ilk anne-bebek ilişkisinden, libidinal füzyondan alacağı diriltici yaşam enerjisini, güncel hayatına taşıması sonucunu getirir. Eğer erkek, kadının ruhsal derinliklerini keşfederek arzuda tutuşacağı ve kendisindeki ilksel, kadınsı nüfuz edici bakışı homofobi nedeniyle reddederse ne olur? Kadınla mekanik-uyarımsal seviyede birleşir; çünkü penis taşa da sürtülse erekte olur; bu işler her zaman böyle olur. Ama hem partneri ile hem kendi iç bütünlüğünde kendisiyle ruhsal bütünleşmeyi gerçekleştiremez. Başka bir ifadeyle eksiksiz orgazmı yaşayamaz. Bu tablo, eril özne bakımından, ruhsal iktidarsızlıktan başka bir şey değildir.

Yukarıda sözünü ettiğimiz kadınsı nüfuz edici bakışı biraz netleştirelim: Libidinal füzyondan alınarak karşı cinsin ruhsal derinliklerine nüfuz etme olanağını, eril özneye sunan keşfedici bakış; oysa eril özne kendi köklerindeki dişil boyuta bağlı bu odağı, homofobi nedeniyle sürekli olarak reddeder. Biraz daha genişletirsek: Kadınsı nüfuz edici bakıştan, erkeği arzulayan ve ona nüfuz eden arzulu kadın bakışını ve aynı zamanda, bu imkânla birlikte erkeğin, kadının ruhsal derinliklerini sezen bakışını anlıyoruz.

Tabii ki erkek çocuk, Ödipal (fallik) dönemde anneye sevgi ve aşk duyacaktır. Bu sevgi ve aşk, fallik dönem öncesinde hazırlanmış alt zemininden alacağı destek sayesinde, karşı cinsle ilerde kuracağı aşk ilişkisini sağlam bir zemine yerleştirecektir.

Kız çocuk ise fallik dönemde, babaya duyduğu aşkla erkeğin arzu boyutunu (erkeksi arzuyu) içselleştirir; çünkü aşk, özdeşleşmenin mayasıdır. O zaman babanın anneye duyduğu arzuyu, erkek

bakış açısından özümser. Böylece erkeğin kadına duyduğu arzunun gizemine erer, bu farkındalık sayesinde erkek tarafından arzulandığında dişil arzusu tutuşur. Tabii ki bu içselleştirme sürecinde, kendi içindeki kadın-erkek bütünleşmesini gerçekleştirir. Anne kendi kadınlığından hoşnutsa, kız çocuk için ilerde klitoral orgazmdan, vaginal orgazma geçişin kapısı açılabilir. En azından klitoral orgazm, kadına, erkek orgazmının içeriğini sezdirerek erkekle sağlıklı cinsel ilişkinin öncü bir adımını oluşturur. Tabii aynı şekilde erkeğin yaşadığı orgazm da ona kadın orgazmının niteliğini sezdirir. Gerçekte her iki cinsin de orgazmı ana çizgilerinde birbirine ne kadar da benzer!

Burada, Freud'dan beri sürüp gelen klitoral orgazm, vajinal orgazm saçmalığının netleşmesi gerekiyor: Aslında klitoral alanın orgazm anında vajinali de etkileyen yaygınlığı söz konusudur. Klitoral orgazm, kastrasyonlar nedeniyle çok yetersizse, vajinale kadar yayılamaz. Freud'un ortaya attığı "vajinal orgazma geçme, geçememe" safsatası, klitoristeki orgazm olma kapasitesindeki bu düşüklük nedeniyledir.

Burada yaşanan süreçler özet olarak şudur: Erkek çocuk, hem annenin hem babanın erotik arzu boyutu ile özdeşleşip bunları ruhsal yapısında bütünleştiriyor. Kendisinde içselleşmiş annesel arzu boyutu üzerinden bir erkeğin (baba) nasıl arzulandığını biliyor ve böylece (ilerde) bir kadının kendisini arzulamakta olup olmadığını hissedebiliyor. Bu sezgi ona eril arzuda tutuşmanın kapılarını açıyor. Çünkü babayla özdeşleştiği için, babanın anneye duyduğu arzuyu, şimdi bir başka kadına aktarma kapasitesini edinmiştir. Bu psişik biseksüel boyut, haz yüklü eylemsel heteroseksüel ilişkinin zorunlu koşullarından ve kurucu unsurlarından biridir. Ancak bu psişik biseksüel boyutun zorunlu varlığı iledir ki eril özne, orgazmın libidinal füzyon derinliklerinden beslenen eksiksiz orgazmını yaşayabilir. Oysa Ödipal tuzakların negatif ve pozitif yamaçlarının yol açtığı homoerotik gizil içerikler ve bunların bilinçdışındaki kaygıları, OGP'nin hayata geçmesini kesin olarak engeller. Çünkü Ödipal tuzaklar farkındalıkla görülüp aşılarak geride bırakılamamış, sadece bastırılmış ama sönümlenmemiştir ve heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutu iş başındadır. Aynı süreçler çapraz olarak kız çocuk cephesinde de geçerlidir.

Heteroseksüalitenin sağlıklı inşasında kaçınılmaz olarak ortaya çıkan psişik biseksüalite konusunda, eski bir ilkokul öğretmeni olan Joanna Cole'un, ilkokul öğrencilerini bilgilendirmek amacıyla yazdığı "Cinsellikle İlgili Merak Ettikleriniz" adlı kitaptan bir pasaj aşağıda verilmiştir. Bu pasajda yazar bir soru soruyor ve ardından yanıtlıyor:

"Heteroseksüeller kendi cinslerinden birine yakınlık duyabilirler mi?

Evet! Heteroseksüeller, homoseksüel bir yaşam tarzını benimsemeseler bile bu tür duygulara sık sık kapılırlar. Özellikle yetişme çağında her iki cinse karşı da yakınlık duyarlar. Ergenlik öncesi bir çocuğun kendi cinsinden birine tutulması olağandır.

Toplumumuzda homoseksüellere karşı duyulan olumsuz duygular nedeniyle, kendi cinsinden kişilere yakınlık duyan gençler paniğe kapılabilirler. Bunların yalnızca çok küçük bir yüzdesi homoseksüel olmayı seçer. Ama çoğu yine heteroseksüel olur." (Cole 2005: 64, 65)

Ya da en iyisi sözü yine Freud'a bırakalım. "Bir Kadın Eşcinsellik Olgusunun Ruhsal Kaynakları" adlı makalesinde şunları yazıyor:

"Libido tümümüzde, yaşam boyunca normal olarak erkek ve dişi nesneler arasında gider gelir… Gelgitin sonlanışı temelli ve kesin olduğunda, doğal olarak bu ya da diğer tarafı kesinlikle yeğleyen ve belki de nesne seçimini kendi yönüne çevirmek için yalnızca uygun anı beklemiş olan özel bir etkenin varlığından kuşkulanırız." (Freud 1996: 332)

Yukarıdaki alıntılarda, insanın psişik biseksüalitesi sadece tespit düzeyinde belirtiliyor ama nedenleri belirtilmiyor. Eğer bir şey varsa fonksiyonu ile birlikte vardır. O zaman psişik biseksüalitenin varlık nedenlerini açıklamaya devam edelim. Heteroseksüel özne, cinsel bir yakınlaşmayı mümkün kılacak şekilde karşı cinsin arzu boyutunu ve ruhsal dünyasını tanımasını sağlayacak psişik karşı cins arzu kayıtları olmadan, sahih anlamda heteroseksüel bir ilişki kuramaz. Nasıl yapar bilinemez, belki mekanik-uyarımsal bir ilişki kurar, ama bu hem bir anlam taşımaz hem de bizim konumuz değildir. En azından, karşı cinsin arzu mesajı bakımından ne dediğini kavrayamaz. Ya da yabancı biri, bir Çinli'yi ne kadar anlarsa o kadar anlar. Bir kere daha söylersek, heteroseksüel özne, karşı cinsin arzu boyutunu özellikle karşı cins ebeveynden miras alarak içselleştirir. Annenin arzu boyutu, bir dostumun dediği gibi, eril özneyi hep dışarı, kendi kapalılığından dışarı çağırır. Miras alınan karşı cins arzu boyutu,

duruş noktası bakımından eşcinsel bir konumlanış olsa da eşcinsel bir yapılanma değildir ve heteroseksüel arzuya geçişi sağlayan ve bu arzuyu mümkün kılan bir eksendir. Bu tutum karşı cinsi dışlamayan, ona giden yolu açan bir duruştur; vazgeçilmez eşcinsel bir nesne seçimine neden olmaz. Bu nedenle, eşcinselliğin psişik içeriği hiç kimseye yabancı değildir. Yine bu nedenle eşcinselliğin açık gündemi, merak, ilgi ya da arzu kaymaları olarak heteroseksüelliğin gizli gündemidir. Başka bir yerde de belirttiğimiz gibi, öznenin cinsel yönelimi, gelip geçici seyreden bu dalgalanmalar üzerinden değil, cinsel nesnenin özne açısından vazgeçilmezliği itibariyle tanımlanır. Psişik biseksüalite, OGP kapasitesi üzerinde tahripkâr bir etki yaratmaz ve öznenin cinsel kimlik algısını değiştirmez. Ayrıca karşı cinse yönelik olarak, cinsel nesnenin vazgeçilmezliği bakımından bir güvencedir. Çünkü karşı cinse yönelik sevgi ve arzuyu netleştirir. Ek olarak, hemcinsler arası dostluklarda, sevgi bağlarının yapılandırıcı ve kurucu motivasyonudur.

Ya annenin hoşlandığı erkeklerin görsel hatırlatıcıları olan veya anneyi, anıştırıcı çizgileri ile örtük biçimde hatırlatan erkekler ya da babanın hoşlandığı kadınların görselde hatırlatıcı çizgilerini taşıyan veya babayı anıştıran erkekler, eril öznede kısmî, geçici erotik dalgalanmaların, algıların objeleri olurlar. Çünkü bilinçdışının benzerlikleri kopyalayıp aynılaştırarak okuma yatkınlığı da bu çeşitlenmiş erotik algılamada belli bir rol oynar. Ancak, bilinçdışının bu yatkınlığı, varlık dünyasına, benzerlikler üzerinden yorumlar yansıtarak bir anlam yüklememize de olanak sağlar. Metaforları kullanma kapasitemiz de bu yatkınlığımıza bağlanabilir. Devam edersek: Tabii bu durum çaprazlama olarak kadın cephesi için de geçerlidir. Tanımladığımız bu erotik dalgalanmaları, heteroseksüelliğin normal eşcinsel çerçevesinde ele alıyoruz. Heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu (psişik biseksüalite), anne ya da babanın sevgi tercihleri üzerinden yapılanarak, onların sevgi tercihlerini özümsemeyle sonuçlanır. Ama heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutu, ister Ödipal'in pozitif, isterse negatif yamacı üzerinden yapılanmış olsun**,** korku ve boyun eğme sonuçlarını zorunlu kıldığı içindir ki, bunların baskılayıcı tehditlerinin muhakkak aşılması gerekir. Normal eşcinsel boyut, heteroseksüelliğin kurucu eksenlerinden biri olarak kaçınılmaz iken, saklı eşcinsel boyut, heteroseksüellği OGP hazzında sürekli kastre eden bir etkendir ve bir kader değildir. NN düzlemde, heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu, saklı eşcinsel boyutu aşıp geride bırakmış olmanın asla güvencesi değildir ve böyle bir sonuç yaratmaz. Şu notu da ilave edelim: Heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu, hemcins özneler arasında dostlukların itici ilk ivmesini sağlasa bile, yine de dostluk ve arkadaşlık ilişkileri, bu geçici etkilenmeler üzerinden değil, ruhsal denklikler ve değerler paylaşımı üzerinden inşa edilir.

Eşcinselde olan şey, kastrasyonlarının ağırlığı nedeniyle dişil arzu boyutunu, eril arzuyu tutuşturmada yeterince kullanamamasıdır. Bu nedenle kendisindeki kayıtlı karşı cinsin arzusundan, kendi eril arzusunu yeterince üretemez.

Joanna Cole'dan ve Freud'dan yaptığımız alıntıların bu yorumlarından sonra devam edelim:

Heteroseksüel özne, karşı cinsin arzu boyutunu tanımladığımız anlamda içselleştirmiş olsa dahi, bulunduğu nokta OGP'den çok uzaktır. Çünkü hep belirttiğimiz gibi, geçmiş Ödipal kastrasyonların sonucu olan bastırma bariyeri, orgazmda eksiksiz haz tatminini engellemek üzere sürekli aktif konumdadır. Ayrıca yine belirtmeliyiz ki, Ödipal dönemin negatif ve pozitif yamaçlarının yansıması olan eşcinsel kaygı ve tedirginlikler, sinsi biçimde huzur kaçırarak orgazm hazzının olgunlaşıp eksiksiz hazda tamamlanmasını engellemek üzere devrededir. Ödipal'in pozitif ve negatif yamaçlarının yarattığı bu ilave sinsi problemler ağırlaştıkça, karşı cinsin vazgeçilmez cinsel nesne olarak seçilmesi programı, kesintilere ve bazen sekteye uğrayabilir. Bundan dolayı OGP'yi hayata geçirebilmek için bu iki musibet odağının aşılması gerekir.

Eğer özne, her seferinde orgazm hazzını tam tatminli yaşadığı hissine sahip değilse, bir şeylerin bu hazzı tatsızlaştırdığını deneyimliyorsa, ki bunun tek tanığı, eğer kendisine yalan söylemiyorsa öznenin kendisidir, o zaman, partner, öznenin arzu boyutuna eksiksiz yerleşemez. Daha önce maddeler halinde saydığımız toplam etkenlerin bir veya bir kaçının bileşke etkisi, bu engelleri yaratıyor, özneye sinsi tuzaklar kuruyor demektir.

29.İnsan yavrusu, Ödipal dönem öncesinde anneyle özdeşleşir. Bu nedenle erkekler, bilinçdışı bir korku ile toplumsal erkek kimliklerinin ve söylem üzerinden içselleştirdikleri erkek iktidarlarının, bir kadın tarafından yok edilebileceği şeklinde gizil, ama büyük bir kaygı duyarlar. Bu kaygı, erkeklerin en

dirençli noktasıdır, ama aynı erkekler, toplumsal erkek iktidar ve söylemini yatağa taşımanın, orgazmın eksiksiz hazzını nasıl gasp ettiğinin de farkına varamazlar. Çünkü OGP'nin iki ana ekseninden biri olan libidinal füzyon, sevgi ve şefkati, ayrıca orgazm anına katılacak pek çok derinlik yaşantılarını içeren özelliği ile anneye, yani bir kadına bağlıdır. Tabii erkek iktidarının yalanlarında ve tuzaklarında üretilmiş eril söylem, baskın konuma geçince, libidinal füzyonun hayata doğması engellenir ve o zaman OGP aktif hale gelemez. Oysa erkeklerin toplumsal erkek kimliklerini, bir kadınla derinlikli sevişmenin kaynaşmasında, yani libidinal füzyonun derinliklerinde yitireceklerine ilişkin korkuları son derece asılsızdır. Erkekteki gizil kadın düşmanlığının bir yanıyla, ataerkil söylem tarafından üretilen bu bilinçdışı korkudan, erkekliğin kadın tarafından yok edileceği korkusundan köken aldığı düşünülebilir. Kadınların erkekler karşısında böyle bir korku duyabileceğini söyleyebilir miyiz? Eğer erkek OGP öznesi ise, erkeğin bu psişik derinliği, orgazm hazlarında kısıtlı bir kadını, keşfedilmemiş kendi derinlikleri karşısında ürküntüye sevk edebilir.

30. Kadının bedensel cinsiyeti, Ödipal öncesinde özdeşleştiği annenin bedensel cinsiyeti ile aynı olduğu için (burada anneyle psişik aynılaşma da elbette devrededir) temelde ruhsal bütünlüğü erkeğinkinden daha güçlüdür ve kaybedeceği bir şey yoktur. Bu nedenle gerekirse hayatından erkeği çıkarabilir. Toplumsal cinsiyet kimliğini sonradan kazanan erkek, iki katmana bölünmüş bir ruhsal yapının sahibidir. Çünkü Ödipal öncesinde anneyle özdeşleştiği ruhsal yapısı ve Ödipal dönemde babayla özdeşleşmiş ruhsal yapısı nedeniyle iki katmanlı bir ruhsal yapının sahiptir. Bu yüzden, libidinal füzyondan beslenemediği, yani ilk rezervlerin desteğinden yoksun kaldığı için, bu gözü peklik erkek açısından o kadar olası gözükmüyor, çünkü yalnızlığa kadın kadar dayanma gücü yoktur. Tabii kadını hayatından çıkaramaz. Erkek tarafından libidinal füzyon realitesi inkar edilirse, babayla özdeşleşilmiş eril kimliğin alt zemini boşalır ve bu kimlik boşlukta asılı kalır. Bu nedenle, şu aşamada bağlantılarının kopuk olduğu alt psişik zemini (libidinal füzyon) başlangıçta anne tarafından yapılandırıldığı için, üst toplumsal erkek kimliğinin de daima bir kadın tarafından desteklenmesi, gerçekte ise tamamlanması ihtiyacındadır.

31.Aşkın kökeni lezbiyendir… Libidinal füzyon kökeninde aşk dişidir; sevecenlik, şefkat ve sevginin OGP eşliğinde açığa çıkması için bu emosyonların (yani libidinal füzyonun) erotik arzu ile sentezlenmesi gerekir. Bir parantez açarak aşk ilişkisinin erkek cephesi için şunu söyleyebiliriz: Anneden alınarak kadına aktarılan sevginin ve yetişkin erotik arzunun, eksiksiz orgazm kapasitesi olarak aşk ekseninde bütünleştirilmesi gerekir. Tabii erkek libidinal füzyondan beslenen bu zengin duyarlılık olanaklarını, onu arzuda hazzın derinliklerine taşıyacak olanaklarını, erkekliğin agresif söylemine (rolüne) kurban etmemişse… Bu sentez gerçekleşmediğinde, eril öznede OGP hayata geçemez. Aynı zamanda dişi özne için de geçerli bir zorunluluktan söz ediyoruz. Çünkü dişi özne de aşkın anneden alınmış libidinal füzyon kökenini, cinsel ilişkinin orgazmik haz boyutuna taşımak zorundadır. Aksi halde dişi özne OGP'yi hayatına aktaramaz.

Toplumsal söylemin maçoluk tuzağına düşen erkek, yataktaki başarısı bakımından, yani eksiksiz orgazm hazzını genitalinde en yoğun düzeyde yaşamak anlamında, elbette bir sonuç elde edemeyecektir; kendisi aslında bilinçdışının gizli gündeminde bu yoğun hazzı arzulasa da... Sadece kendisine oynatılan bir rolün konu mankeni olacaktır. Bu nedenle maçoluk söyleminin tuzağına düşmek, eksiksiz orgazm hazzına erişme anlamında ciddi bir kastrasyona mâruz kalmak demektir veya maçoluk söyleminin tuzağında demirlemek, libidinal füzyonun kastre edilişinin kaçınılmaz sonucudur.

Bu açıdan bakıldığında filmlerin, özellikle porno filmlerinin ve romanların çoğunda anlatılan agresif erotizmin, aslında ne kadar uyduruk, içeriksiz ve sahte olduğu, hatta yaratıcılarının yaşanmışı değil de kendi nevrotik fantezileri üzerinden farz edileni anlattıkları kolayca anlaşılır.

Toparlarsak: Sevgi ve şefkat eksenini yapılandıran libidinal füzyon boyutu itibariyle, kadın için de erkek için de aşkın kökeni lezbiyendir. Tapılacak partner yatılacak partner şeklinde, sevgiliyi ikiye bölerek aşk ilişkilerini çöküşe doğru sürükleyen tehlikelerden sakınmak gerekir. Bu nedenle, cinsel ilişki anında eksiksiz orgazmın hayata geçmesi, libidinal füzyon kökeni ile teması, bu kökenin ruhsal sahnede yeniden hayata doğmasını, etkinleşmesini zorunlu kılar.

32. Normal nevrotik düzlemde (ortalama öznede) geçerli olmak üzere derinlikli duyguların ifade edilişi anlamında, aşk itirafları, insanlara neden bu kadar zor gelir? Çünkü bu derinlikte bir aşk itirafı, Ödipal dönemin yasaklanmış ensestüel alanına bir göndermedir de onun için. Yani burada arzu nesnesi (öteki), kendilerine arzu duyulması yasaklanmış ensest figürleri temsil eder. Biraz daha açarsak, âşık olduğumuz kişiye, aşkımızı söylemekten, ensest yasağının duvarına çarpacak olduğumuzu sanmamız nedeniyle çekiniriz. Öte yandan, Ödipal dönemde karşı cins ebeveyn tarafından reddedilmiş olma travmasının, yeniden sahnelenmesinden korkarız. Yani karşıt ebeveynin reddettiği ensest içerikli talebimizin bize yaşatmış olduğu ilk travmaların, güncel sevgili ile ilişkide tekrarlanıp bizi yeniden yaralamasından, üstü örtük biçimde çekiniriz. Şunu iyi bilelim: Nesnesi –resmi- belirsiz, yani unutulmuş ve flu bir resme dönüşmüş ilk Ödipal sevgili, hep üstü örtük, nedeni belirsiz hayal kırıklıklarımızın asli adresidir. Bu yüzden aşık olduğumuz sevgili karşısındaki söz konusu çekincelerimiz, samimiyet eksikliği ile ilgili değildir elbet. Hayır! Onlar ilk Ödipal nesnelerin ikameleri oldukları ve Ödipal nesnelere, bir ucu erotik tetiklenmeye açılacak duyguların itirafı yasak olduğu için çekiniriz… Kısacası çözümsüz kalan, bu nedenle kendisine tutsaklığımızın sürüp gittiği Ödipal odak, verimli sevgi ve aşk ilişkilerini yaşama anlamında, ruhsal hayatımızı her an ve durumda sürekli olarak sabote eder.

Aslında talebimizi kabul edecek taraf da aynı geçmiş travmaların tereddütlerini yaşar ve bu öneri karşısında aynı kaygılarla geri çekilebilir.

Oysa kaba, içeriksiz cinsellikte, füzyonel derinlik gerekmediği için, mekanik-uyarımsal bir yaklaşmanın kolaylığı söz konusudur her zaman. Cinsel tacizciler, sokaklarda laf atma soytarılıklarına soyunanlar, bu türden iktidarsızlığın şampiyonlarıdır.

33.İlk aşkımızın iptali ve çöküşünün yaşattığı derin gönül kırgınlıkları, sonraki aşk ilişkilerimizi de çökertmek üzere geri gelecektir. Bu hayal kırıklıkları ve derinlere kök salmış reddedilmişlik öfkeleri, güncel aşk sürecine, ilişkiyi çökerten patolojik sızıntılar halinde müdâhil olacaktır. Çünkü güncel sevgili ile ilişkimizde, ilk aşkımızın kırgınlıkları ister istemez tekrarlanacaktır. Ancak OGP öznesinin güçlü libidinal yatırımlarını, Ödipal dönem çocuğunun libidinal yatırımları ile kıyaslamıyoruz. Burada tekrarlanan, NN öznenin, Ödipal dönemde yaptığı Libidinal yatırımların ve buna bağlı olarak yaşanan hayal kırıklıklarının güncel yaşamdaki tekrarlarıdır.

Aşkta partnerimizin ihaneti ya da bunun ihtimalinin bizi yaralaması, karşıt ebeveynimizi hemcins ebeveynimizden kıskanmamız ve onların ikili ilişkilerinin, bizi dışlayarak yaralamış olmasının bir tekrarıdır. Buradan aşk kıskançlıklarımızın bir yanına ışık tutacak bilgiyi edinmiş oluruz: Üçüncü kişiler, füzyonel ilişkinin büyüsünü bozar. Anne-bebek ilişkisinde üçüncüleri dışta bırakan süreç, sonraki aşk ilişkilerinde aynen tekrarlanır. Bu nedenle üçüncü kişileri aşk ilişkilerimize dâhil etmeyiz.

34.Bütünsel orgazm hazzında kastre özne, farkında olsun ya da olmasın kendisini hep bir eksiklik hissi içinden algılar. Burada şu sonuçlar karşımıza çıkar: Özne sadece kendisindeki eksikliği –bilinçdışı düzlemde- bilir; herkesin bu eksiklikten muzdarip olduğunun farkındalığına erişemediği için, hemcins ötekilerin hep muhteşem orgazmlar yaşadıkları varsayımına tutsaktır. Öteki hemcinse yönelik kıskançlık, haset ve merakın arkasında, bu temel yanılsamayı da dikkate almak gerekir... Orgazm hazzında tamamlanmamışlık hissiyatı derin bir acı olarak yaşanır, özne açık biçimde bunun farkında olmasa da. Çoğu kez farkına varamadığı bu acı, diğer güncel problemlere abartılmış bir biçimde yansıtılır, güncel problemlerin kendi çaplarıyla orantısız tepkilere neden olur. Öte yandan bütünsel hazdaki eksiklikten doğan yetersizlik hisleri, özellikle kıskançlık üzerinde güçlendirici etkiler yaratır: O zaman aldatılanın ya da aldatıldığını sananın yüzünde, OGP'de kısıtlılığın yarattığı bilinçdışı yetersizlik hissi, kıskançlık hislerine dönüşmüş olarak, bir tokat gibi patlar. Kıskançlık bir yanıyla, bu eksiklik hissinin altında ezilmenin dışavurumudur. Ancak bu paragrafta dile getirdiğimiz görüşler, daha ziyade eril özneler için geçerli görünüyor.

35. Birine, cinsiyet farkı olmadan, sevgimizi en derin sözcüklerle dile getirmekten de çekiniriz. Çünkü bu sözel ifşanın bizde erotik alanı tetikleyip, erotik talebe dönüşmesinden ya da karşı tarafın böyle algılamasından korkarız. Sanki derinliklerimizden yükseldiği zaman sevginin, cinsiyet ve nesil

farkını geçersiz kılacağını sanma yanılsamasına kapılırız. Aslında bu sanımız doğru mudur? Arkadaki yasak, yani, "sevgi ifadesi cinsel yakınlık yaratır, bu nedenle kaçınılması gerekir, bu ifşa cinsel talebin itirafıdır." şeklindeki kod yazılımı kırılıp aşılırsa bir sakınca taşımaz. Ama yine de bu tür bir ifşa, erotik tetiklenme yaratan bir yola girer mi? Bu tür kaygılarla yüklü olanlarda pek mümkün. Şu gerçeği de dikkate almak gerekir: Ne de olsa aşk, sevgi ve cinsellik ortak kökten doğar (hatlar karışabilir).

36. Libidinal füzyonun idealizasyon ve süblimasyon aktarımlarından bir şeyler, dünya-varlık'a ya da insan ilişkilerimize yansıdığında, güzellik algısının ve sevginin yaşantısal zemin olarak temelleri atılmış olur. Ama libidinal füzyon, kendi eşlikçisi olan erotik eksenden bir şeyleri de kısmî olarak beraberinde sürükler. Bu nedenle en basitinden, yediğimiz bir lokma ya da içtiğimiz bir yudum su bile, yukarıda sözünü ettiğimiz her iki eksenden de katılan etkilerle, bize hazzın, bir başka ifadeyle varoluşumuzun ilk anlam olanaklarını sunar. Aşklarımızda kesinlikle, dostluklarımızda ise kısmî olarak bu iki eksen birlikte etkili olur. Bu koşulların gerçekleşmesi durumunda özne, kendi iç ahengini, dünya-varlık'ın ahengi olarak yorumlama eğilimindedir. O zaman dünya-varlık, öznenin bakışında, mucizeviliğin her saniye sürüp gittiği bir ahenk süreci olarak deneyimlenir. Aksi halde, varoluşun, ruhsal bir vakumda tükendiği uğursuz ve tekinsiz veçhesi ile karşı karşıya kalırız.

37.Aşk, sevgi yatırımlarımızın yöneldiği varlıklarda, öncelikle kişisel yaşamımızın en derin ve en sürekli anlamlarını bulma deneyimidir. Bu nedenle aşk, bahşettiği şifa ile ruhumuzu beslemiş bir annenin desteğinde, salt insani aşk alanında değil, kozmik âlemle, sanatla, yaratıcılıkla kurduğumuz bağlar üzerinden, varlığımızın gelişiminin her aşamasında, bizi ileriye taşıyan anlamlı ilişkileri ve süreçleri yaşamamızı mümkün kılar. Aşk, hayatımızın her anına zenginlik katan desteği ile varoluşumuzun anlamını, ruhsal vakumun çölünden ayrı bir vahada üretip çoğaltır. O zaman bize de bir görev düşüyor ve diyeceğiz ki: "Yüreğin sevginin ateşi ile yanmadıkça bir bardak su bile içme!" Dile dökecek yaşta ve donanımda olmasalar da tam da ortasında yaşadıkları için, bu sözün anlamını çocuklara sormalı

AŞKA EK DÜŞNCELER

1.Çocuk neden bir idealizasyon nesnesi arar? Çünkü hayatını tanzim edip, rotasını belirlemek için buna ihtiyacı vardır. Bu mesajları dışarıdan almak zorundadır. Böyle bir transferi de ancak idealize ettiği ve güvendiği bir üst varlıktan yapması gerektiğini düşünür.

2.Cinsiyet farkı hiç önem taşımamak üzere, bir annenin derin bakışlarındaki sevginin vaat ediciliğini sunabilen kişi, öznenin aşk nesnesi konumuna yerleşir.

3.Anneden alınmış sevgi ve aşk, kimyasal ajanlarla üretilemez. Bu nedenle aşık kişide salgılanan kimyasal maddeler, bir insana aşk sürecini yaşatamaz. Anlam süreçleri, kimyasal maddeler üretse de bunun tersi doğru değildir.

SON

EK DÜŞÜNCELER

1."Ensest, Ödipal'in zıddıdır." Nerede okuduğumu hatırlamadığım bu cümle, ensestüel eğilimlerin, ancak Ödipal dönem kastrasyonlarının sınırlayıcı ve engelleyici etkisi ile geride bırakılacağını ifade ediyor. Hakikatte öyle mi? Öznenin OGP düzlemine geçememesi, Ödipal dönem kastrasyonlarının bir işe yaramadığını, yani ensestüel saplantıların ve bunlara bağlı kastrasyon kaygılarının aşılması sonucunu getirmediğini kanıtlar. Öyleyse, gizli ve süreğen bilinçdışı bir zina olarak devam eden ensestüel eğilimler, Ödipal çatışmaların, ömür boyu sürüp gittiğini bize gösterir. Bu nedenle, bilinçdışındaki ensestüel eğilimler, her zaman Ödipal'in içinde ve ona eklemlenmiştir ve onun bir boyutudur.

2.Sübyancılığın kökleri:

1. Özne, Ödipal, latent ya da erinlik, belki de ergenlik dönemlerinde, karşı cinsle ya da hemcinsiyle cinsel oyunlarından ya da ilişkilerinden alınan hazlara, yetişkin cinselliğine geçemediği için takıntı geliştirmiş olabilir.
2. Öznenin Ödipal dönemdeki kastrasyonlarla bağlantılı olarak ve öznel geçmişi ile açıklanabilmek üzere yetişkin cinselliğine geçemeyecek şekilde bir takıntı geliştirmesi, bu yüzden çocuksu haz kaynaklarına saplantıyı güncelde de sürdürmesi nedeniyle, cinsel nesnelerini çocuklar arasından seçmesi, bir başka etken olabilir.
3. Ödipal dönemdeki çocuksu cinsel etkinliklerden dolayı mâruz kalınmış bir suçlanmanın, öznede bu ilk ilişki hazlarında fiksasyona yol açması, böylece çocuksu cinsel nesne seçimine sebep olması, ayrı bir etken olarak düşünülebilir. Suçlanma neden böyle bir saplantıya sebep olabilir? Çünkü "suçlandığın şeye tutsaksın" şeklinde çalışan malûl bir bilinçdışının tuzağına düşülür. Bilinçdışının bu malûl çalışma prensibi, kastrasyona rızayı da mümkün kılan psişik bir mekanizmadır ki aynı zamanda bize kastrasyon uygulamalarının neden bu kadar başarılı bir biçimde işlediğini kanıtlar. Böylece küçük çocukların kastrasyon tuzaklarına neden kolayca yakalandıklarını açıklar ve biz, bilinçdışının bu malûl çalışma prensibinde, suçlanmayı kendine kopyalayan ve üstlenen acımasız süperego yapılanmalarının temel mekanizmasını da keşfetmiş oluruz.
4. Öznenin böyle çocuksu cinsel bir eylemin suç oluşturmadığı yönündeki bilinçdışı nevrotik gururu ve nevrotik inadı nedeniyle, eyleminin suç olmadığı görüşünde direnerek, çocuksu cinsel nesne seçimine devam etmesi (sağduyu yoksunluğu)…
5. Yaşanmamış, gasp edilmiş çocuksu cinselliğin ele geçirilmesi arzusu… Burada umarsız bir onarım çalışmasının iş başında olduğunu belirtmemiz gerekir.

Saydığımız bütün bu etkenler ya da daha başka etkenler, sonradan, öznenin sübyancı yönelimlerinin tetikleyici nedenleri olabilir. Saplantının nedenleri ne olursa olsun, yetişkin bedeni taşıyan özne, sonuçta yetişkin cinselliğine taşınamadığı, kendi içinde çocuksu cinsel oyunlar düzeyinde kaldığı için, çocuksu cinsel nesne seçimleri yapacaktır. Ancak OGP düzlemine erişememek, tam yetişkin cinselliğine geçmeyi mümkün kılamadığı için, çok patolojik düzeyde olmasa dahi NN öznede, kısmî bir çocuksu cinsel nesne seçimini gündemde tutabilir. O zaman özne, bu yöndeki cinsel uyarılmaları, çocuksu cinsel nesnelerle mesafeli bir tutum içinde kontrol edebilir. Böyle mesafeli bir ahlaki yolu benimseyebilir. Ama her halükarda sadece belirttiğimiz bu alanla ilgili değil, OGP'ye erişemeyen özne gündelik hayatta, pek çok seksüel çatışmalara mâruz kalmakta, ruhsal bedeller ödemektedir. Elbette bunları kimseye söylemeden, çatışmalarını kendisine sakladığı, saklı bir iç ben ve iç niyetler organizasyonunu yapılandırarak ve bunun ağır yükünü taşıyarak bedeller ödemektedir.

3.Geçen yıllarla birlikte, genellikle şöyle söylemeye başlarız: "Artık dünyanın eski tadı kalmamış!" Bu söz ile aslında neyi dile getirmiş oluruz? Bu düşüncemizin arka planı, psikanalitik bir ifadeyle şöyle açıklanabilir: "Geçen zamanla birlikte, libidinal yatırımlarım, hayal kırıklıklarım ve yorgunluklarım nedeniyle giderek dünya-varlık'tan geri çekildi. Bu yüzden dünya-varlık'ın eski tadı tuzu kalmadı."

Sevgimizin, insan dostlarımız(!) tarafından sürekli sabote edilerek yıkıma uğratılması, bu akıbete yol açar. Ama karşılaşılan bu durumda, kazanan taraf yoktur, herkes kaybetmiştir.

4.OGP'nin tam kapasite yaşanabilmesi için zorunlu iki eksen şunlardır: a) sağlıklı yaşanmış libidinal füzyon b) Ödipal döneme bağlı ensest suçluluğu ile kastrasyon dehşetlerinin aşılmış olması.

Ödipal dönem ensest suçluluğu ve kastrasyon dehşetlerinin aşılması, orgazmın, kökleri yetişkin bedenine ve psişesine bağlı haz yoğunluğunu serbest bırakırken, gerçekte yetişkin bedenini ve psişesini özgürleştirirken, libidinal füzyon, orgazmın duygu derinliğini, yoğunluğunu, sevgi ve şefkatin deneyimlenmesini mümkün kılar. Bu iki eksenin sentezlenmesi sonucunda OGP hayata geçmiş olur.

a)Libidinal füzyonu sağlıklı yaşamış ama Ödipal dönemde takılmış b) ya da libidinal dönemi sağlıksız yaşamış ama Ödipal dönemde her nasılsa kastrasyonlara mâruz kalmamış biri için, OGP'nin hayata geçme şansı yoktur. Özellikle (b) seçeneğinde tanımlanan özne, cinselliğini büyük ihtimalle çok şiddetli sadomazoşistik bileşenlerle yaşayabilecektir (zehirli füzyonun dehşet süreçlerinden geldiği için).

5.Kastrasyonların askıya alındığı geçici dönemlerde NN özne, libidinal füzyondan çektiği enerji ile, libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesini harekete geçirerek, dinginliğin eşliğinde mistik yaşantıları, kozmik alemle birleşme deneyimlerini (doruk deneyimler) hayata aktaracaktır (elbette çok ender olarak).

6.OGP'nin, hayata geçtiğinde, nevrozları psişik hayalet belirtiler (ruhsal haritadaki eski nevrotik kayıtlar) olarak alt bir düzeye indirmesi, doğum travmasının nevrozların kökeni olduğu yönündeki tezi geçersiz kılar. Bu nedenle nevrozların oluşum sebeplerini açıklarken, doğumu takip eden dönemlerdeki kastrasyon süreçlerinin tümünü, ama özellikle Ödipal dönem kastrasyonunun sorumlu olduğu bastırma süreçlerini dikkate almak zorundayız.

7.İnsanın kendisine yabancılaşmasının iki ekseni olarak şu tespitleri yapalım: a)Libidinal köklerine ve b)emeğine yabancılaşması… Emeğe yabancılaşmanın aşılmasını şöyle özetleyebiliriz: Öznenin, yaptığı işle kendisini tanımlayabilmesine olanak tanıyan her türlü verimli üretim içinde yer alması ve karşılığında hayatının maddi güvencesinin sağlanması; öznenin yaptığı işle kendisini tanımlayabilmesi, "İşte bu, tam da benim işim!" diyebilmesi…

Karl Marks, emekçinin, yarattığı ürüne (tabii üretim sürecine de) ve bunun sonucunda kendisine yabancılaştığını söylerken elbette doğru bir tespiti dile getirmişti. Ama asıl konumuz bu değil. Çünkü bu sorun iyi niyetli yaklaşımlarla her ekonomik yapıda çözüme eriştirilebilir. Ancak burada unutulan bir başka gerçek ve açmaz var, o da şu: Sistemin sermaye gücünü elinde bulunduran patron da, tıpkı emekçi gibi aynı akıbete mâruz kalmaktadır. Paranın, adeta özerk ve erk sahibi bir güç şeklinde dışsallaşarak, bir dış odaktan geliyormuş gibi görünen yaptırımcı gücü, hem patronu hem emekçiyi kendi insani olanaklarına, kendi varlık potansiyellerine yabancılaştırır.

Emek-ücret-ürün (üretim) ilişkisinin, emekçiyi sömürerek onu kendi kendisine yabancılaştıran etkisi dile getirilirken, çok önemli bir gerçek sanki unutuluyor. Şöyle ki: Emek-ürün (üretim süreci)-ücret ilişkisine girmemiş olan küçük çocuklar, o zaman böyle bir yabancılaşma sürecinin dışında olmalılar. Ama gerçekte durum böyle değildir. Bu yaş çocuklarına, özellikle cinsel hazlar üzerinden uygulanan kastrasyonlar, onların kendi psişik potansiyellerine ve kendilik olanaklarına yabancılaşmalarının temellerini atmaktadır. Gerçi henüz bir yetişkinin cinsel potansiyellerine (bedensel ve psişik) sahip olmayan küçük çocuklar, ruhları bile duymadan mâruz kaldıkları bu yabancılaşmanın travmatik etkilerini, bu aşamada pek hissetmezler ve çocukluğun büyüsel güzelliklerle dolu dünyasında yaşamayı sürdürürler. Ama cinsel programlarını hayata geçirmek zorunda kaldıkları ergenlik döneminde ayakları tökezlediğinde, işte asıl o zaman nedenlerinin net farkındalığına varamadan psişik olanaklarına yabancılaşmış oldukları gerçeği ile yüzleşirler, ama bu durum bilinçlendirici, uyandırıcı bir yüzleşme anlamına gelmez. İşte böyle bir ergenden, emek-ürün (üretim süreci)-ücret ilişkilerinin yabancılaştırıcı tuzaklarında kıstırılmış, boyun eğmeye hazır öznesini üretmek zor olmasa gerek. İronik olan şudur ki, özne olarak patronun kendisi de bu tuzak dolu süreçlerden gelmektedir.

8.Ötekinin vaat eden (hayata, varoluşun dinamizmine dair vaatte bulunan) varlığı, dünya-varlık'la dinamik ilişkinin itici gücüdür. Bu nedenle, NN düzlemde özellikle aşk ilişkileri, dünya-varlık'la canlı ilişkinin kaynağıdır. O zaman, anne-bebek ilişkisinin yapılandırdığı libidinal füzyondan beslenen emosyonel canlılık (elbette geçici olarak), aşk süreçlerinde yeniden hayata doğar.

9. BİLİNÇDIŞI

Bilinçdışını şu tabakalar ya da bölümler halinde düşünebiliriz: a) Bilinçdışı özne, b) "İd" alanı, c) Bilinçdışı aklın ya da alanın kendi çalışma prensipleri

Burada amacımız, bilinçdışını, bilinemez, karanlık bir bölge olarak göstermek değil, aksine özellikle bilinçdışı öznenin, bilinçli özne-ben'in tüm yaşam deneyimlerinin tortulaşmış bir tabaka halindeki çökeltisi olduğunu göstermektir.

a)Bilinçdışı özne: Bilinçdışı özne, şu bileşenlerden oluşur: Anadil kayıtları, kültüre ait tüm düşünce, gelenek ve inanç kayıtları, toplumun hatırlanmayan ama unutulmayan yaptırımcı kod ve tabu kayıtları vb… Ayrıca tüm etkilendiklerimizi ve tüm yaşadıklarımızı depolayan hafızayı, yani örtük biçimde olsa da bizi güncel hayatımızda sürekli etkileyen hafızayı da bilinçdışı öznenin varlık kapsamında düşünmek zorundayız. O zaman şunu anlarız: Bilinçdışı özne, o kadar da karanlık ve gizemli bir varlığı ima etmez. Çünkü bilinçdışı özne ya da bilinçdışı ben, çoğu hatırlanamayacak kadar unutulmuş da olsa bir vakitler bilinçli ben alanında yaşanmış bütün geçmiş kayıtları, en mutlu anılardan en travmatik olanlarına kadar, içerir.

I. Bilinçdışı özne-ben, bilinçli özne-ben'in gizlenmiş en büyük kısmıdır; yoksa bilinçdışı özne-ben, bu kadar bilinçliymiş gibi davranamazdı. Çünkü bilinçli özne-ben'in tüm deneyimleri ve bunlardan çıkan toplam sonuçlar, bilinçdışı özne-ben zemininde tortulaşarak, bilinçli özne-ben'i, çoğu kez o farkına varmadan yönetir. Bir zamanlar bilinçli özne-ben'in muhatap olduğu ciddi toplumsal tabular, bunlara ilişkin yaptırımcı kod yazılımları, artık bilinçdışı özne-ben'in emirleri olarak, bilinçli özne-ben'in uyması gereken temel gündemi oluşturur. Bilinçli özne-ben, farkına varmadan, gizli(ymiş) gibi görünen bu gündem tarafından yönetilir. Öte yandan da, sanki gizli ama bilinçli bir varlık tarafından yönetildiği hissine kapılır. Oysa ortada hafıza yanılsamasından ya da kusurundan başka bir şey yoktur.

II. Bilinçdışı özne, kültürün normları ile uyumlu olacak şekilde, bilinçli özneyi koruma altına alırken, ya da genişleterek söylersek, zaten bilinçli öznenin de korktuğu şeylere karşı onu koruma altına alırken, yani onu toplumsal normlarla uyumlu davranışlara yönelterek başına bir bela gelmesini önlerken, özellikle cinsel dürtülerin algı-bilinçte tam tatminli deneyimlenmelerini de engeller. Çünkü eksiksiz haz tatmini, tabusal sistem tarafından şiddetle yasaklanmıştır. Aslında ensest ilişkiler yasaklanmıştır, ama bilinçdışı özne-ben, işi abartarak bu yasağı hazzın eksiksiz tatminlerine varana kadar yasaklanmıştır. Ama bu operasyon, algı-bilince, yani bilinçli özne-ben alanına nevrotik semptomlar olarak yansır. Çünkü bilinçdışı öznenin, dürtüyü ve haz talebini iptal gücü yoktur, ama onu sembolik çarpıtmalara ve ifadelere, özetle nevrotik semptomlara dönüştürebilir.

III. Bilinçli öznenin, bilincinde olduğu korkular, bilinçdışı öznede de aynen kopyalanmıştır. Bilinçdışı özne, bilinçli özneye bir yasakla uyumlu bir emir verirken, aslında bilinçli öznenin de bildiği ama çoğu kez unuttuğu bir şeyi (yasağı) otomatik bir refleks olarak eyleme koymaktadır. Bilinçli özne, "Aaa! Bu yasaktı. Bunu yapmamam gerekir." demez, yasağa uyum otomatik bir süreç olarak işler. Eğer bu korkular, bilinç-bilinçdışı sentez yapının kendi varoluşunun en geniş kapasitede deneyimlenmesine imkân tanımak üzere aşılırsa, bilinçli özne ile bilinçdışı özne bütünleşir ve bilinçli öznenin bilinç alanı, kapasite olarak genişler. Şöyle de yazabiliriz: Eğer toplumsal yasak kod yazılımları bu kadar şiddetli olmasaydı, bilinç-bilinçdışı yarılması diye bir durum ortaya çıkmazdı ve bilinçdışı alan ya da bilinçdışı özne-ben alanı daha ziyade, üzerinde yasak kod yazılımları olmayan, ama unutulmuş, ancak bastırılmamış anılardan ibaret olurdu.

IV. Bilinçdışı adı altında gizlenen bilinçli ben, görünürdeki bilinçli beni, kendisindeki kod yazılımları, aslında bilinçli ben'den transfer edilmiş kod yazılımları üzerinden yönetir ve farkında olduğumuz görünürdeki bilinçli benlik alanı, bu yüzden kendisinin bilinmez bir iç güç ve bir üst akıl tarafından yönetildiği sezgisine kapılır. Ama aslında bizi içten yöneten ayrı bir iç ben yoktur, daha doğrusu bu iç-ben, başlangıçtaki bilinçli ben'den alınarak oluşturulmuş örtük bir yapıdır. Bu nedenle bilinçdışı, bilinçli ben'in refleksleşmiş dışa vurumlarıdır bir bakıma. Ancak bilinçdışı özne-ben, kendini bilinçli

benden gizler. Burada bilinçli benin bir vakitler bildiği kendi asli arzuları, asli niyetleri, temel korkuları ve kaydedilmiş toplumsal yasakların kod yazılımları –öyle ya, eğer bir Çinli olsaydım, şimdikinden farklı toplumsal kod yazılımlarını içeren daha farklı bir bilinçdışım olacaktı- kastedilmektedir. İşte bu yüzden bilinçdışı özne-ben, bilinçli özne-ben'in alanından kendisine intikal eden, ama bilinçli özne-ben'in farkında olmadığı bütün bilgileri bilir. Bu yüzden korkan, ürken, aslında bilinçdışı özne-ben'dir. Çünkü bir zamanlar bilinçli özne-ben'in ürktükleri, artık bilinçdışı özne-ben'in de ürküntüleridir... Bilinçdışı özne-ben, kendini bu korkularla uyumlu defanslara göre yapılandırarak, bilinçli özne-beni bu korkularla uyumlu eylemlere yöneltir. Bunlar artık, öğrenilmiş ve yerleşmiş motor davranışlarda olduğu gibi, ego savunma mekanizmaları dediğimiz psişik-motor reflekslerdir ve otomatik bilinçdışı refleksler olarak harekete geçerler. Ama burada, toplumsal yasak kod yazılımlarıyla uyumlu ve refleksleşmiş, yani artık bilinçdışı öznenin de, üzerinde kafa yormadığı, kendiliğinden eylem alanına akan otomatik stratejiler söz konusudur (adeta bilinçdışının bilinçdışı gibi).

V. Bilinçdışı özne, bilinçli öznenin bir vakitler bildiği, yaşadığı ama bilinç alanından kovulan ruhsal içerikler ve düşünsel malzemeden oluştuğu için, yapıp ettikleri her zaman bilinçlidir. Yani bilinçdışı özne, bilinçli özneden bağımsız bir üst yapı, insandan kendisini gizleyen içteki kadir-i mutlak öbür insan değildir. Bilinç-bilinçdışı adı altındaki yapay yarılma aşıldığında ise, bilinçli "ben"in ne kadar büyük bir kapasiteye sahip olduğu görülecektir.

b) "İd" alanı: İd alanı, dürtülerimizin deposu olarak, bilinçdışının dinamik zeminidir. Aslında id'in dürtüleri, çok kısa bir an için bile olsa, önce algı-bilinçte deneyimlenir. Bu nedenle bilinçli öznenin eylem ya da niyetlerinden ötürü hesap vermesi gereken durumlarda, "Bilmiyordum! Farkında değilim." itirazları, kendi yalanı ile sahtekarca bir işbirliği yapması demektir. Çünkü bilinçli özne-ben, kısa bir an için bile olsa id'in dürtülerini çok net fark etmiştir. Bundan sonrası artık sözüm ona bilinçli öznenin histerik yalanlarıdır. Özetle, sözünü ettiğimiz şu kısacık an içindeki bölünmemiş haliyle id-bilinç sentezi olarak algı-bilinç alanı, "id"i ve bilinçli özne-ben'i, bir sentez halinde kapsar. Daha doğrusu burada, bilinç-id birlikteliği diyebileceğimiz geniş bir sentez yapı söz konusudur. Ama id'in, özellikle cinsel dürtüleri yasaklanıp bastırılınca, bunlar bilinçli ben'in deneyim alanından kovularak bilinçdışı benin denetim alanına girer. Böylece görürüz ki başlangıçtaki bilinçli red iradesi bilinçdışının bastırma gücüne dönüşür. Ancak böyle de olsa, bütün bu dürtüler yine de id-bilinç birlikteliğinin sentez alanında çok kısa bir an için deneyimlenir ama alelacele bastırılırlar. Bu nedenle, bir sahtekarlıktan ya da bir yüzleşme cesaretsizliğinden söz edebiliyoruz. Eğer bilinçdışı özne- ben, bu dürtüleri denetleyemezse, ki bilinçli özne-ben'e fark ettirmeden her an bu dürtüleri denetleme peşindedir, onları değişik kılıklara sokarak, bilinçli ben alanına sunar. Tabii bu durumda, id-bilinç sentezinin oluşturduğu geniş alan, adına yalnızca "bilinç" denilen güdük bir alan haline dönüşerek büyük bir kapasite kaybına uğrar. Çünkü bu durumda bilinç alanında tüm ruhsal malzeme, emosyonel dirimselliklerini yitirmiş olarak deneyim sahnesine çıkarlar. Aslında bilinç alanı, artık bir büyük yalanın sahnesidir.

c) Bilinçdışı aklın (ya da sadece bilinçdışı alanın) **çalışma prensipleri**: Kitabın çeşitli yerlerinde, bu konuya dağınık şekillerde değinilmişti. Bilinçdışı aklın ya da alanın çalışma prensipleri olarak toparlayıcı mahiyette kısaca şunları yazalım:

1.Tekil örneği genelleştirmesi… Örneğin bebekler için söylenir: "Her gördüğünü babası sanıyor." Bilinçdışı tekil örneği genelleştirirken, geneli de tekilleştirir. Örneğin anneye konulan ensest yasağı eril öznenin bilinçdışında bütün kadınlara kopyalanıp, onun cinsel yaşamını tatsızlaştırırken, ters yönden bir okumayla, tüm kadınlar "anne" olarak okunur. Her iki yönden okuma da eril öznenin cinsel yaşamını alabildiğine sorunlu hale getirir. Aynı süreç kadın cephesinde de baba üzerinden sürüp gider.

2.Öznenin, mâruz kaldığı suçlanmaya, kendini tutsak ve bağlanmış varsayması.

3.Kastrasyona rıza eğilimi nedeniyle (ya da insan türünün toplumsallaşma eğilimi nedeniyle), otorite figürleri karşısında boyun eğmeye yatkınlık.

4.Özneyi, toplumsal yasaklar nedeniyle, başına bir bela gelmemesi için mental ve emosyonel tepkiler anlamında programlaması, yani bilinçli özneyi toplumsal normlarla uyumlu biçimde yapılandırması. Örneğin aşırı kastre bir toplumda, özgür bir özne, farkına varmadan bir müddet sonra o toplumun kastre yaşamının rasyonalitesi ile giderek senkronize bir hale gelecektir. O zaman

görülecektir ki bilinçdışı, topluma uyum programını işletmektedir. Sırf bu nedenle, sevgisiz bir toplumda sevme gücümüz, bir zaman sonra yıkıma uğrayacaktır.

5.Kendine kodlanmış kayıtları sürdürmedeki muhafazakârlığı ve bu nedenle terapi ve psikanalizde, şifanın yolunu büyük ölçüde engellemesi… Verili bir program olarak toplumsal yapılanmayı sürdürme eğiliminin bir sonucu olarak…

6.İstiare (örneğin rüyadaki bir kraliçenin anneyi temsil etmesi), mecaz, mürsel mecaz (örneğin rüyadaki bir bastonun, sevdiğimiz dedemizi işaret etmesi), teşbih (mesela, tekil örneği genelleştirmesi) ve diğer edebi sanatların üretici odağıdır. Bilinçdışının bu maddede belirttiğimiz çalışma prensiplerinin bir kısmını Freud, "Düşlerin Yorumu" adlı kitabının birçok yerinde detaylı bir şekilde anlatmıştır.

7.Fantezi ile eylemi aynı sanma yanılgısı. Bilinçdışı akıl, fantezide kurgulananı eylemde gerçekleşmiş kabul eder. Belki de bundan dolayı rüyalarımız, arzularımızı sınırlı oranlarda da olsa tatmin edebiliyorlar.

d)Bilinçdışına ek düşünceler:

I. Bilinçdışı, bilincin tek bir anda ancak tek bir konuya odaklanabilmesi, bunun dışındaki her şeyi dışta bırakmak zorunda oluşundan dolayı da yapılanır. Bilinç, verimli çalışabilmek için, tek yöne odaklanmak, diğer her türlü malzemeyi gündemden düşürmek zorundadır. Yani bilincin bu kapasite yetersizliği, bilinçdışının yapılanma nedenlerinden biridir. Öte yandan, yaşanabilirliğin hiçbir işaretini taşımayan ve emosyon derinliklerinden yoksun nevrotik iç konuşma metninin zihindeki sürekli egemenliği, libidinal füzyon içeriklerinin, bilinç alanında tezahürünü kesinlikle engellediği için, bu alan da ilksel bilinçdışı katmanı olarak yapılanır. Zaten iç konuşma metnimizin yapılanma nedenlerinden biri de, libidinal füzyon içerikleri ile öznenin irtibatını kesmektir. Burada normal unutmalardan, ketum hafıza alanına kadar geniş bir yelpazede gerçekleşen unutmalar da bilinçdışının kapsama alanında düşünülebilir. Bilinçdışını bu yelpaze içinde görmek gerekir. Ya da ketum hafıza ile bilinç arasında çeşitli hatırlama seviyeleri halinde işleyen bir trafik olarak…

II. Kastrasyonlara mâruz kalınmadan bilinçdışı özne yapılanamaz. Bilinçdışı özne (burada orijininde varlık), yitirtilmiş bütünselliği arar ve bu nedenle hiç susmaz (fantezilerde, rüyalarda, lapsuslarda).

III. Gelişim aşamalarının kendi süreçlerini tamamlamadan kapanmalarına neden olan kastrasyonlar, bu süreçlerdeki eksik kalmış doyumları sürekli tamamlama çabasındaki rayından saptırılmış simgesel söylemler olarak NN düzlemdeki öznenin bilinçdışını yapılandırır. Bu nedenle simgesel kayıtlar, daima kökende yitirilmiş olanın sürekli bir aranışı olarak metaforlardan metaforlara bitimsiz bir yolculuktur ve bu haliyle hastalıklı kılınmış olması itibariyle NN düzlemdeki öznenin bilinçdışı, OGP öznesinin bilinçdışı ile özdeş bilinçdışı değildir.

IV. Açıkça ifade edilmesi şiddetle, tehditle yasaklanmış ve bastırılmış her talep, arzu ve düşünce, kendi ikamelerini üreterek çok kısmî tatminler yaratmak üzere, ardı arkası kesilmeyen iç konuşma metninin, fantezilerin, dur durak bilmeyen düşünce ve çağrışım zincirlerinin yapılandırıcı ön koşuludur. Bu kısmî ve sanal tatminler, gerçek bir tatmin sağlayamayacağı için, sözünü ettiğimiz çağrışımlar, kesintisiz süreçler halinde durmaksızın sürüp gidecektir.

Bu yasaklar nelerdir?

a.Kandaşa yönelik olabilecek cinsel arzular

b.Ana babaya yönelik şiddet, hınç, intikam duyguları

c.Öznenin bilincinde, açıkça kabulü mümkün olmayan ağır narsistik örselenmeler

d. Ahlakın şiddetle yasakladığı eylemler, düşünceler vb.

Bütün bunlar bilinçdışını yapılandıran faktörlerin bir kısmıdır.

Tüm yasak arzularımızın korkusuzca bilincinde olmak, bunların farkına varmak, ruhsallığımızı ikame ve nevrotik süreçlerin baskısından özgürleştirir. Ancak bu koşullarda özne, "Ben kimim, arzularım nelerdir?" sorusuna çok net yanıtlar verebilir.

Düşünülmesi yasaklanmış "mor tilki", fantezi alanımızı nasıl istila ederse, yasaklanmış ve bastırılmış her arzu ve talep de bu sefer kılık değiştirerek bilinç alanını istila edecektir. Ama kendisinin ikameleri

aracılığıyla bunu yapacaktır. Böylece bastırmanın, bilinçdışının yapılanmasının ön koşulu olduğunu görmüş oluyoruz.

V. NN öznede, bilinç ile bilinçdışı arasındaki ilişkide, bilinçdışı içeriklerin bilince intikali hem gecikmeli olarak hem de çarpıtılmış olarak gerçekleşir.

VI. Bilinçdışı (derin farkındalık), duyguları titreştiren her ifadeyi anlar ve bunlara tepki verir.

VII. Bilinçdışı özne üst bilinç ve üst benliktir. Bilinçli özne, onun bildirilerini, kendisinin, an içindeki bilinçli konumlanışı sanır.

VIII. Bilinçdışı, otomatikleşmiş reflekslerin, tepkilerin, düşüncelerin ve emosyonların ketum hafızadaki kümelenmiş toplamıdır. Bastırma mekanizması bilinçdışını yapılandıran ana eksen olarak ketum hafızanın da yapılandırıcı eksenidir. Ketum hafızaya bağlı oluşu nedeniyle, bilinçdışının bu ketum yapısı, öznenin geçmiş reel hayatına bütünüyle bağlı olmasına, oradan kaynaklanmasına rağmen, özneyi dıştan yönetirmiş gibi bir izlenim verir.

IX. Bilinçdışını bilinçten farklı bir bilinç olarak, tüm geçmiş yaşam deneyimlerimizi kendinde toplayan otomatik bilinç olarak da düşünebiliriz. Öyle ki bilincimizin farkındalığından çok önce davranıp harekete geçen öteki ve derin bilinç

X. Bilinçdışı: Geçmişte yaşanmış olduğu halde, şu an bilinç alanımın dışında kalan her şey, toplam olarak bilinçdışı anlamına gelir. Bu kavramın kapsamında şunlar vardır:

1: Çok kolay şekilde hatırlanan ruhsal malzeme (emosyonel) ve düşünsel malzeme.

2: Bilinç alanımda sürekli (elbette farkında olamayacağımız şekilde dış ve iç uyaranlarca şekillendirilen, harekete geçirilen) olarak kendiliğinden (mış gibi görünen) akıp giden ruhsal (emosyonel) ve düşünsel malzeme (iç konuşma metni)

3: Zor hatırlanan ruhsal (emosyonel) ve düşünsel malzeme

4: Bir zamanlar yaşanmış ama şiddetle bastırıldığı için asla ele geçirilemeyen ruhsal-emosyonel ve düşünsel malzeme

5: Özellikle dil öncesi dönemin ruhsal-emosyonel malzemeleri ya da bunların düşünsel karşılığı olabilecek malzeme. Ancak bunların hatırlanması mümkün değildir ya da çok zordur.

6: Bireyin tüm biyolojik ve sinirsel donanım yatkınlıkları, kapasite ve yetileri

Suratımıza doğru hızla gelen bir cisim karşısında refleks olarak gözlerimizi kapamamız gibi, bütün bu bilinçdışı malzeme de bizi refleksif olarak, bizim irademizin ötesinde yönetir.

10. Sağlıklı yetişkin özne, üreme programı nedeniyle yetişkin partner (eş) seçer. Ödipal ya da sonrasındaki çocuk, bu nedenle yetişkin öznenin erotik seçim nesnesi olamaz. Sağlıklı ebeveynin kendi çocuklarına yönelik duyguları sevgi ve şefkat olduğu için, çocuklar yetişkin yaşa geldiklerinde de aynı tutumu kendi çocuklarına karşı sürdürmede devam ederler. Bu sevgi-şefkat ekseninde ebeveynine bağlı çocuk, kendisi yetişkin yaşa geldiğinde aynı şekilde ebeveynini cinsel nesne seçiminin dışında tutar.

Ödipal dönemde primat projesi, küçük çocuk açısından sadece bir modelleme sürecidir; belki zaman zaman karşıt ebeveyne, çok fazla da önem taşımamak üzere kısmî erotik arzu kaymaları dışında, erotik amaçlı değildir. Kaldı ki burada bile gelecekteki karşı cins ilişkilerinin zeminini oluşturmak üzere bir provadan da söz edilebilir. Ödipal dönemdeki çocuğun asli gündeminde, hemcins ebeveyn, bir modelleme nesnesi olarak yer alır. Bu nedenle karşıt ebeveyne yönelik ciddi, yani Freudyen teoride iddia edildiği yoğunlukta erotik nesne seçimini gündeme getirmez. O halde, çağrışımsal düzeyde ensest arzu kaymaları öznenin zihninden geçtiğinde, bu durumun, abartılmış suçluluk duygularına kapılmadan tolere edilmesi akılcı bir tutum olur. Aslında, ensest arzu kaymalarının yaşandığı bu tabloda, abartılmış ensest suçluluğunun da payı çok büyüktür.

11. Birilerine sorgusuz sualsiz hayranlık, bazen, bebeklik döneminde anneye yönelik idealizasyon aktarımlarından kalan mirastır. Sevgiliye mutlak inancın temelinde de bu mirası buluruz.

12. Bebek, başlangıçta ancak oral hazlar aracılığıyla dünyaya, nesnelere libidinal yatırımlar yapabilir. Bu nedenle, meme hazzı ile bağı uzun süre kesildiğinde, yani meme ona sevgi ile sunulmadığında, dünyayı, anlamından boşalmış kaotik bir anlamsızlık ve boşluk olarak algılar.

13. Freud, "sapkınlık, nevrozun negatifidir" der, ama sapkınlık da özneyi nevrozdan korumaz, çünkü sapkın özne de nevrotiktir. Soru şudur: OGP hayata geçmiş midir geçmemiş midir?

14. Sevilmiş yakınlarımızın içselleşmiş varlıkları, onları kaybetsek de yası bir süre sonra sona erdirir. Önemli ötekinin, özne tarafından, karşılıklı sevgi bağları içinde içselleştirilememesi, bitmeyen melankolinin nedenidir.

15. Ataerkil baskı, eksiksiz orgazm hazzını orijininde varlığın tüm emosyonel olanakları ile birlikte kastre ettikçe heteroseksüel veya eşcinsel ilişki biçimleri, hiçbir zaman tam tatminli yaşanamaz. Burada şöyle bir soru da gündeme gelebilir: Orijininde varlığın tüm emosyonel dirimsellik olanakları hayata geçtiğinde, eşcinsel yönelimler hangi hadlere kadar gerileyecektir? Çünkü eksiksiz orgazm hazzının açığa çıkması, eril öznede, karşı cins nesne seçimine doğru daha da güçlenmiş talepleri açığa çıkarır.

16. Kastrasyonların yapılandırdığı uygun ruhsal zemin olmadan, toplumsal söylemin dikteleri, öznede etkili olamaz. Sözün etkili olabilmesi, uygun ruhsal zemini zorunlu kılar. Orijininde varlıkta yankılanacak bir dil ise henüz ortada yok. Özetle nevrotik söylemi tedavüle sokan mevcut anadiller, kastre özneler içindir.

17. Toplumsal ve ilişkisel bir varlık olan insan yavrusu, her kültüre uyum sağlama potansiyeli ile dünyaya gelir. Bu yüzden sahip olduğu potansiyeller, bir kültürde işlenme olanağına kavuşurken, bir başka kültürde, hatta aynı kültürde başka bir aile içinde, hayata doğamadan yok olur gider. O zaman, bir kültürün öznesi olmanın, zorunlu olarak kültüre uygun kastrasyonları dayattığını göz ardı edemeyiz. Bu nedenle toplumsal bir varlık olmanın kaçınılmaz sonucu olarak kastrasyona rıza, küçük çocukta verili bir toplumsallaşma programıdır. Buraya kadar anlaşılmayan bir şey yok. Ama bu, insan yavrusunun sonsuzca kastre edilebileceği anlamına gelmez. Nevrotik arazlar üretmeye başladığında, kültürün kastrasyonunun sağlıksız işlediği sonucuna kolayca varırız.

18. Bilinçdışının muhafazakâr yapısı, toplumsal örgütlenmenin ön koşuludur, ama aynı zamanda, eğer sağlıksız bir toplum söz konusu ise, insanların nevrozlardan psikozlara kadar uzanan bir çizgide hastalanmalarının da nedenidir.

19. Bebeğin, kültürün beden dilini içselleştirmesi ile sonuçlanan bedensel eşgüdüm, o kültürün beden dilini öğrenmesinin, görüntüsel düzeyde de o kültüre uyum sağlamasının hizmetindedir. Şempanze çocukların, köpek çocukların ya da kurt çocukların beden dillerinin, anaç hayvana benzediği bilinen bir gerçektir. Özetle insan yavrusu, kültürünün beden diline uyumu, taklitle sağlar. Ama aynı zamanda o kültürün emosyonel dünyasına da böyle bir kopyalama süreci içinden dâhil olur. Örneğin bebek annenin arzusu üzerinden arzularını yapılandıracaktır. Olmayan bütünlüğünü böyle yapılandıracaktır. İleriki yaşlarında ise, bilinçdışındaki anne arzusunu, yine bilinçdışı kayıtlar üzerinden kendisini tanımlayan bilinçli bir çerçeve sanarak, kendisini onunla tanımlaması, bu sürecin bir devamı olarak kabul edilebilir. Bu yüzden bebekte bir özün varlığından söz edemeyiz. Anne, sunduğu sevgi ve aşkla bir özün oluşma sürecini başlatmamışsa, bebekte bir özün varlığından söz edemeyiz. Anne sevgisi olmadan bebek, bir varsayım olarak sadece parçalanmışlık, bütünleşmemişlik hislerini deneyimler. Bütün bunlar belki şimdilik yanıtlanması zor sorulardır, şu aşamada sadece varsayımlar geliştirebiliriz… Aslında bebeğin, her kültürün yapısına uyum sağlayacak çoklu psişik potansiyeli, belki de o kültürün standartları üzerinden yapılanmakta ve sınırlandırılmaktadır. Bu yapılanmanın, o kültürün çerçevelerine bağlı sınırlamaları, öbür muhtemel çoklu emosyonel olanakları iptal ettiği için, insanın en geniş potansiyelleri bakımından bir yabancılaşma sürecinden söz edebiliriz.

Libidinal füzyondan beslenen ruhsal süreçlerde, öznenin kendini bütün hissetmesi, insanın, kendine yabancılaşma tehlikelerini anne kucağında aştığını bize kanıtlar. Libidinal füzyondan beslenen ruhsal süreçler, öznenin kendisine yabancılaşarak yarılmaya uğradığı şeklindeki tezlere çelme takar ve

öznenin bütünsellik deneyiminin, annenin libidinal füzyon kucağında yapılandığını, o kucakta başlangıç temellerinin atıldığını bir kere daha kanıtlar (bu ruhsal bütünleşme deneyimlerini, yetişkin özne çok sınırlı zamanlarda yaşayabilecektir). Bu yüzden depersonalizasyonu, libidinal füzyon realitesine yabancılaşamaya bir yanıt olarak da düşünebiliriz.

Ama unutmayalım, libidinal füzyonda yapılanan bütünsellik algısı (libidinal füzyon organizasyonu), akabindeki kastrasyonlar tarafından paramparça edilecektir, ama bunun sonuçları ergenlik dönemine gelindiğinde görülecektir, henüz çocukluğun bu aşamasında yeterince değil…

20. Ruhsal süreçlerimizi kapsamak üzere, kısmî olarak hatırlatıcı unsurların eşliğinde asli ruhsal odağa teğet geçilmesine sezgi, asli ruhsal odağın tam hedefinden vurulmasına (kavranmasına) keşif denir.

21.a. Ruhsal akışkanlığın dinamik yapısının yol açtığı sürekli zincirleme emosyonel çağrışımlar, emosyonların birinin öbürünü harekete geçiren tetiklemesi, kökleri bu akışkanlığa bağlı düşünce akışlarımızı yapılandırır. Öte yandan ruhsal akışkanlık (emosyonel akışkanlık), içsel uyaranlardan kaynaklanan yönleri bakımından da aynı zamanda ruh içi pozisyonlarımızdır. Ruhsal akışkanlığı, sadece libidinal füzyondan beslenen bir süreç olarak almıyoruz. Nevrotik ruhsal odaklarla veya zehirli füzyonla da bağlantılı kökleri bakımından, ruhsal akışkanlığın dinamik yapısının yol açtığı zincirleme emosyonel çağrışımları da ruh içi pozisyonumuzun düşünce akışlarını yapılandıran bir başka eksen olarak, negatif bir eksen olarak kavrıyoruz.

b.Dış dünyadan beş duyumuzu etkileyen uyaranların, ruhsal (emosyonel) akışkanlık üzerindeki yönlendirici etkilerinin yol açtığı zincirleme çağrışımlar, kendimizi pasif izleyicisi konumunda bulduğumuz iç konuşma metnimizi yapılandıran ayrı bir eksendir. Bu uyaranlar, libidinal füzyon ya da nevrotik kökenli veya zehirli füzyon bazında olan ruhsal, emosyonel akışların yönleri ve zincirleme çağrışımları üzerinde etkili olur. Akışkanlığı karşısında pasif kaldığımız hafıza (hatırlama) süreçlerimiz, bu sefer pasif izleyicisi olduğumuz iç konuşma metnimizin failidir. Öznenin, hafıza kayıtları karşısında, sözünü ettiğimiz bu pasif konumlanışı o kadar nettir ki, pek çok kişinin şöyle söylediğine hep tanık olmuşuzdur: "Ne yapayım elimde değil, aklıma gelmesini engelleyemiyorum."

Bu nedenle şiir gibi, şiirin doğduğu kaynaktan beslenen bir iç konuşma metninin inşası için durmamız gereken yer, libidinal füzyon zeminidir. Libidinal füzyonu sahih bir sevginin ve aşkın dışında etkinleştirmenin emin yollarından biri de elbette sanat eserleri ile bağlantı kurmaktır.

22. Baskılayıcı gücü, bilinçdışında sürüp gitmekte olan ensest yasağı, dış dünyada tapılacak nesneler yaratır. Çünkü bu yasağın bilinçdışında sürüp gitmekte olan etkisi, küçük çocuğun Ödipal kompleksten bağımsızlaşamamış olduğunu gösterir. Bu durumda küçük çocuk, Ödipal nesnelerinden kopamaz, onlara bilinçdışı bir itilimle boyun eğici tutumunu ömür boyu sürdürür. Ama özne sadece bu noktada da kalmayabilir. İlişkide bulunduğu ve üst pozisyon ima eden her figürü, geçmişte önünde boyun eğdiği Ödipal figürlerin tapılacak kopyalarına dönüştürebilir.

23. Orgazm, libidinal füzyondan beslenmiyorsa, o zaman kişinin geçmiş duygu tarihine bağlı çeşitli saplanmaların, açıkçası cinsel takıntıların belirtileri, orgazmı mümkün kılmak üzere, eşlikçi emosyonel destekler olarak ya da fanteziler kılığında, orgazm anının psişik sahnesini ele geçirirler. Bu sonuç hem orgazm coşkusunun kalitesini, coşkusunu düşürür hem de coşkunun kalitesindeki düşüşün bir sonucudur. Burada mâruz kalınan kaybı netleştirirsek: Orgazmın tok ve ham duygulanım olarak hazzın bombasında patlama olanağı iptal edilir; çünkü fantezi ve sözcüklerin ikame yapılarına bağlandığında emosyonların tansiyonu düşer. Yani partnerle ilişkinin orgazm anına fanteziler eklenmişse, orgazm, coşkusal doluluğunda ciddi kayıplara uğrar.

24.Özne, algı-bilinç sisteminde var olur. Algı-bilinçte sürüp giden süreçleri fark eden özne, aynı zamanda farkındalığının da farkındadır. İşte farkındalığın farkında olunduğu bu üst psişik odağa "ego", "ben" diyelim. İstersek onu şahıs isimleri ile de çağırabiliriz. "Ali, Ayşe vb." Bu üst farkındalık dağılmaya mâruz kaldığında, özne de dağılır gider.

25. Annenin sevgi yüklü bakışı, sevilen varlıklara yansıtılmak üzere, bebekte de aynen kopyalanır. Daha doğrusu annenin bakışı, hangi anlam içerikleri ile yüklü ise (emosyonel anlamdaki yüklülük), bebek de bunları, dünya-varlık'a yöneltmek üzere kopyalayacaktır. Özet olarak şu sonuca varıyoruz: Annenin bakışlarındaki anlam, bebeğin ruhsal anlam dünyasının başlangıç zeminini inşa edecektir.

26.Rüyalar, hatırlamadığımız ama asla unutmadığımız anıların canlı imgeleriyle inşa edilir. Geçmişin imgelerinden yapılan bir kolaj çalışması olarak rüya gerçekliği, kendi anlamını inşa eder. Güncel gerçeklik ile taban tabana zıt olan ve gündelik akıl ve mantığı alt üst eden görünürdeki rüya gerçeği, yine de rüya gören kişiyi genellikle şaşırtmaz. Nasıl şaşırtabilir ki? Zaten rüya gerçeği, öznenin geçmiş yaşamından derlenmiş yeni bir kolaj çalışması değil midir? Bu nedenle rüya gören kişi, rüya gerçekliğini, çoğu kez de onun akıl dışı gerçekliğini hiç yadırgamadan benimser, onu, garip biçimde kendisine âşina hisseder. Ancak ne var ki, bilincin hatırlamada zorlandığı ama bilinçdışının malzemesi olan rüyalar, bilinçdışından algı-bilinç alanına –rüyadaki "özne-ben" düzlemine- aktarılırken, geçmişle bağları zor kurulur ve anlamlarının netleşmesi, bizzat o rüya anında da imkânsız bir hale gelir. Çünkü bilinçdışı sansür mekanizması bu içeriklerin kökenlerinin hatırlanmasını, aynı rüya anında da engeller. O zaman uyanık, bilinçli özne-ben, bir yığın saçma sapan rüyalar gördüğünü söyleyecektir.

Psikotiğin de psikotik gerçekliği, hastalığının kendini dile getiriş tarzına bağlı olarak, hatırlanmayan ama asla unutulmayan ruhsal malzemenin ya da anıların anlaşılmaz kılıklara sokulduğu bir kolaj çalışması olarak inşa edilir. Bu noktada, rüyanın öznesi ile psikotik özne ne kadar da birbirine benzer. Jung, rüya görme durumunun, uyanıklık halindeyken tekrarlanmasının, şizofrenik bir tabloya eşit olacağını söylemişti.

27.Hiç kimse, bir sırrı taşımanın yalnızlığını kaldıramaz. O zaman yazmak, bir zorunluluk olup çıkar.

28. Libidinal füzyondan beslenmedikçe sevginin sahihliğinden söz edemeyiz. Bundan dolayıdır ki annenin sunduğu sevgide sahihliği buluruz.

29. Sansür hangi alanda uygulanıyorsa, o alanda sembolizasyonları üretecektir. Cinsel baskılarla, bilinçdışından uygulanan sansürle zihni karmaşık hale gelen nevrotik özne, bundan böyle vazoyu vazo olarak, uzun nesneleri de her ne iseler kendi hallerinde göremeyecek. Sinsi sinsi gülerek -bu tepkisinde bile onun hala sansürün baskı alanında olduğunu görürüz- vazoyu vajinayla, uzun nesneleri penisle ilişkilendirecektir. Bu nedenle bilinçdışı sansür, dünyanın çarpıtılmış algılanışından (metaforların aşırı üretiminden) sorumludur. Bu çarpıtılmış zihnin içinden, artık dünyanın kendi "böylesiliği"nin algılanışı olanaksızdır. Oysa mistik deneyimlerin algı berraklığında, böyle saçmalıklara yer yoktur. Tam da bu noktada, sansürün, yani sonuç olarak kastrasyonların yarattığı çarpıtmaların, neden aşılıp geride bırakılması gerektiğini anlamış oluruz.

Tüm bastırmalar metafor üretir. Bu yüzden faşist yönetimlerde, diktatörlerle ilgili olarak üretilen cinsel metaforların haddi hesabı yoktur; hatta bu diktatörlerin çoğu cinsel nesne imasına sahip olamayacak kadar sevimsiz oldukları halde… Ama bastırmaların çoğu cinsel dürtüler üzerine uygulanır. Bu nedenle bütün edebi sanatlar, cinsel bastırmaların türevlerini, yani fantezilerini dile getirmenin araçları olarak da kullanılır çoğunlukla. Bize, emosyonların ilk ham ve tok şoklarını, tıpkı eksiksiz orgazmın yoğun emosyonelliği seviyesinde sunan, ikamelerde oyalanmayan, dolayımsız ve yalın bir sanat gerekir. Cinsel bastırmaların aşıldığı toplumsal bir yapılanmada sanat, herhalde bu eksende ilerleyecek şekilde yapılanacaktır.

30.Kültürel kodlarla yapılanan duygusal zırhlanma, aynı zamanda nevrotik emosyonel bileşenleri ile birlikte bir dil gibi yapılanır. Özne artık, emosyonel dünyasının çerçevesi bakımından, bu dilin diktelerinin çizdiği dar sınırlara tutsaktır.

31.İç konuşma metnimizde sözcüklerin çağrışım akışları gibi, emosyonlar da kendi akış yasalarına tabidirler. Bir emosyon, yanındaki ilişkili bir başka emosyonu harekete geçirebilir. Örneğin geçmişteki

korkularda ya da derin acılarda yaşanmış nefes darlığı, daha sonra yetişkinin hayatında hatırlatıcı ve tetikleyici bilinçdışı etkenler devreye girdiğinde, nedeni belirsiz nefes darlığı tepkilerine sebep olabilir.

32. Egzogaminin en geniş anlamı, sadece dışarıdan kız-erkek alış verişi değildir. Ödipal saplantıların oluşmaması için ta küçük yaşlardan itibaren çocuğun dış dünyaya davet edilmesidir, daha doğrusu küçük çocukta zaten verili olan böyle bir programın önünün açılmasıdır. Bu yol izlendiğinde, küçük çocuğun ergenlikte açığa çıkacak olan OGP potansiyeli de güvence altına alınmış olur.

33.Ağır toplumsal izolasyonlara mâruz kalan şizofren, daha önceden zihinsel kayıtlarına alabildiği toplumsal-kültürel kodlardan giderek ayrışır ve o kültürel yapıyla bütünleşmiş (gibi görünen) kendi sanal gerçekliğini inşa edemez ya da sürdüremez hale gelir. Öte yandan NN öznenin kendi kültürü ile yaşadığı kaynaşma hali de sonuç olarak, şizofreninkine oranla daha sıkı yapılanmış sanal bir gerçekliktir. Bu durumda şizofren, hafızasının pasif izleyicisi olarak, geçmişinin bütün bu kültürel kayıtlarını, yani bunların yüzergezer dağınık çağrışım akımlarını, kökenleri ile bilinç farkındalığında bağlar kuramadan, şimdi psikotik boşluk alanını dolduracak sanrı ve hezeyanlarının inşasında kullanacaktır.

34.İnsanın ruhsal soysuzluğu, çoğu kez kastrasyonlardan ürer. Çünkü ruhsal yapıda kalite düşüklüğü, kastrasyonlar nedeniyle agresyonlara bulaştırılmış, hınç yüklü bir id'den dolayıdır. Ama id, ne kadar nevrotikleştirilmiş olursa olsun, bütünüyle böylesine bir duruma indirgenemez. Çünkü insan, seviyor, sevgi uğruna kahramanlıklar sergiliyor, estetik değerler yaratıyor, ahlaki ölçütler (öz düzenlemeli: W. Reich) koyuyor. Freudyen kuram diyecektir ki, "İşte bundan dolayı id'deki bu ilkel ruhsal malzeme, yani id'in ilkel dürtüleri süblimasyona uğratılarak, uygarlık ve onun ürünleri yaratılıyor." Önce şunu belirtelim: Bu nevrotik süblimasyon süreci dahi libidinal füzyondan alınan kısmî enerji ile hayata geçer. Ayrıca id, bütünüyle ilkelliğin, agresyonun, hınç ve hasedin deposu olsaydı, bütün bu inşa çalışmaları, yani süblime yaratıcı etkinlikler nasıl olurdu da gerçekleştirilebilirdi? İd'in, kendisinde olmayan bir şeyden, yaratıcı inşa çalışmaları nasıl hayata geçirilebilirdi? Uygarlık ve onun ürünleri, süblime yaratıcı etkinlikler nasıl mümkün olabilirdi?. İnsan böyle bir inşa çalışmasını nasıl olur da aklına getirebilirdi? Demek ki bozulmuş ruhsal sağlığına rağmen, insanda varlığını korumuş sağlıklı bir nüve var ki, insanlık adına yüz güldürücü başarılar bu köklerden alınan ilhamlarla gerçekleşebiliyor

Bu nedenle diyoruz ki ruhun soyluluğunu gösteren bütün inşa çalışmalarının enerji kaynağı, nevrozlarından arındırılmış ya da nevrozların olabildiğince bulaşmamış olduğu libidinal füzyon zeminidir. Öyleyse şu sonuca varıyoruz: Libidinal füzyon ne kadar parlatılırsa, id de o kadar tehlikesiz hale gelir. Aksi halde cahil ama yaratıcı bir insanın dehasını ve yapıtlarındaki ruhsal kaliteyi ve bunun zıt yönünde ise, yüksek öğretim diplomalarına, akademik unvanlara sahip aydının ruhsal soysuzluklarını açıklamakta yetersiz kalırız. İnsani soyluluğun kurucu unsuru olan ve annenin yapılandırdığı libidinal füzyon odağının ise, nihai olarak üreme programına bağlı olduğunu ilave edelim. Üreme programının yeni doğanı hayatta tutarak neslin devamını sağlayan ve türdeşini koruyan insani program olduğunu tekrar belirtelim. O zaman diyebiliyoruz ki insanın ruhsal soyluluğu, gelişim aşamaları sekteye uğratılmamak koşuluyla verili bir potansiyel ve programdır.

35. Bilinçdışı, tekil örneği genelleştirir. Başka bir anlamda söylenmiş olsa da şu atasözü bize yeterli bir fikir verecektir: "Her gördüğün sakallıyı baban sanma!" Örneğin, bir kere ürkütmüş olan nesne ve onun benzerleri, artık hep ürkütücü nesnelerdir. Bilinçdışı aklın bu çalışma prensibi nedeniyle, kandaş üzerine konulan cinsel yasak, aynı şekilde kandaş olmayanlara da genelleştirilir. Bilinçdışının bu sakat çalışma prensibi, özellikle küçük çocuklarda çok etkin olduğu için, kastrasyonların tuzaklarına yakalanmaları çok kolaydır. İş bu kadarla bitmez, farklı kültürlerin birbirlerine karşı geliştirdikleri ön yargılar da bilinçdışının bu muhafazakâr ve malûl çalışma prensibinden kaynaklanır. Bilinçdışına kaydedilmiş ötekileştirici önyargıların iptali, bu nedenle son derece zordur. Ödipal çatışmaları üreten önyargı yazılımlarından arınmak da yine bu nedenle çok zordur... Bilinçdışı aklın bu çalışma prensibindeki malûliyeti aşmak için, bilinçli aklın bilimsel bilgilerle desteklenmesinin, böylece farkındalığa erişmenin, nispi de olsa bir yararı vardır.

36. Orgazm anına, libidinal füzyon akımlarını aktaramayan özne, cinsel projesinin hayata geçmesi anlamında mutsuzdur.

37. Bir tehlike karşısında, verili olarak sahip olduğumuz kaçma refleksi, hayatta kalma stratejisinin gereği olarak, birçok örnekte, yetişkinler tarafından tetiklenerek uyandırılır ve kültürün normlarına göre kodlanır. Aynı kaçınma refleksi, kültürün normları ile şekillendirilerek kastrasyon dehşetlerine kodlanabilir ki, o zaman cinsel hayat bir felaketle sonuçlanır.

38. Kastrasyon, özellikle Ödipal dönem kastrasyonları ve ensest suçluluğu dehşeti, ömür boyu süren gizil ve yoğun stresin kaynağıdır. Zaten stres yaratan bu daimi etkileri nedeniyle, bedensel ve ruhsal sağlık için son derece tehlikelidirler. Bu nedenle, orgazm hazlarını düşük düzeylerde yaşamanın bir sakınca yaratmayacağını söyleyenler, insanları feci şekilde yanıltmaktadırlar. Çünkü düşük düzeyde yaşanan orgazm hazları, aktif biçimde sürüp giden kastrasyonların ve onların ağır ve görünmez stresler yaratan tehlikeli varlığının apaçık kanıtlarıdır.

39. Psişik alan, annenin bebeğine duyduğu koşulsuz ve koruyucu aşkta, bebeğe yönelik idealizasyon ve süblimasyon akımlarının yarattığı ruhsallıkta var olur. Gerek erkek gerek kadın, bu ruhsal alanın tüm zenginliklerini, libidinal füzyon ekseni olarak orgazm anına taşıyacaktır, eğer sonraki kastrasyonların baskın gücüne kurban edilerek yolu kesilmezse. Bu açıdan bakıldığında kadının erkeğe bir borcu yoktur ama erkek, kadına (anneye) borçludur. Aslında kadın, erkek herkes ruh sağlığı yerinde bir anneye hep borçludur.

40. Libidinal füzyon, eğer onu hayata davet edebilirsek, bilgeliğe, doruk deneyimlere ve kendini gerçekleştirmeye açılmanın imkân ve sezgilerini bize sunan en bereketli varoluş zeminimizdir.

41. Cinsel hazları, özellikle eksiksiz orgazm hazzını kısıtlı yaşama ve bu tarzda bir cinsel perhiz uygulama önerilerinin, yani hazda çileciliğin arkasında, hep OGP'den duyulan bilinçdışı yoğun korkuların varlığını görmemiz gerekir.

42."Sonuna kadar gitmek" metaforu, bazı durumlarda, sonuna kadar gidilemeyen hazzın ikamesidir. Bu nedenle bir şeylerin sonuna kadar giden maceracılar, oradan hep elleri boş dönmüşlerdir. Şu anlamda: Aslında bulduklarının gerçekte aradıklarına tam denk gelmediğini, buruk bir tatmin hissiyle deneyimlemişlerdir. Ama ne var ki gerçekte aradıkları şey, kendinden hiçbir sırrı ifşa etmemiştir.

43.Üretimin zahmetlerini aşmak için gerçekleştirilen keşif ve icatların çoğunun arkasında, insanın yeniden fetus konumundaki homeostatisi ele geçirme motivasyonunu da görebiliriz. Ama bu örtük amacın gerçekleşmesinin, bir anlamda da ölümü seçmek olduğunu belirtelim. O halde, insanın varoluş dinamizmi, bu örtük amaçla bu amacın asla gerçekleşemeyecek olmasının yarattığı gerilimden de doğar.

44. Libidinal yatırımlar, kendisinden ve dünya varlık'tan geri alındıkça özne, ruhsal vakumla yüzleşmek zorunda kalır. Bu yüzleşme özne tarafından, varoluşta anlamın yokluğu şeklinde bir karmaşa olarak deneyimlenir. Bu nedenle varoluşta anlam bulmak, güçlü libidinal yatırım kapasitesi ile bağlantılıdır. Anlamın ne olacağı, hangi dilsel söylem içinde ifade edileceği ise, öznenin öznel seçimleri ve kendi kültürü ile bağlantısı üzerinden şekillenir.

45.Küçük çocuğun anneye yönelik aşkı, libidinal füzyonun idealizasyon ve süblimasyon akımları ekseninde ilerleyen bir süreçtir. Önce küçük erkek çocuk cephesinden bakalım: Küçük erkek çocuk bu süreçten geçerek fallik döneme girer. Bu dönemde bir yandan genital alanındaki uyarılmaların da farkında olan küçük erkek çocuk, babayla aynı cinsiyetten olmanın yarı örtük sezgisi üzerinden babayla ve onun anneye duyduğu aşkla özdeşleşir. Küçük erkek çocuk, kadın-erkek genital farklılığını

bilmese de, kadının ve erkeğin iki ayrı cins olduğunun örtük sezgisine sahiptir. Ama öte yandan annenin libidinal füzyon kucağından dışa atılmayı ima etmesine bir tepki olarak; babanın anneye duyduğu aşkı ve sevgiyi kıskanır, kabullenemez. Çünkü libidinal füzyon insani haysiyetin mekânıdır. Bu nedenle küçük erkek çocuğun baba ile arasındaki gerilim, genital bir rekabetten doğmaz. Özetle, fallik döneme girildiğinde küçük erkek çocuğun anneye yönelik aşkında, kendini genital alanda hissettiren bir uyarılma ve babaya da bu nedenle genital rekabet üzerinden duyulan bir kıskançlık söz konusu değildir. Çünkü bu yaş çocuğu penis-vajina ilişkisini bilmez. O sadece genital alanındaki uyarılmaların etkisinde masturbasyon ile yetinir. Özetle küçük erkek çocuk, vajinayı hedef almayan oto erotik uğraşlar peşindedir. O nedenle küçük erkek çocuk, kadınlarda bir penisin olmadığını gördüğü zaman, eğer daha önceden "pipi"sinin kesileceği tehdidine mâruz kalmamışsa ve zaten kadınların da bir biçimde kastre edildikleri iması kendisine hissettirilmemişse, kastrasyon kaygılarına kapılmaz. Bunu zaten her iki cins arasında bir farkın olması gerektiğine ilişkin sezgisinin, somut bir keşfi olarak görür. Küçük erkek çocuğunun bu normal keşfi, eğer durduk yerde üretilmiş kastrasyon kaygıları ve üretilmiş ensest yasağı imaları ile bulandırılmış ise, o zaman Freudyen Ödipal karmaşa dönemi devreye girer.

Küçük kız çocuğunda ise bu süreç çaprazlama işler. Şöyle ki: Küçük kız çocuk da tıpkı erkek çocuk gibi, kadın erkek genital farklılıklarını bilmese de kendisinin, anneyle aynı cinsiyet kategorisinde olduğunu bilir. Bu nedenle annenin babaya duyduğu aşk üzerinden anneyle yaşanmış aşk ve sevgi aktarımlarını babaya yöneltir, yani nesne değiştirir. Sürecin bundan sonrası küçük erkek çocukta olduğu gibi devam eder.

Freudyen Ödipal karmaşa döneminde, genital alan duyarlılığı, küçük çocuğa mekruh bir şey olarak hissettirilmiştir. Ama ne var ki öznenin cinsel hayatı, eğer eksiksiz orgazm kapasitesi de işin içinde olmak üzere ergenlik döneminde etkinleştirilmek zorundaysa, ki verili cinsel program böyle bir baskıyı dayatır, o zaman ciddi krizler ortaya çıkacaktır. Çünkü eksiksiz orgazm, aynı zamanda libidinal füzyon akımlarının da aktif kılınmasını gerektirir. Ancak idealizasyon ve süblimasyon akımları ile yüklü libidinal füzyon, özne nezdinde değerli ve kutsal bir anlam taşırken, genital duyarlılık mekruh bir şey olarak kodlanmıştır. Burada, rahmani olanla şeytani olanın ayrımının zorla yapılandırıldığını, rahmani olanı dejenere ederek şeytani olanın nasıl üretildiğini görürüz. İşte bu ikisini sentezleyemeyen özne, tapılacak aşk nesnesi yatırımları ile yatılacak cinsel nesne yatırımları olarak, libidinal eğilimlerini ikiye bölerek yarılmaya uğrar. Ne yazık ki yarattığı her iki libidinal nesne ile ilişkisi çoğunlukla hüsranla sonuçlanacaktır.

46. Sevgiyle yaşanan bir cinsel ilişkide hayata geçebilen OGP (erotik arzu, sevgiyle sentezlenmedikçe, OGP hayata geçemez), insanın kendi ruhsal kaynakları ile en üst düzeyde temas kurmasını mümkün kılar. Böylece içten zenginleşen özne, kendisine bir bağış gibi sunulan tüm bu derinlikli duygular nedeniyle şükran duyacaktır. Kime? Çoğu kez partnerine ya da kendi kültürü nasıl bir tanrı inancına bağlıysa, işte o tanrıya.

47. Annenin bir penisi olmadığını kabullenen küçük erkek çocuk, böylece kendi biyolojik cinsiyet farkını da benimsemiş olur. Aynı zamanda anneyi cinsel amaçlarının nesnesi olarak görmekten kastrasyon tehdidi ile vazgeçirilir. Freudyen tez böyle söyler. Ama gerçekte ise çoğu kez, çocuğun libidinal füzyondan miras aldığı anneye yönelik yoğun aşk ve sevgi yatırımları, abartılı biçimde erotizmle ilişkilendirilerek bir bardak suda fırtına koparılır... Freud, buradan hareketle, küçük erkek çocuğun babayla özdeşleşerek toplumsal eril cinsel kimliğine yerleşmesini, kastrasyon tehdidinin bu şartına bağlamış olur. Ama ne var ki aslında küçük erkek çocuk, annenin farklı bir cinsiyet kategorisinde olduğunu, kadınla erkek arasındaki cinsel organ farklılıklarını keşfetmeden önce, şu ya da bu biçimde zaten sezinliyordu. Şimdi ise sadece, bu farkı somut biçimde keşfetmiş oldu. Bu farkı benimsemesi ve böylece babayla özdeşleşerek toplumsal eril cinsel kimliğini özümsemesi için, ilaveten kastrasyon tehditlerinin gerekli olduğunu ileri süren Freudyen tez inandırıcı değil (tabii Freud, olanı tespit edip konuşuyor). Ama bu tez, çocuğun sağlıklı cinsel gelişiminden ürken korkak bir kastre kültürün malûl yapısı hakkında, bize eşsiz bilgiler sunar. Küçük erkek çocuğun gelişim çizgisi, kastrasyon tehditlerine hiç gerek kalmadan, Freudyen tezin öngördüğü doğrultuda zaten ilerleyecektir. Aslında ensest suçluluğu ve cinsellik karşısındaki utanç duygularının temelleri, gereksiz

yere bu erken yaşlarda atıldığı için, Freud'un öngördüğü gelişim asıl o zaman tehlikeli mecralara sapar. Kastrasyon tehditlerinin, ensest suçluluğunun ve cinsel utançların yol açtığı tahribat konusunda çok ciddi araştırmalar yapılabilseydi, o zaman insanların uğradıkları psişik yıkımın boyutlarını çok daha net görebilecektik. Özetle kastrasyon tehdidi, küçük erkek çocuğun sağlıklı ruhsal gelişimini, sanılabileceğinden çok fazla sabote eder. En azından şöyle: Küçük erkek çocuğunun, kastrasyon tehdidiyle toplumsal eril cinsel kimliğini benimsemesi, böyle varsayılması, onu eksiksiz cinsel hazlar eksenine taşıyamayacaktır, ki Freud da bu gerçeği birçok yerde dile getirmiştir.

48. Libidinal füzyonla bağların kopması, ruhsal dünyada yoğun bir can sıkıntısı olarak deneyimlenir. Bu durumda zaman öldürmek, her ne yolla olursa olsun zamanı tüketmek, öznenin en acil gereksinimi olup çıkar ve özne, kendi kendisi ile kalma ihtimali karşısında paniğe kapılır. İnsanı, insanları aramaya, onlarla ilişki kurmaya yönelten bu patolojik basıncı dışta bırakma koşuluyla, libidinal füzyon kaynaklarını kullanan öznenin, toplumsal-ilişkisel bir varlık olduğu gerçeğini dikkate alarak konuşuyoruz. Çünkü libidinal füzyon akımlarının, toplumsal-ilişkisel düzlemde hayat bulması, anlamlı insan ilişkilerinin vazgeçilemez şartıdır.

49. Erkekte cinsel gerilim ve sperm birikimi,
a.Penisin erekte olmasına, cinsel ilişki kurma arzusuna yol açar.
b.Ama penisin erekte olması, hemen o anda orgazma ve ejekülasyona sebep olmaz. Bunun nedenini herhalde şu gerekçeye bağlayabiliriz: Çünkü bu durumda karşı cinsin döllenmesi mümkün olmaz.
c.Bu nedenle cinsel gerilim, erkeği, vajinaya girme, vajina içinde gidip gelme eylemine mecbur eder.
d.Vajina içinde penisin gidip gelme hareketleri, başlangıçtaki gerilim ve arzuyu ve aynı zamanda alınan hazzı yoğunlaştırarak, penisi orgazm oluncaya kadar vajina içinde gidip gelme eylemine zorlayan motivasyonu yaratır.
e.Orgazm gibi, başlangıçtaki arzu ve gerilimden daha yüksek bir haz ve akabinde gevşeme noktasına, ancak vajina içinde gidip gelme hareketleri ile erişilir. Böylece vajina içinde gidip gelme hareketlerinin, orgazmı ve dolayısıyla ejekülasyonu mümkün kılması, üreme programının zorunlu aşamalarıdır. Bu nedenle penisin, ereksiyon anından orgazm anına kadar bir sürenin geçmesini zorunlu kılması, üreme programının gereğidir.
f.Erkek, cinsel gerilim ve sperm birikiminin, kendisini orgazma ve ejekülasyona zorlayan basıncını, salt cinsel hazlar ve tatminler üretmek üzere masturbasyonla ya da başka alternatif cinsel etkinliklerle ortadan kaldırabilir mi? Elbette! Ama böyle de olsa ereksiyon anından orgazm oluncaya kadar bir sürenin gerekli olması, üreme programının zorunlu sonucudur, yani üreme programının bu sabit yapısal niteliği değişmez.
g.Gerilimi gidermek için gerilimi gittikçe arttırarak orgazma erişme zorunluluğu, sadece cinsel tatmin yolunun kaçınılmaz etkinliğidir. Bunun dışında, öteki dürtülerin tatmini için, gerilimi gittikçe arttırmak hiç gerekmez. Örneğin açlığı tatmin etmek için, hiç de açlığımızı daha da arttırma girişimlerinde bulunmayız. Cinsel gerilimin giderilişindeki bu farklı durum, belirttiğimiz nedenlerden dolayı döllenmeyi mümkün kılma şartına bağlıdır.

50. Libidinal füzyon gerçeğinin farkındalığına ermek, Platon'un gölgeler mağarasından güneşin aydınlığına çıkmakla sonuçlanır. O zaman, hafızanın, hatırlamayan ama unutmayan malûl çalışma prensibi yüzünden, bilinçdışının insana sürekli oynadığı oyun bozulur.

51. Okumamak, araştırmamak, kendini geliştirmemek, hep bu şekilde sürüp giden ruhsal tembellik, kastrasyonlarla çerçevesi çizilerek sabitleştirilmiş nevrotik dengeyi sürekli kılmanın hizmetinde kullanılır.

52. NN özne, OGP'yi hayata geçirme ihtimali ve tehdidinin askıya alındığı dinginlik anlarında, libidinal füzyonun zindeleştirici enerji kaynaklarını, mistik yaşantılara ve doruk deneyimlere kapıların aralandığı olanakları, algı-bilinç sisteminde sınırlı olarak deneyimleme şansını yakalar. Yalnız şu açıklamayı yapmamız gerekiyor: OGP, her an harekete geçmek üzere hazır haldedir, ama her an da

aktif kastrasyonlar tarafından bastırılarak bilinçdışında örtük stresleri yapılandırır. Bu durumda, kastrasyonların libidinal füzyonla teması kesmesi nedeniyle, ruhsal huzurun nasıl sabote edildiğini görüyoruz. Bu yüzden OGP öznesi, huzur kaçıran bu tehdidin baskısı altında değildir. Kaldığımız yerden devam edelim: Bu imkânın, büyük ihtimalle NN öznenin aseksüel psişik modlarında açığa çıkabileceğini belirtelim. Eğer en ufak bir cinsel uyarılma devreye girerse, ruhsal huzur ve dengeyi bozan kastrasyon odakları yeniden tetikleneceği için, libidinal füzyonla yaşanan bu balayı, anında sona erer. Bu nedenle NN öznelerin eğitime alındığı manastır ya da benzeri yerlerdeki uygulamalarda, asla bir sonuç veremeyecek olsa da, cinselliğin neden inatla öznenin yaşamından dışlanmaya çalışıldığını anlamış oluruz. Oysa OGP öznesi, cinsel uyarılma durumunda bile, kastrasyonların müdahalesine mâruz kalmadığı için, libidinal füzyonla yaşadığı balayı, zorlayıcı ama geçici güncel sorunlar ve görevler dışında sona ermez.

53. Sigara kullananlar iyi bilirler. Sigaraya bir süre ara verildiğinde, nikotin ihtiyacına bağlı dürtüsel basınç, yeniden sigaraya başlasın diye insana öylesine rasyonalleştirilmiş düşünceleri dikte eder ki, insan, dürtünün ürettiği bu rasyonel (gibi görünen) düşüncelere çoğu kez yenik düşer, onları egosintonik (benlikle uyumlu) düzeyde benimser. Bu örnekte gereksinimin yarattığı dürtüsel basınç ve onun ürettiği ikna edici ama aldatıcı rasyonel düşünceler, çok net biçimde izlenir. Ama bilinçdışına bastırılmış nevrotik çatışmaları varsa, ki hemen hemen herkesin vardır, bunların yarattığı dürtüsel(miş gibi görünen) basınç, ister istemez kendi mantık dışı rasyonalitesini özneye kabul ettirecektir. Bu durumda özne, nevrozlarından eli mahkûm üreyen düşünceleri, kaçınılmaz olarak kendi rasyonalitesi sanma yanılsamasına kapılacaktır. Bu nedenle NN düzlemde hemen hemen her özne, başkalarından son derece farklı kişisel nevrotik rasyonalitesine tutsak olduğu içindir ki, insanlar arasında anlaşma ve iletişim olanakları, işin en başında çıkmaz bir yola girmiş olur.

54. Farz edelim ki otobüs yolculuğu yapıyoruz. Ronda diye bir şehre doğru gidiyoruz. Çevremiz o coğrafyaya özgü meşe ağaçlarıyla dolu. Bir buçuk saat hep böyle gidiyoruz. Ama yavaş yavaş bir gizem içimize işlemeye başlıyor. Ağaçların hiçbiri ötekine benzemiyor, her biri örtük biçimde apayrı bir kimliğin, içsel zenginliğin sahibi… Yaşanılan algı, insana sanki gizli bir mesaj gibi kendini hissettiriyor. Bu yoğunlaşmış algı hep böyle, sizden ağaçlara, ağaçlardan size bir ödül gibi gidip geliyor. Emosyonel akışkanlığı, sizi içten içe zenginleştiren anlardan oluşan bir zincir halinde, peş peşe yaşıyorsunuz. Hemhal olduğunuz bu içsel zenginleşme halleri, herhalde dikkatli bir analizi gerektiriyor.

Ronda yollarındaki meşe ağaçlarının, biri öbürüne benzemeyen dilsiz anlam zenginliği, kökü libidinal füzyona bağlı emosyonel akışkanlığın, hiçbir anı kendini tekrarlamayan devingenliğine denk geliyor olmalı. Bu ruhsal akışkanlık, dış dünyada bulduğu varlık çeşitliliğine bağlanarak var oluş sahnesine çıkıyor. Kaynaşan ruhsal akışkanlıktan kozmik düzene doğru, yani görünür varlık alemine doğru akarak, kendini bir anlam zemininde dile getiriyor. Aynı zamanda varlık dünyasına bir aşk yatırımı olarak da yansıyor… Ruhsal akışkanlık, görünür varlık dünyasına bağlanarak, oraya yansıyarak, öznenin geçmiş yaşam öyküsüyle açıklanabilmek üzere bir var oluş anlamı üretir. "Öznenin geçmiş yaşam öyküsü" ifadesinden, libidinal füzyon tarihiyle kurulan bağları; libidinal füzyonun adı bir türlü konulamayan ama hiçbir kanıta gerek kalmadan kendini onaylayan emosyonel içeriklerini anlıyoruz. Burada üretilen var oluş anlamı, anlamın dile gelmez zenginliğidir; bu dile gelmez anlamların belki bir senfonide karşılığı verilebilir… Kökü libidinal füzyona bağlı emosyonel akışkanlık**,** var oluş sahnesine yansırken, dıştaki nesneleri, kendi var oluşunun dilsiz anlam içeriklerinin, dilde ifadesini bir türlü bulamayan sembollerine dönüştürür. O zaman şöyle bir formülasyona erişiriz: Ruhsal akışkanlık, nesnelere yansıyarak ve bağlanarak, varlık dünyasında kendini anlamlandırmak, görünür varlık dünyasını bir anlamla donatmak zorundadır. Böylece içten dışa doğru yarattığı basınç nedeniyle emosyonel akışkanlık, varlık dünyasına, henüz şu aşamada dilsel ifadelere dönüşmesi mümkün olmayan, ifadesini henüz dilde ifşa edemeyen dil dışı bir anlam yüklemek üzere yansıyarak sönümlenir. O zaman, varlık dünyasından, dış ve iç varlık boyutlarından bize yansıyan anlamın, aslında ruhsal hallerimizin, bizden varlık dünyasına yansıdıktan sonra, tekrar bir anlam olarak bize geri dönmesinden başka bir şey olmadığını anlamış oluruz, yani varlıktan bize doğru geliyormuş gibi görünen anlam... O zaman yine, ruhsal hallerimizin bir anlam üretmek üzere, içten dışa böyle bir

basınçla yansımasının nedenini de kavramış oluruz. Sebep şudur: Nesnesiz yapamamak, yani içsel emosyonel akışkanlığı, dış varlıklara, ilişki kiplerine yansıtma ve yatırma gereksinimi, dünyaya anlamlar yükleyerek ona bağlanma zorunluluğumuzdan kaynaklanır.

55. Kültürünün kodları ile birebir örtüşen özne, çok farklı kültürel bir kod yazılımı alanına geçtiğinde, yani dünyaya yepyeni bir bakış inşasına geçtiğinde, eski kod yazılımları, bilinçdışının hiç susmayan etkinliğinden dolayı, yeni düzlemdeki bilinçli bütünlüğünden kopuk yüzergezer çağrışım malzemelerine dönüşürler. Bu yarılma göze alınmadan, bir kültürün alışılmış sabit kodlarının ötesinde yepyeni bir yazılım düzlemine adım atılamaz. Bu nedenle ortalama özne, kültürünün kod yazılımları çerçevesinde kalmaya mahkûmdur.

Kültürünün kod yazılımları ile birebir örtüşen öznesi, pasif biçimde etkilerine mâruz kaldığı iç konuşma metnini ise, kendi iç sesi ya da spontan var oluşu sanarak, bütünlüklü bir özne olduğu yanılsamasına düşer.

56. Bilinçdışı akıl, koşullanmaların dışındaki bir olasılığı kolay kolay gündeme getiremez. Bilinçdışının böyle muhafazakâr bir tutumu vardır ya da baskı ile kabul ettirilmiş kodları, öznenin ileri adım atma korkularından dolayı esnek olmayan bir biçimde muhafaza eder. Bu muhafazakârlığın alt zemininde, toplumsal kodların ve toplumsal yapının sürekliliğini koruma kuralını görürüz.

57. Farklı farklı ruhsal boyutları içersinde insan, bir boyuttan öbürüne bir başka insana dönüşürken, bir boyuttan öbürüne geçişlerinde, başlangıç ile bağlantılarını kaybederek değişime uğrarken, başkaları ile ilişkilerimizde, tam bir örtüşmeden nasıl söz edebiliriz? O kişiler büyük bir olasılıkla bizim boyutlarımızda yaşamamışlarsa… Belki de karşımdaki insan beni anlıyordur, benimle aynı ruhsal içerikleri ve deneyimleri paylaşıyordur umudu, yani ben olanla ben olmayanın bilincine varamama yanılgımız, karşımızdaki insanlarla yanılgılar içinde de olsa ilişkilerimizin sürmesine neden oluyor. Belki de uzak bir gelecekte, insanlarla aramızda bir köprü kurulabilir umuduyla, günlük insan ilişkilerimizi sürdürüyoruz. Ama öte yandan bütün bu kopukluklara, yabancılaşmalara karşın, insanlarla aramızda bir öz birliğimiz de var gibi. Türdeş oluşumuz, farklı imajlar, emosyonlar ve yorumlarla da olsa aynı sözcükleri kullanışımız, ortak bir kültürü paylaşmamız, özde birlik yanılgımızın farkına varamayışımıza neden oluyor. Ama bir umut var: Karşımdaki insanın, günün birinde benimle aynı şeyleri yaşayabileceği veya beni anlayabileceği umudu... Bu umut bir dereceye kadar bizi, yalnızlığın aşılabileceği yanılsamasıyla avutuyor.

58. Dilin askıya alındığı anlarda, var oluşun özneye özgü anlamı hayata doğar. Yani, öznenin, libidinal füzyon ya da zehirli füzyon köklerinden hareketle, kişisel tarihi ile bağlantılı varoluşsal anlam inşası hayata geçer. Ama insan iç konuşma metnine mahkûmdur. Çünkü iç konuşma metnindeki aşırı gevezelik, zehirli füzyondan kaçışa hizmet eder. Burada Ödipal dönem kastrasyonlarının yarattığı emosyonel şokları da bir tür zehirli füzyon alanı olarak kabul ediyoruz.

59. Fobiler ya da tüm emosyonel tıkanıklıklarımız, psikolojik doğumun tam olarak gerçekleşemediğini, libidinal füzyon ekseninin, bir başlangıç hamlesi olarak hayata doğamadığını kanıtlar.

60. İnsan, hayatta kalabilmek için ihtiyaç duyduğu şeyleri üretmek zorundadır. Doğa karşısındaki güçsüzlüğünü ve eksikliğini başka türlü dengeleyemez. Bunu da toplumsal bir dayanışma içinde ve toplumsallaşarak yapmak zorundadır. Toplumsallaşma zorunluluğu, son derece gelişmiş bir iletişim sistemini dayatır ki konuşma ve dil sistemi, bu zorunluluktan doğar. Kısacası psikanalizin ileri sürdüğü gibi, anadilimizle düşünebilme yetimizin, Ödipal kastrasyonlar (ensest yasağı) sayesinde gerçekleştiği tezi inandırıcı değildir. Olsa olsa dilin, nevrozlarımızdan, çatışmalarımızdan kaynaklanan metaforları, Ödipal kastrasyonlara ya da genelde kastrasyonlara bağlanabilir. Toplumda yasa ve yasak olarak hangi kodlar yapılanmışsa, yeni doğana dil üzerinden bu kodlar iletilir. Elbette yapılanmış olduğu tür ve tipine göre ensest tabusu da bu aktarılan kodlar arasında yerini alır. Ama insan, bu yasaklar ve

kastrasyonlar sayesinde anadili üzerinden kültürün konuşan öznesine dönüşüyor değildir ya da daha doğrusu kültürün nevrotik öznesine bu yollarla dönüşür.

61. Birçok kültürün dini yaklaşımlarında, insanın erişeceği varsayılan ruhsal kurtuluş ve nihai mutluluk tasarımı, bu kültürlerin ruhsal yapılanmasındaki hangi eksikliği kapama ihtiyacından doğmaktadır? İnsanoğlu kastrasyonlar nedeniyle gerçekte neyi yitirdiğini ve neyi aradığını bilmediği için, tüm arayışları, kapalı sembolik ifadelerin içine sıkışmakta ve sorunu kendisi için daha karmaşık hale getirmektedir. Aranan asli gerçek, kendisini özneden saklamak üzere, sembolizasyonların örtüleri altına saklanır.

Kastrasyonların makul hadlere indiği kültürlerde, elbette, yitirilmiş ruhsal olanakları telafi amaçlı ve nevrotik arazlarla yüklü ve asli adresini şaşırmış mistik arayışlar olmayacaktır. Nevrozlar nedeniyle ışıltısını yitirmiş mistik duyarlılık gündemden düşecektir. O zaman yukarıda sözü edilen kültürler, insanların gündelik yaşamlarında öylesine temel ruhsal yoksunluklar yaratmış olmalılar ki, insanlar, teselliyi mistik hedeflere, ama yine de nevrozlara bulaşmış mistik halleri temsil eden hedeflere ve metafizik amaçlara yönelmekte görmüş olsunlar. Çünkü mistik yaşantıların ana ekseni olarak libidinal füzyon, her zaman ruhsallığı besleyen bir kaynaktır, ama yolu kastrasyonların ürettiği nevrozlarla kesildiğinde ışıltısını büyük ölçüde yitirir.

Bu kültürlerin nihai kurtuluş ve mutluluk hedeflerinde, cinselliğin (OGP) bir yerinin olmadığı, ruhun, bu hayvansı yan bastırıldığı zaman kurtuluşa ererek arınacağı söylenir. Böyle söylerken çok açık bir şekilde, cinselliğin dirimsel olanaklarını tahrip ettiklerini dile getirmiş olmaktadırlar. Bu durumda nevrozlara bulaşmış cinsellik, nevrotik mistik bir kılıkta ve talep olarak geri döner, ama "mış" gibi bir kılıkta ve yitirilenlerin nevrotik semptomlar üzerinden bir telafisi olarak geri döner. Sanki çıplak kimliği ile kabullenilemeyen cinsellik, sözüm ona ruhani bir kılığa sokulmuş olur.

Bu tür kültürler, nevrozlara bulaşmış cinselliğin, hem zararlı sonuçlarına mâruz kalmakta hem de bu sakıncalı durumu aşabilmek için (içlerindeki sağduyu kırıntıları ile bu tehlikeyi fark edebildikleri için), mistisizmi, ama bizim tespitimize göre nevrozlara bulaştırılmış mistisizmi bir kurtuluş yolu olarak devreye sokmaktadırlar, tabii kovulanın geri dönüşü olarak ama hastalanmış bir halde... Bu durumda, üretilmiş ikame nesne olan nevrotik mistisizm, elbette iptal edilenin yerini tutamayacaktır. Yoksa bu kültürlerdeki insanların hayatında, her anlamda ve sürekli perhizin bunca önemli oluşu başka nasıl açıklanabilir? Çünkü ekseninden kayan ruhsal denge, perhizlerle, ideal olduğunu sandıkları bir eksene yerleştirilmeye çalışılır. Oysa doğal insan, kendi doğal dengesi içinde ne perhize gerek duyar ne de perhizi gerektirecek bir dengesizliğe mâruz kalır.

62. OGP'deki kısıtlılık, yitik bir alan olarak gizemli olanı çağrıştırdığı için, ister istemez, zihinde gizemli düşünce yapılarının oluşmasında aktif rol üstlenecektir. Çünkü aslında en bilinmez olan odur. Bu yüzden OGP, hayatımızdaki yerini alamadığında, kendimizden ötelere konulmuş bilinçdışı gizil amaçlara dönüştüğü için, tüm metafizik umut ve projelerimizin besleyici kaynağıdır. Bir öte amaçtır. Reel yaşamdan kovulan OGP'nin yetersiz ikamesi olan ruhsal süreçler, metafizik boyuttan gelirmiş gibi, ama bize yabancılaşmış, öte yandan da içerikleri bize biraz tanıdık gelen bir yaşantı olarak geri döner. Bunlar, nevrotik mistik yaşantılar ya da arada bir parıldayan ışıltılı mistik yaşantılar olarak geri döner.

63. Rüyalarımızın senaryosunu yazan taş devri adamı ve çocuğu... Onların ürküntüler üzerinden yapılanan defans ve sansürü, kozmik alemi yorumlayan irreel mantığı… Gerçekte küçük çocuğun irreel mantığı da çoğu kez rüyaların absürt içerik ve mantığından sorumlu. Çünkü bilinçdışımızın en dip katmanında o adam ve o çocuk var. Doğan her bebekle beraber yeniden dünyaya gelirler, insanlığın ruhsal tarihinin bir tekrarı olarak... Onlar, ilkel mantık, ilkel korku ve ürküntüleri ile bilinçdışımızın en derin katmanlarından yönlendirici etkilerde bulunabiliyorlar.

Deneysel olarak doğrulanmış bilgiler, toplumun gündelik yaşamında eğitim kurumlarından, üretim birimlerine kadar devreye girmediği sürece, çocuğun mitsel ve animist düşlem ve kuramları, yetişkinlik dünyasına tâşinarak, kültürün yapılandırıcı unsurları olur. Ama yaşamın şiirinin bu odaktan da doğduğunu teslim edelim; çünkü mitsiz yaşam efsununu kaybeder. Bu tespitimize en güzel örnek

olarak, "Yüz Yıllık Yalnızlık" (Marquez 2014) adlı romanı gösterebiliriz. Tespit ettiğimiz bu gerçek, teknolojik uygarlığa evrilmede bir direnç oluşturur. Bu tür kültürlerde çocukluğunun mitsel ve animist dünyasını sürdürmekte olan yetişkinler, bu zemin üzerinden, gereksinimlerine göre yeni düşlem ve kuramlar üretirler. Bugün, modern insan bile, mitsel ve animist köklerinden arındı mı? Modern insanda bile rüyaların üretiminde, mitsel ve animist köklerimiz ve bunların kuramları son derece etkindir. Rüyalarımızın her birinin bizde tekabül ettiği mitsel ve animist kişisel kuram ve düşlemlerimiz, yorumlanmak ve sözü edilen köklerimizi görmek bakımından psikanalizde önemsenerek ele alınmalıdır.

64. Libidinal füzyondan ve kısmî olarak zehirli füzyondan otantik biçimde beslenmeyen ve bu alanlara bir ufuk açmayan felsefe, döllenmemiş yumurta gibidir, spontan bir varoluş anlamının üretilmesine gebe değildir. Böyle bir yaşam felsefesi, insana ancak ceht ederek ulaşabileceği yaşam tarzlarını bir vaat olarak sunar, dikte eder. Öte yandan bu tür felsefelerin, "meli, malı"larla dile gelen yüzlerce diktelerini hayata geçirmek, pratik olarak zaten mümkün değildir. Bu tür dikteleri gündeme getiren felsefe memurlarının ise en başta kendilerine hayrı yoktur. Bundan dolayı insani hakikatin, spontan emosyonel akışlar içindeki anlamının keşfi, insani varlığın derinliklerini, yani libidinal füzyon ve zehirli füzyonun derinliklerini kolaçan edebilen müzisyenlerin, şairlerin ve ressamların, kısacası dünyamıza yeni sesler ve anlamlar sunan sanatçıların harcıdır.

Felsefi çıkarımlarla ortaya konularak, insani varlığın derin hakikati olduğu söylenen bir duruş ya da bir yaşam felsefesi içinde, uyulması gereken yüzlerce direktife göre yaşamak, özneden, aynı duruş içinde kalabilmeyi mümkün kılacak sürekli bir iradeyi talep eder. Ama irade, hemen hemen her zaman gevşer ve özne, zorla tutunduğu bu noktadan kayar. Kısacası özne, bir felsefi sisteme, kastettiğimiz anlamda, talimatlarla yapılanmış bir yaşam felsefesine uyum sağlayarak yaşarken, sürekli olarak ceht halinde olmak zorundadır. Sistem, öznenin iç varlığında kendiliğinden işlemez, irade gücüyle ona daima dıştan müdahaleyi gerektirir. Buradan hareketle, sözünü ettiğimiz anlamdaki hiçbir yaşam felsefesinin, özne tarafından kesinlikle içselleştirilemeyeceğini anlamış oluruz.

Ama libidinal füzyondan ve kısmî olarak zehirli füzyondan beslenen özne, öznelliğine ve verili olanaklarına bağlı olarak, kendi yaşam projesini ve misyonunu, dış bir müdahaleye gerek kalmadan, spontan bir akış içinde inşa edebilecektir.

65. Bakış, öpüşme ve tensel temas, libidinal füzyonu tetikleyerek yaşantısal düzleme davet eder.

66. Her kelime, karşıladığı varlığın kavram olarak sembolüdür. Bu nedenle mümkün olduğunca kastre edilmemiş özne de konuşan bir varlık olduğu için belli bir ölçüde sembolleri kullanmaktan bağımsız değildir.

67. İnsanda kalan: Her yaşantı anı gelip geçiyor, bir zaman sonra sanki yaşanmamış gibi bir izlenim bırakarak. O zaman insanda sürekli olarak kalabilecek ve ona hep eşlik edecek olan nedir? Libidinal füzyondan beslenen çatışmasızlığın iç dinginliği ile ruhsal akışkanlığın senfonisi ya da bunların toplam sentezi olarak mistik duyarlılıklarımız belki. Bu duruş içinde varoluşun sürekli tadını buluruz.

68. Varlığımızın, bedensel ve ruhsal zeminlere bağlı temel gerçekleri:

a) Doğmak (yaşamak): Alıcılık… Psişik beslenme ya da bedensel beslenme çerçevesinde her türlü alıcılık… Ve bencillik… Organizmayı psişik ya da bedensel seviyede yaşatma anlamında bencillik…

b) Üremek (vericilik) : Her anlamda vericilik; nihai hedefte ise, aldıklarını hayata vererek hayatı zenginleştirmek…

c) Ölmek: "a" ve "b"de tamamlanmayan, oluşa açılmayan süreçlerin, gömülerek kaydedildiği alan… Bilinen anlamında ise bedenin ölmesi…

69. Libidinal füzyondan doğarak ruhsallığımızda dolaşıma giren her yaşantı, her emosyonel akış, orijininde varlığın yapılandırılmış sahih var oluş zemininden doğar. Bu zemin, sahih bir anne sevgisiyle yapılandığı içindir ki, varlığımızda sahih var oluş süreçleri olarak deneyimlenir. Bu nedenle insanı

onurlandırarak, özne tarafından şükran duyguları ile kabullenilir. Çünkü aktifleşen libidinal füzyon zemini, geçmişte annemizin bize aktardığı idealizasyon yatırımlarını, süblimasyon akımlarını, öz değerlilik algımızı, psişik yapımızda ruhumuzu yüceltici bir etki olarak yeniden dolaşıma soktuğu için, onurlandırılmış olma hislerini yaşarız**.**

70. İdealizasyonu güncel dilden hareketle, yoğun hayranlık şeklinde de tanımlayabiliriz. İdealizasyonun nesnesi, çocuğun dünyasında anne ve babadır. Bu nedenle çocuk bu idealizasyondan hareketle, aile söylemini, dünyasının merkezine yerleştirir. En mükemmel aile onunkidir. Artık aile, tarafsız bir bakış açısından değerlendirilmez. Bu tutum, elbette kişinin gelişimini ketler. Doğru olan tutum ise şudur: Bu idealizasyonun, kendi gerçek değerini koruyarak aşırı yanlarının kademe kademe tasfiyesi ve böylece kişinin, gerçekliğin dünyasına yerleşmesi gerekir. Anne ve babadan biri ya da her ikisi birden, idealizasyon rolünü yeterince (çok eksik ya da hiç) karşılayamamışsa, çocuk bu gereksinimini yakın aile çevresinden karşılamaya çalışır. Bu da olmazsa, dıştaki figürlerle bu gereksinimi karşılamaya çalışır ve bu nedenle yaşam boyu umutsuz bir idealizasyon aktarım süreci başlamış olur. Kısacası dış dünyada idealize edilecek insanların umutsuzca aranış süreci başlamış olur.

Önemli ötekilere, öncelikle anne-babaya yönelen idealizasyon aktarımlarımız, eğer tatminkâr bir seviyede hayata geçmişse, bize kendimizi değerli hissettirir. O zaman, onların değerlerini korumak için çabalarız. Çünkü ancak bu şekilde değerli olabileceğimizi biliriz. Bu güçlü ihtiyaç, anne-babalar yeterli seviyede idealizasyon nesneleri olamadıkları zaman, şu şekilde yanılsama tuzaklarına düşmemize neden olur: Ebeveynlerimize yönelttiğimiz idealizasyon aktarımlarını sürdürüp, kendi gözümüzdeki değer algımızı koruma uğruna, onların gerçekten ciddi yanlışlarına gözlerimizi kapatırız. Güçlü bir benlik bütünlüğünü yapılandırmadıkça, bu türden idealizasyon yanılsamalarının kısır döngüsünden kurtulamayız.

71. Anne-baba-çocuk üçgeninde tatmin edilemeyen bağlanma ve sonrasında özerkleşme gereksinmesi nedeniyle özne, otorite figürleri olarak gördüğü kişileri, farkında olmadan anne - baba yerine koyarak, yaşamının ve eylemlerinin anlamına ve nedenlerine dair sonu gelmez soruların yanıtlarını onlardan almaya çalışır. Aidiyetsizliğin yarattığı kendine güvensizlik sonucunda, öznenin bağlandığı otorite figürleri, umutsuzca, bir aidiyet, bir güvence merkezi gibi algılanır (otorite figürlerine bağımlılık). Bu, işin bir yanıdır.

Öte yandan, ailesel köken büyük çekim gücü ile kişiyi kendi merkezinde tutar, ona güçlü bir aidiyet duygusu verir ve onu merkezden boşluğa fırlama tehlikesinden korur. Bireyin ruh sağlığı için, elbette bu aidiyet hissi çok önemlidir. Ayrıca kişi, umutsuzca başkalarının peşine düşüp, kayıp aidiyeti, bilinçdışı tüketici bir çaba ile arama yorgunluğuna mâruz kalmaz. Kişiye, yaşamla ilgili her tedirgin edici ya da merak edilen konulardaki sorularının yanıtı, bu merkezi aidiyeti sağlayan ailesel kökenin mitsel dünyasından verilir. Kaldı ki bu yanıtlar, çoğu kez de tümden yanlıştır. Artık kişi için özgüven, teminat altına alınmıştır. Bütünsel bir dünya görüşü ve onun güvenliği kişiye sunulmuştur. Yalnız şu var ki bu güvenli dünya onu, sorgulamamanın, kendi dışına çıkamamanın dar sınırlarına mahkûm eder.

72. Bebek, dünyaya muhtaçlık içinde geldiğini, bedeninin bütün hücrelerinde duyumsar, bunu bütün davranışlarıyla sergiler. Bu yüzden doğal olarak bakım verenlere bağımlılık geliştirmeye yatkındır. Ayrıca, bağımlı olduğu kişilere idealizasyon aktarımları geliştirmesi, bir yanıyla bu zaaftan da kaynaklanır. İdealizasyon aktarımlarının kökeninde –aşk aktarımlarının yanı başında olmak üzere- sözü edilen muhtaçlık pozisyonunun ayrı bir etkisi olduğunu belirtelim. Otoriter güçlere kölece bağımlılık geliştirme eğiliminin kaynağını, bu ilk muhtaçlık psikolojisinde bulabiliriz. Sözünü ettiğimiz muhtaçlık durumu, ilk deneyim örneği olarak ketum hafızada kayda geçmiş olduğu için, sonraki yıllarımızda bizi aşan her durumda geliştireceğimiz bebeksi bağımlılığın nedenidir. Zorba karşısında geliştirilen kölece bağımlılığın ve kölece aşk bağımlılıklarının ya da diğer adıyla Stockholm sendromunun köklerini, belli bir oranda burada bulabiliriz. Böyle olduğu içindir ki zorba yönetimler, insanların bu zafiyetinden, kitleleri köleleştirme politikalarını hayata geçirirken ustaca yaralanırlar. Sadece bu kadar da değil, güçlü ulusların müstemleke halklarını kendilerine kölece bir bağımlılığa

tutsak etmelerinin psikodinamiklerini bu psişik mekanizmalarda da buluruz. Oysa sözünü ettiğimiz makul çerçevedeki bağımlılık, bebek için zorunludur. Baskıcı kültürlerin, özerk bir kimlik geliştirmenin önüne koydukları bariyerleri göz ardı ederek konuşursak, sağlıklı bir özerkleşme programı normal olarak şu rotada ilerler: Giderek gelişen insan yavrusu, her bağımsızlık girişiminde muhtaçlık durumunu aşarak özerkliğe adım attığı için, kendi girişimlerini kıvanç duyarak yaşantılaştırır. Artık özerkleşme programı devrededir. İnsan yavrusu bu süreçte özerk bir varoluşun ilk adımlarını atmaktan, bedensel bütünlük-yeterlilik hissini yaşantılaştırmaktan dolayı kıvanç yüklüdür. İnsan olmanın onuru bir yandan bu özerklik kıvançlarının zaman içinde üst üste pekişmesiyle yapılanır. Aslında, keşke böyle olabilseydi.

73. Anne-babanın çocuk üzerinde iktidar uygulaması, çocukta, anne ve babaya ayrı ayrı yönelik her iki erotik özdeşleşme (libidinal) yatırımlarının olgunlaşıp, özerkleşme sürecine katılmalarını engeller. Bu durumda, küçük çocuğun anne babaya yönelik libidinal yatırımları, hastalıklı bağımlılık tutkularına dönüşür. Özne, gizil biçimde sürüp giden bu bağımlılıktan hayat boyu bir türlü çözülemez.

74. İnsanlarda olduğu gibi üretilmiş ensest kaygısı yaşamamaları nedeniyle (elbette asla yaşamayacak olmaları nedeniyle; bu örnek sadece basit bir karşılaştırma amacıyla verildi, yani kolay bir kıyaslama olması bakımından) hayvanlar, bir önceki kuşaktan bağlarını kesin olarak koparıp özerkleşebilir ve bir önceki kuşağa bağımlı olmadan, bir sonraki kuşağın üretilmesine hazır hale gelirler. Hiçbir hayvan, bir önceki kuşağa yoğun çatışma yükleri ile bağımlı değildir. İnsanoğlu ise kültürün, tehditlerle akla zorla sokularak ürettiği ensest talebini bastırdığı ve bastırdığı için de ona bağımlı hale geldiği (bilinçdışı ensest zinaya ömür boyu tutsak hale geldiği) ve bilinç düzeyinde bunun farkında da olmadığı için, bir önceki kuşaktan psikolojik anlamda kopup bağımsızlaşamaz, özerkleşemez. Bu durum, insan yavrusunun mutlak bakıma uzun yıllar muhtaç oluşu gerçeği ile de birleşip pekişerek, köklü aile yapılanmalarını (öyle olduğu sanılan) mümkün kılar. Ama kendimizi köklü aile masallarıyla kandırmayalım: Küçük çocuklar üzerinde uygulanan tehditlerle, aile içinde üretilmiş ürkütücü bilinçdışı ensest talep, insanın aynı zamanda en yaralı yanıdır.

75. Klasik psikanalizin ya da mevcut halleri ile terapi ekollerinin yol ve yöntemleri konusunda zengin bir literatür vardır. Amacımız bunlar hakkında bilgi vermek değildir. Ancak bütün bu uygulamalarda, ortak paydada bulunan bir zaafa ve ihmal edilen önemli bir noktaya değinmek istiyoruz. Frued, analizin eninde sonunda gelip çattığı, nüfuz edemediği sert bir kayadan söz ederek, buradan öteye geçilemediğini belirtmişti. Tabii böyle bir tanımlama karşısında, başarılı bir analize ulaşmanın mümkün olamayacağı anlaşılır. Ancak Frued'un ifadesi bizi, tanımlanamayan ve karanlıkta bırakan çok ciddi bir iç direnç gerçeği ile karşı karşıya getirir. Elbette bu açmazı kabullenmek zorunda değiliz. Çünkü, analizin gelip çattığı sert kaya, kastrasyon kaygılarının OGP'ye açılımı engelleyen ve nüfuz edilemez gibi görünen dirençli yapısıdır. Direnç, bizzat danışanın kendisinden, bilinçdışında eksiksiz orgazm hazlarına karşı duyulan aşırı korkudan, daha doğrusu bu korkunun arkasında saklanan kastrasyon kaygılarından gelir. Analizde nüfuz edilemeyen dirençli alan burasıdır.

Burada terapötik yaklaşıma ilişkin kendi bakış açımız, sağaltımda, Frued'un talimatının tam tersine, eksiksiz orgazm hazlarını serbest bırakmanın zorunluluğunu dile getirme yönündedir. O zaman analizin sert kayasının paramparça olup dağılacağını görürüz.

76. Küçük çocuk, özellikle erkek çocuk, cinsel dürtüleri itibariyle kastre edilirken, sanki şöyle bir ön kabul söz konusu: "Aman, sahip olduğu potansiyeli şimdi engelleyelim, zapturapt altına alalım, bu tehlikeli ve azgın dürtüleri bir nizama ve etik bir çerçeveye oturtalım." Sanki şu anda küçük çocuk, ergenlikteki cinsel potansiyeline şimdiden sahipmiş gibi davranılır. Bu ön kabulde küçük çocuğun herhangi bir kayba uğramayacağı var sayılır. "Nasıl olsa ileride bu potansiyeli istediği gibi kullanır." Ama ne yazık ki böyle olmaz. O dönmede kastre edilen, ebediyen kastre edilmiş olarak kalır. Bir örnek verirsek: Küçük cam kutuda hapsedilmiş pire hikâyesinde olduğu gibi… Pire bir daha doğuştan verili sıçrama yetisi seviyesine gelemiyor.

77. Annenin, kucağına aldığı ilk andan başlayarak bebeğine yoğunlaşan tutkulu ve sürekli aşkı, sonradan öznenin sevgilisine duyacağı tutkulu ve sürekli aşka dönüşür ve bu aşkı besler. Annenin bebeğini yaşatma tutkusu, sonraki tüm var etme tutkularımızın, aşklarımızın, yani hayata ait her şeyi koruma ve yaşatma misyonumuzun itici gücüdür. Bütün bunların hayata geçebilmesi için, aşkın ve yüce amaçlara yönelik tutkularımızın, kastrasyonlarla yolu kesilmemek koşuluyla, anne kucağında yapılanmış olan libidinal füzyondan beslenebilmesi gerekir. Ancak bu tezi ileri sürerken, annenin, özerk bir kişilik geliştirmiş olduğunu ve bebeğine yoğunlaşan aşkının, onu ele geçirme, ona yapışma, kendi ruhsal bağımlılıklarını, ihtiyaçlarını onun aracılığıyla giderme şeklinde gizli bir amaca bağlanmaması gerektiğini düşünerek konuşuyoruz.

78. Susma, varlığı dinleme, kendindeki varlığın hayata doğabilecek olanaklarını dinleme, onlara kulak verme anlamında iç sessizlik, libidinal füzyondan beslenir. Daha doğrusu libidinal füzyonun, nevrotik iç konuşma metnini askıya aldığı anlar, iç sessizlik olarak deneyimlenir. Buna, en canlı varoluş kipi de diyebiliriz.

79.OGP, libidinal füzyonun ve ergenlikle birlikte açığa çıkacak olan orgazmik haz potansiyelinin, bileşenler olarak ortak katılımlarıyla yapılanır. Bu yüzden libidinal füzyonun tetiklendiği ilişki kiplerinde -ki bu gereğinde cinsel farklılıkları aşan ilişki kipleri anlamına da gelir- cinsel-erotik eksenin, yani orgazma gidebilecek olan uyarılmaları ima eden eksenin tetiklenmesi ihtimal dâhilindedir.

80.OGP, partnerle en geniş anlamında kaynaşma (füzyon) misyonu yürürlüğe girdiğinde hayata doğabilir. Burada sözü edilen misyon, kendini, nevrotik mahremiyet ve samimiyetsizliği aşmış olarak partnere ve kendi orgazmına teslim etme kapasitesi anlamındaki misyondur. Eğer OGP ortada yoksa, partnerle kaynaşma (füzyon) misyonunun yolu, çeşitli kastrasyonlar nedeniyle kapatılıyor demektir. Yani libidinal füzyonun, orgazm deneyimine ana eksenlerden biri olarak katılımı engelleniyordur. Bu nedenle OGP, Ödipal üçgenin ve onu yapılandıran ensest suçluluğu ile kastrasyon kaygılarının, libidinal füzyonla teması engelleyici etkilerinden bağımsızlaşmış olmayı ima eder.

81. Orjininde varlık olanaklarının, olabildiğince engellenmeden ve bastırılmadan fiili yaşam alanında tezahürü, orijininde varlık'ın, özneyi emosyonel eksende yaşatan imkânları olarak, "güç iradesi"nin kendini dile getirişidir. Bu imkânın aktif halde tutulmasını sağlamak üzere, orijininde varlık'ın, emosyonel eksende yaşatan imkânları bakımından özneyi hayata davet etme iradesi olarak, güç iradesinin sürekli, asli kaynağına, yani varlık'a, orijininde varlık'a, onun öznenin ruhsallığını besleyen kaynaklarına rücu'unu, "ebedi dönüş" olarak anlıyoruz. "Ebedi dönüş"ü ölü bir dünyada, daha doğrusu anlamın öldüğü bir dünyada, "güç iradesi"nin, varlık'ın alevini sürekli canlı tutma girişimi anlamında, yeniden yeniden hayata geri dönüşü olarak kabul ediyoruz. O zaman şu sonuca varabiliriz: "Güç iradesi", özne üzerinden, orijininde varlığın imkânlarıyla hayata doğar ya da orijininde varlık, özne aracılığıyla görünür alemde (algı-bilinçte) belirgin hale gelir.

Bu kapasite ancak, kastrasyonları olabildiğince aşabilmiş bir insanın ruhsallığında hayata doğmak üzere el altındadır. Ancak o bile, kastre toplumunun rasyonalitesinin –kültürünün kastre edici egemen söyleminin- tuzaklarına düştüğü geçici dönemlerde bir hayli bocalayacaktır. Bunun dışında, orijininde varlık olanaklarının, düşünce egzersizleri yoluyla ele geçirilmeye çalışılması, felsefi bir temenniden öteye geçemez. Buna rağmen orijininde varlığın yaşam kökleri, kastre öznede bile, kastrasyonların askıya alındığı ve ruhsallığın mümkün olduğunca rahat ama geçici dönemlerinde, nadir olarak hayat bulabilir. Ancak ne var ki, felsefi olarak varoluşsal anlam peşinde olan öznede, ruhu özgürleştirici bu durum geçici olarak açığa çıktığında, öznenin, bu sonucu, kendi felsefi soruşturmalarının bir başarısı olduğu yanılsamasına kapılması işten bile değildir. Yani özne, kendi emosyon dünyasındaki bu nadir zirve anlarının nedenlerini, ruhsallığının gizli dalgalanmalarına, yani libidinal füzyon odağının zaman zaman tetiklenerek yüzeye çıkışına değil, felsefi soruşturmalarının sonuçlarına bağlama eğilimine kapılır. Çünkü bunlar nedenleri özneye hep meçhul kalan tetiklenmelerdir. Heidegger, Dasein'in ya da hayata doğmak için bekleyen varlık olanakları bakımından insanın, nadir anlarda otantik olabildiğini söylerken, aşağı yukarı tespit ettiğimiz bu

gerçeği dile getirmiş oluyordu. Bizim belirttiğimiz nedenleri –kastrasyonların, en başlangıç köklerine kadar, libidinal füzyon olanaklarına kadar ruhsal kökleri kurutan gücünü- açıkça söylememiş olsa da, aynı gerçeği dile getirmiş oluyordu; ayrıca, sözünü ettiğimiz bu ekseni açıkça ifade etmesi ya da görebilmesi mümkün müydü? Heiddegger herhalde, biraz önce sözünü ettiğimiz şekliyle, nedenleri özneye hep meçhul kalan psişik dalgalanmaları, özüne varamadığı için ihmal ederek bir tez geliştirmişti. Burada çok önemli bir soruyu açmamız gerekiyor: Aslında sahih yaşama kipi ve olanakları üzerinden var edilmiş insan, nasıl olup da gayrısahihliğin tuzağında kıstırılmıştır? Bu sorunun yanıtının, toplam kastrasyonlarda saklı olduğunu hep belirtmiştik.

Böyle bir tuzakta kıstırılmanın sonuçları şudur: Toplam kastrasyonlar, varlık dünyasının, özetle dünya-varlık ve insan-varlık'ın saf algılanış, saf temaşa olanaklarını koyu bir gölge ile karartır. Burada karartılanlar bir mücizevilik hissi, olağanüstülük algısı içinden varlığın ve kendi ruh içi süreçlerinin, hayret duygularının eşliğinde insanı zenginleştiren, yaşadığı ana tadını veren emosyonel akışkanlığının deneyimlenebilmesi anlamındaki olanaklarıdır. Çünkü toplam kastrasyonlar, sözünü ettiğimiz bu olanakları koyu bir gölge ile karartırken, bu akıbet, ruh içi varlığında, yitirilmiş yaşanabilirlik imkânlarının tatsız tuzsuz ikameleri olarak, kastre öznenin nevrotik iç konuşma metnini (gevezeliğini) yapılandırır. Nevrotik iç konuşma metni, dünya-varlık'a, insan ilişkilerine yansıtılan yorum bulanıklığı ve karmaşası olarak, öznenin hem dünya-varlık'ı hem kendisini yanlış anlayan, yanlış yorumlayan gayrısahih varoluşunun kanıtıdır. İşte o zaman özne, öteki insanlar da dâhil olmak üzere, hem dünya-varlık'ı hem kendini, ışıltılı saf algı halinde deneyimleme şansını yitirir. Gerçeği, nevrotik kaygı ve çatışmalardan arınmış olarak gerçekten tanıma olanağını ya da böyle seçkin yaşantı anlarını deneyimleme şansını yitirir. Ağır libidinal yıkımlara mâruz kalmış şizofrenlerin, dünya-varlık'ı tanıma ve tanımlama yetilerinin nasıl derinlere kadar tahrip olduğu, dış gerçekliği böyle bir berraklıkla tanıma olanaklarını nasıl yitirdikleri, bakış açımızı doğrulayan en uç, en vurucu yeterli bir kanıttır.

82. "GEÇEN ZAMAN" YANILSAMASI: Küçük bir benzetme yapacağız ve bu benzetme üzerinden, zaman denilen akışın aslında bir akış olmadığını, "şimdi"nin, geçmişten geleceğe doğru akıp gidişinin bir yanılsama olduğunu kanıtlamaya çalışacağız. Benzetmemiz şöyle:

İskeleye bağlı gemimizin yanında, ona bağlı duran bir başka gemi hareket etmeye başladığında, içinde bulunduğumuz geminin hareket etmekte olduğunu sanırız. Oysa gemimiz ve biz olduğumuz yerde durmaktayızdır.

İşte benzetmemiz bu. Artık "zaman" konusundaki görüşlerimizi adım adım geliştirebiliriz.

"Şimdi", "geçmekte olan bir zaman değeri"ne sahip değildir; daha doğrusu, "geçmekte olan zaman değeri" bakımından değeri "sıfır"dır. Bu nedenle parçalanamaz, ayrıştırılamaz. Zaman dışı ve zamandan bağımsız, yani "salt şimdi"nin mekânı olan bilinçdışı kaynakla bağlantıların kurulabildiği durumlarda (bilincin genişleme durumlarında), özellikle libidinal füzyon kökleriyle bağların kurulduğu var oluş kipinde özne, parçalanamaz "yekpare geniş bir an"ı (Tanpınar 1961: 7) deneyimleme şansını yakalar. Mistik deneyimlerde, sanat eserlerine sahih katılımın doruk deneyimlerinde, orgazmın derinlik yaşantılarında (OGP anlarında) bu olanak, ruhsallığımızda hayata geçmek üzere, hep elimizin altındadır. Burada özne hep, zamanın başlangıcını, yani sabit şimdiyi, zamanın sıfır anını, başlangıç, ama hep de başlangıçta duran anını deneyimler. Ya da zamanın "sıfır" anında, zaten hep ikamet etmekte olduğunun farkındalığına erişir.

Öyleyse genel söylemde sözü edilen "zaman"ın ne anlama geldiği sorusunu nasıl yanıtlayacağız? Eğer bu soruya, öznenin ruh içi dünyası üzerinden bir yanıt vermemiz gerekirse, dış dünyada ölçümlenen yanıltıcı metrik zamanın ötesinde olarak, sorumuzun yanıtına "süreçsellik" diyebiliriz sadece. Öznenin ruh içi dünyasının kaçınılmaz süreçselliği ya da ruh içi emosyonel akışkanlık, öncelik-sonralık sırasına göre bir akışa tabi olması bakımından, öznenin ruh içi zaman akışlarını, aslında öncelik-sonralık akışının yarattığı "zaman" yanılsamasını zorunlu olarak yaratır. Özetle öncelik-sonralık akışı bakımından zaman, öznenin ruh içi süreçselliğinin zorunlu sonucudur. Bunun dışında, zamanın, sürekli biçimde geçmişten geleceğe doğru akıp giden bir "şimdi"yi ima etme anlamında, bağımsız bir varlığı yoktur. Yani "geçmekte olan zaman" yanılsaması, "şimdi"nin sabit konumlanışını yerinden oynatamaz.

İster dış dünyanın saatler aracılığıyla ölçümlenen zaman akışları olsun (olayların akışı),ister öznenin ruh içi süreçselliğinin akışları olsun, bunların hepsi sıfır anının, başlangıç, ama hep başlangıçta duran sıfır anının içinde devinir. Bu nedenle "şimdi", geçmişten geleceğe doğru akmaz, ama olayların ve ruh içi süreçlerimizin akışkanlığı, aslında bunların öncelik-sonralık sıralaması şeklindeki akışkanlığı, hep aynı "şimdi"nin içinde devindiği içindir ki biz, öncelik-sonralık sıralamasının yarattığı yanılsamaya kapılarak, "şimdi"nin, geçmişten geleceğe doğru sürekli akış halinde olduğu yanılsamasına, daha doğrusu zaman diye bir şeyin geçmekte olduğu yanılsamasına kapılırız. Özetle "şimdi", olay ve ruh içi süreçlerin öncelik-sonralık akışı tarafından geçmişten geleceğe doğru taşınmaz, aksine "sabit şimdi"nin içinde olaylar ve ruh içi süreçler, öncelik-sonralık sıralaması şeklinde devinirler.

Hafıza kayıtlarımızın önceki ile sonraki arasında kurduğu bağlantı, "geçmekte olan zaman" algısının nedenidir. Eğer hafızamız anlık olsaydı, elbette tek varoluş kipi olarak "sabit şimdi"yi deneyimleyecektik. Ama bu durumda yaşayabilmek ne kadar mümkündür? Bu soruyu bir kenara koyarak konuşuyoruz. Tekrarlarsak, "sabit şimdi"nin içinde devinen tüm süreçler, zaman denen yanılsamalı akışı zorunlu bir sonuç olarak açığa çıkarır. "Süreçselliğinin akışkanlığı"nı, "geçen zaman" şeklinde algılayan özne, kendini akışkan bir mucize içinde duyumsadığında, "geçen zaman"ı da bir mucize olarak yorumlar. Biraz önce bulunduğu zaman koordinatlarında bir daha asla bulunmayacağının şaşkınlığını duyar; ama aslında tekrarlanmayacak olan "sabit şimdi" değil, olayların akışıdır. Öncelik-sonralık arasındaki farkı, "geçen zaman" diye tanımlamada bir yanlışlık yok elbette, ama bütün bu öncelik-sonralık sıralamasının, hep aynı "şimdi"nin içinde devindiğini ve "şimdi"nin, bu anlamda geçmişten geleceğe doğru akmadığını akılda tutmak koşuluyla.

"Sabit şimdi"nin farkındalığı gerçeği, yaşantı düzeyinde deneyimlendiğinde, bütün fiil kiplerinin çöktüğünü, sadece "geniş bir zaman" anlamını ima edercesine, "şimdiki zaman" kipinin ayakta kaldığını hayret duyarak fark ederiz. O zaman özne, "sabit şimdi"nin içinden, olayların ve ruh içi süreç akışlarının devinimlerini, alışılmış zaman algısının (metrik zamanın) dışında olarak, hayretlere kapılarak izler. Bu gizemli gibi görünen tezahürün alt zemininde neyi buluruz? Bu soruya şöyle bir yanıt verebiliriz: Libidinal füzyon zemininden doğan ruhsal akışkanlık, öncelik-sonralık sıralaması şeklinde, algı-bilinç sisteminde tezahür eder. Bunun içindir ki algı-bilinç sistemi, zaman dışının mekânı olan bilinçdışının zamansallaştığı alandır. Yani, algı-bilinç sistemi, libidinal füzyonun ruhsal malzemelerinin, geçen zaman koordinatlarına aktığı ya da öncelik-sonralık sıralaması şeklinde açığa çıktığı alandır. Ya da şöyle yazalım: Bilinçdışı, zaman dışıdır, algı-bilinç alanı ise zamansaldır. Bu nedenle, bilinçdışından algı-bilince akan ruhsal malzeme orada zamansallaşır, orada zaman koordinatlarına yerleşir. Algı-bilincin sınırlı deneyimleme kapasitesi, emosyonel akışkanlığı, öncelik sonralık dizisi halinde sıralama zorunluluğunu dayatır.Ancak, bilinçdışının kapılarının açıldığı, algı-bilinç ile bilinçdışının bir ve aynı olduğu konumlanış kipinde –libidinal füzyonla kaynaşma pozisyonunda ya da bilincin genişleme durumunda- özne, algı-bilinç alanında da zaman dışılığı ve zaman ötesiliği deneyimler. Çünkü algı-bilinç alanı, libidinal füzyondan beslenen bu akışkan ruhsal malzemeyi, kendi kapasite darlığı yüzünden sınırlayıp bir sıraya sokmak zorundadır; hepsini "sabit şimdi"nin içinde deneyimlemek onun kapasitesinin ötesindedir (kastre öznede). Özetle "geçen zaman" yanılsaması, algı-bilinç sisteminde açığa çıkar. Oysa bilinçdışı, sabit şimdinin, geçmeyen zamanın alanıdır. Burada tükenmiş, donmuş bir zaman anlamını kastetmiyoruz.

Özetle zaman dışı olan bu imkânlar (bilinçdışı, genişlemiş bilinç durumu, libidinal füzyon odağı), zamansal alana, yine bilinçdışının "sabit şimdi" alanından akar. Şunu bilmemiz gerekiyor: Algı-bilinç alanı zamansal alandır, çünkü öncelik-sonralık sıralaması halindeki dizilişleriyle "geçen zaman" yanılsamasını yaratan ruh içi akışlar, bu alanda açığa çıkar.

Tabii ki orijininde varlık da, algı-bilinçte deneyimlenebilir bütün emosyonel olanaklarıyla, kendini ruh içi ya da eylemsel-ilişkisel süreçlere aktararak, bütün bu toplam süreçlerde ifşa ederken, açığa çıkan her bir süreçle, yani açığa çıkan her bir varoluş kipiyle öznenin varoluş anlamını, yine öznenin kendisine tebliğ etmiş olur.

"Şimdi", içeriğindeki tüm yaşanmışlık boyutlarıyla, sahih zamansallıkta yaşanmış tüm varoluş kipleriyle, öncelik-sonralık sıralaması bakımından geçmişe katıldığında, bilinçdışının "sabit şimdi" levhasına yazılır. Bu levhada bir potansiyel olarak, yeni bir etkiyle tetiklenerek, bir başka yaşanabilirlik sentezinde, çeşitlenmiş ve zenginleşmiş yeni bir imkân olarak açığa çıkmak üzere, yine "sabit

şimdi"nin levhasında hazırda bekler. Oysa yaşanmamış "şimdiki zaman", gelecekteki şimdide yaşanabilir bir "şimdiki zaman"ı dölleme yeteneğine sahip değildir.

İyi de, "şimdi"nin olduğu yerde durmakta olduğunun ya da aslında zaman dışı bir var oluş kipine demir atmış olduğumuzun farkına varmak, neden bu kadar önemli olsun ki! Önemli değil elbette. Ama sahih var oluş kipinde, sahih zamansallık boyutunda var olduğumuzda, oluş yolundaki tüm ruhsal süreçlerimizi, "sabit şimdi"nin, yani "zaman dışı oluş"un koordinatlarında deneyimleriz. Sahih var oluş kiplerimizin hayata doğmuş olduğunun kanıtı olduğu içindir ki, zaman dışılığın, "sabit şimdi"nin farkındalığını deneyimlemek çok önemlidir.

Ve yine, libidinal füzyon akımlarına, cezbeye kapılır gibi odaklanıldığında, yaşantılanan süreç, zaman dışılık olarak deneyimlenir. Özellikle, cinsel güdülerimiz, id'in çarpıtılmamış saf ifadeleri olarak, libidinal füzyonla sentezlenerek açığa çıktığında ya da libidinal füzyon akımları (mistik emosyon kipleri), kendi başlarına saf hallerinde açığa çıktılarında, zaman dışı yaşantılar olarak deneyimlenirler.

GEÇEN ZAMAN YANILSAMASINA EK DÜŞÜNCELER

I.Libidinal füzyonun algı-bilinç sisteminde açığa çıkan emosyonel akışkanlığı, öznede "geçen zaman" denilebilecek bir akışın içine yerleşmiş olduğu sanısını yaratır. Libidinal füzyondan beslenen bu türden bir zaman ekseninde var olduğunda özne, kendisinin de anlamlı bir var oluş kipini deneyimlediği hissini yaşar. Kastrasyonların emosyonel akışkanlığı bloke eden etkisiyle, libidinal füzyonun emosyonel akışkanlık süreçlerinde bir tıkanıklık söz konusu ise, iptal edilen ruhsal akışkanlık, öznenin üstüne varoluşmazlık ağırlığı olarak çöker. Ama özne, ruhsal süreçlerinin sürüp gitmekte olan akışını, yanlış bir isimlendirmeyle "geçen zaman" diye adlandırdığında, bu sefer yaşadığı ruhsal daralmayı, bir türlü geçmeyen zaman algısı olarak, zamanın bloke oluşu şeklinde yorumlar. Buradaki yanılgı, içsel psişik süreçlerin, zaman ya da zamanın geçişi sanılmasıdır. Bu ruhsal süreçlerin, dış dünyada ölçümü yapılan metrik saatle hiçbir ilgisi yoktur. Kısacası ruh içi akışlarımızda zaman değil, süreç yasası egemendir. Aslında ruh içi boyutlarımızda geçen şey zaman değil, akışkan ruhsal süreçlerdir. Bu yüzden ruh içi gerçekliğimiz söz konusu olduğunda "zaman" sözcüğünü "süreç" anlamında almalıyız. Ruhsal akışkanlığın bloke olduğu durumlarda özne, bir yanılsamaya kapılarak, geçmeyen zaman algısının ağırlığı altında kıskaca alındığını sanır. Özetle, tetiklenen libidinal füzyon, anda anlamlı varoluşu mümkün kılan kaynaktır. Zaman akışlarının bloke olduğu hissini ya da yanılsamasını yaratan zehirli füzyon ise, anda varoluşu bir cenderede sıkıştırır ve "geçmeyen, donmuş zaman" algısını yaratır.

Psişenin libidinal füzyon ile tüm zehirli füzyon kipleri arasında gidip gelen salınımında özne, varoluş, yani derin varlık ya da libidinal füzyon ile hiçliğin, başka türlü söylersek zehirli füzyonun varoluşmazlık ekseninin, kendi ruhsal zemininde inşasına tanık olur. Libidinal füzyon boyutunda iken kendini varlığının evinde hisseden özne, zehirli füzyon boyutunda yurtsuzluğu yaşar. Özne bu salınımda, varoluşunun trajik duygusunu ve kaderini deneyimler. Yani zamana yayılma ve onu yurt edinme ile zamanın daralan süreçlerinde sıkışma… Bu salınımlı süreç, trajik insanın, özellikle sanatçı ya da mistik öznenin kaderidir.

Ancak "zamana yayılma" ifadesinde "zaman"ı "süreç" anlamında alırsak, süreç içinde yayılma veya andaki sonsuzlukta, hükümran olma algısını öne çıkartmış oluruz. Zamanın daralan süreçlerini de, ruh içi süreçlerde bir tıkanış olarak anlamamız gerekiyor.

Gündelik hayatın zorunlu ve saatlere göre ayarlanmış uğraşlarında da özne, akıp giden bir zamanın içinde var olduğu yanılsamasını yaşar. Ama bu yabancı zamansallığı ya da gündelik yaşamın zamansallığını, trajik insanın zaman eksenleri, yani içsel süreçleri ile karıştırmamak gerekir.

II. Sabit şimdide mutlak var oluşumun farkına varırsam, olayların olup bitişlerinin yarattığı ve ele avuca sığmaz olduğu sanılan şaşırtıcı zaman akışından ya da zamanın geçmekte olduğu algı yanısamasından özgürleşmiş olurum.

III. Emosyonel akışkanlık (insanda varlık'ın tezahürü ya da varlık'ın akışkanlığının algı bilinçte açığa çıkması), zorunlu olarak akışkan bir süreci açığa çıkaran, sürekli akıp giden bir varoluş kipidir. Bu süreçselliği, isimlendirme kolaylığı bakımından "zaman koordinatları" olarak da tanımlayabiliriz. Bu nedenle orijininde varlık, zamansallık ekseninde tezahür eder demek yanlış olmaz.

IV. Zaman, dünya-varlık'ın ve oluşun (insanda oluşun, öncelik-sonralık şeklindeki akışlarının) zorunlu sonucudur. Bu akışlar var olmak için zamana gereksinim duymazlar, ama var oluşun akışkanlığı, insanın algı bilinç alanında, "geçen zaman" denilen bir yanılsamanın açığa çıkmasına yol açar.
V.Varlık (var olanlar ve onların eylemselliği), zaman yanılsamasını yaratır. Zaman, varlık âleminin eylemsellik kipinde var oluşunun zorunlu sonucu olarak, onun bir türevidir ve ona bağımlı olarak mevcuttur.
VI.Heidegger'in "Varlık ve Zaman" adlı kitabının başlığını, varlık ve onun kendi sahih ya da gayr-ı sahih zamansallığı ile ilişkisi (yaşanabilirlik eksenleri) anlamında okuyabiliriz.
VII."Sabit şimdi", zamanın (olayların akışının) ortaya çıkışının çerçevesidir.
VIII. Zaman denen bir akış varmış da onun içinde yer aldığımız için "geçen zaman" algısına sahip değiliz. Dünya-varlık bir bütün halinde olayların öncelik-sonralık sıralanışı şeklindeki akışkanlığın sahnesi olması nedeniyledir ki olayların bu şekildeki akışkanlığını geçen zaman yanılsaması olarak deneyimleriz. Kısacası, olayların, öncelik – sonralık şeklindeki akışının farkındalığı, "geçen zaman" algısı denilen yanılsamanın sebebidir.

83. VAROLUŞSAL ANLAM: "Varlık nedir?" sorusu önemlidir, ama "Varlık nedir? sorusunu niçin sorarız?" sorusu daha önemlidir. Yani insanın bu soruyu soruyor olmasındaki sebep daha önemlidir. İnsan türünün "Varlık nedir?" sorusunu sormasının arkasında, özellikle, bilgiye erişerek hayatta kalmayı teminat altına alma motivasyonunu buluruz. Yani, dış dünyanın koşullarını ve nedensellik ilişkilerini kavrayarak, erişilen bilgileri hayatta kalmanın güvencesi olarak kullanmak… Çünkü insan, karşısında biyolojik anlamda donanımsız olduğu dünya ile başa çıkabilmek, hayatta kalabilmek için buna zorunludur. Bu şıkkı dışta bırakırsak, "Varlık nedir?" sorusunun arkasında bir başka motivasyon olarak diğer olasılık şudur: "Varlık nedir?" ve özellikle "Varlığın anlamı nedir?" soruları, aslında "Var oluşumuzu anlamlı kılacak olan nedir?" sorusunun, henüz kıvamını bulamamış ifadeleridir. Ya da "Varlığın anlamı nedir?" sorusu, "Benim, varlığa yansıttığım anlam nedir?", "Varlıkta, anlam olarak kendimden ne buluyorum?" sorularına da dönüştürülerek sorulabilir. Bu sorular, toplam kastrasyonların insanın başına açtığı varoluşsal belayı, orijininde varlık olanaklarından eksiltilmiş olması nedeniyle, mâruz kaldığı emosyonel güdükleşme belasını aşmak ya da bir çözüme eriştirmek, varoluşsal kayıplarını geri almak için, ama bir sonuç da elde edememek üzere sorulur**.** Böyle bir soruya her özne kendi öznelliğinin içinden yanıt verecektir, ama kendi öznelliğini yansıtan kişisel nevrotik yapılanmasının çerçevesi içinden ve tabii çözüm üretemeyen bir yanıt verecektir. Başka bir ifadeyle özne, libidosunun emosyonlara dönüşüm kapasitesine mal olmuş olan bastırılmış cinselliğinin ya da mâruz kaldığı toplam libidinal kastrasyonların tuzaklarına yakalanmış olarak, bu soruya, varoluşunun gürbüz olanakları içinden kendisi için geçerli sahih bir anlam üretmek üzere asla tatminkâr bir yanıt veremeyecektir. Şöyle de ifade edebiliriz: Eğer özne, toplam kastrasyonlara mâruz kalmamış olsaydı, kendi sahih yaşam hikâyesine göre varoluşunu anlamlı kılacak olan olanakları üzerinden yapılanmış öznel varoşlu doğrultusunda verebileceği tatminkâr yanıtı veremeyecektir. Çünkü, toplam kastrasyonlar nedeniyle, libidosunun emosyonlara dönüşüm kapasitesi büyük ölçüde iptal edilen özne, hem kendi içsel varlık kaynaklarını hem de bunların dünya-varlık'ı anlamlı kılan olanaklarını, varoluşunun sahnesine davet edemez. Varlığının bu yaşatan kökleri ile bağları kopan özne, varoluşsal süreçlerini derin can sıkıntısı, bir boşlukta hapsedilmişlik duygusu, varoluşunu bir hiçlikte yitirmiş olma tedirginliği şeklinde, varoluşsal kaygılar (havf) olarak deneyimleyecektir. Toplam kastrasyonların sonucu olan bu akıbet, felsefi sorgulamalar üzerinden gidilerek kalıcı biçimde de çözüme erişemeyecektir. Bu nedenle, öznenin bu akıbeti aşarak hayatında bir anlam var etme girişiminin başlangıç zemini, libidosunun emosyonlara dönüşüm kapasitesinin, ruh içinde serbest dolaşımını mümkün kılan bastırılmamış cinselliğidir. Yani libidosunun, her an, hem öznenin ruh içi varlığına hem dünya-varlık'a yansıtılan zengin vital yatırım kapasitesidir.

Varoluşsal kaygı (havf), sahih varoluştan kopmuşluğun altındaki boşluğun, yani derin varoluşsal can sıkıntısı olarak kendini özneye duyuran vakum ya da hiçliğin, tedirginlik yaratan örtük ya da açık algılanışından kaynaklanır. Bu nedenle, gayrısahih varoluş içinde kaybolma tehlikesi, toplumsal ilişkiler bir maskeli balo sahteliğinde sürüp giderken, bu sahte görünüşün sergilediği avuntu ile de atlatılamaz. Bu sahte gösteride rol almanın bedeli, anında, varoluşsal vakum olarak saniyesinde

ödenir. Okuyucu buradaki tespitlerimizi doğrulayan örnekleri, dünyaca ünlü pek çok ismin eserlerinde izleyebilir: F. Kafka, J. P. Sartre, Dostoyevski, Schopenhauer vb... Çünkü özne, içten içe bu sahte ilişkiler içinde, aslında kendisinden ne kadar yalnız ve kendisine ne kadar yabancı olduğunu bizzat deneyimleyerek bedel ödemektedir ve elbette tehir edilmeden, yani anında.

Libidinal füzyonda anne aşkı üzerinden idealizasyon, süblimasyon, aşk ve sevgi akımları ile zenginleşen libido yüklülüğü, özneden varlık dünyasına (dünya-varlık'a) yansıdığında, dünyayı, temaşanın sihirli algısı ile zenginleştirir. Zehirli füzyonda ise bunun tersi, yani dünyanın sonu felaketinin bir senaryo olarak sahnelenmesi deneyimlenir. Karşısındaki varlık dünyasını ya da kendi ruh içi akışlarını, temaşanın sihirli aynasından izleyen özne -ki aktifleşen libidinal füzyonun idealizasyon, süblimasyon, aşk ve sevgi akımları hep bu algıları yaratır- ruh içi ve dış dünyadaki bu büyüsel güzellik karşısında hayretlere kapılır. Ve bu perspektif içinden varlık'ın, yani ruh içi ve dış dünya olarak varlık'ın gizemli gibi görünen özünü araştırma merakına düşer, tabii aslında gizemin kökü kendisindedir.. "Bu gizem nedir?" sorusunun peşine düşer. Ama öte yandan zehirli füzyon üzerinden "dünyanın sonu" dehşetine kapılan özne ise, varlığının zemininde algıladığı bu uğursuzluğun nedenlerini ya da anlamını, yine varoluşunun negatif anlamı olarak, bu durumun kökensel nedenlerini anlama gayreti içinde açığa çıkartmaya çalışacaktır. Burada, her iki eksende de öznenin, varlığın anlamına ve gizemine ilişkin soruların peşine düştüğünü görürüz. "Varlık nedir?"sorusu, özne nezdinde niçin bir gizemin keşfi amacına dönüşür? Çünkü libidinal füzyon ya da zehirli füzyon, bilinçte hatırlanmayan ama bilinçdışının asla unutmadığı bir odak olmaları, özne tarafından kaynaklarının keşfedilemeyişi nedeniyle, bunların algı-bilince yansımaları, daima gizemli bir etki yaratır. Çünkü, libidinal füzyon akışkanlığının ya da zehirli füzyonun emosyonel tıkanışının, algı-bilince yansımaları anlamında yaşanan süreçler, özleri ve mekanizmaları aydınlanamadığı için, özne üzerinde gizemli bir etki yaratır ve özne bu gizemin kaynaklarının, kendi ruhsal köklerinde kayıtlı olduğunu kavrayamaz. Özne, libidinal füzyon kaynakları söz konusu olduğunda, buradan doğan emosyonel akışları, doruk deneyimleri, dışsal bir kaynaktan geliyormuş gibi algılar. Sanki kendisine mucizenin eli değmiş gibi, ya da hıristiyanca bir ifadeye başvurursak, ruhülkudüs'ün bereketiyle ödüllendirilmiş gibi**...** Şunu belirtelim: Libidinal füzyon, ruhülkudüs'ün kaynağıdır. Dünya-varlık'ın temaşa yaşantıları içinden algılanışının bu derin sebepleri, özne için hep meçhuldür. İşte, esrarengizmiş gibi görünen bu durum, daima gizemli olana yönelik bir araştırma merakının konusudur. "Varlık nedir? ya da Varlık'ın anlamı nedir?" soruları, hep gizemli gibi görünenin yarattığı bu merak içinden sorulur. Tabii zehirli füzyonda da özne, varlığının zeminindeki uğursuzluğun nedenlerini açığa çıkartmak için kendi araştırma sorularını üretecektir**.**

Varoluşumuzun anlamına ilişkin kısa araştırmamıza, aşağıda maddeler halinde belirtilmiş notları da ilave edelim:

A.Libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesindeki tıkanıklık, kendini özellikle düşük seviyedeki orgazmda ifade eder. Orijininde varlık'ın bir anlam olarak hayata doğuş olanaklarındaki tıkanıklığı kastediyoruz. Çünkü varlık ya da orijininde varlık, libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesi içinden kendini bir anlam olarak ifşa eder. Burada çift yönlü işleyen bir etkileşim trafiği söz konusudur. Şöyle ki: Emosyonlarda ya da varoluşsal anlamda tıkanma, orgazmı; orgazmda tıkanma, emosyonların serbest dolaşımını, başka bir ifadeyle varoluşsal anlamın değişken akışkanlığını engeller**.** Ancak ne var ki bastırılmış cinselliğe rağmen, daha doğrusu bastırılmış libidinal gürlük olanaklarına rağmen, orijininde varlık'ın ruhsal zemini olan libidinal füzyon, toplam kastrasyonların askıya alındığı nadir ve geçici ruhsal rahatlık anlarında, bir anlam olarak hayata doğabilecektir. Ama bu kısıtlılık haliyle öznenin susuzluğunu, anayurduna, özetle libidinal füzyon köklerine duyduğu sürekli derin özlemi dindiremeyecektir.

Varlık'ın yaşantılanabilir ve deneyimlenebilir alana tâşinan anlamı, libidinal füzyondan ya da bunun negatif kutbu olarak zehirli füzyondan tezahür eder; algı-bilinçte görünür hale gelir. Şunu söylüyoruz: İnsanda varlık'ın ya da orijininde varlık'ın imkânlarının, algı-bilinçteki tezahürleri, özne tarafından bir anlam olarak deneyimlenir. Buna bağlı olarak, libidinal füzyon ya da zehirli füzyon, şairin, ressamın ya da kompozitörün ruh içi derinliklerinden, görünür dünyaya (algı-bilince) doğru konuşur, yani bir yapıt (anlam) olarak açığa çıkar. Bu yaratıcılık süreçleri, izleyici-yaratıcı öznede ise, yani sanat yapıtını

izlerken kendini dönüştüren, devindiren, yapıtın kendisi için taşıdığı anlamdan kendi varoluş anlamlarını üreten öznede, eser üzerinden kendini bir anlam zemininde inşa etme ve var kılma süreçleri olarak bir başka yaratıcılıktır.

B.Libidinal füzyonun, hep gizemli bir kaynaktan geliyormuş gibi algılanan sihir oyunu bozulduğunda, ki psikanaliz bu imkânı sağlayabilir, özne Platon'un gölgeler mağarasından güneşin aydınlığına çıkabilir. Algı ve yorumların, hem nevrotik kaynaklı bütün çarpıtılma süreçleri, hem de libidinal füzyona ya da zehirli füzyona bağlı aktarım yansıtmaları, bu anda geçerliliklerini yitirir. Ama bu aşamadan sonra, yaşatan bir kaynak olarak libidinal füzyonla, bilincine varılmış daha da sahih bağlar kurma imkânı ele geçirilmiş olur.

Aslında orijininde varlık olanaklarından eksiltilmiş olduğumuzu bildiğimiz için, bu kaybın aranışını, "Varlığın gerçek anlamı nedir, insani varlığımızın özü, hakikati nedir?" sorularına dönüştürürüz. Bu asli bilgiyi bilinçdışı kayıtlarımız üzerinden bilinçdışı bilgi olarak biliriz ve bu asli gerçeği, bilinçli olarak değil, ama ruhsallığımızda yaşadığımız derin can sıkıntılarına ve ruhsal vakum süreçlerine tercüme ederek deneyimleriz. Bu bağlamda, Platon'un mağara metaforu, bize hep yanlış yaşanmış hayatlarımızı, böyle bir hayata tutsaklığımızı ve oradan çıkış kapısını arayışımızı ima eder.

C.Yine de orijininde varlığın başlangıç olanağı olarak libidinal füzyonun ruhsal akışları, nadir anlarda öznenin gelecek zaman ufkuna yansır. Gelecek bir zamanda, varoluşunun anlamını yeni eksenlerde yapılandırmak üzere öznenin ruhsallığında hayata doğar. Burada, libidinal füzyonun ruhsal akışlarını, çoklu psişik olanaklarımızı, yaratıcılığımızı ve var oluş anlamımızı harekete geçiren başlangıç noktası ve olanakları anlamında düşünüyoruz. Bu var oluş imkânları, eğer hayata davet edilebilirse, öznenin gelecek zamanlarının inşasında, yepyeni anlamlar ve yaşanabilir olanaklar üretmek üzere kullanılır. Bu davetin sesi, öznenin iç sezgisinde hiç duyulamıyorsa -elbette aşılamamış toplam kastrasyonlar, bu davetin duyulamayışının sebebidir- gündeliğin aleladeliğine düşüş, özne için kaçınılmaz bir akıbettir.

D. Nurullah Ataç, "Düşe Çağrı" (Sözden Söze – Ararken 1968: 36) adlı deneme yazısında, Fransız edebiyatından alınmış kısa bir öykü nakleder. Öykünün adı "Güneş Satıcısı"dır. Öyküyü özetleyelim: Güneşli bir günde, Sein nehrindeki bir köprü üzerinde bir adam, gelene geçene seslenmektedir: "Bakın, bakın! Size güneşi satıyorum! Her gün gördüğünüz güneşi! Bakın! Ne kadar güzel!" Oradan gelip geçen yüzlerce kişiden sadece bir iki tanesi durur ve bir an için güneşe bakar ve şöyle der: "Sahi ne kadar güzelmiş!"

Şu soruyu sormamız gerekiyor: Güneş gerçekten de o kadar güzel midir? Oysa diğerleri bu gerçeği hiç fark etmediler. Mesele güneşin güzelliğinde değil. Aslında olan biten şudur: "Sahi ne kadar güzelmiş!" diyen birkaç kişi, kendi libidinal füzyon kökleri ile, onun ışıltılı var oluş kipleri ile bir anlık ilişki kurdular ve bu ışık içinden baktıklarında, güneşi anlamlı ve güzel buldular. Varlığın, bu örnekte güneşin, orada duran öylesiliği karşısında kapıldığımız bu derin hayranlık, yani temaşa yaşantısı ve yaşanılan ani farkındalık deneyimi, dünya-varlıktan bize gelmez. Ruhumuzdaki ışıltılı uyanış, yani libidinal füzyondaki yoğunlaşmış aşkın bir anlam olarak uyanışı, dünya-varlık'a yansıyıp oradan bize geri döndüğünde, dünya-varlık, sanki bir gizemin ışığı ile aydınlanmış, yepyeni bir anlamla yüklenmiş gibi olur. Özetle ortada, bir anlam mucizesi varsa onun kaynağı biziz.

Libidinal füzyonla bir an için kurulan böyle bir bağlantı, varlık dünyasını büyülü bir ışıkla (anlamla) aydınlatır. Gerçekte ise içsel ışımamız, dünya-varlık'a yansımıştır. Bu durum ise şu algıya yol açar: Sanki güneşin orada duruşunun var oluş gizemi, bir anda bir şimşek hızıyla iç dünyamızı aydınlatır gibidir. Ortalama öznenin, bu türden bir farkındalıkla geçici olarak, bir an için aydınlanmaya erişmesi- ki çoğu kez, öznenin ömründe bir kerelik yakalanan bir şanstır ya da hiç yaşanmama ihtimali çok daha yüksektir- bir anlam zeminine yerleşme olanakları bakımından, insan ruhsallığının verimli kaynaklarının, kastrasyonlarla nasıl çarçur edildiğini gayet net kanıtlar. Öyküye göre yüzlerce kişiden ancak birkaç kişinin, böyle bir kısa aydınlanma anı yaşadığını hatırlayalım.

E.Varlığımızın gizemli (ymiş sanılan) ve doğurgan alanı, ketum hafızanın en dip katmanlarında içerilmiştir. Zaman zaman oradan gün ışığına doğru uzandığında, daha doğrusu algı-bilinçte kendini ifşa ettiğinde, var oluş sahnemizi kendi ışıkları ile aydınlatır ve bu ışık, bizatihi anlamdır. Yeni bir bilinçte, yeni bir anlamda var oluş eksenine bizi taşır. Ama ne yazık ki bu eksende var oluş imkânı, hiçbir bilinçli çaba ve uygulama ile ya da felsefi çıkarımlarla hayata doğamaz. Bu alanın kendini özneye ifşası, gizemli etkilere bağlıymış gibi görünse de ortada bir gizem yoktur. Çünkü toplam

kastrasyonları olabildiğince aşabilmiş öznenin erişmiş olduğu ruhsal rahatlık ve dinginlik, bu olanağı el altında bir imkân olarak mümkün kılar.

F.Ruhsal vakum (emosyonel vakum), öznenin yaşam öyküsü ile ilintili örtük bağlantılar üzerinden, ya libidinal füzyona ya da zehirli füzyona gebedir. Bu nedenle ya bir yaratıcı hamle olarak ya da bir yıkım olarak, ruhsal yapının çökmesi şeklinde kendi akıbetine erişir. Burada varoluşun ya bir anlam olarak yücelişine ya da yıkımına tanık oluruz. Ancak, varoluşunun insani onurla taçlandığı libidinal füzyon boyutunu deneyimleme şansını yakalayabilen özne, bu alanda daimi mekân tutması pek mümkün olmasa da, sürekli bir ikamet yeri olarak, onu (libidinal füzyonu) koruma gayreti içinde olacaktır. Burada libidinal füzyonu, varoluşu, yaratıcı hamlelerle ileriye –ruhsal gelişme ve zenginleşmeye- taşıyan boyut anlamında kabul ediyoruz.

VAROLUŞSAL ANLAMA EK DÜŞÜNCELER

I.Kastrasyonları aşmış insanda (ya da ruhun kısmî özgürlük dinlencelerinde) varlık, kendini insandan gizlemez.

II.Libidinal füzyon kucağında, idealizasyon ve süblimasyon aktarımları ile yüceltilen anne, aynı zamanda bizim bedensel varlığımızdan daha büyük olan bedensel varlığıyla, sözü edilen aktarımlarımızın yansıdığı varlıktır. Yani annenin bize göre erişilmez büyüklükteki bedensel varlığına yapılan idealizasyon ve süblimasyon akımları, çok daha sonraları, yüce dağlara, yükseklerdeki bulutlara, yıldızlara ve tüm heybetli görünümlere aktarılır. Bunlar, anneye yansıtılmış yüceltme aktarımlarını kendi üzerlerine çekerek, annenin geçmişte çocuksu bakışımızla yüceltilen varlığının yerini alır ve huşu duyguları içinden algılanırlar. Buradan, Tanrı'nın yaratma mucizesinin büyüklüğüne, huşu duyguları içinde aktarım geliştirmek artık bir adımlık mesafededir.

Kısacası, bebeksi çaresizlik pozisyonunda, gücümüzün üstünde olanı ya yüceltiriz ya da ona boyun eğeriz. Birincisinde sevgi, ikincisinde tehdit rol oynar. Bunlar bize bebeksi pozisyonumuzdan miras kalan emosyonel kiplerdir.

III.Dünya-varlık'ın su, orman, besin, hava (havasız kaldığımızda önemini anlarız), toprak gibi bizi yaşatan kaynaklarına (bilinçdışı bilgi olarak onların bizi yaşattığı sezgisine sahibizdir) derin sevgi bağları ile bağlıyızdır. Bu sevgi bağlılığı, libidinal füzyondan çekip aldığımız yüceltme aktarımları ile dünya-varlık'ın bizi yaşatan kaynaklarına sevgi yüklü yatırımlar yapmamız ve giderek onları güzel bulmamızla sonuçlanır. Bu nedenle bizi yaşatan her ihtiyaç kaynağı, güzelin ve anlamın ilk yapılandığı kaynaktır.

84. Dünya-varlık'ın "maya" (aldatıcı bir hayal) olduğu inancı, kaynakları bakımından ya libidinal füzyonun kendisini öznede ifşasına ya da nevrotik öznede nevrotik düşünce yapılanmalarının, psikotik öznede ise psikotik düşünce yapılanmalarının aldatıcılığına bağlıdır. Maya'yı biz yaratırız. Libidinal füzyon ya da zehirli füzyon akımlarını dış dünyaya yansıtarak, ya da bir sarhoşun, bir psikotiğin dünya algısında, "maya"yı hep biz inşa ederiz. Bunların hangisi gerçektir? Hiçbiri! Dünyayı, ona biçtiğimiz "maya" elbisesi ile giydiririz. Bu yüzden "ben", dünya-varlıkta kendi rüyamı görürüm. Ama hayat, libidinal füzyonun rüyasında güzel ve verimli yaşanır.

85. Başkalarının "ben"inin varlığına kesin inanç, nesne sürekliliğinin yapılanmış olduğunun bir kanıtıdır. Başkalarının "ben"inin varlığından duyulan kuşku, yani buna inanma güçlüğü ve giderek dış dünyanın gerçekliğinden duyulan kuşku ya da onun sadece bir yanılsama olduğu yorumu, nesne süreksizliğinden kalan psişik bir mirastır. Ama bu algı, felsefede kendisini nihilist düşüncelerde ifade eder. Ancak ne var ki, nesne süreksizliği, bebeğin dünyasında daha ilksel bir süreçtir. Bu yüzden özne, bozulan toplumsal ilişkileri ya da tehditkâr bir dünya nedeniyle, bu ilk psişik odağa kadar gerilediğinde, bu pozisyon, nihilist bunalımlara ya da ileri aşamalarda psikoza yol açacaktır. Özellikle özne libidinal füzyonu yeterli düzeyde deneyimlememiş ve zehirli füzyona ağırlıklı olarak mâruz kalmışsa, böyle bir sonuç açığa çıkabilir.

Ben'imize hapsolmuşluğumuzdan çıkışı mümkün kılacak bir düşünce egzersizi geliştirebilir miyiz? Şöyle bir yol mümkünmüş gibi görünüyor:

Öznenin kişisel tarihi anlamında, algı-bilinçte hangi hikâye anlatılıyorsa, "ben", o kişidir. Buradan, hikâyelerinin farklılığı bir kenara bırakılırsa, algı-bilincin herkeste ortak payda ya da ortak sahne olduğu sonucuna erişiriz. "Ben"i, öbüründen farklı kılan, "ben"in farklı hikâyesidir. Bu farklı hikâyeler, genetik alan dâhil, tüm gizil potansiyeller dâhil ve yaşanmış tüm hayat hikâyesi dâhil olmak üzere, bu toplam etkenlerin, algı-bilinçte bir sonuç olarak deneyimlenmesidir. O zaman, bir Hint başbakanının şu sözü gerçeklik değeri kazanır: "Başkasını senden farklı biri sanıyorsan, feci şekilde yanılıyorsun demektir." Algı-bilinç alanı, ortak payda ve sahne olarak alındığında, "herkes" "ben"dir. Mesele "ben"lerin hikâyelerinin nasıl tezahür edeceği, hangi psişik olanakların köklerinden doğacağıdır. Herkesteki bu farklı hikâyeler, algı-bilinci, farklılaşmış "ben"lere doğru taşır, farklıymış gibi görünen "ben"ler yaratır. Bu demektir ki birinin hikâyesini (ben'ini) eksiksize yakın anlarsam, kendimi (ben'imi) olabildiğince onun yerinden algılarım.

Bu sezginin bir yararı var mı? Elbette var! Çünkü kendi yaşam hikâyem üzerinden, kendi yaşam hikâyemin –kod yazılımlarımın- sahih, biricik yaşam şekli olduğunu varsaydığım için ötekini dışlarım. Ama ötekinin yaşam hikâyesini, yapıp ettiklerini onaylamasam da, aynı algı-bilinç paydasında, ayrı ayrı varoluş öykülerimizi inşa etmiş olduğumuz gerçeği, ötekiyle aramdaki uçurumu giderek kapatır; bana ötekini olabildiğince kabul etme, ona derin bir empatiyle yaklaşabilme olanağını sunar.

Şu notu da eklememiz gerekiyor: Deneyimleyen algı-bilincin farkındalık sahnesi anlamında, bilinci ve bilinçliliği tanımladığımızda, şu soruyu sormamız gerekir: Bu farkındalık sahnesinde sürüp giden hayatlarımızı, normal nevrotik özneler (ortalama özneler) söz konusu olduğunda, nasıl zenginleştirebiliriz? Çünkü duygulanımların ve her anlamdaki ruh içi yaşantı verilerinin deneyimlendiği farkındalık sahnesinde tezahür eden ruh içi yaşantılar, sözü edilen sahneye, bilinçdışının izin verdiği kadarıyla sınırlı ölçülerde iletilir. Bu kotayı nasıl aşacağız?

86. Önce anadilinizi öğrenin, varlığı, yani varoluşunuzun her kipini, bu kipin ruh içi köklerden doğan tüm imkânlarını olabildiğince onunla dile getirin (şiir dâhil), sonra bu dili unutun, geriye varlık kalsın ya da varlığın senfonik akışkanlığı. Çünkü libidinal füzyon akımlarında var olmak, özetle bunun kapısının açılması, fanteziyi iptal eder, gereksiz kılar. Neleri iptal eder? Anadilin desteğinde yapılandırılan fantezileri ve nevrotik iç konuşma metninin gevezeliklerini iptal eder. Böylece en başa, başlangıca dönmüş oluruz. Dil dışı bu varoluş pozisyonunda, varoluşun anlamı, dilin ifadesel araçlarına gerek kalmadan, kendini "insan-varoluş"a ifşa eder. Peki insan-varoluş, bu zeminde, varoluşunun kendisine ifşa edilen anlamını dil ile nasıl dile getirecektir? Büyük ihtimalle dile getiremeyecektir. Eğer kendisi bir şair, bir kompozitör ya da başka türden bir sanatçı ise, bu alanı, elindeki sanatsal ifade araçlarının sunduğu olanaklar çerçevesinde kısmî olarak dile getirebilecektir ya da susacaktır. Bu sonuç bize neyi kanıtlar? Şunu kanıtlar: Sahih varoluş, dil dışı ya da dil ötesinde konumlanış, yani libidinal füzyonda konumlanış, sanatın ilerisindedir; onun kapsama alanının dışına taşar. Yaratıcılığın ilk motivasyonu olan bütün ham ve tok duygulanımlara sahiptir. Sonuçta, belki de sanatsal yaratmayı geçersiz kılar ya da böyle bir yaratma motivasyonu ve "Varoluşun anlamı nedir?" sorusu, öznenin gündeminden düşer. Bu nedenle sanatçının, ancak sanatçılığının vazgeçilemez misyonuna tutkuyla bağlı sanatçının, libidinal füzyona bütünüyle yerleşmemesi, arada, özlemin (anayurda özlemin) sürekli ateşini körükleyecek bir mesafenin kalması gerekir.

87. Libidinal füzyon, dünyamızı yalnızlığından ve ıssızlığından kurtarır.

88. Sevdiğim sanat yapıtı, dünyaya benden bir şeyler söyler.

89. Sevgi, oluşun itici gücüdür, ama şöyle de söyleyebiliriz: Libidinal füzyon, oluşun itici gücüdür; varlık, yani insanda varlık, o kökten doğarak, oradan güç alarak gelişip serpilir.

90. "Gel çocuğum, gel! Kollarıma gel! Sevgimin kollarından uzağa düştüğünde 'felsefe' yapmaya başlıyorsun! Yazık günah değil mi sana! Bilesin ki sevgimin kollarının ötesinde bir yaşam yok sana!"

Sevginin kucağından dışlanan, sahih var oluşun dilinden de dışlanırken, felsefi akıl yürütmelerin ve felsefi dilin tuzağında yakalanır. Sevgi eksikliği, öznede her zaman varoluşta eksiklik olarak algılanır. Bu durum özne açısından, varoluşun anlamı sorgulamasını başlatır.

Orijininde varlığın potansiyellerinden esasi kayıplar, bir yanılsama sürecine aktarılarak, ama elde edilememeye yazgılı olarak felsefi soruşturmalar içinden geri alınmaya çalışılır. Orijininde varlığına yerleşmiş (olabildiğince yerleşmiş) özne, bu tür soruşturmaların peşine düşmez, buna gerek de duymaz. Onunki zaten aydınlanmış bir varoluştur, "Varoluşun anlamı nedir?" sorgulamasının gerekçelerinin ortadan kaldırılmış olduğu bir varoluş... Çünkü böyle bir varoluşta, varoluş kipinin kendisi, zaten varoluşun bizatihi anlamıdır ve doğrulanmasının kanıtlarını yine bizzat kendisinden alır. Ama orijininde varlık hiçbir şey sormaz mı? Sorar elbette! Ama, dünyada yaşamını sürdürmek üzere, önündeki engelleri aşmaya yönelik soruların ve bunların yanıtlarının peşinde olan gerçekçi bir sorgulamanın peşine düşer.

91. İnsan-varoluşun, yapılandırılmış libidinal füzyon ve zehirli füzyon üzerinden, kendisini çeşitli biçim ve kılıklarda dile getirdiği varoluş kiplerinin tümü olarak öz, dil aracılığıyla dilde kendini ifşa eder, edebildiği kadarıyla. Düşüncelerimizi sadece libidinal füzyon alanı ile sınırlayıp şunları yazalım: Kendisini dilde ifşa edemeyenler ise, libidinal füzyon levhasından dil aracılığı ile sökülemeyenlerdir. Ama dile gelemedikleri için, ham emosyonlar olarak en vurucu ve dolayısı ile en anlamlı olanlar da bunlardır. Bu nedenle, varoluşun en derin anlamlarını, dil ötesinden ve dil dışı olarak bize ifşa ederler. Tüm insan-varoluş kiplerimiz, tüm emosyonlar, sezgiler, ketum hafızanın kayıtları, yani bilinçdışının derin katmanlarındaki kayıtlar, kısacası bütün bu toplam imkânlar anlamında bir özümüz var olduğu için, dil, konuşur. Dil, bunları, bunlar üzerinden konuşmak zorundadır.

92. Libidinal füzyonun, özellikle mistik deneyimler halinde algı-bilinç sisteminde yaşantı süreçleri olarak açığa çıkması, özne tarafından mutluluk olarak deneyimlenir. Bu deneyimleme süreçlerini elbette mutluluk olarak tanımlamak zorundayız, çünkü her biri öznenin oluş yolunda ilerlediğini kanıtlar. Öyleyse mutluluk, oluş yolunda olmaktır.

93. Maçoluğa yatırım yapan eril öznenin, erillik söylemini sürekli aktif kılmak için yapmak zorunda olduğu bir iş daha vardır: Libidinal füzyon akımlarının yolunu keserek, maçoluğu sürekli gündemde tutmak. Çünkü libidinal füzyon, sevgi ve şefkatin, hassas bir kalbin, kısacası anaç bir hassasiyetin mekânıdır ve bundan dolayı anaç hassasiyet, maçoluğun agresif tavrı ile örtüşmez. Öyleyse maçoluk tavrı, sürekli biçimde performatif olarak sürdürülmek zorundadır. Ama bu, o kadar yorucu bir iştir ki, bir yandan ruhun sağlıklı enerji rezervlerini tüketirken, öte yandan giderek, maçoluğa yatırım yapan eril özneyi, ruh içi canlılık bakımından donuklaştırır. Ayrıca libidinal füzyon akımlarının, yani türdeşini, parasal çıkarların ötesinde korumaya, kollamaya adanmış sevgi ve şefkat ekseninin, para-egemen toplumda kesinlikle bastırılması gerekir. Çünkü ruhu libidinal füzyon akımları ile beslenen özne, para-egemen bir toplumun ekonomik hedefleri açısından daima bir risk nedenidir. Libidinal füzyon akımları, hem maçoluk söyleminin hem para-egemen düzenin korkulu rüyasıdır bu nedenle. Ama bu korkulu rüya gerçek olmasın diye, insanlar nice kâbuslara katlanırlar. Çünkü libidinal füzyon ruhsallıktan kovulduktan sonra, geriye kalan sadece kâbustur.

94. Yaşadığımız kastre hayat, olası öbür kastre hayatlarımızdan sadece bir tanesidir. Oysa orijininde varlığımızın yaşam olanakları, olası kastre yaşamlarımızın ötesinde, sadece kendisi olarak varoluşumuzun olabildiğince bütünlüğünü ifade eder. Bu nedenle orijininde varlıktan gasp edilen yaşam olanaklarımız, kayıplarımızın yerini asla dolduramayacak olan çeşitli ikame yaşam fantezilerimizi besler durur, olası öbür kastre yaşamlarımızın kapısını aralar. Hatta öyle ki bizi, dünyanın bildiğimiz gerçekliği ile hiç uyumlu olmayacak düşsel dünyalara –saçmalık boyutlarına varana kadar- sürükleyip götürür. Bundan dolayı, en fantastik kurguları anlatan eserler, belki de kayıplarımızı onarmanın sanal imkânları olarak bize hep olasılığın bir ufku olarak görünür ve tam da bu nedenle bu türden kurgusal yapıtları, çoğu kez de bildiğimiz türden hikâye, roman ve tiyatro eserleri dâhil, bilinçdışımız, içine yerleştiğimiz ve yadırgamadığımız bir gerçeklik olarak okumaya

başlar. Çünkü öznenin bu aldatma yemine ihtiyacı vardır. Gerek bizden gasp edilenlerin bir onarım çalışması olarak rüyalarımızda olsun, gerek fantastik eserlerde olsun, alıştığımız bir yanılsama kipi anlamındaki dünyanın, ya da insan ilişkisel dünyanın gerçekliğine ilişkin algımız, bu nedenle askıya alınır; başka yanılsama kipleri ile yer değiştirir.

İnsanın kendi kültürünü değiştirebilme kapasitesi, her türlü yaşam stilini, bunlara ilişkin fantezileri insan için olasılık haline getirir. Bu kapasite, gerektiğinde hayatta kalmanın, yeni koşullara uymanın zorunlu önkoşuludur ve bu eksende fanteziler, gerçekliği yeni bir tarzda yapılandırmak üzere onun hizmetinde kullanılır. Yaşam tarzlarımızdaki değişime adaptasyonun ön hazırlığına imkân tanımak bakımından bu kapasite, hep el altındır. Her yeni hayat ve onun yeni kipleri, her zaman olasıdır. Bu kapasite, yeni yaşam koşullarına adaptasyonu mümkün kılan bir imkândır. Gerçekliğin hizmetinde olarak tanımladığımız bu fantezi potansiyelimiz, her zaman, gerçekliğin inşası bakımından bir rezerv imkân olarak kullanıma açık olsa da, düşsel dünyalara dalma etkinliğimizin de ayrı bir itici gücüdür. Ancak burada, kastrasyonların yol açtığı kayıpları ikamelerle telafi eden fantezi etkinliklerimizden ayrı bir etkinlikten söz ediyoruz. Yani tanımlamakta olduğumuz bu fantezi kapasitesi gerçekliğin hizmetinde olmasına rağmen, düşselliğin de hizmetine kayabilir. Bu yüzden, filmlerde, romanlarda, bizim hayatımız olmayan hayatları, gerçekliğin hizmetindeki fantezi etkinliğimizin bir sonucu olarak da, gerçekliklerinden kuşku duymadan kendi hayatımızmış gibi algılarız. Burada şu varsayımı ileri sürelim: Belki de ayna nöronlarımız, onlar bizim gerçek hayatımızmış gibi bir sanı yaratır; yine ayna nöronların etkisiyle, anlatılan yaşamlarla ya da olayların kahramanları ile empati üzerinden özdeşleşme ilişkileri kurarız... Bu ara nottan sonra devam edelim: İnsanoğlunun çeşitli yaşam biçimlerine bu çoklu uyum yeteneğinde, onun, hayatta kalabilmek için yeni olası hayatlara, olası yaşam tarzlarına sonsuz bir uyum kapasitesini görürüz. Bu kapasiteyi, insanoğlunun yeni koşullara uyum sağlayabilmesinin ön provaları olarak, değişebilmeye olanak sağlayan bir rezerv yeti olarak görebiliriz. Yoksa insanoğlunun, uzun zamanlara yayılsa da, kültürel değişimlere uyum kapasitesini, böyle bir esnekliği nasıl açıklayabiliriz? Özetle esas soru şudur: Hangi fantezilerimiz, kastrasyonları telafi amaçlı nevrotik inşalardır, hangileri hayatımıza gerçekçilik ekseninde hizmet amacına yöneliktir? Esas sorun bu ayrımları yapabilmektir.

Burada ayna nöronları hakkında, konumuzla ilgisi bakımından birkaç şey söylemek gerekir: Ayna nöronları, okuduğum her roman, öykü vb. ile benim dışımdaki olası yaşam stillerine çoklu uyum kapasitemin itici gücüdür. Yeni yaşam tarzlarına, onun sağladığı sezgisel zemin üzerinden ulaşırım. Dost ve düşmanlarımı belirleyerek, kendimi onların yerinden algılayarak, güvenlik içinde duracağım yeri tespit ederim. Aslında ayna nöronları, hayatımı koruyup sürdürmenin olanaklarını bana sunar. İnsan-ilişkisel kipleri onun aracılığıyla tanırım. Sanat eserlerinin dünyasına girebilme kapasitem, onun bu asli fonksiyonunun, yani çoklu uyum kapasitesinin bir yan ürünüdür. Nevrozların neden olduğu algı çarpıtmaları, algının ilk saniyesinin ilk anları hariç olmak üzere, ayna nöronlarının algıda berraklık işlevlerini bulandırdığında, bu sağlıklı kapasite askıya alınırken, kastre hayatımın susuzlukları peşinde, yanılsamalı düş ve fantezilerin peşinde koşarım.

95. Libidinal füzyondan beslenen her bebek, mistik var oluş kipi diyebileceğimiz bir yaşantılaştırma potansiyeline sahiptir… Libidinal füzyon akımları olarak şu yaşantı kipleri, mistik deneyimlerin başlangıç zeminleridir: İdealizasyon akımları, okyanus duyguları, emosyonel ve vital canlılık seviyesindeki yükseklik, süblimasyon potansiyeli, aşk ve sevgi akımları, emosyonel yani ruhsal akışkanlık veya ruhsallığın senfonik akışkanlık kapasitesi vb… Ama bu potansiyeli, metafizik boyutla bir temas kurma anlamında, metafizik bir boyutun kanıtı olarak değil; sadece dünya içinde bir var oluş kipi olarak anlıyoruz. Bu potansiyel, ruhsallığımızın en zorlu süreçlerinde şifa verici müdahalesi ile bizi sevgi ekseninde yeniden canlandırabilecektir. Özetle, eğer sahih ise, en küçük sevgi tezahürünü bile mistik çekirdeğin filizlenmesi olarak kabul ediyoruz. Bu tespitimizi kısa bir öykü ile bağlantılandıralım:

Çaydanlık şarkısı: Diyelim ki sekiz on yaşlarındasınız. Üç katlı ahşap evinizin birinci katındaki tek oda, on kişilik kalabalık ailenizin yemek yediği mekân. Kışın soğuk günlerinde anneanneniz, herkesten önce kalkmış, sobayı yakmış, demlensin diye üstüne çaydanlığı koymuş. Öte yandan kahvaltı sofrasını hazır etmiş. Sonra alt kattan seslenerek ev halkını kahvaltıya çağırıyor. Alt kattaki o sıcak tek oda, tüm aileyi kucaklar gibi. Bu mekânda annenin, anneannenin, büyük teyzenin, sahihliğinden asla kuşku

duyulamayacak sevgileri sizi sarıp sarmalıyor, sıcak oda bu yüzden daha bir kuşatıcı. Sonra garip bir şey oluyor. Dikkatiniz hemen o yöne çevriliyor. Sobanın üstündeki çaydanlık, bir fokurdama sesi değil de inceden inceye uzayıp giden melodik sesler çıkarıyor. Evet! Çaydanlık şarkı söylüyor.

Derken ergenliğin çatışmalı, karanlık günleri geliyor; hem ruh içi dünyanızın hem dış dünyanın tüm renklerinin solduğu günler... Soba üstündeki çaydanlıktan, o, inceden inceye uzayıp giden melodik sesler yine duyuluyor. Ama çaydanlık artık şarkı söylemiyor. Bu arada sevdikleriniz, anne, anneanne, büyük teyze hep ölüp gitmişler.

Sonra yirmili yaşların hemen başındasınız. Ergenliğin çatışmalı, karanlık günleri bir biçimde aşılıp geride bırakılmış. Hayata yeniden tutunmuşsunuz. Bu yeni süreç, gelgitlerle de yaşansa hep hayata tutunma ekseninde ilerliyor. Ama bu sefer bir başka evdesiniz. Sabah kahvaltısı için bir başka çaydanlık, çok kısık ocak ateşinin üstünde demleniyor. Birden bire yan odadan, mutfaktaki çaydanlığın, o, inceden inceye uzayıp giden melodik seslerini duyuyorsunuz, tıpkı çocukluğunuzda olduğu gibi. Evet! Çaydanlık yeniden şarkı söylemeye başlamış. Yine hayatın o mucizevi akışkanlığı içinde kutsanıyorsunuz, hayat türküsü yeniden çalmaya başlamış. Öyledir, hayat türküsü hep libidinal füzyondan beslenir**.** Binbir özlemle mutfağa koşuyorsunuz. Ama vaktiyle sevgileriyle sizde, hayata, dünyaya tutunma gücünü yapılandırmış olan sevdikleriniz, artık hayatta değil. İçinize derin bir acı çöküyor.

Bu acı nasıl aşılır? Yitik sevgililer hayata yeniden nasıl geri döndürülürler? Belki şöyle:

Sevdiklerimizi yitirdiğimiz için sevgimizi, dünyadan, insanlardan geri çekmemeliyiz. Tam aksine, onların anısına, o sevgiyi yeniden hayata, dünyaya, insanlara yönlendirmeliyiz. Çünkü gereğinden fazla uzamış yas, ölen(ler)i bir kere daha öldürür. Normal bir sürede hayata geri dönebilirsek, kaybettiğimiz insanlara vermiş olduğumuz sevgiyi ve onlarla sevgi ilişkilerimizde yapılanmış yaşam enerjimizi hayata aktarırsak, o zaman sevdiklerimiz, sevgileriyle yeniden hayata geri dönerler.

Sevgimizi yeniden diriltici böyle bir tutumda ısrar etmeli miyiz? Elbette! Çünkü annenin ve ikamelerinin bebekte ve küçük çocukta yapılandırdığı güçlü sevme kapasitesi, sevgisiz bir dünyada hep yıkıma uğrar. İnsansızlaşan bu ıssız var oluş kipinde, var oluşsal anlam iflas eder. Bu akıbet, başlı başına bir kastrasyondur. Bu nedenle, yansıyacağı bir dış nesne bulamayan libidinal füzyon gürlüğü, giderek kurumaya başlar. İşte bu akıbetten korunmak için, böyle bir tutumu sürdürmek zorundayız.

96. Felsefe tarihinde ortaya konulmuş bazı paradokslar vardır. Ta eski Yunan'dan beri bunlar üzerinde zihin egzersizleri yapılır. Bu paradokslardan biri şu ünlü yalancı Giritli paradoksudur. Bu paradoks şudur:

Bir Giritli "Bütün Giritliler yalancıdır" demiş. Mademki bütün Giritliler yalancıdır, o zaman bizim Giritli'miz de yalan söylüyor. Ama yalanını itiraf ettiğine göre doğruyu söylemiş oluyor. Mademki Giritli doğru söylüyor, buna göre kendisi de yalancı olmalıdır. Ama yalancı olduğunu söylemekle de bir doğruyu söylemiş oluyor. Mademki doğru söylüyor o zaman tekrar yalancı olmaktadır. Böylece sonu gelmez bu mantık yürütmeler, bir sonuca ulaşmadan sürüp gider.

Oysa bütün Giritliler yalan söylüyorsa, işin en başında bizim Giritli'miz böylesine doğru bir yargı beyan etmezdi. Sadece şunu söylerdi:

"Bütün Giritliler doğru söyler."

Eğer biz de bütün Giritliler'in yalancı olduğunu bilirsek, onun yalan söylediğini anlarız. Yani başta ortaya konulan paradoks, işin en başında dile getirilmezdi. Ya da Giritli'nin sözü, hemşerilerine duyduğu öfkenin abartılı ifadesi olarak değerlendirilirdi. O zaman da ortada bir paradoks olmazdı.

İkinci paradoks da şudur: Bir felsefe seminerinde felsefe profesörünün eski Yunan'dan bir örnekle anlattıklarını harfiyen naklederek dile getirelim:

"A noktasından B noktasına doğru koşan biri, önce yolun yarısını, sonra kalan yolun yarısını, daha sonra da kalan yolun yarısını alır. Ve bu böyle devam edeceğine göre, koşucunun B noktasına varamaması gerekir."

Eh! Bu mantığa göre üstümüze doğru gelen bir arabadan kaçmamıza gerek yok(!) Nasıl olsa bize çarpması imkânsız(!) Ya da İstanbul'dan Ankara'ya gitmeye kalkışmamalıyım. Nasıl olsa Ankara'ya erişmem mümkün değil (!) Bu ikinci paradokstaki mantık saçmalığını ortaya koymak için bu kadar kanıt yeterli.

Ama eğer, A noktasından B noktasına doğru hareket eden bir cisim, yolun yarısına geldiğinde hızını da başlangıçtakinin yarısına indirir ve kalan yolun her yarısına geldiğinde, bir önceki hızını yarıya indirirse, B noktasına asla erişemez. Bu mantık da bizi doğruca matematikteki "limit" kavramına götürür.

İyi de hayatın akışından kopuk bu paradokslar, hayatın akışkanlığına dair, açıkçası ruhsal varoluşumuzun akışkanlığına, varoluşun anlam konumlanışlarına dair bize ne söylüyor? Hiç! Çünkü bizim varoluşsal pozisyonlarımız vardır; bunlarda matematiksel kesinlikler ya da doğrular değil, yaklaşık kesinlikler ya da doğrular aranır; çoğu kez de bu alanlarda tahmin seviyesinin üstüne çıkamayız. Peki o zaman, ruhsal süreçlerimizin köklerini ve nedenlerini netleştirmeye çalışırken, yanılmaktan nasıl kurtulacağız? Genellikle kurtulamayacağız. Sadece, ruhsal süreçlerimizi yaşamaya mâruz kalacağız. Bu nedenle, pek çok varoluşsal pozisyonumuzun ve ilişki kiplerimizin temel nedenleri, bize çoğu kez meçhul kalacaktır. Ama bütün bu yanıtsız sorularımız, "an" içinde var oluş akışkanlığımızı ya da anlam konumlanışlarımızı etkilemeyecektir. O hep akacaktır. Çünkü yaşam bu akışkanlığın içindedir. Ya da öte yandan "Yaşamın nihai anlamı nedir?" sorusunu nasıl yanıtlayacağız? Elbette yanıtlayamayacağız. Çünkü yaşamın nihai bir anlamı değil, her bir yaşam anı için geçerli olmak üzere, çoklu anlamları vardır. Yaşam anlarımızda neleri yaşayarak deneyimliyorsak, o anın anlamı da odur. Ama yaşam anlarımız sahihlikten kopuk olarak deneyimleniyorsa, o zaman kapıldığımız tedirginlik ve boşluk hisleri, bizi varoluş anlarımızın anlamını sorgulamaya zorlayacaktır. Çünkü sahih yaşanan bir "an" içindeyken, varoluşsal anlamın ne olduğu sorusu gündeme gelmez.

97. Sözcüklerin değil, onların içini dolduran emosyonların akışkan ve yeni (yeni emosyon sentezleri üzerinden yapılanmış) olmalı. O zaman dilin de sözcüklerin de içten yenilenir, akışkan hale gelir; yenilik ve tazelik, kendini bu akışkanlık sayesinde sana duyurur. Bu yüzden, varlığın, libidinal füzyon köklerinden algı-bilince yükselen doğumuna açık olmalısın. O zaman varlık'ın, orijininde varlık'ın tüm var oluş kipleri, her an bir yepyenilik algısı halinde her an hayata doğar.

Libidinal füzyonun doğumuna bu anlamda açık olmanın iradi bir tutum olmadığını, olabildiğince geride bırakılabilmiş toplam kastrasyonlardan sonra mümkün olabileceğini, ama kastre öznelerin bazılarında ise çok ender rastlanan bir durum olarak, o da çok nadir ruhsal rahatlama anlarında gerçekleşebileceğini ilave edelim.

98. ANADİLE ÂŞİNALIK PROBLEMİ:

Bu bölümde, öznenin anadil ile kurduğu âşinalık ilişkisi ele alınacaktır. Anadili içten kavrayışla ilgili âşinalık ilişkisinin psişik süreçleri irdelenecektir. Öğrenilen ikinci bir dil, neden anadilde olduğu gibi, derin bir âşinalık, bir yuva sıcaklığı hissi içinde deneyimlenmez? Kısa araştırmamızda, bu soruların yanıtlarını bulmaya çalışacağız. Sorularımızın yanıtlarını araştırırken, sık sık başvuracağımız dört ilişki kipinden de söz etmemiz gereklidir. Çünkü bu dört ilişki kipi, anadil-özne ilişkileri ve gramatikal insan düşüncesinin yapılanması bakımından çok önemlidir. Bu dört ilişki kipi şunlardır: a) Dünya-varlık'ta sürüp giden "nedensellik" ve "nasıllık" ilişki kipleri, b) İnsanın dünya-varlık'la ilişki kipleri, c) İnsanın insanla ilişki kipleri, d) İnsanın kendisiyle ilişki kipleri…

Bu bölümde, dil teorilerinden biri olan "dil kalıpları" tezi de ele alınacaktır. Özellikle Noam Chomsky (2001), özet olarak ifade edersek şöyle bir dil teorisinden yanadır: "İnsan yavrusu, dünyaya hazır dil kalıpları ile gelir." Bu bölümde, Chomsky'nin ileri sürdüğü bu görüşe de kendi tezlerimiz yanında belli bir oranda yer verilecek, ama bu tezin arka planını, kendi yaklaşımımız çerçevesinde çözümlemeye çalışacağız

Şimdi konumuzu incelemeye başlayabiliriz:

Anadilimi konuşuyorum ve onu içten kavrayarak, kendimle kurduğum ilişki doğallığında deneyimleyerek anlıyorum. Ama burada çok şaşırtıcı bir durumla karşılaşıyorum: Konuşmakta olduğum anadili anlıyor oluşum ve onu bana tercüme edecek bir üst dilin varlığına gerek kalmaması çok şaşırtıcı. Yoksa böyle bir üst dil var mı ve o nedir? Özetle, nasıl oluyor da konuştuğum anadili anlayabiliyorum? Çünkü başka bir kültürde dünyaya gelseydim, onun dili benim anadilim olacaktı, yani anadilim, benim bedenimden bir parça olarak benimle birlikte dünyaya gelmiyor. Ayrıca hiçbir

anadilin fiziki dünyada bir karşılığı yok, ama ben anadilimi, bedenimin bir organı gibi kendime âşina hissediyorum. İşte bu durum çok şaşırtıcı. Şu soruyu soralım: Aslında anladığım şey, konuştuğum anadil mi yoksa dış dünyada sürüp giden nedensellik ve nasıllık ilişkileri, benim dünya ile ilişkilerim ve benim kendi içsel süreçlerimde kendimle kurduğum ilişkilerim mi? Ben anadilimi anlarken, anadilimi mi anlıyorum, yoksa yukarıda sayılan ilişki kiplerini ifade etmek üzere örgütlenmiş anadil aracılığıyla, bu ilişki kiplerini mi anlamış oluyorum? Ya da âşinası olduğum bu ilişki kiplerini, bir kere de anadilim üzerinden mi ifade etmiş, böylece anadilimi bir âşinalık hissi içinde deneyimlemiş oluyorum? Herhalde böyle oluyor. Çünkü âşinası olduğum ve bana yabancı gelmeyen bu ilişki kiplerinin varlığı nedeniyledir ki, bu kipleri tanımlayan anadilim de bana âşina geliyor. O zaman anadilime yerleşirken, onun ifade ettiği ilişki kiplerine, kısacası bir varoluş dünyasının içine, onu anlayarak ve tanıyarak, kendi evime yerleşir gibi bir kere daha yerleşiyorum. Buradan çıkaracağımız zorunlu sonuç şudur: Yukarıda sayılan ilişki kiplerini tanımak, tanıdıkça onlara âşina olmak, anadilden önce gelir. Çünkü dil öncesi çocukları, anadillerini konuşamasalar da pek çok ilişki kiplerini tanırlar ya da insan ilişkisel kiplerdeki birçok niyeti sezerler. Anadil daha sonra, kendimize âşina kıldığımız bir dünyayı, yukarıda tanımladığımız ilişki kiplerini, başkalarıyla ve kendimizle paylaşmanın hizmetinde kullanılır. Âşina olduğumuz anadil, zaten daha önceden âşina olduğumuz ilişki kiplerini, özetle kültürümdeki bütün dünyayı, kültürümde tanıdığım tüm yaşam alanlarını da tanımlar, anlatır bize. O zaman yaşam-ilişkisel kipler ile bunları anlatan anadil, bir ve aynı şey haline gelir. Artık anadilim, benim yaşam-ilişkisel kiplerimden biri haline gelebildiği içindir ki doğallaşır. Bu nedenle, deneyimlemediğimiz ilişki kiplerini ifade eden dilsel anlatımlar, bulanık anlamların ötesinde bize net bir şey söylemez. O zaman şu sonuca varabiliriz: İnsan olmanın tüm verili imkânları ve yetileri ile, yani zeka, sezgi, emosyonlar, güdüler, tasarımlama ve tahmin yetileri ile var olmuş olmak ve bunları hayata açan bir anne kucağında ya da ilişki kipleri içinde var olmak, anadilden önce gelir. Çünkü anadilimi, bu imkân ve yetilerimi, ama bütün insanlarda ortak payda olan imkân ve yetilerimi ifade etmek amacıyla, onların üzerine inşa edeceğim. Bu yüzden bütün diller, kültürlerin, birbirleriyle uyuşmaz yaşam tarzlarının dilsel ifadeleri bir kenara konulmak koşuluyla, insanların, insan olmanın ortak paydalarında ve ortak ilişki kipleri içinde var olmaları nedeniyle, birbirlerine tercüme edilebilirler. Bu gerçek bize, bütün dillerin hemen hemen birbirlerinin aynı olduğunu ya da insan olmanın ortak paydasındaki potansiyellerimizin veya verili yetilerimizin, aşağı yukarı ortak olduğunu ve anadillerin de bu ortak yapılar ya da ortak ilişki kiplerinin üzerine inşa edildiğini kanıtlar. Ancak ne var ki nevrotik özneler söz konusu olduğunda –ki kesinlikle çoğu kez böyledir- her nevrotik öznenin kendi nevrozlarına göre yapılanmış kendi öznel dili, anadili, iletişimi netleştirici bu temel fonksiyonlarından çok kez de yoksun kılacaktır.

Yukarıda, anadile oranla bir üst dilin var olup olamayacağını sormuştuk. Şimdi bu soruya bir yanıt verebiliriz: Bu üst dil, tanımladığımız dört ilişki kipimizdir. Çünkü bir üst dil olan bu yaşam kiplerimiz değiştiği zaman, anadilimiz de değişim ve dönüşümlere uğrar. Ama bunun tersi doğru değildir. Yani dilimi değiştirerek yaşam kiplerimi (kültürümü) değiştiremem. Anadilde değişim, yaşam-ilişkisel kiplerin alt zemin hareketlerine bağlıdır. Devam edelim: Biz dünya içinde, önce bu dört ilişki kipimizi anlar ve tanırız, onların anlamı içine yerleşiriz ve bu kipleri, anadilimiz üzerinden ifade ederiz. Yani bu dört kipi anlamak ve tanımak, anadili anlamaktan önce gelir. Şöyle de diyebiliriz: Yaşam-ilişkisel kiplerimiz, anadile oranla bir üst dil olarak anadilden önce gelir. Kaldı ki sağır ve dilsizler bile, yaşam-ilişkisel kipleri en az bizim kadar anlarlar, anadilimizi konuşamasalar da.

Şu ek düşünceleri de anadile ilişkin görüşler olarak not edelim:

I: İnsanlar arası iletişimde en büyük zorluklarla, ruh içi süreçlerimizi bir başkasına aktarırken, anlatırken karşılaşırız. Çünkü bu eksende her insanın zihni, kendi öznel varoluş pozisyonu nedeniyle, anlattıklarımızı, bambaşka anlamlara tercüme eden ayrı ve farklı bir tercüme makinesi gibi çalışır. Yani var olan insan sayısınca, farklı tercüme makineleri mevcuttur. Bu probleme, her öznenin kendi kişisel nevrozunun bir diğerini anlamayı çok zorlaştıran dirençlerini de ilave etmek zorundayız. Bu yüzden ruh içi var oluş kiplerimizde, çoğu kez yalnız olduğumuz bir gerçektir.

II: Anadil ile onun ifade ettiği ilişki kipleri ve yaşam tarzları arasındaki bağlantının, bir varoluş anlamı şeklinde sürüp giden akışkan dinamizminden elbette söz edebiliriz (özellikle şiir dilinde). Ancak ne var ki, kastrasyonların bilinçdışından müdahalelerinin devreye girmesiyle, anadil, bir otomatın

hükümranlığı şeklinde, öznenin zihinsel (psişik) alanını işgal etmeye başlar. Nevrotik iç konuşma gevezeliği böyle ortaya çıkar. Bu durum, ruh içi süreçlerini, sahih varoluş kipleri olarak yaşantılaştırma olanaklarından yoksun otomat öznelerin yapılanması ile sonuçlanır. Yani, öznenin iç konuşma metni, artık onun sahih varoluşunu değil, nevrotik semptomlarını yansıtmasının emrine tahsis edilir.

III: Anadilim bana, onu öğrenmemden önce birçok yönden zaten âşinası olduğum bir dünyayı (yukarıda belirtilen tüm ilişki kipleri bakımından âşinası olduğum, içine yerleştiğim dünyayı) anlatır. Anlayacağımız, âşina olunmayan bir dünyada, dil-özne sentezi çok zor yapılanır. İleri şizofrenlerde, öznenin kendini âşina olunmayan bir dünyada bulması, anadil – özne sentezini iflas ettirir. Bu nedenle, öteden beri tanıdığım bu dünya, bana dilsiz alfabesi ile de anlatılabilirdi ve büyük bir anlaşma problemi çıkmazdı.

Anadilim bana yeni bir şey anlatmaz, zaten bildiğim ve tanıdığım bir dünyayı, tüm ilişki kipleri bakımından, yeniden yeniden, her an değişen ihtiyaçlarıma göre dile getirip durur. Bu nedenle ilişki kipleri içinden tanıdığım dünya ile onu dile getiren anadilim bir ve aynı şeydir. Anadilimin beni yadırgatmayan âşinalığı da bu sıkı bağlantıdan dolayıdır. Anadilimi konuşamayan bir dilsiz de, dünyayı, ilişki kipleri bakımından, benim tanıdığıma yakın tanır. Bundan dolayıdır ki sağır-dilsiz alfabesini, benim anadilimi konuştuğuma benzer şekilde, benzer gönderme ifadeleriyle öğrenebilir. Yine bundan dolayıdır ki, ağır şizofrenler, âşinası oldukları yaşam-ilişkisel dünya bağlarından koptukları için, bu kipleri tanımlayan anadillerinden de koparlar; ayrı, psikotik bir dil geliştirirler. Çünkü her yaşam tarzı –isterse psikotiğinki olsun- ayrı bir dil yapılanmasını gerektirir. Çünkü her yaşam kipi, ayrı bir dil yapılanmasını dayatır. Bunun tersi doğru değildir, çünkü ilişkisellik kiplerinde karşılıkları yoktur. Hastalıklarının ileri aşamalarında ise şizofrenler, artık hiçbir şey konuşmazlar. Nevrotiklerin arızalı ruhsal varoluş kiplerini yansıtan nevrotik iç konuşma metniyle karşılaştırıldığında, şizofrenlerin psikotik iç konuşma metinlerinde, sahih varoluş kiplerinden kopuş, çok daha trajiktir.

IV: Her dilsel ifadenin arkasında, deneyimlenmiş bir yaşam süreci olduğu için, başkalarının dilsel ifadelerini, kendi deneyimlediğimiz yaşam süreçleri ile bağlantılı biçimde, bu bağlamda yorumlayıp kendimize göre anlarız. En basitinden, diyelim ki bilmediğimiz, deneyimlememiş olduğumuz bir yerin adresi, tüm açık tariflere rağmen anlayış ufkumuzda flu olarak belirir, ta ki o yere gidip o yeri fiilen tanıyana kadar.

V: Bir müzik eseri, libidinal füzyon ya da zehirli füzyondaki emosyonel kayıtları, yani en eski geçmişimizden âşinası olduğumuz psişik kayıtları ya da varoluş kiplerini tanımladığı, tasvir ettiği içindir ki, o eseri dinlediğimizde ya da dinlerken anladığımızda -çünkü katılarak dinleme, o eseri anlamaya denk gelir- zaten âşinası olduğumuz ilk yaşam kayıtlarımızın içine, evimize yerleşir gibi yerleşiriz. Aslında libidinal füzyonda yapılanmış emosyonel kayıtlarımızın içine yeniden yerleşiriz. Bu yüzden, ilk kez dinlediğimiz pek çok müzik eseri, bize garip biçimde hep âşina gelir. Tıpkı, âşinası olduğumuz yaşam kiplerimizi bize tekrar ifade eden anadilimizi anlarken, içinden geçtiğimiz süreçlerde olduğu gibi. Ancak şunu belirtmemiz gerekir: Ketum hafızamız, bize kendinden bir sır vermediği, kendindeki kayıtları net bir biçimde bize göstermediği için, müziğin melodilerindeki anlamı, yeni bir ifade sanırız. O zaman da şöyle diyebiliriz: "Kimse bu güne kadar böylesine güzel bir eser bestelemedi." Aslında olan biten şudur: Kimse, bizde zaten mevcut olup da dile gelmemiş olanı, bu güne kadar böylesine açıklıkla ifade etmemiştir.

Şu notu ilave edelim: Müziğin bir evindelik duygusu içinde yaşantılaştırılması için, libidinal füzyon köklerinden hayat bulması gerekir. Ama zehirli füzyon kayıtlarından gelen müzik eserleri, bir tekinsizlik hissi içinde deneyimlenir

VI: Tüm dört ilişki kipi dâhil olmak üzere, kendime ve dünya-varlık'a libidinal yatırımlar yapıyorum. O zaman hem kendim hem dünya-varlık, bana son derece âşina geliyor. Hatta bir dil üzerinden ifade edilmesine bile gerek kalmadan bana âşina geliyor; bir bakıma dilsiz mistik yaşantı kiplerinde olduğu gibi. Çünkü zaten dilsiz düşünme kipinde var olma imkânlarına sahip olan insan, gramatikal düşünme kipi aracılığıyla, dünya-varlık'la ilişkilerini bir kere de anadil ile ortaya koymuş olur… Ancak böyle bir varoluş kipi bile –dili dışlayan, dilsiz düşünme kipi- bir topluma ait olmayı, daha doğrusu bir annenin varlığını zorunlu kılar. Çünkü dünyayı anadilden önce, ana kucağında tanırız… Dört ilişki kipine yaptığım libidinal yatırımlar gibi, anadilime de libidinal yatırım yaptığımda, onu aynı düzeyde kendime âşina kılmış oluyorum. Çünkü libidinal yatırımların yapıldığı her varlık, öznenin bir parçası, varlığının

sanki onunla birlikte dünyaya gelmiş doğal bir parçası ve uzantısı haline gelir. Bu nedenle bebek ve devamında küçük çocuk, dış dünyada kendisinden bir parça olarak benimseyip, kendi nezdinde doğallaştırdığı, âşina kıldığı tüm varlıklara yaptığı libidinal yatırımları, öğrenmekte olduğu anadile de yaparak, onu kendinden bir parçaya, adeta bedeninin kendisine âşina bir parçasına dönüştürür. Bu yüzden artık kullandığı anadil ile kendisi bir ve aynı şeydir. Libidinal yatırımlarım geri çekildiği zaman hem kendime, hem dünya-varlık'a, hem anadilime yabancılaşırım, özetle dört ilişki kipine yabancılaşırım. Bu nedenle, anadilimin bana son derece âşina gelişinin arkasında, ona yönelttiğim güçlü libidinal yatırımlarımın bulunduğu bir gerçektir. Ama bu psişik süreçlerin nasıl işlediğini, nörolojik seviyede elbette bilmiyoruz. Bu konuda bilgimiz çok yetersiz olsa da, bu psişik süreçler, görünür düzlemde böyle işlemektedir. En azından şu basit gerçeği çok iyi biliyoruz: Libidinal yatırımlar geri çekildiğinde, yani kendimden, dünya-varlık'tan ve dolayısıyla anadilimden geri çekildiğinde, öznenin mâruz kalacağı durum, en trajik biçimde, ileri şizofrenlerde görünür hale gelir. Böyle bir pozisyonda şizofren şöyle der:

1. "Ben kimim, bu 'ben' kim?" Bu soruyu sormasının nedeni, libidinal yatırımların selften geri alınmasıdır.

2. "Bu dış dünya, tüm görünen her şeyiyle, bu bana yabancı dünya nedir?" Bu durumda, libidinal yatırımlar dünya-varlık'tan geri alınmıştır. Okuyucu, Lenz'le ilgili bölüme yeniden bakabilir.

3. "Bu konuşma (aslında kendisi konuşmaktadır) nedir? Bunu kim konuşuyor? Yabancısı olduğum bu konuşma nedir, kimin ağzından çıkıyor?" Bu durumda, anadile yapılan libidinal yatırımlar geri çekilmiştir ve self-anadil sentezi bozulmuştur. Okuyucu, Lenz'le ilgili bölüme yeniden bakabilir.

Libidinal yatırımlarda sözünü ettiğimiz iptaller, bir bütün halinde gerçekleşir. Çünkü yukarıda üç madde halinde belirtilen libidinal yatırım alanları, sentez yapılar oldukları için, çöktükleri zaman da birlikte çökerler. Libidinal yatırımların, çeşitli derecelerdeki iptallerine bağlı olarak da ayrıca çeşitli derecelerde ruhsal rahatsızlıklar (şizofreni, dissosyatif reaksiyonlar, depersonalizasyon tepkileri vb.) açığa çıkacaktır.

VII: Aile bireylerini, ilişki kipleri içinde doğallaştırarak deneyimlemem üzerinden, özetle aile bireylerine sevgi yatırımları yaptığım için, onlarla ilişkilerimi doğallaştırarak kendime âşina kılmam üzerinden, onların bir parçası olan anadilimi de aynı şekilde doğallaştırmış olurum. Çünkü sevgi yatırımlarımla deneyimleyerek öğrendiğim yaşam alanım, benim doğal yaşam alanımdır. Buna anadilim de dâhildir.

VIII: İnsanda konuşan anadil değil, ilişki kipleridir. Görüşümüzü biraz daha netleştirelim: İnsanın kendisiyle ve dünya-varlık'la kurduğu ilişki kipleri, yani dört ilişki kipi, düşünme süreçlerimizin başlangıç, ilk hareket zeminidir; ya da gramatikal düşüncemizi harekete geçiren ilk zemindir… Anadil, bu ilişki kiplerinin ötekilere ifade edilmesinin aracıdır. Ama zamanla anadil, bu ilişki kiplerinin yerini tutarak, yani ikame, doğalın yerine geçerek onlarla bir ve aynı şey haline geldiğinde, tarafımızdan, ilişki kiplerimizin doğallığı içinde benimsenir. Bu yüzden anadilimizi hep, bize kendimizi yankılayan, kendimiz gibi olan âşina bir varlık olarak deneyimleriz. Tehlike, anadilin, kültürün ağır kastrasyonlarının bir sonucu olarak ilişki kiplerinin ve bu kiplerle bağlantılarda yaşanan emosyonel zenginliklerin bütünüyle yerini alarak, üstlerini anestezik bir örtü ile kaplamaya, gasp etmeye başladığında ortaya çıkar. O zaman ilişki kiplerimizde deneyimlediğimiz yalın, çıplak ve yoğun vital yüklülük iptal edilirken, özne-nesne yarılması, kaçınılmaz trajik bir sonuç olarak ortaya çıkar. Bu nedenle şiir ve müzik, anadilin kastre edici anestezik etkisinin, ruhsallığımızın canlı varoluş kiplerini iptal eden gücüne karşı, kısa bir soluklanma ve bir dinlencedir.

Şu önemli noktaya da değinmemiz gerekiyor: Anadilimizden kopma ihtimalinin yarattığı kaygı -en azından Lenz öyküsünü hatırlayalım- onun âşina varlığının desteğini çekmesi durumunda, bir boşlukta yutulacağımız şeklinde bize kendini hissettiren sanal korkular nedeniyledir; bunlar, kastre öznelerin kaygılarıdır. Çünkü sağlıklı ego gerilemesi kapasitesine sahip bir öznede, anadilin askıya alındığı aralıklarda, ilişki kipleri sapasağlam ayakta kalır ve bu ruhsal süreçler, çoğu kez mistik yaşantılar olarak deneyimlenir.

IX: Kendimizi, isteklerimizi, her türlü tepkimizi ifade etme mecburiyetimiz, dilin temelidir. İnsan, kendini, verili başlangıç imkânları olarak şu basit yollarla ifade edebilir:

1.El-kol hareketleri, işaretler ve beden dili; tabii bakışlardaki imalar dâhil olmak üzere…

2.Çeşitli emosyonel kipleri ifade eden seslerle, örneğin ünlemlerle (ki bunlar müziğin köküdür, müzik buradan, bunları üreten canlı emosyonel yoğunlukların içinden doğacaktır); tabii bunun için de insan kendi ses aygıtını kullanmak zorundadır. Bu zorunluluk, yani kendi ses aygıtını kullanma mecburiyeti, konuşulan dile açılmanın asgari zeminidir.

Ancak bu sınırlı ilksel ifade yolları, çok geniş cepheli insan emosyonelliğini, insanın, hayvanlarınkini aşan çoklu gereksinimlerini karşılamada yetersiz kalır. Sınırlı ilksel ifade yollarındaki bu yetersizlik, daha kapsamlı ifade yollarını dayatır. Ya da denilebilir ki gereksinimler ne kadar sınırlıysa, bunları ifade edecek yollar da (yani dil) o kadar sınırlıdır. Bu nedenle, yani içinde yaşanan görünür dünyanın imkânlar kapasitesi bakımından sınırları, dilin ifade olanaklarını sınırlandırır; ama dilin de ifade sınırları, içinde yaşanan görünür dünyayı, kavrayış ufkumuzda sınırlandırırken, mantığımızın, konuşulan dil üzerinden yapılanmış çerçevesini de sınırlandırır. Eğer, yerçekiminin gücü ve atmosferin yoğunluğu daha farklı olsaydı, anadilimin ve mantığımın, görünür dünyanın nedensellik ve nasıllık ilişkilerinden miras alınmış bölümü de, elbette farklı olacaktı.

Anadil(ler)i nasıl öğreniriz? Anadil(ler) nasıl ortaya çıktı? İkinci sorunun yanıtı en net biçimde, ilk insanlar incelenerek verilebilir. Ama onlar, yüz binlerce yıl önce öldüler. Öyleyse ne yapacağız? Çok kolay! İnsanlığın yüz binlerce yıllık gelişimini, özet halinde kendinde tekrarlayan bebeklere bakacağız. O zaman, yukarıdaki her iki soruya da olabildiğince tatminkâr yanıtlar verebiliriz. Burada amacımız bir dil felsefesine girişmek değildir. Bizi ilgilendiren, özne-anadil âşinalığı problemidir ve bu âşinalığın nasıl olup da yapılanabildiğidir. Bakışımız sadece bu noktaya odaklanmıştır.

Bebekler-küçük çocuklar anadili nasıl öğrenip, hangi ruhsal yatırımlarla, kendilerine âşina (egosintonik) bir ilişki kipine dönüştürüyorlar? Bütün bu soruların yanıtlarını verirken, anadili öğrenme ve konuşma yetisinin, Chomsky'nin de belirttiği gibi insanda verili bir program olduğunu ve ancak zamanında öğrenilirse, bu programın işleyeceğini bir ön şart olarak kabul ediyoruz. Yoksa, "İnsan, konuşmaya nasıl başladı, konuşmamızı mümkün kılan beyinsel fonksiyonlar nelerdir?" gibi soruları, konumuzun dışında tutacağız. Bu sorular, antropolojinin ve nörobilimin konularıdır.

Önce, verili konuşma programı gereğince, ilk sözcüklerini söyleyebilme aşamasına yaklaşan bebek-küçük çocuk'u, aslında dünyayı tanıma merakına düşmüş bebek-küçük çocuk'u inceleyelim: O, bir şey istediğinde ne yapar? Diyelim ki masanın üstündeki bir elmaya erişecek, ama yetişemiyor. O zaman annesine bakar ve eliyle ya da parmağıyla elmayı gösterir. "Ihh, ıhh!" der. Anne, elmayı eline alır ve "elma!" der. Çocuk elmayı alır. Bu aşamada, sesli söylenen "elma" sözcüğü ile nesne olarak "elma" arasında bir bağlantı kurmuş mudur? Seslendirilen "elma" sözcüğünün, "elma" nesnesini gösterdiğini kavramış mıdır? Dikkatli bakan kişiler, bu yaş çocuklarının, nesnelere kendi kuşdilleri üzerinden rastgele sesli isimler yakıştırdıklarını çok iyi bilirler. Bu nedenle çocuk, zaten kendindeki verili konuşma programı gereğince refleks düzeyinde davranırken, anadilini yavaş yavaş konuşma noktasına da çok yakındır. Gerçekte ise annenin niyet olarak ne kastettiğini sezmiştir. Ama kısa bir süre sonra bu sezgi üzerinden anlamsal bağlantıyı kuracak ve "elma"yı istediği zaman, sadece "elma!" diyecektir. Artık başkalarına bir mesaj iletirken, kendini sınırlayan "Ihh, ıhh!" genel işaret zamirinin yerine, "elma" sözcüğünü kullanarak, ekonomik bir kazanç elde edecektir.

Bebek-küçük çocuk, "elma"dan sonra bütün diğer somut varlıkların isimlerini aynı "Ihh, ıhh!" işaret zamiri aracılığıyla öğrenecek ve böylece bütün somut varlıkların isimleri, "Ihh, ıhh!" işaret zamirinin ikameleri olarak, bebek-küçük çocuğa, isteklerini daha kolay ifade etme imkânını sağlayacaktır. Aynı şekilde, giderek "Ihh, ıhh!" işaret zamirinin yerine, işaret sıfatlarını ya da işaret zamirlerinin kendilerini kullanmayı da öğrenen küçük çocuk, bu aşamada çok kısmî de olsa, soyut düşüncenin kıyılarındadır.

Ya da küçük çocuk, annesinden "elma"yı isteyecektir. "Elma!" diyecektir. Anne bu sefer "Al!"diyecektir. Bir süre sonra küçük çocuk, bu yalın haldeki fiili kullanmayı öğrenecektir. Kendisinden, elindeki bir şey istendiğinde, büyük ihtimalle "Al!" diyerek o nesneyi verecektir. Böylece küçük çocuk, somut varlıklara ilişkin fiilleri, basit ve yalın dile gelişleri içinde öğrenecektir. Ama büyük bir ihtimalle, fiillerle ilgili zaman kiplerini, henüz şu aşamada anlamsal düzeyde kavrayamayacaktır. Bu aşamaya gelmesi için uzun bir zamana ihtiyaç vardır. Ama şunu görelim: Küçük çocuk, bebek anadilden önce, dört ilişki kipini deneyimlemekte, onlarla arasında çok sıkı âşinalık ilişkileri kurmaktadır.

Küçük çocuğun, zaman kiplerinin dışında olarak konumlanış şekli, mistik deneyimlerin zaman dışılık ekseninde var olmak üzere yeniden geri gelecektir; mistik deneyimlerde, sürecin "sabit şimdi"de yaşanmasının sebebi, öznenin bu ilk köklerine, sağlıklı ego gerilemesi kapasitesinin eşliğinde erişebilmesi nedeniyledir.

Çok daha sonra, nesnelerin birbirlerine yönelmelerini, yani ismin "i" halini, "e", "de", "den" hallerinin basit kullanımlarını öğrenecektir. Yani dünya – varlıkta sürüp giden nedensellik ilişkilerini, dil üzerinden ifade etmeyi öğrenecektir. İsmin hallerinin öğrenilmesi, özellikle Türkçe açısından çok önemli bir dil çatısının, zihinde artık yerleşmekte olduğunun kanıtıdır.

Küçük çocuk, artık "elma" ve "baba" sözcüklerini biliyor. Babanın elindeki "elma"yı istiyor. Anne diyor ki "Elma, babanın!". Böylece, nesnelere ilişkin mülkiyet bağlarını ifade eden isim tamlamalarını öğrenmenin temelleri, oldukça uzun bir zamana yayılarak atılmış oluyor. Özellikle bu nokta çok önemlidir, çünkü günlük dilde, isim tamlamaları yüzlerce kez kullanılır ve isim tamlamaları anadilin bir başka temel çatısıdır. Burada kısa bir not eklememiz gerekiyor: Mülkiyet ilişkilerinin olmadığı kültür tiplerinde, mülkiyet zamirlerinin de olmayacağı çok açıktır. Bu basit saptama bile bize, insanlar arası ilişki kiplerinin dile nasıl yansıdığını çok net göstermektedir.

Küçük çocuk, aynı şekilde renkleri, giderek biraz daha soyut sıfatları, çok basit kullanımları içinde zamirleri öğrenir. Ünlemleri öğrenir demiyoruz, çünkü bunların pek çoğunu, zaten doğuştan verili iletişim kipleri olarak, daha ziyade refleks seviyesinde biliyor ve kullanıyor, hatta en canlı olarak onları kullanıyor. Şunu bilelim: Bebek-küçük çocuk, ünlemleri ikameler olarak kullanmaz, sadece kendileri olarak kullanır; yani ünlemler, hiçbir şeyin ikameleri değildirler, sadece kendileridirler. Bebek-küçük çocuk, bütün bu öğrendikleri ile anadilinin en basit ama en temel çatılarını içten kavramış olur. Şimdi artık, "Elmayı ver!" diyebileceği gibi, "Bardağı ver!" de diyebilecektir. Dili bu şekilde kullanmanın, pekçok örnekleri ile taleplerini daha kolay dile getirecektir.

Dünya-varlık'ta, nesneler arasındaki nedensellik ve nasıllık ilişkileri ile insanlar arası ilişki kiplerindeki nedensellik ve nasıllık bağlantılarını dile getirme mecburiyeti, insanı başka sözcük türlerini de üretmeye zorlar: Zarflar ve edatlar… Bu sözcükler, tanımladığımız çoklu nedensellik ve nasıllık bağlantılarının zorunlu sonucu olarak ortaya çıkar. Dünya-varlık'ta, çeşitli kipler arasındaki bağlantı ilişkileri ise, bir başka sözcük türünü daha zorunlu kılar: Bağlaçlar… Göreceğimiz gibi, a) dünya-varlık'la, b) türdeşleriyle kurmak zorunda olduğu çoklu ilişki mecburiyetleri, insan türünü, saydığımız bu sözcük türlerini üretmeye zorlar. Kaldı ki saydığımız bütün bu kelime çeşitlerinin her dildeki mevcudiyeti, onların, ilişkisellik (nedensellik, nasıllık ve bağlantı) kiplerinden doğduğunun açık kanıtıdır. Küçük çocuk, zaman geçtikçe, saydığımız bu sözcük türlerini de içten kavrayarak, anadilini daha ustalıklı biçimde kullanmayı başaracaktır.

İnsan, hayatını sürdürebilmek için, çoklu gereksinimlerini, içinde yaşadığı dünya-varlık'tan karşılamak zorundadır. Dünya varlık, çok cepheli nedensellik ve nasıllık ilişkilerini kapsar. İnsan, bu nedensellik ve nasıllık ilişkilerini tanıyarak ve tanımlayarak türdeşleri ile iletişime geçerken, bu iletişim sayesinde, dünya-varlık'ı kendi gereksinimleri doğrultusunda denetler.

Şimdi, yukarıdaki paragrafla şu bağlantıyı kuralım:

Küçük çocuk, "Ihh, ıhh!" işaret zamirinin eşliğinde, neden ille de bir takım nesneleri ister? Çünkü onlarla ilişki kurarak, onları tanımak ister? Neden peki? Oysa hayvanlarda böyle geniş cepheli bir öğrenme talebine rastlamıyoruz. Çünkü onların yaşam programları, dar bir çerçeve içinde, basit beslenme ve basit gereksinimler çerçevesi içinde yapılanmıştır. Oysa bebekler, nesneler dünyasını tanımak için sonsuz bir merak içindedirler. Çünkü küçük çocuk, nesneleri tanıyarak, içinde yer alacağı dünyanın ilişkisel kiplerini, nedensellik ve nasıllık ilişkilerini ve nesnelerin kullanım değerlerini öğrenecektir. Gelecekteki yaşamı için, bu tanıma süreci önemlidir. Çünkü o, nesnelerin çoğunu, ihtiyaçları doğrultusunda kullanmak, yani yaratıcı çoklu fantezi olanakları üzerinden, nesneleri çeşitli biçimlerde kullanma yetilerini geliştirmek zorundadır. İnsan olarak hayata tutunması, çoklu gereksinimlerini (hayvanlarınkinden çok daha geniş cepheli çoklu gereksinimlerini) karşılaması için, dünya-varlık'ı tüm cepheleri ile tanıması gerekir. Çok yönlü gereksinimlerini karşılama mecburiyetidir ki, küçük çocukta dünya-varlık'ı tanıma gereğinin verili programını açığa çıkarırken ve açığa çıkararak da yapılandırırken, yine dünyayı çok yönlü tanımayı mümkün kılacak geniş cepheli bir iletişimin de itici gücüdür. O zaman şu basit "Ihh, ıhh!" işaret zamirinin ne denli önemli bir fonksiyonu yerine

getirmiş olduğunu anlamış oluruz. Çünkü küçük çocuk, dünya-varlık'ı tanımaya bu işaret zamirinin eşliğinde başlar. Tabii ki anadili öğrenme süreci de bu işaret zamirinin eşliğinde başlar, anadile bu işaret zamiriyle giriş yapılır. Şu soruyu da soralım: Küçük çocuğun ısrarlı biçimde "Ihh ıhh" işaret zamirini kullanması neyi kanıtlar? En azından işaret zamirlerini kullanmanın ve giderek isimleri ve diğer sözcük türlerini de bu eksende ilerleyerek kullanmanın eşiğinde olduğunu, yani onda dili öğrenme yönünde verili bir programın harekete geçtiğini kanıtlar. Kısacası küçük çocuğa, anadil öğretilmez, o, anadili almaya ve öğrenmeye, verili programı nedeniyle hazır hale gelir (anne kucağında ve memeden emilen süt tadında).

Şimdi bütün sorun şu: Küçük çocuğun kullandığı dil, özne-nesne ayrımı içinde deneyimlenmez. Küçük çocuğun dünyaya duyduğu aşk ve yoğun libidinal yatırımların mümkün kıldığı sentez nedeniyle, derin bir âşinalık hissi içinde deneyimlenir. Dilin bu ilk öğrenme aşamalarında ve oldukça da uzun süreler, yıllar boyunca, nesnelere yapılan libidinal yatırımlar o kadar güçlüdür ki, bebek-küçük çocuk, nesne ile onu gösteren kelimeyi birbirinden ayırmaz, onları güçlü bir libidinal sentez yatırımı içinde birlikte yaşantılaştırır. Özne-nesne ayrımsızlığı da bu güçlü sentez yapıdan başka bir şey değildir. Dilin bu ilk öğrenilme aşamalarında, hatta uzunca yıllar boyunca bebek, küçük çocuk ve giderek Ödipal ve sonrasındaki çocuk, özne-nesne yarılmasını deneyimlemeyecektir. Hele, bebek-küçük çocuk olma pozisyonunda, böyle bir yarılma asla söz konusu değildir. Yani küçük çocuk, o nesneler ve o nesneleri ifade eden kendi basit dili ile bir bütündür, bir ve aynı şeydir. O basit dil, sınırlı sayıdaki sözcükleri haykırırken, inanılmaz bir emosyonel zenginlikle titreşir, hani kuşların ötüşleri, emosyonel dünyalarından nasıl ayrıştırılamazsa, işte öyle titreşir ve ne yazık ki biz yetişkinlere en derin kayıplarımızın neler olduğunu da acı biçimde hatırlatır.

Bebek ya da küçük çocuk, libidinal yatırımlarını (emosyonel yatırımlarını) hem nesneye hem onun ismine aynı anda yaparken, "kendisi-nesne-kelime" üçlüsü, hepsi bir ve aynı şey olur. Bu nedenle konuştuğu anadili, kendi varoluşunun kendine aitliği içinde, kendine âşina kılınmış olarak benimser. Bu sonuç, kastre edilmemiş insan yavrusunun çok önemli bir başarısıdır. Sözcük nesnenin ikamesidir, ama küçük çocuk söz konusu olduğunda, onun dünya-varlık'a yaptığı güçlü libidinal yatırımlardan (emosyonel yatırımlardan) dolayı, sözcük, nesnenin ta kendisidir ve tam da küçük çocuğun tanıdığı nesne olarak algılanır, deneyimlenir. Özne-nesne ayrımının aşıldığı bu düzlemde varoluş, hep bir şiirsel zenginlikte yaşanır. Daha sonra, zihni salt düşünce üreten bir makineye dönüşen insan, ki bu durumun alt zemininde hayat boyu süren kastrasyonların toplam etkisini buluyoruz, özne-nesne-kelime kaynaşmasının büyüsel zenginliğinde yarılmaya uğrayacaktır. Bu ciddi emosyonel kayıplar, kısmî olarak, ancak şiirin ve müziğin dilinde telafi edilebilir ki, bu durum bize, birbirlerinden çok uzak coğrafyalarda bile, ulusların şiir ve müziği, niçin ve hangi gereksinimlere bağlı olarak ürettiklerinin gizlerini açıklar. Çünkü bu tespit aynı zamanda bu kültürlerin hepsinin de, çeşitli derecelerde kastrasyonlara mâruz kaldıklarını kanıtlar; ancak sahih olarak yaşanmış bir geçmişin tüm güzelliklerini ya da acılarını, unutulmuşluğun elinden kurtarmak için ortaya konulan sanatsal yaratıların hiçbirini, kastrasyonun etkilerine bağlayamayız... Bu kısa hatırlatmadan sonra devam edelim: Küçük çocuk, ne konuşursa konuşsun kendini anlatmış olur, kendi yalın, sahih varoluşunu anlatır bize. Buraya kadar her şey güzel, sorun nerede başlıyor? Genel olarak ergenlikle birlikte anadil, sahih bir varoluşu ifade etmekten giderek uzaklaşır, daha doğrusu koparılır. Ama bu sonuç, anadilin kendisi ile ilgili bir problem değildir, toplam kastrasyonların derinleşen, güçlenen etkilerinin ve sevgi güvencesi vermeyen bir dünyanın yarattığı ruhsal karmaşaların ve yıkımların, anadille özne arasındaki sentez bağlantılara yansımalarıyla ilgilidir.

X: Annenin bebekte yapılandırdığı güçlü libidinal yüklülük, bebeğin çat pat konuşmaya başladığı ilk anlardan itibaren, anadile de yatırılır. Bunlar çok coşkulu libidinal yatırımlardır ve nesneyi ifade eden isimlere yatırılırken, kelimeyi nesnenin kendisi gibi hakiki hale getirir. Bu duygu yatırımları, bir kaleidoscope'ta olduğu gibi, bazen renkli akışlarla seyreder; adeta nereden doğup geldiği anlaşılmaz ve adı konulamaz duygu canlılıklarının, sözcükleri sarıp sarmalamasıyla seyreder. Ki bu duygu renklenmeleri, senfonik müziğin akışkanlığında, ressamın seçtiği renklerde ya da şairin seçtiği sözcüklerde yeniden hayat bulacaktır… Böylece bebek ve devamında küçük çocuk, anadili ile kendisi arasında güçlü bir libidinal bağ kurmaya ve anadilini sahih, kendine ait (egosintonik: kendi benliği ile uyumlu) bir yapı olarak inşa etmeye başlar.

Sonradan, kastrasyonlar ve başka hüsranlar sonucunda, sevgilere yapılmış libidinal yatırımlar geri alındıkça, anadile yapılan yatırımlar da ilk yoğunluklarını kaybeder ve anadil düzleminde, özne-nesne ayrımı ve yabancılaşması bir yanıyla böyle başlar.

"Duygu renklenmeleri" kavramını netleştirmek için kısa bir öyküden yararlanalım: Diyelim ki sekiz yaşındasınız. Anneanneniz sizi ve ağabeyinizi, şehrinizin kutsal mekânlarından birini ziyarete götürecek. Size dininizin temel dualarından birkaçını öğretip ezberletiyor ve bu duaları o kutsal mekânda ezberinizden söyleyin diye her ikinize birden tembihliyor. Sonra da size dönüp şöyle söylüyor: "Bak yavrum, hayatta en çok Allah'ı seveceksin. Annenden, babandan, kendinden ve benden fazla en çok onu seveceksin!" O an garip bir şey oluyor. Nereden çıkıp geldiği belli olmayan yoğun bir sevgi akımı, "Allah" sözcüğünün içini ışıldatarak dolduruyor. Tek bir sözcük, birden bire inanılmaz bir hayatiyetle yüklenip canlanıveriyor ve bu andan itibaren sizin inanç dünyanızın merkezine yerleşiyor. O güne kadar boşlukta gibi duran bir kelime, şimdi tüm anlam derinlikleri ile hayata doğuyor.

Burada ne olup bitmiştir ki, küçük çocuk, büyüsel bir kamaşma hali içine girivermiştir? İnancın bu güçte hayata doğuşu, küçük çocuk ruhsallığının bir başarısıdır. Yaşanan ruhsal sürece, libidinal füzyon perspektifinden bakmak gerekir. Annenin libidinal füzyon kucağında bebeğe ya da küçük çocuğa aktarılan sevgi, aşk, idealizasyon ve süblimasyon akımları, küçük çocuğun ruhsallığının dip katmanlarında, sonradan kullanılmak üzere, sağlıklı emosyonel rezervler olarak tortulaşırlar. Küçük çocuk ve devamında yetişkin özne, hayatındaki tüm sevgi ve inanç yatırımlarının ruhsal enerjisini, libidinal füzyon köklerinden yapacağı emosyonel transferlerle gerçekleştirecektir. Tıpkı burada verdiğimiz örnekte olduğu gibi, hayatımızın en anlamlı eşlikçisi olan ve libidinal füzyondan beslenen zengin emosyonlarımız, çoğu kez de mistik emosyonlarımız, hep duygu renklenmeleri şeklindeki akışlarla, inançlarımızı ve değerlerimizi temsil eden kavramların içini doldurarak, onları hem hayatiyetle yükleyecek hem de kutsal değerler mevkiine yükseltecektir.

XI: Anadilim, bana o kadar âşina, o kadar bendendir ki, okuduğum metinlerde, kendi iç sesim nedeniyle ya da anadilimin "ben" oluşu nedeniyle, adeta ben konuşurum; sanki yazar ortadan kalkar.

XII: İnsan zihni, zamanı geldikçe bir bir açılmak üzere, verili bir program olarak, basitinden karmaşık olanına doğru sembol kullanma yeteneğine sahiptir. Beyinde, bunlara karşılık gelen fonksiyonları elbette bilmiyoruz, ama süreç görünürde sözünü ettiğimiz şekilde işliyor. Bu yetenek, bir iletişim aracı olarak yapılandırıldığında, ortaya çıkan sistemin adı "dil"dir. "Dil" a) dış dünyadaki nedensellik ve nasıllık ilişki kiplerini, b) insanın dünya-varlık'la ilişki kiplerini, c) insanın insanla ilişki kiplerini, d) insanın kendisiyle ilişki kiplerini tanımlamak, ifade etmek üzere yapılanır.

Başlangıçta, bebek-küçük çocuk, öncelikli olarak, anadilden önce, yukarıda sayılan ilişki kiplerinin oldukça önemli bir kısmını tanır, onlara âşina hale gelir. Bu ilişki kipleri, onun evi, tanıdığı dünyası olur… Dünya-varlık'la bu âşinalık ilişkisinin, ancak libidinal füzyon sürecinden gelen bebek-küçük çocuklar tarafından deneyimlenebileceğini, zehirli füzyona fazla mâruz kalmış bebeklerin, dünya ile yeterince âşinalık ilişkileri kuramayacaklarını, dış dünyayı ağırlıklı olarak –içteki düşman nedeniyle- düşman bir çevre anlamında deneyimleyeceklerini belirtelim. Bu yüzden onların, zayıf libidinal yatırımları nedeniyle anadilleri ile, vital seviye yüksekliği bakımından güçlü bağları yoktur, belki de bu nedenle ağır şizofrenler, anadille kurdukları bağlardan çok çabuk çözülmektedirler. Bu nedenle anne kucağında yapılanmış güçlü libidinal yatırım kapasitesi, güçlü anadil – özne sentezinin zorunlu önkoşuludur... Bu hatırlatıcı nottan sonra devam edelim: Dil öncesi bebeği, dile yavaş yavaş girişiyle eş zamanlı olarak, çevresini kuşatan ilişki kiplerini de yavaş yavaş tanımaya, dil ile ifade etmeye başlar. Ama bu bebek, insanlar arası ilişki kiplerine ait pek çok formu, dile giriş yapmadan önce de zaten belli bir oranda öğrenmiştir. Şimdi ise yapacağı iş, bütün bu ilişki kiplerini (dört ilişki türündeki nedensellik ve nasıllık kiplerini), dil aracılığı ile de bir kere daha ama yavaş bir öğrenme süreci içinde dile getirmeyi becerebilmektir.

XIII: Alıştığımız bir kelimenin yerine, yenisi konulmak istendiğinde, bu yeni kelimeyi benimsemede zorlanırız. Çünkü alıştığımız eski kelimeye yapılmış libidinal yatırımları geri çekip, yeni kelimeye yatırmak son derece güçtür; o yeni kelime ile aramızda bir yaşam tarihimizin bulunmayışı nedeniyle bu zorluğu yaşarız. Ayrıca yetişkin özne, bir çocuğun başarabildiği düzeyde, kelimelere çok yoğun libidinal yatırımlar yapamaz, ancak yüzeysel yatırımlar yapabilir. Bu nedenle küçük çocuklar, bir dili

yoğun enerji yatırımları ile ve çoğu kez de duygu renklenmeleri, bazı durumlarda libidinal hazlar eşliğinde öğrendikleri için, onu capcanlı bir varlık olarak özümsediklerinde, anadillerini içten kavramış olurlar. Çünkü küçük çocuğun, anadiline yaptığı yoğun libidinal yatırımlar, anadilini konuşurken, ona kendi selfinin canlılığında yankılanır. Oysa yetişkinlerin ikinci bir dile yaptıkları libidinal yatırımlar o kadar zayıftır ki, onlar yeni bir dili, anadil seviyesinde içten kavrayarak, yani özne-anadil sentezi bağlamı içinde değil, bir anadille kaynaşmış olarak değil, tıpkı şifre çözme etkinliğinde olduğu gibi mantıksal bir düzlemde öğrenirler. Anadillerinde vaktiyle çok yoğun yaşadıkları hayatın sıcaklığı, yani "anadil-kendi olmak sentezi" (özne-anadil aynılaşması), artık bu yeni dilin içinde yoktur. Yetişkin öznenin, özne-nesne yabancılaşmasını, özellikle ergenlikten başlayarak anadile yapılan bu gevşek libidinal yatırım bağlarında da bulabiliriz. Buradan şu sonuca da varır gibi oluyoruz: Acaba, çocukluğundaki libidinal yatırım canlılığını korumakta olan yetişkin bir özne, tıpkı çocuklarda olduğu gibi, yeni bir dili içten kavrayarak, anadil seviyesinde, yani bir anadil olarak öğrenebilir mi?

Bazen yalnızlıklarını aşmak için yüksek sesle konuşan insanlar, böylece, anadile yansıtılmış kendi selflerinden adeta ikinci bir kişi yaratırlar ki bu tespit, şimdiki konumuzla ilgili değildir ve kısmî anlamda bir patoloji konusudur. Bunun uç örnekleri için okuyucu tekrar Lenz'le ilgili bölüme bakabilir.

XIV: İnsanın konuşan bir varlık oluşunun nedenlerini, şu açıklamalarda bulabilir miyiz? Biyolojik yönden doğa karşısında güçsüz olan insanoğlu, bu güçsüzlüğünün arttırdığı çoklu gereksinimlerini gidermek zorundadır. Bu nedenle, hayatta kalmasına izin verecek şekilde doğanın imkânlarını, hayatta kalabilmek için kullanabilmesi gerekir. Tabii bu durumda, doğadaki tüm süreçlerin birbirleriyle görünürdeki ilişkilerini, onların arasındaki nedensellik ve nasıllık ilişkilerini kavramak zorundadır. Doğa karşısındaki biyolojik donanım yetersizliği, ama bu yetersizliğe rağmen yaşama mecburiyeti, insanoğlunu, doğadaki süreçler arası nedensellik ve nasıllık bağlantılarını daha geniş cepheli kavrayacak zihinsel bir yetiyi geliştirmek zorunda bırakmış olsa gerek. İnsanoğlu bu şekilde, doğadaki nedensellik ve nasıllık ilişkilerini kavradıkça doğaya hâkim olmuş, hayatını sürdürebileceği gerekli üretim yollarını keşfedebilmiştir. Bu nedenle, çoklu gereksinimleri yüzünden insan, doğadaki süreçlerin, birbirleriyle "nedensellik" ve "nasıllık" ilişkilerini anlayacak zihinsel bir donanıma, adeta verili bir program olarak sahip olma konuma evrilmiştir ve bu zihinsel kapasite sayesinde, doğa karşısındaki acizliğini aşarak hayatta kalabilmiştir. Burada şöyle kaçınılmaz bir durum ortaya çıkıyor. Yani sonuç olarak, bu zihinsel kapasite sayesinde kavranan ilişki kipleri (nedensellik ve nasıllık kipleri), anadile oranla daha ilkseldir ve zihnin bu kavrayış kapasitesi de, anadilden önce gelen zorunlu bir varoluş kipidir.

Özne ister bir anadili konuşsun ya da bir sağır ve dilsiz olarak konuşamasın, saydığımız dört ilişki kipini, bunların nedensellik ve nasıllık bağlantılarını, güçlü zihin kapasitesi sayesinde kolayca kavrayacaktır. Ayrıca bu kavrayış kapasitesi, gramatikal düşünmenin temelidir, gramatikal düşünme biçimini yapılandırır. Örneğin özne duyu organları aracılığı ile organizmasını tehdit eden "aşırı soğuk" ve "aşırı sıcak"ın ne olduğunu bilecektir. Çok sıcak demirin, elini yakacağını (nedensellik ilişkisini) zaten kavramış olacaktır. Eğer, "sıcak", "demir", "el", "yakmak" kelimelerini ve bu kelimelerin bir anlam ve mesaj iletmek üzere, aralarında kurulması gereken gramatikal bağlantıları da, yani nasıllık ve nedensellik bağlantılarını dile getirip cümle öğelerini birbirine bağlayan gramer kalıplarını öğrenmişse, şunu diyecektir: "Sıcak demir, el yakar." Yani özne, tanıdığı bir ilişki kipini, bu örnekte, nedensellik ilişkilerini, anadili ile sadece ifade etmiştir, daha fazla bir şey yapmamıştır. Tam yeri gelmişken şu önemli notu düşmemiz gerekiyor: Özne anadilinin gramerini mi öğrenmiştir? Yoksa zaten var olan bir başka grameri mi anadilinde ifade etmektedir? O halde hangi grameri kastediyoruz? Şunları söyleyebiliriz: Nasıllık ve nedensellik bağlantıları arasında, doğanın kendi gramer bağlantılarını görmemiz gerekiyor. Çünkü nasıllık ve nedensellik bağlantıları, kendi içinde, doğanın verili gramatikal yapılarıdır. Anadil bunları sadece ifade eder. Burada ayrıca düşünme öncesi sezginin kökenini buluruz… Bu yüzden anadil, zaten "nedensellik" ve "nasıllık" ilişki kipleri içinden tanıdığımız dünyayı, insanlar arası iletişimi daha kolay bir hale getirmek için bize tekrar anlatır. O zaman şunu anlarız: "Nedensellik" ve "nasıllık" kiplerine bağlanmayan bir dilsel ifade var olamaz; fantastik kurgular bile bu zorunluluktan bağımsız değildir.

Var olmayan bir ilişki kipinin, anadilde de gramatikal bir karşılığı yoktur. Ya da şöyle düşünelim: Anadilde öyle bir gramatikal yapı düşünelim ki aynı zamanda onun, bir ilişki kipi olarak dünya-varlık'ta

hiçbir karşılığı bulunmasın. Örneğin, "Araba hızlanarak durdu." diyemem. Gerçi bu cümle gramatikal olarak yanlış değildir. Ama dünya-varlık'ta sürüp giden görünürdeki neden-sonuç ilişkileri ile örtüşmez. Bu yüzden böyle bir dilsel ifadenin geçerliliği yoktur. Özetle tüm gramatikal yapıları, dört ilişki kipinde, dört ilişki kipinde bulduklarımızın da karşılığını, dilin, doğadaki gramerden yansımış gramatikal yapılarında buluruz. O zaman, dilin gramatikal yapıları ve deneyimlediğimiz dört ilişki kipi, karşılıklı olarak birbirleriyle örtüşürler, birbirlerine denk gelirler. Bu karşılıklı örtüşmelerin olmayabileceği bir varoluş formu düşündüğümüzde de hayat nasıl devam eder sorusu ile karşı karşıya geliriz.

Buraya kadar söylediklerimizi özetlemek için şunları yazalım: İnsanın çoklu gereksinimleri, hayatta kalabilmesi için, dünya-varlık'ta sürüp giden "nedensellik" ve "nasıllık" kiplerinin sonsuz çeşitlemelerini tanımasını, bunları denetim altına almasını ve bütün bunları türdeşleriyle paylaşma zorunluluğu ise, son derece gelişmiş bir iletişim sistemini (bu sistem, insanda dil, yani konuşma olarak tezahür eder) zorunlu hale getirmiştir.

Özne, dört ilişki kipindeki "nedensellik" ve "nasıllık" bağlantılarını yanlış kavramış (yorumlamış) olamaz mı? Çok muhtemel! Zaten böyle yanlış bir kavrama (yorumlama) olmasaydı "mitolojiler" ortaya çıkabilir miydi? Ama böyle de olsa, öznenin dünya-varlık'taki nedensellik" ve "nasıllık" kipleri ile doğrudan bağlantısı bir mecburiyettir, değişmez. Örneğin özne, şiddetli fırtınanın nedenlerini, "Fırtına Tanrısı"nın öfkesine bağlayabilir, ama fırtınanın görünür yıkıcı etkilerini çok net biçimde kavrar (neden sonuç ilişkisini). Ayrıca, dilin askıya alındığı aralıklarda bile, dünya-varlık'ta sürüp giden nedensellik ve nasıllık şeklindeki ilişki kipleri, tüm netlikleri ile kavranmakta devam eder. Bu durum bize,"nedensellik" ve "nasıllık" bağlantılarının kavranması için, gramatikal düşüncenin öncelikli olarak şart olmadığını, bütün bu bağlantıların, dilsiz düşünme kipinde de çok rahat kavranacağını gösterir. Hatta bu duruma bakarak, öncelikli olanın dilsiz düşünme kipi olduğunu görürüz

Örneğin, bir orman yolunda yürüyorum. Çok susamışım. Karşımda, bir oluktan temiz bir kaynak suyu akıyor. Suya doğru gidiyorum. Kana kana su içiyorum. Bütün bu süreç boyunca şöyle düşünceler aklımdan geçebilir: "Çok susadım! Biraz su içsem… Hah, tam da karşımda tertemiz bir kaynak suyu akıp duruyor! Şu sudan biraz içeyim. Aman Allah'ım su ne kadar güzel, ne kadar serin! Adeta içim yıkandı! Kendime geldim vb." Ama zihnimi bütün bu sözel çağrışımlara bağlamadan da bu çağrışımların işaret etmeye çalıştığı emosyonları, su içmeye bağlanmış emosyonel akışları, daha üst ve kastre edilmemiş bir emosyonel tokluk ve doluluk seviyesinde yaşantılaştırabilirim. Bu durumda dil dışı düşünme, yani dünya-varlık'ta sürüp giden nedensellik ve nasıllık kipleri ile dilsiz temasım sayesinde, emosyonlarım daha doğrudan ve daha üst bir vital seviyede, kastre edilmemiş olarak hayata geçer. O zaman, dört ilişki kipini (doğanın gramerini) tanımanın, anadilden önce geldiğini görmüş oluruz.

Zihnin, bütün dört ilişki kipi ile zorunlu irtibatı ve bunların etkilerine irade dışı olarak sürekli mâruz kalması, kaçınılmaz bir durumdur. O zaman ister istemez, dört ilişki kipinin, anadile kodlanmış formatları ile zorunlu bağlantıları nedeniyle, zihnin sürekli olarak çağrışımlara mâruz kalması, bütün bu ilişki kiplerini ifade etmek üzere yapılanmış anadilin, insan zihninde sürekli bir iç konuşma metnini inşa etmesi ile de tamamlanır. Öznenin bu ilişki kipleri ile kurduğu bağlantı, ne kadar nevrozlarının denetiminde ise, iç konuşma metni de o kadar nevrotik bir karakterde olacaktır.

XV: Dört ilişki kipinin (a. dış dünyadaki nedensellik ilişkileri, b**.** insanın dünya-varlık'la ilişkileri, c**.** insanın insanla ilişkileri, d**.** insanın kendisiyle ilişkileri), nedensellik ve nasıllık yönleri itibariyle, birbirleriyle çok çeşitli bağlantıları vardır. Bu süreçler arasındaki her farklı bağlantı biçimi, insanın zihnine, anadilin gramatikal yapıları olarak yansır ve gramatikal insan düşüncesi bu yansımalar üzerinden inşa edilir. Örneğin, bir durum, bir önceki durumun sonucu ise "den dolayı" zarf grubunun zorunlu gramatikal bir yapı olarak devreye girmesi…

Diyelim ki çok sevdiğimiz biri hastalandı ve öldü. Görünür olaylar dizisinde "hastalık"ın bir neden, "ölme"nin bir sonuç olduğu, bu iki durum arasında bir "nedensellik" bağının bulunduğu kesindir. Sevdiğimiz kişinin adı "X" olsun. Bu durumda, görünürdeki olayı şöyle anlatırız: "X, hastalıktan dolayı öldü." Görüleceği gibi, iki durum arasındaki nedensellik bağı, "den dolayı" zarf grubuyla sağlanmıştır. Ama bu zarf grubu, aynı şekilde benim gramatikal olarak düşünebilmemin vazgeçilmez yapı taşıdır. O olmadan düşünemem. Tabii dilsiz düşüncede düşünürüm, yani bu süreci görürüm, ama anadilimde

ifade edemem; yani dilsiz düşüncemi, bu zarf grubu olmadan, anadilimin gramatikal çerçevesine aktaramam. Bu basit gerçekten yola çıkarsak şunu görürüz: Nesnelerin, sıfatların, fiillerin adları ve zamirler, tek başlarına kelimeler olarak birer ölü yığındır. Bu sözcükler, insan zihnine gramatikal kipler olarak yansımış olan "nedensellik" ve "nasıllık" bağlantıları aracılığıyla, konuşma ve düşünme anında canlanıp dirilirler, yani gramatikal cümlelere dönüşürler; yaşayan-konuşan insanın canlı dili, böylece hayat bulur. "Nedensellik" ve "nasıllık" bağlantıları düşünme sürecinin ilk aşaması olarak, önce dilsiz düşünme evresindeki zihinsel süreçleri harekete geçirir ve hemen ardından gramatikal düşünce akışları harekete geçer. Bu önemli ayrıntıyı da ilave etmiş olalım.

Gelişmiş insan zihni, daha anadil ile ya da gramatikal düşünce kipleri ile ifade etme aşamasından önce, gündelik hayatındaki "nedensellik" ve "nasıllık" bağlantılarını çok kolay kurar. Ayrıca bu bağlantıların, bilimsel seviyede olması da şart değildir; bu bağlantılar, mitolojik inanç sistemlerinin ya da kültürün değerlerinin neden-sonuç bağlantıları çerçevesinde, veya yakıştırma bağlantılar içinden de pekala kurulabilir. O zaman "nedensellik" ve "nasıllık" bağlantı kiplerinin,1. insan zihninde, dilsiz düşünme yapıları şeklinde anında kavrandığını, 2. insan zihnine adeta verili gramatikal yapılar ve bir zemin olarak yansıdığını ve 3. konuşma ya da gramatikal düşünce süreçlerinin ise bu yapıların üzerine kurulduğunu anlarız. Bu durumda şunu da görürüz: İnsan zihni, yüz binlerce yıllık gelişim sürecinde, dört ilişki kipinden bir yansıma olarak bu gramatikal yapılarla veya gramatikal düşünme kalıplarıyla donanmıştır. Bu kavrayış potansiyeli, yani nedensellik ve nasıllık bağlantı kiplerini kavrayış potansiyeli, artık insanın bir niteliği haline gelmiştir. Aslında ise olan biten şudur: Yüz binlerce yıl boyunca gelişen insan zekası, dünya-varlık'taki "nedensellik" ve "nasıllık" bağlantılarını giderek kavradıkça, ki hayatta kalabilmek için bu bağlantıları kavramak zorundadır, bu kavrayışın insan zihnine yansımasının bir sonucu olan gramatikal düşünme yetisi, onun gen haritasına bir kazanım olarak kaydedilmiştir, ama bu yeti aktive edilmeyi bekleyen bir potansiyeldir. Açıkçası bu yeti, insana genetik bir miras olarak aktarılmış, ama ancak bir anadili öğrenebileceği bir kültür ortamında aktifleşecek olan gramatikal düşünme potansiyelidir. Bir önceki nesil ise, bir sonraki nesle gramatikal düşünmeyi, hep konuşma yoluyla (canlı temas) aktarmıştır.

Edatlar, bağlaçlar ve zarfların, gramatikal düşüncede dile getirdikleri dilsel ifade kipleri, bir dilin gramatikal düşüncesindeki ilişkisel bağlantıları yapılandırıcı temel öğeler olmaktan önce (hazır dil kalıpları olmaktan önce), aslında dünya-varlık'ta akıp giden süreçler arasındaki "nedensellik" ve "nasıllık" ilişki kiplerini, bunların birbirleriyle bağlantılarını yansıtır. Bu ilişkisellik kiplerinin, anadile ifadesel kalıplar halinde yansımalarına aracılık eden bu sözcük türleri (edatlar, zarflar ve bağlaçlar) ile kurulan gramatikal yapıların, aslında dünya-varlık'ın dört ilişki kipinden (dünya-varlık'ın gramerinden) insan zihnine birer yansıma oldukları tartışma götürmez. Çünkü gramatikal düşünce yapılarının inşasına katkıda bulunan bu sözcüklerin hepsi (edatlar, zarflar ve bağlaçlar) hemen hemen her dilde, adeta birbirlerinin aynı olarak mevcuttur. Kısacası, anadilin gramatikal yapısında içselleşmiş olan edat, zarf, bağlaç türündeki sözcüklerle yapılanan dilsel ifade ve dilsel ilişki kipleri, aslında dünya-varlık'ta akıp giden süreçlerdeki "nedensellik" ve nasıllık" kiplerinin kendi aralarındaki bağlantılarda içselleştirilmiş olup, buradan anadillere yansımıştır. Dolayısıyla, anadili ile düşünen insandaki gramatikal düşünce yapısı, dünya-varlık'ta akıp giden süreçlerdeki "nedensellik" ve "nasıllık" kiplerinden, insan zihnine bir yansımadır. Bu nedenle, gramatikal düşünce kapasitesi, insan zihninin, dünya-varlık'ta akıp giden süreçlerdeki "nedensellik" ve "nasıllık" kiplerini tanıma ve deneyimleme kapasitesi ile bağlantılıdır ve bu kapasitenin yeti bakımından imkânları ile sınırlandırılmıştır. Ayrıca, insan zihninin gramatikal düşünce kapasitesi, tanıdığı, bildiği çevresel dünya-varlık'ın imkân ve koşulları ile de sınırlandırılmıştır. Çünkü tanımadığımız, deneyimlemediğimiz ya da kavrayış çerçevemizin ötesindeki bir sürece ilişkin gramatikal bir düşünce üretemeyiz.

Bu tespitler, 1. dünya-varlık'ta akıp giden tüm süreçlerle kurduğumuz bağlantıların, anadilden önce geldiğini, anadilden önce, dilsiz düşünme yetimiz üzerinden bu süreçlere âşina olduğumuzu, 2. gramatikal düşünce kiplerinin hemen öncesinde, dilsiz düşünme kiplerimizin neden-sonuç-nasıllık bağlantılarının kurulması anlamında, bildiğimiz gramatikal düşünce kiplerimizi harekete geçirici bir alt zemin olarak yapılandığını bize gösterir.

Dilsiz düşünme kipini biraz daha netleştirelim: Yani dilsiz düşünmeye bağlı farkındalık ya da dilsiz düşünme kipleri anlamındaki düşünsel süreçlerimiz… Aslında farkına varmasak da gramatikal

düşünmenin hemen öncesinde, dilsiz düşünme kipi, çok kısa bir an için devinir. İnsanda dilsiz düşünme –insanın, ilişki kiplerine olan öncelikli âşinalığından dolayı- gramatikal düşünceden önce gelir, insanda önce o konuşur ve insanın gramatikal konuşması onun tarafından hazırlanarak insan bilincine sunulur. Ya da şöyle diyelim: Dilsiz düşünce, konuşan düşünceyi – gramatikal düşünceyi- üretir. İnsan farkında olsun olmasın, irade dışı olarak beş duyusu aracılığıyla, dünya-varlık'la her zaman dört ilişki kipi üzerinden bağlantılıdır ve bunların sürekli olarak etkisi altındadır. Bu dört ilişki kipinin, kendi çağrışım akışlarına bağlı olarak yapılandırdığı dilsiz düşünce akışları, anında gramatikal düşüncelere dönüşerek, öznenin, kendisini pasif izleyicisi konumunda bulduğu iç konuşma metnini üretir. Bu nedenle çoğu kez insan, konuştuklarının kendisine hazır olarak sunulduğu sanısına kapılarak, bazen işin içinde bir gizem varmış gibi bir yanılsamaya da kapılabilir ki aslında ortada bir gizem yoktur.

Öyleyse insan zihni, öncelikli olarak dört ilişki kipini kavrayacak bir yetiyle donatılmıştır. İşte bu kavrayış, anadili kavrayıştan önce gelir. Burada şu soruyu sorabiliriz: İnsan yavrusunun, toplumsal bir aidiyetin dışında olması durumunda, diyelim ki şempanze çocuklar, bu olanaklar, yani dört ilişki kipini kavrayacak olan zihinsel yeti hayata geçirilebilir mi? Bu soruya cevap olarak kesinlikle "Hayır!" diyoruz. Çünkü bakım veren bir annenin libidinal yatırımları ile yüklenmeden, bebekte, dış dünyayı kendisine âşina kılacak ve kendisindeki verili zihinsel kavrayış potansiyelini harekete geçirecek libidinal yatırım kapasitesi, kısacası kendiliğine ve dünya-varlık'a yapacağı libidinal yatırım kapasitesi aktif hale geçemez. Sözünü ettiğimiz libidinal yatırım kapasitesi aktifleşmedikçe, dört ilişki kipini tanıma, tanımlama kapasitesi ve onları konuşulan dilde ya da düşünce akışlarında ifade etme yetileri hayata doğamaz. Bu durumda bir şempanze çocuğun, dünya-varlık'la ilişkisi, anaç hayvanın sunacağı çerçeve ile sınırlı olsa gerek.

XVI: Anadilimi, sınırsız denilebilecek kadar, istediğim şekil ve ifade kalıpları içinde kullanabilme ve üretebilme becerim, dilsiz düşüncemde dört ilişki kipini sonsuz denilebilecek sayıda tasarlayabilme kapasitemin, kendisini bir kere de anadilde ifade etmesinden başka bir şey değildir. Aynı zamanda dilsiz düşünme kipim, kendimle âşinalığım içinde seyreden bir süreç olması nedeniyle, onun, selfimle sentezlenmiş olan anadilime yansıyan ifadeleri de, bir kere daha, anadilimi kendime âşina hissetmem şeklinde deneyimlenir.

Dilsiz düşünme kipi –öznenin kendisine âşinalığının merkeziyetinde, dört ilişki kipini deneyimleme kapasitesi- sanki ham haliyle, sağır ve dilsizlerin düşünme kiplerini hatırlatır gibidir. Ki buradan, sağır ve dilsizlerin bu tür düşünme kiplerini (dört ilişki kipini), kendilerine âşina bulmalarının nedenini de kavramış oluruz.

XVII: Bir kültüre aidiyeti mümkün kılmanın zorunlu sonucu olarak, yetişkinlerin iç niyetler organizasyonunu kopyalayan ve daha dil öncesinden başlayarak bakım verenle özdeşleşme süreçleri devinmeye başlayan küçük çocuk, o kültürün dilini de aynı aidiyet bağlantısı içinde kopyalar ve doğal bir yapı olarak kendisine âşina hale getirir. Küçük çocuktan, kültürün öznesine doğru gelişim, bu rotada ilerler. Bağlantılı olarak şu hatırlatmayı yapalım: Bu özdeşleşme yetileri, belki de tam kapasite çalışan ayna nöronları üzerinden, bebek ya da küçük çocukta verili bir programdır; küçük çocuk, anadili konuşma seviyesine gelmemiş olsa da bakım verenlerin birçok niyetini anlar, yani onların niyetlerini, anadile gerek kalmadan kavrayabilir. İç niyetler tasarımlarını, dünya varlık'la ilişki kiplerini (dört ilişki kipini) anadili ile ifade eden yetişkin öznenin, kendi anadili ile sentezlenmiş bir yapı olarak inşa edilen ruhsal organizasyonu, yani yetişkin özne ile anadil arasındaki sentezde yapılanan ruhsal organizasyon, küçük çocuk tarafından yine sentez bir yapı şeklinde kopyalandığında, hem anadili hem yetişkinlerin dört ilişki kipi içinde sürüp giden yaşamları, küçük çocuk nezdinde giderek âşina bir yuvaya dönüşür. Bu verili, doğallaştırarak kopyalama (özümseme) programının kapanmasından sonra, yani anadili öğrenmeyi mümkün kılan nörolojik programın kapanmasından sonra, programın içerdiği tüm kayıtlar, bilinçdışının muhafazakâr yapısının güvencesinde, artık kolay kolay değişmemek üzere sürekli korunur. Bunların üstüne, artık aynı doğallık seviyesinde yeni bir kayıt yüklenemez.

Burada şu soru akla geliyor: Acaba, tıpkı küçük çocuklarda olduğu gibi libidinal canlılık seviyesini koruyan, kısacası olabildiğince kastre edilmemiş yetişkin bir öznede, yukarıda sözünü ettiğimiz nörolojik program, anadili, kendine âşina kılarak ve içten kavrayarak öğrenmeyi mümkün kılan nörolojik program kapanmayabilir mi? Eğer bu program kapanmazsa, yetişkin özne, hayatın her yeni

getirisini çok esnek biçimde karşılama, bütün yenilik ve olasılıkları deneyimleme kapasitesini tüm yaşamı boyunca canlı tutabilir mi? Bu şekilde, bir ömür boyunca sürecek ruhsal canlılığın imkânları hayata aktarılabilir mi? Çünkü sözünü ettiğimiz nörolojik programın (anadili içten kavrayarak öğrenme programının) kapanışıyla birlikte, tüm varoluş süreçlerini canlı biçimde deneyimleme kapasitesi de sanki ortadan kalkıyor.

XVIII: Anadilimi konuşur, onunla düşünürken, bir aynanın içindeki görüntümle kurduğum ilişkinin, bana kendimi yansıtan birebir doğallığını deneyimlerim. Anadilim bana hep kendimi yankılarken, onunla da kendimle kurduğum birebir âşinalık ilişkisini kurarım. Sanki anadilim selfimin kendisi haline gelmiş gibidir. Çünkü anne ya da ikameleri selfin kurucularıdır. Bu yüzden onların bana aktardıkları dil de selfimin içinde inşa edilir. Bu yüzden anadilim, benimle selfimin içinden, selfimin kendisi haline gelmiş olarak konuşur. Ama ikinci bir dil, çocuklukta bu inşayı mümkün kılan güçlü libidinal yatırım programı kapandığı için, selfin kendisi haline gelemez, bu nedenle onda, kendimle kurduğum ilişkinin doğallığını deneyimleyemem.

XIX: Âşinası olduğumuz dört ilişki kipine, bunları ifade eden anadili de beşinci ilişkisellik kipi olarak ekleriz. O zaman dört ilişki kipine âşinalığımız, bunları ifade eden anadili de kapsar. Sonuçta bu durum, anadil ile dört ilişki kipinin sentezlenmesidir.

XX: Anadile âşinalık süreci, anadilin öznesi olma sürecinin tekâmülü ile tamamlanır. Anadilin konuşan öznesine dönüştükçe, özne, anadil ile âşinalık ilişkisini tamamlar. Anadil, ilişki kiplerini askıya alarak onların yerini tam olarak tuttuğunda, anadille ilişkimiz bir âşinalık şeklinde deneyimlenir. Çünkü "ilişki kipleri=anadil" denklemi kurulmuş olur.

Kendimi onunla anlatabildiğim içindir ki anadil, işlerimi gören diğer organlarım (el, kol ayak vb.) gibi bana âşina, benden bir parça haline gelir. İş gören organlarıma ve bütün bedenime yaptığım libidinal yatırımların, bu organları bana âşina kılması gibi, anadilime bu şekilde (belki de anadili araçsal varlık edinme anlamında) yaptığım libidinal yatırımlar da anadilimle aramda bir âşinalık algısı yaratır. Yani anadil ve özne aynılaşmıştır. Ama bu durumda ilişki kipleri ile aramızdaki tüm canlı deneyim imkânları, varlık dünyası ile kurulabilecek tüm emosyonel bağlar ortadan kalkar.

Libidinal yatırımlarını dünya-varlıktan geri çeken ileri şizofrenlerde dünya-varlık ve bedensel algılar (demek ki özne için beden, dünya-varlık'a ait bir nesnedir) nasıl parçalanmış algılanıyorsa ve deneyimleniyorsa, ileri şizofren de anadilinden o şekilde kopar ve çözülür. Tabii öznede paralel olarak benlik ve self de yıkımlara uğrayarak dağılır. Yani bunlara yapılan libidinal yatırım da geri çekilmiştir. Anlayacağımız, libido, self ve benlik'e de dünya-varlık'a yaptığı yatırımlarda olduğu gibi nesne yatırımı yapmıştır. Açıkçası self ve benlik de libido nezdinde dünya-varlık'a ait yatırım nesneleridir. Peki ama bu durumda şaşırarak soruyoruz: İnsan nerede? Kim bu kurgusal varlık?

XXI: Orijininde varlığın çoklu emosyonel, çoklu algı ve anlamlandırma vb. kapasiteleri, anadile girdikçe sınırlandırılır. Kültürün duygusal zırhlanmasına, toplam değerlerine ve konuşulan anadilin ifade sınırlarına tabi olarak sınırlandırılır. Tabii orijininde varlık bu sınırlandırma miktarınca da kastre edilir.

XXII: Yaptığım her libidinal yatırım (emosyonel de diyebiliriz), nesneyi benim temsilcim haline getirir ve nesne sürekliliği ve sabitliğinin bir yansıması olarak onu bana âşina bir varlığa, benden bir parçaya ve bana ait bir uzantıya dönüştürür. Aynı süreç anadilimle ilişkimde de geçerlidir.

XXIII: Dil ve gramatikal düşünce, libidinal füzyon sonrasıdır. Bu nedenle dil ve gramatikal düşüncede daima "ben" olmayandan pekçok yansıma vardır.

XXIV: Kültüre ait jest ve mimikler de özne tarafından, anadile âşinalık algısı içinde deneyimlenir. Anadile yapılan çeşitle libidinal (emosyonel) yatırımlar, jest ve mimiklere de yüklenerek, onları öznenin dıştaki uzantıları ya da bedeninden bir parça haline getirir. Bu yüzden özne jest ve mimiklerini, kendi varlığının doğal bir parçasıymışçasına bir âşinalık algısı içinden deneyimler.

Pek çok kültürde, emosyonel tepkilerimizin dışavurum ifadeleri olarak jest ve mimikler ortaktır. Bir duruma şaşıran insanların yüz ifadeleri ve karşılığında bir hayret ünlemini dile getirmeleri ortak bir emosyonel kalıptır. Eğer bir durum karşısında şaşırmışsam, bunun ifadesi olarak "Aaa!" ünlemini dile getirmem sonraki bir aşamadır. Bu durum bize neyi kanıtlar? İnsanın muhatap olduğu dört ilişki kipinin anadilden önce geldiğini ve anadilin bir üst dili olduklarını kanıtlar. Böylece emosyonel

dünyama âşinalığım, onu anadilimde ifade eden dil kalıplarına da sonradan âşinalığım sonucunu getirir.

XXV: Toplumun ortalama emosyonel modu, konuşmayan varlıklar da olsaydık (örneğin dilsiz olsaydık), bizi kuşatacaktı. Özetle, ilişkisellik kipleri anadilden önce gelir ve insan oluşun en asli zeminidir.

XXVI: Anadilimi, selfimin bütün veçheleriyle, tüm benlik organizasyonumla ve bunlarla kaynaşmış olarak deneyimlerim. Böylece anadilimin ve selfimin, benlik organizasyonlarımın birbirleriyle kaynaşarak inşa ettikleri sentez bir psişik yapı içinde var olurum. Ama bu yapıların, sanki dağılmaz bir birlikleri varmışçasına yarattıkları yanılsamayı fazla da ciddiye almamak gerekir. Özellikle şizofreninin ileri aşamalarında çözülen ve dağılan bu birliktelik, sözünü ettiğimiz bu üç eksende de ağır yıkımlarla sonuçlanır. Bu dağılmayı ve çözülmeyi olabildiğince engellemek için, ileri şizofrenlerin, bir takım sözcükleri sürekli tekrarlayarak, benliklerini kurtarabildikleri kadarıyla kurtarmaya çalışmaları son derece dramatiktir.

XXVII: Sözcükler, zaman içinde, dünya varlık'a, dört ilişki kipine değil, kavramlara gönderme yaptıkları ve zihni soyut kavramlarla yüklü bir yapıya dönüştürdükleri için, bağlı oldukları emosyonlardan ve onların vital köklerinden koparak, insan psişesini bir otomatın var oluşsuzluğuna indirger.

XXVIII: Bebek "elma " sözcüğünü elma'nın kendisi gibi algılar. Çünkü sözcüğe de nesneye de aynı anda çok güçlü libidinal yatırımlar yaptığı için henüz bu yaş ve bu aşamada hem kelime nesne ayrımını bilmez hem de özne nesne ayrımını bilmez. Burada kelime, nesnenin ta kendisi haline gelir ve asla nesnenin ikamesi değildir. Böylece dil, ilişkisel kiplerin yerini alarak, ilişkisel kipin kendisi haline gelirken, âşinası olduğumuz ilişki kiplerinin yerini aldığı için, bundan böyle âşinalık ilişkisi içinde deneyimlenir. Anadile âşinalığın nedenini bu zeminde aramalıyız.

XXIX: Küçük çocuk ya da bebek, dünya-varlık'a yaptığı yatırımlarla (emosyonel bağlarla), dünya-varlık'ı kendisine âşina kılarken, bunların adlarına da aynı değerde libidinal yatırımları (emosyonel bağları) gerçekleştirerek, kendi anadilini de aynı değerde olmak üzere kendisine âşina hale getirir. Çünkü libidinal yatırım, yatırım konusu olan varlığı bize âşina kılar, onu bizim için içsel bir varlığa, bizden olan bir varlığa dönüştürür. Yani dünya-varlık'a âşinalık böylece anadile aktarılmış olur; ya da dünya-varlık'la veya dört ilişki kipiyle kurulmuş âşinalık ilişkisi, böylece özne-anadil ilişkisine aktarılmış olur. Anadilimizin içten kavranarak böyle bir âşinalık ve anlaşılırlık seviyesinde anlaşılmasının, bir iletişim aracı olmasının, kendimizi onun içinde deneyimlememizin, onun selfimizin içinden âşina bir varlık olarak bizimle konuşmasının temel psişik mekanizmasını bu çerçevede açıklayabiliriz.

Ancak ne var ki zaman içinde düşünce akışlarının, kastrasyonların yarattığı ruhsal vakum ya da iç basınçla yoğunlaşması nedeniyle anadilin, dünya-varlık'la başlangıçtaki birbiriyle kaynaşmış ilişkileri ayrışır, bu ilişki bütüne yakın oranda birbirine kilitlenmiş özne-anadil ilişkisine dönüşür (öznenin varlık dünyası ile olan ilişkisini dışta bırakan ve onun ölü bir ikamesine dönüşür), yani dünya-varlık'la sahih bağlantılar ve dünya – varlık'ı doğrudan algılama olanakları askıya alınır, anadil özneyi kendi içine hapseder. Öznenin kendi varlık kökleri ile yavaş yavaş yabancılaşması ve giderek yarılmaya uğraması da bu şekilde başlamış olur.

Bu akıbet, yani anadile kaydolmanın yarattığı bu yarılma akıbeti kaçınılmazdır. Sorun, mâruz kalınacak kayıpların en alt düzeyde tutulması ile ilgilidir. Ne var ki ruhsal yapı, kültürün uyguladığı kastrasyonlar nedeniyle gelişimi engellendikçe, anadilin, kastrasyon dehşetlerinin üzerini örtmek için giderek yoğunlaşan nevrotik bir iç konuşma metni üretmesi nedeniyle, öznenin, orijininde varlık kökleriyle temasının ağır bir tahribata uğraması kaçınılmazdır.

XXX: Anadile âşinalık konusunda şu durum da dikkatimizi çeker: Anadilimizde anlamları net olarak anlaşılan sözcükler değil sadece, anlam ifade etmeyen birçok sözcük de (yer, şahıs isimleri gibi) libidinal yatırımlarımız nedeniyle bize âşina gelmeye başlar. Türkçe'den bir örnek vermek gerekirse: Anadolu'da çok eski kültürlerden kalan yer isimleri, bugün yaşayan insanlara bir anlam ifade etmez, ama yine de o yer ismi onu kullananlara son derce âşina gelir. Bu nedenle, yapılan libidinal yatırımların, anadilin kendimize âşina gelmesinde –dilin anlam problemi bakımından- çok önemli bir faktör olduğunu anlarız.

XXXI: Yabancı bir dili, içten kavrayarak öğrenmek için, çocuksu libidinal yatırım kapasitesinin de aktif olması gerekiyor olsa gerek.

XXXII: Görünür dünyanın düzeni bizatihi gramerdir. Dilin gramer kurallarının birçoğu da oradan bir yansımadır.

XXXIII: Kişinin öznel olarak yaşadığı duygu akışlarını, ama bu akışlardaki duygu, yaşantı nüanslarını, anadilde hiçbir karşılığı olmadığı için sözele dönüştürememesi… Bu durumda kişi sadece ancak kendisinin tanıyabileceği bu duygu ve yaşantılardaki nüansların her birini, kendince üretilmiş birtakım adlarla kodlayabilir ama bunlar hiçbir şekilde anadilde dolaşıma giremez. Ancak ne var ki özne bu ruhsal malzemeyi yalnızca kendi adına ketum hafızanın dip katmanlarında unutulup gitmekten kurtarmış olur. Kompozitör ise bunu bestelediği senfonide gerçekleştirir. Yani, libidinal füzyonun bütün bu zengin emosyonel dünyası, ancak öznel biçimde adlandırılarak simgeselleştirilebilir. Ya dilsiz algı kipinde ya da müziğin notalarında…

99. Orijininde varlıktan gasp edilenler, geleceğin ufkuna kutsal bir vizyon sembolü olarak ve kutsal bir amaca dönüşerek taşındığında, ulusların uzun asırlara yönelik kutsal hedefleri için, nesiller boyunca yorulmadan didinmelerini izah eden motivasyonu netleştirmiş oluruz. Bu kutsal vizyon hayata geçtiğinde, orijininde varlık, kendinden gasp edilenleri sanki geri alacakmış gibidir. Çünkü toplumsal bilinçdışı böyle bir beklenti içindedir… Yoksa inşaları asırlarca sürmüş mabetleri yaratan motivasyonu nasıl açıklayabiliriz ki?

Yukarıdaki paragrafta "orijininde varlıktan gasp edilenler" ifadesi ile özellikle libidinal füzyonun idealizasyon ve süblimasyon akımlarından beslenen kaynaklarımız kastedilmektedir. Orijininde varlık'ın bu imkânlarını gasp eden kastrasyonlar, her bireyi ayrı ayrı hedef alır görünse de, sonuçta bir popülasyonu tümden kastre ederek, aşağı yukarı aynı inançlarda birleşen bütün bireyleri, kitlesel ortak bir vizyonda ya da aynı özlemlerde birleşen nevrotik toplumsal bir bilinçdışında birleştirir. Kısaca şunu da söyleyebiliriz: Orijininde varlıktan gasp edilenler, süblimasyon ve idealizasyon süreçlerine aktarılabilirse, bu sefer geleceğin ufkuna hep, bireysel ya da toplumsal kutsal bir vizyon olarak yansıyacaktır.

100. Bazı örneklerinde, epilepsinin aydınlık, ışıltılı, uhrevi (mistik) aurası, libidinal füzyon kayıtlarının bulunduğu beyin bölgesinin ya da bölgelerinin, epileptik elektrik akımları ile aktif hale geçmesiyle açıklanabilir mi?

Bu soruya büyük olasılıkla evet diye yanıt verebiliriz. Özellikle "Beyindeki Hayaletler" adlı kitaptan şu alıntılar tezimize şaşmaz bir kanıt oluşturuyor. İlgili alıntı şöyle:

"… Fakat nöbetler (epileptik nöbetler)… eğer limbik sistemde olursa, o zaman en çarpıcı semptomlar duygusaldır… Hastalar duygularının "tutuştuğunu" söyler… Fakat bunların (bu duyguların) içinde en göze çarpanı, kutsal varlık hissi ve Tanrı'yla doğrudan iletişime geçme duygusu gibi derin manevi deneyimler yaşayan hastalardır. Etraflarındaki her şey kozmik bir önemle dolmuştur. "Sonunda her şeyi kavradım. Tüm yaşamım boyunca beklediğim an bu. Birden her şey aydınlandı" ya da "Sonunda kâinatın gerçek doğasını anladım," diyebilirler. Bu çok ironiktir. Bu aydınlanma duygusu, gerçeğin sonunda göründüğüne dair bu mutlak itikat, beynin mantıklı ve düşünerek doğruyu veya yanlışı bulmakla övünen bölümlerinden değil, duygularla ilgili limbik yapılardan kaynaklanır." (Ramachandran 2008: 210)

Yukarıdaki alıntının yapıldığı kitapta, yazarlar, mistik deneyimlere yol açan epilepsinin bu türünün, beynin hangi bölgelerindeki elektrik deşarjları ile ilgili olduğunu, hem belirtiyorlar hem de ortaya çıkan mistik deneyimi, bu bölge etkinliklerinin sonucuna bağlıyorlar. Ancak tespitlerinde, bu tür epileptik deneyimlerin neden mistik karakterde olduğu, açıklanmadan kalıyor. Ayrıca neden her epilepsi nöbeti değil de yazarların belirttiği beyin bölgelerindeki epilepsi nöbetleri bu sonuca yol açıyor?

Şöyle düşünelim: Eğer libidinal füzyon yaşantılarına mâruz kalsaydık, deneyimleyeceğimiz emosyonlar, kaçınılmaz olarak mistik karakterde olacaktı. Bu nedenle, yukarıda sözü edilen mistik karakterdeki epileptik yaşantılara, beyindeki libidinal füzyon kayıtlarının bulunduğu bölgelerin, belki aşırı tetiklenmelerinin yol açtığı tezini ileri sürerek devam edelim:

Yukarıdaki alıntıda söz konusu edilen bazı epilepsi hastalarının deneyimledikleri ruhsal süreçlerin, mistik deneyimler olduğu çok açıktır. Bunda kuşku duyulacak bir yan yok. İronik olan, aslında insanın sahih var oluş kipi olması gereken bu tür ruhsal süreçlerin, bir hastalık nöbetinde açığa çıkmasıdır. Öte yandan, hastaların deneyimledikleri ruhsal süreçlerle ilgili itirafları, bunların Zen Budizm'de sözü edilen "satori" (ani aydınlanma) deneyimi ile sanki içsel bağlantısı varmış gibi bir izlenim veriyor. O zaman şunu söyleyebiliriz: Orijininde varlığın libidinal füzyon süreçlerinde, annenin sevgi ve aşk kucağında bebeğine aktardığı bütün idealizasyon, süblimasyon, aşk ve sevgi akımları, ruhsallığımızın bu ilk katmanlarında tortulaşmıştır. Bu ruhsal aktarımlara ilave olarak, annenin, kutsal bir değer (yoğun idealizasyon) atfederek bebeğini kutsallığın halesi ile taçlandırması, bebekte kutsallık yaşantılarının ilk nüvelerini yapılandırır. Çünkü ancak bu değerlerle taçlanmış bir bebek, annenin yaşam koruyucu desteğine sahip olabilir. Ayrıca her özne, hayatının sonraki aşamalarında, kutsal değerleri için ölümüne savaşmanın moral desteğini, anneden tevarüs ettiği bu kutsanmışlık gücünden alacaktır, ya da anneden alıp yine anneye yansıttığı kutsallık değerini, bu sefer vatana yansıttığında, "kutsal vatan" kavramına erişecektir vb. Anneden alınmış kutsanmışlık ve değerli kılınmışlık hissiyatı, bir dinin değerler tablosuna yansıtıldığında, hem o dine akıl ve mantık ötesi inancın hem de bu değerler uğruna ölümü göze alma yürekliliğinin temelleri atılmış olur. Dini inançların, akli ve mantıksal çıkarımların ötesinde konumlanışı, köken aldığı inanç zemininin sırf emosyonel oluşu ve küçük çocuğun bu yaşında, akli ve mantıksal çıkarımlar ile bağlantısız oluşu gerçeğine dayanır. Bu nedenle dinin kodları, akıl ve mantık alanının dışından, sırf emosyonel olanın alanından yayınlanır… Ayrıca bu dönem bebeklerinin ya da küçük çocuklarının emosyonlarındaki canlılığın, bilinci uyuşmuş, canlılığını yitirmiş yetişkin öznenin taşıma kapasitesinin çok üstünde olduğunu hep belirtmiştik. Şimdi epileptik nöbet anında bazı hastalarda geri dönen bu ilk ruhsal kayıtların, bilinçli hafıza tarafından net olarak tanınamaması nedeniyle, ilahi bir kattan geliyormuş gibi algılanması, beklenecek bir sonuçtur. Libidinal füzyon süreçlerinin, şanslı bazı öznelerde mistik yaşantı deneyimlerinin kaynağı olduğunu hep belirtmiştik. Özetle bazı epilepsi hastalarının tanımladığı bu ruhsal deneyimlerde şaşılacak bir yan göremeyiz. Bu ruhsal potansiyelin, sonradan anadilin kastre ediciliğinden başlayarak, diğer kastrasyonlarla yolu kesildiğinde insan, bu ilk varoluşsal ruh içi kaynakları ile bağlarından koparılır. Burada, kültürün içinde, öznenin asli ruh kaynakları (libidinal füzyon kökleri) ile irtibatları bakımından, kendisine yabancılaşarak yarılmaya uğradığına tanık oluruz. Tekrar belirtirsek, zaten insan ruhsallığının en dip katmanlarında mevcut olan bu çok canlı ilk ruhsal kayıtlarımızın, epilepsi nöbetlerinde geri dönmesi çok ironiktir, yani, sağlıklı olanın hastalık nöbetinde geri gelmesi.

101. Öznenin öznelliğini ya da kendini yaratıp var etme iradesini baskı altına alan toplumsal söylem, alttan alta özne açısından, hayati bir tehdidi, dışlanma ya da ortadan kaldırılma tehdidini ima eder. Bilinçdışı, bu baskıcı toplumsal söylemi hep hayati bir tehdit olarak algılar ve algı-bilince, otoriteye boyun eğme mesajını iletir. Böylece öznenin nasıl olup da tüm emosyonel zenginlikleri ile birlikte öznelliğinin elden çıkışı karşısında çaresiz kaldığını, böyle bir kastrasyona boyun eğdiğini anlamış oluruz.

102. Sanatsal yaratıcılığın kökenini nerede arayalım? Herhalde, libidinal füzyonda deneyimlenen vital seviye yüksekliği ve doluluğu, okyanus duyguları, idealizasyon, süblimasyon, sevgi, aşk akımları ve kutsallık, huşu duyguları vb. kastrasyonlarla baskılandığı için, sanatsal yaratım bunları bir biçimde geri kazanma çabası olarak da görülebilir. Burada, "kayıp cennet"in yeniden fethi eylemi söz konusudur. Kastrasyonların ruhsal bir çöle çevirdiği gündelik anlamsızlık dünyasında, sanatın, ruhu yeniden aydınlatıcı ışığına bu yüzden ciddi bir gereksinim vardır.

103. Libidinal yatırımlar ve aktarımlar yapışkandır ve kolay kolay çözülmez, yıllar boyunca sürer. Karasevdalının trajik kaderini de bu temel gerçekte buluruz.

104.NN düzlemde dini kurtuluş, türev dürtüleri bastırarak aşma iddiasındadır. Ancak türev dürtüleri bastırma yoluyla aşmak, böylece onları daha rafine bir dürtü seviyesine yükseltmek asla mümkün olamayacağı için, bu anlamdaki dini kurtuluş tezleri, sadece bir yanılsamadır. Çünkü türev dürtüleri

hem daha rafine bir dürtü seviyesine yükseltmek, hem sesleri çıkmayacak şekilde bastırmak çok zordur ve bastırma operasyonu her zaman cephe kaybetmeye yazgılıdır. Yani insanda hiçbir dürtü, üst bir pozisyona yükselmek anlamında gelişmez, evrilmez. Belki kılık değiştirterek onları hastalıklı bir formata sokabiliriz. İd'in sağlıklı gürbüz güdüleri, zaten vital bir kaliteye sahip oldukları için, onları yeniden yüceltmenin hem bir anlamı ve imkânı yoktur, hem baskı altına alındıklarında bu baskıya sadece dejenerasyona uğramakla yanıt verirler. Yanılgı, dejenerasyona uğramış dürtülerin, nevrotik süblimasyona tabi tutulabileceğinin sanılmasındadır. Gerçekte ise o kadar göklere çıkartılan nevrotik süblimasyon bile, öznenin sahih içeriğini tanımaya asla imkân bulamadığı bastırılmış eksiksiz cinsel haz ve tatminlerinin süblime köklerinden, kısmî olarak alabildiğini kullanır. Kısacası orijininde libido, bir bütün halinde böyle bir projenin, cinselliğin bastırılarak süblimasyona uğratılması projesinin içine yerleşmez. Çünkü böyle bir proje, onun reel tatmin amacına, zaten süblime olan yapısına uygun değildir. Nevrotik ruhsallığı onarma yönünde pek de umut verici bir defans olmayan nevrotik süblimasyon, her zaman orijininde varlık'ın libido yapısında bir çatlak ve yıkıma yol açar. Özetle orijininde libido, cinsel güdüler bastırmaya tabi tutularak bir bütün halinde kılık değiştirmez, bu girişime nevrozla yanıt verir.

105. Anda yaşama ve eğlence bağlantısı: Anda yaşamamanın alternatifi, anlamsızlığın ruhsal dünyamıza egemen olmasıdır. İnsanın ruhsal doğası anda yaşamaya göre programlanmıştır, tıpkı hayvanlarda olduğu gibi… Bilinçdışımızla (bilinç – bilinçdışı sentezinde) yaşamamız durumunda, anda varoluş, ruhsallığımızın normal boyutudur. Uygarlığın sıkı çalışma düzeni, metrik saat anlayışını dış gerçeklik haline getirdiği için, zaman dışı varoluştan saatli zaman düzenine geçilmiş ve elbette kastrasyonların ruhsal dünyayı bloke eden etkilerinin de sonucunda, insan ruhsallığının zaman dışılığı ve ölüm ötesiliğini yaşama kapasitesi kastre edilmiştir. Ancak insan, bu kayıplarını gidermek için yine de kısmî telafiler geliştirmiştir. Bulunan çözümlerden biri, vecde açılan eğlencedir, şenliktir ya da danstır. Özellikle dans böyle bir ruhsal tutsaklıkta, geçici bir iç özgürlük sağlar. Çünkü dans, psişik alanda kaotik olandan kozmik olanın uyumuna geçiştir. Zaman dışılığın ve ölüm ötesiliğin mekânı olan libidinal füzyonun emosyonel akışkanlığı, dansta yeniden ele geçirilir.

106. Güncel yaşamın içindeyken, insanlarla diyaloğumuz sürerken bile açığa çıkabilen, kaynağını varlığımızın köklerinden alan, ama yaşantı düzleminde açığa çıkabilmesi ve kendini ifşa edebilmesi, emek harcanarak yapılandırılmış bir yaşam tarzını gerektiren ikinci bir boyut daha var. Gündelik yaşamın aleladelik düzeyinde iken sezilemeyen bu ikinci boyutun doğuş hali birdenbiredir. Varoluşun en derin biçimde anlamlı kılındığı bu boyutta, insanoğlunun cennet veya vaat edilmiş yaşam olarak ileriye projekte ettiği düşler, duygu, algı ve yaşantılar eşliğinde, birdenbire aktüel an içinde yaşanır hale geliyor. O zaman uzak bir geleceğe yansıtılmış, ama kökleri, tohumları insan varlığında gizli bu potansiyel, insanda yaşamaya başlıyor. Bu aşamaya varmak için, insanda iç güçlerini uzak geleceğe yansıttıran iç ve dış engellemelerden arınmak gerekiyor. Günlük yaşamda binlerce etkiye mâruz kalınmasına rağmen, insanın özündeki bu yapı açığa çıkartılabilir. Kalabalığa karşı, kalabalıktan izole olmadan yaşanabilir bütün bunlar.

Bir şeyi daha bilmek gerekiyor: Bu seçkin yaşantılar, ancak yaşayan insanla birlikte vardır. Daha ötelere uzanmaya çalışmak, bu yaşantı süreçlerini, doruk deneyimleri dünya ötesi spritüel bir yaşamın müjdesi ya da cennetten bize gönderilmiş bir mesaj olarak algılamak, bizi metafizik tartışmalara takılıp kalmak gibi kısır bir döngünün içine çeker. İnsan bunları varoluş süreçlerinde yaşarsa yaşayabilecektir. Başka bir olanak sunulmamıştır kişiye.

107. Cinsiyet farkı önem taşımamak üzere, öteki ile yaşanan füzyon, ilk füzyondaki arızaları belli bir oranda onarır. Çünkü libidinal füzyon, emosyonel ekseninde, sevgi, şefkat, idealizasyon ve süblimasyon aktarımları ve diğer derinlik yaşantıları bakımından cinsiyet dışıdır. Ama bu cinsiyet dışı eksenin her zaman erotik uyanışları tetikleme olasılığı hep vardır. Zaten bu yolun sonu da, bir garanti verilemese de OGP'ye açılışı ima eder…

Sahih dostluk ve sevgiler, libidinal füzyon kaynaklarından beslenir.

108. Eksiksiz orgazm hazzı ile tamamlanan penetrasyon ilişkisi, eksiksiz varoluş kipini yeniden inşa etmek ya da ona yeniden geri dönmek demektir.

109. Görüşlerini hırçınlıkla, alınganlık ve gönül kırgınlıları ile ille de karşı tarafa kabul ettirme tutumunun gerisinde, daima, geçmişte yeterince aynalanmamış bir çocuk vardır.

110. Kadın ya da erkek hiç fark etmez, kastre edilmemiş olarak fallusa sahip olma iktidarı, eksiksiz orgazm hazzı hayata geçtiği zaman mümkündür. Genital alan farklılıkları ile ilgili değildir.

111. Küçük erkek çocuk, kastrasyon tehdidinin, penisindeki haz ve erotik uyarılma kapasitesine yöneltildiğini pekala bildiği için, bastırma mekanizması aracılığıyla orgazmındaki bu kapasiteyi olabildiğince sınırlandırıp güdükleştirecek ve mekanik uyarımsal seviyeye indirecektir. İşte bu an, öznenin hayatında gelecekteki OGP olanağının şimdiden kastre edildiği andır.

Bu an(lar)dan itibaren yitirilen haz ve erotik uyarılma kapasitesi (kapasitenin yitirilen miktarı), bir biçimde kendini çağrıştıracak, ya da çağrışım bağlantısı kurulacak pek çok şeyi, kendisinin sembolik eşdeğerlisi, daha doğrusu kayıp hazzın aranan tatmin nesnesine, yani arzunun kayıp nesnesine dönüştürecektir. Penisin fallus değeri kazanması (aranan en ideal varlık değeri kazanması), onun yitip giden bu büyük potansiyeline yapılan sembolik bir değer atfetmedir. Yoksa penisin, bir organ olarak yerinden çıkarılabilirliği, sembolleştirme zincirini (emosyonlar ve düşünceler olarak her anlamdaki çağrışımsal zinciri) harekete geçiremez.

112. Bazı insanlarda kendi bedenine zarar vererek ya da kendinde fazla bulduğu bir organı (kol, bacak vb.) tahrip ederek rahatlama şeklindeki davranışlarının altında, bilinçdışı ensest suçluluğundan kaynaklanan cezalandırılma talebi de sorumlu görülüyor ki, kişi burada kendine ceza kesmiş oluyor.

Şu sonuca varabiliriz: Penisin (ya da vajinanın) işlediği suçun diyeti, diğer organlar tarafından ödenir (bilinçdışı böyle bir eşitlik denklemi kurar).

113. İlişkisellik… OGP öznesi de ilişkisellikten muaf değildir. Ama bu düzlemin samimiyetinin, NN öznenin ilişkiselliği ile hiç ilgisi yoktur.

114. Biri ötekine "ben senin her şeyin olurum" derse, annenin arzusunun nesnesi olmak isteyen küçük çocuğun bulunduğu yerden konuşmuş olmaz mı?

115.Duygularımızın anlatımı dile sığmadığında şarkı söylemeye başlarız.

116.Lacan'ın sözünü ettiği ayna evresindeki çocuk, kendi görüntüsüyle karşılaşmayı, sevinç duymadan deneyimlemiş olabilir mi? Pek mümkün! Eğer zehirli füzyondan geliyorsa.

117.Kendini yenileme tembelliği, yani insan olma ayrıcalığından yararlanamama… Ortalama öznenin kendine ihaneti…

118.Geçmişteki ensest suçluluğu duyguları, cinsellikle ilgili genel suçlanmışlık duyguları, ayıplanmalar, öznenin yetişkinlik hayatındaki güncel hata ve kabahatlerinin üzerine eklemlenerek onlardaki suçluluk ve korku duygularının algılanışlarını alabildiğince şiddetlendirir.

119.Bebek, anne tarafından libidinal füzyonda sevgi ve aşkla sarılıp sarmalanmadıkça, ileride eksiksiz orgazm hazzını hayata geçiremez. Bu nedenle libidinal füzyon, eksiksiz orgazm hazzının (OGP) ayrılmaz eşlikçisi olan aşk ve sevgi eksenini yapılandıran ilk ruhsal zemindir.

120.Ürkütücü yılan rüyaları, babanın, ürkütücü sanılan penisine bir gönderme de olabilir.

121. Sarılmak nesne sürekliliğini teyit etme yoludur.

122.Beslenme, bilinçdışında, seviliyor olmanın bir göstergesi olarak algılanır. Bu nedenle, sevgi ihtiyacı yeterince karşılanmayan ya da belki aşırı karşılanan insanların aşırı yemek düşkünlüklerine şaşırmamak gerekir.

123.Bir hırsız ya da katilin izini süren kişi, bir yandan da kendindeki hırsız ya da katilin izini sürüyor demektir.

124.Pek çok ütopya eksik (kastre) hazdan beslenir.

125.Kronik cinsel(orgazmik) tatminsizlik, ki her eril özne hemen hemen hep böyledir, toplumsal cinsel kimliği, normlara uygunluk bakımından ne kadar eksiksiz yapılanmış olursa olsun, onu kendi eril cinselliği karşısında hep kuşku duyar bir durumda bırakacaktır. Çünkü ona eril cinselliğini veren ana merkez (genital alan) hazda eksiklikle damgalanmıştır.

126.Varlık (libidinal füzyon) hastalanmaz, bilinçli benlik yorulup hastalanarak, onu görünmez kılacak şekilde varlığın üstünü nevrotik tüm belirtilerle örttüğünde, ruhsal hastalıklar varoluş sahnesini ele geçirir.

127.Ötekinin beni tanımlama biçimi, benim kendi hakkımdaki tasarımımı inşa eder. Bu durum terapiste çok önemli sorumluluklar yükler. Bu nedenle onaylanmamak, öznenin bir benlik olamadığı öfkesini ayaklandırır. Ancak ne var ki güçlü aile bağları, aile dışındaki ötekilerin, "ben"i negatif tanımlamalarını geçersiz kılar.

128.Tamamlanmamış ilk nesne ilişkileri (arızalı ilk insan ilişkilerimiz), acılı sevgi nesnesi arayışlarımızın, ayrılıkların ve biten ilişkilerin, bize yoğun acı vermesinin nedenidir.

129.Cinselliğin eksiksiz hazdaki kayıpları, bunların, bir yerlerde ya da birilerinde ya da bir takım toplumsal hedef ve değerlerde, eksiksizliği, bütünlüğü kendinde bir vaat olarak barındıran bir üst figür, erişilmez bir erk figürü olarak ya da bir üst amaç halinde var olduğu sanısı yaratır. Özne bu sanıların peşinde koşarken, hayatta yürüyeceği yola çıkmış olur. Peki eksiksiz hazzı yaşarsak ne olur? O zaman sanal amaçlar peşinde değil, gerçek gereksinimlerin peşinde oluruz.

130.Kastre edici ataerkil kültüre nevrozlarla bedel ödenirken, anaerkil kültürde insani süreç, kendini geliştirme yolunda ilerler. Ataerkil kültüre ödenen bedel, Lacan'ın iddia ettiği gibi eksiklikle damgalanmak değil (aslında eksiklik elbette), ama nevrozla damgalanmaktır. Ayrıca, "nevroz, uygarlık için ödenen bedeldir." (Freud) tezi de geçersizdir, aslında nevroz, uygarlık için ödenen bir bedel değil, kastre kültüre giriş için ödenen bedeldir. Bu nedenle, kastre edici ataerkil kültürün tek başına uygarlığı temsil ettiği tezi geçersizdir. Yaygın oluşu onun doğruluğunu kanıtlamaz.

131.Ketum hafızada kayda alınmış ama öznenin bilinç alanından gizlenmiş her ruhsal malzeme, kaynak ve köken olarak mistisizme ve daha kötüsü metafizik alana bağlanmıştır tarih boyunca.

132.Ölüm içgüdüsü ve dolayısıyla mazoşizm gerçekse, ruhsal yapı mutsuzluğa adanmışsa o zaman ruh sağaltımının ne gereği var? Ya da bu saçma tez, gerçek olarak kabul edilirse, bu varsayım neye hizmet eder? Mutsuz insanlar üretmeyi hedef alan böyle bir tez, tüketim toplumunun, tüketmeye hazır ruhu aç insanını meşrulaştırarak, sömürü ekonomisine hizmet eder. Böylece Freud'un sinsice neyin hizmetine kendini sunduğu anlaşılmış olur.

Ayrıca bu saçma varsayım, özneyi, nevrozuyla yüzleşme zahmetinden korur ve nevrotik korkaklığı meşrulaştırarak, özneyi korkaklığın rehavetinde eylemsizliğe sürükler.

133.En nevrotik öznede bile, OGP'nin, psişik zeminde, uyanmak üzere hazır bekleyen libidinal olanaklarının, bu insanların, insanlığın iyiliğine yönelik kavrayışları, kuramları üretmelerini, sezinleyebilmelerini mümkün kılmasını bir umut olarak görmeliyiz.

134.Nasıl bir sevgiyle sevilmek istiyorsan öyle bir sevgiyle sev.

135."Kendini dinlemek"ten çoğu kez, nevrozonun ya da psikotik kaygılarının seslerini dinleme anlamları kastedilir. Libidinal füzyonun bereketli coğrafyasına açılış akla hiç gelmez.

136.Eski ruhsal haritadan zaman zaman bizi ziyaret eden hayaletler (eski sorunlar), tolere edilebilir bir seviyede ise, artık nevrozlardan söz edilemez.

137.Tanrı inancı, libidinal füzyondan beslenir.

138.Bir zamanlar sevgimiz yıpranmamışken (kökeni libidinal füzyona bağlı olan sevgi, sevgi yatırımları)… Sevgisiz bir dünyada bu potansiyelimiz hep yıkımlara uğrar. Ve bize, tüm sevgi yatırımlarımızı dünya-varlıktan geri çektiğimiz ve yaşam kaynakları kurutulmuş bir otomat hayatı kalır. NN özne hep bu olumsuzluk başarılarına imza atar, hem kendisinin hem en yakınlarının hayatını berbat etmede üstüne yoktur.

139.Cennet burada ama biz cenneti gören bakışı kaybettik.

140.Tanışılan her yeni insana, bilinçdışı bir itilimle, hayatını onunla en güzel şekilde kurmayı umma yanılsaması (geçmişteki önemli yakınlarla olan ilişkilerde yaşanmış hüsranlar ve bunların onarılması umuduyla) ile yaklaşma… Bu arada o kişinin, kendi geçmişinden getirdiği öznel yaşamı ile tamamen başka biri olduğunun ve talebimizi karşılayamayacağı gerçeğinin trajik biçimde unutulması.

141.Cinsel açlık, tüketim ekonomisinin temelidir (bilinçdışındaki süreğen ve gerçek cinsel ilişkilerle de yatışamayan cinsel açlık).

142.Duygularımız (öfke, sevinç, sevgi, hınç, korku vb) kendilerine karşılık gelen nesnelere (kültürün kodlarında o şekilde kaydedilmiş olan nesnelere) bağlanarak, onlar aracılığıyla kendi sembolik dile gelişlerini ifade ederler. Örneğini başımıza bir felaket geleceği ya da uğursuz bir şeylere mâruz kalacağımız kaygısı içindeysek, rüyamızda büyük olasılıkla, aniden beliren ürkütücü bir kara kedi ile yüz yüze gelebiliriz. Kara kedi, bu düşte, rahatsız edici duygunun adeta somut bir ifadesine (aslında sembolik de olsa) dönüşmüştür.

143.Öznenin, duygu yatırımlarının yöneldiği ötekinde inşa ettiği değer ve yücelikleri koruma ihtimamı, sevginin tanımıdır.

144.Varlık (insanda-varlık'ın yaşanabilirlik imkânları ve bunların ruh içi boyutta açığa çıkması), ruh içi süreçsellikte, bu süreçlerin akışlarında kendini ifşa eder. Varlık ve zaman (Heidegger) ilişkisi bu bağlantı ve anlam içinde ele alınırsa netlik kazanır. O zaman "Varlık ve Zaman"ı "Varlık ve Süreçsellik" olarak yazmamız gerekir. Yine Heiddigger'in, "Zaman varlığın ufkudur." sözü "Süreçsellik (ruh içi varoluş ve anlam akışları), varlık'ın kendini ifşa ettiği ufuktur." şeklinde kavranırsa, anlam bulanıklığı ortadan kalkar.

145.Orijininde varlığın bin bir parçaya bölünmüş bütünlüğünün her biri, sonradan karşımıza sanat yapıtları (şiir, müzik, resim) olarak çıkar. Bunların toplamı, orijininde varlığın bütünlüğüne denk gelir mi? Kim bilir!

146.Dinlerde insan ruhsallığı iki kategoriye ayrılır. a. İnsanın ruhani, kutsala adanmış yanı, b. İnsanın hayvan yanı, hırsa, tamaha, açgözlülüğe adanmış yanı (nevrotik ego).

Ancak dikkatli bir gözlemci, insanın bu şekilde ikiye bölünüşünün, insan cinselliğinin ikiye bölünüşü ile tıpatıp örtüştüğünü görür. Kadını "yatılacak kadın", "tapılacak kadın" (Freud) diye ikiye bölen eril öznenin bu yaklaşımı nedeniyle, aynı ruhsal yapıda cinselliğin hem süblime yanı, hem erotik yanı bir sıcaklık içinde kaynaşamaz. Bu tablo, tam bir kastrasyona denk gelir ve kaçınılmaz olarak nevrotik ego yapılanmasını güçlendirir. O zaman güçlenen nevrotik egonun agresyonla yoğunlaşmış bu hastalıklı yanını, insanın hayvan yanı diye nitelendirebiliriz. Cinselliğin süblime yanı ise (tapılacak kadına bağlı olan yanı), erotizmden (nevrotik erotizmden) bütünüyle soyutlanmış sanılınca, bu soyut ruhsallık, insanın ruhani, kutsala adanmış yanı olarak görülür. Ama aldanmayalım. Çünkü bu şekilde soyutlanmış bu ruhsal yapı, hem kastre bir ruhsallıktır hem de aynı zamanda nevrotik bir ruhsallığın inşasına denk gelir.

147.Bilinçdışı inançlar o kadar inatçıdırlar ki, bilimsel kanıtlara ve gerçekliğin tüm rasyonel kanıtlarına var güçleriyle direnirler. Asla cephe kaybetmezler. Çünkü annenin libidinal füzyon kucağında yapılanan süblimasyon ve idealizasyon akımları, ketum hafızanın dip katmanlarında tortulaşıp unutularak, bilinçli öznenin farkındalık alanından dışlanırlar. Ama gizli faaliyetleri devam eder. Bu akımlar, öznenin kültüründe kutsal bilinen figürlere aktarıldığında bu figürler, inanılan, tapılan nesnelere dönüşürler. Bu nesneleri, onlara aktarılmış süblimasyon ve idealizasyon akımlarından soyutlamak da imkânsız denecek derecede zordur; çünkü libidinal bir akım, aktığı ve bağlandığı bir nesneden o kadar kolay kolay kopamaz. Bu demektir ki bilinçdışı inanç, nesnesinden kopamadığı için son derece dirençli ve inatçıdır. Tam bu noktada rasyonellik bakımından tüm saçmalıkları apaçık ortada olmasına rağmen, pagan inançlardaki kırılmaz, inatçı ve dirençli yapıları anlamış oluruz.

148.Ruhsal deneyimlerimizi her zaman emosyonel değerlerini sözel ifadelere dönüştürerek kayda alırız. Sözel ifadelere bağlanmamış ham emosyonlar ise, bu ham halleri ile kayda alınırlar ve sözel ifadelere dönüştürülmeden kalırlar. Eğer bunlar travmatik yaşantılarsa, sözelleşemedikleri için yüklerinden arınamazlar ve hatırlanmak istenmedikleri için de örtük biçimde öznenin emosyonel yaşamını, kendi emosyonel odağı ile bağlantılı eksenlerde kastre eder (örneğin cinsel bir şok cinsel yaşamı kastre edecektir). Eğer bu güçlü emosyonel deneyimler, libidinal füzyondan beslenen doruk deneyimlerse, rahatça hatırlanıp ruhsal dünyayı beslemelerinde bir sakınca yoktur ya da ille de sözel ifadelere dönüştürülmelerine gerek yoktur. Travmalara bağlı yoğun ve şok etkisi yaratan emosyonlar, sözel ifadelere dönüştüklerinde, artık her hatırlanışlarında başlangıçtaki örseleyici etkilerini sürdüremezler. Sözel olarak ifade edildikleri için de emosyon ve sözellik sentezi gerçekleşmiş, sözel ifadeler içinde ruhsal akış süreçlerine katılmış olurlar.

149.Spontan biçimde akıp giden iç konuşma metnimiz (aslında öznenin kendi nevrozlarının gizil yasalarına göre akıp giden iç konuşma metni), pasif hafızamızın kayıtlarındaki emosyonel, sözel ve benzeri çoklu etkilenmelerin, bilinçli irade ve arzumuzun dışında kendini ifşa eden tezahürleridir. Öznenin kişisel tarihi, pasif hafızanın bu ifşa tezahürlerinde sürekli olarak kendisine hatırlatılır ve öznenin kendi kişisel tarihi ile (nevrozlarının tarihi ile) bağını sürekli bir akış haline getirir.

150.Bir demlenme süreci içinde gerçekleşmek koşuluyla, insan, ilişkisel bir varlıktır. Yani yıldırım ilişkisellik, tartışmalı bir konudur.

151.Anneden bebeğe yönelen aşkın düzenleyici güçlü aktarım kapasitesi sayesindedir ki bebek-küçük çocuk, dünya-varlık'ı kaotik olandan düzenli bir dünya-varlık yapısına doğru dönüştürür. Aynı bütünleştirici ve düzenleyici güçlü aktarım, bebeğin ya da küçük çocuğun hem beden varlığına hem de onun psişik varlığına yatırılır. Böylece küçük çocuk ya da bebek bedeni ile psişik yapısı arasında tam bir bütünleşmeyi mümkün kılmış olur

152.Kamusal alanda onaylanmak ya da onaylanmamak, kınanmak ya da beğenilmek özne için hayati bir öneme sahiptir. Hatta ölüm kalım seviyesinde bir önem söz konusudur. Peki niçin? Bu boyun eğişteki zaaf neye hizmet ediyor? Elbette toplumsal düzen ve normları korumaya. Bu etkiyi (kamusal alanın bu etkisini) yok sayacak düzeyde güçlü bir özne olmak mümkün değil mi? Özetle toplumun yaygın rasyonalitesinin özne üzerindeki kastre edici gücüne karşı hep uyanık olmak zorundayız.

153.Libidinal füzyonun hayata geçtiği süreçlerde, istekler sona erer.

154.Karşılıksız kalsın ama gönlün aşksız kalmasın. Sen gülü seviyorsun diye gül de seni sevmek zorunda değil ki!

O zaman nedir doğru olan? Seviyorsan sev ama karşılığını bekleme. Bu tutum katışıksız ruh sağlığının temelidir.

155.Günümüzün iş düzeni, üretim tüketim toplum düzeni, öznenin ruhsal dünyasının libidinal füzyondan beslenmesine hemen hemen olanak tanımaz. Bu düzenin kendi rasyonalitesi, libidinal füzyonu hep dışta bırakır. Ya da bu düzenin rasyonalitesi tarafından bireysel rasyonalitesi tutsak alınmış özne, libidinal füzyon eksenini hayatına taşıyarak realize etme imkânlarını asla aklına getiremeyecektir.

Eğer, terapi ya da psikanaliz yaklaşımları, libidinal füzyonu günlük hayatın dışına sürme şeklindeki yukarıdaki tezi savunuyorlarsa –ki savunuyorlar- sistemle çok sinsice bir iş birliği halindedirler demektir. Yani ne olursa olsun ama özne her halükarda tüketim ekonomisinin tüketen ve tüketilen piyonu olarak statüsünü sürdürsün. Burada çok büyük bir tuzak söz konusudur.

156.Dünya ile libidonun haz çeşitleri üzerinden ilişki kurarız. Yediğimiz bir lokmadan ya da içtiğimiz bir yudum sudan aldığımız hazda, cinsel hazlarımızdan şu ya da bu çapta bir şeyler kesinlikle devrededir.

157.Agresyon, libidonun varoluş olanaklarını hâkim kılmak, libidoyu yaşamsal deneyimlerinde desteklemek için devrededir. Özetle, sağlıklı işlevi bozulmamak koşuluyla, agresyon yaşamın hizmetindedir.

158.Onur duygusu, vaktiyle libidinal füzyonda bize verilmiş değeri, bize gösterilmiş sevgiyi değersizleştirici dış etkilere karşı gösterilen bir korunma tepkisidir ve bütün bunlara verilen bir cevaptır.

159.Korkakların (mış gibiliğin rolünü oynayan ortalama nevrotik korkak özne, yani hemen hemen herkes) birbirlerinden korkuyor olmaları ironik bir çelişkidir.

160.Karşı cinse düşkünlüğün en aşırı örneğinde erkek (erkek çocukta anne), kadını içe alarak onunla özdeşleşir.

161.Libidinal füzyon, Ödipal dönem kastrasyonları hariç, zaman zaman kastrasyonların çoğunu, geçici olarak kastre eder.

162.Kendimizi sevmek, libidinal füzyonda annemizden bize aktarılmış sevgiyi, dünya-varlık'a aktarmak üzere içimizde hissetmektir. Kendimi sevdiğim anda dünyayı sevmeye başlarım ve bunu somut bir duygu olarak yaşarım, dünyaya yansıtırım.

163.Görevimiz, tüm yaşatan güçlerimizi, libidinal füzyon köklerimizden çekip güncele aktararak, bize sunulan hayatı kutsamaktır."Hayatta en büyük acı bir saatten fazla sürmemelidir." Tolstoy'un bu sözünün analitik yorumu böyle olsa gerek.

164.Bedenimiz anadilimizi bilir mi? Organlarımız anadilimizin talimatlarını anlar mı? Ama şöyle olabilir: Yanlış kod yazılımları fark edilip düzeltilirse ve bunun sonucu olarak tam farkındalık, yani "hah işte" yaşantısının getirdiği ani uyanış hali üzerinden yaşanan rahatlama, bedensel sağlık üzerinde, stresi sönümlendirerek, genel şifa etkisi yaratabilir. Yani bilinçdışının kullandığı kendi sağlıksız ve yanlış ihbarlar üzerinden yapılanmış semptomatik dilini düzeltebiliriz. Aslında sönümlenen stres sağlık üzerinde düzeltici rol oynuyor olsa gerek.

165.Toplumsal ideal benliği kendi hedefimiz haline getirmek için büyük bir çaba içine girdiğimizde, hem kendi özgün varlığımızla (libidinal füzyonda yapılanan) ters düşer ve ona yabancılaşırız hem özgün varlığımızı toplumsal bir yalana alet ederek iç dürüstlüğümüzü kaybederiz.

166.İd: Ham dürtüler, dürtünün en çıplak hali… Bu yalın yapı toplumsal veya başka baskılarla deforme edildiğinde, dürtünün çıplak halini değil, toplumsal ideal benlik uğruna kendimize söylediğimiz yalanlarla şekillenmiş halini ya da toplumsal ahlaki tehditlerle (özellikle cinsel dürtüler üzerine uygulananlar) şekillenmiş halini hayata geçiririz. Ancak toplum karşısında güç kazandıkça, alttan alta, nevrozlara bulaşmış bu ham dürtüler bu sefer tüm çiğlikleri ile sahnede belirirler. Daha doğrusu özgün doğa, baştan tahrip edilmişse, onun agresif formu sahneyi ele geçirir. Diktatörler böyle bir sürecin ürünüdürler.

167.Vatandaş aydın bir insan olsun diye değil, üretim – tüketim ilişkilerinin gerektirdiği şekilde eğitilir, daha doğrusu bu yolda köreltilir. Bu nedenle dünya genelinde kitlelerin gerçekten aydınlanması özlemi bir ham hayaldir.

168.Libidinal füzyondan beslenmeyen cinsellik utanç vericidir.

169.Bir kadını arzulayan erkeğin bakışı, aynı anda aynı kadını arzulayan öteki erkeğin bakışı ile karşılaştığında, birbirlerinde, kendilerinin ego ideallerini bulmuş olurlar.

170.Annenin bebeğine yönelik idealizasyon aktarımları (narsistik arızalarla, şişirilmiş ego saplantıları ile yüklü olarak), tekrar bebekten anneye yansıdığında, ötekilere yönelik (arızalı) idealizasyon aktarımları yapılanmış demektir. Ama bu aktarım, aslında bebeğin kendisine yönelik idealizasyon ve süblimasyon yatırımlarının dış bir objeye yansımasından başka bir şey değildir. Şimdi, bu bebek ileride kendi dininin kutsal figür ya da kişilerine bu aktarımları yönelttiğinde, sarsılmaz dini inançlar yapılanmış olur.

Dinin kutsal kişi ya da inanç sistemine yüksek değer atfetme, kişinin kendi değerliliğine yönelik narsisizminin dışsallaştırılması, bir dış objeye yansıtılmasıdır. Yani kişi, bizzat o kutsal kişinin, kutsal değerin kendisi olur ve narsisizmi bu örtülerin altında gizlenir. Bu nedenle (böyle) inançların, akıl ve mantıkla sarsılmaları mümkün değildir.

Dine, egodan uzak, sevgi ile bağlanışın temelinde neleri buluruz? Dini değerleri yüceltici ve koruyucu sevgi, libidinal füzyondan transfer edilir (beslenir).

171.Cinsel hazlarında esasi kayıplara uğramayan hiç kimse iktidar (hükmetme) peşinden koşmaz. Ayrıca iktidar peşinde koşmayanların da cinsel hazlarında esasi kayıplara uğramadıkları elbette söylenemez. Daha doğrusu, bunların uğradıkları ağır kastrasyonlar nedeniyle, boyun eğici ya da egemenlik iddiasında bir kimlik örgütlenmesine yöneldiklerini söyleyebiliriz.

172.Sanatsal üretim, en başta yitirilmiş olanın üreme programına aktarılmış bir türevi gibidir. Öznenin, kastrasyonlar nedeniyle eksik özne olarak varoluşu, sanatçı ve izleyiciler nezdinde sanatsal üretimi, eksiksiz bir varoluş kipini tamamlama misyonunun, sanki üreme programı üzerinden hayata aktarılma talebi olarak dayatır. Ama misyon, en başta yitirilmiş olanın geri kazanımı bakımından bir bütün olarak amacına erişemeyecektir.

173.Etik değerler olarak sadakat ve vefa, sanki üreme programından psişik yapımıza aktarılmıştır. Çünkü yeni doğanların hayatlarını garantiye almak için, eşler arasında bu etik bağlar zorunludur. Eşlerden biri aileyi terk etti mi çocukların hayatı tehlikeye girer çünkü. Bu nedenle sadakat ve vefa, üreme programının bir etkinliğidir ama OGP hayata geçmişse.

174.Özne, yaşaması gereken cinselliğin, potansiyel olarak gerilerine zorla itildiğinde, açıkçası bu imkânlar kastrasyonlarla onun elinden alındığında, bu eksiltilmiş durumunu utanç duygusu eşliğinde deneyimler. Ya da bu durumun dışavurumu utanç hissidir. Utanç hissinin ortaya çıkma nedeni, ağırlıklı olarak budur. Bütün bunlar da küçük çocuğun Ödipal döneminde olup biter. Benlik ideallerinin gerisinde kalındığı durumlarda yaşanan utançlar, bu ilk utanç odağının türevleridir. O zaman diyoruz, OGP öznesinin bu türden utançlarla bir ilgisi kalmamıştır. Ancak eski ruhsal haritasından gelen tetiklenmelerin bir süre daha etkisinde kalacaktır.

175.Eski ruhsal ve zihinsel harita, kullanılmayan eski demiryolu hatları gibidirler; bazen kullanılırlar.

176.İki OGP öznesinden biri ötekine şunu söylüyor: "Senin, annenden gördüğün sevgi ve onay desteği nedeniyle OGP'yi yitirme kaygın olamaz. Oysa biz, kadından bir onay görmezsek, üzerimizdeki yıkım etkisi büyük oluyor. Bu nedenle OGP'yi yitirme kaygılarına kapılıyoruz. Yine bu nedenle sevgililerimizden ayrılmayı travma ve dehşet düzeyinde yaşıyoruz." Şunu anlıyoruz: En temel ruhsal kazanımları, onaylayan ve seven bir anneye borçluyuzdur.

177.Topluma özne olmak, öznenin iradesine ya da tercihine bırakılamaz. Pasif bir süreç olan hafıza, büyük oranda toplumsal kodların kayıtlarına adanmıştır. Bu kayıtlar, öznenin iç konuşma metninde, her saniye çoğu kez üstü örtük biçimde tekrarlanarak, özneyi sürekli toplumsal aidiyete bağlar. Bu nedenle zihin, anadilin sürüp giden çağrışımlarında, toplumsalın nevrotik öznesini konuşur, konuşturur.

178.Libidinal füzyondan uzağa düştüğümüzde, sadece ve sadece varoluşun sıradanlığını deneyimleriz. Bu durumda gündeliğin aleladeliği, genelin bize kendini kabul ettiren sıradan değerleri, tüm ezici ağırlığı ile emosyonel dünyamızı kendi alt seviyesine indirger. Burada öznenin düşüşüne tanık oluruz.

179.Kendini tanımamak (libidinal füzyon köklerini), sembolizasyonların nedenidir. Şiirde olsun, diğer sanatlarda olsun, yaratıcı öznenin kendini tanımayışı, sembolik ifadelerde dile gelir ve yaratıcı öznenin bizzat kendisi bile tanımaz kendisinin sembollerle örülü dünyasını.

180.Libidinal füzyonun dağınık emosyonel akışkanlığı, müziğin notalarına ya da şiirin mısralarına aktarıldığında bir form kazanır. O zaman, libidinal füzyonun anlamı, müziğin ya da şiirin (ama şiirin sözel anlamının dışında, sadece ritminin) melodik ya da ritmik dilinde hayata doğar.

181.Annemizi neden çok severiz (asli ve ilk sevgi olarak)? Çünkü ilk libidinal yüklemeyi o yapmıştır, hayatla bağlarımızı ilk o kurmuştur. Bu nedenle varoluşumuzun ilk anlam odağından, ilk en yoğun aktarım odağından elbette vazgeçemeyiz. Eğer onunla bu ilk ilişkimizde bir boşluk varsa, ömür boyu acısını yaşarız.

İnsan kendisini hayata bağlayan ipi asla koparamaz.

182.Peniste kısıtlanan eksiksiz orgazm hazzı, bedenin öteki erojen bölgelerinden –anüs, dudak, meme vb.- haz üreterek kendini tamamlamaya çalışır. Ama bunların hiçbiri penisteki gerçekleşmemiş olan bütünsel orgazm hazzının yerini tutamaz.

183.Özne bir kültürün ürünüdür. Ancak öznenin OGP'ye yerleşmiş olması, ona, kültürel bir özne oluş kipinde kendini spontan olarak ifade etme imkânını sunar.

184.Eril füzyon, aynı zamanda baba-oğul arasında inşası zorunlu olan diyaloğun da zeminidir (olmalıdır).

185.OGP, iptal edilen füzyonu (libidinal füzyonu, hazda kaybolma olanağını ya da imkânsız hazzı) yeniden inşa eder.

186.OGP aracılığıyladır ki eril özne, kadının ve kadınlığın bütün ruhsal kalelerini ele geçirir. Çünkü eril özne libidinal füzyonu ele geçirmiştir.

187.Libidinal füzyonun bir kadınla yaşanması neden imkânsız gibidir? İhtimallerden biri, kadının bebekleri için ayırdığı yeri, bir erkeğe tahsis etmek istemeyişi olabilir. Sanki libidinal füzyon, OGP öznelerinin eril füzyon süreçlerinde yaşanabilirmiş gibi görünüyor.

188.Çaresizlik içinde birilerine muhtaç olmanın onurumuzu yaralaması, vaktiyle bizi libidinal füzyon kucağında onurlandırmış annemizin ve onun bize yüklediği değerin, sözü edilen durumlarda erozyona uğramasıdır.

189. ZAZEN, ZEN

I. Zen'in satori anında, libidinal füzyonun emosyonel canlılığı ışıldar.

II. Libidinal füzyon, bir yandan dil öncesinin algı zenginliği ve yoğunluğu, öte yandan sözcüklere gerek kalmadan doğrudan algılama kapasitesi bakımından "Zen"in (Zen yaşantısının) doğası ve zeminidir ya da "Zen"e yeniden (ikinci kez) girişin kapısıdır.

III. "Zen" , kastrasyonsuz, kastrasyon öncesi dirimsel algı zenginliğinin ta kendisidir ya da nevrozlar öncesi algı dirimselliğinin, zenginliğinin ta kendisidir.

IV. Her bebek Zen'in dünyasına doğar.

V. Libidinal füzyon,"Zen"in doğasıdır.

190. Libidinal füzyon, nefreti barındırmaz.

KAYNAKÇA

Akıl Defteri sayı 05. Yaz 2011,Özmen, Erdoğan, Düşler, Düş Görenin Özel Mitolojisidir,
Akıl Defteri", yaz 2011. 05**,**
Arkonaç, Doç. Dr. Oğuz, Açıklamalı Psikiyatri Sözlüğü, İstanbul 1999, Nobel Tıp Kitabevleri
Ataç, Nurullah, Sözden Söze – Ararken (3-4), İstanbul 1968, Varlık Yay
Ballard, J. G, Crash (Çarpışma), (Çev: Nurgül Demirdöven), İstanbul 2004, Ayrıntı Yay,
Budak, Selçuk, Psikoloji Sözlüğü, Ankara 2000, Bilim ve Sanat
Butler, Judith "Cinsiyet Belası" (Çev: Başak Ertür), İstanbul 2008,Metis Yay
Büchner, Georg, Bütün Oyunları, (Çev: Hasan Kuruyazıcı); İstanbul 1982, Adam Yay
Calvet, J, Dünya Edebiyatının Ölmeyen Üç Tipi, (Çev: Suut Kemal Yetkin), İstanbul 1965, R K
Cebeci, Oğuz ,Psikanalitik Edebiyat Kuramları, İstanbul 2009, İthaki Yay
Chalker, Rebecca, Klitoris'in Sırrı, (İngilizce'den Çeviren: Senem Onan),İstanbul 2004, Aura Yayınları
Chomsky, Noam, Dil ve Zihin, (Çev: Ahmet Kocaman), Ankara 2001, Ayraç Yay
Cole, Joanne"Cinsellikle İlgili Merak Ettikleriniz" (Çev: Emel Aksay), İstanbul 2005, Sistem Yay
Cournut, Jean, Erkekler Kadınlardan Neden Korkar, (Çev: Bülent Arıbaş), İstanbul 2005, İletişim Yay
Daco, Pierro, Çağdaş Psikolojinin Olağanüstü Başarıları, (Çev: O.A. Gürün), İstanbul 1989, İnkılâp Yay
De Waal, Frans, İçimizdeki Maymun, (Çev: Aslı biçen), İstanbul 2008, Metis Yay
Doğan, Riccon İlhan, Şempanze Çocuklar, İstanbul 2010, Nesil Yay
Drenth, Jelto, Dünyanın Kökeni: Vajina, (Çev: Mefkure Bayatlı), İstanbul 2007, Agorakitaplığı
Emre, Yunus, Yunus Emre (Haz: Abdülbaki Gölpınarlı), İstanbul 1963, Varlık Y, Türk Klasikleri
Eflatun, Şölen, (Çev: Azra; Sabahattin Eyüboğlu), İstanbul 1961, Remzi Kitabevi
Fenichel, Otto, Nevrozların Psikoanalitik Teorisi, (Çev: Dr. Selçuk Tuncer), İzmir 1974, Ege Ün.
Freud, Anna, Ego ve Savunma Mekanizmaları, (Çev: Yeşim Erim), İstanbul 1989, Bağlam Yayınları
Freud, Sigmund, Cinsellik Üzerine, (Çev: Selçuk Budak), İstanbul 2000, Öteki / Psikoloji
Freud, Sigmund, Ben ve İd, (Çev: Ali Babaoğlu), İstanbul 2001, Metis, Ötekini Dinlemek
Freud, Sigmund, Olgu Öyküleri II, (Çev: Ayhan Eğrilmez), İstanbul 1996, Payel Yay
Freud, Sigmund, Düşlerin Yorumu I, (Çev: Selçuk Budak), Ankara 1999, Öteki/Psikolji
Freud, Sigmund, Düşlerin Yorumu II, (Çev: Emre Kapkın), İstanbul 1996, Öteki/Psikolji
Freud, Sigmund, Totem ve Tabu, (Çev: Niyazi Berkes), İstanbul 1971, Remzi Kitabevi
Frued, Sigmund, Espriler ve Bilinçdışı ile İlişkileri, (Çev: Emre Kapkın), İstanbul 1998, Payel Yay
Goethe. Faust, (Çev: Sadi Irmak), İstanbul 1960, İstanbul Kitabevi
Gratch, Dr. Alon, Erkekler Dile Gelse, (Çev: Sibel Sakacı), İstanbul 2002, Doğan Kitap
Grolman, Adolf Von, Musiki ve İnsan Ruhu, (Çev: Selahattin Batu), İstanbul 1965, Remzi Kitabevi
Güleç, Cengiz, Protezli Tanrı, Ankara 2011, Dipnot Yay
Haşim, Ahmet, Şiirler, İstanbul 1933, Suhulet Kütüphanesi
Herskowitz, Morton Duygusal Zırhlanma, (Çev: Ayşen Tekşen), İstanbul 2009 Payel Yay
Homer, Sean, Bilinçdışı Bir Dil Gibi Yapılanmıştır (Çev: Özgür Öğütcen) İstanbul 2011 sf :8
Hölderlin, "Deliliğin Arifesinde" (Çev: Ahmet Cemal), İstanbul 1996, YKY
Kadir, A. Bugünün Diliyle Mevlana, İstanbul 1993, Say Yay
Kahyaoğlu, Dr. Bülent, Baş Ağrısına Genel Bakış, Cumhuriyet 2010: 19 Mart Cuma
Keçe, Dr. A. Cem, Eşcinsellik Kader Değildir, Ankara 2009, Cised Yay
Kemal, Yahya, Kendi Gök Kubbemiz, İstanbul 1969, 1000 Temel Eser
Kernberg, Otto, Aşk İlişkileri, (Çeviren: Abdullah Yılmaz), İstanbul 2000, Ayrıntı Yay
Klein, Melanie, Sevgi, Suçluluk ve Onarım, İstanbul 2008, Kanat Kitap Yay
Klein, Melaine, Haset ve Şükran (Çev: Orhan Koçak, Yavuz Erten), İstanbul 1999, Metis Yay, Ötekini Dinlemek
Lacan, Jacques, Fallus'un Anlamı,(Çev: S.M. Tura); İstanbul 1994, AFA Yay
Laing, R. D, Bölünmüş Benlik, (Çev: Ergün Akça), İsatanbul 2012, Pinhan Yay
Laing, R. D. Bölünmüş Benlik, (Çev: Selçuk Çelik), İstanbul 1993, Pinhan Yay
Leader, D. ; Groves, J "Lacan Yeni Başlayanlar İçin" (Çev: Gül Çağalı Güven), İstanbul 1997, Milliyet Y
Mahler, Margaret S. Fred Pine, Anni Bergman, İnsan Yavrusunun Psikolojik Doğumu, (Çeviren: Ali

Nahit Babaoğlu), İstanbul 2003, Metis Yay
Malinowsky, B. İlkellerin Cinsel Yaşamı, (Çev: Saadet Özkal), İstanbul 1992, Kabalcı Yay
Marquez G. Garcia "Yüz Yıllık Yalnızlık", (Çev: Seçkin Selvi), İstanbul 2014, 59. Baskı, Can Yay
May, Rollo, Yaratma Cesareti, (Çev: Alper Oysal), İstanbul 1991, Metis Yay
May, Rollo, Aşk ve İrade, (Çev: Yudit Namer), İstanbul 2008, Okuyanus Yay
Nasio, J.D. Psikanalizin Yedi Büyüğü, (Çev: Kenan Sarıalioğlu), İstanbul 2008, Kırmızı Yay
Nasıo, J. D. Psikanalizin Yedi Temel Kavramı (Çev: Özge Erşen – Murat Erşen), Ankara 2006, İmge K.
Necatigil, Behçet, Küçük Mitologya Sözlüğü, İstanbul 1957, Varlık Yay
Nicolosi, Dr. Joseph, "Onarım Terapisi", (Çev: Ebru Morgül), İstanbul 2008,
Onfray, Michael, Bir Putun Alacakaranlığı (Çev: Menekşe Tokyay), İstanbul 2011, Sel Yay
Orgazm çeşitleri (1) ve süreleri ile ilgili olarak başvurulan İnternet kaynakları:
Cetad, Cinsel Yaşam ve Sorunları
Cetad, Cinsellik ve Cinsel Eğitim - TAPV
Cised, Erkekte Orgazm Bozukluğu
Cised, Orgazm Sorunları, Cem Keçe
Haber Türk, Sağlık, Çeşit Çeşit Orgazm, 27 Eylül 2010, Pazartesi
Haber Türk, Sağlık, Zincirleme Orgazm Mümkün mü?, 28 Kasım 2010, Pazar
Milliyet Haber, Hayalet Orgazm Nedir? 1343828
Barutçu, Atilla, Annelik – Cinsellik – Beden
Doğan, Sultan; Küçükgöncü, Suat, Geçmişten Günümüze Cinsellik Araştırmaları
Berring, Jesse, Penisin Şekli Neden Öyle? (Çeviren: Bora Kamçez)
Masters – Johnson, Seks Raporu, (Çeviren: Adnan Semih Yazıcıoğlu), İstanbul 1970, Ağaoğlu Yayınevi
Orgazm çeşitleri (2) ve süreleri ile ilgili olarak başvurulan Uzak Doğu kaynaklı metinler:
Chang, Jolan, Sevişen Çiftlere Taocu Sevişme, (Çeviren: İlhan Güngören), İkinci Baskı, İstanbul 1991, Yol Yayınları
Güngören, İlhan, Yumuşak Sevişme, Üçüncü Baskı, İstanbul 2003, Yol Yayınları
Chang, Jolan, Taocu Sevişme ve Seks, (Çeviren: İlhan Güngören), Sekizinci Baskı, İstanbul 1983, Yol Yayınları
Stevens, John, Aydınlanma Şehveti, (Çeviren: Serdar Erişen), Birinci Baskı, İstanbul 1992, Dharma Yayınları
Wats, Alan, Taoculuk, Zen ve Batı Kültürü, (Çeviren: İlhan Güngören), İstanbul 1985, Yol Yayınları
Parman, Talat, Ergenlik ya da Merhaba Hüzün, İstanbul 2000, Bağlam Yay
Philips, Adam, Kreşteki Yabani, (Çev: Özden Arıkan), İstanbul 2000,(Freud, Çocukların Ciinsel Teorileri Üzerine'den)
Ramachandran V. S; Blakeslee, S, Beyindeki Hayaletler, (Çev: Levent Öztürk), İstanbul 2008, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları
Reich, Wilhelm, Bedensel Boşalmanın İşlevi, (Fransızca'dan Çeviren: Bertan Onaran), İstanbul 1978, Payel Yayınları
Sayar, Kemal, Sufi Psikolojisi, İstanbul 2000, İnsan Yayınları
Schopnhauer, Aşkın Metafiziği, (Çev: Selahattin Hilav), İstanbul 1965, Oluş Yay
Storr, Anthony, Bir Başına, (Çevirenler: Yusuf Eradam, Misbah Erbaş Şengül), İstanbul 2011, Apollon Yay
Süskind, Patrick, "Parfüm" Koku, Can Yayınları, 2005, Tevfik Turan
Tanpınar, Ahmet Hamdi, Şiirler, İstanbul 1961 Yeditepe Yay
Tanpınar, A. Hamdi, Hikâyeler içinde Abdullah Efendi'nin Rüyaları, İstanbul 1996, Dergah Yay
Teber, Serol, "Bilimsel Bir Peri Masalı", İstanbul 2003, Okuyanus Yay
Tura, S.M. Freud'tan Lacan'a Psikanaliz, İstanbul 1996, Ayrıntı Yay
Veli, Orhan, Bütün Şiirleri, İstanbul 2008, Haz: Memed Fuat, YKY
Vertosick, Dr. Frank,"Beynine Bir Kez Hava Değmeye Görsün" (Çev: Ender Arkun), Ankara 2008
Weinhold, Barry K. Weinhold, Janae B. "Bağlaşıklık Tuzağından Nasıl Kurtulunur?" (Çev: A. Can Başaklar), Ankara 1999, Palme Yayıncılık

Yetkin, Suut Kemal, Şiir Üzerine Düşünceler, İstanbul 1969, sf. 29

DİZİN

agresyon
anorgazmik ya da anhedonik iş makinası
Aristophanes
Arketip
arzunun kayıp nesnesi
aseksüel eylemci
Bach
Bachofen
bebeğin piyasa değeri
Beethoven
benimsenmiş ensest suçluluk
benimsenmiş tehdidin "mış gibilik" rolü
Chalker, Rebecca
cinsel bağımsızlık
dayatılan arzu rolü
defans mekanizmaları
dil öncesi
dil öncesi emosyonellik; ilksel emosyonel zindelik
Dolto, F
Don Juan
Dora
Dostoyevski
düğüm fantezi
dürtülerin ya da emosyonların körlüğü
eksik penis
emosyon yoksunluğu
ensest
eril füzyon
eşcinsleşme nesnesi
eşcinsleşme süreci
evindelik duygusu
fantezi
Faust
Frazer
Freud, Anna
Freud, Sigmund
füzyon; ilk füzyon
Goethe
Güleç, Cengiz
Haşim, Ahmet
HEPS: (**Hazda Eksik Penis Sendromu**)
Herskowitz, Morton
heteroseksüelliğin normal eşcinsel boyutu
heteroseksüelliğin saklı eşcinsel boyutu
HEVS: (**Hazda Eksik Vajina Sendromu**)
Hz. İsa
Hz. Meryem
Hz. Muhammed

Itri
Jung
karşı cinsiyetten kastre edilmek
kastrasyona rıza
kastre benlik
kayıp haz
kısmî dürtüler ya da tümleyen içgüdüler
kısmî fanteziler
kısmî hazlar
Kierkegaard
Klein, Melaine
libidinal füzyon
libidinal hafıza
libidonun emosyonlara dönüşüm kapasitesi
Malinowsky
May, Rollo
mekanik orgazm
Mevlana
mistisizm, mistik
Nasio, J. D
negatif Ödip kompleksi
nesnesini bekleyen arketip
nevrotik arzu
nevrotik bütünlük
nevrotik çaba
nevrotik enerji
nevrotik entelektüel
nevrotik günah, nevrotik suçluluk
nevrotik ihtiyaç ilişkisi
nevrotik ihtiyaç nesnesi
nevrotik inat
nevrotik kahraman
nevrotik korkak
nevrotik korunma ya da tutuculuk
nevrotik kötülük iradesi
nevrotik mahremiyet
nevrotik öznellik
nevrotik samimiyetsizlik
nevrotik seçim
nevrotik süblimasyon
nevrotik tembellik
nevrotik ve psikotik akıl
Nietzsche
NNO (**Normal nevrotik orgazmı**)
normal nevrotik
OGP (**Orgazmın Genetik Programı**)
OKCE (**Orgazmın Kronik Coşkusal Eksikliği**)
Onfray, Michael
orijininde bütünlük
orijininde süblimasyon
orijininde varlık
orijininde varlık ve tapılacak fetiş nesneleri

Ödipal dönem ve Ödipal kompleks
Ödipalin negatif yamacı
Ödipalin pozitif yamacı
Ödipal üçgen
önceden kastre ergenlik
özerklik; özerklik programı
özne
Parman, Talat
persona
Philips, Adam
primat projesi
psişik biseksüalite
Reich, Wilhelm
röntgencilik
ruhsal akışkanlık veya emosyonel akışkanlık
ruhsal vakum
Sayar, Kemal
Schopenhauer
Shafii, Muhammed
siren çağrısı
Storr, Anthony
susma
süblimasyon veya yüceltme
(**ya da nevrotik süblimasyon**)
Şems
Tanpınar, Ahmet Hamdi
temel agresyon ya da temel anksiyete
Teoman, Sabahattin
teşhircilik
türev
üstün insan
varoluşsal anlam
Veli, Orhan
verili röntgencilik
verili teşhircilik
vital kayıp
yabancılaşmış ya da nevrotik hafıza
yabancılaşmış zaman(**sallık**)
yalnızlık
yanlış ihbar
Yetkin, Suut Kemal
yineleme zorlanımı
zehirli füzyon